FLETORJA ZYRTARE
E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

www.qbz.gov.al

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2019 – Numri: 40

Tiranë – E enjte 28 mars 2019

PËRMBAJTJA

		Faqe
Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 135, datë 20.3.2019	Për miratimin e nomenklaturës së klasifikimit ndërkombëtar të sëmundjeve, ICD-10.....	2015

VENDIM
Nr. 135, datë 20.3.2019

PËR MIRATIMIN E NOMENKLATURËS SË KLASIFIKIMIT NDËRKOMBËTAR TË SËMUNDJEVE, ICD-10

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, dhe të pikës 5, të nenit 24, të ligjit nr. 17/2018, "Për statistikat zyrtare", me propozimin e Kryeministrit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e zbatimit të nomenklaturës së klasifikimit ndërkombëtar të sëmundjeve, ICD-10, të miratuar paraprakisht nga Komisioni Kombëtar për Nomenklaturën, sipas lidhjes 1, vëllimet 1 e 2, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

2. Nomenklatura e klasifikimit ndërkombëtar të sëmundjeve, ICD-10, zbatohet për mbledhjen, klasifikimin dhe publikimin e të dhënave statistikore zyrtare për llojet e sëmundjeve.

3. Instituti i Statistikave kryen përditësimin e informacionit statistikor zyrtar duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi.

4. Ngarkohen Instituti i Statistikave, agjencitë statistikore, ministritë e linjës dhe institucionet qendrore e vendore për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTRI
Erion Braçe

KLASIFIKIMI STATISTIKOR NDËRKOMBËTAR I SËMUNDJEVE DHE PROBLEMEVE TË LIDHURA ME SHËNDETIN
ICD - 10
Revizioni i 10-të
Vëllimi 1
Lista tabelare
Botimi i pestë
2016

Hyrje

Një klasifikim i sëmundjeve [*diseases*] mund të përkufizohet si një sistem kategorish, të cilit, entitetet nozologjike (=entitetet e sëmundjeve) i bashkëngjiten sipas disa kritereve të caktuara. Ekzistojnë disa mënyra klasifikimi dhe përzgjedhja e asaj që do të përdoret mvaret nga përdorimi statistikor i saj. Një klasifikim statistikor i sëmundjeve duhet të përfshijë të gjithë diapazonin (gjaninë) e gjendjeve morboze (=gjendjeve të të qenurit i/e sëmurë) brënda një numri të administrueshëm kategorish.

Revizioni i 10-të i Klasifikimit Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] dhe Problemeve Shëndetësore që-Lidhen-me-Shëndetin është i fundit në serinë e vet, i cili pat qenë zyrtarizuar më 1893 si Klasifikimi i Bertillon-it apo Lista Ndërkombëtare e Shkaqeve të Vdekjes. Një vështrim i plotë i historikut të klasifikimit jepet në Vëllimin 2. Ndërkohë që titulli u ndryshua për të bërë më të qartë përmbajtjen dhe qëllimin dhe për të pasyruar shtrirjen (zgjerimin dhe rritjen) progresive të fushës së klasifikimit përtej sëmundjeve dhe traumave, shkurtimi (=akronimi) i mirënjohur "ICD" u ruajt. Në klasifikimin e përditësuar, gjendet morboze u grupuan në një mënyrë të tillë, për t'u ndjerë si më të përshtatëshme për qëllimet e përgjithshme epidemologjike dhe vlerësimit të kujdesit shëndetësor.

Puna për Revizionin e Dhjetë të ICD-së filloi më shtator 1983, pikërisht kur Mbledhja Përgatitore për ICD-10 u zhvillua në Gjenevë. Programi i punës u drejtua, në mbledhjet e rregullta periodike, nga Drejtuesit e Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së për Klasifikimin e Sëmundjeve. Udhëzimi politik u sigurua nga një numër mbledhjesh të veçanta, përfshirë ato të Komitetit të Eksperteve të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve të ICD-10, mbajtur më 1984 dhe 1987.

Krahas kontributeve teknike të siguruara nga shumë grupe specialistësh dhe ekspertë individualë, një numër i madh komentesh dhe sugjerimesh u morën nga Shtetet Anëtare të OBSH-së dhe Zyrat Rajonale të OBSH-së, si rezultat i një qarkullimi global të projekt-propozimeve për revizionin (rishikimin) më 1984 dhe 1986. Nga komentet e marra, u bë e qartë se shumë përdorues dëshironin që ICD-ja të përfshinte tipe të dhënash të tjera nga "informacioni diagnostik" (në kuptimin më të gjerë të fjalës) që ai kishte trajtuar më parë. Në mënyrë që të përshiheshin nevojat e këtyre përdoruesve, koncepti u ngrit në nivelin e "familjes" së klasifikimeve, përreth ICD-së tradicionale me formën dhe strukturën e saj. Vetë ICD-ja do të plotësonte kështu kërkesat e informacionit diagnostikues për qëllime të përgjithshme, ndërsa njëllojshmëria e klasifikimeve të tjera do të përdorej në lidhje të ngushtë me të dhe do të lidhej me aspekte të tjera (të ndryshme) të të njejtit informacion ose me informacione të ndyshme (kryesisht me proçedurat mjekësore dhe kirurgjikale edhe paaftësinë).

Në vazhdim të sugjerimeve të bëra në kohën e përpunimit të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë të klasifikimit se një strukturë bazë e ndryshme do t'i shërbente më mirë nevojave të përdoruesve të shumtë e të ndryshëm, u vlerësuan një sërë modelesh alternative. Ndërkaq, u bë e qartë se skicimi tradicional me akse-variabël-unik të klasifikimit, dhe aspektet e tjera të

strukturës së tij, që përtheksonin gjendjet morboze më të shpeshta, me kosto dhe rëndësi (impakt) në shëndet publik, i rezistoi provës së kohës dhe se shumë përdorues do të ishin të pakënaqur me ndonjë nga modelet që ishin propozuar për zëvendësim.

Për rrjedhojë, siç do ta tregonte studimi i Revizionit (Rishikimit) të10-të, struktura tradicionale e ICD-së u ruajt, por skema e kodimit të mëparshëm numerik u zëvendësua nga një skemë e kodimit alfanumerik. Kjo siguron një diapazon më të gjerë kodimi dhe lë hapësirë për revizion (rishikim) në të ardhmen pa prishur sistemin e numërimit, siç kishte ndodhur në revizionet (rishikimet) e mëparshme.

Për të arritur një optimum përdorimi të hapësirës së disponueshme, disa çrregullime të mekanizmit të imunitetit janë të përfshira në sëmundjet e gjakut dhe të organeve të formimit të gjakut (Kapitulli III). U krijuan kapituj të rinj për sëmundjet e syrit dhe adnekseve (=kapakët e syrit, vetullat, aparati i lotimit) dhe sëmundjet e veshit dhe proçesit mastoid. Klasifikimi suplementar i mëparshëm i shkaqeve të jashtme dhe i faktorëve që ndikojnë në gjendjen shëndetësore dhe kontakti me shërbimin shëndetësor janë tanimë pjesë e klasifikimit kryesor.

Sistemi dagger dhe asterisk i klasifikimit të dyfishtë për disa gjendje diagnostikuese, i përfshirë në Revizionin e Nëntë, u ruajt dhe madje u zgjerua, me akset asterisk të përfshira në kategoritë homogjene në nivelin me tre-karaktere.

Përmbajtja e tre vëllimeve të ICD–10

Paraqitja e klasifikimit u ndryshua dhe tani ka 3 vëllime:

Vëllimi 1. Lista Tabelare. Ky vëllim përmban Raportin e Konferencës Ndërkombëtare për Revizionin (Rishikimin) e 10-të, klasifikimin me nivelet me tre- dhe katër-karaktere, klasifikimin e morfologjisë së neoplazmave (tumoreve), listat tabelare të posaçme për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë, përkufizimet, dhe nomeklaturën e rregulloreve.

Vëllimi 2. Manuali i Udhëzimit. Këtu paraqiten së bashku shënimet mbi çertifikimin dhe klasifikimin, të përfshira më parë në Vëllimin 1, por tanimë me shtesa të dukshme të çështjeve të reja, së bashku me problemet e instruktimit dhe të udhëzimit të përdorura në Vëllimin 1, mbi tabelimet dhe mbi planifikimin e përdorimit të ICD-së, që kishin munguar në botimet e mëparshme. Në këtë vëllim përfshihen gjithashtu materialet historike, që janë paraqitur ne pjesën e hyrjes së Vëllimit 1.

Vëllimi 3. Indeksi Alfabetik. Ky vëllim paraqet indeksin së bashku me hyrjen dhe udhëzimet e detajuara të përdorimit.

* * *

Klasifikimi u miratua nga Konferenca Ndërkombëtare për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] më 1989 dhe u miratua nga Asambleja e 43-të e OBSH-së në rezolutën e mëposhtëme:

Asambleja e 43-të e OBSH-së,

Duke pasur parasysh Raportin e Konferencës Ndërkombëtare për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*];

1. MIRATON sipas Rekomandimeve të Konferencës, si më poshtë:
   (1) listën e detajuar të kategorive me tre-karaktere, dhe, si opsion, nënkategoritë me katër-karaktere, me Listat e Shkurtuara Tabelare për Vdekshmërinë dhe Sëmundshmërinë, që përbën Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve dhe të Problemeve të-lidhura-me-Shëndetin, që do të hyjnë në fuqi më 1 Janar 1993;
   (2) përkufizimet, standardet dhe kërkesat e raportimit lidhur me vdekshmërinë amësore, fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore;
   (3) rregullat dhe udhëzimet për të nënvizuar kodimin e shkaqeve të vdekshmërisë dhe kushtet kryesore të kodimit të sëmundshmërisë;
2. I KËRKON Drejtorit-të-Përgjithshëm të botojë "Manualin e Klasifikimit Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve dhe të Problemeve të-lidhura-me-Shëndetin";
3. MBËSHTET rekomandimet e Konferencës lidhur me:
   (1) konceptin dhe jetësimin (implementimin) e familjes të sëmundjes [disease] dhe klasifikimeve të-lidhura-me-shëndetin, duke përdorur Klasifikimin Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve dhe të Problemeve të-Lidhura-me-Shëndetin si klasifikimin bazë, shoqëruar me një numër klasifikimesh suplementare dhe me Nomeklaturën Ndërkombëtare të Sëmundjeve;
   (2) vendosjen e një proçesi përditësimi brënda një cikli revizioni (rishikimi) dhjetë-vjeçar.

FALENDERIME

Revizioni (rishikimi) periodik i ICD-së, qysh prej Botimit të Gjashtë më 1948, është koordinuar nga OBSH-ja. Me rritjen e përdorimit të klasifikimit, dhe kjo është e kuptueshme, u rrit dëshira midis përdoruesve për të kontribuar në proçesin e revizionit (rishikimit). Revizioni i Dhjetë është produkt i një aktiviteti të gjerë ndërkombëtar, i bashkëpunimit dhe i kompromiseve. OBSH i është mirënjohëse kontributit të grupeve të specialistëve ndërkombëtare dhe lokalë (kombëtarë), si dhe individëve të shumë vendeve.

OBSH falenderon me mirënjohje Qendren e Bashkëpunimit për Familjen e Klasifikimeve Ndërkombëtare që ndodhet pranë Institutit Gjerman për Informacionin dhe Dokumentacionin Mjekësor në Këln, Gjermani, dhe në veçanti Drejtorin e Qendrës Michael Schopen, për përditësimin e teksteve dhe për përgatitjen e dosjeve elektronike që u përdorën për këtë version të ICD-10.

Përmirësime

Përmirësimet zyrtare të vëllimeve të botuara të ICD-10 janë të gatshme si lista vjetore ndryshimesh në faqen e internetit të OBSH për klasifikimet.

http://www.who.int/classifications

Këto përmirësime janë miratuar çdo vit në mbledhjet e Rrjetit të OBSH-së për Familjen e Klasifikimeve Ndërkombëtare.

Listat tregojne burimet e rekomandimeve dhe datat e zbatimit.

Data e miratimit është treguar për të gjitha ndryshimet, me përjashtim të listës së korrigjimeve të gabimeve.

Trajnimi

Materialet zyrtare për vetë-trajnimin për ICD-10 dhe nje forum mbështetës online mund të aksesohen tek

http://www.who.int/classifications/icd/implementation/

Nje version për perdorim offline mund të shkarkohet tek

http://apps.who.int/classifications/apps/icd/ClassificationDownload/DLArea/OfflineTraining Package.zip

ose mund të kërkohet si CD-ROM.

Qendrat Bashkëpunuese të OBSH-së për Familjen e Klasifikimeve Ndërkombëtare

Për të ndihmuar vendet që hasin probleme në zhvillimin dhe përdorimin e klasifikimeve dhe problemeve (ngjarjeve) të-lidhura-me-shëndetin, veçanërisht në përdorimin e ICD-së, OBSH-ja ka ngritur 13 Qendra Bashkëpunuese për Familjen e Klasifikimeve Ndërkombëtare.

Është e rëndësishme që çdo vend të verë në dijeni Qendrën përkatëse për çdo problem të rëndësishëm që mund të hasë gjatë përdorimit të ICD-së, dhe, veçanërisht, në rastet e sëmundjeve të reja, për të cilat ICD-ja nuk siguron një klasifikim të përshtatshëm. Deri tani, d.m.th. në Revizionet (Rishikimet) e mëparshme, pra deri në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, ICD-ja nuk ka qenë përditësuar përgjatë përdorimit të revizionit (rishikimit) të radhës, çka është propozuar të jetësohet (implementohet) përgjatë përdorimit të këtij Revizioni (Rishikimi), pra Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë (ICD-10), në kuptimin që, nëpërmjet Qendrave, të përdoret një mekanizëm për përdorimin e kodeve të përshtatshëm në rastin e sëmundjeve të reja, kur kjo është e arsyeshme.

Krahas Qendrave Bashkëpunuese zyrtare të OBSH-së, ekzistojnë një sërë qendrash kombëtare të referencës, të cilat duhet të konsultohen nga përdoruesit individualë; këta individë mund të kontaktojnë në zyrat kombëtare, në rastet kur ata ndeshen me probleme.

Ekzistojnë 3 Qendra për përdoruesit në gjuhën angleze.

Ju lutem kontrolloni online për listën më të fundit të qendrave të përcaktuara tek:

http://www.who.int/classifications/network/collaborating

Kërkesat duhet t'i drejtohen Kryesisë së Qendrës Bashkëpunuese të OBSH-së për Klasifikimin e Sëmundjeve në:

Australian Institute of Health and Welfare
(Instituti Australian i Shëndetit dhe Mirëqenies)
GPO Box 570
Canberra ACT 2601,
Australia

Health and Social Care Information Centre (HSCIC)
(Qendra e Informimit për Kujdesin Shëndetësor dhe Shoqëror)
Data and Information Service/Information Standards Delivery/Clinical
Classifications Service
Floor 2, Princes Exchange, Princes Square, LS1 4HY
Weat Yorkshire, United Kingdom of Great Britain and Norther Ireland

National Center for Health Statistics
(Qëndra Kombëtare e Statistikave të Shëndetit)

6525 Belcrest Road
Hyattsville, MD 20782
United States of America

Gjashtëmbëdhjetë Qendrat e tjera, secila bazuar në gjuhën individuale apo grup-gjuhësh, gjenden në institucionet në vijim:

School of Public Health of the University of Sao Paulo
Av Dr Arnaldo, 715
01246-904 Sao Paulo, Brasil

Peking Union Medical College (PUMC) Hospital
Chinese Academy of Medical Sciences (CAMS)
No1 Shuaifuyuan Hutong, Dondcheng District, Beijing 100730
People's Republic of China

INSERM-CépiDc
80 Rue du Général Leclerc
94270 Le Kremlin-Bicêtre Cedex, France

German Institute of Medical Dcumentation and Information (DIMDI)
Waisenhausgasse 36-38A, Köln 50676, Germany

Central Bureau of Health Intelligence (CBHI)
Directorate General of Health Services,
Ministry of Health & Family Welfare, New Delhi 110108, India

Direzione centrale salute integrazione sociosanitaria, politiche sociali e famiglia
Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia
Via Pozzuolo 330 33100 Udie, Italia

IDC Office
Policy Planning Division
Statistics and Information Department
Minister's Secretariat,
Ministry of Health, Labour and Welfare
1-2-2 Kasumigaseki, Chiyodaku, Tokyo, Japan

Korea Health and Welfare Information Service
Dae-Kyo building 5F, 1107 Ho Gyae-dong
Dongan-gu Anyang-Si, Gyeonggi-Do 431-080
Republic of Korea

Office of Statistics and Medical Records
Health Information and Medical Records
Ministry of Health, Kuwait

Dirección General de Información en Salud
Subsecretaría de Integracíon y Desarrollo del Sector Salud
Secretaría de Salud
Reforma No 450 – 11 vo. Piso
Col Juárez, México DF

National Institute of Public Health and the Environment (RIVM)
PO Box 1, 3720 BA Bilthoven, The Netherlands,

Nordic centre for Classification in Health Care
Norwegian Directorate of Health
PO Box 7000, St Olav's Pass
NO-0130 Oslo, Norway

National Research Institute for Public Health
12 Vorontsovo Pole 12/1, 105064 Moscow, Russian Federation

Informatics and Knowledge Management Directorate
South African Medical Research Council
PO Box 19070, Tygerberg,
South Afrca 7505

Ministry of Public Health
Bureau of Policy and Strategy Office of the Permanent Secretary
Thai Health Standard Coding Center
Tiwanon Road Nonthaburi, 11000 Thailand

Centro Venezolano de Clasificación de Enfermedades
Cetro Coolaborador OPS/OMS para la CIE, en idioma español

Ministerio del Poder Popular para la Salud
Centro Simón Bolívar, Edif Sur, piso 3, Ofic.315
Ubr El Silencio, ZP: 1010, Caracas, DC
República Bolivariana de Venezuela

Raporti i Konferencës Ndërkombëtare për Revizionin e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve

Konferenca Ndërkombëtare për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] u organizua nga OBSH në Selinë e saj Qendrore në Gjenevë, nga 26 Shtator deri më 2 Tetor 1989. Në të morën pjesë delegatë nga 43 vende (shtete) anëtare:

- Angola
- Australia
- Bahamas
- Belgium
- Brazil
- Bulgaria
- Burundi
- Canada
- China
- Cuba
- Cyprus
- Denmark
- Finland
- France
- German Democratic Republic
- Germany, Federal Republic of
- Hungary
- India
- Indonesia
- Israel
- Japan
- Kuwait
- Luxembourg
- Madagascar
- Mali
- Malta
- Mozambique
- Netherlands
- Niger
- Portugal
- Republic of Korea
- Senegal
- Singapore
- Spain
- Sweden
- Switzerland
- Thailand
- Uganda
- Union of Soviet Socialist Republics
- United Arab Emirates
- United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
- United States of America
- Venezuela

Kombet e Bashkuara, Organizata Ndërkombëtare e Punës dhe Zyrat Rajonale të OBSH-së dërguan përfaqësuesit e tyre në këtë Konferencë; të njejtën gjë bëri edhe Këshilli i Organizatave Ndërkombëtare të Shkencave Mjekësore, si dhe 12 organizata të tjera jo-qeveritare, si e regjistrit të kancerit, shurdh-memecëve, epidemiologjisë, mjekësisë familjare, gjinekologjisë dhe obstetrikës, hipertensionit, dokumentacioneve të shëndetit, mjekësisë sociale, mjekësisë parandaluese, neurologjisë, psikiatrisë, rehabilitimit, sëmundjeve seksualisht të transmetushme.

Konferenca u hap në emër të Drejtorit të Përgjithshëm, nga Dr J.- P. Jardel, Zv/Drejtor i Përgjithshëm. Dr. Jardeli foli mbi konsultimet e shumta dhe punën përgatitore që çuan në propozimet e revizionit (rishikimit) dhe që kërkuan një interval kohe më të madh se zakonisht midis dy revizioneve (rishikimeve). Ai vuri në dukje se Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë do të kishte emërtim të ri, dhe konkretisht "Klasifikimi Statistikor Ndërkombëtar i Sëmundjeve [*Diseases*] dhe Problemeve të-Lidhura-me-Shëndetin", për të nxjerrë në dukje qëllimin e tij statistikor dhe për të pasqyruar zgjerimin e fushës së tij. Ndërkohë që shkurtimi (=akronimi) i përshtatshëm ICD nuk do të ndyshonte, pra do të ruhej. Ai përmendi gjithashtu skemën e re të kodimit alfanumerik, që krijonte mundësi për një balancë më të mirë midis përmbajtjes dhe kapitujve, duke i rezervuar vend shtesave apo ndryshimeve në të ardhmen, si dhe synimit për të përgatitur dhe botuar një manual të ICD-së me kategori tre-karakterëshe me një indeks alfanumerik, i cili do të përdorej në rastet kur versioni më kompleks prej katër-karakteresh do të rezultonte i papërshtatshëm.

Konferenca zgjodhi këta përfaqësues:

Dr R.H.C. Wells, Australi (Kryetar)

Dr H. Bay-Nielsen, Danimarkë (Nën/Kryetar)

Dr R. Braun, Republika Demokratike Gjermane (Nën/Kryetar)

Mr R.A. Israel, Shtetet e Bashkuara të Amerikës (Nën/Kryetar)

Dr R. Laurenti, Brazil (Nën/Kryetar)

Dr P. Maguin, Francë (Raportues)

Ms E. Taylor, Kanada (Raportues)

Sekretariati i Konferencës përbëhej nga:

Dr J.- P. Jardel, Ndihmës Drejtor i Pergjithshëm i OBSH-së ,Gjenevë,Zvicër

Dr H.R. Hapsara, Drejtor i Sektorit të Vrojtimit Epidemiologjik dhe Gjendjes Shëndetësore dhe Vlerësimit të Tendencave, OBSH, Gjenevë, Zvicër

Dr J.- C. Alary, Përgjegjës i Shërbimit Shëndetësor, Zhvillimi i Statistikave Epidemiologjike dhe Shëndetësore , OBSH , Gjenevë, Zvicër

Dr G.R. Brämer, Administrator Shëndetësor, Zhvillimi i Statistikave Epidemiologjike dhe Shëndetësore, OBSH, Gjenevë, Zvicër (Sekretar)

Mr A. L'Hours, Administrator Teknik, Zhvillimi i Statistikave Epidemiologjike dhe Shëndetësore, OBSH, Gjenevë, Zvicër

Professor W. Jänisch, Republika Demokratike Gjermane (Këshilltar i Përkohshëm)

Mr T. Kruse, Danimarkë (Këshilltar i Përkohshëm)

Dr K. Kupka, Francë (Këshilltar i Përkohshëm)

Dr J. Leowski, Poloni (Këshilltar i Përkohshëm)

Ms R.M. Loy, Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut (Këshilltar i Përkohshëm)

Mr R.H. Seeman, Shtetet e Bashkuara të Amerikës (Këshilltar i Përkohshëm)

Sekretariati i Konferencës përbëhej edhe nga përfaqësues të njësive të tjera teknike të Selisë Qendrore të OBSH-së.

Konferenca miratoi agjendën për përmbajtjen e propozuar të kapitujve të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë dhe për materialet e përfshira në manualin për publikim; proçesin për paraqiten e tyre; dhe çështje të lidhura me familjen e klasifikimeve.

1. Historia dhe zhvillimi i përdorimeve të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve (ICD)

Në Konferencë u kujtua historia impresionante e klasifikimit statistikor që fillon që në shekullin e 18-të. Ndërsa revizionet (rishikimet) e para të klasifikimit trajtonin vetëm shkaqet e vdekjes, diapazoni i tij u zgjerua në Revizionin (Rishikimin) e 6-të më 1948, ku u përfshinë sëmundjet jo-fatale. Ky zgjerim vijoi përgjatë revizioneve (rishikimeve) të mëpasshme deri në Revizionin (Rishikimin) e 9-të, me disa përmirësime të bëra për t'ju përshtatur nevojave të organizatave me kërkesa të ndryshme. Për më tepër, në Konferencën Ndërkombëtare të Botimit të 9-të (Gjenevë,1975) [1], u bënë dhe u miratuan rekomandime për publikim me qëllime vlerësimi (testimi) të klasifikimeve të proçedurave shtesë në mjekësi dhe në fushat e dëmtimeve, paaftësisve dhe handikapeve.

2. Analiza e aktiviteteve për përgatitjen e propozimeve për revizionin e dhjetë të ICD

Propozimet përpara fillimit të Konferencës ishin produkt i një aktiviteti të gjerë të selisë qendrore të OBSH- së, si dhe në të gjithë botën. Programi i punës u udhëhoq nga mbledhje të rregullta të udhëheqjes së Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së për Klasifikimin e Sëmundjeve [*Diseases*]. Politika drejtuese u përcaktua nga një numër mbledhjesh speciale dhe nga Komiteti i Eksperteve për Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] (ICD) në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, që u mbajt më 1984 [2] dhe 1987 [3], për të vendosur mbi drejtimin e punës dhe propozimet përfundimtare.

Aktiviteti i gjerë përgatitor iu dedikua një rishikimi rrënjësor të përshtatshmërisë së ICD-së, kryesisht lidhur me klasifikimin statistikor të sëmundjeve dhe problemeve të tjera të shëndetit, dhe për t'i shërbyer një numri të madh kërkesash, të dhënave për vdekshmërinë dhe kujdesin shëndetësor. U investiguan rrugët e stabilizimit të sistemit të kodimit për të minimizuar çrregullimet që do të mund të lindin në revizionet (rishikimet) e ardhshme, sikundër u pa edhe mundësia për të siguruar një balancë më të mirë midis përmbajtjes së kapitujve të ndryshëm të ICD-së.

Pavarësisht nga struktura e re, ishte e qartë se një klasifikim nuk do të kënaqte të gjitha kërkesat. Prandaj u zhvillua koncepti i "familjes", duke mbajtur ICD-në trungun kryesor si bazë, që do të mbulonte nevojat kryesore bazë të statistikave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë tradicionale, ndërkohë që nevojat për klasifikimet më shumë ose më pak të detajuara, ose klasifikime të tjera me çështjet përkatëse, do të trajtoheshin nga anëtarët e tjerë të "familjes".

Nga Qendra Bashkëpunuese u investiguan modele të ndryshme alternative për strukturën e ICD-së, por rezultoi se secila syresh kishte karakteristika të pakënaqshme, dhe asnjëra nuk kishte avantazhe të dukshme ndaj strukturës ekzistuese, për të justifikuar zëvendësimin e saj. Mbledhjet e veçanta për vlerësimin e Revizionit (Rishikimit) të Nëntë të ICD, konfirmuan se, megjithëse disa përdorues potencialë e vlerësonin strukturën e ICD-së si të papërshtatshme, kishte një shumicë përdoruesish të kënaqur, të bindur se kjo strukturë kishte avantazhe të brendshme (natyrale), megjithë mospërputhjet e dukshme, dhe dëshironin që të vazhdohej me formën ekzistuese.

U ekzaminuan skema të ndryshme të informacionit alfanumerik me qëllim krijimin e një platforme kodimi që do t'u siguronte kapitujve një balancë më të mirë dhe do të lejonte një hapësirë të mjaftueshme për shtesat dhe ndryshimet e së ardhmes, pa dëmtuar këto kode.

Vendimet e marra për çështjet e mësipërme shtruan rrugën për përgatitjen e drafteve të kapitujve të propozuar për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë. Të gjitha këto iu paraqiten dy herë Vendeve (Shteteve) Anëtare për komente, si dhe për rishikim, grupeve të tjera të interesuara, si mbledhjeve të Qendrës së Kryesisë dhe Komitetit të Ekspertëve. Një numër i madh shoqatash të profesionistëve ndërkombëtarë, specialistë individë dhe ekspertë, njësi të tjera të Selisë Qendrore të OBSH-së dhe zyrat rajonale ia paraqitën vërejtjet dhe udhëzimet e tyre njësisë përgjegjëse të OBSH-së për ICD-në si dhe Qendrave Bashkëpunuese të përgatitjes së propozimeve; për rrjedhojë, që materiali shoqërues u paraqit përpara zhvillimit të Konferencës. OBSH-ja u është mirënjohëse për këtë asistencë.

3. Karakteristikat e përgjithshme dhe përmbajtja e revizionit të dhjetë të ICD

E reja kryesore në propozimet e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë ishte përdorimi i skemës koduese alfanumerike me një gërmë (shkronjë) e ndjekur nga tre shifra, pra nivel katër-karakteresh. Efekti ishte më shumë se dyfishimi i skemës së kodimit në krahasim me Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, duke iu siguruar shumicës së kapitujve të përcaktoheshin me një gërmë të vetme ose grup gërmash, ku secili mund të garantonte 100 kategori tre-karakterëshe. Nga 26 gërma (shkronja) të vlefshme u përdorën 25 gërma (shkronja). Gërma (shkronja) "U" u la e lirë (vakante) për shtesa apo ndyshime në të ardhmen si dhe për klasifikime të mundshme të përkohshme, për të zgjidhur vështirësitë që mund të shfaqeshin në nivel kombëtar apo ndërkombëtar ndërmjet dy revizioneve (rishikimeve).

Për efekt strategjik, disa kategori tre-karakterëshe u lanë të lira (vakante) për zgjerim dhe revizion (rishikim) në të ardhmen, numri i të cilave varionte sipas kapitujve: për ata me aks primar anatomik u lanë më pak kategori vakante, pasi u gjykua se ndryshimet e së ardhmes në përmbajtjen e tyre do të ishin më të kufizuara, bazuar kjo në natyrën e tyre.

Revizioni (Rishikimi) i Nëntë përmbante 17 kapituj, plus dy klasifikime suplementare: Klasifikimi Suplementar i Shkaqeve të Jashtme të Traumave dhe Helmimeve (Kodi E) dhe Klasifikimi Suplementar i Faktorëve që Ndikojnë (Influencojnë) në Gjendjen Shëndetësore dhe Kontaktin me Shërbimet Shëndetësore (Kodi V). Ashtu siç u rekomandua nga Mbledhja Përgatitore e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë (Gjenevë 1983) [4] dhe miratua nga mbledhjet vijuese, këta dy kapituj nuk u konsideruan më si suplementarë, por u përfshinë si pjesë përbërëse e klasifikimit bazë.

Renditja e hyrjes së kapitujve në propozimet për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, fillimisht ishte i njëjtë me atë të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë. Megjithatë, për ta bërë më efektive hapësirën në dispozicion, çrregullimet e mekanizmit imunitar u përfshinë më pas në sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese, ndërkohë që në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë ato ishin të përfshira në sëmundjet endokrine, të të ushyerit dhe të metabolizmit. Kapitulli i ri "Sëmundjet e Gjakut dhe Organeve Gjak-formuese dhe disa Çrregullime të lidhura me Mekanizmin e Imunitetit" vijon pas Kapitullit "Neoplazmat (Tumoret)" dhe ndahen nga gërma D.

Gjatë përpunimit të drafteve fillestare të Kapitullit "Sëmundjet e Sistemit Nervor dhe Organeve të Shqisave", u bë shpejt e qartë se do të ishte e pamundur përfshirja e të gjitha detajeve ndën vetëm një gërmë (shkronjë) në 100 kategoritë tre-karakterëshe. Rrjedhimisht u vendos krijimi i 3 kapitujve të veçantë, konkretisht Kapitulli "Sëmundjet e Sistemit Nervor" me gërmën G, dhe 2 Kapitujt "Sëmundjet e Syrit dhe Adnekseve (=kapakët e syrit, vetullat, aparati i lotimit)" dhe "Sëmundjet e Veshit dhe Proçesit Mastoid", të cilët u përfshinë ndën të njëjtën gërmë – gërmën H.

Gjithashtu, Kapitujt "Sëmundjet e Sistemit Uro-Gjenital", "Shtatzënia, Lindja dhe Lehonìa", "Disa Gjendje Morboze të Periudhës Perinatale" dhe "Keqformimet Kongjenitale, Deformimet dhe Çrregullimet (Abnormalitetet) Kromozomike", u morën së bashku si kapituj në përbërje të përmbajtjes së vijueshmërisë ndërmjet Kapitujve nga XIV në XVII.

Me përfshirjen e klasifikimeve suplementare të mëparshme si pjesë e klasifikimit bazë dhe me krijimin e dy kapitujve të rinj, numri total i kapitujve në propozimin për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë arriti në 21. Titujt e disa kapitujve u ndryshuan për të pasqyruar më mirë përmbajtjen e tyre.

Aty ku pati propozime radikale për ndryshim në ICD, testimi në praktikë tregoi për vlefshmërinë dhe saktësinë e tyre. Ky ishte konkretisht rasti i kapitujve të mëposhtëm:

V. Çrregullimet mendore dhe të sjelljes.

XIX. Dëmtimet, helmimet dhe disa pasoja nga shkaqe të jashtme.

XX. Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë.

Kapitulli II, "Neoplazmat (Tumoret)", ishte po ashtu subjekt i një testimi në praktikë, rezultati i të cilit diktoi që ndryshimet në përmbajtjen e tij të ishin të një natyre thuajse të papërfillshme.

Disa nga veçoritë e reja të propozimeve të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë të ICD, ishin si vijon:

- Shënimet përjashtuese në fillim të çdo kapitulli u zgjeruan për të shpjeguar hierarkinë relative të kapitujve, dhe për të qartësuar se kapitujt e "grupeve speciale" kishin përparësi përcaktimi kundrejt kapitujve të sistemit apo të organeve, dhe, se brenda kapitujve të grupeve speciale, ata të "Shtatzënisë, Lindjes dhe Lehonisë" dhe të "Disa Gjendjeve Morboze të Periudhës Perinatale", kishin përparësi ndaj të tjerëve.

- Gjithashtu, në fillim të çdo kapitulli jepej një vështrim i shkurtër i blloqeve të kategorive tre-karakterëshe, dhe, aty ku ishte e arsyeshme, kategoritë me *asterisk* (=të yllëzuara); duhet theksuar se kjo u bë për të qartësuar strukturën e kapitujve dhe për të lehtësuar përdorimin e kategorive me *asterisk* (=të yllëzuara (*)).

- Shënimet në listën tabelare aplikohen për të gjitha përdorimet e klasifikimit; nëse një shënim ishte i vlefshëm vetëm për sëmundshmërinë ose vetëm për vdekshmërinë, ai u përfshi në shënimet e veçanta që shoqëronin si rregullat e kodimit të sëmundshmërisë ashtu edhe ato të vdekshmërisë.

- Revizioni (Rishikimi) i Nëntë kishte identifikuar një numër të caktuar kushtesh (problemesh) shëndetësore si kushte apo probleme shëndetësore të induktuara (=prejadhura, origjinuara) nga përdorimi i barnave ["*drug-induced health-related conditions*"]. Ky përafrim vijoi edhe në hartimin e propozimeve për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, ku shumë kushte të tilla u identifikuan si të veçanta.

Një inovacion i rëndësishëm ishte krijimi në fund të disa kapitujve të veçantë i kategorive për

çrregullimet pas-proçeduriale. Këto identifikonin kushtet e rëndësishme që përbënin një problem të kujdesit shëndetësor në kuptimin e vërtetë të fjalës dhe përfshinin shembuj të tillë si sëmundjet endokrine dhe sëmundjet metabolike me pasojë çrregullimin e një organi dhe kushte të tjera specifike, të tilla si sindroma e heqjes e postgastrektomi-së. Kushtet pas-proçeduriale që nuk ishin specifike për një sistem trupor të veçantë, me pasojë komplikacione të menjëhershme, të tilla si emboliza dhe shoku postoperator, vazhduan të klasifikoheshin në kapitullin "Traumat, helmimet dhe disa pasoja të tjera nga shkaqet e jashtme".

Një ndyshim tjetër ishte se në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, titujt katër-shifrorë shpesh duhet të lexoheshin në kombinim me titujt tre-shifrorë për të siguruar kuptimin e plotë dhe qëllimin e nënkategorisë, ndërkohë që në draftin e paraqitur në Konferencë, titujt ishin thuajse të pandryshuar, të plotë dhe mund të qendronin më vete.

Skema e klasifikimit të dyfishtë të etiologjisë dhe simptomave, e njohur si sistemi dagger (=simboli †) dhe asterisk (=simboli "yll" *), i futur në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, ka qenë subjekt i një kritike të vazhdueshme. Kjo lidhej kryesisht me faktin se klasifikimi shpesh përmbante një kombinim të simptomave me informacione të tjera në nivelet tre- dhe katër-shifror, me të njëjtën etiketë diagnostikimi, që shpesh çfaqej në të dy akset. Për më tepër, shumë e konsideronin atë si mjaft të pakuptueshëm. Për të kapërcyer këto probleme, në draftin e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë, informacioni i yllëzuar (pra me asterisk), përmbahej në 82 kategori homogjene tre-karakterëshe për përdorim opsional. Kjo (për)qasje mundësonte raportet e diagnozës, të cilat përmbanin informacionin mbi proçesin e sëmundjes bazë dhe një manifestimi klinik apo ndërlikimi (komplikacioni) klinik në një organ të veçantë, që të merrnin dy kode, duke lejuar rekuperimin apo tabelimin në përputhje me akset e tyre.

Këto karakteristika të propozuara për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë u pranuan nga Konferenca.

Secili kapitull u paraqit në Konferencë me një prezantim të ndyshimeve të adoptuara që nga Revizioni (Rishikimi) i Nëntë, së bashku me disa informacione sqaruese rreth përmirësimeve. Në Konferencë u diskutuan, disa çështje të lidhura me strukturën dhe përmbajtjen e kapitujve, dhe së fundi marrëveshja u arrit në Sekretariat.

4. Standardet dhe përkufizimet lidhur me shëndetin e nënës dhe fëmijës

Konferenca konsideroi me interes përcaktimet, standardet dhe kërkesat raportuese të rekomanduara për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, lidhur me vdekshmërinë amësore si dhe me vdekshmërinë fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore. Këto rekomandime ishin rezultat i një sërë mbledhjesh speciale dhe konsultimesh dhe patën për qëllim përmirësimin e krahasueshmërisë së të dhënave.

Konferenca vendosi se ishte e dëshirueshme të ruheshin përkufizimet e "lindjes së gjallë" dhe "vdekjes fetale", ashtu siç ishin në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë.

Pas disa diskutimesh, Konferenca ngriti një grup pune lidhur me vdekshmërinë amësore (të nënës), dhe mbështetur në rekomandimet e saj, vendosi gjithashtu të ruante përkufizimet e vdekshmërisë amëtare, ashtu siç ishin në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë.

Për të përmirësuar cilësinë e të dhënave rreth vdekshmërisë amëtare, dhe për të siguruar metoda alternative për mbledhjen e të dhënave mbi vdekjet gjatë shtatzënisë ose të lidhura me të, si dhe për të inkurajuar regjistrimet e vdekjeve nga shkaqet obsetrikale që ndodhin 42 ditë përpara mbarimit të shtatzënisë, nga grupi i punës u formuluan dy përcaktime shtesë për "vdekshmërinë e lidhur me shtatzëninë".

Konferenca:

> REKOMANDOI që vendet anëtare të mermin parasysh përfshirjen e çertifikatave të vdekjes të çështjeve që lidhen me shtatzëninë në momentin aktual të kohës dhe shtatzënisë brenda një viti përpara vdekjes në çdo rast konkret.

Konferenca vendosi që, pasi numri i lindjve "të gjalla" ishte shumë më tepër i njohur universalisht se sa numri i "lindjeve totale" (lindjet "e gjalla" plus "vdekjet fetale"), kjo duhej përdorur si emërues i përbashkët në raportet që lidhen me vdekshmërine amësore (të nënës) [siç përmëndet në Vëllimin 2].

Lidhur me vdekshmërinë perinatale, neonatale dhe foshnjore, u rekomandua me forcë që nivelet e publikuara të bazuara në kohortet e lindjeve (=kohort-lindjet) duhej të identifikoheshin dhe të diferencoheshin në këtë mënyrë.

Konferenca konfirmoi praktikën e të shprehurit të moshës në njësi të plota të kohës, duke caktuar ditën e lindjes si ditën zero.

Konferenca

> REKOMANDOI përfshirjen në manualin e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë të ICD-së, të përkufizimeve, standardeve dhe kërkesave të raportimit që lidhen me vdekshmërinë amësore (të nënës) dhe vdekshmërisë fetale, perinantale, neonatale dhe foshnjore.

5. Kodimi, rregullat e përzgjedhjes dhe listat tabelare

5.1. Rregullat e kodimit dhe të përzgjedhjes për vdekshmërinë

Konferenca u informua rreth proçesit të rishikimit të rregullave të përzgjedhjes dhe modifikimit për shkaqet bazë të vdekjes dhe të shënimeve shoqëruese, ashtu siç ato ishin në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, çka rezultoi me disa ndryshime të rekomanduara në rregullat dhe me

ndryshime të ndjeshme në shënimet (sqarimet).

Konferenca

> REKOMANDOI që rregullat e përzgjedhjes të shkaqeve të vdekjes për tabelimin e vdekshmërisë kryesore, ashtu siç paraqiteshin në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, të zëvendësoheshin në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë [me ato që përmbahen në Vëllimin 2].

Konferenca vuri në dijeni disa shënime shtesë për përdorimin në kodimin e shkaqeve bazë dhe në interpretimin e aplikimit të shkaqeve të vdekjes, të cilat u paraqitën si draft dhe u rishikuan. Meqënëse këto shënime kishin për qëllim përmirësimin e stabilitetit në kodim, Konferenca miratoi që ato të përfshiheshin në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë.

Konferenca vuri në dukje përdorimin e gjerë të kodimit të një shumatore ngjarjesh (konditash/kushtesh) shëndetësore dhe analizës për shkaqet e vdekjes. Ajo shprehu inkurajimin për aktivitete të tilla, por nuk rekomandoi që Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë duhej të përmbante rregulla apo metoda të tjera që duheshin ndjekur në analizën e të dhënave.

Duke pasur parasysh Fomularin Ndërkombëtar të Çertifikatës Mjekësore të Vdekjes, Komiteti i

Ekspertëve pranoi se situata e një popullate të moshuar me një proporcion më të madh të vdekjeve nga sëmundjet e shumëfishta dhe efektet e ndërhyrjeve terapeutike përkatëse, tentonte të rriste numrin e gjendjeve të mundshme midis shkakut bazë dhe shkakut të drejtpërdrejtë të vdekjes: kjo do të thoshte se një numër në rritje i kushteve kishin hyrë në Çertifikatat e Vdekjeve të shumë vendeve. Kjo gjë e detyroi Komitetin të rekomandonte përfshirjen e një linje shtesë (d) në Pjesën I të Çertifikatës.

Rrjedhimisht Konferenca:

> REKOMANDOI që, me indentifikimin e një nevoje, vendet anëtare të konsideronin mundësinë e përfshirjes së një linje (rreshti) shtesë (d) në Pjesën I të Çertifikatës mjekësore të Vdekjes.

5.2. Kodimi dhe rregullat e përzgjedhjes për sëmundshmërinë

Për herë të parë, Revizioni (Rishikimi) i Nëntë, përmbante udhëzues mbi regjistrimin dhe kodimin e sëmundshmërisë, dhe veçanërisht për përzgjedhjen e një kushti të vetëm për paraqitjen e statistikave të sëmundshmërisë. Eksperienca e fituar në përdorimin e përkufizimeve dhe rregullave të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë provoi vlefshmërinë e tyre dhe gjeneroi kërkesa për sqarimin e tyre, për përpunim të mëtejshëm lidhur me regjistrimin e informacionit diagnostikues nga praktikantët e kujdesit shëndetësor, dhe për më shumë orientim në rastet e situatave problematike specifike.

Konferenca miratoi Rekomandimet e Konferencës së Revizionimit të vitit 1975 mbi konditat që duhej të përzgjidheshin për analizat një-konditëshe të episodeve të kujdesit shëndetësor, dhe parashtroi që, aty ku është i praktikueshëm, duhej ndërmarrë kodimi shumë-konditësh dhe analiza e tij për të plotësuar statistikat rutinë. U theksua se Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë duhej ta bënte të qartë se shumica e udhëzuesëve ishte e përdorshme vetëm kur tabelimi i "konditës kryesore" për një episod ishte i përshtatshëm dhe kur koncepti i një "episodi" në vetvete ishte i

përputhshëm (relevant) me mënyrën se si mbledhja e të dhënave ishte organizuar.

Rrjedhimisht, Konferenca:

> REKOMANDOI se në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë duheshin përfshirë udhëzues shtesë mbi regjistrimin dhe kodimin e sëmundshmërisë, dhe se përkufizimet e "konditës kryesore" dhe "konditave të tjera", duhet të inkorporoheshin, së bashku me rregullat e modifikuara për të trajtuar ato që ishin evidentuar qartë në mënyrë jo korrekte si " kondita kryesore". [Këto janë të përfshira në Vëllimin 2.]

Konferenca gjithashtu:

> REKOMANDOI se, aty ku "kondita kryesore" është subjekt i sistemit të klasifikimit të dyfishtë në ICD, duhej të regjistroheshin si kodet "dagger" (me kryq) ashtu edhe ato "asterisk" (me yll), për të lejuar tabelimin alternativ të secilit prej tyre.

Konferenca pranoi se duhej të shtoheshin shënimet e zgjeruara dhe shembujt, për të siguruar asistencë të mëtejshme.

5.3. Lista e tabelimeve për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë

Konferenca u informua rreth vështirësive që kishin lindur në përdorimin e Listës së Tabelimit Bazë të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë dhe rreth aktiviteteve që ishin ndërmarrë, veçanërisht nga OBSH-ja, për zhvillimin e listave të reja për tabelimin dhe publikimin e të dhënave të vdekshmërisë. Në këtë proçes u bë e qartë se në shumë vende vdekshmëria deri në moshën 5 vjeç ishte një tregues më i fortë se sa vdekshmeria foshnjore, dhe prandaj do të ishte e preferueshme prania e një liste që të përfshinte vdekjet foshnjore dhe vdekjet e fëmijëve deri në moshën 5 vjeç (=vdekjet fëmijënore).

Për t'u konsideruar e pëlqyeshme nga Konferenca, u përgatitën dy versione të listës së vdekshmërisë së përgjithëshme dhe listës së vdekshmërisë foshnjore dhe fëmijënore, ku në versionin e dytë përfshiheshin titujt e kapitujve dhe zërat mbetës për kapitujt.

Meqënëse u shprehën disa shqetësime lidhur me listat e vdekshmërisë, ashtu siç u paraqitën në raport, u krijua një grup i vogël pune për të bërë të mundur përfshirjen e disa zërave shtesë. Raporti i grupit të punës u pranua nga Konferenca dhe pasqyrimi i tij është në listat e vdekshmërisë.

Për çështjen e listave të tabelimit të sëmundshmërisë, Konferenca rishihi si listën e tabelimeve që u propozua, ashtu edhe listën e modelit të publikuar i bazuar në titujt e kapitujve, ku zërat e zgjedhur ishin përfshirë si shembuj nën secilin titull. Një shqetësim i konsiderueshëm u shpreh rreth përdorimit të listave të tilla të sëmundshmërisë në kuptimin më të gjerë të fjalës. U pranua njëzëri që listat që u paraqitën i përshtateshin më mirë sëmundshmërisë, madje u ndje nevoja e

përpjekjeve që duheshin bërë për zhvillimin e listave të përshtatshme edhe për aplikime të tjera të sëmundshmërisë, si dhe që të dyja listat e tabelimit të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë duhej të shoqëroheshin nga shpjegime dhe instruksione të përshtatëshme përdorimi.

Nën dritën e shqetësimeve që u ngritën në Konferencë dhe konkluzioneve të grupit të punës, Konferenca pranoi se tabelimet dhe listat e publikimeve duhej të përfshiheshin në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, ndërkohë që duhej bërë përpjekje për t'i bërë më të qartë shumë tituj përshkrues për këto lista. Gjithashtu, u ra dakord, që për të lehtësuar tabelimin alternativ të kategorive me asterisk, duhej të zhvillohej një version i dytë i tabelimit të sëmundshmërisë, që të përfshinte kategoritë me asterisk.

6. Familjet e klasifikimeve

6.1 Koncepti i Familjes së Klasifikimeve

Gjatë përgatitjes së Revizionit (Rishikimit) të Nëntë, kishte qenë konstatuar se vetëm ICD-ja nuk do të mund të mbulonte të gjithë informacionin e kërkuar dhe se vetëm një "familje" e sëmundjes dhe klasifikimet përkatëse të shëndetit nuk do të mund të kënaqnin kërkesat e ndyshme të shëndetit publik. Rrjedhimisht, që nga fundi i viteve 1970, kishin qenë parashikuar zgjidhje të ndyshme, njëra prej të cilave kërkonte një klasifikim më rrënjësor të ICD-së, duke parashikuar një sërë modulesh, disa të lidhur në mënyrë hierarkike dhe të tjerët të një natyre suplementare.

Pas studimeve dhe diskutimeve, në bashkëpunim me Qendrat Bashkëpunuese, u përpunua koncepti i familjes së klasifikimeve të familjeve, i cili u rishikua hollësisht nga Komiteti i Ekspertëve më 1987, që rekomandoi skemën "Familja e sëmundjeve [*diseases*] dhe klasifikimi përkates shëndetësor" të paraqitur më poshtë.

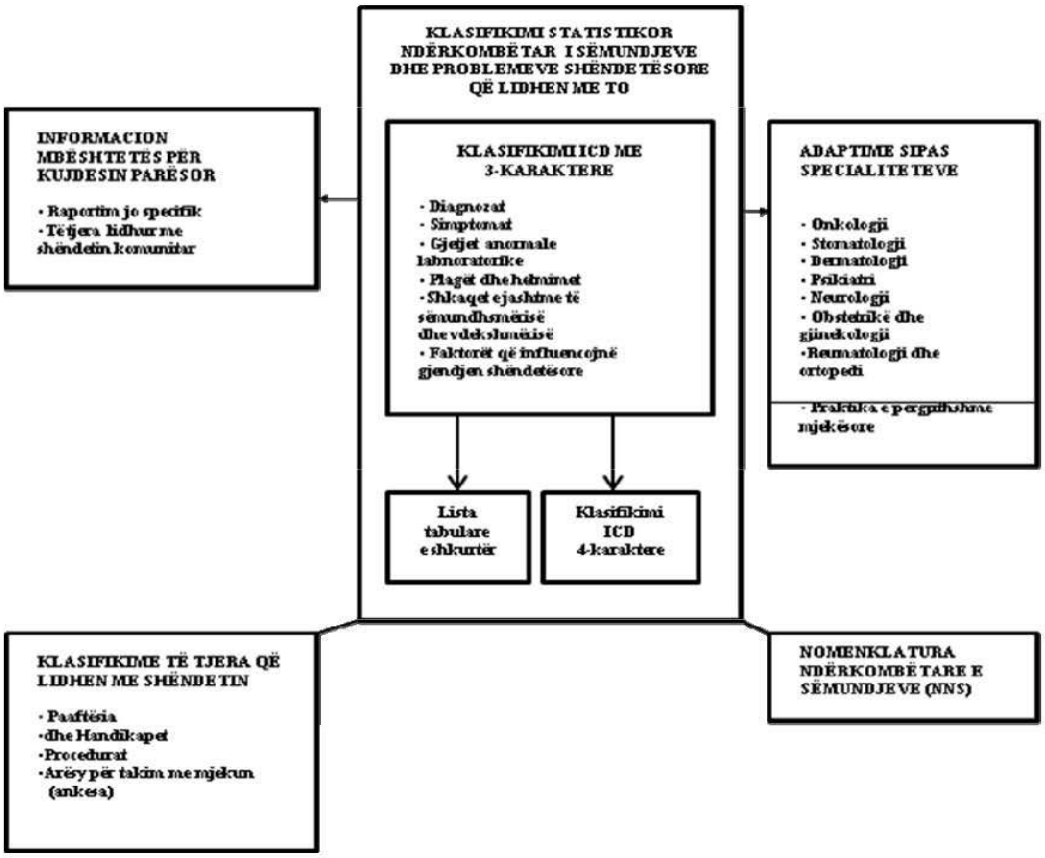

Konferenca

REKOMANDOI që koncepti i familjes së sëmundjes dhe klasifikimet përkatëse shëndetësore duhej të ndiqeshin (përpunoheshin) nga OBSH-ja.

Për të ruajtur integritetin e vetë ICD-së dhe të këtij koncepti të familjes, Konferenca:

REKOMANDOI që, në interes të krahasueshmërisë ndërkombëtare, përmbajtja e kategorive tre-karakterëshe dhe nënkategorive katër-karakterëshe të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë në përgatitje e sipër për përshtatje, nuk do të pësonte ndryshim (siç tregohet nga titujt), veç rasteve kur do të autorizohej nga OBSH-ja. Sekretariati i OBSH-së është përgjegjës për ICD-në dhe vepron si një qendër autorizuese për çdo publikim (me përjashtim të publikimeve statistikore kombëtare) ose përkthim që varen prej tij. OBSH-ja duhet të njoftohet menjëherë mbi qëllimin e prodhimit të përkthimeve apo përshtatjeve ose të klasifikimeve të tjera që lidhen me ICD-në.

Konferenca pa me interes paraqitjen (prezantimin) e përdorimit dhe lidhjes së anëtarëve të ndryshëm të familjes ICD nën prizmin e vlerësimit mjekësor-shoqëror dhe multidimensional të moshës së tretë, jo vetëm lidhur me shëndetin por edhe me aktivitetet e jetës së përditshme, si dhe lidhur me mjedisin shoqëror e fizik. U demonstrua se informacioni efektiv mund të përftohej nga përdorimi i ICD-së dhe i Klasifikimit Ndërkombëtar të Dëmtimeve, Paaftësive dhe Handikapeve

(ICIDH – *International Classification of Impairments, Disabilities, and Handicaps*), dhe veçanërisht nëpërmjet përdorimit të kodeve të propozuara në Kapitullin XXI të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë.

6.2 Përshtatjet sipas subjekteve (apo bazuar-në-specialitete)

Konferenca u informua rreth planeve për zhvillimin e përshtatjeve të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë në fushën e programit të shëndetit mendor. Udhëzuesi klinik do të shoqëronte versionin e përdorur nga klinicistët që punojnë në fushën e psikiatrisë; kriteret e kërkimit do të propozoheshin për përdorim në hulumtimet e problemeve të shëndetit mendor; dhe, do të zhvilloheshin prezantimet multi-aksiale për përdorim në rastet e çrregullimeve fëmijënore dhe për klasifikimin e problemeve të të rriturve, sikundër edhe një version për përdorim nga praktikantët e përgjithshëm. Përpilimi (ndërtimi) i kodeve ICD të psikiatrisë dhe neurologjisë do të realizohej në përputhje po ashtu me publikimet e mëparshme mbi këtë subjekt.

Konferenca dëgjoi gjithashtu rreth metodave të përdorura për të siguruar që struktura bazë dhe funksioni i ICD-së të ruheshin gjatë zhvillimit fillestar të aplikimit për specialistët stomatologë (ICD-DA), si dhe u njoftua se një botim i ri i ICD-DA, që lidhej me Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, ishte në fazën finale të përgatitjes.

Një prezantim i veçantë u bë mbi Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve në fushën e Onkologjisë (ICD-O – *International Classification of Diseases for Oncology*), Botimi i Dytë, me klasifikim multi-aksial, përfshirë topografinë dhe morfologjinë e neoplazmave. Kodet e morfologjisë të ICD-O-së, që ishin përpunuar gjatë një periudhe të gjatë kohe, u rishikuan dhe u testuan gjerësisht në praktikë. Kodet topografikë të botimit të dytë do të bazoheshin në kategoritë C00-C80 të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë, ndërkohë që publikimi do të priste deri sa Asambleja Botërore e Shëndetit të miratonte Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë.

U arrit një marrëveshje mbi vlerën e një adaptimi në fushën e praktikës së përgjithshme mjekësore dhe Konferenca u informua mbi gatishmërinë e grupeve të punës në këtë fushë për të bashkëpunuar me OBSH-në. Lidhur me përshtatjet e tjera sipas subjekteve (apo bazuar-në-specialitete), që dukeshin se po bëheshin gjithnjë e më të shumta, roli autorizues i OBSH-së u konsiderua si shumë i rëndësishëm.

6.3 Mbështetja e informacionit ndaj shërbimit të kujdesit shëndetësor parësor

Në përputhje me rekomandimet e Konferencës së Revizionit (Rishikimit) të vitit 1975, më 1976 në Delhi u ngrit një grup pune për Azinë Jug-Lindore nga Zyra Rajonale e OBSh-së. U hartua një listë e detajuar e bashkësive të simptomave, prej nga ku, rrodhën dy lista të shkurtëra– njëra për shkaqet e vdekjes dhe tjetra për arsyet e kontaktit të shërbimeve shëndetësore. U krye prova në

praktikë për këtë sistem në vendet e rajonit dhe rezultati ishte revizioni (rishikimi) i listës së familje të simptomave dhe të formave të raportimit.Versioni i revizionuar (rishikuar) u botua nga OBSH-ja me 1978 në broshurën "*Raportimi jo-profesional i informacionit shëndetësor*".

Strategjia Globale (Botërore) "Shëndet për të Gjithë në Vitin 2000", e lançuar më 1978, rriti numrin e sfidave për zhvillimin e sistemeve të informacionit tek Vëndet Anëtare. Në Konferencën Ndërkombëtare mbi Statistikat Shëndetësore për Vitin 2000 (Bellagio, Itali, 1982), integrimi i informacionit të "raportit të papërpunuar profesionalisht" me informacione të tjera për t'u përdorur për qëllime administrimi të shëndetit, u identifikua si problemi kryesor që pengonte zbatimin më të gjerë të skemave të raportimit global. Konsultimi i Klasifikimit të Kujdesit Parësor (Gjenevë 1985) theksoi nevojën e një përafrimi, që do të mund të unifikonte suportin e informacionit, administrimin e kujdesit shëndetësor dhe shërbimet ndaj komunitetit nëpërmjet informacionit të bazuar në raportimin jo-profesional në kuptimin më të gjerë.

Konferenca u informua rreth eksperiencës së vendeve në zhvillim dhe në aplikimin e informacionit shëndetësor bazuar në komunitet, që mbulonte problemet dhe nevojat shëndetësore, faktorët e lidhur me riskun dhe burimet përkatëse. Konferenca mbështeti konceptin e zhvillimit të metodave jo-konvencionale në nivel komuniteti, si një metodë që mbushte boshllëkun e informacionit në vende të veçanta, duke forcuar sistemet e tyre të informacionit. U theksua se, si për vendet e zhvilluara ashtu edhe për ato në zhvillim, metoda apo sisteme të tilla duhej të zhvilloheshin bazuar në specifikat lokale, dhe se për shkak të faktorëve të tillë si modelet e sëmundshmërisë si dhe ndryshimet në gjuhë dhe kulturë, nuk duhej tentuar transferimi në zona apo vende të tjera.

6.4 Dëmtimet (Traumat), Paaftësitë dhe Handikapet

Klasifikimi Ndërkombëtar i Dëmtimeve (Traumave), Paaftësive dhe Handikapeve (ICIDH – *International Classification of Impairments, Disabilities, and Handicaps*) u botua nga OBSH-ja në anglisht më 1980 për qëllime testimi (prove), në përputhje me rekomandimet e Konferencës së Revizionimeve (Rishikimeve) të vitit 1975 dhe Rezolutës WHA29.35 të Asamblesë Botërore të Shëndetit të vitit 1976. Që prej asaj kohe, kërkimi dhe zhvillimi i klasifikimit ka ndjekur një sërë rrugësh.

Përkufizimet kryesore të tre elementëve – dëmtimi (trauma), paaftësia dhe handikapi kanë qenë pa dyshim instrumenta të rëndësishëm për të ndyshuar qëndrimin ndaj paaftësisë. Përkufizimi i dëmtimit (traumës), një fushë ku ka pasur shumë mbivendosje me termat në ICD, u pranua gjerësisht. Përkufizimi i paaftësisë u përputh gjerësisht me provën në praktikë të grupeve dhe profesionistëve të rehabilitimit, ndonëse u ndie nevoja për t'i kushtuar më shumë vemendje kodit shoqërues të shkallëzimit të rëndesës (ashpërsisë, severitetit), që shpesh ishte si parathënës (diktues) i handikapit. Pati gjithashtu kërkesa në rritje për të rishikuar përkufizimin e handikapit, për të theksuar më shumë bashkëveprimin me ambientin.

Evolucioni i shpejtë i ideve dhe praktikave në administrimin e paaftësisë rezultoi në rishikimin e

ICIDH pikërisht në kohën që do t'i paraqitej Konferencës. U tha se publikimi i një version të ri ishte pak i mundur përpara jetësimit (implementimit) të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë.

6.5 Proçedurat në mjekësi

Klasifikimi Ndërkombëtar i Proçedurave në Mjekësi (ICPM – *International Classification of Procedures in Medicine*) u botua nga OBSH-ja më 1978 për qëllime testimi, në përputhje me rekomandimet e Konferencës së Revizionimeve të vitit 1975 dhe Rezolutës WHA29.35 të vitit 1976. Klasifikimi u adoptua nga pak vende dhe u përdor si bazë për klasifikimin kombëtar të operacioneve kirurgjikale nga një sërë vendesh të tjera.

Kryesitë e Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së për Klasifikimin e Sëmundjeve pranuan se proçesi i draftimit (skicimit) të propozimeve, përftimit të komenteve, ridraftimit (riskicimit) dhe kërkimit të komenteve të mëtejshme ndaj të cilave OBSH-ja duhej të reagonte përpara finalizimit dhe publikimit, ishte i papërshtatshëm në një fushë të tillë që avanconte shumë shpejt, siç ishte ajo e proçedurave. Prandaj Kryesitë e Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së rekomanduan që ICPM-ja nuk do të pësonte asnjë ndryshim në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të ICD-së.

Më 1987, Komiteti i Ekspertëve i kërkoi OBSH-së të merrte parasysh përditësimin në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, të paktën në përmbledhjen e Kapitullit të 5, "Proçedurat Kirurgjikale", të ICPM në provë (testim). Si përgjigje e kësaj kërkese dhe si nevojë e shprehur nga shumë vende, u bë një përpjekje nga Sekretariati për të përgatitur një listë tabelare për proçedurat.

Kjo listë iu paraqit Kryesive të Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së në mbledhjen e tyre më 1989 dhe u ra dakord se ajo do të mund të shërbente si udhëzues për paraqitje ose botim statistikor kombëtar të proçedurave kirurgjikale dhe se do të lehtësonte krahasimin ndërmjet vendeve të ndyshme. Qëllimi i listës ishte të identifikonte proçedurat dhe grupet e proçedurave dhe t'i përcaktonte ato si bazë për zhvillimin e klasifikimeve kombëtare, duke përmirësuar kështu krahasueshmërinë e klasifikimeve.

Konferenca rezultoi se një listë e tillë ishte me vlerë dhe se puna duhej të vazhdonte me zhvillimin e saj, megjithëse çdo botim duhej të bëhej pas venies në jetë (implementimit) të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë.

6.6 Nomenklatura Ndërkombëtare e Sëmundjeve

Qysh prej vitit 1970, Këshilli i Organizatave Ndërkombëtare të Shkencave Mjekësore (CIOMS – *Council for International Organizations of Medical Sciences*) ka pas qenë përfshirë në përgatitjen e Nomeklaturës Botërore të Sëmundjeve (IND – *International Nomenclature of Diseases*), e cila shërben si një përplotësim i ICD-së.

Qëllimi kryesor i IND-së ishte të siguronte një emër të vetëm të rekomanduar për çdo entitet nozologjik (entitet sëmundje). Kriteri kryesor i zgjedhjes së këtij emri ishte se ai duhej të ishte

specifik, pa shprehje me dy kuptime, vetë-përshkrues dhe sa më i thjeshtë, dhe i bazuar në shkak aty ku ishte e mundur. Çdo sëmundje [*disease*] ose sindromë për të cilën rekomandohej emri, të përkufizohej pa ambiguitet (jo me dykuptimësí) dhe mundësisht sa më shkurt. Përbri çdo përkufizimi vendosej një listë sinonimesh.

Gjatë kohës së Konferencës kishin qenë botuar vëllimet e sëmundjeve të traktit (aparatit) të poshtëm të frymëmarrjes, sëmundjeve infektive (virale, bakteriale, parazitare, mykotike) dhe sëmundjeve kardiake dhe vaskulare (sistemi kardiovaskular), ndërkohë që vazhdonte puna për vëllimet e sistemit tretës, sistemit urogjenital femëror, sistemit urogjenital mashkullor, sëmundjeve të metabolizmit dhe atyre endokrine, organeve të gjakut dhe gjak-formuese, sistemit imunitar, sistemit muskolor-skeletor dhe sistemit nervor. Subjektet e propozuara për vëllimet e ardhshme përfshinin sëmundjet psiqike, si dhe sëmundjet e lëkurës, veshit, hundës, grykës, syrit dhe adnekseve të tij (=kapakët e syrit, qepallat, vetullat, aparati i lotit).

Konferenca pranoi se përditësimi adekuat dhe nomeklatura botërore e sëmundjeve ishin të rëndësishëm në zhvillimin e ICD-së dhe në përmirësimin e krahasueshmërisë së informacionit shëndetësor. Prandaj Konferenca:

> REKOMANDOI që OBSH-ja dhe CIOMS-i të inkurajoheshin për zbulimin e rrugëve më kosto-efektive (më efiçiente) për të arritur kompletimin në kohë të një nomeklature të tillë.

7. Zbatimi i revizionit të dhjetë të ICD

Konferenca u njoh me synimin e OBSH-së për të publikuar versionin e detajuar katër-karakterësh të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë në tre Vëllime: Vëllimi i parë, që përmban Listën Tabelare, Vëllimi i dytë, që përmban të gjitha përkufizimet përkatëse, standardet, rregullat dhe udhëzimet, dhe Vëllimi i tretë, që përmban Indeksin Alfabetik.

Konferenca u informua më tej se versioni tre-karakterësh i Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë do të botohej në një vëllim të vetëm, i cili do të përmbante, në Listën Tabelare, të gjitha shënimet përfshirëse dhe përjashtuese. Ai gjithashtu do të përmbante të gjitha përkufizimet përkatëse, standardet, rregullat dhe udhëzimet, si dhe një Indeks Alfabetik të shkurtuar.

Vendet Anëtare, që kishin ndërmend të botonin versionin e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë në gjuhët e tyre kombëtare, duhej të njoftonin OBSh-në për këtë veprim. Kopjet e drafteve të ICD-së në nivelet tre- dhe katër-karakterëshe do të bëheshin të disponueshme nga OBSH-ja, si në formë të printuar ashtu edhe elektronike.

Lidhur me paraqitjen fizike të faqeve dhe formatit të shtypjes, si për Listën Tabelare ashtu edhe për Indeksin Alfabetik, Konferenca u sigurua se do të merreshin parasysh rekomandimet e Kryesive të Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së dhe ankesat e koduesve, si dhe çdo përpjekje tjetër që do të bëhej për përmirësimin e këtyre aspekteve, në krahasim me Revizionin (Rishikimin) e Nëntë.

Sikundër edhe në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, u planifikua zhvillimi i materialeve për riorientimin e koduesve të trajnuar, kjo me ndihmën e Qendrave Bashkëpunuese. Kurset e trajnimit do të ishin nën përgjegjësinë e Zyrave Rajonale të OBSH-së dhe të vendeve të veçanta.

Ato do të zhvilloheshin prej fillimit të vitit 1991 deri në fund të vitit 1992, për t'u përfunduar përpara jetësimit (implementimit) të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë.

Materialet për trajnimin bazë të përdoruesve të rinj do të përgatiteshin nga OBSh-ja; megjithatë, asnjë kurs nuk u planifikua para vitit 1993.

Siç u theksua më sipër, OBSH-ja duhej të përgatitej për të nxjerrë Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë (si Listën Tabelare ashtu dhe Indeksin Alfabetik) në format elektronik. Në të ardhmen, me ndihmën e Qendrave Bashkëpunuese, do të mundësoheshin edhe *softwar*-e të tjera. Përpara implementimit të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë duhej të ishte i disponueshëm një çelës për konvertim nga Revizioni (Rishikimi) i Nëntë në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, dhe anasjelltas.

Meqënëse zhvillimi i aktiviteteve, që u morën përsipër nga Komiteti i Ekspertëve, ishte në përputhje me afatin kohor, Konferenca:

> REKOMANDOI, që Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë i Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve [Diseases] duhej të hynte në fuqi më 1 Janar 1993.

8. Revizioni i ardhshëm i ICD

Konferenca diskutoi vështirësitë e hasura gjatë periudhës së gjatë të përdorimit të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë lidhur me shfaqjen e sëmundjeve të reja dhe mungesën e një mekanizmi përditësues për evidentimin e tyre.

U diskutuan sugjerime të ndryshme për mekanizmat për të kapërcyer vështirësitë dhe për të shmangur probleme të ngjashme në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë. U ndje qartë se kishte nevojë për shkëmbim informacioni të vazhdueshëm për të standardizuar përdorimin e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë ndërmjet vendeve, por që çdo ndryshim gjatë "jetëgjatësisë" së përdorimit të tij duhej vlerësuar me shumë kujdes lidhur me impaktin e tij në analizat dhe trendet (tendencat). Pati diskutime lidhur me tipin e forumit, ku do të diskutoheshin ndryshime të tilla dhe përdorimi i mundshëm i gërmës vakante "U" në caktimet e reja apo të përkohshme të kodit. U ra dakord se nuk do të ishte praktike të mbaheshin Konferenca për Revizionime (Rishikime) të ICD-së më shpesh se një herë në 10 vjet.

Mbështetur në nevojat e shprehura, dhe fakti se do të ishte e papërshtatëshme të tentohej të vendosej apo përcaktohej proçesi i saktë për përdorim,

Konferenca:

> REKOMANDOI që Konferenca Ndërkombëtare e ardhshme e Revizionit (Rishikimit) të ICD-së do të mbahet pas 10 vjetësh, dhe se OBSH-ja duhet të sanksionojë konceptin e një proçesi përditësues midis Revizionimeve (Rishikimeve) dhe të japë konsideratat e saj se si mund të ngrihet një mekanizëm efektiv përditësimi.

9. Adoptimi i revizionit të dhjetë të ICD

Konferenca bëri Rekomandimet e mëposhtëme:

Duke pasur parasysh propozimet e përgatitura nga Organizata, bazuar në rekomandimet e Komitetit të Ekspertëve mbi Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] – Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë,

Duke njohur nevojën për disa modifikime të mëtejshme të vogla për të pasqyruar komentet mbi pikat e detajeve dorëzuar nga Vendet Anëtare gjatë Konferencës,

REKOMANDOI që me Kapitujt e propozuar për rishikim, me kategoritë e tyre tre-karakterëshe dhe nënkategoritë katër-karakterëshe dhe Listën e Shkurtër Tabelare për Sëmundshmërinë dhe Vdekshmërinë, të konstituojë Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] dhe të Problemeve të-Lidhura-me Shëndetin.

Referencat

1. Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve, 1975 Rishikim, Vëllimi 1. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1977, ff. xiii-xxiv.
2. Raporti i Komitetit të Ekspertëve për Klasifikmin Ndërkombëtar të Sëmundjeve - Botimi i 10-të: Mbledhja e Parë. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1984 (dokument i pabotuar DES/EC/ICD-10/84.34).
3. Raporti i Komitetit të Ekspertëve për Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve - Botimi i 10-të: Mbledhja e Dytë. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1987 (dokument i pabotuar WHO/DES/EC/ICD-10/87.38).
4. Raport i Mbledhjes Përgatitore të ICD-10. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1983 (dokument i pabotuar DES/ICD-10/83.19).
5. Klasifikimi Ndërkombëtar i Imunitetit, Paaftësisë dhe Handikapeve. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1980.
6. Raport paraprak mbi Informacionin Shëndetësor. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1978.
7. Strategjia Globale për Shëndet për të Gjithë deri në vitin 2000. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1981; (http://whglibdoc.who.int/publications/9241800038.pdf, aksesuar me 22 Maj 2015).
8. Konferenca Ndërkombëtare mbi Statistikat Shëndetësore të Vitit 2000. Budapest, Shtëpia Botuese e Statistikave, 1984.
9. Raport mbi Konsultimin e Klasifikimit të Kujdesit Parësor. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1985 (dokument i pabotuar DES/PHC/85.7).
10. Raporti Zyrtar i OBSH-së, No. 233, 1976, f. 18.
11. Klasifikimi Ndërkombëtar i Proçedurave në Mjekësi. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1978.

Lista e kategorive me tre-karaktere

Kapitulli I
Disa sëmundje infektive e parazitare (A00–B99)

Sëmundjet infektive të traktit intestinal (të zorrëve) (A00–A09)

A00 Kolera
A01 Tifo e Paratifo (=Ethet tifoide e paratifoide) (=Tifo abdominale e Paratifo)
A02 Infeksione të tjera nga salmonelat
A03 Shigeloza
A04 Infeksione të tjera bakteriale intestinale
A05 Intoksikacione të tjera bakteriale me transmetim nëpërmjet-ushqimeve [*foodborne*]
A06 Amebiaza
A07 Sëmundje të tjera nga protozoarët e zorrëve
A08 Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuara të zorrëve
A09 Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive

Tuberkulozi (A15–A19)

A15 Tuberkuloz i aparatit respirator, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
A16 Tuberkuloz i aparatit respirator, i pakonfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
A17† Tuberkuloz i sistemit nervor
A18 Tuberkuloz i organeve të tjera
A19 Tuberkuloz miliar

Disa zoonoza bakteriale (A20–A28)

A20 Murtaja
A21 Tularemia
A22 Plasja (=Antraksi)
A23 Bruceloza
A24 Morva (=Malleus) dhe Melioidoza
A25 Ethet nga kafshimi i miut
A26 Erisipeloidi
A27 Leptospiroza
A28 Zoonoza të tjera bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër

Sëmundje të tjera bakteriale (A30–A49)

A30 Lebra (sëmundja e Hansen)
A31 Infeksion nga mykobaktere të tjera

A32 Listerioza
A33 Tetanoz i të porsalindurve (=Tetanozi neonator)
A34 Tetanoz obsetrikal
A35 Tetanoze të tjerë
A36 Difteri
A37 Kollë e mirë (=Pertussis)
A38 Skarlatina
A39 Infeksion meningokoksik (=Infeksion nga meningokoku)
A40 Septicemi streptokoksike
A41 Septicemi të tjera
A42 Aktinomykoza
A43 Nokardioza
A44 Bartoneloza
A46 Erizipela
A48 Sëmundje të tjera bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër
A49 Infeksion bakterial me lokalizim të papërcaktuar

Infeksione me mbizotërim të rrugës seksuale të transmetimit (A50–A64)

A50 Sifilis i trashëguar (=kongjenital)
A51 Sifilis i hershëm
A52 Sifilis i vonshëm
A53 Sifilis tjetër dhe i paspecifikuar
A54 Infeksion gonokoksik
A55 Limfogranulomë nga klamidiat (=Limfogranuloma venereum)
A56 Sëmundje të tjera nga klamidiat (=Klamidiaza të tjera) seksualisht të transmetueshme
A57 Shankroidi
A58 Granuloma inguinale
A59 Trikomoniaza
A60 Infeksion viral herpetik (herpes-virus i thjeshtë) anogjenital
A63 Sëmundje të tjera të transmetuara kryesisht në rrugë seksuale, të paklasifikuara diku tjetër
A64 Sëmundje të paspecifikuara, të transmetueshme në rrugë seksuale

Sëmundje të tjera nga spiroketat (A65–A69)

A65 Sifilis jovenerian
A66 Frambezia (=Polipapiloma tropikale)
A67 Pinta (karate)
A68 Ethet rekurrente epidemike

A69 Infeksione të tjera nga spiroketat

Sëmundje të tjera të shkaktuara nga klamidiat (A70–A74)

A70 Infeksion nga Chlamydia psittaci

A71 Trakoma

A74 Sëmundje të tjera të shkaktuara nga klamidiat

Rikeciozat (A75-A79)

A75 Tifo ekzantematike (=Tifo e morrit)

A77 Ethet butonoze (=Rikecioza me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat))

A78 Ethet Q

A79 Rikecioza të tjera

Infeksione virale të sistemit nervor qendror (A80–A89)

A80 Poliomieliti akut (=Poliomieliti)

A81 Infeksione të sistemit nervor qendror nga viruse të ngadalshëm

A82 Tërbimi (=Rabies)

A83 Encefalit viral me-transmetim-nga-mushkonjat

A84 Encefalit viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

A85 Encefalit tjetër viral, i paklasifikuar diku tjetër

A86 Encefalit viral i paspecifikuar

A87 Meningit viral

A88 Infeksione të tjera virale të sistemit nervor qendror, të paklasifikuara diku tjetër

A89 Infeksione virale të paspecifikuara të sistemit nervor qendror

Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët dhe ethet virale hemorragjike (A90–A99)

A92 Ethe të tjera virale me-transmetim-nga-mushkonjat

A93 Ethe të tjera virale me-transmetim-nga-artropodët, të paklasifikuara diku tjetër

A94 Ethe virale me-transmetim-nga-artropodët, e paspecifikuar

A95 Ethet e verdha

A96 Ethe hemorragjike nga arenoviruset

A97 Ethet Dengue (=Dengue)

A98 Ethe të tjera hemorragjike virale, të paklasifikuara diku tjetër

A99 Ethe hemorragjike virale e paspecifikuar

Infeksione virale të karakterizuara me dëmtime të lëkurës dhe të cipave mukoze (B00–B09)

B00 Infeksione herpetike virale (=Herpes i thjeshtë)
B01 Variçela (=Lija e dhenve)
B02 Zoster (=Herpes zoster)
B03 Lija
B04 Lija e majmunëve
B05 Fruthi
B06 Rubeola
B07 Kondilomat virale të lëkurës
B08 Infeksione të tjera virale me dëmtime të lëkurës dhe të cipave mukoze, të paklasifikuara diku tjetër
B09 Infeksione virale të paspecifikuara me dëmtime të lëkurës dhe të cipave mukoze

Hepatiti viral (B15–B19)

B15 Hepatit viral akut A
B16 Hepatit viral akut B
B17 Hepatit tjetër viral akut
B18 Hepatit viral kronik
B19 Hepatit viral i specifikuar

HIV = Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] (B20–B24)

B20 Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje infektive e parazitare
B21 Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në tumore malinje
B22 Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje të tjera të specifikuara
B23 Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje apo kushte (kondita) shëndetësore të tjera
B24 Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] e paspecifikuar

Sëmundje të tjera virale (B25–B34)

B25 Sëmundje nga Citomegaloviruset
B26 Parotiti epidemik (=Shytat)
B27 Mononukleoza infeksioze
B30 Konjunktivit viral
B33 Sëmundje tjetër virale, e paklasifikuar diku tjetër
B34 Infeksion viral me lokalizim të paspecifikuar

Mykozat (B35–B49)

B35 Dermatofitozë
B36 Mykoza të tjera sipërfaqësore
B37 Kandidiazë
B38 Koksidioidomykozë
B39 Histoplazmozë
B40 Blastomykozë
B41 Parakoksidioidomykozë
B42 Sporotrikozë
B43 Kromomykozë dhe absces feomykotik
B44 Aspergilozë
B45 Kriptokokozë
B46 Zygomykozë
B47 Mycetomë
B48 Mykoza të tjera, të paklasifikuara diku tjetër
B49 Mykozë e paspecifikuar

Sëmundje nga protozoarët (B50–B64)

B50 Malarie nga *Plasmodium falciparum*
B51 Malarie nga *Plasmodium vivax*
B52 Malarie nga *Plasmodium malariae*
B53 Malarie tjetër e vërtetuar me analizë parazitologjike
B54 Malarie e paspecifikuar
B55 Leishmaniaza
B56 Tripanozomiaza afrikane
B57 Sëmundje e Chagas
B58 Toksoplasmoza
B59† Pneumocistoza (J17.3*)
B60 Sëmundje të tjera nga protozoarët, të paklasifikuara diku tjetër
B64 Sëmundje të tjera nga protozoarët, të paspecifikuara

Helmintiazat (B65–B83)

B65 Scistosomiaza (=Bilharziaza)
B66 Infeksione të tjera nga trematodët
B67 Ekinokokoza
B68 Teniaza
B69 Cisticerkoza

B70 Difilobotriaza dhe sparganoza
B71 Infeksione të tjera nga cestodët
B72 Drakunkuliaza
B73 Onkocerkiaza
B74 Filariaza
B75 Trikineliaza
B76 Sëmundje të shkaktuara nga nematodët
B77 Askaridioza
B78 Strongiloidiaza
B79 Trikiuriaza
B80 Enterobiaza
B81 Helmintoza të tjera të zorrëve, të paklasifikuara diku tjetër
B82 Parazitim i paspecifikuar i zorrëve.
B83 Helmintiaza të tjera

Pedikuloza (morrat), akariaza (akariet) dhe infestime të tjera (B85–B89)

B85 Pedikuloza dhe ftiriaza
B86 Zgjebe (=Skabies)
B87 Miaza
B88 Infestime të tjera
B89 Sëmundje parazitare e paspecifikuar

Pasoja (sekela [*sequelae*]) të sëmundjeve infektive e parazitare (B90–B94)

B90 Pasoja të Tuberkulozit (TB)
B91 Pasoja të Poliomielitit
B92 Pasoja të Lebrozës
B94 Pasoja të infeksioneve të tjera të paspecifikuara dhe sëmundjeve parazitare të tjera të tjera të paspecifikuara

Infeksione të tjera bakteriale e virale dhe nga agjentë të tjerë infektivë (infeksiozë) (B95–B97)

B95 Streptokoku dhe stafilokoku si shkaqe të sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B96 Agjentë të tjerë bakterialë si shkaqe të sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B97 Agjentë virale si shkaqe të sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

Sëmundje të tjera infektive (B99)

B99 Sëmundje infektive të tjera dhe të paspecifikuara

Kapitulli II
Neoplazmat
(C00–D48)

Neoplazmat malinje (C00–C97)

Neoplazmat malinje, të përcaktuara ose të menduara që janë primare, në zona të caktuara, me përjashtim të indeve limfoide, hematopojetike dhe të lidhura me to (C00-C75)

Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut (C00–C14)

C00 Neoplazëm malinje e buzës
C01 Neoplazëm malinje e rrënjës së gjuhës
C02 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të gjuhës
C03 Neoplazëm malinje e gingivave
C04 Neoplazëm malinje e dyshemesë së gojës
C05 Neoplazëm malinje e palatumit të gojës
C06 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gojës
C07 Neoplazëm malinje e gjendrës parotide
C08 Neoplazëm malinje e e gjendrave të tjera dhe të paspecifikuara kryesore të pështymës
C09 Neoplazëm malinje e tonsilës
C10 Neoplazëm malinje e orofaringut
C11 Neoplazëm malinje e nazofaringut
C12 Neoplazëm malinje e sinusit piriform
C13 Neoplazëm malinje e hipofaringut (=faringut të poshtëm)
C14 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të buzës, kavitetit oral dhe faringut

Neoplazmat malinje të organeve të sistemit digjestiv (C15–C26)

C15 Neoplazëm malinje e ezofagut
C16 Neoplazëm malinje e stomakut
C17 Neoplazëm malinje e zorrës së hollë
C18 Neoplazëm malinje e zorrës së trashë
C19 Neoplazëm malinje e zonës bashkuese rektosigmoidale
C20 Neoplazëm malinje e rektumit
C21 Neoplazëm malinje e anusit dhe kanalit anal
C22 Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike
C23 Neoplazëm malinje e vezikës së tëmthit
C24 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të traktit biliar

C25 Neoplazëm malinje e pankreasit

C26 Neoplazëm malinje e organeve të tjera të traktit digjestiv (=tretës), të papërcaktuara mirë

Neoplazmat malinje të organeve të sistemit respirator dhe të atyre intratorakale (C30–C39)

C30 Neoplazëm malinje e kavitetit nazal (=hapësirës së hundës) dhe e veshit të mesëm

C31 Neoplazëm malinje e sinuseve ndihmëse

C32 Neoplazëm malinje e laringut

C33 Neoplazëm malinje e trakesë

C34 Neoplazëm malinje e bronkut dhe mushkërisë (=bronkopulmonare)

C37 Neoplazëm malinje e timusit

C38 Neoplazëm malinje e zemrës, mediastinit, dhe pleurës

C39 Neoplazëm malinje e vendeve të tjera të papërcaktuara të organeve të sistemit respirator dhe të atyre intratorakale

Neoplazmat malinje të kockës dhe kërceve artikulare (C40–C41)

C40 Neoplazëm malinje e kockës dhe kërceve artikulare të gjymtyrëve

C41 Neoplazëm malinje e kockës dhe kërceve artikulare të vendeve të tjera dhe të papërcaktuara

Melanoma dhe neoplazma të tjera malinje të lëkurës (C43–C44)

C43 Melanoma malinje e lëkurës

C44 Neoplazma të tjera malinje të lëkurës

Neoplazma malinje të indit mezotelial dhe indit të butë (C45–C49)

C45 Mezotelioma

C46 Sarkoma e Kaposi (=Sarkoma Kaposi)

C47 Neoplazëm malinje e nervave periferikë dhe të sistemit nervor autonom

C48 Neoplazëm malinje e peritoneumit dhe i hapësirës retroperitoneale

C49 Neoplazëm malinje e indit lidhor dhe indit të butë

Neoplazëm malinje e gjirit (C50)

C50 Neoplazëm malinje e gjirit

Neoplazmat malinje të organeve gjenitale femërore (C51–C58)

C51 Neoplazëm malinje e vulvës

C52 Neoplazëm malinje e vaginës

C53 Neoplazëm malinje e qafës së mitrës (=cervix uteri)

C54 Neoplazëm malinje e trupit të mitrës (=corpus uteri)

C55 Neoplazëm malinje e uterusit (=mitrës), pjesërisht e paspecifikuar
C56 Neoplazëm malinje e ovarit
C57 Neoplazëm malinje e organeve të tjera gjenitale femërore, e paspecifikuar
C58 Neoplazëm malinje e placentës

Neoplazmat malinje të organeve gjenitale mashkullore (C60–C63)
C60 Neoplazëm malinje e penisit
C61 Neoplazëm malinje e prostatës
C62 Neoplazëm malinje e testikulit
C63 Neoplazëm malinje e organeve të tjera gjenitale mashkullore, e paspecifikuar

Neoplazmat malinje të traktit urinar (C64–C68)
C64 Neoplazëm malinje e veshkës, me përjashtim të pelvisit renal (=legenit të veshkës)
C65 Neoplazëm malinje e pelvisit renal (=legenit të veshkës)
C66 Neoplazëm malinje e ureterit
C67 Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare
C68 Neoplazëm malinje e organeve të tjera dhe të paspecifikuara urinare

Neoplazmat malinje të syrit, trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror (C69–C72)
C69 Neoplazëm malinje e syrit dhe anekseve të tij (=kapakët e syrit, qepallat, kanali i lotëve, vetullat)
C70 Neoplazëm malinje e meningeve
C71 Neoplazëm malinje e trurit
C72 Neoplazëm malinje e palcës kurrizore, nervave të kokës dhe të pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror

Neoplazmat malinje të tiroides dhe gjendrave të tjera endokrine (C73–C75)
C73 Neoplazëm malinje e gjendrës tiroide
C74 Neoplazëm malinje e gjendrës mbiveshkore (=suprarenale)
C75 Neoplazëm malinje e gjendrave të tjera endokrine dhe strukturave të lidhura me to

Neoplazmat malinje të lokalizimeve (=zonave/siteve) sekondare dhe të keqpërcaktuara apo të paspecifikuara (C76–C80)
C76 Neoplazëm malinje me lokalizim tjetër dhe të keqpërcaktuar
C77 Neoplazëm malinje sekondare dhe e paspecifikuar e gjendrave limfatike
C78 Neoplazëm malinje sekondare e organeve të frymëmarjes (=respiratore) dhe atyre tretëse(=digjestive)
C79 Neoplazëm malinje sekondare e lokalizimeve të tjera

C80 Neoplazëm malinje sekondare pa specifikim të lokalizimit

Neoplazmat malinje të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to (C81–C96)

C81 Sëmundja e Hoçkin [Hodgkin]
C82 Limfoma folikulare (nodulare) jo-Hoçkin
C83 Limfoma difuze (=e përhapur) jo-Hoçkin
C84 Limfomat me qeliza T periferike dhe të lëkurës (=kutane)
C85 Tipa të tjerë dhe të paspecifikuar të limfomës jo-Hoçkin
C88 Sëmundjet imunoproliferative malinje
C90 Mieloma multiple dhe neoplazmat malinje të qelizave plazmatike
C91 Leuçemi limfoide
C92 Leuçemi mieloide
C93 Leuçemi monocitare
C94 Leuçemi të tjera të llojeve të tjera të qelizave të specifikuara
C95 Leuçemi e qelizave të paspecifikuara
C96 Neoplazma të tjera dhe të paspecifikuara malinje, të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to

Neoplazmat malinje me lokalizime multiple të pavarura (primare) (C97)

C97 Neoplazma malinje me lokalizime multiple të pavarura (primare)

Neoplazmat in situ (D00–D09)

D00 Karcinoma *in situ* e hapësirës së gojës (=kavitetit oral), ezofagut dhe stomakut
D01 Karcinoma *in situ* e organeve të tjera dhe të paspecifikuara të traktit digjestiv
D02 Karcinoma *in situ* e veshit të mesëm dhe e organeve të sistemit respirator
D03 Melanoma *in situ*
D04 Karcinoma *in situ* e lëkurës
D05 Karcinoma *in situ* e gjirit
D06 Karcinoma *in situ* e qafës së mitrës (=cervix uteri)
D07 Karcinoma *in situ* e organeve të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale
D09 Karcinoma *in situ* me lokalizime të tjera dhe të paspecifikuara

Neoplazmat (tumoret) beninje (D10–D36)

D10 Tumor beninj i gojës dhe faringut

D11 Tumor beninj i gjendrave të mëdha të pështymës (=salivare)
D12 Tumor beninj i kolonit, rektumit, anusit dhe kanalit anal
D13 Tumor beninj i pjesëve të tjera dhe të papërcaktuara mirë të traktit digjestiv
D14 Tumor beninj i veshit të mesëm dhe i sistemit respirator (=të frymëmarrjes)
D15 Tumor beninj i organeve të tjera dhe të paspecifikuara intratorakale
D16 Tumor beninj i kockës dhe i kërcit artikular (=kartilagos artikulare)
D17 Tumor beninj lipomatoz
D18 Hemangioma dhe limfangioma, e paspecifikuar (=e çdo lokalizimi)
D19 Tumor beninj i indit mezotelial
D20 Tumor beninj i indit të butë retroperitoneal dhe peritoneumit
D21 Tumore të tjera beninje të indit lidhor dhe indit tjetër të butë
D22 Nevuse melanocitare
D23 Tumore të tjera beninje të lëkurës
D24 Tumor beninj i gjirit
D25 Leiomioma e mitrës (=uterusit)
D26. Tumore të tjerë beninje të mitrës (=uterusit)
D27 Tumor beninj i vezores (=ovarit)
D28 Tumor beninj i organeve të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale femërore
D29 Tumor beninj i organeve gjenitale mashkullore
D30 Tumor beninj i organeve urinare
D31 Tumor beninj i syrit dhe anekseve (=kapakëve të syrit, qepallave, vetullave, aparatit lakrimal)
D32 Tumor beninj i meningeve
D33 Tumor beninj i trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror
D34 Tumor beninj i gjendrës tiroide
D35 Tumor beninj i gjendrave të tjera dhe të paspecifikuara endokrine
D36 Tumor beninj me lokalizime të tjera, të paspecifikuara

Neoplazma me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur (D37–D48)

D37 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e hapësirës së gojës dhe organeve të traktit digjestiv
D38 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e veshit të mesëm dhe organeve të sistemit respirator dhe atyre intratorakale
D39 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve gjenitale femërore
D40 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve gjenitale mashkullore sistemit respirator dhe atyre intratorakale
D39 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve gjenitale femërore

D40 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve gjenitale mashkullore
D41 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve urinare
D42 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e meningeve
D43 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e trurit dhe sistemit nervor qendror
D44 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e gjendrave endokrine
D45 Policitemi e vërtetë (=Polycythaemia vera)
D46 Sindromat mielodisplastike
D47 Neoplazma të tjera me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve që të lidhura me to
D48 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur me lokalizime të tjera të paspecifikuara

Kapitulli III
Sëmundjet e gjakut dhe të organeve gjak-formuese, dhe çrregullime të caktuara që kanë mekanizëm imunitar (D50–D89)

Anemitë e ushqyerjes (D50–D53)

D50 Anemi nga pamjaftushmëria e hekurit
D51 Anemi nga pamjaftushmëria e vitaminës B12
D52 Anemi nga pamjaftushmëria e folateve
D53 Anemi të tjera të lidhura me ushqyerjen

Anemitë hemolitike (D55–D59)

D55 Anemi nga çrregullime të enzimave
D56 Talasemia
D57 Çrregullime drepanocitare (=Anemia drepanocitare) (=Drepanocitoza)
D58 Anemi të tjera hemolitike të trashëguara
D59 Anemia hemolitike e fituar

Anemitë aplastike dhe anemi të tjera (D60–D64)

D60 Aplazia eritrocitare e fituar (=Eritroblastopenia)
D61 Anemi të tjera aplastike
D62 Anemia akute post-hemorragjike
D63* Anemia nga sëmundje kronike, e klasifikuar diku tjetër
D64 Anemi të tjera

Defekte të koagulimit, purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike (D65–D69)

D65 Koagulim i përhapur intravazal (=Sindromi i defibrinimit)
D66 Pamjaftushmëria e trashëguar e faktorit VIII
D67 Pamjaftushmëria e trashëguar e faktorit IX
D68 Defekte të tjera të koagulimit
D69 Purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike

Sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve formuese (=prodhuese) të tij (D70–D77)

D70 Agranulocitoza
D71 Çrregullime funksionale të neutrofileve polimorfonukleare
D72 Çrregullime të tjera leukocitare

D73 Sëmundjet e shpretkës (=lienit)
D74 Metahemoglobinemia
D75 Sëmundje të tjera të gjakut dhe të organeve formuese (=prodhuese) të tij
D76 Disa sëmundje që interesojnë indin limforetikular dhe sistemin retikulohistocitar
D77* Çrregullime të tjera të gjakut dhe të organeve formuese (=prodhuese) të tij nga sëmundjet e klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të tjera që përfshijnë mekanizmin imunitar (D80–D89)

D80 Imunodefiçenca me mbizotërim të defekteve të antikorpeve
D81 Imunodefiçenca të kombinuara
D82 Imunodefiçenca e shoqëruar me defekte të tjera të rëndësishme
D83 Imunodefiçenca e zakonshme variabël (=CVID – *Common variable immunodeficiency*)
D84 Imunodefiçenca të tjera
D86 Sarkoidoza
D89 Çrregullime të tjera që interesojnë mekanizmin imunitar, të paklasifikuara diku tjetër

Kapitulli IV
Sëmundjet endokrine, sëmundjet e të ushqyerit (=nutricionit) dhe sëmundjet metabolike
(E00–E90)

Çrregullimet e gjendrës tiroide (E00–E07)

E00 Sindromi i trashëguar (=kongjenital) i pamjaftueshmërisë së jodit
E01 Çrregullime të tiroides të-lidhura-me-pamjaftueshmërinë-e-jodit dhe gjendje të ngjashme
E02 Hipotiroidizëm pa shenja klinike (=subklinik) i pamjaftueshmërisë jodike
E03 Hipotiroidizëm tjetër
E04 Gushë (=Strumë) tjetër jotoksike
E05 Tireotoksikoza (=Hipertiroidizëm)
E06 Tiroidit
E07 Çrregullime të tjera të tiroides

Diabeti i sheqerit (=Diabeti melitus) (E10–E14)

E10 Diabeti insulino-mvartës i sheqerit (=Diabeti melitus insulino-mvartës)
E11 Diabet jo-insulino-mvartës i sheqerit (=Diabeti melitus jo-insulino-mvartës)
E12 Diabeti i sheqerit i-lidhur-me-kequshqyerjen (=Diabeti melitus i-lidhur-me-kequshqyerjen)
E13 Diabet tjetër i specifikuar i sheqerit (=Diabet melitus tjetër i specifikuar)
E14 Diabet sheqeri i paspecifikuar (=Diabet melitus i paspecifikuar)

Çrregullime të tjera të rregullimit të glukozës dhe të sekrecionit të brendshëm të pankreasit (E15–E16)

E15 Koma hipoglicemike jodiabetike
E16 Çrregullime të tjera të sekrecionit të brendshëm të pankreasit

Çrregullime të gjendrave të tjera endokrine (E20–E35)

E20 Hipoparatiroidizëm
E21 Hiperparatiroidizëm dhe çrregullime të tjera të gjendrës paratiroide
E22 Hiperfunksion i gjendrës pituitare
E23 Hipofunksion dhe çregullime të tjera të gjendrës paratiroide
E24 Sindroma e Kushing
E25 Çrregullime adrenogjenitale
E26 Hiperaldosteronizëm
E27 Çrregullime të tjera të gjendrës adrenale (=suprarenale) (=mbiveshkore)

E28 Çrregullim i funksionit të vezores (=Disfunksion ovarial)
E29 Çrregullim i funksionit testikular (=Disfunksion testikular)
E30 Çrregullime të pubertetit, të paspecifikuara diku tjetër
E31 Çrregullim funksional poliglandular (=shumëgjendror)
E32 Sëmundjet e timus-it
E34 Çrregullime endokrine të tjera
E35* Çrregullime të gjendrave endokrine në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Malnutricioni (=Kequshqyerja) (E40–E46)

E40 Kwashiorkor
E41 Marazma e ushqyerjes (=Marazma nutricionale)
E42 Kwashiorkor marazmik
E43 Malnutricion i rëndë nga pamjaftueshmëria proteinike, i paspecifikuar
E44 Malnutricion i moderuar ose i lehtë nga pamjaftueshmeria proteinike
E45 Zhvillim i vonuar nga malnutricioni proteinik
E46 Malnutricion proteinik i paspecifikuar

Pamjaftueshmëri të tjera të ushqyerjes (E50–E64)

E50 Pamjaftushmëri e vitaminës A
E51 Pamjaftushmëri e tiaminës
E52 Pamjaftushmëri e niacinës (=Pelagra)
E53 Pamjaftushmëri e vitaminave të tjera të grupit B
E54 Pamjaftushmëri e acidit askorbik
E55 Pamjaftushmëri e vitaminës D
E56 Pamjaftushmëri të tjera vitaminike
E58 Pamjaftushmëri dietetike e kalçiumit
E59 Pamjaftushmëri dietetike e seleniumit
E60 Pamjaftushmëri dietetike e zinkut
E61 Pamjaftushmëri e elementeve të tjerë ushqyes (=nutritivë)
E63 Pamjaftushmëri të tjera të ushqyerjes (=nutritive)
E64 Pasoja të malnutricionit dhe të pamjaftushmërive të tjera të ushqyerjes (=nutritive)

Obeziteti dhe mbiushqyerje të tjera (E65–E68)

E65 Adipozitet i lokalizuar
E66 Obezitet
E67 Mbiushqyerje tjetër
E68 Pasoja (=Sekela) të mbiushqyerjes

Çrregullimet metabolike (E70–E90)

E70 Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve aromatike
E71 Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve me zinxhir të degëzuar dhe të metabolizmit të acideve yndyrore
E72 Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve
E73 Intolerancë e laktozës
E74 Çrregullime të tjera të metabolizmit të karbohidrateve
E75 Çrregullime të metabolizmit sfingolipidik dhe çrregullime të tjera të depozitimit të lipideve
E76 Çrregullime të metabolizmit të glukozaminoglukaneve (=mukopolisakarideve)
E77 Çrregullime të metabolizmit të glukoproteinave
E78 Çrregullime të metabolizmit të lipoproteinave dhe lipidemi të tjera
E79 Çrregullime të metabolizmit të purinave dhe të pirimidinave
E80 Çrregullime të metabolizmit të porfirinave dhe të bilirubinës
E83 Çrregullime të metabolizmit të mineraleve
E84 Fibroza cistike
E85 Amiloidoza
E86 Zvogëlim i volumit (=Reduktim i volumit të lëngjeve ekstraqelizore)
E87 Çrregullime të tjera të metabolizmit të lëngjeve, elektroliteve dhe balancës acido-bazike (=ekuilibrit acido-bazik)
E88 Çrregullime të tjera metabolike
E89 Çrregullime endokrine dhe metabolike postproçedurale, të paklasifikuara diku tjetër
E90* Çrregullime metabolike dhe nutricionale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Kapitulli V
Çrregullimet mendore dhe ato të sjelljes (F00–F99)

Çrregullimet mendore organike, përfshirë ato simptomatike (F00–F09)

F00* Demencia në sëmundjen e Alzheimer (G30.-†)
F01 Demencia vaskulare
F02* Demencia në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër
F03 Demencie e paspecifikuar
F04 Sindromi amnezik organik, jo i shkaktuar nga alkooli dhe lëndë të tjera psikoaktive
F05 Delir, jo i shkaktuar nga alkooli dhe lëndë të tjera psikoaktive
F06 Çrregullime të tjera mendore nga dëmtimi dhe disfunksioni i trurit dhe nga sëmundje fizike
F07 Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes nga sëmundje, dëmtime dhe disfunksion i trurit
F09 Çrregullim mendor i paspecifikuar organik ose simptomatik

Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10–F19)

F10 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i alkoolit
F11 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i opiateve
F12 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i preparateve të kanabis
F13 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i sedativëve ose hipnotikëve
F14 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i kokainës
F15 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga perdorimi i stimulantëve të tjerë, përfshirë kafeinën
F16 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i haluçinogjenëve
F17 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i duhanit
F18 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i solventëve volatilë
F19 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i medikamenteve të shumëllojshme dhe lëndëve të tjera psikoaktive

Skizofrenia, çrregullimet skizoide (=skizotipale) dhe çrregullimet deluzive (F20–F29)

F20 Skizofreni
F21 Çrregullim skizoid (=skizotipal)
F22 Çrregullime deluzive persistente
F23 Çrregullime psiqike (=psikotike) akute dhe kalimtare
F24 Çrregullim deluziv i induktuar
F25 Çrregullime skizoafektive
F28 Çrregullime të tjera psiqike (=psikotike) jo-organike

F29 Psikozë jo-organike e paspecifikuar

Çrregullime të humorit (=Çrregullime afektive) (F30–F39)

F30 Episod maniakal

F31 Çrregullim afektiv bipolar

F32 Episod depresiv

F33 Çrregullim depresiv rekurrent

F34 Çrregullime persistente të humorit (=Çrregullime afektive persistente)

F38 Çrregullime të tjera të humorit (=Çrregullime afektive të tjera)

F39 Çrregullim i paspecifikuar i humorit (=Çrregullim afektiv i paspecifikuar)

Çrregullimet neurotike, ato të lidhura me stresin dhe ato somatoforme (F40–F48)

F40 Çrregullimet fobike të ankthit

F41 Çrregullime të tjera të ankthit

F42 Çrregullim obsesiv-kompulsiv

F43 Reaksion ndaj stresit të fortë dhe çrregullime të përshtatjes

F44 Çrregullime disociative (=konversionale)

F45 Çrregullime somatoforme

F48 Çrregullime neurotike të tjera

Sindroma të sjelljes të lidhura me turbullime fiziologjike dhe me faktorë fizike (F50–F59)

F50 Çrregullime të ngrënies

F51 Çrregullime jo-organike të gjumit

F52 Disfunksion seksual, i pashkaktuar nga ndonjë çrregullim organik ose sëmundje

F53 Çrregullime mendore dhe të sjelljes, të lidhura me lehoninë, të paklasifikuara diku tjetër

F54 Faktorë psikologjikë dhe të sjelljes të lidhur me çrregullime ose sëmundje të klasifikuara diku tjetër

F55 Abuzim me lëndë që nuk shkaktojnë dipendencë (=vartësi)

F59 Sindromë e paspecifikuar e sjelljes, e shoqëruar me turbullime fiziologjike dhe faktorë fizikë

Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve (F60–F69)

F60 Çrregullime specifike të personalitetit

F61 Çrregullime të tjera e të përziera të personalitetit

F62 Ndryshime të qëndrushmërisë të personalitetit, të palidhura me dëmtim dhe/ose sëmundje të trurit

F63 Çrregullime impulsive të sjelljes
F64 Çrregullime të identitetit të gjinisë (=seksit)
F65 Çrregullime të preferencës seksuale
F66 Çrregullime psikologjike dhe të sjelljes të lidhura me zhvillimin dhe orientimin seksual
F68 Çrregullime të tjera të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve
F69 Çrregullim i paspecifikuar i personalitetit dhe sjelljes së të rriturve

Prapambetje e zhvillimit mendor (F70–F79)

F70 Prapambetje e lehtë e zhvillimit mendor
F71 Prapambetje e moderuar e zhvillimit mendor
F72 Prapambetje e theksuar e zhvillimit mendor
F73 Prapambetje e thellë e zhvillimit mendor
F78 Prapambetje tjetër e zhvillimit mendor
F79 Prapambetje e zhvillimit mendor, e paspecifikuar

Çrregullime të zhvillimit psikologjik (F80–F89)

F80 Çrregullim zhvillimor specifik i të folurit dhe i gjuhës
F81 Çrregullime zhvillimore specifike të aftësive të nxënies (=të mësimmarrjes) (=skolastike)
F82 Çrregullim zhvillimor specifik i funksionit motor
F83 Çrregullime zhvillimore specifike të përziera
F84 Çrregullime zhvillimore difuze
F88 Çrregullime të tjera të zhvillimit psikologjik
F89 Çrregullim i paspecifikuar i zhvillimit psikologjik

Çrregullime të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë (F90–F98)

F90 Çrregullime hiperkinetike
F91 Çrregullime të sjelljes
F92 Çrregullime të përziera të sjelljes dhe emocionale
F93 Çrregullime emocionale që shfaqen në mënyrë specifike në moshën e fëmijërisë
F94 Çrregullime të funksionimit social që shfaqen në mënyrë specifike në moshën e fëmijërisë dhe atë të adoleshencës
F95 Çrregullime me tike nervore
F98 Çrregullime të tjera të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë

Çrregullim mendor i paspecifikuar (F99)

F99 Çrregullim mendor, jo i përshkruar ndryshe

Kapitulli VI
Sëmundjet e sistemit nervor
(G00–G99)

Sëmundjet inflamatore të sistemit nervor (G00–G09)

G00 Meningit bakterial i paklasifikuar diku tjetër
G01* Meningit në sëmundje të tjera bakteriale të klasifikuara diku tjetër
G02* Meningit në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara diku tjetër
G03 Meningit nga shkaqe të tjera dhe të paspecifikuara
G04 Encefalit, mielit dhe encefalomielit
G05* Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G06 Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinale
G07* Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G08 Flebit dhe tromboflebit intrakranial dhe intraspinal
G09 Sekela të sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror (SNQ)

Atrofitë sistemike që prekin më parë sistemin nervor qendror (SNQ) (G10–G13)

G10 Sëmundja e Huntingtonit
G11 Ataksia hereditare
G12 Atrofi muskulare spinale dhe sindromet përkatëse
G13.* Atrofi sistemike që prekin më parë SNQ, në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G14 Sindroma e Post-Poliomielitit

Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve (G20–G26)

G20 Sëmundja e Parkinson
G21 Parkinsonizëm sekondar
G22* Parkinsonizëm në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G23 Sëmundje të tjera degjenerative të ganglioneve bazale
G24 Distoni
G25 Çrregullime të tjera ekstrapiramidale të lëvizjeve
G26* Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor (SNQ) (G30–G32)

G30 Sëmundja e Alzheimer
G31 Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër
G32* Çrregullime të tjera degjenerative të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sëmundjet demielinizuese të sistemit nervor SNQ (G35–G37)

G35 Skleroza multiple

G36 Tjetër demielinizim i diseminuar akut

G37 Sëmundje të tjera demielinizuese të SNQ

Çrregullime paroksizmale episodike (G40–G47)

G40 Epilepsi

G41 Status epileptik

G43 Migrenë

G44 Sidroma të tjera me dhimbje koke

G45 Atake ishemike cerebrale kalimtare dhe sindroma që lidhen me to

G46* Sindroma vaskulare të trurit në sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I67†)

G47 Çrregullime të gjumit

Çrregullime të nervave, të radikseve dhe të pleksuseve (G50–G59)

G50 Çrregullime të nervit trigeminal

G51 Çrregullime të nervit facial

G52 Çrregullime të nervave të tjerë kranialë

G53* Çrregullime të nervave kranialë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G54 Çrregullime të radikseve dhe të pleksuseve nervore

G55* Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G56 Mononeuropati të gjymtyrës së sipërme

G57 Mononeuropati të gjymtyrës së poshtme

G58 Mononeuropati të formave të tjera

G59* Mononeuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Polineuropatitë dhe çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik (G60–G64)

G60 Neuropati hereditare dhe idiopatike

G61 Polineuropati inflamatore

G62 Polineuropati të tjera

G63* Polineuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G64 Çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik

Sëmundjet e lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve (G70–G73)

G70 Miastenia gravis dhe çrregullime të tjera neuromuskulare

G71 Çrregullim muskular primar

G72 Miopati të tjera

G73* Çrregullime të lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve në sëmundje të klasifikuara diku

tjetër

Paraliza cerebrale dhe sindroma të tjera paralitike (G80–G83)

G80 Paraliza cerebrale
G81 Hemiplegji
G82 Paraplegji dhe tetraplegji
G83 Sindroma të tjerë paralitikë

Çrregullime të tjera të sistemit nervor (G90–G99)

G90 Çrregullime të sistemit nervor autonom (=visceral) (=i pavullnetshëm)
G91 Hidrocefali
G92 Encefalopati toksike
G93 Çrregullime të tjera të trurit
G94* Çrregullime të tjera të trurit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G95 Sëmundje të tjera të medulës spinale
G96 Çrregullime të tjera të SNQ
G97 Çrregullime postproçedurale të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër
G98 Çrregullime të tjera të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër
G99* Çrregullime të tjera të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Kapitulli VII
Sëmundjet e syrit dhe anekseve të tij
(H00–H59)

Çrregullime të palpebrës (=kapakut të syrit), sistemit lakrimal dhe orbitës (H00–H06)

H00 Hordeolum dhe kalazion
H01 Inflamacion tjetër i palpebrës
H02 Çrregullime të tjera të palpebrës
H03* Çrregullime të palpebrës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H04 Çrregullime të sistemit lakrimal
H05 Çrregullime të orbitës
H06* Çrregullime të orbitës dhe të sistemit lakrimal në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të konjunktivës (H10–H13)

H10 Konjunktivit
H11 Çrregullime të tjera të konjunktivës
H13* Çrregullime të konjunktivës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të sklerës, kornesë, irisit dhe trupit ciliar (H15–H22)

H15 Çrregullime të sklerës
H16 Keratit
H17 Cikatrice korneale dhe opacitete
H18 Çrregullime të tjera të kornesë
H19* Çrregullime të sklerës dhe të kornesë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H20 Iridociklit
H21 Çrregullime të tjera të irisit dhe të trupit ciliar
H22* Çrregullime të irisit dhe të trupit ciliar në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të kristalinit (=lentit kristalin) (H25–H28)

H25 Katarakt senil
H26 Formë tjetër e kataraktit
H27 Çrregullime të tjera të kristalinit
H28* Katarakt dhe çrregullime të tjera të kristalinit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime koroidale dhe të retinës (H30–H36)

H30 Inflamacion korioretinal
H31 Çrregullime të tjera koroidale

H32* Çrregullime korioretinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H33 Shkëputje dhe çarje të retinës
H34 Okluzione vaskulare të retinës
H35 Çrregullime të tjera të retinës
H36* Çrregullime të retinës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Glaukoma (H40–H42)
H40 Glaukoma
H42* Glaukomë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit (H43–H45)
H43 Çrregullime të trupit vitroz
H44 Çregullime të globit
H45* Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të nervit optik dhe rrugëve të shikimit (H46–H48)
H46 Neurit optik
H47 Çrregullime të tjera të nervit (2-të) optik dhe rrugëve të shikimit
H48* Çrregullimet e nervit (2-të) optik dhe rrugëve të shikimit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të muskujve okularë, lëvizjes binokulare, akomodimit dhe refraksionit (H49–H52)
H49 Strabizëm paralitik
H50 Strabizma të tjerë
H51 Çrregullime të tjera të lëvizjes binokulare
H52 Çrregullime të refraksionit dhe akomodimit

Turbullimet e pamjes dhe verbimi (H53–H54)
H53 Turbullim i pamjes
H54 Verbim dhe shikim i ulur (në një sy ose të dy sytë)

Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve (H55–H59)
H55 Nistagmus dhe çrregullime të tjera të lëvizjeve të syrit
H57 Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve
H58* Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H59 Çrregullimet postproçeduriale të syrit dhe anekseve të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli VIII
Sëmundjet e veshit dhe proçesit mastoid (H60–H95)

Sëmundjet e veshit të jashtëm (H60–H62)

H60 Otit i jashtëm (ekstern)
H61 Çrregullime të tjera të veshit të jashtëm
H62* Çrregullime të veshit të jashtëm në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e veshit të mesëm dhe mastoidit (H65–H75)

H65 Otitis media joqelbëzues (=jopurulent)
H66 Otitis media qelbëzues dhe i paspecifikuar
H67* Otitis media në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H68 Salpingiti dhe obstruksioni Eustakian
H69 Çrregullime të tjera të tubit të Eustakit
H70 Mastoidit dhe gjendje të lidhura me të
H71 Kolesteatoma e veshit të mesëm
H72 Perforacioni i membranës timpanike
H73 Çrregullime të tjera të membranës timpanike
H74 Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit
H75* Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e veshit të brendshëm (H80–H83)

H80 Otosklerozë
H81 Çrregullime të funksionit vestibular
H82* Sindroma vertiginoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H83 Sëmundje të tjera të veshit të brendshëm

Çrregullime të tjera të veshit (H90–H95)

H90 Humbje konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit
H91 Humbje të tjera të dëgjimit
H92 Otalgji dhe efuzion i veshit
H93 Çrregullime të tjera të veshit të paklasifikuara tjetërkund
H94* Çrregullime të tjera të veshit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H95 Çrregullime postproçeduriale të veshit dhe procesit mastoid të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli IX
Sëmundjet e sistemit cirkulator
(I00–I99)

Ethja reumatizmale akute (I00–I02)

I00 Ethja reumatizmale pa prekje të zemrës
I01 Ethja reumatizmale me prekje të zemrës
I02 Korea reumatizmale

Sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës (I05–I09)

I05 Sëmundjet reumatizmale të valvulës mitrale
I06 Sëmundjet reumatizmale të valvulës aortale
I07 Sëmundjet reumatizmale të valvulës trikuspidale
I08 Sëmundjet multiple të valvulave
I09 Sëmundje të tjera reumatizmale të zemrës

Sëmundjet hipertensive (I10–I15)

I10 Hipertensioni esencial (primar)
I11 Sëmundja hipertensive e zemrës
I12 Sëmundja hipertensive renale
I13 Sëmundja hipertensive e zemrës dhe hipertensive renale
I15 Hipertensioni sekondar

Sëmundjet iskemike të zemrës (I20–I25)

I20 Angina pectoris
I21 Infarkti akut i miokardit
I22 Infarkti i miokardit i përsëritur
I23 Komplikacione të menjëhershme që pasojnë infarktin akut të miokardit
I24 Sëmundje të tjera iskemike akute të zemrës
I25 Sëmundja iskemike kronike e zemrës

Sëmundja pulmonare e zemrës (=Cor pulmonale) dhe sëmundjet e qarkullimit pulmonar (I26–I28)

I26 Embolia pulmonare
I27 Sëmundje të tjera pulmonare të zemrës
I28 Sëmundje të tjera të vazave pulmonare

Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës (I30–I52)

I30 Perikarditi akut
I31 Sëmundje të tjera të perikardit
I32* Perikardit në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund
I33 Endokarditi akut dhe subakut
I34 Çrregullimet joreumatizmale të valvulës mitrale
I35 Çrregullimet joreumatizmale të valvulës aortale
I36 Çrregullimet joreumatizmale të valvulës trikuspidale
I37 Çrregullimet e valvulës pulmonare
I38 Endokarditi, valvula e papërcaktuar
I39* Endokardit dhe çrregullime të valvulave të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I40 Miokarditi akut
I41* Miokarditi në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I42 Kardiomiopatia
I43* Kardiomiopatia në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I44 Blloku atrioventrikular dhe i gjysmëdegës së majtë
I45 Çrregullime të tjera të përçueshmërisë
I46 Arresti kardiak
I47 Takikardia paroksizmale
I48 Fibrilacioni dhe flateri atrial
I49 Aritmi kardiake të tjera
I50 Insufiçienca kardiake
I51 Komplikacionet dhe përshkrimet e keqpërcaktuara të sëmundjes së zemrës
I52* Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I69)

I60 Hemorragjia subaraknoidale
I61 Hemorragjia intracerebrale
I62 Hemorragji intrakraniale të tjera jotraumatike
I63 Infarkti cerebral
I64 Insulti, i papërcaktuar si hemorragji apo infarkt
I65 Bllokimi dhe stenoza e artereve precerebrale (=paracerebrale) qe nuk japin infarkt cerebral
I66 Bllokimi dhe stenoza e artereve cerebrale që nuk japin infarkt cerebral
I67 Sëmundje të tjera cerebrovaskulare
I68* Çrregullime cerebrovaskulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I69 Pasojat e sëmundjes cerebrovaskulare

Sëmundjet e arterieve, arteriolave dhe kapilarëve (I70–I79)

I70 Ateroskleroza
I71 Aneurizma dhe diseksioni i aortës
I72 Aneurizma të tjerë
I73 Sëmundje të tjera vaskulare periferike
I74 Embolia dhe tromboza arteriale
I77 Çrregullime të tjera të arterieve dhe arteriolave
I78 Sëmundjet e kapilarëve
I79* Çrregullime të arterieve, arteriolave dhe kapilarëve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundje të venave, vazave limfatike dhe limfonodulave, të paklasifikuara tjetërkund (I80–I89)

I80 Flebiti dhe tromboflebiti
I81 Tromboza e venës portale
I82 Emboli dhe trombozë venoze tjetër
I83 Venat varikoze të ekstremiteteve të poshtëme
I84 Hemorroidet
I85 Variçet e ezofagut
I86 Vena varikoze të lokalizimeve të tjera
I87 Çrregullime të tjera të venave
I88 Limfadeniti jospecifik
I89 Çrregullime të tjera joinfektive të vazave limfatike dhe limfonodulave

Çrregullime të tjera të papërcaktuara të sistemit cirkulator (I95–I99)

I95 Hypotensioni
I97 Çrregullimet post-proçeduriale të sistemit cirkulator, të pa klasifikuara tjetërkund
I98* Çrregullime të tjera të sistemit cirkulator në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I99 Çrregullime të tjera dhe të paspecifikuara të sistemit cirkulator

Kapitulli X
Sëmundjet e sistemit respirator
(J00–J99)

Infeksionet akute të sipërme respiratore (J00–J06)

J00 Nazofaringiti akut [=common cold]
J01 Sinuziti akut
J02 Faringiti akut
J03 Tonsiliti akut
J04 Laringiti dhe trakeiti akut
J05 Laringiti akut obstruktiv [=krupi] dhe epiglotiti
J06 Infeksionet akute respiratore të sipërme me lokalizime të shumta dhe të paspecifikuara

Gripi dhe pneumonia (J09–J18)

J09 Gripi i shkaktuar nga virusi i gripit pandemik ose zoonotik të identifikuar
J10 Gripi i shkaktuar nga virusi i identifikuar i gripit
J11 Gripi, virusi i paidentifikuar
J12 Pneumoni virale e paklasifikuar tjetërkund
J13 Pneumonia nga Streptococus pneumoniae
J14 Pneumonia nga Haemophilus influenzae
J15 Pneumoni bakteriale e paklasifikuar tjetërkund
J16 Pneumoni nga organizma të tjerë infeksioze, e paklasifikuar tjetërkund
J17* Pneumoni në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
J18 Pneumoni, mikroorganizmi i paspecifikuar

Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme (J20–J22)

J20 Bronkiti akut
J21 Bronkioliti akut
J22 Infeksione akute respiratore të poshtëme, të paspecifikuara

Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator (J30–J39)

J30 Riniti alergjik dhe vazomotor
J31 Riniti, nazofaringiti dhe faringiti kronik
J32 Sinuziti kronik
J33 Polipi nazal
J34 Çrregullime të tjera të hundës dhe sinuseve nazale
J35 Sëmundje kronike të tonsilave dhe adenoideve

J36 Abscesi peritonsilar
J37 Laringiti dhe laringotrakeiti kronik
J38 Sëmundje të kordave vokale dhe laringut, të paklasifikuara tjetërkund
J39 Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator

Sëmundje kronike respiratore të poshtëme (J40–J47)
J40 Bronkiti, i paspecifikuar si akut apo kronik
J41 Bronkiti kronik i thjeshtë dhe mukopurulent
J42 Bronkiti kronik, i paspecifikuar
J43 Emfizema
J44 Sëmundje të tjera obstruktive kronike pulmonare
J45 Astma
J46 Statusi astmatik
J47 Bronkektazia

Sëmundje të mushkërive nga shkaktarë të jashtëm (J60–J70)
J60 Pneumokonioza e minatorit të qymyrgurit
J61 Pneumokonioza nga asbestoza dhe nga fibra të tjera minerale
J62 Pneumokonioza nga pluhuri i silicit
J63 Pneumokonioza nga pluhur tjetër inorganik
J64 Pneumokonioza e paspecifikuar
J65 Pneumokonioza e shoqëruar me tuberkuloz
J66 Sëmundje e rrugëve respiratore nga pluhur organik i specifikuar
J67 Pneumonia (=pneumoniti, =pulmoniti) nga hipersensibiliteti ndaj pluhurit organik
J68 Gjendje respiratore nga thithja e kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve
J69 Pneumonia (=pneumoniti, =pulmoniti) nga materiale të ngurta dhe të lëngshme
J70 Gjendje respiratore nga shkaktarë të tjerë të jashtëm

Sëmundje të tjera respiratore që prekin kryesisht intersticiumin (J80–J84)
J80 Sindromi i distresit respirator të adultit
J81 Edema pulmonare
J82 Eozinofilia pulmonare e paklasifikuar tjetërkund
J84 Sëmundje të tjera intersticiale pulmonare

Gjendje supurative dhe nekrotike të traktit të poshtëm respirator (J85–J86)
J85 Abscesi i mushkërisë dhe i mediastinit
J86 Piotoraksi

Sëmundje të tjera të pleurës (J90–J94)

J90 Efuzioni pleural i paklasifikuar tjetërkund

J91* Efuzioni pleural në gjendje të klasifikuara tjetërkund

J92 Pllaka pleurale

J93 Pneumotoraksi

J94 Gjendje të tjera pleurale

Sëmundje të tjera të sistemit respirator (J95–J99)

J95 Çrregullime respiratore postproçeduriale të paklasifikuara tjetërkund

J96 Insufiçienca respiratore e paklasifikuara tjetërkund

J98 Çrregullime të tjera respiratore

J99* Çrregullime respiratore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Kapitulli XI
Sëmundjet e sistemit tretës (digjestiv)
(K00–K93)

Sëmundjet e kavitetit oral, gjendrave salivare, dhe nofullës (K00–K14)

K00 Çrregullimet e zhvillimit dhe daljes së dhëmbëve
K01 Dhëmbët e ngulura e të ngjeshura
K02 Kariesi dental
K03 Sëmundje të tjera të indeve të forta të dhëmbit
K04 Sëmundjet e pulpës dhe indeve periapikale
K05 Gingiviti dhe sëmundjet periodontale
K06 Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar
K07 Keqformimet dentofaciale (përfshirë keqokluzionin)
K08 Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse
K09 Ciste të regjionit oral të paklasifikuara tjetërkund
K10 Sëmundje të tjera të nofullës
K11 Sëmundjet e gjendrave të pështymës (salivare)
K12 Stomatiti dhe lezionet shoqëruese
K13 Sëmundje të tjera të buzës dhe mukozës orale
K14 Sëmundjet e gjuhës

Sëmundje të ezofagut, stomakut dhe duodenit (K20–K31)

K20 Ezofagiti
K21 Sëmundja e refluksit gastro-ezofageal
K22 Sëmundje të tjera të ezofagut
K23* Çrregullime të ezofagut në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
K25 Ulçera gastrike
K26 Ulçera duodenale
K27 Ulçera peptike, vendi i paspecifikuar
K28 Ulçera gastrojejunale
K29 Gastrit dhe duodenit
K30 Dispepsia
K31 Sëmundje të tjera të stomakut dhe duodenit

Sëmundjet e apendiksit (K35–K38)

K35 Apendisiti akut
K36 Apendisite të tjera

K37 Apendisit i specifikuar
K38 Sëmundje të tjera të apendiksit

Hernia (K40–K46)
K40 Hernia inguinale
K41 Hernia femorale
K42 Hernia umbilikale
K43 Hernia ventrale
K44 Hernia diafragmale
K45 Hernie abdominale të tjera
K46 Hernie abdominale e paspecifikuar

Enteriti dhe koliti jo-infektiv (K50-K52)
K50 Sëmundja e Crohn [=enteritis regional]
K51 Koliti ulçeroz
K52 Gastroenterite dhe kolite të tjera jo-infektive

Sëmundje të tjera të intestinit (K55–K64)
K55 Çrregullimet vaskulare të intestinit
K56 Ileusi paralitik dhe obstruksioni intestinal pa hernie
K57 Sëmundja e divertikulit të intestinit
K58 Sindromi i zorrës së irrituar
K59 Çrregullime të tjera intestinale funksionale
K60 Fisura dhe fistula të regioneve anale dhe rektale
K61 Abses anal dhe rektal
K62 Sëmundje të tjera të anusit dhe rektumit
K63 Sëmundje të tjera të intestinit
K64 Hemorroidet dhe tromboza venoze perianale

Sëmundjet e peritoneumit (K65–K67)
K65 Peritoniti
K66 Çrregullimet e tjera të peritoneumit
K67* Çrregullime të peritoneumit në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e mëlçisë (heparit) (K70–K77)
K70 Sëmundja alkoolike e mëlçisë
K71 Sëmundja toksike e mëlçisë

K72 Insufiçienca hepatike e paklasifikuar tjetërkund
K73 Hepatiti kronik i paklasifikuar tjetërkund
K74 Fibroza dhe cirroza e mëlçisë
K75 Sëmundje të tjera inflamatore të mëlçisë
K76 Sëmundje të tjera të mëlçisë
K77* Çrregullime të mëlçisë në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime e kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit (K80–K87)
K80 Kolelitiaza
K81 Kolecistiti
K82 Sëmundje të tjera të kolecistës
K83 Sëmundje të tjera të traktit biliar
K85 Pankreatiti akut
K86 Sëmundje të tjera të pankreasit
K87* Çrregullime të kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundje të tjera të sistemit (traktit) digjestiv (tretës) (K90–K93)
K90 Malabsorbim intestinal
K91 Çrregullime postproçeduriale të traktit tretës të paklasifikuara tjetërkund
K92 Sëmundje të tjera të traktit tretës
K93* Çrregullime të organeve digjestive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Kapitulli XII
Sëmundjet e lëkurës dhe indit subkutan (L00–L99)

Infeksione të lëkurës dhe indit subkutan (L00–L08)

L00 Sindromi i lëkurës së inflamuar stafilokoksike
L01 Impetigo
L02 Absces kutan, furunkul dhe karbunkul
L03 Celuliti
L04 Limfadeniti akut
L05 Cisti pilonidal
L08 Infeksione të tjera lokale të lëkurës dhe indit subkutan

Çrregullimet buloze (L10–L14)

L10 Pemfigus
L11 Çrregullime të tjera akantolitike
L12 Pemfigoidi
L13 Çrregullime të tjera buloze
L14* Çrregullimet buloze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Dermatiti dhe ekzema (L20–L30)

L20 Dermatiti atopik
L21 Dermatiti seborreik
L22 Dermatiti i pelenave
L23 Dermatiti alergjik i kontaktit
L24 Dermatiti irritues i kontaktit
L25 Dermatit i paspecifikuar i kontaktit
L26 Dermatiti eksfoliativ
L27 Dermatiti nga substanca të marra në brendësi
L28 Likeni simpleks kronik dhe prurigo
L29 Pruriti
L30 Dermatit tjetër

Çrregullimet papuloskuamoze (L40–L45)

L40 Psoriasis
L41 Parapsoriasis
L42 Pitiriasis rosea

L43 Liken planus (=Myshk i sheshtë)
L44 Çrregullime të tjera papuloskuamoze
L45* Çrregullime papuloskuamoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Urtikaria dhe eritema (L50–L54)
L50 Urtikaria
L51 Eritema multiforme
L52 Eritema nodoze
L53 Gjendje të tjera eritematoze
L54* Eritema në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55–L59)
L55 Diegia nga dielli
L56 Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet
L57 Ndryshime të lëkurës nga ekspozimi kronik ne rrezatimin jo-jonizues
L58 Radiodermatiti
L59 Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi

Çrregullimet e anekseve të lëkurës (L60–L75)
L60 Çrregullimet e thoit
L62* Çrregullimet e thoit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L63 Alopecia areata
L64 Alopecia androgjene
L65 Humbje jocikatriciale e flokëve
L66 Alopecia cikatriciale
L67 Çrregullime të ngjyrës dhe fijes së flokut
L68 Hipertrikoza
L70 Akne
L71 Rosacea
L72 Ciste folikulare të lëkurës dhe indit subkutan
L73 Çrregullime të tjera folikulare
L74 Çrregullime të gjendrave të djersës
L75 Çrregullime të gjendrave apokrine

Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan (L80–L99)
L80 Vitiligo
L81 Çrregullime të tjera të pigmentimit
L82 Keratoza seborreike

L83 Akantoza nigrikans
L84 Kallozitete
L85 Trashje të tjera epidermale
L86* Keratoderma në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L87 Çrregullimet e eliminimit transepidermal
L88 Pioderma gangrenoze
L89 Ulçera dekubitale
L90 Çrregullime atrofike të lëkurës
L91 Çrregullime hipertrofike të lëkurës
L92 Çrregullime granulomatoze të lëkurës dhe indit subkutan
L93 Lupusi eritematoz
L94 Çrregullime të tjera të lokalizuara të indit lidhor
L95 Vaskuliti i kufizuar në lëkurë i paklasifikuar tjetërkund
L97 Ulçer e gjymtyrës së poshtme e paklasifikuara tjetërkund
L98 Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan të paklasifikuara tjetërkund
L99* Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Kapitulli XIII
Sëmundjet e sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor (M00–M99)

Artropatitë (M00–M25)

Artropatitë infektive (M00–M03)

M00 Artriti piogenik
M01* Infeksione direkte të kyçeve në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund
M02 Artropatitë reaktive
M03* Artropatitë reaktive dhe postinfektive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Poliartropatitë inflamatore (M05–M14)

M05 Artriti reumatoid seropozitiv
M06 Artrit reumatoid tjetër
M07* Artropatitë psoriatike dhe enteropatike
M08 Artriti juvenil (rinor)
M09* Artriti juvenil në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M10 Guta
M11 Artropati të tjera kristalore
M12 Artropati të tjera specifike
M13 Artrit tjetër
M14* Artropati në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Artrozat (M15–M19)

M15 Poliartroza
M16 Koksartroza
M17 Gonartroza
M18 Artroza e artikulacionit karpometakarpal të parë
M19 Artroza të tjera

Çrregullime të tjera të artikulacioneve (M20–M25)

M20 Deformime të fituara të gishtave
M21 Deformime të tjera të fituara të anësive
M22 Çrregullime të patelës
M23 Çrregullime të brendshme të gjurit
M24 Çrregullime të tjera specifike të kyçeve
M25 Çrregullime të tjera të kyçit të paklasifikuara tjetërkund

Çrregullimet sistemike të indit lidhor (M30–M36)

M30 Poliarteriti nodoz dhe gjendjet shoqëruese
M31 Vaskulopati të tjera nekrotizuese
M32 Lupusi eritematoz sistemik
M33 Dermatopolimioziti
M34 Skleroza sistemike
M35 Prekje të tjera sistemike të indit lidhor
M36* Çrregullime sistemike të indit lidhor në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Dorsopatitë (M40–M54)

Dorsopatitë deformuese (M40–M43)
M40 Kifoza dhe lordoza
M41 Skolioza
M42 Osteokondroza spinale
M43 Dorsopati të tjera deformuese

Spondilopatitë (M45–M49)
M45 Spondiliti ankilozant
M46 Spondilopati inflamatore të tjera
M47 Spondiloza
M48 Spondilopati të tjera
M49* Spondilopati në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Dorsopati të tjera (M50–M54)
M50 Çrregullimet e diskut cervikal
M51 Çrregullim i diskut tjetër intervertebral
M53 Dorsopati të tjera të paklasifikuara tjetërkund
M54 Dorsalgjia

Çrregullime të indeve të buta (M60–M79)

Çrregullime të muskujve (M60–M63)
M60 Mioziti
M61 Kalçifikimi dhe osifikimi i muskulit
M62 Çrregullime të tjera të muskulit

M63* Çrregullime të muskujve në sëmundje të klasifikuar tjetërkund

Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit (M65–M68)

M65 Sinoviti dhe tendosinoviti

M66 Ruptura spontane e sinoviumit dhe tendinit

M67 Çrregullime të tjera të sinoviumit dhe tendinit

M68* Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të tjera të indeve të buta (M70–M79)

M70 Çrregullime të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni

M71 Bursopati të tjera

M72 Çrregullimet fibroblastike

M73* Çrregullime të indeve të buta në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

M75 Dëmtimet e supit

M76 Enthesopatitë e anësisë së poshtme, përjashtuar shputën e këmbës

M77 Enthesopati të tjera

M79 Çrregullime të tjera të indeve të buta të paklasifikuara tjetërkund

Osteopatitë dhe kondropatitë (M80–M94)

Çrregullimet e densitetit dhe strukturës kockore (M80–M85)

M80 Osteoporoza me frakturë patologjike

M81 Osteoporoza pa frakture patologjike

M82* Osteoporoza në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

M83 Osteomalacia adulte

M84 Çrregullimet e vazhdimësisë së kockës

M85 Çrregullime të tjera të densitetit dhe strukturës kockore

Osteopatitë e tjera (M86–M90)

M86 Osteomieliti

M87 Osteonekroza

M88 Sëmundja Paget e kockës [osteiti derfomant]

M89 Çrregullime të tjera të kockës

M90* Osteopatitë në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Kondropatitë (M91–M94)

M91 Osteokondroza juvenile (rinore) e koksit dhe pelvisit

M92 Osteokondroza të tjera juvenile

M93 Osteokondropati të tjera
M94 Çrregullime të tjera të kartilagos

Çrregullime të tjera të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor (M95–M99)

M95 Deformime të fituara të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor
M96 Çrregullime muskuloskeletike postproçedurale të paklasifikuara tjetërkund
M99 Lezione biomekanike të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli XIV
Sëmundjet e sistemit uro-gjenital
(N00–N99)

Sëmundjet glomerulare (N00–N08)

N00 Sindromi nefritik akut
N01 Sindromi nefritik me përparim të shpejtë
N02 Hematuria rekurente dhe persistente
N03 Sindromi nefritik kronik
N04 Sindromi nefrotik
N05 Sindromi nefritik i paspecifikuar
N06 Proteinuria e izoluar me lezione morfologjike specifike
N07 Nefropatia hereditare e paklasifikuar tjetërkund
N08* Çrregullimet glomerulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet renale tubulo-intersticiale (N10–N16)

N10 Nefriti akut tubulo-intersticial
N11 Nefriti kronik tubulo-intersticial
N12 Nefriti tubulo-intersticial i paspecifikuar si akut apo kronik
N13 Uropatia e refluksit dhe obstruksionit
N14 Gjendje tubulare e tubulo-intersticiale nga barnat dhe metalet e rënda
N15 Sëmundje të tjera renale tubulo-intersticiale
N16* Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Insufiçienca renale (N17–N19)

N17 Insufiçienca renale akute
N18 Insuficienca renale kronike
N19 Insufiçiencë renale e paspecifikuar

Urolitiaza (N20–N23)

N20 Kalkuloza e veshkave dhe ureterit
N21 Kalkuloza e traktit të poshtëm urinar
N22* Kalkuloza e traktit urinar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N23 Kolika renale e paspecifikuar

Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit (N25–N29)

N25 Çrregullime nga funksioni i ulur renal tubular

N26 Kontrakturë e paspecifikuar e veshkës
N27 Veshka e vogël me shkak të panjohur
N28 Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit të paklasifikuara tjetërkund
N29* Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e tjera të sistemit urinar (N30–N39)
N30 Cistiti
N31 Keqfunksion neuromuskular i vezikës urinare, i paklasifikuar tjetërkund
N32 Çrregullime të tjera të vezikës urinare
N33* Çrregullime të vezikës urinare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N34 Uretriti dhe sindromi uretral
N35 Striktura uretrale
N36 Çrregullime të tjera të uretrës
N37* Çrregullime të uretrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N39 Çrregullime të tjera të sistemit urinar

Sëmundjet e organeve gjenitale mashkullore (N40–N51)
N40 Hiperplazia e prostatës
N41 Sëmundja inflamatore e prostatës
N42 Çrregullime të tjera të prostatës
N43 Hidrocela dhe spermatocela
N44 Torsioni i testit
N45 Orkiti dhe epididimiti
N46 Infertiliteti mashkullor
N47 Prepucium i tepërt, fimoza e parafimoza
N48 Çrregullime të tjera të penisit
N49 Çrregullime inflamatore të organeve gjenitale mashkullore, të paklasifikuara tjetërkund
N50 Çrregullime të tjera të organeve gjenitale mashkullore
N51* Çrregullime të organeve gjenitale mashkullore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullimet e gjoksit (N60–N64)
N60 Displazia mamare beninje
N61 Çrregullimet inflamatore të gjoksit
N62 Hipertrofia e gjoksit
N63 Fryrje e paspecifikuar e gjoksit
N64 Çrregullime të tjera të gjoksit

Sëmundjet inflamatore të organeve pelvike femërore (N70–N77)

N70 Salpingiti dhe ooforiti
N71 Sëmundja inflamatore e uterusit, përveç qafës së uterusit (=cerviksit)
N72 Sëmundja inflamatore e qafës së uterusit
N73 Sëmundja inflamatore pelvike femërore
N74* Çrregullime inflamatore pelvike femërore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N75 Sëmundjet e gjendrave të Bartholinit
N76 Inflamacion tjetër i vaginës dhe vulvës
N77* Ulçeracioni dhe inflamacioni vulvovaginal në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime joinflamatore të traktit gjenital femëror (N80–N98)
N80 Endometrioza
N81 Prolapsi gjenital femëror
N82 Fistula e traktit gjenital femëror
N83 Çrregullime joinflamatore të ovarit, tubit fallopian dhe ligamentit të gjerë
N84 Polipi i traktit gjenital femëror
N85 Çrregullime të tjera joinflamatore të uterusit, përveç qafës së uterusit (cerviksit)
N86 Erozioni dhe ektropia e cerviks uteri
N87 Displazia e cerviks uteri
N88 Çrregullime të tjera joinflamatore të cerviks uteri
N89 Çrregullime të tjera joinflamatore të vaginës
N90 Çrregullime të tjera joinflamatore të vulvës dhe perineumit
N91 Menstruacione të paplota, të rralla
N92 Menstruacione të tepruara, të shpeshta dhe të parregullta
N93 Hemorragji të tjera jonormale uterine dhe vaginale
N94 Dhimbje dhe gjendje të tjera të lidhura me organet gjenitale dhe ciklin menstrual
N95 Çrregullime të menopauzës dhe perimenopauzës
N96 Aborti habitual
N97 Infertiliteti femëror
N98 Komplikacione të lidhura me fertilizimin artificial

Çrregullime të tjera të sistemit uro-gjenital (N99)
N99 Çrregullime postproçedurale të sistemit uro-gjenital të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli XV
Barra (shtatzënia), lindja dhe periudha e paslindjes (O00–O99)

Barra me perfundim abortal (O00-O08)

O00 Barra ektopike
O01 Mola hidatiforme
O02 Produkte të tjera jonormale të konceptimit
O03 Aborti spontan
O04 Aborti mjeksor
O05 Abort tjetër
O06 Abort i paspecifikuar
O07 Aborti i tentuar i dështuar
O08 Komplikacione pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Edema, proteinuria dhe çrregullimet hipertensive në barrë, lindje dhe paslindje (O10–O16)

O10 Hipertension para-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen
O11 Çrregullime hipertensive para-ekzistuese me mbivendosje proteinurie
O12 Edema e barrës dhe proteinuria pa hipertension
O13 Hipertensioni i barrës pa proteinuri të dukshme
O14 Hipertensioni i barrës me proteinuri të dukshme
O15 Eklampsia
O16 Hipertensioni amëtar (=maternal) i paspecifikuar

Çrregullime të tjera amëtare (maternale) të lidhura kryesisht me barrën (O20–O29)

O20 Hemorragjia në barrën e hershme
O21 Hiperemezë (=të vjella të theksuara) në barrë
O22 Komplikacione venoze në barrë
O23 Infeksione të traktit uro-gjenital në barrë
O24 Diabeti melit në barrë
O25 Malnutricioni (=kequshqyerja) në barrë
O26 Kujdesi amëtar (=maternal) për gjendje të tjera që shfaqen gjatë barrës
O28 Të dhëna jonormale në ekzaminimin para lindjes së nënës
O29 Komplikacionet e anestezisë gjatë barrës

Kujdesi amëtar (=maternal, =amësor) lidhur me fetusin, kavitetin amniotik dhe

problemet e mundshme gjatë aktit të lindjes (O30–O48)

O30 Barra multiple
O31 Komplikacione specifike në barrën multiple
O32 Kujdesi amëtar (=maternal) për keqprezantimin e njohur ose të dyshuar të fetusit
O33 Kujdesi amëtar (=maternal) për disproporcione të njohura ose të dyshuara
O34 Kujdesi amëtar (=maternal) për anomali të njohura ose të dyshuara të organeve pelvike
O35 Kujdesi amëtar (=maternal) për anomali dhe dëmtim të njohur ose të dyshuar fetal
O36 Kujdesi amëtar (=maternal) për probleme të tjera të njohura ose të dyshuara fetale
O40 Polihidramnioni
O41 Çrregullime të tjera të lëngut amniotik dhe membranave
O42 Ruptura premature e membranave
O43 Çrregullime placentare
O44 Placenta praevia
O45 Ndarja e parakohshme e placentës [*abruptio placentae*]
O46 Hemorragjia e paralindjes e paklasifikuar tjetërkund
O47 Dhimbje të rreme të lindjes
O48 Barra e zgjatur

Ndërlikimet e aktivitetit të lindjes dhe lirimit (=aktit të lindjes) (O60–O75)

O60 Lindje para kohe (lirimi preterm)
O61 Dështimi i induktimit të aktivitetit të lindjes
O62 Anomalitë e forcave të aktivitetit të lindjes
O63 Lindje e zgjatur si aktivitet
O64 Lindje e obstruktuar nga keqpozicionimi dhe keqprezantimi i fetusit
O65 Lindje e obstruktuar nga anomali amëtare (=maternale) pelvike
O66 Lindje tjetër e obstruktuar
O67 Aktiviteti i lindjes dhe lirimi i ndërlikuar me hemorragji intrapartum, i paklasifikuar tjetërkund
O68 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me distres fetal
O69 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me komplikacione të kordonit umbilikal
O70 Laçeracion perineal gjatë lindjes
O71 Trauma të tjera obstetrikale
O72 Hemorragji postpartum
O73 Placenta dhe membranat e vonuara, pa hemorragji
O74 Komplikacione të anestezisë gjatë aktivitetit të lindjes dhe lirimit
O75 Komplikacione të tjera të anestezisë gjatë aktivitetit të lindjes dhe lirimit, të paklasifikuara tjetërkund

Lirimi (=Lindja, = Akti i lindjes) (O80–O84)

O80 Lindje e thjeshtë spontane

O81 Lindje e thjeshtë me forceps dhe vakum ekstraktor

O82 Lindje me seksio cesarea

O83 Tjetër lindje e thjeshtë e asistuar

O84 Lindje multiple

Ndërlikimet e lidhura kryesisht me paslindjen (=lehoninë, =puerperiumin) (O85–O92)

O85 Sepsis puerperal

O86 Infeksion tjetër puerperal

O87 Komplikacione venoze gjatë lehonisë

O88 Embolia obstetrikale

O89 Komplikacionet nga anestezia gjatë lehonisë

O90 Komplikacione gjatë lehonisë të paklasifikuara tjetërkund

O91 Infeksionet e gjirit të lidhura me lindjen e fëmijës

O92 Çrregullime të tjera të gjirit dhe laktacionit që lidhen me lindjen

Gjendje të tjera obstetrikale të paklasifikuara tjetërkund (O94–O99)

O94 Pasojat e komplikacionit të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës pas lindjes

O95 Vdekja obstetrikale me shkak të paspecifikuar

O96 Vdekja nga çdo shkak obstetrikal pas 42 ditëve por më pak se një vit pas lindjes

O97 Vdekja nga pasojat (=sekelat) e shkaqeve direkt obstetrikale

O98 Infeksione amëtare (=maternale) dhe sëmundje parazitare të klasifikuara tjetërkund, që komplikojnë barrën, lindjen dhe paslindjen

O99 Sëmundje të tjera amëtare (=maternale) të klasifikuara tjetërkund, që komplikojnë barrën lindjen dhe paslindjen

Kapitulli XVI
Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale (P00–P96)

Fetus dhe i posalindur (=neonat) i prekur nga faktorë amëtarë (=maternalë) dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirimit.(=aktit të lindjes) (P00–P04)

P00 Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje amëtare (=maternale) që mund të lidhen me barrën aktule

P01 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacionet amëtare (=maternale) të barrës

P02 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të placentës, kordonit e membranave

P03 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të aktivitetit të lindjes dhe lirimit

P04 Fetus dhe neonat i prekur nga influenca (ndikime) dëmprurëse (të dëmshme), të transmetuara nëpërmjet placentës ose qumështit të gjirit

Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale (P05–P08)

P05 Rritje e pakët dhe kequshqim (=malnutricion) fetal

P07 Çrregullime të lidhura me barrën e shkurtër si kohë-zgjatje dhe peshën e vogël në lindje, të paklasifikuara tjetërkund

P08 Çrregullime të lidhura me barrën e zgjatur në kohë dhe peshën e madhe në lindje

Traumat në lindje (=gjatë aktit/proçesit të lindjes) (P10–P15)

P10 Laçeracion intrakranial dhe hemorragji nga dëmtim në lindje (=gjatë aktit të lindjes)

P11 Dëmtime të tjera në lindje në sistemin nervor qendror

P12 Dëmtime në lindje në skalp

P13 Dëmtime në lindje në skelet

P14 Dëmtime në lindje në sistemin nervor periferik

P15 Dëmtime të tjera në lindje

Çrregullime respiratore dhe kardiovaskulare specifike për periudhën perinatale (P20–P29)

P20 Hipoksia intrauterine

P21 Asfikisa e lindjes

P22 Distresi respirator i të posalindurit (=neonatit)

P23 Pneumonia kongjenitale

P24 Sindromi i aspirimit neonatal

P25 Emfizema intersticiale dhe gjendje të lidhura me të, me origjinë nga periudha perinatale

P26 Hemorragji pulmonare me origjinë nga periudha perinatale

P27 Sëmundja respiratore kronike me origjinë nga periudha perinatale
P28 Gjendje të tjera respiratore me origjinë nga periudha perinatale
P29 Çrregullime kardiovaskulare me origjinë nga periudha perinatale

Infeksione specifike të periudhës perinatale (P35–P39)

P35 Sëmundjet kongjenitale virale
P36 Sepsisi bakterial i të posalindurit (=neonatit)
P37 Sëmundje të tjera infektive dhe parazitare kongjenitale
P38 Omfaliti i të posalindurit (=neonatit) me ose pa hemorragji të lehtë
P39 Infeksione të tjera specifike të periudhës perinatale

Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të posalindurit (=neonatit) (P50–P61)

P50 Humbje e gjakut fetal
P51 Hemorragjia umbilikale e të posalindurit (=neonatit)
P52 Hemorragjia intrakraniale jotraumatike e fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
P53 Sëmundja hemorragjike e fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
P54 Hemorragji të tjera neonatale
P55 Sëmundja hemolitike e fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
P56 Hidropsi fetale nga sëmundja hemolitike
P57 Kernikteri
P58 Ikteri neonatal nga hemoliza eksesive
P59 Ikteri neonatal nga shkaqe të tjera e të paspecifikuara
P60 Koagulimi intravakular i diseminuar i fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
P61 Çrregullime të tjera hematologjike perinatale

Çrregullime tranzitore endokrine dhe metabolike specifike për fetusin dhe të posalindurin (=neonatin) (P70–P74)

P70 Çrregullime tranzitore të metabolizmit të karbohidrateve specifike për fetusin dhe të posalindurin (=neonatin)
P71 Çrregullime tranzitore të metabolizmit të kalciumit dhe magnezit specifike për fetusin dhe të posalindurin (=neonatin)
P72 Të tjera çrregullime endokrine tranzitore neonatale
P74 Të tjera çrregullime tranzitore elektrolitike e metabolike neonatale

Çrregullime të sistemit digjestiv të fetusit dhe të posalindurit (=neonatit) (P75–P78)

P75* Ileusi mekonial (E84.1†)
P76 Obstruksione të tjera intestinale të të posalindurit (=neonatit)

P77 Enterokoliti nekrotizues i fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)

P78 Çrregullime të tjera perinatale të sistemit digjestiv

Gjendje që lidhen me integumentet (mbulesat) dhe termorregullimin e fetusit dhe të posalindurit (=neonatit) (P80–P83)

P80 Hipotermia e të posalindurit (=neonatit)

P81 Të tjera çrregullime të termorregullimit të të posalindurit (=neonatit)

P83 Gjendje të tjera të integumenteve specifike ndaj fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)

Çrregullime të tjera me origjinë nga periudha perinatale (P90–P96)

P90 Konvulsione të të posalindurit (=neonatit)

P91 Turbullime të tjera të statusit cerebral të të posalindurit (=neonatit)

P92 Probleme të ushqyerjes së të posalindurit (=neonatit)

P93 Reaksione dhe intoksikacione nga barnat e dhëna fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)

P94 Çrregullimet e tonusit muskular të të posalindurit (=neonatit)

P95 Vdekja fetale me shkak të paspecifikuar

P96 Gjendje të tjera me origjine nga periudha neonatale

Kapitulli XVII
Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale (=Defektet e lindura) (Q00–Q99)

Keqformimet kongjenitale të sistemit nervor (Q00–Q07)

Q00 Anencefalia dhe keqformimet e ngjashme
Q01 Encefalocela
Q02 Mikrocefalia
Q03 Hidrocefalia kongjenitale
Q04 Keqformime të tjera kongjenitale të trurit
Q05 Spina bifida
Q06 Keqformime të tjera kongjenitale të medulës spinale (shtyllës kurrizore)
Q07 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit nervor

Keqformimet kongjenitale të syrit, veshit, fytyrës, dhe qafës (Q10–Q18)

Q10 Keqformimet kongjenitale të kapakut të syrit, aparatit lakrimal dhe orbitës
Q11 Anoftalmusi, mikroftalmusi dhe makroftalmusi
Q12 Keqformimet kongjenitale të lentit kristalin (=kristalinit)
Q13 Keqformimet kongjenitale të segmentit anterior të syrit
Q14 Keqformimet kongjenitale të segmentit posterior të syrit
Q15 Keqformime të tjera kongjenitale të syrit
Q16 Keqformimet kongjenitale të veshit që shkaktojnë uljen e dëgjimit
Q17 Keqformimet kongjenitale të tjera të veshit
Q18 Keqformime të tjera kongjenitale të fytyrës dhe qafës

Keqformimet kongjenitale të sistemit cirkulator (Q20–Q28)

Q20 Keqformimet kongjenitale të dhomave të zemrës (atriume, barkushe) dhe lidhjeve mes tyre
Q21 Keqformimet kongjenitale të septumeve kardiake
Q22 Keqformimet kongjenitale të valvulës pulmonare dhe asaj trikuspidale
Q23 Keqformimet kongjenitale të valvulës aortale dhe asaj mitrale
Q24 Keqformime të tjera kongjenitale të zemrës
Q25 Keqformimet kongjenitale të arterieve të mëdha
Q26 Keqformimet kongjenitale të venave të mëdha
Q27 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit vaskular periferik
Q28 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator

Keqformimet kongjenitale të sistemit respirator (Q30–Q34)

Q30 Keqformimet kongjenitale të hundës
Q31 Keqformimet kongjenitale të laringut
Q32 Keqformimet kongjenitale të trakesë dhe bronkeve
Q33 Keqformimet kongjenitale të mushkërisë
Q34 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit respirator

Buza e çarë dhe qiellëza e çarë (Q35–Q37)

Q35 Qiellëza e çarë
Q36 Buza e çarë
Q37 Qiellëza e çarë me buzë të çarë

Çrregullime të tjera kongjenitale të sistemit digjestiv (Q38–Q45)

Q38 Çrregullime të tjera kongjenitale të gjuhës, gojës dhe faringut
Q39 Çrregullime kongjenitale të ezofagut
Q40 Çrregullime të tjera kongjenitale të traktit të sipërm alimentar
Q41 Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e zorrës së hollë
Q42 Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e zorrës së trashë
Q43 Keqformime të tjera kongjenitale të zorrës (=intestinit)
Q44 Keqformime kongjenitale të fshikëzës së tëmthit, duktusit biliar dhe mëlçisë
Q45 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit digjestiv

Keqformime kongjenitale të organeve gjenitale (Q50–Q56)

Q50 Keqformime kongjenitale të ovareve, tubave të Fallopit dhe ligamenteve të gjerë
Q51 Keqformime kongjenitale të uterusit dhe cerviksit
Q52 Keqformime të tjera kongjenitale të gjenitaleve femërore (=organeve gjenitale femërore)
Q53 Moszbritja e testikulit
Q54 Hypospaditë
Q55 Keqformime të tjera kongjenitale të gjenitaleve mashkullore (=organeve gjenitale mashkullore)
Q56 Seksi i padeterminuar (=papërcaktuar) dhe pseudohermafroditizmi

Keqformime kongjenitale të sistemit (=traktit) urinar (Q60–Q64)

Q60 Agenezia renale dhe defekte të tjera reduktuese të veshkës
Q61 Sëmundja cistike e veshkës
Q62 Defekte kongjenitale obstruktive të pelvisit renal dhe keqformime kongjenitale të ureterit
Q63 Keqformime të tjera kongjenitale të veshkës
Q64 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit (=traktit) urinar

Keqformime dhe deformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletik (Q65–Q79)

Q65 Deformime kongjenitale të koksofemoralit
Q66 Deformime kongjenitale të këmbës
Q67 Deformime kongjenitale muskuloskeletike të kokës, fytyrës, kollonës dhe krahërorit
Q68 Deformime të tjera kongjenitale të sistemit muskuloskeletik
Q69 Polidaktilia
Q70 Sindaktilia
Q71 Defekte të reduktimit të gjymtyrës (=anësisë) së sipërme
Q72 Defekte të reduktimit të gjymtyrës (=anësisë) së poshtëme
Q73 Defekte të reduktimit të gjymtyrës, të papërcaktuar (e sipërme apo e poshtëme)
Q74 Keqformime të tjera kongjenitale të gjymtyrës/ëve (anësisë/ve)
Q75 Keqformime të tjera kongjenitale të kafkës dhe kockave të fytyrës
Q76 Keqformime kongjenitale të shpinës dhe kockave torakale
Q77 Osteokondrodisplazia me defekte të rritjes së kockave tubulare dhe kollonës
Q78 Osteokondrodisplazi të tjera
Q79 Keqformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletik, të paklasifikuara tjetërkund

Keqformime të tjera kongjenitale (Q80–Q89)

Q80 Iktioza kongjenitale
Q81 Epidermoliza buloze
Q82 Keqformime kongjenitale të tjera të lëkurës
Q83 Keqformime kongjenitale të gjirit
Q84 Keqformime të tjera kongjenitale të integumentit
Q85 Fakomatozat, të paklasifikuara tjetërkund
Q86 Sindroma të keqformimeve kongjenitale nga shkaqe të njohura ekzogjene, të paklasifikuara tjetërkund
Q87 Sindroma të tjera të specifikuara të keqformimeve kongjenitale që prekin shumë sisteme
Q89 Keqformime kongjenitale të tjera, të paklasifikuara tjetërkund

Anomali kromozomike, të paklasifikuara tjetërkund (Q90–Q99)

Q90 Sindromi Down
Q91 Sindrom Edward dhe sindromi Patau
Q92 Trisomi të tjera dhe trisomi parciale të autozomeve, të paklasifikuara tjetërkund
Q93 Monozomitë dhe delecionete nga autozomet, të paklasifikuara tjetërkund
Q95 Ri-rregullime të ballancuara dhe shenjues strukturorë, të paklasifikuara tjetërkund
Q96 Sindromi Turner
Q97 Anomali të tjera të kromozomeve seksuale, fenotipi femëror, të paklasifikuara tjetërkund
Q98 Anomali të tjera të kromozomeve seksuale, fenotipi mashkullor, të paklasifikuara tjetërkund
Q99 Anomali të tjera të kromozomeve, të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli XVIII
Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund (R00–R99)

Simptoma dhe shenja të sistemit cirkulator dhe sistemit respirator (R00–R09)

R00 Çrregullime të ritmit të zemrës
R01 Zhurma kardiake dhe tinguj të tjerë të zemrës
R02 Gangrena, e paklasifikuara tjetërkund
R03 Nivel jo-normal i presionit të gjakut, pa diagnozë
R04 Hemorragji nga rrugët e frymëmarrjes
R05 Kolla
R06 Çrregullime të frymëmarrjes
R07 Dhimbje në grykë dhe në krahëror
R09 Të tjera simptoma dhe shenja të sistemit cirkulator dhe atij të frymëmarrjes

Simptoma dhe shenja të traktit tretës (=sistemit digjestiv) dhe të barkut (R10–R19)

R10 Dhmbje barku dhe të pelvisit (=legenit)
R11 Nausea dhe vomitus (=të pështjella dhe të vjella)
R12 Urthi
R13 Disfagia (gëlltitje e vështirë)
R14 Gazra të stomakut e të zorrëve (=flatulenca) dhe gjendje të lidhura me to
R15 Defekim i pavullnetshëm
R16 Hepatomegali (=zmadhim i mëlçisë) and splenomegali (=zmadhim i shpretkës), të paklasifikuara tjetërkund
R17 Verdhëzë e paspecifikuar
R18 Asciti (=grumbullimi i lëngut seroz në bark)
R19 Simptoma dhe shenja të tjera të aparatit tretës dhe të barkut

Simptoma dhe shenja të lëkurës dhe të indit subkutan (R20–R23)

R20 Turbullime të ndjeshmërisë së lëkurës
R21 Rash (=ekzantemë) dhe erupsione të tjera të paspecifikuara të lëkurës
R22 Tumor, masë dhe kokërr e lokalizuar në lëkurë dhe indin subkutan
R23 Çrregullime të tjera të lëkurës

Simptoma dhe shenja të sistemit nervor dhe atij muskuloskeletik (R25–R29)

R25 Lëvizje jo-normale të pavullnetshme

R26 Çrregullime të ecjes dhe të lëvizjeve
R27 Tjetër mungesë e koordinimit
R29 Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit nervor dhe atij muskuloskeletik

Simptoma dhe shenja të sistemit urinar (R30–R39)

R30 Urinim me dhimbje
R31 Hematuri e paspecifikuar
R32 Urinim i pavullnetshëm i paspecifikuar
R33 Retension i urinës
R34 Anuri (=mosurinim) dhe oliguri (=urinim i pakët)
R35 Poliuri (=urinim i shtuar)
R36 Rrjedhje uretrale
R39 Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit urinar

Simptoma dhe shenja që lidhen me njohjen, perceptimin, gjendjen emocionale dhe sjelljen (R40–R46)

R40 Somnolencë (=gjendje përgjumësie patologjike), stupor (=palëvizshmëri dhe mosndjeshmëri pa humbjen e vetëdijes) dhe koma
R41 Simptoma dhe shenja të tjera që lidhen me funksionet njohëse dhe vetëdijen
R42 Marrje mendsh dhe trallisje
R43 Çrregullime të nuhatjes dhe shijes
R44 Simptoma dhe shenjat të tjera që përfshijnë ndijimet e përgjithshme dhe perceptimet
R45 Simptoma dhe shenja që përfshijnë gjendjen emocionale
R46 Simptoma dhe shenja që përfshijnë aparencën (=pamjen e jashtme) dhe sjelljen

Simptoma dhe shenja që përfshijnë të folurin dhe zërin (R47–R49)

R47 Çrregullime të të folurit, të paklasifikuar tjetërkund
R48 Disleksi (=vështirësi në lexim) dhe çrregullime të tjera simbolike, të paklasifikuara tjetërkund
R49 Çrregullime të zërit

Simptoma dhe shenja të përgjithshme (R50–R69)

R50 Ethe me origjinë të panjohur
R51 Dhimbje koke
R52 Dhimbje e paklasifikuar tjetërkund
R53 Shqetësim trupor dhe lodhje
R54 Senilitet (=Pleqëri)
R55 Sinkopa (=Të fikët) dhe kolapsi

R56 Konvulsione të paklasifikuara tjetërkund
R57 Gjendje shoku e paklasifikuar tjetërkund
R58 Hemorragji e paklasifikuar tjetërkund
R59 Zmadhim i gjendrave limfatike
R60 Edemë e paklasifikuar tjetërkund
R61 Hiperhidrozë (=djersitje e tepërt)
R62 Mungesë/vonesë në zhvillimin e pritshëm normal fiziologjik
R63 Simptoma dhe shenja që lidhen me marrjen e ushqimit dhe të lëngjeve
R64 Kaheksi (=dobësim i jashtëzakonshëm i organizmit)
R68 Simptoma dhe shenja të tjera të përgjithshme
R69 Shkaqe të panjohura dhe të paspecifikuara të sëmundshmërisë

Gjetje jo-normale në ekzaminimine gjakut, pa diagnozë (R70–R79)
R70 Nivel i lartë i eritrosedimentit dhe viskozitet jo-normal i plazmës
R71 Jo-normalitet i qelizave të kuqe të gjakut
R72 Jo-normalitet i qelizave të bardha të gjakut, i paklasifikuar tjetërkund
R73 Nivel i ngritur i glukozës në gjak
R74 Nivele jo-normale të enzimave të serumit
R75 Evidencë laboratorike e virusit të imunodefiçencës humane [HIV]
R76 Të dhëna të tjera imunologjike jo-normale në serum
R77 Anomali të tjera të proteinave të plazmës
R78 Gjetje e drogave dhe substancave të tjera që nuk gjenden normalisht në gjak
R79 Gjetje të tjera kimike jo-normale në gjak

Gjetje jo-normale në ekzaminin e urinës, pa diagnozë (R80–R82)
R80 Proteinuri e izoluar
R81 Glukozuri (=prani e glukozës në urinë)
R82 Gjetje të tjera jo-normale në urinë

Gjetje jo-normale në ekzaminimin e lëngjeve të tjera të trupit, të substancave dhe indeve të tjera, pa diagnozë (R83–R89)
R83 Gjetje jo-normale në lëngun cerebrospinal
R84 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organet e frymëmarrjes dhe toraksi
R85 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organet e tretjes dhe kaviteti abdominal
R86 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organet gjenitale mashkullore
R87 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organet gjenitale femërore
R89 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organe, sisteme dhe inde të tjera

Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike dhe në studimet funksionale, pa diagnozë (R90–R94)

R90 Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të sistemit nervor qendror

R91 Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të mushkërisë

R92 Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të gjirit

R93 Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të pjesëve (strukturave) të tjera të trupit

R94 Rezultate jo-normale të studimeve funksionale

Shkaqe të keq-specifikuara (keq-përcaktuara) dhe të panjohura të vdekshmërisë (R95–R99)

R95 Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes

R96 Vdekje tjetër e papritur me shkak të panjohur

R98 Vdekje e pandjekur (e pambikqyrur)

R99 Shkaqe të tjera të keq-specifikuara apo krejt të paspecifikuara të vdekshmërisë

Kapitulli XIX
Dëmtime(plagë, lëndime), helmime dhe pasoja të tjera të përcaktuara të shkaqeve të jashtme
(S00–T98)

Plagë të kokës (S00–S09)

S00 Plagë sipërfaqësore e kokës
S01 Plagë e hapur e kokës
S02 Thyerje e kafkës dhe kockave të fytyrës
S03 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të kokës
S04 Dëmtim i nervave të kokës (=kranialë)
S05 Dëmtim i syrit dhe orbitës
S06 Traumë brenda kafkës (=intrakraniale)
S07 Dërrmim (=shembje e)i kokës
S08 Amputacion traumatik i një pjese të kokës
S09 Lëndime (dëmtime, plagë) të tjera dhe të paspecifikuara të kokës

Dëmtime të qafës (S10–S19)

S10 Dëmtim (plagë) sipërfaqësor(e) e qafës
S11 Plagë e hapur e qafës
S12 Frakturë e qafës
S13 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve në nivelin e qafës
S14 Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore në nivelin e qafës
S15 Dëmtim i vazave të gjakut në nivelin e qafës
S16 Dëmtim i një tendini dhe muskuli në nivelin e qafës
S17 Dëmtim (shembje) e qafës
S18 Amputim (cungim) traumatik në nivelin e qafës
S19 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të qafës

Dëmtime të toraksit (=kafazit të krahërorit) (S20–S29)

S20 Dëmtim sipërfaqësor i toraksit
S21 Plagë e hapur e toraksit
S22 Frakturë e një ose disa brinjëve, e sternumit dhe e pjesës torakale të shtyllës kurrizore
S23 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të toraksit
S24 Dëmtim i nervave dhe i palcës së kurrizit në nivelin torakal
S25 Dëmtim i vazave të gjakut të toraksit
S26 Dëmtim i zemrës

S27 Dëmtim i organeve të tjera e të paspecifikuara intratorakale
S28 Dëmtim i toraksit dhe amputim traumatik e një pjese të toraksit
S29 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të toraksit

Dëmtime të barkut (=abdomenit), pjesës së poshtëme të kurrizit, pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit (=legenit) (S30–S39)

S30 Dëmtim sipërfaqësor i barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)
S31 Plagë e hapur e barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)
S32 Frakturë e pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit (=legenit)
S33 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit (=legenit)
S34 Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore lumbare në nivelin e barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)
S35 Dëmtim i enëve të gjakut të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit).
S36 Dëmtim i organeve intra-abdominale
S37 Dëmtim i organeve të pelvisit (=legenit)
S38 Dëmtim dhe amputim traumatik i një pjese të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)
S39 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)

Dëmtime në shpatull (sup) dhe në pjesën e sipërme të krahut (S40–S49)

S40 Dëmtim sipërfaqësor i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S41 Plagë e hapur e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S42 Frakturë e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S43 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të rrethit të supit
S44 Dëmtim i nervave në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S45 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S46 Dëmtim muskuli dhe tendini në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S47 Goditje dëmtuese e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S48 Amputim traumatik i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S49 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të shpatullësdhe pjesës së sipërme të krahut

Dëmtime të bërrylit dhe parakrahut (S50–S59)

S50 Dëmtim sipërfaqësor i parakrahut
S51 Plagë e hapur e parakrahut
S52 Frakturë e parakrahut
S53 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të bërrylit

S54 Dëmtim i nervave në nivelin e parakrahut
S55 Dëmtim i vazave të gjakut në nivelin e parakrahut
S57 Dëmtim me thyerje të parakrahut
S58 Amputim traumatik i parakrahut
S59 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të parakrahut

Dëmtime të kyçit të dorës dhe dorës (S60–S69)
S60 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të dorës dhe dorës
S61 Plagë e hapur e kyçit të dorës dhe dorës
S62 Frakturë (thyerje) në nivelin e kyçt të dorës dhe dorës
S63 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S64 Dëmtim i nervave në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S65 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S67 Dëmtim me dërrmim i kyçit të dorës dhe dorës
S68 Amputim traumatik i kyçit të dorës dhe dorës
S69 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit të dorës dhe dorës

Dëmtime në ije (=këllk) dhe kofshë (S70–S79)
S70 Dëmtim sipërfaqësor në ije (=këllk) dhe kofshë
S71 Plagë e hapur në ije (=këllk) dhe kofshë
S72 Frakturë e femurit
S73 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacionit dhe ligamenteve të ijes
S74 Dëmtim i nervave në nivelin e ijes dhe kofshës
S75 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e ijes dhe kofshës
S76 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e ijes dhe të kofshës
S77 Dëmtim me dërrmim i ijes dhe kofshës
S78 Amputaim traumatik i ijes dhe kofshës
S79 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të ijes dhe kofshës

Dëmtime të gjurit dhe kërcirit (S80–S89)
S80 Dëmtim sipërfaqësor i kërcirit
S81 Plagë e hapur e kërcirit
S82 Frakturë e kërcirit , përfshirë kyçin (=nyjen) e këmbës
S83 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të gjurit
S84 Dëmtim i nervave në nivelin e kërcirit
S85 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kërcirit

S86 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e kërcirit
S87 Dëmtim me dërrmim i kërcirit
S88 Amputim traumatik i kërcirit
S89 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të kërcirit

Dëmtime të kyçit të këmbës dhe këmbës (S90–S99)

S90 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të këmbës dhe këmbës
S91 Plagë e hapur e kyçit të këmbës dhe këmbës
S92 Frakturë e këmbës me përjashtim të kyçit të këmbës
S93 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
S94 Dëmtim i nervave në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
S95 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
S96 Dëmtim i muskulit dhe të tendinit në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
S97 Dëmtim me dërrmim i kyçit të këmbës dhe këmbës
S98 Amputim traumatik i kyçit të këmbës dhe këmbës
S99 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të kyçit të këmbës dhe këmbës

Dëmtime që përfshijnë shumë zona të trupit (T00–T07)

T00 Dëmtime sipërfaqësore që përfshijnë shumë zona të trupit
T01 Plagë të hapura në shumë zona të trupit
T02 Fraktura në më shumë zona të trupit
T03 Luksacione, përdredhje dhe tendosje në shumë zona të trupit
T04 Dëmtime me dërrmime në shumë zona të trupit
T05 Amputime traumatike në shumë zona të trupit
T06 Dëmtime të tjera në shumë zona të trupit, të paklasifikuara tjetërkund
T07 Dëmtime të shumta të paspecifikuara

Dëmtime në një pjesë të paspecifikuar të trungut, gjymtyrës ose një zone (T08–T14)

T08 Frakturë e shtyllës kurrizore, nivel i paspecifikuar
T09 Dëmtime të tjera të shtyllës kurrizore dhe trungut, nivel i paspecifikuar
T10 Frakturë e gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
T11 Dëmtime të tjera të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
T12 Frakurë e gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
T13 Dëmtime të tjera të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
T14 Dëmtim i një zone të pa paspecifikuar të trupit

Pasojat e një trupi të huaj që futet nëpërmjet një vrime natyrale të organizmit

(T15–T19)

T15 Trup i huaj në zonën e jashtme të syrit

T16 Trup i huaj në vesh

T17 Trup i huaj në traktin (aparatin) e frymëmarrjes

T18 Trup i huaj në traktin (aparatin) tretës

T19 Trup i huaj në traktin (aparatin) urogjenital

Djegiet dhe gërryerjet (korrozionet) (T20–T32)

Djegiet dhe gërryerjet (korrozionet) e sipërfaqes së jashtme të trupit, specifikuar sipas vendit (T20–T25)

T20 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kokës dhe qafës

T21 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të trungut

T22 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës (pëllëmbës)

T23 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kyçit të dorës dhe dorës (pëllëmbës)

T24 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të ijes dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës

T25 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kyçit të këmbës dhe këmbës

Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kufizuara të syrit dhe organeve të brendshme (T26–T28)

T26 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kufizuara në sy dhe anekset e tij

T27 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të traktit të frymëmarjes

T28 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të organeve të brendshme

Djegie dhe gërryerje (korrozione) të zonave të shumta dhe të paspecifikuara të trupit (T29–T32)

T29 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të shumë zonave të trupit

T30 Djegie dhe gërryerje (korrozione) në zonë të paspecifikuar të trupit

T31 Djegie të klasifikuara sipas madhësisë (përmasës) së sipërfaqes trupore të përfshirë

T32 Gërryerje (korrozione) të klasifikuara sipas madhësisë (përmasës) së sipërfaqes trupore të përfshirë

Ngrirje e trupit (nga të ftohtit) (T33–T35)

T33 Ngrirje sipërfaqësore

T34 Ngrirje me nekrozë të indeve

T35 Ngrirje që përfshijnë shumë zona të trupit dhe ngrirje të paspecifikuara

Helmim nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike (T36–T50)

T36 Helmim nga antibiotikët sistemikë

T37 Helmim nga anti-infektivë sistemikë dhe antiparazitarë të tjerë

T38 Helmim nga hormonet dhe zëvendësuesit e antagonistët e tyre sintetikë, të paklasifikuar

tjetërkund

T39 Helmim nga analgjezikët jo-opioidë, antipiretikët dhe antireumatikët

T40 Helmim nga narkotikët dhe psikodisleptikët [halucinogjenët]

T41 Helmim me anestetikë dhe gaze terapeutikë

T42 Helmim nga barnat atipiretikë, sedativë-hipnotikë dhe antiparkinsonikë

T43 Helmim nga barna psikotrope, të paklasifikuara tjetërkund

T44 Helmim me barna që në radhë të parë prekin sistemin nervor autonom

T45 Helmim nga agjentë kryesisht sistemikë dhe hematologjikë, të paklasifikuar tjetërkund

T46 Helmim nga agjentë që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular

T47 Helmim nga agjentë që prekin kryesisht sistemin gastrointestinal (traktin tretës)

T48 Helmim nga agjentë që veprojnë kryesisht mbi muskulaturën e lëmuar dhe atë skeletikë dhe në sistemin respirator (traktin e frymëmarjes)

T49 Helmim nga barna për përdorim lokal që prekin kryesisht lëkurën dhe mukozën, si dhe nga barna që veprojnë në sy, veshë, hundë, laring dhe në stomatologji

T50 Helmim nga diuretikët dhe barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara

Efektet toksike të substancave kryesisht jo-mjekësore sipas burimit (T51–T65)

T51 Efekti toksik i alkoolit

T52 Efekti toksik i tretësirave (solventëve) organike

T53 Efekti toksik i derivateve halogjene të hidrokarbureve alifatike dhe aromatike

T54 Efekti toksik i substancave korrozive (gërryese)

T55 Efekti toksik i sapuneve dhe detergjentëve

T56 Efekti toksik i metaleve

T57 Efekti toksik i substancave të tjera inorganike

T58 Efekti toksik i monoksidit të karbonit

T59 Efekti toksik i gazeve, tymrave dhe avujve të tjerë

T60 Efekti toksik i pesticideve

T61 Efekti toksik i substancave të dëmshme të ngrëna si prodhime deti

T62 Efekti toksik i substancave të tjera të dëmshme të ngrëna si ushqime deti

T63 Efekti toksik i kontakteve me kafshë helmuese

T64 Efekti toksik i ushqimeve të kontaminuara nga aflatoksina dhe mykotoksinat e tjera

T65 Efekti toksik i substancave të tjera dhe të paspecifikuara

Efekte të tjera dhe të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme (T66–T78)

T66 Efekte të paspecifikuara të rrezatimit

T67 Efektet e nxehtësisë dhe dritës

T68 Hipotermia

T69 Efekte të tjera të temperaturës së ulët
T70 Efekte të presionit të ajrit dhe presionit të ujit
T71 Asfiksia
T73 Efektet e mungesave të tjera
T74 Sindromat e keqtrajtimit
T75 Efekte të shkaqeve të tjera të jashtme
T78 Efekte anësore, të paklasifikuara tjetërkund

Komplikacione të hershme të përcaktuara të traumës (T79)

T79 Komplikime të hershme të përcaktuara të traumës, të paklasifikuara tjetërkund

Komplikacionet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund (T80–T88)

T80 Komplikacione që pasojnë infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike
T81 Komplikacione të proçedurave, të paklasifikuara tjetërkund
T82 Komplikacione të aparateve proteze implantive dhe transplantive, kardiake dhe vaskulare
T83 Komplikacione të protezave, implanteve dhe transplanteve të traktit urogjenital
T84 Komplikacione të protezave të brendshme, implanteve dhe transplanteve ortopedike
T85 Komplikacione të protezave, implanteve dhe trasplanteve të tjera të brëndshme
T86 Dështim dhe flakje (mospranim) e organeve dhe indeve të transplantuara
T87 Komplikacione të veçanta nga ribashkimi dhe amputimi
T88 Komplikacione të tjera të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuar tjetërkund

Pasoja të traumave, të helmimeve dhe të pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme (T90–T98)

T90 Pasoja që mbeten të dëmtimeve traumatike të kokës
T91 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e qafës dhe trungut
T92 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e gjymtyrës së sipërme
T93 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e gjymtyrës së poshtëme
T94 Pasoja që mbeten nga dëmtime që përfshijnë zona të shumta e të paspecifikuara të trupit
T95 Pasoja që mbeten nga djegiet, korrozionet (gërryerjet) dhe ngrirjet
T96 Pasoja që mbeten nga helmimi me barnat, medikamentet dhe substancat biologjike
T97 Pasoja që mbeten nga efektet toksike të substancave kryesisht jo-mjekësore sipas burimit
T98 Pasoja që mbeten të efekteve të tjera e të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme

Kapitulli XX
Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë (V01–Y98)

Aksidentet (V01-X59)

Aksidentet e transportit (V01–V99)

Këmbësor i dëmtuar në aksident transporti (V01–V09)

V01 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me biçikletë
V02 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota
V03 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
V04 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me automjet të rëndë transporti ose autobuz
V05 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë (ose metro)
V06 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me mjete të tjera transporti pa motor
V09 Këmbësor i dëmtuar në aksidente trasporti të tjera e të paspecifikuara

Çiklist i dëmtuar në aksident transporti (V10–V19)

V10 Çiklist i dëmtuar në përplasje me këmbësorë ose kafshë
V11 Çiklist i dëmtuar në përplasje me çiklist tjetër
V12 Çiklist i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota
V13 Çiklist i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
V14 Çiklist i dëmtuar në përplasje me automjet të rëndë transporti ose autobuz
V15 Çiklist i dëmtuar në përplasje me transport me tren ose lokomotivë (metro)
V16 Çiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pa motor
V17 Çiklist i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
V18 Çiklist i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
V19 Çiklist i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Motoçiklist i dëmtuar në aksident transporti (V20–V29)

V20 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
V21 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me një çiklist
V22 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota
V23 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon

V24 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me automjet të rëndë transporti ose autobuz
V25 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë (ose metro)
V26 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pa motor
V27 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me një objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
V28 Motoçiklist i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
V29 Motoçiklist i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident transporti (V30–V39)

V30 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
V31 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me biçikletë
V32 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota (triçikël tjetër)
V33 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
V34 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me automjet transporti të rëndë ose autobuz
V35 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë (metro)
V36 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pa motor
V37 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
V38 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
V39 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Person në veturë i dëmtuar në aksident transporti (V40–V49)

V40 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
V41 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me biçikletë
V42 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota
V43 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
V44 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me automjet transporti të rëndë ose autobuz
V45 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë
V46 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor
V47 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
V48 Person në veturë i dëmtuar në aksident trasporti pa përplasje
V49 Person në veturë i dëmtuar në aksidente trasporti të tjera e të paspecifikuara

Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident transporti (V50–V59)

V50 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
V51 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me biçikletë
V52 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota
V53 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
V54 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me mjet trasporti të rëndë ose autobuz
V55 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë
V56 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor
V57 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
V58 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
V59 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident transporti (V60–V69)

V60 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
V61 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me biçikletë
V62 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota
V63 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
V64 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz
V65 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë
V66 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër trasporti pa motor
V67 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
V68 Person në mjet trasporti të rëndë i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
V69 Person në mjet trasporti të rëndë i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Person në autobuz i dëmtuar në aksident transporti (V70–V79)

V70 Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
V71 Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me biçikletë
V72 Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota
V73 Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
V74 Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz
V75 Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë
V76 Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor

V77 Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
V78 Person në autobuz i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
V79 Person në autobuz i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Aksidente të tjera të trasportit tokësor (V80–V89)

V80 Karrocier ose personi në karrocë (të tërhequr nga kafshë) i dëmtuar në aksident transporti
V81 Person në tren ose lokomotivë (metro) i dëmtuar në aksident transporti
V82 Person në tramvaj i dëmtuar në aksident transporti
V83 Person në automjet të veçantë, i përdorur kryesisht në ambjente industriale, i dëmtuar në aksident transporti
V84 Person në automjet të veçantë, i përdorur kryesisht në bujqësi, i dëmtuar në aksident transporti
V85 Person në automjet ndërtimi të veçantë i dëmtuar në aksident transporti
V86 Person në automjet të veçantë për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në rradhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë, i dëmtuar në aksident trasporti
V87 Aksident trafiku i një tipi të specifikuar, por lloji i transportit të viktimës i panjohur
V88 Aksident jo trafiku i një tipi të specifikuar, por lloji i transportit të viktimës i panjohur
V89 Aksident i mjetit me ose pa motor, tipi i mjetit i paspecifikuar

Aksidente të transportit ujor (V90–V94)

V90 Aksident i një mjeti lundrues që shkakton mbytje dhe fundosje
V91 Aksident i një mjeti lundrues që shkakton dëmtim tjetër
V92 Mbytje dhe fundosje që ka lidhje me transportin ujor, pa aksident me mjet lundrues
V93 Aksident në bordin e mjetit lundrues pa aksident të mjetit lundrues, pa shkaktuar mbytje dhe fundosje
V94 Aksidente të transportit ujor të tjera e të paspecifikuara

Aksidente të transportit ajror dhe hapësinor (V95–V97)

V95 Aksident i një aeroplani me motor, që shkakton dëmtim të personave në të (=pasagjerëve)
V96 Aksident i një mjeti fluturues pa motor, që shkakton dëmtim të personave në të (=pasagjerëve)
V97 Të tjera aksidente të specifikuara të transportit ajror

Aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara (V98–V99)

V98 Aksidente të tjera të specifikuara transporti
V99 Aksident transporti i paspecifikuar

Shkaqe të tjera të jashtme të dëmtimit aksidental (W00–X59)

Rënie (rrëzim aksidental) (W00–W19)

W00 Rrëzim në të njëjtin nivel shkaktuar nga akulli dhe bora
W01 Rrëzim në (ose mbi) të njëjtin nivel nga rrëshqitja, pengimi ose humbja e ekulibrit
W02 Rrëzim me patina akulli, ski, patina me rrota ose skateboards
W03 Rrëzim tjetër mbi të njëjtin nivel për shkak të përplasjes me, ose shtytjes nga një person tjetër
W04 Rrëzim gjatë të qenurit i mbartur nga ose i mbështetur tek persona të tjerë
W05 Rrëzim nga karrige invalidësh
W06 Rrëzim nga krevati
W07 Rrëzim nga karrigia
W08 Rrëzim nga pajisje (orendi) të tjera shtëpiake
W09 Rrëzim nga një pajisje e sheshit të lojrave
W10 Rrëzim në një shkallë ose nga një shkallë
W11 Rrëzim në një shkallë lëvizëse ose nga një shkallë lëvizëse
W12 Rrëzim në ose nga një skelë
W13 Rrëzim nga lartësia e një ndërtese ose strukture tjetër
W14 Rrëzim nga pema
W15 Rrëzim nga shkëmbi
W16 Zhytja ose kërcimi në ujë që shkakton dëmtim, por jo mbytje ose fundosje
W17 Rrëzim tjetër nga një nivel në një nivel tjetër
W18 Rrëzim tjetër mbi të njëjtin nivel
W19 Rrëzim i paspecifikuar

Ekspozim ndaj forcave mekanike jo-frymore (W20–W49)

W20 I goditur nga një objekt i hedhur, i lëshuar ose i rënë
W21 Gjuajtje kundër ose i goditur nga një pajisje sportive
W22 Gjuajtje kundër objekteve të tjera ose i goditur nga objekte të tjera
W23 I kapur, i shtypur, i bllokuar ose i shtrënguar në ose ndërmjet objekteve
W24 Kontakt me ashensorin dhe pajisjet e trasmisionit, të paklasifikuara tjetërkund
W25 Kontakt me qelq të mprehtë
W26 Kontakt me thikë, shpatë ose kamë

W27 Kontakt me vegla dore jo-elektrike
W28 Kontakt me makinën elektrike për kositjen e barit
W29 Kontakt me të tjera vegla dore elektrike dhe makineri shtëpiake
W30 Kontakt me makineri bujqësore
W31 Kontakt me makineri të tjera e të paspecifikuara
W32 Shkrehje revolveri
W33 Shkrehje pushke, shotgun ose një arme zjarri të paspecifikuar
W34 Shkrehje nga armë zjarri të tjera e të papërcaktuara
W35 Plasje dhe çarje e bolierit
W36 Plasje dhe çarje e bombolës së gazit
W37 Plasje dhe çarje e një gome makine, tubi ose zorre për vaditje, që janë nën presion (shpërthim)
W38 Shpërthim dhe çarje e pajisjeve të tjera të specifikuara që janë nën presion
W39 Shpërthim fishekzjarri
W40 Shpërthim i materialeve të tjera
W41 Goditje nga një rrymë uji me presion të lartë
W42 Ekspozim ndaj zhurmës
W43 Ekspozim ndaj dridhjeve (vibracionit)
W44 Trup i huaj i futur në ose nëpërmjet syrit apo një vrime natyrale
W45 Trup ose objekt i huaj i futur nëpërmjet lëkurës
W49 Ekspozim ndaj forcave mekanike jo-frymore të tjera e të paspecifikuara

Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla (W50–W64)

W50 I goditur, i qëlluar, i shqelmuar, i ndrydhur, i kafshuar ose i gërvishtur nga një person tjetër
W51 Duke qëlluar kundra ose i përplasur me një person tjetër
W52 I shtypur, i shtyrë (përplasur) ose i shkelur nga një turmë njerëzish
W53 I kafshuar nga miu
W54 I kafshuar ose i sulmuar nga qeni
W55 I kafshuar ose i sulmuar nga gjitarë të tjerë
W56 Kontakt me një kafshë deti
W57 I pickuar ose thumbuar nga një insekt jo-helmues dhe nga të tjerë artropodë jo-helmues
W58 I kafshuar ose i sulmuar nga një krokodil ose aligator
W59 I kafshuar ose i dërmuar (shtypur) nga zvarranikë të tjerë
W60 Kontakt me bimë me gjëmba dhe me gjethe të mprehta (me majë të prehtë)
W64 Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla të tjera e të paspecifikuara

Mbytje dhe fundosje aksidentale (W65–W74)

W65 Mbytje dhe fundosje gjatë larjes në vaskë
W66 Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në vaskë
W67 Mbytje dhe fundosje gjatë larjes në pishinë
W68 Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në pishinë
W69 Mbytje dhe fundosje gjatë qëndrimit në ujë natyral
W70 Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në ujë natyral
W73 Mbytje dhe fundosje tjetër, e paspecifikuar
W74 Mbytje dhe fundosje e paspecifikuar

Të tjera rreziqe aksidentale për frymëmarrjen (W75–W84)

W75 Mbytje aksidentale në krevat nga bllokimi i rrugëve të frymëmarrjes dhe nga shtrëngimi në qafë (grykë)
W76 Të tjera varje ose mbytje aksidentale me lak
W77 Rrezik për frymëmarrjen për shkak të futjes në shpellë, rënie dheu dhe substancave të tjera
W78 Thithje e përmbajtjes së stomakut
W79 Thithje dhe gëlltitje e ushqimit që shkakton bllokimin e traktit të frymëmarrjes
W80 Thithje dhe gëlltitje e objekteve të tjera, duke shkaktuar bllokim të traktit të frymëmarrjes
W81 I mbyllur ose i ngecur në një ambjent me oksigjen të pakët
W83 Rreziqe të tjera të specifikuara ndaj frymëmarrjes
W84 Rrezik i paspecifikuar ndaj frymëmarrjes

Ekspozim ndaj rrymës elektrike, rrezatimit, temperaturave ekstreme dhe presionit ekstrem të ajrit të ambjentit (W85–W99)

W85 Ekspozim ndaj fijeve përcjellëse elektrike
W86 Ekspozim ndaj një rryme tjetër elektrike të specifikuar
W87 Ekspozim ndaj një rryme elektrike të paspecifikuar
W88 Ekspozim në rrezatim jonizues
W89 Ekspozim në dritë artificiale të dukshme dhe ultraviolet
W90 Ekspozim në rrezatim tjetër jo-jonizues
W91 Ekspozim në tip të paspecifikuar rrezatimi
W92 Ekspozim në nxehtësi artificiale të tepërt
W93 Ekspozim në të ftohtë artificial të madh
W94 Ekspozim në presion të lartë e të ulët të ajrit dhe në ndryshime të presionit të ajrit
W99 Ekspozim ndaj faktorëve artificialë të tjerë e të paspecifikuar të mjedisit

Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë (X00–X09)

X00 Ekspozim në zjarr të pakontrolluar në ndërtesë ose godinë
X01 Ekspozim në zjarr të pakontrolluar, jo në ndërtesë ose godinë
X02 Ekspozim në zjarr të kontrolluar në ndërtesë ose godinë
X03 Ekspozim në zjarr të kontrolluar, jo në ndërtesë ose godinë
X04 Ekspozim në ndezje të një materiali shumë të djegshëm
X05 Ekspozim në ndezje ose djegie të rrobave të natës
X06 Ekspozim në ndezje ose djegie të rrobave ose veshjeve të tjera
X08 Ekspozime në tym, zjarr dhe flakë të tjera të specifikuara
X09 Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë të paspecifikuar

Kontakt me nxehtësi ose substanca të nxehta (X10–X19)

X10 Kontakt me pije të nxehta, ushqim, yndyrna dhe vajra gatimi të nxehta
X11 Kontakt me ujë rubineti të nxehtë
X12 Kontakt me lëngje të tjera të nxehta
X13 Kontakt me avuj të nxehtë
X14 Kontakt me ajër dhe gaze të nxehtë
X15 Kontakt me pajisje shtëpiake të nxehta
X16 Kontakt me pajisje ngrohëse, radiatorë dhe tuba të nxehtë
X17 Kontakt me makineri, mjete apo pajisje të tjera të nxehta
X18 Kontakt me metale të tjera të nxehta
X19 Kontakt me nxehtësi dhe substanca të tjera të nxehta e të paspecifikuara

Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese (X20–X29)

X20 Kontakt me gjarpërinj dhe hardhuca helmuese
X21 Kontakt me merimanga helmuese
X22 Kontakt me akrepa
X23 Kontakt me grerëza të zakonshme, lloje të tjera grerëzash dhe me bletë
X24 Kontakt me njëqindkëmbësha dhe shumëkëmbësha helmues (tropikalë)
X25 Kontakt me artropodë të tjerë helmues të specifikuar
X26 Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese deti
X27 Kontakt me kafshë të tjera helmuese të specifikuara
X28 Kontakt me bimë të tjera helmuese të specifikuara

X29 Kontakt me kafshë ose bimë helmuese të paspecifikuara

Ekspozim ndaj forcave të natyrës (X30–X39)

X30 Ekspozim ndaj të nxehtit të madh natyror
X31 Ekspozim ndaj të ftohtit të madh natyror
X32 Ekspozim ndaj dritës së diellit
X33 Viktimë nga rrufeja
X34 Viktimë nga tërmeti
X35 Viktimë nga shpërthimi i vullkanit
X36 Viktimë nga orteku, rrëshqitja dhe lëvizje të tjera të tokës
X37 Viktimë e një stuhie kataklizmike
X38 Viktim nga përmbytja
X39 Ekspozim ndaj forcave të tjera e të paspecifikuara të natyrës

Helmim aksidental nga substanca të dëmshme (X40–X49)

X40 Helmim aksidental nga analgjezikët jo-opioidë, antipiretikët dhe antireumatikët
X41 Helmim aksidental nga barnat antiepileptikë, sedativë-hypnotikë antiparkinsonikë, dhe ata psikotropë, të paklasifikuar tjetërkund
X42 Helmim aksidental nga narkotikët dhe haluçinogjenët, të paklasifikuar tjetërkund
X43 Helmim aksidental nga barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom
X44 Helmim aksidental nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara
X45 Helmim aksidental nga alkooli
X46 Helmim aksidental nga solventë (tretës) organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre
X47 Helmim aksidental me gaze dhe avuj të tjerë
X48 Helmim aksidental me pesticide
X49 Helmim aksidental me kimikate dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara

Mbilodhja, udhëtimi dhe privimi (mungesa) (X50–X57)

X50 Mbilodhje dhe lëvizje të lodhshme ose të përsëritura
X51 Udhëtim dhe lëvizje
X52 Qëndrim i zgjatur në mjedis pa gravitet
X53 Mungesë ushqimi

X54 Mungesë uji
X57 Privim (mungesë) e paspecifikuar

Ekspozim aksidental ndaj faktorëve të tjerë e të paspecifikuar (X58–X59)

X58 Ekspozim ndaj faktorëve të tjerë të specifikuar
X59 Ekspozim ndaj një faktori të paspecifikuar

Vetëdëmtim me qëllim (i qëllimshëm) (X60–X84)

X60 Vetëhelmim i qëllimshëm me analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë
X61 Vetëhelmim i qëllimshëm me barna antiepileptikë, sedativë-hypnotikë (= qetësues dhe për gjumë), antiparkinsonikë, dhe ata psikotropë, të paklasifikuara tjetërkund
X62 Vetëhelmim i qëllimshëm me narkotikë dhe haluçinogjenë, të paklasifikuara tjetërkund
X63 Vetëhelmim i qëllimshëm nga barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom
X64 Vetëhelmim i qëllimshëm me barna të tjerë e të paspecifikuar, medikamente dhe substanca biologjike
X65 Vetëhelmim i qëllimshëm me alkool
X66 Vetëhelmim i qëllimshëm me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre
X67 Vetëhelmim i qëllimshëm me gaze dhe avuj të tjerë
X68 Vetëhelmim i qëllimshëm me pesticide
X69 Vetëhelmim i qëllimshëm me kimikate dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara
X70 Vetëvrasje e qëllimshme me varje, mbytje me lak dhe bllokim të rrugëve të frymëmarrjes
X71 Vetëvrasje e qëllimshme me mbytje në ujë
X72 Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë revolveri
X73 Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë pushke, shotgun dhe armë tjetër zjarri më të fuqishme
X74 Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë të një arme zjarri tjetër e të paspecifikuar
X75 Vetëvrasje e qëllimshme me material eksploziv
X76 Vetëvrasje e qëllimshme me tym, zjarr dhe flakë
X77 Vetëvrasje e qëllimshme nëpërmjet shpërthimit të avullit të nxehtë dhe objekteve të nxehta
X78 Vetëvrasje e qëllimshme me objekte të mprehta
X79 Vetëvrasje e qëllimshme me sipërfaqe jo të mprehtë
X80 Vetëvrasje e qëllimshme me anë të hedhjes (kërcimit) nga një vend i lartë
X81 Vetëvrasje e qëllimshme duke u hedhur ose duke u shtrirë përpara një objekti që lëviz
X82 Vetëvrasje e qëllimshme me anë të përplasjes së automjetit
X83 Vetëvrasje e qëllimshme me mënyra të tjera të specifikuara
X84 Vetëvrasje e qëllimshme me mënyra të paspecifikuara

Atentat (=Dhunë =Sulm) (X85–Y09)

X85 Atentat me barna, medikamente dhe substanca biologjike
X86 Atentat me lëndë korrozive (gërryese)
X87 Atentat me substanca pesticide
X88 Atentat me gaze dhe avuj
X89 Atentat me të tjera substanca të dëmshme dhe kimikatë të specifikuara
X90 Atentat me substancë të dëmshme ose lëndë kimike të paspecifikuar
X91 Atentat me varje, mbytje me lak dhe zënie mekanike e frymës
X92 Atentat me zhytje dhe mbytje në ujë
X93 Atentat me revolver
X94 Atentat me pushkë, shotgun dhe armë zjarri më të fuqishme
X95 Atentat me armë zjarri tjetër e të paspecifikuar
X96 Atentat me lëndë plasëse
X97 Atentat me tym, zjarr ose flakë
X98 Atentat nëpërmjet shpërthimit të avullit, avujve të nxehtë ose objekteve të nxehta
X99 Atentat me objekt të mprehtë
Y00 Atentat me objekt me sipërfaqe jo të mprehtë
Y01 Atentat me shtytje nga një vënd i lartë
Y02 Atentat duke shtyrë ose vendosur viktimën përpara një objekti që lëviz
Y03 Atentat me anë të përplasjes së automjetit
Y04 Dhunë me forcë trupore
Y05 Dhunë seksuale duke përdorur forcë trupore
Y06 Lënie pas dore dhe braktisje
Y07 Të tjera sindroma keqtrajtimi
Y08 Atentat/Dhunë me mënyra të tjera të specifikuara
Y09 Atentat/Dhunë me mënyra të paspecifikuara

Ngjarje me qëllim të papërcaktuar (Y10–Y34)

Y10 Helmim me analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë, qëllim i papërcaktuar
Y11 Helmim me barna antiepileptikë, barna qetësues dhe për gjumë, barna kundër parkinsonizmit dhe ato psikotrope, qëllim i papërcaktuar
Y12 Helmim me narkotikë dhe haliçinogjenë, të paklasifikuara tjetërkund, qëllim i papërcaktuar
Y13 Helmim me barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom, qëllim i papërcaktuar
Y14 Helmim me barna, medikamente e substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara, qëllim i papërcaktuar
Y15 Helmim me alkool, qëllim i papërcaktuar

Y16 Helmim me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene e avujt e tyre, qëllim i papërcaktuar
Y17 Helmim me gaze dhe avuj të tjerë, qëllim i papërcaktuar
Y18 Helmim me pesticide, qëllim i papërcaktuar
Y19 Helmim me lëndë kimike dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara, qëllim i papërcaktuar
Y20 Varje, mbytje me lak dhe zënie mekanike e frymës, qëllim i papërcaktuar
Y21 Mbytje dhe fundosje në ujë, qëllim i papërcaktuar
Y22 Gjuajtje me rovole, qëllim i papërcaktuar
Y23 Gjuajtje me pushkë, shotgun dhe armë zjarri më të fuqishme, qëllim i papërcaktuar
Y24 Gjuajtje me armë zjarri tjetër e të paspecifikuar, qëllim i papërcaktuar
Y25 Kontakt me lëndë plasëse, qëllim i papërcaktuar
Y26 Ekspozim ndaj tymit, zjarrit dhe flakëve, qëllim i papërcaktuar
Y27 Kontakt me shpërthim avulli, avuj të nxehtë dhe objekte të nxehta, qëllim i papërcaktuar
Y28 Kontakt me objekt të mprehtë, qëllim i papërcaktuar
Y29 Kontakt me objekt jo të mprehtë, qëllim i papërcaktuar
Y30 Rrëzim, kërcim ose shtytje nga një vend i lartë, qëllim i papërcaktuar
Y31 Rrëzim, shtrirje ose vrapim përpara një objekti që lëviz, qëllim i papërcaktuar
Y32 Përplasje e automjetit, qëllim i papërcaktuar
Y33 Ngjarje të tjera të specifikuara, qëllim i papërcaktuar
Y34 Ngjarje e paspecifikuar, qëllim i papërcaktuar

Ndërhyrje dhe veprime ligjore të luftës (Y35–Y36)

Y35 Ndërhyrje ligjore
Y36 Veprime lufte

Komplikacione (ndërlikime) gjatë kujdesit mjekësor dhe kirurgjikal (Y40–Y84)

Barna, medikamente dhe substanca biologjike që shkaktojnë efekte të padëshiruara (=anësore) gjatë përdorimit mjekësor (Y40–Y59)

Y40 Antibiotikë sistemikë
Y41 Barna të tjerë sistemikë anti-infektivë dhe antiparazitarë
Y42 Hormonet dhe zëvendësuesit sintetikë dhe antagonistët e tyre, të pa klasifikuar tjetërkund
Y43 Barna (agjentë) kryesisht sistemikë
Y44 Barna (agjentë) që prekin kryesisht përbërësit e gjakut
Y45 Analgjezikët, antipiretikët dhe anti-inflamatorët

Y46 Barnat antiepileptike dhe antiparkinsonikë
Y47 Barna qetësues, hipnotikë dhe anksiolitikë
Y48 Gaze terapeutike dhe anestezikë
Y49 Barnat psikotropë, të paklasifikuar tjetërkund
Y50 Stimuluesit e sistemit nervor qendror, të paklasifikuar tjetërkund
Y51 Barna që prekin kryesisht sistemin nervor autonom
Y52 Barna (agjentë) që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular
Y53 Barna (agjentë) që prekin kryesisht sistemin tretës (gastrointestinal)
Y54 Barna (agjentë) që prekin kryesisht ekuilibrin hidromineral dhe metabolizmin e acidit urik
Y55 Barna (agjentë) që prekin kryesisht muskulaturën e lëmuar dhe atë skeletike dhe sistemin respirator
Y56 Lëndë (agjentë) me përdorim lokal, që veprojnë kryesisht në lëkurë e mukozë, dhe barna që përdoren në mjekimin e syve, veshëve, hundës, laringut dhe dhëmbëve
Y57 Barna dhe medikamentë të tjerë e të paspecifikuar
Y58 Vaksinat bakteriale
Y59 Të tjera vaksina dhe substanca biologjike të paspecifikuara

Aksidente dhe ndërlikime që ndodhin gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore (Y60–Y69)

Y60 Prerje, shpim, çarje ose hemorragji aksidentale (jo e qëllimshme) gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore
Y61 Trup i huaj i lënë aksidentalisht në trup gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore
Y62 Asepsi e pamjaftueshme gjatë ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore
Y63 Gabim në dozimin e barnave gjatë ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore
Y64 Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara (të infektuara)
Y65 Të tjera aksidente dhe ndërlikime gjatë veprimeve mjekësore dhe kirurgjikale
Y66 Mosdhënie e ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale
Y69 Aksidente të paspecifikuara gjatë ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale

Pajisje mjekësore që shoqërohen me incidente të pafavorshme gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (Y70–Y82)

Y70 Pajisje anestezie që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y71 Pajisje kardiovaskulare që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y72 Pajisje otorinolaringologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y73 Pajisje gastroenterologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y74 Pajisje të përgjithshme spitalore dhe me përdorim vetjak që shoqërohen me incidente të pafavorshme

Y75 Pajisje neurologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y76 Pajisje obstetrikale dhe gjinekologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y77 Pajisje oftalmike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y78 Pajisje radiologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y79 Pajisje ortopedike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y80 Pajisje mjekësore që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y81 Pajisje të kirurgjisë së përgjithshme dhe asaj plastike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
Y82 Pajisje mjekësore të tjera dhe të paspecifikuara që shoqërohen me incidente të pafavorshme

Proçedura kirurgjikale dhe proçedura të tjera mjekësore, përgjegjëse të reaksioneve jo-normale tek i sëmuri, pa përmendur aksidentet gjatë proçedurës (Y83–Y84)

Y83 Operacion ose proçedurë tjetër kirurgjikale, që ka shkaktuar reaksion jo-normal ose ndërlikime të vonëshme tek i sëmuri, pa aksident gjatë ndërhyrjes apo në kohën e proçedurës kirurgjikale
Y84 Të tjera ndërhyrje, përgjegjëse të reaksioneve jonormale tek i sëmuri, ose të ndërlikimeve të mëvonshme, pa aksident gjatë ndërhyrjes

Pasoja që mbeten (=sekela) të shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë (Y85–Y89)

Y85 Pasoja që mbeten të aksidenteve të transportit
Y86 Pasoja që mbeten të aksidenteve të tjera
Y87 Pasoja që mbeten të një vetëvrasje (vetëdëmtimi) të qëllimshëm, atentati dhe ngjarjeve me qëllim të papërcaktuar
Y88 Pasoja që mbeten nga një shkak i jashtëm mjekësor dhe kirurgjikal
Y89 Pasoja që mbeten nga shkaqe të tjera të jashtme

Faktorë të tjerë që lidhen me shkaqet e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, të klasifikuar në një vend tjetër (tjetërkund) (Y90–Y98)

Y90 Evidencë (provë, dëshmi) e pranisë së alkoolit të përcaktuar nga niveli i alkoolit në gjak
Y91 Evidencë (provë, dëshmi) e pranisë së alkoolit të përcaktuar nga niveli i intoksikimit
Y95 Kushtet nozokomiale (=kushtet brendaspitalore)
Y96 Kushtet e vendit të punës
Y97 Kushte që lidhen me ndotjen e mjedisit
Y98 Kushte që lidhen me mënyrën e jetesës

Kapitulli XXI
Faktorët që ndikojnë në gjendjen shëndetësore dhe lidhjen me shërbimet shëndetësore
(Z00–Z99)

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për ekzaminime dhe hulumtime (analiza) (Z00–Z13)

Z00 Ekzaminime të përgjithshme dhe hulumtime (analiza) të personave pa ankesa ose diagnoza të njohura
Z01 Të tjera ekzaminime dhe hulumtime (analiza) të veçanta të personave pa ankesa ose diagnozë të njohur (në raste depistimi)
Z02 Ekzaminime dhe takime (përpjekje) për qëllime administrative
Z03 Mbikqyrje (observacion) dhe vlerësim mjekësor për sëmundje dhe gjendje të suspektuara
Z04 Ekzaminim dhe mbikqyrje (observacion) për arsye të tjera
Z08 Ekzaminim i mëtejshëm pas trajtimit (mjekimit) për neoplazma malinje
Z09 Ekzaminim i mëtejshëm pas trajtimit (mjekimit) për gjendje të tjera nga neoplazma malinje
Z10 Kontroll mjekësor (check-up) i përgjithshëm rutinë i një popullate të përcaktuar
Z11 Ekzaminim i veçantë depistimi (skrinimi) për sëmundje infektive dhe parazitare
Z12 Ekzaminim i veçantë depistimi (skrinimi) për neoplazmat
Z13 Ekzaminim i veçantë depistimi (skrinimi) për sëmundje dhe çregullime të tjera

Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me sëmundjet infektive (Z20–Z29)

Z20 Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj sëmundjeve infektive
Z21 Gjendje infektimi jo-siptomatik nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV]
Z22 Person bartës i një sëmundje infektive
Z23 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të përcaktuara bakteriale
Z24 Nevojë për imunizim kundra disa sëmundjeve të përcaktuara virale
Z25 Nevojë për imunizim kundra të tjera sëmundjeve të përcaktuara virale
Z26 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera të përcaktuara infektive
Z27 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve infektive të kombinuara
Z28 Imunizim i pakryer
Z29 Nevojë për masa të tjera profilaktike

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana që lidhen me riprodhimin (shërbimi nëna dhe fëmija) (Z30–Z39)

Z30 Menaxhim i kontraceptivëve
Z31 Menaxhim i riprodhimit
Z32 Ekzaminime dhe testime (analiza) gjatë shtatzënisë
Z33 Shtatzëni e papritur (e padëshiruar)
Z34 Mbikqyrje e një shtatzënie normale
Z35 Mbikqyrje e një shtatzënie me rrezik të lartë
Z36 Depistim gjatë periudhës së paralindjes
Z37 Përfundimi i lindjes
Z38 Foshnje e lindur gjallë sipas vendit të lindjes
Z39 Kujdesi dhe ekzaminime në periudhën pas lindjes

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për proçedura të veçanta (specifike) dhe kujdes shëndetësor (Z40–Z54)

Z40 Kirurgjia profilaktike (ndërhyrje kirurgjikale profilaktike)
Z41 Proçedura mjekësore pa shkak mjekësor
Z42 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike
Z43 Kujdes (përkujdesje) pas ndërhyrjes për vrima artificiale
Z44 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të protezave të jashtme
Z45 Vendosje dhe menaxhim i një pajisje të implantuar
Z46 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të tjera
Z47 Të tjera mbikqyrje ortopedike
Z48 Mbikqyrje tjetër kirurgjikale
Z49 Mbikqyrje gjatë veprimit për dializë
Z50 Kujdesi për proçedura për riaftësim
Z51 Tjetër kujdes mjekësor
Z52 Dhurues të organeve dhe indeve
Z53 Persona që kontaktojnë shërbime shëndetësore për proçedura specifike të pakryera
Z54 Konvaleshenca (periudha konvaleshente)

Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me kushtet social-ekonomike dhe psikosociale (Z55–Z65)

Z55 Probleme që lidhen me arsimimin dhe mundësinë për shkrim dhe këndim
Z56 Probleme që lidhen me punësimin dhe papunësinë
Z57 Ekspozim profesional ndaj faktorëve risk
Z58 Probleme që lidhen me mjedisin fizik

Z59 Probleme lidhur me strehimin dhe kushtet ekonomike
Z60 Probleme të lidhura me ambjentin shoqëror
Z61 Probleme që lidhen me ngjarje negative të fëmijërisë
Z62 Probleme të tjera që lidhen me edukimin
Z63 Probleme të tjera që lidhen me njerëzit më të afërm, përfshirë rrethanat familjare
Z64 Probleme që lidhen me rrethana psikosociale të përcaktuara
Z65 Probleme që lidhen me rrethana të tjera psikosociale

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana të tjera (Z70–Z76)

Z70 Këshillim lidhur me pikëpamjen, sjelljen dhe orientimin seksual
Z71 Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për këshillim mjekësor tjetër, të papërcaktuar
Z72 Probleme që lidhen me mënyrën e jetesës
Z73 Probleme që lidhen me vështirësi të menaxhimit të jetës
Z74 Probleme që lidhen me vartësinë nga kujdestari
Z75 Probleme që lidhen me lehtësira (kushte lehtësuese) mjekësore dhe kujdes tjetër shëndetësor
Z76 Persona që kontaktojnë shërbimet mjekësore në rrethana të tjera

Persona me rreziqe shëndetësore të mundshme, që lidhen me anamnezë familjare e personale dhe kushte të caktuara, që influencojnë (ndikojnë) në gjendjen shëndetësore (Z80–Z99)

Z80 Histori familjare për neoplazëm malinje
Z81 Histori familjare pë çrregullime mendore dhe të sjelljes
Z82 Histori familjare për paaftësi të përcaktuara dhe sëmundje kronike që të çojnë në paaftësi
Z83 Histori familjare për çrregullime të tjera të veçanta
Z84 Histori familjare për gjendje të tjera
Z85 Anamenzë (histori) personale për neoplazëm malinje
Z86 Histori personale për sëmundje të tjera të përcaktuara
Z87 Histori personale për sëmundje dhe gjendje të tjera
Z88 Histori personale për alergji ndaj barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike
Z89 Mungesë e fituar e një gjymtyre
Z90 Mungesë e fituar e organeve, e paklasifikuar tjetërkund
Z91 Histori personale për faktorë risk, të paklasifikuar tjetërkund
Z92 Histori personale për kurim (trajtim) mjekësor
Z93 Gjendja e një vrime artificiale
Z94 Gjëndja e një organi ose indi të transplantuar
Z95 Prania e implanteve dhe pjesëve të transplantuara kardike dhe vaskulare

Z96 Prania e implanteve të tjera funksionale
Z97 Prania e pajisjeve të tjera
Z98 Gjendje të tjera pas ndëhyrjeve kirurgjikale
Z99 Vartësi nga makinat dhe pajisjet aftësuese, të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli XXII
Kode për qëllime të veçanta
(U00–U89)

Caktimi i përkohshëm për sëmundjet e reja me etiologji të pasigurtë (U00–U49)

U04 Sindroma akute respiratore e rëndë [SARS]
U06 Perdorim urgjent i U06
U07 Perdorim urgjent i U07

Agjentë bakterialë rezistentë ndaj antibiotikëve (U82–U85)

U82 Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë
U83 Rezistencë ndaj antibiotikëve të tjerë
U84 Rezistencë ndaj barnave të tjerë antimikrobialë
U85 Rezistencë ndaj barnave të tjerë antineoplastikë

Lista tabelare e inkluzioneve dhe nënkategorive katër-karakterëshe

KAPITULLI I

Disa sëmundje infektive e parazitare (A00–B99)

Përfshin: sëmundjet, të cilat në përgjithësi njihen si sëmundje të komunikueshme po të transmetueshme

Përdorni kodet shtesë (U82-U84), nëse dëshironi, për të identifikuar rezistencën ndaj barnave antimikrobialë.

Përjashton: bartësit apo bartësit e suspektuar të sëmundjeve infektive (Z22.–)

disa infeksione të lokalizuara – shih kapitujt lidhur me sistemin e organizmit (trupit)

sëmundjet infektive dhe parazitare në komplikacionet e shtatzënisë, lindjes së bebit, dhe fazës së puerperiumit (puerperale), [me përjashim të tetanozit obstetrikal] (O98. –)

sëmundjet specifike infektive dhe parazitare të periudhës perinatale [me përjashtim të tetanozit neonator, sifilizit kongjenital, infeksionit gonokoksik perinatal dhe sëmundjes perinatale të [HIV]] (P35–P39)

gripin dhe infeksionet e tjera respiratore akute (J00–J22)

Ky kapitull përmban blloqet e mëposhtëme:

A00–A09	Sëmundjet infektive intestinale
A15–A19	Tuberkulozi
A20–A28	Disa sëmundje bakteriale zoonotike
A30–A49	Sëmundje bakteriale të tjera
A50–A64	Infeksione të transmetuara kryesisht me rrugë seksuale
A65–A69	Sëmundje të tjera nga spiroketat
A70–A74	Sëmundje të tjera shkaktuar nga klamidiat
A75–A79	Rikeciozat
A80–A89	Infeksione virale të sistemit nervor qendror
A90–A99	Ethet virale të transmetuara-nëpërmjet-artropodeve dhe ethet virale hemorragjike
B00–B09	Infeksione virale të karakterizuara nga lezione të lëkurës dhe të membranave mukoze
B15–B19	Hepatiti viral
B20–B24	Sëmundja e virusit të imunodefiçincës humane [HIV]
B25–B34	Sëmundje virale të tjera
B35–B49	Mykozat
B50–B64	Sëmundjet nga protozoarët
B65–B83	Helmintiazat

B85–B89	Pedikuloza, akariaza dhe infestime të tjera
B90–B94	Sekela të infeksioneve dhe sëmundjeve parazitare
B95–B98	Agjentë bakterialë, viralë dhe agjentë të tjerë infeksiozë
B99–B99	Sëmundje të tjera infektive

Sëmundjet infektive të traktit intestinal (të zorrëve) (A00–A09)

A00 Kolera

A00.0 **Kolera nga *Vibrio choleare* 01, biovar cholerae**

Kolera klasike

A00.1 **Kolera nga *Vibrio choleare* 01, biovar eltor**

Kolera eltor

A00.9 **Kolerë e paspecifikuar**

A01 Ethet tifoide e paratifoide

A01.0 **Ethe tifoide**

Infeksion i shkaktuar nga *Salmonella typhi*

A01.1 **Ethe paratifoide A**

A01.2 **Ethe paratifoide B**

A01.3 **Ethe paratifoide C**

A01.4 **Ethe paratifoide e paspecifikuar**

Infeksion i shkaktuar nga *Salmonella paratyphi* NOS

A02 Infeksione nga *Salmonella* të tjera

Përfshin: infeksionet ose intoksikacionet/helmimet ushqimore të shkaktuara nga çdo specie *Salmonella*, të ndryshme nga *S. typhi* dhe *S. paratyphi*

A02.0 **Enterit nga *Salmonella***

Salmonelozat

A02.1 **Septicemi nga *Salmonella***

A02.2† **Infeksione të lokalizuara nga *Salmonella***

Salmonela:

- Artriti† (M01.3*)
- Meningiti† (G01*)
- Osteomieliti† (M90.2*)

- Pneumonia† (J17.0*)
- Sëmundja renale tubulo-intersticiale† (N16.0*)

A02.8 **Infeksione të tjera të specifikuara nga *Salmonella***

A02.9 **Infeksion nga *Salmonella* i paspecifikuar**

A03 Shigelozat

A03.0 **Shigeloza nga *Shigella dysenteriae***

Shigelozat e Grupit A [Dizenteria Shiga-Kruse]

A03.1 **Shigeloza nga *Shigella flexneri***

Shigelozat e Grupit B

A03.2 **Shigeloza nga *Shigella boydii***

Shigelozat e Grupit C

A03.3 **Shigeloza nga Shigella sonnei**

Shigelozat e Grupit D

A03.8 **Shigeloza të tjera**

A03.9 **Shigelozë e paspecifikuar**

Dizenteria bacilare NOS

A04 Infeksione të tjera bakteriale intestinale

Përjashton: Intoksikacionet ushqimore bakteriale të klasifikuara tjetërkund enteritin tuberkular (A18.3)

A04.0 **Infeksion i zorrëve (=enteropatogjenik) nga *Escherichia coli***

A04.1 **Infeksion toksik i zorrëve (=enterotoksigenik) nga *Escherichia coli***

A04.2 **Infeksion invaziv i zorrëve (=enteroinvaziv) nga *Escherichia coli***

A04.3 **Infeksion hemorragjik i zorrëve (enterohemorragjik) nga Escherichia coli**

A04.4 **Infeksione të tjera të zorrëve nga Escherichia coli**

Enteriti nga *Escherichia coli* NOS

A04.5 **Enterit nga *Campylobacter***

A04.6 **Enterit nga *Yersinia enterocolitica***

Përjashton: jersiniozat ekstra-intestinale (A.28.2)

A04.7 **Enterokolit nga *Clostridium difficile***

Intoksikimet nëpërmjet ushqimeve nga *Clostridium difficile*

Koliti pseudomembranoz

A04.8 **Infeksione të tjera specifike bakteriale intestinale (=të zorrëve)**

A04.9 **Infeksion intestinal bakterial i paspecifikuar**

Enteriti bakterial NOS

A05 Intoksikacione të tjera bakteriale të transmetuara me ushqime, të pa klasifikuara tjetërkund

Përjashton: Intoksikacionet nëpërmjet ushqimeve dhe infeksionet nga *Clostridium difficile* (A04.7)

infeksionet nga *Escherichia coli* (A04.0-A04.4)

listeriozat (A32.–)

intoksikimet dhe infeksionet ushqimore nga salmonelat (A02.–)

efektet toksike nga ushqime të dëmshme (T61–T62)

A05.0 **Intoksikacione stafilokoksike të transmetuara me ushqime**

A05.1 **Botulizëm**

Intoksikacioni/helmimi ushqimor klasik i shkaktuar nga *Clostridium botulinum*

A05.2 **Intoksikacion ushqimor nga *Clostridium perfringens* [*Clostridium welchii*]**

Enteriti nekrotizant

Pig-bel

A05.3 **Intoksikacion ushqimor nga *Vibrio parahaemolyticus***

A05.4 **Intoksikacion ushqimor nga *Bacillus cereus***

A05.8 **Intoksikacione të tjera ushqimore bakteriale të specifikuara**

A05.9 **Intoksikacion ushqimor bakterial i paspecifikuar**

A06 Amebiaza

Përfshin: infeksionet e shkaktuara nga *Entamoeba histolytica*

Përjashton: sëmundje të tjera të zorrëve nga protozoarët (A07.–)

A06.0 **Dizenteri amebike akute**

Amebiaza akute

Amebiaza intestinale (=e zorrëve) NOS

A06.1 **Amebiaza kronike intestinale (=e zorrëve)**

A06.2 **Kolit amebik jodizenterik**

A06.3 **Ameboma intestinale (=e zorrëve)**

Ameboma NOS

A06.4† **Absces amebik i mëlçisë (K77.0*)**

Amebiaza hepatike

A06.5† **Absces amebik i mushkërisë (J99.8*)**

Absces amebik i mushkërisë (dhe i mëlçisë)

A06.6† **Absces amebik i trurit (G07*)**

Absces amebik i trurit (dhe i mëlçisë) (dhe i mushkërisë)

A06.7 **Amebiaza e lekurës**

A06.8 **Infeksion amebik i organeve të tjera**

- Apendisit amebik
- Balanit amebik† (N51.2*)

A06.9 **Amebiazë e paspecifikuar**

A07 Sëmundje të tjera nga protozoarët intestinalë

A07.0 **Balantidiazë**

Dizenteria balantadiale

A07.1 **Xhardiazë (lambliazë)**

A07.2 **Kriptosporidiozë**

A07.3 **Izosporiazë**

Infeksion i shkaktuar nga *Isospora belli* dhe *Isospora hominis*

Koksidioza intestinale (=e zorrëve)

Izosporiazë

A07.8 **Sëmundje të tjera nga protozoarë intestinalë të specifikuar**

Trikomoniaza intestinale (=e zorrëve)

Sarkocistoza

Sarkosporidioza

A07.9 **Sëmundje e zorrëve nga protozoarët, e paspecifikuar**

Diarrea nga flagelatët

Protozoarët:

- Koliti
- Diarrea
- Dizenteria

A08 Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuara intestinale

Përjashton: gripin me interesim të traktit gastrointestinal (J09, J10.8, J11.8)

A08.0 **Enterit nga Rotaviruset**

A08.1 **Gastroenteropati akute nga virusi Norwalk**

Enterit nga një virus i vogël i rrumbullakët

A08.2 **Enterit Adenoviral**

A08.3 **Enterit tjetër viral**

A08.4 **Infeksion viral i zorrëve, i paspecifikuar**

Viral:

- Enteriti viral NOS
- Gastroenteriti viral NOS
- Gastroenteropatia virale NOS

A08.5 **Infeksione të tjera të specifikuara të zorrëve**

A09 **Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive dhe të paspecifikuar**

Përjashton: atë për shkak të agjentëve të përcaktuar bakterialë, protozoalë, viralë dhe të tjerë (A00-A08)

diarre jo-infektive (K52.9)

diarre jo-infektive:

- neonatale (P78.3)

A09.0 **Gastroenterit tjetër i paspecifikuar dhe kolit me origjinë infeksioze**

Katarr, enterik apo intestinal

Diarre:

- akute dhe me gjak
- akute dhe hemorragjike
- akute e ujshme
- dizenterike
- epidemike

Infeksioz ose septik:

kolit	NOS
enterit	hemorragjik
gastroenterit	

Diarre infektive NOS

A09.9 **Enterit Gastroenteriti dhe koliti me origjinë të paspecifikuar**

***Përfshin*:** Diarrenë neonatale NOS

Tuberkulozi
(A15–A19)

Përfshin: infeksione të shkaktuara nga *Mycobacterium tuberculosis* dhe *Mycobacterium bovis*

Përjashton: tuberkulozin kongjenital (P37.0)
imunodefiçencën humane (HIV) që shkakton tuberkulozin (B20.0)
pneumokoniozën e lidhur me tuberkulozin (J65)
sekela të tuberkulozit (B90.–) silikotuberkulosit (J65)

A15 Tuberkuloz i aparatit respirator, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht

A15. 0 Tuberkuloz i mushkërive, i vërtetuar me mikroskopi të sputumit me ose pa kulturë

Tuberkular/e:
- bronchektazi
- fibroza e mushkërive
- pneumoni
- pneumatoraks

konfirmuar me mikroskopi të sputumit me ose pa kulturë

A15.1 Tuberkuloz i mushkërive, i konfirmuar vetëm me kulturë

Gjendje e listuar në A15.0, e konfirmuar vetëm nga kultura

A15.2 Tuberkuloz i mushkërive, i konfirmuar histologjikisht

Gjendje e listuar në A15.0, e konfirmuar me histologji

A15.3 Tuberkuloz i mushkërive, i konfirmuar me metoda jospecifike

Gjendje e listuar në A15.0, e konfirmuar porse me metoda jo-specifike bakterologjike apo histologjike

A15.4 Tuberkuloz i gjendrave limfatike të brendshme të gjoksit, konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht

Tuberkuloz i gjendrave limfatike:
- hilare
- mediastinale
- trakeo-bronkiale

konfirmuar bakterologjikisht dhe histologjikisht

Përjashton: të specifikuara si primare (parësore) (A15.7)

A15.5 **Tuberkuloz i laringut, trakesë, bronkut, konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht**

Tuberkulozi i:	
• bronkut	
• glotisit	konfirmuar bakterologjikisht
• laringut	dhe histologjikisht
• trakesë	

A15.6 **Tuberkuloz i pleurës, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht**

Tuberkulozi i pleurës	konfirmuar bakterologjikisht dhe
Empiema tuberkulare	histologjikisht

Përjashton: në tuberkulozin respirator primar, të konfirmuar bakterologjikisht dhe histologjikisht (A15.7)

A15.7 **Tuberkuloz respirator primar, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht**

A15.8 **Lloje të tjera të tuberkulozit respirator, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht**

Tuberkulozi mediastinal	
Tuberkulozi nasofaringeal	konfirmuar bakterologjikisht dhe
Tuberkulozi i:	histologjikisht
• hundës	
• sinuseve [çdo pjese të hundës]	

A15.9 **Tuberkuloz respirator i paspecifikuar, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht**

A16 Tuberkuloz i mushkërive, i pakonfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht

A16.0 **Tuberkuloz i mushkërive, bakteriologjikisht dhe histologjikisht negativ**

Tuberkular/e:	
• bronkektazi	bakteriologjikisht
• fibrozë e mushkërive	dhe histologjikisht
• pneumoni	negativ
• pneumotoraks	

A16.1 **Tuberkuloz i mushkërive, pa ekzaminim bakteriologjik dhe histologjik**

Gjendje e listuar në A16.0, ekzaminimi bakterologjik dhe histologjik nuk është

kryer

A16.2 Tuberkuloz i mushkërive, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik

Tuberkuloz i mushkërive

Tuberkular/e:
- bronkektazi
- fibrozë e mushkërive
- pneumoni
- pneumotoraks

NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)

A16.3 Tuberkuloz i gjendrave të brendshme limfatike të gjoksit, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik dhe histologjik

Tuberkuloz i gjëndrave limfatike:
- hilare
- intratorakale
- mediastinale
- trakeo-bronkiale

NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)

Përjashton: kur specifikohet si primar (A16.7)

A16.4 Tuberkuloz i laringut, trakesë, bronkut, ku nuk përmëndet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik

Tuberkulozi i:
- bronkut
- glotisit
- laringut
- trachesë

NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)

A16.5 Tuberkuloz i pleurës, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik

Tuberkulozi i pleurës

Tuberkular/e:
- empiema
- pleurizia

NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)

Përjashton: tuberkulozin respirator primar (A16.7)

A16.7 Tuberkuloz respirator primar, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik

Primar:
- tuberkulozi respirator NOS
- kompleksi tubercular

A16.8 Tuberkuloz tjetër respirator, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik

Tuberkulozi mediastinal Tuberkulozi nasofaringeal Tuberkulozi i: • hundës • sinuseve [çdo pjese të hundës]	NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)

A16.9 Tuberkuloz respirator i paspecifikuar, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik

Tuberkulozi respirator NOS

Tuberkulozi NOS

A17† Tuberkulozi i sistemit nervor

A17.0 † Meningit tuberkular (G01*)

Tuberkulozi i meningeve (cerebral) (spinal)

Leptomeningiti tuberkular

A17.1† Tuberkuloma meningeale (G07*)

Tuberkuloma e meningeve

A17.8 † Tuberkuloz tjetër i sistemit nervor

Tuberkuloma	e	trurit (G07*)
Tuberkulozi	i	kordave spinale (G07*)

Tuberkular/e:

- absces i trurit (G07*)
- meningoencefalit (G05.0*)
- mielit (G05.0*)
- polyneuropati (G63.0*)

A17.9 † Tuberkuloz i sistemit nervor, i paspecifikuar (G99.8*)

A18 Tuberkuloz i organeve të tjera

A18.0† Tuberkuloz i kockave e i kyçeve

Tuberkuloz i:

- legenit (M01.1*)
- gjurit (M01.1*)
- kolonës vertebrale (M49.0*)

Tuberkular/e:

- artrit (M01.1*)
- mastoidit (H75.0*)

- nekrozë e kockave (M90.0*)
- osteit (M90.0*)
- osteomielit (M90.0*)
- sinovit (M68.0*)
- tenosinovit (M68.0*)

A18.1† Tuberkuloz i sistemit urogjenital

Tuberkulozi i:

- fshikëzës së urinës (N33.0*)
- cerviks (N74.0*)
- veshkave (N29.1*)
- organeve gjenitale mashkullore (N51.-*)
- ureterit (N29.1*)

Sëmundja inflamatore tuberkulare e pelvisit tek femrat (N74.1*)

A18.2 Limfadenopati tuberkulare periferike

Adeniti tuberkular

Përjashton: tuberkulozin e gjëndrave limfatike:

- intratorakale (A15.4, A16.3)
- mesenterike dhe retroperitoneale (A18.3)

adenopatinë trakeobronkiale tuberkulare (A15.4, A16.3)

A18.3 Tuberkuloz i zorrëve, peritoneumit dhe gjendrave mesenterike

Tuberkulozi (i):

- anusit dhe rektumit† (K93.0*)
- zorrës (së trashë) (së hollë)† (K93.0*)
- retroperitoneal (gjendrave limfatike)

Tuberkular/e:

- ascit
- enterit † (K93.0*)
- peritonit † (K67.3*)

A18.4 Tuberkuloz i lëkurës dhe indit subkutan

Erythema induratum, tuberkulare

Lupus:

- exedens
- vulgaris:
  - NOS
  - i qepallës † (H03.1*)

Scrofuloderma

Përjashton: lupusin erythematoz (L93.–)

- sistemik (M32.–)

A18.5 Tuberkuloz i syrit

Tuberkular/e:

- chorioretiniti † (H32.0*)
- episkleriti † (H19.0*)
- keratiti intersticial † (H19.2*)
- iridocikliti† (H22.0*)
- keratokonjunktiviti (intersticial) (fliktenular)† (H19.2*)

Përjashton: lupus vulgaris i qepallës (A18.4)

A18.6 Tuberkulozi i veshit

Tuberkulozi i otitis media† (H67.0*)

Përjashton: mastoiditin tuberkular (A18.0†)

A18.7 † Tuberkuloz i gjëndrave adrenale (E35.1*)

Sëmundja e Addison, tuberkulare

A18.8 Tuberkuloz i organeve të tjera të specifikuara

Tuberkulozi i:

- endokardit † (I39.8*)
- myokardit † (I41.0*)
- ezofagut† (K23.0*)
- perikardit† (I32.0*)
- gjendrave tiroide† (E35.0*)

Arteriti cerebral tuberkular † (I68.1*)

A19 Tuberkuloz miliar

Përfshin: tuberkulozin:

- e diseminuar
- e gjeneralizuar

poliserozitin tuberkular

A19.0 Tuberkuloz miliar akut me një lokalizim të vetëm të specifikuar

A19.1 Tuberkuloz miliar akut me lokalizime të shumta

A19.2 Tuberkuloz miliar akut, i paspecifikuar

A19.8 Tuberkuloz miliar të tjerë

A19.9 Tuberkuloz miliar i paspecifikuar

Disa sëmundje zoonotike bakteriale (A20–A28)

A20 **Murtaja (=Pestis)**

Përfshin: infeksionin nga *Yersinia pestis*

A20.0 **Murtaja bubonike**
A20.1 **Murtaja celulokutaneale**
A20.2 **Murtaja pulmonare**
A20.3 **Meningit nga murtaja**
A20.7 **Murtajë septicemike**
A20.8 **Forma të tjera të murtajës**
Murtaja abortive
Murtaja josimptomatike
Pestis minor
A20.9 **Murtajë e paspecifikuar**

A21 **Tularemia**

Përfshin: ethet nga miza e drerit [*Chrysops callidus*]
infeksionet nga *Francisella tularensis*
ethet e lepurit

A21.0 **Tularemia ulçeroglandulare**
A21.1 **Tularemia okuloglandulare**
Tularemia oftalmike
A21.2 **Tularemia pulmonare**
A21.3 **Tularemia gastrointestinale**
Tularemia abdominale
A21.7 **Tularemia e gjeneralizuar**
A21.8 **Forma të tjera të tularemisë**
A21.9 **Tularemi e paspecifikuar**

A22 **Plasja (=Antraksi)**

Përfshin: infeksionet nga *Bacillus anthracis*

A22.0 **Plasja e lëkurës (=Antraksi kutaneal)**

Malinje:

- karbunkul
- pustulë

A22.1 **Plasja e mushkërive (=Antraksi pulmonar)**

Plasja (=Antraksi) nëpërmjet inhalacionit të *Bacillus anthracis*

Sëmundja e Ragpicker

Sëmundja e Woolsorter

A22.2 **Plasja e aparatit tretës (=Antraksi gastrointestinal)**

A22.7 **Septicemi nga plasja**

A22.8 **Forma të tjera të plasjes**

Meningiti nga plasja† (G01*)

A22.9 **Plasje e paspecifikuar**

A23 Bruceloza

Përfshin: ethet e:

- Maltës
- mesdhetare
- ondulante

A23.0 **Bruceloza nga *Brucella melitensis***

A23.1 **Bruceloza nga *Brucella abortus***

A23.2 **Bruceloza nga *Brucella suis***

A23.3 **Bruceloza nga *Brucella canis***

A23.8 **Brucelozë tjetër**

A23.9 **Brucelozë e paspecifikuar**

A24 Glanderioza (=maleus) dhe melioidoza

A24.0 **Glanderioza**

Infeksionet nga *Pseudomonas mallei*

Infeksionet nga *Burkholderia mallei*

Maleus

A24.1 **Melioidoza akute dhe fulminante (e rrufeshme)**

Melioidoza:

- pneumoni

- sepsis

A24.2 **Melioidoza subakute dhe kronike**

A24.3 **Melioidoza të tjera**

A24.4 **Melioidoza, e paspecifikuar**

Infeksionet nga *Pseudomonas mallei* NOS

Infeksionet nga *Burkholderia mallei* NOS

Sëmundja e Whitmore

A25 Ethet nga kafshimi i miut

A25.0 **Spiriloza**

Sodoku

A25.1 **Streptobaciloza**

Eritema artritike epidemike

Ethet Haverhill

Ethet streptobacilare nga kafshimi i miut

A25.9 **Ethe nga kafshimi i miut, e paspecifikuar**

A26 Erisipeloidi

A26.0 **Erisipeloidi i lëkurës**

Erythema migrans

A26.7 **Septicemia *erysipelothrix***

A26.8 **Forma të tjera të erisipeloidit**

A26.9 **Erisipeloid i paspecifikuar**

A27 Leptospiroza

A27.0 **Leptospiroza iktero-hemorragjike**

Leptospirozë nga *Leptospira interrogans serovar icterohaemorrhagiae*

A27.8 **Leptospirozë e formave të tjera**

A27.9 **Leptospirozë e paspecifikuar**

A28 Sëmundje të tjera zoonotike bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër

A28.0 **Pastëriloza**

A28.1 **Sëmundja e gërvishtjes së maces**

Ethja e gërvishtjes së maces

A28.2 **Jersinioza jashta-intestinale (=ekstrainteastinale)**

Përjashton: Enteritin nga *Yersinia enterocolitica* (A04.6)

Murtajën (A20.–)

A28.8 **Sëmundje të tjera zoonotike specifike bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër**

A28.9 **Sëmundje zoonotike bakteriale, e paspecifikuar**

Sëmundje të tjera bakteriale (A30–A49)

A30 **Lebra [Sëmundja e Hansen]**

Përfshin: infeksion nga *Mycobacterium leprae*

Përjashton: pasojat e lebrozës (B92)

A30.0 **Lebra e padeterminuar**

Lebra I

A30.1 **Lebra tuberkuloide**

Lebra TT

A30.2 **Lebra turbekuloide e zonës (vijës) kufizuese**

Lebra BT

A30.3 **Lebra e zonës (vijës) kufizuese**

Lebra BB

A30.4 **Lebra lebromatoze e zonës (vijës) kufizuese**

Lebra BL

A30.5 **Lebra lebromatoze**

Lebra LL

A30.8 **Forma të tjera të Lebrës**

A30.9 **Lebra, e paspecifikuar**

A31 **Infeksion nga mykobaktere të tjera**

Përjashton: lebrën (A30.–)

tuberkulozin (A15–A19)

A31.0 **Infeksion mykobakterial i mushkërive**

Infeksion nga *Mycobacterium*:

- *avium*
- brendaqelizor [bacili i Battey]
- *kansasii*

A31.1 **Infeksion mykobakterial i lëkurës**

Ulçera Buruli

Infeksion nga Mycobacterium:

- *marinum*
- *ulcerans*

A31.8 **Infeksione të tjera mykobakteriale**

A31.9 **Infeksion mykobakterial i paspecifikuar**

Infeksione mykobakteriale jotipike NOS

Mykobakterioza NOS

A32 **Listerioza**

Përfshin: infeksionin listerial të transmetuar-me-ushqime

Përjashton: listeriozën neonatale (të diseminuar) (P37.2)

A32.0 **Listerioza e lëkurës**

A32.† **Meningiti dhe meningoencefaliti listerial**

Listerial:

- meningiti (G01*)
- meningoencefaliti (G05.0*)

A32.7 **Septicemia listeriale**

A32.8 **Të tjera forma të Listeriozës**

Listerial:

- arteriti cerebral† (168.1*)
- endokarditi† (139.8*)

Listeriozë okulogandulare

A32.9 **Listeriozë e paspecifikuar**

A33 **Tetanozi neonator (= i të porsalindurve)**

A34 **Tetanozi obstetrical**

A35 **Tetanoze të tjerë**

Tetanoz NOS

Përjashton: tetanozin:
- neonator (A33)
- obstetrikal (A34)

A36 **Difteria**

A36.0 **Difteria e faringut (=Difteria faringeale)**

Angina membranoze difteritike

Difteria tonsilare

A36.1 **Difteria e hundës-faringut (=Difteria nazo-faringeale)**

A36.2 **Difteria e laringut (=Difteria laringeale)**

Laringotrakeiti difteritik

A36.3 **Difteria e lëkurës**

Përjashton: eritrazmën (L08.1)

A36.8 **Difteri të tjera**

Difteritik:
- konjunktivit† (H13.1*)
- miokardit† (141.0*)
- polineurit† (G63.0*)

A36.9 **Difteri e paspecifikuar**

A37 **Pertusis (=Kolla e mirë)**

A37.0 **Pertusis (=Kolla e mirë) nga *Bordetella pertussis***

A37.1 **Pertusis (=Kolla e mirë) nga *Bordetella parapertussis***

A37.8 **Pertusis (=Kolla e mirë) nga *Bordetella* të specieve të tjera**

A37.9 **Pertusis i paspecifikuar (=Kollë e mirë e paspecifikuar)**

A38 **Skarlatina**

Perfshin: Skarlatinën

Përjashton: acarimet e fytit nga streptokoku (J02.0)

A39 **Infeksion nga meningokoku (=Infeksion meningokoksik)**

A39.0† **Meningiti meningokoksik (G01*)**

A39.1† **Sindromi Waterhouse-Friderichsen (E35.1*)**

Adrenaliti meningokoksik hemorragjik

Sindromi meningokoksik adrenal

A39.2 **Meningokoksemia akute**

A39.3 **Meningokoksemia kronike**

A39.4 **Meningokoksemi e paspecifikuar**

Bakteremia meningokoksike (=nga meningokoku) NOS

A39.5† **Sëmundja meningokoksemike e zemrës**

Meningokoksik/e:

- kardit NOS (I52.0*)
- endokardit (I39.8*)
- miokardit (I41.0*)
- perikardit (I32.0*)

A39.8 **Infeksione të tjera meningokoksike**

Meningokoksik/e:

- artrit† (M01.0*)
- konjunktivit† (H13.1*)
- encefalit† (G05.0*)
- neurit retrobulbar† (H48.1*)

Artrit postmeningokoksik† (M03.0*)

A39.9 **Infeksion meningokoksik i paspecifikuar**

Sëmundja meningokoksike NOS

A40 Septicemi streptokoksike

Përdorni kodin shtesë (R57.2) nëse dëshironi, për të identifikuar shokun septik.

Përjashton: atë të lidhur me lindjen (O75.3)

që pason:

- abort apo barrë molare ose ektopike (O03–O07, O08.0)
- imunizim (vaksinim) (T88.0)
- infuzion, transfuzion ose injeksion terapeutik (T80.2)

neonatoren (P36.0–P36.1)

postproçedurialen (T81.4)

puerperalen (O85)

A40.0 **Septicemi nga *streptokoku* i grupit A**

A40.1 **Septicemi nga *streptokoku* i grupit B**

A40.2 **Septicemi nga *streptokoku* i grupit D**

A40.3 **Septicemi nga *Streptococcus pneumoniae***

Septicemia pneumokoksike

A40.8 **Septicemi të tjera streptokoksike**

A40.9 **Septicemi streptokoksike e paspecifikuar**

A41 Septicemi të tjera

Përdorni kodin shtesë (R57.2) nëse dëshironi, për të identifikuar shokun septik.

Përjashton: bakteremine NOS (A49.9)

atë të lidhur me lindjen (O75.3)

që pason:
- abort apo barrë molare ose ektopike (O03–O07, O08.0)
- imunizim (vaksinim) (T88.0)
- infuzion, transfuzion ose injeksion terapeutik (T80.2)

sepsisin (shkaktuar nga):
- aktinomykoza (A42.7)
- antraksi (A22.7)
- kandida (B37.7)
- erizipelotriksi (A26.7)
- jersinoza ekstra-intestinale (A28.2)
- gonokoku (A54.8)
- virusi herpes (B00.7)
- listeria (A32.7)
- meningokoku (A39.2-A39.4)
- neonatal (P36.-)
- pas proçedurave (T81.4)
- pas lindjes (O85)
- streptokoksik (A40.-)
- tularemik (A21.7)

septike:
- meiloidozën (A24.1)
- murtajën (A20.7)

sindromën e shokut toksik (A48.3)

A41.0 **Septicemi nga *Staphylococcus aureus***

A41.1 **Septicemi nga të tjerë *Staphylococcus* të specifikuar**

Septicemia nga stafilokok koagulazë-negativ

A41.2 **Septicemi nga stafilokok i paspecifikuar**

A41.3 **Septicemi nga *Haemophilus influenzae***

A41.4 **Septicemi nga anaerobët**

Përjashton: gangrenën gazoze (A48.0)

A41.5 **Septicemi nga mikrobe të tjera Gram-negative**
Septicemia Gram-negative NOS

A41.8 **Septicemi tjetër e specifikuar**

A41.9 **Septicemi e paspecifikuar**
Shok septik

A42 **Aktinomykoza**
Përjashton: aktinomycetomën (B47.1)

A42.0 **Aktinomykoza e mushkërive (=pulmonare)**

A42.1 **Aktinomykoza e abdomenit (=abdominale)**

A42.2 **Aktinomykoza e qafës dhe fytyrës (=cervikofaciale)**

A42.7 **Septicemia nga antinomykoza (=aktinomykotike)**

A42.8 **Aktinomykozë e formave të tjera**

A42.9 **Aktinomykozë e paspecifikuar**

A43 **Nokardioza**

A43.0 **Nokardioza e mushkërive (=pulmonare)**

A43.1 **Nokardioza e lëkurës (=kutaneale)**

A43.8 **Nokardiozë e formave të tjera**

A43.9 **Nokardiozë e paspecifikuar**

A44 **Bartoneloza**

A44.0 **Bartoneloza sistemike**
Ethet Oroya

A44.1 **Bartoneloza e lëkurës dhe e lëkurës-mukozave (=kutaneale dhe mukokutaneale)**
Verruga peruane

A44.8 **Bartonelozë e formave të tjera**

A44.9 **Bartonelozë e paspecifikuar**

A46 **Erizipela**
Përjashton: erizipelën postpartum apo puerperale (O86.8)

A48 **Sëmundje të tjera bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër**

Përjashton: aktinomycetomën (B47.1)

A48.0 **Gangrena gazoze**

Klostridiale:

- celulit
- mionekrozë

A48.1 **Legjioneloza**

A48.2 **Legjioneloza jo-pulmonare [Ethja Pontiac]**

A48.3 **Sindromi i shokut toksik**

Përjashton: shokun endotoksik NOS (R57.8)
septiceminë NOS (A41.9)

A48.4 **Ethja e purpurt braziliane**

Infeksioni sistemik nga *Haemophilus aegyptius*

A48.8 **Sëmundje të tjera bakteriale të specifikuara**

A49 **Infeksion bakterial me lokalizim të paspecifikuar**

Përjashton: agjentët bakterialë që janë shkaktarë të sëmundjeve të klasifikuara në
kapituj të tjerë (B95–B96)
infeksionin klamidial NOS (A79.4)
infeksionin meningokoksik NOS (A39.9)
infeksionin rikecial NOS (A79.9)
infeksionin spiroketal NOS (A69.9)

A49.0 **Infeksion stafilokoksik i paspecifikuar**

A49.1 **Infeksion streptokoksik i paspecifikuar**

A49.2 **Infeksion nga *Haemophilus influenzae* i paspecifikuar**

A49.3 **Infeksion nga mykoplazma i paspecifikuar**

A49.8 **Infeksione të tjera bakteriale me lokalizim të paspecifikuar**

A49.9 **Infeksion bakterial i paspecifikuar**

Bakteremia NOS

Infeksione me mbizotërim të rrugës seksuale të transmetimit

(A50–A64)

Përjashton: sëmundjen nga virusi i imunodefiçiencës humane (HIV) (B20–B24)
uretritin jo-specifik dhe jo-gonokoksik (N34.1)
sëmundjen e Reiter (M02.3)

A50 Sifilis i trashëguar (=kongjenital)

A50.0 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i hershëm, simptomatik

Sifilis kongjenital i hershëm, dmth i manifestuar klinikisht më pak se dy vjet pas lindjes.

Sifilis kongjenital i hershëm:

- kutaneal
- mukokutaneal
- visceral

Sifilitik/e i/e hershëm/e kongjenital/e:

- laringit
- okulopati
- osteokondropati
- faringit
- pneumoni
- rhinit

A50.1 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i hershëm, i fshehtë (=latent)

Sifilis kongjenital pa manifestime klinike, me reaksion serologjik pozitiv dhe test negativ të lëngut cerebrospinal, më pak se dy vjet pas lindjes.

A50.2 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i hershëm, i paspecifikuar

Sifilis kongjenital NOS më pak se dy vjet pas lindjes.

A50.3 Okulopati sifilitike e trashëguar (=kongjenitale) e vonshme

Keratit intersticial sifilitik kongjenital i vonshëm† (H19.2*)

Okulopati sifilitike kongjenitale NEC e vonshme† (H58.8*)

Përjashton: triadën e Hutchinson (A50.5)

A50.4 Neurosifilis i trashëguar i vonshëm [neurosifilisi juvenil]

Dementia paralytica juvenilis

Juvenil/e:

- parezë e përgjithshme
- tabes dorsalis
- neurosifilis taboparetik

Sifilitik/e jogjenital/e i/e vonshëm/vonshme:

- encefalit† (G05.0*)
- meningit† (G01*)
- polineuropati† (G63.0*)

Përdorni kod shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar çrregullimet mendore të lidhura me të.

Përjashton: triadën e Hutchinson (A50.5)

A50.5 Sifilis tjetër i trashëguar (=kongjenital) i vonshëm, simptomatik

Sifilis kongjenital i vonshëm, dmth i manifestuar klinikisht dy vjet apo më tepër pas lindjes.

Artikulacionet e Clutton† (M03.1*)

Hutchinson:

- dhëmbët
- triada

Sifilis kongjenital i vonshëm:

- sifilis kardiovaskular† (I98.0*)
- sifilitik/e:
  - artropati† (M03.1*)
  - ostokondropati† (M90.2*)

Sifiliz me hundën si shalë (kali)

A50.6 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i vonshëm, i fshehtë (=latent)

Sifilis kongjenital pa manifestime klinike, me reaksion serologjik pozitiv dhe test negativ të lëngut cerebrospinal, dy vjet apo më tepër pas lindjes

A50.7 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i vonshëm, i paspecifikuar

Sifilis kongjenital NOS dy vjet apo më tepër pas lindjes

A50.9 Sifilis i trashëguar, i paspecifikuar

A51 Sifilis i hershëm

A51.0 Sifilis primar gjenital

Shankri sifilitik NOS

A51.1 Sifilis primar i anusit

A51.2 Sifilis primar me lokalizime të tjera

A51.3 Sifilis sekondar i lëkurës dhe i mukozave

Condyloma latum

Sifilitik/e:

- alopecia† (L99.8*)
- leukoderma† (L99.8*)

- arnë mukozale

A51.4 Sifilis tjetër sekondar

Sifilitik/e sekondar/e:

- sëmundja inflamatore pelvike e femrës† (N74.2*)
- iridociklit† (H22.0*)
- limfoadenopati
- meningit† (G01*)
- miozit† (M63.0*)
- okulopati NEC† (H58.8*)
- periostit† (M90.1*)

A51.5 Sifilis i hershëm, latent

Sifilis (i fituar) pa manifestime klinike, me reaksion serologjik pozitiv dhe test negativ të lëngut cerebrospinal, më pak se dy vjet pas infeksionit.

A51.9 Sifilis i hershëm i paspecifikuar

A52 Sifilis i vonshëm

A52.0† Sifilis kardiovaskular

Sifilis kardiovaskular NOS (I98.0*)

Sifilitik/e:

- aneurizëm i aortës (I79.0*)
- inkompetencë aortike (I39.1*)
- aortit (I79.1*)
- arterit cerebral (I68.1*)
- endokardit NOS (I39.8*)
- miokardit (I41.0*)
- perkardit (I32.0*)
- refluks pulmonar (I39.3*)

A52.1 Neurosifilis simptomatik

Artropatia Charcot

Sifilitik/e i/e vonshëm/vonshme:

- neurit akustik† (H49.0*)
- encefalit† (G05.0*)
- meningit† (G01*)
- atrofi optike† (H48.0*)
- polineuropati† (G63.0*)
- neurit retrobulbar† (H48.1*)

Parkinsonizëm sifilitik† (G22*)

Tabes dorsalis

A52.2 Neurosifilis jo-simptomatik

A52.3 Neurosifilis i paspecifikuar

Gumma (sifilitike) | e/i sistemit nervor qendror NOS

Sifilis (i vonshëm) | e/i sistemit nervor qendror NOS

Sifiloma

A52.7 Sifilis tjetër i vonshëm simptomatik

Sëmundja glomerulare në sifilis† (N08.0*)

Gumma (sifilitike) | çdo vend, me përjashtim të atyre të klasifikuar në A52.0–A52.3

Sifilis i vonshëm ose terciar | çdo vend, me përjashtim të atyre të klasifikuar në A52.0–A52.3

Sifilitik/e i/e vonshëm/vonshme:

- bursit† (M73.1*)
- korioretinit† (H32.0*)
- episklerit† (H19.0*)
- sëmundja inflamatore pelvike e femrës† (N74.2*)
- leukoderma† (L99.8*)
- okulopatia NEC† (H58.8*)
- peritonit† (K67.2*)

Sifilis (stad i paspecifikuar) i:

- kockës† (M90.2*)
- heparit† (K77.0*)
- mushkërisë† (J99.8*)
- muskulit† (M63.0*)
- sinoviumit† (M68.0*)

A52.8 Sifilis i vonshëm latent

Sifilis (i fituar) pa manifestime klinike, me reaksion serologjik pozitiv dhe test negativ të lëngut cerebrospinal, dy vjet apo më tepër pas infeksionit.

A52.9 Sifilis i vonshëm i paspecifikuar

A53 Sifilis tjetër dhe i paspecifikuar

A53.0 Sifilis latent i paspecifikuar si herët ose vonë

Sifilis latent NOS

Reaksion serologjik pozitiv për sifilis

A53.9 Sifilis i paspecifikuar

Infeksion nga *Treponema pallidum* NOS

Sifilis (i marrë/fituar) NOS

Përjashton: sifilisin NOS që shkakton vdekje në moshat nën dy vjeç (A50.2)

A54 Infeksion gonokoksik

A54.0 Infeksion gonokoksik i traktit (sistemit) të poshtëm urogjenital pa absces periuretral ose të gjendrave aksesore

Gonokoksik:

- cervicit NOS
- cistit NOS
- uretrit NOS
- vulvovaginit NOS

Përjashton: ato me:
- absces i gjendrës urogjenitale (A54.1)
- absces periuretral (A54.1)

A54.1 Infeksion gonokoksik i aparatit të poshtëm urogjenital me absces periuretral dhe të gjendrave aksesore

Absces gonokoksik i gjendrës Bartholini

A54.2† Pelviperitonit gonokoksik dhe infeksione të tjera gonokoksike urogjenitale

Gonokoksik/e:

- epididimit† (N51.1*)
- sëmundja inflamatore pelvike e femrës† (N74.3*)
- orkit† (N51.1*)
- prostatit† (N51.0*)

Përjashton: peritonitin gonokoksik† (A54.8)

A54.3 Infeksion gonokoksik i syrit

Gonokoksik/e:

- konjunktivit† (H13.1*)
- iridociklit† (H22.0*)

Oftalmia neonatore nga gonokoku

A54.4† Infeksion gonokoksik i sistemit muskuloskeletik

Gonokoksik/e:

- artrit (M01.3*)
- bursit (M73.0*)
- osteomielit (M90.2*)
- sinovit (M68.0*)

- tenosinovit (M68.0*)

A54.5 **Faringit gonokoksik**

A54.6 **Infeksion gonokoksik i anusit dhe rektumit**

A54.8 **Infeksione të tjera gonokoksike**

Gonokoksik/e:

- absces i trurit† (G07*)
- endokardit† (I39.8*)
- meningit† (G01*)
- miokardit† (I41.0*)
- perikardit† (I32.0*)
- peritonit† (K67.1*)
- pneumoni† (J17.0*)
- septicemi
- lezione në lëkurë

Përjashton: pelviperitonitin gonokoksik (A54.2)

A54.9 **Infeksion gonokoksik i paspecifikuar**

A55 Limfogranuloma nga klamidiat (venereum)

Përfshin: bubonin klimatik ose tropikal
sëmundjen Durand-Nicolas-Favre
esthiomenën
limfogranulomën inguinale

A56 Sëmundje të tjera seksualisht të transmetueshme nga klamidiat

Përfshin: sëmundjet seksualisht të transmetueshme të shkaktuara nga *Chlamydia trachomatis*

Përjashton: klamidial/e (=nga klamidiat):
- limfogranulomën (A55)
- neonatal/e:
  - konjunktivitin (P39.1)
  - pneumoninë (P23.1)

kushtet (kondicionet, ngjarjet) e klasifikuara në A74.–

A56.0 **Infeksion nga klamidiat i traktit të poshtëm urogjenital**

Klamidial (=nga klamidiat):

- cervicit
- cistit

- uretrit
- vulvovaginit

A56.1 **Infeksion nga klamidiat i pelviperitoneumit dhe organeve të tjera urogjenitale**

Klamidial/e (=nga klamidiat):

- epididimit† (N51.1*)
- sëmundja inflamatore pelvike e femrës† (N74.4*)
- orkit† (N51.1*)

A56.2 **Infeksion nga klamidiat i traktit urogjenital, i paspecifikuar**

A56.3 **Infeksion nga klamidiat i anusit dhe rektumit**

A56.4 **Infeksion nga klamidiat i faringut**

A56.8 **Infeksion klamidial i transmetuar në rrugë seksuale me lokalizime të tjera**

A57 Shankroidi

Ulcus molle

A58 Granuloma inguinale

Donovanosis

A59 Trikomoniaza

Përjashton: trikomoniazën intestinale (A07.8)

A59.0 **Trikomoniaza urogjenitale**

Leukorrhea (vaginalis) | shkaktuar nga *Trichomonas* (*vaginalis*)

Prostatit† (N51.0*)

A59.8 **Trikomoniazë me lokalizime të tjera**

A59.9 **Trikomoniazë e paspecifikuar**

A60 Infeksion viral herpetik [herpes simplex] anogjenital

A60.0 **Infeksion viral herpetik i organeve gjenitale dhe traktit urogjenital**

Infeksion viral herpetik i traktit gjenital:

- femëror† (N77.0–N77.1*)
- mashkullor† (N51. –*)

A60.1 **Infeksion viral herpetik i lëkurës rreth anusit dhe i rektumit**

A60.9 **Infeksion viral herpetik anogjenital i paspecifikuar**

A63 **Sëmundje të tjera të transmetuara kryesisht në rrugë seksuale, të paklasifikuara diku tjetër**

Përjashton: *molluscum contagiosum* (B08.1)
Papilomën e qafës së mitrës (cerviksit) (D26.0)

A63.0 **Lythe anogjenitale (veneriane)**

A63.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara të transmetueshme kryesisht në rrugë seksuale**

A64 **Sëmundje të paspecifikuara, të transmetueshme në rrugë seksuale**

Përfshin: sëmundjet veneriane NOS

Sëmundje të tjera nga spiroketat (=spiroketale) (A65–A69)

Përjashton: leptosirozën (A27.-)
sifilisin (A50-A53)

A65 **Sifilis jo-venerian**

bejel
sifilisi endemik
njovera

A66 **Frambesia (=Polipapiloma tropikale)**

Përfshin: bouba
framboesia (tropica)
pian

A66.0 **Dëmtime (lezione) fillestare të frambesisë**

Shankri i frambesisë
Frambesia primare apo fillestare
Ulçera fillestare nga frambesia
Xhunga mëmë

A66.1 **Papilomatozë dhe ulçeracione të njoma nga frambesia**

Frambesioma

Pianoma

Papiloma palmare ose plantare e frambesisë

A66.2 **Dëmtime të tjera të hershme të lëkurës nga frambesia**

Frambesia kutane më pak se pesë vjet pas infeksionit

Frambesia e hershme (kutane) (makulare) (makulopapulare) (mikropapulare) (papulare)

Frambeside të frambesisë së hershme

A66.3 **Hiperkeratozë nga frambesia**

Dora e lugatit (vampirit)

Hiperkeratozë palmare ose plantare (e hershme) (e vonshme) nga frambesia

Shputa (të këmbëve) me xhunga si krimba të vegjël

A66.4 **Gumata dhe ulçera nga frambesia**

Frambesid gumatoz

Frambesë nodulare e vonshme (e ulçeruar)

A66.5 **Gangoza**

Rhinopharyngitis mutilans

A66.6 **Dëmtime (lezione) të kockave dhe kyçeve nga frambesia**

Ganglion
Hidrartrozë
Osteit
Periostit (hipertrofik)

nga frambesia (i/e hershëm/-shme) (i/e vonshëm/-me)

Goundou
Gumma në kocka
Osteit apo periostit gummatoz

nga frambesia (i/e vonshëm/-me)

A66.7 **Manifestime të tjera të frambesisë**

Nodule pranë artikulacioneve nga frambesia

Frambesia e mukozave (mukozale)

A66.8 **Frambesia latente (e fshehtë)**

Frambesi pa manifestime klinike, me serologji pozitive

A66.9 **Frambesi e paspecifikuar**

A67 Pinta [karate]

A67.0 **Dëmtime (lezione) primare nga Pinta**

	Shankri (primar) Papula (primare)	nga Pinta (karate)

A67.1 Dëmtime (lezione) të ndërmjetme nga Pinta

Pllaka eritematoze Lezione hiperkromike Hiperkeratozë Pintide	nga pinta (karate)

A67.2 Dëmtime (lezione) latente (të fshehta) nga Pinta

Lezione kardiovaskulare† (I98.1*)

Lezione të lëkurës: • akromike • cikatriciale • diskromike	nga pinta (karate)

A67.3 Dëmtime (lezione) të përziera nga Pinta

Lezione akromike përzier me hiperkromike të lëkurës nga pinta (karate)

A67.9 Pinta e paspecifikuar

A68 Ethet rekurrente epidemike

Përfshin: ethet rekurrente

Përjashton: sëmundjen Lyme (A69.2)

A68.0 Ethet rekurrente epidemike me transmetim-nëpërmjet-morrave

Ethet rekurrente epidemike të shkaktuara nga *Borrelia recurrentis*

A68.1 Ethet rekurrente epidemike me transmetim nëpërmjet rriqnave (këpushave)

Ethet rekurrente epidemike të shkaktuara nga çdo specie e *Borrelia*, me përjashtim të *Borrelia recurrentis*

A68.9 Ethe rekurrente epidemike të paspecifikuara

A69 Infeksione të tjera nga spiroketat

A69.0 Stomatit ulçeroz nekrotik

Cancrum oris

Gangrena nga fusospiroketat (=fusospiroketale)

Noma

Stomatiti gangrenoz

A69.1 Infeksione të tjera të Vincent

Faringiti nga fusospiroketat (=fusospiroketal)
Ulçeroz nekrotik (akut):
- gingivit
- gingivostomatit

Stomatiti nga spiroketat (=spiroketal)
Stomatiti i llogores
Angina e Vincent apo gingiviti ulçeroz nekrotik akut
- angina
- gingiviti

A69.2 **Sëmundja Lyme**
Erythema chronicum migrans e shkaktuar nga *Borrelia burgdorferi*

A69.8 **Infeksione të tjera të specifikuara nga spiroketat**

A69.9 **Infeksion nga spiroketat, i paspecifikuar**

Sëmundje të tjera të shkaktuara nga klamidiat (A70–A74)

A70 **Infeksion nga *Chlamydia psittaci***
ornitoza
ethet e papagallit
psitakoza

A71 **Trakoma**
Përjashton: sekelat e trakomës (B94.0)

A71.0 **Trakoma e fazës fillestare**
Trachoma dubium

A71.1 **Trakoma e fazës aktive**
Konjunktiviti granular (trakomatoz)
Trakomatoz:
- konjunktiviti folikular
- pannus

A71.9 **Trakomë e paspecifikuar**

A74 **Sëmundje të tjera të shkaktuara nga klamidiat**

Përjashton: pneumoninë nga klamidiat (J16.0)

klamidial/e (=nga klamidiat) neonatal/e:
- konjunktivit (P39.1)
- pneumoni (P23.1)

sëmundjet nga klamidiat të transmetueshme seksualisht (A55–A56)

A74.0† **Konjunktivit nga klamidiat (H13.1*)**

Paratrachoma

A74.8 **Sëmundje të tjera nga klamidiat**

Peritoniti nga klamidiat† (K67.0*)

A74.9 **Infeksion nga klamidiat, i pa specifikuar**

Klamidiazë NOS

Rikeciozat
(A75–A79)

A75 **Tifo ekzantematike (=Tifo e morrit) [=Ethet e tifos]**

Përjashton: rikeciozën e shkaktuar nga *Neorickettsia sennetsu* [*Ehrlichia sennetsu*] (A79.8)

A75.0 **Tifo epidemike e morrit nga *Rickettsia prowazekii***

Tifo epidemike (e transmetuar-nëpërmjet-morrave)

Tifo klasike epidemike e morrit (=Ethet e tifos)

A75.1 **Tifo rekurrente [Sëmundja e Brill]**

Sëmundja Brill-Zinsser

A75.2 **Ethet e tifos nga *Rickettsia typhi***

Tifo murine (e transmetuar-nëpërmjet-pleshtave)

A75.3 **Ethet e tifos nga *Rickettsia tsutsugamushi***

Tifo e shkurreve nga akarinat-e-vogla (=trombikulidet)

Ethet tsutsugamushi

A75.9 **Ethet e tifos, e paspecifikuar**

Tifo (ethet e tifos) NOS

A77 **Ethet butonoze (=Rikecioza me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat))**

A77.0 **Ethet butonoze nga *Rickettsia rickettsii***

Ethet butonoze të Maleve Shkëmbore

Ethet Sao Paulo

A77.1 **Ethet butonoze nga *Rickettsia conorii***

Tifo afrikane me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Ethet butonoze

Tifo e Indisë me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Tifo e Kenias me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Ethet e Marsejës

Ethet mesdhetare me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

A77.2 **Ethet butonoze nga *Rickettsia siberica***

Ethet e Azisë Veriore me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Tifo siberiane me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

A77.3 **Ethet butonoze nga *Rickettsia australis***

Tifo e Queensland me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

A77.8 **Ethet të tjera butonoze**

A77.9 **Ethe butonoze, të paspecifikuara**

Tifo me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat) NOS

A78 **Ethet Q**

infeksion nga *Coxiella burnetii*

ethet "Nëntë Milje"

ethet kuadrilaterale

A79 **Rikecioza të tjera**

A79.0 **Ethet e Ilogoreve**

Ethet Quintan

Ethet Wolhynian

A79.1 **Rikecioza pustuloze nga *Rickettsia akari***

Ethet Kew Garden

Rikecioza vezikulare

A79.8 **Rikecioza të tjera të specifikuara**

Rikecioza *nga Ehrlichia sennetsu*

A79.9 **Rikeciozë e paspecifikuar**

Infeksion rikecial NOS

Infeksione virale të Sistemit Nervor Qendror (A80–A89)

Përjashton: sekelat e:

- poliomielitit (B91)
- encefalitit viral (B94.1)

A80 Poliomieliti akut (=Poliomieliti)

A80.0 **Poliomieliti paralitik akut i lidhur me vaksinën**

A80.1 **Poliomieliti paralitik akut nga virusi i egër i importuar**

A80.2 **Poliomieliti paralitik nga virusi i egër indigjen**

A80.3 **Poliomielit paralitik akut tjetër dhe i paspecifikuar**

A80.4 **Poliomieliti akut jo-paralitik**

A80.9 **Poliomielit akut i paspecifikuar**

A81 Infeksione të sistemit nervor qendror nga viruse të ngadalshëm

Përfshin: sëmundjet nga prione të sistemit nervor qendror

A81.0 **Sëmundja e Creutzfeldt-Jakob**

Encefalopatia subakute spongiforme

A81.1 **Panencefaliti subakut sklerozant**

Encefaliti Dawson

Leukoencefalopatia sklerozonate van Bogaert (=Encefaliti van Bogaert)

A81.2 **Leukoencefalopatia progresive shumëvatrore**

Leukoencefalopatia shumëvatrore NOS

A81.8 **Infeksione të tjera të sistemit nervor qendror nga viruse të ngadalshëm**

Kuru

A81.9 **Infeksion i sistemit nervor qendror nga virus i ngadalshëm, i paspecifikuar**

Infeksion nga virus i ngadalshëm NOS

A82 Tërbimi (=Rabies)

A82.0 Tërbim (=Rabies) silvatik (ose i egër)

A82.1 Tërbim (=Rabies) urban

A82.9 Tërbim (=Rabies) i paspecifikuar

A83 Encefaliti viral me-transmetim-nga-mushkonjat

Përfshin: meningoencefalitin viral me-transmetim-nga-mushkonjat

Përjashton: encefalitin venezuelian të kuajve (A92.2)

A83.0 Encefaliti japonez

A83.1 Encefaliti perëndimor i kuajve

A83.2 Encefaliti lindor i kuajve

A83.3 Encefaliti Sant Louis

A83.4 Encefaliti australian

Sëmundja nga virusi Kunjin

A83.5 Encefaliti i Kalifornisë

Meningoencefaliti i Kalifornisë

Encefaliti La Crosse

A83.6 Sëmundja nga virusi Rocio

A83.8 Encefalite të tjera virale me-transmetim-nga-mushkonjat

A83.9 Encefalit viral me-transmetim-nga-mushkonjat, i paspecifikuar

A84 Encefaliti viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Përfshin: meningoencefalitin viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

A84.0 Encefaliti viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat) i Lindjes së Largët [Encefaliti rus i pranverë-verës]

A84.1 Encefaliti viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat) i Europës Qendrore

A84.8 Encefalit tjetër viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Louping ill

Sëmundja nga virusi Powassan

A84.9 **Encefalit viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat), i paspecifikuar**

A85 Encefalit tjetër viral, i paklasifikuar diku tjetër

Përfshin: viral të specifikuar:
- encefalomielitin NEC
- meningoencefalitin NEC

Përjashton: encefalomielitin mialigjik beninj (G93.3)

encefalitin e shkaktuar nga:
- herpesvirus [=virusi i herpes simplex] (B00.4)
- virusi i fruthit (B05.0)
- virusi i parotitit epidemik (B26.2)
- virusi i poliomielitit (A80.–)
- virusi i zoster (B02.0)

koriomeningitin limfocitar (A87.2)

A85.0† **Encefaliti enteroviral (G05.1*)**

Encefalomieliti enteroviral

A85.1† **Encefaliti adenoviral (G05.1*)**

Meningoencefaliti adenoviral

A85.2 **Encefalit viral i transmetuar-nga-artropodet, i paspecifikuar**

A85.8 **Encefalit tjetër viral i specifikuar**

Encefaliti letargjik

Sëmundja e von Economo-Cruchet

A86 Encefalit viral i paspecifikuar

Viral:
- encefalomieliti NOS
- meningoencefaliti NOS

A87 Meningit viral

Përjashton: meningitin e shkaktuar nga:
- herpesvirus [=virusi i herpes simplex] (B00.3)
- virusi i fruthit (B05.1)
- virusi i parotitit epidemik (B26.1)
- virusi i poliomielitit (A80.–)
- virusi i zoster (B02.1)

A87.0† **Meningiti enteroviral (G02.0*)**

Meningiti nga virus Coxsackie

Meningiti nga virus Echo

A87.1† **Meningiti adenoviral (G02.0*)**

A87.2 **Koriomeningiti limfocitar**

Meningoencefaliti limfocitar

A87.8 **Meningit viral tjetër**

A87.9 **Meningit viral i paspecifikuar**

A88 **Infeksione të tjera virale të sistemit nervor qendror, të paklasifikuara diku tjetër**

Përjashton: viral:
- encefalitin NOS (A86)
- meningitin NOS (A87.9)

A88.0 **Ethe ekzantematike enterovirale [Ekzantema e Bostonit]**

A88.1 **Vertigo epidemike**

A88.8 **Infeksione të tjera virale të specifikuara të sistemit nervor qendror**

A89 **Infeksion viral i sistemit nervor qendror, i paspecifikuar**

Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët dhe ethet virale hemorragjike (A92–A99)

A92 **Ethet të tjera virale me-transmetim-nga-mushkonjat**

Përjashton: sëmundjen Ross River (B33.1)

A92.0 **Sëmundja nga virusi Chikungunya**

Ethet (hemorragjike) Chikungunya

A92.1 **Ethet O`nyong-nyong**

A92.2 **Ethet venezueliane të kuajve**

Venezuelian/e i/e kuajve:
- encefaliti
- encefalomieliti viral

A92.3 **Ethet e Nilit perëndimor**

A92.4 **Ethet e luginës Rift**

A92.8 **Ethe të tjera virale të specifikuara me-transmetim-nga-mushkonjat**

A92.9 **Ethe virale me-transmetim-nga-mushkonjat, të paspecifikuara**

A93 Ethe të tjera virale me-transmetim-nga-artropodët, të paklasifikuara diku tjetër

A93.0 **Sëmundja nga virusi Oropouche**

Ethet Oropouche

A93.1 **Ethet nga flebotomet**

Ethet Pappataci

Ethet flebotomus

A93.2 **Ethet e Kolorados me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)**

A93.8 **Ethet të tjera virale të specifikuara me-transmetim-nga-artropodët**

Sëmundja e virusit Piri

Ethet e rënda me sindromën trombocitopenike

Sëmundja e virusit të stomatitit vezikular [Ethet Indiana]

A94 Ethe virale me-transmetim-nga-artropodët, e paspecifikuar

Përfshin: ethet arbovirale (=nga arboviruset) NOS

infeksion nga arboviruset NOS

A95 Ethet e verdha

A95.0 **Ethet e verdha silvatike (ose e egër)**

Ethet e verdha të xhunglës

A95.1 **Ethet e verdha urbane**

A95.9 **Ethe e verdhë, e paspecifikuar**

A96 Ethet hemorragjike nga arenoviruset

A96.0 **Ethet hemorragjike Junin**

Ethet hemorragjike argjentinase

A96.1 **Ethet hemorragjike Machupo**

Ethet hemorragjike boliviane

A96.2 **Ethet Lassa**

A96.8 **Ethe të tjera hemorragjike nga arenoviruset**

A96.9 **Ethe hemorragjike nga arenoviruset, të paspecifikuara**

A97 Ethet Dengue

Ethet Dengue është një sëmundje virale që transmetohet me pickimin e mushkonjave të infektuara me virusin e Dengue. Është një sëmundje e vetme (vetëm një entitet nozologjik), që paraqitet në mënyra të ndryshme klinike dhe shpesh ka një ecuri të paparashikueshme dhe përfundim të paparishikueshëm. Shumica e pacientëve përmirësohen pas një klinike jo të rëndë dhe të kalueshme me nauze, të vjella, puçrra, dhimbje, por një pjesë e vogël kalojnë një formë të rëndë, me rrjedhje plazme, me/ose pa hemorragji, ndonëse hemorragjitë e rënda mund të ndodhin me ose pa shokun nga Dengue.

A97.0 Dengue pa shenja paralajmëruese

Përfshin: ethet hemorragjike Dengue të shkallëve 1 dhe 2

ethet hemorragjike Dengue pa shenja paralajmëruese

A97.1 Dengue me shenja paralajmëruese

Shenjat paralajmëruese janë: dhimbje barku, hemorragji nga mukozat, letargji dhe/ose lëvizshmëri e lartë, rënie e shpejtë e numrit të trombociteve, rritje e hematokritit. Shenja të tjera mund të përfshijnë: të vjella të vazhdueshme, grumbullim të dukshëm të lëngut, rritje të mëlçisë në më shumë se 2 cm.

Përfshin: ethet hemorragjike Dengue me shenja paralajmëruese

A97.2 Dengue e rëndë

Shenjat klinike përfshijnë: 1. rrjedhje serioze e plazmës që mund të çojë në shok (Sindroma 'Shok nga Dengue') dhe/ose akumulim lëngjesh dhe distres respirator; 2. hemorragji serioze siç vlerësohet nga klinicisti; 3. përfshirje seroize e organeve: transaminaza aspartate e mëlçisë (AST) ose alaninë aminotransferaza (ALT) ≥1000, SNQ: ndërgjegje e humbur (encefalit), përfshirje e organeve të tjera, si miokarditi ose nefriti.

Përfshin: ethet e rënda (serioze) Dengue

ethet hemorragjike të rënda (serioze) Dengue

A97.2 Dengue, e paspecifikuar

Përfshin: ethet Dengue NOS

A98 Ethe të tjera hemorragjike virale, të paklasifikuara diku tjetër

Përjashton: ethet hemorragjike Chikungunya (A92.0)

ethet hemorragjike Dengue (A97.-)

A98.0 Ethet hemorragjike të Krime-Kongos

Ethet hemorragjike të Azisë Qendrore

A98.1 **Ethet hemorragjike të Omskut**

A98.2 **Ethet e pyllit Kyasanur**

A98.3 **Sëmundja e virusit Marburg**

A98.4 **Sëmundja e virusit Ebola**

A98.5 **Ethet hemorragjike me sindrom renal**

Ethet hemorragjike:

- epidemike
- koreane
- ruse

Sëmundja e virusit Hantaan

Sëmundja e virusit Hantaan me prekje të veshkës

Nefropatia epidemike

Përjashton: sindromën (kardio-) pulmonare hantavirus (B33.4†, J17.1*)

A98.8 **Ethe të tjera virale hemorragjike të specifikuara**

A99 **Ethe hemorragjike virale të paspecifikuara**

Infeksione virale të karakterizuara me dëmtime të lëkurës dhe të cipave mukoze (B00–B09)

B00 **Infeksione nga herpesvirusi [herpes simplex]**

Përjashton: infeksionin anogjenital nga herpesvirusi (A60.-)
infeksionin kongjenital nga herpesvirusi (P35.2)
mononukleozën gama-herpes-virale (B27.0.-)
herpanginën (=anginën nga herpesvirusi) (B08.5)

B00.0 **Ekzemë herpetike (=Eczema herpeticum)**

Shpërthimi variçeliform Kaposi

B00.1 **Dermatit vezikular nga herpesvirusi**

Herpes simplex:

- në fytyrë
- në buzë

Dermatit vezikuar i:
- veshit | nga herpesvirusi human 2 (alfa)
- buzës

B00.2 **Gingivostomatit dhe faringotonsilit nga herpesvirusi**

Faringiti nga herpesvirusi

B00.3† **Meningit nga herpesvirusi (G02.0*)**

B00.4† **Encefalit nga herpesvirusi (G05.1*)**

Meningoencefaliti nga herpesvirusi

Sëmundja Simiane B

B00.5 **Sëmundje nga herpesvirusi e syrit**

Herpesviral
- Konjuktiviti† (H13.1*)
- Dermatiti i qepallës† (H03.1*)
- Iridocikliti† (H22.0*)
- Irititi† (H22.0*)
- Keratiti† (H19.1*)
- Keratokonjuktiviti† (H19.1*)
- Uveiti anterior† (H22.0*)

B00.7 **Sëmundje nga herpesvirusi e përhapur**

Sepsis nga virusi herpes

B00.8 **Forma të tjera të infeksionit nga herpesvirusi**

Herpesviral
- hepatiti† (K77.0*)
- whitlow† (L99.8*)

B00.9 **Infeksion nga herpesvirusi, i paspecifikuar**

Infeksion nga Herpes simplex NOS

B01 Variçela (=Lija e dhenve)

B01.0† **Meningit nga variçela (G02.0*)**

B01.1† **Encefalit nga variçela (G05.1*)**

Encefalit pas lijës së dhenve

Encefalomielit nga lija e dhenve

B01.2† **Pneumoni nga variçela (J17.1*)**

B01.8 **Variçela me komplikacione të tjera**

B01.9 **Variçelë pa komplikacione**

Variçela NOS

B02 **Zoster (=Herpes zoster)**

Përfshin: shingels
zona

B02.0† **Encefalit nga herpes zoster (G05.1*)**

Meningoencefalit zoster

B02.1† **Meningit nga herpes zoster (G02.0*)**

B02.2† **Zoster (=Herpes zoster) me përfshirje tjetër të sistemit nervor**

Postherpetik:

- ganglioniti genikulat (G53.0*)
- polineuropati (G63.0*)
- dhembja trigeminale (G53.0*)

B02.3 **Sëmundja zoster e syrit**

Zoster:

- blefariti † (H03.1*)
- konjuktiviti † (H13.1*)
- iridocikliti † (H22.0*)
- iriti † (H22.1*)
- keratokonjuktiviti † (H19.2*)
- skleriti † (H19.0*)

B02.7 **Zoster i përhapur**

B02.8 **Zoster me komplikacione të tjera**

B02.9 **Zoster pa komplikacione**

Zoster NOS

B03 **Lija**[1]

B04 **Lija e majmunëve**

B05 **Fruthi**

Përfshin: morbilli

Përjashton: panecefalitin subakut sklerotizant (A81.1)

[1] Asambleja e 33-të e OBSH-së deklaroi zhdukjen e lijës më 1980. Ky klasifikim ruhet vetëm për qëllime survejance.

B05.0† **Fruth i komplikuar me encefalit (G05.1*)**
Encefaliti pas fruthit

B05.1† **Fruth i komplikuar me meningit (G02.0*)**
Meningiti pas fruthit

B05.2† **Fruth i komplikuar me pneumoni (J17.1*)**
Pneumonia pas fruthit

B05.3† **Fruth i komplikuar me infeksion të veshit të mesëm (H67.1*)**
Infeksion i veshit të mesëm pas fruthit

B05.4 **Fruth me komplikacione të zorrëve**

B05.8 **Fruth me komplikacione të tjera**
Keratit dhe keratokonjuktivit pas fruthit† (H19.2*)

B05.9 **Fruth pa komplikacione**
Fruth NOS

B06 Rubeola

Përjashton: Rubeolën kongjenitale (P35.0)

B06.0† **Rubeolë me komplikacione neurologjike**
Rubeolë:
- encefalit (G05.1*)
- meningit (G02.0*)
- meningoencefalit (G05.1*)

B06.8 **Rubeolë me komplikacione të tjera**
Rubeolë:
- artrit† (M01.4*)
- pneumoni† (J17.1*

B06.9 **Rubeolë pa komplikacione**
Rubeolë NOS

B07 Kondilomat virale të lëkurës

Përfshin: verruket:
- simplex
- vulgaris

Përjashton: lythat anogjenitalë (venerianë) (A63.0)
papilomën e:
- fshikëzës urinare (D41.4)
- qafës së mitrës (D26.0)
- laringut (D14.1)

B08 **Infeksione të tjera virale, të karakterizuara me lezione të lëkurës dhe membranave mukoze, të paklasifikuara diku tjetër**

Përjashton: sëmundjen e stomatitit viral vezikular (A93.8)

B08.0 **Infeksione të tjera viruse orthopox (=orthopoxvirus)**

Lija e lopës

Sëmudja e virusit Orf

Pseudolija e lopës [nyja e mjelësit]

Vaksinia

Përjashton: lijën e majmunit (B04)

B08.1 **Molluscum contagiosum**

B08.2 **Exanthema subitum (Ekzantema subite) [=Sëmundja e gjashtë]**

B08.3 **Erythema infectiosum (Eritema infeksioze) [=Sëmundja e pestë]**

B08.4 **Stomatit enteroviral vezikular me ekzantemë**

Sëmundja e dorës, këmbës dhe gojës

B08.5 **Faringit enteroviral vezikular**

Herpangina

B08.8 **Infeksione të tjera virale të specifikuara, me lezione të lëkurës dhe membranave mukoze**

Faringiti limfonodular enteroviral

Sëmundja e dorës, këmbës dhe gojës

Sëmundja e virusit tanapox

Sëmundja e virusit yaba pox

B09 **Infeksione virale të paspecifikuara, të karakterizuara me lezione të lëkurës dhe membranave mukoze**

Përfshin: virale:

- enantema NOS
- ekzantema NOS

Hepatiti viral
(B15–B19)

Përdorni kode shtesë (kapitulli XX) nëse dëshironi, për të indentifikuar barna, nëse bëhet fjalë për hepatit pas transfuzionit.

Përjashton: hepatitin nga cytomegalovirus (B25.1)
hepatitin herpesviral [nga herpes siplex] (B00.8)
pasoja (sekela) të hepatitit viral (B94.2)

B15 Hepatit viral akut A

B15.0 **Hepatit viral akut A me komë hepatike**

B15.9 **Hepatit viral akut A pa komë hepatike**
Hepatit (viral) (akut) A NOS

B16 Hepatit viral akut B

B16.0 **Hepatit viral akut B me delta-agjent (koinfeksion) me komë hepatike**

B16.1 **Hepatit viral akut B me delta-agjent (koinfeksion) pa komë hepatike**

B16.2 **Hepatit viral akut B pa delta-agjent me komë hepatike**

B16.9 **Hepatit viral akut B pa delta-agjent dhe pa komë hepatike**
Hepatit (viral) (akut) B NOS

B17 Hepatit tjetër viral akut

B17.0 **Delta-(super)infeksion akut i bartësit të hepatitit viral B**

B17.1 **Hepatit viral akut C**

B17.2 **Hepatit viral akut E**

B17.8 **Hepatit tjetër viral akut i specifikuar**
Hepatit (viral) (akut) as A as B NEC

B17.9 **Hepatit viral akut i paspecifikuar**
Hepatit akut NOS
Hepatit akut infeksioz NOS

B18 Hepatit viral kronik

B18.0 **Hepatit viral B kronik me delta-agjent**

B18.1 **Hepatit viral B kronik pa delta-agjent**
Hepatit (viral) B NOS

B18.2 **Hepatit viral kronik C**

B18.8 **Hepatit tjetër viral kronik**

B18.9 **Hepatit viral kronik i paspecifikuar**

B19 **Hepatit viral i paspecifikuar**

B19.0 **Hepatit viral i paspecifikuar me komë hepatike**

B19.9 **Hepatit viral i paspecifikuar pa komë hepatike**

Hepatit viral NOS

Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV]
(B20–B24)

Përjashton: gjendjen asimptomatike të një infeksioni nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV] (Z21), që komplikon shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes (O98.7)

B20 **Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje infektive e parazitare**

Përjashton: sindromin nga infeksioni akut nga HIV (B23.0)

B20.0 **Sëmundja HIV që përfundon në infeksion mykobakterial**

Sëmundjen e HIV që rezulton në tuberkuloz

B20.1 **Sëmundja HIV që përfundon në infeksione të tjera bakteriale**

B20.2 **Sëmundja HIV që përfundon në sëmundjen citomegalovirale**

B20.3 **Sëmundja HIV që përfundon në infeksione të tjera virale**

B20.4 **Sëmundja HIV që përfundon në kandidiazë**

B20.5 **Sëmundja HIV që përfundon në mykoza të tjera**

B20.6 **Sëmundja HIV që përfundon në pneumoninë nga *P. jirovecii***

Sëmundja e HIV që përfundon në pneumoninë nga *Pneumocistis carinii*

B20.7 **Sëmundja HIV që përfundon në infeksione të shumta**

B20.8 **Sëmundja HIV që përfundon në sëmundje të tjera infektive e parazitare**

B20.9 **Sëmundja HIV që përfundon në infeksione të paspecifikuara ose në sëmundje parazitare**

Sëmundja e HIV që rezulton në infeksion NOS

B21 **Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në neoplazma malinje**

B21.0 Sëmundja HIV që përfundon në sarkomën e Kaposi

B21.1 Sëmundja HIV që përfundon në limfomën e Burkitt

B21.2 Sëmundja HIV që përfundon në tipa të tjerë të limfomës jo-Hoçkin

B21.3 Sëmundja HIV që përfundon në neoplazma të tjera malinje të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të tjera që lidhen me ta

B21.7 Sëmundja HIV që përfundon në neoplazma malinje multiple

B21.8 Sëmundja HIV që përfundon në neoplazma të tjera malinje

B21.9 Sëmundja HIV që përfundon në neoplazma malinje të paspecifikuara

B22 **Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje të tjera të specifikuara**

B22.0 Sëmundja HIV që përfundon në encefalopati

Demencë për shkak të HIV

B22.1 Sëmundja HIV që përfundon në pneumoni limfoide intersticiale

B22.2 Sëmundja HIV që përfundon në sindromin e kaheksisë

Sëmundje HIV që përfundon me pamundësi për t'u rritur

Sëmundje e dobësimit

B22.7 Sëmundja HIV që përfundon në sëmundje të shumta, të klasifikuara diku tjetër

Shënim: Për këtë kategori duhen përdorur rregullat e kodimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë të dhëna ne Vëllimin 2.

B23 **Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje apo kushte (kondita) shëndetësore të tjera**

B23.0 Sindrom i infeksionit HIV akut

B23.1 Sëmundja HIV që përfundon në limfadenopati (persistente) të gjeneralizuar

B23.2 Sëmundja HIV që përfundon në anomali hematologjike e imunologjike, të paklasifikuara diku tjetër

B23.8 Sëmundja HIV që përfundon në sëmundje të tjera të specifikuara

B24 **Sëmundje e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV] e paspecifikuar**

Përfshin: sindromin e imunodefiçiencës humane të fituar [AIDS] NOS
kompleksin e lidhur me AIDS [ARC] NOS

Sëmundje të tjera virale (B25–B34)

B25 **Sëmundja nga Citomegaloviruset**

Përjashton: infeksionin kongjenital nga citomegalovirus (P35.1)
mononukleozën nga citomegalovirus (B7.1)

B25.0† **Pneumoni nga citomegaloviruset (J17.1*)**
B25.1† **Hepatit nga citomegaloviruset (K77.0*)**
B25.2† **Pankreatit nga citomegaloviruset (K87.1*)**
B25.8 **Sëmundje të tjera nga citomegaloviruset**
B25.9 **Sëmundje nga citomegaloviruset, e paspecifikuar**

B26 **Shytat (=Parotiti epidemik)**

Përfshin: parotitin:
- epidemik
- infektiv

B26.0† **Orkit nga shytat (N51.1*)**
B26.1† **Meningit nga shytat (G02.0*)**
B26.2† **Encefalit nga shytat (G05.1*)**
B26.3† **Pankreatit nga shytat (K87.1*)**
B26.8 **Shytat me komplikacione të tjera**

Shytat:
- artriti† (M01.5*)
- miokarditi† (I41.1*)
- nefriti† (N08.0*)
- polinefriti† (K87.1*)

B26.9 **Shytat pa komplikacione**

Shytat:

- NOS
- parotiti NOS

B27 Mononukleoza infeksioze

Përfshin: ethen glandulare (gjendrore)
anginën monocitike
sëmundjen e Pfeiffer

B27.0 **Mononukleoza gamaherpesvirale**

Mononukleoza nga virusi Epstein-Barr

B27.1 **Mononukleoza nga citomegaloviruset**

B27.8 **Infeksione të tjera mononukleotike**

B27.9 **Mononukleozë infeksioze e paspecifikuar**

B30 Konjunktivit viral

Përjashton: sëmundjen e syve

- herpesvirale [nga herpes simplex] (B00.5)
- zoster (B02.3)

B30.0† **Keratokonjunktivit nga adenoviruset (H19.2*)**

Keratokonjunktiviti epidemik
Syri i punëtorit të kantierit të ndërtimit të anijeve

B30.1† **Konjunktivit nga adenoviruset (H13.1*)**

Konjunktiviti folikular adenoviral akut
Konjunktiviti i pishinave të notit

B30.2 **Faringokonjunktivit viral**

B30.3† **Konjunktivit akut hemorragjik epidemik (enteroviral) (H13.1*)**

Konjunktivit i shkaktuar nga:

- virusi coxsackie 24
- enterovirusi 70

Konjunktiviti hemorragjik (akut) (epidemik)

B30.8† **Konjunktivit tjetër viral (H13.1*)**

Konjunktiviti i Newcastle

B30.9 **Konjunktivit viral i paspecifikuar**

B33 Sëmundje të tjera virale, të paklasifikuara diku tjetër

B33.0 Mialgjia epidemike

Sëmundja e Bornholm

B33.1 Sëmundja e Ross River (=lumit Ross)

Poliartriti dhe ekzantema epidemike

Ethja e lumit Ross

B33.2 Kardit viral (=Infeksion viral i zemrës)

B33.3 Infeksione nga retroviruset, të paklasifikuara diku tjetër

Infeksione nga retroviruset NOS

B33.4† Sindroma (kardio-)pulmonare e Hantaavirus (J17.1*)

Sëmundje nga Hantaavirus me manifestime pulmonare

Sëmundja nga virusi Sin Nombre

Përdorni kodin shtesë (N17.9), nëse dëshironi, për të identifikuar insufiçiencën renale që shoqërohet me këtë sindromë dhe që shkaktohet nga hantaaviruset e Andeve, Bayou dhe Black Creek Canal.

Përjashton: ethet hemorragjike me manifestim renal (A98.5)

B33.8 Sëmundje të tjera virale të specifikuara

B34 Infeksion viral me lokalizim të paspecifikuar

Përjashton: sëmundjen nga citomegalovirus NOS (B25.9)

infeksionin nga herpesvirus [herpes simplex] NOS (B00.9)

infeksionin nga agjentët viralë retrovirus NOS (B33.3), si dhe shkaqet e sëmundjeve të klasifikuar në kapituj të tjerë (B97.-)

B34.0 Infeksion nga adenoviruset, i paspecifikuar

B34.1 Infeksion nga enteroviruset, i paspecifikuar

Infeksion nga virus coxsackie NOS

Infeksion nga enterovirus NOS

B34.2 Infeksion nga koronaviruset, i paspecifikuar

Përjashton: sindromën e rëndë respiratore akute [SARS] (U04.9)

B34.3 Infeksion nga parvoviruset, i paspecifikuar

B34.4 Infeksion nga papovaviruset, i paspecifikuar

B34.8 Infeksione të tjera virale me lokalizim të paspecifikuar

B34.9 Infeksion viral i paspecifikuar

Viremia NOS

Mykozat
(B35–B49)

Përjashton: pneumonitin nga mbindjeshmëria për shkak të pluhurit organik (J67.-)

mykozën fungoide (C84.0)

B35 Dermatofitoza

Përfshin: favus

infeksionet nga speciet e *Epidermophyton*, *Microsporum* dhe *Trichophyton tinea*, çdo lloj përveç atyre në B36.-

B35.0 Dermatofitía e mjekrës dhe sikoza e kokës (=Tinea barbae dhe tinea capitis)

Dermatofitía e mjekrës

Kerion

Dermatofitía e kokës

Sikoza, mykotike

B35.1 Dermatofitía e thonjve (=Tinea unguium) (=Onkomykoza)

Dermatofitia onikia (=Onikia dermatofitike)

Dermatofitía e thoit

Onikomykoza

Dermatofitía e thonjve

B35.2 Dermatofitía e duarve (=Tinea manuum)

Dermatofitoza e dorës

Dermatofitía e dorës

B35.3 Dermatofitía e këmbës (=Tinea pedis) (=Këmba e atletit)

Këmba e atletit

Dermatofitoza e këmbës

B35.4 Dermatofitía e trupit (=Tinea corporis)

Dermatofitía e trupit

B35.5 Dermatofitía imbrikata (=Tinea imbricata)

Tokelau

B35.6 Dermatofitía inguinale (=Tinea cruris)

Kruatja e Dhobi

Dermatofitía inguinale

Kruajtja e Jock

B35.8 Dermatofití të tjera

Dermatofitozat:

- e perhapura
- granulomatoze

B35.9 Dermatofití e paspecifikuar

Dermatofití NOS

B36 Mykoza të tjera sipërfaqësore

B36.0 Pityriasis versicolor

Tinea:

- flava
- versicolor

B36.1 Dermatofitía gri (=Tinea nigra)

Keratomycosis nigricans palmaris (=Keratomykoza nigrikans e pëllëmbës)

Mikrosporosis nigra

Pityriasis nigra

B36.2 Piedra e bardhë (=Infeksion mykotik i qimeve të mjekrës, mustaqeve, sqetullës dhe organeve gjenitale)

Tinea blanca

B36.3 Piedra e zezë (=Infeksion mykotik i qimeve të skalpit)

B36.8 Mykoza të tjera sipërfaqësore të specifikuara

B36.9 Mykozë sipërfaqësore e paspecifikuar

B37 Kandidiaza

Përfshin: kandidozën
moniliazën

Përjashton: kandidiazën e të porsalindurit

B37.0 Stomatit nga kandida

B37.1 Kandidiazë pulmonare

B37.2 Kandidiazë e lëkurës dhe e thonjve

Nga Kandida:

- onikia
- paraonikia

Përjashton: dermatitin nga pelenat (L22)

B37.3† **Kandidiazë e vulvës dhe e vaginës (N77.1*)**
Vulvovagini nga Kandida
Vulvovaginiti nga Monilia

B37.4† **Kandidiazë e zonave të tjera uro-gjenitale**
Kandidiazë:
- balanit† (N51.2)
- uretrit† (N37.0)

B37.5† **Meningit nga kandida (G02.1*)**

B37.6† **Endokardit nga kandida (I39.8*)**

B37.7 **Septicemi nga kandida**

B37.8 **Kandidiazë me lokalizime të tjera**
Kandidiazë:
- keilitis
- enteritis

B37.9 **Kandidiazë e paspecifikuar**
Kandidiazë NOS

B38 Koksidioidomykoza

B38.0 **Koksidioidomykozë pulmonare akute**

B38.1 **Koksidioidomykozë pulmonare kronike**

B38.2 **Koksidioidomykozë pulmonare e paspecifikuar**

B38.3 **Koksidioidomykozë e lëkurës**

B38.4† **Meningit nga koksidioidomykoza (G02.1*)**

B38.7 **Koksidioidomykozë e përhapur**
Koksidioidomykozë e gjeneralizuar

B38.8 **Koksidioidomykozë e formave të tjera**

B38.9 **Koksidioidomykozë e paspecifikuar**

B39 Histoplasmoza

B39.0 **Histoplasmozë pulmonare akute nga *Histoplasma capsulatum***

B39.1 **Histoplasmozë pulmonare kronike nga *Histoplasma capsulatum***

B39.2 **Histoplasmozë pulmonare nga *Histoplasma capsulatum*, e paspecifikuar**

B39.3 **Histoplasmozë e përhapur nga *Histoplasma capsulatum***
Histoplasmozë e gjeneralizuar nga *Histoplasma capsulatum*

B39.4 **Histoplasmozë nga *Histoplasma capsulatum*, e paspecifikuar**
Histoplasmoza amerikane
B39.5 **Histoplasmozë nga Histoplasmoza duboisii**
Histoplasmoza afrikane
B39.9 **Histoplazmozë e paspecifikuar**

B40 **Blastomykoza**
Përjashton: blastomykozën braziliane (B41.-)
blastomykozën keloidale (B48.0)

B40.0 **Blastomykozë pulmonare akute**
B40.1 **Blastomykozë pulmonare kronike**
B40.2 **Blastomykozë pulmonare e paspecifikuar**
B40.3 **Blastomykozë e lëkurës**
B40.7 **Blastomykozë e përhapur**
Blastomykozë e gjeneralizuar
B40.8 **Blastomykozë e formave të tjera**
B40.9 **Blastomykozë e paspecifikuar**

B41 **Parakoksidioidomykoza**
Përfshin: blastomykozën braziliane
sëmundjen Lutz

B41.0 **Parakoksidioidomykozë pulmonare**
B41.7 **Parakoksidioidomykozë e përhapur**
Parakoksidioidomykozë e gjeneralizuar
B41.8 **Parakoksidioidomykozë e formave të tjera**
B41.9 **Parakoksidioidomykozë e paspecifikuar**

B42 **Sporotrikoza**

B42.0† **Sporotrikozë pulmonare (J99.8*)**
B42.1 **Sporotrikozë limfokutane**
B42.7 **Sporotrikozë e përhapur**
Sporotrikozë e gjeneralizuar
B42.8 **Sporotrikozë e formave të tjera**

B42.9 Sporotrikozë e paspecifikuar

B43 Kromomykozë dhe absces femykotik

B43.0 Kromomykozë e lëkurës
Dermatit verrukozal
B43.1 Absces feomykotik i trurit
Kromomykozë e trurit
B43.2 Absces dhe cist feomykotik subkutan (i nënlëkurës)
B43.8 Kromomykozë e formave të tjera
B43.9 Kromomykozë e paspecifikuar

B44 Aspergiloza

Përfshin: aspergilomën

B44.0 Aspergilozë pulmonare invazive
B44.1 Aspergilozë tjetër pulmonare
B44.2 Aspergilozë tonsilare
B44.7 Aspergilozë e përhapur
Aspergilozë e gjeneralizuar
B44.8 Forma të tjera të aspergilozës
B44.9 Aspergilozë e paspecifikuar

B45 Kriptokokoza

B45.0 Kriptokokozë pulmonare
B45.1 Kriptokokozë e trurit
Meningiti kriptokokal† (G02.1*)
Kriptokokozë meningocerebrale
B45.2 Kriptokokozë e lëkurës
B45.3 Kriptokokozë e kockës
B45.7 Kriptokokozë e përhapur
Kriptokokozë e gjeneralizuar
B45.8 Kriptokokozë e formave të tjera
B45.9 Kriptokokozë e paspecifikuar

B46 Zygomykoza

B46.0 **Mukormykozë pulmonare**
B46.1 **Mukormykozë e trurit**
B46.2 **Mukormykozë gastrointestinale**
B46.3 **Mukormykozë e lëkurës**
Mukormykozë e nënlëkurës
B46.4 **Mukormykozë e përhapur**
Mukormykozë e gjeneralizuar
B46.5 **Mukormykozë e paspecifikuar**
B46.8 **Zygomykoza të tjera**
Entomoftoromykoza
B46.9 **Zygomykozë e paspecifikuar**
Fykomykozë NOS

B47 Mycetoma

B47.0 **Eumycetomë**
Këmba Madura, mykotike
Maduromykoza
B47.1 **Aktinomycetomë**
B47.9 **Mycetomë e paspecifikuar**
Këmba Madura, NOS

B48 Mykoza të tjera, të paklasifikuara diku tjetër

B48.0 **Lubomykozë**
Blastomykoza keloidale
Sëmundja Lobo
B48.1 **Rinosporidiozë**
B48.2 **Aleskeriazë**
Infeksion nga *Pseudalleschera boydii*
Përjashtohet: eumycetoma (B47.0)
B48.3 **Geotrikozë**
Stomatiti geotrikozik
B48.4 **Penicilozë**

B48.7 **Mykoza oportunistike**

Mykozat e shkaktuara nga myket me virulencë të ulët, që mund të shkaktojnë një infeksion vetëm si pasojë e faktorëve si ekzistenca e një sëmundje debilituese, ose administrimi i imunosupresorëve ose agjentëve të tjerë terapeutike, ose terapisë me radiacion. Shumica e mykeve shkaktare janë saprofite në tokë dhe në bimët në kalbje.

B48.8 **Mykoza të tjera të specifikuara**

Adiaspiromykosa

B49 **Mykozë e paspecifikuar**

Përfshin: fungeminë NOS

Sëmundje nga protozoarët (B50–B64)

Përjashton: amebiazën (A06.-)

sëmundje të tjera parazitare të zorrëve (A07.-)

B50 **Malarie nga *Plasmodium falciparum***

Përfshin infeksionet e ndryshme nga *Plasmodium falciparum* së bashku me speciet e tjera të *Plasmodium*

B50.0 **Malarie nga *Plasmodium falciparum* me komplikacione në tru**

Malarie nga *Plasmodium falciparum* në tru NOS

B50.8 **Malarie tjetër e rëndë dhe me komplikacione nga *Plasmodium falciparum***

Malarie e rëndë ose malarie me komplikacione nga *Plasmodium falciparum* NOS

B50.9 **Malarie nga *Plasmodium falciparum*, e paspecifikuar**

B51 **Malarie nga *Plasmodium vivax***

Përfshin: infeksione të ndryshme të Plasmodium vivax me të tjera specie të *Plasmodium*, përveç *Plasmodium falciparum*

Përjashton: kur përfshihet me *Plasmodium falciparum* (B50.-)

B51.0 **Malarie nga *Plasmodium vivax* me rupturë të shpretkës**

B51.8 **Malarie nga *Plasmodium vivax* me komplikacione të tjera**

B51.9 **Malarie nga *Plasmodium vivax* pa komplikacione**

Malarie nga *Plasmodium vivax* NOS

B52 **Malarie nga *Plasmodium malariae***

Përfshin: infeksione të ndryshme të *Plasmodium malariae* me të tjera specie të *Plasmodium*, përveç *Plasmodium falciparum* dhe *Plasmodium vivax*

Përjashton: kur përfshihet me *Plasmodium*

- *falciparum* (B50.-)
- *vivax* (B51.-)

B52.0 **Malarie nga *Plasmodium malariae* me nefropati**

B52.8 **Malarie nga *Plasmodium malariae* me komplikacione të tjera**

B52.9 **Malarie nga *Plasmodium malariae* pa komplikacione**

Malarie nga *Plasmodium malariae* NOS

B53 **Malarie tjetër e vërtetuar me analizë parazitologjike**

B53.0 **Malarie nga *Plasmodium ovale***

Përjashton: kur përfshihet me *Plasmodium*

- *falciparum (B50.-)*
- *malariae (B52.-)*
- *vivax (B51.-)*

B53.1 **Malarie nga Plasmodiet simiane (=Plasmodiumet e majmunit)**

Përjashton: kur përfshihet me *Plasmodium*

- *falciparum (B50.-)*
- *malariae (B52.-)*
- *ovale (B53.0)*
- *vivax (B51.-)*

B53.8 **Malarie tjetër e konfirmuar me analizë parazitologjike, e paklasifikuar diku tjetër**

Malarie e konfirmuar me analizë parazitologjike NOS

B54 **Malarie, e paspecifikuar**

Përfshin: malarien e diagnostikuar klinikisht pa konfirmim parazitologjik

B55 **Leishmaniaza**

B55.0 **Leishmaniazë viscerale (=e organeve)**
Kala-azar
Leishmaniazë dermale post-kala-azar

B55.1 **Leishmaniazë kutane (=e lëkurës)**

B55.2 **Leishmaniazë mukokutane (=e mukozave dhe e lëkurës)**

B55.9 **Leishmaniazë e paspecifikuar**

B56 Tripanozomiaza afrikane

B56.0 **Tripanozomiaza gambiense (e Gambias)**
Infeksione nga *Trypanosoma brucei gambiense*
Sëmundja e gjumit e Afrikës Perëndimore

B56.1 **Tripanozomiaza rodeziane (e Rodezisë)**
Sëmundja e gjumit e Afrikës Lindore
Infeksione nga *Trypanosoma brucei rhodesiense*

B56.9 **Tripanozomiazë afrikane e paspecifikuar**
Sëmundja e gjumit, NOS
Tripanozomiaza NOS, në vende në Afrikë ku është e përhapur

B57 Sëmundje e Chagas

Përfshin: Tripanozomiazën Amerikane
infeksione nga *Trypanosoma cruzi*

B57.0† **Sëmundje akute e Chagas me interesim të zemrës (I41.2*; I98.1*)**
Sëmundje akute e Chagas me:
- prekje të zemrës dhe vazave NEC (I98.1*)
- miokardit (I41.2*)

B57.1 **Sëmundje akute e Chagas pa interesim të zemrës**
Sëmundje akute e Chagas, NOS

B57.2† **Sëmundje (kronike) e Chagas me interesim të zemrës (I42.2*; I98.1*)**
Tripanozomiaza amerikane NOS
Sëmundja (kronike) e Chagas
- NOS
- prekje të zemrës dhe vazave NEC (I98.1*)
- miokardit (I41.2*)

Tripanozomiaza NOS, në zona ku Chagas është prevalente

B57.3 **Sëmundje (kronike) e Chagas me interesim të sistemit të tretjes**

B57.4 **Sëmundje (kronike) e Chagas me interesim të sistemit nervor**

B57.5 **Sëmundje (kronike) e Chagas me interesim të organeve të tjera**

B58 **Toksoplasmoza**

Përfshin: infeksion nga *Toxoplasma gondii*

Përjashton: toksoplazmozën kongjenitale (P37.1)

B58.0† **Okulopati nga toksoplasmoza**

Korioretiniti toksoplazmik (H32.0*)

B58.1† **Hepatit nga toksoplasma (K77.0*)**

B58.2† **Meningoencefalit nga toksoplasma (G05.2*)**

B58.3† **Toksoplasmozë e mushkërive (J17.3*)**

B58.8 **Toksoplasmozë me interesim të organeve të tjera**

- Miokardit† (I41.2*)
- Miosit † (M63.1*)

B58.9 **Toksoplasmozë e paspecifikuar**

B59† **Pneumocistoza (J17.3*)**

Pneumonia nga

- *Pneumocystis carinii*
- *Pneumocystis jirovecii*

B60 **Sëmundje të tjera nga protozoarët, të paklasifikuara diku tjetër**

Përjashton: kriptosporidiozën (A07.2)
mikrosporidiozën intestinale (A07.8)
isosporiazën (A07.3)

B60.0 **Babesioza**

Piroplasmoza

B60.1 **Akantamebiaza**

Konjunktiviti nga *Acanthamoeba*† (H13.1*)

Keratokonjunktiviti nga *Acanthamoeba*† (H19.2*)

B60.2 **Negleriaza**

Meningoencefaliti parësor nga ameba† (G05.2*)

B60.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara nga protozoarët**

Mikrosporidioza

B64 **Sëmundje nga protozoarët, të paspecifikuara**

Helmintiazat
(B65–B83)

B65 **Scistosomiaza [Bilhariaza]**

Përfshin: ethet nga kërminjtë

B65.0 **Scistosomiaza nga *Schistosoma haematobium* [Scistosomiaza urinare]**

B65.1 **Scistosomiaza nga *Schistosoma mansoni* [Scistosomiaza intestinale]**

B65.2 **Scistosomiaza nga *Schistosoma japonicum***

Scistosomiaza aziatike

B65.3 **Dermatiti cerkarial**

Kruarja e notarit

B65.8 **Scistosomiaza të tjera**

Infeksione nga *Schistosoma*:

- *intercalatum*
- *mattheei*
- *mekongi*

B65.9 **Scistosomiazë e paspecifikuar**

B66 **Infeksione të tjera nga trematodët**

B66.0 **Opistorkiaza**

Infeksione nga

- trematodët në mëlçinë e maces
- *Opisthorchis (felineus)(viverrini)*

B66.1 **Klonorkiaza**

Infeksione nga

- trematodët në mëlçinë kineze
- *Clonorchis sinensis*
- trematodët në mëlçinë lindore

B66.2 **Dikroceliaza**

Infeksione nga

- *Dicrocoelium dendriticum*
- Trematodët Lancet

B66.3 **Fashioliaza**

Infeksione nga *Fasciola*:

- *gigantica*
- *hepatica*
- *indica*

trematodët në mëlçinë e deles

B66.4 **Paragonimiaza**

Infeksione nga *Paragonimus*

trematodët në mushkëri

distomiaza në mushkeri

B66.5 **Fashiolopsiaza**

Infeksione nga *Fasciolopsis buski*

distomiaza në zorrë

B66.8 **Infeksione të tjera të specifikuara nga trematodët**

Ekinostomiaza

Heterofiaza

Metagonimiaza

Nanofitiaza

Watsoniaza

B66.9 **Infeksion nga trematodët, i paspecifikuar**

B67 Ekinokokoza

Përfshin: hidatidozën

B67.0 **Infeksion nga *Echinococcus granulosus* i mëlçisë**

B67.1 **Infeksion nga *Echinococcus granulosus* i mushkërisë**

B67.2 **Infeksion nga *Echinococcus granulosus* i kockës**

B67.3 **Infeksion tjetër nga *Echinococcus granulosus*, me shumë lokalizime**

B67.4 **Infeksion nga *Echinococcus granulosus*, i paspecifikuar**

krimbi i qenit (infeksion nga)

B67.5 **Infeksion nga *Echinococcus multilocularis* i mëlçisë**

B67.6 **Infeksion tjetër nga *Echinococcus multilocularis*, me shumë lokalizime**

B67.7 **Infeksion nga *Echinococcus multilocularis*, i paspecifikuar**

B67.8 **Ekinokokokozë e paspecifikuar e mëlçisë**

B67.9 **Ekinokokokozë tjetër dhe e paspecifikuar**

Ekinokokoza NOS

B68 Teniaza

Përjashton: cisticerkozën (B69.-)

B68.0 **Teniazë nga *Taenia solium***

krimbi i derrit (infeksion nga)

B68.1 **Teniazë nga *Taenia saginata***

krimbi i kaut (infeksion nga)

Infeksion nga krimbi i rritur *Taenia saginata*

B68.9 **Teniazë, e paspecifikuar**

B69 Cisticerkoza

Përfshin: infeksionin cisticerkozë nga larvat e *Taenia solium*

B69.0 **Cisticerkozë e sistemit nervor qendror**

B69.1 **Cisticerkozë e syrit**

B69.8 **Cisticerkozë me lokalizime të tjera**

B69.9 **Cisticerkozë e paspecifikuar**

B70 Difilobotriaza dhe sparganoza

B70.0 **Difilobotriaza**

Infeksion nga *Diphyllobothrium* (adult)(*latum*)(*pacificum*)

krimbi i peshkut (infeksion nga)

Përjashton: Difilobotriazën nga larvat (B70.1)

B70.1 **Sparganoza**

Infeksion nga:

- *Sparganum (mansoni)(proliferum)*
- *Spirometra* (larva)

Difilobotriaza nga larvat
Spirometroza

B71 Infeksione të tjera nga cestodët

B71.0 Himenolepiaza
krimbi xhuxh (infeksion nga)
krimbi i miut (infeksion nga)

B71.1 Dipilidiaza

B71.8 Infeksione të tjera të specifikuara nga cestodët
Coenuroza

B71.9 Infeksion nga cestodët, i paspecifikuar
Infeksion nga krimbi NOS

B72 Drakunkuliaza
Përfshin: infeksionin nga krimbi i Guinesë
infeksionin nga *Dracunculus medinensis*

B73 Onkocerkiaza
Përfshin: infeksionin nga *Onchocerca volvulus*
onkocerkozën
verbimin e lumit

B74 Filariaza
Përjashton: onkoçerkiazën (B73)
eozinofilinë tropikale (pulmonare) NOS (J82)

B74.0 Filariazë nga *Wuchereria bancrofti*
Bankoftiane:
- elefantiaza
- filariaza

B74.1 Filariazë nga *Brugia malayi*

B74.2 Filariazë nga *Brugia timori*

B74.3 Loiaza
Enjtja Kalabar
Sëmundja e krimbit të syrit në Afrikë

Infeksioni *Loa loa*

B74.4 **Mansoneliaza**

Infeksione nga *Mansonella*:

- *ozzardi*
- *perstans*
- *streptocerca*

B74.8 **Filariaza të tjera**

Dirofilariaza

B74.9 **Filariazë e paspecifikuar**

B75 Trikineloza

Përfshin: infeksione nga speciet e *Trichinella*
trikiniazën

B76 Sëmundje të shkaktuara nga nematodët

Përfshin: uncinariazën

B76.0 **Ankilostomiaza**

Infeksione nga speciet e *Ancylostoma*

B76.1 **Nekatoriaza**

Infeksione nga *Necator americanus*

B76.8 **Sëmundje të tjera të shkaktuara nga nematodët**

B76.9 **Sëmundje nga nematodët, e paspecifikuar**

Larvat kutane migrante NOS

B77 Askariaza

Përfshin: askaridiazën
infeksionin nga krimbi i rrumbullakët

B77.0 **Askariazë me komplikacione të zorrëve**

B77.8 **Askariazë me komplikacione të tjera**

B77.9 **Askariazë e paspecifikuar**

B78 Strongiloidiaza

Përjashton: trikostrongiliazën (B81.2)

B78.0 **Strongiloidiazë e zorrëve**

B78.1 **Strongiloidiazë e lëkurës**

B78.7 **Strongiloidiazë e përhapur**

B78.9 **Strongiloidiazë e paspecifikuar**

B79 Trikuriaza

Përfshin: trikocefaliazën
krimbi kamzhik (sëmundjen nga)(infeksionin nga)

B80 Enterobiaza

Përfshin: oksiuriazën
infeksion nga krimbi gjilpërë
infeksionin nga krimbi pe

B81 Helmintiaza të tjera të zorrëve (intestinale), të paklasifikuara diku tjetër

Përjashton: angiostrongiliazën nga
- *Angiostrongylus costaricensis (B83.2)*
- *Parastrongylus costaricensis (B83.2)*

B81.0 **Anisakiaza**

Infeksion nga larvat e *Anisakis*

B81.1 **Kapilariaza e zorrëve**

Kapilariaza NOS

Infeksion nga *Capillaria philippinensis*

Përjashton: kapilariazën hepatike (B83.8)

B81.2 **Trikostrongiliaza**

B81.3 **Angiostrongiliaza e zorrëve**

Angiostrongiliaza nga:
- *Angiostrongylus costaricensis*
- *Parastrongylus costaricensis*

B81.4 **Helmintiazat e përziera të zorrëve**

Infeksione për shkak të helmintëve të zorrëve që mund të klasifikohen në më shumë se një kategori B65.0-B81.3 dhe B81.8

Helmintiazat e ndryshme NOS

B81.8 **Helmintiaza të tjera të specifikuara të zorrëve**

Infeksion nga:

- speciet e *Oesophagostomum* [ezofagostomiazë]
- *Ternidens deminutus* [ternidensiazë]
- *Ternidens diminutus* [ternidensiazë]

B82 **Parazitizëm i specifikuar i zorrëve**

B82.0 **Helmintiazë e zorrëve, e paspecifikuar**

B82.9 **Parazitizëm i zorrëve, i paspecifikuar**

B83 **Helmintiaza të tjera**

Përjashton: kapiliariazën:
- NOS (B81.1)
- e zorrëve (B81.1)

B83.0 **Larva migruese e organeve të brendshme**

Toksokariaza

B83.1 **Gnatostomiaza**

Enjtjet e lëvizshme

B83.2 **Angiostrongiliaza nga *Parastrongylus cantonensis***

Angiostrongiliaza nga *Angiostrongylus cantonensis*

Meningoencefaliti eozinofilik† (G05.2*)

Përjashton: angiostrongiliazën intestinale (B81.3)

B83.3 **Singamiaza**

Singamoza

B83.4 **Hirudiniaza e brendshme**

Përjashton: hirudiniazën e jashtme (B88.3)

B83.8 **Helmintiaza të tjera të specifikuara**

Akantocefaliaza

Gongilonemiaza

Kapilariaza hepatike

Metastrongiliaza

Telaziaza

B83.9 **Helmintiazë e paspecifikuar**

Krimbat NOS

Përjashton: helmintiazën e zorrëve (intestinale) NOS (B82.0)

Pedikuloza, akariaza dhe infestime të tjera (B85–B89)

B85 Pedikuloza dhe ftiriaza

B85.0 Pedikuloza nga *Pediculus humanus capitis*

Pedikuloza nga morri i kokës të njeriut

B85.1 Pedikuloza nga *Pediculus humanus corporis*

Pedikuloza nga morri i trupit të njeriut

B85.2 Pedikulozë e paspecifikuar

B85.3 Ftiriaza (nga *Phthirus pubis*)

Infestim nga:

- morri-gaforre
- *Phthirus pubis*

B85.4 Pedikulozë dhe ftiriazë së bashku

Infestim i klasifikueshëm në më shumë se një kategori B85.0-B85.3

B86 Skabies (=Zgjebja)

Përfshin: kruajtjen sarkoptike

B87 Miaza

Përfshin: infestimin nga larva mizash

B87.0 Miaza e lëkurës

Miaza zvarritëse

B87.1 Miaza e plagëve

Miaza traumatike

B87.2 Miaza e syrit (=Miaza okulare)

B87.3 Miaza e faringut dhe hundës (=Miaza nazofaringeale)

Miaza laringeale

B87.4 Miaza e veshit

B87.8 Miaza në vende të tjera

Miaza gjenitourinare

Miaza intestinale

B87.9 **Miazë e paspecifikuar**

B88 **Infestime të tjera**

B88.0 **Akariaza të tjera**

Dermatiti akarin

Dermatiti nga:

- Speciet e *Demodex*
- *Dermanyssus gallinae*
- *Liponyssoides sanguineus*

Trombikuloza

Përjashton: zgjeben (B86)

B88.1 **Tungiaza (infestim nga pleshti i rërës)**

B88.2 **Infestime nga artropodë të tjerë**

Skarabiaza

B88.3 **Hirudiniaza e jashtme**

Infestimet e pleshtit NOS

Përjashton: hirudiniazën e brendshme (B83.4)

B88.8 **Infestime të tjera të specifikuara**

Iktioparazitizëm nga *Vandellia cirrhosa*

Linguatulozë

Porocefaliazë

B88.9 **Infestim i paspecifikuar**

Infestim (lëkurë) NOS

Infestim nga mitet NOS

Parazitët e lëkurës

B89 **Sëmundje parazitare e paspecifikuar**

Pasojat e sëmundjeve infektive e parazitare (B90–B94)

Shënim: Kategoritë B90-B94 përdoren për të treguar gjendje në kategoritë A00-B89 që vijnë si shkak i këtyre pasojave, të cilat në vetvete janë të klasifikuara diku tjetër. 'Pasojat' përfshijnë gjendje të përcaktuara si të tilla; ato gjithashtu

përfshijnë efekte të vonshme të sëmundjes të klasifikueshme në kategoritë më sipër, nëse ka fakte që sëmundja nuk është më e pranishme. Përdorimi i këtyre kategorive duhet të lidhet me rregullat dhe protokollet e kodimit për sëmundshmërinë dhe vdekshmërinë në Vëllimin 2.

Nuk duhen përdorur për infeksionet kronike. Kodoni infeksionet aktuale si kronike ose sëmundje infektive aktive sipas situatës.

B90 **Pasoja [sekela] të tuberkulozit**

B90.0 **Pasoja [sekela] të tuberkulozit në sistemin nervor qendror**

B90.1 **Pasoja [sekela] të tuberkulozit në organet urogjenitale**

B90.2 **Pasoja [sekela] të tuberkulozit në kocka e në kyçe**

B90.8 **Pasoja [sekela] të tuberkulozit në organe të tjera**

B90.9 **Pasoja [sekela] të tuberkulozit në traktin respirator dhe tuberkulozit të paspecifikuar**

Pasoja [sekela] të tuberkulozit NOS

B91 **Pasoja [sekela] të poliomielitit**

Përjashton: sindromën pas polios (G14)

B92 **Pasoja [sekela] të lebrës**

B94 **Pasoja [sekela] të sëmundjeve të tjera dhe të paspecifikuara infektive dhe parazitare**

B94.0 **Pasoja [sekela] të trakomës**

B94.1 **Pasoja [sekela] të encefalitit viral**

B94.2 **Pasoja [sekela] të hepatitit viral**

B94.8 **Pasoja [sekela] të sëmundjeve të tjera të specifikuara infektive dhe parazitare**

B94.9 **Pasoja [sekela] të sëmundjeve të paspecifikuara infektive ose parazitare**

Infeksione të tjera bakteriale e virale dhe nga agjentë të tjerë infektivë (infeksiozë)

(B95–B97)

Shënim: Këto kategori nuk duhen përdorur kurrë ne kodimin primar. Këto kode jepen për përdorim si kode shtesë atëherë kur dëshirohet të identifikohen agjentë infeksioze të sëmundjeve të klasifikuara tjetërkund.

B95 *Streptokoku* dhe *Stafilokoku* si shkaqe të sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B95.0 *Streptokoku* i grupit A, si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B95.1 *Streptokoku* i grupit B, si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B95.2 *Streptokoku* i grupit D, si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B95.3 *Streptococcus pneumoniae*, si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B95.4 *Streptokok* tjetër si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B95.5 *Streptokok* i paspecifikuar si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B95.6 *Staphylococcus aureus* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B95.7 *Stafilokok* tjetër si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B95.8 *Stafilokok* i paspecifikuar si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B96 Agjentë të tjerë bakteriale si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B96.0 *Mycoplasma pneumoniae [M. pneumoniae]* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

Pleuro-pneumonia-like-organism (PPLO)

B96.1 *Klebsiella pneumoniae [K. Pneumoniae]* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B96.2 *Escherichia coli [E. Coli]* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B96.3 *Haemophilus influenzae [H. influenzae]* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B96.4 *Proteus (mirabilis)(morganii)* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B96.5	*Pseudomonas (aeruginosa)(mallei)(pseudomallei)* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B96.6	*Bacillus fragilis [B fragilis]* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B96.7	*Clostridium perfringens [C. perfringens]* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B96.8	Agjentë të tjerë bakterialë të specifikuar si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B97 Agjentë viralë si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B97.0	Adenoviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B97.1	Enteroviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë Virus Coxsackie Virus Echo
B97.2	Koronaviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B97.3	Retroviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë Lentivirus Oncovirus
B97.4	Virusi respirator sincicial si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B97.5	Reoviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B97.6	Parvoviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B97.7	Papilomaviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
B97.8	Agjentë të tjerë viral si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë Metapneumovirusi njerëzor

B98 Agjentë të tjerë infeksiozë si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B98.0 *Helicobacter pylori* [*H.pylori*] si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B98.1 *Vibrio vulnificus* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

Sëmundje infektive të tjera
(B99)

B99 **Sëmundje infektive të tjera dhe të paspecifikuara**

KAPITULLI II

Neoplazmat (C00–D48)

Ky kapitull përmban blloqet si vijon:

C00–C97	Neoplazmat malinje	
	C00–C75	Neoplazmat malinje, të vërtetuara ose të dyshuara, në zona të përcaktuara, përveç indit limfoid, hematopojetik ose të lidhura me to
		C00–C14 Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut
		C15–C26 Neoplazmat malinje të organeve të sistemit digjestiv
		C30–C39 Neoplazmat malinje të organeve të sistemit respirator dhe të atyre intratorakale
		C40–C41 Neoplazmat malinje të kockës dhe kërceve artikulare
		C43–C44 Melanoma dhe neoplazma të tjera malinje të lëkurës
		C45–C49 Neoplazma malinje të indit mezotelial dhe indit të butë
		C50-C50 Neoplazëm malinje e gjirit
		C51–C58 Neoplazmat malinje të organeve gjenitale femërore
		C60–C63 Neoplazmat malinje të organeve gjenitale mashkullore
		C64–C68 Neoplazmat malinje të traktit urinar
		C69–C72 Neoplazmat malinje të syrit, trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror
		C73–C75 Neoplazmat malinje të tiroides dhe gjendrave të tjera endokrine
	C76–C80	Neoplazma malinje të lokalizimeve sekondare dhe të keqspecifikuara apo të paspecifikuara
	C81–C96	Neoplazmat malinje të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to
	C97	Neoplazmat malinje me lokalizime multiple të pavarura
D00-D09	Neoplazmat in situ	
D10-D36	Neoplazmat beninje	
D37-D48	Neoplazmat e papërcaktuara ose me sjellje të panjohur	

Shënime

1. Zonat primare, të keqpërcaktuara, sekondare dhe të papërcaktuara të neoplazmave malinje

Kategoritë C76-C80 përfshijnë neoplazma malinje, për të cilat nuk ka një tregues të qartë të zonës fillestare të kancerit, ose kanceri përcaktohet të jetë i 'përhapur', 'shpërndarë' ose 'i shtrirë' pa përmendur zonën fillestare. Në të dyja rastet, zona primare është e panjohur.

2. Aktiviteti funksional

Te gjitha neoplazmat janë klasifikuar në këtë kapitull, edhe nëse janë aktive nga ana funksionale ose jo. Një kod shtesë nga Kapitulli IV mund të përdoret, nëse dëshirohet, për të identifikuar aktivitetin funksional të lidhur me neoplazmën në fjalë. Për shembull, feokromocitoma malinje e gjendrës mbiveshkore (suprarenale), që prodhon katekolamina, duhet të kodohet si C74 me kodin shtesë E27.5; adenoma bazofile e hipofizës me sindromën Cushing duhet të kodohet D35.2 me kodin shtesë E24.0.

3. Morfologjia

Ka një numër të madh grupesh morfologjike (histologjike) të neoplazmave malinje: karcinomat përfshijnë ato të qelizave skuamoze dhe adenokarcinomat; sarkomat; dhe tumore të tjera të indeve të buta, përfshirë mezoteliomat, limfomat (Hoçkin ose jo); leuçemitë; lloje të tjera specifike ose me vendosje të përcaktuar; dhe kancere të papërcaktuar. Kancer është një term i përgjithshëm dhe mund të përdoret për secilin nga grupet e mësipërme, megjithëse përdoret rrallë për indet limfatike, hematopojetike ose ato të lidhura me to. 'Karcinoma' përdoret shpesh në mënyrë jo korrekte si sinonim i 'kancer'.

Në Kapitullin II, neoplazmat janë klasifikuar kryesisht sipas vend-ndodhjes brenda grupeve madhore lidhur me sjelljen. Në disa raste të veçanta, morfologjia përmendet brenda titujve të kategorisë ose nënkategorisë.

Për ata që duan të identifikojnë llojin histologjik të neoplazmës, lista e kodeve të morfologjisë sipas ICD-O është e mundur të shkarkohet në mënyrë të veçantë online. Kjo listë dikur përfshihej në ICD-10, por që tashmë është e vjetër, pasi ishte një derivat i botimit të dytë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve në Onkologji (ICD-O). ICD-O është një klasifikim me dy akse kryesore, që përdor sisteme klasifikimi të pavarur, bazuar në topografinë dhe morfologjinë. Morfologjia përdor kode 6-shifrore: katër të parët identifikojnë llojin histologjik; i pesti është kodi i sjelljes (malinj primar, malinj sekondar (metatstatik), in situ, beninj, i paqartë nëse beninj ose malinj); dhe i gjashti është kodi i gradës (diferencimit) për tumoret solide, i cili gjithashtu përdoret si një kod i veçantë për limfomat dhe leuçemitë.

Lista e ICD-O mund të shkarkohet nga faqja në internet e OBSH-së për klasifikimet (www.who.int/classifications).

4. Përdorimi i nënkategorive në Kapitullin II

Vëmendje kërkohet në përdorimin e veçantë të nënkategorisë .8 në këtë kapitull [shih shënimin 5]. Atje

ku kërkohet të jepen nënkategori për 'tjetër', ato janë klasifikuar më së shumti si nënkategori .7.

5. Mbivendosja e kufinjve të neoplazmave malinje dhe perdorimi i nënkategorisë 8 (lezionet e mbivendosura)

Kategoritë C00-C75 klasifikojnë neoplazitë malinje primare sipas pikës së tyre të origjinës. Shumë kategori tre-shifrore ndahen më tej dhe emërtohen si pjesë ose nënkategori të organit në fjalë. Një neoplazëm që i mbivendoset dy ose më shumë vendeve brenda të njëjtës kategori tre-shifrore, pika e origjinës të së cilës nuk mund të përcaktohet, duhet të klasifikohet në nënkategorinë .8 ('lezione të mbivendosura'), përveçse atëherë kur ky kombinim është indeksuar diku tjetër. Për shembull, karcinoma e ezofagut dhe e stomakut është indeksuar në mënyrë specifike në C16.0 (kardia), ndërkohë që karcinoma e majës dhe pjesës së brendshme të gjuhës duhet koduar si C02.8. Nga ana tjetër, karcinoma e majës së gjuhës, që shtrihet dhe përfshin pjesën e brendshme të gjuhës, duhet koduar si C02.1 për shkak se pika e origjinës – maja e gjuhës – është e njohur. 'Mbivendosje' do të thotë që zonat e prekura shtrihen pranë njëra-tjetrës. Nënkategoritë e njëpasnjëshme janë shpesh herë pranë njëra-tjetrës anatomikisht, por jo gjithmonë (p.sh. fshikëza e urinës C.67.-), dhe koduesit do t'i duhet të konsultojë tekste anatomie për të përcaktuar marrëdhëniet topografike.

Shpesh një neoplazëm mbivendoset në kufinjtë e kategorive tre-karakterëshe brenda një sistemi të caktuar. Për të rregulluar këtë, janë parashikuar nënkategoritë e mëposhtëme:

C02.8	Lezion i gjerë (i shtrirë) i gjuhës
C08.8	Lezion i shtrirë i gjendrave kryesore të pështymës
C14.8	Lezion i shtrirë i buzës, kavitetit oral dhe faringut
C21.8	Lezion i shtrirë i rektumit, anusit dhe kanalit anal
C24.8	Lezion i shtrirë i traktit biliar
C26.8	Lezion i shtrirë i sistemit tretës
C39.8	Lezion i shtrirë i organeve respiratore dhe i atyre intratorakale
C41.8	Lezion i shtrirë i kockës dhe kërceve (kartilagove) artikulare
C49.8	Lezion i shtrirë i indit lidhor dhe i indit të butë
C57.8	Lezion i shtrirë i organeve gjenitale femërore
C63.8	Lezion i shtrirë i organeve gjenitale mashkullore.
C68.8	Lezion i shtrirë i organeve urinare
C72.8	Lezion i shtrirë i trurit dhe i pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror

Një shembull për këtë është karcinoma e stomakut dhe e zorrës së hollë, që duhet të kodohen C26.8 (lezione të mbivendosura të sistemit digjestiv).

6. Neoplazmat malinje të indit ektopik

Neoplazmat malinje në inde ektopike duhen koduar sipas vendit ku gjenden, p.sh. neoplazma malinje e pankreasit ektopike në ovare duhet koduar si ovare (C56).

7. Perdorimi i indeksit alfabetik për kodimin e neoplazmave

Përveç zonës, për kodimin e neoplazmave duhen marrë në konsideratë dhe morfologjia dhe sjellja, dhe i duhet referuar së pari termit të indeksit alfabetik për përshkrimin morfologjik.

Faqet hyrëse të Vëllimit 3 përfshijnë instruksione të përgjithshme mbi përdorimin korrekt të indeksit alfabetik. Instruksionet specifike dhe shembujt lidhur me neoplazmat mund të konsultohen për të siguruar përdorim korrekt të kategorive dhe nënkategorive në Kapitullin II.

8. Perdorimi i klasifikimit ndërkombëtar të sëmundjeve onkologjike (ICD-O)

Për disa lloje morfologjike të veçantë, Kapitulli II jep ose një klasifikim strikt topografik, ose asgjë fare. Kodet topografike të ICD-O përdoren për të gjitha neoplazmat, veçanërisht për kategoritë me tre ose katër karaktere që përdor Kapitulli II për neoplazmat malinje (C00-C77, C80), duke rritur kështu specifikitetin për zonën për neoplazmat e tjera (malinje sekondare (metastatike), beninje, in situ, dhe të papërcaktuara dhe të panjohura).

Rekomandohet në këtë mënyrë që agjensitë e interesuara në identifikimin si të zonës por dhe të morfologjisë së tumorit, p.sh. regjistrat e kancereve, spitalet onkologjike, departamentet e anatomisë patologjike, si dhe agjensitë e tjera të specializuara mbi kanceret, të përdorin ICD-O.

Neoplazmat malinje
(C00–C97)

Përdorni kodin shtesë (U85), nëse dëshironi, për të identifuar rezistencë, mos-përgjigje dhe refraktaritet të neoplazmës ndaj barnave anti-neoplastike.

Neoplazmat malinje, të vërtetuara ose të dyshuara, në zona të përcaktuara, përveç indit limfoid, hematopojetik ose atij të lidhur me ta
(C00–C75)

Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut
(C00–C14)

C00 **Neoplazëm malinje e buzës**

Përjashton: lëkurën e buzës (C43.0, C44.0)

C00.0 **Anët e jashtme të buzës së sipërme**

Buza e sipërme:
- NOS
- zona e buzëkuqit
- kufiri i vermilion

C00.1 **Anët e jashtme të buzës së poshtëme**

Buza e poshtëme:
- NOS
- zona e buzëkuqit
- kufiri i vermilion

C00.2 **Anët e jashtme të buzës, pa specifikuar (e sipërme apo e poshtëme)**

Kufiri i vermilion NOS

C00.3 **Buza e sipërme, aspekti i brendshëm**

Buza e sipërme:
- pjesa e faqes
- frenulum
- mukoza

- pjesa e gojës

C00.4 **Buza e poshtëme, aspekti i brendshëm**

Buza e poshtëme:

- pjesa e faqes
- frenulum
- mukoza
- pjesa e gojës

C00.5 **Buza, aspekt i brendshëm, i paspecifikuar**

Buza, e paspecifikuar si e sipërme apo e poshtëme:

- pjesa e faqes
- frenulum
- mukoza
- pjesa e gojës

C00.6 **Këndi i buzës**

C00.8 **Lezion i gjerë (i shtrirë) i buzës**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C00.9 **Buzë, pa specifikuar zonën**

C01 Neoplazëm malinje e rrënjës së gjuhës

Përfshin: pjesën e kurrizit të bazës së gjuhës
pjesën e palëvizshme të gjuhës NOS
një të tretën e pasme të gjuhës

C02 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gjuhës

C02.0 **Sipërfaqja e sipërme (shpinore) e gjuhës**

Dy të tretat e përparme të gjuhës, pjesa e sipërme

Përjashton: pjesën e sipërme të bazës së gjuhës (C01)

C02.1 **Maja e gjuhës**

Maja e gjuhës

C02.2 **Sipërfaqja ventrale e gjuhës**

Dy të tretat e përparme të gjuhës, pjesa e poshtëme

Frenulum linguae

C02.3 **Gjuha, dy-të-tretat e përparme, pjesë e paspecifikuar**

Një-e-treta e mesme e gjuhës NOS

Pjesa e lëvizshme e gjuhës NOS

C02.4 **Tonsilet e gjuhës (në bazën e saj)**

Përjashton: tonsilet NOS (C09.9)

C02.8 **Lezion i mbivendosur (i shtrirë) i gjuhës**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje e gjuhës, pika e origjinës të së cilës nuk mund të përcaktohet në asnjë nga kategoritë C01-C02.4

C02.9 **Gjuhë, pa specifikuar zonën e saj**

C03 **Neoplazëm malinje e gingivave (=mishit të dhëmbëve)**

Përfshin: mukozën alveolare
mishin e dhëmbëve

Përjashton: neoplazmat malinje odontogjenike (C41.0-C41.1)

C03.0 **Gingivat e sipërme (=pjesës së sipërme)**

C03.1 **Gingivat e poshtëme (=pjesës së poshtëme)**

C03.9 **Gingivat, pa specifikuar pjesë e sipërme apo e poshtëme**

C04 **Neoplazëm malinje e dyshemesë së gojës**

C04.0 **Dyshemeja e përparme e gojës**

Para bashkimit premolar-kanin

C04.1 **Dyshemeja anësore (laterale) e gojës**

C04.8 **Lezion i shtrirë i dyshemesë së gojës**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C04.9 **Dysheme e gojës, e paspecifikuar**

C05 **Neoplazëm malinje e palatumit të gojës**

C05.0 **Palatum i ashpër**

C05.1 **Palatum i butë**

Përjashton: sipërfaqen nazofaringeale të qiellzës së butë (C11.3)

C05.2 **Uvula**

C05.8 **Lezion i mbivendosur i palatumit**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C05.9 **Palatum, i paspecifikuar**

Çatia e gojës

C06 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gojës

C06.0 Mukoza e faqes

Mukoza e faqes NOS

Faqja e brendshme

C06.1 Vestibuli i gojës

Sulkusi i gojës (i sipërmi) (i poshtëmi)

Sulkusi i buzës (i sipërmi) (i poshtëmi)

C06.2 Zona retromolare

C06.8 Lezion i mbivendosur i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gojës

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C06.9 Goja, e paspecifikuar

Gjendër pështyme e vogël, zonë e papërcaktuar

Kaviteti oral NOS

C07 Neoplazëm malinje e gjendrës parotide

C08 Neoplazëm malinje e gjendrave të tjera dhe të paspecifikuara kryesore të pështymës

Përjashton: neoplazmat malinje të gjendrave të caktuara të vogla të pështymës, të cilat janë klasifikuar sipas vend-ndodhjes së tyre anatomike; neoplazma malinje të gjendrave të vogla të pështymës NOS (C06.9)

gjendra parotide (C07)

C08.0 Gjendra submandibulare (=ndën nofullën e poshtëme)

Gjendra nën-maksilë

C08.1 Gjendra sublinguale (=poshtë gjuhës)

C08.8 Lezion i mbivendosur i gjendrave kryesore të pështymës

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje e gjendrave kryesore të pështymës, origjina e të cilave nuk mund të përcaktohet në ndonjë nga kategoritë C07-C08.1

C08.9 Gjendra kryesore e pështymës, e paspecifikuar

Gjendra kryesore e pështymës NOS

C09 **Neoplazëm malinje e tonsilës (=bajames)**

Përjashton: tonsilet e gjuhës (C02.4)
tonsilet faringeale (C11.1)

C09 0 **Fosa tonsilare**

C09.1 **Harku tonsilar (i përparmë) (i pasëm)**

C09.8 **Lezion i mbivendosur i tonsilës**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C09.9 **Tonsila, e paspecifikuar**

Tonsila:
- NOS
- fauciale
- palatine

C10 **Neoplazëm malinje e orofaringut**

Përjashton: tonsilën (C09.-)

C10.0 **Valekula (=Valekula epiglotike)**

C10.1 **Sipërfaqja e përparme e epiglotisit**

Epiglottis, buza e lirë [kufiri]
Pala(t) glosoepiglotike

Përjashton: epiglotën, pjesa suprahyoide NOS (C32.1)

C10.2 **Muri anësor (lateral) i orofaringut**

C10.3 **Muri i pasëm (posterior) i orofaringut**

C10.4 **Hapja (çarja) brankiale**

Cisti brankial [vend i neoplazisë]

C10.8 **Lezion i mbivendosur i orofaringut**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
Rajoni ngjitur me orofaringun

C10.9 **Orofaring, i paspecifikuar**

C11 **Neoplazëm malinje e nazofaringut**

C11.0 **Muri i sipërm (superior) i nazofaringut**

Çatia e nazofaringut

C11.1 **Muri i pasëm (posterior) i nazofaringut**

Adenoidi

Tonsili faringeal

C11.2 **Muri anësor (lateral) i nazofaringut**

Fossa e Rosenmüller

Hapja e tubit të dëgjimit

Recesi faringeal

C11.3 **Muri i përparmë (anterior) i nazofaringut**

Dyshemeja e nazofaringut

Sipërfaqja (anteriore) (posteriore) nazofaringeale e qiellzës së butë

Kufiri i pasëm i hundës

- koana
- septumi

C11.8 **Lezion i mbivendosur i nazofaringut**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C11.9 **Nazofaring, i paspecifikuar**

Muri i nazofaringut NOS

C12 Neoplazëm malinje e sinusit piriform

Përfshin: fosën piriforme

C13 Neoplazëm malinje e hipofaringut (=faringut të poshtëm)

Perjashton: sinusin piriform (C12)

C13.0 **Zona postkrikoidale**

C13.1 **Pala ariepiglotike, aspekti i faringut të poshtëm**

Pala ariepiglotike

- NOS
- Zona kufitare

Përjashton: palën ariepiglotike, aspekti anësor (C32.1)

C13.2 **Muri i pasëm (posterior) i faringut të poshtëm**

C13.8 **Lezion i mbivendosur i faringut të poshtëm**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C13.9 **Faring i poshtëm, i paspecifikuar**

Muri i faringut të poshtëm NOS

C14 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të buzës, kavitetit oral dhe faringut

Përjashton: kavitetin e gojës NOS (C06.9)

C14.0 **Faring, i paspecifikuar**

C14.1 **Laringofaring**

C14.2 **Rrethi i Waldeyer-it**

C14.8 **Lezion i mbivendosur i buzës, kavitetit oral (hapësirës së gojës) dhe faringut**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje e buzës, kavitetit të gojës dhe faringut, pika e origjinës të së cilës nuk mund të përcaktohet në kategoritë C00-C14.2

Neoplazmat malinje të organeve të sistemit digjestiv (C15–C26)

C15 Neoplazëm malinje e ezofagut

Shënim: Jepen dy nënklasifikime alternative:

.0-.2 sipas përshkrimit anatomik

.3-.5 sipas një-të-tretave

Ky largim nga parimi që kategoritë duhet të jenë përjashtuese me njëra-tjetrën është i qëllimtë, pasi të dy format e terminologjisë janë në përdorim, por ndarjet anatomike që rezultojnë nuk janë analoge.

C15.0 **Ezofag, pjesa cervikale (=e qafës)**

C15.1 **Ezofag, pjesa torakale (=e gjoksit)**

C15.2 **Ezofag, pjesa abdominale (=e barkut)**

C15.3 **Ezofag, 1/3 e sipërme**

C15.4 **Ezofag,1/3 e mesme**

C15.5 **Ezofag,1/3 e poshtëme**

C15.8 **Lezion i mbivendosur i ezofagut**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C15.9 **Ezofag, i paspecifikuar**

C16 Neoplazëm malinje e stomakut

C16.0 **Kardia (pjesa e kardias)**

Hapja e kardias

Kufiri kardio-ezofageal
Kufiri gastro-ezofageal
Ezofagu dhe stomaku

C16.1 **Fundus i stomakut**

C16.2 **Trupi i stomakut**

C16.3 **Hyrje e pilorit**
Antrum i stomakut (antrumi gastrik)

C16.4 **Pilor**
Pre-pilori
Kanali pilorik

C16.5 **Kurvatura e vogël e stomakut, e paspecifikuar**
Kurvatura e vogël e stomakut, e paklasifikuar në C16.1-C16.4

C16.6 **Kurvatura e madhe e stomakut, e paspecifikuar**
Kurvatura e madhe e stomakut, e paklasifikuar në C16.0-C16.4

C16.8 **Lezion i mbivendosur i stomakut**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C16.9 **Stomak, i paspecifikuar**
Kancer i stomakut NOS

C17 Neoplazëm malinje e zorrës së hollë

C17.0 **Duoden**

C17.1 **Jejunum**

C17.2 **Ileum**
Përjashton: valvulën ileocekale (C18.0)

C17.3 **Divertikuli i Meckel**

C17.8 **Lezion i mbivendosur i zorrës së hollë**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C17.9 **Zorrë e hollë, e paspecifikuar**

C18 Neoplazëm malinje e zorrës së trashë (=kolonit)

C18.0 **Caecum**
Valvula ileocekale

C18.1 **Apendiks**

C18.2 **Zorrë e trashë, pjesa ngjitëse**

C18.3 **Fleksura hepatike**

C18.4 **Zorrë e trashë, pjesa tranversale**

C18.5 **Fleksura splenike**

C18.6 **Zorrë e trashë, pjesa zbritëse**

C18.7 **Zorrë e trashë, pjesa sigmoidale**

Sigmoidi (fleksura)

Përjashton: kufirin rekto-sigmoid (C19)

C18.8 **Lezion i mbivendosur i zorrës së trashë**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C18.9 **Zorra e trashë, e paspecifikuar**

Zorra e trashë NOS

C19 Neoplazëm malinje e zonës bashkuese rektosigmoidale

Përfshin: Kolonin dhe rektumin

Rekto-sigmoiden (kolonin)

C20 Neoplazëm malinje e rektumit

Përfshin: Ampulën rektale

C21 Neoplazëm malinje e anusit dhe kanalit anal

C21.0 **Anus, i paspecifikuar**

Përjashton: Anal/e:

- kufirin (C43.5, C44.5)
- lëkurën (C43.5, C44.5)

Lëkurën perianale (C43.5, C44.5)

C21.1 **Kanali i anusit**

Sfinkteri anal

C21.2 **Zona kloakogjene**

C21.8 **Lezion i mbivendosur i rektumit, anusit dhe kanalit anal**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Kufiri anorektal

Anorektumi

Neoplazmat malinje të rektumit, anusit dhe kanalit anal, pika e origjinës të të cilave nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C20-C21.2

C22 **Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike**

Përjashton: traktin biliar NOS (C24.9)
neoplazmat malinje sekondare të mëlçisë (C78.7)

C22.0 **Karcinoma e qelizave hepatike**
Karcinoma hepatocelulare
Hepatoma

C22.1 **Karcinoma e kanaleve biliare intrahepatike**
Kolangiokarcinoma

C22.2 **Hepatoblastoma**

C22.3 **Angiosarkoma e heparit**
Sarkoma e qelizave Kupffer

C22.4 **Sarkoma të tjera të heparit**

C22.7 **Karcinoma të tjera të specifikuara**

C22.9 **Hepar, i paspecifikuar**

C23 **Neoplazëm malinje e vezikës (=fshikëzës) së tëmthit**

C24 **Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të traktit biliar**

Përjashton: duktusin biliar intrahepatik

C24.0 **Kanali biliar (=duktusi biliar) ekstrahepatik**
Duktusi ose kalimi biliar NOS
Duktusi biliar i përbashkët
Duktusi cistik
Duktusi hepatik

C24.1 **Ampula e Vaterit**

C24.8 **Lezion i mbibendosur i traktit biliar**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
Neplazëm malinje që prek si duktusin biliar hepatik edhe atë ekstrahepatik
Neoplazëm malinje e traktit biliar, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C22.0-C24.1

C24.9 **Trakt biliar, i paspecifikuar**

C25 **Neoplazëm malinje e pankreasit**

C25.0 **Koka e pankreasit**

C25.1 **Trupi i pankreasit**

C25.2 **Bishti i pankreasit**

C25.3 **Kanali (=duktusi) i pankreasit**

C25.4 **Pankreas endokrin (pjesa endokrine)**

Ishujt e Langerhans

C25.7 **Pjesë të tjera të pankreasit**

Qafa e pankreasit

C25.8 **Lezion i mbivendosur i pankreasit**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C25.9 **Pankreas, i paspecifikuar**

C26 **Neoplazëm malinje e organeve të tjera të traktit digjestiv, të paspecifikuara mirë**

Përjashton: peritoneumin dhe retroperitoneumin (C48.-)

C26.0 **Trakti intestinal, pjesë e paspecifikuar**

Zorrët NOS

C26.1 **Shpretka**

Përjashton: limfomën folikulare (C82.-)

limfomën Hoçkin [Hodgkin] (C81.-)

limfomën me qeliza të maturuara T/vrasëse natyrore (C84.-)

limfomën jofolikulare (C83.-)

limfomën jo-Hoçkin, dhe lloje të tjera të paspecifikuara (C85.-)

C26.8 **Lezion i mbivendosur i sistemit tretës**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje e organeve digjestive, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në asnjë nga kategoritë C15-C26.1

Përjashton: kufiri kardio-ezofageal (C16.0)

C26.9 **Lokalizime të keqspecifikuara të sistemit tretës**

Kanali ose trakti alimentar NOS

Trati gastro-intestinal NOS

Neoplazmat malinje të organeve të sistemit respirator dhe të atyre intratorakale

(C30–C39)

Përfshin: veshin e mesëm

Përjashton: mezoteliomën (C45.-)

C30 Neoplazëm malinje e kavitetit nazal dhe e veshit të mesëm

C30.0 Hapësira e hundës

Kartilago e hundës

Konkat, e hundës

Hunda e brendshme

Septumi i hundës

Vestibuli i hundës

Përjashton: kockën e hundës (C41.0)

hundën NOS (C76.0)

bulbin olfaktor (C72.2)

kufirin e pasëm të septit të hundës dhe koanës (C11.3)

lëkurën e hundës (C43.3, C44.3)

C30.1 Veshi i mesëm

Tubi i Eustakit

Veshi i brendshëm

Qelizat e ajrit në mastoid

Përjashton: kanalin e jashtëm të veshit (C43.2, C44.2)

kockën e veshit (meatus) (C41.0)

kartilagon e veshit (C49.0)

lëkurën e veshit (të jashtëm) (C43.2, C44.2)

C31 Neoplazëm malinje e sinuseve aksesore

C31.0 Sinus maksilar

Antrum (Highmore) (maksilar)

C31.1 Sinus etmoidal

C31.2 Sinus frontal

C31.3 Sinus sfenoidal

C31.8 **Lezion i mbivendosur i sinuseve ndihmëse (aksesore)**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C31.9 **Sinus ndihmës, i paspecifikuar**

C32 Neoplazëm malinje e laringut

C32.0 **Glotis**
Laringu i brendshëm
Kordat e zërit (të vërtetat) NOS

C32.1 **Supraglotis**
Palat ariepiglotiale, aspekti laringeal
Epiglota (pjesa suprahyoide) NOS
Laringu i jashtëm
Kordat false të zërit
Sipërfaqja (laringeale) e pasme e epiglotës
Bandat ventrikulare
Përjashton: sipërfaqen e përparme e epiglotës (C10.1)
palën ariepiglotiale:
- NOS (C13.1)
- aspektin nënfaringeal (C13.1)
- zonën kufitare (C13.1)

C32.2 **Subglotis**

C32.3 **Kërci (kartilagu) i laringut**

C32.8 **Lezion i mbivendosur i laringut**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C32.9 **Laring, i paspecifikuar**

C33 Neoplazëm malinje e trakesë

C34 Neoplazëm malinje e bronkut dhe mushkërisë

C34.0 **Bronku kryesor**
Carina
Hilus (i mushkërisë)

C34.1 **Lobi i sipërm, bronku ose mushkëria**

C34.2 **Lobi i mesëm, bronku ose mushkëria**

C34.3	Lobi i poshtëm, bronku ose mushkëria
C34.8	Lezion i mbivendosur i bronkut ose mushkërisë
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C34.9	Bronk ose mushkëri, e paspecifikuar

C37 Neoplazëm malinje e timusit

C38 Neoplazëm malinje e zemrës, mediastinit, dhe pleurës

Përjashton: mezoteliomën (C45.-)

C38.0	Zemra
	Perikardiumi
	Përjashton: vazat e mëdha (C49.3)
C38.1	Mediastini i përparshëm (anterior)
C38.2	Mediastini i pasëm (posterior)
C38.3	Mediastin, pjesë e paspecifikuar
C38.4	Pleura
C38.8	Lezion i mbivendosur i zemrës, mediastinit dhe pleurës
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C39 Neoplazëm malinje e zonave të tjera të paspecifikuara të organeve të sistemit traktit respirator dhe të atyre intratorakale

Përjashton: intratorakalet NOS (C76.1)
torakalet NOS (C76.1)

C39.0	Trakti i sipërm respirator, pjesë e paspecifikuar
C39.8	Lezion i mbivendosur i organeve respiratore dhe atyre intratorakale
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
	Neoplazëm malinje e organeve respiratore dhe intratorakale, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C30-C39.0
C39.9	Lokalizime të paspecifikuara mirë brenda sistemit respirator
	Trakti respirator NOS

Neoplazmat malinje të kockës dhe kërceve artikulare

(C40–C41)

Përjashton: palcën e kockave (C96.7)
synoviat (C49.-)

C40 Neoplazëm malinje e kockës dhe kërceve artikulare të gjymtyrëve

C40.0 Shpatulla dhe kockat e gjata të gjymtyrës së sipërme

C40.1 Kockat e shkurtëra të gjymtyrës së sipërme

C40.2 Kockat e gjata të gjymtyrës së poshtëme

C40.3 Kockat e shkurtëra të gjymtyrës së poshtëme

C40.8 Lezion i mbivendosur i kockave dhe i kërceve të artikulacioneve të gjymtyrëve
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C40.9 Kockë dhe kërc i (kartilago e) artikulacionit të gjymtyrës, i paspecifikuar

C41 Neoplazëm malinje e kockës dhe kërceve artikulare të zonave të tjera dhe të paspecifikuara

Përjashton: kockat e gjymtyrëve (C40.-)
kartilagot e:
- veshit (C49.0)
- laringut (C32.3)
- gjymtyrëve (C40.0)
- hundës (C30.0)

C41.0 Kockat e kafkës dhe të fytyrës
Maksila (superiore)
Kocka orbitale
Përjashton: karcinomën, e çdo lloji përveç intraoseus ose odontogjenike të:
- sinusit maksilar (C31.0)
- nofullës së sipërme (C03.0)
- kockës së nofullës (të poshtëme) C(41.1)

C41.1 Mandibula
Kocka e nofullës së poshtëme
Përjashton: karcinomën, e çdo lloji përveç intraoseus ose odontogjenike të:
- nofullës NOS (C03.9)

- nofullës NOS
- të poshtëme (C03.1)

kockës së nofullës të sipërme (C41.0)

C41.2 Shtylla (kolona) vertebrore

Përjashton: sakrumin dhe koksiksin (C41.4)

C41.3 Brinjë, sternum dhe klavikul

C41.4 Kocka të baçinit (pelvisit), sakrumi dhe koksiksi

C41.8 Lezion i mbivendosur i kockës dhe kërceve (kartilagove) artikulare

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje e kockës dhe kartilagove artikulare, pika e origjinës të të cilave nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C40-C41.4

C41.9 Kockë dhe kartilago e artikulacionit, e paspecifikuar

Melanoma dhe neoplazma të tjera malinje të lëkurës (C43–C44)

C43 Melanoma malinje e lëkurës

Përjashton: melanomën malinje të lëkurës së organeve gjenitale (C51-C52, C60.-, C63.-)

C43.0 Melanoma malinje e buzës

Përjashton: kufirin e buzës me vermilion (C00.0-C00.2)

C43.1 Melanoma malinje e kapakut të syrit, përfshirë kanthus-in

C43.2 Melanoma malinje e veshit dhe e kanalit të jashtëm të tij

C43.3 Melanoma malinje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës

C43.4 Melanoma malinje e skalpit dhe e qafës

C43.5 Melanoma malinje e trungut

Anal/e:

- kufiri
- lëkura

Lëkura perianale

Lëkura e gjoksit

Përjashton: anusin NOS (C21.0)

C43.6 Melanoma malinje e gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën

C43.7 **Melanoma malinje e gjymtyrës së poshtëme, përfshirë kofshën**

C43.8 **Melanoma malinje e mbivendosur e lëkurës**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C43.9 **Melanoma malinje e lëkurës, e paspecifikuar**

Melanoma (malinje) NOS

C44 Neoplazma të tjera malinje të lëkurës

Përfshin: neoplazmën malinje të:

- gjendrave të sebumit (=gjendrave sebace)
- gjendrave të djersës

Përjashton: sarkomën Kaposi (C46.-)

melanomën malinje të lëkurës (C43.-)

lëkurën e organeve gjenitale (C51-C52, C60.-, C63.-)

C44.0 **Lëkura e buzës**

Karcinoma bazalo-qelizore e buzës

Përjashton: neoplazmën malinje të buzës

C44.1 **Lëkura e kapakut të syrit, përfshirë kanthus-in**

Përjashton: indin lidhor të qepallës (C49.0)

C44.2 **Lëkura e veshit dhe e kanalit të jashtëm të tij**

Përjashton: indin lidhor të veshit (C49.0)

C44.3 **Lëkura e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës**

C44.4 **Lëkura e skalpit dhe e qafës**

C44.5 **Lëkura e trungut**

Anal/e:

- kufiri
- lëkura

Lëkura perianale

Lëkura e gjoksit

Përjashton: anusin NOS (C21.0)

C44.6 **Lëkura e gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën**

C44.7 **Lëkura e gjymtyrës së poshtëme, përfshirë kofshën**

C44.8 **Lezion i mbivendosur (i përhapur) i lëkurës**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C44.9 **Neoplazëm malinje e lëkurës, e paspecifikuar**

Neoplazma malinje të indit mezotelial dhe indit të butë (C45–C49)

C45 Mezotelioma

C45.0 Mezoteliomë e pleurës

Përjashton: neoplazma të tjera malinje të pleurës (C38.4)

C45.1 Mezoteliomë e peritoneumit

Mezenteri

Mezokoloni

Omentumi

Peritoneumi (parietal)(pelvik)

Përjashton: neoplazma të tjera malinje të peritoneumit (C48.-)

C45.2 Mezoteliomë e perikardit

Përjashton: neoplazma të tjera malinje të perikardit (C38.0)

C45.7 Mezoteliomë me lokalizime të tjera

C45.9 Mezoteliomë, e paspecifikuar

C46 Sarkoma e Kaposi (=Sarkoma Kaposi)

C46.0 Sarkoma Kaposi e lëkurës

C46.1 Sarkoma Kaposi e indit të butë

C46.2 Sarkoma Kaposi e palatumit të gojës

C46.3 Sarkoma Kaposi e gjendrave limfatike (limfonoduleve)

C46.7 Sarkoma Kaposi me lokalizime të tjera

C46.8 Sarkoma Kaposi e shumë organeve

C46.9 Sarkoma Kaposi e paspecifikuar

C47 Neoplazëm malinje e nervave periferikë dhe e sistemit nervor autonom

Përfshin: ganglionet dhe nervat simpatikë dhe parasimpatikë

C47.0 Nervat periferikë të kokës, fytyrës dhe qafës

Përjashton: nervat periferikë të orbitës (C69.6)

C47.1 Nervat periferikë të gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën

C47.2 Nervat periferikë të gjymtyrës së poshtëme, përfshirë kofshën

C47.3 **Nervat periferikë të toraksit (gjoksit)**

C47.4 **Nervat periferikë të abdomenit (barkut)**

C47.5 **Nervat periferikë të pelvisit (legenit)**

C47.6 **Nervat periferikë të trungut, të paspecifikuar**

C47.8 **Lezion i mbivendosur i nervave periferikë dhe sistemit nervor autonom**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C47.9 **Nervat periferikë dhe sistemi nervor autonom, pa specifikim**

C48 Neoplazëm malinje e peritoneumit dhe e hapësirës retroperitoneale

Përjashton: sarkomën Kaposi (C46.1)
mezoteliomën (C45.-)

C48.0 **Hapësira retroperitoneale (=Retroperitoneumi)**

C48.1 **Pjesë të specifikuara të peritoneumit**

Mezenteri

Mezokoloni

Omentumi

Peritoneumi

- parietal
- pelvik

C48.2 **Peritoneum, pjesë e paspecifikuar**

C48.8 **Lezion i mbivendosur i peritoneumit dhe i hapësirës retroperitoneale**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C49 Neoplazëm malinje e indit lidhor dhe indit të butë

Përfshin: enët e gjakut
bursën
kartilagon
fascian
dhjamin
ligamentet, përveç atij uterin
enët limfatike
muskujt
sinovian

tendinët (këllëfët)

Përjashton: kartilagon (e):
- artikulare (C40-C41)
- laringut (C32.3)
- hundës (C30.0)

indin lidhor të gjoksit (C50.-)

sarkomën Kaposi (C46.-)

mezoteliomën (C45.-)

sistemin nervor autonom dhe nervat periferikë (C47.-)

peritoneumin (C48.-)

retroperitoneumin (C48.0)

C49.0 Ind lidhor dhe ind i butë i kokës, i fytyrës dhe i qafës

Ind lidhor i:
- syrit
- qepallës

Përjashton: indin lidhor të orbitës (C69.9)

C49.1 Ind lidhor dhe ind i butë i gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën

C49.2 Ind lidhor dhe ind i butë i gjymtyrës së poshtëme, përfshirë kofshën

C49.3 Ind lidhor dhe ind i butë i toraksit (gjoksit)

Aksila

Diafragma

Enët e mëdha

Përjashton: gjoksin (C50.-)

zemrën (C38.0)

mediastinumin (C38.1-C38.3)

timusin (C37)

C49.4 Ind lidhor dhe ind i butë i abdomenit (barkut)

Muri i barkut

Hipokondriumi

C49.5 Ind lidhor dhe ind i butë i pelvisit (legenit)

Fundshpina

Fundbarku

Perineumi

C49.6 Ind lidhor dhe ind i butë i trungut, i paspecifikuar

Kurrizi NOS

C49.8 **Lezion i mbivendosur i indit lidhor dhe i indit të butë**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje e indit lidhor dhe të butë, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet ne ndonjë nga kategoritë C47-C49.6

C49.9 **Ind lidhor dhe ind i butë, të paspecifikuar**

Neoplazëm malinje e gjirit
(C50)

C50 **Neoplazëm malinje e gjirit**

Përfshin: indin lidhor të gjoksit

Përjashton: lëkurën e gjoksit (C43.5, C44.5)

C50.0 **Thumbi i gjirit dhe zona rreth tij (areola)**

C50.1 **Pjesa qendrore e gjirit**

C50.2 **Kuadranti i sipërm-i brendshëm i gjirit**

C50.3 **Kuadranti i poshtëm-i brendshëm i gjirit**

C50.4 **Kuadranti i sipërm-i jashtëm i gjirit**

C50.5 **Kuadranti i poshtëm-i jashtëm i gjirit**

C50.6 **Bishti (zgjatimi) aksilar i gjirit**

C50.8 **Lezion i mbivendosur i gjirit**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C50.9 **Gjiri, i paspecifikuar**

Neoplazmat malinje të organeve gjenitale femërore
(C51–C58)

Përfshin: lëkurën e organeve gjenitale femërore

C51 **Neoplazëm malinje e vulvës**

C51.0 **Buza e madhe**

Gjendrat e Bartolinit [vestibulare të mëdha]

C51.1	Buza e vogël
C51.2	Klitori
C51.8	Lezion i mbivendosur i vulvës
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C51.9	Vulvë, e paspecifikuar
	Organet e jashtme gjenitale femërore NOS
	Pudendumi

C52 **Neoplazëm malinje e vaginës**

C53 **Neoplazëm malinje e qafës së mitrës (=cervix uteri)**

C53.0	Pjesa e brendshme e qafës së mitrës (=endocerviks)
C53.1	Pjesa e jashtme e qafës së mitrës (=ekzocerviks)
C53.8	Lezion i mbivendosur i qafës së mitrës
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C53.9	Qafa e mitrës, e paspecifikuar

C54 **Neoplazëm malinje e trupit të mitrës (=corpus uteri)**

C54.0	Isthmus uteri
	Segmenti i poshtëm uterin
C54.1	Endometrium
C54.2	Miometrium
C54.3	Fundus uteri
C54.8	Lezion i mbivendosur i trupit të mitrës (corpus uteri)
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C54.9	Trup i mitrës (corpus uteri), i paspecifikuar

C55 **Neoplazëm malinje e uterusit (=mitrës), pjesërisht e paspecifikuar**

C56 **Neoplazëm malinje e ovarit**

C57 **Neoplazëm malinje e organeve të tjera gjenitale femërore, e paspecifikuar**

C57.0 **Tubi i Fallopit**
Ovidukti
Tubi uterin

C57.1 **Ligamenti i gjerë**

C57.2 **Ligamenti i rrumbullakët**

C57.3 **Parametrium**
Ligamenti uterin NOS

C57.4 **Anekse të mitrës, të paspecifikuara**

C57.7 **Organe të tjera të specifikuara gjenitale femërore**
Trupi apo duktusi Wolffian

C57.8 **Lezion i mbivendosur i organeve gjenitale femërore**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
Neoplazëm malinje e organeve gjenitale femërore, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C51-C57.7, C58
Tubo-ovarian
Utero-ovarian

C57.9 **Organ gjenital femëror, zonë e paspecifikuar**
Trakti genitourinar femëror NOS

C58 **Neoplazëm malinje e placentës**

Përfshin: koriokarcinomën NOS
korionepiteliomën NOS

Përjashton: korioadenomën (destruens) (D32.2)
molën hidatidiforme:
- NOS (O01.9)
- invazive (D39.2)
- malinje (D39.2)

Neoplazmat malinje të organeve gjenitale mashkullore (C60–C63)

Përfshin: lëkurën e organeve gjenitale mashkullore

C60 **Neoplazëm malinje e penisit**

C60.0	**Prepuciumi**
	Lafsha
C60.1	**Glans penis (=Koka e penisit)**
C60.2	**Trupi i penisit**
	Corpus cavernosum
C60.8	**Lezion i mbivendosur i penisit**
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C60.9	**Penis, i paspecifikuar**
	Lëkura e penisit NOS

C61 Neoplazëm malinje e prostatës

C62 Neoplazëm malinje e testikulit

C62.0	**Testikul i pazbritur plotësisht**
	Testikul ektopik [vendi i neoplazmës]
	Testikul i pazbritur [vendi i neoplazmës]
C62.1	**Testikul i zbritur**
	Testikul në skrotum
C62.9	**Testikul, i paspecifikuar**

C63 Neoplazëm malinje e organeve të tjera gjenitale mashkullore, e paspecifikuar

C63.0	**Epididimis**
C63.1	**Tubi spermatik**
C63.2	**Skrotum**
	Lëkura e skrotumit
C63.7	**Organe të tjera të specifikuara gjenitale mashkullore**
	Vezika seminale
	Tunica vaginalis
C63.8	**Lezion i mbivendosur i organeve gjenitale mashkullore**
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
	Neoplazëm malinje e organeve gjenitale mashkullore, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C60-C63.7
C63.9	**Organ gjenital mashkullor, zonë e paspecifikuar**
	Trakti gjenitourinar mashkullor NOS

Neoplazmat malinje të traktit urinar (C64–C68)

C64 **Neoplazëm malinje e veshkës, me përjashtim të pelvisit renal**

Përjashton: renal/e:
- kalicet (C65)
- pelvisin (C65)

C65 **Neoplazëm malinje e pelvisit renal (=legenit të veshkës)**

Përfshin: kufirin pelviko-ureterik
kalicet renale

C66 **Neoplazëm malinje e ureterit**

Përjashton: daljet e ureterëve në vezikën urinare

C67 **Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare**

C67.0 **Trekëndësh i vezikës urinare**
C67.1 **Kubeja e vezikës urinare**
C67.2 **Muri i anëshëm (lateral) vezikës urinare**
C67.3 **Muri i përparmë (anterior) i vezikës urinare**
C67.4 **Muri i pasëm (posterior) i vezikës urinare**
C67.5 **Qafa e vezikës urinare**
Hapja e brendshme e ureterit
C67.6 **Dalja e ureterit**
C67.7 **Urachus**
C67.8 **Lezion i mbivendosur i vezikës urinare**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C67.9 **Vezikë urinare, e paspecifikuar**

C68 **Neoplazëm malinje e organeve të tjera dhe të paspecifikuar urinare**

Përjashton: traktin gjenitourinar NOS:
- femëror (C57.9)
- mashkullor (C63.9)

C68.0 Uretra

Përjashton: hapjen e jashtme të ureterit (orificin uretral) në fshikëz (C67.5)

C68.1 Gjendra parauretrale

C68.8 Lezion i mbivendosur i organeve urinare

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje e organeve urinare, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C64-C68.1

C68.9 Organ urinar, i paspecifikuar

Sistemi urinar NOS

Neoplazmat malinje të syrit, trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror
(C69–C72)

C69 Neoplazëm malinje e syrit dhe anekseve të tij

Përjashton: indin lidhor të qepallës (C49.0)
qepallën (lëkurën) (C43.1, C44.1)
nervin optik (C72.3)

C69.0 Konjunktiva

C69.1 Kornea

C69.2 Retina

C69.3 Koroida

C69.4 Trupi ciliar

C69.5 Gjendra dhe kanali i lotëve (lakrimal)

Gjendra e lotit

Duktusi nazolakrimal

C69.6 Orbita

Indi lidhor i orbitës

Mukujt ekstra-okularë

Nervat periferikë të orbitës

Indi retro-bulbar

Indi retro-okular

Përjashton: kockën e orbitës (C41.0)

C69.8 **Lezion i mbivendosur i syrit dhe i anekseve**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C69.9 **Sy, i paspecifikuar**

Kokërdhoku

C70 Neoplazëm malinje e meningeve

C70.0 **Meninget e trurit**

C70.1 **Meninget e medulës spinale**

C70.9 **Meninge, të paspecifikuara**

C71 Neoplazëm malinje e trurit

Përjashton: nervat kranialë (C72.2-C72.5)

indin retro-bulbar (C69.9)

C71.0 **Truri, me përjashtim të lobeve dhe barkusheve të tij**

Supratentorial NOS

C71.1 **Lobi frontal**

C71.2 **Lobi temporal**

C71.3 **Lobi parietal**

C71.4 **Lobi oksipital**

C71.5 **Barkushja e trurit (ventrikuli cerebral)**

Përjashton: ventrikulin e katërt (C71.7)

C71.6 **Truri i vogël**

C71.7 **Medula oblongata**

Ventrikuli i katërt

Infratentorial NOS

C71.8 **Lezion i mbivendosur i trurit**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C71.9 **Truri, i paspecifikuar**

C72 Neoplazëm malinje e palcës kurrizore, nervave të kokës dhe të pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror

Përjashton: meninget (C70.-)

sistemin nervor autonom dhe nervat periferikë (C47.-)

C72.0 **Korda spinale**

C72.1 **Bishti i palcës kurrizore (=Cauda equina)**

C72.2 **Nervi i nuhatjes (=Nervi olfaktor)**

Bulbi olfaktor

C72.3 **Nervi i të parit (=Nervi optik)**

C72.4 **Nervi i dëgjimit (=Nervi akustik)**

C72.5 **Nerva të tjerë dhe të paspecifikuar të kokës**

Nervat kranialë NOS

C72.8 **Lezion i mbivendosur i trurit dhe i pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje e trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror, pika e origjinës e të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C70-C72.5

C72.9 **Sistemi nervor qendror, i paspecifikuar**

Sistemi nervor NOS

Neoplazmat malinje të tiroides dhe gjendrave të tjera endokrine (C73–C75)

C73 **Neoplazëm malinje e gjendrës tiroide**

C74 **Neoplazëm malinje e gjendrës mbiveshkore (=adrenale)**

C74.0 **Korja e (korteksi i) gjendrës mbiveshkore**

C74.1 **Palca e gjendrës mbiveshkore**

C74.9 **Gjendra mbiveshkore, e paspecifikuar**

C75 **Neoplazëm malinje e gjendrave të tjera endokrine dhe strukturave të lidhura me to**

Përjashton: gjendrat mbiveshkore (C74.-)
pankreasin endokrin (C25.4)
ovaret (C56)
testikujt (C62.-)
timusin (C37)

gjendrën tiroide (C73)

C75.0 **Gjendra paratiroide**

C75.1 **Gjendra pituitare**

C75.2 **Kanali (duktusi) kraniofaringeal**

C75.3 **Gjendra pineale**

C75.4 **Trupi karotid**

C75.5 **Trupi aortik dhe paraganglionet e tjera**

C75.8 **Interesim shumëgjendror, i paspecifikuar**

Shënim: Nëse zonat e shumta të përfshirjes janë të identifikuara, ato duhet të kodohen veçmas.

C75.9 **Gjendër endokrine, e paspecifikuar**

Neoplazma malinje të zonave sekondare dhe të keqspecifikuara apo të paspecifikuara (C76–C80)

C76 **Neoplazëm malinje me lokalizim tjetër dhe të keqspecifikuar**

Përjashton: noplazmat malinje të:

- traktit gjenitourinar NOS
  - femëror (C57.9)
  - mashkullor (C63.9)
- indet limfoide, hematopojetike dhe të lidhura me to (C81-C96)
- zona të paspecifikuara (C80.-)
-

C76.0 **Kokë, fytyrë, qafë**

Faqe NOS

Hundë NOS

C76.1 **Gjoks (Toraks)**

Aksila NOS

Intratorakal/e NOS

Torakal/e NOS

C76.2 **Bark (Abdomen)**

C76.3 **Legen (Pelvis)**

Fundbarku NOS

Zonat ku mbivendosen sisteme brenda pelvisit, si:

- retrovagial (septumi)
- retrovezikal (septumi)

C76.4 **Gjymtyra e sipërme**

C76.5 **Gjymtyra e poshtëme**

C76.7 **Lokalizime të tjera të keqspecifikuara**

C76.8 **Lezion i shtrirë i lokalizimeve të tjera dhe të keqspecifikuara**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C77 Neoplazëm malinje sekondare dhe e paspecifikuar e gjendrave limfatike

Përjashton: neoplazmën malinje të limfonodulave, të përcaktuar si primare (C81-C86, C96.-)

C77.0 **Gjendra limfatike të kokës, fytyrës dhe qafës**

Limfonodulat supraklavikulare

C77.1 **Gjendra limfatike të brendshme të gjoksit (=intratorakale)**

C77.2 **Gjendra limfatike të brendshme të barkut (=intra-abdominale)**

C77.3 **Gjendra limfatike aksilare dhe të gjymtyrës së sipërme**

Limfonodulat pektorale

C77.4 **Gjendra limfatike inguinale dhe të gjymtyrës së poshtëme**

C77.5 **Gjendra limfatike të brendshme të legenit (=intrapelvike)**

C77.8 **Gjendra limfatike të shumë zonave**

C77.9 **Gjendër limfatike, e paspecifikuar**

C78 Neoplazëm malinje sekondare e organeve të frymëmarjes respiratore dhe atyre tretëse

C78.0 **Neoplazëm malinje sekondare e mushkërisë**

C78.1 **Neoplazëm malinje sekondare e mediastinit**

C78.2 **Neoplazëm malinje sekondare e pleurës**

Efuzion pleural malinj NOS

C78.3 **Neoplazëm malinje sekondare e organeve të tjera dhe të paspecifikuara respiratore**

C78.4 **Neoplazëm malinje sekondare e zorrës së hollë**

C78.5 **Neoplazëm malinje sekondare e zorrës së trashë dhe rektumit**

C78.6 **Neoplazëm malinje sekondare e peritoneumit dhe hapësirës retroperitoneale**

Ascitet malinje NOS

C78.7 **Neoplazëm malinje sekondare e mëlçisë**

C78.8 **Neoplazëm malinje sekondare e organeve të tjera dhe të paspecifikuara tretëse**

C79 Neoplazëm malinje sekondare e lokalizimeve të tjera

C79.0 **Neoplazëm malinje sekondare e veshkës dhe legenit të saj**

C79.1 **Neoplazëm malinje sekondare e vezikës dhe organeve të tjera të paspecifikuara urinare**

C79.2 **Neoplazëm malinje sekondare e lëkurës**

C79.3 **Neoplazëm malinje sekondare e trurit dhe meningeve trunore**

C79.4 **Neoplazëm malinje sekondare e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të sistemit nervor qendror**

C79.5 **Neoplazëm malinje sekondare e kockës dhe palcës kockore**

C79.6 **Neoplazëm malinje sekondare e vezores**

C79.7 **Neoplazëm malinje sekondare e gjendrës mbiveshkore**

C79.8 **Neoplazëm malinje sekondare e lokalizimeve të tjera**

C79.9 **Neoplazëm malinje sekondare, zona e paspecifikuar**

Karcinomatozë (sekondare)

I përhapur (sekondar):

- kancer NOS
- malinjitet NOS

i gjeneralizuar (sekondar):

- kancer NOS
- malinjitet NOS

Kancer i shumëfishtë malinj NOS

Sarkomatozë (sekondare) NOS

C80 Neoplazëm malinje sekondare pa specifikim të lokalizimit

C80.0 **Neoplazëm malinje, e përcaktuar me zonë parësore të panjohur**

Zona parësore e panjohur

C80.9 **Neoplazëm malinje, me zonë parësore të paspecifikuar**

Kancer NOS
Karcinoma NOS
Malinjitet NOS
Kaheksi malinje NOS
Kancer i shumëfishtë NOS
Përjashton: kancerin sekondar të shumëfishtë NOS (C79.9)
neoplazmën malinje sekondare, zonë e paspecifikuar (C79.9)

Neoplazmat malinje të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to

(C81–C96)

Përjashton: neoplazmat sekondare të paspecifikuara të limfonodulave (C77.-)

C81 Sëmundja e Hoçkin [Hodgkin]

C81.0 **Mbizotërim limfocitar**
C81.1 **Sklerozë nodulare**
C81.2 **Qeliza të përziera**
C81.3 **Shkatërrim i limfociteve**
C81.4 **Të pasur në limfocite**
Përjashton: limfomën Hoçkin nodulare me mbizotërim limfocitar (C81.0)
C81.7 **Sëmundje tjetër e tipit Hoçkin**
Limfoma klasike Hoçkin, lloji i paspecifikuar
C81.9 **Sëmundje Hoçkin e paspecifikuar**

C82 Limfoma folikulare (nodulare) jo-Hoçkin

Përfshin: limfomën folikulare me zona të difuzuara ose jo
Përjashton: limfomën me qeliza të maturuara T/vrasëse natyrore

C82.0 **Limfoma folikulare grada I**
C82.1 **Limfoma folikulare grada II**
C82.2 **Limfoma folikulare grada III, e paspecifikuar**
C82.3 **Limfoma folikulare grada IIIa**
C82.4 **Limfoma folikulare grada IIIb**
C82.5 **Limfoma me qendër folikuli të difuzuar**

C82.5 **Limfoma me qendër folikuli kutane**

C82.7 **Lloje të tjera të limfomës folikulare**

C82.9 **Limfomë folikulare e paspecifikuar**

Limfoma nodulare NOS

C83 Limfoma jo-folikulare

C83.0 **Me qeliza të vogla (difuze)**

Limfoma limfoplazmatike

Limfoma nodale e zonës marginale

Varianti jo leuçemik i Limfomës Limfocitare Kronike

Limfoma e zonës marginale të shpretkës

Përjashton: leuçeminë limfocitike kronike (C91.1)

makroglobulineminë Waldenström (C88.0)

limfomat e qelizave të maturuara T/vrasëse natyrore (C84.-)

C83.1 **Limfoma e qelizave të Mantelit**

Limfoma centrocitike

Polipoza limfomatoze malinje

C83.3 **Limfoma me qeliza B të mëdha difuze**

Anaplastike

CD-30 pozitive

Centroblastike

Plazmablastike

Imunoblastike

Nën-lloji i paspecifikuar

E pasur me qeliza T

} Limfoma me qeliza B të mëdha difuze

Përjashton: limfomën me qeliza B të mëdha mediastinale (timike) (C85.2)

limfomat e qelizave të maturuara T/vrasëse natyrore (C84.-)

C83.5 **Limfoma limfoblastike (difuze)**

Limfoma me prekursorë të qelizës B

Limfoma limfoblastike të qelizës B

Limfoma limfoblastike NOS

Limfoma limfoblastike të qelizës T

Limfoma me prekursorë të qelizës T

C83.7 **Limfoma e Burkitt**

Limfoma atipike e Burkitt

Limfoma e 'ngjajshme me të Burkitt'

Përjashton: leuçeminë e qelizave të maturuara të llojit Burkitt

C83.8 Lloje të tjera të limfomës jo-folikulare

Limfoma primare me efuzion të qelizave B

Limfoma intra-vaskulare me qeliza të mëdha B

Granulomatoza limfoide

Përjashton: limfomën mediastinale (timike) me qeliza B të mëdha (C85.2)

limfomën e qelizave T të pasur me qeliza B (C83.3)

C83.9 Limfomë jofolikulare e përhapur, e paspecifikuar

C84 Limfomat me qeliza T dhe Vrasëse Natyrore [Natural Killers]

C84.0 Mykoza fungoide

C84.1 Sëmundja e Sézary-t

C84.4 Limfoma e qelizave T periferike, e paklasifikuar tjetërkund

Limfoma e Lennert

Limfoma limfoepitelioide

C84.5 Limfoma të tjera dhe me qeliza T/Vrasëse Natyrore të maturuara

Shënim: Nëse përmendet linja e qelizave T ose një përfshirje së bashku me një limfomë të caktuar, kodoni përshkrimin më specifik.

Përjashton: limfomat e qelizave T angio-imunoblastike (C86.5)

limfomat blastike të qelizave Vrasëse Natyrore (C86.4)

limfomat e qelizave T të llojit enteropatik (C86.2)

limfomat ekstranodulare të qelizave Vrasëse Natyrore, lloji nazal (C86.0)

limfomën e qelizave T hepato-splenike (C86.1)

proliferimet e qelizave T - CD30 pozitive kryesisht në lëkurë (C86.6)

limfomën e qelizave T subkutane të ngjajshme me panikulitin (C86.3)

leuçeminë e qelizave T (C91.-)

C84.5 Limfoma anaplastike e qelizave të mëdha, ALK-pozitive

Limfoma anaplastike me qeliza të mëdha, CD30-pozitive

C84.6 Limfoma anaplastike e qelizave të mëdha, ALK-negative

Përjashton: proliferimet kutane primare të qelizave T, CD30-pozitive

C84.8 Limfoma kutane e qelizave T, e paspecifikuar

C84.9 Limfoma me qeliza T/Vrasëse Natyrore të maturuara, të paspecifikuara

Limfomat me qeliza T/Vrasëse Natyrore NOS

Përjashton: limfomën me qeliza T të maturuara, të paklasifikuar tjetërkund (C84.4)

C85 Tipa të tjerë dhe të paspecifikuar të limfomës jo-Hoçkin

C85.1 Limfoma me qeliza B, e paspecifikuar

Shënim: Nëse përmendet linja e qelizave B ose një përfshirje së bashku me një limfomë të caktuar, kodoni përshkrimin më specifik.

C85.2 Limfoma mediastinale (timike) me qeliza B të mëdha, e paspecifikuar

C85.7 Tipa të tjerë të limfomës jo-Hoçkin, të specifikuar

C85.9 Limfoma jo-Hoçkin, tip i paspecifikuar

Limfoma NOS

Limfoma malinje NOS

Limfoma jo-Hoçkin NOS

C86 Tipa të tjerë të limfomës me qeliza T/Vrasëse Natyrore

Përjashton: limfoma anaplastike me qeliza të mëdha, ALK-negative (C84.7)

limfoma anaplastike me qeliza të mëdha, ALK-pozitive (C84.6)

C86.0 Limfoma me qeliza T/Vrasëse Natyrore ekstranodale, e llojit nazal

C86.1 Limfoma me qeliza T hepato-splenike

Llojet alfa-beta dhe gama-delta

C86.2 Limfoma me qeliza T enteropatike (intestinale)

Limfoma e qelizave T e shoqëruar me enteropati

C86.3 Limfoma subkutane me qeliza T e ngjajshme me panikulitin

C86.4 Limfoma me qeliza Vrasëse Natyrore blastike

C86.5 Limfoma me qeliza T angio-imunoblastike

Limfoadenopatia angioimunoblastike me disproteinemi [LAID]

C86.6 Proliferime primare kutane me qeliza T CD30-pozitive

Papuloza limfomatoide

Limfoma anaplastike primare kutane me qeliza të mëdha

Limfoma primare kutane e qelizave të mëdha T, CD30-pozitive

C88 Sëmundjet imunoproliferative malinje

C88.0 **Makroglobulinemia e Waldenström**

Limfoma limfoplazmatike me prodhim të IgM

Makroglobulinemia (primare) (idiopatike)

Përjashton: limfomën e qelizave të vogla B (C83.0)

C88.2 **Sëmundje të tjera të zinxhirit të rëndë**

Sëmundja e Franklin

Sëmundje të zinxhirit të rëndë gama

Sëmundje të zinxhirit të rëndë Mu (μ)

C88.3 **Sëmundja imunoproliferative e zorrës së hollë**

Sëmundje e zinxhirit të rëndë alfa

Limfoma mesdhetare

C88.4 **Limfoma e qelizave B të zonës margjinale ekstranodale të mukozës – në indin limfoid të mukozës [MALT-limfoma]**

Shënim: Përdorni kodin shtesë (C83.3) nëse dëshironi, për të specifikuar tranzicionin në limfomën me malinjitet të lartë (me qeliza të mëdha difuze).

Limfoma e indit limfoid të lëkurës (SALT-limfoma)

Limfoma e indit limfoid të bronkut (BALT-limfoma)

C88.7 **Sëmundje tjetër imunoproliferative malinje**

C88.9 **Sëmundje malinje imunoproliferative e paspecifikuar**

Sëmundje imunoproliferative NOS

C90 Mieloma multiple dhe neoplazmat malinje të qelizave plazmatike

C90.0 **Mieloma multiple**

Sëmundja e Kahler

Plazmacitoma medulare

Mielomatoza

Mieloma e qelizave plazëm

Përjashton: plazmacitomën solitare (C90.3)

C90.1 **Leuçemia e qelizave plazmatike**

Leuçemia plazmacitike

C90.2 **Plazmacitoma ekstramedulare**

C90.3 **Plazmacitoma solitare**

Tumor malinj i lokalizuar i qelizave plazëm NOS

Plazmacitoma NOS

Mieloma solitare

C91 Leuçemi limfoide

C91.0 Leuçemia limfoblastike akute

Shënim: Ky kod duhet përdorur vetëm për leuçemitë e prekursorëve të qelizave T dhe B.

C91.1 Leuçemia limfocitare kronike

Leuçemia limfoplazmacitike

Sindroma e Richter

Përjashton: limfomën limfoplazmacitike (C83.0)

C91.3 Leuçemia prolimfocitare e qelizave B

C91.4 Leuçemia e qelizave të fijëzuara

Retikuloendotelioza leuçemike

C91.5 Leuçemia e qelizave T të pjekura (adulte) [e lidhur me HTLV-1]

Akute	variant i limfomës/leuçemisë së qelizave T adulte
Kronike	
Limfomatoide	
Me ecuri të ngadaltë	

C91.5 Leuçemia e qelizave T prolimfocitike

C91.7 Leuçemi tjetër limfoide

Leuçemia limfocitike granulare e qelizave T të mëdha (e shoqëruar me artritin reumatoid)

C91.8 Leuçemi e qelizave të maturuara B e llojit Burkitt

Përjashton: limfomën Burkitt me pak ose pa infiltrim të palcës së kockave (C83.7)

C91.9 Leuçemi limfoide e paspecifikuar

C92 Leuçemi mieloide

Përfshin: leuçeminë:

- granulocitike
- mielogjenoze

C92.0 Leuçemia mieloblastike akute

Leuçemia mieloblastike akute, diferencim minimal

Leuçemia mieloblastike akute (e maturuar)

AML1/ETO

AML M0

AML M1

AML M2

AML me translokacionin t(8,21)

AML (pa klasifikimin FAB) NOS

Anemia refraktare me shumicë blastesh në transformim

Përjashton: përkeqësimet akute të leuçemisë mieloide kronike

C92.1 Leuçemia mieloide kronike, BCR/ABL-pozitive

Leuçemia mieloide kronike:

- Kromozomi Filadelfia (Ph1) pozitiv
- Translokacioni t(9:22) (q34;q11)
- me krizë të qelizave blast

Përjashton: leuçeminë mieloide kronike atipike, BCR/ABL-negative (C92.2)

leuçeminë mielomonocitike kronike (C93.1)

sëmundjen mieloproliferative të paklasifikuar (D47.1)

C92.2 Leuçemia mieloide kronike atipike, BCR/ABL-negative

C92.3 Sarkoma mieloide

Shënim: Një tumor i qelizave mieloide të papjekura.

Kloroma

Sarkoma granulocitike

C92.4 Leuçemia promielocitare akute

AML M3

AML Me me t(15;17) dhe variantet e saj

C92.5 Leuçemia mielomonocitare akute

AML M4

AML M4 Eo me inv(16) ose t(16;16)

C92.6 Leuçemia mieloide akute me abnormalitetin e 11q23

Leuçemia mieloide akute me variacion të gjenit MLL

C92.7 Leuçemi tjetër mieloide

Përjashton: leuçeminë eozinofilike kronike [sindromi hipereozinofilik] (D47.5)

C92.8 Leuçemi mieloide akute me displazi të shumë linjave qelizore

Shënim: Leuçemi mieloide akute me displazi të hematopojezës së mbetur dhe/ose me histori sëmundje mielodisplastike

C92.9 Leuçemi mieloide e paspecifikuar

C93 **Leuçemi monocitare**

Përfshin: Leuçeminë monocitoide

C93.0 **Leuçemia monocitare/monoblastike akute**

AML M5a

AML M5b

AML M5

C93.1 **Leuçemia monocitare kronike**

Leuçemia monocitare kronike

CMML-1

CMML-2

CMML me eozinofili

C93.3 **Leuçemia mielomonocitare juvenile**

C93.7 **Leuçemi tjetër monocitare**

C93.9 **Leuçemi monocitare e paspecifikuar**

C94 **Leuçemi të tjera të llojeve të tjera të qelizave të specifikuara**

Përjashton: retikuendoteliozën leuçemike (C91.4)

leuçeminë e qelizave plazëm (C90.1)

C94.0 **Leuçemia eritroide akute**

Leuçemia mieloide akute M6 (a) (b)

Eritroleuçemia

C94.2 **Luçemia megakarioblastike akute**

Leuçemia mieloide akute, M7

Luçemia megakarioblastike akute

C94.3 **Leuçemia mastocitare**

C94.4 **Panmieloza akute me mielofibrozë**

Mielofibroza akute

C94.6 **Sëmundje mielodisplastike dhe mieloproliferative, të paklasifikuara tjetërkund**

C94.7 **Leuçemi të tjera të specifikuara**

Leuçemia agresive e qelizave Vrasëse Natyrore

Leuçemia bazofilike akute

C95 Leuçemi e qelizave të paspecifikuara

C95.0 Leuçemi akute e qelizave të paspecifikuara

Leuçemi bilineale akute

Leuçemi e linjave të përziera akute

Leuçemi akute bi-fenotipike

Leuçemi e qelizave mëmë me linjë të paqartë

Përjashton: përkeqësimet akute të leuçemisë kronike të paspecifikuar

C95.1 Leuçemi kronike e qelizave të paspecifikuara

C95.7 Leuçemi tjetër e qelizave të paspecifikuara

C95.9 Leuçemi e paspecifikuar

C96 Neoplazma të tjera dhe të paspecifikuara malinje, të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to

C96.0 Histiocitoza multi-fokale dhe multi-sistemike e qelizave Langerhans (e përhapur) [Sëmundje e Letterer-Siwe]

Histiocitoza X, multisistemike

C96.2 Tumor malinj i mastociteve

Mastocitozë sistemike agresive

Sarkoma e mastociteve

Përjashton: mastocitozën indolente (D47.0)

leuçeminë mastocitare (C94.3)

mastocitozën (kongjenitale) (kutane) (Q82.2)

C96.4 Sarkoma e qelizave dendritike (qelizave aksesore)

Sarkoma e qelizave dendritike të ndërthurura

Sarkoma e qelizave të Langerhans

Sarkoma e qelizave dendritike folikulare

C96.5 Histiocitoza multifokale unisistemike e qelizave të Langerhans

Sëmundja Hand–Schüller–Christian

Histiocitoza X, multifokale

C96.6 Histiocitoza unifokale e qelizave të Langerhans

Granuloma ezinofilike

Histiocitoza X, unifokale

Histiocitoza X NOS

Histiocitoza e qelizave të Langerhans NOS

C96.7 **Neoplazma të tjera malinje, të specifikuara, të indit limfoid, indit hematopojetik dhe indeve të lidhura me to**

C96.8 **Sarkoma histiocitike**

Histiocitoza malinje

C96.9 **Neoplazëm malinje e indit limfoid, indit hematopojetik dhe indeve të lidhura me to, e paspecifikuar**

Neoplazmat malinje me lokalizime multiple të pavarura (primare) (C97)

C97 **Neoplazma malinje me lokalizime multiple të pavarura (primare)**

Shënim: Përdorimi i kësaj kategorie kërkon të kihen parasysh udhëzuesit dhe rregullat e kodimit të përshkruar ne Vëllimin 2.

Neoplazmat in situ (D00–D09)

Shënim: Shumë neoplazma in situ konsiderohen si të lokalizuara brenda një vazhdimësie ndryshimesh morfologjike, që variojnë nga displazia deri tek kanceri invaziv. Për shembull, neoplazia intraepiteliale e qafës se mitrës (CIN *[cervical intraepithelial neoplasia]*) ka tre grada që njihen, e treta e të cilave (CIN III) përfshin si displazinë e rëndë dhe karcinomën in situ. Ky sistem gradimi është shtrirë dhe në organe të tjerë, si vulva dhe vagina. Përshkrimet e neoplazisë intraepiteliale të gradës se III-të, me përmendje ose jo të displazisë së rëndë, i janë besuar këtij seksioni; gradat I dhe II janë klasifikuar si displazi të sistemeve dhe organeve të prekura dhe duhen koduar sipas kapitullit të organit ose sistemit përkatës.

Përfshin: Sëmundjen e Bowen

eritroplazinë

eritroplazinë Queyrat

D00 **Karcinoma in situ e hapësirës së gojës, ezofagut dhe stomakut**

Përjashton: melanomën in situ (D03.-)

D00.0 **Buza, hapësira e gojës (=kaviteti oral) dhe faringu**

Pala ariepligotite:

- NOS
- aspekti hipofaringeal
- zona marginale
- kufiri i buzës me vermilion

Përjashton: palën ariepligotite, aspekti laringeal (D02.0)

epiglotën:

- NOS (D02.0)
- pjesën suprahioide (D02.0)
- lëkurën e buzës (D03.0, D04.0)

D00.1 **Ezofagu**

D00.2 **Stomaku**

D01 Karcinoma in situ e organeve të tjera dhe të paspecifikuara të traktit digjestiv

Përjashton: melanomën in situ (D03.0)

D01.0 **Koloni**

Përjashton: kufirin rekto-sigmoidal (D01.1)

D01.1 **Bashkimi rektosigmoidal**

D01.2 **Rektumi**

D01.3 **Anusi dhe kanali anal**

Përjashton: anal/e:

- kufirin (D03.5, D04.5)
- lëkurën (D03.5, D04.5)

lëkurën perianale (D03.5, D04.5)

D01.4 **Pjesë të tjera dhe të paspecifikuara të zorrës**

Përjashton: ampulën e Vater (D01.5)

D01.5 **Mëlçia, fshikëza e tëmthit dhe kanalet e tëmthit**

Ampula e Vater

D01.7 **Organe të tjera të specifikuara digjestive (të tretjes)**

Pankreas

D01.9 **Organ digjestiv (=i tretjes), i paspecifikuar**

D02 Karcinoma in situ e veshit të mesëm dhe e organeve të sistemit respirator

Përjashton: melanomën in situ (D03.-)

D02.0 Laringu

Pala ariepligotite, aspekti laringeal:

Epiglotis (pjesa suprafaringeale)

Përjashton: palën ariepligotite

epiglotën:

- NOS (D00.0)
- aspektin infrafaringeal (D00.0)
- zonën marginale (D00.0)

D02.1 Trakea

D02.2 Bronku dhe mushkëria

D02.3 Pjesë të tjera të sistemit respirator

Sinuset aksesore

Veshi i mesëm

Kavitetet nazale

Përjashton: veshin (e jashtëm) (lëkurën) (D03.2, D04.2)

hundën:

- NOS (D09.7)
- lëkurën (D03.3, D04.3)

D02.4 Sistemi respirator, i paspecifikuar

D03 Melanoma in situ

D03.0 Melanoma in situ e buzës

D03.1 Melanoma in situ e qepallës, përfshi kanthusin

D03.2 Melanoma in situ e veshit dhe kanalit të tij të jashtëm

D03.3 Melanoma in situ e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës

D03.4 Melanoma in situ e lëkurës së kokës (=skalpit) dhe qafës

D03.5 Melanoma in situ e trungut

Anal/e:

- margin
- lëkurë

Gji (lëkurë) (ind i butë)

Lëkura perianale

D03.6 Melanoma in situ e gjymtyrës së sipërme, përfshi shpatullën

D03.7 Melanoma in situ e gjymtyrës së poshtëme, përfshi artikulacionin koksofemoral

D03.8 Melanoma in situ e lokalizuar në vende të tjera

D03.9 Melanoma in situ e paspecifikuar

D04 Karcinoma in situ e lëkurës

Përjashton: eritroplazinë e Queyrat (penisit) NOS (D07.4)
melanomën in situ (D03.-)

D04.0 Lëkura e buzës

Përjashton: kufirin e buzës me vermilion (D00.0)

D04.1 Lëkura e qepallës, përfshi kanthusin

D04.2 Lëkura e veshit dhe e kanalit të tij të jashtëm

D04.3 Lëkura e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës

D04.4 Lëkura e kokës (=skalpit) dhe e qafës

D04.5 Lëkura e trungut

Anal/e:

- margin
- lëkurë

Lëkura perianale

Lëkura e gjirit

Përjashton: anusin NOS (D01.3)
lëkurën e organeve gjenitale (D07.0)

D04.6 Lëkura e gjymtyrës së sipërme, përfshi shpatullën

D04.7 Lëkura e gjymtyrës së poshtëme, përfshi artikulacionin koksofemoral

D04.8 Lëkura në vende të tjera

D04.9 Lëkurë, e paspecifikuar

D05 Karcinoma in situ e gjirit

Përjashton: karcinomën in situ të lëkurës së gjirit (D01.3)
melanomën in situ të gjirit (lëkurës) (D03.5)

D05.0 Karcinoma lobulare in situ

D05.1 Karcinoma brenda kanalit (=intraduktale) in situ

D05.7 Karcinoma tjetër in situ e gjirit

D05.9 Karcinoma in situ e gjirit, e paspecifikuar

D06 **Karcinoma in situ e qafës së mitrës (=cervix uteri)**

Përfshin: neoplazinë intraepiteliale të qafës së mitrës [CIN], grada III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë

Përjashton: melanomën in situ të qafës së mitrës (D03.5)

displazinë e rëndë të qafës së mitrës NOS (N87.2)

D06.0 **Pjesa e brendshme e qafës së mitrës (=endocerviks)**

D06.1 **Pjesa e jashtme e qafës së mitrës (=ekzocerviks)**

D06.7 **Pjesë të tjera të qafës së mitrës**

D06.9 **Qafë e mitrës, e paspecifikuar**

D07 **Karcinoma in situ e organeve të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale**

Përjashton: melanomën in situ (D03.5)

D07.0 **Endometriumi**

D07.1 **Vulva**

Neoplazia intraepiteliale e vulvës [*Vulvar intraepithelial neoplasia* - VIN], grada III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë

Përjashton: displazinë e rëndë të vulvës NOS (N90.2)

D07.2 **Vagina**

Neoplazia intraepiteliale e vaginës [*Vaginal intraepithelial neoplasia* - VAIN], grada III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë

Përjashton: displazinë e rëndë të vaginës NOS (N89.2)

D07.3 **Organe të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale të femrës**

D07.4 **Penisi**

Eritroplaza e Queyrat NOS

D07.5 **Prostata**

Përjashton: displazinë e gradës së ulët të prostatës (N42.3)

D07.6 **Organe të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale të mashkullit**

D09 **Karcinoma in situ me lokalizime të tjera dhe të paspecifikuara**

Përjashton: melanomën in situ (N03.-)

D09.0 **Vezika urinare**

D09.1 **Organe të tjera dhe të paspecifikuara urinare**

D09.2 **Syri**

Përjashton: lëkurën e qepallës (N04.1)

D09.3 **Tiroidja dhe gjendra të tjera endokrine**

Përjashton: pankreasin endokrin (D01.7)
ovaret (D07.3)
testikujt (D07.6)

D09.7 **Karcinoma in situ e lokalizimeve të tjera të specifikuara**

D09.9 **Karcinoma in situ e paspecifikuar**

Neoplazmat beninje (D10–D36)

D10 Tumor beninj i gojës dhe i faringut

D10.0 **Buza**

Buza (frenulum) (aspekti i brendshëm) (mukoza) (kufiri i vermilion)

Përjashton: lëkurën e buzës (D22.0, D23.0)

D10.1 **Gjuha**

Tonsilet linguale

D10.2 **Dysheme e gojës**

D10.3 **Pjesë të tjera dhe të paspecifikuara të gojës**

Gjendrat e vogla të pështymës NOS

Përjashton: neoplazmën odontogjenike beninje (D16.4, D16.5)
mukozën e buzës (D10.0)
sipërfaqen nazofaringeale të qiellzës së butë (D10.6)

D10.4 **Tonsilat**

Tonsilat (fauciale) (palatine)

Përjashton: tonsilat linguale (D10.1)
tonsilat faringeale (D10.6)
tonsilare:
- fossa (D10.5)
- shtyllat (D10.5)

D10.5 **Pjesë të tjera të orofaringut**

Epiglota, aspekti anterior

Tonsilare
- fossa
- shtyllat

Valekula

Përjashton: epiglotisin:
- NOS (D14.1)
- pjesa suprahyoide (D14.1)

D10.6 Nazofaringu

Tonsilat faringeale

Kufiri i pasëm i septumit dhe koanave

D10.7 Hipofaringu

D10.9 Faring, i paspecifikuar

D11 Tumor beninj i gjendrave të mëdha të pështymës

Përjashton: neoplazmat beninje të gjendrave të mëdha të pështymës, të cilat klasifikohen sipas vend-ndodhjes anatomike

neoplazmat beninje të gjendrave të vogla të pështymës NOS (D10.3)

D11.0 Gjendra parotis

D11.7 Gjendra të tjera të mëdha salivare (=të pështymës)

Sublinguale

Submandibulare

D11.9 Gjendra e madhe salivare (=e pështymës), e paspecifikuar

D12 Tumor beninj i kolonit, rektumit, anusit dhe kanalit anal

D12.0 Cekumi

Valvula ileocekale

D12.1 Apendiksi

D12.2 Koloni ascendent

D12.3 Koloni transversal

Fleksura hepatike

Fleksura splenike

D12.4 Koloni descendent

D12.5 Koloni sigmoidal

D12.6 Kolon, i paspecifikuar

Adenomatoza e kolonit
Zorra e trashë NOS
Polipoza (e trashëguar) e kolonit

D12.7 Vendbashkimi rektosigmoidal

D12.8 Rektumi

D12.9 Anusi dhe kanali anal

Përjashton: anal/e
- margin (D22.5, D23.5)
- lëkurën (D22.5, D23.5)

lëkurën perianale (D22.5, D23.5)

D13 Tumor beninj i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara mirë të traktit digjestiv

D13.0 Ezofagu

D13.1 Stomaku

D13.2 Duodeni

D13.3 Pjesë të tjera dhe të paspecifikuara të zorrës së hollë

D13.4 Hepari

Duktuset biliare intrahepatike

D13.5 Kanalet biliare ekstrahepatike

D13.6 Pankreasi

Përjashton: pankreasin endokrin (D13.7)

D13.7 Pankreasi me sekrecion të brendshëm (=Pankreasi endokrin)

Tumoret e qelizave ishull
Ishujt e Langerhansit

D13.9 Lokalizime të paspecifikuara mirë të sistemit tretës

Sistemi digjestive NOS
Zorrët NOS
Shpretka

D14 Tumor beninj i veshit të mesëm dhe i sistemit respirator

D14.0 Veshi i mesëm, hapësira e hundës dhe sinuset ndihmëse

Kartilago e hundës

Përjashton: kanalin aurikular (të jashtëm) (D22.2, D23.2)
kockën e:

- veshit (D16.4)
- hundës (D16.4)

kartilagon e veshit (D21.0)

veshin (e jashtëm) (lëkurën) (D22.2, D23.2)

hundën:

- NOS (D36.7)
- lëkurën (D22.2, D23.2)

bulbin olfaktor (D33.3)

polipet e:

- sinusit aksesor (J33.8)
- veshit (të mesëm) (H74.4)
- kavitetit nazal (J33.-)

kufirin e pasëm të septumit dhe koanave (D10.6)

D14.1 Laringu

Epiglota (pjesa suprahyoide)

Përjashton: epiglotisin, aspekti anterior (D10.5)

polipin e kordave vokale dhe laringut (J38.1)

D14.2 Trakea

D14.3 Bronk dhe mushkëri

D14.4 Sistemi respirator, i paspecifikuar

D15 Tumor beninj i organeve të tjera dhe të paspecifikuara intratorakale

Përjashton: indin mezotelial (D19.-)

D15.0 Timusi

D15.1 Zemra

Përjashton: vazat e mëdha (D21.3)

D15.2 Mediastini

D15.7 Organe të tjera të specifikuara intratorakale

D15.9 Organ intratorakal, i paspecifikuar

D16 Tumor beninj i kockës dhe i kartilagos artikulare

Përjashton: indin lidhor të:

- veshit (D21.0)
- qepallës (D21.0)
- laringut (D14.1)

- hundës (D14.0)
- sinovias (D21.-)

D16.0 **Shpatulla dhe kockat e gjata të gjymtyrës së sipërme**

D16.1 **Kockat e shkurtëra të gjymtyrës së sipërme**

D16.2 **Kockat e gjata të gjymtyrës së poshtëme**

D16.3 **Kockat e shkurtëra të gjymtyrës së poshtëme**

D16.4 **Kocka e kafkës dhe fytyrës**

Maksila (superiore)

Kocka orbitale

Përjashton: kockën e nofullës së poshtëme (D16.5)

D16.5 **Kocka e nofullës së poshtëme**

D16.6 **Kolona vertebrale**

Përjashton: sakrumin dhe koksiksin (D16.8)

D16.7 **Brinja, sternumi dhe klavikula**

D16.8 **Kockat e baçinit (=pelvisit), sakrumi dhe koksiksi**

D16.9 **Kockë dhe kërc artikular, i paspecifikuar**

D17 Tumor beninj lipomatoz

D17.0 **Tumor beninj lipomatoz i lëkurës dhe i indit subkutan të kokës, fytyrës dhe qafës**

D17.1 **Tumor beninj lipomatoz i lëkurës dhe i indit subkutan të trungut**

D17.2 **Tumor beninj lipomatoz i lëkurës dhe i indit subkutan të gjymtyrëve**

D17.3 **Tumor beninj lipomatoz i lëkurës dhe i indit subkutan të lokalizimeve të tjera dhe të paspecifikuara**

D17.4 **Tumor beninj lipomatoz i organeve intratorakale**

D17.5 **Tumor beninj lipomatoz i organeve intra-abdominale**

Përjashton: peritoneumin dhe retroperitneumin (D17.7)

D17.6 **Tumor beninj lipomatoz i kordës spermatike**

D17.7 **Tumor beninj lipomatoz me lokalizime të tjera**

Peritoneumi

Retroperitoneumi

D17.9 **Tumor beninj lipomatoz, i paspecifikuar**

Lipoma NOS

D18 **Hemangioma dhe limfangioma, e çdo zone**

Përjashton: nevuset e pigmentuar ose blu (D22.-)

D18.0 **Hemangioma, çdo lokalizim**

Angioma NOS

D18.1 **Limfangioma, çdo lokalizim**

D19 **Tumor beninj i indit mezotelial**

D19.0 **Indi mezotelial i pleurës**

D19.1 **Indi mezotelial i peritoneumit**

D19.7 **Indi mezotelial me lokalizime të tjera**

D19.9 **Indi mezotelial, i paspecifikuar**

Mezitelioma beninje NOS

D20 **Tumor beninj i indit të butë retroperitoneal dhe peritoneumit**

Përjashton: neoplazmat lipotamoze beninje të periteneumit dhe retroperitoneumit (D17.7)
indit mezotelial (D19.-)

D20.0 **Retroperitoneumi**

D20.1 **Peritoneumi**

D21 **Tumore të tjera beninje të indit lidhor dhe indit tjetër të butë**

Përfshin: enët e gjakut
bursën
kartilagon
fascian
dhjamin
ligamentet, përve atij uterin
kanalin limfatik
muskujt
sinovian
tendinët (këllëfët)

Përjashton: kartilagon (e):
- artikulare (D16.-)
- laringut (D14.1)
- hundës (D14.0)

indin lidhor të gjirit (D24)

hemangiomën (d18.0)

neoplazmën lipomatoze (d17.-)

limfangiomën (D18.1)

sistemin nervor autonom dhe nervat periferikë (D36.1)

peritoneumin (D20.1)

retroperitoneumin (D20.0)

uterin/e:
- leiomiomën (D25.-)
- ligamentet (D28.2)
- indin vaskular (D18.-)

D21.0 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i kokës, fytyrës dhe qafës

Indi lidhor i
- Syrit
- Qepallës

Përjashton: indin lidhor të orbitës (D31.6)

D21.1 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën

D21.2 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i gjymtyrës së poshtëme, përfshirë artikulacionin koksofemoral

D21.3 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i toraksit (gjoksit)

Aksila

Diafragma

Vazat e mëdha

Përjashton: zemrën (D15.1)

mediastinumin (D15.2)

timusin (D15.0)

D21.4 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i abdomenit (barkut)

D21.5 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i pelvisit (baçinit)

Përjashton: uterine
- leimiomën (D25.-)
- ligamentet (D28.2)

D21.6 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i trungut, i paspecifikuar

Kurrizi NOS

D21.9 **Indi lidhor dhe indi tjetër i butë, i paspecifikuar**

D22 Nevuse melanocitare

Nevusi:

- NOS
- Blu
- Me qime
- I pigmentuar

D22.0 **Nevuse melanocitare të buzës**

D22.1 **Nevuse melanocitare të kapakut të syrit, përfshi kanthusin**

D22.2 **Nevuse melanocitare të veshit dhe kanalit të tij të jashtëm**

D22.3 **Nevuse melanocitare të pjesëve të tjera të fytyrës, të paspecifikuara**

D22.4 **Nevuse melanocitare të lëkurës së kokës dhe qafës**

D22.5 **Nevuse melanocitare të trungut**

Anal/e:

- margin
- lëkura

Lëkura perianale

Lëkura e gjirit

D22.6 **Nevuse melanocitare të gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën**

D22.7 **Nevuse melanocitare të gjymtyrës së poshtëme, përfshirë artikulacionin koksofemoral**

D22.9 **Nevuse melanocitare të paspecifikuara**

D23 Tumore të tjera beninje të lëkurës

Përfshin: neoplazmat beninje të:

- rrënjës së flokut
- gjendrave të sebumit (=gjendrave sebace)
- gjendrave të djersës

Përjashton: neoplazmat beninje lipomatoze (D17.0-D17.3)

nevusin melanocitik (D22.-)

D23.0 **Lëkura e buzës**

Përjashton: kufirin e buzës me vermilion (D10.0)

D23.1 **Lëkura e kapakut të syrit, përfshi kanthusin**

D23.2 **Lëkura e veshit dhe e kanalit të jashtëm të tij**

D23.3 **Lëkura e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës**

D23.4 **Lëkura e kokës (=skalpit) dhe e qafës**

D23.5 **Lëkura e trungut**

Anal/e:

- margin
- lëkura

Lëkura perianale

Lëkura e gjirit

Përjashton: anusin NOS (D12.9)

lëkurën e organeve gjenitale (D28-D29)

D23.6 **Lëkura e gjymtyrës së sipërme, përfshi shpatullën**

D23.7 **Lëkura e gjymtyrës së poshtëme, përfshi artikulacionin koksofemoral**

D23.9 **Lëkura, e paspecifikuar**

D24 Tumor beninj i gjirit

Përfshin: gjirin

- indin lidhor
- pjesët e buta

Përjashton: displazinë mamare beninje (N60.-)

lëkurën e gjirit (D22.5, D23.5)

D25 Leiomioma e mitrës (=uterusit)

Fibromioma e mitrës

D25.0 **Leiomioma submukoze e mitrës**

D25.1 **Leiomioma intramurale e mitrës**

D25.2 **Leiomioma e shtresës subserotike të mitrës**

D25.9 **Leiomioma e mitrës, e paspecifikuar**

D26 Tumore të tjerë beninje të mitrës (=uterusit)

D26.0 **Qafa e mitrës (=Cervix uteri)**

D26.1 **Trupi i mitrës (=Corpus uteri)**

D26.7 Pjesë të tjera të mitrës
D26.9 Mitër, e paspecifikuar

D27 Tumor beninj i ovarit

D28 Tumor beninj i organeve të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale femërore

Përfshin: polipin adenomatoz
lëkurën e organeve gjenitale femërore

D28.0 Vulva
D28.1 Vagina
D28.2 Tubat dhe ligamentet uterine
Tubat e Fallopit
Ligamenti uterin (i gjerë) (i rrumbullakët)
D28.7 Organe të tjera të specifikuara gjenitale femërore
D28.9 Organ gjenital femëror, i paspecifikuar

D29 Tumor beninj i organeve gjenitale mashkullore

Përfshin: lëkurën e organeve gjenitale mashkullore

D29.0 Penisi
D29.1 Prostata
Përjashton: hiperplazinë (adenomatoze) të prostatës (N40)
prostatik/e:
- zmadhimin (N40)
- hipertrofinë (N40)

D29.2 Testikuli
D29.3 Epididimis
D29.4 Skrotumi
Lëkura e skrotumit
D29.7 Organe të tjera gjenitale mashkullore
Vezika seminale
Korda spermatike
Tunika vaginale
D29.9 Organ gjenital mashkullor, i paspecifikuar

D30 Tumor beninj i organeve urinare

D30.0 Veshka

Përjashton: renal/e:
- kalicet (D30.1)
- pelvisin (D30.1)

D30.1 Pelvisi renal (=Legeni i veshkës)

D30.2 Ureteri

Përjashton: hapjen e ureterit (orificin ureterik) në vezikën urinare (D30.3)

D30.3 Vezika urinare

Hapja në vezikën urinare:
- e uretrës
- e ureterit

D30.4 Uretra

Përjashton: hapjen e uretrës (orificin uretral) në vezikën urinare (D30.3)

D30.7 Organe të tjera urinare

Gjendrat parauretrale

D30.9 Organ urinar, i paspecifikuar

Sistemi urinar NOS

D31 Tumor beninj i syrit dhe anekseve (=kapakëve të syrit, qepallave, vetullave, aparatit lakrimal)

Përjashton: indin lidhor të qepallës (D21.0)
nervin optik (D33.3)
lëkurën e qepallës (D22.1, D23.1)

D31.0 Konjunktiva

D31.1 Kornea

D31.2 Retina

D31.3 Koroidi

D31.4 Trupi ciliar

D31.5 Gjendra dhe kanali i lotëve

Gjendra e lotit

Kanali i lotit

D31.6 Orbita, e paspecifikuar

Indi lidhor i orbitës

Muskujt ekstra-okularë
Nervat periferikë të orbitës
Indi retro-bulbar
Indi retro-okular
Përjashton: kockën orbitale (D16.4)

D31.9 Syri, i paspecifikuar
Kokërdhoku

D32 Tumor beninj i meningeve

D32.0 Meninget trunore

D32.1 Meninget e palcës kurrizore

D32.9 Meninge, të paspecifikuara
Meningioma NOS

D33 Tumor beninj i trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror

Përjashton: angiomën (D18.0)
meningjet (D32.-)
sistemin nervor autonom dhe nervat periferike (D36.1)
indin retro-okular (D31.6)

D33.0 Tru, supratentorial
Ventrikujt cerebralë
Cerebrum
Frontal
Oksipital
Parietal
Temporal
Lobi
Përjashton: ventrikulin e katërt (D33.1)

D33.1 Tru, infratentorial
Medula oblongata
Cerebelum
Ventrikuli i katërt

D33.2 Tru, i paspecifikuar

D33.3 Nervat e kokës
Bulbi olfaktor

D33.4 Korda spinale

D33.7 Pjesë të tjera të specifikuara të sistemit nervor qendror

D33.9 Sistemi nervor qendror, i paspecifikuar

Sistemi nervor (qendror) NOS

D34 **Tumor beninj i gjendrës tiroide**

D35 **Tumor beninj i gjendrave të tjera dhe të paspecifikuara endokrine**

Përjashton: pankreasin endokrin (D13.7)
ovaret (D27)
testikujt (D29.2)
timusin (D15.0)

D35.0 Gjendra adrenale (=mbiveshkore)

D35.1 Gjendra paratiroide

D35.2 Gjendra pituitare

D35.3 Kanali kraniofaringeal

D35.4 Gjendra pineale

D35.5 Trupi karotid

D35.6 Trupi i aortës dhe paraganglione të tjera

D35.7 Gjendra të tjera të specifikuara endokrine

D35.8 Interesim pluriglandular

D35.9 Gjendër endokrine e paspecifikuar

D36 **Tumor beninj me lokalizime të tjera, të paspecifikuara**

D36.0 Gjendrat limfatike

D36.1 Nervat periferikë dhe sistemi nervor autonom

Përjashton: nervat periferikë të orbitës

D36.7 Lokalizime të tjera të specifikuara

Hunda NOS

D36.9 Tumor beninj me lokalizim të paspecifikuar

Neoplazma me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur

(D37–D48)

Shënim: Kategoritë D37-D48 klasifikohen sipas vendit të neoplazmës, me sjellje të paqartë ose të panjohur, p.sh. kur ka dyshim nëse neoplazma është malinje ose beninje.

D37 Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e hapësirës së gojës dhe organeve të traktit digjestiv

D37.0 Buza, hapësira e gojës (=kaviteti oral) dhe faringu

Pala ariepiglotike:

- NOS
- Aspekti hipofaringeal
- Zona margjinale

Gjendrat e mëdha dhe të vogla të pështymës

Kufiri i buzës me vermilion

Përjashton: palën ariepligotike, aspekti laringeal (D38.0)

epiglotisin:

- NOS (D38.0)
- pjesa suprahyoide (D38.0)

lëkurën e buzës (D48.5)

D37.1 Stomaku

D37.2 Zorrë e hollë

D37.3 Apendiksi

D37.4 Koloni

D37.5 Rektumi

Kufiri rekto-sigmoid

D37.6 Hepari, vezika biliare dhe kanalet biliare

Ampula e Vater

D37.7 Organe të tjera tretëse

D37.9 Organ tretës, i paspecifikuar

Anal:

- kanali
- sfinkteri

Anus NOS

Zorra NOS

Ezofagu

Pankreasi

Përjashton: anal/e:
- marginin (D48.5)
- lëkurën (D48.5)

Lëkurën perianale (D48.5)

D38 **Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e veshit të mesëm dhe organeve të sistemit dhe atyre intratorakale**

Përjashton: zemrën (D48.7)

D38.0 **Laringu**

Pala ariepiglotike, aspekti laringeal

Epiglota (pjesa suprahyoide)

Përjashton: palën ariepligotike
- NOS (D37.0)
- aspekti infrafaringeal (D37.0)
- zona marginale (D37.0)

D38.1 **Trake, bronk dhe mushkëri**

D38.2 **Pleura**

D38.3 **Mediastini**

D38.4 **Timusi**

D38.5 **Organe të tjera respiratore**

Sinuset aksesore

Kartilago e hundës

Veshi i mesëm

Kavitetet nazale

Përjashton: veshin (e jashtëm) (lëkurën) (D48.5)

hundën:
- NOS (D48.7)
- lëkurën (D48.5)

D38.6 **Organ respirator, i paspecifikuar**

D39 **Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e organeve gjenitale femërore**

D39.0 **Uterusi**

D39.1 **Ovari**

D39.2 **Placenta**

Koriadenoma destruens

Mola hidatidiforme

- invazive
- malinje

Përjashton: molën hidatidiforme NOS (O01.9)

D39.7 **Organe të tjera gjenitale femërore**

Lëkura e organeve gjenitale femërore

D39.9 **Organ gjenital femëror, i paspecifikuar**

D40 Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e organeve gjenitale mashkullore

D40.0 **Prostata**

D40.1 **Testikuli**

D40.7 **Organe të tjera gjenitale mashkullore**

Lëkura e organeve gjenitale mashkullore

D40.9 **Organ gjenital mashkullor, i paspecifikuar**

D41 Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e organeve urinare

D41.0 **Veshka**

Përjashton: pelvisin renal (D41.1)

D41.1 **Pelvisi renal**

D41.2 **Ureter**

D41.3 **Uretra**

D41.4 **Vezika urinare**

D41.7 **Organe të tjera urinare**

D41.9 **Organ urinar i paspecifikuar**

D42 Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e meningeve

D42.0 **Meninge trunore**

D42.1 **Meninge të medulës spinale**

D42.9 **Meninge, të paspecifikuara**

D43 **Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e trurit dhe sistemit nervor qendror**

Përjashton: sistemin nervor autonom dhe nervat periferikë (D48.2)

D43.0 **Tru, supratentorial**

Ventrikujt cerebralë
Cerebrum
Frontal
Oksipital
Parietal
Temporal
Lobi

Përjashton: ventrikulin e katërt (D43.1)

D43.1 **Tru, infratentorial**

Medula oblongata
Cerebelum
Ventrikuli i katërt

D43.2 **Tru, i paspecifikuar**

D43.3 **Nervat e kokës**

D43.4 **Medula spinale**

D43.7 **Pjesë të tjera të sistemit nervor qendror**

D43.9 **Sistemi nervor qendror, i paspecifikuar**

Sistemi nervor (qendror) NOS

D44 **Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e gjendrave endokrine**

Përjashton: pankreasin endokrin (D37.7)
ovaret (D39.1)
testikujt (D40.1)
timusi (D38.4)

D44.0 **Gjendra tiroide**

D44.1 **Gjendra suprarenale (=mbiveshkore) (=adrenale)**

D44.2 **Gjendra paratiroide**

D44.3 **Gjendra pituitare**

D44.4 **Kanali kraniofaringeal**

D44.5 **Gjendra pineale**

D44.6 **Trupi karotid**

D44.7 **Trupi i aortës dhe paraganglione të tjera**

D44.8 **Interesim pluriglandular**

Andenomatozë endokrine multiple

D44.9 **Gjendër endokrine, e paspecifikuar**

D45 Policitemi e vërtetë (=Polycythaemia vera)

Shënim: Polycythaemia vera është riklasifikuar në botimin e tretë të ICD-O me nje kod malinj. Kodi D45 do të vazhdojë të përdoret, pavarësisht se është vendosur në kapitullin e neoplazmave me sjellje të paqartë dhe të panjohur. Modifikimi i këtij klasifikimi është lënë për rishikimin e ardhshëm të ICD.

D46 Sindromat mielodisplastike

Përfshin: sindromën mielodisplastike nga agjentët alkilizantë

sindromën mielodisplastike nga epipodofilotoksina

Përjashton: aneminë aplastike të shkaktuar nga barnat (D61.1)

D46.0 **Anemi refraktare pa sideroblaste**

Shënim: pa sideroblaste, pa shumicë të blasteve

D46.1 **Anemi refraktare me sideroblaste**

D46.2 **Anemi refraktare me tepricë të blasteve**

Shënim: Anemi refraktare me tepricë të blasteve I

Anemi refraktare me tepricë të blasteve II

D46.3 **Anemi refraktare me tepricë të blasteve me transformim**

D46.4 **Anemi refraktare e paspecifikuar**

D46.5 **Anemi refraktare me displazi të shumë linjave qelizore**

D46.6 **Sindroma displazike me abnormalitet kromozomal del5q të izoluar**

Sindroma 5q-minus

D46.7 **Sindroma të tjera mielodisplastike**

Përjashton: leuçeminë mielomonocitike kronike (C93.1)

D46.9 **Sindrom mielodisplastik i paspecifikuar**

Mielodisplazia NOS

(Sindroma) preleuçemike NOS

D47 Neoplazma të tjera me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me ta

D47.0 Tumore histiocitare dhe mastocitare me sjellje të paspecifikuar e të panjohur

Mastocitoza sitematike indolente

Tumor i mastociteve NOS

Mastocitoma NOS

Mastocitozë sistemike, e shoqëruar me sëmundjen hematopoetike jo-mastocitare klonike

Përjashton: mastocitozën (kongjenitale)(kutane) (Q82.2)

D47.1 Sëmundja kronike mieloproliferative

Leuçemia neutrofilike kronike

Sëmundja mieloproliferative, e paspecifikuar

Përjashton: leuçeminë mieloide kronike atipike, BCR/ABL-negative (C92.2)

leuçeminë mieloide kronike, BCR/ABL-pozitive (C92.2)

D47.2 Gamopatia monoklonale

D47.3 Trobocitemia esenciale (hemorragjike)

Trobocitemia hemorragjike idiopatike

D47.4 Osteomielofibroza

Mielofibroza kronike idiopatike

Mielofibroza (idiopatike)(me displazi mieloide)

Mieloskleroza (megakariocitare) me metaplazi mieloide

Mielofibroza sekondare në sëmundjen mieloproliferative

Përjashton: mielofibrozën akute (C94.4)

D47.5 Leuçemia eozinofilike kronike [sindromi hipereozinofilik]

D47.7 Tumore të tjerë të paspecifikuar, me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur, të indit limfoid, indit hematopojetik dhe indeve të lidhura me ta

Tumore histiocitike me sjellje të panjohur dhe të paqartë

D47.9 Tumore me sjellje të panjohur ose të paspecifikuar të indit limfoid, indit hematopojetik dhe indeve të lidhura me ta, të paspecifikuar

Sëmundja limfoproliferative NOS

D48 Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur me lokalizime të tjera të paspecifikuara

Përjashton: neurofibromatozën (jomalinje) (Q85.0)

D48.0 Kocka dhe kartilago artikulare

Përjashton: kartilagon e:
- veshit (D48.1)
- laringut (D38.0)
- hundës (D38.5)

indin lidhor të qepallës (D48.1)
sinovian (D48.1)

D48.1 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë

Indi lidhor i:
veshit
qepallës

Përjashton: kartilagon (e):
- artikulare (D48.0)
- laringut (D38.0)
- hundës (D38.5)

indin lidhor të gjirit (D48.6)

D48.2 Nervat periferikë dhe sistemi nervor autonom

Përjashton: nervat periferikë të orbitës (D48.7)

D48.3 Retroperitoneumi

D48.4 Peritoneumi

D48.5 Lëkura

Anal/e:
- margin
- lëkura

Lëkura perianale
Lëkura e gjirit

Përjashton: anusin NOS (D37.7)
lëkurën e organeve gjenitale (D39.7, D40.7)
kufirin e buzës me vermilion (D37.0)

D48.6 Gjiri

Indi lidhor i gjirit
Cistosarkoma filodes

Përjashton: lëkurën e gjirit (D48.5)

D48.7 Lokalizime të tjera të specifikuara

Syri

Zemra
Nervat periferikë të orbitës

Përjashton: indin lidhor (D48.1)
lëkurën e qepallës (D48.5)

D48.9 Tumor me sjellje të paspecifikuar e të panjohur, i paspecifikuar
'Rritje' NOS
Neoplazëm NOS
Rritje e re NOS
Tumor NOS

KAPITULLI III

Sëmundjet e gjakut dhe të organeve gjak-formuese dhe çrregullime të caktuara që kanë mekanizëm imunitar (D50–D89)

Përjashton:

sëmundjet (e sistemit) imunitar(e) NOS (M35.9)

gjendje të caktuara të periudhës perinatale (P00-P96)

komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës pas lindjes (O00-O99)

keqformimet e lindura, deformimet dhe abnormalitetet kromozomale (Q00-Q99)

sëmundjet endokrine, të ushqyerjes, dhe ato metabolike (E00-E90)

sëmundjen e virusit të imunodefiçiencës njerëzore [HIV] (B20-B24)

dëmtimet, helmimet, dhe pasoja të tjera të shkaqeve të jashtme (S00-T98)

neoplazmat (C00-D48)

simptomat, shenjat dhe gjetjet anormale klinike ose laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull ka blloqet e mëposhtëme:

D50–D53	Anemitë e ushqyerjes
D55–D59	Anemitë hemolitike
D60–D64	Anemitë aplastike dhe anemi të tjera
D65–D69	Defekte të koagulimit, purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike
D70–D77	Sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve formuese (=prodhuese) të tij
D80–D89	Çrregullime të tjera që përfshijnë mekanizmin imunitar

Kategoritë me yll në këtë kapitull janë si vijon:

D63*	Anemia nga sëmundje kronike, e klasifikuar diku tjetër
D77*	Çrregullime të tjera të gjakut dhe të organeve formuese (=prodhuese) të tij nga sëmundjet e klasifikuara diku tjetër

Anemitë e ushqyerjes (D50–D53)

D50 **Anemi nga pamjaftushmëria e hekurit**

Përfshin: aneminë:
- asiderotike
- hipokromike

D50.0 **Anemi nga pamjaftushmëria e hekurit pas humbjes së gjakut (kronike)**

Anemia post-hemorragjike (kronike)

Përjashton: aneminë post-hemorragjike akute (D62)
aneminë kongjenitale nga humbja e gjakut fetal (P61.3)

D50.1 **Disfagia sideropenike**

Sindroma Kelly–Paterson

Sindroma Plummer-Vinson

D50.8 **Anemi të tjera nga pamjaftushmëria e hekurit**

D50.9 **Anemi nga pamjaftushmëria e hekurit, e paspecifikuar**

D51 **Anemi nga pamjaftushmëria e vitaminës B12**

Përjashton: pamjaftushmërinë e vitaminës B12 (E53.8)

D51.0 **Anemi nga pamjaftushmëria e vitaminës B12, e lidhur me pamjaftushmërinë e faktorit intrisek**

Anemia:
- Addison
- Biermer
- pernicioze (kongjenitale)

Pamjaftushmëria e lindur e faktorit intrisek

D51.1 **Anemi nga pamjaftushmëria e vitaminës B12, për shkak të keqthithjes selektive të vitaminës B12, me proteinuri**

Sindroma Imerslund(-Gräsbeck)

Anemia megaloblastike e trashëguar

D51.2 **Pamjaftushmëri e transkobalaminës II**

D51.3 **Anemi të tjera nga pamjaftushmëria diedetike e vitaminës B12**

D51.8 **Anemi të tjera nga pamjaftushmëria e vitaminës B12**

Anemia Vegan

D51.9 **Anemi nga pamjaftushmëria e vitaminës B12, e paspecifikuar**

D52 Anemi nga pamjaftushmëria e folateve

D52.0 **Anemi nga pamjaftushmëria dietetike e folateve**

Anemia megaloblastike dietetike

D52.1 **Anemi nga pamjaftushmëria e folateve e shkaktuar nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

D52.8 **Anemi të tjera nga pamjaftushmëria e folateve**

D52.9 **Anemi nga pamjaftushmëria e folateve, e paspecifikuar**

Anemi nga pamjaftushmëria e folateve, NOS

D53 Anemi të tjera të lidhura me ushqyerjen

Përfshijnë: aneminë megaloblastike që nuk reagon ndaj vitaminës B12 ose folateve

D53.0 **Anemi nga pamjaftushmëria e proteinave**

Anemi nga pamjaftushmëria e aminoacideve

Anemia e oroacidurik-ut

Përjashton: sindromën Lesch-Nyhan (E79.1)

D53.1 **Anemi të tjera megaloblastike, të paklasifikuara diku tjetër**

Anemia megaloblastike NOS

Përjashton: sëmundjen e Di Guglielmo (C94.0)

D53.2 **Anemi skorbutike**

Përjashton: skorbutin (E54)

D53.8 **Anemi të tjera të specifikuara të lidhura me ushqyerjen**

Anemi të shoqëruara me mungesën e

- bakrit
- molibdenumit
- zinkut

Përjashton: defiçiencat (mungesat) ushqimore, pa përmendje të anemisë, të tilla si:

- mungesa e bakrit (E61.0)
- mungesa e molibdenit (E61.5)

- mungesa e zinkut (E60)

D53.9 **Anemi e lidhur me ushqyerjen, e paspecifikuar**

Anemia kronike e thjeshtë

Përjashton: aneminë NOS (D64.9)

Anemitë hemolitike (D55–D59)

D55 Anemi nga çrregullime të enzimave

Përjashton: anemitë nga defiçiencat enzimatike të shkaktuara nga barnat

D55.0 **Anemi nga pamjaftushmëria e glukozë-6-fosfat dehidrogenazës (G6FD)**

Favizmi

Anemia nga mungesa e Glc-6-F-Dehidrogjenazës (G6FD)

D55.1 **Anemi të tjera nga çrregullimi i metabolizmit të glutationit**

Anemia (për shkak të):

- mungesës enzimatike, me përjashtim të G6FD, nga shunti i heksozë monofosfatit
- hemolitike jo-sferocitare (e trashëguar), e llojit I

D55.2 **Anemi nga çrregullimi i fermenteve glikolitike**

Anemia:

- hemolitike jo-sferocitare (e trashëguar), e llojit II
- mungesa e heksokinazës
- mungesa e piruvat kinazës [PK]
- mungesa e izomerazës triozë-fosfat

D55.3 **Anemi nga çrregullime të metabolizmit të nukleotideve**

D55.8 **Anemi të tjera nga çrregullimet e fermenteve**

D55.9 **Anemi nga çrregullime të fermenteve, të paspecifikuara**

D56 Talasemia

D56.0 **Alfatalasemia**

Perjashton: hidropsinë fetale (hydrops fetalis) nga anemia hemolitike (P56.-)

D56.1 **Betatalasemia**

Anemia Cooley

Talasemia beta e rëndë

Talasemia:

- e ndërmjetme
- e rëndë

D56.2 **Delta-beta talasemia**

D56.3 **Talasemi e trashëguar tipike**

D56.4 **Prania e trashëguar e hemoglobinës fetale**

D56.8 **Talasemi të tjera**

D56.9 **Talasemi e paspecifikuar**

Anemia mesdhetare (me hemoglobinopati të tjera)

Talasemia (minor)(e përzier)(me hemoglobinopati të tjera)

D57 Çrregullime drepanocitare

Përjashton: hemoglobinopatitë e tjera (D58.-)

D57.0 **Anemi drepanocitare me krizë**

Sëmundja e hemoglobinës SS me krizë

D57.1 **Anemi drepanocitare pa krizë**

Drepanocitar/e:

anemia
sëmundja | NOS
çrregullimi

D57.2 **Çrregullime drepanocitare heterozigote të dyfishta**

Sëmundjet

- Hb-SC
- Hb-SD
- Hb-SE
- Talasemia drepanocitare

D57.3 **Drepanocitoza e trashëguar**

- Hb-S
- Hemeglobina heterozigote S [HbAS]

D57.8 **Çrregullime të tjera drepanocitare**

D58 Anemi të tjera hemolitike të trashëguara

D58.0 **Sferocitoza e trashëguar**

Ikteri akolurik (familjar)

Ikteri hemolitik (sferocitik) kongjenital

Sindroma Minkowskii-Chauffard

D58.1 **Eliptocitoza e trashëguar**

Eliptocitoza (kongjenitale)

Ovalocitoza (kongjenitale) (e trashëguar)

D58.2 **Hemoglobinopati të tjera**

Hemoglobia anormale NOS

Anemia kongjenitale e trupave të Heinz

Sëmundjet:

- Hb-C
- Hb-D
- Hb-E

Hemoglobinopatia NOS

Sëmundja hemolitike e hemoglobinës së paqëndrueshme

Përjashton: policiteminë familjare (D75.0)
sëmundjen Hb-M (D74.0)
hemoglobinën fetale persistente, e trashëguar (D56.4)
policiteminë e lartësive të mëdha (D75.1)
methemoglobineminë (D74.-)

D58.8 **Anemi të tjera hemolitike të trashëguara të specifikuara**

Stomacitoza

D58.9 **Anemi hemolitike e trashëguar e paspecifikuar**

D59 Anemia hemolitike e fituar

D59.0 **Anemi hemolitike autoimune e shkaktuar nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

D59.1 **Anemi të tjera hemolitike autoimune**

Sëmundja hemolitike autoimune (e llojit të ftohtë) (e llojit të nxehtë)

Sëmundja kronike e hemaglutininave të ftohta

Aglutininat e ftohta:

- sëmundja
- hematoglobinuria

Anemia hemolitike:

- e llojit të ftohtë (sekondare) (asimptomatike)
- e llojit të nxehtë (sekondare) (asimptomatike)

Përjashton: sindromën Evans (D69.3)
sëmundjen hemolitike të fetusit dhe të porsalindurit (P55.-)
hemoglobinurinë e ftohtë paroksizmale (D59.6)

D59.2 Anemi hemolitike jo-autoimune e shkaktuar nga medikamentet

Anemia nga mungesa e enzimës të shkaktuar nga barnat

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

D59.3 Sindromi hemolitik uremik

D59.4 Anemi të tjera hemolitike joautoimune

Anemia hemolitike:

- mekanike
- mikroangiopatike
- toksike

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

Përjashton: hemoglobinurinë NOS (R82.3)

D59.5 Hemoglobinuria paroksizmale e natës (Marchiafava-Micheli)

D59.6 Hemoglobinuria nga hemoliza e lidhur me shkaqe të tjera të jashtme

D59.8 Anemi të tjera hemolitike të fituara

D59.9 Anemi hemolitike e fituar e paspecifikuar

Anemia hemolitike idiopatike kronike

Anemitë aplastike dhe anemi të tjera (D60–D64)

D60 Aplazia eritrocitare e fituar (=eritroblastopenia)

Përfshin: aplazinë e qelizave të kuqe (të fituar) (adult) (me timomë)

D60.0 Aplazia e thjeshtë eritrocitare kronike e fituar

D60.1 Aplazia e thjeshtë eritrocitare kalimtare e fituar

D60.8 Aplazi të tjera të thjeshta eritrocitare të fituara

D60.9 **Aplazi e thjeshtë eritrocitare e paspecifikuar**

D61 **Anemi të tjera aplastike**

Përjashton: agranulocitozën (D70)

D61.0 **Anemi aplastike konstitucionale**

Aplazi, (e pastër) e qelizave të kuqe (të):

- lindur
- infantile
- primare

Sindroma Blackfan-Diamond

Anemia hipoplastike familjare

Anemia Fanconi

Pancitopenia me keqformime

D61.1 **Anemi aplastike e shkaktuar nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

D61.2 **Anemi aplastike e shkaktuar nga agjentë të tjerë të jashtëm**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

D61.3 **Anemi aplastike idiopatike**

D61.8 **Anemi të tjera aplastike të specifikuara**

D61.9 **Anemi aplastike e paspecifikuar**

Anemia hipoplastike NOS

Hipoplazia medulare

Panmieloftisis

D62 **Anemia akute post-hemorragjike**

Përjashton: anemia kongjenitale nga humbja e gjakut fetal (P61.3)

D63* **Anemia nga sëmundje kronike, e klasifikuar diku tjetër**

D63.0* **Anemi nga sëmundjet tumorale (C00-D48†)**

D63.8* **Anemi nga sëmundje të tjera kronike, të klasifikuara diku tjetër**

Anemia në sëmundjet kronike të veshkave me stad më të lartë se 3 (N18.3-N18.9†)

D64 **Anemi të tjera**

Përjashton: Aneminë refraktare
- NOS (D46.4)
- me shumicë blastesh (D46.2)
- me shumicë blastesh
  - me transformim (C92.0)
- me sideroblaste (D46.1)
- pa sideroblaste (D46.0)

D64.0 **Anemi e trashëguar sideroblastike**

Anemia sideroblastike hipokromike e lidhur me gjininë

D64.1 **Anemi sideroblastike sekondare nga sëmundja**

Përdorni kodet shtesë, nëse doni, të identifikoni sëmundjen

D64.2 **Anemi sideroblastike sekondare nga medikamentet dhe helmet**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

D64.3 **Anemi të tjera sideroblastike**

Anemia sideroblastike:
- NOS
- që përgjigjet ndaj piridoksinës NEC

D64.4 **Anemi diseritropojetike e trashëguar**

Anemi diseritropojetike (kongnitale)

Përjashton: sindromën Blackfan-Diamond (D61.0)
sëmundjen e Di Guglielmo (C94.0)

D64.8 **Anemi të tjera të specifikuara**

Pseudoleuçemia infantile

Anemia leukoeritroblastike

D64.9 **Anemi e paspecifikuar**

Defekte të koagulimit, purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike (D65–D69)

D65 **Koagulim i përhapur intravazal [Sindromi i defibrinimit]**

Përfshin: afibrinogeminë, e trashëguar
koagulopatinë e konsumimit

koagulimin intravaskular të përhapur
hemorragjinë fibrinolitike, të fituar
purpurat:
- fibrinolitike
- fulminante

Perjashton: ato (që komplikojnë):
- abortin, shtatzëninë ektopike ose atë molare (O00-O07, O08.1)
- shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes ((O45.0, O46.0, O67.0, O72.3)

në të porsalindurit (P60)

D66 Pamjaftushmëria e trashëguar e faktorit VIII

Përfshin: mungesën e faktorit VIII (defekt funksional)
hemofilinë:
- NOS
- A
- klasike

Përjashton: mungesën e faktorit VIII me defekt vaskular (D68.0)

D67 Pamjaftushmëria e trashëguar e faktorit IX

Përfshin: sëmundjen e Christmas
mungesat e:
- faktorit IX (defekt funksional)
- komponentit tromboplastin të plazmës

hemofilinë B

D68 Defekte të tjera të koagulimit

Përjashton: ato (që komplikojnë):
- abortin, shtatzëninë ektopike ose atë molare (O00-O07, O08.1)
- shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes (O45.0, O46.0, O67.0, O72.3)

D68.0 Sëmundja e Von Willebrand

Angiohemofilia
Mungesa e faktorit të VIII me defekt vaskular

Hemofilinë vaskulare

Përjashton: dobësinë e kapilarëve (e trashëguar) (D69.8)
mungesën e faktorit VIII:
- NOS (D66)
- me defekt funksional (D66)

D68.1 Pamjaftushmëri e faktorit IX të trashëguar

Hemofilia C

Mungesa e tromboplastinës së plazmës (antecedente)

D68.2 Pamjaftushmëri e faktorëve të tjerë koagulues

Afibrinogjenemia kongjenitale

Mungesat e:
- globulinës AC
- proakselerinës

Mungesat e faktorit:
- I [fibrinogjen]
- II [protrombin]
- V[labil]
- VII [stabil]
- X [Stuart-Power]
- XII [Hageman]
- XIII [stabilizues i fibrinës]

Disfibrinogjenemia (kongjenitale)

Hipoprokonvertinemia

Sëmundja Owen

D68.3 Çrregullime të tjera hemorragjike nga qarkullimi i antikoagulantëve

Hemorragji gjatë përdorimit afatgjatë të antikoagulantëve

Hiperheparinemia

Rritje e:

antitrombinës

anti-VIIIa

anti-IXa

anti-Xa

anti-Xia

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni anti-koagulantët e administruar.

Përjashton: Përdorimin afatgjatë të antikoagulantëve pa hemorragji (Z92.1)

D68.4 **Pamjaftushmëri e fituar e faktorit koagulues**

Mungesat e faktorit të koagulimit për shkak të:

- sëmundjes së mëlçisë
- mungesës së vitaminës K

Përjashton: mungesën e vitaminës K në të posalindurin (P53)

D68.5 **Trombofilia primare**

Rezistencë ndaj proteinës C të aktivizuar [mutacion i faktorit V Leiden]

Mungesë e:

- antitrombinës
- proteinës C
- proteinës S

Mutacion i gjenit të protrombinës

D68.6 **Trombofili të tjera**

Sindroma anti-kardiolipin

Sindroma anti-fosfolipid

Prania e antikoagulantit të lupusit

Përjashton: koagulimin intravaskular të përhapur

hiperhomocisteineminë (E72.1)

D68.8 **Defekte të tjera të specifikuara të koagulimit**

D68.9 **Defekt koagulimi i paspecifikuar**

D69 Purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike

Përjashton: purpurën hipergamaglobulinemike beninje (D89.9)

purpurën krioglobulinemike (D89.1)

trombociteminë (hemorragjike) esenciale (D47.3)

purpurën fulminante (D65)

purpurën trombovitopenike trombotike (M31.1)

D69.0 **Purpura alergjike**

Purpura:

- anafilaktoide
- Henoch-Schönlein
- jo-trombocitopenike
  - hemorragjike
  - idiopatiike
- vaskulare

Vaskuliti, alergik

D69.1 **Defekte cilësore të trombociteve**

Sindromi Bernard-Soulier [me qeliza gjigante]

Sëmundja Glanzmann

Tromboastenia (hemorragjike)(e trashëguar)

Trombocitopatia

Përjashton: Sëmundjen e von Willebrand (D68.0)

D69.2 **Purpur tjetër, jotrombocitopenike**

Purpura:

- NOS
- senile
- simplex

D69.3 **Purpura trombocitopenike idiopatike**

Sindroma Evans

D69.4 **Trombocitopeni tjetër primare**

Përjashton: trombocitopeninë me rreze të munguar (Q87.2)

trombocitopeninë neonatale tranziente (P61.0)

sindromën Wiskott-Aldrich (D82.0)

D69.5 **Trombocitopeni sekondare**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni shkaqet.

D69.6 **Trombocitopeni, e paspecifikuar**

D69.8 **Gjendje të tjera hemorragjike të specifikuara**

Dobësia e kapilarëve (e trashëguar)

Pseudohemofilia vaskulare

D69.9 **Gjendje hemorragjike e paspecifikuar**

Sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve formuese të tij (D70–D77)

D70 **Agranulocitoza**

Përfshin: anginën agranulocitike

agranulozën gjenetike infantile

sëmundjen e Kostmann

neutropeninë

- NOS

- kongjenitale
- ciklike
- të shkaktuar nga barnat
- periodike
- splenike (primare)
- toksike

splenomegalinë neutropenike

sëmundjen Werner-Schultz

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni barnat, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përjashton: neutropeninë neonatale tranziente (P61.5)

D71 Çrregullime funksionale të neutrofileve polimorfonukleare

Përfshin: defektin e kompleksit receptor Membranë qelizore [CR3]

sëmundjen granulomatoze (të fëmijërisë) (kronike)

disfagocitozën kongjenitale

granulomatozën septike progresive

D72 Çrregullime të tjera leukocitare

Përjashton: bazofilinë (D75.8)

çrregullimet e imunitetit (D80-D89)

neutropeninë (D70)

qelizat e bardha jo-normale (numër) (R72)

preleuçeminë (sindroma) (D46.9)

D72.0 Anomalitë gjenetike të leukociteve

Anomalitë ose sindroma (granulimit) (granuloziteve)

- Alder
- May-Hegglin
- Pelger-Huët

E trashëguar:

- leukocitare:
  - e hipersegmentur
  - e hiposegmentuar
- leukomelanopati

Përjashton: sindromën Chediak(-Steinbrinck)-Higashi (E70.3)

D72.1 Eozinofili

Eozinofili:
- alergjike
- e trashëguar

D72.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të leukociteve

Reaksioni leukaemoid:
- limfocitik
- monocitik
- mielocitik
- leucitozë
- leucitozë (simptomatike)
- monocitozë (simptomatike)
- plazmacitozë

D72.9 Çrregullime të leukociteve, të paspecifikuara

D73 Sëmundjet e shpretkës

D73.0 Hiposplenizmi

Asplenia, kirurgjikale
Atrofi e shpretkës
Përjashton: aspleninë (kongjenitale) (Q89.0)

D73.1 Hipersplenizmi

Përjashton: splenomegalinë
- NOS (R16.1)
- (kongjenitale) (Q89.0)

D73.2 Splenomegalia kongjestive kronike

D73.3 Abscesi i lienit

D73.4 Cist i lienit

D73.5 Infarkt i lienit

Çarje, jo-traumatike
Përdredhje
Përjashton: çarjen traumatike (S36.0)

D73.8 Sëmundje të tjera të lienit

Fibrozë e lienit NOS
Perisplenit
Splenit NOS

D73.9 Sëmundje e lienit e paspecifikuar

D74 Metahemoglobinemia

D74.0 Metahemoglobinemi e trashëguar

Mungesa e lindur e reduktazës NADH-Metahemoglobin

Sëmundja e hemoglobinës-M [Hb-M]

Metahemoglobinemia, e trashëguar

D74.8 Metahemoglobinemi të tjera

Metahemoglobinemia, e fituar (me sulfahemoglobinemi)

Metahemoglobinemia toksike

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni shkaqet.

D74.9 Metahemoglobinemi e paspecifikuar

D75 Sëmundje të tjera të gjakut dhe të organeve formuese të tij

Përjashton: limfonodulat e zmadhuar (R59.-)

hipergamaglobulineminë NOS (D89.2)

limfadenitin:

- NOS (I88.9)
- akut (L04.-)
- kronik (I88.1)
- mezenterik (akut) (kronik) (I88.0)

D75.0 Eritrocitoza familiare

Policitemia:

- beninje
- familiare

Përjashton: ovalocitozën e trashëguar (D58.1)

D75.1 Policitemi sekondare

Eritrocitoza NOS

Policitemia:

- NOS
- e fituar
- për shkak të:
  - ertropojetinës
  - rënies së vëllimit (volumit) të plazmës
  - lartësive të mëdha
  - stresit

- emocionale
- hipoksemike
- nefrogjenike
- relative

Përjashton: policiteminë:
- neonatore (P61.1)
- vera (=e vërtetë) (D45)

D75.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara të gjakut dhe të organeve prodhuese të tij**

Bazofilia

D75.9 **Sëmundje e organeve prodhuese të gjakut, e paspecifikuar**

D76 Disa sëmundje që interesojnë indin limforetikular dhe sistemin retikulohistocitar

Përjashton: sëmundjen (Abt-)Letterer-Siwe (C96.0)
granulomën eozinofilike (C96.6)
sëmundjen Hand-Schüller-Christian (C96.5)
sarkomën histiocitike (C96.5)
histiocitozën X, multifokale (C96.5)
histiocitozën X, unifokale (C96.6)
histiocitozën e qelizave Langerhans, multifokale (C96.5)
histiocitozën e qelizave Langerhans, unifokale (C96.6)
histiocitozën malinje (C96.8)
retikuloendoteliozën:
- leuçemike (C91.4)
- jo-lipidike (C96.0)

retikulozën:
- histiocitike medulare (C96.8)
- lipomelanotike (I89.8)
- malinje NOS (C86.0)

D76.1 **Limfohistiocitoza hemofagocitike**

Retikuloza hemofagocitike familjare

Histiocitozat e fagociteve mononukleare

D76.2 **Sindrom hemofagocitik i lidhur me infeksionin**

Përdorni kodet shtesë, nëse doni, të identifikoni agjentët infeksiozë ose sëmundjet.

D76.3 **Sindroma të tjera të histiocitozës**

Retikulohistiocitoma (qeliza gjigante)

Histiocitoza sinusale me limfoadenopati masive

Ksantogranuloma

D77* **Çrregullime të tjera të gjakut dhe të organeve formuese të tij nga sëmundjet e klasifikuara diku tjetër**

Përfshin: fibrozën e lienit në shistosomiazë [bilharziazë] (B65.-†)

Çrregullime të tjera që përfshijnë mekanizmin imunitar (D80–D89)

Përfshin: defekte të sistemit të komplementit

çrregullime të imunodefiçiencës, përveç sëmundjes së virusit të imunodefiçiencës humane [HIV]

sarkoidozën

Përjashton: sëmundjet autoimune (sistemike) NOS (M35.9)

çrregullimet funksionale të neutrofilëve polimorfonuklearë (D71)

sëmundjen e virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] (B20-B24)

sëmundjen e virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] që komplikon shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes (O98.7)

D80 **Imunodefiçenca me mbizotërim të defekteve të antikorpeve**

D80.0 **Hipogamaglobulinemia e trashëguar**

Agamaglobulinemia autosomale reçesive (lloji zviceran)

Agamaglobulinemia [Bruton] e lidhur me kromozomin X (me mangësi të hormonit të rritjes)

D80.1 **Hipogamaglobulinemia jo-familjare**

Agamaglobulinemia me limfocite B që mbajnë imunoglobulina

Agamaglobulinemia e zakontë e ndryshueshme

Hipogamaglobulinemia NOS

D80.2 **Pamjaftueshmëri selektive e imunoglobulinës A (IgA)**

D80.3 **Pamjaftueshmëri selektive e imunoglobulinës G (IgG)**

D80.4 **Pamjaftueshmëri selektive e imunoglobulinës M (IgM)**

D80.5 **Pamjaftueshmëri imunitare me imunoglobulinë M (IgM) të rritur**

D80.6 **Pamjaftueshmëri e antikorpeve me imunoglobulina thuajse normale ose me hiperimunoglobulinemi**

D80.7 **Hipogamaglobulinemia kalimtare e foshnjërisë**

D80.8 **Imunodefiçienca të tjera me defekte kryesisht të antikorpeve**

Mangësia e zinxhirëve të lehtë kappa

D80.9 **Imunodefiçienca të tjera me defekte kryesisht të antikorpeve, të paspecifikuara**

D81 **Imunodefiçienca të kombinuara**

Përjashton: agamaglobulineminë autosomale reçesive (lloji zviceran) (D80.0)

D81.0 **Imunodefiçienca e kombinuar e rëndë me disgjenezë retikulare**

D81.1 **Imunodefiçienca e kombinuar e rëndë me numër të vogël të qelizave B dhe T**

D81.2 **Imunodefiçienca e kombinuar e rëndë me numër të ulët ose normal të qelizave B**

D81.3 **Pamjaftueshmëri e adenozinë deaminazës (PAD)**

D81.4 **Sindromi Nezelof**

D81.5 **Pamjaftueshmëri e purinë nukleozid fosforilazës (PNF)**

D81.6 **Defiçiencë e histokompatibilitetit kompleks të klasit të I-rë**

Sindroma e limfociteve të zhveshur

D81.7 **Defiçiencë e histokompatibilitetit kompleks të klasit të II-të**

D81.8 **Imunodefiçienca të tjera të kombinuara**

Mangësi e karboksilazës së varur nga biotina

D81.9 **Imunodefiçiencë e kombinuar, e paspecifikuar**

Çrregullimi i rëndë i imunodefiçiencës së kombinuar NOS

D82 **Imunodefiçenca e shoqëruar me defekte të tjera të rëndësishme**

Përjashton: ataksinë telangiektazike [Louis-Bar] (G11.3)

D82.0 **Sindromi Wiskott-Aldrich**

Imunodefiçienca me trombocitopeni dhe ekzemë

D82.1 **Sindromi Di George**

Sindroma e xhepit faringeal

Timike:

- alimfoplazi
- aplazi ose hipoplazi me imunodefiçiencë

D82.2 Imunodefiçienca me rritje të pamjaftueshme të gjymtyrëve

D82.3 Imunodefienca pas përgjigjes së trashëguar të mangët ndaj virusit Epstein-Barr

Sëmundja limfoproliferative e lidhur me kromozomin X

D82.4 Sindromi i hiperimunoglobulinës E (IgE)

D82.8 Imunodefiçienca e lidhur me defekte të tjera të specifikuara e të rëndësishme

D82.9 Imunodefiçienca e lidhur me defekt të rëndësishëm, e paspecifikuar

D83 Imunodefiçienca e zakonshme variabël

D83.0 Imunodefiçienca e zakonshme variabël me mbizotërim të anomalive të numrit dhe funksionit të qelizave B

D83.1 Imunodefiçienca e zakonshme variabël me mbizotërim të çrregullimeve imunoregullatore të qelizave T

D83.2 Imunodefiçienca e zakonshme variabël me autoantikorpe ndaj qelizave B ose T

D83.8 Imunodefiçienca të tjera të zakonshme variabël

D83.9 Imunodefiçienca e zakonshme variabël, e paspecifikuar

D84 Imunodefiçienca të tjera

D84.0 Defekt i funksionit antigen-1 të limfociteve

D84.1 Defekte në sistemin e komplementit

Mangësi e inhibitorit të esterazës së C1

D84.8 Imunodefiçienca të tjera të specifikuara

D84.9 Imunodefiçencë e paspecifikuar

D86 Sarkoidoza

D86.0 Sarkoidoza e mushkërisë

D86.1 Sarkoidoza e gjendrave limfatike

D86.2 Sarkoidoza e mushkërisë me sarkoidozë të gjendrave limfatike

D86.3 Sarkoidoza e lëkurës

D86.8 Sarkoidoza me lokalizime të tjera e të kombinuara

Iridociklit në sarkoidozë† (H22.1*)

Paraliza të shumta të nervave kranialë në sarkoidozë† (G53.2*)

Sarkoid/e:

- artropatia† (M14.8*)
- miokarditi† (I41.8*)
- mioziti† (M63.3*)

Ethja uveoparotide [Heerfordt]

D86.9 Sarkoidozë e paspecifikuar

D89 Çrregullime të tjera që interesojnë mekanizmin imunitar, të paklasifikuara diku tjetër

Përjashton: hiperglobulineminë NOS (R77.1)
gamopatinë monoklonale me rëndësi të papërcaktuar (D47.2)
dështimin ose flakjen e transplantit (T86.-)

D89.0 Hipergamaglobulinemia poliklonale

Purpura hipergamaglobuinemike beninje

Gamopatia poliklonale NOS

D89.1 Krioglobulinemia

Krioglobulinemia:

- esenciale
- idiopatike
- e përzier
- primare
- sekondare

Krioglobulinemik/e:

- purpura
- vaskuliti

D89.2 Hipergamaglobulinemi e paspecifikuar

D89.3 Sindroma e rikonstitucionit imunitar

Sindroma inflamatore e rikonstitucionit imunitar

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, për të identifikuar barnat.

D89.8 Çrregullime të tjera të specifikuara që interesojnë mekanizmin imun, të paklasifikuara diku tjetër

D89.9 Çrregullime që interesojnë mekanizmin imun, të paspecifikuara

Sëmundjet imunitare NOS

KAPITULLI IV

Sëmundjet endokrine, e nutricionit dhe metabolike (E00–E90)

Shënim: Të gjitha neoplazmat, aktive nga ana funksionale ose jo, janë klasifikuar në Kapitullin II. Kodet e duhura në këtë kapitull (p.sh. E05.8, E07.0, E16-E31, E34.-) mund të përdoren nëse dëshirohet, si kode shtesë për të treguar ose aktivitetin funksional të neoplazmes, indit endokrin ektopik, ose hiperfunksionin ose hipofunksionin e gjendrave endokrine të shoqëruara me neoplazmat dhe gjendjet e tjera të klasifikuara gjetkë.

Përjashton: Komplikacionet dhe simptomat e shtatzënisë, lindjes dhe periudhës së pas-lindjes (O00-O99), shenjat dhe gjetjet anormale të gjetjeve laboratorike dhe klinike, të paklasifikuara tjetërkund.

Çrregullime tranzitore endokrine ose metabolike të fetusit ose të të porsalindurit (P70-P74)

Ky kapitull permban blloqet si vijon:

E00–E07	Çrregullimet e gjendrës tiroide
E10–E14	Diabeti i sheqerit (=Diabeti melitus)
E15–E16	Çrregullime të tjera të rregullimit të glukozës dhe të sekrecionit të brendshëm të pankreasit
E20–E35	Çrregullime të gjendrave të tjera endokrine
E40–E46	Malnutricioni
E50–E64	Pamjaftueshmëri të tjera të ushqyerjes
E65–E68	Obeziteti dhe mbiushqyerje të tjera
E70–E90	Çrregullimet metabolike

Kodet me yll për këtë kapitull janë si vijon:

E90*	Çrregullime metabolike dhe nutricionale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
E35*	Çrregullime të gjendrave endokrine në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullimet e gjendrës tiroide (E00–E07)

E00 Sindromi i kongjenital i pamjaftueshmërisë së jodit

Përfshin: gjendjet endemike të shoqëruara me mungesë ambientale të jodit ose direkt si sipasojë e mungesës së jodit tek nëna. Disa nga gjendjet nuk kanë hipotiroidizëm, por janë si pasojë e prodhimit të pamjaftueshëm të hormonit të tiroides në fetusin në zhvillim. Mund të kenë rol dhe goitrogjenet ambientale.

Përdorni koded shtesë (F70-79), nëse dëshironi, për të identifikuar zhvillimin e prapambetur mendor të lidhur me të.

Përjashton: hipotiroidizmin subklinik nga mungesa e jodit (E02)

E00.0 Sindrom i trashëguar i pamjaftueshmërisë se jodit, tipi neurologjik

Kretinizmi endemik, tipi neurologjik

E00.1 Sindrom i trashëguar i pamjaftueshmërisë se jodit, tipi miksedematoz

Kretinizmi endemik:

- hypotiroidit
- miksedematoz

E00.2 Sindrom i trashëguar i pamjaftueshmërisë së jodit, tipi i përzier

Kretinizmi endemik, i përzier

E00.9 Sindrom i trashëguar i pamjaftueshmërisë së jodit, i paspecifikuar

Hipotiroidizmi i lindur i pamjaftueshmërisë së jodit NOS

Kretinizmi endemik NOS

E01 Çrregullime të tiroides të lidhura me pamjaftueshmërinë e jodit dhe gjendje të ngjashme

Përjashton: Hipotiroidizmin e lindur të pamjaftueshmërisë së jodit (E0.-)

Hipotiroidizmin subklinik nga mungesa e jodit (E02)

E01.0 Gusha (endemike) difuze e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit

E01.1 Gusha (endemike) multinodulare e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit

Gusha (endemike) nodulare e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit

E01.2 Gusha (endemike) e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit, e paspecifikuar

Gusha endemike NOS

E01.8 **Çrregullime të tjera të tiroides të lidhura me pamjaftueshmërinë e jodit dhe gjendje të ngjashme**

Hipotiroidizmi i fituar i pamjaftueshmërisë së jodit

E02 Hipotiroidizëm pa shenja klinike (=subklinik) i pamjaftueshmërisë jodike

E03 Hipotiroidizëm tjetër

Përjashton: hipotiroidizmin e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit (E00-E02)

Hipotiroidizmin post-proçedurial (E89.0)

E03.0 **Hipotiroidizëm i trashëguar me gushë të përhapur**

Gusha (jotoksike) e lindur:

- NOS
- parenkimatoze

Përjashton: gushën e lindur tranzitore me funksion normal (P72.0)

E03.1 **Hipotiroidizëm i trashëguar, pa gushë**

Aplazia e tiroides (me miksedemë)

Kongjenital/e:

- atrofia e tiroides
- hipotiroidizmi NOS

E03.2 **Hipotiroidizëm nga medikamentet dhe lëndë të tjera të jashtme**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, për të identifikuar arsyen.

E03.3 **Hipotiroidizëm postinfeksioz**

E03.4 **Atrofi e tiroides (e fituar)**

Përjashton: atrofinë kongjenitale të të tiroides (E03.1)

E03.5 **Koma miksedematoze**

E03.8 **Hipotiroidizëm tjetër, i specifikuar**

E03.9 **Hipotiroidizëm, i paspecifikuar**

Miksedema NOS

E04 Gushë (=Strumë) tjetër jotoksike

Përjashton: gushën kongjenitale:

- NOS (E03.3)

- difuze (E03.3)
- parenkimatoze (E03.3)

gushën nga mungesa e jodit (E00-E02)

E04.0 **Gushë jotoksike e përhapur**

Gushë jotoksike:

- difuze (koloidale)
- e thjeshtë

E04.1 **Nodus i vetëm jotoksik i tiroides**

Nodul koloidal (cistik) (tiroid)

Gushë uninodulare jotoksike

Nodul tiroidal (cistik) NOS

E04.2 **Gushë shumënodulare jotoksike**

Gushë cistike NOS

Gushë shumënodulare (cistike) NOS

E04.8 **Gushë tjetër jotoksike, e specifikuar**

E04.9 **Gushë jotoksike, e paspecifikuar**

Gushë jotoksike

Gushë nodulare (jotoksike) NOS

E05 Tirotoksikoza [hipertiroidizmi]

Përjashton: tiroiditin kronik me tirotoksikozë tranziente (E06.2)
tirotoksikozën neonatale (P72.1)

E05.0 **Tirotoksikozë me gushë të përhapur**

Gushë toksike ose ekzoftalmike NOS

Sëmundja e Graves

Gushë toksike difuze

E05.1 **Tirotoksikozë me një nodus të vetëm toksik**

Tirotoksikozë me gushë me një nodus të vetëm toksik

E05.2 **Tirotoksikozë me gushë shumënodulare toksike**

Gushë nodulare toksike

E05.3 **Tirotoksikozë nga indi tiroidien ektopik (i vendosur diku tjetër)**

E05.4 **Tirotoksikozë nga mbidozimi i medikamenteve**

E05.5 **Kriza ose stuhia e tiroides**

E05.8 **Tirotoksikozë tjetër**

Mbiprodhim i hormonit stimulues të tiroides

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, për të identifikuar shkakun.

E05.9 Tirotoksikozë e paspecifikuar

Hipertiroidizëm NOS

Sëmundja tirotoksike e zemrës† (I43.8*)

E06 Tiroidit

Përjashton: tiroiditin pas lindjes (O90.5)

E06.0 Tiroidit i akut

Absces i tiroides

Tiroiditi:

- piogjenik
- supurativ

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse doni të identifikoni agjentët infeksiozë.

E06.1 Tiroidit subakut

Tiroiditi:

- de Quervain
- qelizë gjigante
- granulomatoz
- jo-supurativ

Përjashton: tiroiditin autoimun (E06.3)

E06.2 Tiroidit kronik me tirotoksikozë kalimtare

Përjashton: tiroiditin autoimun (E06.3)

E06.3 Tiroidit autoimun

Tiroiditi Hashimoto

Hashitoksikoza (tranziente)

Gusha limfadenoide

Tiroiditi limfocitik

Struma limfomatoze

E06.4 Tiroidit i shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni shkakun.

E06.5 Tiroidit tjetër kronik

Tiroiditi:

- kronik
  - NOS

- fibroz
- linjoz
- Riedel

E06.9 Tiroidit i paspecifikuar

E07 Çrregullime të tjera të tiroides

E07.0 Superprodhim i kalçitoninës

Hiperplazia e qelizave C të tiroides

Hipersekretim i tirokalcitoninës

E07.1 Gusha dis-hormogenetike

Gusha dis-hormogjenetike familjare

Sindroma Pendred

Përjashton: gushën e lindur tranzitore me funksion normal (P72.0)

E07.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të tiroides

Anomali e globulinës që lidh tiroksinën

Hemorragji | e/i tiroides

Infarkt

Sindroma e sëmundjes eutiroidike

E07.9 Çrregullim i tiroides, i paspecifikuar

Diabeti melitus (E10–E14)

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

Në vijim janë kodet katër-shifrore që mund të përdoren me kategoritë E10-E14:

.0 me koma

Diabetike

- koma me ose jo ketoacidozë
- koma hiperosmolare
- koma hipoglicemike

Koma hiperglicemike NOS

.1 me ketoacidozë

Diabetike:

- koma me ose jo ketoacidozë

- acidozë | pa përmendje të komës
- ketoacidozë

.2† **me komplikacione renale**

Nefropati diabetike (N08.3*)

Glomerulonefrozë intrakapilare (N08.3*)

Sindroma Kimmelstiel-Wilson (N08.3*)

.3† **me komplikacione oftalmike**

Diabetik/e:

- katarakt (H28.0*)
- retinopati (H36.0*)

.4† **me komplikacione neurologjike**

Diabetike:

- amiotrofi (G73.0*)
- neuropati autonomike (G99.0*)
- mononeuropati (G59.0*)
- polineuropati (G63.2*)
  - autonomike (G99.0*)

.5† **me komplikacione të vazave periferike**

Diabetike:

- gangrena
- angiopati periferike† (I79.2*)
- ulcer

.6† **me komplikacione të tjera**

Artropati diabetike† (M14.2*)

Artropati diabetike neuropatike† (M14.6*)

.7† **me komplikacione të shumta**

.8† **me komplikacione të papërcaktuara**

.9† **pa komplikacione**

E10 Diabeti melitus i tipit 1

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përfshin: diabetin (melitus)

- delikat
- të moshës së re
- të prirur për ketozë

Përjashton: diabetin (melitus)

- të lidhur me kequshqyerjen (E12.-)

- të të porsalindurit (P70.2)
- të shtatzënisë, lindjes dhe të periudhës së pas lindjes (O24.-)

glikozurinë:

- NOS (R81)
- renale (E74.8)

testin jo-normal të tolerancës së glukozës (R73.0)

hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

E11 Diabeti melitus i tipit 2

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përfshin: diabetin (melitus) (jo-obez) (obez)

- të të rriturit
- të moshës së madhe
- jo-ketotik
- stabël

diabetin jo-insulinovartës të të riut

Përjashton: diabetin (melitus)

- të lidhur me kequshqyerjen (E12.-)
- të të porsalindurit (P70.2)
- të shtatzënisë, lindjes dhe të periudhës së pas lindjes (O24.-)

glikozurinë:

- NOS (R81)
- renale (E74.8)

testin jonormal të tolerancës së glukozës (R73.0)

hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

E12 Diabeti melitus i lidhur me kequshqyerjen

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përfshin: diabetin melitus i-lidhur-me-kequshqyerjen

- të tipit 1
- të tipit 2

Përjashton: diabetin melitus në shtatzëni, lindje dhe në periudhën e pas lindjes (O24.-)

glikozurinë:

- NOS (R81)
- renale (E74.8)

testin jonormal të tolerancës së glukozës (R73.0)

diabetin melitus të të porsalindurit (P70.2)
hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

E13 **Diabet melitus tjetër i specifikuar**

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përjashton: diabetin melitus:

- të lidhur-me-kequshqyerjen (E12.-)
- të të porsalindurit (P70.2)
- të shtatzënisë, lindjes dhe të periudhës së pas lindjes (O24.-)
- të tipit 1 (E10.-)
- të tipi 2 (E11.-)

glikozurinë:

- NOS (R81)
- renale (E74.8)

testin jonormal të tolerancës së glukozës (R73.0)
hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

E14 **Diabet melitus i paspecifikuar**

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përfshin: diabetin NOS

Përjashton: diabetin melitus:

- të lidhur-me-kequshqyerjen (E12.-)
- të të porsalindurit (P70.2)
- të shtatzënisë, lindjes dhe të periudhës së pas lindjes (O24.-)
- të tipit 1 (E10.-)
- të tipi 2 (E11.-)

glikozurinë:

- NOS (R81)
- renale (E74.8)

testin jonormal të tolerancës së glukozës (R73.0)
hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

Çrregullime të tjera të rregullimit të glukozës dhe të sekrecionit të brendshëm të pankreasit

(E15–E16)

E15 Koma hipoglicemike jodiabetike

Përfshin: komën insulinike të shkaktuar nga barnat tek jodiabetikët
hiperinsulinizmin me komë hipoglicemike
komën hipoglicemike NOS

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E16 Çrregullime të tjera të sekrecionit të brendshëm të pankreasit

E16.0 Hipoglicemi e shkaktuar nga ilaçet, pa koma

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E16.1 Hipoglicemi tjetër

Hipoglicemia johiperinsulinemike funksionale

Hiperinsulinemizmi:

- NOS
- funksional

Hiperplazia e ishujve beta të pankreasit NOS

Koma encefalopatike post-hipoglicemike

E16.2 Hipoglicemi, e paspecifikuar

E16.3 Sekretim i rritur i glukagonit

Hiperplazia e qelizave endokrine të pankreasit me tepricë të glukagonit

E16.3 Sekretim anormal i gastrinës

Hipergastrinemia

Sindroma Zollinger-Ellison

E16.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të sekrecionit të brendshëm pankreatik

Sekretim i rritur i qelizave endokrine të pankreasit nga:

- hormoni nxitës i hormonit të rritjes
- polipeptidet pankreatike
- somatostatina
- polipeptidi intestinal-vazoaktiv

E16.9 Çrregullime të tjera të sekrecionit pankreatik, të paspecifikuara

Hiperplazia e qelizave ishull NOS

Hiperplazia e qelizave endokrine të pankreasit NOS

Çrregullime të gjendrave të tjera endokrine (E20–E35)

Përjashton: galaktorrenë (N64.3)
gjinekomastinë (N62)

E20 Hipoparatiroidizëm

Përjashton: sindromën e DiGeorge (D82.1)
hipoparatiroidizmin mbas-proçedurave IE89.2)
tetaninë NOS (R29.0)
hipoparatiroidizmin neonatal tranzitor (P71.4)

E20.0 Hipoparatiroidizëm idiopatik

E20.1 Pseudohipoparatiroidizëm

E20.8 Hipoparatiroidizëm tjetër

E20.9 Hipoparatiroidizëm i paspecifikuar

Tetania paratiroidike

E21 Hiperparatiroidizëm dhe çrregullime të tjera të gjendrës paratiroide

Përjashton: osteomalacinë:
- adulte (M83.-)
- infantile dhe juvenile (E55.0)

E21.0 Hiperparatiroidizëm parësor

Hiperplazia e paratiroides
Osteiti fibroz cistik i gjeneralizuar [Sëmundja von Recklinghausen e kockës]

E21.1 Hiperparatiroidizëm dytësor

Përjashton: hiperparatiroidizmin dytësor për shkak të veshkave (N25.8)

E21.2 Hiperparatiroidizëm tjetër

Hiperparatiroidizmi terciar

Përjashton: hiperkalceminë hipokalciurike familjare (E83.5)

E21.3 Hiperparatiroidizëm i paspecifikuar

E21.4 Çrregullime të tjera specifike të gjendrës paratiroide

E21.5 **Çrregullim i gjendrës paratiroide, i paspecifikuar**

E22 Hiperfunksion i gjendrës pituitare

Përjashton: sindromën Cushing (E24.-)
sindromën Nelson (E24.1)
mbiprodhimin e:
- ACTH jo të lidhur me sëmundjen Cushing (E27.0)
- ACTH pituitar (E24.0)
- hormonit tiroid-stimulues (E05.8)

E22.0 **Akromegali dhe gjigantizëm pituitar**

Artropatia e lidhur me akromegalinë† (M14.5*)
Mbiprodhim i hormonit

Përjashton: konstitucional:
- gjigantizmin (E34.4)
- shtatin e lartë (E34.4)

sekretimin e shtuar nga pankreasi endokrin të hormonit-lëshues të hormonit të rritjes (E16.8)

E22.1 **Hiperprolaktinemi**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E22.2 **Sindrom i prodhimit të papërshtatshëm të hormonit antidiuretik**

E22.8 **Hiperfunksion tjetër i gjendrës pituitare**

Puberteti i parakohshëm me origjinë qëndrore

E22.9 **Hiperfunksion i gjendrës pituitare, i paspecifikuar**

E23 Hipofunksion dhe çregullime të tjera të gjendrës pituitare

Përfshin: gjendjet e listuara pavarësisht nëse gjendja është në hipofizë apo hipotalam

Përjashton: hipopituitarizmin mbas-proçedurave (E89.3)

E23.0 **Hipopituitarizëm**

Sindroma e eunukut pjellor
Hipogonadizmi hipogonadotropik
Mangësia idiopatike e hormonit të rritjes
Mungesat e izoluara të:
- gonadotropinave

- hormonit të rritjes
- hormonit pituitar

Sindroma Kallman

Shtati i shkurtër i Lorain-Levi

Nekroza pas-lindjes e gjendrës pituitare

Panhipopituitarizmi

Putuitar/e:

- kaheksia
- insufiçienca NOS
- shtati i shkurtër

Sindroma Sheehan

Sëmundja e Simmonds

E23.1 Hipopituitarizëm i shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E23.2 Diabet insipid

Përjashton: diabetin insipid nefrogjenik (N25.1)

E23.3 Çrregullim i funksionit hipotalamik, i paklasifikuar diku tjetër

Përjashton: sindromën Prader-Willi (Q87.1)

sindromën Russell-Silver (Q87.1)

E23.6 Çrregullime të tjera të gjendrës pituitare

Absces i hipofizës

Distrofia adipozogjenitale

E23.7 Çrregullim i gjendrës pituitare, i paspecifikuar

E24 Sindroma Kushing

E24.0 Sëmundja pituitaro-vartëse Kushing

Mbiprodhimi i ACTH

Hiperadrenokorticizmi i varur nga hipofiza

E24.1 Sindroma Nelson

E24.2 Sindroma Kushing e shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E24.3 Sindroma ektopike ACTH

E24.4 Sindroma pseudo-Kushing e shkaktuar nga alkooli

E24.8 Sindromë tjetër Kushing

E24.9 **Sindromë Kushing, e paspecifikuar**

E25 Çrregullime adrenogjenitale

Përfshin: sindromën adrenogenitale, virilizimin ose femininizimin, të fituar ose për shkak të hiperplazisë nga defektet e lindura të sintezës së hormonit

femëror:

- pseudohermafrodizmi
- pseudopuberteti i hershëm heteroseksual

mashkullor/e:

- pseudopuberteti i parakohshëm izoseksual
- makrogenitosomia praecox (=e parakohëshme)
- zhvillim i parakohshëm seksual me virilizim (femrat) nga hiperplazia adrenale

E25.0 **Çrregullime adrenogjenitale të trashëguara të lidhura me pamjaftushmërinë enzimatike**

Hiperplazia adrenale kongjenitale

Mungesa e 21-hidroksilazës

Hiperplazia adrenale kongjenitale me humbje të kripës

E25.8 **Çrregullime të tjera adrenogjenitale**

Çrregullimi adrenogjenital idiopatik

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E25.9 **Çrregullim adrenogjenital i paspecifikuar**

Sindroma adrenogjenitale NOS

E26 Hiperaldosteronizëm

E26.0 **Hiperaldosteronizëm parësor**

Sindroma Conn

Aldosteronizmi primar për shkak të hiperplazisë (bilaterale) adrenale

E26.1 **Hiperaldosteronizëm dytësor**

E26.8 **Hiperaldosteronizëm tjetër**

Sindroma Bartter

E26.9 **Hiperaldosteronizëm i paspecifikuar**

E27 Çrregullime të tjera të gjendrës adrenale

E27.0 **Hiperaktivitet tjetër adrenokortikal**

Mbiprodhim i ACTH, i pa shoqëruar me sëmundjen e Cushing

Adrenarka e parakohshme

Përjashton: Sindromën Cushing (E24.-)

E27.1 **Pamjaftushmëri adrenokortikale primare**

Sëmundja e Addison

Adrenaliti autoimun

Përjashton: amiloidozën (E85.-)
sëmundjen Addison tuberkulare (A18.7)
sindromën Water-House-Friderichsen (A39.1)

E27.2 **Kriza e Addisonit**

Kriza adrenale

Kriza adrenokortikale

E27.3 **Pamjaftushmëri adrenokortikale e shkaktuar nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E27.4 **Pamjaftushmëri adrenokortikale tjetër dhe e paspecifikuar**

Adrenal/e:

- hemorragji
- infarkt

Insufiçiencë adrenokortikale NOS

Hipoaldosteronizëm

Përjashton: adrenoleukodistrofinë [Addison-Schilder] (E71.3)
Sindromën Water-House-Friderichsen (A39.1)

E27.5 **Hiperfunksion adrenomedular**

Hiperplazia adrenomedulare

Prodhimi i shtuar i katekolaminave

E27.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të gjendrës mbiveshkore**

Abnormalitet (=jonormalitet) i globulinës-që-lidh kortizolin

E27.9 **Çrregullim i gjendrës mbiveshkore, i paspecifikuar**

E28 Çrregullim i funksionit të ovarit

Përjashton: mungesën e izoluar të gonadotropinave (E23.0)
insufiçiencën e ovareve mbas-proçedurave (E89.4)

E28.0 **Tepricë estrogjeni**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E28.1 Tepricë androgjeni

Prodhim i shtuar i androgjenëve të ovarit

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E28.2 Sindrom policistik i vezores

Sindroma e ovarit sklerocistik

Sindroma Stein-Leventhal

E28.3 Pamjaftushmëri parësore e vezores

Estrogjen i pakët

Menopauzë e parakohëshme NOS

Sindroma e ovarit rezistent

Përjashton: gjendjet klimakterike menopauzale dhe femërore (N95.1)
disgjenezën gonadale të pastër (Q99.1)
sindromën Turner (Q96.-)

E28.8 Çrregullim tjetër i vezores

Funksion i shtuar ovarian NOS

E28.9 Çrregullim i vezores, i paspecifikuar

E29 Çrregullim i funksionit testikular

Përjashton: sindromën e rezistencës ndaj androgjenëve (E34.5)
azoosperminë ose oligosperminë NOS (N46)
mungesën e izoluar të gonadotropinave (E23.0)
sindromën Kleinfelter (Q98.0-Q98.2, Q98.4)
femininizimin testikular (sindromën) (E34.5)

E29.0 Hiperfunksion testikular

Shtim i prodhimit të hormoneve testikulare

E29.1 Hipofunksion testikular

Mungesa e 5-alfa-reduktazës (me pseudohermafrodizëm)

Biosintezë defektoze e androgjenëve testikularë NOS

Hipogonadizmi testikular NOS

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E29.8 Çrregullim tjetër testikular

E29.9 Çrregullim testikular, i paspecifikuar

E30 Çrregullime të pubertetit, të paspecifikuara diku tjetër

E30.0 Pubertet i vonuar

Pubertet i vonuar konstitucional

Zhvillim i vonuar seksual

E30.1 Pubertet i parakohshëm

Menstruacione të parakohshme

Përjashton: Sindromën Albright(-McCune)(-Sternberg) (Q78.1)

Pubertetin e parakohshëm me origjinë qëndrore (E22.8)

Hiperplazia adrenale kongjenitale (E25.0)

Pseudopuberteti i parakohshëm heteroseksual femëror (E25.-)

Pseudopuberteti i parakohshëm izoseksual mashkullor (E25.-)

E30.8 Çrregullime të tjera të pubertetit

Telarka e parakohshme

E30.9 Çrregullim i pubertetit, i paspecifikuar

E31 Çrregullim funksional poliglandular (=shumëgjendror)

Përjashton: ataksinë telangiektazike [Louis-Bar] (G11.3)

distrofinë miotonike [Steinert] (G71.1)

pseudohipoparatiroidizmin (E20.1)

E31.0 Pamjaftushmëri shumëgjendrore autoimune

Sindroma e Schmidt

E31.1 Hiperfunksion shumëgjendror

Përjashton: adenomatozën endokrine të shumëfishtë (D44.8)

E31.8 Çrregullim tjetër funksional shumëgjendror

E31.9 Çrregullim shumëgjendror, i paspecifikuar

E32 Sëmundjet e timus-it

Përjashton: aplazinë ose hipoplazinë me imunodefiçiencë (D82,1)

miasteninë gravis (G70.0)

E32.0 Hiperplazia persistente e timusit

Hipertrofi e timusit

E32.1 Abscesi i timusit

E32.8 **Sëmundje të tjera të timusit**

E32.9 **Sëmundje të timusit, të paspecifikuara**

E34 Çrregullime endokrine të tjera

Përjashton: pseudhipoparatiroidizmin (E20.1)

E34.0 **Sindromi karcinoid**

Shënim: Mund të përdoren kode shtesë për të identifikuar aktivitetin funksional të lidhur me tumorin karcinoid.

E34.1 **Hipersekrecion tjetër i hormoneve të zorrës**

E34.2 **Sekrecion hormonal ektopik, i paklasifikuar diku tjetër**

E34.3 **Nanizëm (shtatshkurtësi) i paklasifikuar diku tjetër**

Shtat i shkurtër:

- NOS
- konstitucional
- i tipit Laron
- psikosocial

Përjashton: progerinë (E34.8)

sindromën Russel-Silver (Q87.1)

staturën me gjymtyrë të shkurtëra me imunodefiçencë (D82.2)

shtat i shkurtër:

- akondropalastik (Q77.4)
- hipokondroplastik (q77.4)
- në sindroma disformike të caktuara – kodoni sindromën – shih indeksin alfabetik
- ushqimor (=nutricional) (E45)
- pituitar (E23.0)
- renal (N25.0)

E34.4 **Shtatlartësi konstitucionale**

Gjigantizëm konstitucional

E34.5 **Sindrom androgjen i rezistencës**

Pseudohermafrodizëm mashkullor me rezistencë ndaj endrogjenëve

Çrregullime periferike të receptorit hormonal

Sindroma Reifenstein

Feminizimi testikular (sindroma)

E34.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të sekrecionit të brendshëm**

Disfunksion i gjendres pineale

Progeria

E34.9 **Çrregullim i sekrecionit të brendshëm, i paspecifikuar**

Çrregullime

- endokrine NOS
- hormonale NOS

E35* **Çrregullime të gjendrave endokrine në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

E35.0* **Çrregullime të gjendrës tiroide të klasifikuara diku tjetër**

Tuberkuloz i gjendrës tiroide (A18.8†)

E35.1* **Çrregullime të gjendrave mbiveshkore në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Sëmundja tuberkulare Addison (A18.7†)

Sindroma Water-House-Friderichsen (meningeale) (A39.1†)

E35.8* **Çrregullime të gjendrave të tjera me sekrecion të brendshëm në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Kequshqyerja (E40–E46)

Shënim: Shkalla e kequshqyerjes matet zakonisht në terma të peshës, të shprehur në deviacione standarde nga mesatarja e popullatës në fjalë. Kur një nga matjet e mëparëshme është e mundur të gjehet, mungesa e rritjes tek fëmijët, ose humbja e peshës tek fëmijët dhe të rriturit është zakonisht shenjë e kequshqyerjes. Kur vetëm një matje është e gjetshme, diagnoza bazohet në probabilitete dhe nuk është përfundimtare pa bërë dhe vlerësimet klinike dhe labratorike. Në raste të veçanta, kur nuk ka asnjë matje të gjetshme, duhet të bazohemi mbi gjetjet klinike.

Nëse një peshë e matur del nën mesataren e popullatës në fjalë, probabiliteti është i lartë për kequshqyerje të thellë, kur kjo vlerë e matur është 3 deviacione standard nën mesataren e popullatës; propabilitet i lartë për kequshqyerje të moderuar kur vlera është më pak se 3 dhe më shumë se 2 nën mesataren e popullatës; dhe propabilitet i lartë për kequshqyerje të lehtë kur vlera e matjes është midis 1 dhe 2 deviacione standard nën mesataren e popullatës.

Përjashton: kequshqyerjen intestinale (K90.-)

anemitë nutricionale (D50-D53)

pasojat e kequshqyerjes proteinike-kalorike

sëmundjen e dobësimit (B22.2)

urinë e stërzgjatur (T73.0)

E40 Kwashiorkor (Distrofia)

Kequshqyerje e thellë me edemë nutricionale dhe dispigmenti të lëkurës dhe flokëve.

Përjashton: kwashiorkorin marazmik (E42)

E41 Marazma e ushqyerjes (=Marazma nutricionale)

Përfshin: kequshqimin e thellë me marazmë

Përjashton: kwashiorkorin marazmik (E42)

E42 Kwashiorkor marazmik

Përfshin: kequshqyerjen e thellë proteinike-energjitike [si në E43]:
formën e ndërmjetme
me shenja si të kwashiorkorit ashtu dhe marazmës

E43 Malnutricion i rëndë nga pamjaftueshmëria proteinike, i paspecifikuar

Humbja e madhe e peshës tek fëmijët dhe të rriturit, ose mos-shtimi në peshë, që çon në një peshë që është të paktën 3 deviacione standard nën mesataren e peshës në popullatë, (ose humbje e ngjashme që shprehet me qasje të tjera statistikore). Kur vetëm një matje është e gjetshme, atëhere ka një probabilitet të lartë për humbje të theksuar në peshë, kur pesha e matur është nën 3 deviacione standard nga mesatarja e peshës në popullatë.

Përfshin: edemën nga uria e tejzgjatur

E44 Malnutricion i moderuar ose i lehtë nga pamjaftueshmëria proteinike

E44.0 Malnutricion i moderuar nga pamjaftueshmëria proteinike

Humbja e peshës tek fëmijët dhe të rriturit, ose mos-shtimi në peshë, që çon në një peshë që është të paktën 3 deviacione standard nën mesataren e peshës në popullatë, (ose humbje e ngjashme që shprehet me qasje të tjera statistikore). Kur vetëm një matje është e gjetshme, atëhere ka një probabilitet të lartë për humbje të theksuar në peshë, kur pesha e matur është nën 3 deviacione standard nga mesatarja e peshës në popullatë.

E44.1 Malnutricion i lehtë nga pamjaftueshmëria proteinike

Humbja e peshës tek fëmijët dhe të rriturit, ose mos-shtimi në peshë, që çon në një peshë që është të paktën 3 deviacione standard nën mesataren e peshës në popullatë, (ose humbje e ngjashme që shprehet me qasje të tjera statistikore). Kur vetem një

matje është e gjetshme, atëhere ka një probabilitet të lartë për humbje të theksuar në peshë, kur pesha e matur është nën 3 deviacione standard nga mesatarja e peshës në popullatë.

E45 **Zhvillimi i vonuar nga malnutricioni proteinik**

Përfshin: nutricional/e:
- shtatin e shkurtër
- mos-zgjatjen

zhvillimin e vonuar fizik për shkak të kequshqyerjes

E46 **Malnutricion proteinik i paspecifikuar**

Përfshin: kequshqyerjen NOS
disbalancën proteinë-energji NOS

Pamjaftueshmëri të tjera të ushqyerjes (E50–E64)

Përjashton: anemitë nutricionale (D50-D53)

E50 **Pamjaftushmëri e vitaminës A**

Përjashton: pasojat e mungesës së vitaminës A (E64.1)

E50.0 **Pamjaftushmëri e Vitaminës A me tharje (=kserozë) të konjunktivave**

E50.1 **Pamjaftushmëri e Vitaminës A me njollë Bitot dhe tharje të konjuktivave**

Njolla Bitot tek fëmijët e vegjël

E50.2 **Pamjaftushmëri e vitaminës A me tharje të kornesë**

E50.3 **Pamjaftushmëri e vitaminës A me ulçer dhe tharje të kornesë**

E50.4 **Pamjaftushmëri e vitaminës A me keratomalaci**

E50.5 **Pamjaftushmëri e vitaminës A me hemeralopi**

E50.6 **Pamjaftushmëri e vitaminës A me gjurmë kseroftalmie të kornesë**

E50.7 **Manifestime të tjera okulare të pamjaftushmërisë së vitaminës A**

Kseroftalmia NOS

E50.8 **Manifestime të tjera të pamjaftushmërisë së vitaminës A**

Keratoza folikulare | për shkak të mungesës vitaminës A† (L86*)
Kseroderma

E50.9 **Pamjaftushmëri e vitaminës A, e paspecifikuar**
Hipovitaminoza A NOS

E51 **Pamjaftushmëri e tiaminës**
Përjashton: pasojat e mungesës së tiaminës (E64.8)

E51.1 **Beriberi**
Beriberi:
- e thatë
- e njomë† (I98.8*)

E51.2 **Encefalopatia e Wernicke**

E51.8 **Manifestime të tjera të pamjaftushmërisë së tiaminës**

E52 **Pamjaftushmëri e niacinës [Pelagra]**
Përfshin: mungesën e:
- niacinës (triptofanit)
- nikotinamidit

pelagrën (alkolike)
Përjashton: pasojat e mungesës së tiaminës (E64.8)

E53 **Pamjaftushmëri e vitaminave të tjera të grupit B**
Përjashton: pasojat e mungesës së vitaminës B (E64.8)
aneminë nga mungesa e vitaminë B12 (D51.-)

E53.0 **Pamjaftushmëri e riboflavinës**
Ariboflavinosë

E53.1 **Pamjaftushmëri e piridoksinës**
Mungesa e vitaminë B6
Përjashton: aneminë sideroblastike që i përgjigjet piridoksinës (D64.3)

E53.8 **Pamjaftushmëri e vitaminave të tjera të specifikuara të grupit B**
Mungesat në:
- biotinë
- cianokobolaminë
- folate
- acid folik
- acid pantotenik

- vitaminë B12

E53.9 **Pamjaftushmëri e vitaminës B, e paspecifikuar**

E54 **Pamjaftushmëri e acidit askorbik**

Përfshin: mungesën e vitaminës C
skorbutin

Përjashton: aneminë nga skorbuti (D53.2)
pasojat (=sekelat) e mungesës së vitaminës C (E64.2)

E55 **Pamjaftushmëri e vitaminës D**

Përjashton: osteomalacinë e të rriturit (M83.-)
osteoporozën (M80-M81)
pasojat (=sekelat) e rakitizmit (E64.3)

E55.0 **Rakitizëm aktiv**

Osteomalacia:
- infantile
- juvenile

Përjashton: rakitizmin:
- celiak (K90.0)
- Crohn (K50.-)
- inaktiv (E64.3)
- renal (N25.0)
- rezistent ndaj vitaminës D (E83.3)

E55.9 **Pamjaftushmëri e vitaminës D, e paspecifikuar**

Avitaminoza D

E56 **Pamjaftushmëri të tjera vitaminike**

Përjashton: pasojat e avitaminozave të tjera (E64.8)

E56.0 **Pamjaftushmëri e vitaminës E**

E56.1 **Pamjaftushmëri e vitaminës K**

Përjashton: mungesën e faktoreve të koagulimit nga mungesën e vitaminës K (D68.4)
mungesën e vitaminës K tek të porsalindurit (P53)

E56.8 **Pamjaftushmëri e vitaminave të tjera**

E56.9 **Pamjaftushmëri vitaminike, e paspecifikuar**

E58 **Pamjaftushmëri dietetike e kalciumit**

Përjashton: çrregullimet e metabolizmit të kalciumit (E83.5)
pasojat (=sekelat) e mungesës së kalçiumit (E64.8)

E59 **Pamjaftushmëri diedetike e seleniumit**

Përfshin: Sëmundjen Keshan

Përjashton: pasojat (=sekelat) e mungesës së seleniumit (E64.8)

E60 **Pamjaftushmëri dietetike e zinkut**

E61 **Pamjaftushmëri e elementeve të tjerë ushqyes**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat nëse janë shkaktarë.

Përjashton: çrregullimet e metabolizmit të mineraleve (E83.-)
çrregullimet e tiroides të lidhura me mungesën e jodit (E00-E02)
pasojat e mungesave ushqimore dhe kequshqyerjes (E64.-)

E61.0 **Pamjaftushmëri e bakrit**

E61.1 **Pamjaftushmëri e hekurit**

Përjashton: aneminë nga mungesa e hekurit (D50.-)

E61.2 **Pamjaftushmëri e magneziumit**

E61.3 **Pamjaftushmëri e manganit**

E61.4 **Pamjaftushmëri e kromit**

E61.5 **Pamjaftushmëri e molibdenit**

E61.6 **Pamjaftushmëri e vanadiumit**

E61.7 **Pamjaftushmëri e shumë elementeve nutritivë**

E61.8 **Pamjaftushmëri e elementëve të tjerë nutritivë, të specifikuar**

E61.9 **Pamjaftushmëri e një elementi nutritiv, e paspecifikuar**

E63 **Pamjaftushmëri të tjera nutritive**

Përjashton: dehidratimin (E86)
moszhvillimin (R62.8)
problemet e ushqyerjes tek të porsalindurit (P92.-)

pasojat e kequshqyerjes dhe mungesa të tjera të ushqyerjes (E64.-)

E63.0 **Pamjaftushmëri e acideve yndyrore të domosdoshëm**

E63.1 **Çrregullim i balancit të përbërësve të ushqimit të marrur**

E63.8 **Pamjaftushmëri të tjera nutritive, të specifikuara**

E63.9 **Pamjaftushmëri nutritive, e paspecifikuar**

Kardiomiopatia ushqimore NOS† (I43.2*)

E64 **Pasoja (sekela) të malnutricionit dhe të pamjaftushmërive të tjera nutritive**

Shënim: Të mos përdoret për kequshqyerjen kronike nga mungesat ushqimore.

Kodoni këto në vendet e mungesave ushqimore ose kequshqimit.

E64.0 **Pasoja të kequshqyerjes të lidhur me energjinë proteinike**

Përjashton: zhvillimin e vonuar nga kequshqyerja proteiniko-energjitike

E64.1 **Pasoja nga pamjaftushmëria e vitaminës A**

E64.2 **Pasoja nga pamjaftushmëria e vitaminës C**

E64.3 **Pasoja të rakitit**

Përdorni kodet shtesë (M40.1, M41.5), nëse dëshirohet, për të identifikuar deformitetet e kollonës.

E64.8 **Pasoja nga pamjaftushmëritë e tjera nutritive**

E64.9 **Pasoja nga pamjaftushmëria nutritive, e paspecifikuar**

Obeziteti dhe mbiushqyerje të tjera (E65–E68)

E65 **Adipozitet i lokalizuar**

Përfshin: shtresën dhjamore

E66 **Obezitet**

Përjashton: distrofinë adipozogjenitale (E23.6)

lipomatozën

- NOS (E88.2)
- dolorosa [Dercum] (E88.2)

sindromën Prader-Willi (Q87.1)

E66.0 **Obezitet nga teprica e kalorive**

E66.1 **Obezitet i shkaktuar nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E66.2 **Obezitet i jashtëzakonshëm me hipoventilacion alveolar**

Sindroma e hipoventilimit nga obeziteti

Sindroma Pickwickian

E66.8 **Obezitet tjetër**

Obeziteti morbid

E66.9 **Obezitet, i paspecifikuar**

Obezitet i thjeshtë NOS

E67 Mbiushqyerje tjetër

Përjashton: mbiyshqyerjen NOS (R63.2)
pasojat e mbiushqyerjes (E68)

E67.0 **Hipervitaminoza A**

E67.1 **Hiperkarotenemia**

E67.2 **Sindromi i megavitaminës B6**

E67.3 **Hipervitaminoza D**

E67.8 **Mbiushqyerje tjetër, e specifikuar**

E68 Pasojat (sekelat) e mbiushqyerjes

Shënim: Të mos përdoren për mbiushqyerjen kronike. Kodojini këto në mbiushqyerjen aktuale.

Çrregullimet metabolike (E70–E90)

Përjashton: sindromën e rezistencës ndaj androgjenëve (E34.5)
hiperplazine adrenale kongjenitale (E25.0)
sindromën Ehlers-Danlos (Q79.6)

aneminë hemolitike nda çrregullimet enzimatike (D55.-)
sindromën Marfan (Q87.4)
mungesën e 5-alfa-reduktazës (E29.1)

E70 Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve aromatike

E70.0 Fenilketonuria klasike

E70.1 Hiperfenilalaninemi të tjera

E70.2 Çrregullim i metabolizmit të tireozinës

Alkaptonuria
Hipertirozinemia
Okronoza
Tirozinemia
Tirozinoza

E70.3 Albinizëm

Albinizmi:

- okular
- okulokutan

Sindroma:

- Chediak(-Steinbrinck)-Higashi
- Cross
- Hermansky-Pudlak

E70.8 Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve të tjera aromatike

Çrregullime të:

- metabolizmit të histidinës
- metablizmit të triptofanit

E70.9 Çrregullim i metabolizmit të aminoacideve aromatike, i paspecifikuar

E71 Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve me zinxhir të degëzuar dhe të metabolizmit të acideve yndyrore

E71.0 Sëmundje që karakterizohet me urinim me ngjyrën e lëngut të kuq të panjës

E71.1 Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve me zinxhir të degëzuar

Hiperleucinë-izoleucinemia

Hipervalinemia
Acidemia izovalerike
Acidemia metilmalonike
Acidemia proprionike

E71.2 Çrregullim i metabolizmit të aminoacideve me zinxhir të degëzuar, i paspecifikuar

E71.3 Çrregullim i metabolizmit të acideve yndyrore

Adrenoleukodistrofia [Addison-Schilder]
Mungesa e karnitinë-palmitil-transferazës në muskul
Mungesa e dehidrogjenazës të vargjeve shumë të gjata të Acil-CoA
Përjashton: sëmundjen e Schilder (G37.0)

E72 Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve

Përjashton: gjetjet anormale por pa shfaqje të sëmundjes (R70-R89)
çrregullimet e:
- metabolizmit të aminoacideve aromatike (E70.-)
- metabolizmit të aminoacideve të degëzuara (E71.0-E71.2)
- metabolizmit të acideve yndyrorë (E71.2)
- metabolizmit të purinave dhe pirimidinave (E79.-)

gutën (M10)

E72.0 Çrregullime të transportit të aminoacideve

Sëmundja e depozitimit të cisteinës† (N29.8*)
Cistinoza
Cistinuria
Sindroma Fanconi(-de Toni)(-Debré)
Sëmundja Hurtnup
Sindroma Lowe
Përjashton: çrregullimet e metabolizmit të triptofanit (E70.8)

E72.1 Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve bartëse të squfurit

Cistationuria
Homocistonuria
Metioninemia
Mungesa e oksidazës së sulfiteve
Përjashton: mungesën e transkobalaminës II

E72.2 Çrregullime të metabolizmit të ciklit të uresë

Argininemia

Aciduria arginino-suksinike
Citrulinemia
Hiperamonemia
Përjashton: çrregullimet e metabolizmit të ornitinës (E72.4)

E72.3 Çrregullime të metabolizmit të lizinës dhe hidroksilizinës
Aciduria glutarike
Hidroksilisinemia
Hiperlizinemia
Përjashton: sëmundjen Refsum (G60.1)
sindromën Zellweger (Q87.8)

E72.4 Çrregullime të metabolizmit të ornitinës
Ornitinemia (llojet I dhe II)

E72.5 Çrregullime të metabolizmit të glicinës
Hiperhidroksiprolinemia
Hiperprolinemia (llojet I dhe II)
Hiperglicemia jo-ketotike
Sarkozinemia

E72.8 Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve, të specifikuara
Çrregullime të:
- metabolizmit të beta aminoacideve
- ciklit të gama-glutamilit

E72.9 Çrregullim i metabolizmit të aminoacideve, i paspecifikuar

E73 Intolerancë e laktozës

E73.0 Pamjaftushmëri kongjenitale e laktozës
E73.1 Pamjaftushmëri sekondare e laktozës
E73.8 Intolerancë tjetër ndaj laktozës
E73.9 Intolerancë ndaj laktozës, e paspecifikuar

E74 Çrregullime të tjera të metabolizmit të karbohidrateve

Përjashton: prodhimin e shtuar të glukagonit (E16.3)
diabetin melitus (E10-E14)
hipoglicieminë NOS (E16.2)
mukopolisaharidozat (E76.0-E76.3)

E74.0 **Çrregullim i depozitimit të glikogjenit**

Glikogjenoza kardiake

Sëmundjet:

- Andersen
- Cori
- Forbes
- Hers
- McArdle
- Pompe
- Tarui
- Tauri
- von Gierke

Mungesa e fosforilazës në mëlçi

E74.1 **Çrregullime të metabolizmit të fruktozës**

Fruktozuria esenciale

Mungesa e fruktozë-1,6-difosfatazës

E74.2 **Çrregullime të metabolizmit të galaktozës**

Mungesa e galaktokinazës

Galaktozemia

E74.3 **Çrregullime të tjera të absorbimit intestinal të karbohidrateve**

Keqpërthithja e glukozë-galaktozës

Mungesa e sukrozës

Përjashton: intolerancën nga laktoza (E73.-)

E74.4 **Çrregullime të metabolizmit të piruvateve dhe të glukoneogenezës**

Mungesa e:

- fosfoenolpiruvat karboksikinazës
- piruvat:
  - karboksilazës
  - dehidrogjenazës

Përjashton: me anemi (D55.-)

E74.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të metabolizmit të karbohidrateve**

Pentozuria esenciale

Oksaloza

Oksaluria

Glukozuria renale

E74.9 **Çrregullime të tjera të metabolizmit të karbohidrateve, të paspecifikuara**

E75 Çrregullime të metabolizmit sfingolipidik dhe çrregullime të tjera të depozitimit të lipideve

Përjashton: mukolipidozat, llojet I-III (E77.0-E77.1)
sëmundjen Refsum (G60.1)

E75.0 **Gangliosidozë GM_2**

Sëmundja:
- Sandhoff
- Tay-Sachs

Gangliosidoza GM2:
- NOS
- adulte
- juvenile

E75.1 **Gangliosidozë tjetër**

Gangliosidozat:
- NOS
- GM1
- GM3

Mukolipidoza IV

E75.2 **Sfingolipidozë tjetër**

Sëmundja:
- Fabry(-Anderson)
- Gaucher
- Krabbe
- Niemann-Pick

Sindroma Farber

Leukodistrofia metakromatike

Mungesa e sulfatazës

Përjashton: adrenoleukodistrofinë [Addison-Schilder] (E71.3)

E75.3 **Sfingolipidozë, e paspecifikuar**

E75.4 **Lipofuskinozë ceroide e neuroneve**

Sëmundja:
- Batten
- Bielschowsky-Jansky

- Kufs
- Spielmeyer-Vogt

E75.5 **Çrregullime të tjera të depozitimit të lipideve**

Kolesteroza cerebrotendinoze [van Bogaert-Scherer-Epstein]

Sëmundja Wolman

E75.6 **Çrregullim i depozitimit të lipideve, i paspecifikuar**

E76 Çrregullime të metabolizmit të glukozaminoglukaneve

E76.0 **Mukopolisaharidioza, tipi I**

Sindroma:

- Hurler
- Hurler-Scheie
- Scheie

E76.1 **Mukopolisaharidoza, tipi II**

Sindroma Hunter

E76.2 **Mukopolisaharidozë tjetër**

Mungesa e beta-glukoronilidazës

Mukopolisaharidoza, llojet III, IV, VI, VII

Sindroma:

- Maroteaux-Lamy (e moderuar) (e rëndë)
- Morquio (klasike)
- Sanfilippo (lloji B)(lloji C)(lloji D)

E76.3 **Mukopolisaharidozë, e paspecifikuar**

E76.8 **Çrregullime të tjera të metabolizmit glukozaminoglukanik**

E76.9 **Çrregullim i metabolizmit glukozaminoglukanik, i paspecifikuar**

E77 Çrregullime të metabolizmit të glukoproteinave

E77.0 **Defekte të modifikimit pas-konvertues të enzimave lizozomale**

Mukolipidoza II [Sëmundja e qelizave I]

Mukolipidoza III [polidistrofia pseudo-Hurler]

E77.1 **Defekte në degradimin e glukoproteinave**

Aspartilglukozaminuria

Fukosidoza

Manosidoza

Sialidoza [Mukolipidoza I]

E77.8 **Çrregullime të tjera të metabolizmit të glukoproteinave**

E77.9 **Çrregullim i metabolizmit të glukoproteinave, i paspecifikuar**

E78 Çrregullime të metabolizmit të lipoproteinave dhe lipidemi të tjera

Përjashton: sfingolipidozën (E75.0-E75.3)

E78.0 **Hiperkolesterolemi e pastër**

Hiperkolesterolemia familjare

Hiperlipoproteinemia Fredrickson, lloji IIa

Hiperbetalipoproteinemia

Hiperlipidemia, grupi A

Hiperlipoproteinemia me densitet të ulët [LDL]

E78.1 **Hipergliceridemi e pastër**

Hipergliceridemia endogjene

Hiperlipoproteinemia Fredrickson, lloji IV

Hiperlipidemia, grupi B

Hiperprebetalipoproteinemia

Hiperlipoproteinemia me densitet shumë të ulët [VLDL]

E78.2 **Hiperlipidemi e përzier**

Betalipoproteinemia e gjerë ose pluskuese

Hiperlipoproteinemia Fredrickson, lloji IIb ose III

Hiperbetalipoproteinemia me prebetalipoproteinemi

Hiperkolesterolemia me hipergliceridemi endogjene

Hiperlipidemia, grupi C

Ksantoma tubero-eruptive

Ksantoma tuberale

Përjashton: kolesterozën cerebrotendinoze [van Bogaert-Scherer-Epstein] (E75.5)

E78.3 **Hiperkilomikronemi**

Hiperlipoproteinemia Fredrickson, lloji I ose V

Hiperlipidemia, grupi D

Hipergliceridemia e përzier

E78.4 **Hiperlipidemi tjetër**

Hiperlipidemia familjare e kombinuar

E78.5 **Hiperlipidemi, e paspecifikuar**

E78.6 **Pamjaftushmëri lipoproteinike**

Abetalipoproteinemia

Mungesa e lipoproteinave me densitet të lartë

Hipoalfalipoproteinemia

Hipobetalipoproteinemia (familjare)

Mungesa e lecitin-kolesterol acil-transferazës

Sëmundja Tangier

E78.8 **Çrregullime të tjera të metabolizmit të lipoproteinave**

E78.9 **Çrregullim i metabolizmit të lipoproteinave, i paspecifikuar**

E79 Çrregullime të metabolizmit të purinave dhe të pirimidinave

Përjashton: gurët e veshkës (N20.0)

çrregullimet e kombinuara të imunodefiçiencës (D81.-)

gutën (M10.-)

aneminë orotacidurike (D53.0)

kserodermën pigmentoze (Q82.1)

E79.0 **Hiperuricemi pa shenja të artritit inflamator dhe të sëmundjes tofaceozë (=tofaceike)**

Hiperuricemi pa shenja

E79.1 **Sindromi Lesch-Nyhan**

E79.8 **Çrregullime të tjera të metabolizmit të purinave dhe të pirimidinave**

Ksantinuria e trashëguar

E79.9 **Çrregullim i metabolizmit të purinave dhe pirimidinave, i paspecifikuar**

E80 Çrregullime të metabolizmit të porfirinave dhe të bilirubinës

Përjashton: defektet e katalazës dhe peroksidazës

E80.0 **Porfiria eritropojetike e trashëguar**

Porfiria eritropojetike kongjenitale

Porfiria eritropojetike

E80.1 **Porfiria e vonëshme e lëkurës**

E80.2 **Porfiri tjetër**

Koproporfiria e trashëguar

Porfiria:

- NOS
- akute intermitente (hepatike)

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni shkakun.

E80.3 Defekte të katalazës dhe peroksidazës

Akatalazia [Takahara]

E80.4 Sindromi i Gilbert

E80.5 Sindromi Crigler-Najjar

E80.6 Çrregullime të tjera të metabolizmit të bilirubinës

Sindroma Dubin-Johnson

Sindroma Rotor

E80.7 Çrregullim i metabolizmit të bilirubinës, i paspecifikuar

E83 Çrregullime të metabolizmit të mineraleve

Përjashton: mungesat ushqimore të mineraleve (E58-E61)
çrregullimet e paratiroides (E20-E21)
mungesën e vitaminës D (E55.-)

E83.0 Çrregullime të metabolizmit të bakrit

Sëmundja Menkes (flokë të imët)(flokë çeliku)

Sëmundja Wilson

E83.1 Çrregullime të metabolizmit të hekurit

Hemokromatoza

Përjashton: aneminë:

- nga mungesa e hekurit
- sideroblastike (D64.0-D64.3)

E83.2 Çrregullime të metabolizmit të zinkut

Akrodermatiti enteropatik

E83.3 Çrregullime të metabolizmit të fosforit

Mungesa e fosfatazës acide

Hipofosfatemia familjare

Hipofosfatazia

Rezistent/e ndaj vitaminës D:

- osteomalacia
- rakiti

Përjashton: osteomalacinë e adultëve (M83)
osteoporozën (M80-M81)

E83.4 Çrregullime të metabolizmit të magneziumit
Hipermagnezemia
Hipomagnezemia

E83.5 Çrregullime të metabolizmit të kalciumit
Hiperkalcemia hipokalurike familjare
Hiperkalcuria idiopatike
Përjashton: kondrokalcinozën (M11-M11.2)
hiperparatiroidizmin (E21.0-E21.3)

E83.8 Çrregullime të tjera të metabolizmit të mineraleve

E83.9 Çrregullim i metabolizmit të mineraleve, i paspecifikuar

E84 Fibroza cistike

Përfshin: mukoviscidozën

E84.0 Fibroza cistike me manifestime pulmonare

E84.1 Fibroza cistike me manifestime intestinale
Sindroma e bllokimit distal të zorrëve
Ileus nga mekoniumi në fibrozën cistike † (P75*)
Përjashton: ileusin nga mekoniumi në rastet kur është e ditur që fibroza cistike nuk është prezente (P76.0)

E84.8 Fibroza cistike me manifestime të tjera

E84.9 Fibrozë cistike e paspecifikuar

E85 Amiloidoza

Përjashton: sëmundjen e Alzheimer (G30.-)

E85.0 Amiloidoza familiare hereditare jo-neuropatike
Ethet mesdhetare familjare
Nefropatia amiloide e trashëguar

E85.1 Amiloidoza familiare hereditare neuropatike
Polineuropatia amiloide (portugeze)

E85.2 Amiloidoza familiare hereditare, e paspecifikuar

E85.3 Amiloidoza sistemike sekondare
Amiloidoza nga hemodializa

E85.4 Amiloidoza e kufizuar në një organ

Amiloidoza e kufizuar

E85.8 Amiloidozë tjetër

E85.9 Amiloidozë e paspecifikuar

E86 Zvogëlim i volumit

Përfshin: dehidratimin
uljen e volumit të plazmës ose lëngut jashtë-qelizor
hipovoleminë

Përjashton: dehidtratimin e të porsalindurit (P74.1)
shokun hipovolemik:
- NOS (R57.1)
- post-operator (T81.1)
- traumatik (T79.4)

E87 Çrregullime të tjera të metabolizmit të lëngjeve, elektroliteve dhe ekuilibrit acido-bazik

E87.0 Hiperosmolaritet dhe hipernatremi

Tepricë e natriumit [Na]

Mbingarkesë e natriumit [Na]

E87.1 Hipo-osmolaritet dhe hiponatremi

Mungesë e natriumit [Na]

Përjashton: sindromën e prodhimit të papërshtatshëm të hormonit antidiuretik (E22.2)

E87.2 Acidoza

Acidoza:
- NOS
- laktike
- metabolike
- respiratore

Përjashton: acidozën diabetike (E10-E14 me karakter të katërt të përbashkët .1)

E87.3 Alkaloza

Alkaloza
- NOS
- metabolike
- respiratore

E87.4 **Çrregullim i përzier i ekuilibrit acido-bazik**

E87.5 **Hiperkalemi**

Tepricë e Kaliumit [K]

Mbingarkesë e Kaliumit [K]

E87.6 **Hipokalemi**

Mungesë e Kaliumit [K]

E87.7 **Mbingarkesë me lëngje**

Përjashton: edemën (R60.-)

E87.8 **Çrregullime të tjera të metabolizmit të lëngjeve dhe të elektroliteve, të paklasifikuara diku tjetër**

Disbalanca elektrolitike NOS

Hiperkloremia

Hipokloremia

E88 Çrregullime të tjera metabolike

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

Përjashton: histiocitozën X (kronike) (C96.6)

E88.0 **Çrregullime të metabolizmit të proteinave plazmatike, të paklasifikuara diku tjetër**

Mungesa e alfa-1-antitripsinës

Bisalbulinemia

Përjashton: çrregullimin e metabolizmit të lipoproteinave

gamapatinë monoklonale me sinjifikancë të papërcaktuar (D47.2)

hipergamaglobulineminë poliklonale (D89.0)

makroglobullineminë Waldenström (C88.0)

E88.1 **Lipodistrofi, e paklasifikuar diku tjetër**

Lipodistrofia NOS

Përjashton: sëmundjen e Whipple (K90.8)

E88.2 **Lipomatoza, e paklasifikuar diku tjetër**

Lipomatoza:

- NOS
- dolorosa [Dercum]

E88.3 **Sindroma e shkrirjes së tumorit**

Shkrirja e tumorit (pas marrjes së barnave antineoplastike)(spontane)

E88.8 **Çrregullime të tjera metabolike, të specifikuara**
Adenolipomatoza Launois-Bensaude
Trimetilaminuria

E88.9 **Çrregullim metabolik i paspecifikuar**

E89 Çrregullime endokrine dhe metabolike postprocedurale, të paklasifikuara diku tjetër

E89.0 **Hipotiroidizëm postprocedural**
Hipotiroidizëm pas rrezatimit
Hipotiroidizëm pas kirurgjisë

E89.1 **Hipoinsulinemi postprocedurale**
Hiperglicemia pas pankrektomisë
Hipoinsulinemia pas kirurgjisë

E89.2 **Hipoparatiroidizëm postprocedural**
Tetania paratiroprive

E89.3 **Hipopituitarizëm postprocedural**
Hipopituitarizëm pas rrezatimit

E89.4 **Hipofunksion ovarial postprocedural**

E89.5 **Hipofunksion testikular postprocedural**

E89.6 **Hipofunksion adrenokortikal (medular) postprocedural**

E89.8 **Çrregullime të tjera endokrine dhe metabolike postprocedurale**

E89.9 **Çrregullim endokrin dhe metabolik postprocedural, i paspecifikuar**

E90* Çrregullime metabolike dhe nutricionale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

KAPITULLI V

Çrregullimet mendore dhe ato të sjelljes (F00–F99)

Përfshin: çrregullimet e zhvillimit psikologik

Përjashton: simptomat, shenjat dhe gjetjet anormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund

Ky kapitull përmban blloqet si vijon:

F00–F09	Çrregullimet mendore organike, përfshirë ato simptomatike
F10–F19	Çrregullimet mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive
F20–F29	Skizofrenia, çrregullimet skizoide (=skizotipale) dhe çrregullimet deluzive
F30–F39	Çrregullime të humorit (=Çrregullime afektive)
F40–F48	Çrregullimet neurotike, ato të lidhura me stresin dhe ato somatoforme
F50–F59	Sindroma të sjelljes të lidhura me turbullime fiziologjike dhe me faktorë fizike
F60–F69	Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve
F70–F79	Prapambetje e zhvillimit mendor
F80–F89	Çrregullime të zhvillimit psikologjik
F90–F98	Çrregullime të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë
F99	Çrregullim mendor i paspecifikuar

Kategoritë me yll për këtë kapitull janë:

F00*	Demencia në sëmundjen e Alzheimer
F02*	Demencia në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

Çrregullimet mendore organike, përfshirë ato simptomatike (F00–F09)

Ky bllok përmbledh një diapazon çrregullimesh mendore të grupuara së bashku në bazë të demonstrimit të etiologisë së sëmundjes cerebrale, dëmtimit të trurit, ose të insultit që rezulton në disfunksion të trurit. Ky disfunksion mund të jetë primar, si në sëmundje, dëmtime, dhe insulte që e prekin trurin në mënyre direkte dhe selektive; ose sekondar, si në rastin e sëmundjeve sistemike që sulmojnë trurin vetëm si një nga shumë organet e tjera që preken.

Demencia (F00-F03) është nje sindromë e sëmundjes së trurit, zakonisht me progres kronik, e cila ka çrregullime të funksioneve të larta kortikale të shumëfishta, që përfshijnë memorien, të menduarit, orientimin, të kuptuarit, përllogaritjet, aftësinë për të mësuar, gjuhën dhe gjykimin. Ndërgjegja nuk është e prekur. Prekja e funksioneve konjitive shoqërohet shpesh, dhe zakonisht paraprihet, nga përkeqësimi i kontrollit emocional, sjelljes shoqërore dhe motivimit. Kjo sindromë ndodh në sëmundjen e Alzheimer, në sëmundjen cerebrovaskulare, dhe në gjendje të tjera primare ose sekondare që prekin trurin.

Perdorni kodet shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikkuar sëmundjet bazë.

F00* Demencia në sëmundjen e Alzheimer (G30.- †)

Alzheimer është një sëmundje primare degjenerative e trurit me etiologji të panjohur me karakteristika neuropatologjike dhe neurokimike. Çrregullimi është zakonisht i fshehtë në fillim dhe zhvillohet gradualisht përgjate një periudhe disa vjeçare.

F00.0* Demencia e sëmundjes së Alzheimer, me shfaqje të herëshme (G30.0†)

Demencia në sëmundjen e Alzheimer me fillim para moshës 65 vjeç, me dekurs përkeqësimi relativisht të shpejtë dhe me çrregullime të shumta në funksionet më të larta kortikale.

Sëmundja e Alzheimer, lloji 2

Demencia presenile, e llojit Alzheimer

Demencia degjenerative primare e llojit Azheimer, me fillim presenil

F00.1* Demencia e sëmundjes së Alzheimer, me shfaqje të vonëshme (G30.1†)

Demencia në sëmundjen e Alzheimer me fillim pas moshës 65 vjeç, zakonisht në fund të të 70-tave, me progres të ngadaltë, dhe me prekje të memories si shenjë kryesore.

Sëmundja e Alzheimer, lloji 1

Demencia degjenerative primare e llojit Azheimer, me fillim senil

Demencia senile, lloji Alzheimer

F00.2* **Demencia e sëmundjes së Alzheimer, e formës atipike ose të përzier (G30.8†)**

Demencia atipike, lloji Alzheimer

F00.9* **Demencia e sëmundjes së Alzheimer, e paspecifikuar (G30.9†)**

F01 Demencia vaskulare

Demencia vaskulare është rezultat i infarktit të trurit për shkak të sëmundjes vaskulare, përfshirë sëmundjen e hipertensionit cerebrovaskular. Infarktet janë zakonisht të vegjël por kumulativë në efektin e tyre. Zakonisht fillojnë vonë në jetë.

Përfshin: demencian arteriosklerotike

F01.0 Demencia vaskulare me shfaqje akute

Zakonisht zhvillohet pas një serie goditjesh cerebrale nga tromboza, embolizmi apo hemorragjia. Në raste të veçanta, një infarkt i vetëm i madh mund të jetë shkaktari.

F01.1 Demencia nga multi infarktet

Zakonisht graduale në fillm, pason në numër episodesh ishemike tranziente që prodhojnë akumulimin e infarkteve në parenkimën cerebrale.

Predominante në zonën kortikale.

F01.2 Demencia vaskulare subkortikale

Përfshin rastet me histori hipertensioni dhe vatra shkatërrimesh ishemike në brendësi të pjesës së bardhë të hemisferave të trurit. Korteksi cerebral zakonisht ruhet i paprekur dhe kjo është në kontrast me pamjen klinike, e cila i ngjan shumë asaj të sëmundjes së Alzheimer.

F01.3 Demencia vaskulare e përzier kortikale dhe subkortikale

F01.8 Demencia të tjera vaskulare

F01.9 Demencia vaskulare, e paspecifikuar

F02* Demencia në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

Rastet e demencias të shkaktuara, ose të menduara që shkaktohen nga shkaqe të tjera nga sëmundja e Alzheimer ose sëmundjet cerebrovaskulare. Mund të fillojë në çdo kohë, megjithëse rrallë në pleqëri.

F02.0* Demencia në sëmundjen e Pick (G31.0†)

Një demencie progresive, që fillon në mes të jetës, karakterizohet nga një fillim i hershëm me progres të ngadaltë ndryshimesh të karakterit, përkeqësimit shoqëror, të pasuar nga prekje e intelektit, kujtesës dhe funksioneve të gjuhës, me apati, eufori dhe zakonisht me fenomene ekstrapiramidale.

F02.1* Demencia në sëmundjen Creutzfeld-Jakob (A81.0†)

Një demencie progresive me shenja të shumta neurologjike, nga ndryshimet neuropatologjike specifike që mendohet të jenë si pasojë e agjentit të transmetueshëm.

Fillimi është zakonisht në mes ose në fund të jetës, por mund të ndodhë në çdo kohë gjatë jetës së adultit. Ecuria është subakute, çon në vdekje brenda një ose dy vjetësh.

F02.2* Demencia në sëmundjen e Huntingtonit (G10†)

Një demencie që ndodh si pjesë e një degjenerimi masiv të trurit. Çrregullimi transmetohet nga një gjen i vetëm dominant autosomal. Simptomat dalin tipikisht në dekadën e tretë ose të katërt. Progresi është i ngadaltë, që çon në vdekje, zakonisht brenda 10-15 vitesh.

Demencia në korean (=chorea) e Huntington.

F02.3* Demencia në sëmundjen e Parkinsonit (G20†)

Një demencie që zhvillohet në praninë e sëmundjes së Parkinsonit. Nuk ka asnjë veçori dalluese klinike.

Demencia në:

- Paralizën agitans
- Parkinsonizëm

F02.4* Demencia në sëmundjen HIV (B22.0†)

Demencia zhvillohet përgjatë sëmundjes HIV, në mungesë të një sëmundje tjetër konkuruese (përveç HIV) që të shpjegojë shenjat klinike.

F02.8* Demencia në sëmundje të tjera të specifikuara, të klasifikuara diku tjetër

Demencia në:

- lipoidozën cerebrale (E75.-†)
- epilepsi (G40.-†)
- degjenerimin hepatolentikular (E83.0†)
- hiperkalcemia (E83.5†)
- hipotiroidizmin, e fituar (E01.- †, E03.-†)
- intoksikimet (T36-T65†)
- trupat e Lewis (sëmundja) (G31.8†)
- sklerozën multiple (G35†)
- neurosifilis (A52.1†)
- mungesën e niacinës (pelagra) (A52†)
- poliarteritin nodoz (M30.0†)
- lupusin sistemik eritematoz (M32.-†)
- tripanosomiazë (B56.- †, B57.-†)
- uremi (N18.5-†)
- mungesën e vitaminës B12 (E53.8†)

F03 Demencie e paspecifikuar

Përfshin: presenile:

- demencia NOS

- psikoza NOS

demencien degjenerative primare NOS

senile:

- demencia:
  - NOS
  - deprese ose paranoide
- psikoza NOS

Përjashton: demencien senile me delirium ose gjendje konfuzimi akut (F05.1)

senilitetin NOS (R54)

F04 Sindromi amnezik organik, jo i shkaktuar nga alkooli dhe lëndë të tjera psikoaktive

Një sindromë me prekje të dukshme të memories së hershme dhe të vonshme, me ruajtje të memories së tanishme, me aftësi të reduktuara të të mësuarit e materialeve të reja dhe disorientim në kohë. Konfabulimi mund të jetë një veçori e dukshme, por perceptimi dhe funksionet e tjera konjitive, përfshirë dhe intelektin, janë zakonisht të paprekura. Prognoza varet nga ecuria e lezionit kryesor.

Përfshin: sindromën ose psikozën Korsakov, jo-alkoolike

Përjashton: amnezinë:

- NOS
- anterograde
- disociative
- retrograde

sindromën Korsakov:

- e shkaktuar nga alkooli ose e papërcaktuar.
- e shkaktuar nga substanca psikoaktive (F11-F19 me karakter të katërt të përbashkët .6)

F05 Delir, jo i shkaktuar nga alkooli dhe lëndë të tjera psikoaktive

Një sindromë organike cerebrale jospecifike me origjinë të panjohur, që karakterizohet nga çrregullime të ndërgjegjes dhe të vëmendjes, perceptimit, të të menduarit, memorjes, sjelljes psikomotore, emocioneve dhe orarit të gjumit-zgjimit. Kohëzgjatja është e ndryshueshme dhe shkalla e dëmtimit varion nga mesatare në shumë të rëndë.

Përfshin.: akut/e ose subakut/e:

- sindromën e trurit
- gjendjen të konfuzuara (jo-alkoolike)
- psikozën infektive

- reaksionin organik
- sindromën psiko-organike

Përjashton: deliriumin tremens, të shkaktuar nga alkooli ose të paspecifikuar (F10.4).

F05.0 Delir jo i mbivendosur mbi demencien, i përshkruar si i tillë

F05.1 Delir i mbivendosur mbi demencien

Kushtet që plotesojnë kriteret e mësipërme mund të zhvillohen përgjatë ecurisë së demencies (F00-F03).

F05.8 Delir tjetër

Delirium i përzier

Delirium post-operativ

F05.9 Delir i paspecifikuar

F06 Çrregullime të tjera mendore nga dëmtimi i trurit dhe disfunksion nga sëmundjet fizike

Përfshijnë gjendje të ndryshme zakonisht të shkaktuara dhe të lidhura me sëmundje parësore të trurit, nga sëmundje sistemike që prekin më pas trurin, substanca të jashtme, toksina ose hormone, çrregullime endokrine ose sëmundje të tjera.

Përjashton: të lidhura me:

- deliriumin
- demencian e klasifikuar në F00-F03
- nga alkooli ose substanca të tjera psikoaktive (F10-F19)

F06.0 Haluçinacione organike

Një çrregullim i halucinacioneve të vazhdueshme, zakonisht vizuale ose auditive, që ndodhin me ndërgjegje të qartë dhe që mund ose jo të kuptohen nga subjekti si të tilla. Mund të pasojnë elaborime deluzionale, por ato nuk janë dominante të situatës; aftësia për të kuptuar mund të jetë e ruajtur.

Gjendje halucinante organike (jo-alkoolike)

Përjashton: halucinacionet alkoolike (F10.5)

skizofreninë (F20.-)

F06.1 Çrregullim katatonik organik

Një çrregullim me aktivitet psikomotor të ulur (stupor) ose të rritur (eksitim) të shoqëruar me simptoma katatonike. Të dy ekstremet e çrregullimeve psikomotorre mund të alternohen.

Përjashton: skizofreninë katatonike (F20.2)

stuporin:

- NOS (R40.1)

- disociativ (F44.2)

F06.2 Çrregullim organik deluzional (skizoid)

Një çrregullim ku deluzionet persistojnë tablonë klinike. Deluzionet mund të shoqërohen nga haluçinacionet. Disa veçori sugjerojnë skizofreni, si haluçinacionet bizare ose çrregullimet e mendimit, kur janë prezent.

Gjendjet organike paranoide dhe paranoido-halucinante.

Psikoza si në skizofreni, e epilepsisë.

Përjashton: çrregullimet:

- psikotike akute dhe tranziente (F23.-)
- deluzionet persistente (F22.-)
- skizofreninë (F20.-) e shkaktuar nga barnat psikotike (F11-F19 me karakterin e katërt të përbashkët .5)

F06.3 Çrregullime organike të gjendjes shpirtërore (afektive)

Çrregullime që karakterizohen nga një ndryshim i humorit ose ndjenjës, shoqëruar zakonisht me ndryshime të përgjithshme të aktivitetit, depresive, hypomaniakale, manik ose bipolar (shih F30-F38), por që vijnë si pasojë e një çrregullimi organik.

Përjashton: çrregullimet e humorit, jo-organike ose të paspecifikuara (F30-F39)

F06.4 Çrregullim anksioz organik

Një çrregullim që karakterizohet nga shenjat e ankthit të gjeneralizuar (F41.1), ose panikut (F41.0) ose një kombinim i të dyjave, por që ka në bazë një çrregullim organik.

Përjashton: çrregullimet e ankthit, jo-organike ose të paspecifikuara (F41.-)

F06.5 Çrregullim disociativ organik

Një çrregullim që karakterizohet nga humbja e plotë ose e pjesshme e integritetit të kujtesës së hershme, identitetit dhe ndjesive të momentit, dhe kontrollit të lëvizjeve të trupit (shih F44.-), por që janë si pasojë e një çrregullimi organik.

Përjashton: çrregullime disociative, jo-organike dhe të paspecifikuara (F44.-)

F06.6 Çrregullim emocional labil organik (astenik)

Një çrregullim që karakterizohet nga paqëndrueshmëri emocionale, lodhje dhe ndjesi fizike të pakëndshme, dhimbje, por që kane bazë një çrregullim organik.

Përjashton: çrregullimet somatoforme, jo-organike të paspecifikuara (F45.-)

F06.7 Çrregullim i lehtë konjitiv

Një çrregullim me humbje të memories, ulje të aftësisë për të mësuar dhe për t'u përqendruar në një detyrë në një kohë të caktuar. Ka ndjesinë e lodhjes mendore, kur synohen të kryhen detyra mendore; veçanërisht ka vështirësi në mësimin e gjërave të reja, edhe kur kjo arrihet me sukses. Asnjë nga keto simptoma nuk është aq i rëndë sa të vihet diagnoza e demencias (F00-F03) ose e deliriumit (F05.-). Kjo diagnozë duhet të vihet vetëm në lidhje me një çrregullim fizik të caktuar dhe jo në praninë e

çrregullimeve mendore ose të sjelljes së përshkruar në F10-F99. Çrregullimi mund të paraprijë, shoqërojë ose pasojë një seri infeksionesh ose crregullimesh fizike, cerebrale ose sistemike, por faktet që tregojnë prekjen e trurit nuk janë gjithnjë të pranishme. Duhet të diferencohet nga sindroma postencefalike (F07.1) dhe sindroma postkontuzionale (F07.2) nga etiologjia e ndryshme, dhe spektri më i ngushtë i simptomave të moderuara dhe në kohë më të shkurtër.

F06.8 Çrregullime të tjera mendore të specifikuara nga dëmtimi i trurit dhe nga sëmundjet fizike

Psikoza epileptike NOS

F06.9 Çrregullim i paspecifikuar mendor nga dëmtimi i trurit dhe nga sëmundjet fizike

Organik/e:

- sindroma e trurit NOS
- çrregullimi mendor NOS

F07 Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes nga sëmundjet e trurit, nga dëmtimet dhe nga disfunksioni

Alterimi i personalitetit dhe sjelljes mund të jetë si pasojë e një sëmundje, dëmtimi ose disfunksioni të trurit.

F07.0 Çrregullim organik i personalitetit

Një çrregullim me ndryshim të madh të zakoneve të sjelljes, që shfaqen nga subjekti para sëmundjes, që prek shprehjen e emocioneve, nevojave dhe impulseve. Prekja e funksioneve konjitive dhe të mendimit ose ndryshimit të seksualitetit janë gjithashtu pjesë e tablosë klinike.

Organik:

- personalitet pseudopsikopatik
- personalitet pseudoretard

sindroma:

- e lobit frontal
- e personalitetit limbik të epilepsisë
- e lobotomisë
- epostleukotomisë

Përjashton: ndryshime të qendrueshme të personalitetit mbas:

- eksperiencave katastrofike (F62.0)
- sëmundjeve psikiatrike (F62.1)

sindromën postkontuzionale (F07.2)

sindromën postencefalit (F07.1)

çrregullimin e personalitetit (F60.-)

F07.1 Sindrom postencefalitik

Ndryshim rezidual jospecifik i sjelljes pas një encefaliti viral ose bakterial. Dallimi kryesor me çrregullimet organike të personalitetit është së ky është i rikthyeshem.

Përjashton: çrregullimet organike të personalitetit (F07.0)

F07.2 Sindrom postkontuzional

Sindromë që ndodh pas traumave të kokës (që mund të lënë me humbje të ndërgjegjes) dhe që ka një numër simptomash si dhimbje koke, marrje mendsh, lodhje, irritueshmëri, vështirësi në përqendrim dhe kryerjen e detyrave mendore, prekje të memories, pagjumësi dhe tolerancë të ulët ndaj stresit, eksitimit emocional dhe alkoolit.

Sindroma postkontuzionale (encefalopati)

Sindroma post-traumatike, jo-psikotike

Përjashton: kontuzionin aktual, trurin (S06.0)

F07.8 Çrregullime të tjera organike të personalitetit dhe të sjelljes nga sëmundje të trurit, nga dëmtimi dhe nga disfunksioni

Çrregullim organik afektiv i hemisferës së djathtë.

F07.9 Çrregullim i paspecifikuar organik i personalitetit dhe i sjelljes nga sëmundje e trurit, nga dëmtimi dhe nga disfunksioni

Psikosindroma organike

F09 Çrregullim mendor i paspecifikuar, organik ose simptomatik

Përfshin: psikozën:

- organike NOS
- simptomatike NOS

Përjashton: psikozën NOS (F29)

Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10–F19)

Ky bllok përmban shumë çrregullime, që ndryshojne në rëndësi dhe formë klinike, por që shkaktohen nga përdorimi i substancave psikoaktive, të lëshuara me recetë ose jo. Karakteri i tretë i kodit përcakton substancën në fjalë, ndersa kodi i katërt percakton gjendjen klinike. Kodet duhen përdorur siç kërkohet për çdo substance të përdorur, por duhet pasur parasysh se jo të gjitha kodet 4-shifrore janë të përdorshme për të gjitha substancat.

Identifikimi i substancave psikoaktive duhet bazuar në një numër sa më të madh që të jetë e mundur të burimeve të informacionit. Këtu përfshihen të dhënat e vetëraportuara, analizat e

gjakut dhe lëngjeve trupore, karakteristikat fizike dhe simptomat psikologjike, shenjat klinike dhe të sjelljes, si dhe të dhena lidhur me drogat që mund të merren nga palë të treta. Shumë përdorues drogash përdorin më shumë së një lloj droge. Diagnoza kryesore duhet, sa herë të jetë e mundur, të klasifikohet sipas substancës ose llojit të substancës që ka shkaktuar sindromën klinike. Diagnoza të tjera duhen koduar, kur substanca të tjera janë marrë në doza intoksikimi (me karakter të përbashkët të katërt .0), ose që mund të shkaktojnë dëmtim (karakteri i katërt .1), varësi (karakteri i katërt .2) ose çrregullime të tjera (karakteri i katërt .3-.9).

Vetëm në rastet kur zakonet e marrjes së substancave janë kaotike dhe jo të rregullta, ose kur ka fakte që efektet e substancave të ndryshme janë përzier, atëhere mund të përdoren diagnozat për gjendjet që vijnë nga përdorimi i shumë substancave njëkohësisht (F19.-)

Përjashton: abuzimin e substancave që nuk shkaktojnë varësi (F55).

Në vijim janë nën-ndarjet e katër karaktereve të përdorur në kategoritë F10-F19.

.0 Intoksikacion akut

Një gjendje që pason administrimin e një substance psikoaktive, që çon në çrregullime të ndërgjegjes, njohjes, perceptimit, ndjesisë ose sjelljes, ose përgjigjeve apo funksioneve psiko-psikologjike. Çrregullimet janë direkt të lidhura me efektet farmakologjike akute të substancës dhe përmirësohen me kalimin e kohës, me shërim të plotë, përveç rasteve kur ka dëmtim të indeve ose komplikacione të tjera. Komplikacionet përfshijnë trauma, inhalim të të vjellave, delirium, koma, konvulsione, dhe komplikacione të tjera. Natyra e këtyre komplikacioneve varet nga klasa farmakologjike e substancës dhe mënyrës së administrimit.

Dehja akute (alkoolike)

'udhëtime të këqija' (drogat)

Dehja NOS

Intoksikacioni patologjik

Gjendje transi dhe posedimi nga intoksikimi i substancave psikoaktive (T36-T50)

Përjashton: intoksikimet që synojne helmimin (T36-T50)

.1 Përdorimi i dëmshëm

Një seri substancash psikoaktive që mund të dëmtojnë shëndetin. Dëmtimi mund të jetë fizik (si në rastin e hepatitit nga injektimi i substancave psikoaktive), ose mendor (episodet depresive nga konsumimi i tepërt i alkolit).

Abuzim me substancat psikoaktive

.2 Sindroma e vartësisë

Një grup fenomenesh të sjelljes, njohjes dhe fiziologjisë që zhvillohet pas marrjes së përsëritur të substancave dhe që në mënyrë tipike përfshin dëshirën për të marrë drogën, vështirësi në kontrollin e përdorimit të saj, përdorim të vazhduar pavarësisht pasojave negative, dhënia prioritet marrjes së përsëritur të drogës sesa veprimeve dhe detyrimeve të tjera, tolerancë e rritur, si dhe ndonjëherë gjendje abstinence.

Sindroma e varësisë mund të jetë prezent për një sërë substanash të caktuara (duhani, alkooli, diazepami), ose për klasa substancash (psh drogat opioide), ose për një sërë substancash psikoaktive farmakologjike.

Alkoolizmi kronik

Dipsomania

Varësia nga drogat

.3 Gjendja e abstinencës

Një grup simptomash që ndryshojnë grupim dhe rëndësi, që ndodhin në një abstinencë absolute ose relative ndaj një substance psikoaktive dhe që persistojnë pas saj. Fillimi i abstinencës ndryshon dhe zgjat në varësi të llojit të substancës dhe dozës së saj. Është një gjendje që mund të komplikohet me konvulsione.

.4 Gjendja e abstinencës me delirium

Një gjendje, ku abstinenca përcaktohet me karakterin e katërt .3, komplikuar me delirium siç përcaktohet në F05.-. Mund të ndodhin gjithashtu konvulsione. Kur mendohet që faktorë organikë luajnë një rol në etiologji, gjendja duhet të klasifikohet si F05.8.

Delirium tremens (për shkak të alkoolit)

.5 Çrregullimet psikotike

Një grup fenomenesh psikotike që ndodh gjatë ose pas përdorimit të substancave psikoaktive, por që nuk shpjegohet në bazë të intoksikimit akut dhe nuk është pjesë e gjendjes së abstinencës. Çrregullimi karakterizohet nga halucinacione (tipike auditive, por shpesh dhe me më shumë së një sens i përfshirë), shtrembërime të perceptimit, deluzione (shpesh të natyrës persekutive ose paranoike), çrregullime psikomotore (eksitim ose stupor) dhe një ndjenjë anormale, që varion nga frikë intensive deri në ekstazë. Sensoriumi është deri diku i qartë, por mund të jenë prezent disa shkallë të turbullimit të ndërgjegjes, veçse jo konfuzion i rëndë,.

Alkooli:

- halucinacione
- xhelozi
- paranojë
- psikozë NOS

Përjashton: çrregullimet psikotike me fillim të vonë, të shkaktuara nga alkooli ose substancat psikoaktive (F10-19 me karakterin e katërt .7)

.6 Sindroma amnezike

Një sindromë e shoqëruar me keqësim të dukshëm kronik të memories së hershme dhe të vonë. Kujtesa e momentit është shpesh e ruajtur dhe memoria e vonët preket më shumë së ajo e hershme. Çrregullimet e orientimit në kohë dhe të sekuences së ngjarjeve janë të dukshme, ashtu si dhe vështirësia për të mësuar materiale të reja. Konfabulimi është i dukshëm, por jo gjithnjë prezent. Funksionet e tjera konjitive janë të ruajtura relativisht mirë dhe defektet amnezike janë në shpërpjestim me çrregullimet e tjera.

Çrregullimi amnezik, nga akooli ose drogat

Sindroma ose psikoza e Korsakov, nga alkooli ose substanca psikoaktive

Përdorni kodet shtesë (E53.8†), nëse dëshironi, kur shoqërohet me sindromën ose sëmundjen Korsakov.

Përjashton: sindromën ose psikozën Korsakov jo-alkoolike (F04)

.7 Çrregullimi psikotik i vonshëm dhe rezidual

Një çrregullim, në të cilin alkooli ose substancat psikoaktive ndryshojnë njohjen, ndjenjën, personalitetin, ose sjelljen, përtej një periudhe kohe, kur mendohet që do zgjaste efekti i alkoolit ose substancës. Fillimi i çrregullimit është i lidhur me momentin e fillimit të substancës psikoaktive. Rastet kur fillimi i çrregullimit është më vonë së fillimi i substancës duhen koduar këtu vetëm kur ka fakte të forta që ja atribuojnë çrregullimin substancës psikoaktive. Kujtimet mund të dallohen nga gjendja psikotike pjesërisht nga natyra e tyre episodike, me kohëzgjatje të shkurtër dhe nga mbivendosja e tyre me eksperienca të mëparshme me alkoolin dhe substancat psikoaktive.

Demencia e alkolit NOS

Sindroma e trurit alkoolik kronik

Demencia dhe forma me të buta të prekjes së funksioneve konjitive

Kujtime

Çrregullim psikotik me fillim të vonët nga substancat psikoaktive

Çrregullim i perceptimit post-haluçinogjenik

Rezidual:

- çrregullim afektiv
- çrregullim i personalitetit dhe sjelljes

Përjashton: të shkaktuara nga alkooli ose substancat psikoaktive:

- sindroma Korsakov (F10-F19 me shifër të katërt .6)
- gjendje psikotike (F10-F19 me shifër të katërt .5)

.8 Çrregullime të tjera mendore dhe të sjelljes

.9 Çrregullime mendore dhe të sjelljes, të paspecifikuara

F10 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i alkoolit

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F11 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i opiateve

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F12 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i preparateve të kanabis

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F13 **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i sedativëve ose i hipnotikëve**

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F14 **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i kokainës**

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F15 **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga perdorimi i stimulantëve, përfshi kafeinën**

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F16 **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i haluçinogjenëve**

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F17 **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i duhanit**

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F18 **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i solventëve volatilë**

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F19 **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i medikamenteve të shumëllojshme dhe i lëndëve të tjera psikoaktive**

[shih para F10 për nën-ndarjet]

Kjo kategori duhet përdorur kur dy ose më shumë substanca psikoaktive janë të të përfshira, por kur nuk dihet cila nga substancat kontribuon më shumë në çrregullim. Duhet përdorur gjithashtu edhe kur nuk dihet me saktësi identiteti i substancave të përdorura, pasi edhe vetë përdoruesit e drogave nuk i dijnë detajet e të gjithë drogave që përdorin.

Përfshin: keqpërdorimin e drogave NOS

Skizofrenia, çrregullimet skizotipike dhe çrregullimet deluzive (F20–F29)

Ky bllok bën bashkë skizofreninë, si anëtari me i rëndësishëm i grupit, crregullimin skizotipik, çrregullimet deluzionale persistente, dhe një grup më të madh të çrregullimeve psikotike tranziente. Çrregullimet skizoafektive janë mbajtur këtu pavarësisht natyrës së tyre kontroversiale.

F20 Skizofreni

Çrregullimet skizofrenike karakterizohen në përgjithësi nga shtrembërime karakteristike themelore të të menduarit dhe të percepsionit, me ndjenja që janë të papërshtatshme ose të mpira. Kapaciteti intelektual dhe ndërgjegja ruhen zakonisht të qartë, megjithëse disa aspekte konjitive mund të preken me kalimin e kohës. Fenomeni më i rëndësishëm psikopatologjik është eko-ja e mendimit; futja e mendimeve ose tërheqja; transmetimi i mendimeve; perceptimet delusive dhe deluzionet e kontrollit; influencë ose pasivitet; zëra haluçinantë që komentojnë ose diskutojnë jetën e personit në vetë të tretë; çrregullime të mendimit; dhe simptoma negative.

Çrregullimet mund të kenë ecuri të vazhduar, ose episodike, me defiçit progresiv ose stabël, ose mund të ketë disa episode me shërim të plotë ose të pjesshëm. Diagnoza e skizofrenisë nuk duhet vënë në prani të simptomave depresive ose manike të mëdha, perveçse në rastet kur është e qarte së skizofrenia ka qene e pranishme më parë se simptomat në fjalë. Skizofrenia nuk duhet të diagnostikohet as në praninë e sëmundjeve të fshehta të trurit, ose gjatë periudhave të intoksikacionit ose të abstinencës. Çrregullime të ngjashme që ndodhin në prani të epilepsisë ose të sëmundjeve të tjera të trurit duhen klasifikuar në F10-F19 me karakterin e katërt të përbashkët .5.

Përjashton: Skizofreninë:

- akute (të pa diferencuar) (F23.2)
- ciklike (F25.2)

Reaksionin skizofreni (F23.2.)

Çrregullimin skizotipik (F21)

F20.0 Skizofreni paranoide

Një formë skizofrenie, ku ndryshimet afektive jane të dukshme, deluzionet dhe haluçinacionet janë fragmentare, sjellja është e papërgjegjshme dhe e paparashikueshme, dhe manierizmat janë të pranishme. Humori është i cekët dhe i papërshtatshëm, mendimi është i crregulluar, zakonisht i shoqëruar me haluçinacione auditive dhe çrregullime të perceptimit. Çrregullimet prekin edhe ndjenjën, dëshirën dhe ligjërimin, dhe simptomat katatonike mungojnë ose janë pothuaj të padukshme.

Skizofreni parafrenike

Përjashton: Gjendjen paranoide të pavullnetshme (F22.8)

Paranojën (F22.0)

F20.1 Skizofreni hebefrenike

Një formë skizofrenie, ku ndryshimet afektive janë të dukshme, deluzionet dhe haluçinacionet janë fragmentare, sjellja është e papërgjegjshme dhe e paparashikueshme, dhe manierizmat janë të pranishme. Ka tendencë për izolim. Prognoza është e keqe për shkak të zhvillimit të menjëhershëm të simptomave negative, veçanërisht sheshimi i ndenjave dhe humbja e dëshirës. Mund të diagnostikohet kryesisht në të rinjtë dhe adoleshentët.

Skizofrenia e çorganizuar

Hebefrenia

F20.2 Skizofreni katatonike

Skizofrenia katonike dominohet nga çrregullime psikomotore të dukshme, që mund të alternohen midis ekstremeve, si hiperkineza dhe stupor, një bindje automatike dhe negativizëm. Qëndrimet dhe posturat e shtrënguara mund të mbahen për një kohë të gjatë. Episode të eksitimit të dhunshëm mund të jenë veçori e dukshme e çrregullimit. Fenomeni katatonik mund të kombinohet me një gjendje si në ëndërr (oneroid) dhe që shoqërohet me haluçinacione skenike të gjalla.

Stupor katatonik

Skizofrenik/e:

- katalepsinë
- katatoninë
- flexibilitas cerea

F20.3 Skizofreni e padiferencuar

Është një episod depresiv që i plotëson të gjitha kushtet për diagnozen e skizofrenisë, por jo ato të nën-tipeve të saj (F20.F20.2), ose që ka shumë shfaqje të nën-tipeve të saj, por kur asnjë nga to nuk është dominante.

Përjashton: Çrregullimin psikot akut të ngjashëm me skizofreninë (F23.2)
Skizofreninë kronike të padiferencuar (F20.5)
Depresionin post-skizofrenik (F20.4)

F20.4 Depresion postskizofrenik

Një episod depresiv, që mund të zgjatet, që del pas një sëmundje skizofrenike. Disa simptoma skizofrenike, 'pozitive' ose 'negative', duhet të jenë prezent, por jo që të dominojnë tablonë klinike. Këto gjendje depresive shoqërohen me rrezik të lartë për vetëvrasje. Nëse pacienti nuk ka më simptoma skizofrenike, atëherë duhet diagnostikuar për episod depresiv (F32.-). Nëse simptomat skizofrenike janë ende floride dhe prominente, dignoza duhet të mbetet ajo e nën-llojit të duhur skizofrenik (F20.0-F20.3).

F20.5 Skizofreni reziduale

Një fazë kronike e zhvillimit të sëmundjes skizofrenike, në të cilën ka një progres të qartë nga një fazë e hershme në atë të vonshme, shpesh me kohëzgjatje të madhe, por jo domosdoshmërisht të kthyeshme, me simptoma 'negative', p.sh. ngadalësim psikomotorr, ulje të aktivitetit, mpirje të ndjenjave, pasivitet dhe mungesë iniciative, sasi dhe cilësi të ulët të shprehisë, komunikime të varfra verbale dhe me gjeste të fytyrës, kontaktit me sytë, ndryshimeve të zërit dhe qëndrimit, mungesë kujdesi personal dhe sjelljes shoqërore.

Skizofrenia kronike e padiferencuar

Restzustand (skizofrenike)

Gjendje reziduale skizofrenike

F20.6 Skizofreni e thjeshtë

Një çrregullim, në të cilin ka një progres të fshehtë por të sigurtë të çrregullimeve të sjelljes, paaftesisë për të përmbushur detyrimet shoqërore, dhe përkeqësim të ecurisë në përgjithësi. Veçoritë negative të skizofrenisë reziduale (mpirja e ndjenjave dhe humbja e dëshirës) zhvillohen pa u paraprirë nga simptoma psikotike të dukshme.

F20.8 Skizofreni tjetër

Skizofrenia cenestopatike

Skizofreniforme:

- çrregullime NOS
- psikozë NOS

Përjashton: çrregullime të shkurtëra skizofreniforme (F23.2)

F20.9 Skizofreni e paspecifikuar

F21 Çrregullim skizotipik

Një çrregullim, që karakterizohet nga sjellje ekscentrike dhe anomali të të menduarit dhe ndjenjës që ngjajne me skizofreninë, megjithëse anomali skizofrenike të përcaktuara mund të ndodhin në çdo fazë. Simptomat përfshijnë një ndjenjë të ftohtë ose të papërshtatshme; anhedoni; sjellje ekscentrike dhe të çuditshme, një tendence për tërheqje nga shoqëria, ide të çuditshme ose që nuk arrijnë në deluzione; çrregullime të mendimit dhe shqetësime të përhershme; gjendje tranziente me episode pothuaj-psikotike me iluzione të forta, haluçinacione dhe ide pothuaj si deluzione, që zakonisht ndodhin pa provokim të jashtëm. Nuk ka një fillim të qartë dhe ecuria dhe zhvillimi janë ato të një çrregullimi personaliteti.

Përfshin: reaksionin skizofrenik latent

skizofreninë:

- kufitare
- latente
- prepsikotike
- prodromale
- pseudoneurotike
- pseudopsikopatike

çrregullim persoaliteti skizoid

Përjashton: sindromën Asperger (F84.5)

F22 Çrregullime deluzive persistente

Përfshin një seri çrregullimesh, që kanë si karakteristikë të vetme deluzionet e qendrueshme, të cilat nuk mund të klasifikohen si organike, skizofrenike ose afektive. Çrregullimet deluzionale, që kanë zgjatur për me pak së disa muaj, duhen klasifikuar, të pakten përkohësisht, tek F23.-.

F22.0 Çrregullim deluziv

Një çrregullim karakterizohet nga një deluzion i vetëm ose nga një seri deluzionesh që zgjatin tërë jetën. Përmbajtja e tyre është e ndryshueshme. Haluçinacionet e qarta auditive, simptoma skizofrenike si deluzione të kontrollit dhe të mpirjes së ndjenjave, apo tregues të sëmundjes së trurit janë të papërputhshëm me këtë diagnozë. Megjithatë, prania e haluçinacioneve të përkohshme auditive, veçanërisht në pacientë të moshës së thyer, nuk e përjashton këtë diagnozë, me kusht që ato të jenë jo-skizofrenike dhe të mos dominojnë tablonë klinike.

Paranoja

Paranoide:

- psikoza
- gjendja

Parafrenia

Sensitiver beziehungswahn

Përjashton: paranoid/e:

- çrregullimet e personalitetit (F60.0)
- psikozat psikogjenike (F23.3)
- reaksionin (F23.3)
- skizofreninë (F20.0)

F22.8 Çrregullim tjetër deluziv persistent

Çrregullime, në të cilat deluzionet shoqërohen nga haluçinacione zanore ose simptoma skizofrenie, që nuk justifikojnë diagnozën e skizofrenisë (F20.-).

Dismorfofobia deluzionale

Gjendje paranoide involucionale

Paranoia querulans

F22.9 Çrregullim deluziv persistent i paspecifikuar

F23 Çrregullime psikotike akute dhe kalimtare

Një grup heterogjen crregullimesh, që karakterzohen nga shfaqja akute e simptomave skizofrenike si deluzione, haluçinacione dhe çrregullime të perceptimit, dhe nga ndërprerja e funksionimit normal. Fillimi akut përkufizohet si zhvillim në ngjitje e tablosë anormale klinike në dy ose më pak javë. Për këto çrregullime nuk ka fakte të shkaqeve organike. Konfuzioni dhe çudia janë shpesh të pranishëm, por çorientimi në lidhje me kohën, vendin dhe personat nuk është i qendrueshëm dhe i mjaftueshëm për të justifikuar diagnozën e një deliriumi me bazë organike.

F23.0 Çrregullim psikotik polimorf akut, pa simptoma të skizofrenisë

Një çrregullim akut psikotik, në të cilin haluçinacionet, deluzionet ose çrregullimet e perceptimit janë gjerësisht të ndryshme, që ndryshojnë nga dita në ditë, madje dhe nga ora në orë. Stuhitë emocionale me ndjesi të paqendrueshme lumturie ose ekstaze, ose

ankthi dhe irritimi, janë shpesh të pranishme. Polimorfizmi dhe paqendrueshmeria janë karakteristikë e një tabloje klinike dhe veçoritë psikotike nuk justifikojnë diagnozën e skizofrenisë (F20.-). Këto çrregullime kanë shpesh një fillim të shpejtë, zhvillohen me shpejtësi për disa ditë, dhe kanë një rezolucion të shpejtë dhe nuk përsëriten. Nëse simptomat persistojnë, diagnoza duhet ndryshuar në çrregullim deluzional (F22.-).

Bouffée délirante pa simptoma skizofrenie ose e paspecifikuar

Psikozë cikloide pa simptoma skizofrenie ose e paspecifikuar

F23.1 Çrregullim psikotik polimorf akut, me simptoma të skizofrenisë

Një çrregullim psikotik akut shumë-formësh dhe me tablo klinike të paqendrueshme, siç është prezantuar në F23.0; megjithatë, pavarësisht kësaj paqendrueshmërie, disa simptoma tipike të skizofrenisë janë prezente gjatë shumicës së kohës. Nëse simptomat e skizofrenisë persistojnë, diagnoza duhet ndryshuar në skizofreni (F20.-).

Bouffée délirante me simptoma skizofrenie

Psikozë cikloide me simptoma skizofrenie

F23.2 Çrregullim psikotik skizoid akut

Çrregullim psikotik akut, ku simptomat psikotike janë relativisht më të qendrueshme dhe justifikojnë diagnozën e skizofrenisë, por që kanë zgjatur me pak së një muaj; veçoritë polimorfike të paqendrueshme, siç paraqitet në F23.0, mungojnë. Nëse simptomat skizofrenike persistojnë, diagnoza mund të ndryshohet në skizofreni (F20.-).

Skizofreni akute (e padiferencuar)

I/E shkurtër dhe skizofreniform/e:

- çrregullim
- psikozë

Oneirofreni

Reaksion skizofrenik

Përjashton: çrregullimet deluzionale organike [si skizofrenike] (F06.2)

çrregullimet skizofreniforme NOS (F20.8)

F23.3 Çrregullime të tjera psikotike, kryesisht iluzive

Çrregullime psikotike akute, në të cilat deluzionet dhe halucinacionet e qendrueshme janë veçoria kryesore, por që nuk justifikojnë diagnozën e skizofrenisë (F20.-). Nëse deluzioni persiston, diagnoza duhet ndryshuar në çrregullim deluzional (F22.-).

Reaksion paranoid

Psikozë psikogjenike paranoide

F23.8 Çrregullim tjetër psikotik akut e kalimtar

Çdo çrregullim tjetër akut psikotik, për të cilin nuk ka fakte të shkakësisë organike dhe që nuk justifikon klasifikimin në F23.0-F23.3.

F23.9 Çrregullim tjetër psikotik akut e kalimtar, i paspecifikuar

Psikoza reaktive e shkurtër NOS

Psikoza reaktive

F24 Çrregullim deluziv i induktuar

Një çrregullim deluzional, që ndahet nga dy ose më shumë njerëz me lidhje të ngushtë emocionale. Një nga njerezit vuan një çrregullim psikotik të mirëfilltë; deluzionet induktohen tek tjetri dhe zakonisht zhduken, kur njerëzit ndahen nga njeri tjetri.

Përfshin: Folie à deux

I induktuar:

- çrregullim paranoid
- çrregullim psikotik

F25 Çrregullime skizoafektive

Çrregullime episodike, në të cilat si simptomat afektive ashtu dhe ato skizofrenike janë të dukshme, por që nuk justifikojnë as diagnozën e skizofrenisë, as atë të episodeve depresivo-maniakale. Gjendje të tjera, në të cilat simptomat afektive u mbivendosen sëmundjeve ekzistuese skizofrenike ose bashkëjetojnë me çrregullimet deluzionale të çdo lloji, klasifikohen në F20-F29. Simptoma psikotike të fokusuara tek humori në çrregullimet afektive nuk justifikojne një diagnozë çrregullimesh skizoafektive.

F25.0 Çrregullim skizoafektiv, tip maniakal

Një çrregullim, në të cilin edhe simptomat skizofrenike dhe ato maniakale janë prominente, por që episodet e sëmundjes nuk e justifikojnë diagnozën as të skizofrenisë e as të episodit maniakal. Kjo kategori duhet të përdoret si për një episod të vetëm, ashtu dhe për çrregullime të përsëritura, në të cilat shumica e episodeve janë skizoafektive të llojit maniakal.

Psikozë skizoafektive, e llojit maniakal

Psikozë skizofreniforme, e llojit maniakal

F25.1 Çrregullim skizoafektiv, tip depresiv

Një çrregullim, në të cilin edhe simptomat skizofrenike dhe ato maniakale janë prominente, por që episodet e sëmundjes nuk e justifikojnë diagnozën as të skizofrenisë e as të episodit depresiv. Kjo kategori duhet të përdoret si për një episod të vetëm, ashtu dhe për çrregullime të përsëritura, në të cilat shumica e episodeve janë skizoafektive të llojit depresiv.

Psikozë skizoafektive, e llojit depresiv

Psikozë skizofreniforme, e llojit depresiv

F25.2 Çrregullim skizoafektiv, tip i përzier

Skizofreni ciklike

Psikozë afektive dhe skizofrenike e përzier

F25.8 Çrregullime të tjera psikoafektive

F25.9 Çrregullim skizoafektiv i paspecifikuar

Psikozë skizoafektive NOS

F28 Çrregullime të tjera psikotike jo-organike

Çrregullime deluzionale ose haluçinante që nuk justifikojne diagnozën e skizofrenisë (F20.-), çrregullime deluzionale persistente (F22.-), çrregullime psikotike akute dhe tranziente (F23.-), lloje psikotike të episodeve maniakale (F30.2) ose episode depresive të rënda (F32.3).

Përfshin: psikozën halucinante kronike

F29 Psikozë jo-organike e paspecifikuar

Përfshin: psikozën NOS (F99)

Përjashton: çrregullimet mendore NOS (F99)
psikozën organike ose simptomatike NOS (F99)

Çrregullime të humorit [afektive] (F30–F39)

Ky bllok përmban çrregullime, në të cilat çrregullimi themelor është ndryshimi i humorit, në depresion (me ose pa ankth shoqërues) ose në ngjitje. Ndryshimi i humorit është shpesh i shoqëruar me ndryshim në nivelin e përgjithshëm të aktivitetit; shumica e simptomave të tjera janë sekondare, ose kuptohen lehtësisht në kontekstin e ndryshimit të humorit dhe aktivitetit. Shumica e këtyre çrregullimeve kanë tendencën të jenë të përsëritshme dhe fillimi i episodeve individuale mund të jetë relativisht i lidhur me situata ose ngjarje stresante.

F30 Episod manjakal

Çdo çrregullim i kësaj kategorie duhet të përdoret vetëm për një episod të vetëm. Episodet hipomanike ose maniake në individë që kanë pasur një ose më shumë episode afektive (depresive, hipomaniakale, maniakale ose të përziera) duhet të kodohen si çrregullim afektiv bipolar (F31.-).

Përfshin: çrregullimin bipolar, episod maniakal i vetëm

F30.0 Hipomani

Një çrregullim, që karakterizohet me një ngritje të vogël të qendrueshme të humorit, energjisë dhe aktivitetit, dhe me ndjesi të mira të qenies dhe të efiçiencës mendore dhe fizike. Ka një rritje të shoqërueshmërisë, të të folurit, mbi-familjaritetit, energjisë seksuale dhe ulje të nevojës për gjumë, por jo aq sa të çojë në ndërprerje të rëndë të punës apo përjashtim shoqëror. Irritimi, mendjemadhësia dhe arroganca mund të zëvendësojnë shoqërueshmërinë zakonisht euforike. Çrregullimet e sjelljes dhe të humorit nuk shoqërohen me haluçinacone dhe deluzione.

F30.1 Mani pa simptoma psikotike

Humori është ngritur dhe pa lidhje me situatat e pacientit, dhe mund të luhatet nga jeta e çliret pa shpërfillje deri në eksitim të pakontrolluar. Ngritja shoqërohet me energji të rritur, që jep aktivitet të rritur, fjalime të zgjatura dhe ulje të nevojës për gjumë. Vemendja nuk mund të ruhet, dhe shpërqendrimi është i rritur. Ka rritje të vetëvleresimit, me ide të mëdha dhe mbikonfidence. Humbja e frenimeve të zakonshme shoqërore mund të çojë në sjellje të rrezikshme, të papërgjegjshme dhe jashtë karakterit.

F30.2 Mani me simptoma psikotike

Përveç tablosë klinike të përshkruar në F30.1, deluzionet (zakonisht të madhësisë) ose haluçinacionet (zëra që i flasin direkt pacientit) janë shpesh prezente, ose eksitimi, shtimi i aktivitetit motorik, apo idetë fluturuese janë aq ekstreme, sa subjekti është i pakuptueshëm dhe i paarritshëm në komunikim.

Mani me:

- simptoma psikotike në përputhje me humorin
- simptoma psikotike jo në përputhje me humorin

Stupor maniakal

F30.8 Episode të tjera maniakale

F30.9 Episod maniakal i paspecifikuar

Mania NOS

F31 Çrregullim afektiv bipolar

Një çrregullim i karakterizuar nga dy ose me shumë episode, në të cilat humori i pacientit dhe nivelet e aktivitetit janë të prekura dukshëm dhe ky çrregullim koincidon me raste të ngritjes së humorit dhe të nivelit të energjisë dhe aktivitetit (hipomani ose mani) apo përkundrazi me raste të rënies së humorit, energjisë dhe aktivitetit (depresion). Episodet e përsëritura të hipomanise dhe të manise klasifikohen vetëm si bipolare.

Përfshin: depresionin maniakal

maniakalo-depresiv/e:

- sëmundje
- psikozë
- reaksion

Përjashton: çrregullimet bipolare, episodet e vetme maniakale (F30.-)

ciklotiminë (F34.0)

F31.0 Çrregullim afektiv bipolar, episod hipomaniakal i tanishëm (aktual)

Pacienti është për momentin hipomaniakal dhe ka pasur të paktën një episod tjetër afektiv (hipomaniakal, maniakal, depresiv ose të përzier) në të kaluarën.

F31.1 Çrregullim afektiv bipolar, episod hipomaniakal i tanishëm (aktual) pa simptoma psikotike

Pacienti është për momentin maniakal, pa simptoma psikotike (si në F30.1) dhe ka pasur të paktën një episod tjetër afektiv (hipomaniakal, maniakal, depresiv ose të përzier) në të kaluarën.

F31.2 Çrregullim afektiv bipolar, episod hipomaniakal i tanishëm (aktual) me simptoma psikotike

Pacienti është për momentin maniakal, me simptoma psikotike (si në F30.2) dhe ka pasur të paktën një episod tjetër afektiv (hipomaniakal, maniakal, depresiv ose të përzier) në të kaluarën.

F31.3 Çrregullim afektiv bipolar, episod i tanishëm (aktual) i lehtë ose i moderuar i depresionit

Pacienti është për momentin depresiv, si në një episod depresiv të lehte ose mesatar (F32.0 ose F32.1), dhe ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën.

F31.4 Çrregullim afektiv bipolar me episod depresiv të rëndë, i tanishëm (aktual), pa simptoma psikotike

Pacienti është për momentin depresiv, si në një episod depresiv të rëndë pa simptoma psikotike (F32.2), dhe ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën.

F31.5 Çrregullim afektiv bipolar me episod depresiv të rëndë, i tanishëm (aktual), me simptoma psikotike

Pacienti është për momentin depresiv, si në një episod depresiv të rëndë me simptoma psikotike (F32.3), dhe ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën.

F31.6 Çrregullim afektiv bipolar, episod i tanishëm (aktual) i përzier

Pacienti ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën, dhe për momentin tregon simptoma të përziera ose të ndryshueshme të manisë ose depresionit.

Përjashton: episodin afektiv të vetëm të përzier (F38.0)

F31.7 Çrregullim afektiv bipolar, aktalisht në remision

Pacienti ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën, ose të paktën një episod tjetër afektiv (të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier), por që për momentin nuk vuan nga çrregullime të humorit, të paktën për disa muaj. Periudhat e përmirësimit gjatë trajtimit profilaktit duhen koduar këtu.

F31.8 Çrregullime të tjera afektive bipolare

Çrregullimi bipolar II

Episode maniakale të përsëritshme NOS

F31.9 Çrregullim afektiv bipolar i paspecifikuar

Depresion maniakal NOS

F32 Episod depresiv

Në episodet tipike të lehta, mesatare ose të rënda, pacienti vuan nga ulje e humorit, energjisë dhe aktivitetit. Ulet gjithashtu aftësia për t'u kënaqur, interesi dhe

përqendrimi, ka lodhje të theksuar edhe pas sforcimeve minimale. Gjumi zakonisht çrregullohet dhe oreksi ulet. Vetëvleresimi dhe vetëbesimi ulen gjithnjë edhe në format e lehta dhe ka gjithnjë një ndjenjë faji dhe të ndierit i pavlerë. Humori i ulur ndryshon pak nga dita në ditë, pacienti nuk u përgjigjet rrethanave dhe mund të shoqërohet nga simptomat e ashtuquajtura 'somatike', si humbja e interesit dhe ndjesive pozitive, zgjim në mëngjes disa orë më parë së koha e zakonshme, depresion më të rëndë në mëngjes, ngadalësim psikomotor, agjitim, humbje oreksi, humbje në peshë, dhe rënie të libidos. Në varësi të numrit dhe rëndësisë së simptomave, një episod depresiv mund të klasifikohet si i lehtë, mesatar dhe i rëndë.

Përfshin: episode të vetme të:

- reaksionit depresiv
- depresionit psikogjenik
- depresionit reaktiv

Përjashton: çrregullimet e përshtatjes (F43.2)

çrregullimin depresiv të përsëritshëm (F33.-)

kur shoqërohet me çrregullime të sjelljes në F91.- (F92.0)

F32.0 Episod depresiv i lehtë

Dy ose tre nga simptomat e mësipërme janë zakonisht të pranishme. Pacienti është zakonisht i stresuar, por që vazhdon me aktivitetet normale.

F32.1 Episod depresiv i moderuar

Katër ose më shumë nga simptomat e mësipërme janë zakonisht të pranishme dhe pacienti ka vështirësi të madhe në kryerjen e aktiviteteve normale.

F32.2 Episod depresiv i rëndë, pa simptoma psikotike

Një episod depresioni, në të cilin disa nga simptomat e mësipërme janë të theksuara dhe stresante, veçanërisht humbja e vetëvlerësimit dhe ndjesia e të qenit i pavlerë ose fajtor. Mendimet vetëvrasëse janë të zakonshme dhe një numër simptomash 'somatike' janë zakonisht të pranishme.

Depresion i agjituar	një episod i vetëm pa simptoma
Depresion madhor	psikotike
Depresion jetësor	

F32.3 Episod depresiv i rëndë, me simptoma psikotike

Një episod depresioni i përshkruar si në F32.2, por me praninë e haluçinacioneve, deluzioneve, ngadalësimit psikomotor ose stupor, aq të thella, sa aktiviteti social i zakonshëm është i pamundur; ka rrezik për vetëvrasje, dehidratim ose uri të tejzgjatur. Haluçinacionet dhe deluzionet mund ose jo të jenë në përputhje më humorin.

Episode të vetme të:

- Depresionit madhor me simptoma psikotike
- Psikozë depresive psikogjenike
- Depresion psikotik
- Psikozë depresive reaktive

F32.8 Episode të tjera depresive

Depresion atipik

Episod i vetëm i depresionit të 'maskuar' NOS

F32.9 Episod depresiv i paspecifikuar

Depresion NOS

Çrregullim depresiv NOS

F33 Çrregullim depresiv rekurrent

Një çrregullim i karakterizuar nga episode të përsëritura depresioni siç përshkruhet në episodet depresive në (F32.-), pa histori episodesh të vetme të rritjes së humorit të energjisë (maniakale). Por mund të ketë episode të shkurtër të ngritjes së vogël të humorit dhe të aktivitetit (hipomani) menjëherë pas një gjendje depresive, zakonisht pas marrjes së antidepresantëve. Format më të rënda të çrregullimit depresiv të përsëritur (F33.2 dhe F33.3) kanë më shumë të përbashkët me koncepte të mëparshme si depresioni maniako-depresiv, melankolia, depresioni jetësor, dhe depresioni endogjen. Episodi i parë mund të ndodhë në çdo moshë nga fëmijëria në moshë të thyer, fillimi mund të jetë akut ose i fshehtë, dhe kohëzgjatja varion nga javë deri në muaj. Rreziku që një pacient me çrregullime depresive të përsëritura do të ketë një episod manie nuk zhduket kurrë, ndonëse shumë episode depresive kanë ndodhur. Nëse një episod i tillë ndodh, diagnoza duhet ndërruar në çrregullim afektiv bipoar (F31.-).

Përfshin: episode të përsëritur të:

- reaksionit depresiv
- depresionit psikogjenik
- depresionit reaktiv

çrregullimin depresiv sezonal

Përjashton: episode depresive të shkurtëra të përsëritura (F38.1)

F33.0 Çrregullim depresiv rekurrent, me episod të lehtë të tanishëm (aktual)

Një çrregullim i karakterizuar nga episode të përsëritura depresioni, episodi aktual është i lehtë, si në F32.0, dhe pa histori manie.

F33.1 Çrregullim depresiv rekurrent, me episod të moderuar të tanishëm (aktual)

Një çrregullim i karakterizuar nga episode të përsëritura depresioni, episodi aktual është mesatar, si në F32.1, dhe pa histori manie.

F33.2 Çrregullim depresiv rekurrent, me episod të rënde të tanishëm (aktual), pa simptoma psikotike

Një çrregullim i karakterizuar nga episode të përsëritura depresioni, episodi aktual është i rëndë, si në F32.2, dhe pa histori manie.

Depresion endogjen pa simptoma psikotike

Depresion madhor, pa simptoma psikotike të përsëritura

Psikozë maniako-depresive, e llojit depresiv, pa simptoma psikotike

Depresion jetësor, pa simptoma psikotike të përsëritura

F33.3 Çrregullim depresiv rekurrent, me episod të rëndë të tanishëm (aktual), me simptoma psikotike

Një çrregullim që karakterizohet nga episode të përsëritura depresioni, ku episodi aktual është me simptoma të rënda psikotike, si në F32.3, dhe pa episode të mëparshme manie.

Depresion endogjen me simptoma psikotike

Psikozë depresive psikogjenike

Episode të rënda të përsëritura të:

- depresionit psikotik
- psikozës depresive psikogjenike
- depresionit psikotik
- psikozës depresive reaktive

F33.4 Çrregullim depresiv rekurrent, aktualisht në remision

Pacienti ka pasur dy ose më shumë episode depresive si tek F33.0-F33.3 në të kaluarën, por nuk ka pasur më simptoma depresive prej disa muajsh.

F33.8 Çrregullime të tjera depresive rekurrente

F33.9 Çrregullim depresiv rekurrent i paspecifikuar

Depresioni monopolar NOS

F34 Çrregullime persistente të humorit [afektive]

Çrregullime të përsëritura dhe të ndryshueshme të humorit, në të cilat shumica e episodeve individuale nuk janë mjaftueshëm të rënda për t'u përshkruar si episode hipomanike ose depresive të lehta. Duke qenë që zgjasin për vite të tërë, dhe ndonjëherë për pjesen më të madhe të jetës së njeriut, ato shkaktojnë stres dhe paaftësi të madhe. Në disa raste mund të mbivendoset dhe një episod i vetëm maniakal ose depresiv mbi çrregullimin afektiv të përsëritur.

F34.0 Ciklotimia

Një paqendrueshmëri e (instabilitet i) gjatë i humorit, që përfshin shumë episode depresive dhe ngritje të vogla, asnjë prej të cilave nuk është mjaftueshmërisht i rëndë ose i gjatë për të justifikuar diagnozën e çrregullimit afektiv bipolar (F31.-) ose çrregullimit depresiv të përsëritur (F33.-). Ky çrregullim haset zakonisht tek të afërmit e pacientëve me çrregullim afektiv bipolar. Disa pacientë me ciklotimi mund të zhvillojnë çrregullim afektiv bipolar.

Çrregullim afektiv i personalitetit

Personalitet cikloid

Personalitet ciklotimik

F34.1 Distimia

Një gjendje depresive kronike, që zgjat disa vjet, jo mjaftueshmërisht e rëndë, ku episodet individuale nuk janë të zgjatur mjaftueshëm për të justifikuar një diagnozë

çrregullimi të rëndë, mesatar ose të lehtë të çrregullimit depresiv të përsëritur si tek (F33.-).

Depresiv/e:

- neuroza
- çrregullimi i personalitetit

Depresioni neurotik

Depresioni me ankth të vazhdueshëm

Përjashton: ankthin e depresionit (të lehtë ose jo të përsëritur) (F41.2)

F34.8 Çrregullime të tjera persistente të gjendjes shpirtërore (afektive)

F34.9 Çrregullim persistent i gjendjes shpirtërore (afektive), i paspecifikuar

F38 Çrregullime të tjera të humorit [afektive]

Çdo çrregullim tjetër humori që nuk justifikon klasifikimin në F30-F34, sepse nuk kanë kohëzgjatje ose rëndësi të mjaftueshme.

F38.0 Çrregullime të tjera të vetme të gjendjes shpirtërore (afektive)

Episode afektive të përziera

F38.1 Çrregullime të tjera rekurente të gjendjes shpirtërore (afektive)

Episode depresive të shkurtëra të përsëritura

F38.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të gjendjes shpirtërore (afektive)

F39 Çrregullim i paspecifikuar i humorit [afektiv]

Përfshin: psikozën afektive NOS

Çrregullimet neurotike, ato të lidhura me stresin dhe ato somatoforme (F40–F48)

Përjashton: kur shoqërohen me çrregullime të sjelljes F91.-(F92.8)

F40 Çrregullimet fobike të ankthit

Një grup çrregullimesh, në të cilat ankthi del në pah në situata të mirëpërcaktuara, që zakonisht nuk janë të rrezikshme. Si rezultat, këto situata evitohen ose përjetohen me tmerr. Shqetësimi i pacientit mund të fokusohet në simptomat individuale si palpitacionet ose ndjesitë e të fiktit dhe ndjesi të tjera të frikës nga vdekja, humbjes së kontrollit, ose e të çmendurit. Thjesht mendimi i afrimit të situatës së fobisë shkakton zakonisht ankth anticipator. Ankthi i fobisë dhe i depresionit shpesh bashkëjetojnë. Nëse nevojiten të dy diagnozat – ankthi i fobisë dhe episodi depresiv, ose vetëm njera,

kjo përcaktohet nga kohëzgjatja e dy gjendjeve dhe vleresimet terapeutike në kohën e konsultës.

F40.0 Agorafobia

Një grup fobish të mirëpërcaktuara, që përmbledh frikën e daljes nga shtëpia, hyrjes në dyqane, turma dhe vende publike, udhëtimi vetëm në tren, autobus ose avion. Çrregullimi i panikut është me natyrë të shpeshtë dhe me episode të vjetra dhe të reja. Simptomat e depresionit dhe të obsesionit, fobisë shoqërore janë shpesh të pranishme si veçori që kalojnë. Shmangia nga situatat e fobisë është e dukshme, dhe disa agorafobë kanë dhe pak ankth sepse janë në gjendje t'u shmangen situatave të tyre të fobisë.

Agorafobi pa histori çrregullimi të panikut

Çrregullim paniku me agorafobi

F40.1 Fobia sociale

Frika e vlerësimit nga të tjerët çon në shmangie të situatave shoqërore. Fobitë shoqërore më pervazive shoqërohen zakonisht me ulje të vetëvlerësimit dhe frikë nga kritika. Kjo mund të shoqërohet me skuqje në fytyrë, dridhje të duarve, të përziera ose ndjesi urinimi, dhe shpesh pacienti bindet së këto simptoma janë problemi kryesor. Simptomat mund të avancojnë në atake të panikut.

Antrofobia

Neuroza shoqërore

F40.2 Fobi specifike (e izoluar)

Fobi të kufizuara në situata shumë shpecifike si afërsia me kafshët, lartësitë, gjëmimet, errësira, vendet e mbyllura, urinimi ose defekimi në tualete publike, ngrënia e disa ushqimeve, dentisti ose pamjet e gjakut apo dëmtimeve. Megjithëse shkaku është i përcaktuar, kontakti me të mund të nxisë panikun si në agorafobinë ose fobitë shoqërore.

Akrofobia

Fobitë ndaj kafsheve

Klaustrofobia

Fobia e thjeshtë

Përjashton: dismorfofobinë (jo-deluzionale) (F45.2)

nozofobinë (F45.2)

F40.8 Çrregullime të tjera anksioze fobike

F40.9 Çrregullim anksioz fobik i paspecifikuar

Fobia NOS

Gjendjet e fobisë NOS

F41 Çrregullime të tjera të ankthit

Çrregullime, në të cilat manifestimi i ankthit është simptoma kryesore dhe jo e kufizuar në ndonjë situatë të caktuar ambientale. Simptomat depresive dhe

obsesionale, dhe madje dhe disa elemente të ankthit të fobisë, mund të jenë prezent, nëse ato janë qartësisht sekondare dhe më pak të rënda.

F41.0 Çrregullimi i panikut [ankth episodik paroksizmal]

Veçoria themelore janë sulmet e përsëritura të ankthit të rëndë (panikut), që nuk kufizohen në ndonjë situatë të caktuar dhe që janë kështu të paparashikueshëm. Edhe si në rastin e çrregullimeve të ankthit, simptoma dominante përfshin fillimin e menjëhershëm të palpitacioneve, dhimbjes së gjoksit, ndjesisë së mbytjes, marrjen mendsh dhe ndjesinë e mungesës së realitetit (depersonalizim ose derealizim). Ka shpesh një frikë sekondare nga vdekja, humbja e kontrollit ose të bëhesh i çmendur. Çrregullimet e panikut nuk mund të vihen si shkaqet kryesore të diagnozës, nëse pacienti e ka një çrregullim depresiv në kohën kur fillojnë sulmet; në këto kushte, sulmet e panikut janë sekondare nga depresioni.

Paniku:

- sulme
- gjendje

Përjashton: çrregullime paniku me agorafobi (F40.0)

F41.1 Çrregullim anksioz i gjeneralizuar

Ankth që është i gjeneralizuar dhe persistent, por që nuk kufizohet me, apo madje mbizotëron fuqishëm, në ndonjë rrethanë të caktuar (d.m.th. që është "pluskim i lirë"). Simptomat dominante janë të ndryshme, por përfshijnë ankesa të një gjendje nervoziteti të vazhduar, dridhje, tension muskular, djersitje, marrje mendsh, palpitacione, dhe parehati epigastrike. Shprehet shpesh frika së mos pacienti ose një i afërm do të sëmuret ose pësoje aksident.

Ankthi:

- neurozë
- reaksion
- gjendje

Përjashton: neuroasteninë (F48.0)

F41.2 Çrregullim i përzier anksioz dhe depresiv

Kjo kategori duhet përdorur kur simptomat e ankthit dhe depresionit janë të dyja të pranishme, por asnjëra nuk është qartësisht dominante, ose në atë mase sa të justifikojë diagnozat veç e veç. Kur të dyja simptomat e ankthit dhe depresionit janë të pranishme dhe serioze, mjaftueshmërisht për të justifikuar secilën nga diagnozat, të dyja diagnozat duhen shënuar dhe kjo kategori nuk duhet përdorur.

Depresion anksioz (i lehtë ose jo i vazhduar)

F41.3 Çrregullime të tjera anksioze të përziera

Simptomat e ankthit të përzier me veçori të çrregullimeve të tjera si në F42-F48. Asnjë lloj simptome nuk është serioze aq sa të justifikojë diagnozën nëse vlerësohet veçmas.

F41.8 Çrregullime të tjera anksioze të specifikuara

Histeria e ankthit

F41.9 Çrregullim anksioz i paspecifikuar

Ankthi NOS

F42 Çrregullim obsesiv–kompulsiv

Veçoria themelore janë mendimet e vazhduara obsesive ose veprimet kompulsive. Mendimet obsesive janë ide, imazhe ose impulse që i hyjnë pacientit në mendje sërish dhe sërish në një forme stereotipike. Janë pothuaj gjithnjë me natyrë stresante dhe shpesh pacienti përpiqet pa rezultat t'u rezistojë. Megjithatë, ato njihen si mendime të tij/saj, edhe pse janë të pavullnetshme dhe shpesh të pështira. Veprimet kompulsive ose ritualet janë sjellje stereotipike që përsëriten sërish dhe sërish. Nuk janë të pëlqyeshme dhe as nuk çojnë në përfundimin e detyrave të dobishme. Funksioni i tyre është që të parandalojë pacientin të kryeje akte të dëmshme, që ai/ajo ka frikë se mund të ndodhin. Zakonisht kjo sjellje njihet nga pacientët si e pavlerë dhe joefektive dhe përpjekje të vazhdueshme bëhen për t'i ndaluar. Ankthi është pothuaj gjithnjë i pranishëm. Nëse u rezistohet akteve kompulsive, ankthi bëhet më i rëndë.

Përfshin: neurozën anankastike
neurozën obsesive-kompulsive

Përjashton: (çrregullimin) e personalitetit obsesivo-kompulsiv (F60.5)

F42.0 Mendime kryesisht obsesionale ose zhytje në mendime

Këto mund të marrin formën e ideve, imazheve mendore ose impulseve për të vepruar, që gjithnjë janë stresante për subjektin. Shpesh idetë janë të pavendosura, vlerësim i pafund i alternativave, shoqëruar me paaftësi për të marrë vendime të vogla por të rëndësishme për jetën e përditshme. Marrëdhënia midis zhytjes në mendime dhe depresionit është shumë e ngushtë dhe diagnoza e një çrregullimi obsesiv-kompulsiv duhet të preferohet vetëm nëse ato janë në mungesë të episodit depresiv.

F42.1 Veprime kryesisht kompulsive (rituale obsesionale)

Shumica e veprimeve kompulsive kanë të bëjnë me pastrimin (veçanërisht larjen e duarve), kontrollin e herëpashershëm që një situatë e rrezikshme nuk lejohet të ndodhë, pastërtinë dhe rregullin. Nën këtë sjellje të dukshme qendron frika, kryesisht për diçka që mund t'i ndodhë ose të shkaktoje pacienti, dhe rituali i veprimeve është një përpjekje simbolike për të shmangur këtë rrezik.

F42.2 Veprime dhe mendime të përziera obsesionale

F42.8 Çrregullime të tjera obsesive–kompulsive

F42.9 Çrregullim obsesiv–kompulsiv i paspecifikuar

F43 Reaksion ndaj stresit të fortë dhe çrregullime të përshtatjes

Kjo kategori ndryshon nga të tjerat, në atë që përfshin çrregullime të identifikueshme në bazë jo vetëm të simptomave por dhe të një ose dy influencave shkakësore: një ngjarje veçanërisht stresante në jetë që prodhon një reaksion stresant, ose një ndryshim i rëndësishëm i jetës që sjell pasoja të papëlqyeshme që kanë si pasojë një çrregullim përshtatjeje. Megjithëse stresi psikosocial jo shumë i rëndë ('ngjarjet e jetës') mund të precipitojnë fillimin ose të kontribuojnë në një prezantim me një gamë të gjerë crregullimesh të klasifikuara gjetkë në këtë kapitull, rëndësia etiologjike nuk është shpesh e qartë dhe çdo rast varet nga individi, shpesh idiosinkratik, nga vulnerabiliteti, p.sh. ngjarjet e jetës as të nevojshme por as të mjaftueshme për të shpjeguar ngjarjen

dhe formën e çrregullimit. Në kontrast me këtë, çrregullimet e grupuara këtu mendohet që vijnë gjithnjë si një pasojë direkte e një stresi akut të rëndë ose një traume të vazhduar. Ngjarjet stresante ose pasojat e vazhdueshme të pakëndshme janë faktori kryesor që shkakton çcrregullimin, i cili nuk do të kishte ndodhur pa impaktin e faktorit. Çrregullimet në këtë seksion mund të konsiderohen si përgjigje e keqadaptimit ndaj një stresi të rëndë ose të vazhduar dhe ndaj çon në probleme me funksionimin shoqëror.

F43.0 Reaksion stresant akut

Një çrregullim i përkohshëm, që zhvillohet në një individ pa ndonjë çrregullim tjetër mendor, si përgjigje e një stresi mendor dhe fizik, që në përgjithësi zhduket brenda pak ditësh ose orësh. Vulnerabiliteti individual dhe aftësia për ta menaxhuar atë luajnë një rol në shfaqjen dhe seriozitetin e reaksionit stresant akut. Simptomat flasin për një tablo zakonisht në ndryshim, mikste, që përfshin një faze fillestare 'hutimi', me disa kufizime në fushën e ndërgjegjes dhe ngushtimit të vëmendjes, paaftësi për të kuptuar stimujt, dhe disorientim. Kjo gjendje mund të pasohet nga ose tërheqje nga situata rrethuese (deri në stupor asociativ – F44.2), ose me agjitim dhe rritje të activitetit (reaksion ikjeje ose fuge). Shenjat autonome të ankthit të panikut (takikardi, djersitje, zjarrmi) janë gjithnjë të pranishme. Simptomat zakonisht shfaqen brenda pak minutash pas stimulit ose ngjarjes stresante dhe zhduken brenda dy ose tre ditësh (shpesh brenda pak orësh). Amnezi e pjesshme ose e plotë (F44.0) mbi episodin mund të jetë gjithnjë e pranishme. Nëse simptomat persistojnë, duhet konsideruar (bërë) një ndryshim në diagnozë.

Akute:

- reaksion i krizës
- reaksion ndaj stresit

Lodhje nga luftimi (përleshja)

Gjendje krize

Shok psikik

F43.1 Çrregullim stresant post-traumatik

Vjen si një përgjigje e vonuar ose e tërhequr ndaj një ngjarje ose situate stresante (të shkurtër ose të gjatë), e një natyre jashtëzakonisht kërcënuese ose katastrofike, e cila ka gjasa që të shkaktojë distres pervaziv tek thuajse çdokush. Faktorë predispozues, si vecoritë e personalitetit (psh, kompulsiv, astenik), ose histori sëmundjesh neurotike, mund ta ulin pragun për ndodhjen e kësaj sindrome ose ta përkeqësojnë ecurinë e saj, por ato nuk janë as të nevojshme por as të mjaftueshme për të shpjeguar shfaqjen e saj. Shenja tipike janë episode të rijetimit të traumave si kujtime intrusive, ëndrra ose makthe që ndodhin në sfondin e një ndjesie mpirjeje emocionale, largim nga njerëzit, mospërgjigje ndaj ambientit, anhedoni, si dhe shmangie nga aktivitetet dhe situatat që u kujtojnë traumat. Ka zakonisht një gjendje autonomike hipervigjilente, me reaksion të lartë trembjeje dhe pagjumësi. Ankthi dhe depresioni janë gjithë të shoqëruar me shenjat dhe simptomat e mësipërme dhe ideja e vetëvrasjes nuk është e rrallë. Fillimi i sëmundjes pason traumën pas një periudhe latente prej pak javësh ose muajsh. Ecuria është me luhatje, por shërimi vjen në shumicen e rasteve. Në një numër të vogël të tyre, gjendja mund të vijoje një ecuri kronike për disa vite, me përfundim zakonisht në një ndryshim të qendrueshëm personaliteti (F62.0).

Neurozë traumatike

F43.2 Çrregullime të përshtatjes

Gjendje distresi subjektiv dhe çrregullimi emocional, që zakonisht interferon me funksionimin shoqëror dhe performancën, që lind në një periudhë adaptimi me një ndryshim të rëndësishëm në jetë ose një ngjarje stresante. Stresori mund të ketë prekur integritetin e rrjetit shoqëror të individit (periudhë zije, ndarjet, etj), ose sistemin më të gjerë të vlerave dhe mbështetjes shoqërore (migrimin, statusin e refugjatit), ose të përfaqësojë një krizë ose tranzicion zhvillimor (vajtja në shkollë, bërja prind, dështim në arritjen e një qëllimi personal, dalja në pension). Predispozicioni ose ndjeshmëria e individit luajnë një rol në rrezikun e shfaqjes dhe formës së manifestimeve të çrregullimit, por gjithsesi mendohet që gjendja nuk do ishte shfaqur pa një stresor. Manifestimet variojnë dhe përfshijnë një gjendje të depresuar, ankth ose shqetësim (ose një përzierje e të dyjave) si dhe ndjenjën e pamundësisë për të përballuar, planifikuar në avancë ose vazhduar në situatën aktuale, si dhe me disa gradë paaftësie në kryerjen e aktiviteteve të përditshme. Çrregullimet e sjelljes mund të jenë një veçori shoqëruese, veçanërisht tek adoleshentet. Veçoria mbizotëruese mund të jetë një reaksion depresiv i shkurtër ose i gjatë, ose një shqetësim i emocioneve të tjera ose sjelljes.

Shok kulturor

Reaksion i zisë

Hospitalizimi i fëmijëve

Përjashton: ankthin e ndarjes në fëmijëri (F93.0)

F43.8 Reaksione të tjera ndaj stresit të fortë

F43.9 Reaksion ndaj stresit të fortë, i paspecifikuar

F44 Çrregullime disociative [konversionale]

Temat kryesore që janë të përbashkëta midis çrregullimet disociative dhe të konversionit janë ato të humbjes së plotë ose të pjesshme të integrimit të kujtesës së hershme me atë të re, ndërgjegjshmëria për identitetin dhe ndjesitë imediate, dhe kontrollin e lëvizjeve të trupit. Të gjitha llojet e çrregullimeve disociative tentojne të zhduken pas pak javësh ose muajsh, veçanërisht nëse fillimi i tyre ishte i lidhur me një ngjarje traumatike në jetë. Shumë çrregullime kronike, veçanërisht paralizat dhe anestezitë, mund të zhvillohen nëse fillimi ishte i shoqëruar me probleme pa zgjidhje dhe vështirësi ndërpersonale. Këto çrregullime janë klasifikuar me parë si lloje të ndryshe të 'histerisë së konversionit'. Mendohet të jenë me origjinë psikogjenike, që shoqërohen ngushtësisht në kohë me ngjarje traumatike, probleme pa zgjidhje ose marrëdhënie problematike. Simptomat shpesh përfaqësojnë konceptin e pacientit se si do të manifestohej sëmundja fizike. Vizitat mjekësore nuk gjejnë praninë e ndonjë çrregullimi neurologjik të njohur fizik. Për më tepër, ka fakte që humbja e funksionit është një shprehje e konfliktit emocional ose të nevojave. Simptomat mund të zhvillohen në marrëdhënie të ngushtë me stresin psikologjik dhe shpesh ndodhin papritur. Vetëm çrregullimet e funksioneve fizike zakonisht nën kontroll të vullnetshëm dhe humbja e ndjeshmërisë, përfshihen këtu. Çrregullimet që përfshijnë dhimbjen dhe ndjesi të tjera komplekse fizike, të përcjella nga sistemi nervor autonom, klasifikohen si çrregullime të somatizimit (F45.0). Mundësia e shfaqjes së fundmi e çrregullimeve serioze fizike ose psikiatrike duhet të kihet gjithnjë parasysh.

Përfshin: e konversionit:

- histerinë
- reaksionin

histerinë

psikozën histerike

Përjashton: malingeringun [simulimin e vetëdijshëm] (Z76.5)

F44.0 Amnezi disociative

Veçoria kryesore është humbja e kujtesës, zakonisht për ngjarje të fundme të rëndësishme, që nuk shkaktohen nga çrregullime mendore organike, dhe që është shumë e madhe për tu shpjeguar me harresë të zakonshme ose lodhje. Amnezia është e përqendruar në ngjarje traumatike, si aksidentet ose mbajtja e një zie të pazakontë, dhe është zakonisht e pjeshme dhe selektive. Amnezia e përgjithshme dhe e plotë është e pazakontë, dhe është zakonisht pjesë e fugës (F44.1). Nëse kjo është e tillë, çrregullimi kodohet si i tillë. Diagnoza nuk duhet të vihet në praninë e çrregullimeve organike të trurit, intoksikimit ose lodhjes së tejskajshme.

Përjashton: amnezinë nga alkooli ose substancat psikoaktive (F10-F119 me karakter të katërt .6)

amnezinë:

- NOS (R41.2)
- anterograde (R41.1)
- retrograde (R41.2)

sindromën amnezike organike jo-alkoolike (F04)

amnezinë pas iktusit në epilepsi (G40.-)

F44.1 Fuga disociative

Fuga disociative ka të gjitha veçoritë e amnezisë disociative, si dhe udhëtim të qëllimshëm përtej diapazonit të përditshëm. Megjithëse ka amnezi për periudhën e fugës, sjellja e pacientit gjatë kësaj kohe mund të duket komplet normale prej vëzhguesve të jashtëm.

Përjashton: fugën post-iktale në epilepsi (G40.-)

F44.2 Stupor disociativ

Stupori disociativ diagnostikohet në bazë të një zvogëlimi të madh ose mungese të lëvizjeve të vullnetshme dhe përgjigjes normale ndaj stimujve të jashtëm si drita, zhurma dhe prekja, por ekzaminimi dhe hetimi nuk tregojnë ndonjë fakt të një shkaku fizik. Për më tepër, ka një tregues pozitiv për një shkak psikogjenik në formën e një ngjarjeje të vonë stresante ose problemi.

Përjashton: çrregullimin katatonik organik (F06.1)

stupor:

- NOS (R40.1)
- katatonik (F20.2)
- depresiv (F31-F33)
- manik (F30,2)

F44.3 Ekstaza dhe çregullimet posesive

Çrregullim, në të cilin ka një humbje të përkohshme të sensit të identitetit personal dhe ndërgjegjshmërisë së plotë të ambientit. Përfshini këtu vetëm gjendjet në trans, që janë të pavullnetshme dhe të dëshiruara, që ndodhin jashtë situatave të pranueshme kulturale ose fetare.

Përjashton: gjendjet e shoqëruara me:

- çrregullime psikotike akute dhe të përkohshme (F23.-)
- çrregullime organike të personalitetit (F07.0)
- sindromën postkontuzionale (F07.2)
- intoksikim me substanca psikoaktive (F10-F19 me karakter të katërt .0)
- skizofreninë (F22.-)

F44.4 Çrregullime motore disociative

Në llojet me të zakonshme ka një humbje të aftësisë për të lëvizur një ose disa gjymtyrë në mënyrë të pjesshme ose të plotë. Mund të ketë ngjashmëri të madhe me çdo lloj ataksie, apraksie, akinezie, afonie, disatrie, diskinezie, shkarkese në tru ose paralize.

Psikogjenike:

- afoni
- disfoni

F44.5 Konvulsione disociative

Konvulsionet disociative mund të kopjojnë shkarkesat në tru nga epilepsia në lidhje me lëvizjen, kafshimin e gjuhës, gërvishtjen nga rënia, inkontinencën urinare, dhe më rrallë ndërgjegja zëvendësohet me një gjendje stupor ose transi.

F44.6 Anestezia disociative dhe humbja e ndjeshmërisë

Zonat anestetike të lëkurës shpesh kanë kufinj që e tregojnë qartë që janë të shoqëruar me idenë e pacientit për funksionet trupore, sesa nga njohuria mjekësore. Mund të ketë një humbje diferenciale midis modaliteteve sensoriale që nuk mund të jenë për shkak lezioneve neurologjike. Humbja sensoriale mund të shoqërohet me ankesa të parestezisë. Humbja e shikimit ose dëgjimit janë rrallë të plota në çrregullimet disociative.

Shurdhëria psikogjenike

F44.7 Çrregullime të përziera disociative [konversionale]

Çrregullimet e kombinuara të specifikuara në F44.0-F44.6

F44.8 Çrregullime të tjera disociative [konversionale]

Sindroma Ganser

Personalitet i shumëfishtë

Psikogjenike

- konfuzion
- gjendje mugëtire

F44.9 Çrregullim disociativ (konversional), i paspecifikuar

F45 Çrregullime somatoforme

Veçoria kryesore është prezantimi i përsëritur i simptomave fizike, së bashku me kërkesat e vazhduara për kontrolle mjekësore, pavarësisht nga gjetjet negative dhe sigurimit nga mjekët se simptomat nuk kanë një bazë fizike. Nëse ndonjë çrregullim fizik është i pranishëm, ai nuk shpjegon natyrën dhe shtrirjen e simptomave ose stresin dhe preokupimin e pacientit.

Përjashton: çrregullimet disociative (F44.-)

shkuljen e leshrave (F98.4)

të qenit thuthuq (F80.8)

kafshimin e thonjve (98.8)

faktorët psikologjike ose të sjelljes që janë të shoqëruar me çrregullime të klasifikuara tjetërkund (F54)

disfunksionin seksual, të pashkaktuar nga sëmundje organike (F52.-)

thithjen e gishtit (F98.8)

çrregullimet e tikut (në fëmijëri dhe në adoleshencë) (F95.-)

sindromën Tourette (F95.2)

trikotilomaninë (F63.3)

F45.0 Çrregullim i somatizimit

Veçori kryesore janë simptoma fizike të shumta, të përsëritura dhe shpesh të ndryshueshme për të paktën dy vjet. Shumica e pacientëve kanë një histori të gjatë kontaktesh me shërbimet mjekësore si parësore dhe të specializuara, gjatë të cilave janë kryer shumë kontrolle ose vizita eksplorative. Simptomat mund të referohen në çdo pjesë të trupit. Ecuria e sëmundjes është kronike dhe me luhatje, dhe shpesh shoqërohet me ndërprerje të sjelljes shoqërore, familjare dhe ndërpersonale. Simptomat e shkurtëra (më pak se dy vjet) dhe disa lloje simptomash duhet të klasifikohen nën çrregullimet somatoforme të padiferencuara (F45.1).

Çrregullimi Briquet

Çrregullimi psikomatik i shumëfishtë

Përjashton: malingering [simulimin e ndërgjegjshëm] (Z76.5)

F45.1 Çrregullim somatoform i padiferencuar

Kur ankesat somatoforme janë të shumëfishta, të ndryshueshme dhe persistente, por që tabloja tipike dhe e plotë e somatizimit nuk përmbushet, duhet të konsiderohet (të merret për bazë) diagnoza e çrregullimit somatoform të padiferencuar.

Çrregullimi psikomatik i padiferencuar

F45.2 Çrregullim hipokondriakal

Veçoria kryesore është preokupimi i vazhduar me mundësinë e pasjes së një ose me shumë çrregullimesh fizike progresive. Pacienti manifeston me ankesa somatike persistente dhe me shqetësim të vazhduar për paraqitjen e tyre fizike. Ndjesitë e zakonshme dhe paraqitja normale shpesh interpretohen nga pacienti si anormale dhe

stresante, dhe vëmendja zakonisht fokusohet mbi një ose dy organe/sisteme të trupit. Depresioni dhe ankthi i shtuar janë prezent, dhe mund të justifikojnë diagnoza shtesë.

Çrregullimi dismorfik i trupit

Dismorfofobia (jodeluzionale)

Neuroza hipokondrike

Hipokondriaza

Nosofobia

Përjashton: dismorfofobinë deluzionale (F22.8)

deluzionet fikse për format ose funksionet e trupit (F22.-)

F45.3 Disfunksion somatoform automatik

Simptomat paraqiten nga pacienti si të ishin për shkak të një çrregullimi fizik i një sistemi ose organi që është me së shumti ose plotësisht nën inervimin dhe kontrollin e sistemit nervor autonom, p.sh., sistemin kardiovaskular, gastrointestinal, respirator dhe urogjenital. Simptomat janë zakonisht dy llojëshe, asnjë prej të cilave nuk flet për një çrregullim fizik ose prekje të një organi ose sistemi. Së pari, ka ankesa bazuar mbi shenja objektive të zgjimit autonomik, si palpitacione, djersitje, zjarrmi të brendshme, dridhje dhe shprehje frikë dhe stresi mbi mundësinë e pasjes së një sëmundjeje. Së dyti, ka ankesa subjektive të një natyre jospecifike dhe të ndryshueshme, si dhimbje të përkohshme, ndjesi djegieje, rendim i përgjithshëm, shtrëngesë ose ndjesi të të qenit i fryrë, të cilat referohen nga pacienti në një organ ose sistem specifik.

Neurozë kardiake

Sindroma Da Costa

Neurozë gastrike

Asteni neurocirkulatore

Format psikogjenike të:

- aerofagisë
- kollës
- diarresë
- dispepsisë
- dizurisë
- flatulencës
- lemzës
- hiperventilimit
- rritjes së shpeshtësisë të urinimit
- sindromës të zorrës së irrituar
- spazmës së pilorit

Përjashton: faktorët psikologjikë dhe të sjelljes të lidhur me çrregullime ose sëmundje të klasifikuara tjetërkund (F54)

F45.4 Dhimbje somatoforme persistente

Ankesa kryesore është një dhimbje e fortë persistente dhe stresante, që nuk mund të shpjegohet plotësisht nga një proces fiziologjik ose një çrregullim fizik dhe që ndodh në bashkëpunim me një konflikt emocional ose psikosocial, që janë të mjaftueshëm për të dalë në konkluzionin se ata janë shkaktarët kryesorë. Rezultati është zakonisht një mbështetje dhe vëmendje e rritur, qoftë personale, qoftë mjekësore. Dhembja e menduar psikogjenike në origjinë, që ndodh gjatë ecurisë së çrregullimeve depresive ose skizofrenisë, nuk duhet përfshirë këtu.

Psikalgjia

Psikogjenike:

- dhembja e shpinës
- dhembja e kokës

Çrregullimi somatoform i dhimbjes

Përjashton: dhimbjen e shpinës (M54.9)

dhimbjen:

- NOS (R52.9)
- akute (R52.0)
- kronike (R52.2)
- të padurueshme (R52.1)

dhimbjen e kokës nga tensioni (G44.2)

F45.8 Çrregullim tjetër somatoform

Çdo çrregullim tjetër i ndjesive, funksionit ose sjelljes, që nuk është për shkak të çrregullimeve fizike, që nuk janë të transmetuara me anë të sistemit nervor autonom, që janë të kufizuara në pjesë ose sisteme specifike dhe që janë të shoqëruara ngushtësisht në kohë me probleme ose ngjarje stresante.

Psikogjenik/e:

- dismenorrea
- disfagia, që përfshin 'globus histericus'
- pruritus
- torticollis

Kërcitja e dhëmbëve

F45.9. Çrregullim somatoform, i paspecifikuar

Çrregullimet psikomatike NOS

F48 Çrregullime neurotike të tjera

F48.0 Neurasteni

Variacione kulturore të konsiderueshme ndodhin në prani të këtij çrregullimi, dhe janë dy tipa kryesorë që ndodhin, me një mbivendoje të konsiderueshme. Në njërin lloj, veçoria kryesore është një ankesë për një lodhje të madhe pas një sforcimi mendor, shpesh e shoqëruar me një ulje të performancës profesionale ose përballimit me

eficiencë të detyrave të përditshme. Lodhja mendore shpjegohet në mënyrë tipike si një ndërhyrje e papëlqyeshme e asociacioneve hutuese ose kujtesave, vështiresisë në përqendrim, dhe në përgjithësi të menduar jo efiçient. Në llojin tjetër, theksi është tek ndjesia e një dobësie trupore ose fizike, lodhje pas një pune me përpjekje minimale, të shoqëruar me ndjesinë e dhimbjeve muskulare dhe të pamundësisë për t'u relaksuar. Në të dyja llojet, është e shprehur një lloj ndjesie e një pakënaqësie fizike, si dhe marrje mendsh, dhimbje koke nga tensioni dhe ndjesi e një paqendrueshmërie të përgjithshme. Shqetësimi për përkeqësim mendor dhe fizik, irritabilitet, anhedoni dhe në shkallë të vogël edhe depresion dhe ankth, janë të pranishëm. Gjumi është i shqetësuar në fazën e fillimit dhe të mesme, por hipersomnia mund të jetë gjithashtu e pranishme.

Sindroma e lodhjes

Përdorni kod shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar sëmundjet e mëparshme.

Përjashton: astheninë NOS (R53)
rraskapitje (Z73.0)
të ndjerit keq dhe lodhjen (R53)
sindromën e lodhjes postvirale (G93.3)
psikasteninë (F48.8)

F48.1 Sindrom i depersonalizim-derealizimit

Një çrregullim i rrallë, në të cilin pacienti ankohet në mënyrë spontane që aktiviteti mendor i tij/saj, trupi dhe ambienti kanë ndryshuar në cilësinë e tyre, duke u bërë jo-realë, të largët dhe të automatizuar. Ndërmjet fenomeneve të ndryshëm të këtij sindromi, pacientët ankohen me së shumti për humbje të emocioneve dhe ndjesisë së prishjes dhe largimit nga të menduarit e tyre, trupit të tyre ose botës reale. Pavarësisht nga natyra dramatike e kësaj eksperience, pacienti është i ndërgjegjshëm ndaj të qenit jo-real të këtij ndryshimi. Sensoriumi është normal dhe kapacieteti për shprehje emocionale është i paprekur. Simptomat e depersonalizimit-derealizimit mund të ndodhin si pjesë e çrregullimeve të një skizofrenie të diagnostikueshme, depresive, fobike ose obsesivo-kompulsive. Në këto kushte, diagnoza duhet të jetë ajo e çrregullimit kryesor.

F48.8 Çrregullime të tjera nervore, të specifikuara

Sindroma Dhat

Neuroza okupacionale, që përfshin ngërçin e shkrimtarit

Psikastenia

Neuroza psikastenike

Sinkopi psikogjenik

F48.9 Çrregullim nervor, i paspecifikuar

Neuroza NOS

Sindroma të sjelljes të lidhura me turbullime fiziologjike dhe me faktorë fizikë
(F50–F59)

F50 Çrregullime të ngrënies

Përjashton: anoreksinë NOS (R63.0)

të ushqyerit:

- vështirësitë dhe keqmenaxhimi
- çrregullimet në foshnjëri apo fëmijëri (F98.2)

polifaginë (R63.2)

F50.0 Anoreksi nervore

Një çrregullim, që karakterizohet me humbje të qëllimshme në peshë, e shkaktuar ose e mbajtur me qëllim nga pacienti. Ndodh më së shumti tek vajzat adoleshente dhe tek gratë e reja, por mund të preken dhe djemtë adoleshentë dhe burrat e rinj, si dhe fëmijë në afërsi të pubertetit dhe gra më të moshuara deri në menopauzë. Çrregullimi shoqërohet me një psikopatologji, ku tmerri i dhjamosjes së trupit është një ide e mbivlerësuar intrusive që persiston, dhe pacienti më pas i nënshtrohet një pragu të ri me të ulët të peshës së tij. Zakonisht ka kequshqyerje me shkallë të ndryshme rëndësie, me ndryshime dytësore endokrine dhe metabolike, dhe me çrregullime të funksioneve të trupit. Simptomat përfshijnë kufizimin e ushqimit me anë të dietës, stërvitje të tepruar, provokim të vjellash dhe nxjerrje ushqimi, si dhe përdorimin e frenuesve të oreksit dhe diuretikëve.

Përjashton: humbjen e oreksit (R63.0)

humbjen e oreksit

- psikogjenik (F50.8)

F50.1 Anoreksi nervore atipike

Çrregullim, që përmbush disa nga cilësitë e anoreksisë nervore, por në të cilin tabloja e përgjithshme klinike nuk e justifikon diagnozën. Për shembull, një nga simptomat kryesore, si amenorrea ose tmerri i të qenit i/e shëndoshë, mund të mungojë, në prani të humbjes së madhe në peshë dhe sjelljes që synon rënien në peshë. Diagnoza nuk duhet të bëhet në prani të një çrregullimi fizik të njohur të shoqëruar me humbje peshe.

F50.2 Bulimi nervore

Një sindromë, që karakterizohet nga shpërthime të përsëritura të tejngrënies dhe një preokupim i tepërt për kontrollin e peshës së trupit, që çon në një shabllon të tejngrënies dhe me pas të të vjellit ose nxjerrjes së ushqimit. Ky çrregullim ka shumë veçori psikologjike të përbashkëta me anoreksinë nervore, përfshirë dhe një shqetësim me formën e trupit dhe peshën. Të vjellat e përsëritura çojnë në rritje të çrregullimeve të elektroliteve dhe të komplikacioneve fizike. Shpesh ka, por jo gjithnjë, një histori të një episodi të mëparshëm të anoreksisë nervore, me një interval që varion nga disa muaj deri në disa vite.

Bulimia NOS

Hiperoksia nervosa

F50.3 Bulimi nervore atipike

Çrregullime, që përmbushin disa nga veçoritë e bulimisë nervore, por në të cilat tabloja e përgjithshme klinike nuk e justifikon diagnozën. Për shembull, mund të ketë disa shpërthime të tejngrënies dhe mbipërdorimit të purgativëve pa ndonjë ndryshim të madh në peshë, ose mbishqetësimi tipik për formën e trupit dhe peshën mund të mungojë.

F50.4 Mbingrënie e lidhur me turbullime të tjera fiziologjike

Mbingrënie për shkak të ngjarjeve stresante, si zija, aksidentet, lindjet, etj

Mbingrënie psikogjenike

Përjashton: obezitetin (E66.-)

F50.5 Të vjella të lidhura me turbullime të tjera fiziologjike

Vjellje të përsëritura, që ndodhin në çrregullime disociative (F44.-) dhe hipokondriale (F45.2), dhe që nuk janë vetëm për shkak të gjendjeve të klasifikuara jashtë këtij kapitulli. Kjo nënkategori mund të përdoret gjithashtu si shtesë e O21.- (të vjellat e shtuara gjatë shtatzënisë), kur faktorët emocionalë janë predominantë në shkaktimin e të përzierave dhe të vjellave të herëpashershme gjatë shtatzënisë.

E vjella psikogjenike

Përjashton: të perzierat (R11)

të vjellat NOS (R11)

F50.8 Çrregullime të tjera të ngrënies

Ngrënia e gjithçkaje tek të rriturit

Humbja psikogjenike e urisë

Përjashton: ngrënien e gjithçkaje në foshnjëri dhe fëmijëri (F98.3)

F50.9 Çrregullim i ngrënies, i paspecifikuar

F51 Çrregullime jo-organike të gjumit

Në shumë raste, një çrregullim i gjumit është një simptomë e një çrregullimi tjetër, mendor ose fizik. Nëse çrregullimi tjetër në një pacient të caktuar është një gjendje e pavarur ose thjesht një nga veçoritë e një çrregullimi tjetër të klasifikuar tjetërkund, ose në këtë kapitull ose diku tjetër, atëherë kjo duhet të përcaktohet në bazë të paraqitjes dhe ecurisë klinike, si dhe të vlerësimeve terapeutike dhe prioriteve në kohën e konsultës. Në përgjithësi, nëse çrregullimi i gjumit është një nga ankesat kryesore dhe perceptohet si një gjendje në vetvete, kodi aktual duhet të përdoret së bashku me diagnozat e tjera që përshkruajnë psikopatologjinë dhe patofiziologjinë e përfshirë në një rast të caktuar. Kjo kategori përfshin vetëm ato çrregullime të gjumit në të cilat shkaqet emocionale konsiderohet të jenë një faktor primar, dhe që nuk janë për shkak të çrregullimeve fizike të identifikuara të klasifikuara tjetërkund.

Përjashton: çrregullimet e gjumit (organike) (G47.-)

F51.0 Insomni jo-organike

Një gjendje e një sasie ose cilësie të pakënaqshme të gjumit, që persiston për një periudhë të kosiderueshme kohe, përfshirë vështirësinë për të rënë në gjumë, atë të të qenit në gjumë, ose zgjimin e parakohshëm. Pagjumësia është një simptomë e përbashkët e shumë çrregullimeve fizike dhe mendore, dhe duhet të klasifikohet këtu si shtesë e çrregullimit bazë vetëm nëse e dominon tablonë klinike.

Përjashton: pagjumësinë (organike) (G47.0)

F51.1 Hipersomni jo-organike

Hipersomnia përcaktohet si një çrregullim ose i fjetjes shumë gjatë ditës dhe sulme gjumi (të papërllogaritura dhe me një sasi të pamjaftueshme gjumi), ose me një tranzicion të zgjatur deri në zgjimin e plotë. Në mungesë të një faktori organik për hasjen e hipersomnisë, kjo gjendje zakonisht shoqërohet me çrregullime mendore.

Përjashton: hipersomninë (organike) (G47.1)

narkolepsinë (G47.4)

F51.2 Çrregullim jo-organik i regjimit të gjumit

Një mungesë sinkronizimi midis orarit zgjuar-fjetur dhe orarit të dëshiruar zgjuar-fjetur për ambientin e individit që çon në një ankesë ose të pagjumesisë ose të hipersomnisë.

Invertimi psikogjenik:

- cirkadian
- niktohemeral | ritmi
- i gjumit

Përjashton: çrregullimet e orarit zgjuar-fjetur (organike) (G47.2)

F51.3 Somnambulizëm

Një gjendje e ndërgjegjes së alteruar, në të cilën kombinohen fenomene të gjumit dhe të qenit zgjuar. Gjatë një episodi të ecjes në gjumë, individi ngrihet nga krevati, zakonisht gjatë një të tretës së parë të gjumit të natës, dhe ecën kuturu, duke shfaqur nivele të ulët ndërgjegjeje, reaktiviteti dhe aftësish motore. Sapo zgjohet, individi zakonisht nuk mban mend asgjë nga çka ka ndodhur.

F51.4 Terror i gjumit (terror i natës)

Episode gjatë natës me terror ekstrem dhe panik, që shoqërohet me vokalizime intense, lëvizshmëri dhe nivele të larta shkarkesash autonomike. Individi zgjohet/ngrihet, zakonisht gjatë një të tretës së parë të natës, me ulërima paniku. Shumë shpesh, ai/ajo shkon me vrap tek dera në përpjekje për të shpëtuar, megjithëse shumë rrallë del nga dhoma. Mbajtja mend e episodit ndodh rrallë (zakonisht një ose dy fragmente imazhesh mendore).

F51.4 Ankthi i natës

Eksperienca ëndrrash të mbushura me ankth dhe frikë. Ka një kujtesë të ruajtur në detaje të përmbajtjes së ëndrrës. Eksperienca e ëndrrës është shumë e gjallë dhe zakonisht përfshin tema që kanë të bëjnë me kërcënime ndaj jetës, sigurisë ose vetëvlerësimit. Shumë shpesh, ka një përsëritje të së njëjtës temë makthi frikësues ose të ngjashëm. Gjatë një episodi tipik, ka një shkallë shkarkimi autonom, por nuk ka vokalizim ose lëvizje trupi të dukshme. Në zgjim, individi bëhet me shpejtësi alert dhe i orientuar.

Çrregullim ankthi i ëndrrës

F51.8 **Çrregullime të tjera jo-organike të gjumit**

F51.9 **Çrregullim jo-organik i gjumit, i paspecifikuar**

Çrregullime emocionale të gjumit NOS

F52 Disfunksion seksual, i pashkaktuar nga ndonjë çrregullim organik ose sëmundje

Disfunksion seksual, që përfshin momentet e ndryshme në të cilat një individ është i paaftë për të marrë pjesë në një marrëdhënie seksuale siç do të dëshironte. Përgjigja seksuale është një proces psikosomatik dhe të dy proceset somatike dhe psikologjike janë të përfshira si shkaktarë të disfunksionit seksual.

Përjashton: sindromën Dhat (F48.8)

F52.0 **Ulje ose humbje e dëshirës seksuale**

Humbja e dëshirës seksuale është problemi kryesor dhe jo sekondar nga çrregullime të tjera seksuale, si insufiçienca erektile apo dispareunia.

Frigjiditeti

Çrregullimi i dëshirës seksuale hipoaktive

F52.1 **Neveri seksuale dhe mungesë e kënaqësisë seksuale**

Ose mundësia e kryerjes së aktit seksual që shkakton frikë dhe ankth, që çon në evitim të aktivitetit seksual (aversion seksual), ose përgjigjet seksuale ndodhin normalisht dhe orgazma arrihet, por ka një mungesë kënaqesie të përshtatshme (mungesë e kënaqësisë seksuale).

Anhedoni (seksuale)

F52.2 **Pamjaftushmëri e përgjigjes seksuale**

Problemi kryesor tek burrat është disfunksioni erektil (vështirësi në pasjen ose mbajtjen e një ereksioni të përshtatshëm për marrëdhënien seksuale). Tek femrat problemi është mungesa e lubrifikimit ose e thatësisë së vaginës.

Çrregullim i eksitimit seksual femëror

Çrregullim erektil mashkullor

Impotencë psikogjenike

Përjashton: impotencën me origjinë organike (N48.4)

F52.3 **Disfunksion i orgazmës**

Orgazma ose nuk ndodh ose vonohet në mënyrë të ndjeshme.

Orgazëm e penguar (mashkullore) (femërore)

Anorgazmia psikogjenike

F52.4 **Ejakulacion i parakohshëm**

Paaftësia për të kontrolluar në mënyrë të mjaftueshme ejakulimin, në mënyrë që të dy partnerët të shijojnë bashkëveprimin seksual.

F52.5 **Vaginizëm jo-organik**

Spazëm e muskujve të dyshemesë së pelvisit që rrethonjnë vaginën, duke shkaktuar një bllokim të hapjes së vaginës. Hyrja e penisit është e pamundur ose shumë e dhimbshme.

Vaginizmi psikogjenik

Përjashton: vaginizmin (organik) (N94.2)

F52.6 **Dispareunia jo-organike**

Dispareunia (ose dhimbje gjatë marrëdhënies seksuale) ndodh si në femrat ashtu dhe në meshkujt. Mund t'i atribuohet patologjive lokale dhe duhet të karaterizohet saktë nën gjendjen patologjike. Kjo kategori duhet përdorur vetëm nëse nuk ka një disfunksion seksual jo-organik parësor (p.sh vaginizëm ose tharje të vaginës).

Dispareunia psikogjenike

Përjashton: dispareuninë (organike) (N94.1)

F52.7 **Nxitje seksuale e tepruar**

Nimfomania

Satiriaza

F52.8 **Disfunksion tjetër seksual, jo i shkaktuar nga dëmtime organike ose sëmundje**

F52.9 **Disfunksion seksual i paspecifikuar, jo i shkaktuar nga dëmtime organike ose sëmundje**

F53 Çrregullime mendore dhe të sjelljes, të lidhura me lehoninë (=puerperiumin), të paklasifikuara diku tjetër

Kjo kategori përfshin jo vetëm çrregullimet mendore të lidhura me periudhën pas lindjes (që fillojnë brenda 6 javëve pas lindjes), që nuk plotësojnë kriteret për çrregullimet e klasifikuara tjetërkund në këtë kapitull, ose sepse nuk ka informacion të mjaftueshëm, ose sepse konsiderohet si një veçori klinike shtesë që shfaqet dhe e bën të papërshtatshëm klasifikimin tjetërkund të tyre.

F53.0 **Çrregullime të lehta mendore e të sjelljes, të lidhura me lehoninë, të paklasifikuara diku tjetër**

Depresioni:

- postnatal NOS
- postpartum NOS

F53.1 **Çrregullime të rënda mendore e të sjelljes, të lidhura me lehoninë, të paklasifikuara diku tjetër**

Psikoza puerperale (=e paslindjes) NOS

F53.8 **Çrregullime të tjera mendore e të sjelljes, të lidhura me lehoninë, të paklasifikuara diku tjetër**

F53.9 **Çrregullim mendor puerperal, i paspecifikuar**

F54 Faktorë psikologjikë dhe të sjelljes të lidhur me çrregullime ose sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Kjo kategori duhet të përdoret për të regjistruar praninë e influencave psikologjike dhe të sjelljes, që mendohet se kanë luajtur një rol të madh në etiologjinë e çrregullimeve fizike që mund të klasifikohen në kapituj të tjerë. Çdo çrregullim mendor që pason është zakonisht i lehtë dhe shpesh i zgjatur (si shqetësim, konflikt emocional, dhe frikë për ndodhíra të kota), dhe nuk e justifikon përdorimin e kategorive në këtë kapitull.

Përfshin: faktorët psikologjike që prekin gjendjen fizike

shembuj të përdorimit të kësaj kategorie janë:

- astma F54 dhe J45.-
- dermatiti F 54 dhe L23-l25
- ulcera gastrike F54 dhe K25.-
- sindroma e zorres së irritueshme F54 dhe K58.-
- koliti ulçeroz F54 dhe K51.-
- urtikaria F54 dhe L50.-

Përdorni kode shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar çrregullimet fizike shoqëruese.

Përjashton: dhimbjen e kokës nga tensioni (G44.2)

F55 Abuzim me lëndë që nuk shkaktojnë vartësi

Mund të përfshihen një gamë e gjerë medikamentesh dhe mjekimesh popullore, por grupet me të rëndësishme janë: (a) barnat psikotrope që nuk shkaktojnë vartësi, si antidepresantët, (b) laksativët, dhe (c) analgjezikët që mund të blihen pa recetë, si aspirina dhe paracetamoli.

Përdorimi i vazhdueshëm i këtyre substancave shpesh përfshin kontakte të padëshiruara me staf mjekësor profesional ose mbështetës, dhe shpesh mund të shoqërohet me efekte fizike të dëmshme të substancës. Përpjekje për të ndaluar ose ndërprerë me forcë këto substanca, has në kundërshti; për laksativët dhe analgjezikët kjo mund të ndodhë edhe pas kështillimit ndaj (ose shfaqjes së) dëmtimit fizik, si humbja e funksionit renal ose çrregullime elektrolitesh. Megjithatë, është e qartë që edhe pse pacienti ka një motivim të fortë për të marrë substancën, simptomat e vartësisë ose abstinencës nuk zhvillohen si në rastin e substancave psikoaktive të specifikuara në F10-F19.

Përfshin: abuzimin me:

- antacide
- mjekime popullore ose me bazë bimore
- steroide dhe hormone
- vitamina

laksativët

Përjashton: abuzimin me substancat psikoaktive (F10-F19)

F59 Sindroma të paspecifikuar të sjelljes të shoqëruar me turbullime fiziologjike dhe faktorë fizikë

Përfshin: Disfunksionin fiziologjik psikogjenik NOS

Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve (F60–F69)

Ky bllok përfshin një gamë gjendjesh dhe sjelljesh me rëndësi klinike, që kanë tendencën për të qenë të vazhduara dhe që duket të jenë shprehje e veçorive individuale të stilit të jetesës dhe mënyrës së reagimit ndaj vetes dhe të tjerëve. Disa nga këto gjendje dhe mënyra të sjelluri dalin herët në proçesin e zhvillimit individual, si rezultat i faktorëve konstitucionalë dhe eksperiencës shoqërore, ndërsa të tjerë fitohen më vonë në jetë. Çrregullime të caktuara të personalitetit (F60.-), të përziera ose të tjera (F61.) dhe të qendrueshme (F62.-) janë të gdhendura thellë në mënyrat e sjelljes që manifestojnë si një pergjigje jofleksibël ndaj një game të gjerë situatash shoqërore dhe personale. Ato përfaqësojnë një devijim ekstrem ose të rëndësishëm nga mënyra se si një individ i zakonshëm në një kulturë të caktuar percepton, mendon, ndien dhe, sidomos, sillet me të tjerët. Tendenca të tilla sjelljeje janë të qendrueshme dhe përfshijnë shumë domene të funksionimit psikologjik dhe të sjelljes. Ato janë në mënyrë të shpeshtë, por jo gjithnjë, të shoqëruara me shkallë të ndryshme stresi dhe problemesh në performancën shoqërore.

F60 Çrregullime specifike të personalitetit

Janë disa çrregullime në personalitetin dhe tendencat e sjelljes së individit; të rezultuara jo drejtpërdrejt për shkak të sëmundjeve, dëmtimeve ose insultit të trurit, apo nga çrregullim tjetër psikiatrike; përfshijnë zakonisht disa zona të personalitetit; pothuaj të tëra të shoqëruara me një stres personal të konsiderueshëm dhe shkëputje shoqërore; dhe zakonisht manifestohen që në femijëri ose adoleshencë dhe vazhdojnë në moshë të rritur.

F60.0 Çrregullim paranojak i personalitetit

Çrregullime të personalitetit të karakterizuara me ndjeshmeri të rritur ndaj kujtimeve; mosfalje e poshtërimeve; dyshueshmëri e madhe dhe një tendence për të shtrembëruar veprimet neutrale dhe miqësore të të tjerëve, si veprime armiqësore dhe të qëllimshme; dyshime të vazhduara, pa justifikim, lidhur me besnikerinë seksuale të partnerit/es seksual/e ose bashkëshortit/es; dhe një natyrë luftarake dhe këmbëngulëse për të drejtat personale. Mund të ketë një vetëvlerësim të madh dhe shpesh mbështetje e rritur tek forcat e veta.

Personalitet (çrregullim):

- paranoid ekspansiv
- fanatik
- lehtësisht i prekshëm

- paranojak
- paranojak i ndjeshëm

Përjashton: paranojën (F22.0)

paranojën e prekshme lehtë (F22.8)

paranoide:

- psikozën (F22.0)
- skizofrenine (F22.0)
- gjendjen (F22.0)

F60.1 Çrregullim skizoid i personalitetit

Një çrregullim personaliteti i karakterizuar nga tërheqja nga kontaktet e ndjeshme, shoqërore e të tjera, me preferencë për fantazi, aktivitete të vetmuara dhe introspeksion. Ka një aftësi të kufizuar për të shprehur ndjenjat dhe përjetuar kënaqësi.

Përjashton: sindromën Asperger (F84.5)

çrregullimin deluzional (F22.0)

çrregullimin skizoid të fëmijërisë (F84.5)

skizofreninë (F20.-)

çrregullimet skizotipike (F21)

F60.2 Çrregullim dissocial i personalitetit

Çrregullime të personalitetit, që karakterizohen nga mospërfillje ndaj detyrimeve shoqërore dhe pandjeshmeri për ndjenjat e të tjereve. Ka një mospërputhje të madhe midis sjelljes dhe normave shoqërore. Sjellja nuk është lehtesisht e modifikueshme me eksperienca të ndryshme, përfshirë dhe ndëshkimin. Ka një tolerancë të ulur ndaj frustrimit dhe shkarkimit të agresionit, përfshirë dhunën; ka një tendencë për të fajësuar të tjerët, ose për të afruar racionalizime të pranueshme për sjelljen, që e shpien pacientin në përplasje me shoqërinë.

Personalitet (çrregullim):

- amoral
- antisocial
- asocial
- psikopatik
- sociopatik

Përjashton: çrregullimet e sjelles (F91.-)

çrregulimet e personalitetit emocional të paqendrueshëm (F60.3)

F60.3 Çrregullim i personalitetit emocionalisht i paqendrueshëm

Çrregullim i personalitetit, i karakterizuar nga një tendencë e përhershme për të vepruar në mënyrë impulsive dhe pa menduar për pasojat; humori është i paparashikueshëm dhe kapriçioz. Ka shpërthime emocionale dhe paaftësi për të kontrolluar shpërthimet emocionale. Ka një tendencë për sjellje të sherrshme dhe konfliktuale me të tjerët, sidomos kur aktet impulsive shmangen ose censurohen. Dy lloje mund të dallohen: lloji impulsiv, që ka kryesisht instabilitet emocional dhe

mungesë të kontrollit të impulseve, dhe lloji kufitar, që karakterizohet nga çrregullime të imazhit për veten, të qëllimeve dhe preferencave të brendshme, dhe një tendence për sjellje vetëshkatërruese që përfshin vetëvrasjen dhe tentativat e saj.

Personalitet (çrregullim):

- agresiv
- kufitar
- eksploziv

Përjashton: çrregullimin dissocial të personalitetit (F60.2)

F60.4 Çrregullim teatral (=histrionik) i personalitetit

Çrregullim i personalitetit, që karakterizohet nga ndjenja të cekëta dhe të paqendrueshme, vetëdramatizim, teatrikalitet, ekzagjerim i shprehjes së emocioneve, sugjestionim, egocentricitet, vetëkënaqësi, mungesë e konsideratës për të tjerët, prekje e lehtë, dhe kërkim i vazhduar i vlerësimit, eksitimit dhe vëmendjes.

Personalitet (çrregullim):

- histerik
- psikoinfantil

F60.5 Çrregullim anankastik i personalitetit

Çrregullim i personalitetit, që karakterizohet nga ndjesia e dyshimit, perfeksionizmit, ndërgjegjshmërisë të tepruar, kontrollit dhe preokupimit për detajet, kokëfortësi, kujdes dhe ngrirje. Mund të ketë mendime këmbëngulëse dhe të pamirëpritura ose impulse që nuk arrijnë lartësinë e çrregullimeve obsesive-kompulsive.

Personalitet (çrregullim):

- kompulsiv
- obsesiv
- obsesiv-kompulsiv

Përjashton: çrregullimet obsesive-kompulsive (F42.-)

F60.6 Çrregullim anksioz (shmangës) i personalitetit

Çrregullim i personalitetit, që karakterizohet nga ndjesia e tensionit dhe ajo se diçka e keqe do ndodhë, pasiguri dhe inferioritet. Ka një dëshirë të vazhduar për të qenë i pëlqyer dhe i pranuar, një mbindjeshmëri ndaj mospranimit dhe kriticizmit, me kufizim të tërheqjeve personale, dhe një tendencë për të shmangur disa aktiviteteve të caktuara, me ekzagjerim të madh të rreziqeve potenciale ose dëmtimeve në situatat e përditshme.

F60.7 Çrregullim dipendent i personalitetit

Çrregullim i personalitetit, që karakterizohet nga një vartësi pasive e vazhduar ndaj njerëzve të tjerë për të marrë vendime të mëdha ose të vogla; frikë e madhe ndaj braktisjes, ndjesi e paaftësisë dhe pafuqisë, përputhje pasive me dëshirat e me të mëdhenjve dhe të tjerëve, dhe një përgjigje e dobët ndaj kërkesave të jetës së përditshme. Mungesë fuqie mund të tregohet në çdo sferë intelektuale apo emocionale; ka një tendencë për të transferuar përgjegjësinë tek të tjerët.

Personalitet (çrregullim):

- astenik

- i papërshtatshëm
- pasiv
- vetësabotues

F60.8 Të tjera çrregullime specifike të personalitetit

Personalitet (çrregullim):

- ekscentrik
- i llojit 'haltlose'
- i papjekur
- narcistik'
- pasiv-agresiv
- psikoneurotik

F60.9 Çrregullim personaliteti, i paspecifikuar

Neurozë e karakterit NOS

Personalitet patologjik NOS

F61 Çrregullime të tjera e të përziera të personalitetit

Kjo kategori është e planifikuar për çrregullimet e personalitetit që janë shpesh shqetesuese, por nuk shfaqin mënyrën specifike të çrregullimeve të përmendura në F60.-. Si rezultat, ato janë më shumë të vështira për t'u diagnostikuar se ato në F60.-.

Shembuj ilustrues:

- Çrregullime të personalitetit, të përziera me veçori të disa prej çrregullimeve në F60.-, por pa dominimin e grupit të simptomave që do të lejonin një diagnozë më specifike.
- Ndryshime problematike të personalitetit, të paklasifikuara në F60.- ose F62.-, dhe që vlerësohen si dytësore pas një diagnoze kryesore ose një çrregullimi ankthi ose afektivi ekzistues.

Përjashton: personalitetin me natyrë të theksuar (Z73.1)

F62 Ndryshime të qendrushmërisë së personalitetit, të palidhura me dëmtim dhe/ose sëmundje të trurit

Çrregullime të personalitetit të të rriturit dhe sjelljes, që janë zhvilluar në persona që nuk kanë çrregullime personaliteti të mëparshëm, që pasojnë ekspozim ndaj një stresi të madh të zgjatur ose katastrofi, ose që pasojnë një sëmundje psikiatrike të rëndë. Këto diagnoza duhet të vihen vetëm kur ka fakte të një ndryshimi përfundimtar dhe të qendrueshëm në një person, në mënyrën se si perceptohet ambienti dhe vetëvetja. Ndryshimi i personalitetit duhet të jetë sinjifikant dhe i shoqëruar me sjellje joflexibël dhe të keqpërshtatur, por jo më parë së eksperienca patogjenike. Ndryshimi nuk duhet të jetë një manifestim direkt i një çrregullimi tjetër mendor ose një simptomë reziduale e një çrregullimi mendor paraprirës.

Përjashton: çrregullimet e personalitetit dhe sjelljes për shkak të sëmundjes, dëmtimit ose disfunksionit të trurit (F07.-)

F62.0 Ndryshime të qendrushmërisë së personalitetit, pas një katastrofe

Një ndryshim i qendrueshëm personaliteti, i pranishëm për të paktën dy vjet, që pason ekspozimin ndaj një stresi katastrofik. Stresi duhet të jetë aq shumë ekstrem, sa të mos jetë i nevojshëm të konsiderohet vulnerabiliteti personal që të shpjegohet efekti i madh në personalitet. Çrregullimi karakterizohet nga një qendrim armiqësor dhe mosbesues ndaj botës, tërheqje shoqërore, ndjesi boshllëku dhe paaftësie, një ndjesi kronike e 'të qenit në teh' si të ishte i kërcënuar në mënyrë konstante, dhe jomiqësore në shoqëri. Çrregullimi i stresit post-traumatik (F43.1) mund ta paraprijë këtë lloj ndryshimi të personalitetit.

Ndryshim i personalitetit pas:

- eksperiencave në kampet e përqëndrimit
- katastrofave natyrore
- të tejzgjatura:
  - heqje lirie me një mundësi të menjëhershme për t'u vrarë
  - ekspozim ndaj situatave kërcënuese për jetën, si p.sh. viktimë e një akti terrorist
  - torturë

Përjashton: çrregullimin e stresit post-traumatik (F43.1)

F62.1 Ndryshime të qëndrushmërisë së personalitetit pas një sëmundje psiqike

Ndryshim personaliteti, që zgjat të paktën 2 vjet, që i atribuohet një eksperience traumatike të vuajtjes nga një sëmundje psikiatrike e rëndë. Ndryshimi nuk mund të shpjegohet nga një çrregullim i personalitetit të mëparshëm dhe duhet të dallohet nga skizofrenia reziduale dhe gjendje të tjera të mos-shërimit të plotë nga një çrregullim mendor i mëparshëm. Ky çrregullim karakterizohet nga një vartësi e shtuar dhe kerkesa maksimale ndaj të tjerëve; bindja se sëmundja e ka ndryshuar ose stigmatizuar, që çon në një paaftësi për të formuar dhe mbajtur marrëdhënie të besueshme dhe të afërta dhe në izolim shoqëror; pasivitet, interesa të ulura, dhe përfshirje të ulur në aktivitete që sjellin kënaqësi; ankesa permanente të të qenit 'sëmurë', që mund të shoqërohen me ankesa hipokondriake dhe sjellje të sëmurë, me disfori ose humor të luhatshëm, por jo për shkak të pranisë së çrregullimit mendor aktual ose çrregullimit mendor pararendës me simptoma afektive reziduale; si dhe probleme të pazgjidhura në funksionimin shoqëror dhe profesional.

F62.8 Ndryshime të tjera të qëndrushmërisë së personalitetit

Sindroma e personalitetit me dhimbje kronike

F62.9 Ndryshim i qendrushmërisë së personalitetit, i paspecifikuar

F63 Çrregullime impulsive të sjelljes

Kjo kategori përfshin disa çrregullime të sjelljes që nuk janë të klasifikueshme nën kategoritë e tjera. Ato karakterizohen nga akte të përsëritura, që nuk kanë një motiv real të qartë, që nuk mund të kontrollohen, dhe që në përgjithësi dëmtojnë interesat e vetë pacientit dhe të personave të tjerë. Pacienti raporton që sjellja është e lidhur me impulset për të vepruar. Shkaku i këtyre çrregullimeve nuk kuptohet mirë dhe ato

grupohen së bashku për shkak të ngjashmerive përshkuese të përgjithshme, por jo sepse ato ndajnë veçori kryesore të njëjta.

Përjashton: përdorimin e tepruar i alkoolit ose substancave psikoaktive (F10-F19)

çrregullime të sjelljes dhe impulse që prekin sjelljen seksuale (F65.-)

F63.0 Dëshirë patologjike për të rrezikuar në kumar (bixhoz)

Çrregullimi përbëhet nga episode të përsëritura të shpeshta të angazhimit në kumar, që dominojnë jetën e pacientit dhe çojnë në përkeqësim të vlerave dhe angazhimeve shoqërore, profesionale, materiale dhe familjare.

Angazhimi kompulsiv në kumar

Përjashton: bixhozin e tepruar nga pacientë maniakë (F30.-)

bixhozin dhe bastet NOS (Z72.6)

bixhozin në çrregullimin e personalitetit dissocial (F60.2)

F63.1 Piromani (dëshirë patologjike për zjarrvënie)

Ky çrregullim karakterizohet nga akte të shumta, përpjekje, për t'i vënë zjarrin pronës ose objekteve të tjera, pa një motiv të dukshëm, dhe nga një preokupim i vazhduar me subjekte të lidhura me zjarrin dhe djegien. Kjo sjellje shpesh shoqërohet me ndjenja të rritjes së tensionit para aktit, dhe me eksitim intens menjëherë pas tij.

Përjashton: Zjarrvënia (nga)(në)

- të rritur me çrregullim personaliteti dissocial (F62.0)
- intoksikimi me alkool dhe substanca psikoaktive (F10F19, me karakter të përbashkët të katërt .0)
- si një arsye për observimin e çrregullimit mendor të dyshuar (Z03.2)
- çrregullimet e sjelljes (F91.-)
- çrregullimet mendore organike (F00-F09)
- skizofrenia (F20.-)

F63.2 Kleptomani (vjedhje patologjike)

Çrregullim, që karakterizohet nga dështim i përsëritur për t'i rezistuar impulseve për të vjedhur objekte që nuk përbëjnë një perfitim personal ose monetar. Këto objekte mund të përdoren më pas për t'u hedhur, falur ose grumbulluar. Kjo sjellje shoqërohet zakonisht me një tension para, dhe një ndjesi kënaqjeje gjatë dhe menjëherë pas aktit.

Përjashton: çrregullimet depresive me vjedhje (F31-F33)

çrregullimet mendore organike (F00-F09)

vjedhjet në dyqane si një arsye për observimin e çrregullimit mendor të dyshuar (Z03.2)

F63.3 Trichotillomania (=Trikotilomani)

Një çrregullim i karakterizuar nga humbje leshrash për shkak të dështimit për t'i rezistuar impulsit të shkuljes së leshrave. Shkulja e leshrave zakonisht paraprihet nga

një tension i rritur dhe pasohet nga një sens çlirimi ose kënaqësie. Diagnoza nuk duhet të vihet nëse ka një inflamacion ekzistues të lëkurës, ose nëse shkulja e leshrave është si përgjigje ndaj deluzioneve ose haluçinacioneve.

Përjashton: çrregullimin e levizes stereotipike me shkulje leshrash (F98.4)

F63.8 Çrregullime të tjera impulsive të zakoneve

Të tjera sjellje keqpërshtatjeje të përsëritura dhe të vazhdueshme, që nuk janë si pasojë e një sindrome psikiatrike të njohur dhe në të cilën duket që pacienti në mënyrë të përsëritur po dështon t'u rezistojë impulseve për të kryer sjelljen. Ka një periudhë prodromale tensioni, me një ndjesi çlirimi në kohën e kryerjes së aktit.

Çrregullime eksplozive të herëpashershme

F63.9 Çrregullim impulsiv i zakoneve, i paspecifikuar

F64 Çrregullime të identitetit të gjinisë

F64.0 Transseksualizëm

Një dëshirë për të jetuar dhe qenë i pranuar si anëtar i seksit të kundërt, zakonisht i shoqëruar nga një ndjesi parehatie, ose papërshtatshmërie me seksin e vet, dhe një dëshirë për të bërë një kirurgji dhe trajtim hormonal që ta bëjë trupin e vet të pajtueshëm me seksin e vet të preferuar.

F64.1 Transvestizëm me rol të dyzuar

Veshja e rrobave të seksit të kundërt për një kohë të ekzistences së individit, me qëllim për të shijuar, si një eksperiencë e përkohshme, anëtarësinë tek seksi tjetër, por pa dëshirë për ndryshim përfundimtar të seksit ose kirurgji për përcaktimin e seksit, dhe pa eksitimin seksual në veshjen e rrobave të seksit të kundërt.

Çrregullime të identitetit të gjinisë të adoleshences ose të të rriturit, lloji jotransseksual

Përjashton: transvestizmin fetishist (F65.1)

F64.2 Çrregullim i identitetit të seksit i fëmijërisë

Një çrregullim, që zakonisht del në fillim në fëmijërinë e hershme (gjithnjë para pubertetit), që karakterizohet nga një stres i vazhduar dhe intens lidhur me seksin që ka, së bashku me dëshirën për të qenë (ose insistimin që është) i seksit tjetër. Ka një preokupim të vazhduar me veshjen dhe aktivitetet e seksit tjetër dhe mospëlqimin e seksit të vet. Diagnoza kërkon një çrregullim të thellë të identitetit të gjinisë normale; thjesht sjelljet prej djali tek vajzat e reja dhe sjelljet si vajzë tek djemtë e rinj nuk janë të mjaftueshme. Çrregullimet e identitetit të gjinisë në individë që e kanë arritur ose kanë hyrë në pubertet nuk duhet të klasifikohen këtu, por në F66.-.

Përjashton: orientimin seksual egodistonik (F66.1)

çrregullimin e maturimit seksual (F66.0)

F64.8 Çrregullime të tjera të identitetit të seksit

F64.9 Çrregullim i identitetit të seksit, i paspecifikuar

Çrregullim i rolit të gjinise NOS

F65 Çrregullime të preferencës seksuale

Përfshin: parafilitë

F65.0 Fetishizëm

Varësia mbi një objekt jo të gjallë si një stimul për eksitim dhe kënaqesi seksuale. Shumë fetishizma janë si zgjatje e trupit të njeriut, si veshje ose mbathje. Shembuj të tjerë janë ata që kanë një përbërje të caktuar si gomë, plastikë ose lekurë. Objektet e fetishit ndyshojnë në rëndësinë që kanë për individin. Në disa raste, ato thjesht shërbejnë për të rritur kënaqësitë seksuale në mënyra të ndryshme (p.sh. kur partneri vishet me një veshje të caktuar).

F65.1 Transvestizëm i fetishizuar

Veshja e rrobave të seksit të kundert kryesisht për të shkaktuar eksitim seksual dhe për të krijuar pamjen e një personi të seksit të kundërt. Transvestizmi i fetishizuar dallohet nga transvestizmi transseksual nga lidhja e tij e qartë me eksitimin seksual dhe dëshirën për të hequr rrobat pas arritjes së orgazmës dhe uljes së eksitimit seksual. Gjithashtu mund të ndodhë në një fazë me të hershme të zhvillimit të transseksualizmit.

Fetishizmi transvestik

F65.2 Ekzibicionizëm

Një tendencë e përsëritur dhe e vazhduar për t'ua treguar organet gjenitale personave të panjohur (zakonisht të seksit të kundërt) ose njerëzve në vende publike, pa i ftuar ose dëshiruar kontakt më të afërt. Ka zakonisht, por jo në mënyrë të pandryshuar, eksitim seksual në kohën e ekspozimit dhe akti pasohet me masturbim.

F65.3 Voyeurizëm

Një tendencë e përsëritur dhe e vazhdueshme për të parë njerëzit që angazhohen në akte seksuale ose intime (si zhveshja). Kur kjo ndodh, njerëzit që vëzhgohen nuk janë të ndërgjegjshëm për këtë, dhe zakonisht çon në eksitim seksual dhe masturbim.

F65.4 Pedofili

Një preference seksuale për fëmijë, djem dhe vajza ose të dy, zakonisht të moshës prepubertale ose pubertale të hershme.

F65.5 Sadomazokizëm

Një preference për aktivitet seksual, që përfshin shkaktimin e dhimbjes dhe poshtërimit. Nëse subjekti preferon të jetë pritës i një stimuli të tillë quhet mazokizëm; nëse është shkaktues quhet sadizëm. Shpesh individi merr eksitim seksual si nga sadizmi ashtu dhe mazokizmi.

Mazokizëm

Sadizëm

F65.6 Çrregullime multiple të preferencës seksuale

Një seri sjelljesh me preferencë dhe aktivitet seksual në një person ku asnjë nga ato nuk është e para. Kombinimi me i shpeshtë është fetishizmi, transvestizmi dhe sadomazokizmi.

F65.8 Çrregullime të tjera të preferencës seksuale

Një seri aktivitetesh dhe preferencash seksuale, që përfshijnë bërje e telefonave me fjalë të pista, fërkimi ndaj njerëzve për të arritur stimulim seksual në vende publike dhe të mbipopulluara, aktivitet seksual me kafshë, dhe përdorimi i mbytjes me duar në fytin e partnerit/es seksual/e apo anoksisë për rritjen e eksitimit seksual.

Frotteurism

Nekrofilia

F65.9 Çrregullim i preferencës seksuale, i paspecifikuar

Deviacion seksual NOS

F66 Çrregullime psikologjike dhe të sjelljes të lidhura me zhvillimin dhe orientimin seksual

Shënim: Orientimi seksual në vetvete nuk mund të konsiderohet si çrregullim.

F66.0 Çrregullim i pjekurisë seksuale

Pacienti vuan nga një pasiguri lidhur me gjininë e vet ose orientimin seksual, gjë që shkakton ankth dhe depresion. Me së shumti kjo ndodh tek adoleshentët që nuk janë të qartë nëse janë homoseksualë, heteroseksualë ose biseksualë (shpesh në një marrëdhënie të gjatë), të cilët vënë re që orientimi i tyre seksual po ndryshon.

F66.1 Orientim seksual egodistonik

Identiteti i gjinisë ose preferenca seksuale (heteroseksual, homoseksual, biseksual ose prepubertal) nuk është në dyshim, por individi dëshiron të ishte ndryshe për shkak të çrregullimeve të sjelljes dhe psikologjike, dhe mund të kërkojë ndihmë për ta ndryshuar atë.

F66.2 Çrregullim i marrëdhënieve seksuale

Identiteti i gjinisë ose preferenca seksuale (heteroseksual, homoseksual, biseksual) është përgjegjës për vështirësitë në formimin dhe mbajtjen e një marrëdhënie me partnerin seksual.

F66.8 Çrregullime të tjera të zhvillimit psikosocial

F66.9 Çrregullim i zhvillimit psikosocial, i paspecifikuar

F68 Çrregullime të tjera të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve

F68.0 Përpunimi i simptomave fizike për motive psikologjike

Simptomat fizike të përputhshme me dhe origjinalisht nga një çrregullim fizik të konfirmuar, sëmundje ose paaftësi, bëhen të ekzagjeruara dhe të tejzgjatura, për shkak të gjendjes psikologjike të pacientit. Pacienti është i stresuar nga dhembja ose nga paaftësia, dhe është i preokupuar me shqetësime, të cilat mund të jenë të justifikuara, mbi mundësinë e tejzgjatjes së dhimbjes ose paaftësisë progresive.

Neuroza e kompensimit

F68.1 **Prodhim i qëllimshëm ose simulim i simptomave ose i pamundësive fizike apo psikologjike [çrregullim artificial]**

Pacienti i simulon simptomat në mënyrë të përsëritur për asnjë arsye reale dhe mund edhe të vetëdëmtohet me qëllim që të prodhoje shenja ose simptoma. Motivimi është i paqartë dhe mendohet i brendshëm me qëllimin e luajtjes së rolit të të sëmurit. Çrregullimi kombinohet shpesh me çrregullime të mëdha të personalitetit dhe marrëdhënieve.

Sindroma e vizituesit të spitaleve

Sindroma Münchausen

Pacienti peregrinues

Përjashton: dermatitin fakticial (L98.1)

personat që shtiren si të sëmurë (me motivim të qartë) (Z76.5)

F68.8 **Çrregullim tjetër i personalitetit dhe i sjelljes së moshës madhore**

Çrregullimet e karakterit NOS

Çrregullimet e marrëdhënies NOS

F69 Çrregullim i paspecifikuar i personalitetit dhe sjelljes së të rriturve

Prapambetje e zhvillimit mendor (F70–F79)

Një gjendje e zhvillimit të paplotë ose të ndaluar të mendjes, që karakterizohet në mënyrë të veçantë nga perkeqësimi i aftësive të manifestuara gjatë periudhës së zhvillimit, aftësi të cilat kontribuojnë në nivelin e përgjithshëm të inteligjencës, psh. aftësive konjitive, të gjuhës, motore dhe shoqërore. Prapambetja mund të ndodhë me ose pa gjendje fizike ose mendore të tjera.

Shkallët e prapambetjes mendore vlerësohen me testet e standardizuara të inteligjencës. Këto mund të shtohen me shkallë që masin adoptimin shoqëror në një mjedis të caktuar. Këto masa sigurojnë një përafrim tek shkalla e prapambetjes mendore. Diagnoza do të varet nga vlerësimi i përgjithshëm i funksionimit intelektual nga një diagnostikues i aftë.

Aftësitë intelektuale dhe përshtatja shoqërore mund të ndryshojnë me kalimin e kohës, dhe, megjithëse të varfëra, mund të përmirësohen si rezultat i trajnimit ose rehabilitimit. Diagnoza duhet të bazohet në nivelet aktuale të funksionimit.

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar gjendje si autizmi, ose çrregullime të zhvillimit, epilepsinë ose handikapet fizikë të rënduar.

Në vijim janë nën-ndarjet e karakterit të katërt, që përdoren në kategoritë F70-F79 për të identifikuar shtrirjen e dëmtimit të sjelljes:

.0 me përcaktimin e asnjë çrregullimi, ose çrregullim minimal të sjelljes

.1 çrregullim i konsiderueshëm i sjelljes që kërkon vëmendje dhe trajtim

.8 çrregullime të tjera të sjelljes

.9 pa përmendur çrregullim të sjelljes

F70 Prapambetje e lehtë e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Intervali i Koeficientit të Inteligjencës (KI) është 50-69 (tek të rriturit, mosha mendore (=mentale) nga 9 deri nën 12 vjeç). Ka gjasa që të kenë vështirësi në shkollë. Shumë të rritur mund të punojnë dhe të ruajnë një marrëdhënie të mirë shoqërore dhe të kontribuojnë në shoqëri.

Përfshin: mendje-dobët it

nën-normalitet mendor i lehtë

F71 Prapambetje e moderuar e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Intervali i Koeficientit të Inteligjencës është 35-49 (tek të rriturit, mosha mendore (=mentale) nga 6 deri nën 9 vjeç). Ka gjasa që të kenë vonesa të mëdha në fëmijëri, por shumica arrijnë të mësojnë të zhvillojnë një farë pavarësie në kujdesin për veten dhe aftësi të mira komunikimi dhe akademie. Të rriturve do t'u nevojitet një ndihmë për të jetuar dhe punuar në shoqëri.

Përfshin: nën-normalitet mendor të moderuar

F72 Prapambetje e theksuar e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Intervali i Koeficientit të Inteligjences është 20-34 (tek të rriturit, mosha mendore (=mentale) nga 3 deri nën 6 vjeç). Ka gjasa të kërkojnë një mbështetje të vazhdueshme.

Përfshin: nën-normalitet mendor të rëndë

F73 Prapambetje e thellë e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Intervali i Koeficientit të Inteligjences është nën 20 (tek të rriturit, mosha mendore (=mentale) nën 3vjeç). Rezulton në kufizime të rënda në kujdesin për veten, nevojat, komunikimin dhe lëvizshmërinë.

Përfshin: nën-normalitet mendor të thellë

F78 Prapambetje tjetër e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

F79 Prapambetje e zhvillimit mendor, e paspecifikuar

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Përfshin: mendor/e:

- defiçiencën NOS
- nën-normalitetin

Çrregullime të zhvillimit psikologjik (F80–F89)

Këto çrregullime, të perfshira në këtë bllok, kanë të përbashkët: (a) fillimin gjithnjë tek fëmijëria e hershme; (b) çrregullim ose vonesë të zhvillimit të funksioneve që janë të lidhura me maturimin biologjik të sistemit nervor qendror; dhe (c) një ecuri e qendrueshme pa përmirësime dhe përsëritje. Në shumicën e rasteve, funksionet e prekura përfshijnë gjuhën, aftësitë vizive dhe spaciale dhe koordinimin motor. Zakonisht, vonesa ose çrregullimi ka qenë i pranishëm që nga kur të mund të kapej dhe do të zvogëlohet me kalimin e kohës dhe me rritjen e fëmijës, ndonëse defiçite më të buta shpesh ngelen dhe në moshë madhore.

F80 Çrregullim zhvillimor specifik i të folurit dhe i gjuhës

Çrregullime, në të cilat modelet normale të zotërimit të gjuhës janë të çrregulluara që në fazat e hershme të zhvillimit. Gjendjet nuk i atribuohen direkt anormaliteteve neurologjike ose mekanizmit të ligjëratës, çrregullimeve të shqisave, prapambetjes mendore apo faktorëve ambientale. Çrregullime specifike të zhvillimit të ligjëratës dhe gjuhes ndiqen shpesh nga probleme të lidhura me to, si vështirësi në lexim dhe gërmëzim, anomali në marrëdhëniet personale, emocionale dhe të sjelljes.

F80.0 Çrregullim specifik i artikulimit të të folurit

Një çrregullim specifik i zhvillimit, në të cilin përdorimi nga fëmija i tingujve të ligjëratës është nën nivelin e duhur për moshën mendore, por që ruhet një nivel normal i gjuhës.

Zhvillimore:

- çrregullime fonetike
- çrregullime të artikulimit të ligjëratës

Dislali

Çrregullim i artikulimit të ligjërates funksionale

Lalling-u (=Lalimi)

Përjashton: çrregullimet e artikulimit të ligjëratës (për shkak të):

- afazisë NOS (R47.0)
- apraksisë (R48.2)
- humbjes së dëgjimit (H90-H91)
- me çrregullim të zhvillimi të gjuhës:
  - ekspresiv (F80.1)

- receptiv (F80.2)

F80.1 Çrregullim gjuhësor ekspresiv

Një çrregullim zhvillimor, në të cilin aftësia e fëmijës për të përdorur gjuhë të folur shprehëse është shumë nën nivelin e duhur për moshën mendore, por në të cilin kuptimi i gjuhës është brenda kufinjve normalë. Mund të ketë ose jo anomali në artikulim.

Disfazi ose afazi zhvillimore, lloji ekspresiv

Përjashton: afazinë e fituar me epilepsi [Laundau-Kleffner] (F80.3)

disfazinë ose afazinë:

- NOS (R47.0)
- zhvillimore, lloji receptiv (F80.2)

mutizmin elektiv (F94.0)

prapambetjen mendore (F70-F79)

çrregullimet zhvillimore pervazive (F84.-)

F80.2 Çrregullim gjuhësor receptiv

Një çrregullim zhvillimor specifik, në të cilin kuptimi i gjuhës së fëmijës është nën nivelin e duhur për moshën mendore. Pothuaj në të gjitha rastet, gjuha ekspresive do të jetë e prekur dhe anomalitë në shqiptimin e tingujve-fjalëve janë të pranishme.

Mosperceptimi auditor i lindur

Zhvillimor:

- disfazi ose afazi, lloji receptiv
- afazia Wernicke

Shurdhëri e fjalës

Përjashton: afazinë e fituar me epilepsi

autizmin (F84.0-F84.1)

disfazinë dhe afazinë:

- NOS (R47.0)
- zhvillimore, lloji ekspresiv (F80.1)

mutizmin elektiv (F94.0)

vonesën e gjuhës për shkak të shurdhërisë (H90-H91)

prapambetjen mendore (F70-F79)

F80.3 Afazi e fituar me epilepsi (Landau-Kleffner)

Një çrregullim, në të cilin fëmija, që ka pasur me parë një progres normal të zhvillimit të gjuhës, humbet si aftësitë receptive ashtu dhe ato ekspresive, por mban inteligjencën e përgjithshme; fillimi shoqërohet me anormalitete paroksizmale në EEG, dhe në shumicën e rasteve edhe nga kriza epileptike. Zakonisht fillimi i çrregullimit është midis 3 dhe 7 vjeç, me aftësitë që humben brenda pak ditësh ose javësh. Lidhja e përkohshme midis fillimit të krizave dhe humbjes së gjuhës është e ndryshueshme, me njerën që i paraprin tjetrës me nga pak muaj deri në 2 vjet. Një proces encefaliti inflamator është sugjeruar si një shkak i mundshëm i këtij deficiti. Rreth dy të tretat (2/3) e pacientëve mbeten me një deficit receptiv të gjuhës pak a shumë të rëndë.

Përjashton: afazinë (nga):
- NOS (R47.0)
- autizmi (F84.0-F84.1)
- çrregullimet disintegrative të fëmijërisë (F84.2-F84.3)

F80.8 Çrregullim tjetër zhvillimor i të folurit e i gjuhës

Thuthuqët

F80.9 Çrregullim zhvillimor i të folurit e i gjuhës, i paspecifikuar

Çrregullimet e gjuhës NOS

F81 Çrregullime zhvillimore specifike të aftësive skolastike

Çrregullime, të cilat modelet normale të marrjes së aftësive janë të çrregulluara që në fazat e hershme të zhvillimit. Kjo nuk është thjesht si një pasojë e mungesës së mundësisë për të mësuar, nuk është vetëm një rezultat i prapambetjes mendore, dhe nuk është për shkak të asnjë forme traume ose sëmundje të trurit.

F81.0 Çrregullim specifik i të lexuarit

Veçoria kryesore është një çrregullim i dukshëm në zhvillimin e aftësive të leximit, që nuk është vetëm i dukshëm në krahasim me moshën mendore, probleme të mprehtësisë së shikimit ose shkollimin. Aftësitë e kuptimit të leximit, njohja e fjalës së lexuar, aftësitë e leximit oral dhe kryerjes së detyrave që kërkojnë lexim janë të gjitha të prekura. Vështirësitë në gërmëzim shoqërohen me vështirësi në të lexuar dhe këto mbeten deri në adoleshencë, edhe pas një farë progresi në lexim. Çrregullime specifike të zhvillimit të leximit shpesh paraprihen prej një çrregullimi të zhvillimit të ligjëratës ose të gjuhës. Çrregullime shtesë emocionale ose të sjelljes janë të zakonshme në periudhën e moshës shkollore.

'Leximi mbrapsht'

Disleksia zhvillimore

Prapambetja specifike e leximit

Përjashton: aleksinë NOS (R48.0)

disleksinë (R48.0)

probleme në lexim si pasojë e çrregullimeve emocionale (F93.-)

F81.1 Çrregullim specifik i shqiptimit të tingujve

Veçoria kryesore është çrregullimi i dukshëm dhe specifik në zhvillimin e aftësive të gërmëzimit, në mungesë të një historie të çrregullimeve specifike të leximit, i cili nuk shpjegohet vetëm nga mosha e ulët mendore, por dhe nga probleme me mprehtësinë e shikimit dhe probleme në shkolle. Aftësitë për të gërmëzuar me gojë dhe shkrimi korrekt i fjalëve janë të dyja të prekura.

Prapambetja specifike e gërmëzimit (R48.8)

Përjashton: agrafinë NOS (48.8)

vështirësi në gërmëzim:

- të lidhura me çrregullime të leximit (F81.0)
- të lidhura me mësim-dhënien jo të duhur (Z55.8)

F81.2 Çrregullim specifik i aftësive aritmetike

Përfshin një çrregullim specifik të aftësive aritmetikore, që nuk shpjegohet vetëm me prapambetjen mendore të përgjithshme ose me problemet në shkollë. Defiçiti ka të bëjë më shumë me zotërimin e aftësive bazë të përllogaritjes – mbledhjen, zbritjen, shumëzimin, pjestimin, sesa me ndonjë nga aftësitë më abstrakte në algjebër, trigonometri, gjeometri ose kalkulus.

Zhvillimor/e:

- akalkulia
- çrregullim aritmetikor
- sindroma Gerstmann

Përjashton: akalkulinë NOS (R48.8)

vështirësi në aritmetikë:

- të shoqëruara me çrregullime leximi ose gërmëzimi (F81.3)
- për shkak të mësim-dhënies jo të duhur (Z55.8)

F81.3 Çrregullim i përzier i aftësive skolastike

Një kategori reziduale e keqpërcaktuar, në të cilën si aftësitë e leximit ashtu dhe ato të aritmetikës ose të gërmëzimit janë të prekura shumë, por ku çrregullimi nuk është i shpjegueshëm vetëm nga prapambetja e madhe mendore e përgjithshme ose nga problemet në shkollë. Duhet përdorur për çrregullimet që plotësojne kriteret si të F81.2 dhe të F81.0 ose të F81.1.

Përjashton: specifik/e:

- çrregullimet e aftësive aritmetike (F81.2)
- çrregullimet e leximit (F81.0)
- çrregullimet e gërmëzimit (F81.1)

F81.8 Çrregullime të tjera zhvillimore të aftësive skolastike

Çrregullime të shkrimit ekspresiv zhvillimor

F81.9 Çrregullim zhvillimor i aftësive skolastike, i paspecifikuar

Paaftësi për marrjen e njohurive NOS

I/E të mësuarit:

- paaftësia NOS
- çrregullimi NOS

F82 Çrregullim zhvillimor specifik i funksionit motor

Një çrregullim, në të cilin veçoria kryesore është një prekje e zhvillimit të koordinimit motor, që nuk shpjegohet vetëm me prapambetjen e përgjithshme intelektuale ose ndonjë çrregullimi neurologjik të fituar apo të lindur. Megjithatë, në shumicën e rasteve, një ekzaminim klinik i kujdesshëm tregon papjekuri neurozhvillimore, si lëvizje koreiforme të gjymtyrëve të pambështetura dhe veçori të tjera motore, si dhe shenja të prekjes së koordinimit motor të madh dhe atij fin.

Përfshin: sindromën e fëmijës së ngathët zhvillimor/e:
- çrregullimin e koordinimit
- dispraksinë

Përjashton: anomalitë e ecjes dhe lëvizshmërisë (R26.-)
mungesën e koordinimit (R27.-)
mungesën e koordinimit
- sekondare, për shkak të prapambetjes mendore (F70-F79)

F83 Çrregullime zhvillimore specifike të përziera

Një kategori reziduale, në të cilën ka një përzierje të çrregullimeve specifike zhvillimore të gjuhës, aftësive skolastike, dhe funksioneve motore, por ku asnjë prej tyre nuk është dominante mjaftueshëm që të jetë diagnoza e parë. Kjo kategori mikste duhet të përdoret vetëm kur të ketë një mbivendosje të madhe midis secilës prej këtyre çrregullimeve. Çrregullimet janë zakonisht, por jo gjithnjë, të shoqëruara me disa prekje të funksioneve konjitive. Kështu, kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur ka çrregullime që prekin dy ose me shumë nga F80.-, F81.- dhe F82.

F84 Çrregullime zhvillimore difuze

Një grup çrregullimesh, që karakterizohen nga anomali në ndërveprimet reciproke shoqërore dhe në modelet e komunikimit, dhe nga një repertor i kufizuar, stereotipik, interesash dhe aktivitetesh. Këto anomali cilësore janë një veçori e përhapur në funksionimin individual në të gjitha situatat.

Përdorni kodin shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar ndonjë gjendje mjekësore të lidhur me të dhe prapambetjen mendore.

F84.0 Autizëm i fëmijërisë

Një çrregullim zhvillimor i vazhduar, që percaktohet nga: (a) prania e një zhvillimi të vonuar që manifestohet para moshës 3 vjeç, dhe (b) një karakteristikë funksionimi anormal në të tre zonat e psikopatologjisë: ndërveprimi shoqëror reciprok, komunikimi dhe një sjellje e kufizuar stereotipike e përsëritur. Si shtesë e këtyre veçorive diagnostike, janë të pranishme një sërë problemesh të tjera jospecifike, si fobitë, çrregullime të ngrënies dhe të fjetjes, shpërthime temperamentale dhe agresion (i drejtuar nga vetja).

Çrregullim autistik

Infantil:
- autizem
- psikozë

Sindroma Kanner

Përjashton: psikopatinë autistike (F84.5)

F84.1 Autizëm atipik

Një lloj çrregullimi zhvillimor i vazhduar, që ndryshon nga autizmi i fëmijërisë ose nga mosha e shfaqjes ose në dështimin për të përmbushur të tre kriteret diagnostike. Kjo nën-kategori duhet të përdoret kur ka një zhvillim anormal, që është i pranishëm pas moshës 3 vjeçare, dhe ka një anomali që nuk demonstrohet mjaftueshëm në një ose dy zonat e psikopatologjisë që kerkohen për diagnozën e autizmit (d.m.th. ndërveprimi shoqëror reciprok, komunikimi, dhe një sjellje e kufizuar stereotipike e përsëritur) pavarësisht karakteristikave anormale në zonat e tjera. Autizmi atipik ngrihet më së shumti në individët e prapambetur, individët me një çrregullim zhvillimor specifik të rëndë dhe individë me çrregullim zhvillimor specifik të gjuhës receptive.

Psikoza atipike e fëmijërisë

Prapambetje mendore me veçori autistike

Përdorni kodet shtesë (F70-F79), nëse dëshirohet, për të treguar prapambetjen mendore.

F84.2 Sindromi i Rett

Një gjendje, deri tani e hasur tek vajzat, në të cilën një zhvillim i hershëm, në dukje normal, pasohet nga humbje e plotë ose e pjeshme e të folurit dhe aftësive lokomotore dhe përdorim të duarve, së bashku me ndalim të rritjes së kokës, me fillimin zakonisht në moshën nga 7 deri 24 muaj. Ka një humbje të lëvizjeve të qëllimta të duarve, lëvizje stereotipike të tyre, dhe hiperventilim. Zhvillimi shoqëror dhe loja janë të ndaluara, por interesi shoqëror duket i ruajtur. Ataksia dhe apraksia e trungut fillon të zhvillohet rreth moshës 4 vjeç dhe lëvizjet koreoathetoide pasojnë shumë shpejt. Prapambetja e thellë mendore është një rezultat i pashmangshëm.

F84.3 Çrregullim tjetër dezintegrues i fëmijërisë

Një çrregullim zhvillimor i qendrueshëm, që përcaktohet nga një periudhë zhvillimi tërësisht normal para fillimit të çrregullimit, pasuar me një humbje të zhvillimit të bërë në disa fusha zhvillimore në harkun e pak muajve. Kjo shoqërohet me një humbje të përgjithshme interesi ndaj ambientit, me manierizma motore të përsëritura stereotipike, dhe nga anomali autistike në ndërveprimin shoqëror dhe komunikim. Në disa raste, çrregullimi mund të tregohet se vjen për shkak të ndonjë encefalopatie shoqëruese, por diagnoza duhet të vihet mbi veçoritë e sjelljes.

Demencia infantile

Psikozë disintegrative

Sindroma Heller

Psikoza simbiotike

Përdorni kode shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar gjendjen neurologjike shoqëruese.

Përjashton: sindromën Rett (F84.2)

F84.4 Çrregullim me superaktivitet, i shoqëruar me prapambetje të zhvillimit mendor dhe lëvizje stereotipike

Një çrregullim i keqpërcaktuar, me një vlefshmëri nozologjike të paqartë. Kategoria është menduar për një grup fëmijësh me prapambetje të rëndë mendore (KI nën 35), që shfaqin probleme të mëdha në hiperaktivitet dhe në vëmendje, si dhe sjellje stereotipike. Ata duket se nuk përfitojnë nga barnat stimuluese (si përkundër ata me KI normal) dhe mund të shfaqin një reaksion disforik të rëndë (disa herë me prapambetje psikomotore) kur u jepen stimulantë. Në adoleshencë, rritja e aktivitetit

zëvendësohet me një ulje të tij (një model që nuk është i zakontë në fëmijë hiperkinetikë me inteligjencë normale). Ky sindrom shpesh shoqërohet me një sërë vonesash në zhvillim, qoftë specifike qoftë globale. Gjania e shtrirjes, se deri ku ky model sjelljeje është një funksion i KI të ulët ose i një dëmtimi organik të trurit, nuk është e njohur.

F84.5 **Sindroma Asperger**

Një çrregullim me vlefshmëri nozologjike të paqartë, që karakterizohet nga anomali cilësore të të njëjtit tip, si ndërveprimi shoqëror reciprok i autizmit, së bashku me një repertor të kufizuar dhe përsërites interesash dhe aktivitetesh. Ndryshon nga autizmi primar nga fakti që nuk ka vonesë të përgjithshme ose prapambetje në gjuhë apo zhvillim konjitiv. Ky çrregullim shoqërohet shpesh me ngathtësi të dukshme. Ka një tendencë të fortë që anomalitë të vazhdojnë deri në adoleshencë ose moshë të rritur. Episodet psikotike zakonisht ndodhin në fillim të moshës së rritur.

Psikopatia autistike

Çrregullimi skizoid i fëmijerisë

F84.8 **Çrregullime të tjera zhvillimore pervasive**

F84.9 **Çrregullim zhvillimor pervasiv, i paspecifikuar**

F88 Çrregullime të tjera të zhvillimit psikologjik

Përfshin: agnozinë zhvillimore

F89 Çrregullim i paspecifikuar i zhvillimit psikologjik

Përfshin: çrregullime zhvillimore NOS

Çrregullime të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë (F90–F98)

F90 Çrregullime hiperkinetike

Një grup çrregullimesh, që karakterizohen nga një fillim i hershëm (zakonisht në 5 vitet e para të jetës), mungesë të vazhdueshmërisë në aktivitete që kërkojnë përfshirje konjitive, dhe një tendencë për të lëvizur nga një aktivitet në një tjetër, pa i mbaruar ato me parë, së bashku me një aktivitet të çorganizuar, të keqregulluar dhe të tepërt. Shumë anomali të tjera janë shoqëruese. Fëmijët hiperaktive janë shpesh të pakujdesshem, impulsivë ose të prirur për aksidente, dhe shpesh bien pre e problemeve të disiplinës për shkak të shkeljes së pamenduar të rregullave sesa të shkeljes së tyre të qëllimtë. Marrëdhënia e tyre me të rriturit është e shpenguar, me një mungesë kujdesi dhe rezerve. Ata janë jopopullorë me fëmijët e tjerë dhe mund të bëhen të izoluar. Prekja e funksioneve konjitive nuk është e shpeshtë; vonesat në zhvillimin motor dhe të gjuhës janë të shpeshta në mënyrë joproporcionale.

Komplikacionet sekondare përfshijnë ato të sjelljes dissociale dhe të vetvlerësimit të ulur.

Përjashton: çrregullimet e ankthit (F41.-)
çrregullimet e humorit [afektive] (F30-F39)
çrregullimet zhvillimore të vazhduara (F84.-)
skizofreninë (F20.-)

F90.0 Çrregullim i aktivitetit dhe i vëmendjes

Defiçite të vëmendjes:

- çrregullim me hiperaktivitet
- çrregullim hiperaktiviteti
- sindroma me hiperaktivitet

Përjashton: çrregullimin hiperkinetik të shoqëruar me çrregullime të sjelljes (F90.1)

F90.1 Çrregullim hiperkinetik i sjelljes

Çrregullim hiperkinetik i shoqëruar me çrregullime të sjelljes

F90.8 Çrregullim tjetër hiperkinetik

F90.9 Çrregullim hiperkinetik, i paspecifikuar

Reaksioni hiperkinetik i fëmijërisë ose adoleshencës NOS

Sindroma hiper-reaktive NOS

F91 Çrregullime të sjelljes

Çrregullime që karakterizohen nga modele të përsëritura dhe persistente dissociale, agresive ose sfiduese. Këto sjellje duhet të arrijnë deri tek shkeljet e pritshmërive shoqërore të përshtatshme për moshën; duhet pra të jenë me të rënda se gabimet fëmijënore ose rebelimi i adoleshences dhe duhet të flasin për një model të qendrueshëm sjelljeje (6 muaj ose me tepër). Veçoritë e çrregullimit të sjelljes mund të jenë shenja të sëmundjeve (konditave) të tjera, ku duhet përcaktuar diagnoza e sëmundjes bazë.

Shembuj të sjelljeve, në të cilat bazohet diagnoza, përfshijnë nivele të rritura luftimi ose ngacmimi, dhunë ndaj njerëzve ose kafshëve, dëmtime të rënda ndaj pronës, zjarrvënie, vjedhje, mungesa në shkollë, largim nga shtëpia, zakonisht shpërthime të pakontrolluara dhe mosbindje. Çdonjë nga këto sjellje, nëse janë të dukshme, është e mjaftueshme për diagnozën, por jo veprimet dissociale të izoluara.

Përjashton: humorin [afektiv] (F30-F39)
çrregullimet zhvillimore të vazhduara (F84.-)
skizofreninë (F20.-)
kur shoqërohet me:

- çrregullime emocionale (F92.-)
- çrregullime hiperkinetike (F90.1)

F91.0 Çrregullim i sjelljes i mbyllur në kontekstin familjar

Çrregullime të sjelljes, që përfshijnë sjellje dissociale ose agresive (dhe jo thjesht kundërshtuese, sfiduese ose ndërprerëse), në të cilat sjellja anormale është tërësisht e lokalizuar në shtëpi dhe me ndërveprimet e anëtarëve të familjes së afërt ose brenda banesës. Çrregullimi kërkon që kriteret e përgjithshme të F91.- të plotësohen; edhe marrëdhëniet prind-fëmijë të prekura rëndë nuk janë të mjaftueshme për vënien e diagnozës.

F91.1 Çrregullim i pasocializuar i sjelljes

Çrregullim i karakterizuar nga kombinimi i vazhduar i sjelljeve agresive dhe dissociale (që plotëson kriteret e përgjithshme të F91.- dhe jo thjesht sjelljet kundërshtuese, sfiduese ose ndërprerëse) me anomali të rëndësishme të vazhduara në marrëdhënien e individit me fëmijë të tjerë.

Çrregullim i sjelljes, lloji solitar agresiv

Çrregullim agresiv jo i shoqërueshëm

F91.2 Çrregullim i socializuar i sjelljes

Çrregullimi përfshin sjellje dissociale ose agresive (që ploteson kriteret e përgjithshme të F91.- dhe jo vetëm sjelljet kundërshtuese, sfiduese ose ndërprerëse) që ndodhin në individë që janë përgjithësisht të integruar mirë në grupin e tyre shoqëror.

Çrregullim i sjelljes, lloji i grupit

Keqbërje në grup

Cënime në kontekstin e anëtarësisë në një bandë

Vjedhje në bashkëpunim me të tjerë

Braktisje e shkollës

F91.3 Çrregullim opozitar provokues

Çrregullim i sjelljes, që zakonisht haset tek fëmijët e vegjël, që karakterizohet së pari nga një sjellje dukshëm sfiduese, e pabindur dhe ndërprerëse që nuk ka qëllim keqbërës, ose format ektreme të çrregullimeve të sjelljes dissociale dhe agresive. Çrregullimi kërkon përmbushjen e kritereve të përgjithshme të F91.-; edhe vetë sjelljet e rënda çapkëne ose të këqija nuk janë të mjaftueshme për të vënë diagnozën. Kujdes duhet bërë para se të përdoret kjo kategori, veçanërisht me fëmijë pak të rritur, sepse çrregullimet e dukshme të sjelljes shoqërohen shpesh me sjellje agresive ose dissociale që shkon përtej sfidimit, mosbindjes apo ndërprerjes.

F91.8 Çrregullime të tjera të sjelljes

F91.9 Çrregullim i sjelljes, i paspecifikuar

Të fëmijërisë:

- çrregullim i sjelljes NOS
- çrregullim i qendrimit NOS

F92 Çrregullime të përziera të sjelljes dhe emocionale

Një grup çrregullimesh, që karakterizohen nga kombinimi i sjelljeve dissociale ose të mosbindjes, agresive dhe të vazhduara, me simptoma të dukshme të depresionit,

ankthit ose shqetësimeve të tjera emocionale. Duhet plotësuar kriteri për të dy çrregullimet e sjelljes së fëmijërisë (F91.-) dhe çrregullimeve emocionale të fëmijërisë (F93.-), ose diagnoza neurotike e të rriturit (F40-F48), ose e çrregullimit të humorit (F30-F39).

F92.0 Çrregullim depresiv i sjelljes

Kjo kategori kërkon kombinimin e çrregullimeve të sjelljes (F91.-) me humor dukshëm të depresuar (F32.-) në mënyrë të vazhduar, sikurse demonstrohet nga simptomat si gjendje e dëshpëruar, humbje e interesit dhe kënaqësisë në aktivitetet e zakonshme, vetëfajësimi dhe mungesa e shpresës; çrregullimet e gjumit ose të oreksit mund të jenë po ashtu të pranishme.

Çrregullime të sjelljes në F91.- të shoqëruara me çrregullime depresive në F32.-

F92.8 Të tjera çrregullime të përziera të sjelljes dhe emocionale

Kjo kategori kërkon kombinimin e çrregullimeve të sjelljes (F91.-) me simptoma emocionale të dukshme, si ankth, obsesion dhe kompulsion, depersonalizim ose derealizim, fobi ose hipokondriazë.

Çrregullime të sjelljes në F91.- të shoqëruara me:

- çrregullime emocionale në F93.-
- çrregullime neurotike në F40-F48

F92.9 Çrregullime të përziera të sjelljes emocionale, të paspecifikuara

F93 Çrregullime emocionale që shfaqen në mënyrë specifike në moshën e fëmijërisë

Kryesisht ekzagjerime në tendencat normale të zhvillimit sesa fenomene që janë cilësisht anormale në vetvete. Përshtatshmëria zhvillimore është përdorur si një veçori kryesore diagnostike në përcaktimin e dallimeve midis çrregullimeve emocionale, që fillojnë në fëmijëri, me çrregullime neurotike (F40-F48).

Përjashton: kur shoqërohen me çrregullime të sjelljes (F92.-)

F93.0 Çrregullim anksioz i ndarjes (veçimit) i moshës së fëmijërisë

Duhet vënë si diagnozë kur frika e ndarjes përbën fokusin e ankthit dhe kur një diagnozë e tillë ngrihet gjatë viteve të hershme të fëmijërisë. Dallon nga forma normale e ankthit nga ndarja, kur është e një shkalle (rëndese, severiteti) statistikisht të pazakontë (që përfshin një zgjatje jonormale përtej periudhes së zakonshme moshore) dhe kur është e shoqëruar me probleme të rëndësishme në funksionimin shoqëror.

Përjashton: çrregullimet e humorit [afektive] (F30-F39)
çrregullimet neurotike (F40-F48)
çrregullimin e ankthit fobik të fëmijërisë (F93.1)
çrregullimin e ankthit shoqëror të fëmijërisë (F93.2)

F93.1 Çrregullim anksioz fobik i moshës së fëmijërisë

Frikërat në fëmijëri, që tregojnë një specificitet për fazën e zhvillimit dhe rritje (deri diku) në shumicën e fëmijëve, por që deri diku janë anormale. Frikëra të tjera që dalin në fëmijëri, por që nuk janë pjesë normale e zhvillimit psikosocial (p.sh. agorafobia), duhet të kodohen nën kategorinë e duhur tek F40-F48.

Përjashton: çrregullimin e ankthit të gjeneralizuar (F41.1)

F93.2 Çrregullim anksioz social i moshës së fëmijërisë

Në këtë çrregullim ka një lodhje me të huajt dhe frikë sociale ose ankth kur takohen situata të reja, të çudishme ose kërcënuese. Kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur frikëra të tilla shfaqen qysh në vitet e hershme dhe janë të pazakonta si në shkallë ashtu dhe në problemet e funksionimit shoqëror.

Çrregullim i shmangies në fëmijëri ose adoleshencë

F93.3 Çrregullime rivaliteti me të afërmit

Disa gradë të çrregullimit emocional, që pasojnë lindjen e një të afërmi më të ri që tregohet nga shumica e fëmijëve të vegjël. Rivaliteti mes të afërmve duhet të diagnostikohet vetëm nëse ka një vazhdueshmëri të çrregullimit, që është statistikisht i pazakontë dhe shoqërohet me anomali të ndërveprimit shoqëror.

Xhelozia e të afërmve

F93.8 Të tjera çrregullime emocionale të moshës së fëmijërisë

Çrregullime të identitetit

Çrregullime të ankthit me të lartë

Përjashton: çrregullim të identitetit gjinor të fëmijërisë (F64.2)

F93.9 Çrregullim emocional i moshës së fëmijërisë, i paspecifikuar

F94 Çrregullime të funksionimit social që shfaqen në mënyrë specifike në moshën e fëmijërisë dhe atë të adoleshencës

Një grup deri diku heterogjen sëmundjesh, që kanë të përbashkët anomali në funksionimin shoqëror, që fillojnë në periudhën e zhvillimit, por që (në dallim nga çrregullimet zhvillimore të qendrueshme) nuk karakterizohen më së pari nga një paaftësi shoqërore konstitucionale e dukshme apo një defiçit që mbizotëron të gjitha fushat e funksionimit. Në shumë raste, shtrembërimet ose privacionet ambientale të rënda luajnë një rol të rëndësishëm në etiologji.

F94.0 Mutizëm elektiv

Karakterizohet nga një selektivitet i përcaktuar në të folur, i tillë që fëmija demonstron një kompetencë gjuhe në disa situata, por dështon të flasë në situata të tjera. Çrregullimi është zakonisht i shoqëruar me veçori të dukshme personaliteti, që përfshijnë ankth, tërheqje, sensitivitet ose rezistencë.

Mutizëm selektiv

Përjashton: çrregullime zhvillimore të vazhduara (F84.-)

skizofreninë (F20.-)

çrregullime zhvillimore specifike të të ligjëratës dhe gjuhës (F80.-)

mutizmin e përkohshëm si pjesë e ankthit të ndarjes tek fëmijët e vegjël (F93.0)

F94.1 Çrregullim reaktiv i dashurisë (lidhjes) i moshës së fëmijërisë

Fillon në 5 vitet e para të jetës dhe karakterizohet nga anomali të qendrueshme në modelin e marrëdhënieve shoqërore të fëmijës që shoqërohen me çrregullime shoqërore dhe që janë reaktive ndaj ndryshimeve në rrethanat ambientale (p.sh. frikë dhe hipervigjilencë, ndërveprim shoqëror i varfër me shokët, agresion ndaj vetes dhe të tjerëve, dëshpërim, dhe mungesë rritje në shumë raste). Sindroma ndodh si një rezultat direkt i një negligjence prindërore, abuzimi ose keqkujdesje të rëndë.

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi për të identifikuar dështimin e rritjes ose zhvillimit.

Përjashton: sindromën Asperger (F84.5)

çrregullimin e të bashkangjiturit të pafrenuar në fëmijëri (F94.2)

sindromat e keqtrajtimit (T74.-)

variacionet normale në modelet e bashkangjitjes selektive

abuzimin seksual ose fizik në fëmijëri, që shpie në probleme psikosociale (Z61.4-Z61.6)

F94.2 Çrregullim i papërmbajtur i dashurisë (lidhjes) i moshës së fëmijërisë

Një model i funksionimit shoqëror anormal, që shfaqet në 5 vitet e para të jetës dhe, që ka tendencë të vazhdojë, pavarësisht ndryshimeve të dukshme në rrethanat ambientale, p.sh. sjellje joselektive të bashkangjitjes së fokusuar, sjellje që kërkon vemendje dhe është shumë miqësore pa dallim, ndërveprim i keqrregulluar me shokët, dhe në vartësi të rrethanave mund të ketë çrregullime shoqëruese të emocioneve ose sjelljes.

Psikopatia me mungesë ndjenjash

Sindroma institucionale

Përjashton: sindromën Asperger (F84.5)

hospitalizimin e fëmijëve (F43.2)

çrregullimet hiperkinetike (F90.-)

çrregullimin e bashkangjitjes reaktive tek fëmijët (F94.1)

F94.8 Të tjera çrregullime të funksionimit social të moshës së fëmijërisë

F94.9 Çrregullim i funksionimit social i moshës së fëmijërisë, i paspecifikuar

F95 Çrregullime me tike nervore

Sindroma, në të cilat manifestimi kryesor është tiku. Një tik është një lëvizje motore e pavullnetshme, e shpejtë, e përsëritur, jo ritmike (që zakonisht përfshin një grup muskujsh të përcaktuar) ose vokalizime që janë të papritura dhe pas asnjë qëllim të caktuar. Tiket manifestohen si të parezistueshëm, por zakonisht mund të supresohen për periudha të caktuara kohe, keqsohen nga stresi dhe zhduken gjatë gjumit. Tiket motore më të përhapur janë rrahja e qepallave, lëvizjet e qafës, lëvizjet e shpatullave dhe shtrembërimet e fytyrës. Tike vokale të thjeshta përfshijnë pastrimin e grykës,

lehjen, marrjen erë dhe fishkëllimin. Tiket e zakonshme komplekse përfshijnë goditjen e vetes, kërcimin, kërcimin pupthi. Tiket vokale komplekse përfshijnë përsëritjen e fjalëve të caktuara dhe disa herë përdorimin e përsëritur të fjalëve të veçanta, dhe shpeshherë të papranueshme shoqërisht (fjalë të pista) (koprolali) ose përsëritjen e fjalëve të veta apo tingujve të vet (palilali).

F95.0 Tik kalimtar

Përmbush kriteret e përgjithshme të çrregullimit të tikut, por nuk zgjat me shumë së 12 muaj. Tiku është në formën e rrahjes së qepallave, shenjave me fytyrë ose lëvizjeve të kokës.

F95.1 Tik motor ose vokal kronik

Përmbush kriteret e përgjithshme të çrregullimit të tikut, në të cilin ka tike motore ose vokale (por jo në të njëjtën kohë), që mund të jenë të vetëm ose të shumtë (por më tepër të shumtë) dhe që zgjasin më shumë së 12 muaj.

F95.2 Tik i kombinuar vokal dhe motorik multipël (de la Tourette)

Një formë çrregullimi tiku, në të cilin ka pasur një ose shumë tike motore ose vokale, të cilët nuk kanë ndodhur në të njëjtën kohë. Çrregullimi zakonisht përkeqsohet gjatë adoleshencës dhe vazhdon deri në moshë të rritur. Tiket vokale janë të shumtë, me shpërthime vokale të përsëritura, pastrim të grykës ose hungërima, dhe mund të ketë përmendje të fjalëve ose shprehjeve të pista. Disa herë ka një ekopraksi të gjesteve, e cila mund të jetë e natyrës së fjalëve të pista (kopropraksi).

F95.8 Të tjera tike

F95.9 Tik, i paspecifikuar

Tiku NOS

F98 Çrregullime të tjera të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë

Një grup heterogjen çrregullimesh, që ndajnë karakteristikat e një fillimi në fëmijëri, por që ndryshojnë në shumë aspekte. Disa nga këto gjendje përfaqësojnë sindroma të mirëpërcaktuara, ndërkohë që të tjerat nuk janë më tepër se simptoma komplekse, që kanë nevojë të përfshihen për shkak të frekuences së tyre dhe lidhjes me problemet psikosociale, si dhe sepse ato nuk mund ta kenë këtë përfshirje në sindroma të tjera.

Përjashton: momentet e mbajtjes së frymës (R06.8)
çrregullimet e identitetit të gjinisë të fëmijërisë (F64.2)
sindromën Kleine-Levin (G47.8)
çrregullimet obsesivo-kompulsive (f42.-)
çrregullimet e gjumit për shkaqe emocionale (F51.-)

F98.0 Enurezë jo-organike

Një çrregullim, që karakterizohet nga bërja e urinës ditën ose natën, që është anormale në lidhje me moshën mendore të individit, dhe që nuk është pasojë e humbjes së kontrollit të fshikëzës urinare ose e ndonjë çrregullimi tjetër neurologjik, si krizat epileptike, apo anomalitë strukturore të traktit urinar. Eneureza mund të jetë e

pranishme qysh nga lindja ose mund të vijë si pasojë e një periudhe kontrolli të fituar të fshikëzës. Eneureza mund ose jo të jetë e shoqëruar me një çrregullim më të gjerë emocional ose të sjelljes.

Eneureza (primare)(sekondare) me origjinë jo-organike

Eneureza funksionale

Eneureza psikogjenike

Inkontinenca urinare me origjinë jo-organike

Përjashton: eneurezën NOS (R32)

F98.1 Enkoprezë jo-organike

Dalje e përsëritur e vullnetshme ose jo e feçeve, zakonisht me konsistencë normale ose të përafërt, në vende jo të përshtatshme për këtë qëllim në ambientin e vet socio-kulturor të individit. Gjendja mund të paraqitet si një vazhdim i një inkontinence infantile normale, mund të ketë një humbje të kontinencës, që pason një lëvizje të zorrëve, ose mund të ketë një depozitim të qëllimshëm të feçeve në vende të papërshtatshme, pavarësisht një kontrolli normal fiziologjik të zorrëve. Gjendja mund të ndodhë si një çrregullim monosimptomatik, ose mund të jetë pjesë e një çrregullimi më të gjerë, veçanërisht një çrregullimi emocional (F93.-) ose një çrregullimi të sjelljes (F91.-).

Enkoprezë funksionale

Inkontinencë e feçeve me origjinë jo-organike

Enkoprezë psikogjenike

Përdorni kode shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar shkaqet nëse ka një konstipacion bashkë-ekzistues

Përjashton: enkoprezën NOS (R15)

F98.2 Çrregullim i të ushqyerit i periudhës infantile e i moshës së fëmijërisë

Një çrregullim i të ushqyerit, me manifestime të ndryshme, zakonisht specifike në periudhën e foshnjërisë dhe fëmijërisë së hershme. Përfshin zakonisht refuzimin e ushqimit ose trille (naze) ndaj një ushqimi të mjaftueshëm, një kujdestari kompetent, në kuadrin e mungesës të një sëmundje organike. Mund të ketë ose jo fiksim tek nxjerrja (nxjerrje e vazhdueshme pa nauze apo sëmundje gastro-intestinale).

Çrregullimi i nxjerrjes së ushqimit tek fëmijët e vegjël

Përjashton: anoreksinë nervore dhe çrregullime të tjera të ngrënies (F50.-)

të ushqimit (të të ushqyerit):

- vështirësi dhe keqmenaxhim (R63.3)
- probleme me të porsalindurin (P92.-)

Pika-n infantile (=foshnjore) ose të fëmijërisë (F98.3)

F98.3 Pica (pika) e periudhës foshnjore dhe e moshës së fëmijërisë

Ngrënia e vazhduar e substancave jo-ushqimore (si dhé, copa boje nga muri, etj). Mund të ndodhë si një nga shumë simptomat e një çrregullimi psikiatrik të gjerë (si autizmi), ose si një sjellje psikopatologjike relativisht të izoluar; vetëm kjo e fundit është klasifikuar këtu. Fenomeni është më i shpeshtë në fëmijët e sëmurë mendorë, dhe

nëse prapambetja mendore është gjithashtu e pranishme, F70-F79 duhet të perzgjidhet si diagnoza kryesore.

F98.4 Çrregullime sterieotipike të lëvizjeve

Lëvizje të vullnetshme, të përsëritura, stereotipike, jofunksionale (dhe shpesh ritmike), që nuk formojnë një pjesë të një gjendje psikiatrike ose neurologjike të njohur. Kur lëvizje të tilla ndodhin si simptoma të një çrregullimi tjetër, vetëm çrregullimi i përgjithshëm duhet koduar. Lëvizjet që janë të një varieteti jo-vetë-dëmtues përfshijnë: lëvizjen e trupit, lëvizjen e kokës, shkuljen e leshrave, manierizmat me lëvizje të gishtave, dhe përplasjet e duarve. Sjellja stereotipike e vetëdëmtimit përfshin goditjet e kokës, qëllimin e fytyrës, goditjen e syve dhe kafshimin e duarve, buzëve dhe pjesëve të tjera të trupit. Të gjitha çrregullimet e lëvizjeve stereotipike ndodhin më së shumti në lidhje me prapambetjen mendore (kur ndodh kështu, të dyja duhen regjistruar). Nëse goditja e syve ndodh në fëmijë me probleme të shikimit, të dyja duhen koduar: goditja e syve nën këtë kategori dhe problemet e shikimit nën kodin e duhur somatik.

Çrregullim i zakonit/stereotipik

Përjashton: lëvizje të pavullnetshme jonormale (R25.-)

çrregullime të lëvizjes me origjinë organike (G20-G25)

kafshim të thonjve (F98.8)

pastrimin e hundëve (F98.9)

stereotipí, që janë pjesë e një gjendje psikiatrike më të gjerë (F00-F95)

thithjen e gishtit (F98.8)

çrregullime të tikut (F95.-)

trikotilomaninë (F63.3)

F98.5 Belbëzim

Ligjeratë që karakterizohet nga përsëritja e shpeshtë apo zgjatja e tingujve ose zanoreve ose fjalëve, ose me hezitime të shpeshta apo pauza që ndërpresin rrjedhën ritmike të ligjëratës. Duhet të klasifikohet si një çrregullim vetëm në rast se serioziteti i saj është i rritur mjaftueshëm sa ndërpret rrjedhën ritmike të ligjëratës.

Përjashton: copëzimin e ligjëratës (F98.6)

çrregullimet e tikut (F95.-)

F98.6 Copëzim i (thyerje e) ligjëratës (të ligjëruarit, ligjërimit)

Një ritëm i lartë i të ligjëruarit (folurit) me thyerje të rrjedhshmërisë, por pa hezitime ose përsëritje, me një rëndesë (severitet, ashpersi) që çon në ulje të kuptimit të ligjëratës. Ligjërata është e copëtuar dhe disritmike, me shpërthime të shpejta, që përgjithësisht përfundojnë me modele zakonisht të gabuara të frazeologjisë.

Përjashton: mbatjen e gojës (F98.5)

çrregullime të tikut (F95)

F98.8 Të tjera çrregullime të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në moshën e fëmijërisë dhe të adoleshencës

Çrregullime të mungesës së përqendrimit pa hiperaktivitet

Masturbim i tepërt

Kafshim i thonjve
Pastrimi i hundëve
Thithja e gishtit

F98.9 **Çrregullime të paspecifikuara të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në moshën e fëmijërisë dhe të adoleshencës**

Çrregullim mendor i paspecifikuar (F99)

F99 **Çrregullim mendor, jo i përshkruar ndryshe**

Përfshin: sëmundjet mendore NOS
Përjashton: çrregullimet mendore organike NOS (F06.9)

KAPITULLI VI

Sëmundjet e Sistemit Nervor (G00–G99)

Përjashton: gjendje të caktuara që vijnë nga periudha perinatale (P00-P96)
disa sëmundje infeksioze dhe parazitare (A00-B99)
komplikime të shtatzëanisë, lindjes dhe periudhes pas lindjes (O00-O99)
keqformime të lindura, deformime dhe anomali të kromozomeve (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, nutricionale, dhe metabolike (E00-E09)
dëmtime, helmime dhe pasoja të caktuara nga shkaqe të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptomat, shenjat dhe gjetjet klinike dhe laboratorike anormale, jo të klasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull përmbledh blloqet e mëposhtëme:

G00–G09	Sëmundjet inflamatore të sistemit nervor
G10–G13	Atrofitë sistemike që prekin më parë sistemin nervor qendror (SNQ)
G20–G26	Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve
G30–G32	Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor
G35–G37	Sëmundjet demielinizuese të SNQ
G40–G47	Çrregullime paroksizmale episodike
G50–G59	Çrregullime të nervave, të radikseve dhe të pleksuseve
G60–G64	Polineuropatitë dhe çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik
G70–G73	Sëmundjet e lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve
G80–G83	Paraliza cerebrale dhe sindroma të tjera paralitikë
G90–G99	Çrregullime të tjera të sistemit nervor

Kategoritë me yll për këtë kapitull janë si vijon:

G01*	Meningit në sëmundje të tjera bakteriale të klasifikuara diku tjetër
G02*	Meningit në sëmundje të tjera infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër
G05*	Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G07*	Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G13*	Atrofi sistemike që prekin më parë SNQ, në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G22*	Parkinsonizëm në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G26*	Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G32*	Çrregullime të tjera degjenerative të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G46*	Sindroma vaskularë të trurit në sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I67†)
G53*	Çrregullime të nervave kranialë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G55*	Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G59*	Mononeuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G63*	Polineuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G73*	Çrregullime të lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G94*	Çrregullime të tjera të trurit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G99*	Çrregullime të tjera të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sëmundjet inflamatore të sistemit nervor (G00–G09)

G00 Meningit bakterial i paklasifikuar diku tjetër

Përfshin: araknoiditin, leptomeningitin, meningitin, pakimeningitin — bakterial

Përjashton: bakterial:
- meningoencefalitin (G04.2)
- meningomielitin (G04.2)

G00.0 Meningit nga hemofilus

Meningit nga *Haemophilus influenzae*

G00.1 Meningit nga pneumokoku

G00.2 Meningit nga streptokoku

G00.3 Meningit nga stafilokoku

G00.8 Tjetër meningit bakterial

Meningit nga:
- *Escherichia coli*
- bacili Friedländer
- *Klebsiella*

G00.9 Meningit bakterial i paspecifikuar

Meningit:
- purulent NOS
- piogjenik NOS
- supurativ NOS
-

G01* Meningit në sëmundje të tjera bakteriale të klasifikuara diku tjetër

Përfshin: meningitin (në):
- antraks (A22.8†)
- gonokokal (A58.8†)
- leptospirozë (A27.-†)
- listerial (A32.†)
- sëmundjen Lyme (A69.2†)

- meningokokal (A39.0†)
- neurosifiliz (A53.1†)
- infeksione nga *Salmonela* (A02.2†)
- sifilis:
  - kongjenital (A50.4†)
  - sekondar (A51.4†)
- tuberkuloz (A17.0†)
- ethe tifoide (A01.0†)

Përjashton: meningoencefalitin dhe meningomielitin në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund (G05.0*)

G02* Meningit në sëmundje të tjera infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër

Përjashton: meningoencefalitin dhe meningomielitin në infeksione të tjera dhe sëmundje parazitike të klasifikuara tjetërkund (G05.1-G05.2*)

G02.0*Meningit në sëmundje virale të klasifikuara diku tjetër

Meningit (nga):

- adenoviral (A87.1†)
- enteroviral (A87.0†)
- herpesviral [herpes simplex] (B00.3†)
- mononukleoza infective (B27.-†)
- fruthi (B05.0†)
- shytat (=parotiti epidemik) (B26.1†)
- rubeola (B06.0†)
- varicela (B01.0†)
- zoster (B02.0†)

G02.1* Meningit në mukozë

Meningit (në):

- nga *Candida* (B37.5†)
- koksidiodomykozë (B38.4†)
- kriptokoksik (B45.4†)

G02.8* Meningit në sëmundje të tjera të specifikuara infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër

Meningit:

- nga tripanosomiaza afrikane (B56.-†)
- në sëmundjen Chagas (kronike) (B57.4†)

G03 Meningit nga shkaqe të tjera dhe të paspecifikuara

Përfshin: araknoiditin
leptomeningitin
meningitin
pakimeningitin
nga shkaqe të tjera dhe të paspecifikuara

Përjashton: meningoencefalitin (G04.-)
meningomielitin (G04.-)

G03.0 Meningit jo-piogenik

Meningtiti jo-bakterial

G03.1 Meningit kronik

G03.2 Meningiti rrekurent beninj

G03.8 Meningit nga shkaqe të tjera të specifikuara

G03.9 Meningit, i paspecifikuar

Araknoiditi (spinal) NOS

G04 Encefalit, mielit dhe encefalomielit

Përfshin: mielitin ngjitës (=ascendent) akut
meningoencefalitin
meningomielitin

Përjashton: encefalomielitin mialgjik beninj (G93.3)
encefalopatinë:
- NOS (93.4)
- alkoolike (G31.2)
- toksike (G92)

sklerozën multiple (G35)
mielitin:
- transvers akut (G37.3)
- subakut nekrotizant (G37.4)

G04.0 Encefalit i desiminuar akut

Encefaliti
Encefalomieliti
pas immunizimit

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar vaksinën.

G04.1 Paraplegji spastike tropikale

G04.2 **Meningoencefalit dhe meningomielit, i paklasifikuar diku tjetër**

G04.8 **Tjetër encefalit, mielit dhe encefalomielit**

Encefalit postinfeksioz dhe encefalomielit NOS

Përdorni kodet shtesë, nese deshironi, për të identifikuar kriza epileptike të asocijuara (G40.-)

G04.9 **Encefalit, mielit dhe encefalomielit, i paspecifikuar**

Ventrikuliti (cerebral) NOS

G05* **Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Përfshin: meningoencefalitin dhe meningomielitin në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

G05.0* **Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje bakteriale të klasifikuara diku tjetër**

Encefaliti, mieliti ose encefalomieliti:

- listerial (A32.1†)
- meningokokal (A39.8†)
- sifilitik
  - kongjenital (A50.4†)
  - i vonë (A52.1†)
- tuberkular (A17.8†)

G05.1* **Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje virale të klasifikuara diku tjetër**

Encefaliti, mieliti ose encefalomieliti (nga):

- adenoviral (A85.1†)
- citomegaloviral (B25.8†)
- enteroviral (A85.0†)
- herpesviral [herpes simplex] (B00.4†)
- gripi
  - virusi sezonal i identifikuar i gripit (J10.8†)
  - Virus i paidentifikuar i gripit (J11.8†)
  - virusi zoonotik ose pandemik i identifikuar i gripit (J09†)
- fruthi (B05.0†)
- shytat (=parotiti epidemik) (B26.2†)
- pas lijës së dhenve (=varicela) (B01.1†)
- rubeola (B06.0†)
- zoster (B02.0†)

G05.2* **Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje infektive e parazitare, të klasifikuara diku tjetër**

Encefaliti, mieliti ose encefalomieliti (nga):

- tripanosomiaza afrikane (B56.-†)
- sëmundja Chagas (kronike) (B57.4†)
- neglariaza (B60.2†)
- toksoplazmoza (B58.2†)

Meningoencefaliti eozinofilik (B83.2†)

G05.8* **Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje të tjera, të klasifikuara diku tjetër**

Encefaliti ne lupusin eritematoz sistemik (M32.1†)

G06 Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinale

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshirohet, për të identifikuar agjentët infektivë.

G06.0 **Absces dhe granulomë intrakraniale**

Absesi (embolik) (i):

- trurit (çdo pjesë)
- cerebellar
- cerebral
- otogjenik

Abscesi intrakranial ose granuloma

- epidurale
- ekstradurale
- subdurale

G06.1 **Absces dhe granulomë intraspinale**

Abscesi (embolik) i shtyllës kurrizore [çdo pjesë]:

Abscesi intrakranial ose granuloma

- epidurale
- ekstradurale
- subdurale

G06.2 **Absces ekstradural dhe subdural, i paspecifikuar**

G07* Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Përfshin: abscesin e trurit:

- amebik (A06.60†)
- gonokoksik (A54.8†)
- tuberkular (A17.8†)

shistosomiazën granulare të trurit (B65.- †)

tuberkuloma e:

- trurit (A17.8†)
- meningeve (A17.1†)

G08 Flebit dhe tromboflebit intrakranial dhe intraspinal

Përfshin: septik/e:

- embolizmin
- endoflebitin
- flebitin
- tromboflebitin
- trombozën

Përjashton: flebitin dhe tromboflebitin intrakranial

- që komplikojnë:
  - abortin, shtatzënine molare dhe ektopike (O00-O07, O08.7)
  - shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes (O22.5, O87.3)
- jopiogjenik në natyrë (I67.6)

febitin dhe tromboflebitin jopiogjenik intraspinal (G95.1)

G09 Sekela të sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror

Shënim: Kategoria G09 përdoret për të treguar gjendje, klasifikimi primar i të cilave është tek G00-G08 (d.m.th. duke përjashtuar ato që kanë një yll (*)) si shkak të pasojave që klasifikohen tjetërkund. Këto 'pasoja' përfshijnë gjendje, të cilat janë të përcaktuara si efekte të vona, ose që janë të pranishme për një vit ose me shumë pas shfaqjes së gjendjes shkaktare. Për përdorimin e kësaj kategorie, iu duhet referuar udhezuesve dhe rregullave të kodimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në Vëllimin 2.

Nuk është për t'u përdorur për sëmundjet inflamatore kronike të sistemit nervor qendror. I kodoni ato në sëmundjet inflamatore aktuale të sistemit nervor qendror.

Atrofitë sistemike që prekin më parë sistemin nervor qendror
(G10–G13)

G10 **Sëmundje e Huntington**

Përfshin: korean Huntington

G11 **Ataksia hereditare**

Përjashton: paralizën cerebrale (G80.-)
neuropatinë idiopatike dhe hereditare (G60.-)
çrregullimet metabolike (E70-E90)

G11.0 **Ataksia kongjenitale joprogresive**

G11.1 **Ataksia cerebelare e hershme**

Shënim: Fillimi është zakonisht para moshës 20 vjeç.

Fillim i hershem i ataksise cerebelare me:

- dridhje esenciale
- mioclonus [ataksia Hunt]
- reflekse të ruajtura tendinare

Ataksia Friedrich (autozomale recesive)

Ataksia spinocerebelare recesive e lidhur me kromozomin X

G11.2 **Ataksia cerebelare e vonëshme**

Shënim: Fillimi është zakonisht pas moshes 20 vjeç.

G11.3 **Ataksia cerebelare me rigjenerim të mangët të AND**

Ataksia telangiektazia [Louis-Bar]

Përjashton: sindromën Cockayne (Q87.1)
kserodermën pigmentoze (Q82.1)

G11.4 **Paraplegjia spastike hereditare**

G11.8 **Tjetër ataksi hereditare**

G11.9 **Ataksi hereditare e paspecifikuar**

Hereditar/e cerebelar/e:

- ataksia NOS
- degjenerimi
- sëmundja
- sindroma

G12 Atrofi muskulare spinale dhe sindromat përkatës

G12.0 Atrofi muskulare spinale infantile, tipi I (Werdnig-Hoffman)

G12.1 Tjetër atrofi muskulare spinale e trashëguar

Paraliza bulbare progresive e fëmijërisë [Fazio-Londe]

Atrofia muskulare spinale:

- forma e të rriturit
- forma e fëmijërisë, lloji II
- distale
- forma juvenile, lloji III [Kugelberg-Welander]
- forma skapuloperoneale

G12.2 Sëmundje e neuroneve motore

Sëmundja e neuronit motor familjar

Skleroza laterale:

- amiotrofike
- primare

Progresive:

- paraliza bulbare
- atrofia muskulare spinale

G12.8 Të tjera atrofi muskulare spinale dhe sindromat përkatës

G12.9 Atrofi muskulare spinale e paspecifikuar

G13* Atrofi sistemike që prekin më parë SNQ, në sëmundje të paklasifikuara diku tjetër

G13.0* Neuromiopati dhe neuropati paraneoplastike

Neuromiopatia karcinomatoze (C00-C97†)

Neuropatia paraneoplastike sensoriale [Denny-Brown] (C00-D48†)

G13.1* Atrofi tjetër sistemike që prek më parë SNQ, në sëmundje neoplastike

Neuropatia paraneoplastike limbike (C00-D48†)

G13.2* Atrofi sistemike që prek më parë SNQ, në miksedemë (E00.1†, E 03.– †)

G13.8* Atrofi sistemike që prek më parë SNQ, në sëmundje të klasifikuare diku tjetër

G14 Sindroma post-polio

Përfshin: sindromën mielitike post-polio
Përjashton: pasojat (sekelat) e poliomelitit (G91)

Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve (G20–G26)

G20 Sëmundja e Parkinson

Përfshin: hemiparkinsonizmin
paralizën agitans
parkinsonizmin ose sëmundjen e Parkinsonit:
- NOS
- idiopatik
- primar

G21 Parkinsonizëm sekondar

G21.0 Sindrom neuroleptik malinj

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G21.1 Tjetër sindrom parkinsonik sekondar i shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G21.2 Parkinsonizëm sekondar nga agjentë të tjerë të jashtëm

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G21.3 Parkinsonizëm postencefalitik

G21.4 Parkinsonizëm vaskular

G21.8 Tjetër parkinsonizëm sekondar

G21.9 Parkinsonizëm sekondar, i paspecifikuar

G22* Parkinsonizëm në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Përfshin: parkinsonizmin sifilitik (A52.1†)

G23 Sëmundje të tjera degjenerative të ganglioneve bazale

G23.0 **Sëmundja e Hallervorden-Spatz**

Degjenerimi palidal pigmentar

G23.1 **Oftalmoplegjia supranukleare progresive (Steele-Richardson-Olszewski)**

Paraliza supranukleare progresive

G23.2 **Atrofi sistemike e shumëfishtë, lloji parkinsonian [MSA-P]**

G23.3 **Atrofi sistemike e shumëfishtë, lloji cerebelar [MSA-C]**

G23.8 **Të tjera sëmundje degjenerative të paspecifikuara të ganglioneve bazale**

Kalcifikimi i ganglioneve bazale

Hipotensioni ortostatik neurogjenik [Shy-Drager]

Përjashton: hipotensionin ortostatik NOS (I95.1)

G23.9 **Sëmundje degjenerative të paspecifikuara të ganglioneve bazale**

G24 Distoni

Përfshin: dikinezinë

Përjashton: paralizën cerebreale athetoide (G80.3)

G24.0 **Distoni e shkaktuar nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G24.1 **Distoni idiopatike familiar**

Distonia idiopatike NOS

G24.2 **Distoni idiopatike jofamiliare**

G24.3 **Tortikolis spazmatik**

Përjashton: tortikolis NOS (M43.6)

G24.4 **Distoni orofaciale idiopatike**

Diskinezia orofaciale

G24.5 **Blefarospazëm**

G24.8 **Distoni të tjera**

G24.9 **Distoni e paspecifikuar**

Diskinezia NOS

G25 Çrregullime të tjera ekstrapiramidale të lëvizjeve

G25.0 **Tremor esencial**

Tremori familjar

Përjashton: tremorin NOS (R25.1)

G25.1 **Tremor nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G25.2 **Forma të tjera të specifikuara të tremorit**

Tremori intencional

G25.3 **Mioklonus**

Mioklonus nga barnat

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

Përjashton: miokiminë faciale (G51.4)

epilepsinë mioklonike (G40.-)

G25.4 **Korea nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G25.5 **Formë tjetër e Koreas**

Korea NOS

Përjashton: korea NOS me përfshirje të zemres (I02.0)

korea Huntington (G10)

korea reumatike (I02.-)

korea Sydenham (I02.0)

G25.6 **Tike nga medikamentet dhe tike të tjera me origjinë organike**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

Përjashton: sindromën Tourette (F95.2)

tikun NOS (F95.9)

G25.8 **Të tjera çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve, të specifikuara**

Akatizia (nga barnat) (nga trajtimi)

Sindroma e këmbës së lëvizshme

Sindrom Stiff-man

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G25.9 **Çrregullim ekstrapiramidal i lëvizjeve, i paspecifikuar**

G26* Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor (G30–G32)

G30 **Sëmundja e Alzheimer (=Sëmundja Alzheimer)**

Përfshin: format senile dhe presenile

Përjashton: senil/e:
- degjenerimin e trurit NEC (G31.1)
- demencien NOS (F03)

senilitetin NOS (R54)

G30.0 **Sëmundje Alzheimer me shfaqje të hershme**

Shenim: fillimi para moshës 65 vjeç

G30.1 **Sëmundje Alzheimer me shfaqje të vonshme**

Shenim: fillimi pas moshës 65 vjeç

G30.8 **Tjetër sëmundje e Alzheimer**

G30.9 **Sëmundje e Alzheimer, e paspecifikuar**

G31 **Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër**

Përjashton: sindromën Reye (G93.7)

G31.0 **Atrofi në formë rrethore**

Demencia frontotemporale

Sëmundja e Pick

Afazia progresive e izoluar

G31.1 **Degjenerim senil i trurit, i paklasifikuar diku tjetër**

Përjashton: sëmundjen Alzheimer (G30.-)

senilitetin NOS (54)

G31.2 **Degjenerim i sistemit nervor nga alkooli**

Alkoolik/e:
- cerbelar
  - ataksia
  - degjenerimi
- degjenerimi cerebral
- encefalopatia

Disfunksioni i sistemit nervor autonom nga alkooli

G31.8 **Të tjera sëmundje degjenerative të sistemit nervor, të specifikuara**

Degjenerimi i materies gri [Alpers]

Trupat e Lewis (demencia)(sëmundja) (F02.9*)

Encefalopatia nekrotizante subakute [Leigh]

G31.9 **Sëmundje degjenerative e sistemit nervor, e paspecifikuar**

G32* **Çrregullime të tjera degjenerative të sistemit nervor, në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

G32.0* **Degjenerim subakut i kombinuar i medulës spinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Përjashton: degjenerimin subakut të shtyllës kurrizore në defiçiencën e vitaminës B12 (E53.8†)

G32.8* **Të tjera çrregullime degjenerative të specifikuara të sistemit nervor, në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Sëmundjet demielinizuese të SNQ (G35–G37)

G35 **Skleroza multiple**

Përfshin: sklerozën multiple (të):

- NOS
- medulës oblongate
- kordës
- përhapur
- gjeneralizuar

G36 **Tjetër demielinizim i diseminuar akut**

Përjashton: encefalitin postinfeksion dhe encefalomielitin NOS (G04.8)

G36.0 **Neuromielit optik (Devic)**

Demielinimi në neuritin optik

Përjashton: neuritin optik NOS (H46)

G36.1 **Leukoencefalit hemorragjik akut dhe subakut**
G36.8 **Tjetër demielinizim i diseminuar akut, i specifikuar**
G36.9 **Demielinizim i diseminuar akut, i paspecifikuar**

G37 **Sëmundje të tjera demielinizuese të SNQ**

G37.0 **Sklerozë difuze**
Encefaliti periaksial
Sëmundja Schilder
Përjashton: adrenoleukodistrofinë [Addison-Schilder] (E71.3)
G37.1 **Demielinizim qendror i korpusit kalloz**
G37.2 **Mielinolizë pontine qendrore**
G37.3 **Mielit transversal akut në sëmundje demielinizuese të SNQ**
Mieliti transvers akut NOS
Përjashton: sklerozën multiple (G35)
neuromielitin optik [Devic] (G36.0)
G37.4 **Mielit nekrotizant subakut**
G37.5 **Sklerozë koncentrike (Balo)**
G37.8 **Të tjera sëmundje demielinizuese të SNQ**
G37.9 **Sëmundje tjetër demielinizuese e SNQ, e paspecifikuar**

Çrregullime paroksizmale episodike (G40–G47)

G40 **Epilepsi**
Përjashton: sindromën Landau-Kleffner (F80.3)
krizën (epiletike) NOS (R56.8)
gjendja epileptike
paralizën e Todd

G40.0 **Epilepsi idiopatike e lidhur me lokalizimin (fokal) (parcial) dhe sindroma epileptike me përfshirje të shfaqjes së lokalizuar**
Epilepsia beninje e fëmijërisë me rritje në EEG centrotemporale
Epilepsia e fëmijërisë me paroksizma në EEG oksipitale

G40.1 **Epilepsi simptomatike e lidhur me lokalizimin (fokal) (parcial) dhe sindroma epileptike me përfshirje parciale të thjeshta**

Sulme pa ndryshime në ndërgjegje

Atake të thjeshta të pjesshme që përfundojnë në kriza sekondare të përgjithësuara

G40.2 **Epilepsi idiopatike e lidhur me lokalizimin (fokal) (parcial) dhe sindroma epileptike me përfshirje parciale komplekse**

Sulme me ndryshime të ndërgjegjes, shpesh me automizma

Atake komplekse të pjesshme që përfundojnë në kriza sekondare të përgjithësuara

G40.3 **Epilepsi idiopatike e gjeneralizuar dhe sindroma epileptikë**

Beninje:

- epilepsi mioklonike në fëmijërinë e hershme
- konvulsionet neonatale (familjare)

Epilepsia absente e fëmijërisë [piknolepsi]

Epilepsi me kriza grand mal në zgjim

Juvenile:

- epilepsia absente
- epilepsia mioklonike [petit mal impulsiv]

Kriza epileptike jospecifike:

- atonike
- klonike
- mioklonike
- tonike
- toniko-klonike

G40.4 **Tjetër epilepsi e gjeneralizuar dhe sindromë epileptike**

Epilepsi me:

- mungesë mioklonike
- kriza epileptike mioklonike-astatike

Spazma infantile

Sindroma Lennox-Gastaut

Sulmet e Salaam

Encefalopatia mioklonike e hershme simptomatike

Sindroma West

G40.5 **Sindromë epileptike speciale**

Epilepsi parciale e vazhduar [Kozhevnikof]

Krizat epileptike të lidhura me:

- alkoolin

- drogat
- ndryshimet hormonale
- mungesën e gjumit
- stresin

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G40.6 **Grand mal, i paspecifikuar (me ose pa petit mal)**

G40.7 **Petit mal, pa grand mal, i paspecifikuar**

G40.8 **Tjetër formë e epilepsisë**

Epilepsitë dhe sindromat epileptike të papërcaktuara nëse janë fokale apo të gjeneralizuara

G40.9 **Epilepsi, e paspecifikuar**

Epileptike:

- konvulsionet NOS
- fitet NOS
- krizat NOS

G41 Status epilepticus

G41.0 **Grand mal status epilepticus**

Statusi epileptik tonik-klonik

Përjashton: epilepsinë parciale të vazhduar [Kozhevnikof] (G40.5)

G41.1 **Petit mal status epilepticus**

Status epileptik absent

G41.2 **Status epilepticus kompleks i pjesshëm**

G41.8 **Tjetër status epilepticus**

G41.9 **Status epilepticus, i paspecifikuar**

G43 Migrena

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

Përjashton: dhimbjen e kokës NOS (R51)

G43.0 **Migrenë pa aura (migrenë e zakonshme)**

G43.1 **Migrenë me aura (migrenë klasike)**

Migrenë:

- aura pa dhimbje koke

- bazilare
- ekuivalente
- hemiplegjike familjare
- me:
  - aura të fillimit akut
  - aura të zgjatur
  - aura tipike

G43.2 **Status migrenosus**

G43.3 **Migrenë e komplikuar**

G43.8 **Tjetër formë e migrenës**

Migrena oftalmoplegjike

Migrena retinale

G43.9 **Migrenë, e paspecifikuar**

G44 **Sidroma të tjerë me dhimbje koke**

Përjashton: dhimbjen atipike të fytyrës (G50.1)
dhimbjen e kokës NOS (R51)
neuralgjinë trigeminale (G50.0)

G44.0 **Sindrom i grupuar i dhimbjes së kokës**

Hemikrania paroksizmale kronike

Dhimbje të grupuara të kokës

- kronike
- episodike

G44.1 **Dhimbje koke vaskulare, e paklasifikuar diku tjetër**

Dhimbje koke vaskulare NOS

G44.2 **Dhimbje koke e tipit të tensionit**

Dhimbje koke e tipit të tensionit

Dhimbje koke episodike të tensionit

Dhimbje koke të tensionit NOS

G44.3 **Dhimbje koke post-traumatike kronike**

G44.4 **Dhimbje koke nga medikamentet, e paklasifikuar diku tjetër**

G44.8 **Të tjerë sindroma me dhimbje koke, të paspecifikuar**

G45 **Atake ishemike cerebrale kalimtare dhe sindroma që lidhen me to**

Përjashton: isheminë cerebrale neonatale (G91.0)

G45.0 **Sindromi arterial vertebro-bazilar**

G45.1 **Sindromi i arteries karotis (hemisferik)**

G45.2 **Sindroma multiple dhe të arteries precerebrale bilaterale**

G45.3 **Amaurosis fugax**

G45.4 **Amnezia globale kalimtare**

Përjashton: amnezinë NOS (R41.3)

G45.8 **Të tjera atake ishemike cerebrale kalimtare dhe sindrom të lidhur me to**

G45.9 **Atak ishemik cerebral kalimtar, i paspecifikuar**

Spazëm e arteries cerebrale

Ishemia cerebrale tranziente NOS

G46* Sindroma vaskularë të trurit në sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I67†)

G46.0* **Sindrom i arteries cerebrale mediale (I66.0†)**

G46.1* **Sindrom i arteries cerebrale anteriore (I66.1†)**

G46.2* **Sindrom i arteries cerebrale posteriore (I66.2†)**

G46.3* **Sindrom i goditjes i medula oblongata (I60–I67†)**

Sindroma:

- Benedikt
- Claude
- Foville
- Millard-Gubler
- Wallenburg
- Weber

G46.4* **Sindrom i goditjes cerebelare (I60–I67†)**

G46.5* **Sindrom lakunar i thjeshtë motor (I60–I67†)**

G46.6* **Sindrom lakunar i thjeshtë sensor (I60–I67†)**

G46.7* **Sindroma të tjerë lakunarë (I60–I67†)**

G46.8* **Të tjerë sindroma vaskularë të trurit në sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I67†)**

G47 Çrregullime të gjumit

Përjashton: makthet (R51.5)

çrregullimet organike të gjumit (F51.-)

terroret e gjumit (F51.4)
ecjen në gjumë (F51.3)

G47.0 **Çrregullime të fillimit dhe të vazhdimit të gjumit (insomnitë)**

G47.1 **Somnolencë e tepruar (hipersomni)**

G47.2 **Çrregullime të orarit të fjetjes dhe të zgjimit**

Sindroma e vonesës së fazës së gjumit
Modeli zgjuar-fjetur i çrregullt

G47.3 **Apnea e gjumit**

Apnea e gjumit:
- qendrore
- obstruktive

Përjashton: sindromën pickwickiane (E66.2)
apnenë e gjumit të të porsalindurit (P28.3)

G47.4 **Narkolepsi dhe katalepsi**

G47.8 **Çrregullime të tjera të gjumit**

Sindroma Kleine-Levin

G47.9 **Çrregullim i gjumit, i paspecifikuar**

Çrregullime të nervave, të radikseve dhe të pleksuseve (G50–G59)

Përjashton: çrregullimet aktuale traumatike të nervit, rrënjës së nervit dhe pleksusit – shihni dëmtimet nervore sipas rajoneve të trupit
neuralgjinë | NOS (M79.2)
neuritin
neuritin periferik në shtatzëni (O26.8)
Radikulitin NOS (M54.1)

G50 **Çrregullime të nervit trigeminal**

Përfshin: çrregullimet e nervit të 5-të kranial

G50.0 **Neuralgia trigeminale**

Sindroma e dhimbjes paroksizmale të fytyrës
Tiku doloroz (=Tiku dhimbjedhënës)

G50.1 **Dhimbje faciale jotipike**

G50.8 **Të tjera çrregullime të nervit trigeminal**

G50.9 **Çrregullim i nervit trigeminal, i paspecifikuar**

G51 Çrregullime të nervit facial

Përfshin: çrregullimet e nervit të 7-të kranial

G51.0 **Paraliza e Bell**

Paraliza faciale

G51.1 **Ganglioniti genikulat**

Përjashton: ganglionitin genikulat postherpetik (B02.2)

G51.2 **Sindroma Melkersson**

Sindroma Melkersson-Rosenthal

G51.3 **Spazmë hemifaciale kronike**

G51.4 **Myokymia faciale**

G51.8 **Çrregullime të tjera të nervit facial**

G51.9 **Çrregullim i nervit facial, i paspecifikuar**

G52 Çrregullime të nervave të tjerë kranialë

Përjashton: çrregullime të:

- nervit [të 8-të] akustik (H93.3)
- nervit [të 2-të] optik (H46, H47.0)

strabizmin paralitik për shkak të paralizës nervore (H49.0-H49.2)

G52.0 **Çrregullime të nervit olfaktor**

Çrregullime të nervit të 1-rë kranial

G52.1 **Çrregullime të nervit glosofaringeal**

Çrregullime të nervit të 9-të kranial

Neuralgjia glosofaringeale

G51.2 **Çrregullime të nervit vagus**

Çrregullime të nervit pneumogastrik [të 10-të] kranial

G52.3 **Çrregullime të nervit hipoglosus**

Çrregullime të nervit të 12-të kranial

G52.7 **Çrregullime multiple të nervave kranialë**

Polineuriti kranial

G52.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të nervave kranialë**

G52.9 **Çrregullim i një nervi kranial, i paspecifikuar**

G53* **Çrregullime të nervave kranialë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

G53.0* **Neuralgjia postzoster (B02.2†)**

Postherpetik:

- ganglioniti genikulat
- neuralgia trigeminale

G53.1* **Paraliza multiple të nervave kranialë në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër (A00-B099†)**

G53.2 **Paraliza multiple të nervave kraniale në sarkoidozë (D86.8†)**

G53.3* **Paraliza multiple të nervave kraniale në sëmundjet neoplastike (C00–D48†)**

G53.8 **Të tjera paraliza të nervave kraniale në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

G54 **Çrregullime të radikseve dhe të pleksuseve nervore**

Përjashton: dëmtime të tanishme traumatike të rrënjës së nervit dhe çrregullimet e pleksusit – shih dëmtimet e nervave sipas rajoneve të trupit

çrregullimet e diskut ndërvertebral (M50-M51)

neuralgjinë ose neuritin NOS (M79.2)

neuritin ose radikulitin:

- brakial NOS (M54.1)
- lumbar NOS (M54.1)
- lumbosakral NOS (M54.1)
- torakal NOS (M54.1)

radikulitin NOS (M54.1)

radikulopatinë NOS (M54.1)

spondilozitin (M47.-)

G54.0 **Çrregullime të pleksit brakial**

Sindroma e daljes torakale

G54.1 **Çrregullime të pleksit lumbosakral**

G54.2 **Çrregullime të radikseve cervikale, të paklasifikuara diku tjetër**

G54.3 **Çrregullime të radikseve torakale, të paklasifikuara diku tjetër**

G54.4 **Çrregullime të radikseve lumbosakrale, të paklasifikuara diku tjetër**

G54.5	**Amiotrofi neuralgjike**
	Sindroma e Parsonage-Aldren-Turner
	Neuriti i grupit të shpatullës
G54.6	**Sindrom fantom i gjymtyrës me dhimbje**
G54.7	**Sindrom fantom i gjymtyrës pa dhimbje**
	Sindroma e gjymtyrës fantazëm NOS
G54.8	**Çrregullime të tjera të radikseve e të plekseve nervore**
G54.9	**Çrregullim i radikseve e i plekseve nervore, i paspecifikuar**

G55* Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G55.0*	**Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje neoplastike (C00–D48†)**
G55.1*	**Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në çrregullime të diskut intervertebral (M50–M51†)**
G52.2*	**Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në spondilozë (M47.–†)**
G55.3*	**Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në dorsopati të tjera (M45–M46†, M48.–†, M53–M54†)**
G55.8*	**Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

G56 Mononeuropati të gjymtyrës së sipërme

Përjashton: çrregullime të tanishme traumatike të nervit –shih dëmtimin e nervit sipas rajonit të trupit

G56.0	**Sindromi tunelor karpal**
G56.1	**Lezione të tjera të nervit median**
G56.2	**Lezion i nervit ulnar**
	Paraliza e vonë e nervit ulnar
G56.3	**Lezion i nervit radial**
G56.4	**Causalgia**
G56.8	**Mononeuropati të tjera të gjymtyrës së sipërme**
	Neuroma ndërgishtore (=interdigjitale) e gjymtyrës së sipërme
G56.9	**Mononeuropati e gjymtyrës së sipërme, e paspecifikuar**

G57 **Mononeuropati të gjymtyrës së poshtëme**

Përjashton: Çrregullime të tanishme traumatike të nervit –shih dëmtimin e nervit sipas rajonit të trupit

G57.0 **Lezion i nervit shiatik**

Përjashton: shiatik:
- NOS (M54.3)
- nga çrregullimi i diskut ndervertebral (M51.1)

G57.1 **Meralgjia parestezike**

Sindroma e nervit latero-kutan të kofshës

G57.2 **Lezion i nervit femoral**

G57.3 **Lezion i nervit popliteal lateral**

Paraliza e nervit peroneal

G57.4 **Lezion i nervit popliteal medial**

G57.5 **Sindrom tunelor tarsal**

G57.6 **Lezion i nervit plantar**

Metatarsalgjia Morton

G57.8 **Mononeuropati tjetër e gjymtyrës së poshtëme**

Neuroma ndërgishtore (=interdigjitale) e gjymtyrës së poshtëme

G57.9 **Mononeuropati e gjymtyrës së poshtëme, e paspecifikuar**

G58 **Mononeuropati të formave të tjera**

G58.0 **Neuropati interkostale**

G58.7 **Mononeurit multipleks**

G58.8 **Mononeuropati të tjera, të specifikuara**

G58.9 **Mononeuropati, e paspecifikuar**

G59* **Mononeuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

G59.0* **Mononeuropati diabetike (E10–E14† me karakter të zakonshëm e grupit të katërt .4)**

G59.8* **Mononeuropati të tjera në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Polineuropatitë dhe çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik
(G60–G64)

Përjashton: neuralgjinë NOS (M79.2)
neuritin NOS (M79.2)
neuritin periferik të shtatzënisë (O26.8)
radikulitin NOS (M54.1)

G60 Neuropati hereditare dhe idiopatike

G60.0 Neuropati hereditare motore e sensore
Sëmundjet:
- Charcot-Marie-Tooth
- Dejerine-Sottas

Neuropatia motore dhe sensore e trashëguar, llojet I-IV
Atrofia muskulare peroneale (lloji aksonal)(lloji hipertrofik)
Sindroma Roussy-Levy

G60.1 Sëmundja e Refsum
G60.2 Neuropati e shoqëruar me ataksi hereditare
G60.3 Neuropati idiopatike progresive
G60.8 Neuropati të tjera hereditare dhe idiopatike
Sëmundja Morvan
Sindroma Nelaton
Neuropatia sensoriale:
- e trashëguar në mënyrë dominante
- e trashëguar në mënyrë recesive

G60.9 Neuropati hereditare dhe idiopatike, e paspecifikuar

G61 Polineuropati inflamatore

G61.0 Sindroma Guillain-Barré
Polineuriti akut (post-)infeksioz
Sindroma Miller-Fisher

G61.1 Neuropati e serumit
Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G61.8 **Tjetër polineuropati inflamatore**

G61.9 **Polineuropati inflamatore, e paspecifikuar**

G62 Polineuropati të tjera

G62.0 **Polineuropati nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G62.1 **Polineuropati alkoolike**

G62.2 **Polineuropati nga agjentë të tjerë toksikë**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G62.8 **Polineuropati të tjera, të specifikuara**

Polineuropatia nga rrezatimi

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G62.9 **Polineuropati, e paspecifikuar**

Neuropatia NOS

G63* Polineuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G63.0* **Polineuropati në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër**

polineuropati (në):

- difteri (A36.8†)
- mononukleozë infektive (B27.-†)
- lebrën (A30.-†)
- sëmundjen Lyme (A69.2†)
- shytat (=parotitin epidemik) (B26.8†)
- postherpetik (B02.2†)
- sifilisin, e vonë (A52.1†)
- sifilisin kongjenital, të vonë (A50.4†)
- tuberkuloz (A17.8†)

G63.1* **Polineuropati në sëmundje neoplastike (C00 – D48†)**

G63.2* **Polineuropati diabetike (E10–E14† me karakter të zakonshëm e grupit të katërt .4)**

G63.3* **Polineuropati në sëmundje të tjera endokrine dhe metabolike (E00-E07†, E15-E16†, E20–E34, E70–E89†)**

G63.4* **Polineuropati me defiçiencë nutricionale (E40–E64†)**

G63.5* **Polineuropati me çrregullime sistemike të indit lidhor (M30–M35†)**

G63.6* **Polineuropati me çrregullime të tjera muskuloskeletike (M00–M25†, M40–M96†)**

G63.8* **Polineuropati në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

Neuropatia uremike (N18.5†)

G64 **Çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik**

Përfshin: çrregullimet të sistemit nervor periferik NOS

Sëmundjet e lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve (G70–G73)

G70 **Miastenia gravis dhe çrregullime të tjera neuromuskulare**

Përjashton: botulizmin (A05.1)

miasteninë gravis neonatale tranziente (P94.0)

G70.0 **Miastenia gravis**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G70.1 **Çrregullimet neuromuskulare toksike**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët toksike.

G70.2 **Miastenia kongjenitale dhe ajo e zhvillimit**

G70.8 **Çrregullime të tjera neuromuskulare, të specifikuara**

G70.9 **Çrregullim neuromuskular, i paspecifikuar**

G71 **Çrregullim muskular primar**

Përjashton: artrogripozën multiple kongjenitale (Q74.3)

çrregullimet metabolike (E70-E90)

miozitin (M60.-)

G71.0 **Distrofi muskulare**

Distriofia muskulare:

- autozomale recesive, e fëmijërisë, që ngjan me Duchenne ose Becker

- beninje [Becker]
- beninje skapuloperoneale me kontraktura të hershme [Emery-Dreifuss]
- distale
- facioskapulohumerale
- të grupit të gjymtyrës
- okulare
- okulofaringeale
- skapuloperoneale
- e rëndë [Duchenne]

Përjashton: distrofinë muskulare kongjenitale
- NOS (G71.2)
- me anomali morfologjike të veçanta të fibrave muskulare (G71.2)

G71.1 Çrregullime miotonike

Distrofia miotonike [Steinert]

Miotonia:
- kondrodistrofike
- nga barnat
- simptomatike

Miotonike kongjenitale:
- NOS
- dominante [Thomsen]
- recesive [Becker]

Neuromiotonia [Isaacs]

Paramiotonia kongjenitale

Pseudomiotonia

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G71.2 Miopati kongjenitale

Distrofia muskulare kongjenitale:
- NOS
- me anomali morfologjike specifike të fibrës së muskulit

Sëmundja:
- e bërthamës qendrore
- e minibërthamës
- shumë-bërthamore

Mospërputhjet e llojeve të fibrave

Miopatia:

- miotubulare (centronukleare)
- nemaline

G71.3 **Miopati mitokondriale, e paklasifikuar diku tjetër**

G71.8 **Çrregullime të tjera primare të muskujve**

G71.9 **Çrregullim primar i muskujve, i paspecifikuar**

Miopatia hereditare NOS

G72 Miopati të tjera

Përjashton: artrogripozën multiple kongjenitale (Q74.3)
dermatopolimiozitin (M33.-)
infarktin ishemik të muskulit (M62.2)
miozitin (M60.-)
polimiozitin (M33.2)

G72.0 **Miopati nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G72.1 **Miopati alkoolike**

G72.2 **Miopati nga agjentë të tjerë toksike**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët toksike.

G72.3 **Paralizë periodike**

Paralizë periodike (familjare):

- hiperkalemike
- hipokalemike
- miotonike
- normokalemike

G72.4 **Miopati inflamatore, e paklasifikuar diku tjetër**

G72.8 **Miopati të tjera, të specifikuara**

G72.9 **Miopati e paspecifikuar**

G73* Çrregullime të lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve në sëmundje të paklasifikuara diku tjetër

G73.0* **Sindroma miastenike në sëmundjet endokrine**

Sindroma miastenike në:

- amiotrofinë diabetike (E10-E14 me karakter të përbashkët .4†)
- tirotoksikozën [hipertiroidizmin] (E05.-†)

G73.1* **Sindroma Eaton-Lambert (C80†)**

G73.2* **Sindroma të tjerë miastenikë në sëmundjet neoplastike (C00–D48†)**

G73.3* **Sindroma miastenikë në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

G73.4* **Miopati në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër**

G73.5* **Miopati në sëmundjet endokrine**

Miopati në:

- hiperparatiroidizëm (E21.0-E21.3†)
- hipoparatiroidizëm (E20.- †)

Miopatinë tirotoksike (E05.-†)

G73.6* **Miopati në sëmundjet metabolike**

Miopati në:

- sëmundjet e depozitimit të glikogjenit (E74.0†)
- sëmundjet e depozitimit të lipideve (E75.-†)

G73.7* **Miopati në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

Miopati në:

- artritin reumatoid (M06-M06†)
- sklerodermë (M34.8†)
- sindromën e thatë [Sjorgen] (M35.0†)
- lupusin sistemik eritematoz (M32.1†)

Paraliza cerebrale dhe sindroma të tjera paralitikë (G80–G83)

G80 **Paraliza cerebrale infantile**

Përjashton: paraplegjinë spastike të trashëguar (G11.4)

G80.0 **Paraliza cerebrale spastike**

Paraliza cerebrale spastike tetraplegjike

G80.1 **Diplegjia spastike**

Paraliza (cerebrale) spastike kongjenitale

Paraliza cerebrale spastike NOS

G80.2 **Hemiplegjia infantile**

G80.3 **Paraliza cerebrale diskinetike**

Paraliza cerebrale atetoide

Paraliza cerebrale distonike

G80.4 **Paraliza cerebrale ataksike**

G80.8 **Paraliza të tjera cerebrale**

Sindroma të paralizës cerebrale të përzier

G80.9 **Paralizë cerebrale, e paspecifikuar**

Paralizë cerebrale NOS

G81 Hemiplegji

Shënim: Për kodimin primar, kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur hemiplegjia (e plotë) (e paplotë) raportohet pa shumë specifikime, ose kur thuhet që është e vjetër por pa një shkak specifik. Kategoria përdoret gjithashtu për kodime të shumëfishta për të identifikuar ato lloje hemiplegjie që vijnë nga çdo shkak.

Përjashton: paralizën cerebrale kongjenitale (G80.-)

G81.0 **Hemiplegji flakside**

G81.1 **Hemiplegji spastike**

G81.9 **Hemiplegji,e paspecifikuar**

G82 Paraplegji dhe tetraplegji

Shënim: Për kodimin primar, kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur gjendjet raportohen pa shumë specifikime, ose kur thuhet që janë të vjetra por pa një shkak specifik. Kategoria përdoret gjithashtu për kodime të shumëfishta për të identifikuar ato lloje hemiplegjie që vijnë nga çdo shkak.

Përjashton: paralizën cerebrale kongjenitale (G80.-)

G82.0 **Paraplegji flakside**

G82.1 **Paraplegji spastike**

G82.2 **Paraplegji, e paspecifikuar**

Paraplegjia e të dy gjymtyrëve të poshtëme NOS

Paraplegjia (e poshtëme) NOS

G82.3 **Tetraplegji flakside**

G82.4 **Tetraplegji spastike**

G82.5 **Tetraplegji, e paspecifikuar**

Kuadriplegjia (e poshtëme) NOS

G83 **Sindroma të tjerë paralitikë**

Shënim: Për kodimin primar, kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur gjendjet raportohen pa shumë specifikime, ose kur thuhet që janë të vjetra por pa një shkak specifik. Kategoria përdoret gjithashtu për kodime të shumëfishta për të identifikuar ato lloje hemiplegjie që vijnë nga çdo shkak.

Përjashton: paralizën (e plotë) (e paplotë), përveç se në G80-G82

G83.0 **Diplegji e gjymtyrëve të sipërme**

Diplegjia (e sipërme)

Paralizë e të dy gjymtyrëve të sipërme

G83.1 **Monoplegji e gjymtyrës së poshtëme**

Paralizë e të dy gjymtyrëve të poshtëme

G83.2 **Monoplegji e gjymtyrës së sipërme**

Paralizë e gjymtyrës së sipërme

G83.3 **Monoplegji, e paspecifikuar**

G83.4 **Sindrom i cauda equine**

Fshikëz neurogjenike nga sindroma e cauda equina

Përjashton: fshikëzën e kordës NOS (G95.8)

G83.5 **Sindroma e mbylljes brenda (vetvetes)**

G83.8 **Sindroma të tjerë paralitikë, të specifikuar**

Paraliza e Todd (postepileptike)

G83.9 **Sindrom paralitik, i paspecifikuar**

Çrregullime të tjera të sistemit nervor (G90–G99)

G90 **Çrregullime të sistemit nervor autonom**

Përjashton: disfunkionin e sistemit nervor autonom nga alkooli (G31.2)

G90.0 **Neuropati idiopatike automatike periferike**

Sinkopi i sinusit karotid

G90.1 **Disautonomi familjare (Riley-Day)**

G90.2 **Sindroma Horner**

Sindroma Bernard(-Horner)

G90.3 **Degjenerim multisistemik**

G90.8 **Çrregullime të tjera të sistemit nervor autonomik**

G90.9 **Çrregullim i sistemit nervor autonomik, i paspecifikuar**

G91 Hidrocefali

Përfshin: hidrocefalinë e fituar

Përjashton: hidrocefalinë:

- e fituar, të të porsalindurit (P91.7)
- kongjenitale (Q03.-)
- nga toksoplasmoza kongjenitale (P37.1)

G91.0 **Hidrocefali komunikuese**

G91.1 **Hidrocefali obstruktive**

G91.2 **Hidrocefali me presion normal**

G91.3 **Hidrocefali post-traumatike, e paspecifikuar**

G91.8 **Formë tjetër e hidrocefalisë**

G91.9 **Hidrocefali, e paspecifikuar**

G92 Encefalopati toksike

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët toksike.

G93 Çrregullime të tjera të trurit

G93.0 **Ciste cerebrale**

Cistet araknoidale

Cisti porencefalik, i fituar

Përjashton: cistet perventrikulare të fituara të të porsalindurit (P91.1)

cistet cerebrale kongjenitale (Q04.6)

G93.1 **Dëmtim i trurit nga anoksia, i paklasifikuar diku tjetër**

Përjashton: që komplikon :

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)

- shtatzëninë, lindjen (O29.2, O74.3, O89.2)
- kujdesin kirurgjikal ose mjekësor (T80-T88)

anoksinë neonatale (P21.9)

G93.2 Hipertension intrakranial beninj

Përjashton: encefalopatinë hipertensive (I67.4)

G93.3 Sindrom postviral i lodhjes

Encefalomieliti mialgjik beninj

G93.4 Encefalopati, e paspecifikuar

Përjashton: encefalopatitë:

- alkoolike (G31.2)
- toksike (G92)

G93.5 Komprimim i trurit

Komprimim | i/e medulës
Hernie | oblongata

Përjashton: komprimimin traumatik (difuz) të trurit (S06.2)

komprimimin traumatik (difuz) të trurit

- fokal (S06.1)

G93.6 Edemë cerebrale

Përjashton: edemën cerebrale

- për shkak të dëmtimit gjatë lindjes (P11.0)
- traumatike (S06.1)

G93.7 Sindroma Reye

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

G93.8 Çrregullime të tjera të trurit, të specifikuara

Encefalopatia pas-rrezatimit

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

G93.9 Çrregullim i trurit, i paspecifikuar

G94* Çrregullime të tjera të trurit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G94.0* Hidrocefali në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër(A00–B99†)

G94.1* Hidrocefali në sëmundjet neoplastike (C00–D48†)

G94.2* Hidrocefali në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

G94.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të trurit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

G95 Sëmundje të tjera të medulës spinale

Përjashton: mielitin (G04.-)

G95.0 **Siringomielia dhe siringobulbia**

G95.1 **Mielopatitë vaskulare**

Infarkti akut i medulës spinale (embolik)(jo-embolik)

Tromboza arteriale e medulës spinale

Hematomielia

Flebiti dhe tromboflebiti intraspinal jopiogjenik

Edema e medulës spinale

Mieopatia nekrotike subakute

Përjashton: flebitin dhe tromboflebitin, përveç atij jopiogjenik (G08)

G95.2 **Komprimim i medulës spinale, i paspecifikuar**

G95.8 **Sëmundje të tjera të medulës spinale, të specifikuara**

Fshikëza e medulës NOS

Mielopatia:

- nga barnat
- nga rrezatimi

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

Përjashton: fshikëzën neurogjenike:

- NOS (N31.9)
- për shkak të sindromës së cauda equina (G83.4)

disfunksionin neuromuskular të fshikëzës pa përmendje të lezioneve të medulës spinale (N31.-)

G95.9 **Sëmundje e medulës spinale, e paspecifikuar**

Mielopatia NOS

G96 Çrregullime të tjera të SNQ

G96.0 **Rrjedhje e lëngut cerebrospinal**

Përjashton: nga shpimet spinale (G97.0)

G96.1 **Çrregullime të meningeve, të paklasifikuara diku tjetër**

Adezionet meningeale (cerebrale)(spinale)

G96.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të SNQ

G96.9 Çrregullim i SNQ, i paspecifikuar

G97 Çrregullime postproçedurale të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër

G97.0 Rrjedhje e lëngut cerebrospinal nga punksioni spinal

G97.1 Reaksion tjetër nga punksioni spinal e ai lumbar

G97.2 Hipotension intraventrikular pas shuntit ventrikular

G97.8 Çrregullime të tjera postproçedurale të sistemit nervor

G97.9 Çrregullime postproçedural i sistemit nervor, i paspecifikuar

G98 Çrregullime të tjera të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër

Përfshin: çrregullimet e sistemit nervor NOS

G99* Çrregullime të tjera të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G99.0* Neuropati të sistemit nervor autonom në sëmundjet endokrine dhe ato metabolike

Neuropatia autonomike amiloide (E85.-†)

Neuropatia autonomike diabetike (E10–E14 me kod të katërt të përbashkët .4†)

G99.1* Çrregullime të tjera të sistemit nervor autonom në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

G99.2* Mielopati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sindromat e komprimimit të arterieve spinale anteriore dhe vertebrale (M47.0†)

Mielopati në:

- çrregullimet e diskut intervertebral (M50.0†, M51.0†)
- sëmundjet neoplazike (C00-D48†)
- spondilozën (M47.- †)

G99.8* Çrregullime të tjera të specifikuara të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Paraliza uremike (N18.5†)

KAPITULLI VII

Sëmundjet e syrit dhe anekseve të tij (H00–H59)

Përjashton: gjendje të caktuara të periudhes perinatale (P00-P96)
sëmundje të caktuara infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikime të shtatzënisë, lindjes dhe pas lindjes (O00-O99)
keqformimet e lindura, deformimet dhe anomalitë kromozomale (Q00-Q99)
sëmundjet endokrine, nutricionale dhe metabolike (E00-E90)
dëmtime, helmime dhe pasoja të tjera nga shkaqe të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptomat, shenjat dhe gjetjet jonormale klinike e laboratorike, jo të klasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull përmban blloqet e mëposhtëme:

H00–H06	Çrregullime të palpebrës, sistemit lakrimal dhe orbitës
H10–H13	Çrregullime të konjunktivës
H15–H22	Çrregullime të sklerës, kornesë, irisit dhe trupit ciliar
H25–H28	Çrregullime të kristalinit
H30–H36	Çrregullime koroidale dhe të retinës
H40–H42	Glaukoma
H43–H45	Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit
H46–H48	Çrregullime të nervit optik dhe rrugëve të shikimit
H49–H52	Çrregullime të muskujve okularë, lëvizjes binokulare, akomodimit dhe refraksionit
H53–H54	Turbullimet e pamjes dhe verbimi
H55–H59	Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si me poshtë:

H03*	Çrregullime të palpebrës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H06*	Çrregullime të orbitës dhe të sistemit lakrimal në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H13*	Çrregullime të konjunktivës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H19*	Çrregullime të sklerës dhe të kornesë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H22*	Çrregullime të irisit dhe të trupit ciliar në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H28*	Katarakt dhe çrregullime të tjera të kristalinit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H32*	Çrregullime korioretinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H36*	Çrregullime të retinës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H42*	Glaukomë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H45*	Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H48*	Çrregullimet e nervit optik (2-të) dhe rrugëve të shikimit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H58*	Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të qepallës, sistemit lakrimal dhe orbitës (H00–H06)

H00 **Hordeolum dhe kalazion**

H00.0 **Hordeolum dhe infeksione të tjera të thella të palpebrës**

Absces
Furunkul — i qepallës
Infeksion

H00.1 **Kalazion**

H01 **Inflamacion tjetër i palpebrës**

H01.0 **Blefarit**

Përjashton: blefarokonjuktivitin (H10.5)

H01.1 **Dermatozë jo-infektive e palpebrës**

Dermatiti:
- alergjik
- i kontaktit — i/e qepallës
- ekzematoz

Lupusi diskoid eritematoz
kseroderma

H01.8 **Inflamacione të tjera të specifikuara të palpebrës**

H01.9 **Inflamacion i palpebrës, i paspecifikuar**

H02 **Çrregullime të tjera të palpebrës**

Përjashton: keqformimet e lindura të qepallës (Q10.0-Q10.3)

H02.0 **Entropion dhe trikiazë e palpebrës**

H02.1 **Ektropion i palpebrës**

H02.2 **Lagoftalmus**

H02.3 **Blefarokalazis**

H02.4 **Ptozë e palpebrës**

H02.5 **Çrregullime të tjera që prekin funksionin e palpebrës**

Ankiloblefaron (G24.5)
Blefarofimozë

Tërheqje e qepallës

Përjashton: blefarospazmën (G24.5)
tikun (psikogjenik) (F95.-)
tikun (psikogjenik)
- organik

H02.6 **Ksantelazma e palpebrës**

H02.7 **Çrregullime të tjera degjenerative të palpebrës dhe të zonës periokulare**

Kloazma
Madaroza
Vitiligo
} e qepallës

H02.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të palpebrës**

Hipertrikoza e qepallës

Trup i huaj i mbetur në qepallë

H02.9 **Çrregullim i palpebrës, i paspecifikuar**

H03* Çrregullime të palpebrës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H03.0* **Infestim parazitar i palpebrës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Dermatit i qepallës për shkak të specieve *Demodex* (B88.0†)

Sëmundje parazitare të qepallës:
- leshmaniazë (B55.-†)
- lioazë (B74.3†)
- onkocerkiazë (B73†)
- ftiriazë (B85.3†)

H03.1* **Interesim i palpebrës në sëmundje të tjera infektive të klasifikuara diku tjetër**

Prekje të qepallës nga:
- infeksioni herpesviral [herpes simplex] (B00.5†)
- lebroza (A30.- †)
- molluscum contagiosum (B08.1†)
- tuberkulozi (A18.4†)
- yaws (=lythe) (A66.-†)
- zoster (B02.3†)

H03.8* **Interesim i palpebrës ne sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

Prekje e qepallës në impetigo (L01.0†)

H04 Çrregullime të sistemit lakrimal

Perjashton: keqformimet e lindura të sistemit të lotimit (Q10.4-Q10.6)

H04.0 Dakrioadenit

Zmadhim kronik i gjendrës së lotit

H04.1 Çrregullime të tjera të gjendrës lakrimale

Dakriops

Sindroma e syrit të thatë

Të lotit:

- cist
- atrofi e gjendrës

H04.2 Epifora

H04.3 Inflamacion akut dhe i paspecifikuar i kanaleve të lotëve

Dakriocistit (flegmatik)	akut, subakut ose i papërcaktuar
Dakriopricistit	
Kanakulit lakrimal	

Përjashton: dakriocistitin neonatal (P39.1)

H04.4 Inflamacion kronik i kanaleve të lotëve

Dakriocistit	kronik/e
Të lotit (=Lakrimal/e):	
• kanalikulit	
• mukocelë	

H04.5 Stenozë dhe insufiçiencë e kanaleve të lotëve

Dakriolit

Eversion i punktumit lakrimal

Stenozë e (lakrimal/e):

- kalikulit
- duktusit
- qeses (=sakusit)

H04.6 Ndryshime të tjera në kanalin e lotëve

Fistula lakrimale

H04.8 Çrregullime të tjera të sistemit lakrimal

H04.9 Çrregullim i sistemit lakrimal, i paspecifikuar

H05 Çrregullime të orbitës

Përjashton: keqformimin e lindur të orbitës (Q10.7)

H05.0 Inflamacion akut i orbitës

Abscesi
Celuliti
Osteomieliti | i orbitës
Periostiti
Tenoniti

H05.1 Çrregullime inflamatore kronike të orbitës

Granuloma e orbitës

H05.2 Gjendje ekzoftalmie

Çvendojse e globit (lateral) NOS
Hemorragji | e orbitës
Edemë

H05.3 Deformim i orbitës

Atrofi | e orbitës
Ekzostozë

H05.4 Enoftalmi

H05.5 Trup i huaj (i vjetër) pas një plage depërtuese në orbitë

Trup i huaj retrobulbar

H05.8 Çrregullime të tjera të orbitës

Cist i orbitës

H05.9 Çrregullim i orbitës, i paspecifikuar

H06* Çrregullime të orbitës dhe të sistemit lakrimal në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H06.0* Çrregullime të sistemit lakrimal në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H06.1* Infestim parazitar i orbitës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Infeksion i orbitës nga ekinokoku (B67.-†)
Miaza e orbitës (B87.2†)

H06.2* Ekzoftalmi distiroidike (E05, –†)

H06.3* Çrregullime të orbitës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të konjunktivës
(H10–H13)

H10 **Konjunktivit**

Përjashton: keratokonjuktivitin (H16.2)

H10.0 **Konjunktivit mukopurulent**

H10.1 **Konjunktivit atopik akut**

H10.2 **Formë tjetër e konjunktivitit akut**

H10.3 **Konjunktivit akut, i paspecifikuar**

Përjashton: oftalminë neonatorum NOS (P39.1)

H10.4 **Konjunktivit kronik**

H10.5 **Blefarokonjunktivit**

H10.8 **Formë tjetër e konjunktivitit**

H10.9 **Konjunktivit i paspecifikuar**

H11 **Çrregullime të tjera të konjunktivës**

Përjashton: keratokonjuktivitin (H16.2)

H11.0 **Pterigium**

Përjashton: pseudopterigium (H11.8)

H11.1 **Degjenerime dhe depozitime konjunktivale**

Konjuktival/e:

- argiroza [argiria]
- konkrecione
- pigmentim
- kserozë NOS

H11.2 **Cikatrice të konjunktivës**

Simblerafon

H11.3 **Hemoragji e konjunktivës**

Hemorragji subkonjuktivale

H11.4 **Çrregullime të tjera vaskulare të konjunktivës dhe ciste**

Konjuktivale:

- Aneurizëm
- Hiperemi
- Edemë

H11.8 **Çrregullime të tjera të konjunktivës, të specifikuara**

H11.9 **Çrregullim i konjunktivës, i specifikuar**

H13* **Çrregullime të konjunktivës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

H13.0* **Infeksion filarioz i konjunktivës (B74.-†)**

H13.1* **Konjunktivit në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër**

Konjuktiviti (nga):

- *Acanthamoeba* (B60.1†)
- adenoviral folikular (akut) (B30.1†)
- klamidial (A74.0†)
- difteritik (A36.8†)
- gonokokal (A54.3†)
- hemorragjik (akut)(epidemik) (B30.3†)
- herpersviral [herpes simplex] (B00.5†)
- meningokokal (AA39.8†)
- Newcastle (B30.8†)
- zoster (B02.3†)

H13.2* **Konjunktivit në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

H13.3* **Pemfigoid okular (L12.-†)**

H13.8* **Çrregullime të tjera të konjunktivës në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

Çrregullime të sklerës, kornesë, irisit dhe trupit ciliar (H15–H22)

H15 **Çrregullime të sklerës**

H15.0 **Sklerit**

H15.1 **Episklerit**

H15.8 **Çrregullime të tjera të sklerës**

Stafiloma ekuatoriale

Ektazia e sklerës

Perjashton: miopinë degjenerative (H44.2)

H15.9 Çrregullim i sklerës, i paspecifikuar

H16 Keratit

H16.0 Ulçer korneale

Ulcera:

- korneale:
  - NOS
  - centrale
  - marginale
  - e perforuar
  - në formë unaze
  - me hipopion
- Mooren

H16.1 Keratit tjetër superficial pa konjuktivit

Keratiti:

- areolar
- filamentar
- nummular
- stelar
- striat
- sipërfaqësor pikësor

Fotokeratiti

Verbimi i dëborës

H16.2 Keratokonjuktivit

Keratokonjuktiviti:

- NOS
- i ekspozimit
- neurotrofik
- fliktenular

Oftalmia nodoze

Keratiti sipërfaqësor me konjuktivit

H16.3 Keratit intersticial dhe i thellë

H16.4 Neovaskularizim korneal

Vaza fantazëm (korneale)

Pannus (korneal)

H16.8 **Formë tjetër e keratitit**

H16.9 **Keratit, i paspecifikuar**

H17 Cikatrice korneale dhe opacitete

H17.0 **Leukoma aderente**

H17.1 **Tjetër opacitet korneal central**

H17.8 **Të tjera cikatrice dhe opacitete korneale**

H17.9 **Cikatrice dhe opacitet korneal, i paspecifikuar**

H18 Çrregullime të tjera të kornesë

H18.0 **Pigmentime dhe depozitime korneale**

Hematokornea

Unazat Kayser-Fleischer

Boshti Skrukenberg

Vija Staehli

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat, nëse janë shkaktuar prej tyre.

H18.1 **Keratopati buloze**

H18.2 **Edemë tjetër e kornesë**

H18.3 **Ndryshime në membranat korneale**

Palosjet	në membranën e
Çarjet	Descemet

H18.4 **Degjenerim korneal**

Harku senil

Keratopatia Band

Përjashton: ulçerën Mooren (H16.0)

H18.5 **Distrofi korneale hereditare**

Distrofia:

- Korneale
  - epiteliale
  - granulare
  - lattice
  - makulare
- Fusch

H18.6 **Keratokonus**

H18.7 **Deformacione të tjera korneale**

Korneale
- ektazia
- stafiloma

Descemetocela

Përjashton: keqformimet e lindura të kornesë (Q13.3-Q13.4)

H18.8 **Çrregullime të tjera të kornesë, të specifikuara**

Anestezia
Hipestezia
Erozioni i herëpashershëm
} e/i kornesë

H18.9 **Çrregullim i kornesë, i paspecifikuar**

H19* Çrregullime të sklerës dhe të kornesë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H19.0* **Sklerit dhe episklerit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Episkleriti sifilitik (A52.7†)

Episkleriti tuberkular (A18.5†)

Skleriti zoster (B02.3†)

H19.1* **Keratit dhe keratokonjuktivit nga herpesvirus (B00.5†)**

Keratiti denditrik dhe disciform

H19.2* **Keratit dhe keratokonjuktivit në sëmundje të tjera infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër**

Keratokonjuktiviti epidemik (B30.0†)

Keratiti dhe keratokonjuktiviti (intersticial) në:
- akantomebiazë (B60.1†)
- fruth (B05.8†)
- sifilis (A50.3†)
- tuberkuloz (A18.5†)
- zoster (B02.3†)

H19.3* **Keratit dhe keratokonjuktivit në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

Keratokonjuktiviti i thatë (M35.0†)

H19.8* **Çrregullime të tjera të sklerës dhe të kornesë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Keratokoni në sindromën Down (Q90.-†)

H20 Iridociklit

H20.0 Iridocoklit akut e subakut

Uveit anterior
Ciklitit
Iritit

akut, i herëpashershëm ose subakut i kornesë

H20.1 Iridociklit kronik

H20.2 Iridociklit nga lentet

H20.8 Formë tjetër e iridociklitit

H20.9 Iridociklit i paspecifikuar

H21 Çrregullime të tjera të irisit dhe të trupit ciliar

Përjashton: uveitin simpatik (H44.1)

H21.0 Hyphaema

Përjashton: hifemën traumatike (S05.1)

H21.1 Çrregullime të tjera vaskulare të irisit dhe të trupit ciliar

Neovaskularizim i irisit ose trupit ciliar
Rubeozë e irisit

H21.2 Degjenerim i irisit dhe i trupit ciliar

Degjenerim (i):
- irisit (pigmentar)
- pupilar marginal

Iridoskizis
Atrofi e irisit (esenciale)(progresive)
Cisti pupilar miotik
Iris transluçent

H21.3 Cist i irisit, i trupit ciliar dhe i dhomës së përparme

Cist i irisit, trupit ciliar dhe dhomës anteriore:
- NOS
- eksudativ
- i implantimit
- parazitik

Përjashton: cistin pupilar miotik

H21.4 Membranat pupilare

Iris bombé

Pupilar:
- okluzion
- sekluzion

H21.5 **Adezione dhe çarje të irisit dhe të trupit ciliar**

Goniosinekie

Iridodializë

Recesion, këndi i dhomës:
- NOS
- anterior
- posterior

Përjashton: korektopinë (Q13.2)

H21.8 **Çrregullime të tjera të irisit dhe të trupit ciliar, të specifikuara**

H21.9 **Çrregullime të irisit dhe të trupit ciliar, të paspecifikuara**

H22* Çrregullime të irisit dhe të trupit ciliar në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H22.0* **Iridociklit në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër**

Iridociklit në:
- infeksionin gonokoksik (A54.3†)
- infeksionin herpesviral [herpes simplex] (B00.5†)
- sifilis (sekondar) (A51.4†)
- tuberkuloz (A18.5†)
- zoster (B02.3†)

H22.1* **Iridociklit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Iridociklit në:
- spondilitin ankilozant (M45†)
- sarkoidozë (D86.8†)

H22.8* **Çrregullime të tjera të irisit dhe të trupit ciliar në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Çrregullime të kristalinit (=lentit kristalin) (H25–H28)

H25 Katarakt senil

Përjashton: glaukomën kapsulare me pseudoeksfoliacion të lentes (H40.1)

H25.0 Katarakt senil incipient

Katarakt senil:

- koronar
- kortikal
- pikësor

Katarakt senil polar subkortikal (anterior)(posterior)

Xhepat e Water

H25.1 Katarakt senil nuclear

Cataracta brunescens

Katarakti nuklear sklerozant

H25.2 Katarakt senil, tip morgagnian

Katarakt senil i hipermaturuar

H25.8 Formë tjetër e kataraktit senil

Forma të kombinuara të kataraktit senil

H25.9 Katarakt senil i paspecifikuar

H26 Formë tjetër e kataraktit

Përjashton: kataraktin kongjenital (Q12.0)

H26.0 Katarakt infantil, juvenil dhe presenil

H26.1 Katarakt traumatik

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkaqet.

H26.2 Katarakt i komplikuar

- Katarakt në iridociklitin kronik
- Katarakt sekondar në çrregullimet okulare
- Pikëzat glaukomatoze (subkapsulare)

H26.3 Katarakt nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

H26.4 Gjendje pas kataraktit

- Katarakt sekondar
- Unazat e Soemmerring

H26.8 Katarakt tjetër, i specifikuar

H26.9 **Katarakt i paspecifikuar**

H27 **Çrregullime të tjera të kristalinit**

Përjashton: keqformime kongjenitale të lentes (Q12.-)
komplikacione mekanike të lentes intraokulare (T85.2)
pseudofakia (Z96.1)

H27.0 **Afakia**

H27.1 **Dislokacion i kristalinit**

H27.8 **Çrregullime të tjera të kristalinit, të specifikuara**

H27.9 **Çrregullime të kristalinit, të paspecifikuara**

H28* **Katarakt dhe çrregullime të tjera të kristalinit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

H28.0* **Katarakt diabetik (E10–E14† me karakter të zakonshëm i grupit të katërt .3)**

H28.1* **Katarakt në sëmundje të tjera endokrine, nutricionale dhe metabolike**

Katarakt në hipoparatiroidizëm (E20.-†)

Katarakti i kequshqyerjes-dehidratimit (E40–E46†)

H28.2 **Katarakt në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

Katarakti miotonik (G71.1†)

H28.8* **Çrregullime të tjera të kristalinit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Çrregullime koroidale dhe të retinës (H30–H36)

H30 **Inflamacion korioretinal**

H30.0 **Inflamacion korioretinal fokal**

Fokal:

- korioretinit
- koroidit

- retinit
- retinokoroidit

H30.1 **Inflamacion korioretinal i diseminuar**

I diseminuar:

- korioretinit
- koroidit
- retinit
- retinokoroidit

Përjashton: retinopatinë eksudative (H35.0)

H30.2 **Ciklit posterior**

Pars planitis

H30.8 **Inflamacione të tjera retinal**

Sëmundja Harada

H30.9 **Inflamacion korioretinal i paspecifikuar**

Korioretinit Koroidit Retinit Retinokoroidit	NOS

H31 Çrregullime të tjera koroidale

H31.0 **Cikatrice korioretinale**

Cikatrice të makulës së polit posterior (post-inflamator)(post-traumatik)

Retinopatia diellore

H31.1 **Degjenerim koroidal**

Atrofi Sklerozë	koroidale

Përjashton: vijëzat angioide (H35.3)

H31.2 **Distrofi koroidale hereditare**

Koroidemia

Distrofi, koroidale (areolare centrale) (e gjeneralizuar)(peripapilare)

Atrofi spirale, koroide

Përjashton: oriniteminë (E72.4)

H31.3 **Hemorragji dhe rupturë koroidale**

Hemorragji koroidale:

- NOS
- ekspulsive

H31.4 **Shkëputje koroidale**

H31.8 **Çrregullime të tjera koroidale, të specifikuara**

Neovaskularizim koroidal

H31.9 **Çrregullim koroidal i paspecifikuar**

H32* Çrregullime korioretinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H32.0* **Inflamacion korioretinal në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër**

Korioretinit (në):

- sifilitik, i vonë (A52.7†)
- toksoplasma (B58.0†)
- tuberkuloz (A18.5†)

H32.8* **Çrregullime të tjera korioretinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Retiniti albuminurik (N18.5†)

Retiniti renal (N18.5†)

H33 Shkëputje dhe çarje të retinës

Përjashton: shkëputjen e epitelit pigmentar të retinës (H35.7)

H33.0 **Shkëputje e retinës me çarje të saj**

Shkëputje regmatogjenoze e retinës

H33.1 **Retinoskizis dhe ciste retinale**

Cisti i 'ora serrata'

Cisti parazitar i retinës NOS

Pseudocisti i retinës

Përjashton: retinoskizën kongjenitale (Q14.1)

degjenerimin mikrocistoid të retinës (H35.4)

H33.2 **Shkëputje seroze e retinës**

Shkëputje e retinës:

- NOS
- pa çarje të retinës

Përjashton: korioretinopatinë centrale seroze (H35.7)

H33.3 **Çarje e retinës pa shkëputje të saj**

Çarje në formë patkoi

Vrimë e rrumbullakët i/e retinës
Operkulum
Çarje e retinës NOS
Përjashton: cikatricet e retinës pas kirurgjisë së shkëputjes (H59.8)
degradim retinal periferik pa çarje (H35.4)

H33.4 Shkëputje e retinës nga tërheqja

Vitreo-retinopati proliferative me shkëputje të retines

H33.5 Shkëputje të tjera të retinës

H34 Okluzione vaskulare të retinës

Përjashton: amaurozën fugaks (G45.3)

H34.0 Okluzion kalimtar i arteries retinale

H34.1 Okluzion i arteries retinale centrale

H34.2 Okluzione të arterieve të tjera retinale

Pllaka e Hollenhorst
Retinal/e:
- Okluzion i arteries:
  - të degës
  - të pjesshme
- Mikroembolizëm

H34.8 Okluzione të tjera vaskulare të retinës

Okluzion i venës retinale:
- centrale
- insipiente
- të pjesshme
- tributare

H34.9 Okluzion vaskular i retinës, i paspecifikuar

H35 Çrregullime të tjera të retinës

H35.0 Retinopatia bazë dhe ndryshime vaskulare të retinës

Ndryshime në pamjen vaskulare të retinës
Retinale:
- mikro-aneurizma
- neovaskularizime

- perivaskulite
- variçe
- këllëfë vaskularë
- vaskulite

Retinopati:

- NOS
- në sfond NOS
- Coats
- eksudative
- hipertensive

H35.1 Retinopati e prematurancës

Fibroplazia retrolentale

H35.2 Tjetër retinopati proliferative

Vitreo-retinopati proliferative

Përjashton: vitreo-retinopatinë proliferative me shkëputje retinale (H33.4)

H35.3 Degjenerim i makulës dhe i polit posterior

Vijëzat angioide	i/e makulës
Cist	
Drusen (degjenerativ)	
Hole	

Puckering

Degjenerimi Kuhnt-Junius

Degjenerimi makular senil (atrofik)(eksudativ)

Makulopatia toksike

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

H35.4 Degjenerim periferik i retinës

Degjenerimi, retinal:

- NOS
- lattice
- mikrocistoid
- palisade
- gur kalldrëmi
- retikular

Përjashton: me çarje retinale (H33.3)

H35.5 Distrofi hereditare e retinës

Distrofi:

- retinale (albipunktate)(pigmentare)(viteliforme)
- tapetoretinale
- vitreoretinale

Retiniti pigmentoz

Sëmundja e Stargardt

H35.6 **Hemorragji e retinës**

H35.7 **Ndarje e shtresave të retinës**

Korioretinopatia seroze centrale

Shkëputje e epitelit pigmental të retinës

H35.8 **Çrregullime të tjera të retinës, të specifikuara**

H35.9 **Çrregullim i retinës, i paspecifikuar**

H36* **Çrregullime të retinës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

H36.0* **Retinopati diabetike (E10–E14† me karakter të zakonshëm e grupit të katërt .3)**

H36.8* **Çrregullime të tjera të retinës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Retinopatia aterosklerotike (I70.8†)

Retinopatia drepanocitare proliferative (D57.-†)

Distrofi retinale në çrregullimet e depozitimit të lipideve (E75.-†)

Glaukoma
(H40–H42)

H40 **Glaukoma**

Përjashton: glaukomën absolute (H44.5)
glaukomën kongjenitale (Q15.0)
glaukomën traumatike të dëmtimit gjatë lindjes (P15.3)

H40.0 **Suspekt glaukoma**

Hipertensioni okular

H40.1 **Glaukomë primare me kënd të hapur**

Glaukoma (primare)(faze reziduale):

- kapsulare me pseudoeksfolacion të lentes
- kronike e thjeshtë
- me tension të ulët
- pigmentare

H40.2 Glaukomë primare me kënd të mbyllur

Glaukoma me kënd të mbyllur (primare)(fazë reziduale):

- akute
- kronike
- e herëpashershme

H40.3 Glaukomë sekondare në trauma të syrit

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

H40.4 Glaukomë sekondare në inflamacione të syrit

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

H40.5 Glaukomë sekondare në çrregullime të syrit tjetër

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

H40.6 Glaukomë sekondare nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

H40.8 Glaukomë tjetër

H40.9 Glaukomë e paspecifikuar

H42* Glaukomë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H42.0* Glaukomë në sëmundjet endokrine, nutricionale dhe ato metabolike

Glaukoma në:

- amiloidozë (E85.-†)
- sindromën Lowe (E72.0†)

H42.8* Glaukomë në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

Glaukoma në onkocerkiazë (B73†)

Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit (H43–H45)

H43 Çrregullime të trupit vitroz

H43.0 **Prolaps vitroz**

Përjashton: sindromën vitroze pas kirurgjisë së kataraktit (H59.0)

H43.1 **Hemorragji vitroze**

H43.2 **Depozitime të kristalinit në trupin vitroz**

H43.3 **Opacitete të tjera vitroze**

Membranat dhe vijëzimet vitroze

H43.8 **Çrregullime të tjera të trupit vitroz**

Vitroz:

- degjenerimi
- shkëputja

Përjashton: vitro-retinopatinë proliferative me shkëputje të retinës (H33.4)

H43.9 **Çrregullim i trupit vitroz, i paspecifikuar**

H44 Çregullime të globit

Përjashton: çrregullime që prekin shumë struktura të syrit

H44.0 **Endoftalmit purulent**

Panoftalmiti

Abscesi vitroz

H44.1 **Formë tjetër e endoftalmitit**

Endoftalmiti parazitar NOS

Uveiti simpatik

H44.2 **Miopi degjenerative**

H44.3 **Çrregullime të tjera të globit**

Kalkosis

Sideroza e syrit

H44.4 **Hipotoni e syrit**

H44.5 **Degjenerim i globit**

Glaukoma akute

Atrofi e globit

Ftisis bulbi

H44.6 **Trup i huaj intraokular i vjetër, magnetik**

Trup i huaj magnetik (i vjetër) i mbetur në:

- dhomën anteriore
- trupin ciliar
- iris

- lente
- murin e pasëm të globit
- trupin vitroz

H44.7 **Trup i huaj intraokular i vjetër, jomagnetik**

Trup i huaj jomagnetik (i vjetër) i mbetur në:

- dhomën anteriore
- trupin ciliar
- iris
- lente
- murin e pasëm të globit
- trupin vitroz

H44.8 **Çrregullime të tjera të globit**

Hemoftalmos

Luksacion i globit

H44.9 **Çrregullim i globit, i paspecifikuar**

H45* **Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

H45.0* **Hemorragji vitroze në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

H45.1* **Endoftalmit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Endoftalmiti në:

- cistocirkozë (B69.1†)
- onkocerkiazë (B73†)
- toksokariazë (B83.0†)

H45.8* **Çrregullime të tjera të trupit vitroz dhe të globit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Çrregullime të nervit optik dhe rrugëve të shikimit (H46–H48)

H46 **Neuriti optik**

Përfshin: optike:

- neuropatinë, përveç asaj ishemike
- papilitin

neuritin retrobulbar NOS

Përjashton: neuropatinë ishemike optike (H47.0)

neuromielitin optik [Devic] (G36.0)

H47 Çrregullime të tjera të nervit (2-të) optik dhe rrugëve të shikimit

H47.0 Çrregullimet e nervit optik të paklasifikuara tjetërkund

Komprimimi i nervit optik

Hemorragji në këllëfin e nervit optik

Neuropati optike ishemike

H47.1 Papiloedema, e paspecifikuar

H47.2 Atrofia optike

Zbehje e përkohshme e diskut optik

H47.3 Çrregullime të tjera të diskut optik

Zverdhje e diskut optik

Pseudopapiloedemë

H47.4 Çrregullime të kiazmës optike

H47.5 Çrregullime të tjera të rrugëve të shikimit

Çrregullime të traktiti optik, bërthamave genikulate dhe radiacioneve optike

H47.6 Çrregullimet e korteksit vizual

H47.7 Çrregullimet e rrugëve të shikimit, të paspecifikuara

H48* Çrregullimet e nervit optik (2-të) dhe rrugëve të shikimit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H48.0* Atrofia optike në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund

Atropi optike në sifilisin e vonë

H48.1* Neurit retrobulbar në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund

Neuriti retrobulbar në:

- sifilisin e vonë (A52.1†)
- infeksioni meningokoksik (A39.8†)
- sklerozën multiple (G35†)

H48.8* Çrregullime të tjera të nervit optik dhe rrugëve të shikimit në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të muskujve okularë, lëvizjes binokulare, akomodimit dhe refraksionit
(H49–H52)

Përjashton: nistagmus dhe lëvizje të çrregullta të syve (H55)

H49 Strabizëm paralitik

Përjashton: oftalmoplegjinë:
- e brendshme (H52.5)
- internukleare (H51.2)
- supranukleare progresive (G23.1)

H49.0 **Paraliza e nervit të tretë (okulomotor)**

H49.1 **Paraliza e nervit të katërt (troklear)**

H49.2 **Paraliza e nervit të gjashtë (abducent)**

H49.3 **Oftalmoplegjia totale (eksterne)†**

H49.4 **Oftalmoplegjia progresive eksterne**

H49.8 **Strabizmat e tjerë paralitikë**

Oftalmoplegjia e jashtme NOS

Sindroma Kearns-Sayre

H49.9 **Strabizmi paralitik i paspecifikuar**

H50 Strabizma të tjerë

H50.0 **Strabizmi konkomitant konvergjent**

Ezotropia (alternuese)(monokulare), përveç asaj përsëritëse (intermitente)

H50.1 **Strabizmi konkomitant divergjent**

Ekzotropia (alternuese)(monokulare), përveç asaj përsëritëse (intermitente)

H50.2 **Strabizmi vertikal**

Hipertropia

Hipotropia

H50.3 **Heterotropia intermitente**

Intermitente:
- ezotropia
- ekzotropia

(alternante)(mononukleare)

H50.4 **Heterotropi të tjera të paspecifikuara**

Strabizmi konkomitant NOS
Ciklotropia
Mikrotropia
Sindroma e monofiksimit

H50.5 Heteroforia
Hiperforia alternante
Ezoforia
Ekzoforia

H50.6 Strabizmi mekanik
Sindroma e këllëfit të Brown
Strabizmi për shkak të adezioneve
Kufizimet traumatike në duksionin e muskulit të syrit

H50.8 Strabizma të tjerë të paspecifikuar
Sindroma Duane

H50.9 Strabizmi, i paspecifikuar

H51 Çrregullime të tjera të lëvizjes binokulare

H51.0 Paraliza e shikimit të konjuguar
H51.1 Insufiçienca e konvergjencës dhe tejkalimit
H51.2 Oftalmoplegjia internukleare
H51.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të lëvizjes binokulare
H51.9 Çrregullime të lëvizjes binokulare të paspecifikuara

H52 Çrregullimet të refraksionit dhe akomodimit

H52.0 Hipermetropia
H52.1 Miopia
Përjashton: miopinë degjenerative (H44.2)
H52.2 Astigmatizmi
H52.3 Anizometropia dhe anizikonia
H52.4 Presbiopia
H52.5 Çrregullimet e akomodimit
Oftalmoplegjia interne (e plotë)(totale)
Pareza | i/e akomodimit
Spazmi | i/e akomodimit

H52.6 **Çrregullime të tjera të refraksionit**
H52.7 **Çrregullimi i refraksionit i paspecifikuar**

Turbullimet e pamjes dhe verbimi (H53–H54)

H53 Turbullimi i pamjes

H53.0 **Ambliopia nga anopsia**

Ambliopia:
- anizometropike
- e deprivimit
- e strabizmit

H53.1 **Turbullimet subjektive të pamjes**

Astenopia
Verbimi i ditës
Hemeralopia
Metamorfopsia
Skotoma shintilante
Humbje e menjëhershme e shikimit
Halot e shikimit
Përjashton: haluçinacionet vizive (R44.1)

H53.2 **Diplopia**

Shikim i dyfishtë

H53.3 **Çrregullime të tjera të pamjes binokulare**

Korespondencë anormale e retinës
Fuzion me strereopsi difektive
Perceptim viziv simultan pa fusion
Suprimim i vizionit binokular

H53.4 **Defektet e fushës vizive**

Pikë e verbër e zmadhuar
Kontraktim i përgjithësuar i fushës së shikimit
Hemianopsia (heteronime)(homonime)
Anopsia quadratike

Skotoma:

- arkuate
- Bjerrum
- centrale
- unazore

H53.5 Defiçitet e shikimit të ngjyrave

Akromatopsia

Defiçiencë e fituar e shikimit me ngjyra

Verbëria e ngjyrave

Deuteroanomalia

Deuteroanopia

Protanomalia

Protaopia

Tiritanomalia

Tritanopia

Përjashton: verbimi i ditës (H53.1)

H53.6 Verbimi i natës

Përjashton: për shkak të defiçiencës së vitaminës A (E50.5)

H53.8 Turbullime të tjera të pamjes

H53.9 Turbullimi i pamjes, i paspecifikuar

H54 Verbimi dhe shikimi i ulur

Shënim: Për përkufizimin e kategorive të çrregullimeve të shikimit shihni tabelën e mëposhtëme.

Përjashton: amaurozën fugaks (G45.3)

H54.0 Verbimi i të dy syve

Kategoritë 3, 4, 5 të çrregullimit të shikimit në të dy sytë

H54.1 Pamje e ulur e rëndë në të dy sytë

Kategoria 2 e çrregullimit të shikimit

H54.2 Shikimi i ulur i moderuar i të dy syve

Kategoria 1 e çrregullimit të shikimit

H54.3 Humbje e lehtë ose fare e pamjes në të dy sytë

Kategoria 0 e çrregullimit të shikimit

H54.4 Verbimi i një syri

Kategoritë 3, 4, 5 të çrregullimit të shikimit në një sy dhe kategoritë 0, 1 ,2 ose 9 në syrin tjetër

H54.5 **Ulje e rëndë e shikimit në një sy**

Kategoria 2 e çrregullimit të shikimit në një sy dhe kategoritë 0 ose 9 në syrin tjetër

H54.6 **Ulje e moderuar e shikimit në një sy**

Kategoria 1 e çrregullimit të shikimit në një sy dhe kategoritë 0 ose 9 në syrin tjetër

H54.9 **Humbje e paspecifikuar e shikimit në të dy sytë**

Kategoria 9 e çrregullimit të shikimit

Tabela e mëposhtëme jep klasifikimin e rëndesës (=severitetit) të çrregullimit të shikimit të rekomanduar nga Rezoluta e Këshillit Ndërkombëtar të Oftalmologjisë në vitin 2002 dhe rekomandimet e OBSH-së mbi "Zhvillimin e Standardeve për Karakterizimin e Humbjes së Shikimit dhe Funksionimit Vizual" (Shtator 2003).

Për karakterizimin e çrregullimit vizual për kodet H54.0-H54.3, mprehtësia vizuale duhet të matet me të dy sytë hapur dhe të bëhen korrigjimet nëse ka nevojë. Për karakterizimin e çrregullimit vizual për kodet H54.4-H54.6, mprehtësia vizuale duhet të matet me një sy dhe të bëhen korrigjimet nëse duhet.

Nëse merret parasysh dhe shtrirja e fushës së shikimit, pacientët me një fushë shikimi të njërit sy me rreze jo me të madhe së 10° rreth fiksimit qendror duhet të vendosen në kategorinë 3. Për verbimin monokular (H54.4), kjo shkallë e humbjes së fushës së shikimi duhet t'i aplikohet syrit të prekur.

Kategoria	**Distanca kur vihet re mprehtësia vizuale është**	
	më keq se:	**e barabarte ose më mirë se:**
0 Çrregullim vizual i lehtë ose aspak		6/18 3/10 (0,3) 20/70
1 Çrregullim vizual i moderuar	6/18 3/10 (0,3) 20/70	6/60 1/10 (0,1) 20/200
2 Çrregullim vizual i rëndë	6/60 1/10 (0,1) 20/200	3/60 1/20 (0,05) 20/400
3 Verbim	3/60 1/20 (0,05) 20/400	1/60* 1/50 (0,02) 5/300 (20/1200)
4 Verbim	1/60*	Perceptim i dritës

	1/50 (0,02) 5/300 (20/1200)
5 Verbim	Nuk ka perceptim të dritës
9	I papërcaktuar ose i paspecifikuar

* Numëron gishtat (CF) në distancën 1 m

Shënim: Termi çrregullim vizual në kategorinë H54 përfshin kategorinë 0 për çrregullime vizuale të lehta ose aspak, kategorinë 1 për çrregullimet vizuale të moderuara, kategorinë 2 për çrregullime vizuale të rënda, kategoritë 3, 4 dhe 5 për verbimin, dhe kategorinë 9 për çrregullime vizuale të papërcaktuara. Termi 'shikim i ulur' në revizionet e mëparshme është zëvendesuar me kategoritë 1 dhe 2 për të shmangur konfuzionin me ato që kërkojnë kujdes për shikimin e ulur.

Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve (H55–H59)

H55 Nistagmusi dhe çrregullime të tjera të lëvizjeve të syrit

Përfshin: nistagmusin:

- NOS
- kongjenital
- e deprivimit
- disociuar
- latent

H57 Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve

H57.0 Anomalitë e funksionit të pupilës

H57.1 Dhembja e syrit

H57.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të syrit dhe anekseve

H57.9 **Çrregullimet e syrit dhe anekseve, të paspecifikuara**

H58* **Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

H58.0* **Anomalitë e funksionit pupilar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Pupila ose fenomeni Argyll Robertson, sifilitike (A52.1†)

H58.1* **Turbullimet e shikimit në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund**

H58.8* **Çrregullimet e tjera specifike të syrit dhe anekseve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Okulopatia sifilitike NEC:

- kongjenitale
  - e hershme (A50.0†)
  - e vonë (A50.3†)
- e hershme (sekondare) (A51.4†)
- e vonë (A52.7†)

H59 **Çrregullimet postproçedurale të syrit dhe anekseve të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: komplikimin mekanik të:

- lentes intraokulare (T85.2)
- pajisjeve ose protezae të tjera okulare, implanteve dhe transplanteve (T85.3)

pseudofakinë (Z96.1)

H59.0 **Keratopatia (buloze afakike) pas kirurgjisë së kataraktit**

Sindroma vitreoze (në prekje)

Sindroma vitreale korneale

H59.8 **Çrregullime të tjera postproçedurale të syrit dhe anekseve**

Endoftalmiti i shoqëruar me bleb

Cikatrice korioretinale pas kirurgjisë për kirurgjimin e shkëputjes

Inflamacion (infeksion) ose bleb (=fshikëz, vesikë), pas procedurës

Blebit post-procedural

H59.9 **Çrregullimi postproçedural i syrit dhe anekseve, i paspecifikuar**

KAPITULLI VIII

Sëmundjet e veshit dhe proçesit mastoid (H60–H95)

Përjashton: gjendje të caktuara që fillojnë në periudhën perinatale (P00-P96)
gjendje të caktuara infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe pas lindjes (O00-O99)
keqformimet e lindura, deformimet dhe anomalitë kromozomale (E00-E90)
dëmtime, helmime dhe pasoja të tjera nga shkaqe të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja dhe gjetje anormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull përfshin blloqet e mëposhtëm:

H60–H62	Sëmundjet e veshit të jashtëm
H65–H75	Sëmundjet e veshit të mesëm dhe mastoidit
H80–H83	Sëmundjet e veshit të brendshëm
H90–H95	Çrregullime të tjera të veshit

Kategoritë me yll në këtë kapitull jepen si më poshtë:

H62*	Çrregullime të veshit të jashtëm në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H67*	Otitis media në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H75*	Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H82*	Sindromat vertiginoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H94*	Çrregullime të tjera të veshit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e veshit të jashtëm (H60–H62)

H60 Otiti i jashtëm (ekstern)

H60.0 Abscesi i veshit të jashtëm

Puçërr
Karbunkul | i/e aurikulës ose kanalit të jashtëm auditiv
Furunkul

H60.1 Celuliti i veshit të jashtëm

Celulit i:
- aurikulës
- kanalit të jashtëm auditiv

H60.2 Otiti ekstern malinj

H60.3 Otite eksterne infektive të tjera

Otiti ekstern:
- difuz
- hemorragjik

Veshi i notarit

H60.4 Kolesteatoma e veshit të jashtëm

Keratozë bllokuese e veshit të jashtëm (kanalit)

H60.5 Otiti ekstern akut jo-infektiv

Otiti ekstern akut:
- NOS
- aktinik
- kimik
- i kontaktit
- ekzematoid
- reaktiv

H60.8 Otite eksterne të tjera

Otiti ekstern kronik OK

H60.9 Otit ekstern i paspecifikuar

H61 Çrregullime të tjera të veshit të jashtëm

H61.0 **Perikondriti i veshit të jashtëm**

Kondrodermatiti nodular kronik i heliksit

Perikondriti i:

- aurikulës
- pinës

H61.1 **Çrregullime joinfektive të pinës (majës)**

Deformiteti i fituar i:

- aurikulës
- pinës

Përjashton: veshin lulelakër (M95.1)

H61.2 **Dylli i ngjeshur**

Dyll në vesh

H61.3 **Stenoza e fituar e kanalit të veshit të jashtëm**

Kolaps i kanalit të veshit të jashtëm

H61.8 **Çrregullime të tjera specifike të veshit të jashtëm**

Eksostozë e veshit të jashtëm

H61.9 **Çrregullimet e veshit të jashtëm, të paspecifikuara**

H62* Çrregullime të veshit të jashtëm në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H62.0* **Otiti ekstern në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund**

Otiti ekstern në erizipelë (A46†)

H62.1* **Otiti ekstern në sëmundjet virale të klasifikuara tjetërkund**

Otiti ekstern në:

- infeksionet herpervirale [herpes simplex] (B00.1†)
- zZoster (B02.8†)

H62.2* **Otiti ekstern në mykozat**

Otiti ekstern në:

- aspergilozë (B44.8†)
- kandidiazë (B37.2†)

Otomykoza NOS (B36.9†)

H62.3* **Otiti ekstern në sëmundjet e tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara tjertërkund**

H62.4* **Otiti ekstern në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Otiti ekstern në impetigo (L01.- †)

H62.8* **Çrregullime të tjera të veshit të jashtëm në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Sëmundjet e veshit të mesëm dhe mastoidit (H65–H75)

H65 Otitis media joqelbëzues

Përfshin.: me miringit

Përdorni kodet shtesë (H72.-), nëse dëshironi, për të idenfikuar praninë e membranës timpanike të shpuar.

H65.0 Otitis media akut seroz

Otiti media sekretor akut ose subakut

H65.1 Otitis media akut joqelbëzues tjetër

Otiti media, akut dhe subakut:

- alergjik (mukoid)(sanguin)(seroz)
- mukoid
- joqelbëzuese NOS
- sanguin
- seromucinoz

Përjashton: barotraumën otitike (T70.0)
otitin media (akut) NOS (H66.9)

H65.2 Otitis media kronik seroz

Katarri tubotimpanik kronik

H65.3 Otitis media kronik mukoid

Vinovil në vesh

Otitis media, kronik:

- mucinoz
- sekretor
- transudativ

Përjashton: sëmundjen adezive të veshit të mesëm (H74.1)

H65.4 Otitis media kronik joqelbëzues tjetër

Otiti media, kronik:

- alergjik
- eksudativ

- joqelbëzuese NOS
- seromucinoz
- me efuzion (jopurulent)

H65.9 **Otitis media joqelbëzues i paspecifikuar**

Otitis media:

- alergjik
- katarral
- eksudativ
- mukoid
- sekretor
- seromucinoze
- seroz
- transudativ
- me efuzion (jopurulent)

H66 **Otitis media qelbëzues (=purulent) dhe i paspecifikuar**

Përfshin: me miringit

Përdorni kodet shtesë (H72.-), nëse dëshironi, për të idenfikuar praninë e membranës timpanike të shpuar.

H66.0 **Otitis media akut qelbëzues**

H66.1 **Otitis media tubotimpanik kronik qelbëzues**

Otitis media qelbëzues kronik beninj

Sëmundja tubotimpanike kronike

H66.2 **Otitis media atikoantral kronik qelbëzues**

Sëmundja atikoantrale kronike

H66.3 **Otitis media kronik qelbëzues tjetër**

Otitis media qelbëzues kronik NOS

H66.4 **Otitis media qelbëzues i paspecifikuar**

Otitis media qelbëzues NOS

H66.9 **Otitis media i paspecifikuar**

Otitis media:

- NOS
- akut NOS
- kronik NOS

H67* **Otitis media në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

H67.0* **Otitis media në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund**

Otitis media në:

- ethet nga skarlatina (A38†)
- tuberkuloz (A18.6†)

H67.1* **Otitis media në sëmundjet virale të klasifikuara tjetërkund**

Otitis media në:

- grip
  - virus sezonal i identifikuar i gripit (J10.8†)
  - virus i paidentifikuar i gripit (J11.8†)
  - virus i identifikuar i gripit zoonotik ose epidemik (J09†)
- fruth (B05.3†)

H67.8* **Otitis media në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

H68 Salpingiti dhe obstruksioni Eustakian

H68.0 **Salpingiti Eustakian**

H68.1 **Bllokimi (obstruksioni) i tubit të Eustakit**

Komprimim
Stenozë | e tubit të Eustakit
Strikturë

H69 Çrregullime të tjera të tubit të Eustakit

H69.0 **Tubi patuloz i Eustakit**

H69.8 **Çrregullime të tjera specifike të tubit të Eustakit**

H69.9 **Çrregullime të paspecifikuara të tubit të Eustakit**

H70 Mastoiditi dhe gjendje të lidhura me të

H70.0 **Mastoiditi akut**

Abscesi | e mastoidit
Empiema

H70.1 **Mastoiditi kronik**

Karies | e mastoidit
Fistula

H70.2 **Petroziti**

Inflamacion i kockës petroze (akute)(kronike)

H70.8 **Mastoidit tjetër dhe gjendje që lidhen me të**

H70.9 **Mastoidit i paspecifikuar**

H71 Kolesteatoma e veshit të mesëm

Përfshin: kolesteatomën e timpanit

Përjashton: kolesteatomën e veshit të jashtëm (H60.4)

kolesteatomën e përsëritur të kavitetit pas mastoidektomisë

H72 Perforacioni i membranës timpanike

Përfshin: perforacionin e daulles së veshit:

- të vazhduar post-traumatike
- post-inflamatore

Përjashton: perforacionin traumatik të daulles së veshit (S09.2)

H72.0 **Perforacioni qendror i membranës timpanike**

H72.1 **Perforacioni atik i membranës timpanike**

Perforacion i pjesës flakside

H72.2 **Perforacione të tjera marginale të membranës timpanike**

H72.8 **Perforacione të tjera të membranës timpanike**

Perforacion :

- i shumëfishtë | i membranës
- total | timpanike

H72.9 **Perforacioni i membranës timpanike, i paspecifikuar**

H73 Çrregullime të tjera të membranës timpanike

H73.0 **Miringiti (myringitis) akut**

Timpaniti akut

Miringiti buloz

Përjashton: me otitin media (H65-H66)

H73.1 **Miringiti kronik**

Timpaniti kronik

Përjashton: me otitin media (H65-H66)

H73.8 **Çrregullime të tjera specifike të membranës timpanike**

H73.9 Çrregullime të membranës timpanike, të paspecifikuara

H74 Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit

H74.0 Timpanoskleroza

H74.1 Sëmundja e adezionit të veshit të mesëm

Otiti adeziv

Përjashton: vinovil në vesh (H65.3)

H74.2 Diskontinuiteti dhe luksacioni i kockave të vogla të veshit

H74.3 Çrregullime të tjera të fituara të kockave të vogla të veshit

Ankilozë | e kockave të veshit

Humbje e pjesshme |

H74.4 Polipet e veshit të mesëm

H74.8 Çrregullime të tjera specifike të veshit të mesëm dhe mastoidit

H74.9 Çrregullime të veshit të mesëm dhe mastoidit, të paspecifikuara

H75* Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H75.0* Mastoiditi në sëmundjet infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund

Mastoiditi tuberkular (A18.0†)

H75.8* Çrregullime të tjera specifike të veshit të mesëm dhe mastoidit në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e veshit të brendshëm (H80–H83)

H80 Otoskleroza

Përfshin: otospongiozën

H80.0 Otoskleroza që prek dritaren ovale, jo-obliteruese

H80.1 Otoskleroza që prek dritaren ovale, obliteruese

H80.2 Otoskleroza kokleare

Otoskleroza që përfshin:

- kapsulën otike
- dritaren e rrumbullakët

H80.8 **Otoskleroza të tjera**

H80.9 **Otoskleroza të paspecifikuara**

H81 Çrregullime të funksionit vestibular

Përjashton: vertigo:
- NOS
- epidemike

H81.0 **Sëmundja e Ménière**

Hidropsin e labirithit

Vertigon ose sindromën Ménière

H81.1 **Vertigo paroksizmale beninje**

H81.2 **Neuroniti vestibular**

H81.3 **Vertigo tjetër periferike**

Sindroma Lermoyez

Vertigo:
- aurale
- otogjenike
- periferike NOS

H81.4 **Vertigo me origjinë qendrore**

Nistagmus pozicional central

H81.8 **Çrregullime të tjera të funksionit vestibular**

H81.9 **Çrregullime të funksionit vestibular, të paspecifikuara**

Sindroma vertiginoze NOS

H82* Sindromat vertiginoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H83 Sëmundje të tjera të veshit të brendshëm

H83.0 **Labirintiti**

H83.1 **Fistula labirintine**

H83.2 **Disfunksioni labirintin**

Hipersensitiviteti | të labirinthit
Hipofunksioni | të labirinthit

Humbja e funksionit

H83.3 **Efekte zhurmuese të veshit të brendshëm**

Trauma akustike

Humbje dëgjimi nga zhurmat

H83.8 **Sëmundje të tjera specifike të veshit të brendshëm**

H83.9 **Sëmundje të veshit të brendshëm, të paspecifikuara**

Çrregullime të tjera të veshit (H90–H95)

H90 **Humbja konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit**

Përjashton: shurdhërinë e lindur

Përjashton: shurdh-memecërinë NEC (H91.3)

shurdhërinë NOS (H91.9)

humbje dëgjimi:

- NOS (H91.9)
- nga zhurmat (H83.3)
- ototoksike (H91.0)
- e menjëhershme (idiopatike) (H91.2)

H90.0 **Humbja konduktive e dëgjimit, e dyanëshme (bilaterale)**

H90.1 **Humbja konduktive e dëgjimit, unilaterale me dëgjim të paprekur në anën tjetër**

H90.2 **Humbja konduktive e dëgjimit, e paspecifikuar**

Shurdhëri konduktive NOS

H90.3 **Humbja neurosensoriale e dëgjimit, bilaterale**

H90.4 **Humbja neurosensoriale e dëgjimit, unilaterale me dëgjim të paprekur në anën tjetër**

H90.5 **Humbja neurosensoriale e dëgjimit, e paspecifikuar**

Shurdhëri kongjenitale NOS

Humbje dëgjimi:

- qendrore
- neurale
- perceptive
- sensoriale

NOS

Shurdhëri sensoneurale

H90.6 **Humbja e përzier konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit, bilaterale**

H90.7 **Humbja e përzier konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit, unilaterale me dëgjim të paprekur në anën tjetër**

H90.8 **Humbje e përzier konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit, e paspecifikuar**

H91 Humbje të tjera të dëgjimit

Përjashton: perceptim auditiv anormal (H93.2)
humbje dëgjimi e klasifikuar në H90.-
cerumen i prekur (H61.2)
humbje dëgjimi nga zhurmat (H83.3)
shurdhëri psikogjenike (F44.6)
shurdhëri ishemike tranziente (H93.0)

H91.0 **Humbje ototoksike e dëgjimit**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentin toksik.

H91.1 **Presbycusis (=Presbikuzia)**

Presbiakuzia

H91.2 **Humbja e menjëhershme idiopatike e dëgjimit**

Humbje e papritur e dëgjimit NOS

H91.3 **Shurdhmemecëria, e paklasifikuar tjetërkund**

H91.8 **Humbje të tjera të specifikuara të dëgjimit**

H91.9 **Humbje e dëgjimit, e paspecifikuar**

Shurdhëri:

- NOS
- frekuencë e lartë
- frekuencë e ulët

H92 Otalgjia dhe efuzioni i veshit

H92.0 **Otalgjia**

H92.1 **Rjedhje nga veshi (Otorrhea)**

Përjashton: rrjedhjen nga veshi të lëngut truno-shpinor (G96.0)

H92.2 **Otorragjia**

Përjashton: otorragjinë traumatike – kodoni sipas llojit të dëmtimit

H93 Çrregullime të tjera të veshit të paklasifikuara tjetërkund

H93.0 Çrregullime degjenerative dhe vaskulare të veshit

Shurdhëri ishemike tranziente

Përjashton: presbikusinë (H91.1)

H93.1 Tinnitusi

H93.2 Perceptime anormale të tjera dëgjimore

Rekrutimi auditor

Diplakusia

Hiperakusia

Ndryshim i përkohshëm i pragut akustik

Përjashton: haluçinacione auditore (R44.0)

H93.3 Çrregullime të nervit akustik

Çrregullime të nervit të 8-të kranial

H93.8 Çrregullime të tjera specifike të veshit

H93.9 Çrregullime të veshit, të paspecifikuara

H94* Çrregullime të tjera të veshit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H94.0* Neuriti akustik në sëmundjet infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund

Neuriti akustik në sifilis (A52.1†)

H94.8* Çrregullime të tjera specifike të veshit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H95 Çrregullime postproçedurale të veshit dhe procesit mastoid të paklasifikuara tjetërkund

H95.0 Kolesteatoma rekurrente e kavitetit postmastoidektomik

H95.1 Çrregullime të tjera që pasojnë mastoidektominë

Inflamacion kronik
Granulim
Cist mukozal
| i kavitetit postmastoidektomik

H95.8	Çrregullime të tjera postproçedurale të veshit dhe proçesit mastoid
H95.9	Çrregullime postproçedurale të veshit dhe proçesit mastiod, të paspecifikuara

KAPITULLI IX

Sëmundjet e sistemit cirkulator (I00–I99)

Përjashton: gjendje të caktuara që rrjedhin prej periudhës perinatale (P00-P96)
gjendje të caktuara infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe pas lindjes (O00-O99)
keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale (Q00-Q99)
sëmundjet endokrine, nutricionale dhe metabolike (E00-E90)
dëmtime, helmime dhe pasoja të caktuara nga shkaqe të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja dhe gjetje anormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund (R00-R99)
çrregullime sistemike të indit lidhor (M30-M36)
sulme ishemike tranziente dhe sindromat e lidhura me to (G45.-)

Ky kapitull përmban blloqet e mëposhtëme:

I00–I02	Ethja reumatizmale akute
I05–I09	Sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës
I10–I15	Sëmundjet hipertensive
I20–I25	Sëmundjet iskemike të zemrës
I26–I28	Sëmundja pulmonare e zemrës dhe sëmundjet e qarkullimit pulmonar
I30–I52	Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës
I60–I69	Sëmundjet cerebrovaskulare
I70–I79	Sëmundjet e arterieve, arteriolave dhe kapilarëve
I80–I89	Sëmundje të venave, vazave limfatike dhe limfonodulave, të paklasifikuara tjetërkund
I95–I99	Çrregullime të tjera të paspecifikuara të sistemit cirkulator

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si me poshtë:

I32*	Perikarditi në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund
I39*	Endokarditi dhe çrregullimet e valvulave të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

I41*	Miokarditi në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I43*	Kardiomiopatia në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I52*	Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I68*	Çrregullime cerebrovaskulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I79*	Çrregullime të arterieve, arteriolave dhe kapilarëve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund.
I98*	Çrregullime të tjera të sistemit cirkulator

Ethja reumatizmale akute
(I00–I02)

I00 Ethja reumatizmale pa prekje të zemrës

Përfshin: artritin, reumatizmal, akut ose subakut

I01 Ethja reumatizmale me prekje të zemrës

Përfshin: sëmundjet kronike me origjinë reumatike (I05-I09) përveçse kur ethja reumatizmale është gjithashtu e pranishme ose ka fakte për riaktivizim të proçesit reumatik. Për rastet kur ka mëdyshje për aktivitet reumatik në kohën e vdekjes, referojuni udhëzimeve dhe rregullave të kodimit në Vëllimin 2.

I01.0 Perikarditi reumatizmal akut

Çdo gjendje në I00 me perikardit

Perikarditi reumatizmal (akut)

Përjashton: kur nuk specifikohet si reumatizmal (I30.-)

I01.1 Endokarditi reumatizmal akut

Çdo gjendje në I00 me endokardit ose valvulit

Valvuliti reumatizmal akut

I01.2 Miokarditi reumatizmal akut

Çdo gjendje në I00 me miokardit

I01.8 Të tjera sëmundje akute reumatizmale të zemrës

Çdo gjendje në I00 me prekje tjetër (një ose të shumëfishtë) të zemrës

Pankarditi reumatizmal akut

I01.9 Sëmundja reumatizmale akute e zemrës, e paspecifikuar

Çdo gjendje në I00 me prekje të paspecifikuar të zemrës

Reumatizmale:

- karditi, akut
- sëmundje e zemrës, aktive ose akute

I02 Korea reumatizmale

Përfshin: korean Sydenham

Përjashton: korean:

- NOS (G25.5)

- Huntington (G10)

I02.0 **Korea reumatizmale me prekje të zemrës**

Korea NOS me prekje të zemrës

Korea reumatizmale me prekje të zemrës të çdo tipi nën I01.-

I02.9 **Korea reumatizmale pa prekje të zemrës**

Korea reumatizmale NOS

Sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës (I05–I09)

I05 **Sëmundjet reumatizmale të valvulës mitrale**

Përfshin: gjendjet e klasifikuara në (I05.0) dhe (I05.2-I05.9), pavarësisht nëse janë të specifikuara si reumatizmale apo jo

Përjashton: kur janë të specifikuara si jo-reumatizmale (I34.-)

I05.0 **Stenoza mitrale**

Bllokim (reumatizmal) i valvulës mitrale

I05.1 **Insufiçienca mitrale reumatizmale**

Mitrale reumatizmale:

- inkompetencë
- regurgitacion

I05.2 **Stenoza mitrale me insufiçiencë**

Stenozë mitrale me insufiçiencë ose regurgitacion

I05.8 **Sëmundje të tjera të valvulës mitrale**

Dështim i valvulës mitrale

I05.9 **Sëmundje e valvulës mitrale, e paspecifikuar**

Çrregullim i valvulës mitrale (kronik) NOS

I06 **Sëmundjet reumatizmale të valvulës aortale (aortike)**

Përjashton: kur nuk janë të specifikuara si reumatizmale (I35.-)

I06.0 **Stenoza aortale reumatizmale**

Bllokim reumatizmal i valvulës aortale

I06.1 **Insufiçienca aortale reumatizmale**

Aortale reumatizmale:

- inkompetencë
- regurgitacion

I06.2 **Stenozë aortale reumatizmale me insufiçiencë**

Stenozë aortale reumatizmale me inkompetencë ose regurgitacion

I06.8 **Sëmundje të tjera reumatizmale të valvulës aortale**

I06.9 **Sëmundja reumatizmale e valvulës aortale, e paspecifikuar**

Sëmundja reumatizmale e valvulës aortale NOS

I07 Sëmundjet reumatizmale të valvulës trikuspidale

Përfshin: pavarësisht nëse janë të specifikuara si reumatizmale apo të panjohura

Përjashton: kur janë të specifikuara si jo-reumatizmale (I36.-)

I07.0 **Stenoza trikuspidale**

Bllokim (reumatizmal) i valvulës trikuspidale

I07.1 **Insufiçienca trikuspidale**

Insufiçienca (reumatizmale) e valvulës trikuspidale

I07.2 **Stenoza trikuspidale me insufiçiencë**

I07.8 **Sëmundjet e tjera të valvulës trikuspidale**

Çrregullime të valvulës trikuspidale NOS

I08 Sëmundjet multiple të valvulave

Përfshin: pavarësisht nëse janë të specifikuara si reumatizmale apo të panjohura

Përjashton: endokarditin, valvula e paspecifikuar (I38.-)

sëmundje multivalvulare me origjinë joreumatizmale të zemrës; përdorni kodet e duhura në (I34-I38, Q22-Q23, Q24.8)

sëmundjet reumatizmale të endokardiumit, valvula e paspecifikuar (I09.1)

I08.0 **Çrregullime të valvulës mitrale dhe aortale së bashku**

Përfshirje të të dy valvulave mitrale dhe aortale të specifikuara si reumatizmale ose me origjinë të paspecifikuarjo

I08.1 **Çrregullime të valvulës mitrale dhe trikuspidale së bashku**

I08.2 **Çrregullime të valvulës aortale dhe trikuspidale së bashku**

I08.3 **Çrregullime të kombinuara të valvulës mitrale, aortale dhe trikuspidale**

I08.8 **Sëmundje të tjera multiple të valvulave**

I08.9 **Sëmundja multiple e valvulës, e paspecifikuar**

I09 **Sëmundje të tjera reumatizmale të zemrës**

I09.0 **Miokarditi reumatizmal**

Përjashton: miokarditin të specifikuar si jo-reumatizmal (I51.4)

I09.1 **Sëmundja reumatizmale e endokardiumit, valvula e paspecifikuar**

Reumatizmal:

- endokardit (kronik)
- valvulit (kronik)

Përjashton: endokarditin, valvula e specifikuar (I38)

I09.2 **Perikarditi kronik reumatizmal**

Perikardit adherent, reumatizmal

Reumatizmal kronik:

- mediastinoperikardit
- mioperikardit

Përjashton: kur nuk specifikohet si reumatizmal (I31.-)

I09.8 **Sëmundjet e tjera të specifikuara reumatizmale të zemrës**

Sëmundje reumatizmale të valvulës pulmonare

I09.9 **Sëmundja reumatizmale e zemrës, e paspecifikuar**

Reumatizmale:

- karditi
- insufiçiencë kardiake

Përjashton: karditin reumatizmal (M05.3)

Sëmundjet hipertensive (I10–I15)

Përjashton: që komplikon shtatzëninë, lindjen dhe pas lindjen (O10-O11, O13-O16)
që përfshin vazat koronare (I20-I25)
hipertensionin neonatal (P29.2)
hipertensionin pulmonar (I27.0)

I10 **Hipertensioni esencial (primar)**

Përfshin: presionin e lartë të gjakut

hipertensionin
(arterial)(beninj)(esencial)(malinj)(primar)(sistemik)

Përjashton: që prek vazat e:
- trurit (I60-I69)
- syrit (H35.0)
-

I11 **Sëmundja hipertensive e zemrës**

Përfshin: çdo gjendje në I50.-, I51.4-I51.9 për shkak të hipertensionit

I11.0 **Sëmundja hipertensive e zemrës me insufiçiencë kardiake kongjestive**

Insufiçienca kardiake hipertensive

I11.9 **Sëmundja hipertensive e zemrës pa insufiçiencë kardiake kongjestive**

Sëmundja hipertensive e zemrës NOS

I12 **Sëmundja hipertensive renale**

Përfshin: çdo gjendje në N00-N07, N18.-, N19 ose N26 për shkak të hipertensionit
arteriosklerozën e veshkës
nefritin arteriosklerotik (kronik)(intersticial)
nefropatinë hipertensive
nefrosklerozën

Përjashton: hipertensionin sekondar (I15.-)

I12.0 **Sëmundja hipertensive renale me insufiçiencë renale**

Insufiçienca renale hipertensive

I12.9 **Sëmundja hipertensive renale pa insufiçiencë renale**

Sëmundja hipertensive renale NOS

I13 **Zemra hipertensive dhe sëmundja renale**

Përfshin: çdo gjendje në I11.- me çdo gjendje në I12.-
sëmundje:
- kardiorenale
- renale kardiovaskulare

I13.0 **Zemra hipertensive dhe sëmundja renale me insufiçiencë kardiake kongjestive**

I13.1 **Zemra hipertensive dhe sëmundja renale me insufiçiencë renale**

I13.2 **Zemra hipertensive dhe sëmundja renale me insufiçiencë kardiake kongjestive dhe insufiçiencë renale**

I13.9 **Zemra hipertensive dhe sëmundja renale, e paspecifikuar**

I15 Hipertensioni sekondar

Përjashton: që përfshin vazat e:

- trurit (I60-I69)
- syrit (H35.0)

I15.0 **Hipertensioni renovaskular**

I15.1 **Hipertensioni sekondar nga çrregullime të tjera renale**

I15.2 **Hipertensioni sekondar nga çrregullime endokrine**

I15.8 **Hipertension tjetër sekondar**

I15.9 **Hipertension sekondar, i paspecifikuar**

Sëmundjet iskemike të zemrës (I20–I25)

Shënim: Për sëmundshmërinë, kohëzgjatja siç përdoret në kategoritë I21, I22, I24 dhe I25, i referohet intervalit midis fillimit të episodit ishemik dhe marrjes së kujdesit mjekësor. Për vdekshmërinë, kohëzgjatja i referohet intervalit nga fillimi deri në vdekje.

Përfshin: me përmendje të hipertensionit (I10-I15).

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar praninë e hipertensionit.

I20 Angina pectoris

I20.0 **Angina e paqendrueshme**

Angina:

- kreshente
- de novo, nga përpjekja
- përkeqësuese, nga përpjekja

Sindroma koronare e menjëhershme

Sindroma pre-infarkt

I20.1 Angina pectoris me spazëm të dokumentuar

Angina:

- angiospastike
- Prinzmetal
- e shkaktuar nga spazma
- e ndryshueshme

I20.8 Forma të tjera të angina pectoris

Angina e lodhjes

Sindroma e rrjedhjes së ulët koronare

Angina stabël

Stenokardia

I20.9 Angina pectoris, e paspecifikuar

Angina:

- NOS
- kardiake

Sindroma e anginës

Dhimbje gjoksi ishemike

I21 Infarkti akut i miokardit

Përfshin: infarktin e miokardit të përcaktuar si akut dhe me kohëzgjatje nga 4 javë (28 ditë) ose më pak që nga fillimi

Përjashton: disa komplikacione që pasojnë infarktin akut të miokardit (I23.-)

infarktin e miokardit:

- të vjetër (I25.2)
- të specifikuar si kronik ose me kohëzgjatje më shumë së 4 javë (më shumë së 29 ditë) nga fillimi (I25.8)
- pasues (I22.-)

sindromën e pas infarktit të miokardit (I24.1)

I21.0 Infarkti akut miokardial transmural i murit anterior

Infarkt (akut) transmural (i):

- (murit) anterior NOS
- anteroapikal
- anterolateral

- anteroseptal

I21.1 **Infarkti akut miokardial transmural i murit inferior**

Infarkt (akut) transmural (i):

- murit diafragmatik
- (murit) inferior NOS
- inferolateral
- inferoposterior

I21.2 **Infarkti akut miokardial transmural në vende të tjera**

Infarkt (akut) transmural (i):

- apikalo-lateral
- bazalo-lateral
- lateral i lartë
- (murit) lateral NOS
- posterior (i vërtetë)
- postero-bazal
- postero-lateral
- postero-septal
- septal NOS

I21.3 **Infarkti akut miokardial transmural në vende të paspecifikuara**

Infarkt transmural i miokardit

I21.4 **Infarkti akut miokardial subendokardial**

Infarkt i miokardit pa ngritje në-ST

Infarkt transmural i miokardit NOS

I21.9 **Infarkti akut i miokardit, i paspecifikuar**

Infarkt (akut) i miokardit NOS

I22 Infarkti i miokardit i përsëritur

Shënim: Për kodimin e sëmundshmërisë, kjo kategori duhet përdorur për infarktin e çdo zone të miokardit.

Përfshin: infarktin e miokardit:

- të gjerë
- të shpeshtë
- ri-infarktin

Përjashton: specifikuar si kronik ose me kohëzgjatje në më shumë së 4 javë (28 ditë) nga fillimi (I25.8)

I22.0 **Infarkti miokardial i përsëritur i murit anterior**

Infarkti miokardial i përsëritur (akut)(i):

- (murit) anterior NOS
- anteroapikal
- anterolateral
- anteroseptal

I22.1 Infarkti miokardial i përsëritur i murit inferior

Infarkti miokardial i përsëritur (akut)(i):

- murit diafragmatik
- (murit) inferior NOS
- inferolateral
- inferoposterior

I22.8 Infarkti miokardial i përsëritur në vende të tjera

Infarkti miokardial i përsëritur (akut)(i):

- apikalo-lateral
- bazalo-lateral
- lateral i larte
- (murit) lateral NOS
- posterior (i vërtetë)
- postero-bazal
- postero-lateral
- postero-septal
- septal NOS

I22.9 Infarkti miokardial i përsëritur në vende të paspecifikuara

I23 Komplikacione të hershme që pasojnë infarktin akut të miokardit

Përjashton: Gjendjet e listuara si me poshtë, kur:

- Janë të njëkohëshme me infarktin akut të miokardit (I21-I22)
- Nuk specifikohen si komplikacione aktuale që pasojnë një infarkt akut të miokardit (I31.-, I51.-)

I23.0 Hemoperikardi si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit

I23.1 Defekti septal atrial si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit

I23.2 Defekti septal ventrikular si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit

I23.3 Ruptura e murit kardiak pa hemoperikard si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit

Përjashton: me hemoperikardium (I23.0)

I23.4 **Ruptura e kordave tendinoze si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit**

I23.5 **Ruptura e muskulit papilar si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit**

I23.6 **Tromboza e atriumit, apendazhit (shtojcës) aurikular dhe ventrikulit si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit**

I23.8 **Komplikacione të tjera akute pas infarktit akut të miokardit**

I24 Sëmundje të tjera iskemike akute të zemrës

Përjashton: anginën pectoris (I20.-)
isheminë tranziente të miokardit tek i porsalinduri (P29.4)

I24.0 **Tromboza koronare që nuk shkakton infarkt akut të miokardit**

Koronare (arterie)(venë)
- embolizëm
- okluzion
- tromboembolizëm

jo si rezultat i infarktit të miokardit

Përjashton: specifikuar si kronik ose me kohëzgjatje mbi 4 javë (28 ditë) nga fillimi (I25.8)

I24.1 **Sindromi Dressler**

Sindromi pas infarktit miokardial

I24.8 **Forma të tjera të sëmundjes iskemike akute të zemrës**

Koronar/e:
- dështim
- insufiçiencë

I24.9 **Sëmundja iskemike akute e zemrës, e paspecifikuar**

Përjashton: sëmundjen ishemike të zemrës (kronike) NOS (I25.9)

I25 Sëmundja iskemike kronike e zemrës

Përjashton: sëmundjen kardiovaskulare NOS (I51.6)

I25.0 **Sëmundja atherosklerotike kardiovaskulare, kështu e përshkruar**

I25.1 **Sëmundja atherosklerotike e zemrës**

Koronare (arteria):
- ateroma
- ateroskleroza

- sëmundja
- skleroza

I25.2 **Infarkti i vjetër i miokardit**

Infarkt i shëruar i miokardit

Infarkt i vjetër i miokardit i diagnostikuar me EKG ose mjete të tjera, por pa simptoma aktuale

I25.3 **Aneurizma e zemrës**

Aneurizma:

- murale
- ventrikulare

I25.4 **Aneurizma e arteries koronare**

Fistula arteriovenoze koronare, e fituar

Përjashton: aneurizmin (arterial) koronar kongjenital (Q24.5)

I25.4 **Kardiomiopatia iskemike**

I25.6 **Iskemia e heshtur e miokardit**

I25.8 **Forma të tjera të sëmundjes iskemike kronike të zemrës**

Çdo gjendje në I21-I22 dhe I24.- specifikuar si kronike dhe me një kohëzgjatje më shumë se 4 javë (28 ditë) nga fillimi

I25.9 **Sëmundja iskemike kronike e zemrës, e paspecifikuar**

Sëmundja ishemike e zemrës (kronike) NOS

Sëmundja pulmonare e zemrës dhe sëmundjet e qarkullimit pulmonar

(I26–I28)

I26 **Embolia pulmonare**

Përfshin: pulmonar (arterien)(venën):

- infarktin
- tromboembolinë
- trombozën

Përjashton: që komplikojnë:

- abortin ose shtatzënine ektopike ose molare (O00-O07, O08.2)
- shtatzëninë, lindjen dhe pas lindjen (O88.-)

I26.0 **Embolia pulmonare me zemër mushkërore (cor pulmonale) acute**
Cor pulmonale acute NOS

I26.9 **Embolia pulmonare pa zemër mushkërore (cor pulmonale) akute**
Emboli pulmonare NOS

I27 Sëmundje të tjera të zemrës mushkërore

I27.0 **Hipertensioni pulmonar primar**

I27.1 **Sëmundja kifoskoliotike e zemrës**

I27.2 **Hipertension pulmonar sekondar tjetër**
Përdorni kode shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar shkakun.

I27.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara të zemrës mushkërore**
Përjashton: defektin Eisenmenger (Q21.8)

I27.9 **Sëmundja e zemrës mushkërore, e paspecifikuar**
Sëmundja kardiopulmonare kronike
Cor pulmonale (kronike) NOS

I28 Sëmundje të tjera të vazave pulmonare

I28.0 **Fistula arteriovenoze e vazave pulmonare**

I28.1 **Aneurizma e arteries pulmonare**

I28.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara të vazave pulmonare**
Rupturë
Stenozë | të vazës pulmonare
Strikturë

I28.9 **Sëmundja e vazave pulmonare, e paspecifikuar**

Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës (I30–I52)

I30 Perikarditi akut

Përfshin: efuzionin perikardial akut
Përjashton: perikarditin reumatizmal (akut) (I01.0)

I30.0 **Perikarditi akut idiopatik i paspecifikuar**

I30.1 **Perikarditi infektiv**

Perikarditi:

- pneumokoksik
- purulent
- stafilokoksik
- streptokoksik
- viral

Pioperikarditi

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentin infeksioz.

I30.8 **Forma të tjera të perikarditit akut**

I30.9 **Perikardit akut i paspecifikuar**

I31 Sëmundje të tjera të perikardit

Përjashton: komplikacionet aktuale që pasojnë infarktin akut të miokardit (I23.-)

sindromën post-kardiotomi (I97.0)

traumën (S26.-)

kur specifikohet si reumatizmale (I09.2)

I31.1 **Perikarditi kronik adeziv**

Accretio cordis

Perikardiumi adherens

Mediastinoperikarditi adeziv

I31.1 **Perikarditi kronik konstriktiv**

Concretio cordis

Kalcifikime perikardiale

I31.2 **Hemoperikardi, i paklasifikuar tjetërkund**

I31.3 **Efuzioni perikardial (jo inflamator)**

Kiloperikardium

I31.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara të perikardit**

Pllaka epikardiale

Adezione perikardiale fokale

I31.9 **Sëmundja e perikardit, e paspecifikuar**

Tamponada e zemrës

Perikarditi (kronik) NOS

I32* Perikarditi në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund

I32.0* Perikarditi në sëmundjet bakteriale e klasifikuara tjetërkund

Perikarditi:

- gonokoksik (A54.8†)
- meningokoksik (A39.5†)
- sifilitik (A52.0†)
- tuberkular (A18.8†)

I32.1* Perikarditi në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund

I32.8* Perikarditi në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Perikarditi në:

- reumatoid (M05.3†)
- lupus sistemik eritematoz (M32.1†)
- uremik (N18.5†)

I33 Endokarditi akut dhe subakut

Përjashton: endokarditin reumatizmal akut (I01.1)
endokarditin NOS (I38)

I33.0 Endokarditi infektiv akut dhe subakut

Endokarditi (akut)(subakut):

- bakterial
- infektiv NOS
- lenta
- malinj
- septik
- ulcerativ

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshirohet, për të identifikuar agjentët infeksioze.

I33.9 Endokarditi akut, i paspecifikuar

Endokarditi
Mioendokarditi | akut ose subakut
Periendokarditi

I34 Çrregullimet joreumatizmale të valvulës mitrale

Përjashton: mitrale (valvulës):
- sëmundje (I05.9)
- dështim (I05.8)
- stenozë (I05.0)

kur ka shkak të papërcaktuar pa përmendje të:
- sëmundjeve të valvulës aortike (I08.0)
- stenozës ose bllokimit të valvulës mitrale (I05.0)

kur përcaktohet si kongjenitale (Q23.2, Q23.9)

kur specifikohet si reumatizmale (I05.-)

I34.0 Insufiçienca e valvulës mitrale

Mitrale (valvula)
- inkompetencë
- regurgitim

NOS ose shkak i përcaktuar, përveç reumatizmal

I34.1 Prolapsi i valvulës mitrale

Sindroma e valvulës mitrale të ngathët

Përjashton: sindromën Marfan (Q87.4)

I34.2 Stenoza mitrale jo-reumatizmale

I34.8 Çrregullime të tjera jo-reumatizmale të valvulës mitrale

I34.9 Çrregullim jo-reumatizmal i valvulës mitrale, i paspecifikuar

I35 Çrregullimet jo-reumatizmale të valvulës aortale

Përjashton: stenozën subaortike hipertrofike (I42.1)

kur ka shkak të papërcaktuar, por me përmendje të sëmundjes së valvulës mitrale (I08.0)

kur specifikohet si kongjenitale (Q23.0, Q23.1, Q23.4-Q23.9)

kur specifikohet si reumatizmale (I06.-)

I35.0 Stenoza aortale

I35.1 Insufiçienca aortal

Aortike (valvula)
- inkompetencë
- regurgitim

NOS ose shkak i përcaktuar, përveç reumatizmal

I35.2 Stenoza aortale me insufiçiencë

I35.8 Çrregullime të tjera të valvulës aortale

I35.9 Çrregullim i valvulës aortale, i paspecifikuar

I36 Çrregullimet jo-reumatizmale të valvulës trikuspidale

Përjashton: kur shkaku është i papërcaktuar (I07.0)
kur specifikohet si kongjenitale (Q22.4, Q22.8, Q22.9)
kur specifikohet si reumatizmale (I07.-)

I36.0 Stenoza trikuspidale jo-reumatizmale

I36.1 Insuficienca trikuspidale jo-reumatizmale

Trikuspidale (valvula) • inkompetencë • regurgitim	NOS ose shkak i përcaktuar, përveç reumatizmal

I36.2 Stenoza trikuspidale jo-reumatizmale me insuficiencë

I36.8 Çrregullime të tjera jo-reumatizmale të valvulës trikuspidale

I36.9 Çrregullim jo-reumatizmal i valvulës trikuspidale, i paspecifikuar

I37 Çrregullimet e valvulës pulmonare

Përjashton: kur specifikohet si kongjenitale (Q22.4, Q22.8, Q22.9)
kur specifikohet si reumatizmale (I09.8)

I37.0 Stenoza e valvulës pulmonare

I37.1 Insuficienca e valvulës pulmonare

Pulmonare (valvula) • inkompetencë • regurgitim	NOS ose shkak i përcaktuar, përveç reumatizmal

I37.2 Stenoza e valvulës pulmonare me insuficiencë

I37.8 Çrregullime të tjera të valvulës pulmonare

I37.9 Çregullimi i valvulës pulmonare, i paspecifikuar

I38 Endokarditi, valvula e paspecifikuar

Përfshin: endokarditin (kronik) NOS
valvular:

• inkompetencë • insuficiencë • regurgitim • stenozë	valvula e papërcaktuar	NOS ose shkak i përcaktuar, përveç reumatizmal ose kongjenital

valvulit (kronik)

Përjashton: insuficiencën kongjenitale të valvulës kardiake NOS (Q24.8)

stenozën kongjenitale të valvulës kardiake NOS (Q24.8)
fibroelastozën endokardiale (I42.4)
kur specifikohet si reumatizmale (I09.1)

I39* **Endokarditi dhe çrregullimet e valvulave të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Përfshin: përfshirjen e endokarditit në:

- infeksionin nga kandida (B37.6†)
- infeksionin gonokoksik (A54.8†)
- sëmundjen Libman-Sacks (M32.1†)
- infeksionin meningokoksik (A39.5†)
- artritin reumatoid (M05.3†)
- sifiliz (A52.0†)
- tuberkuloz (A18.8†)
- ethen e tifos (A01.0†)

I39.0* **Çrregullimet e valvulës mitrale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

I39.1* **Çrregullimet e valvulës aortale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

I39.2* **Çrregullimet e valvulës trikuspidale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

I39.3* **Çrregullimet e valvulës pulmonare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

I39.4* **Çrregullimet multiple të valvulave në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

I39.8* **Endokarditi, valvula e paspecifikuar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

I40 **Miokarditi akut**

I40.0 **Miokarditi infektiv**

Miokarditi septik

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse doni, për të identifikuar agjentin infeksioz.

I40.1 **Miokarditi i izoluar (veçuar)**

I40.8 **Miokardit akut tjetër**

I40.9 **Miokardit akut i paspecifikuar**

I41* Miokarditi në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

I41.0* Miokarditi në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund

Miokarditi:

- difteritik (A36.8†)
- gonokoksik (A54.8†)
- meningokoksik (A39.5†)
- sifilitik (A52.0†)
- tuberkular (A18.8†)

I41.1* Miokarditi në sëmundjet virale të klasifikuara tjetërkund

Miokarditi (akut) nga gripi:

- virusi sezonal i identifikuar i gripit (J10.8†)
- virusi jo i identifikuar i gripit (J11.8†)
- virusi i gripit zoonitik ose epidemik i identifikuar (J09†)

Miokarditi nga shytat (=parotiti epidemik) (B26.8†)

I41.2* Miokarditi në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund

Miokarditi (në):

- sëmundjen e Chagas (kronike) (B57.2†)
- akut (B57.0†)
- toksoplasmozë (B58.8†)

I41.8* Miokarditi në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Miokarditi reumatoid (M05.3†)

Miokarditi sarkoidik (D86.8†)

I42 Kardiomiopatia

Përjashton: kardiomiopatinë që komplikon:

- shtatzëninë (O99.4)
- pas lindjen (O90.3)

kardiomiopatinë ishemike (I25.5)

I42.0 Kardiomiopatia e dilatuar

Kardiomiopatia kongjestive

I42.1 Kardiomiopatia obstruktive hipertrofike

Stenoza subaortike hipertrofike

I42.2 Kardiomiopatia hipertrofike tjetër

Kardiomiopatia hipertrofike jo-obstruktive

I42.3 Sëmundja endomiokardiale (eozinofilike)

Fibroza endomiokardiale (tropikale)

Endokarditi Löffler

I42.4 Fibroelastoza endokardiale

Kardiomiopatia kongjenitale

I42.5 Kardiomiopatia restriktive tjetër

Kardiomiopatia konstriktive NOS

I42.6 Kardiomiopatia alkoolike

I42.7 Kardiomiopatia nga barnat dhe agjentët e tjerë të jashtëm

Përdorni kodet shtesë (kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

I42.8 Kardiomiopati të tjera

I42.9 Kardiomiopati e paspecifikuar

Kardiomiopatia (primare)(sekondare) NOS

I43* Kardiomiopatia në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

I43.0* Kardiomiopatia në sëmundjet infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund

Kardiomiopatia në difteri (A36.8†)

I43.1* Kardiomiopatia në sëmundjet metabolike

Amiloidoza kardiake (E85.-†)

I43.2* Kardiomiopatia në sëmundjet nutricionale

Kardiomiopatia nutricionale NOS (E63.9†)

I43.8* Kardiomiopatia në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Tofet Gouty të zemrës (M10.0†)

Sëmundja tirotoksike e zemrës (E05.9†)

I44 Blloku atrioventrikular dhe i gjysëmdegës së majtë

I44.0 Blloku atrioventrikular, grada e parë

I44.1 Blloku atrioventrikular, grada e dytë

Blloku atriventrikular, lloji II dhe II

Blloku Möbitz, lloji II dhe II

Bllok i gradës së dytë, lloji I dhe II

Blloku Wenckebach

I44.2 Blloku atrioventrikular, i plotë

Blloku i plotë i zemrës

Blloku i gradës së tretë

I44.3 **Bllok atrioventrikular tjetër dhe i paspecifikuar**

Blloku atriventrikular NOS

I44.4 **Blloku fashikular anterior i majtë**

I44.5 **Bloku fashikular posterior i majtë**

I44.6 **Blloku fashikular tjetër dhe i paspecifikuar**

Gjysëm-blloku i gjysëmdegës së majtë NOS

I44.7 **Blloku i gjysëmdegës së majtë, i paspecifikuar**

I45 Çrregullime të tjera të përçueshmërisë

I45.0 **Blloku fashikular i djathtë**

I45.1 **Gjysëmblloku i degës së djathtë tjetër dhe i paspecifikuar**

Bllok i gjysëmdegës së djathtë NOS

I45.2 **Blloku bifashikular**

I45.3 **Blloku trifashikular**

I45.4 **Blloku intraventrikular i paspecifikuar**

Bllok i degës NOS

I45.5 **Blloqe të tjera të specifikuara**

Blloku sinoatrial

Blloku sinoaurikular

Përjashton: bllokun e zemrës NOS (I45.9)

I45.6 **Sindromi i preeksitimit**

Eksitim atrioventrikular anomal

Përçim atrioventrikular:

- i përshpejtuar
- aksesor
- pre-eksitacional

Sindroma Lown–Ganong–Levine

Sindroma Wolff–Parkinson–White

I45.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të përçueshmërisë**

Disocacioni atrioventrikular [AV]

Disocacioni i interferencës

Përjashton: zgjatja e intervalit QT (R94.3)

I45.9 **Çrregullimi i përçueshmërisë, i paspecifikuar**

Bllok i zemrës NOS

Sindroma Stoke-Adams

I46 Arresti kardiak

Përjashton: shokun kardiogjenik (R57.0)

që komplikon:

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.0)
- procedurat dhe kirurgjinë obstetrike (O75.4)

I46.0 Arresti kardiak me reanimim të suksesshëm

I46.1 Vdekje e menjëhershme nga zemra, e përshkruar kështu

Përjashton: vdekjen e menjëhershme:

- NOS
- me:
  - çrregullim përçimi (I44-I45)
  - infarkt i miokardit (I21-I22)

I46.9 Arrest kardiak i paspecifikuar

I47 Takikardia paroksizmale

Përjashton: që komplikon:

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
- procedurat ose kirurgjinë obstetrike (O75.4)

takikardinë :

- NOS (R00.0)
- sinoatriale NOS (R00.0)
- sinusale NOS (R00.0)

I47.0 Aritmia ventrikulare rihyrëse

I47.1 Takikardia supraventrikulare

Takiakardia (paroksizmale)

- atriale
- atrioventrikulare [AV]:
  - NOS
  - ri-hyrëse (nodale)
- junksionale
- nodale

I47.2 Takikardia ventrikulare

I47.9 **Takardia paroksizmale e papërcakuar**

Sindroma Bouveret(-Hoffmann)

I48 Fibrilacioni dhe flateri atrial

I48.0 **Fibrilacioni atrial paroksizmal**

I48.1 **Fibrilacioni atrial persistent**

I48.2 **Fibrilacioni atrial kronik**

I48.3 **Flateri atrial tipik**

Flater atrial I llojit I

I48.4 **Flateri atrial atipik**

Flater atrial I llojit II

I48.9 **Fibrilacioni atrial dhe flateri atrial, I papercaktuar**

I49 Aritmi kardiake të tjera

Përjashton: bradikardinë:

- NOS (R0.01)
- sinoatriale (R0.01)
- sinusale (R0.01)
- vagale (R0.01)

që komplikon:

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
- procedurat ose kirurgjinë obstetrike (O75.4)

disritminë kardiake neonatale (P29.1)

I49.0 **Fibrilacioni dhe flateri ventrikular**

I49.1 **Depolarizimi i parakohshëm atrial**

Rrahje atriale të parakohshme

I49.2 **Depolarizimi i parakohshëm junksional**

I49.3 **Depolarizimi i parakohshëm ventrikular**

I49.4 **Depolarizimi i parakohshëm tjetër dhe i paspecifikuar**

Rrahje ektopike

Ekstrasistola

Aritmi ekstrasistolike

Premature:

- rrahje NOS

- kontraktime

I49.5 **Sindromi i sinusit të sëmurë**

Sindroma takikardi-bradikardi

I49.8 **Aritmi kardiake të tjera të specifikuara**

Sindroma Brugada

Sindroma e QT-së së gjatë

Çrregullim i ritmit:

- sinusit koronar
- ektopik
- nodal

I49.9 **Aritmi kardiake të paspecifikuara**

Aritmia (kardiake) NOS

I50 Insufiçienca kardiake

Përjashton: që komplikon:

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
- procedurat ose kirurgjinë obstetrike (O75.4)

për shkak të hipertensionit (I11.0):

- me sëmundje renale (I13.-)

që pason kirurgjinë kardiake për shkak të pranisë së protezës kardiake (I97.1)

insufiçiencën kardiake të neonatit (P29.0)

I50.0 **Insufiçienca kardiake kongjestive**

Sëmundje kardiake kongjestive

Insufiçiencë e ventrikulit të djathtë (për shkak të insufiçiencës së majtë)

I50.1 **Insufiçienca e ventrikulit të majtë**

Astma kardiake

Insufiçienca e majtë e zemrës

Edema e mushkërive | me përmendje të sëmundjes së zemrës

Edema pulmonare | së majtë NOS ose insufiçiencë të zemrës

I50.9 **Insufiçiencë kardiake e paspecifikuar**

Insufiçiencë kardiake, e zemrës ose miokardit NOS

I51 Komplikacionet dhe përshkrimet e keqspecifikuara të sëmundjes së zemrës

Përjashton: çdo gjendje në I51.4-I51.9 nga hipertensioni (I11.-)
çdo gjendje në I51.4-I51.9 nga hipertensioni (I11.-):
- me sëmundje renale (I13.-)

komplikacione që pasojnë infarktin miokardial (I23.-)
kur specifikohen si reumatizmale (I00-I09)

I51.0 Defekti septal kardiak, i fituar

Defekt septal i fituar (i vjetër):
- atrial
- aurikular
- ventrikular

I51.1 Ruptura e kordave tendinoze të paklasifikuara tjetërkund

I51.2 Ruptura e muskulit papilar i paklasifikuar tjetërkund

I51.3 Tromboza intrakardiake e paklasifikuar tjetërkund

Trombozë e vjetër:
- apikale
- atriale
- aurikulare
- ventrikulare

I51.4 Miokarditi, i paspecifikuar

Fibrozë miokardiale
Miokardit:
- NOS
- kronik (intersticial)

I51.5 Degjenerimi miokardial

Degjenerim i zemrës ose miokardit:
- dhjamosje
- senil

Sëmundje miokardiale

I51.6 Sëmundja kardiovaskulare, e paspecifikuar

Aksident kardiovaskular NOS

Përjashton: sëmundjen kardiovaskulare aterosklerotike, të përshkruar të tillë (I25.0)

I51.7 Kardiomegalia

Kardiake:
- dilatacioni
- hipertrofia

Dilatacioni ventrikular

I51.8 **Sëmundje të tjera të keqspecifikuara të zemrës**

Karditi (akut)(kronik)

Pankarditi (akut)(kronik)

I51.9 **Sëmundje e zemrës, e paspecifikuar**

I52* **Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Përjashton: sëmundjen kardiovaskulare NOS në sëmundje të klasifikuara tjetërkund (I98.0*)

I52.0* **Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje bakteriale të klasifikuara tjetërkund**

Karditi meningokoksik NEC (A39.5†)

I52.1* **Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Sëmundja pulmonare e zemrës në shistosomiazë (B65.-†)

I52.8* **Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Karditi reumatoid (M05.3†)

Sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I69)

Përfshin: me përmendje të hipertensionit (gjendjet në I10 dhe I15.-)

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar praninë e hipertensionit.

Përjashton: sulme ishemike kardiake tranziente dhe sindromat e lidhura me to (G45.-)

hemorragji intrakraniale traumatike (S06.-)

demencien vaskulare (F01.-)

I60 **Hemorragjia subaraknoidale**

I60.0 **Hemorragjia subaraknoidale nga sifoni dhe bifurkacioni karotid**

I60.1 **Hemorragjia subaraknoidale nga arteria media cerebri**

I60.2 **Hemorragjia subaraknoidale nga arteria comunicans anterior**

I60.3 **Hemorragjia subaraknoidale nga arteria comunicans posterior**

I60.4 **Hemorragjia subaraknoidale nga arteria bazilare**

I60.5 **Hemorragjia subaraknoidale nga arteria vertebrale**

I60.6 **Hemorragjia subaraknoidale nga arterie të tjera intrakraniale**

Prekje të disa arterieve intrakraniale

I60.7 **Hemorragjia subaraknoidale nga arterie intrakraniale, e paspecifikuar**

Rupturë e aneurizmës Berry (kongjenitale) NOS

Hemorragji subaraknoidale nga:

- cerebrale
- komunikuese

| arteria NOS

I60.8 **Hemorragji subaraknoidale tjetër**

Hemorragji meningeale

Rupturë e keqformimit arterio-venoz cerebral

I60.9 **Hemorragji subaraknoidale e paspecifikuar**

I61 Hemorragji intracerebrale

Përjashton: pasojat e hemorragjisë intracerebrale (I69.1)

I61.0 **Hemorragji intracerebrale në hemisferë, subkortikale**

Hemorragji intracerebrale e thellë

I61.1 **Hemorragji intracerebrale në hemisferë, kortikale**

Hemorragji e lobit cerebral

Hemorragji intracerebrale superficiale

I61.2 **Hemorragji intracerebrale në hemisferë, e paspecifikuar**

I61.3 **Hemorragji intracerebrale në truncus cerebri**

I61.4 **Hemorragji intracerebrale në cerebelum**

I61.5 **Hemorragji intracerebrale intraventrikulare**

I61.6 **Hemorragji intracerebrale me lokalizim të shumfishtë**

I61.8 **Hemorragji intracerebrale të tjera**

I61.9 **Hemorragji intracerebrale, e paspecifikuar**

I62 Hemorragji intrakraniale të tjera jotraumatike

Përjashton: pasojat e hemorragjisë intracerebrale (I69.2)

I62.0 **Hemorragji subdurale akute jotraumatike**

I62.1 **Hemorragji ekstradurale jotraumatike**

Hemorragji epidurale jotraumatike

I62.9 **Hemorragji intrakraniale e paspecifikuar**

I63 **Infarkti cerebral**

Përfshin: bllokim dhe stenozë cerebrale të arterieve precerebrale (përfshirë dhe trungun brakiocefalik), që çon në infarkt cerebral

Përjashton: pasojat e infarktit cerebral (I69.3)

I63.0 **Infarkti cerebral nga tromboza e arterieve precerebrale**

I63.1 **Infarkti cerebral nga embolia e arterieve precerebrale**

I63.2 **Infarkti cerebral nga bllokimi ose stenoza e paspecifikuar e arterieve precerebrale**

I63.3 **Infarkti cerebral nga tromboza e arterieve cerebrale**

I63.4 **Infarkti cerebral nga embolia e arterieve cerebrale**

I63.5 **Infarkti cerebral nga bllokimi ose stenoza e paspecifikuar e arterieve cerebrale**

I63.6 **Infarkti cerebral nga tromboza venoze jopiogjene**

I63.8 **Infarkt cerebral tjetër**

I63.9 **Infarkt cerebral, i paspecifikuar**

I64 **Insulti, i paspecifikuar si hemorragji apo infarkt**

Përfshin: aksidentin cerebrovaskular NOS

Përjashton: pasojat e insultit (I69.4)

I65 **Bllokimi dhe stenoza e arterive precerebrale që nuk jep infarkt cerebral**

Përfshin: embolizmin; ngushtimin; bllokimin (plotë)(pjesshëm); trombozën — i/e arterieve bazilare, karotide ose vertebrale, por që nuk çon në infarkt cerebral

Përjashton: kur shkakton infarkt cerebral (I63.-)

I65.0 **Bllokimi dhe stenoza e arteries vertebrale**

I65.1 **Bllokimi dhe stenoza e arteries baziliare**

I65.2 **Bllokimi dhe stenoza e arteries karotide**

I65.3 **Bllokimi dhe stenoza e arterieve multiple dhe bilaterale precerebrale**

I65.8 **Bllokimi dhe stenoza e arterieve të tjera precerebrale**

I65.9 **Bllokimi dhe stenoza e arteries precerebrale, e paspecifikuar**

Arteria precerebrale NOS

I66 **Bllokimi dhe stenoza e arterieve cerebrale që nuk japin infarkt cerebral**

Përfshin: embolizmin; ngushtimin; bllokimin (plotë)(pjesshëm); trombozen — i/e arterieve cerebreale mesme, anteriore dhe posteriore, atyre cerebelare, që nuk çojnë në infarkt cerebral

Përjashton: kur shkakton infarkt cerebral (I63.-)

I66.0 **Bllokimi dhe stenoza e arteries media cerebri**

I66.1 **Bllokimi dhe stenoza e arteries anteriore cerebri**

I66.2 **Bllokimi dhe stenoza e arteries posteriore cerebri**

I66.3 **Bllokimi dhe stenoza e arterieve cerebelare**

I66.4 **Bllokimi dhe stenoza e arterieve cerebrale multiple dhe bilaterale**

I66.8 **Bllokimi dhe stenoza e arteries cerebrale tjetër**

Bllokimi dhe stenoza e arterieve perforante

I66.9 **Bllokimi dhe stenoza e arteries cerebrale, e paspecifikuar**

I67 **Sëmundje të tjera cerebrovaskulare**

Përjashton: pasojat (sekelat) e listuara në gjendjet (I69.8)

I67.0 **Diseksioni i arterieve cerebrale, të parupturuara**

Përjashton: arteriet cerebrale të çara (I60.7)

I67.1 **Aneurizmi cerebral, i parupturuar**

Cerebrale:

- aneurizmi NOS
- fistula arteriovenoze, e fituar

Përjashton: aneurizmin cerebral kongjenital, të paçarë (Q28.-)
aneurizmin cerebral të çarë (I60.-)

I67.2 **Ateroskleroza cerebrale**

Ateroma e arterieve cerebrale

I67.3 **Leukoencefalopatia progresive vaskulare**

Sëmundja Binswander

Përjashton: demencien vaskulare subkortikale (F01.2)

I67.4 **Encefalopatia hipertensive**

I67.5 **Sëmundja Moyamoya**

I67.6 **Tromboza jopiogjene e sistemit venoz intrakranial**

Tromboza jo-piogjenike e:

- venave cerebrale
- sinusit venos intrakranial

Përjashton: kur shkakton infarkt (I63.6)

I67.7 **Arteriti cerebral i paklasifikuar tjetërkund**

I67.8 **Sëmundje cerebrovaskulare tjetër e specifikuar**

Insufiçienca kardiovaskulare akute NOS

Ishemia cerebrale (kronike)

I67.9 **Sëmundje cerebrovaskulare, e paspecifikuar**

I68* Çrregulime cerebrovaskulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

I68.0* **Angiopatia amiloide cerebrale (E85.-†)**

I68.1* **Arteriti cerebral në sëmundjet infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Arteriti cerebral:

- listerial (A32.8†)
- siflitik (A52.0†)
- tuberkular (A18.8†)

I68.2* **Arteriti cerebral në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Arteriti cerebral në lupusin eritematoz sistemik (M32.1†)

I68.8* **Çrregullime të tjera cerebrovaskulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Apopleksia uremike në sëmundjen kronike të veshkës (N18.5†)

I69 Pasojat e sëmundjes cerebrovaskulare

Shënim: Kategoria I69 duhet përdorur për të treguar gjendjet në I60-I67.1 dhe I67.4-I67.9 si dhe pasojat (sekelat) e tyre, të klasifikuara tjetërkund. 'Pasojat' ('sekelat') përfshijnë gjendje të specifikuara si të tilla ose si efekte të vona, ose ato që shfaqen një vit apo më shumë pas shfaqjes së gjendjes shkaktare.

Nuk duhet përdorur për sëmundjet kardiovaskulare kronike. I kodoni këto në I60-I67.

I69.0 **Pasojat e hemorragjisë subaraknoidale**

I69.1 **Pasojat e hemorragjisë intracerebrale**
I69.2 **Pasojat e hemorragjisë intrakraniale tjetër jotraumatike**
I69.3 **Pasojat e infarktit cerebral**
I69.4 **Pasojat e insultit të paspecifikuar si hemorragji apo infarkt**
I69.8 **Pasojat e sëmundjeve të tjera dhe të paspecifikuara cerebrovaskulare**

Sëmundjet e arterieve, arteriolave dhe kapilarëve (I70–I79)

I70 Ateroskleroza

Përfshin: arteriolosklerozën
arteriosklerozën
sëmundjen vaskulare arteriosklerotike
ateromën
degjenerimin:
- arterial
- arteriovaskular
- vaskular

endarteritin deformans ose obliterans
senil:
- arteritin
- endarteritin

Përjashton: cerebrale (I67.2)
koronare (I25.1)
mezenterike (K55.1)
pulmonare (I27.0)

Klasifikimi shtesë i mëposhtëm, që tregon praninë ose jo të gangrenës, është për përdorim me nënkategoritë në I70.

0 **pa gangrenë**
1 **me gangrenë**

I70.0 **Ateroskleroza e aortës**
I70.1 **Ateroskleroza e arteries renale**

Veshka Goldblatt

Përjashton: aterosklerozën e arteriolave renale (I12.-)

I70.2 Ateroskleroza e arterieve të ekstremiteteve

Gangrena aterosklerotike

Skleroza (mediale) e Mönckeberg

I70.8 Ateroskleroza e arterieve të tjera

I70.9 Ateroskleroza e gjeneralizuar dhe e paspecifikuar

I71 Aneurizma dhe diseksioni i aortës

I71.0 Diseksioni i aortës (i çdo pjese)

Aneurizma e disekuar e aortës (e çarë) [çdo pjesë]

I71.1 Aneurizma e aortës toracike, e rupturuar

I71.2 Aneurizma e aortës toracike, pa përmendur rupturë

I71.3 Aneurizma e aortës abdominale, e rupturuar

I71.4 Aneurizma e aortës abdominale, pa përmendur rupturë

I71.5 Aneurizma e aortës torakoabdominale, e rupturuar

I71.6 Aneurizma e aortës torakoabdominale, pa përmendur rupturë

I71.8 Aneurizma e aortës me lokalizim të paspecifikuar, e rupturuar

Rupturë e aortës NOS

I71.9 Aneurizma e aortës me lokalizim të paspecifikuar, pa përmendur rupturë

Aneurizëm
Dilatacion
Nekroze hialine
| i/e aortës

I72 Aneurizma dhe diseksione të tjera

Përfshin: aneurizmën (cirsoide)(false)(e çarë)

Përjashton: aneurizmën (e):

- aortës (I71.-)
- arteriovenoze NOS (Q27.3)
- arteriovenoze të fituar (I77.0)
- cerebrale (të paçarë) (I67.1)
- cerebrale të çarë (I60.-)
- koronare (I25.4)
- të zemrës (I25.3)
- arteries pulmonare (I28.1)
- retinale (H35.0)

- varikoze (I77.0)

diseksionin e:

- arteries koronare (I25.4)
- arteries precerebrale, kongjenitale (të paçarë) (Q28.1)

I72.0 Aneurizëm dhe diseksion i arteries karotide

I72.1 Aneurizëm dhe diseksion i arterieve të anësive superiore.

I72.2 Aneurizëm dhe diseksion i arteries renale

I72.3 Aneurizëm dhe diseksion i arteries iliake

I72.4 Aneurizëm dhe diseksion i arterieve të anësive inferiore

I72.5 Aneurizëm dhe diseksion arterieve të tjera cerebrale

Aneurizëm dhe diseksion i (trungut) të arteries bazilare

Përjashton: aneurizmën dhe diseksionin e:

- arteries karotide (I72.0)
- arteries vertebrale (I72.6)

I72.6 Aneurizëm dhe diseksion i arteries vertebrale

I72.8 Aneurizëm dhe diseksion i arterieve të tjera të specifikuara

I72.9 Aneurizëm dhe diseksion me lokalizim të paspecifikuar

I73 Sëmundje të tjera vaskulare periferike

Përjashton: enjtjet nga të ftohtit e gjymtyrëve (T69.1)
dëmtimet nga ngrirja (T33–T35)
imersionin e dorës ose këmbës (T69.0)
spazma të arteries cerebrale (G45.9)

I73.0 Sindromi Raynaud

Raynaud:

- sëmundja
- gangrena
- fenomeni (sekondar)

I73.1 Tromboangiti obliterant (Buerger)

I73.8 Sëmundje të tjera të specifikuara vaskulare periferike

Akrocianoza

Akroparestezia:

- e thjeshtë [e llojit Schultze]
- vazomotore [e llojit Nothnagel]

Eritrocianoza

Eritromelalgia

I73.9 **Sëmundje vaskulare periferike të paspecifikuara**

Klaudikimi intermitent

Spazma e arteries

I74 Embolia dhe tromboza arteriale

Përfshin: infarktin:

- embolik
- trombotik

bllokimin:

- embolik
- Trombotik

Përjashton: embolizmin dhe trombozën:

- bazilare (I63.0–I63.2, I65.1)
- karotide (I63.0–I63.2, I65.2)
- cerebrale (I63.3–I63.5, I66.9)
- që komplikon:
  - abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
  - shtatzëninë, lindjen ose pas lindjen (O88.-)
- koronare (I21–I25)
- mezenterike (K55.0)
- precerebrale (I63.0–I63.2, I65.9)
- pulmonare (I26.-)
- renale (N28.0)
- retinale (H34.-)
- vertebrale (I63.0–I63.2, I65.0)

I74.0 **Embolia dhe tromboza e aortës abdominale**

Sindroma e bifurkacionit aortik

Sindroma Leriche

I74.1 **Embolia dhe tromboza në pjesë të tjera të paspecifikuara të aortës**

I74.2 **Embolia dhe tromboza e arterieve të ekstremiteteve superiore**

I74.3 **Embolia dhe tromboza e arterieve të ekstremiteteve inferiore**

I74.4 **Embolia dhe tromboza e arterieve të ekstremiteteve, e paspecifikuar**

Embolizmi arterial periferik

I74.5 **Embolia dhe tromboza e arteries iliake**

I74.8 **Embolia dhe tromboza e arterieve të tjera**

I74.9 **Embolia dhe tromboza e arterieve, të paspecifikuara**

I77 Çrregullime të tjera të arterieve dhe arteriolave

Përjashton: sëmundjet (vaskulare) të kolagjenit (M30-M36)
angiitin hipersensitiv (M31.0)
arterien pulmonare (I28.-)

I77.0 **Fistula arteriovenoze, e fituar**

Variksi aneurizmal

Aneurizmi arteriovenoz, i fituar

Përjashton: aneurizmin arteriovenoz NOS (Q27.3)
cerebral (I67.1)
koronar (I25.4)
traumatik – shih dëmtimet e enëve të gjakut sipas rajoneve

I77.1 **Striktura arteriale**

I77.2 **Ruptura arteriale**

Fistula e arteries

Përjashton: çarjen traumatike të arteries -- shih dëmtimet e enëve të gjakut sipas rajoneve

I77.3 **Displazia arteriale fibromuskulare**

I77.4 **Sindromi i kompresionit të arteries celiake**

I77.5 **Nekroza e arteries**

I77.6 **Arteriti, i paspecifikuar**

Aortiti NOS

Endarteriti NOS

Përjashton: arteritin ose endarteritin:
- e harkut aortik [Takayasu] (M31.4]
- cerebral NEC (I67.7)
- koronar (I25.8)
- deformans (I70.-)
- me qeliza gjigante (M31.5–M31.6)
- obliterans (I70.-)
- senil (I70.-)

I77.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të arterieve dhe arteriolave**

Erozion | i/e arteries

Ulçer

I77.9 **Çrregullime të arterieve dhe arteriolave, të paspecifikuara**

I78 Sëmundjet e kapilarëve

I78.0 **Teleangiektazia hemorragjike hereditare**

Sëmundja Rendu-Osler-Weber

I78.1 **Nevusi, jo neoplastik**

Nevus:

- araneus
- merimange
- stellar

Përjashton: nevusin:

- NOS (D22.-)
- blu (D22.-)
- në formë flake (Q82.5)
- me qime (D22.-)
- melanocitik (D22.-)
- të pigmentuar (D22.-)
- portwine (Q82.5)
- sanguinoz (Q82.5)
- luleshtrydhe (Q82.5)
- vaskular NOS (Q82.5)
- verrukoz (Q82.5)

I78.8 **Sëmundje të tjera të kapilarëve**

I78.9 **Sëmundje të kapilarëve, të paspecifikuara**

I79* Çrregullime të arterieve, arteriolave dhe kapilarëve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

I79.0* **Aneurizma e aortës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Aneurizma sifilitike e aortës (A52.0†)

I79.1* **Aortiti në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Aortiti sifilitik (A52.0†)

I79.2* **Angiopatia periferike në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Angiopatia diabetike periferike (E10-E14 me karakter të katërt .5†)

I79.8* **Çrregullime të tjera të arterieve, arteriolave dhe kapilareve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Sëmundje të venave, vazave limfatike dhe limfonodulave, të paklasifikuara tjetërkund
(I80–I89)

I80 Flebiti dhe tromboflebiti

Përfshin: endoflebitin
inflamacionin, e venës
periflebitin
flebitin supurativ

Përdorni kodet shtesë (kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat, nëse janë shkaktare.

Përjashton: flebitin dhe tromboflebitin (e):
- që komplikon
  - abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
  - shtatzëninë, lindjen ose pas lindjen (O88.-)
- intrakranial dhe intraspinal, septik ose NOS (G08)
- intrakranial, jopiogjenik (I67.6)
- intraspinal, jopiogjenik (G95.1)
- portal (vena) (K75.1)

sindromën postflebitike (I87.0)
tromboflebitin migrans (I82.1)

I80.0 Flebiti dhe tromboflebiti i venave superficiale të ekstremiteteve inferiore

I80.1 Flebiti dhe tromboflebiti i venës femorale

I80.2 Flebiti dhe tromboflebiti i venave të tjera të thella të ekstremiteteve inferiore

Trombozë e venës së thellë NOS

I80.3 Flebiti dhe tromboflebiti i ekstremiteteve inferiore, i paspecifikuar

Embolizëm ose trombozë e ekstremiteteve të poshtëme NOS

I80.8 Flebiti dhe tromboflebiti me lokalizim tjetër

I80.9 Flebiti dhe tromboflebiti me lokalizim të paspecifikuar

I81 Tromboza e venës portale

Përfshin: bllokimin e (venës) portale

Përjashton: flebitin e venës portale (K75.1)

I82 Emboli dhe trombozë venoze tjetër

Përjashton: embolizmin dhe trombozën venoze:

- cerebrale (I63.6, I67.6)
- që komplikon:
  - abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
  - shtatzëninë, lindjen ose pas lindjen (O88.-)
- koronare (I21-I25)
- intrakraniale dhe intraspinale, septike ose NOS (G08)
- intrakraniale, jopiogjenike (I67.6)
- intraspinale, jopiogjenike (G95.1)
- të ekstremiteteve të poshtëme (I80.-)
- mezenterike (K55.0)
- portale (vena) (K75.1)
- pulmonare (I26.-)

I82.0 Sindroma Budd-Chiari

I82.1 Tromboflebiti migrues (=migrans)

I82.2 Embolia dhe tromboza e vena cava

I82.3 Embolia dhe tromboza e venës renale

I82.8 Embolia dhe tromboza e venave të tjera të specifikuara

I82.9 Embolia dhe tromboza venoze, e paspecifikuar

Embolia venoze NOS

Tromboza (venoze) NOS

I83 Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore

Përjashton: që komplikojnë:

- shtatzëninë (O22.0)
- pas lindjen (O87.8)

I83.0 Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore, me ulcer

Çdo gjendje në I83.9 me ulçer, e specifikuar si e ulçeruar

Ulçerat varikoze (gjymtyrët e poshtëme, çdo pjesë)

I83.1 **Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore, me inflamacion**

Çdo gjendje në I83.9 me inflamacion ose e specifikuar si dermatit i stazës NOS

I83.2 **Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore, me inflamacion dhe ulçer së bashku**

Çdo gjendje në I83.9 me ulçer dhe inflamacion

I83.9 **Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore, pa inflamacion ose ulcer**

Flebektazi	e gjymtyrëve të poshtëme [çdo pjesë] ose
Vena varikoze	zonë e papërcaktuar
Variks	

I85 Variçet e ezofagut

I85.0 **Variçet e ezofagut me hemorragji**

I85.9 **Variçet e ezofagut pa hemorragji**

Variçet e ezofagut NOS

I86 Vena varikoze të lokalizimeve të tjera

Përjashton: variçet retinale (H35.0)

venat varikoze në zonë të paspecifikuar (I83.9)

I86.0 **Variçet sublinguale**

I86.1 **Variçet skrotale**

Varikocelat

I86.2 **Variçet pelvike**

I86. 3 **Variçet vulvare**

Përjashton: që komplikojnë:

- lindjen dhe pas lindjen (O87.8)
- shtatzëninë (O22.0)

I86.4 **Variçet gastrike**

I86.8 **Venat varikoze me lokalizime të tjera të specifikuara**

Ulçerat varikoze të septumit nazal

I87 Çrregullime të tjera të venave

I87.0 **Sindromi post-trombotik**

Sindromi post-flebitik

I87.1 Komprimimi i venave

Striktura e venave

Sindroma e vena cava (inferiore)(superiore)

Përjashton: pulmonare (I28.8)

I87.2 Insuficienca venoze (kronike) (periferike)

I87.8 Çregullime të tjera të specifikuara të venave

I87.9 Çrregullime të venave, të paspecifikuara

I88 Limfadeniti jospecifik

Përjashton: limfadenitin akut, përveç atij mezenterik (L04.-)

sëmundjen e HIV që çon në limfadenopati të gjeneralizuar (B23.1)

I88.0 Limfadeniti jospecifik mezenterik

Limfadeniti mezenterik (akut)(kronik)

I88.1 Limfadenit kronik, përjashtuar ai mezenterik

Adeniti	kronik, çdo limfonodul përveç atyre
Limfadeniti	mezenterike

I88.8 Limfadenit jospecifik tjetër

I88.9 Limfadenit jospecifik, i paspecifikuar

Limfadenit NOS

I89 Çrregullime të tjera joinfektive të vazave limfatike dhe limfonodulave

Përjashton: kilocelën:

- filariale (B74.-)
- tunica vaginalis (jo filariale) NOS (N50.8)

limfonodulat e rritura NOS (R59.-)

limfoedemën e trashëguar (Q82.0)

limfoedema pas mastektomisë (I97.2)

I89.0 Limfoedema, e paklasifikuar tjetërkund

Limfangiektazi

I89.1 Limfangiti

limfanginit:

- NOS

- kronik
- subakut

Përjashton: limfanginitin akut (L03.-)

I89.8 **Çrregullime të tjera joinfektive të specifikuara të vazave limfatike dhe limfonodulave**

Kilocela (jo-filariale)

Retikuloza lipomelanocitike

I89.9 **Çrregullime joinfektive të vazave limfatike dhe limfonodulave, të paspecifikuara**

Sëmundje e vazave limfatike NOS

Çrregullime të tjera të paspecifikuara të sistemit cirkulator (I95–I99)

I95 **Hipotensioni**

Përjashton: kolapsin kardiovaskular (R57.9)
sindromën e hipotensionit të nënës (O26.5)
leximin e ulët të presionit të gjakur – jospecifik NOS (R03.1)

I95.0 **Hipotensioni idiopatik**

I95.1 **Hipotensionì ortostatik**

Hipotension, nga qëndrimi

Përjashton: hipotensionin ortostatik neurogjenik [Shy-Drager] (G23.8)

I95.2 **Hipotensioni nga barnat**

Përdorni kodet shtesë (kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat, nëse janë shkaktare.

I95.8 **Hipotension tjetër**

Hipotensioni kronik

I95.9 **Hipotension i paspecifikuar**

I97 **Çrregullimet post-proçedurale të sistemit cirkulator të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: shokun post-operator (T81.1)

I97.0 **Sindromi postkardiotomik**

I97.1 **Shqetësime të tjera funksionale që pasojnë kirurgjine kardiake**

insufiçiencë kardiake | që pason kirurgjinë kardiake, si pasojë
dështim i zemrës | e pranisë së protezës kardiake

I97.2 **Sindromi limfoedematoz post-mastektomik**

elefantiazë | si pasojë e mastektomisë
obliterim i enëve limfatike

I97.8 **Çrregullime të tjera post-proçedurale të sistemit cirkulator, të paklasifikuara tjetërkund**

I97.9 **Çrregullime post-proçedurale të sistemit cirkulator, të paspecifikuara**

I98* Çrregullime të tjera të sistemit cirkulator

Përjashton: çrregullime të klasifikuara në kategoritë e tjera me yll, brenda këtij kapitulli

I98.0* **Sifilisi kardiovaskular**

Sifilisi kardiovaskular:

- NOS (A52.0†)
- kongjenital, i vonë (A52.0†)

I98.1* **Çrregullime kardiovaskulare në sëmundje të tjera infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Kardiovaskular:

- përfshirje NEC, në sëmundjen Chagas (kronike) (B57.2†)
- lezionet e pintës [carate] (A67.2†)

I98.2* **Variçet ezofageale pa hemorragji në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Variçet ezofageale pa hemorragji:

- çrregullimet e mëlçisë (K70–K71†, K74.-†)
- shistosomiazë (B65.-†)

I98.3* **Variçet ezofageale me hemorragji në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Variçet ezofageale me hemorragji:

- çrregullimet e mëlçisë (K70–K71†, K74.-†)
- shistosomiazë (B65.-†)

I98.8* **Çrregullime të tjera të specifikuara të sistemit cirkulator në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

I99 **Çrregullime të tjera dhe të paspecifikuara të sistemit cirkulator**

KAPITULLI X

Sëmundjet e sistemit respirator (J00–J99)

Shënim: Kur një gjendje respiratore përshkruhet sikur ndodh në më shumë së një vend dhe nuk është e indeksuar në mënyrë specifike, duhet të klasifikohet në zonën me të ulët anatomike (p.sh. trakeobronkiti si bronkit në J40)

Përjashton: gjendje të caktuara, që fillojnë në periudhën perinatale (P00-P96)

sëmundje parazitare dhe infektive të caktuara (A00-B99)

komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes (O00-O99)

keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomale (Q00-Q99)

sëmundje endokrine, nutricionale dhe metabolike (E00-E90)

dëmtime, helmime dhe gjendje të caktuara nga shkaqe të jashtme (S00-T98)

neoplazma (C00-D48)

simptoma, shenja dhe gjetje anormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull përmban blloqet e mëposhtëme:

J00–J06	Infeksionet akute respiratore të sipërme
J10–J18	Gripi dhe pneumonia
J20–J22	Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme
J30–J39	Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator
J40–J47	Sëmundje kronike respiratore të poshtëme
J60–J70	Sëmundje të mushkërive nga shkaktarë të jashtëm
J80–J84	Sëmundje të tjera respiratore që prekin kryesisht intersticiumin
J85–J86	Gjendje supurative dhe nekrotike të traktit të poshtëm respirator
J90–J94	Sëmundje të tjera të pleurës
J95–J99	Sëmundje të tjera të sistemit respirator

Kategoritë me yll në këtë kapitull jepen si më poshtë:

J17*	Pneumonia në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
J91*	Efuzioni pleural në gjendje të klasifikuara tjetërkund
J99*	Çrregullime respiratore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Infeksionet akute respiratore të sipërme (J00–J06)

Përjashton: sëmundjen pulmonare ostruktive kronike me përkeqësime akute NOS (J44.1)

J00 Nazofaringiti akut (ftohja e zakonshme)

Përfshin: korizën (akute)
katarrin nazal, akut
nazofaringitin:
- NOS
- infektiv NOS

rinitin:
- akut
- infektiv

Përjashton: nazofaringitin, kronik (J31.1)
faringitin:
- NOS (J02.9)
- akut (J02.-)
- kronik (J13.2)

rinitin:
- NOS (J31.0)
- alergjik (J31.0-J34.0)
- kronik (J31.0)
- vazomotor (J30.0)

grykën e acaruar:
- NOS (J02.9)
- akute (J02.-)
- kronike (J31.2)

J01 Sinuziti akut

Përfshin: abscesin
empiemën
infeksionin
inflamacionin
qelbëzimin
akut, të sinusit (aksesor)(kanal)

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përjashton: sinuzitin, kronik ose NOS (J32.-)

J01.0 Sinuziti akut maksilar

Antriti akut

J01.1 Sinuziti akut frontal

J01.2 Sinuziti akut etmoidal

J01.3 Sinuziti akut sfenoidal

J01.4 Parasinuziti akut

J01.8 Sinuzit akut tjetër

Sinuzit akut, që prek më shumë së një sinus, por jo pansinuset.

J01.9 Sinuzit akut i paspecifikuar

J02 Faringit akut

Përfshin: grykën e acaruar, akute

Përjashton: abscesin:

- peritonsilar (J36)
- faringeal (J39.1)
- retrofaringeal (J39.0)

laringofaringitin akut (J06.0)

faringitin kronik (J31.2)

J02.0 Faringiti streptokoksik

Gryka e acaruar streptokoksike

Përjashton: skarlatinën (A38)

J02.8 Faringit akut nga mikroorganizma të tjerë të specifikuar

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përjashton: faringitin (nga, në):

- enteroviral vezikular (B08.5)
- herpesviral [herpes simpleks] (B00.2)
- mononukleozën infektive (B27.-)
- virusi i gripit:
  - i identifikuar (J09, J10.1)
  - i papërcaktuar (J11.1)

J02.9 Faringit akut i paspecifikuar

J03 Tonsilit akut

Përjashton: absces in peritonsilar:

grykën e acaruar:

- NOS (J02.9)
- akute (J02.-)
- streptokoksike (J02.0)

J03.0 Tonsiliti streptokoksik

J03.8 Tonsiliti akut nga mikroorganizma të tjerë të specifikuar

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektive.

Përjashton: faringotonsilitin herpesviral [herpes simplex] (B00.2)

J03.9 Tonsilit akut i paspecifikuar

Tonsilit (akut):

- NOS
- folikular
- gangrenoz
- infektiv
- ulçerativ

J04 Laringit akut dhe trakeit

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përjashton: laringitin obstruktiv akut [krupi] dhe epiglotitin (J05.-)

laringismus (stridulus) (J38.5)

J04.0 Laringiti akut

Laringiti (akut):

- NOS
- edematoz
- subglotit
- qelbëzues
- ulçerativ

Përjashton: laringitin kronik (J37.0)

laringitin nga gripi, virusi i gripit:

- i identifikuar (J09, J10.1)

- i papërcaktuar (J11.1)

J04.1 **Trakeiti akut**

Trakeiti (akut):

- NOS
- katarral

Përjashton: trakeitin kronik (J42)

J04.2 **Laringotrakeiti akut**

Laringotrakeiti NOS

Trakeiti (akut) me laringit (akut)

Përjashton: laringotrakeitin kronik (J37.1)

J05 **Laringiti akut obstruktiv (krupi) dhe epiglotiti**

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

J05.0 **Laringiti akut obstruktiv (krupi)**

Laringiti obstruktiv NOS

J05.1 **Epiglotiti akut**

Epiglotiti NOS

J06 **Infeksionet akute respiratore të sipërme me lokalizime të shumta dhe të paspecifikuara**

Përjashton: infeksionin respirator akut NOS (J22)

Virusin e gripit:

- i identifikuar (J09, J10.1)
- i papërcaktuar (J11.1)

J06.0 **Laringofaringiti akut**

J06.8 **Infeksione të tjera akute respiratore të sipërme me lokalizime të shumta**

J06.9 **Infeksione akute respiratore të sipërme, të paspecifikuara**

Respirator i sipërm:

- sëmundje, akute
- infeksion NOS

Gripi dhe pneumonia

(J10–J18)

J09 Gripi i shkaktuar nga virusi i gripit zoonotik ose pandemik i identifikuar

Shënim: Për përdorim në këtë kategori, duhet refereruar me udhëzuesit e Programi Global të Gripit (PGI, www.who.int/gripi/) të OBSH-së.

Gripi i shkaktuar nga shtamet e virusit të gripit që kanë një rëndësi epidemiologjike me transmetim kafshë-njeri ose njeri-njeri.

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar pneumoninë ose manifestimet e tjera.

Përjashton: *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*]

J10 Gripi i shkaktuar nga virusi i identifikuar i gripit

Përfshin: Gripin nga viruset B ose C të gripit të identifikuar

Përjashton: *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*]

- infeksion NOS (A49.2)
- meningit (G00.0)
- pneumoni (J14)

gripin nga virusi sezonal i gripit i identifikuar (J09)

J10.0 Gripi me pneumoni, virusi i gripit i identifikuar

(Bronko)pneumoni nga gripi me virus zoonotik ose pandemik të identifikuar

J10.1 Gripi me manifestime të tjera respiratore, virusi i gripit i identifikuar

Gripi

Nga gripi:

- infeksion respirator akut i sipërm
- laringiti
- faringiti
- efuzion pleural

virusi sezonal i gripit i identifikuar

J10.8 Gripi me manifestime të tjera, virusi i gripit i identifikuar

Encefalopati nga gripi:

gripi

- gastroenterit
- miokardit (akut)

virusi sezonal i gripit i identifikuar

J11 Gripi, virusi i gripit i paidentifikuar

Përfshin: gripin | virusi sezonal i
gjendjen gripale | gripit
i paidentifikuar

Përjashton: *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*]
Infeksion NOS (A49.2)
Meningit (G00.0)
Pneumoni (J14)

J11.0 Gripi me pneumoni, virusi i gripit i paidentifikuar

(Bronko)pneumoni me virus të paidentifikuar ose të papërcaktuar

J11.1 Gripi me manifestime të tjera respiratore, virusi i gripit i padentifikuar

Gripi NOS
Nga gripi:
- infeksion respirator akut i sipërm | virusi i papërcaktuar
- faringiti | ose i paidentifikuar
- efuzion pleural

J11.8 Gripi me manifestime të tjera, virusi i gripit i paidentifikuar

Encefalopati nga gripi:
Gripi | virusi i papërcaktuar
- gastroenterit | ose i paidentifikuar
- miokardit (akut)

J12 Pneumoni virale e paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: bronkopneumoninë nga viruse të ndryshme nga ai i gripit

Përjashton: pneumoninë kongjenitale nga rubeola
pneumoninë:
- e aspirimit (nga):
  - NOS (J69.0)
  - anestezia gjatë:
    - lindjes (O74.0)
    - shtatzënisë (O29.0)
    - paslindjes (O89.0)
- neonatale (P24.9)
- solide dhe likide (J69.-)

- në grip (J09, J10.0, J11.0)
- intersticiale NOS (J84.9)
- lipide (J69.1)
- virale, kongjenitale (P23.0)

sindromën respiratore akute të rëndë [SARS] (U04.0)

J12.0 **Pneumonia adenovirale**
J12.1 **Pneumonia nga virusi respirator sincicial**
J12.2 **Pneumonia nga virusi i parainfluencës**
J12.3 **Pneumonia nga metapneumovirusi njerëzor (=human)**
J12.8 **Pneumoni virale tjetër**
J12.9 **Pneumoni virale e paspecifikuar**

J13 **Pneumonia nga *Streptococus pneumoniae***

Përfshin: bronkopneumoninë nga *Streptococus pneumoniae*
Përjashton: pneumoninë kongjenitale *Streptococus pneumoniae (P23.6)*
Pneumoninë nga të tjerë streptokokë (J15.3-J15.4)

J14 **Pneumonia nga *Haemophilus influenzae***

Përfshin: Bronkopneumoninë nga *Haemophilus influenzae*
Përjashton: pneumoninë kongjenitale *Haemophilus influenzae (P23.6)*

J15 **Pneumoni bakteriale e paklasifikuar tjetërkund**

Përfshin: bronkopneumoninë nga bakterie të ndryshme nga *S. pneumoniae* dhe *H.influenzae*
Përjashton: pneumoninë nga klamidia (J16.0)
pneumoninë kongjenitale (P23.-)
sëmundjen e Legionnaire (A48.1)

J15.0 **Pneumonia nga *Klebsiella pneumoniae***
J15.1 **Pneumonia nga *Pseudomonas***
J15.2 **Pneumonia nga *stafilokoku***
J15.3 **Pneumonia nga *streptokoku*, grupi B**
J15.4 **Pneumonia nga *streptokokë* të tjerë**

Përjashton: pneumoninë nga:
Streptoccocus, Grupi B (J15.3)

Streptoccocus pneumoniae (J13)

J15.5 **Pneumonia nga *Escherichia coli***

J15.6 **Pneumonia nga baktere të tjerë aerobike, Gram-negativë**

Pneumonia nga:

- baktere (aerobe) gram-negative NOS
- *Serratia marcescens*

J15.7 **Pneumonia nga *Mycoplasma pneumoniae***

J15.8 **Pneumoni bakteriale tjetër**

J15.9 **Pneumoni bakteriale e paspecifikuar**

J16 **Pneumoni nga mikroorganizma të tjerë infeksiozë e paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: ornitozën (A70)

pneumocistozën (B59)

pneumoninë:

- NOS (J18.9)
- kongjenitale (P23.-)

J16.0 **Pneumoni nga Klamidia**

J16.8 **Pneumoni nga mikroorganizma të tjerë infeksiozë të specifikuar**

J17* **Pneumoni në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

J17.0* **Pneumoni në sëmundje bakteriale të klasifikuara tjetërkund**

Pneumonia nga:

- aktinomikoza (A42.0†)
- antraksi (A22.1†)
- gonorrea (A54.8†)
- nokardioza (A43.0†)
- infeksioni me *Salmonelë* (A02.2†)
- tularemia (A21.2†)
- ethja tifoide (A01.0†)
- kolla e mirë (perstussis) (A37.- †)

J17.1* **Pneumoni në sëmundje virale të klasifikuara tjetërkund**

Pneumonia nga:

- sëmundja nga citomegalovirusi (B25.0†)
- fruthi (B05.2†)

- rubeola (B06.8†)
- varicela (B01.2†)

J17.2* **Pneumoni në mykozat**

Pneumonia në:

- aspergilozë (B44.0-B44.1†)
- kandidadiazë (B37.1†)
- koksidioidomykozë (B38.0-B32.2†)
- histoplazmozë (B39. †)

J17.3* **Pneumoni në sëmundjet parazitare**

Pneumonia në:

- askariazë (B77.8†)
- shistosomiazë (B65.-†)
- toksoplazmozë (B58.3†)

J17.8* **Pneumoni në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Pneumonia në:

- ornitozë (A70†)
- ethet Q (A78†)
- ethen reumatizmale (I00†)
- spiroketat, të paklasifikuara tjetërkund (A69.8†)

J18 Pneumoni, mikroorganizmi i paspecifikuar

Përjashton: abscesin e mushkërisë me pneumoni (J85.1)

çrregullimet intesticiale të mushkërisë nga barnat (J70.2-J70.4)

pneumoninë:

- e aspirimit (nga):
  - NOS (J69.0)
  - anestezia gjatë:
    - lindjes (O74.0)
    - shtatzënisë (O29.0)
    - pas lindjes (O89.0)
- neonatale (P24.9)
- solide dhe likide (J69.-)
- kongjenitale (P23.9)
- intersticiale NOS (J84.9)
- lipide (J69.1)
- zakonisht intersticiale (J84.1)

pneumonitin nga agjentë të jashtëm (J67-J70)

J18.0 **Bronkopneumonia, e paspecifikuar**

Përjashton: bronkiolitin (J21.-)

J18.1 **Pneumonia lobare, e paspecifikuar**

J18.2 **Pneumonia hypostatike, e paspecifikuar**

J18.8 **Pneumoni tjetër, mikroorganizmi i paspecifikuar**

J18.9 **Pneumoni, e paspecifikuar**

Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme (J20–J22)

Përjashton: sëmundjen pulmonare obstruktive kronike me akutizim:

- përkeqësim NOS (J44.1)
- infeksion respirator të poshtëm (J44.0)

J20 Bronkiti akut

Përfshin: bronkitin:

- NOS, në ata nën 15 vjeç
- akut dhe subakut (me):
  - bronkospazëm
  - fibrinoz
  - membranoz
  - purulent
  - septik
  - trakeit

trakeobronkitin, akut

Përjashton: bronkitin

- NOS, në ata 15 vjeç e lart (J40)
- alergjik NOS (J45.0)
- kronik:
  - NOS (J42)
  - mukopurulent (J41.1)
  - obstruktiv (J44.-)
  - e thjeshtë (J41.0)

trakeobronkitin:

- NOS (J40)

- kronik (J42)
- kronik obstruktiv (J44.-)

J20.0 **Bronkiti akut nga *Mycoplasma pneumoniae***
J20.1 **Bronkiti akut nga *Haemophilus influenzae***
J20.2 **Bronkiti akut nga streptokoku**
J20.3 **Bronkiti akut nga virusi Coxsackie**
J20.4 **Bronkiti akut nga virusi i parainfluencës**
J20.5 **Bronkiti akut nga virusi respirator sincicial**
J20.6 **Bronkiti akut nga rinovirusi**
J20.7 **Bronkiti akut nga (echovirusi) ekovirusi**
J20.8 **Bronkiti akut nga mikroorganizma të tjerë të specifikuar**
J20.9 **Bronkiti akut, i paspecifikuar**

J21 **Bronkioliti akut**

Përfshin: me bronkospazëm

J21.0 **Bronkioliti akut nga virusi respirator sincicial**
J21.8 **Bronkioliti akut nga mikroorganizma të tjerë të specifikuar**
J21.9 **Bronkioliti akut, i paspecifikuar**
Bronkioliti (akut)

J22 **Infeksione akute respiratore të poshtëme, të paspecifikuara**

Përfshin: infeksione akute të traktit të poshtëm respirator NOS
Përjashton: infeksione akute të traktit të sipërm respirator (J06.9)

Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator (J30–J39)

J30 **Riniti alergjik dhe vazomotor**

Përfshin: rinorrenë spazmodike
Përjashton: rinitin alergjik me astmën (J45.0)
rinitin NOS (J31.0)

J30.0 **Riniti vazomotor**

J30.1 **Riniti alergjik nga poleni**

Alergji NOS nga poleni

Ethet e kashtës

Polinozë

J30.2 **Rinite të tjera alergjike sezonale**

J30.3 **Rinite të tjera alergjike**

Riniti alergjik nga bimët

J30.4 **Rinit alergjik i paspecifikuar**

J31 Riniti kronik, nazofaringiti kronik, dhe faringiti kronik

J31.0 **Riniti kronik**

Ozena

Riniti (kronik):

- NOS
- atrofik
- granulomatoz
- hipertrofik
- obstruktiv
- purulent
- ulçerativ

Përjashton: rinitin:

- alergjik (J30.1-J30.4)
- vazomotor (J30.0)

J31.1 **Nazofaringiti kronik**

Përjashton: nazofaringitin, akut ose NOS (J00)

J31.2 **Faringiti kronik**

Gryka e acaruar kronike

Faringiti (kronik):

- atrofik
- granular
- hipertrofik

Përjashton: faringitin, akut ose NOS (J02.9)

J32 Sinuziti kronik

Përfshin: abscesin, empiemën, infeksionin, qelbëzimin kronik, të sinusit (aksesor)(nazal)

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përjashton: sinuzitin akut (J01.-)

J32.0 Sinuziti kronik maksilar

Antriti (kronik)

Sinuziti maksilar NOS

J32.1 Sinuziti kronik frontal

Sinuziti frontal NOS

J32.2 Sinuziti kronik etmoidal

Sinuziti etmoidal NOS

J32.3 Sinuziti kronik sfenoidal

Sinuziti sfenoidal NOS

J32.4 Parasinuziti kronik

Parasinuziti NOS

J32.8 Sinuzit kronik, tjetër

Sinuzit (kronik) që prek më shumë së një sinus, por jo pansinuzit

J32.9 Sinuzit kronik, i paspecifikuar

Sinuziti (kronik) NOS

J33 Polipi nazal

Përjashton: polipet adenomatoze (D14.0)

J33.0 Polip i kavitetit nazal

Polip:

- koanal
- nazofaringeal

J33.1 Degjenerimi polipoid i sinusit

Sindroma Woakes ose etmoidit

J33.8 Polipi tjetër i sinusit

Polip i sinusit:

- aksesor
- etmoidal

- maksilar
- sfenoidal

J33.9 **Polip nazal, i paspecifikuar**

J34 Çrregullime të tjera të hundës dhe sinuseve nazale

Përjashton: ulcerat varikoze të septumit nazal (I86.8)

J34.0 **Abscesi, furunkula dhe karbunkula e hundës**

Celuliti
Nekroza
Ulçeracioni
| i/e septumit nazal

J34.1 **Cisti dhe mukocela e sinusit nazal**

J34.2 **Deviacioni i septumit nazal**

Defleksion ose deviacion i septumit (nazal)(i fituar)

J34.3 **Hipertrofia e koaneve nazale**

J34.8 **Çrregullime të tjera të hundës dhe sinuseve nazale, të specifikuara**

Perforacion i septumit nazal NOS
Rinolith

J35 Sëmundje kronike të tonsilave dhe adenoideve

J35.0 **Tonsiliti kronik**

Përjashton: tonsilitin:
- NOS (J03.9)
- Akut (J03.-)

J35.1 **Hipertrofia e tonsilave**

Zmadhim i tonsilave

J35.2 **Hipertrofia e adenoideve**

Zmadhim i adenoideve

J35.3 **Hipertrofia e tonsilave me hipertrofi të adenoideve**

J35.8 **Sëmundje të tjera kronike të tonsilave dhe adenoideve**

Vegjetacionet adenoide
Amigdalolithi
Cikatriks i tonsilave (dhe adenoidit)
Shenjimi tonsilar
Ulçer e tonsilës

J35.9 **Sëmundje kronike të tonsilave dhe adenoideve, të paspecifikuara**

Sëmundje (kronike) të tonsilave dhe adenoideve NOS

J36 Abscesi peritonsilar

Përfshin: abscesin e tonsilës
celulitin peritonsilar
Quinsy

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përjashton: abscesin retrofaringeal (J39.0)
tonsilitin:
- NOS (J03.9)
- akut (J03.-)
- kronik (J35.0)

J37 Laringiti dhe laringotrakeiti kronik

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

J37.0 **Laringiti kronik**

Laringiti
- katarral
- hipertrofik
- i thatë

Përjashton: laringitin
- NOS (J04.0)
- akut (J04.0)
- obstruktiv (akut) (J05.0)

J37.1 **Laringotrakeiti kronik**

Laringiti, kronik, me trakeit (kronik)
Trakeiti, kronik, me laringit

Përjashton: laringotrakeitin:
- NOS (J04.2)
- akut (J04.2)

trakeitin:
- NOS (J04.1)
- akut (J04.1)

- kronik (J42)

J38 **Sëmundje të kordave vokale dhe laringut, të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: laringitin:
- obstruktiv (akut)(J05.0)
- ulcerativ (J04.0)

stenozën subglotite postprocedurale (J95.5)

zhurmën në frymëmarrje:
- laringeale kongjenitale NOS (P28.9)
- NOS (R06.1)

J38.0 **Paraliza e kordave vokale dhe laringut**

Laringoplegjia

Paralizë e glotis

J38.1 **Polipi i kordave vokale dhe laringut**

Përjashton: polipin adenomatoz (D14.1)

J38.2 **Nodulat e kordave vokale**

Kordit (fibrinoz)(nodoz)(tuberoz)

Noduli i i këngëtarit

Noduli i mësuesit

J38.3 **Sëmundje të tjera të kordave vokale**

Abscesi
Celuliti
Granuloma
Leukokeratoza
Leukoplakia
} i/e kordave vokale

J38.4 **Edema e laringut**

Edema (e):
- glotis
- subglotike
- supraglotike

Përjashton: laringitin:
- akut obstruktiv [krupi] (J05.0)
- edematoz (J04.0)

J38.5 **Spazma laringeale**

Laringismus (stridulus)

J38.6 **Stenoza e laringut**

J38.7 **Sëmundje të tjera të laringut**

Abscesi
Celuliti
Sëmundje NOS
Nekroza
Pakiderma
Perikondriti
Ulçer
} i/e laringut

J39 Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator

Përjashton: infeksionet respiratore akute NOS (J22)

infeksionet respiratore akute NOS:

- të sipërme (J06.9)

inflamacione të rrugëve të sipërme nga kimikatet, gazet, tymrat ose avujt (J68.2)

J39.0 **Abscesi retrofaringeal dhe parafaringeal**

Abscesi perifaringeal

Përjashton: abscesin peritonsilar (J36)

J39.1 **Abscese të tjere të faringut**

Celuliti i faringut

Abscesi nazofaringeal

J39.2 **Sëmundje të tjera të faringut**

Cist
Edemë
} e faringut ose nazofaringut

Përjashton: faringitin (J31.2)

- kronik (J31.2)
- ulçerativ (J02.9)

J39.3 **Reaksione hipersensibiliteti të traktit të sipërm respirator, lokalizimi i paspecifikuar**

J39.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara të traktit të sipërm respirator**

J39.9 **Sëmundje të traktit të sipërm respirator, të paspecifikuara**

Sëmundje kronike respiratore të poshtëme

(J40–J47)

Përjashton: fibrozën cistike (E84.-)

J40 Bronkiti, i paspecifikuar si akut apo kronik

Shënim: Bronkit i paspecifikuar si kronik apo akut në ata që janë nën 15 vjeç mund të mendohet si i natyrës akute dhe duhet të klasifikohet në J20.-.

Përfshin: bronkitin:
- NOS
- katarral
- me trakeit NOS

trakeobronkitin NOS

Përjashton: bronkitin:
- alergjik NOS (J45.0)
- astmatik NOS (J45.9)
- kimik (akut) (J68.0)

J41 Bronkiti kronik i thjeshtë dhe mukopurulent

Përjashton: bronkitin kronik:
- NOS (J42)
- obstruktiv (J44.-)

J41.0 Bronkiti kronik i thjeshtë

J41.1 Bronkiti kronik mukopurulent

J41.8 Bronkiti kronik i përzier, i thjeshtë dhe mukopurulent

J42 Bronkiti kronik, i paspecifikuar

Përfshin: kronik:
- bronkitin NOS
- trakeitin
- trakeobronkitin

Përjashton: kronik:
- bronkitin astmatik (J44.-)
- bronkitin:
  - e thjeshtë dhe mukopurulent (J41.-)
  - me bllokim të rrugëve të frymëmarrjes (J44.-)

- bronkitin emfizematoz (J44.-)
- sëmundjen pulmonare obstruktive (J44.9)

J43 Emfizema

Përjashton: emfizemën:
- kompensatore (J98.3)
- për shkak të nuhatjes së kimikateve, gazeve, tymrave ose avujve (J68.4)
- intersticiale (J98.2)
- intersticiale:
  - neonatale (P25.0)
- mediastinale (J98.2)
- kirurgjikale (subkutane) (T81.8)
- traumatike subkutane (T79.7)
- me bronkit (onstruktiv) kronik (J44.-)

bronkitin (obstruktiv) emfizematoz (J44.-)

J43.0 Sindromi i MacLeod

Unilateral:
- emfizema
- transparencë e mushkërisë

J43.1 Emfizema panlobulare

Emfizema panacinare

J43.2 Emfizema centrilobulare

J43.8 Emfizemë tjetër

J43.9 Emfizema, e paspecifikuar

Emfizema (e mushkërisë)(pulmonare):
- NOS
- buloze
- vezikulare

Blebi emfizematoz

J44 Sëmundje të tjera obstruktive kronike pulmonare

Përfshin: kronike:
- bronkitin:
  - astmatik (obstruktiv)
  - emfizematoz

- me:
  - bllokim të rrugëve të frymëmarrjes
  - emfizemë
- obstruktiv:

astmën

bronkitin

trakeobronkitin

Përjashton: astmën:

bronkitin astmatik NOS (J45.9)

bronkoektazinë (J47)

kronik:

- bronkitin:
  - NOS (J42)
  - të thjeshtë dhe mukopurulent (J41.-)
- trakeitin (J42)
- trakeobronkitin (J42)

emfizemën (J43.-)

sëmundjet e mushkërive nga agjentët e jashtëm (J60-J70)

J44.0 Sëmundje obstruktive kronike pulmonare me infeksion akut respirator të poshtëm

Përjashton: me gripin (J09-J11)

J44.1 Sëmundje obstruktive kronike pulmonare me ekzacerbim akut, të paspecifikuara

J44.8 Sëmundje të tjera obstruktive kronike pulmonare, të specifikuara

Bronkiti kronik:

- astmatik (obstruktiv) NOS
- emfizematoz NOS
- obstruktiv NOS

Përjashton: me përkeqësime akute (J44.1)

me infeksione respiratore akute të poshtëme (J44.0)

J44.9 Sëmundje obstruktive kronike pulmonare, të paspecifikuara

Ostruktive kronike:

- sëmundje të rrugëve të frymëmarrjes NOS
- sëmundje të mushkërive NOS

J45 Astma

Përjashton: astmën akute të rëndë (J46)
bronkitin astmatik (obstruktiv) kronik (J44.-)
astmën eozinofilike (J82)
sëmundjet e mushkërive nga agjentë të jashtëm (J60-J70)
statusin astmatik (J46)

J45.0 **Astma me predominim alergjik**
Alergjik:
- bronkiti NOS
- riniti me astmë

Astma atopike
Astma alergjike ekstrinsike
Astma me ethet nga kashta

J45.1 **Astma joalergjike**
Astma idiosinkratike
Astma joalergjike intrinsike

J45.8 **Astma e përzier**
Kombinim i kushteve të listuara në J45.0 dhe J45.1

J45.9 **Astma e paspecifikuar**
Bronkiti astmatik NOS
Astma me fillim të vonuar

J46 **Statusi astmatik**
Përjashton: astmën akute të rëndë

J47 **Bronkiektazia**
Përjashton: bronkiektazinë
Përjashton: bronkiektazinë tuberkulare (sëmundje aktuale) (A15-A16)

Sëmundje të mushkërive nga shkaktarë të jashtëm (J60–J70)

Përjashton: astmën e klasifikuar në J45.-

J60 **Pneumokonioza e minatorit të qymyrit**

Përfshin: antrakosilikozën
antrakozën
mushkërinë e minatorit

Përjashton: me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J61 **Pneumokonioza nga asbestoza dhe nga fibra të tjera minerale**

Përfshin: asbestozën

Përjashton: me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J62 **Pneumokonioza nga pluhuri i silicit**

Përfshin: fibrozën silikotike të mushkërisë

Përjashton: pneumokoniozën me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J62.0 **Pneumokonioza nga pluhuri i shkumësit**

J62.8 **Pneumokonioza nga pluhura të tjerë me silic**

Silikozë NOS

J63 **Pneumokonioza nga pluhur tjetër inorganik**

Përjashton: me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J63.0 **Aluminoza e pulmoneve**

J63.1 **Fibroza nga boksitet e pulmoneve**

J63.2 **Berilioza**

J63.3 **Fibroza nga grafiti**

J63.4 **Sideroza**

J63.5 **Stanoza**

J63.8 **Pneumokonioza nga pluhur tjetër i specifikuar inorganik**

J64 **Pneumokonioza e paspecifikuar**

Përjashton: me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J65 **Pneumokonioza e shoqëruar me tuberkuloz**

Përjashton: çdo gjendje në J60-J64 me tuberkuloz, çdo lloj në A15-A16

J66 Sëmundje e rrugëve respiratore nga pluhur organik i specifikuar

Përjashton: bagasozën (J67.1)
mushkërinë e fermerit (J67.0)
pneumonitin hipersensitiv nga pluhuri organik (J67.-)
sindroma e disfunksionit reaktiv të rrugëve të frymëmarrjes (J68.3)

J66.0 Bisinoza

Sëmundje e rrugëve të frymëmarrjes nga pluhuri i pambukut

J66.1 Sëmundja e veshjeve të linjta

J66.2 Kanabinoza

J66.8 Sëmundje të rrugëve respiratore nga pluhura të tjerë organike të specifikuar

J67 Pneumonia nga hipersensibiliteti i pluhurit organik

Përfshin: Alveolitin dhe pneumonitin alergjik nga inhalimi i pluhurit organik dhe pjesëzave fungale, aktinomicetike dhe të tjera

Përjashton: Pneumonitin alergjik nga inhalimi i kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve (J68.0)

J67.0 Mushkëria e bujkut

Mushkëria e korrësit
Mushkëria e mbledhësit të kashtës
Sëmundja e kashtës së mykur

J67.1 Bagasoza

Bagasoza:
- sëmundja
- pneumoniti

J67.2 Mushkëria e rritësit të zogjve

Sëmundja ose mushkëria e rritësit të papagajve të vegjël
Sëmundja ose mushkëria e rritësit të pëllumbave

J67.3 Suberoza

Sëmundja ose mushkëria e përdoruesit të tapave
Sëmundja ose mushkëria e punonjësit të tapave

J67.4 Mushkëria e prodhuesit të birrës

Alveolit nga *Aspergillus clavatus*

J67.5 Mushkëria e rritësit të kërpudhave

J67.6 **Mushkëria e rrjepësit të lëkurës së panjës**

Alveolit nga *Cryptostroma corticale*

Kriptostromoza

J67.7 **Mushkëria e kondicionerit dhe lagështuesit**

Alveoliti alergjik për shkak të fungeve, aktinomiceteve termofilike dhe organizmave të tjere që rriten në sistemet e ventilimi [ajrit të kondicionuar]

J67.8 **Pneumonia nga hipersensibiliteti i pluhurave të tjerë organikë**

Mushkëria e larësit të djathit

Mushkëria e punëtorit të kafes

Mushkëria e punëtorit të peshkut

Mushkëria Furrier

Sekujoza

J67.9 **Pneumonia nga hipersensibiliteti i pluhurave të tjerë organikë, të paspecifikuar**

Alveoliti alergjik (ekstrinsik) NOS

Pneumoniti hipersensitiv NOS

J68 Gjendje respiratore nga thithja e kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshirohet, për të identifikuar shkaqet.

J68.0 **Bronkiti dhe pneumonia prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve**

Bronkiti kimik (akut)

J68.1 **Edema pulmonare akute prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve**

Edema pulmonare kimike (akute)

J68.2 **Inflamacioni i rrugëve të sipërme respiratore prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve të paklasifikuara tjetërkund**

J68.3 **Gjendje të tjera respiratore akute e subakute prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve**

Sindroma e disfunksionit reaktiv të rrugëve të frymëmarrjes

J68.4 **Gjendje respiratore kronike prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve**

Emfizema (difuze)(kronike)
Bronkioliti oblirativ (kronik) (subakut)
Fibroza pulmonare (kronike)

për shkak të inhalimit të kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve

J68.8 **Gjendje të tjera respiratore prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve**

J68.9 **Gjendje të paspecifikuara respiratore prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve**

J69 Pneumonia nga materiale të ngurta dhe të lëngshme

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshirohet, për të identifikuar shkaqet.

Përjashton: sindromën e aspirimit neonatal (P24.-)

J69.0 **Pneumonia nga ushqimi dhe të vjellat**

Pneumonia e aspirimit (nga):

- NOS
- ushqimi (i rigurgituar)
- sekrecionet e stomakut
- qumështi
- të vjellat

Përjashton: sindromën Mendelson (J95.4)

J69.1 **Pneumonia nga vajrat dhe esencat**

Pneumonia lipide

J69.8 **Pneumonia nga materiale të tjera të ngurta dhe të lëngshme**

Pneumonia nga aspirimi i gjakut

J70 Gjendje respiratore nga shkaktarë të tjerë të jashtëm

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshirohet, për të identifikuar shkaqet.

J70.0 **Manifestime akute pulmonare nga rrezatimi**

Pneumonia nga rrezatimi

J70.1 **Manifestime kronike dhe të tjera pulmonare nga rrezatimi**

Fibrozë e mushkërisë pas rrezatimit

J70.2 **Çrregullime akute pulmonare intersticiale nga barnat**

J70.3 **Çrregullime kronike pulmonare intersticiale nga barnat**

J70.4 **Çrregullime pulmonare intersticiale nga barnat, të paspecifikuara**

J70.8 **Gjendje respiratore nga shkaktarë të tjerë të specifikuar të jashtëm**

J70.9 **Gjendje respiratore nga shkaktarë të jashtëm të paspecifikuar**

Sëmundje të tjera respiratore që prekin kryesisht intersticiumin (J80–J84)

J80 Sindromi i distresit respirator të adultit

Përfshin: sëmundjen e membranës hialine tek i rrituri

J81 Edema pulmonare

Përfshin: edemën akute të mushkërisë

kongjestionin (pasiv) të mushkërisë

Përjashton: pneumoninë hipostatike (J18.2)

edemën pumonare:

- kimike (akute) (J18.2)
- nga shkaktarë të jashtëm (J60-J70)
- me përmendje të sëmundjes së zemrës NOS ose insufiçiencës të zemrës (I50.1)

J82 Eozinofilia pulmonare e paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: astmën eozinofilike

pneumoninë Löffler

eozinofilinë (pulmonare) tropikale NOS

Përjashton: për shkak të:

- aspergilozës (B44.-)
- barnave (J70.2-J70.4)
- infeksioneve parazitike të përcaktuara (B50-B83)
- çrregullimeve sistemike të indit lidhor (M30-M36)

J84 Sëmundje të tjera intersticiale pulmonare

Përjashton: çrregullimet intersticiale të mushkërisë nga barnat (J70.2-J70.4)

emfizemën intersticiale (J98.2)

sëmundje të mushkërive nga shkaktarë të jashtëm (J60-J70)

pneumonitin intersticial limfoid si pasojë e sëmundjes së HIV (B22.1)

J84.0 **Gjendje alveolare dhe parietoalveolare**

Proteinoza alveolare

Mikrolitiaza alveolare pulmonare

J84.1 **Të tjera sëmundje pulmonare intersticiale me fibrozë**

Fibroza pulmonare difuze

Alveoliti fibrozant (kriptogjenik)

Sindroma Hamman-Rich

Fibroza pulmonare idiopatike

Pneumonia intersticiale e zakonshme

Përjashton: fibrozën pulmonare (kronike):

- nga inhalimi i kimikateve, gazeve, tymrave ose avujve (J68.4)
- që pason rrezatimin (J70.1)

J84.8 **Të tjera sëmundje pulmonare intersticiale të specifikuara**

J84.9 **Sëmundje intersticiale pulmonare, të paspecifikuara**

Pneumonia intersticiale NOS

Gjendje supurative dhe nekrotike të traktit të poshtëm respirator (J85–J86)

J85 Abscesi i mushkërisë dhe i mediastinit

J85.0 **Gangrena dhe nekroza e mushkërisë**

J85.1 **Abscesi i mushkërisë me pneumoni**

Përjashton: me pneumoni për shkak të organizmit të përcaktuar (J09-J16)

J85.2 **Abscesi i mushkërisë pa pneumoni**

Abscesi i mushkërisë NOS

J85.3 **Abscesi i mediastinit**

J86 Piotoraksi

Përfshin: abscesin e:

- pleurës
- toraksit

empiemën

piopneumotoraksin

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infeksiozë.

Përjashton: për shkak të tuberkulozit (A15-A16)

J86.0 **Piotoraksi me fistul**

J86.9 **Piotoraksi pa fistul**

Sëmundje të tjera të pleurës (J90–J94)

J90 **Efuzioni pleural i paklasifikuar tjetërkund**

Përfshin: pleuritin me efuzion

Përjashton: efuzionin (pleural) kiloz (J94.0)
tuberkular (A15-AQ16)

J91* **Efuzioni pleural në gjendje të klasifikuara tjetërkund**

J92 **Pllaka pleurale**

Përfshin: trashjen e pleurës

J92.0 **Pllaka pleurale me asbestozë**

J92.9 **Pllaka pleurale pa asbestozë**

Pllaka pleurale NOS

J93 **Pneumotoraksi**

Përjashton: pneumotoraksin:
- kongjenital ose perinatal (P25.1)
- traumatik (S27.0)
- tuberkular (sëmundja aktuale) (A15-A16)

piopneumotoraksin (J86.-)

J93.0 **Pneumotoraksi spontan valvular**

J93.1 **Pneumotoraksi spontan tjetër**

J93.8 **Pneumotoraksi, tjetër**

J93.9 **Pneumotoraks i paspecifikuar**

J94 **Gjendje të tjera pleurale**

Përjashton: pleuritin NOS (R09.1)
traumatik (S27.0)
- hemopneumotoraksin (S27.2)
- hemotoraksin (S27.1)

gjendjet tuberkulare të pleurës (sëmundja aktuale) (A15-A16)

J94.0 **Efuzionet kiloze**
Efuzionet kiloforme

J94.1 **Fibrotoraksi**

J94.2 **Hemotoraksi**
Hemopneumotoraks

J94.8 **Gjendje të tjera pleurale të specifikuara**
Hidrotoraks

J94.9 **Gjendje të tjera pleurale, të paspecifikuara**

Sëmundje të tjera të sistemit respirator (J95–J99)

J95 **Çrregullime respiratore postproçedurale të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: emfizemën (subkutane) nga procedurat (T81.8)
manifestimet pulmonare nga rrezatimi (J70.0-J70.1)

J95.0 **Keqfunksioni i trakeostomisë**
Hemorragji nga stoma e trakeostomisë
Obstruksion i rrugës së frymëmarrjes në trakeostomi
Fistula trakeo-ezofageale që pason trakeostominë

J95.1 **Insuficienca pulmonare akute pas kirurgjisë torakale**

J95.2 **Insuficienca pulmonare akute pas kirurgjisë jotorakale**

J95.3 **Insuficienca pulmonare kronike pas kirurgjisë**

J95.4 **Sindromi Mendelson**
Pneumoniti kimik nga aspirimi gjatë anestezisë

Përjashton: që komplikon:
- lindjen (O74.0)
- shtatzëninë (O29.0)
- pas lindjen (O89.0)

J95.5 **Stenoza subglotike postproçedurale**

J95.8 **Çrregullime respiratore postproçedurale të tjera**

J95.9 **Çrregullime respiratore postproçedurale, të paspecifikuara**

J96 Insufiçienca respiratore të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: insufiçiencën kardiorespiratore (R09.2):
insufiçiencën respiratore postproçedurale (J95.-)
respirator:
- arrestin (R09.2)
- distresin:
  - sindromë e të rriturit (J80)
  - tek i porsalinduri (P22.-)

Kategoritë shtesë të mëposhtëme jepen për përdorim të mundshëm me nënkategoritë në J96:

0 Tipi I [hipoksik]

1 Tipi II [hiperkapnik]

9 Tip i papërcaktuar

J96.0 **Insufiçienca respiratore akute**

J96.1 **Insufiçienca respiratore kronike**

J96.9 **Insufiçienca respiratore e paspecifikuar**

J98 Çrregullime respiratore të tjera

Përjashton: apnenë:
- NOS (R06.8)
- të të porsalindurit (P28.4)
- të gjumit (G47.3)
- të gjumit:
  - të të porsalindurit (P28.3)

J98.0 **Sëmundjet e bronkeve të paklasifikuara tjetërkund**

Bronkolitiazë

Kalcifikim
Stenozë | i/e bronkut
Ulçer
Trakeobronkial/e:
- kolaps
- diskinezi

J98.1 Kolapsi pulmonar

Atelektaza
Kolaps i mushkërisë
Përjashton: atelektazën:
- e të porsalindurit (P28.0-P28.1)
- tuberkulare (sëmundja aktuale) (A15-A16)

J98.2 Emfizema intersticiale

Emfizema intersticiale
Përjashton: emfizemën:
- NOS
- tek fetusi dhe i porsalinduri
- kirurgjikale (subkutane) (T81.8)
- traumatike subkutane (T79.7)

J98.3 Emfizema kompensatore

J98.4 Çrregullime të tjera të mushkërive

Kalcifikime të mushkërisë
Sëmundja (e fituar) cistike e mushkërisë
Sëmundja e mushkërisë NOS
Pulmolitiaza

J98.5 Sëmundjet e mediastinit të paklasifikuara tjetërkund

Bronkolitiaza
Fibroza
Hernia | e mediastinit
Tërheqje
Mediastinit
Përjashton: abscesin e mediastinit (J85.3)

J98.6 Çrregullimet e diafragmës

Diafragmatit
Paralizë e diafragmës
Relaksim i diafragmës
Përjashton: keqformim kongjenital të diafragmës NEC (Q97.1)

hernien diafragmatike (K44.-)

hernien diafragmatike:

- kongjenitale (Q79.0)

J98.8 **Çrregullime respiratore të tjera të specifikuara**

J98.9 **Çrregullim respirator, i paspecifikuara**

Sëmundja (kronike) respiratore NOS

J99* Çrregullime respiratore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

J99.0* **Sëmundja pulmonare reumatizmale**

J99.1* **Çrregullime respiratore në çrregullime të tjera difuze të indit lidhor**

Çrregullime respiratore (në):

- dermatomiozit (M33.0-M33.1†)
- polimiozit (M33.2†)
- sindromën e thatë [Sjörgen] (M35.0†)
- sistemike:
  - lupusi eritematoz (M32.1†)
  - sklerozë (M34.8†)
- granulomatozën e Wegener (M31.3†)

J99.8* **Çrregullime respiratore në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Çrregullime respiratore në:

- amebiazë (A06.5†)
- spondilitin ankilozant (M45†)
- krioglobulinemi (D89.1†)
- sporotrikozë (B42.0†)
- sifilis (A52.7†)

KAPITULLI XI

Sëmundjet e sistemit digjestiv (K00–K93)

Përjashton: disa gjendje që e kanë fillesën në periudhën perinatale (P00–P96);
disa sëmundje infektive dhe parazitare (A00–B99);
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës puerperale (O00–O99);
keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00–Q99);
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00–E90);
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00–T98);
neoplazmat (C00–D48);
simptoma, shenja, dhe gjetje klinike dhe laboratorike anormale, të paklasifikuara diku tjetër (R00–R99).

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

K00-K14	Sëmundjet e kavitetit oral, gjendrave salivare, nofullës
K20-K31	Sëmundje të ezofagut, stomakut dhe duodenit
K35-K38	Sëmundjet e apendiksit
K40-K46	Hernia
K50-K52	Enteriti dhe koliti joinfektiv
K55-K63	Sëmundje të tjera të intestinit
K65-K67	Sëmundjet e peritoneumit
K70-K77	Sëmundjet e mëlçisë
K80-K87	Çrregullime të kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit
K90-K93	Sëmundje të tjera të traktit tretës

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si më poshtë:

K23*	Çrregullime të ezofagut në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
K67*	Çrregullime të peritoneumit në sëmundje infektive të klasifikuara diku tjetër
K77*	Sëmundje të mëlçisë në sëmundje të klasifikuara në vend tjetër
K87*	Çrregullime të kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
K93*	Çrregullime të organeve të sistemit tretës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sëmundjet e kavitetit oral, gjendrave salivare, dhe nofullës (K00–K14)

K00 **Çrregullmet e zhvillimit dhe të daljes së dhëmbëve**

Përjashton: dhëmbët e mbjellur dhe të ngjeshur (K01. –)

K00.0 **Anodontia**

Hipodontia

Oligodontia

K00.1 **Dhembët supranumeralë**

Pa molarin e tretë

Molari i katërt

Mesiodens

Paramolar

Dhëmb suplementar

K00.2 **Keqformimet e madhësisë dhe formës së dhëmbëve**

Konkreshencë
Fuzionim } i dhëmbëve
Geminacion

Dhëmb:

- i evaginuar
- në dhëmb
- i invaginuar

Perla të enamelit

Makrodontia

Mikrodontia

Dhëmb në formë pyke [konik]

Taurodontizëm

Ngritje paramolare

Përjashton: tuberkulum Carabelli, që konsiderohet si variacion i normës dhe nuk duhet koduar

K00.3 **Dhëmbët e njollosur**

Fluoroza e dhëmbëve

Njollosje e enamelit

Kompaktësime jofluoride të enamelit

Përjashton: depozitime [rritje] në dhëmb (K03.6)

K00.4 Turbullimet e formimit të dhëmbit

Aplazi dhe hipoplazi e cementit

Dilaceracion i dhëmbit

Hipoplazi e enamelit (e të porsalindurit)(postnatal)(prenatal)

Odontodisplazia regjionale

Dhëmbi i Turner

Përjashton: dhëmbin e Hutchinson dhe molarët në formë mani në sifilizin e kongjenital (A50.5)

dhëmbët e njollosur (K00.3)

K00.5 Turbullimet e trashëguara të strukturës së dhëmbit të paklasifikuara diku tjetër

Amelogjenezë
Dentinogjenezë
Odontogjenezë
} e papjekur

Displazi e dentinës

Dhëmb në formë guacke

K00.6 Turbullimet e daljes së dhëmbëve

Dhëmbë të parakohshëm
i të porsalindurit
i neonatit
} dhëmb

E parakohshme:

- dalje e dhëmbit
- dalje e dhëmbit primar [të qumështit]

Dhëmb qumështi i ruajtur [i përhershëm]

K00.7 Sindromi i dhëmbëve

K00.8 Çrregullime të tjera të zhvillimit të dhëmbëve

Ndryshim i ngjyrës gjatë formimit të dhëmbit

Ngjyrosje intrinseke e dhëmbit NOS

K00.9 Çrregullime të zhvillimit të dhëmbëve, të paspecifikuara

Çrregullime të odontogjenezës NOS

K01 Dhëmbët e ngulur dhe të ngjeshur

Përjashton: dhëmbët e ngulur dhe të ngjeshur me vendosje jonormale të këtyre dhëmbëve apo të dhëmbëve pranë tyre (K07.3)

K01.0 Dhëmbët e ngulur

Dhëmb i ngulur është ai dhëmb, që nuk ka arritur të dalë, ndonëse pa u penguar nga një dhëmb tjetër.

K01.1 **Dhëmbët e ngjeshur**

Dhëmb i ngjeshur është ai dhëmb, që nuk ka arritur të dalë, pasi është penguar nga një dhëmb tjetër.

K02 Kariesi dental

K02.0 **Karies i kufizuar në enamel**

Dëmtime në formë njolle të bardhë [karies fillestar]

K02.1 **Kariesi i dentinës**

K02.2 **Karies i cementumit**

K02.3 **Karies dental i ndalur**

K02.4 **Odontoklasia**

Melanodontia e fëmijërisë

Melanodontoklazia

K02.8 **Kariesi dental tjetër**

K02.9 **Kariesi dental, i paspecifikuar**

K03 Sëmundje të tjera të indeve të forta të dhëmbit

Përjashton: bruksizmin (F45.8)
kariesin e dhëmbëve (K02.-)
përplasjen e dhëmbëve NOS (F45.8)

K03.0 **Konsumimi i tepruar i dhëmbit**

Konsumim:
- aproksimal
- mbyllës

i dhëmbit

K03.1 **Abrazioni i dhëmbëve**

Abrazion:
- nga pasta e dhëmbëve
- nga zakoni
- nga profesioni
- nga ritet
- nga tradita

i dhëmbit

Defekt në formë pyke NOS

K03.2 **Erozioni i dhëmbëve**

Erozioni i dhëmbëve:
- NOS
- shkaktuar nga:
  - dieta
  - barnat dhe mjekimet
  - të vjella të vazhdueshme
- idiopatike
- nga profesioni

K03.3 Rezorbimi patologjik i dhëmbëve

Granuloma e brendshme e pulpës

Rezorbim i dhëmbit (i brendshëm)

K03.4 Hipercementoza

Hiperplazi e cementit

K03.5 Ankiloza e dhëmbëve

K03.6 Depozitimet [rritjet] e dhëmbëve

Gur i dhëmbit:
- poshtë gingivës
- sipër gingivës

Depozitimet [rritjet] e dhëmbëve:
- betel
- e zezë
- jeshile
- masë e zbardhur
- portokalli
- duhani

Nxirje e dhëmbit:
- NOS
- e jashtme NOS

K03.7 Ndryshimet e ngjyrës të pasdaljes të indeve të forta

Përjashton: depozitimet [rritjet] e dhëmbëve (K03.6)

K03.8 Të tjera sëmundje të specifikuara të indeve të forta të dhëmbit

Enamel i rrezatuar

Mbindjeshmëri e dentinës

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e rrezatimit, nëse është shkaktuar nga rrezatimi.

K03.9 Sëmundje të indeve të forta të dhëmbit, të paspecifikuara

K04 Sëmundjet e pulpës dhe indeve periapikale

K04.0 Pulpiti

I pulpës:

- absces
- polip

Pulpit:

- akut
- kronik (hiperplastik)(ulçerativ)
- supurativ

K04.1 Nekroza e pulpës

Gangrenë e pulpës

K04.2 Degjenerim i pulpës

Dhëmbëzime

Të pulpës:

- kalçifikime
- gurë

K04.3 Formimi jonormal i indeve të forta të pulpës

Dentinë sekondare ose e parregullt

K04.4 Periodontiti apikal akut me origjinë pulpale

Periodontiti apikal akut NOS

K04.5 Periodontiti apikal kronik

Granuloma apikale ose periapikale

Periodontiti apikal NOS

K04.6 Abscesi periapikal me sinus

I dhëmbit	me sinus
I dhëmbit dhe alveolave	

K04.7 Absesi periapikal pa sinus

I dhëmbit	
I dhëmbit dhe alveolave	absces NOS
Periapikal	

K04.8 Cisti radikular

Cist:

- apikal (periodontal)
- periapikal
- rezidual i rrënjës

Përjashton: cistin lateral periodontal (K09.0)

K04.9 **Sëmundje të tjera dhe të paspecifikuara të pulpës dhe indeve periapikale**

K05 Gingiviti dhe sëmundjet periodontale

K05.0 **Gingiviti akut**

Përjashton: gingivitin akut nekrotizues (A69.1)
gingivostomatitin herpetik viral [herpes simplex] (B00.2)

K05.1 **Gingiviti kronik**

Gingiviti (kronik):

- NOS
- deskuamativ
- hiperplastik
- margjinal i thjeshtë
- ulçerativ

K05.2 **Periodontiti akut**

Periodontit akut
Absces parodontal
Absces periodontal

Përjashton: periodontitin akut apikal (K04.4)
abscesin periapikal (K04.7)
abscesin periapikal me sinus (K04.6)

K05.3 **Periodontiti kronik**

Perikoronit kronik
Periodontit:

- NOS
- kompleks
- i thjeshtë

K05.4 **Periodontoza**

Periodontoza juvenile

K05.5 **Sëmundje periodontale të tjera**

K05.6 **Sëmundje periodontale, e paspecifikuar**

K06 Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar

Përjashton: atrofinë e edentulozës e vargut alveolar (K08.2)
gingivitin:

- NOS (K05.1)
- akut (K05.0)
- kronik (K05.1)

K06.0 **Tërheqja gingivale**

Tërheqja gingivale (e gjeneralizuar) (e lokalizuar) (postinfektive) (postoperative)

K06.1 **Zmadhimi gingival**

Fibromatoza e gingivave

K06.2 **Lezionet e gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar të shoqëruara me traumë**

Hiperplazia e irrituar dhe edentulozë e vargut alveolar [hiperplazi e harkut]

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e rastit.

K06.8 **Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar, të specifikuara**

Cist mucinoz fibroz

Degëzim fibrotik i mandibulës

Cist mucinoz me qeliza gjigante

Granuloma periferike me qeliza gjigante

Granuloma e qelbëzuar e gingivës

K06.9 **Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar, të paspecifikuara**

K07 Keqformimet dentofaciale

Përjashton: atrofinë ose hipertrofinë hemifaciale (Q67.4)
hiperplazinë ose hipoplazinë kondilare unilaterale (K10.8)

K07.0 **Keqformimet madhore të madhësisë së nofullës**

Hiperplazi, hipoplazi:

- mandibulare
- maksilare

Makrognatizëm (mandibular)(maksilar)

Mikrognatizëm (mandibular)(maksilar)

Përjashton: akromegalinë (E22.0)
sindromën Robin (Q87.0)

K07.1 **Keqformimet e ndërlidhjes nofull-baza e kafkës**

Asimetrinë e nofullës

Prognatizëm (mandibular)(maksilar)

Retrognatizëm (mandibular)(maksilar)

K07.2 Keqformimet e ndërlidhjes së harkut dental

Kafshim i kryqëzuar (i përparmë)(i pasëm)

Disto-okluzion

Mesio-okluzion

Deviacion i vijës së mesit të harkut dentar

Kafshim i hapur (i përparmë)(i pasëm)

Mbikafshim (eksesiv):

- i thellë
- horizontal
- vertikal

Okluzion lingual i pasëm i dhëmbit mandibular

K07.3 Keqformimet e vendosjes së dhëmbëve

Grumbullim
Diastema
Zhvendosje
Rrotullim
Largësi anormale
Mbivendosje
} i/e dhëmbit ose i/e dhëmbëve

Dhëmbët e mbjellur dhe të ngjeshur me vendosje anormale të këtij dhëmbi apo të dhëmbëve pranë

Përjashton: dhëmbët e mbjellur dhe të ngjeshur pa vendosje anormale (K01.–)

K07.4 Malokluzioni, i paspecifikuar

K07.5 Çrregullimet e funksionit dentofacial

Mbyllje anormale e nofullës

Keqmbyllje e shkaktuar nga:

- gëlltitje anormale
- frymëmarrje me gojë
- sjelljet e fituara të gjuhës, buzës ose gishtave

Përjashton: bruksizmin (F45.8)
përplasjen e dhëmbëve NOS (F45.8)

K07.6 Çrregullimet e artikulacionit temporomandibular

Sindroma ose kompleksi Costen

Çekuilibrim i artikulacionit temporomandibular

Nofull që kërcet

Sindroma e artikulacionit të dhimbshëm temporomandibular

Përjashton: artikulacionin temporomandibular:
- zhvendosje (S03.0)
- tërheqje (S03.4)

K07.8 **Keqformimet dentofaciale të tjera**

K07.9 **Keqformim dentofacial, i paspecifikuar**

K08 Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse

K08.0 **Zhveshja e dhëmbëve nga shkaqe sistemike**

K08.1 **Humbja e dhëmbëve nga aksidenti, shkulja ose sëmundja lokale periodontale**

K08.2 **Atrofia e edentulozës e vargut alveolar**

K08.3 **Ngelja e rrënjës së dhëmbit**

K08.8 **Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse, të specifikuara**

Zgjerim i vargut alveolar NOS

Proces i parregullt alveolar

Dhimbje dhëmbi NOS

K08.9 **Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse, të paspecifikuara**

K09 Cistet e regjionit oral të paklasifikuara tjetërkund

Përfshin: lezione që shfaqin karakteristikat histologjike të cistit aneurizmal dhe të një lezioni tjetër fibro-kockor

Përjashton: cistin radikular (K04.8)

K09.0 **Cistet odontogjene të zhvillimit**

Cist (i):
- nazolabial [nazoalveolar]
- duktit nazopalatin [kanalit inçiziv]

K09.1 **Cistet (jo odontogjene) të zhvillimit të regjionit oral**

Cist (i):
- nazolabial [nazoalveolar]
- duktit nazopalatin [kanalit inçiziv]

K09.2 **Cistet të tjera të nofullës**

Cist i nofullës:
- NOS
- aneurizmal
- hemorragjik
- traumatik

Përjashton: cistin latent i kockës së nofullës (K10.0)
cistin e Stafne (K10.0)

K09.8 Cistet të tjera të regjionit oral të paklasifikuara tjetërkund

Cist dermoid	i/e gojës
Cist epidermoid	
Cist limfoepitelial	
Perla e Epstein	
Cist nazoalveolar	
Cist nazolabial	

K09.9 Cist i regjionit oral, i paspecifikuar

K10 Sëmundje të tjera të nofullës

K10.0 Çrregullimet e zhvillimit të nofullës

Cist latent i kockës së nofullës
Cisti i Stafne
Torus:
- mandibular
- palatin

K10.1 Granuloma gjigantocelulare centrale

Granuloma me qeliza gjigante NOS

Përjashton: granulomën periferike me qeliza gjigante (K06.8)

K10.2 Gjendjet inflamatore të nofullës

Osteit	i/e nofullës (akut/e)(kronik/e) (e qelbëzuar)
Osteomielit (i të porsalindurit)	
Osteonekrozë (nga barnat)(nga rrezatimi)	
Osteoradionekrozë	
Periostit	

Sekuestër e kockës së nofullës

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e rrezatimit, nëse është shkaktuar nga rrezatimi.

K10.3 Alveolit i nofullës

Ostetit alveolar
Me fole të thatë

K10.8 Sëmundje të tjera të nofullës, të specifikuara

Kerubizëm
Ekzostozë
Displazi fibrozë
} i/e nofullës

Kondilar i njëanshëm:
- hiperplazi
- hipoplazi

K10.9 Sëmundje të tjera të nofullës, të paspecifikuara

K11 Sëmundjet e gjendrave të pështymës

K11.0 Atrofia e gjendrave të pështymës

K11.1 Hipertrofia e gjendrave të pështymës

K11.2 Sialoadeniti

Përjashton: parotitin epidemik (B26.-)
ethet nga uveoparotidi [Heerfordt] (D86.8)

K11.3 Abscesi i gjendrave të pështymës

K11.4 Fistula e gjendrave të pështymës

Përjashton: fistulën kongjenitale të gjendrës së pështymës (Q38.4)

K11.5 Sialolitiaza

Kalkul
Gur
} i gjendrës së pështymës ose kanalit

K11.6 Mukocela e gjendrave të pështymës

Mukoz:
- cist i ekstravazuar
- cist i futur përbrenda

} i gjendrës së pështymës

Ranula

K11.7 Turbullimet e gjendrave të pështymës

Hipoptializëm
Ptializëm
Kserostomi

Përjashton: gojën e thatë NOS (R68.2)

K11.8 Të tjera sëmundje të gjendrave të pështymës

Lezion beninj limfoepitelial i gjendrës së pështymës
Sëmundja e Mikulicz

Sialometaplazia nekrotizuese
Sialektazia
Stenozë | e gjendrës së pështymës
Strikturë

Përjashton: sindromën e gojës së thatë [Sjögren] (M35.0)

K11.9 Të tjera sëmundje të gjendrave të pështymës, të paspecifikuara

Sialoadenopati NOS

K12 Stomatiti dhe lezionet shoqëruese

Përjashton: tumor malinj të gojës (A69.0)
keilitin (K13.0)
stomatitin gangrenoz (A69.0)
gingivostomatitin nga virusi i herpes [herpes simplex] (B00.2)
noma-n [stomatitin gangrenoz] (A69.0)

K12.0 Afta rekurrente orale

Stomatiti aftoz (major)(minor)
Afta e Bednar
Periadeniti mukoz nekrotik rekurrent
Ulçer rekurrente aftoze
Stomatiti herpetiform

K12.1 Forma të tjera të stomatitit

Stomatiti:
- NOS
- i protezës
- ulçerativ
- vezikular

K12.2 Celuliti dhe abscesi i gojës

Celulit i gojës (dyshemesë)
Absces submandibular

Përjashton: abscesin(e):
- periapikal (K04.6-K04.7)
- periodontal (K05.2)
- peritonsilar (J36)
- gjendrës së pështymës (K11.3)
- gjuhës (K14.0)

K12.3 Mukoziti i oral (ulcerativ)

Mukoziti (oral) (orofaringeal):
- NOS
- nga barnat
- nga rrezatimi
- viral

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit të jashtëm.

K13 Sëmundje të tjera të buzës dhe mukozës orale

Përfshin: çrregullimet epiteliale të gjuhës

Përjashton: disa çrregullime të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar (K05-K06)
cistin e hapësirës së gojës (K09.-)
sëmundjet e gjuhës (K14.-)
stomatitin dhe dëmtime që lidhen me të (K12.-)

K13.0 Sëmundjet e buzëve

Keiliti:
- NOS
- angular
- eksfoliativ
- glandular

Keilodinia

Keiloza

Perlèche NEC

Përjashton: ariboflavinozën (E53.0)
keilitin nga sëmundje të shkaktuara nga rrezatime (L55-L59)
perlèche shkaktuar nga:
- kandidiaza (B37.8)
- mungesa e riboflavinës (E53.0)

K13.1 Kafshimi i faqes dhe i buzës

K13.2 Leukoplakia dhe turbullimet e tjera të epitelit oral dhe gjuhës

Eritroplakia | e epitelit oral,
Leukoedema | përfshi edhe gjuhën

Leukokeratoza e qiellzës nga nikotina

Qiellza e duhanxhiut

Përjashton: leukoplakinë në formë floku (K13.3)

K13.3 **Leukoplakia në formë floku**

K13.4 **Granuloma dhe lezionet e ngjashme me të mukozës orale**

Granuloma eozinofilike
Granuloma piogjenike
Ksantoma verrukoze
} e mukozës së gojës

K13.5 **Fibroza orale submukozë**

Fibroza submukoze e gjuhës

K13.6 **Hiperplazia irritative e mukozës orale**

Përjashton: hiperplazinë e irrituar e edentulozës e vargut alveolar [hiperplazia e protezave] (K06.2)

K13.7 **Lezione të tjera dhe të paspecifikuara të mukozës orale**

Mucinoza fokale e gojës

K14 Sëmundjet e gjuhës

Përjashton:
eritroplakinë
hiperplazinë fokalepiteliale
leukodermën
leukoplakinë
} e gjuhës (K13.2)
lueukoplakinë në formë floku (K13.3)
makroglosinë (kongjenitale) (Q38.2)
fibrozën submukoze të gjuhës (K13.5)

K14.0 **Glositi**

Absces
Ulçeracion (traumatik)
} i gjuhës

Përjashton: glositin atrofik (K14.4)

K14.1 **Gjuha gjeografike**

Glosit beninj migrator
Glosit gjeografik eksfoliativ

K14.2 **Glositi median romboid**

K14.3 **Hipertrofia e papilave të gjuhës**

Guhë e veshur me qime të zeza
Gjuhë e veshur
Hipertrofi e papilave foliate
Gjuhë me vile të zeza

K14.4 **Atrofia e papilave të gjuhës**

Glosit atrofik

K14.5	**Gjuha e palosur**	
	E fisuruar	gjuhë
	E rrudhur	
	Skrotale	
	Përjashton: gjuhën e fisuruar, kongjenitale (Q38.3)	
K14.6	**Glosodinia**	
	Glosopirozë	
	Gjuhë e dhembshme	
K14.8	**Sëmundje të tjera të gjuhës**	
	Atrofi	(e) gjuhës
	Tërheqje (rrudhje)	
	Zmadhim	
	Hipertrofi	
K14.9	**Sëmundje të tjera të gjuhës të paspecifikuara**	
	Glosopati NOS	

Sëmundje të ezofagut, stomakut dhe duodenit (K20–K31)

Përjashton: hernien hiatale (K44.-)

Nën-ndarjet me karakterin e katërt si me poshtë, jane për përdorim me kategoritë K25-K28:

.0 akute me hemorragji

.1 akute me perforim

.2 akute me hemorragji dhe perforim

.3 akute pa hemorragji ose perforim

.4 kronike ose e paspecifikuar me hemorragji

.5 kronike ose e paspecifikuar me perforim

.6 kronike ose e paspecifikuar me hemorragji dhe perforim

.7 kronike pa hemorragji ose perforim

.9 e paspecifikuar si akute ose kronike, pa hemorragji ose perforim

K20 Ezofagiti

Përfshin: absces të ezofagut

ezofagitin:

- NOS
- kimik
- peptik

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut.

Përjashton: erozionin e ezofagut (K22.1)

ezofagitin nga refluksi (K21.0)

shoqëruar me sëmundjen e refluksit gastro-ezofageal (K21.0)

K21 Sëmundja e refluksit gastro-ezofageal

K21.0 Sëmundja e refluksit gastro-ezofageal me ezofagit

Ezofagiti nga refluksi

K21.9 Sëmundja e refluksit gastro-ezofageal pa ezofagit

Refluks gastro-ezofageal NOS

K22 Sëmundje të tjera të ezofagut

Përjashton: variçet e ezofagut (I85.-)

K22.0 Akalazia e kardias

Akalazia NOS

Kardiospazma

Përjashton: kardiospazmën e kongjenitale (Q39.5)

K22.1 Ulçera të ezofagut

Erozion i ezofagut

Ulçera të ezofagut:

- NOS
- shkaktuar nga gëlltitjet:
  - kimike
  - barna dhe medikamente
- fungale
- peptike

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për të identifikuar shkakun.

K22.2 Obstruksioni i ezofagut

Shtypje
Konstriksion | e ezofagut
Stenozë
Strikturë

Përjashton: stenozën ose strikturën kongjenitale të ezofagut (Q39.3)

K22.3 Perforacioni i ezofagut

Rupturë e ezofagut

Përjashton: perforacionin traumatik të ezofagut (torakal) (S27.8)

K22.4 Diskinezia e ezofagut

Ezofagu në formë tyrjele
Spazëm difuze e ezofagut
Spazëm e ezofagut

Përjashton: kardiospazmën (K22.0)

K22.5 Divertikuli i ezofagut, i fituar

Xhepëzim i ezofagut, i fituar

Përjashton: divertikulin e ezofagut (kongjenital) (Q39.6)

K22.6 Sindromi laçerativo-hemorragjik gastro-ezofageal

Sindroma e Mallory-Weiss

K22.7 Ezofagu i Barrett

Barrett:
- sëmundja e
- sindroma e

Përjashton: ulçerën e Barrett (K22.1)

K22.8 Sëmundje të tjera të ezofagut, të specifikuara

Hemorragji e ezofagut NOS

K22.9 Sëmundje tjeër e ezofagut, e paspecifikuar

K23* Çrregullimet e ezofagut në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

K23.0* Ezofagiti tuberkular

K23.1* Megaezofagu në sëmundjen Chagas

K23.8* Çrregullimet e ezofagut në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

K25 Ulçera gastrike

[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarje]

Përfshin: erozionin (akut) të stomakut

ulçerën (peptike):

- pilori
- stomaku

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përjashton: gastritin eroziv hemorragjik akut (K29.0)

ulçerën peptike NOS (K27.-)

K26 Ulçera duodenale

[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarje]

Përfshin: erozionin (akut) të duodenit

ulçerën (peptike):

- duodenale
- postpilorike

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përjashton: ulçerën peptike NOS (K27.-)

K27 Ulçera peptike, vendi i paspecifikuar

[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarje]

Përfshin: ulçerën gastroduodenale NOS

ulçerën peptike NOS

Përjashton: ulçerën peptike të të porsalindurit (P78.8)

K28 Ulçera gastrojejunale

[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarje]

Përfshin: ulçerën (peptike) ose erozionin:

- e anastomozës
- gastrokolike
- gastrointestinale
- gastrojejuneale
- jejuneale
- marginale

- stomale

Përjashton: ulçerën parësore të zorrës së hollë (K63.3)

K29 Gastriti dhe duodeniti

Përjashton: gastritin ose gastroenteritin eozinofilik (K52.8)
sindromën Zollinger-Ellison (E16.4)

K29.0 Gastrit akut hemorragjik

Gastrit (eroziv) akut me hemorragji

Përjashton: erozionin (akut) të stomakut (K25.-)

K29.1 Gastrit akut tjetër

K29.2 Gastrit alkoolik

K29.3 Gastrit kronik superficial

K29.4 Gastrit kronik atrofik

Atrofi gastrike

K29.5 Gastrit kronik, i paspecifikuar

Gastrit kronik:

- antral
- fundal

K29.6 Gastrit tjetër

Gastriti hipertrofik gjigant

Gastriti granulomatoz

Sëmundja e Ménétrier

Përjashton: me sëmundjen e refluksit gastro-ezofageal (K21.-)
me gastritin kronik të shkaktuar nga *Helicobacter pylori* (K29.5)

K29.7 Gastrit, i paspecifikuar

K29.8 Duodenit

K29.9 Gastroduodenit i paspecifikuar

K30 Dispepsia funksionale

Përfshin: indigjestionin

Përjashton: dispepsinë:

- nervore (F45.3)
- neurotike (F45.3)
- psikogjenike (F45.3)

urthin (R12)

K31 Sëmundje të tjera të stomakut dhe duodenit

Përfshin: çrregullimet funksionale të stomakut

Përjashton: divertikulin e duodenit (K57.0-K57.1)
hemorragjinë gastrointestinale (K92.0-K92.2)

K31.0 Dilatacioni akut i stomakut

Dilatacioni akut i stomakut

K31.1 Stenoza hipertrofike e pilorit tek adultët

Stenoza e pilorit NOS

Përjashton: stenozën pilorike kongjenital ose infantile (Q40.0)

K31.2 Striktura si sahat rëre dhe stenoza e stomakut

Përjashton: stomakun si sahat rëre (Q40.2)
kontraksione si sahat rëre të stomakut (K31.8)

K31.3 Pilorospazma e paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: pilorospazmën:

- kongjenitale ose infantile (Q40.0)
- neurotike (F45.3)
- psikogjenike (F45.3)

K31.4 Divertikuli gastrik

Përjashton: divertikulin kongjenital të stomakut (Q40.2)

K31.5 Obstruksioni i duodenit

Konstriksion
Stenozë
Strikturë
} i/e duodenit

Ileus duodenal (kronik)

Përjashton: stenozën kongjenitale të duodenit (Q41.0)

K31.6 Fistula e stomakut dhe e duodenit

Fistula gastrokolike

Fistula gastrojejuneokolike

K31.7 Polipi i stomakut dhe duodenit

Përjashton: polipin adenomatoz të stomakut (D13.1)

K31.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të stomakut dhe duodenit

Aklorhidria

Gastroptoza

Kontraktsione si sahat rëre të stomakut

K31.9 Sëmundje të stomakut dhe duodenit, të paspecifikuara

Sëmundjet e apendiksit
(K35–K38)

K35 Apendiciti akut

K35.2 Apendicit akut me peritonit të gjeneralizuar

Apendiciti (akut) me peritonit (të gjeneralizuar) që pason rupturën ose perforacionin

K35.3 Apendicit akut me peritonit të lokalizuar

Apendiciti (akut) (me ose pa perforim ose rupturë) me peritonit:

NOS

I lokalizuar

Apendiciti akut me absces peritoneal

K35.8 Apendicit akut, tjetër ose i paspecifikuar

Apendiciti akut pa përmendje të peritonitit të lokalizuar ose gjeneralizuar

K36 Apendicite të tjera

Përfshin: apendicitin:

- kronik
- rekurrent

K37 Apendicit i paspecifikuar

K38 Sëmundje të tjera të apendiksit

K38.0 Hiperplazia e apendiksit

K38.1 Grumbullimet apendikulare

Fekalit | i apendiksit

Sterkolit

K38.2 Divertikuli i apendiksit

K38.3 Fistula e apendiksit

K38.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të apendiksit

Intususepsion i apendiksit

K38.9 Sëmundje të tjera të paspecifikuara të apendiksit

Hernia
(K40–K46)

Shënim: Hernia me gangrenë dhe obstruksion klasifikohet si hernie me gangrenë.

Përfshin: hernien:
- e fituar
- kongjenitale [përveç diafragmatike ose hiatale]
- rekurrente

K40 Hernia inguinale

Përfshin: bubonocelën

hernien inguinale:
- NOS
- direkte
- të dyfishtë
- indirekte
- oblike

hernien skrotale

K40.0 Hernia inguinale bilaterale, me obstruksion, pa gangrenë

K40.1 Hernia inguinale bilaterale, me gangrenë

K40.2 Hernia inguinale bilaterale, pa obstruksion ose gangrenë

Hernia inguinale bilaterale NOS

K40.3 Hernia inguinale unilaterale ose e paspecifikuar, me obstruksion pa gangrenë

Hernia inguinale (unilaterale):
- që shkakton obstruksion
- e inkarceruar
- e pareponueshme
- e stranguluar

pa gangrenë

K40.4 Hernia inguinale unilaterale ose e paspecifikuar, me gangrenë

Hernia inguinale NOS me gangrenë

K40.9 Hernia inguinale unilaterale ose e paspecifikuar, me obstruksion ose gangrenë

Hernia inguinale (unilaterale) NOS

K41 Hernia femorale

K41.0 **Hernia femorale bilaterale, me obstruksion, pa gangrenë**

K41.1 **Hernia femorale bilaterale, me gangrenë**

K41.2 **Hernia femorale bilaterale, pa obstruksion ose gangrenë**

Hernia femorale bilaterale NOS

K41.3 **Hernia femorale unilaterale ose e paspecifikuar, me obstruksion, pa gangrenë**

Hernia femorale (unilaterale):
- që shkakton obstruksion
- e inkarceruar
- e pareponueshme
- e stranguluar

pa gangrenë

K41.4 **Hernia femorale unilaterale ose e paspecifikuar, me gangrenë**

K41.9 **Hernia femorale unilaterale ose e paspecifikuar, me obstruksion ose gangrenë**

Hernia femorale (unilaterale) NOS

K42 Hernia umbilikale

Përfshin: hernien paraumbilikale

Përjashton: omfalocelën (Q79.2)

K42.0 **Hernia umbilikale, me obstruksion, pa gangrenë**

Hernia umbilikale:
- që shkakton obstruksion
- e inkarceruar
- e pareponueshme
- e stranguluar

pa gangrenë

K42.1 **Hernia umbilikale, me gangrenë**

Hernia umbilikale me gangrenë

K42.9 **Hernia umbilikale, pa obstruksion ose gangrenë**

Hernia umbilikale NOS

K43 Hernia ventrale

K43.0 **Hernia incizionale, me obstruksion, pa gangrenë**

Hernia incizionale:
- që shkakton obstruksion
- e inkarceruar
- e pareponueshme
- e stranguluar

pa gangrenë

K43.1 **Hernia incizionale, me gangrenë**

Hernia incizionale me gangrenë

K43.2 **Hernia incizionale, pa obstruksion ose gangrenë**

Hernia incizionale NOS

K43.3 **Hernia parastomale, me obstruksion, pa gangrenë**

Hernia parastomale:
- që shkakton obstruksion
- e inkarceruar
- e pareponueshme
- e stranguluar

pa gangrenë

K43.4 **Hernia parastomale, me gangrenë**

Hernia parastomale gangrenoze

K43.5 **Hernia parastomale pa obstruksion ose gangrenë**

Hernia parastomale NOS

K43.6 **Hernia ventrale tjetër, e paspecifikuar, me obstruksion pa gangrenë**

Hernia:
- epigastrike
- hipogastrike
- në vijën e mesme
- spigeliane
- subksifoide

pa gangrenë

Çdo gjendje e listuar nën K43.6
- që shkakton bllokim
- e inkarceruar
- e pareponueshme
- e stranguluar

K43.7 **Hernia ventrale tjetër dhe e papercaktuar me gangrenë**

Çdo gjendje e listuar nën K43.6 e përcaktuar si gangrenoze

K43.9 **Hernia ventrale tjetër dhe e paspecifikuar, pa obstruksion ose gangrenë**

Hernia ventrale NOS

K44 Hernia diafragmale

Përfshin: hernien hiatale (ezofageale)(të rrëshqitëshme)
hernien paraezofageale

Përjashton: hernien kongjenitale:
- diafragmatike (Q79.0)
- hiatale (Q40.1)

K44.0 Hernia diafragmale, me obstruksion, pa gangrenë

Hernia diafragmatike:
- që shkakton obstruksion
- e inkarceruar
- e pareponueshme
- e stranguluar

pa gangrenë

K44.1 Hernia diafragmale, me gangrenë

Hernia diafragmale me gangrenë

K44.9 Hernia diafragmale, pa obstruksion ose gangrenë

Hernia diafragmatike NOS

K45 Hernie abdominale të tjera

Përfshin: hernien:
- abdominale, me vend të specifikuar NEC
- lumbare
- obturatore
- pudendale
- retroperitoneale
- shiatike

K45.0 Hernie abdominale të tjera, të specifikuara, me obstruksion, pa gangrenë

Çdo konditë e listuar nën K45:
- që shkakton obstruksion
- e inkarceruar
- e pareponueshme
- e stranguluar

pa gangrenë

K45.1 Hernie abdominale të tjera, të specifikuara, me gangrenë

Çdo konditë e listuar nën K45 të specifikuara me gangrenë

K45.8 **Hernie abdominale tjetër, e specifikuar, pa obstruksion ose gangrenë**

K46 **Hernie abdominale e paspecifikuar**

Përfshin: enterocelën
epiplocelën
hernien:
- NOS
- intersticiale
- intestinale
- intra-abdominale

Përjashton: enterocelën vaginale (N81.5)

K46.0 **Hernie abdominale e paspecifikuar, me obstruksion, pa gangrenë**

Çdo konditë e listuar nën K46:
- që shkakton obstruksion
- e inkarceruar
- e pareponueshme
- e stranguluar

pa gangrenë

K46.1 **Hernie abdominale e paspecifikuar, me gangrenë**

Çdo konditë e listuar nën K45 të paspecifikuara me gangrenë

H46.9 **Hernie abdominale e paspecifikuar, pa obstruksion ose gangrenë**

Hernia abdominale NOS

Enteriti dhe koliti jo-infektiv (K50-K52)

Përfshin: sëmundjen inflamatore joinfektive të zorrës

Përjashton: sëmundjen e zorrës së irritueshme (K58.-)
megakolonin (K59.3)

K50 **Sëmundja Crohn [Enteriti regional]**

Përfshin: enteritin granulomatoz

Përjashton: kolitin ulçerativ (K51.-)

K50.0 **Sëmundja Crohn e zorrës së hollë**

Sëmundja Crohn [enterit regional] i:

- duodenumit
- ileumit
- jejuneumit

Ileiti:

- regional
- terminal

Përjashton: me sëmundjen Crohn të zorrës së trashë (K50.8)

K50.1 **Sëmundja Crohn e zorrës së trashë**

Koliti

- granulomatoz
- regional

Sëmundja Crohn [enterit regional] e:

- kolonit
- zorrës së trashë
- rektumit

Përjashton: me sëmundjen Crohn të zorrës së hollë (K50.8)

K50.8 **Sëmundja Crohn tjetër**

Sëmundja Crohn i të dyja, zorrës së hollë dhe të trashë

K50.9 **Sëmundja Crohn e paspecifikuar**

Sëmundja Crohn NOS

Enteriti regional NOS

K51 Koliti ulçeroz

K51.0 **Pankolit ulçeroz (kronik)**

Ileiti nga rrjedhja mbrapsht

K51.2 **Proktit ulçeroz (kronik)**

K51.3 **Rektosigmoidit ulçeroz (kronik)**

K51.4 **Polipe inflamatore**

K51.5 **Kolit i anës së majtë**

Hemokoliti i majtë

K51.8 **Kolit ulçeroz, tjetër**

K51.9 **Kolit ulçeroz, i paspecifikuar**

K52 Gastroenterite dhe kolite të tjera joinfektive

K52.0 Gastroenterite dhe kolite nga rrezatimi

K52.1 Gastroenterite dhe kolite toksike

Gastroenterit dhe kolit nga barnat

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit toksik.

K52.2 Gastroenterite dhe kolite alergjike dhe dietetike

Gastroenterite ose kolite nga mbindjeshmëria ndaj ushqimit

K52.3 Kolit i papërcaktuar

K52.8 Gastroenterite dhe kolite të tjera joinfektive të specifikuara

Koliti eozinofilik

Gastriti ose gastroenteriti eozinofilik

Koliti limfocitik

Koliti mikroskopik (koliti kolagjenoz ose koliti limfocitik)

K52.9 Gastroenterite dhe kolite të tjera joinfektive të paspecifikuara

Diarre
Enterit
Ileit
Jejunit
Sigmoidit

specifikuar si joinfektive

Përjashton: kolitin, diarrenë, enteritin, gastroenteritin:

- infektiv (A09)
- të paspecifikuar, në vende ku kjo konditë mund të presupozohet të jetë me origjinë infektive(A09)

diarrenë funksionale (K59.1)

diarrenë e të porsalindurit (jo infektive) (P78.3)

diarrenë psikogjene (F45.3)

Sëmundje të tjera të intestinit (K55–K63)

K55 Çrregullimet vaskulare të intestinit

Përjashton: enterokolitin nekrotizues të fetusit ose të posalindurit (P77)

K55.0 **Çrregullimet vaskulare akute të intestinit**

Akute:

- koliti ishemik fulminant
- infarkti intestinal
- ishemi e zorrës së hollë

Mesenterike (arteria) (vena):

- embolizëm
- infarkt
- trombozë

Kolit ishemik subakut

K55.1 **Çrregullimet vaskulare kronike të intestinit**

Kronik ishemik:

- kolit
- enterit
- enterokolit

Ngushtimi ishemik i zorrës

Mesenterike:

- aterosklerozë
- pamjaftueshmëri vaskulare

K55.2 **Angiodisplazia e kolonit**

K55.8 **Çrregullime vaskulare të tjera të intestinit**

K55.9 **Çrregullim vaskular i intestinit, i paspecifikuar**

Ishemik:

- kolit
- enterit
- enterokolit

NOS

K56 Ileusi paralitik dhe obstruksioni intestinal pa hernie

Përjashton: strikturën ose stenozën kongjenitale të intestinit (Q41-Q42)
strikturën ishemike të intestinit (K55.1)
ileusin mekonial (E84.1)
obstruksionin e duodenit (K31.5)
obstruksionin intestinal postoperativ (K91.3)
stenozën e anusit ose rektumit (K62.4)
me hernie (K40-K46)

K56.0 **Ileusi paralitik**

Paralizë e:
- zorrës
- kolonit
- intestinit

Përjashton: ileusin nga gurët e fshikëzës së tëmthit (K56.3)
ileusin NOS (K56.7)
ileusin obstruktiv NOS (K56.6)

K56.1 Intususpeksioni

Intususpeksioni ose invaginimi i:
- zorrës
- kolonit
- intestinit
- rektumit

Përjashton: intususpeksionin e apendiksit (K38.8)

K56.2 Volvulusi

Strangulim
Torsion | i/e kolonit ose zorrës së hollë
Përdredhje

K56.3 Ileusi i kolelitiazës

Obstruksion i intestinit nga gurët e fshikëzës së tëmthit

K56.4 Impaksion tjetër i intestinit

Enterolit
Impaksioni (i):
- kolonit
- fekal

K56.5 Adezionet intestinale me obstruksion

Adezione peritoneale [strie] me obstruksion intestinal

K56.6 Obstruksioni tjetër dhe i paspecifikuar intestinal

Enterostenoza
Ileus obstruktiv NOS
Okluzion
Stenozë | e kolonit dhe zorrës së hollë
Strikturë

Përjashton: obstruksione të tjera të porsalindurit të paspecifikuara të klasifikueshme në P76.8, P76.9

K56.7 Ileus, i paspecifikuar

K57 Sëmundja e divertikulit të intestinit

Përfshin: divertikulitin
divertikulozën e zorrës (së hollë)(së trashë)
divertikulin

Përjashton: divertikulin kongjenital të intestinit (Q43.8)
divertikulin e apendiksit (K38.2)
divertikulin e Meckel (Q43.0)

K57.0 Sëmundja e divertikulit të zorrës së hollë me perforacion dhe absces

Sëmundja divertikulare e zorrës së hollë me peritonit

Përjashton: sëmundjen divertikulare të zorrës së hollë dhe të trashë me perforacion dhe absces (K57.4)

K57.1 Sëmundja e divertikulit të zorrës së hollë pa perforacion ose absces

Sëmundja divertikulare e zorrës së hollë NOS

Përjashton: sëmundjen divertikulare të zorrës së hollë dhe të trashë pa perforacion dhe absces (K57.5)

K57.2 Sëmundja e divertikulit të zorrës së trashë me perforacion dhe absces

Sëmundja divertikulare e zorrës së hollë me peritonit

Përjashton: sëmundjen divertikulare të zorrës së hollë dhe të trashë me perforacion dhe absces (K57.4)

K57.3 Sëmundja e divertikulit të zorrës së trashë pa perforacion ose absces

Sëmundja e divertikulit të kolonit NOS

Përjashton: sëmundjen e divertikulit të të dyjave, zorrës së hollë dhe të trashë, pa perforacion ose absces (K57.5)

K57.4 Sëmundja e divertikulit të zorrës së hollë dhe të trashë me perforacion dhe absces

Sëmundja e divertikulit të dyjave, zorrës së hollë dhe të trashë, me perforacion

K57.5 Sëmundja e divertikulit të zorrës së hollë dhe të trashë pa perforacion ose absces

Sëmundja e divertikulit të të dyjave, zorrës së hollë dhe të trashë, NOS

K57.8 Sëmundja e divertikulit të zorrës pjesërisht e paspecifikuar me perforacion dhe absces

Sëmundja e divertikulit të intestinit NOS me peritonit

K57.9 Sëmundja e divertikulit të zorrës pjesërisht e paspecifikuar pa perforacion ose absces

Sëmundja e divertikulit të intestinit NOS

K58 **Sindromi i zorrës së irrituar**

Përfshin: kolonin e irritueshëm

K58.0 **Sindromi i zorrës së irrituar me diarre**

K58.9 **Sindromi i zorrës së irrituar pa diarre**

Sindromi i zorrës së irrituar NOS

K59 **Çrregullime të tjera intestinale funksionale**

Përjashton: ndryshimet e të të dalurit jashtë NOS (R19.4)
çrregullimet funksionale të stomakut (K31.-)
malabsorbimin intestinal (K90.-)
çrregullimet intestinale psikogjene (F45.3)

K59.0 **Konstipacion**

K59.1 **Diarreja funksionale**

K59.2 **Zorra neurogjene, e paklasifikuar tjetërkund**

K59.3 **Megakolon i paklasifikuar tjetërkund**

Dilatimi i kolonit

Megakoloni toksik

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit toksik.

Përjashton: megakolonin (në):

- sëmundjen e Chagas (B57.3)
- *Clostridium difficile* (A04.7)
- kongjenital (aganglionik) (Q43.1)
- sëmundjen e Hirschsprung (Q43.1)

K59.4 **Spazma anale**

Proktalgjia fugax

K59.8 **Çrregullime të tjera intestinale funksionale të specifikuara**

Atonia e kolonit

K59.9 **Çrregullim tjetër intestinal funksional, i paspecifikuar**

K60 **Fisura dhe fistula e regjioneve anale dhe rektale**

Përjashton: me absces ose celulit (K61.-)

K60.0 **Fisura anale akute**

K60.1 **Fisura anale kronike**

K60.2 **Fisurë anale, e paspecifikuar**

K60.3 **Fistula anale**

K60.4 **Fistula rektale**

Fistula e rektumit në lëkurë

Përjashton: fistulat:

- rektovaginale (N82.3)
- vezikorektale (N32.1)

K60.5 **Fistula ano-rektale**

K61 Abscesi anal dhe rektal

Përfshin: abscesin e zonave anale dhe rektale
celulitin me ose pa fistula

K61.0 **Abscesi anal**

Absces perianal

Përjashton: abscesin intrasfinkterik (K61.4)

K61.1 **Abscesi rektal**

Absces perirektal

Përjashton: abscesin iskiorektal (K61.3)

K61.2 **Abscesi analrektal**

K61.3 **Abscesi iskiorektal**

Absces i gropës iskiorektale

K61.4 **Abscesi intrasfinkterik**

K62 Sëmundje të tjera të anusit dhe rektumit

Përfshin: kanalin anal

Përjashton: keqfunksionimin e kolostomisë dhe enterostomisë (K91.4)
mosmbajtjen e feçeve (R15)
haemorroidet (I84.-)
proktitin ulçerative (K51.2)

K62.0 **Polipi anal**

K62.1 **Polipi rektal**

Përjashton: polipin adenomatoz (D12.8)

K62.2 **Prolapsi anal**

Prolapsi i kanalit anal

K62.3 **Prolapsi rektal**

Prolapsi i mukozës rektale

K62.4 **Stenoza e anusit dhe e rektumit**

Striktura e anusit (sfinkterit)

K62.5 **Hemorragjia e anusit dhe e rektumit**

Përjashton: hemorragjitë rektale të të posalindurit (P54.2)

K62.6 **Ulçera e anusit dhe e rektumit**

Ulçera:

- solitare
- sterkorale

Përjashton: fisurën dhe fistulën e anusit dhe rektumit (K60.-) në kolitin ulçeroz (K51.-)

K62.7 **Proktiti nga rrezatimi**

K62.8 **Sëmundje të tjera të anusit dhe rektumit të specifikuara**

Proktiti NOS

K62.9 **Sëmundje e anusit dhe rektumit, e paspecifikuar**

K63 Sëmundje të tjera të intestinit

K63.0 **Abscesi i intestinit**

Përjashton: abscesin e:

- zonave anale dhe rektale (K61.-)
- apendiksit (K35.1)

me sëmundje divertikulare (K57.-)

K63.1 **Perforacioni i intestinit (jotraumatik)**

Përjashton: perforacionin (jotraumatik) të:

- apendiksit (K35.0)
- duodenumit (K26.-)

me sëmundje divertikulare (K57.-)

K63.2 **Fistula e intestinit**

Përjashton: fistulën (e):

- zonave anale dhe rektale (K60.-)
- apendiksit (K38.3)
- duodenumit (K31.6)
- gjenito-intestinale, femrat (N82.2-N82.4)

- vezikointestinale (N32.1)

K63.3 Ulçera e intestinit

Ulçer parësore e zorrës së hollë

Përjashton: ulçerën (e):

- anusit ose rektumit (K62.6)
- duodenale (K26.-)
- gastrointestinale (K28.-)
- gastrojejunale (K28.-)
- jejunale (K28.-)
- peptike, vend-ndodhje e paspecifikuar (K27.-)

kolitin ulçerativ (K51.-)

K63.4 Enteroptoza

K63.5 Polip i kolonit

Përjashton: polipin adenomatoz të kolonit (D12.6)

polipozën e kolonit (D12.6)

K63.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të intestinit

K63.9 Sëmundje e intestinit, e paspecifikuar

K64 Hemorroidet dhe tromboza venoze perianale

Përfshin: pilat

Përjashton: që komplikojnë:

- lindjen dhe pas lindjen (O97.2)
- shtatzëninë (O22.4)

K64.0 Hemorroidet e gradës së parë

Hemorroidet e gradës/shkallës së I-rë

Hemorroidet (me gjakderdhje), por pa dalje jashtë kanalit anal

K64.1 Hemorroidet e gradës së dytë

Hemorroidet e gradës/shkallës së II-të

Hemorroidet (me gjakderdhje), që dalin pas sforcimit, por që tërhiqen më pas

K64.2 Hemorroidet e gradës së tretë

Hemorroidet e gradës/shkallës së III-të

Hemorroidet (me gjakderdhje), që dalin pas sforcimit, dhe që kërkojnë futje manuale brenda kanalit anal

K64.3 Hemorroidet e gradës së katërt

Hemorroidet e gradës/shkallës së IV-t

Hemorroidet (me gjakderdhje), me ind të prolapsuar që nuk mund të futet manualisht

K64.4 Shenja hemorroidale reziduale të lëkurës

Shenja hemorroidale të lëkurës

K64.5 Trombozë venoze perinale

Hematomë perianale

K64.8 Hemorroide të tjera të përcaktuara

K64.9 Hemorroide, të papërcaktuara

Hemorroide (me gjakderdhje):

- NOS
- Pa përmendje të gradës/shkallës

Sëmundjet e peritoneumit (K65–K67)

K65 Peritoniti

Përjashton: peritonitin:

- aseptik (T81.6)
- paroksismal beninj (E85.0)
- kimik (T81.6)
- shkaktuar nga talku ose substance të tjera të jashtme (T81.6)
- neonatal (P78.0-P78.1)
- pelvik, femrat (N73.3-N73.5)
- periodik familjar (E85.0)
- e lehonisë (O85)
- me ose që pason:
  - abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.0)
  - apendicit (K35.-)
  - sëmundje divertikulare të intestinit (K57.-)

K65.0 Peritoniti akut

Absces (i):

- abdominopelvik
- mesenterik
- omentumit

- peritoneumit
- retrocekal
- retroperitoneal
- subdiafragmatik
- subhepatik
- subfrenik

Peritonit (akut) (i):

- përgjithësuar
- pelvisit, meshkujt
- subfrenik
- qelbëzuar

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

K65.8 Peritoniti tjetër

Peritoniti kronik proliferativ

Mesenterik:

- me nekrozë yndyrore
- me sapunifikim

Peritoniti i shkaktuar nga:

- bila
- urina

K65.9 Peritoniti i paspecifikuar

K66 Çrregullimet e tjera të peritoneumit

Përjashton: ascitin (R18)

K66.0 Aderencat e peritoneumit

Aderenca (të):

- barkut (murit)
- diafragmës
- intestinit
- pelvisit mashkullor
- mesenterit
- omentumit
- stomakut

Strie adezive

Përjashton: aderenca [strie] (të):

- pelvisit femëror (N73.6)
- me obstruksion intestinal (K56.5)

K66.1 **Hemoperitoneumi**

Përjashton: hemoperitoneumin traumatik (S36.8)

K66.8 **Çrregullimet të tjera të specifikuara të peritoneumit**

K66.9 **Çrregullim i peritoneumit, i paspecifikuar**

K67* **Çrregullime të peritoneumit në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund**

K67.0* **Peritoniti klamidial (A74.8†)**

K67.1* **Peritoniti gonokoksik (A54.8†)**

K67.2* **Peritoniti sifilitik (A52.7†**

K67.3* **Peritoniti tuberkular (A18.3†)**

K67.8* **Çrregullime të tjera të peritoneumit në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund**

Sëmundjet e mëlçisë (K70–K77)

Përjashton: hemokromatozën (E83.1)
verdhëzën NOS (R17)
sindromën e Reye (G93.7)
hepatitin viral (B15-B19)
sëmundjen e Wilson (E83.0)

K70 **Sëmundja alkoolike e mëlçisë**

K70.0 **Mëlçia yndyrore alkoolike**

K70.1 **Hepatiti alkoolik**

K70.2 **Fibroza dhe skleroza alkoolike e mëlçisë**

K70.3 **Cirroza alkoolike e mëlçisë**

Cirroza alkoolike NOS

K70.4 **Insufiçienca alkoolike e mëlçisë**

Insufiçienca alkoolike e mëlçisë:

- NOS
- akute
- kronike
- subakute
- me ose pa komë hepatike

K70.9 **Sëmundja alkoolike e mëlçisë, e paspecifikuar**

K71 **Sëmundja toksike e mëlçisë**

Përfshin: shkaktuar nga barnat:

- sëmundjen e mëlçisë, idiosinkratike (e paparashikushme)
- sëmundjen e mëlçisë, toksike (e parashikushme)

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit toksik.

Përjashton: sëmundjen alkoolike të mëlçisë (K70.-)

sindromën Budd-Chiari (I82.0)

K71.0 **Sëmundja toksike e mëlçisë me kolestazë**

Kolestazë me dëmtim të hepatociteve

Kolestazë "e pastër"

K71.1 **Sëmundja toksike e mëlçisë me nekrozë hepatike**

Insuficienca e mëlçisë (akute)(kronike) shkaktuar nga barnat

K71.2 **Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit akut**

K71.3 **Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit kronik persistent**

K71.4 **Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit kronik lobular**

K71.5 **Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit kronik aktiv**

Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit lupoid

K71.6 **Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit, e paklasifikuara tjetërkund**

K71.7 **Sëmundja toksike e mëlçisë me cirrozë dhe fibrozë të mëlçisë**

K71.8 **Sëmundja toksike e mëlçisë me çregullime të tjera**

Sëmundja toksike e mëlçisë:

- hiperplazia fokale dhe nodulare
- granulomat e mëlçisë
- pelioza e mëlçisë
- sëmundja veno-okluzive e mëlçisë

K71.9 **Sëmundja toksike e mëlçisë, e paspecifikuar**

K72 Insufiçienca hepatike e paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: e mëlçisë:
- koma NOS
- encefalopatinë NOS

hepatit:
- akut
- fulminant | NEC, me insufiçiencë të mëlçisë
- malinj

nekrozën e mëlçisë (qelizave) me insufiçiencë të mëlçisë
atrofinë ose distrofinë e verdhë të mëlçisë

Përjashton: insufiçiencën alkoolike të mëlçisë (K70.4)
insufiçiencën e mëlçisë të komplikuar me:
- abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
- shtatzëni, lindje dhe lehoni (O26.6)

ikterin e fetusit ose të posalindurit (P55-P59)
hepatitin viral (B15-B19)
me sëmundje toksike të mëlçisë (K71.1)

K72.0 Insufiçienca hepatike akute dhe subakute
Hepatiti akut joviral NOS

K72.1 Insufiçienca hepatike kronike

K72.9 Insufiçienca hepatike e paspecifikuar

K73 Hepatiti kronik i paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: hepatitin (kronik):
- alkoolik (K70.1)
- shkaktuar nga barnat (K71.-)
- granulomatoz NEC (K75.3)
- reaktiv, jospecifik (K75.2)
- viral (B15-B19)

K73.0 Hepatit kronik persistent, i paklasifikuar tjetërkund

K73.1 Hepatit kronik lobular, i paklasifikuar tjetërkund

K73.2 Hepatit kronik aktiv, i paklasifikuar tjetërkund

K73.8 Hepatit kronik tjetër, i paklasifikuar tjetërkund

K73.9 Hepatit kronik, i paspecifikuar

K74 Fibroza dhe cirroza e mëlçisë

Përjashton: fibrozën alkoolike të mëlçisë (K70.2)
sklerozën (K76.1)
cirrozën (e mëlçisë):
- alkoolike (K70.3)
- kongjenitale (P78.8)

me sëmundje toksike të mëlçisë (K71.7)

K74.0 Fibroza hepatike

K74.1 Skleroza hepatike

K74.2 Fibroza hepatike me sklerozë hepatike

K74.3 Cirroza biliare primare

Kolangiti josupurativ kronik destruktiv

K74.4 Cirroza biliare sekondare

K74.5 Cirrozë biliare, e paspecifikuar

K74.6 Cirrozë tjetër, e paspecifikuar e mëlçisë

Cirrozë (e mëlçisë):
- NOS
- kriptogjenike
- makronodulare
- mikronodulare
- tipi i përzier
- portale
- postnekrotike

K75 Sëmundje të tjera inflamatore të mëlçisë

Përjashton: hepatitin kronik NEC (K73.-)
hepatitin:
- akut ose subakut (K72.0)
- viral (B15-B19)

sëmundjen toksike të mëlçisë (K71.-)

K75.0 Abscesi i mëlçisë

Abscesi i mëlçisë:
- NOS
- nga kolangiti

- hematogjenik
- limfogjenik
- pileflebitik

Përjashton: abscesin amebik të mëlçisë (A06.4)
kolangitin pa absces të mëlçisë (K83.0)
flebitin pa absces të mëlçisë (K75.1)

K75.1 Flebiti i venës porta

Pileflebitis

Përjashton: abscesin pileflebitik të mëlçisë (K75.0)

K75.2 Hepatiti reaktiv jospecifik

K75.3 Hepatiti granulomatoz i paklasifikuar tjetërkund

K75.4 Hepatiti autoimun

Hepatiti lupoid NEC

K75.8 Sëmundje të tjera inflamatore të specifikuara të mëlçisë

Steatohepatiti joalkolik NEC

K75.9 Sëmundje inflamatore e mëlçisë, e paspecifikuar

Hepatiti NOS

K76 Sëmundje të tjera të mëlçisë

Përjashton: sëmundjen alkoolike të mëlçisë (K70.-)
degjenerimin amiloid të mëlçisë (E85.-)
sëmundjen cistike të mëlçisë (kongjenitale) (Q44.6)
trombozën e venave të mëlçisë (I82.0)
hepatomegalinë NOS (R16.0)
trombozën e venës porta (I81)
sëmundjen toksike të mëlçisë (K71.-)

K76.0 Mëlçia yndyrore, e paklasifikuar tjetërkund

Sëmundja e mëlçisë yndyrore joalkoolike [SMYJA]

K76.1 Kongjestioni pasiv kronik i mëlçisë

Kardiake:

- cirrozë (e ashtuquajtur) | e mëlçisë
- sklerozë

K76.2 Nekroza hemorragjike centrale e mëlçisë

Përjashton: nekrozën e mëlçisë me insufiçiencë hepatike (K72.-)

K76.3 Infarkti i mëlçisë

K76.4 Pelioza hepatike

Angiomatoza e mëlçisë

K76.5 **Sëmundja venookluzive hepatike**

Përjashton: sindromën Budd-Chiari (I82.0)

K76.6 **Hipertensioni portal**

K76.7 **Sindromi hepatorenal**

Përjashton: pas dhimbjeve të lindjes (O90.4)

K76.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara të mëlçisë**

Cist i thjeshtë i mëlçisë

Hiperplazia fokale nodular e mëlçisë

Hepatoptozë

K76.9 **Sëmundje e mëlçisë, e paspecifikuar**

K77* **Çrregullime të mëlçisë në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

K77.0* **Çrregullime të mëlçisë në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Abscesi amebik i mëlçisë (A06.4†)

Hepatiti:

- citomegaloviral (B25.1†)
- herpesviral [herpes simplex] (B00.8†)
- toksoplazmatik (B58.1†)

Shistomiaza hepatosplenike (B65.-†)

Hipertension portal në shistomiazë (B65.-†)

Sëmundja sifilitike e mëlçisë (A52.7†)

K77.8* **Çrregullime të mëlçisë në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Granuloma e mëlçisë në:

- beriliozë (J63.2†)
- sarkoidozë (D86.8†)

Çrregullime e kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit (K80–K87)

K80 **Kolelitiaza**

K80.0 **Kalkul i kolecistës me kolecistit akut**

Çdo konditë e listuar nën K80.2 me kolecistit akut

K80.1 **Kalkul i kolecistës me kolecistit tjetër**

Çdo konditë e listuar nën K80.2 me kolecistit (kronik)

Kolecistit me kolelitiazë NOS

K80.2 **Kalkul i kolecistës pa kolecistit**

Kolecistolitiazë

Kolelitiazë

Kolikë (rekurrente) e kolecistës

Gurë në tëmth (impaktuar) i — i/e paspecifikuar ose pa kolecistit

- duktusit cistik
- fshikëzës së thëmthit

K80.3 **Kalkul i duktit biliar me kolangit**

Çdo konditë e listuar nën K80.5 me kolangit

K80.4 **Kalkul i duktit biliar me kolecistit**

Çdo konditë e listuar nën K80.5 me kolecistit (me kolangit)

K80.5 **Kalkul i duktit biliar pa kolecistit ose kolangit**

Koledokolitiazë

Gurë në tëmth (impaktuar) i: — i/e paspecifikuar ose pa kolangit ose kolecistit

- duktusit biliar NOS
- duktusit të përbashkët
- duktusit hepatik

E mëlçisë:

- kolelitiazë
- kolikë (rekurrente)

K80.8 **Kolelitiazë tjetër**

K81 Kolecistiti

Përjashton: me kolelitiazë (K80.-)

K81.0 **Kolecistit akut**

Absces i fshikëzës së thëmthit

Angiokolecistit

Kolecistit: — pa kalkul

- emfizematoz (akut)
- gangrenoz

- supurativ

Empiema e fshikëzës së thëmthit

Gangrenë e fshikëzës së thëmthit

K81.1 Kolecistit kronik

K81.8 Kolecistit tjetër

K81.9 Kolecistit, i paspecifikuar

K82 Sëmundje të tjera të kolecistës

Përjashton: mosvizualizimin e fshikëzës së thëmthit (R93.2)
sindromën e poskolecistektomisë (K91.5)

K82.0 Obstruksioni i kolecistës

Okluzion
Stenozë
Strikturë
| e duktusit cistik ose fshikëzës së thëmthit pa kalkul

Përjashton: me kolelitiazë (K80.-)

K82.1 Hidrops i kolecistës

Mukocelë e fshikëzës së thëmthit

K82.2 Perforacion i kolecistës

Rupturë e duktusit cistik ose fshikëzës së thëmthit

K82.3 Fistula e kolecistës

Kolecistokolike
Kolecistoduodenale
| fistula

K82.4 Kolesteroloza e kolecistës

Fshikëza e thëmthit si luleshtrydhe

K82.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të kolecistës

Atrofi
Cist
Diskinezi
Hipertrofi
Mosfunksinim
Ulçer
| i/e duktusit cistik ose fshikëzës së thëmthit

K82.9 Sëmundje e kolecistës, e paspecifikuar

K83 Sëmundje të tjera të traktit biliar

Përjashton: gjendjet e listuara që përfshijnë:

- duktusin cistik (K81-K82)
- fshikëzën e thëmthit (K81-K82)

sindromën e postkolecistektomisë (K91.5)

K83.0 Kolangit

Kolangiti:
- NOS
- infektiv
- parësor
- rekurrent
- sklerotizues
- dytësor
- stenozues
- supurativ

Përjashton: abscesin kolangitik të mëlçisë (K75.0)
kolangitin me kolodokolitiazë (K80.3-K80.4)
kolangitin kronik josupurativ destruktiv (K74.3)

K83.1 Bllokim i duktit biliar

Okluzion
Stenozë
Strikturë
} i/e duktusit biliar pa kalkul

Përjashton: me kolelitiazë (K80.-)

K83.2 Perforacion i duktit biliar

Rupturë e duktusit biliar

K83.3 Fistula e duktit biliar

Fistula koledokoduodenale

K83.4 Spazma e sfinkter Oddi

K83.5 Cisti biliar

K83.8 Sëmundje të tjera të traktit biliar, të specifikuara

Adezion
Atrofi
Hipertrofi
} i/e duktusit biliar
Ulçer

K83.9 Sëmundje e traktit biliar, e paspecifikuar

K85 Pankreatiti akut

Absces i pankreasit

Nekrozë e pankreasit:
- akute
- infektive

Pankreatit:
- NOS
- akut (rekurrent)
- hemorragjike
- subakut
- supurativ

K85.0 Pankreatiti akut idiopatik

K85.1 Pankreatiti akut biliar

Pankreatiti nga gurët e tëmthit

K85.2 Pankreatiti akut shkaktuar nga alkooli

K85.3 Pankreatiti akut shkaktuar nga barnat

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit

K85.8 Pankreatit tjetër akut

K85.9 Pankreatit akut, i paspecifikuar

K86 Sëmundje të tjera të pankreasit

Përjashton: sëmundjen fibrocistike të pankreasit (E84.-)
tumorin e qelizave ishullore (të pankreasit) (D13.7)
steatorrenë pankreatike (K90.3)

K86.0 Pankreatiti kronik alkoolik

K86.1 Pankreatit kronik, tjetër

Pankreatiti kronik:
- NOS
- infektiv
- rekurrent
- me relapse

K86.2 Cisti i pankreasit

K86.3 Pseudocisti i pankreasit

K86.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të pankreasit

Atrofi
Kalkul | i/e pankreasit

Cirrozë

Fibrozë

I pankreasit:

- infantilizëm
- nekrozë:
  - NOS
  - aseptike
  - yndyrore

K86.9 **Sëmundje e pankreasit, e paspecifikuar**

K87* **Çrregullimet e kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

K87.0* **Çrregullime të kolecistës, traktit biliar dhe në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

K87.1* **Çrregullimet e pankreasit në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

Pankreatiti nga citomegalovirusi (B25.2†)

Pankreatiti nga shytat (=parotiti epidemik) (B26.3†)

Sëmundje të tjera të sistemit digjestiv (K90–K93)

K90 **Malabsorbimi intestinal (=Keqpërthitja intestinale)**

Përjashton: pas kirurgjisë gastrointestinale (K91.2)

K90.0 **Sëmundja celiake**

Enteropatia me mbindjeshmëri nga gluteni

Steatorrea idiopatike

Sprue jotropikale

K90.1 **Sprue tropikale**

Sprue NOS

Steatorrea tropikale

K90.2 **Sindromi i lakut të verbër i paklasifikuar tjetërkund**

Sindromi i lakut të verbër NOS

Përjashton: sindromin e lakut të verbër:
- kongjenital (Q43.8)
- postkirurgjikal (K91.2)

K90.3 **Steatorrea pankreatike**

K90.4 **Malabsorbimi nga intoleranca, i paklasifikuar tjetërkund**

Malabsorbimi nga intoleranca ndaj:
- karbohidrateve
- yndyrnave
- proteinave
- niseshtes

Përjashton: enteropatinë me mbindjeshmëri nga gluteni (K90.0)
intolerancën ndaj laktozës (E73.-)

K90.8 **Malabsorbim tjetër intestinal**

Sëmundja e Whipple† (M14.8*)

K90.9 **Malabsorbim intestinal, i paspecifikuar**

K91 Çrregullime postprocedurale të traktit tretës të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: ulçerën gastrojejunale (K28.-)
të irraduar:
- kolit (K52.0)
- gastroenterit (K52.0)
- proktit (K62.7)

K91.0 **Të vjella pas kirurgjisë gastro-intestinale**

K91.1 **Sindromat e kirurgjisë postgastrike**

Sindroma e :
- dumping
- postgastroektomisë
- postvagotomisë

K91.2 **Malabsorbimi postkirurgjikal i paklasifikuara tjetërkund**

Sindroma paskirurgjikale e lakut të verbër

Përjashton: malabsorbimin:
- osteomalacinë tek të rriturit (M83.2)
- osteoporozën, postkirurgjikale (M81.3)

K91.3 **Obstruksioni intestinal postoperativ**

K91.4 **Keqfunksioni i kolostomisë dhe enterostomisë**

K91.5 **Sindromi i postkolecistektomisë**

K91.8 **Çrregullime të tjera postproçedurale të traktit tretës, të paklasifikuara tjetërkund**

K91.9 **Çrregullim postproçedural i traktit tretës, i paspecifikuara**

K92 Sëmundje të tjera të traktit tretës

Përjashton: hemorragjinë gastrointestinale të posalindurit (P54.0-P54.3)

K92.0 **Hematemeza**

K92.1 **Melena**

Përjashton: gjakun okult në feçe (P54.0-P54.3)

K92.2 **Hemorragji gastro-intestinale e paspecifikuar**

Hemorragji:

- gastrike NOS
- intestinale NOS

Përjashton: gastritin akut hemorragjik (K29.0)
hemorragjinë e anusit dhe rektumit (K62.5)
me ulçera peptike (K25-K28)

K92.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara të traktit tretës**

K92.9 **Sëmundje e traktit tretës, e paspecifikuar**

K93* Çrregullime të organeve digjestive të tjera në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

K93.0* **Çrregullime tuberkulare të zorrëve peritoneumit dhe gjendrave mezenteriale (A18.3+)**

Përjashton: peritonitin tuberkular (K67.3*)

K93.1* **Megakoloni në sëmundjen Chagas (B57.3†)**

K93.8* **Çrregullime të organeve të tjera të specifikuara në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

KAPITULLI XII

Sëmundjet e lëkurës dhe indit subkutan (L00–L99)

Përjashton: disa gjendje që e kanë fillesën në periudhën perinatale (P00-P96)
disa sëmundje infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës puerperale (O00-O99)
keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00-E90)
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
retikuloza lipomelanotike (I89.8)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja, dhe gjetje klinike dhe laboratorike anormale, të paklasifikuara diku tjetër (R00-R99)
çrregullimet sistemike të indit lidhës (M30-M36)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

L00-L08	Infeksione të lëkurës dhe indit subkutan
L10-L14	Çrregullimet buloze
L20-L30	Dermatiti dhe ekzema
L40-L45	Çrregullimet papuloskuamoze
L50-L54	Urtikaria dhe eritema
L55-L59	Çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi
L60-L75	Çrregullimet e anekseve të lëkurës
L80-L99	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe subkutisit

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si më poshtë:

L14*	Çrregullimet buloze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L45*	Çrregullime papuloskuamoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L54*	Eritema në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L62*	Çrregullimet e thoit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L86*	Keratoderma në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund
L99*	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe të nënlëkurës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Infeksione të lëkurës dhe indit subkutan (L00–L08)

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: hordeolum (H00.0)

dermatitin infektiv (L30.3)

infeksionet e lokalizuara të lëkurës, klasifikuar në Kapitullin I, të tilla si:

- erizipela (A46)
- erizipeloidi (A26.-)
- infeksioni nga virusi i herpesit [herpes simplex] (B00.-)
- infeksioni nga virusi i herpesit [herpes simplex]:
  - anogjenital (A60.-)
- molluscum contagiosum (=molusku ngjitës) (B08.1)
- mykozat (B35-B49)
- pedikuloza, akariaza dhe infeksione të tjera (B85-B89)
- kondiloma virale e lëkurës (B07)

panikulitin (nga):

- NOS (M79.3)
- lupusi (L93.2)
- qafa dhe shpina (M54.0)
- relaps i [Weber-Christian] (M35.6)

çarjen (keilitin) e këndit të gojës (shkaktuar nga):

- NOS (K13.0)
- kandidiaza (B37.-)
- pamjaftueshmëria e riboflavinës (E53.0)

granulomën piogjenike (L98.0)

zoster (B02.-)

L00 Sindromi i lëkurës së njollosur stafilokoksike

Përfshin: pemfigusin e të porsalindurit

sëmundjen e Ritter

Përjashton: nekrolizën toksike epidermale [Lyell] (L51.2)

L01 Impetigo

L01.0 Impetigo nga [çdo organizëm] [bakter]

Përjashton: impetigon herpetiforme (L40.1)
pemfigusin e të porsalindurit (L00)

L01.1 Impetiginizimi i dermatozave të tjera

L02 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula

Përfshin: çibanët
furunkulozën

Përjashton: zonat anale dhe rektale (K61.-)
organet gjenitale (të jashtme):
- femër (N76.4)
- mashkull (N48.2, N49.-)

L02.0 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e fytyrës

Përjashton: veshin e jashtëm (H60.0)
kapakun e syrit (H00.0)
kokën [çdo pjesë, përveç fytyrës] (L02.8)
i/e lotit:
- gjendra (H04.0)
- kanalet (H04.3)

gojën (K12.2)
hundën (J34.0)
gropën e syrit (H05.0)
submandibularin (K12.2)

L02.1 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e qafës

L02.2 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e trupit

Muri i barkut
Shpina [çdo pjesë, përveç të ndenjurave]
Muri i gjoksit
Zona inguinale
Perineum
Kërthiza

Përjashton: gjoksin (N61)
ijën (L02.4)

omfalitin e të porsalindurit (P38)

L02.3 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e glutealeve

Zona gluteale

Përjashton: cistin pilonidal me absces (L05.0)

L02.4 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e anësive

Sqetull

Ijë

Shpatull

L02.8 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula i/e zonave të tjera

Kokë [çdo pjesë, përveç fytyrës]

Skalp

L02.9 Absces kutan, furunkulë e karbunkulë, i/e paspecifikuar

Furunkuloza NOS

L03 Celuliti

Përfshin: limfangitin akut

Përjashton: celulitin e:

- zonës anale dhe rektale (K61.-)
- kanalit të jashtme të dëgjimit (H60.1)
- organeve gjenitale të jashtme:
  - femër (N76.4)
  - mashkull (N48.2, N49.-)
- kapakut të syrit (H00.0)
- aparatit të lotit (H04.3)
- gojës (K12.2)
- hundës (J34.0)

celulitin eozinofilik [Wells] (L98.3)

dermatozën febrile neutrofilike [Sweet] (L98.2)

limfangitin (kronik)(subakut) (I89.1)

L03.0 Celulit i gishtave

Infeksion i thonjve

Onikia

Paronikia

Perionikia

L03.1 Celulit i gjymtyrëve

Sqetull

Ijë
Shpatull

L03.2 Celulit i fytyrës

L03.3 Celulit i trupit

Muri i barkut
Shpina [çdo pjesë]
Muri i gjoksit
Zona inguinale
Perineum
Kërthiza

Përjashton: omfalitin e të porsalindurit (P38)

L03.8 Celulit tjetër

Kokë [çdo pjesë, përveç fytyrës]
Skalp

L03.9 Celulit, i paspecifikuar

L04 Limfadeniti akut

Përfshin: abscesin (akut) limphadenitin, akut | çdo limfonodul, përveç mesenterike

Përjashton: limfonodulat e zmadhuara (R59.-)
sëmundjen e shkaktuar nga virusi i imunodefiçencës njerëzore [HIV] që rezulton me limfadenopati të gjeneralizuar (B23.1)
limfadenitin:

- NOS (I88.9)
- kronik ose subakut, përveç mesenterik (I88.1)
- mesenterik, jo specifik (I88.0)

L04.0 Limfadenit akut i fytyrës, kokës dhe qafës

L04.1 Limfadenit akut i trupit

L04.2 Limfadenit akut i krahëve

Sqetull
Shpatull

L04.3 Limfadenit akut i këmbëve

Ijë

L04.8 Limfadenit akut në tjetër vend

L04.9 Limfadenit akut, i paspecifikuar

L05 **Cisti pilonidal**

Përfshin: fistulën | koksigeal/e ose pilonidal/e
sinusin

L05.0 **Cist pilonidal me absces**

L05.9 **Cist pilonidal pa absces**

Cisti pilonidal NOS

L08 **Infeksione të tjera lokale të lëkurës dhe indit subkutan**

L08.0 **Pioderma**

Dermatiti:

- purulent
- septik
- supurativ

Përjashton: piodermën gangrenoze (L88)

L08.1 **Erithrasma**

L08.8 **Infeksione të tjera lokale të lëkurës dhe indit subkutan, të specifikuara**

L08.9 **Infeksion lokal i lëkurës dhe indit subkutan, i paspecifikuar**

Çrregullimet buloze (L10–L14)

Përjashton: pemfigusin beninj familjar [Hailey-Hailey] (Q82.8)
sindromën e lëkurës stafilokoksike të djegur (L00)
nekrolizën toksike epidermale [Lyell] (L51.2)

L10 **Pemfigus**

Përjashton: pemfigusin e të porsalindurit (L00)

L10.0 **Pemfigus vulgaris**

L10.1 **Pemfigus vegetans**

L10.2 **Pemfigus foliaceus**

L10.3 **Pemfigus brazilian (forma e egër)**

L10.4 **Pemfigus eritematoz**
Sindroma Senear-Usher

L10.5 **Pemfigus nga ilaçet**
Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

L10.8 **Pemfigus tjetër**

L10.9 **Pemfigus i paspecifikuar**

L11 Çrregullime të tjera akantolitike

L11.0 **Keratoza folikulare e fituar**
Përjashton: keratozën folikulare (kongjenitale) [Darier-White] (Q82.8)

L11.1 **Dermatoza akantolitike kalimtare**

L11.8 **Çrregullime të tjera akantolitike të specifikuara**

L11.9 **Çrregullime të tjera akantolitike të paspecifikuara**

L12 Pemfigoidi

Përjashton: herpes gestationis (O26.4)
impetigon herpetiforme (L40.1)

L12.0 **Pemfigoidi buloz**

L12.1 **Pemfigoidi cikatricial**
Pemfigoidi beninj mukoz membranoz

L12.2 **Sëmundja buloze kronike e fëmijërisë**
Dermatiti juvenil herpetiform

L12.3 **Epidermoliza buloze e fituar**
Përjashton: epidermolizën buloze (kongjenitale) (Q81.-)

L12.8 **Pemfigoid tjetër**

L12.9 **Pemfigoid i paspecifikuar**

L13 Çrregullimet buloze të tjera

L13.0 **Dermatiti herpetiform**
Sëmundja e Duhring

L13.1 **Dermatiti pustular subkorneal**
Sëmundja e Sneddon-Wilkinson

L13.8 **Çrregullime buloze të tjera të specifikuara**

L13.9 **Çrregullime buloze të paspecifikuara**

L14* **Çrregullimet buloze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Dermatiti dhe ekzema
(L20–L30)

Shënim: Në këtë bllok, termat dermatit dhe ekzemë përdoren si sinonime dhe mund të këmbejnë njëri tjetrin.

Përjashton: sëmundjen granulomatoze kronike (të fëmijërisë) (D71)

dermatitin (e):

- me lëkurë të thatë (L85.3)
- vetëshkaktuar (L98.1)
- gangrenoz (L88)
- herpetiform (L13.0)
- perioral (L71.0)
- stazës (I83.1-I83.2)

çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55-L59)

L20 **Dermatiti atopik**

Përjashton: neurodermatitin e kufizuar (L28.0)

L20.0 **Prurigo e Besnier-it**

L20.8 **Dermatiti atopik tjetër**

Ekzema:

- e fleksurave NEC jo e klasifikuar tjetërkund
- e fëmijërisë (akute)(kronike)
- intrinseke (alergjike)

Neurodermatiti:

- atopik
- difuz

L20.9 **Dermatit atopik i paspecifikuar**

L21 **Dermatiti seborreik**

Përjashton: dermatitin infektiv (L30.3)

L21.0 **Seborrea e kokës**

Korja e qumështit

L21.1 **Dermatiti seborreik infantil**

L21.8 **Dermatit seborreik tjetër**

L21.9 **Dermatit seborreik, i paspecifikuar**

L22 Dermatiti i pelenave

I/E pelenave:

- eritema
- rashi

Rashi psoriaziform i pelenave

L23 Dermatiti alergjik i kontaktit

Përfshin: ekzemën alergjike të kontaktit

Përjashton: alergjinë NOS (T78.4)

dermatitin (e):

- NOS (L30.9)
- kontaktit NOS (L25.9)
- pelenave [pecetave] (L22)
- shkaktuar nga substance të marra me rrugë parenterale (L27.-)
- kapakut të syrit (H01.1)
- kontaktit irritues (L24.-)
- perioral (L71.0)

ekzemën e veshit të jashtëm (H60.5)

çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55-L59)

L23.0 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga metalet**

Krom

Nikel

L23.1 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga ngjitësat**

L23.2 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga kozmetikat**

L23.3 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga barnat**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

Përjashton: reaksionin alergjik NOS shkaktuar nga barnat (T88.7)

dermatitin e shkaktuar nga gëlltitja e barnave dhe medikamenteve (L27.0-L27.1)

L23.4 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga manikyrat**

L23.5 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga produkte kimike të tjera**

Çimento

Insekticide

Plastikë

Gomë

L23.6 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga ushqimet në lëkurë**

Përjashton: dermatitin e shkaktuar nga gëlltitja e ushqimeve (L27.2)

L23.7 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga bimët, veç (me përjashtim të) ushqimit**

L23.8 **Dermatit alergjik i kontaktit nga shkaktarë të tjerë**

L23.9 **Dermatit alergjik i kontaktit, shkaku i paspecifikuar**

Ekzema alergjike e kontaktit NOS

L24 Dermatiti irritues i kontaktit

Përfshin: ekzemën irrituese të kontaktit

Përjashton: alergjik NOS (T78.4)

dermatitin (e):

- NOS (L30.9)
- alergjik të kontaktit (L23.-)
- kontaktit NOS (L25.9)
- pelenave [pecetave] (L22)
- shkaktuar nga substance të marra me rrugë parenterale (L27.-)
- kapakut të syrit (H01.1)
- perioral (L71.0)

ekzemën e veshit të jashtëm (H60.5)

çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55-L59)

L24.0 **Dermatiti irritues i kontaktit nga detergjentët**

L24.1 **Dermatiti irritues i kontaktit nga vajrat dhe grasot**

L24.2 **Dermatiti irritues i kontaktit nga solventët**

Solventët:

- me përbërës klorin
- ciklohekzan
- ester

- glikol
- hidrokarbon
- ketone

L24.3 Dermatiti irritues i kontaktit nga kozmetika

L24.4 Dermatiti irritues i kontaktit nga barnat në lëkurë

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

Përjashton: reaksionin alergjik NOS shkaktuar nga barnat (T88.7)

dermatitin e shkaktuar nga gëlltitja e barnave dhe medikamenteve (L27.0-L27.1)

L24.5 Dermatiti irritues i kontaktit nga produkte kimike

Çimento

Insekticide

L24.6 Dermatiti irritues i kontaktit nga ushqimi në lëkurë

Përjashton: dermatitin e shkaktuar nga ushqimet e gëlltitura (L27.2)

L24.7 Dermatiti irritues i kontaktit nga bimët veç ushqimit

L24.8 Dermatiti irritues i kontaktit nga shkaktare të tjerë

Ngjyruesit

L24.9 Dermatiti irritues i kontaktit i paspecifikuar

Ekzema irrituese e kontaktit NOS

L25 Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit

Përfshin: ekzemën irrituese të paspecifikuar

Përjashton: alergjinë NOS (T78.4)

dermatitin (e):

- NOS (L30.9)
- alergjik të kontaktit (L23.-)
- shkaktuar nga substanca të marra me rrugë parenterale (L27.-)
- kapakut të syrit (H01.1)
- irritues të kontaktit (L24.-)
- perioral (L71.0)

ekzemën e veshit të jashtëm (H60.5)

çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55-L59)

L25.0 Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga kozmetika

L25.1 **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga barnat në lëkurë**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

Përjashton: reaksionin alergjik NOS shkaktuar nga barnat (T88.7)

dermatitin e shkaktuar nga gëlltitja e barnave dhe medikamenteve (L27.0-L27.1)

L25.2 **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga manikyri**

L25.3 **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga produkte kimike**

Çimento

Insekticide

L25.4 **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga ushqimi, në lëkurë**

Përjashton: dermatitin e shkaktuar nga gëlltitja e ushqimit (L27.2)

L25.5 **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga bimët, veç ushqimit**

L25.8 **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit, nga shkaktarë të tjerë**

L25.9 **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit i paspecifikuar**

Kontakti:

- dermatit (profesional) NOS
- ekzema (profesionale) NOS

L26 Dermatiti eksfoliativ

Përfshin: pitirizën e Hebra

Përjashton: sëmundjen e Ritter (L00)

L27 Dermatiti nga substanca të marra në brendësi

Përjashton: anësore:

- efektet NOS të barnave (T88.7)
- reaksionet nga ushqimi, përveç dermatit (T78.0-T78.1)

alergjinë NOS (T78.4)

dermatitin e kontaktit (L23-L25)

të barit:

- përgjigjet fotoalergjike (L56.1)
- përgjigjet fototoksike (L56.0)

urtikarien (L50.-)

L27.0 **Erupsioni i përhapur i lëkurës nga barnat**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit

L27.1 **Erupsioni i lokalizuar i lëkurës nga barnat**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

L27.2 **Dermatiti nga ngrënia e ushqimit**

Përjashton: dermatitin e shkaktuar nga kontakti i ushqimit me lëkurën (L23.6, L24.6, L25.4)

L27.8 **Dermatiti nga substanca të tjera të futura në brendësi**

L27.9 **Dermatiti nga substanca të paspecifikuara të futura në brendësi**

L28 Likeni simpleks kronik dhe prurigo

L28.0 **Liken simpleks kronik**

Neurodermatiti në formë rrethore

Liken NOS

L28.1 **Prurigo nodulare**

L28.2 **Prurigo tjetër**

Prurigo:

- NOS
- Hebra
- mitis

Urtikaria papuloza

L29 Pruriti

Përjashton: rrjepjen [ekskoriacionin] neurotik (L98.1)

pruritin psikogjen (F45.8)

L29.0 **Prurit anal**

L29.1 **Prurit skrotal**

L29.2 **Prurit vulval**

L29.3 **Prurit anogjenital, i paspecifikuar**

L29.8 **Prurit tjetër**

L29.9 **Prurit, i paspecifikuar**

Kruarje NOS

L30 Dermatiti tjetër

Përjashton: dermatitin:

- e kontaktit (L23-L25)

- të lëkurës së thatë (L85.3)

psoriazën me pllaka të vogla (L41.3)
dermatitin stazik (I83.1-I83.2)

L30.0 **Dermatiti numular**
L30.1 **Dishidroza [pomfoliksi]**
L30.2 **Autosensibilizimi kutan**
Kandidi [levuridi]
Dermatofitid
Ekzematoz
L30.3 **Dermatiti infektiv**
Infectious eczematoid dermatitis (=Dermatiti ekzematoid infeksioz)
L30.4 **Eritema intertrigo**
L30.5 **Pitiriasis alba**
L30.8 **Dermatit tjetër i specifikuar**
L30.9 **Dermatit, i paspecifikuar**
Ekzema NOS

Çrregullimet papuloskuamoze (L40–L45)

L40 Psoriaza

L40.0 **Psoriaza vulgare**
Psoriaza numulare [ekzema diskoide]
Psoriaza me pllaka
L40.1 **Psoriaza pustulare e përhapur**
Impetigo herpetiform
Sëmundja e Von Zumbusch's
L40.2 **Akrodermatiti i vazhduar**
L40.3 **Pustuloza palmare dhe plantare**
L40.4 **Psoriaza gutate**
L40.5† **Psoriaza artropatike (M07.0-M07.3*, M09.0*)**
L40.8 **Psoriazë tjetër**
Psoriaza e fleksurave

L40.9 Psoriazë, e paspecifikuar

L41 Parapsoriaza

Përjashton: poikilodermën vaskulare atrofike (L94.5)

L41.0 Pitiriaza likenoide dhe varioliforme akute
Sëmundja e Mucha-Habermann
L41.1 Pitiriaza likenoid kronik
L41.2 Papuloza limfomatoide
L41.3 Parapsoriaza me pllaka të vogla
L41.4 Parapsoriaza me pllaka të mëdha
L41.5 Parapsoriaza retiforme
L41.8 Parapsoriazë tjetër
L41.9 Parapsoriazë, e paspecifikuar

L42 Pitiriaza rosea (trëndafil)

L43 Liken planus (myshk i sheshtë)

Përjashton: likenin planopilar (L66.1)

L43.0 Liken planus (myshk i sheshtë) hipertrofik
L43.1 Liken planus (myshk i sheshtë) buloz
L43.2 Reaksioni likenoid i barnave
Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.
L43.3 Liken planus (myshk i sheshtë) subakut (aktiv)
Liken planus tropikal
L43.8 Liken planus (myshk i sheshtë) tjetër
L43.9 Liken planus (myshk i sheshtë), i paspecifikuar

L44 Çrregullime të tjera papuloskuamoze

L44.0 Pitiriaza rubra pilaris
L44.1 Liken (myshk) nitidus
L44.2 Liken (myshk i vijëzuar) striatus
L44.3 Liken rubber (myshk gome) moniliformis

L44.4 **Akrodermatiti infantil papular**
L44.8 **Çrregullime të tjera papuloskuamoze të specifikuara**
L44.9 **Çrregullim papuloskuamoz tjetër, i paspecifikuar**

L45* **Çrregullime papuloskuamoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Urtikaria dhe eritema
(L50–L54)

Përjashton: sëmundjen e Lyme (A69.2)
rozacea (L71.-)

L50 **Urtikaria**

L50.0 **Urtikaria alergjike**
Përjashton: dermatitin alergjik të kontaktit(L23.-)
edemën angioneurotike (T78.3)
angioedemën e trashëguar (E84.1)
edemën e Quincke (T78.3)
urtikarien:
- gjigante (T78.3)
- e të porsalindurit (P83.8)
- papuloze (L28.2)
- pigmentoze (Q82.2)
- nga serumi (T80.6)
- nga dielli (L56.3)

L50.1 **Urtikaria idiopatike**
L50.2 **Urtikaria nga i ftohti dhe i nxehti**
L50.3 **Urtikaria dermatografike**
L50.4 **Urtikaria vibratore**
L50.5 **Urtikaria kolinergjike**
L50.6 **Urtikaria e kontaktit**
L50.8 **Të tjera urtikarie**
Urtikaria:

- kronike
- rekurrente periodike

L50.9 **Urtikarie, e paspecifikuar**

L51 Eritema multiforme

L51.0 **Eritema multiforme jobuloze**

L51.1 **Eritema multiforme buloze**

Sindroma Stevens-Johnson

L51.2 **Nekroliza epidermale toksike**

L51.8 **Eritemë multiforme tjetër**

L51.9 **Eritemë multiforme, e paspecifikuar**

L52 Eritema nodoze

L53 Gjendje të tjera eritematoze

Përjashton: eritemën:

- ab igne (L59.0)
- shkaktuar nga agjentë të jashtëm në kontakt me lëkurën (L23-L25)
- intertrigo (L30.4)

L53.0 **Eritema toksike**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit të jashtëm.

Përjashton: eritemën toksike të porsalindurit (P83.1)

L53.1 **Eritema anulare centrifugale**

L53.2 **Eritema marginale**

L53.3 **Të tjera eritema kronike në formë harku**

L53.8 **Gjendje të tjera eritematoze të specifikuara**

L53.9 **Gjendje eritematoze, e paspecifikuar**

Eritema NOS

Eritroderma NOS

L54* Eritema në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

L54.0* **Eritema marginale në ethen reumatizmale akute**

L54.8* **Eritema në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55–L59)

L55 Diegia e diellit

L55.0 **Diegie e diellit e gradës së parë**
L55.1 **Diegie e diellit e gradës së dytë**
L55.3 **Diegie e diellit e gradës së tretë**
L55.8 **Diegie e diellit, tjetër**
L55.9 **Diegie e diellit, e paspecifikuar**

L56 Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet

L56.0 **Përgjigjia fototoksike nga barnat**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

L56.1 **Përgjigja fotoalergjike nga barnat**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

L56.2 **Dermatiti i fotokontaktit [dermatiti berlokue]**
L56.3 **Urtikaria e diellit**
L56.4 **Erupsioni polimorf nga drita**
L56.8 **Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet, të specifikuara**
L56.9 **Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet, të paspecifikuara**

L57 Ndryshime të lëkurës nga ekspozimi kronik ne rrezatimin jo-jonizues

L57.0 **Keratoza aktinike**

Keratoza:

- NOS

- senile
- nga dielli

L57.1 **Retikuloiodi aktinik**

L57.2 **Kutis romboidalis nukae [=Cutis rhomboidalis nuchae]**

L57.3 **Poikiloderma e Civatte**

L57.4 **Kutis laksa senilis [=Cutis laxa senilis]**

Elastoza senile

L57.5 **Granuloma aktinike**

L57.8 **Ndryshime të tjera të lëkurës nga ekspozimi kronik në rrezatimin jo-jonizues**

Lëkura e Farmer

Lëkura e Sailor

Dermatiti nga dielli

L57.9 **Ndryshim i lëkurës nga ekspozimi kronik në rrezatimin jo-jonizuese, i paspecifikuar**

L58 Radiodermatiti

L58.0 **Radiodermatiti akut**

L58.1 **Radiodermatiti kronik**

L58.9 **Radiodermatit, i paspecifikuar**

L59 Çrregullime të tjera të lëkurës dhe subkutisit nga rrezatimi

L59.0 **Eritema ab igne (dermatiti si vullkan)**

L59.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të lëkurës dhe subkutisit nga rrezatimi**

L59.9 **Çrregullime i lëkurës dhe subkutisit nga rrezatimi, i paspecifikuar**

Çrregullimet e anekseve të lëkurës (L60–L75)

Përjashton: keqformimet kongjenitale të lëkurës (Q84.-)

L60 Çrregullimet e thoit

Përjashton: gishta në formë tamburi (R68.3)

onikian dhe paronikian (L03.0)

L60.0 Thoi me rritje të brendshme
L60.1 Onikoliza
L60.2 Onikogripoza
L60.3 Distrofia e thoit
L60.4 Linjat e favoritit (Beau's lines)
L60.5 Sindromi i thoit të verdhë
L60.8 Të tjera çrregullime të thoit
L60.9 Çrregullim i thoit, i paspecifikuar

L62* Çrregullimet e thoit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

L62.0* Pakidermoperiostoza e thoit të cunguar (M89.4†)
L62.8* Çrregullimet e thoit në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

L63 Alopecia areata

L63.0 Alopecia e përgjithshme (totale)
L63.1 Alopecia universale
L63.2 Ofiaza
L63.8 Të tjera alopeci areata
L63.9 Alopecia areata, e paspecifikuar

L64 Alopecia androgjene

Përfshin: alopecinë tek meshkujt

L64.0 Alopeci androgjene nga barnat

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

L64.8 Alopeci androgjene tjetër
L64.9 Alopeci androgjene, e paspecifikuar

L65 Humbje e flokëve jocikatriciale

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përjashton: trikotilomaninë (F63.3)

L65.0 **Telogen effluvium**
L65.1 **Anagen effluvium**
L65.2 **Alopecia mucinosa**
L65.8 **Humbje tjetër e specifikuar e flokëve jocikatriciale**
L65.9 **Humbje e flokëve jocikatriciale, e papërcaktuar**
Alopecia NOS

L66 Alopecia cikatriciale

L66.0 **Pseudopelade**
L66.1 **Liken planopilaris**
Liken planus folikular
L66.2 **Folliculitis decalvans]**
L66.3 **Perifolliculitis capitis abscedens (i pjesës zbritëse të kokës)**
L66.4 **Folliculitis ulerythematosa reticulata**
L66.8 **Tjetër alopeci cikatriciale**
L66.9 **Alopeci cikatriciale, e paspecifikuar**

L67 Çrregullime të ngjyrës dhe fijes së flokut

Përjashton: moniletriksin [floku në formën e tespive] (Q84.1)
flokun unazor (Q84.1)
telogen effluvium (L65.0)

L67.0 **Trichorrhexis nodosa**
L67.1 **Ndryshimet në ngjyrën e flokut**
Çngjyrosje e flokut
Zbardhje, e flokut (e parakohshme)
Heterokromia e flokëve
Polioza:
- NOS
- rrethore, e fituar

L67.8 **Çrregullime të tjetra të ngjyrës dhe fijes së flokut**
Fije floku e thyeshme
L67.9 **Çrregullim jonornal i ngjyrës dhe fijes së flokut, i paspecifikuar**

L68 **Hipertrikoza**

Përfshin: shumë flokë

Përjashton: hipertrikozën kongjenitale (Q84.2)
lanugo-n persistente (Q84.2)

L68.0 **Hirsutizmi**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

L68.1 **Hipertrikoza lanuginoze e fituar**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

L68.2 **Hipertrikoza e kufizuar (lokalizuar)**

L68.3 **Politrikia**

L68.8 **Të tjera hipertrikoza**

L68.9 **Hipertrikozë, e paspecifikuar**

L70 **Akne**

Përjashton: aknen keloide (L73.0)

L70.0 **Akne vulgaris**

L70.1 **Akne konglobata**

L70.2 **Akne varioliformis**

Akne nekrotike miliare

L70.3 **Akne tropikale**

L70.4 **Akne infantile**

L70.5 **Akne ekskorie**

Akne ekskorie tek vajzat e reja

L70.8 **Të tjera akne**

L70.9 **Akne, e paspecifikuar**

L71 **Rozacea**

L71.0 **Dermatiti perioral**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

L71.1 **Rinofima**

L71.8 **Tjetër rozacea**

L71.9 Rosacea, e paspecifikuar

L72 Cisti folikular i lëkurës dhe i indit subkutan

L72.0 Cisti epidermal
L72.1 Cisti trikilemal
Cist pilar
Cist yndyror
L72.2 Steatocistoma multiple
L70.8 Të tjerë ciste folikulare të lëkurës dhe të indit subkutan
L72.9 Cist folikular i lëkurës dhe i indit subkutan, i paspecifikuar

L73 Çrregullime të tjera folikulare

L73.0 Akne keloide
L73.1 Pseudofolikuliti i mjekrës
L73.2 Hidradeniti supurativ
L73.8 Çrregullime të tjera folikulare të specifikuara
Inflamacion i rrënjës së qimes të mjekrës
L73.9 Çrregullim folikular, i paspecifikuar

L74 Çrregullime të gjendrave të djersës

Përjashton: hiperhidrozën (R61.-)

L74.0 Miliaria rubra
L74.1 Miliaria kristalina
L74.2 Miliaria profunda
Miliaria tropikale
L74.3 Miliaria, e paspecifikuar
L74.4 Anhidroza
Hipohidroza
L74.8 Çrregullime të tjera të gjendrave të djersës
L74.9 Çrregullim i gjendrave të djersës, i paspecifikuar
Çrregullim i gjendrave të djersës NOS

L75 Çrregullime të gjendrave apokrine

Përjashton: dishidrozën [pomfoliks] (L30.1)
hidradenitin supurativ (L73.2)

L75.0 **Bromhidroza**
L75.1 **Kromhidroza**
L75.2 **Miliaria apokrine**
Sëmundja e Fox-Fordyce
L75.8 **Çrregullime të tjera të gjendrave apokrine**
L75.9 **Çrregullim i gjendrave apokrine, i paspecifikuar**

Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan (L80–L99)

L80 **Vitiligo**

L81 **Çrregullime të tjera të pigmentimit**
Përjashton: shenjat personale të linduara NOS (Q82.5)
nevusin – shih Indeksin Alfabetik
sindromën Peutz-Jeghers (Q85.8)

L81.0 **Hiperpigmentimi postinflamator**
L81.1 **Kloazma**
L81.2 **Frekla (qukat)**
L81.3 **Njollat kafe-qumësht**
L81.4 **Hiperpigmentim tjetër i melaninës**
Lentigo
L81.5 **Leukoderma, e paklasifikuar tjetërkund**
L81.6 **Çrregullime të tjera të uljes së formimit të melaninës**
L81.7 **Dermatoza purpurike e pigmentuar**
Angioma serpiginoze
L81.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të pigmentimit**
Pigmentim nga hekuri
Pigmentim nga tatuazhet
L81.9 **Çrregullime të tjera të pigmentimit, të paspecifikuara**

L82 **Keratoza seborreike**

Përfshin: papilomën e qelizës bazale
dermatozën papuloze nigra
sëmundjen e Leser-Trélat

L83 **Akantoza nigrikans**

Përfshin: papilomatozën konfluente dhe retikulare

L84 **Kallozitetet**

Përfshin: kallus
klavus

L85 **Trashje të tjera epidermale**

Përjashton: çrregullimet hipertrofike të lëkurës (L91.-)

L85.0 **Iktioza e fituar**

Përjashton: iktiozën kongjenitale (Q80.-)

L85.1 **Keratoza e fituar palmare e plantare [keratoderma]**

Përfshin: keratozën e trashëguar të shputave të duarve dhe të këmbëve (Q82.8)

L85.2 **Keratoza punktata palmare e plantare**

L85.3 **Kseroza e lëkurës**

Dermatiti i lëkurës së thatë

L85.8 **Trashje të tjera të specifikuara epidermale**

Briri i lëkurës

L85.9 **Trashje të tjera epidermale, të paspecifikuara**

L86* **Keratoderma në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Keratoza folikulara | shkaktuar nga mungesa e
Kseroderma | vitaminës A (E50.8†)

L87 **Çrregullimet e eliminimit transepidermal**

Përjashton: granulomën anulare (perforuese) (L92.0)

L87.0 **Keratoza folikulare e parafolikulare e penetruar në lëkurë [Kyrle]**

Hiperkeratoza folikulare penetruese

L87.1 **Kolagenoza reaktive perforuese**

L87.2 **Elastoza perforuese serpiginoze**

L87.8 **Çrregullimet e tjera të eliminimit transepidermal**

L87.9 **Çrregullim i eliminimit transepidermal, i paspecifikuar**

L88 Pioderma gangrenoze

Përfshin: piodermën fagedenike

Përjashton: dermatitin gangrenoz

L89 Ulçera dekubitale

Shënim: Për prekje të disa zonave në faza të ndryshme, vendosni vetëm një kod që tregon fazën më të avancuar.

Përfshin: plagët e shtratit

ulçerën si suva

Përjashton: ulçerën (trofike) të dekubitusit të qafës së mitrës (N86)

L89.0 **Ulçer dekubitale dhe zonë trysnie e stadit I**

Ulçera duket si një zonë e përcaktuar me skuqje të vazhduar (eritemë) në një lëkurë lehtësisht të pigmentuar, ndërsa në lëkurat me ngjyrë më të errët ulçera mund të duket si ngjyrime të kuqe, blu ose mavi, pa humbje të qimeve.

Ulçer [trysnie] dekubitale e kufizuar vetëm si eritemë

L89.1 **Ulçer dekubitale e stadit II**

Ulçer [trysnie] dekubitale me:

- flluskë
- humbje të pjesshme të trashësisë së lëkurës që prek epidermën dhe dermën
- humbje të lëkurës NOS

L89.2 **Ulçer dekubitale e stadit III**

Ulçer [trysnie] dekubitale me humbje të plotë të trashësisë së lëkurës, që përfshin dëmtim ose nekrozë të indit subkutan që arrin deri tek fascia poshtë tij.

L89.3 **Ulçer dekubitale e stadit IV**

Ulçer [trysnie] dekubitale me nekrozë të muskulit, kockës ose strukturave mbështetëse (p.sh. tendini ose kapsula e artikulacionit).

L89.9 **Ulçer dekubitale dhe zone trysnie, e papërcaktuar**

Ulçer [trysnie] dekubitale pa përmendur stadin

L90 Çrregullime atrofike të lëkurës

L90.0 **Liken skleroz dhe atrofik**

Përjashton: likenin skleroz të organeve gjenitale të jashtme:
- femër (N90.4)
- mashkull (N48.0)

L90.1 **Anetoderma e Schweninger-Buzzi**

L90.2 **Anetoderma e Jadassohn-Pellizzari**

L90.3 **Atrofoderma e Pasini dhe Pierini**

L90.4 **Akrodermatiti kronik atrofik**

L90.5 **Gjendje cikatriciale e fibrozës së lëkurës**

Cikatrice aderente (e lëkurës)

Cikatrice

Shformësimi i shkaktuar nga cikatricja

Shenjë plage NOS

Përjashton: shenjën e plagës, hipertrofike (L91.0)
shenjën e plagës, keloide (L91.0)

L90.6 **Strie atrofike**

L90.8 **Çrregullime tëtjera atrofike të lëkurës**

L90.9 **Çrregullim atrofik i lëkurës, i paspecifikuar**

L91 Çrregullime hipertrofike të lëkurës

L91.0 **Shenjë plage hipertrofike**

Shenjë plage hipertrofike

Keloid

Përjashton: aknen keloide (L73.0)
shenjën e plagës NOS (L90.5)

L91.8 **Çrregullime të tjera hipertrofike të lëkurës**

L91.9 **Çrregullim hipertrofik i lëkurës, i paspecifikuar**

L92 Çrregullime granulomatoze të lëkurës dhe nënlëkurës

Përjashton: granulomën aktinike (L57.5)

L92.0 **Granuloma anulare (unazore)**

Granuloma anulare perforuese

L92.1 **Nekrobioza lipidike, e paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: atë që shoqërohet me diabet mellitus (E10-E14)

L92.2 **Granuloma faciale [granuloma eozinifilike e lëkurës]**

L92.3 **Granuloma e trupit të huaj në lëkurë dhe nënlëkurë**

L92.8 **Çrregullime të tjera të indeve të lëkurës dhe nënlëkurës**

L92.9 **Çrregullim granulomatoz i lëkurës dhe nënlëkurës, i paspecifikuar**

L93 Lupusi eritematoz

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përjashton: lupusin:

- eksedens (A18.4)
- vulgaris (A18.4)

sklerodermën (M34.-)

lupusin eritematoz sistemik (M32.-)

L93.0 **Lupusi eritematoz diskoid**

Lupus eritematoz NOS

L93.1 **Lupusi eritematoz subakut kutan**

L93.2 **Të tjera lokalizime të lupusi eritematoz**

Lupus:

- eritematoz i thellë
- panikulit

L94 Çrregullime të tjera të lokalizuara të indit lidhor

Përjashton: çrregullimet sistemike të indit lidhës (M30-M36)

L94.0 **Skleroderma e lokalizuar (morfea)**

Skleroderma e kufizuar

L94.1 **Skleroderma lineare**

En coup de sabre lesion [=lezion në formë goditje shpate]

L94.2 **Kalçinoza e lëkurës**

L94.3 **Sklerodaktilia**

L94.4 **Papulat e Gottron**

L94.5 **Poikiloderma vaskulare atrofike**

L94.6 **Ainhum**

L94.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të lokalizuara të indit lidhor**

L94.9 **Çrregullim i indit lidhor i lokalizuara, i paspecifikuara**

L95 Vaskuliti i kufizuar në lëkurë i paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: angiomën serpiginoze (L81.7)
purpurën e Henoch(-Schönlein) (D69.0)
angitin nga mbindjeshmëria (M31.0)
panikulitin (e):
- NOS (M79.3)
- lupusit (L93.2)
- qafës dhe shpinës (M54.0)
- me relapse [Weber-Christian] (M35.6)

poliarteritin nodoz (M30.0)
vaskulitin reumatoid (M05.2)
sëmundjen e serumit (T80.6)
urtikarien (L50.-)
granulomatozën e Wegener (M31.3)

L95.0 Vaskuliti livedoid
Atrofia e bardhë (en plaque)
L95.1 Eritema elevatum diutinum
L95.8 Vaskulite të tjera të kufizuara në lëkurë
L95.9 Vaskulit i kufizuar në lëkurë, i paspecifikuar

L97 Ulçerat e gjymtyrës së poshtëme të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: ulçerat nga dekubituset (L89)
gangrenën (R02)
infeksionet e lëkurës (L00-L08)
infeksione specifike klasifikuar në A00-B99
ulçerat varikoze (I83.0, I83.2)

L98 Çrregullime të tjera të lëkurës dhe nënlëkurës të paklasifikuara tjetërkund

L98.0 Granuloma piogjenike
L98.1 Dermatiti fakticial
Shkolitja neurotike
L98.2 Dermatoza febrile neutrofilike [Sweet]
L98.3 Celuliti eozinofilik [Wells]

L98.4 **Ulçera kronike e lëkurës e paklasifikuar tjetërkund**

Ulçera kronike e lëkurës NOS

Ulçera tropikale NOS

Ulçera e lëkurës NOS

Përjashton: ulçerat [e trysnisë] dhe zonat e presionit nga dekubituset (L89.-)

gangrenën (R02)

infeksionet e lëkurës (L00-L08)

infeksione specifike klasifikuar në A00-B99

ulçerën e gjymtyrëve të poshtme NEC (L97)

ulçerat varikoze (I83.0, I83.2)

L98.5 **Mucinoza e lëkurës**

Mucinoza fokale

Likeni miksedematoz

Mucinoza eritematoze retikulare

Përjashton: mucinozën fokale të gojës (K13.7)

miksedemën (E03.9)

L98.6 **Çrregullime të tjera infiltrative të lëkurës dhe nënlëkurës**

Përjashton: hyalinozën e lëkurës dhe mukozave (E78.8)

L98.7 **Lëkurë dhe ind subkutan i bollshëm dhe i tepërt**

Lëkurë e varur ose e lirshme:

- NOS
- që pason humbjen në peshë (kirurgjinë bariatrike)(dietetike)

Përjashton: lëkurën e bollshme dhe të tepërt të qepallës:

- e fituar (H02.3)
- kongjenitale (Q10.3)

ndryshime të lëkurës nga ekspozimi kronik ndaj rrezatimit jo-jonizues (L57.-)

L98.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të lëkurës dhe nënlëkurës**

L98.9 **Çrregullim i lëkurës dhe nënlëkurës, i paspecifikuar**

L99* Çrregullime të tjera të lëkurës dhe nënlëkurës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

L99.0* **Amiloidoza e lëkurës (E 85.- †)**

Amiloidoza nga likenet

Amiloidoza makulare

L99.8* **Çrregullime të tjera të specifikuara të lëkurës dhe nënlëkurës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Sifilitike:

- alopecia (A51.3†)
- leukoderma (A51.3†, A52.7†)

KAPITULLI XIII

Sëmundjet e sistemit muskuloskeletik dhe Indit lidhor (M00–M99)

Përjashton: disa gjendje që e kanë fillesën në periudhën perinatale (P00-P96)
disa çrregullime të artikulacionit temporomandibular (K07.6)
disa sëmundje infektive dhe parazitare (A00-B99)
sindroma e kompartimentit (T79.6)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës puerperale (O00-O99)
keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00-E90)
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja, dhe gjetje klinike dhe laboratorike anormale, të paklasifikuara diku tjetër (R00-R99)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

M00-M25	Artropatitë	
	M00-M03	Artropatitë infektive
	M05-M14	Poliartropatitë inflamatore
	M15-M19	Artrozat
	M20-M25	Çrregullime të tjera të artikulacioneve
M30-M36	Çrregullimet sistemike të indit lidhor	
M40-M54	Dorsopatitë	
	M40-M43	Dorsopatitë deformuese
	M45-M49	Spondilopatitë
	M50-M54	Dorsopati të tjera
M60-M79	Çrregullime të indeve të buta	
	M60-M63	Çrregullime të muskujve
	M65-M68	Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit

	M70-M79	Çrregullime të tjera të indeve të buta
M80-M94	Osteopatitë dhe kondropatitë	
	M80-M85	Çrregullimet e densitetit dhe strukturës kockore
	M86-M90	Osteopatitë e tjera
	M91-M94	Kondropatitë
M95-M99	Çrregullime të tjera të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor	

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si më poshtë:

M01*	Infeksione direkte të kyçeve në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund
M03*	Artropatitë reaktive dhe postinfektive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M07*	Artropatitë psoriatike dhe enteropatike
M09*	Artriti juvenil në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M14*	Artropati në sëmundje të tjera të paklasifikuara tjetërkund
M36*	Çrregullimet sistemike të indit lidhor në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M49*	Spondilopati të tjera të specifikuara në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M63*	Çrregullime të muskujve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M68*	Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M73*	Çrregullime të indeve të buta në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M82*	Osteoporoza në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M90*	Osteopatitë në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Vendi i përfshirjes muskuloskeletore

Nënklasifikimi në vazhdim tregon vendin e përfshirjes dhe ofrohet për përdorim opsional me kategoritë e duhura në Kapitullin e XIII. Meqë zgjatesat lokale ose adaptimet sipas specialiteteve mund të ndryshojnë në numrin e karaktereve të përdorura, sugjerohet që nënklasifikimi suplementar sipas vendit të përfshirjes të shënohet në një pozicion të ndarë dhe të identifikueshëm (p.sh., në një kuti shtesë). Nënklasifikime të tjera për përdorim së bashku me çekuilibrim të gjurit, dorsopati, dhe dëmtime biomekanike të paklasifikuara diku tjetër jepen në M23, para M40 dhe në M99, përkatësisht.

0 Në shumë vende

1 Rajoni i shpatullave

klavikula

shpatulla

	akromioklavikular	artikulacionet
	glenohumeral	
	sternoklavikular	
2	**Krahu**	
	humerusi	
	artikulacioni i bërrylit	
3	**Parakrahu**	
	radiusi	
	ulna	
	kyçi i dorës	
4	**Dora**	
	karpet	
	gishtat	
	metakarpet	
	artikulacionet ndërmjet këtyre kockave	
5	**Rajoni pelvik dhe kofsha**	
	të ndenjurat	
	femuri	
	pelvisi	
	artikulacioni koksofemoral	
	artikulacioni sakroiliak	
6	**Kërciri**	
	fibula	
	artikulacioni i gjurit	
	tibia	
7	**Nyja e këmbës dhe këmba**	
	metatarset	
	tarset	
	gishtat e këmbës	
	artikulacioni i nyjes së këmbës	
	artikulacionet e tjera të këmbës	

8 Të tjera

kokë

qafë

brinjë

kafkë

trung

kolona vertebrale

9 Vend i paspecifikuar

Artropatitë
(M00–M25)

Përfshin: çrregullime që prekin më tepër artikulacionet periferike (gjymtyrët)

Artropatitë infektive
(M00–M03)

Shënim: Ky bllok përmban artropatitë e shkaktuara nga agjentë mikrobikë.

Dallimi është bërë ndërmjet tipave të lidhjeve etiologjike në vazhdim:

(a) infektim i drejtpërdrejtë i artikulacionit, kur mikroorganizmat pushtojnë indin sinovial dhe antigjeni mikrobik gjendet në artikulacion;

(b) infektim jo i drejtpërdrejtë, që mund të jetë dy llojesh: një artropati reaktive, kur infeksioni mikrobik i trupit është i instaluar, por as mikroorganizma dhe as antigjenë nuk mund të identifikohen në artikulacion, dhe, një artropati postinfektive, kur gjendet antigjeni mikrobik, por zbulimi i mikroorganizmit është jo i vazhdueshëm dhe mungon evidenca e shumëzimit të tij lokalisht.

M00 Artriti piogjenik

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: reaksionin inflamator dhe infektiv si pasojë e protezës së brendshme të artikulacionit

M00.0 Artriti dhe poliartriti stafilokoksik

M00.1 Artriti dhe poliartriti pneumokoksik

M00.2 Artrite dhe poliartrite të tjera streptokoksike

M00.8 Artriti dhe poliartriti nga agjentë të tjerë bakteriale të specifikuar

Përdor kod shtesë (B95-B96), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit bakterial.

M00.9 Artrit piogjenik, i paspecifikuar

Artrit infektiv NOS

M01* Infeksione direkte të kyçeve në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: artropatinë në sarkoidozë (M14.8*)

artropatinë postinfektive dhe reaktive (M03.-*)

M01.0* **Artriti meningokoksik (A39.8†)**

Përjashton: artritin postmeningokoksik (M03.0*)

M01.1* **Artriti tuberkular (A18.0†)**

Përjashton: i shtyllës kurrizore (M49.0*)

M01.2* **Artriti në sëmundjen Lyme (A69.2†)**

M01.3* **Artriti në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund**

Artriti në:

- lebra [sëmundja e Hansen] (A30.-†)
- infeksion nga *Salmonella* i lokalizuar (A02.2†)
- ethe tifoide ose paratifoide (A01.-†)
- artriti nga gonokoku (A54.4†)

M01.4* **Artriti nga rubeola (B06.8†)**

M01.5* **Artriti në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund**

Artriti në:

- parotitin epidemik (B26.8†)
- ethet O'nyong-nyong (A92.1†)

M01.6* **Artriti në mykozat (B35-B49†)**

M01.8* **Artriti në sëmundje të tjera infektive e virale të klasifikuara tjetërkund**

M02 **Artropatitë reaktive**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: sëmundjen e Behçet (M35.2)

ethen reumatizmale (I00)

M02.0 **Artropatia që pason baipasin (kalimin përreth) intestinal**

M02.1 **Artropatia pasdizenteritike**

M02.2 **Artropatia pas-imunizimit**

M02.3 **Sëmundja Reiter**

M02.8 **Artropati të tjera reaktive**

M02.9 **Artropati reaktive, e paspecifikuara**

M03* **Artropatitë reaktive dhe postinfektive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund.**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: infeksionet direkte të kyçeve në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund (M01.-*)

M03.0* **Artriti postmeningokoksik (A39.8†)**

Përjashton: artritin meningokoksik (M01.0*)

M03.1* **Artropatia postinfektive në sifiliz**

Artikulacioni i Clutton (A50.5†)

Përjashton: artropatinë e Charcot ose tabetike (M14.6*)

M03.2* **Artropati të tjera postinfektive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Artropatia postinfektive në:

- enteritin e shkaktuar nga *Yersinia enterocolitica* (A04.6†)
- hepatitin viral (B15-B19†)

Përjashton: artropatitë virale (M01.4-M01.5*)

M03.6* **Artropatitë reaktive në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Artropatitë në endokarditin infektiv (I33.0†)

Poliartropatitë inflamatore (M05–M14)

M05 **Artriti reumatoid seropozitiv**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: ethen reumatizmale (I00)

artritin reumatoid (të):

- juvenil (M08.-)
- shtyllës kurrizore (M45)

M05.0 **Sindroma Felty**

Artriti reumatoid me splenoadenomegali dhe leukopeni

M05.1† **Sëmundja reumatoide e mushkërisë (J99.0*)**

M05.2 **Vaskuliti reumatoid**

M05.3† **Artriti reumatoid me interesim të organeve dhe sistemeve të tjera**

Reumatoid:

- i karditit (I52.8*)
- i endokarditit (I39.-*)
- i miokarditit (I41.8*)

- i miopatisë (G73.7*)
- i perikarditit (I32.8*)
- i polineuropatisë (G63.6*)

M05.8 **Artrit reumatoid seropozitiv tjetër**

M05.9 **Artrit reumatoid seropozitiv. i paspecifikuar**

M06 **Artriti reumatoid tjetër**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M06.0 **Artriti reumatoid seronegativ**

M06.1 **Sëmundja Still tek adultët**

Përjashton: sëmundjen e Still NOS (M08.2)

M06.2 **Bursiti reumatoid**

M06.3 **Noduli reumatoid**

M06.4 **Poliartropatia inflamatore**

Përjashton: poliartritin NOS (M13.0)

M06.8 **Artrit reumatoid tjetër i specifikuar**

M06.9 **Artrit reumatoid, i paspecifikuar**

M07* **Artropatitë psoriatike dhe enteropatike**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: artropatitë juvenile psoriatike dhe enteropatike (M09.-*)

M07.0* **Artropatia psoriatike interfalangeale distale (L40.5†)**

M07.1* **Artriti mutilant (L40.5†)**

M07.2* **Spondiliti psoriatik (L40.5†)**

M07.3* **Artropatitë e tjera psoriatike (L40.5†)**

M07.4* **Artropatitë në sëmundjen Crohn (K50.- †)**

M07.5* **Artropatitë në kolitin ulçeroz [enteriti rajonal] (K51.- †)**

M07.6* **Artropati të tjera enteropatike**

M08 **Artriti juvenil**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshin: artritin në fëmijët që fillon para ditëlindjes së 16-të dhe zgjat më shumë se 3 muaj

Përjashton: sindromën e Felty's (M05.0)
dermatomiozitin juvenil (M33.0)

M08.0 **Artriti reumatoid juvenil**

Artriti reumatoid juvenil me ose pa faktor reumatoid

M08.1 **Spondiliti ankilozant juvenil**

Përjashton: spondilitin ankilozant të të rriturve (M45)

M08.2 **Artriti juvenil me prekje sistemike**

Sëmundjen e Still NOS

Përjashton: sëmundjen e Still me fillim në moshë të rritur (M06.1)

M08.3 **Poliartriti juvenil (seronegativ)**

Poliartriti juvenil kronik

M08.4 **Artriti juvenil pauciartikular**

M08.8 **Artrit juvenil tjetër**

M08.9 **Artrit juvenil, i paspecifikuar**

M09* **Artriti juvenil në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: artropatinë në sëmundjen e Whipple (M14.8*)

M09.0* **Artriti juvenil në psoriazis (L40.5†)**

M09.1* **Artriti juvenil në sëmundjen Crohn (K50.- †)**

M09.2* **Artriti juvenil në kolitin ulçeroz [enteriti rajonal] (K51.- †)**

M09.8* **Artriti juvenil në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

M10 **Guta**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M10.0 **Guta idiopatike**

Bursiti i shkaktuar nga guta

Guta parësore

Guta uremike e zemrës† (I43.8*)

M10.1 **Guta nga plumbi**

M10.2 **Guta nga medikamentet**

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M10.3 **Guta nga dëmtimi i funksionit renal**

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e prekjes nga sëmundja e veshkës (N17-N19).

M10.4 **Guta sekondare tjetër**

M10.9 **Guta, e paspecifikuar**

M11 Artropati të tjera kristalore

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M11.0 **Sëmundja e depozitimeve hidroksiapatite**

M11.1 **Kondrokalçinozat familiare**

M11.2 **Kondrokalçinozat e tjera**

Kondrokalçinozë NOS

M11.8 **Artropati të tjera kristalore të specifikuara**

M11.9 **Artropati kristalore, e paspecifikuar**

M12 Artropati të tjera specifike

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: artropatitë NOS (M13.9)
artrozat (M15-M19)
artropatinë krikoaritenoide (J38.7)

M12.0 **Artropatia kronike postraumatike [Jaccoud]**

M12.1 **Sëmundja Kaschin-Beck**

M12.2 **Sinoviti pigmentoz vilonodular**

M12.3 **Reumatizmi palindromik**

M12.4 **Hidrartroza intermitente**

M12.5 **Artropatia traumatike**

Përjashton: artrozën post-traumatike (të):
- NOS (M19.1)
- artikulacionit të parë karpometakarpal (M18.2-M18.3)
- këllqeve (M16.4-M16.5)
- gjurit (M17.2-M17.3)
- artikulacione të tjera teke (M19.1)

M12.8 **Artropati të tjera specifike të paklasifikuara tjetërkund**

Artropati tranzitore

M13 Artrit tjetër

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: artrozën (M15-M19)

M13.0 **Poliartrit, i paspecifikuar**

M13.1 **Monoartriti i paklasifikuar tjetërkund**

M13.8 **Artrit tjetër i specifikuar**

Artriti alergjik

M13.9 **Artrit, i paspecifikuar**

Artropati NOS

M14* **Artropati në sëmundje të tjera të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: artropatinë në:

- sëmundjet e gjakut (M36.2-M36.3*)
- reaksionet nga mbindjeshmëria (M36.4*)
- sëmundjet neoplastike (M36.1*)

spondilopatinë neuropatike (M49.4*)

artropatitë psoriatike dhe enteropatike (M07.-*)

artropatitë psoriatike dhe enteropatike:

- juvenile (M09.-*)

M14.0* **Artropatia gutike nga defekte enzimatike dhe çrregullime të tjera të trashëguara**

Artropati nga guta në:

- sindromën Lesch-Nyhan (E79.1†)
- drepanocitozë (D57.-†)

M14.1* **Artropatia kristalore në çrregullime të tjera metabolike**

Artropatia me kristale në hiperparatiroidizëm (E21.-†)

M14.2* **Artropatia diabetike (E10-E14 † me katër karaktere .6)**

Përjashton: artropatinë neuropatike diabetike (M14.6*)

M14.3* **Dermatoartriti lipoid (E78.8†)**

M14.4* **Artropatia në amiloidozë (E85.- †)**

M14.5* **Artropatia në çrregullime të tjera endokrine, metabolike dhe nutricionale**

Artropati në:

- akromegalinë dhe gjigantizmin pituaitar (E22.0†)
- hemokromatozë (E83.1†)
- hipotiroidizmëm (E00-E03†)
- tireotoksikozë [hipertiroidizëm] (E05.-†)

M14.6* **Artropatia neuropatike**

Artropatia e Charcot's ose tabetike (A52.1†)

Artropatia neuropatike diabetike (E10-E14† me një karakter të katërt shtesë .6)

M14.8* **Artropatia në sëmundje të tjera të specifikuara të klasifikuara tjetërkund**

Artropati në:

- eritema:
  - multiforme (L51.-†)
  - nodoze (L52†)
- sarkoidozë (D86.8†)
- sëmundjen e Whipple (K90.8†)

Artroza

(M15–M19)

Shënim: Në këtë bllok, termi osteoartritis përdoret si sinonim për artrozën ose osteoartrozën. Fillimisht ky term është përdorur me kuptimin e tij të zakonshëm klinik si një konditë e identifikuar si e paspecifikuar.

Përjashton: osteoartritin e shtyllës kurrizore (M47.-)

M15 Poliartroza

Përfshin: artrozën që përfshin më shumë se një vend

Përjashton: përfshirjen e dyanëshme të vetëm një artikulacioni (M16-M19)

M15.0 **Osteoartroza primare e gjeneralizuar**

M15.1 **Noduset Heberden (me artropati)**

M15.2 **Noduset Bouchard (me artropati)**

M15.3 **Artroza multiple sekondare**

Poliartroza post-traumatike

M15.4 **Osteoartroza errozive**

M15.8 **Poliartroza të tjera**

M15.9 **Poliartrozë, e paspecifikuar**

Osteoartrit i gjeneralizuar NOS

M16 Koksartroza [Artroza koksofemorale]

M16.0 **Koksartroza primare bilaterale**

M16.1 **Koksartroza të tjera primare**

Koksartrozë parësore:

- NOS
- e njëanëshme

M16.2 **Koksartroza nga displazia bilaterale**

M16.3 **Koksartrozat e tjera displazike**

Koksartrozë displastike:

- NOS
- e njëanëshme

M16.4 **Koksartroza post-traumatike bilaterale**

M16.5 **Koksartroza post-traumatike tjetër**

Koksartrozë post-traumatike:

- NOS
- e njëanëshme

M16.6 **Koksartroza të tjera bilaterale sekondare**

M16.7 **Koksartroza të tjera sekondare**

Koksartrozë dytësore:

- NOS
- e njëanëshme

M16.9 **Koksartrozë, e paspecifikuar**

M17 Gonartroza [artroza e gjurit]

M17.0 **Gonartroza primare bilaterale**

M17.1 **Gonartroza primare të tjera**

Gonartrozë parësore:

- NOS
- e njëanëshme

M17.2 **Gonartroza post-traumatike bilaterale**

M17.3 **Gonartroza post-traumatike të tjera**

Gonartrozë post-traumatike:

- NOS
- e njëanëshme

M17.4 **Gonartroza të tjera bilaterale sekondare**

M17.5 **Gonartroza të tjera sekondare**

Gonartrozë dytësore:

- NOS

- e njëanëshme

M17.9 **Gonartrozë, e paspecifikuar**

M18 Artroza e artikulacionit karpometakarpal të parë

M18.0 **Artroza e artikulacionit karpometakarpal të parë, primare bilaterale**

M18.1 **Artroza primare të tjera të artikulacionit karpometakarpal të parë**

Artrozë parësore e artikulacionit të parë karpometakarpal:

- NOS
- e njëanëshme

M18.2 **Artroza post-traumatike e artikulacionit karpometakarpal të parë bilateral**

M18.3 **Artroza post-traumatike të tjera të artikulacionit karpometakarpal të parë**

Artrozë post-traumatike e artikulacionit të parë karpometakarpal:

- NOS
- e njëanëshme

M18.4 **Artroza të tjera sekondare të artikulacionit karpometakarpal të parë bilateral**

M18.5 **Artroza të tjera sekondare të artikulacionit karpometakarpal të parë**

Artrozë dytësore e artikulacionit të parë karpometakarpal:

- NOS
- e njëanëshme

M18.9 **Artroza të artikulacionit karpometakarpal të parë, të paspecifikuara**

M19 Artroza të tjera

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: artrozën e shtyllës kurrizore (M47.-)
haluksin e ngurtësuar (=hallux rigidus) (M20.2)
poliartrozën (M15.-)

M19.0 **Artroza primare e artikulacioneve të tjera**

Artrozë parësore NOS

M19.1 **Artroza post-traumatike e artikulacioneve të tjera**

Artrozë post-traumatike NOS

M19.2 **Artroza të tjera sekondare**
Artrozë dytësore NOS
M19.8 **Artroza të tjera të specifikuara**
M19.9 **Artrozë, e paspecifikuar**

Çrregullime të tjera të artikulacioneve (M20–M25)

Përjashton: artikulacionet e shtyllës kurrizore (M40-M54)

M20 Deformimet e fituara të gishtave

Përjashton: mungesën e fituar e gishtave të duarve dhe të këmbëve (Z89.-)
kongjenitale:
- mungesën e gishtave të duarve dhe të këmbëve (Q71.3, Q72.3)
- deformime dhe keqformime të gishtave të duarve dhe të këmbëve (Q66.-, Q68-Q70, Q74.-)

M20.0 **Deformimi i gishtave**
Deformime të tipit boutonnière dhe qafë e mjellmës
Përjashton: gishtat si shkopinj tamburi (R68.3)
fibromatozën fasciale të pëllëmbëve [Dupuytren] (M72.0)
gishtin e këmbëzës (M65.3)
M20.1 **Haluks valgus (i fituar)**
Bunion
M20.2 **Haluks rigidus**
M20.3 **Deformime të tjera të fituara të haluksit**
Haluks i drejtuar brenda qendrës së trupit
M20.4 **Deformimi në formë çekiçi i gishtit/ave të tjerë (i fituar)**
M20.5 **Deformime të tjera të fituara të gishtit/ave**
M20.6 **Deformime të fituara të gishtit/ave, të paspecifikuara**

M21 Deformime të tjera të fituara të anësive

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]
Përjashton: mungesën e fituar të anësisë (Z89.-)
mungesën e fituar e gishtave të duarve dhe të këmbëve (M20.-)
kongjenitale:

- mungesën e anësisë (Q71-Q73)
- deformimet dhe keqformimet e gjymtyrëve (Q65-Q66, Q68-Q74)

mungesën e lindur të artikulacionit kokso-femoral (M91.2)

M21.0 **Deformimi valgus i paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: metatarsus valgus (Q66.6)

talipes calcaneovalgus (Q66.4)

M21.1 **Deformimi varus i paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: metatarsin varus (Q66.2)

tibien vara (M92.5)

M21.2 **Deformimi flektor**

M21.3 **Dora ose këmba e varur, (e fituar)**

M21.4 **Pes planus i fituar**

Përjashton: pes planus kongjenital (Q66.5)

M21.5 **Manus varus, dora në formë kthetre, pes kavus dhe pes ekuinovarus, të fituar**

Përjashton: këmbën si shkop golfi [këmbë e kthyer brenda dhe poshtë], e paspecifikuar siç kërkohet (Q66.8)

M21.6 **Deformime të tjera të fituara të talokruralit dhe këmbës**

Përjashton: deformimet e gishtit të këmbës (të fituara) (M20.1-M20.6)

M21.7 **Gjatësia e pabarabartë e anësive, e fituar**

M21.8 **Deformime të tjera të fituara të anësive të specifikuara**

M21.9 **Deformim i fituar të anësive, i paspecifikuar**

M22 Çrregullimet e patelës

Përjashton: zhvendosjen e patelës (S83.0)

M22.0 **Dislokacioni rekurrent i patelës**

M22.1 **Subluksacioni rekurrent i patelës**

M22.2 **Çrregullimet patelofemorale**

M22.3 **Parregullsi të tjera të patelës**

M22.4 **Kondromalacia e patelës**

M22.8 **Çrregullime të tjera të patelës**

M22.9 **Çrregullim i patelës, i paspecifikuar**

M23 Çrregullime të brendshme të gjurit

Përjashton: ankilozën (M24.6)
plagë të tanishme – shih plagët e gjurit dhe këmbës (S80-S89)
deformimin e gjurit (M21.-)
çrregullimet e patelës (M22.-)
osteokondritin disekans (M93.2)
zhvendosjen ose subluksacionin rekurrent (M24.4)
zhvendosjen ose subluksacionin rekurrent
- patela (M22.0-M22.1)

Nënklasifikimi në vazhdim tregon vendin e përfshirjes dhe ofrohet për përdorim, nëse dëshirohet, së bashku me nënkategoritë e duhura në M23.-; shih gjithashtu shënimin në fillim të këtij kapitulli.

0 Në shumë vende
1 Ligamenti anterior i kryqëzuar ose briri anterior i meniskut medial
2 Ligamenti posterior i kryqëzuar ose briri posterior i meniskut medial
3 Ligamenti kolateral medial ose tjetër dhe i meniskut mjekësor të paspecifikuar
4 Ligamenti kolateral lateral ose briri anterior i meniskut lateral
5 Briri posterior i meniskut lateral
6 Tjetër dhe i meniskut lateral të paspecifikuar
7 Ligamenti kapsular
9 Ligament i paspecifikuar ose i meniskut të paspecifikuar

M23.0 Cisti i meniskut (=Menisku cistik)

M23.1 Menisku diskoid (i lindur)

M23.2 Çrregullime të meniskut nga ruptura ose dëmtime të vjetra
Si çarje e dorezës së vjetër të kovës

M23.3 Çrregullime të meniskut të tjera
Degjenerim
Shkolitje
Mbledhje [tërheqje]
e meniskut

M23.4 Trup i lirë artikular në gju

M23.5 Instabilitet kronik i gjurit

M23.6 Ruptura të tjera spontane e ligamenteve të gjurit

M23.8 Çrregullime të tjera të meniskut, të brendshme
Lëshim i ligamentit të gjurit

Gjuri që kërcet

M23.9 **Çrregullim i brendshëm i meniskut, i paspecifikuar**

M24 Çrregullime të tjera specifike të kyçeve

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: plagët e tanishme – shih plagët e artikulacioneve sipas zonave në trup

ganglionin (M67.4)

gjurin që kërcet (M23.8)

çrregullimet e artikulacionit temporomandibular (K07.6)

M24.0 **Trup i lirë artikular në kyçe**

Përjashton: trupin e lirë artikular në gju (M23.4)

M24.1 **Çrregullime të kartilagos artikulare tjetër**

Përjashton: kondrokalçinozën (M11.1-M11.2)

çekuilibrimin e brendshëm të gjurit (M23.-)

kalçifikimin metastatik (E83.5)

okronozën (E70.2)

M24.2 **Çrregullime të ligamentit**

Humbje e qendrueshmërisë nga dëmtimi i vjetër i ligamentit

Lëshim i ligamentit NOS

Përjashton: lëshimin e ligamentit, familjar (M35.7)

gjurin (M23.5-M23.8)

M24.3 **Luksacion dhe subluksacion patologjik i kyçit i paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: dislokacionin ose zhvendosjen e artikulacionit:

- kongjenital – shih keqformimet dhe deformimet e sistemit muskuloskeletor (Q65-Q79)
- plagë e tanishme – shih plagët e artikulacioneve sipas zonave në trup
- rekurrent (M24.4)

M24.4 **Luksacion dhe subluksacion recidivant i kyçit**

Përjashton: patelën (M22.0-M22.1)

subluksacionin e vertebrës (M43.3-M43.5)

M24.5 **Kontraktura e kyçit**

Përjashton: deformimet e fituara të gjymtyrëve (M20-M21)

kontrakturën e tendinit (millit) pa kontrakturë të artikulacionit (M67.1)

kontrakturën e Dupuytren (M72.0)

M24.6 Ankiloza e kyçit

Përjashton: shtyllën kurrizore (M43.2)
ngrirjen artikulacinit pa ankilozë (M25.6)

M24.7 Protruzioni acetabular

M24.8 Degjenerime të tjera specifike të kyçit të paklasifikuara tjetërkund

Këllku i irritueshëm

Përjashton: sindromën iliotibiale në formë brezi (bande) (M76.3)

M24.9 Degjenerim i kyçit, i paspecifikuar

M25 Çrregullime të tjera të kyçit të paklasifikuara tjetërkund

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: anomalitë e ekuilibrit dhe lëvizshmërisë (R26.-)
kalçifikimin e:
- bursës (M71.4)
- shpatullës (artikulacionit) (M75.3)
- tendinit (M65.2)

deformime të klasifikuara në M20-M21
vështirësi në ecje (R26.2)

M25.0 Hemartroza

Përjashton: plagët e tanishme – shih plagët e artikulacioneve sipas zonave në trup

M25.1 Fistula e kyçit

M25.2 Kyçi valëvitës

M25.3 Instabilitet tjetër i gjurit

Përjashton: paqendrueshmërinë e artikulacionit nga:
- dëmtim i vjetër i ligamentit (M24.2)
- heqje e protezës së ligamentit (M96.8)

M25.4 Efuzioni i kyçit

Përjashton: hidrartrozën nga framebiaza (A66.6)

M25.5 Dhembja e kyçit

M25.6 Ngrirja e kyçit e paklasifikuar tjetërkund

M25.7 Osteofitet

M25.8 Çrregullime të tjera të kyçit të specifikuara

M25.9 Çrregullime të tjera të kyçit, të paspecifikuara

Çrregullimet sistemike të indit lidhor (M30–M36)

Përfshin: sëmundjet autoimune:
- NOS
- sistemike

sëmundjet e kolagjenit (vaskulare):
- NOS
- sistemike

Përjashton: sëmundjet autoimune, një organ i vetëm ose një lloj i vetëm qelize, (kodoje tek kategoria e duhur për këtë konditë)

M30 Poliarteriti nodoz dhe gjendjet shoqëruese

M30.0 **Poliarteriti nodoz**

M30.1 **Poliarteriti nodoz me prekje pulmonare [Churg-Strauss]**
Angiti alergjik granulomatoz

M30.2 **Poliarteriti juvenil**

M30.3 **Sindromi i limfonodulit mukokutan [Kawasaki]**

M30.8 **Gjendje të tjera të lidhura me poliarteritin nodoz**
Sindroma e poliangitit të mbivendosur

M31 Vaskulopatitë nekrotizuese të tjera

M31.0 **Angiiti nga hipersensibiliteti**
Sindroma Goodpasture

M31.1 **Mikroangiopatia trombotike**
Purpura trombotike trombocitopenike

M31.2 **Granuloma letale e mesme**

M31.3 **Granulomatoza Wegener**
Granulomatoza respiratore nekrotike

M31.4 **Sindromi i harkut aortik (Takayasu)**

M31.5 **Arteriti gjigantocelular me polimialgji reumatike**

M31.6 **Arteriti gjigantocelular tjetër**

M31.7 **Poliangiti mikroskopik**
Poliartriti mikroskopik

Përjashton: poliartritin nodoz (M30.0)

M31.8 **Vaskulopati nekrotizuese të tjera të specifikuara**

Vaskuliti hipokomplimentemik

M31.9 **Vaskulopati nekrotizuese të tjera, të paspecifikuara**

M32 Lupusi eritematoz sistemik

Përjashton: lupusin eritematoz (diskoid) (NOS) (L93.0)

M32.0 **Lupusi eritematoz sistemik nga barnat**

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M32.1† **Lupusi eritematoz sistemik me prekje organesh ose sistemesh**

Sëmundja e Libman-Sacks (I39.-*)

Lupus me perikardit (I32.8*)

Lupus eritematoz sistemik me:

- përfshirje të veshkave (N08.5*, N16.4*)
- përfshirje të mushkërive (J99.1*)

M32.8 **Lupusi eritematoz sistemik në forma të tjera**

M32.9 **Lupus eritematoz sistemik, i paspecifikuar**

M33 Dermatopolimioziti

M33.0 **Dermatomioziti juvenil (rinor)**

M33.1 **Dermatomioziti tjetër**

M33.2 **Polimioziti**

M33.9 **Dermatopolimiozit, i paspecifikuar**

M34 Skleroza sistemike

Përfshin: sklerodermën

Përjashton: sklerodermën:

- e kufizuar (L94.0)
- e të porsalindurit (P83.8)

M34.0 **Skleroza sistemike progresive**

M34.1 **Sindroma CR(E)ST**

Kombinim i kalçinozës, fenomenit Raynaud, disfunksionit ezofageal, sklerodaktilisë, telangioektazisë

M34.2 **Skleroza sistemike nga barnat dhe kimikatet**

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut.

M34.8 **Skleroza sistemike në forma të tjera**

Sklerozë sistemike me:

- përfshirje të mushkërive† (J99.1*)
- miopati† (G73.7*)

M34.9 **Skleroza sistemike e paspecifikuar**

M35 **Prekje të tjera sistemike të indit lidhor**

Përjashton: kolagjenozën reaktive perforative (L87.1)

M35.0 **Sindroma Sjogren**

Sindroma e Sjögren me:

- keratokonjunktivit† (H19.3*)
- përfshirje të mushkërive† (J99.1*)
- miopati† (G73.7*)
- çrregullime renale tubulo-intersticiale† (N16.4*)

M35.1 **Sindroma të tjera të mbivendosura**

Sëmundje e përzier e indit lidhor

Përjashton: sindromën e poliangitit të mbivendosur (M30.8)

M35.2 **Sëmundja Behçet**

M35.3 **Polimialgia reumatike**

Përjashton: polimialgjinë reumatike me arteritin me qeliza gjigante (M31.5)

M35.4 **Fasciti (eozinofilik) difuz**

M35.5 **Fibroskleroza multifokale**

M35.6 **Panikuliti i përsëritur [Weber-Christian]**

Përjashton: panikulitin:

- NOS (M79.3)
- lupus (L93.2)

M35.7 **Sindroma e hipermobilitetit**

Lëshim i ligamentit, familjar

Përjashton: sindromën e Ehlers-Danlos (Q79.6)

lëshimin e ligamentit NOS (M24.2)

M35.8 **Prekje të tjera të specifikuara sistemike të indit lidhor**

M35.9 **Prekje të tjera sistemike të indit lidhor, të paspecifikuara**

Sëmundje autoimune (sistemike) NOS

Sëmundje e kolagjenit (vaskulare) NOS

M36* **Çrregullime sistemike të indit lidhor në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Përjashton: artropatitë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër (M14.-*)

M36.0* **Dermatopolimioziti në neoplazi (C00-D48†)**

M36.1* **Artropatia në neoplazi (C00-D48†)**

Artropati në:

- leuçemi (C91-C95†)
- histiocitozë malinje (C96.1†)
- mielomë multiple (C90.0†)

M36.2* **Artropatia hemofilike (D66-D68†)**

M36.3* **Artropatia në çrregullime të tjera të gjakut (D50-D76†)**

Përjashton: artropatinë në purpurën e Henoch(-Schönlein) (M36.4*)

M36.4* **Artropatia në reaksione hipersensibiliteti të klasifikuara tjetërkund**

Artropati në purpurën e Henoch(-Schönlein)

M36.8* **Çrregullime të tjera sistemike të indit lidhor në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Sëmundjet sistemike të indit lidhës në:

- hipogamaglobulinemi (D80.-†)
- okronozë (E70.2†)

Dorsopatitë
(M40–M54)

Nënklasifikimi në vazhdim tregon vendin e përfshirjes dhe ofrohet për përdorim, nëse dëshirohet, së bashku me kategoritë e duhura në bllokun e dorsopative, përveç kategorive M50 dhe M51; shih gjithashtu edhe shënimin në fillim të këtij kapitulli.

0 Në shumë vende të kolonës vertebrore

1 Rajoni oksipito-atlanto-aksial

2 Rajoni cervikal

3 Rajoni cervikotorakal

4 Rajoni torakal
5 Rajoni torakolumbar
6 Rajoni lumbar
7 Rajoni lumbosakral
8 Rajoni sakral dhe sakrokoksigeal
9 Vend i paspecifikuar

Dorsopatitë deformuese (M40–M43)

M40 Kifoza dhe lordoza

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përjashton: kifoskoliozën (M41.-)
kifozën dhe lordozën:
- kongjenitale (Q76.4)
- pas ndërhyrjes (M96.-)

M40.0 Kifoza posturale

Përjashton: osteokondrozën e shtyllës kurrizore (M42.-)

M40.1 Kifozë sekondare tjetër

M40.2 Kifozë tjetër, e paspecifikuar

M40.3 Sindromi i shpinës së sheshtë

M40.4 Lordozë tjetër

Lordozë:
- e fituar
- posturale

K40.5 Lordozë, e paspecifikuar

M41 Skolioza

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përfshin: kifoskoliozën

Përjashton: skoliozën kongjenitale:
- NOS (Q67.5)
- nga keqformimet kockore (Q76.3)

- posturale (Q67.5)

kifoskoliozën nga sëmundjet e zemrës (I27.1)

pas ndërhyrjes (M96.-)

M41.0 **Skolioza idiopatike infantile**

M41.1 **Skolioza idiopatike juvenile**

Skolioza tek adoleshentët

M41.2 **Skoliozë idiopatike tjetër**

M41.3 **Skolioza torakogjene**

M41.4 **Skolioza neuromuskulare**

Skolioza pas paralizës cerebrale, ataksisë së Friedreich, poliomielitit, dhe sëmundjeve të tjera neuromuskulare

M41.5 **Skoliozë sekondare tjetër**

M41.8 **Skolioza në forma të tjera**

M41.9 **Skoliozë, e paspecifikuar**

M42 Osteokondroza spinale

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përjashton: kifozën e qendrimit (M40.0)

M42.0 **Osteokondroza spinale juvenile**

- Sëmundja e Calvé
- Sëmundja e Scheuermann

Përjashton: kifozën e qendrimit (M40.0)

M42.1 **Osteokondroza spinale adulte**

M44.9 **Osteokondrozë spinale, e paspecifikuar**

M43 Dorsopati të tjera deformuese

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përjashton: spondilolizën dhe spondilolistezën kongjenitale (Q76.2)

hemivertebrën (Q76.3-Q76.4)

sindromën e Klippel-Feil (Q76.1)

lumbarizimin dhe sakralizimin (Q76.4)

platispondilozën (Q76.4)

spinën bifida të fshehtë (Q76.0)

përkuljen e shtyllës kurrizore në:

- osteoporozë (M80-M81)

- sëmundjen kockore të Paget [osteitis deformans] (M88.-)

M43.0 **Spondiloliza**

M43.1 **Spondilolisteza**

M43.2 **Fuzion tjetër i shpinës**

Ankiloza e artikulacionit të shtyllës kurrizore

Përjashton: spondilitin ankilozant (M45)
artrodezën (Z98.1)
pseudoartritin pas fuzionimit ose artrodezës (M96.0)

M43.3 **Subluksacioni atlanto-aksial rekurrent me mielopati**

M43.4 **Subluksacioni atlanto-aksial rekurrent tjetër**

M43.5 **Subluksacioni vertebral rekurrent tjetër**

Përjashton: lezionet biomekanike NEC (M99.-)

M43.6 **Tortikoli**

Përjashton: tortikolin:
- kongjenital (sternomastoid) (Q68.0)
- plagën e tanishme – shih plagët e shtyllës kurrizore sipas rajoneve të trupit
- shkaktuar nga dëmtimet në lindje (P15.2)
- psikogjen (F45.8)
- spazmodik (G24.3)

M43.8 **Dorsopati të tjera deformuese të specifikuara**

Përjashton: kifozën dhe lordozën (M40.-)
skoliozën (M41.-)

M43.9 **Dorsopati deformuese, e paspecifikuar**

Përkulje e shtyllës kurrizore NOS

Spondilopatitë
(M45–M49)

M45 **Spondiliti ankilozant**

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përfshin: artritin reumatoid të shtyllës kurrizore

Përjashton: artropatinë në sëmundjen e Reiter (M02.3)
sëmundjen e Behçet (M35.2)
spondilitin juvenil (ankilozant) (M08.1)

M46 **Spondilopati inflamatore të tjera**

[Shih kodet e vendeve para M40]

M46.0 **Enthesopatia spinale**

Çrregullimet e ligamenteve ose lidhjeve muskulore në shtyllën kurrizore

M46.1 **Sakroiliiti i paklasifikuar tjetërkund**

M46.2 **Osteomieliti i vertebrës**

M46.3 **Infeksioni i diskut intervertebral (piogjenik)**

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

M46.4 **Diskit, i paspecifikuar**

M46.5 **Spondilopati të tjera infektive**

M46.8 **Spondilopatitë inflamatore të tjera të specifikuara**

M46.9 **Spondilopati inflamatore, e paspecifikuar**

M47 **Spondiloza**

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përfshin: artrozën ose osteoartritin e shtyllës kurrizore
degjenerimin e sipërfaqeve të artikulacioneve

M47.0† **Sindromat e kompresionit të arterieve spinale anteriore dhe vertebrale (G99.2*)**

M47.1 **Spondiloza tjetër me mielopati**

Shtypje spondilogjene e shtyllës kurrizore† (G99.2*)

Përjashton: subluksacionin vertebral (M43.3-M43.5)

M47.2 **Spondiloza tjetër me radikulopati**

M47.8 **Spondilozë tjetër**

Spondiloza e qafës
Spondiloza lumbosakrale — pa mielopati ose radikulopati
Spondiloza torakale

M47.9 **Spondilozë, e paspecifikuar**

M48 **Spondilopati të tjera**

[Shih kodet e vendeve para M40]

M48.0 **Stenoza spinale**

Stenoza kaudale

M48.1 **Hiperostoza ankilozante**

Hiperostoza e difuze idiopatike e skeletit [HDIS]

M48.2 **Kolona puthëse**

M48.3 **Spondilopatia traumatike**

M48.4 **Fraktura e lodhjes e vertebrës**

Fraktura e stresit e vertebrës

M48.5 **Kolapsi i vertebrës i paklasifikuar tjetërkund**

Kolaps i vertebrës NOS

Pykëzim i vertebrës NOS

Përjashton: kolapsin e vertebrës në osteoporozë (M80.-)

plagën e tanishme – shih plagët e shtyllës kurrizore sipas rajoneve të trupit

M48.8 **Spondilopati tjetër e specifikuar**

Osifikimi i ligamentit longitudinal posterior

M48.9 **Spondilopati, e paspecifikuar**

M49* **Spondilopati të tjera të specifikuara në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përjashton: artropatitë psoriatike dhe enteropatike (M07.-*, M09.-*)

M49.0* **Tuberkulozi i kolonës (A18.0†)**

Kurvatura e Pott

M49.1* **Spondiliti brucelar (A23.-†)**

M49.2* **Spondiliti enterobakterial (A01-A04†)**

M49.3* **Spondiliti në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare klasifikuara tjetërkund**

Përjashton: spondilopatinë neurotike në tabes dorsalis (M49.4*)

M49.4* **Spondiliti neuropatik**

Spondiliti neuropatik në:

- siringomieli dhe siringobulbi (G95.0†)
- tabes dorsalis (A52.1†)

M49.5* **Kolapsi i vertebrës në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Fraktura metastatike e vertebrës (C79.5†)

M49.8* **Spondilopati të tjera në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Dorsopati të tjera
(M50–M54)

Përjashton: plagë e tanishme – shih plagët e shtyllës kurrizore sipas rajoneve të trupit
diskiti NOS (M46.4)

M50 **Çrregullimet e diskut cervikal**

Përfshin: çrregullimet e diskut cervical me cervikalgji
çrregullimet e disqeve cervikotorakale

M50.0† **Çrregullimet e diskut cervikal me mielopati (G99.2*)**

M50.1 **Çrregullimet e diskut cervikal me radikulopati**

Përjashton: radikulitin brakial NOS (M54.1)

M50.2 **Zhvendosje tjetër e diskut cervikal**

M50.3 **Degjenerim tjetër i diskut cervikal**

M50.8 **Çrregullim tjetër i diskut cervikal**

M50.9 **Çrregullim i diskut cervikal, i paspecifikuar**

M51 **Çrregullime të tjera të diskut intervertebral**

Përfshin: çrregullimet torakale, torakolumbare dhe lumbosakrale të disqeve intervertebrale

M51.0† **Çrregullime të tjera lumbare të disqeve me mielopati (G99.2*)**

M51.1† **Çrregullime të tjera lumbare të disqeve me radikulopati (G55.1*)**

Shiatik i shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebral

Përjashton: radikulitin lumbar NOS (M54.1)

M51.2 **Zhvendosje tjetër e diskut intervertebral e specifikuar**

Lumbago e shkaktuar nga zhvendosja e disqeve intervertebrale

M51.3 **Degjenerim tjetër i diskut intervertebral i specifikuar**

M51.4 **Nyjet e Schmorl**

M51.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të diskut intervertebral**

M51.9 **Çrregullimi diskut intervertebral, i paspecifikuar**

M53 **Dorsopati të tjera të paklasifikuara tjetërkund**

[Shih kodet e vendeve para M40]

M53.0 **Sindromi cervikokranial**

Sindroma cervikale simpatike posteriore

M53.1 **Sindromi cervikobrakial**

Përjashton: çrregullimet e disqeve cervikale (M50.-)

panikulitin e regjionit të qafës dhe shpinës [thoracic outlet syndrome] (G54.0)

M53.2 **Instabiliteti spinal**

M53.3 **Çrregullime sakrokoksigeale të paklasifikuara tjetërkund**

Koksigodinia

M53.8 **Dorsopati të tjera të specifikuara**

M53.9 **Dorsopati, e paspecifikuar**

M54 Dorsalgjia

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përjashton: dorsalgjinë psikogjenike (F45.4)

M54.0 **Panikuliti i regjionit të qafës dhe shpinës**

Përjashton: panikulitin:

- NOS (M79.3)
- në lupus (L93.2)
- me relapse [Weber-Christian] (M35.6)

M54.1 **Rradikulopatia**

Neurit ose radikulit:

- brakial NOS
- lumbar NOS
- lumbosakral NOS
- torakal NOS

Radikulit NOS

Përjashton: neuralgjjinë dhe neuritin NOS (M79.2)

radikulopatinë me:

- çrregullimet e disqeve cervikale (M50.1)
- çrregullimet e disqeve lumbare dhe të tjera intervertebrale (M51.1)
- spondilozë (M47.2)

M54.2 **Cervikalgjia**

Përjashton: cervikalgjinë e shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebrale cervikale (M50.-)

M54.3 **Shiatika**

Përjashton: dëmtimet e nervit shiatik (G57.0)
shiatika:
- shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebrale (M51.1)
- me lumbago (M54.4)

M54.4 **Lumbago me shiatika**

Përjashton: atë të shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebrale (M51.1)

M54.5 **Dhembja e mesit**

Dhimbje në rajonin gjenital
Dhimbje në fundshpinë
Lumbago NOS

Përjashton: lumbagon:
- shkaktuar nga zhvendoja e disqeve intervertebrale (M51.2)
- me shiatik (M54.4)

M54.6 **Dheimbja në kolonën torakale**

Përjashton: atë të shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebrale (M51.1)

M54.8 **Dorsalgji tjetër**

M54.9 **Dorsalgji, e paspecifikuar**

Dhimbje shpine NOS

Çrregullime të indeve të buta (M60–M79)

Çrregullime të muskujve (M60–M63)

Përjashton: dermatopolimiozitin (M33.-)
distrofitë muskulare dhe miopatitë (G71-G72)
miopati në:
- amiloidozë (E85.-)
- poliarterit nodoz (M30.0)

- artrit reumatoid (M05.3)
- sklerodermë (M34.-)
- sindromën Sjögren (M35.0)
- lupusin eritematoz sistemik (M32.-)

M60 Mioziti

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M60.0 Mioziti infektiv

Piomiozit tropikal

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

M60.1 Mioziti intersticial

M60.2 Granuloma e trupit të huaj e paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: granulomën nga trupi i huaj në lëkurë dhe indin e nënlëkurës (L92.3)

M60.8 Miozit tjetër

M60.9 Miozit, i paspecifikuar

M61 Kalçifikimi dhe osifikimi i muskulit

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M61.0 Mioziti osifikant traumatik

M61.1 Mioziti osifikant progresiv

Fibrodisplazia osifikante progresive

M61.2 Kalçifikimi dhe osifikimi i muskulit paralitik

Mioziti osifikant shoqëruar me kuadriplegji ose paraplegji

M61.3 Kalçifikimi dhe osifikimi i muskulit nga djegia

Mioziti osifikant shoqëruar me djegie

M61.4 Kalçifikimi i muskulit tjetër

Përjashton: tendinitin kalçifikues (M65.2)

tendinitin kalçifikues

- të shpatullës (M75.3)

M61.5 Osifikimi i muskulit tjetër

M61.9 Kalçifikim dhe osifikim i muskulit, i paspecifikuar

M62 Çrregullime të tjera të muskujve

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: krampet dhe spazmat (R25.2)

mialgjitë (M79.1)

miopatitë:

- nga alkoli (G72.1)
- nga barnat (G72.0)

çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve, të specifikuara [stiff-man syndrome] (G25.8)

M62.0 Diastaza e muskulit

M62.1 Ruptura jotraumatike e muskulit

Përjashton: rupturën e tendinit (M66.-)

rupturën traumatike të muskulit – shih plagët e muskujve sipas rajoneve të trupit

M62.2 Infarkti iskemik i muskulit

Sindroma e kompartimentit, jotraumatike

Përjashton: sindromën e kompartimentit, traumatike (T79.6)

iskeminë traumatike të muskulit (T79.6)

kontrakturën iskemike të Volkmann (T79.6)

M62.3 Sindromi imobilizues (paraplegjk)

M62.4 Kontraktura e muskulit

Përjashton: kontrakturën e artikulacionit (M24.5)

M62.5 Dobësia dhe atrofia e muskulit e paklasifikuar tjetërkund

Atrofi nga mospërdorimi NEC

M62.6 Tërheqja e muskulit

Përjashton: plagën e tanishme – shih plagët e muskujve sipas rajoneve të trupit

M62.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të muskujve

Hernia e muskulit (millit)

M62.9 Çrregullim i muskulit, i paspecifikuar

M63* Çrregullime të muskujve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Përjashton: miopatinë në:

- sëmundje endokrine (G73.5*)
- sëmundje metabolike (G73.6*)

M63.0* **Mioziti në sëmundjet bakteriale të klasifikuar tjetërkund**

Miozit në:

- lebrozë [sëmundja e Hansen] (A30.-†)
- sifilis (A51.4†, A52.7†)

M63.1* **Mioziti në sëmundjet parazitare e protozoare të klasifikuar tjetërkund**

Miozit në:

- cisticerkozë (B69.8†
- shistosomiazë [bilharciozë] (B65.-†)
- toksoplazmozë (B58.8†)
- trikinelozë (B75†)

M63.2* **Mioziti në sëmundje të tjera infektive të klasifikuar tjetërkund**

Miozit në mykoza (B35-B49†)

M63.3* **Mioziti në sarkoidozë (D86.8†)**

M63.8* **Çrregullime të tjera të muskujve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Çrregullime të sinovium dhe tendinit (M65–M68)

M65 **Sinoviti dhe tenosinoviti**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: sinovitin kronik kërcitës të dorës dhe kyçit të dorës (M70.0)

plagën e tanishme – shih plagët e tendineve sipas rajoneve të trupit

çrregullimet e indit të butë që lidhen me përdorimin, mbipërdorimin dhe shtypjen (M70.-)

M65.0 **Abscesi i këllëfit tendinoz**

Përdor kod shtesë (B95-B96), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit bakterial.

M65.1 **Tenosinoviti tjetër infektiv**

M65.2 **Tendiniti kalçifikues**

Përjashton: të shpatullës (M75.3)

tendinitin specifik (M75-M77)

M65.3 **Gishti i këmbëzës**

Sëmundja nodulare e tendinit

M65.4 **Tenosinoviti radial stiloid [de Quervain]**

M65.8 **Të tjera sinovite dhe tenosinovite**

Kofsha e irritueshme

M65.9 **Sinovit dhe tenosinovit, i paspecifikuar**

M66 **Ruptura spontane e sinoviumit dhe tendinit**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshin: rupturën që ndodh kur një forcë normale ushtrohet në inde që kanë forcë të konsideruar më pak se normalja

Përjashton: sindromin e manshetës rotatore [rotator cuff syndrome] (M75.1)

rupturën që ndodh kur një forcë anormale ushtrohet në inde - shih plagët e tendineve sipas rajoneve të trupit

M66.0 **Ruptura e cistit popliteal**

M66.1 **Ruptura e sinoviumit**

Ruptura e cistit sinovial

Përjashton: rupturën e cistit popliteal (M66.0)

M66.2 **Ruptura spontane e tendineve ekstensore**

M66.3 **Ruptura spontane e tendineve fleksore**

M66.4 **Ruptura spontane e tendineve të tjerë**

M66.5 **Ruptura spontane e tendineve, e paspecifikuar**

Rupturë në nyjën muskulotendinoze, jotraumatike

M67 **Çrregullime të tjera të sinoviumit e tendinit**

Përjashton: fibromatozën palmare [Dupuytren] (M72.0)

tendinitin NOS (M77.9)

ksantomatozën e lokalizuar në tendine (E78.2)

M67.0 **Tendini i Akilit i shkurtër (i fituar)**

M67.1 **Kontrakturë tjetër e tendineve**

Përjashton: me kontrakturë të artikulacionit (M24.5)

M67.2 **Hipertrofia sinoviale e paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: sinovitin vilonodular (i pigmentuar) (M12.2)

M67.3 **Sinoviti tranzitor**

Sinoviti toksik

Përjashton: reumatizmin palindromik (M12.3)

M67.4 **Ganglioni**

Ganglioni i artikulacionit ose tendinit (millit)

Përjashton: cistin e:

- bursës (M71.2-M71.3)
- sinoviumit (M71.2-M71.3)

ganglionin në frambeiazë (A66.6)

M67.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të sinoviumit dhe tendinit**

M67.9 **Çrregullime i sinoviumit dhe tendinit, i paspecifikuar**

M68* **Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

M68,0* **Sinoviti dhe tenosinoviti në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund**

Sinoviti ose tenosinoviti në:

- gonorre (A54.4†)
- sifilis (A52.7†)
- tuberkuloz (A18.0†)

M68.8* **Çrregullime të tjera të sinoviumit dhe tendinit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Çrregullime të tjera të indeve të buta (M70–M79)

M70 **Çrregullime të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshin: çrregullimet e indit të butë me origjinë profesionale

Përjashton: bursitin (e):

- NOS (M71.9)
- shpatullës (M75.5)

ulçerën dekubitale dhe zonën e presionit (L89.-)

entezopatitë (M76-M77)

M70.0 **Sinoviti kronik krepitant i dorës dhe kyçit**

M70.1 **Bursiti i dorës**

M70.2 **Bursiti i olekranit**

M70.3 **Bursit tjetër i bërrylit**

M70.4 **Bursiti prepatelar**

M70.5 **Bursiti tjetër i gjurit**

M70.6 **Bursiti trokanterik**

Tendiniti trokanterik

M70.7 **Bursiti tjetër i koksit**

Bursiti ishiatik

M70.8 **Çrregullime të tjera të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni**

M70.9 **Çrregullime të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni, të paspecifikuara**

M71 Bursopati të tjera

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: bunionin (M20.1)

bursitin e shkaktuar nga përdorimi, mbipërdorimi dhe shtypja (M70.-)

entezopatitë (M76-M77)

M71.0 **Absces i bursës**

M71.1 **Bursit tjetër infektiv**

M71.2 **Cist sinovial i hapësirës popliteale [Baker]**

Përjashton: me rupturë (M66.0)

M71.3 **Ciste të tjera bursale**

Cist sinovial NOS

Përjashton: cistin sinovial me rupturë (M66.1)

M71.4 **Depozitimi i kalçiumit në bursë**

Përjashton: të shpatullës (M75.3)

M71.5 **Bursiti tjetër i paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: bursitin (e):

- NOS (M71.9)
- shpatullës (M75.5)
- kolateral të tibias [Pellegrini-Stieda] (M76.4)

M71.8 **Bursopati të tjera të specifikuara**

M71.9 **Bursopati, e paspecifikuar**

Bursiti NOS

M72 **Çrregullimet fibroblastike**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: fibromatozën retroperitoneale (D48.3)

M72.0 **Fibromatoza fasciale palmare [Dupuytren]**

M72.1 **Gungat fibroze**

M72.2 **Fibromatoza fasciale plantare**

Fasciiti plantar

M72.3 **Fasciiti nodular**

M72.4 **Fibroma pseudosarkomatoze**

Fasciti nodular

M72.6 **Fasciiti nekrotizues**

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

M72.8 **Çrregullime fibroblastike të tjera**

Absces i fasciave

Përjashton: fasciitin:

- difuz (eozinofilik) (M35.4)
- nekrotizues (M72.6)
- nodular (M72.4)
- perirenal:
  - NOS (N13.5)
  - me infeksion (N13.6)
- plantar (M72.2)

M72.9 **Çrregullim fibroblastik, i paspecifikuar**

Fasciiti NOS

Fibromatoza NOS

M73* **Çrregullime të indeve të buta në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M73.0* **Bursiti gonokoksik (A54.4†)**

M73.1* **Bursiti sifilitik (A52.7†)**

M73.8* **Çrregullime të tjera të indeve të buta në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

M75 Dëmtimet e supit

Përjashton: sindromën shpatull-dorë (M89.0)

M75.0 **Kapsuliti adeziv i supit**

Shpatulla e ngrirë

Periartriti i shpatullës

M75.1 **Sindroma i manshetës rrotatore**

Sindroma e manshetës rotatore ose supraspinatusit me fryrje ose rupturë (e plotë) (jo e plotë), e paspecifikuar si traumatike

Sindroma e muskulit supraspinatus

M75.2 **Tendiniti bicipital**

M75.3 **Tendiniti kalçifikues i supit**

Bursa e kalçifikuar e shpatullës

M75.4 **Sindromi i pengimit të supit**

M75.5 **Bursiti i supit**

M75.8 **Dëmtimet e tjera të supit**

M75.9 **Dëmtimi supit, i paspecifikuar**

M76 Entezopatitë e anësisë së poshtëme, përjashtuar këmbën

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Shënim: Termat specifikë si bursit, kapsulit dhe tendinit përdoren në mënyrë rutinë për disa çrregullime të lidhjeve periferike ligamentare dhe muskulare; shumica e këtyre gjendjeve janë prezantuar së bashku si entezopati, që është edhe termi i përgjithshëm për dëmtimet në këto vende.

Përjashton: bursitin e shkaktuar nga përdorimi, mbipërdorimi dhe shtypja (M70.-)

M76.0 **Tendiniti gluteal**

M76.1 **Tendiniti i psoas**

M76.2 **Mamuzja e kreshtës iliake**

M76.3 **Sindromi i bandës iliotibiale**

M76.4 **Bursiti kolateral tibial [Pellegrini-Stieda]**

M76.5 **Tendiniti patelar**

M76.6 **Tendiniti i Akilit**

Bursiti i tendinit të Akilit

M76.7 **Tendiniti peroneal**

M76.8 **Entezopati të tjera të anësisë së poshtëme, përjashtuar këmbën**

Sindroma anteriore tibiale

Tendiniti posterior tibial

M76.9 **Enthesopati e anësisë së poshtëme, përjashtuar këmbën, e paspecifikuar**

M77 Entezopati të tjera

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: bursitin:

- NOS (M71.9)
- e shkaktuar nga përdorimi, mbipërdorimi dhe shtypja (M70.-)

osteofitet (M25.7)

entezopatinë spinale (M46.0)

M77.0 **Epikondiliti medial**

M77.1 **Epikondiliti lateral**

Bërryli i tenistit

M77.2 **Periartiti i kyçit të dorës**

M77.3 **Spuri kalkaneal**

M77.4 **Metatarsalgjia**

Përjashton: metatarsalgjinë e Morton (G57.6)

M77.5 **Entezopati të tjera të këmbës**

M77.8 **Entezopati të tjera të paklasifikuara tjetërkund**

M77.9 **Entezopati, e paspecifikuar**

Dalje kockore NOS

Kapsuliti NOS

Periartriti NOS

Tendiniti NOS

M79 Çrregullime të tjera të indeve të buta të paklasifikuara tjetërkund

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: dhimbjet e indit të butë, psikogjene (F45.4)

M79.0 **Reumatizmi i paspecifikuar**

Përjashton: fibromialgjinë (M79.7)

reumatizmin palindromik (M12.3)

M79.1 **Mialgjia**

Përjashton: miozitin (M60.-)

M79.2 **Neurit dhe neuralgji, të paspecifikuar**

Përjashton: mononeruropatitë (G56-G58)

radikulitin:

- NOS
- brakial NOS (M54.1)
- lumbosakral NOS

shiatik (M54.3-M54.4)

M79.3 **Panikulit, i paspecifikuar**

Përjashton: panikulitin:

- në lupus (L93.2)
- e qafës dhe shpinës (M54.0)
- me relapse [Weber-Christian] (M35.6)

M79.4 **Hipertrofia e dhjamit infrapatelar**

M79.5 **Trupi i huaj rezidual në indet e buta**

Përjashton: granulomën e trupit të huaj në:

- lëkurë dhe indin e nënlëkurës (L92.3)
- indin e butë (M60.2)

M79.6 **Dhimbje në gjymtyrë**

M79.7 **Fibromialgjia**

Fibromioziti

Fibroziti

Miofibroziti

M79.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të indeve të buta**

M79.9 **Çrregullim i indeve të buta, i paspecifikuar**

Osteopatitë dhe kondropatitë (M80–M94)

Çrregullimet e densitetit dhe strukturës kockore (M80–M85)

M80 **Osteoporoza me frakturë patologjike**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshin: shembjen dhe përkuljen osteoporotike të vertebrës

Përjashton: vertebrën e shembur NOS (M48.5)
frakturën patologjike NOS (M84.4)
përkuljen e vertebrës NOS (M48.5)

M80.0 **Osteoporoza me frakturë patologjike e postmenopauzës**

M80.1 **Osteoporoza me frakturë patologjike e postovarektomisë**

M80.2 **Osteoporoza me frakturë patologjike e mospërdorimit**

M80.3 **Osteoporoza me frakturë patologjike e keqabsorbimit postkirurgjikal**

M80.4 **Osteoporoza me frakturë patologjike nga barnat**

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Chapter XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M80.5 **Osteoporoza idiopatike me frakture patologjike**

M80.8 **Osteoporozë tjetër me frakturë patologjike**

M80.9 **Osteoporozë me frakturë patologjike, e paspecifikuar**

M81 Osteoporoza pa frakture patologjike

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: osteoporozën me frakturë patologjike (M80.-)

M81.0 **Osteoporoza e postmenopauzës**

M81.1 **Osteoporoza e postovarektomisë**

M81.2 **Osteoporoza e keqpërdorimit**

Përjashton: atrofinë e Sudeck (M89.0)

M81.3 **Osteoporoza e keqabsorbimit postkirurgjikal**

M81.4 **Osteoporoza nga barnat**

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Chapter XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M81.5 **Osteoporoza idiopatike**

M81.6 **Osteoporoza e lokalizuar [Lequesne]**

Përjashton: atrofinë e Sudeck (M89.0)

M81.8 **Osteoporoza të tjera**

Osteoporoza senile

M81.9 **Osteoporozë, e paspecifikuar**

M82* **Osteoporoza në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M82.0* **Osteoporoza në mielomën multiple**

M82.1* **Osteoporoza në çrregullime endokrine**

M82.8* **Osteoporoza në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

M83 **Osteomalacia adulte**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: osteomalacinë:

- infantile dhe juvenile (E55.0)
- rezistente ndaj vitaminës D (E83.3)

osteodistrofinë renale (N25.0)

rakitizmin (aktiv) (E55.0)

- sekela (E64.3)
- rezistent ndaj vitaminës D (E83.3)

M83.0 **Osteomalacia puerperale**

M83.1 **Osteomalacia senile**

M83.2 **Osteomalacia adulte nga malabsorbimi**

Osteomalacia nga malabsorbimi pas procedurave kirurgjikale tek i rrituri

M83.3 **Osteomalacia adulte nga malnutricioni**

M83.4 **Sëmundja kockore e aluminit**

M83.5 **Osteomalaci të tjera adulte nga ilaçet**

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Chapter XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M83.8 **Osteomalaci të tjera adulte**

M83.9 **Osteomalaci adulte, e paspecifikuar**

M84 **Çrregullimet e vazhdimësisë kockore**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M84.0 **Keqbashkimi i frakturës**

M84.1 **Mosbashkimi i frakturës [pseudoartroza]**

Përjashton: pseudoartrozën pas fuzionimit ose artrodezës (M96.0)

M84.2 **Konsolidimi i vonuar**

M84.3 **Fraktura e stresit, e paklasifikuar tjetërkund**

Fraktura e stresit NOS

Përjashton: frakturën e stresit të vertebrës (M48.4)

M84.4 Fraktura patologjike, e paklasifikuar tjetërkund

Fraktura patologjike NOS

Përjashton: kolapsin e vertebrës NEC (M48.5)

frakturën patologjike në osteoporozë (M80.-)

M84.8 Çrregullime të tjera të vazhdimësisë kockore

M84.9 Çrregullimet e vazhdimësisë kockore, të paspecifikuara

M85 Çrregullime të tjera të densitetit dhe strukturës kockore

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: osteogjenezën imperfekte (Q78.0)

osteopetrozën (Q78.2)

osteopoikilozën (Q78.8)

displazinë fibrotike poliostotike (Q78.1)

M85.0 Displazia fibroze monostotike

Përjashton: displazinë fibroze të nofullës (K10.8)

M85.1 Fluoroza skeletike

M85.2 Hiperostoza e kafkës

M85.3 Osteiti kondensans

M85.4 Cisti kockor solitar (i vetëm)

Përjashton: cistin solitar të nofullës (K09.1-K09.2)

M85.5 Cisti kockor aneurizmal

Përjashton: cistin aneurizmal të nofullës (K09.2)

M85.6 Cisti tjetër kockor

Përjashton: cistin e nofullës NEC (K09.1-K09.2)

osteitin fibroz cistik të gjeneralizuar [sëmundja von Recklinghausen e kockës] (E21.0)

M85.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të densitetit dhe strukturës kockore

Hiperostozë e kockave, përveç kafkës

Osteosklerozë, e fituar

Përjashton: Hiperostozën difuze idiopatike të skeletit [HDIS] (M48.1)

Osteosklerozën:

- Kongjenitale (Q77.4)
- Mielofibrozën (D75.8)

M85.9 **Çrregullime i densitetit dhe strukturës kockore, i paspecifikuar**

Osteopatitë e tjera
(M86–M90)

Përjashton: osteopatitë pasprocedurale (M96.-)

M86 Osteomieliti

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: osteomielitin (e):
- shkaktuar nga salmonela (A01-A02)
- nofullës (K10.2)
- vertebrës (M46.2)

M86.0 **Osteomieliti akut hematogjen**

M86.1 **Osteomieliti tjetër akut**

M86.2 **Osteomieliti subakut**

M86.3 **Osteomieliti kronik multifokal**

M86.4 **Osteomieliti kronik me sinuse drenuese**

M86.5 **Osteomieliti tjetër kronik hematogjen**

M86.6 **Osteomieliti tjetër kronik**

M86.8 **Osteomieliti tjetër**

Absesi Brodie

M86.9 **Osteomielit, i paspecifikuar**

Infeksion i kockave NOS

Periostiti pa venie në dukje të osteomielitit

M87 Osteonekroza

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshin: nekrozën jovaskulare të kockës

Përjashton: osteokondropatitë (M91-M93)

osteonekrozën e nofullës (nga barnat) (nga rrezatimi) (K10.2)

M87.0 **Nekroza aseptike idiopatike e kockës**

M87.1 **Osteonekroza nga barnat**

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M87.2 **Osteonekroza nga trauma e mëparshme**

M87.3 **Osteonekroza tjetër sekondare**

M87.8 **Osteonekrozë tjetër**

M87.9 **Osteonekrozë, e paspecifikuar**

M88 Sëmundja Paget e kockës [osteiti deformans]

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M88.0 **Sëmundja Paget e kafkës**

M88.8 **Sëmundja Paget e kockave të tjera**

M88.9 **Sëmundja Paget e kockës, e paspecifikuar**

M89 Çrregullime të tjera të kockës

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M89.0 **Algoneurodistrofia**

Sindroma shpatull-dorë

Atrofia e Sudeck

Distrofia e refleksit simpatik

M89.1 **Arresti epifizal**

M89.2 **Çrregullime të tjera të kockës në rritje dhe zhvillim**

M89.3 **Hipertrofia e kockës**

M89.4 **Osteoartropatia tjetër hipertrofike e kockës**

Sëmundja e Marie-Bamberger

Pakidermoperiostoza

M89.5 **Osteoliza**

M89.6 **Osteopatia pas poliomielitit**

Përdor kod shtesë (B91), nëse dëshiron, për identifikimin e poliomielitit të mëparshëm.

Përjashton: sindromën post-polio (G14)

M89.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të kockës**

Hiperostoza kortikale infantile

Osifikimi subperiostal post-traumatik

M89.9 **Çrregullim i kockës, i paspecifikuar**

M90* **Osteopatitë në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M90.0* **Tuberkulozi i kockës (A18.0†)**

Përjashton: tuberkulozin e shtyllës kurrizore (M49.0*)

M90.1* **Periostiti në sëmundje të tjera infektive, të klasifikuara tjetërkund**

Periostiti sifilitik dytësor (A51.4†)

M90.2* **Osteopatia në sëmundje të tjera infektive, të klasifikuara tjetërkund**

Osteomieliti nga:

- ekinokoku (B67.2†)
- gonokoku (A54.4†)
- salmonela (A02.2†)

Osteopatia ose osteokondropatia sifilitike (A50.5†, A52.7†)

M90.3* **Osteonekroza në sëmundjen e zhytësve (T70.3†)**

M90.4* **Osteonekroza në hemoglobinopati (D50-D64†)**

M90.5* **Osteonekroza në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

M90.6* **Osteiti deformans në neoplazi (C00-D48†)**

Osteiti deformans në neoplazinë malinje të kockës (C40-C41†)

M90.7* **Frakturat e kockave në neoplazi (C00-D48†)**

Përjashton: kolapsin e vertebrës në sëmundjet neoplazike (M49.5*)

M90.8* **Osteopatia në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Osteopatia në osteodistrofinë renale (N25.0†)

Kondropatitë

(M91–M94)

Përjashton: kondropatitë postprocedurale (M96.-)

M91 **Osteokondroza juvenile (rinore) e koksit dhe pelvisit**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: rrëshqitjen e epifizës së sipërme femorale (jotraumatike) (M93.0)

M91.0 **Osteokondroza juvenile e pelvisit**

Osteokondroza (juvenile) e:

- acetabulumit

- krestës iliake [Buchanan]
- sinkondrozës iskiopubike [van Neck]
- simfizës pubike [Pierson]

M91.1 **Osteokondroza juvenile e kokës së femurit [Legg-Calv-Perthes]**

M91.2 **Koksa plana**

Deformim i këllkut shkaktuar nga osteokondroza e mëparshme juvenile

M91.3 **Pseudokoksalgjia**

M91.8 **Osteokondroza juvenile të tjera të koksit dhe pelvisit**

Osteokondroza juvenile pas riparimit të zhvendosjes kongjenitale të këllkut

M91.9 **Osteokondroza juvenile e koksit dhe pelvisit, e paspecifikuar**

M92 Osteokondroza të tjera juvenile

M92.0 **Osteokondroza juvenile e humerusit**

Osteokondroza (juvenile) e:

- kapitulumit të humerusit [Panner]
- kokës së humerusit [Haas]

M92.1 **Osteokondroza juvenile e radiusit dhe e ulnës**

Osteokondroza (juvenile) e:

- ulnës së poshtme [Burns]
- kokës së radiusit [Brailsford]

M92.2 **Osteokondroza juvenile e dorës**

Osteokondroza (juvenile) e:

- kockës karpale lunate [Kienböck]
- kokave të metakarpeve [Mauclaire]

M92.3 **Osteokondroza juvenile të tjera të anësive të sipërme**

M92.4 **Osteokondroza juvenile e patelës**

Osteokondroza (juvenile) e:

- qendrës parësore të patelës [Köhler]
- qendrës dytësore të patelës [Sinding-Larsen]

M92.5 **Osteokondroza juvenile e tibies dhe fibulës**

Osteokondroza (juvenile) e:

- tibias proksimale [Blount]
- tuberkulumit tibial [Osgood-Schlatter]

Tibia vara

M92.6 **Osteokondroza juvenile e tarseve**

Osteokondroza (juvenile) e:

- kalkaneusit [Sever]
- kockës tibiale eksterne [Haglund]
- talusit [Diaz]
- tarsale navikulare [Köhler]

M92.7 Osteokondroza juvenile e metatarseve

Osteokondroza (juvenile) e:

- metatarsit të pestë [Iselin]
- metatarsit të dytë [Freiberg]

M92.8 Osteokondroza të tjera juvenile të specifikuara

Apofiziti kalkaneal

M92.9 Osteokondroza të tjera juvenile, të paspecifikuara

Apofiziti
Epifiziti
Osteokondriti
Osteokondroza

	specifikuar si juvenil/e,
	me vend-ndodhje të paspecifikuar

M93 Osteokondropati të tjera

Përjashton: osteokondrozën e shtyllës kurrizore (M42.-)

M93.0 Epifizioliza e sipërme femorale (jotraumatike)

M93.1 Sëmundja Kienböck në adultë

Osteokondroza adulte e kockës karpale lunate

M93.2 Osteokondriti dissekant

M93.8 Osteokondropati të tjera të specifikuara

M93.9 Osteokondropati, të paspecifikuara

Apofiziti
Epifiziti
Osteokondriti
Osteokondroza

	i/e paspecifikuar si juvenil/e apo e të rriturit,
	me vend-ndodhje të paspecifikuar

M94 Çrregullime të tjera të kartilagos

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M94.0 Sindromi i junksionit kondrokostal [Tietze]

Kostokondrit

M94.1 Polikondriti rikthyes

M94.2 **Kondromalacia**

Përjashton: kondromalacinë e patelës (M22.4)

M94.3 **Kondroliza**

M94.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të kartilagos**

M94.9 **Çrregullimi kartilagos, i paspecifikuar**

Çrregullime të tjera të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor
(M95–M99)

M95 Deformime të fituara të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor

Përjashton: e fituar:

- mungesën e gjymtyrëve dhe organeve (Z89-Z90)
- deformimet e gjymtyrëve (M20-M21)

keqformimet kongjenitale dhe deformimet e sistemit muskuloskeletik (Q65-Q79)

dorsopatitë deformuese (M40-M43)

anomalitë dentofaciale [përfshirë malokluzionin] (K07.-)

çrregullimet muskoloskeletike postproçedurale (M96.-)

M95.0 **Deformimi i fituar i hundës**

Përjashton: deviacionin e septumit nazal (J34.2)

M95.1 **Veshi i lulelakrës**

Përjashton: deformimet e tjera, të fituara, të veshit (H61.1)

M95.2 **Deformim tjetër i fituar i kokës**

M95.3 **Deformimi i fituar i qafës**

M95.4 **Deformimi i fituar i gjoksit dhe brinjës**

M95.5 **Deformimi i fituar i baçinit (pelvisit)**

Përjashton: kujdesin amëtar për disproporcion të njohur ose të fituar (O33.-)

M95.8 **Deformimi i fituar i specifikuar i sistemit muskuloskeletik**

M95.9 **Deformimi i fituar i sistemit muskuloskeletik, i paspecifikuar**

M96 Çrregullime muskuloskeletike postproçedurale të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: artropatinë pas bypass-it intestinal (M02.0)
çregullime të shoqëruara me osteoporozë (M80-M81)
praninë e implanteve funksionalë dhe pajisjeve të tjera (Z95-Z97)

M96.0 Pseudoartroza pas fuzionit ose artrodezës

M96.1 Sindromi i postlaminektomisë i paklasifikuar tjetërkund

M96.2 Kifoza pas rrezatimit

M96.3 Kifoza postlaminektomike

M96.4 Lordoza postkirurgjikale

M96.5 Skolioza pas rrezatimit

M96.6 Fraktura e kockës pas futjes së implanteve ortopedike, protezës së artikulacionit, ose pjatës kockore

Përjashton: komplikacionet e pajisjeve ortopedike, implanteve ose grafteve (T84.-)

M96.8 Çrregullime të tjera muskuloskeletike postproçedurale

Humbje e stabilitetit të artikulacionit pas heqjes së protezës artikulare

M96.9 Çrregullim muskuloskeletik postproçedurale, i paspecifikuar

M99 Lezione biomekanike të paklasifikuara tjetërkund

Shënim: Kjo kategori nuk duhet përdorur nëse gjendjet mund të klasifikohet diku tjetër.

Nënklasifikimi suplementar në vazhdim, që tregon vendin e dëmtimit, ofrohet për përdorim, nëse dëshirohet, së bashku me nënkategoritë e duhura në M99.-; shih gjithashtu shënimin në fillim të kapitullit.

0 **Rajoni i kokës**
oksipitocervikal

1 **Rajoni cervikal**
Cervikotorakal

2 **Rajoni torakal**
torakolumbar

3 **Rajoni lumbar**
lumbosakral

4	**Rajoni sakral**
	sakrokoksigeal
	sakroiliak
5	**Rajoni pelvik**
	këllqet
	pubis
6	**Ekstremitetet e poshtëme**
7	**Ekstremitetet e sipërme**
	akromioklavikular
	sternoklavikular
8	**Kafazi i krahërorit**
	kostokondral
	kostovertebral
	sternokondral
9	**Abdomeni dhe të tjerat**

M99.0	Disfunksion segmental dhe somatik
M99.1	Subluksim kompleks (vertebral)
M99.2	Stenoza nga subluksimi i kanalit neural
M99.3	Stenoza nga kocka e kanalit neural
M99.4	Stenoza nga indi lidhor i kanalit neural
M99.5	Stenoza nga disku intervertebral i kanalit neural
M99.6	Stenoza nga kocka dhe subluksimi i foramina intervertebrale
M99.7	Stenoza nga indi lidhor dhe disku i foramina intervertebrale
M99.8	Lezione biomekanike të tjera
M99.9	Lezion biomekanik, i paspecifikuar

KAPITULLI XIV

Sëmundjet e sistemit uro-gjenital (N00–N99)

Përjashton: disa gjendje që e kanë fillesën në periudhën perinatale (P00-P96)
disa sëmundje infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës puerperale (O00-O99)
keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00-E90)
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja, dhe gjetje klinike dhe laboratorike anormale, të paklasifikuara diku tjetër (R00-R99)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

N00-N08	Sëmundjet glomerulare
N10-N16	Sëmundjet renale tubulo-intersticiale
N17-N19	Insufiçienca renale
N20-N23	Urolitiaza
N25-N29	Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit
N30-N39	Sëmundjet e tjera të sistemit urinar
N40-N51	Sëmundjet e organeve gjenitale mashkullore
N60-N64	Çrregullimet e gjoksit
N70-N77	Sëmundjet inflamatore të organeve pelvike femërore
N80-N98	Çrregullime jo-inflamatore të traktit gjenital femëror
N99	Çrregullime të tjera të sistemit gjenito-urinar

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si më poshtë:

N08*	Çrregullimet glomerulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N16*	Çrregullime renale tubulointersticiale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N22*	Kalkuloza e traktit urinar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N29*	Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N33*	Çrregullime të vezikës urinare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N37*	Çrregullime të uretrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N51*	Çrregullime të organeve gjenitale mashkullore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N74*	Çrregullime inflamatore pelvike tek femrat, në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N77*	Ulçeracioni dhe inflamacioni vulvovaginal në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet glomerulare
(N00–N08)

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, per të identifikuar insufiçiencën renale shoqëruese (N18.-).

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të identifikuar shkaqet e jashtme (Kapitulli XX) ose praninë e insuficiencës renale, akute (N17.-) ose të papërcaktuar (N19).

Përjashton: sëmundjen hipertensive renale (I12.-)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim klasifikojnë ndryshimet morfologjike dhe përdoren për kategoritë N00-N07. Nën-ndarjet .0-.8 zakonisht nuk duhen përdorur, përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike (p.sh. biopsi renale ose autopsi). Kategoritë me tre karaktere ju referohen sindromave klinike.

.0 Çrregullime glomerulare të vogla
Dëmtime me ndryshime minimale

.1 Çrregullime glomerulare fokale dhe segmentare
Fokale dhe segmentare:
- hialinoza
- skleroza

Glomerulonefriti fokal

.2 Glomerulonefrit membranoz difuz

.3 Glomerulonefrit mezangial proliferativ difuz

.4 Glomerulonefrit endokapilar proliferativ difuz

.5 Glomerulonefrit mezangiokapilar difuz
Glomerulonefriti membranoproliferativ, tipi 1 dhe 3, ose NOS

.6 Sëmundja me depozitime dense
Glomerulonefriti membranoproliferativ, tipi 2

.7 Glomerulonefrit rritës (kreshent) difuz
Glomerulonefriti ekstrakapilar

.8 Të tjera
Glomerulonefriti proliferativ NOS

.9 I paspecifikuar

N00 Sindromi nefritik akut

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: akut/e:
- sëmundjen glomerulare
- glomerulonefritin
- nefritin
- sëmundjen renale NOS

Përjashton: nefritin tubulo-intersticial infektiv akut (N10)
sindromin nefritik NOS (N05.-)

N01 Sindromi nefritik me përparim të shpejtë

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: me progresion të shpejtë:
- sëmundjen glomerulare
- glomerulonefritin
- nefritin

Përjashton: sindromin nefritik NOS (N05.-)

N02 Hematuria rekurrente persistente

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: hematurinë:
- beninje (familjare)(të fëmijërisë)
- me dëmtime morfologjike të specifikuara në .0-.8 para N00.-

Përjashton: haematurinë NOS (R31)

N03 Sindromi nefritik kronik

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: kronik/e:

- sëmundjen glomerulare
- glomerulonefritin
- nefritin
- sëmundjen renale NOS

Përjashton: nefritin kronik tubulo-intersticial (N11.-)

glomerulonefritin difuz sklerotizues (N18.-)

sindromin nefritik NOS (N05.-)

N04 Sindromi nefrotik

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: sindromin nefrotik kongjenital

nefrozën lipoide

N05 Sindromi nefritik, i paspecifikuar

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: sëmundjen glomerulare | NOS

glomerulonefritin | NOS

nefritin

nefropatinë NOS dhe sëmundjen renale NOS me dëmtime morfologjike të specifikuara në .0-.8 para N00.-2

Përjashton: nefropatinë NOS pa dëmtime morfologjike të specifikuara (N28.9)

sëmundjen renale NOS pa dëmtime morfologjike të specifikuara (N28.9)

nefritin tubulo-intersticial NOS (N12)

N06 Proteinuria e izoluar me lezione morfologjke specifike

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: proteinurinë (e izoluar)(ortostatike)(persistente) me dëmtime morfologjike, specifikuar në .0-.8 para N00.-

Përjashton: proteinurinë:

- NOS (R80)
- Bence Jones (R80)
- gestationale (O12.1)

- e izoluar NOS (R80)
- ortostatike NOS (N39.2)
- persistente NOS (N39.1)

N07 **Nefropatia hereditare e paklasifikuar tjetërkund**

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përjashton: sindromën e Alport (Q87.8)
nefropatinë amiloide të trashëguar (E85.0)
sindromën e thonjve-patelave (Q87.2)
amiloidozën jo-neuropatike heredofamiljare (E85.0)

N08* **Çrregullimet glomerulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Përfshin: nefropatinë në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Përjashton: çrregullimet renale tubulo-intersticiale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund (N16.-*)

N08.0* **Çrregullimet glomerulare në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Çrregullimet glomerulare në:

- malarien nga *Plasmodium malariae* (B52.0†)
- shytat (B26.8†)
- shistozomiazë [bilharciazë] (B65.-†)
- septicemi (A40-A41†)
- strongiloidiazë (B78.-†)
- sifiliz (A52.7†)

N08.1* **Çrregullimet glomerulare në neoplazma**

Çrregullimet glomerulare në:

- mielomën multiple (C90.0†)
- makroglobulineminë e Waldenström (C88.0†)

N08.2* **Çrregullimet glomerulare në sëmundje të gjakut dhe mekanizma imunitare**

Çrregullimet glomerulare në:

- krioglobulinemi (D89.1†)
- koagulimin intravaskular të diseminuar [sindroma e defibrinimit] (D65†)
- sindromën haemolitike-uremike (D59.3†)
- purpurën e Henoch(-Schönlein) (D69.0†)
- çrregullimet në drepanocitozë (D57.-†)

N08.3* **Çrregullimet glomerulare në diabet melitus (E10-E14 me karakter të katërt të përbashkët .2†)**

N08.4* **Çrregullimet glomerulare në sëmundje endokrine, nutricionale, dhe metabolike**

Çrregullimet glomerulare në:

- amiloidozë (E85.-†)
- sëmundjen e Fabry(-Anderson) (E75.2†)
- defiçiencën e lecithin kolesterol acetiltransferazës (E78.6†)

N08.5* **Çrregullimet glomerulare në çrregullimet e indit lidhor sistemik**

Çrregullimet glomerulare në:

- sindromën e Goodpasture (M31.0†)
- poliangitin mikroskopik (M31.7†)
- lupusin eritematoz sistemik (M32.1†)
- purpurën trombocitopenike trombotike (M31.1†)
- granulomatozën e Wegener (M31.3†)

N08.8* **Çrregullimet glomerulare në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Çrregullimet glomerulare në endokarditin bakterial subakut (I33.0†)

Sëmundjet renale tubulo-intersticiale (N10–N16)

Përfshin: pielonefritin

Përdorni kod shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar sëmundjen shoqëruese kronike të veshkave (N18.-).

Përjashton: pielonefritin cistik (N28.8)

N10 **Nefriti akut tubulo-intersticial**

Akut:

- nefriti intersticial infektiv
- pieliti
- pielonefriti

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N11 **Nefriti kronik tubulo-intersticial**

Përfshin: kronik:

- nefritin intersticial infektiv
- pielitin
- pielonefritin

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N11.0 Pielonefriti kronik jo-obstruktiv nga refluksi

Pielonefriti (kronik) shoqëruar me refluks (vezikouretral)

Përjashton: refluksin vezikouretral NOS (N13.7)

N11.1 Pielonefriti kronik obstruktiv

Pielonefriti (kronik) shoqëruar me:

• anomali	të	junksionit pelviureterik
• përdredhje		junksionit pieloureterik
• obstruksion		ureterit
• strikturë		

Përjashton: pielonefritin kalkuloz (N20.9)
uropatinë obstruktive (N13.-)

N11.8 Nefriti kronik tubulo-intersticial tjetër

Pielonefriti kronik jo-obstruktiv NOS

N11.9 Nefrit kronik tubulo-intersticial, i paspecifikuar

Kronik:

- nefriti intersticial NOS
- pieliti NOS
- pielonefriti NOS

N12 Nefriti tubulo-intersticial as akut as kronik

Përfshin: nefritin intersticial NOS
pielitin NOS
pielonefritin NOS

Përjashton: pielonefritin kalkuloz (N20.9)

N13 Uropatia e refluksit dhe obstruksionit

Përjashton: gurët në veshka dhe ureter pa hidronefrozë (N20.-)
defektet obstruktive kongjenitale të pelvisit renal dhe ureterit (Q62.0-Q62.3)
pielonefritin obstruktiv (N11.1)

N13.0 **Hidronefroza me obstruksion të junksionit uretero-pelvik**

Përjashton: me infeksion (N13.6)

N13.1 **Hidronefroza me strikturë ureteri e paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: me infeksion (N13.6)

N13.2 **Hidronefroza me kalkul bllokues renal dhe ureteral**

Përjashton: me infeksion (N13.6)

N13.3 **Hidronefroza tjetër e paspecifikuar**

Përjashton: me infeksion (N13.6)

N13.4 **Hidroureteri**

Përjashton: me infeksion (N13.6)

N13.5 **Striktura dhe përkulja e ureterit pa hidronefrozë**

Përjashton: me infeksion (N13.6)

N13.6 **Pionefroza**

Gjendje në N13.0-N13.5 me infeksion

Uropati obstruktive me infeksion

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N13.7 **Uropatia nga refluksi veziko-ureteral**

Refluks vezikouretral:

- NOS
- me cikatrice

Përjashton: pielonefritin e shoqëruar me refluks (N11.0)

N13.8 **Uropatia tjetër nga refluksi dhe obstruksioni**

N13.9 **Uropati nga refluksi dhe obstruksioni, e paspecifikuar**

Ngushtim i traktit urinar NOS

N14 Gjendje tubulare e tubulo-intersticiale nga barnat dhe metalet e rënda

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit toksik.

N14.0 **Nefropatia nga analgjezikët**

N14.1 **Nefropatia nga barna, medikamente e substanca të tjera**

N14.2 **Nefropatia nga barna, medikamente e substanca të tjera, të paspecifikuara**

N14.3 **Nefropatia nga metale të rënda**

N14.4 **Nefropatia toksike e paklasifikuar tjetërkund**

N15 Sëmundje të tjera renale tubulo-intersticiale

N15.0 Nefropatia ballkanike

Nefropatia ballkanike endemike

N15.1 Abscesi renal dhe perinefrik

N15.8 Sëmundje të tjera renale tubulo-intersticiale të specifikuara

N15.9 Sëmundje renale tubulo-intersticiale, e paspecifikuar

Infeksioni i veshkave NOS

Përjashton: infeksionin e traktit urinar NOS (N39.0)

N16* Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N16.0* Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundje infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime renale tubulo-intersticiale (nga)(në):

- brucelozë (A23.-†)
- difteri (A36.8†)
- infeksion nga salmonela (A02.2†)
- septicemi (A40-A41†)
- toksoplazmozë (B58.8†)

N16.1* Çrregullime renale tubulo-intersticiale në neoplazi

Çrregullime renale tubulointersticiale në:

- leuçemi (C91-C95†)
- limfomë (C81-C85†, C96.-†)
- mielomën multiple (C90.0†)

N16.2* Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundjet e gjakut dhe sistemit imunitar

Çrregullime renale tubulo-intersticiale në:

- krioglobulineminë mikse (D89.1†)
- sarkoidozën (D86.-†)

N16.3* Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundjet metabolike

Çrregullime renale tubulo-intersticiale në:

- cistinozë (E72.0†)
- sëmundjen me depozitim të glikogjenit (E74.0†)
- sëmundjen e Wilson (E83.0†)

N16.4* **Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundjet e indit lidhor**

Çrregullime renale tubulo-intersticiale në:

- sindromën e gojës së tharë [Sjögren] (M35.0†)
- lupusin eritematoz sistemik (M32.1†)

N16.5* **Çrregullime renale tubulo-intersticiale në flakjen e transplantit (T86.-†)**

N16.8* **Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Insufiçienca renale (N17–N19)

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit të jashtëm.

Përjashton: insufiçiencën renale kongjenitale (P96.0)

gjendje tubulo-intersticiale dhe tubulare të shkaktuara nga barnat dhe metalet e rënda (N14.-)

ureminë eksterne (R39.2)

sindromën hemolitike-uremike (D59.3)

sindromën hepatorenale (K76.7)

- pas lindjes (O90.4)

ureminë prerenale (R39.2)

insufiçiencën renale:

- si komplikim i abortit ose barrës ektopike ose molare (O00-O07, O08.4)
- gjatë dhe pas lindjes (O90.4)
- pas ndërhyrjes kirurgjikale (N99.0)

N17 Insufiçienca renale akute

Përfshin: çrregullimin renal akut

N17.0 **Insufiçienca renale akute me nekrozë tubulare**

Nekrozë tubulare:

- NOS
- akute
- renale

N17.1 **Insufiçienca renale akute me nekrozë kortikale akute**

Nekrozë kortikale:

- NOS
- akute
- renale

N17.2 Insufiçienca renale akute me nekrozë medulare

Nekrozë medulare [papilare]:

- NOS
- akute
- renale

N17.8 Insufiçienca renale akute tjetër

N17.9 Insufiçienca renale akute me nekrozë, e paspecifikuar

N18 Insuficienca renale kronike

Përfshin: insufiçiencën renale kronike

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të identifikuar sëmundjen kryesore.

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të identifikuar praninë e hipertensionit.

Përjashton: insufiçiencën renale kronike me hipertension (I12.0)

N18.1 Sëmundja renale kronike, faza 1

Dëmtim i veshkave me RFG (>= 90 mL/min)

N18.2 Sëmundja renale kronike, faza 2

Dëmtim i veshkave me RFG (60-89 mL/min)

N18.3 Sëmundja renale kronike, faza 3

Dëmtim i veshkave me RFG (30-59 mL/min)

N18.4 Sëmundja renale kronike, faza 4

Dëmtim i veshkave me RFG (15-29 mL/min)

N18.5 Sëmundja renale kronike, faza 5

Sëmundje terminale e veshkave:

- në dështimin e allografit
- NOS
- në dializë
- pa dializë ose transplant

Retiniti renal (H32.8*)

Uremik/e:

- apopleksi† (I68.8*)
- demencë† (F02.8*)
- neuropati† (G63.8*)
- paralizë† (G99.8*)

- perikardit† (I32.8*)

N18.9 **Insufiçienca renale kronike, e paspecifikuar**

Uremia kronike NOS

Çrregullimi renal kronik

Glomerulonefriti sklerozant difuz NOS

N19 **Insufiçienca renale, e paspecifikuar**

Përfshin: insufiçiencën renale NOS

ureminë NOS

Përjashton: insufiçiencën renale kronike me hipertension (I12.0)

ureminë e të porsalindurit (P96.0)

Urolitiaza
(N20–N23)

N20 **Kalkuloza e veshkave dhe ureterit**

Përfshin: pielonefritin me kalkul

Përjashton: me hidronefrozë (N13.2)

N20.0 **Kalkuloza e veshkës**

Nefrolitiazë NOS

Kalkul ose gur renal

Kalkuli si bri dreri

Gurë në veshka

N20.1 **Kalkuloza e ureterit**

Gurë në ureter

N20.2 **Kalkuloza e veshkës me kalkulozë të ureterit**

N20.9 **Kalkuloza urinare, e paspecifikuar**

N21 **Kalkuloza e traktit të poshtëm urinar**

Përfshin: me cistit dhe uretrit

N21.0 **Kalkuloza e fshikëzës së urinës (vezikës urinare)**

Kalkul në divertikulumin e fshikëzës së urinës

Gurë në fshikëzën e urinës

Përjashton: kalkulin si bri dreri (N20.0)

N21.1 **Kalkuloza e uretrës**

N21.8 **Kalkuloza e traktit të poshtëm urinar tjetër**

N21.9 **Kalkuloza e traktit të poshtëm urinar, e paspecifikuar**

N22* **Kalkuloza e traktit urinar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

N22.0* **Kalkuloza urinare në shistosomiazë [bilharziazë] (B65.-+)**

N22.8* **Kalkuloza e traktit urinar në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

N23 **Kolika renale e paspecifikuar**

Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit (N25–N29)

Përjashton: me urolitiazë (N20-N23)

N25 **Çrregullime nga funksioni i ulur renal tubular**

Përjashton: çrregullimet metabolike të klasifikuara në E70-E90

N25.0 **Osteodistrofia renale**

Osteodistrofia azotemike

Çrregullimet tubulare me humbje të fosfateve

Renal:

- rakitizmi
- trup i shkurtër

N25.1 **Diabeti insipid nefrogjen**

N25.8 **Çrregullime të tjera nga funksioni i ulur renal tubular**

Sindroma Lightwood-Albright

Acidoza tubulare renale NOS

Hiperparatiroidizëm dytësor me origjinë renale

N25.9 **Çrregullime nga funksioni i ulur renal tubular, të paspecifikuara**

N26 **Kontraktura e veshkës, e paspecifikuar**

Atrofi e veshkës (terminale)

Sklerozë renale NOS

Përjashton: kontrakturën e veshkës me hipertension (I12.-)

glomerulonefritin sklerotizues difuz (N18.-)

nefrosklerozën hipertensive (arteriolare) (arteriosklerotike) (I12.-)

veshkën e vogël me shkak të panjohur (N27.-)

N27 **Veshka e vogël me shkak të panjohur**

N27.0 **Veshka e vogël unilaterale**

N27.1 **Veshka e vogël bilaterale**

N27.9 **Veshka e vogël, e paspecifikuar**

N28 **Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: hidroureterin (N13.4)

sëmundjet e veshkave:

- akute NOS (N00.9)
- kronike NOS (N03.9)

përdredhjen dhe strikturën ureterike:

- me hidronefrozë (N13.1)
- pa hidronefrozë (N13.5)

N28.0 **Ishemia dhe infarkti i veshkës**

I arteries renale:

- embolizëm
- obstruksion
- okluzion
- trombozë

Infarkti renal

Përjashton: veshkën e Goldblatt (I70.1)

arterien renale (pjesa e jashtme):

- aterosklerozë (I70.1)
- stenozën kongjenitale (Q27.1)

N28.1 **Cisti i veshkës**

Cist (i shumëfishtë) (i vetmuar) i veshkës, i fituar

Përjashton: sëmundjen cistike të veshkës (kongjenitale) (Q61.-)

N28.8 **Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit të specifikuara**

Hipertrofi e veshkës
Megaloureter
Nefroptozë
Pielit
Pieloureterit — cistik
Ureterit
Ureterocelë

N28.9 **Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit, të paspecifikuara**

Nefropati NOS

Sëmundje renale NOS

Përjashton: nefropatinë NOS dhe sëmundjen renale NOS me dëmtime morfologjike, specifikuar në .0-.8 para N00.- (N05.-)

N29* Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N29.0* **Sifilisi i vonuar i veshkës (A52.7†)**

N29.1* **Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Çrregullime të veshkës dhe ureterit në:

- shistozomiazë [bilharziazë] (B65.-†)
- tuberkuloz (A18.1†)

N29.8* **Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Sëmundja e depozitimit të cistinës (E72.0†)

Sëmundjet e tjera të sistemit urinar (N30–N39)

Përjashton: infeksionin urinar (si komplikim i):

- abortit dhe barrës ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
- shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes (O23.-, O75.3, O86.2)

- me urolitiazë (N20-N23)

N30 **Cistiti**

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv (B95-B98) ose agjentit përgjegjës të jashtëm (Kapitulli XX).

Përjashton: prostatocistitin (N41.3)

N30.0 **Cistiti akut**

Përjashton: cistitin nga rrezatimi (N30.4)

trigonitin (N30.3)

N30.1 **Cistiti kronik intersticial**

N30.2 **Cistiti tjetër kronik**

N30.3 **Trigoniti**

Uretrotrigoniti

N30.4 **Cistiti nga rrezatimi**

N30.8 **Cistit tjetër**

Abses i fshikëzës së urinës

N30.9 **Cistit, i paspecifikuar**

N31 **Keqfunksion neuromuskular i vezikës urinare, i paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: nga dëmtimi i plotë i shtyllës kurrizore 'cord bladder' NOS (G95.8)

shkaktuar nga dëmtimi i palcës së shtyllës kurrizore (G95.8)

vezikën neurogjenike të shkaktuar nga sindroma e cauda equina (G83.4)

incontinencën e urinës:

- NOS (R32)
- e specifikuar (N39.3-N39.4)

N31.0 **Vezika e pafrenuar neuropatike, e paklasifikuar tjetërkund**

N31.1 **Vezika reflektore neuropatike, e paklasifikuar tjetërkund**

N31.2 **Vezika flakside neuropatike, e paklasifikuar tjetërkund**

Vezika neuropatike:

- atonike (motore)(sensore)
- autonome
- pa reflekse

N31.8 **Keqfunksion tjetër neuromuskular i vezikës**

N31.9 **Keqfunksion neuromuskular i vezikës, i paspecifikuar**

Keqfunksionim neurogjenik i vezikës NOS

N32 Çrregullime të tjera të vezikës

Përjashton: kalkulin në vezikë (N21.0)
cistocelën (N81.1)
hernien ose prolapsin e vezikës, tek femrat (N81.1)

N32.0 **Bllokimi i qafës së vezikës**

Stenoza e qafës së vezikës (e fituar)

N32.1 **Fistula veziko-intestinale**

Fistula vezikorektale

N32.2 **Fistula vezikale e paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: fistulën ndërmjet vezikës dhe traktit gjenital femëror (N82.0-N82.1)

N32.3 **Divertikuli i vezikës**

Divertikuliti i vezikës

Përjashton: kalkulin në divertikulin e vezikës (N21.0)

N32.4 **Ruptura jotraumatike e vezikës**

N32.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të vezikës**

Vezika:

- e kalçifikuar
- e kontraktuar
- hiper-reaktive

N32.9 **Çrregullim i vezikës, i paspecifikuar**

N33* Çrregullime të vezikës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N33.0* **Cistiti tuberkular (A18.1+)**

N33.8* **Çrregullime të vezikës në sëmundje të klasifikuaar tjetërkund**

Çrregullime të vezikës në shistosomiazë [bilharziazë] (B65.-†)

N34 Uretriti dhe sindromi uretral

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: sëmundjen e Reiter (M02.3)

uretritin në sëmundjet me predominim të mënyrës seksuale të transmetimit (A50-A64)

uretrotrigonitin (N30.3)

N34.0 Abscesi uretral

Absces (i):

- gjendrës së Cowper
- gjendrës së Littré
- periuretral
- uretrale (i gjendrës)

Përjashton: karunkulin uretral (N36.2)

N34.1 Uretriti jo specifik

Uretriti:

- jogonokoksik
- jovenerian

N34.2 Uretriti tjetër

Meatit, uretral

Ulçer e uretrës (meatusit)

Uretrit:

- NOS
- pas menopauzës

N34.3 Sindrom uretral, i paspecifikuar

N35 Striktura uretrale

Përjashton: strikturën uretrale pas procedurave kirurgjikale (N99.1)

N35.0 Striktura uretrale post-traumatike

Striktura e uretrës si sekelë e:

- lindjes së fëmijës
- plagëve

N35.1 Striktura uretrale postinfektive e paklasifikuar tjetërkund

N35.8 Striktura uretrale tjetër

N35.9 Strikturë uretrale, e paspecifikuar

Hapje e vogël e meatusit NOS

N36 Çrregullime të tjera të uretrës

N36.0 Fistula uretrale

Kalim uretral falls

Fistula:

- uretroperineale
- uretrorektale
- urinare NOS

Përjashton: fistulën:

- uretroskrotale (N50.8)
- uretrovaginale (N82.1)

N36.1 Divertikuli uretral

N36.2 Karunkula uretrale

N36.3 Prolapsi i mukozës uretrale

Prolaps i uretrës

Uretrocela, tek mashkulli

Përjashton: uretrocelën:

- e lindur (Q64.7)
- tek femra (N81.0)

N36.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të uretrës

N36.9 Çrregullim uretral, i paspecifikuar

N37* Çrregullime të uretrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N37.0* Uretriti në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Uretriti nga kandida (B37.4†)

N37.8* Çrregullime të tjera të uretrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N39 Çrregullime të tjera të sistemit urinar

Përjashton: hematurinë:

- NOS (R31)
- rekurrente dhe persistente (N02.-)
- me dëmtim të specifikuar morfologjik (N02.-)

proteinurinë NOS (R80)

N39.0 Infeksioni i traktit urinar, vendi i paspecifikuar

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N39.1 **Proteinuria persistente e paspecifikuar**

Përjashton: si komplikacion i barrës, lindjes dhe paslindjes (O11-O15) me dëmtime morfologjike specifike (N06.-)

N39.2 **Proteinuria ortostatike e paspecifikuar**

Përjashton: me dëmtime morfologjike specifike (N06.-)

N39.3 **Inkontinenca e stresit**

Përdor kod shtesë (N32.8), nëse dëshiron, për identifikimin e hiperaktivitetit të muskulit destrusor ose vezikës.

N39.4 **Inkontinenca tjetër urinare e specifikuar**

Rrjedhje
Refleks | inkontinencë
Nxitje

Përdor kod shtesë (N32.8), nëse dëshiron, për identifikimin e hiperaktivitetit të muskulit destrusor ose vezikës.

Përjashton: eneurezën NOS (R32)

inkontinencë urine:

- NOS (R32)
- me origjinë jo-organike (F98.0)

N39.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të sistemit urinar**

N39.9 **Çrregullim i sistemit urinar, i paspecifikuar**

Sëmundjet e organeve gjenitale mashkullore (N40–N51)

N40 **Hiperplazia e prostatës**

Përfshin: hipertrofinë adenofibromatoze
zmadhim (beninj) | e prostatës
hipertrofia (beninje)
medium bar (e prostatës)
obstruksionin prostatik NOS

Përjashton: neoplazmën beninje, përveç adenomës, fibromës dhe miomës së prostatës (D29.1)

N41 **Sëmundja inflamatore e prostatës**

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N41.0 **Prostatiti akut**

N41.1 **Prostatiti kronik**

N41.2 **Abscesi i prostatës**

N41.3 **Prostatocistiti**

N41.8 **Sëmundje tjetër inflamatore e prostatës**

N41.9 **Sëmundja inflamatore e prostatës, e paspecifikuar**

Prostatiti NOS

N42 Çrregullime të tjera të prostatës

N42.0 **Kalkuloza e prostatës**

Gurë në prostatë

N42.1 **Kongjestioni dhe hemorragjia e prostatës**

N42.2 **Atrofia e prostatës**

N42.3 **Displazia e prostatës**

Displazi e gradës së ulët

Përjashton: displazi e gradës së lartë të prostatës (D07.5)

N42.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të prostatës**

N42.9 **Çrregullim i prostatës, i paspecifikuar**

N43 Hidrocela dhe spermatocela

Përfshin: hidrocelën e kordonit spermatik, testisit ose tunikës vaginale

Përjashton: hidrocelën kongjenitale (P83.5)

N43.0 **Hidrocela e incistuar**

N43.1 **Hidrocela e infektuar**

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N43.2 **Hidrocelë tjetër**

N43.3 **Hidrocelë, e paspecifikuar**

N43.4 **Spermatocela**

N44 Torsioni i testit

Torsion i:

- epididimis
- kordonit spermatik

- testikulit

N45 **Orkiti dhe epididimiti**

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N45.0 **Orkiti, epididimiti dhe epididimo-orkiti me absces**

Absces i epididimitis ose e testit

N45.9 **Orkiti, epididimiti dhe epididimo-orkiti pa absces**

Epididimiti NOS

Orkiti NOS

N46 **Infertiliteti mashkullor**

Përfshin: azosperminë NOS

oligosperminë NOS

N47 **Prepucium i tepërt, fimoza dhe parafimoza**

Përfshin: prepuciumin e ngjitur

Forcimin e lafshës

N48 **Çrregullime të tjera të penisit**

N48.0 **Leukoplakia e penisit**

Balaniti kserotik obliterans

Kraurozë e penisit

Përjashton: karcinomën in situ të penisit (D07.4)

N48.1 **Balanopostiti**

Balaniti

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N48.2 **Çrregullime inflamatore të tjera të penisit**

Absces
Çiban
Karbunkul
Celulit
Kavernit (i penisit)

} i trupit kavernoz dhe penisit

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N48.3 Priapizmi

Ereksion i dhimbshëm

N48.4 Impotenca me origjinë organike

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut.

Përjashton: impotencën psikogjene (F52.2)

N48.5 Ulçera e penisit

N48.6 Balaniti kserotik obliterans

Sëmundja e Peyronie

Fortësimi plastik i penisit

N48.8 Çrregullime specifike të tjera të penisit

Atrofi
Hipertrofi | i/e trupit kavernoz dhe penisit
Trombozë

N48.9 Çrregullim i penisit, i paspecifikuar

N49 Çrregullime inflamatore të organeve gjenitale mashkullore, të paklasifikuara tjetërkund

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: inflamacionin e penisit (N48.1-N48.2)
orkitin dhe epididimitin (N45.-)

N49.0 Çrregullime inflamatore të vezikulave seminale

Vezikuliti NOS

N49.1 Çrregullime inflamatore të kordës spermatike, tunika vaginale, vas deferens

Vaziti

N49.2 Çrregullime inflamatore të skrotumit

N49.8 Çrregullime të tjera inflamatore të specifikuara të organeve gjenitale mashkullore

Inflamacion në shumë vende i organeve gjenitale mashkullore

N49.9 Çrregullime të tjera inflamatore të organeve gjenitale mashkullore, të paspecifikuara

Absces
Çiban | i organit gjenital mashkullor, i
Karbunkul | paspecifikuar

Celulit

N50 **Çrregullime të tjera të organeve gjenitale mashkullore**

Përjashton: torsionin e testit (N44)

N50.0 **Atrofia e testit**

N50.1 **Çrregullime vaskulare të organeve gjenitale mashkullore**

Hematocelë NOS
Hemorragji | e organeve gjenitale mashkullore
Trombozë

N50.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të organeve gjenitale mashkullore**

Atrofi
Hipertrofi
Edemë
Ulçer
| e skrotumit, vezikës seminale, kordonit spermatik, testisit [përveç atrofisë], tunikës vaginale dhe vas deferens

Kilocela, tunika vaginale (jofilariale) NOS

Fistula, ureteroskrotale

Strikturë e:

- kordonit spermatik
- tunikës vaginale
- vas deferens

N50.9 **Çrregullime të tjera të paspecifikuara të organeve gjenitale mashkullore**

N51* **Çrregullime të organeve gjenitale mashkullore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

N51.0* **Çrregullime të prostatës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Prostatiti:

- gonokoksik (A54.2†)
- trikomonal (A59.0†)
- tuberkular (A18.1†)

N51.1* **Çrregullime të testit dhe epididimit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Klamidial:

- epididimiti (A56.1†)
- orkiti (A56.1†)

Gonokoksik:

- epididimiti (A54.2†)
- orkiti (A54.2†)

Orkiti i Parotitit Epidemik (B26.0†)

Tuberkular :

- epididimiti (A18.1†)
- testiti (A18.1†)

N51.2* **Balaniti në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Balaniti:

- amebik (A06.8†)
- kandidoz (B37.4†)

N51.8* **Çrregullime të tjera të organeve gjenitale mashkullore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Kilocela filariale, tunika vaginale (B74.-†)

Nga infeksioni me virusin e herpesit [herpes simplex] të traktit gjenital mashkullor (A60.0†)

Tuberkulozi i vezikës seminale (A18.1†)

Çrregullimet e gjoksit
(N60–N64)

Përjashton: çrregullimet e gjoksit shoqëruar me lindjen e fëmijës (O91-O92)

N60 **Displazia mamare beninje**

Përfshin: mastopatinë fibrocistike

N60.0 **Cisti solitar i gjoksit**

Cist i gjoksit

N60.1 **Mastopatia cistike difuze**

Gjoksi cistik

Përjashton: me proliferim epitelial (N60.3)

N60.2 **Fibroadenoza e gjoksit**

Përjashton: fibroadenomën e gjoksit (D24)

N60.3 **Fibroskleroza e gjoksit**

Mastopatia cistike me proliferim epitelial

N60.4 **Ektazia e duktit mamar**

N60.8 **Displazia tjetër mamare beninje**

N60.9 **Displazia mamare beninje, e paspecifikuar**

N61 Çrregullimet inflamatore të gjoksit

Absces (akut) (kronik) (jopuerperal) i:

- areolës
- gjoksit

Karbunkul e gjoksit

Mastiti (akut) (kronik) (jopuerperal):

- NOS
- infektiv

Përjashton: mastitin infektiv e të porsalindurit (P39.0)

N62 Hipertrofia e gjoksit

Gjinekomastia

Hipertrofi e gjoksit:

- NOS
- masive e pubertetit

N63 Fryrje e paspecifikuar e gjoksit

Nodul (j) NOS në gjoks

N64 Çrregullime të tjera të gjoksit

N64.0 **Fisura dhe fistula e thithit**

N64.1 **Nekroza dhjamore të gjoksit**

Nekrozë yndyrore (e segmentuar) e gjoksit

N64.2 **Atrofia e gjoksit**

N64.3 **Galaktorrea e pashoqëruar me lindje**

N64.4 **Mastodinia**

N64.5 **Shenja dhe simptoma të tjera në gjoks**

Ngurtësim i gjoksit

Shkarkim nga thithi

Tërheqje e thithit

N64.8 **Çrregullime të tjera të gjoksit të specifikuara**

Galaktocelë

Subinvolucion i gjoksit (pas laktacionit)

N64.9 **Çrregullime të tjera të gjoksit, të paspecifikuara**

Sëmundjet inflamatore të organeve pelvike femërore (N70–N77)

Përjashton: ato të komplikuara me:

- abort ose barrë ektopike apo molare (O00-O07, O08.0)
- shtatzëni, lindje dhe periudha pas lindjes (O23.-, O75.3, O85, O86.-)

N70 Salpingiti dhe ooforiti

Përfshin: abscesin (e):

- tubit fallopian
- ovarit
- tubo-ovarian

piosalpinksin

salpingo-ooforitin

sëmundjen inflamatore tubo-ovariane

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N70.0 **Salpingiti dhe ooforiti akut**

N70.1 **Salpingiti dhe ooforiti kronik**

Hidrosalpinksi

N70.9 **Salpingit dhe ooforit, i paspecifikuar**

N71 Sëmundja inflamatore e uterusit, përveç qafës

Përfshin: endo(mio)metritin

- metritin
- miometritin
- piometrën
- abscesin uterin

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N71.0 **Sëmundja inflamatore akute e uterusit**

N71.1 **Sëmundja inflamatore kronike e uterusit**

N71.9 **Sëmundja inflamatore e uterusit, e paspecifikuar**

N72 Sëmundja inflamatore e qafës së uterusit

Cerviciti
Endocerviciti | me ose pa erozion ose ektropion
Ekzocerviciti

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: erozionin dhe ektropionin e cerviksit pa cervicit (N86)

N73 Sëmundja inflamatore pelvike femërore

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N73.0 **Parametriti akut dhe celuliti pelvik**

Absces i:
- ligamentit të gjerë
- parametriumit | specifikuar si akut

Celuliti pelvik, femrat

N73.1 **Parametriti kronik dhe celuliti pelvik**

Çdo konditë në N73.0 e specifikuar si kronike

N73.2 **Parametriti i paspecifikuar dhe celuliti pelvik**

Çdo konditë në N73.0 e paspecifikuar si akute apo kronike

N73.3 **Peritoniti pelvik akut femëror**

N73.4 **Peritoniti pelvik kronik femëror**

N73.5 **Peritoniti i paspecifikuar pelvik femëror**

N73.6 **Aderencat pelvike peritoneale femërore**

Përjashton: adezionin pelvik peritoneal pas procedureave kirurgjikale (N99.4)

N73.8 **Sëmundje të tjera të specifikuara inflamatore pelvike femërore**

N73.9 **Sëmundja inflamatore pelvike femërore, e paspecifikuar**

Infeksion ose inflamacion i pelvisit femëror NOS

N74* Çrregullime inflamatore pelvike në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N74.0* **Infeksioni tuberkular i qafës së uterusit (A18.1+)**

N74.1* **Sëmundja inflamatore pelvike femërore tuberkulare (A18.1+)**

Endometriti tuberkular

N74.2* **Sëmundja inflamatore pelvike femërore sifilitike (A54.2+, A52.7+)**

N74.3* **Sëmundja inflamatore pelvike femërore gonokoksike (A54.2+)**

N74.4* **Sëmundja inflamatore pelvike femërore klamidiale (A56.1+)**

N74.8* **Çrregullime inflamatore pelvike femërore në sëmundje të tjera, të klasifikuara tjetërkund**

N75 Sëmundjet e gjendrave të Bartolinit

N75.0 **Cisti i gjendrave të Bartolinit**

N75.1 **Abscesi i gjendrave të Bartolinit**

N75.8 **Sëmundje të tjera të gjendrave të Bartolinit**

Bartoliniti

N75.9 **Sëmundje të gjendrave të Bartolinit, të paspecifikuara**

N76 Inflamacion tjetër i vaginës dhe vulvës

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: vaginitin senil (atrofik) (N95.2)

N76.0 **Vaginiti akut**

Vaginiti NOS

Vulvovaginiti:

- NOS
- akut

N76.1 **Vaginiti subakut dhe kronik**

Vulvovaginiti:

- kronik
- subakut

N76.2 **Vulviti akut**

Vulviti NOS

N76.3 **Vulviti subakut dhe kronik**

N76.4 **Abscesi i vulvës**

Furunkula e vulvës

N76.5 **Ulçeracioni i vaginës**

N76.6 **Ulçeracioni i vulvës**

N76.8 **Inflamacion tjetër i specifikuar i vaginës dhe vulvës**

N77* **Ulçeracioni dhe inflamacioni vulvovaginal në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

N77.0* **Ulçeracioni i vulvës në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Ulçeracioni i vulvës në:

- infeksionin nga virusi i herpes [herpes simplex](A60.0†)
- tuberkuloz (A18.1†)

N77.1* **Vaginiti, vulviti dhe vulvovaginiti në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Vaginiti, vulviti dhe vulvovaginiti në:

- kandidiazë (B37.3†)
- infeksionin nga virusi i herpes [herpes simplex](A60.0†)
- enterobiazë (B80†)

N77.8* **Ulçeracioni dhe inflamacioni vulvovaginal në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Ulçera e vulvës në sëmundjen e Behçet (M35.2†)

Çrregullime jo-inflamatore të traktit gjenital femëror (N80–N98)

N80 **Endometrioza**

N80.0 **Endometrioza e uterusit**

Adenomioza

N80.1 **Endometrioza e ovarit**

N80.2 **Endometrioza e tubit fallopian**

N80.3 **Endometrioza e peritoneumit pelvik**

N80.4 **Endometrioza e septumit rektovaginal dhe vaginës**

N80.5 **Endometrioza e intestinit**

N80.6 **Endometrioza e cikatrices kutane**

N80.8 **Endometriozë tjetër**

Endometrioza e toraksit

N80.9 **Endometriozë, e paspecifikuar**

N81 Prolapsi gjenital femëror

Përjashton: prolapsin gjenital si komplikacion të barrës, lindjes ose paslindjes (O34.5)

prolapsin dhe hernien e ovareve dhe tubit fallopian (N83.4)

prolapsin e vaginës pas histerektomisë (N99.3)

N81.0 **Uretrocela femërore**

Përjashton: uretrocelën me:

- cistocelë (N81.1)
- prolaps të uterusit (N81.2-N81.4)

N81.1 **Cistocela**

Cistocelë me uretrocelë

Prolaps (i murit) vaginal (anterior) NOS

Përjashton: cistocelën me prolaps të uterusit (N81.2-N81.4)

N81.2 **Prolapsi uterovaginal jo i plotë**

Prolaps i cerviksit NOS

Prolaps i uterusit:

- shkalla e parë
- shkalla e dytë

N81.3 **Prolapsi uterovaginal i plotë**

Procidentia (uteri) NOS

Prolaps i uterusit i shkallës së tretë

N81.4 **Prolapsi uterovaginal, i paspecifikuar**

Prolaps i uterusit NOS

N81.5 **Enterocela vaginale**

Përjashton: enterocelën me prolaps të uterusit (N81.2-N81.4)

N81.6 **Rektocela**

Prolaps i murit të pasëm të vaginës

Përjashton: prolapsin rektal (K62.3)

rektocelën me prolaps të uterusit (N81.2-N81.4)

N81.8 **Prolaps gjenital femëror tjetër**

Perineumi jofunksional

Lacerim i vjetër i muskulaturës së dyshemesë të pelvisit

N81.9 **Prolaps gjenital femëror, i paspecifikuar**

N82 **Fistula e traktit gjenital femëror**

Përjashton: fistulën vezikointestinale (N32.1)

N82.0 **Fistula vezikovaginale**

N82.1 **Fistula të tjera të traktit gjenital femëror**

- cervikovezikale
- ureterovaginale
- uretrovaginale
- uteroureterike
- uterovezikale

N82.2 **Fistula e vaginës me zorrën e hollë**

N82.3 **Fistula e vaginës me zorrën e trashë**

Fistula rektovaginale

N82.4 **Fistula të tjera të traktit gjenital-intestinal**

N82.5 **Fistula e traktit gjenital femëror në lëkurë**

Fistula:

- nga uterusi në murin abdominal
- vaginoperineale

N82.8 **Fistula të tjera të specifikuara të traktit gjenital femëror**

N82.9 **Fistulë e traktit gjenital femëror, e paspecifikuar**

N83 **Çrregullime jo-inflamatore të ovarit, tubit fallopian dhe ligamentit të gjerë**

Përjashton: hidrosalpinksin (N70.1)

N83.0 **Cisti folikular i ovarit**

Cist i folikulit graafian

Cist folikular hemorragjik (i ovarit)

N83.1 **Cisti i korpus luteum**

Cist hemorragjik i corpus luteum

N83.2 **Ciste të tjera dhe të papërcakturar të ovarit**

Retension | i ovarit

Cist i thjeshtë

Përjashton: cistin e ovarit:

- të zhvillimit (Q50.1)
- neoplastik (D27)

sindromën e ovarit policistik (E28.2)

N83.3 **Atrofia e ovarit dhe tubit fallopian të fituar**

N83.4 **Prolapsi dhe hernia e ovarit dhe tubit fallopian**

N83.5 **Torsioni i pedikulit ovarian, ovarit dhe tubit fallopian**

Torsioni (i):

- tubit aksesor
- hydatid i Morgagni

N83.6 **Hematosalpingsi**

Përjashton: haematosalpinksin me:

- hematokolp (N89.7)
- haematometra (N85.7)

N83.7 **Hematoma e ligamentit të gjerë**

N83.8 **Çrregullime të tjera jo-inflamatore të ovarit, tubit fallopian dhe ligamentit të gjerë**

Sindroma e laceracionit të ligamentit të gjerë [Allen-Masters]

N83.9 **Çrregullime të paspecifikuara jo-inflamatore të ovarit, tubit fallopian dhe ligamentit të gjerë**

N84 Polipi i traktit gjenital femëror

Përjashton: polipin adenomatoz (D28.-)
polipin placentar (O90.8)

N84.0 **Polipi i trupit të uterusit (korpus uteri)**

Polip i:

- endometriumit
- uterusit NOS

Përjashton: hiperplazinë polipoide endometriale (N85.0)

N84.1 **Polipi i qafës së uterusit (cerviks uteri)**

Polip mukoz i cerviksit

N84.2 **Polipi i vaginës**

N84.3 **Polipi i vulvës**

Polip i labias

N84.8 **Polipe në pjesë të tjera të traktit gjenital femëror**

N84.9 **Polip i traktit gjenital femëror, i paspecifikuar**

N85 Çrregullime të tjera jo-inflamatore të uterusit, përveç qafës

Përjashton: endometriozën (N80.-)

sëmundjet inflamatore të uterusit (N71.-)

çrregullimet jo-inflamatore të cerviksit me përjashtim të keqpozicionimit (N86-N88)

polipin e trupit të uterusit (N84.0)

prolapsin e uterusit (N81.-)

N85.0 Hiperplazia e gjendrave endometriale

Hiperplazi e endometrit:

- NOS
- cistike
- glandulare-cistike
- polipoide

N85.1 Hiperplazia adenomatoze endometriale

Hiperplazi e endometrit, atipike (adenomatoze)

N85.2 Hipertrofia e uterusit

Uterus i zmadhuar ose masiv

Përjashton: hipertrofinë puerperale të uterusit (O90.8)

N85.3 Subinvolucioni i uterusit

Përjashton: subinvolucionin puerperal të uterusit (O90.8)

N85.4 Malpozicioni i uterusit

Anteversion
Retrofleksion
Retroversion
} i uterusit

Përjashton: atë, si komplikacion i barrës, para lindjes ose lindjes (O34.5, O65.5)

N85.5 Inversioni i uterusit

Përjashton: traumën obstetrikale të tanishme (O71.2)

inversionin e paslindjes të uterusit (O71.2)

N85.6 Sinekie intrauterine

N85.7 Hematometra

Hematosalpinks me hematometra

Përjashton: hematometra me hematokolp (N89.7)

N85.8 Çrregullime të tjera jo-inflamatore të specifikuara të uterusit

Atrofi e uterusit, e fituar

Fibrozë e uterusit NOS

N85.9 Çrregullime të tjera jo-inflamatore të uterusit, të paspecifikuara

Çrregullime të uterusit NOS

N86 **Erozioni dhe ektropia e cerviks uteri**

Përfshin: ulçer nga dekubitusi (trofike) | i/e cerviksit
eversionin

Përjashton: me cervicit (N72)

N87 **Displazia e cerviks uteri**

Përjashton: karcinomën in situ të cerviksit (D06.-)

N87.0 **Displazia e lehtë cervikale**

Neoplazia cervikale intraepiteliale [CIN], shkalla I

Lezion skuamoz intraepitelial i gradës së ulët (LSIU)

N87.1 **Displazia e moderuar cervikale**

Neoplazia cervikale intraepiteliale [CIN], shkalla II

N87.2 **Displazia e rëndë cervikale, e paklasifikuar tjetërkund**

Displazi e rëndë cervikale NOS

Përjashton: neoplazinë cervikale intraepiteliale [CIN], shkalla III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë (D06.-)

N87.9 **Displazi e cerviks uteri, e paspecifikuar**

N88 **Çrregullime të tjera jo-inflamatore të cerviks uteri (qafës së mitrës)**

Përjashton: sëmundjen inflamatore të cerviksit (N72)
polipin e cerviksit (N84.1)

N88.0 **Leukoplakia e cerviks uteri**

N88.1 **Lacerimi i vjetër i cerviks uteri**

Adezion i cerviksit

Përjashton: traumën obstetrikale të tanishme (O71.3)

N88.2 **Striktura dhe stenoza e cerviks uteri**

Përjashton: komplikacionet e paralindjes (O65.5)

N88.3 **Inkompetenca (paaftësi) e cerviks uteri**

Investigimi dhe menaxhimi i inkompetencës cervikale (të dyshuar) në një grua joshtatzënë

Përjashton: prekjen e fetusit dhe të porsalindurit (P01.0)
komplikacionet e shtatzënisë (O34.3)

N88.4 **Zgjatja hipertrofike e cerviks uteri**

N88.8 **Çrregullime të tjera joinflamatore, të specifikuara, të cerviks uteri**

Përjashton: traumën obstetrikale të atij momenti (O71.3)

N88.9 **Çrregullime të tjera jo-inflamatore, të paspecifikuara, të cerviks uteri**

N89 Çrregullime të tjera joinflamatore të vaginës

Përjashton: karcinomën in situ të vaginës (D07.2)
inflamacionin e vaginës (N76.-)
vaginitin senil (atrofik) (N95.2)
leukorrenë trikomonale (A59.0)

N89.0 **Displazia vaginale e lehtë**

Neoplazia vaginale intraepiteliale [VAIN], shkalla I

N89.1 **Displazia vaginale e moderuar**

Neoplazia vaginale intraepiteliale [VAIN], shkalla II

N89.2 **Displazia vaginale e rëndë e paklasifikuar tjetërkund**

Displazia vaginale e rëndë NOS

Përjashton: neoplazinë vaginale intraepiteliale [VAIN], shkalla III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë (D07.2)

N89.3 **Displazia vaginale, e paspecifikuar**

N89.4 **Leukoplakia e vaginës**

N89.5 **Striktura dhe atrezia e vaginës**

Vaginale:

- adezionet
- stenozat

Përjashton: adezionet postoperatore të vaginës (N99.2)

N89.6 **Unaza e ngushtë himenale**

Fortësim i himenit

Hyrje e ngurtësuar

Përjashton: himenin e paperforuar (Q52.3)

N89.7 **Hematokolpi**

Haematokolp me hematometër ose hematosalpinks

N89.8 **Çrregullime të tjera jo-inflamatore të specifikuara të vaginës**

Leukorre NOS

Laceracion i vjetër i vaginës

Ulçeracion pesar i vaginës

Përjashton: traumën obstetrikale të tanishme (O70.-, O71.4, O71.7-O71.8)

laceracionin e vjetër që përfshin muskujt e dyshemesë pelvike (N81.8)

N89.9 **Çrregullime të tjera jo-inflamatore të vaginës, të paspecifikuara**

N90 Çrregullime të tjera jo-inflamatore të vulvës dhe perineumit

Përjashton: karcinomën in situ të vulvës (D07.1)
traumën obstetrikale të tanishme (O70.-, O71.7-O71.8)
inflamacionin e vulvës (N76.-)

N90.0 **Displazia vulvare e lehtë**

Neoplazia valvulare intraepiteliale [VIN], shkalla I

N90.1 **Displazia vulvare e moderuar**

Neoplazia valvulare intraepiteliale [VIN], shkalla II

N90.2 **Displazia vulvare e rëndë e paklasifikuar tjetërkund**

Displazia vulvare e rëndë NOS

Përjashton: neoplazinë valvulare intraepiteliale [VIN], shkalla III, me ose pa përmendje të displazisë të rëndë (D07.1)

N90.3 **Displazia vulvare, e paspecifikuar**

N90.4 **Leukoplakia e vulvës**

Distrofi | e vulvës

Kraurozë

N90.5 **Atrofia e vulvës**

Stenozë e vulvës

N90.6 **Hipertrofia e vulvës**

Hipertrofi e labiave

N90.7 **Cisti i vulvës**

N90.8 **Çrregullime të tjera jo-inflamatore të specifikuara të vulvës dhe perineumit**

Adezion i vulvës

Hipertrofi e klitorit

N90.9 **Çrregullime të tjera jo-inflamatore të vulvës dhe perineumit, të paspecifikuara**

N91 Menstruacione të munguara, të paplota dhe të rralla

Përjashton: mosfunksionimin e ovareve (E28.-)

N91.0 **Amenorrea primare**

Dështim i fillimit të menstruacioneve në pubertet

N91.1 **Amenorrea sekondare**

Mungesa e menstruacioneve tek një grua që ka pasur menstruacione më parë

N91.2 **Amenorrea e paspecifikuar**

Mungesa e menstruacioneve NOS

N91.3 **Oligomenorrea primare**

Menstruacione të pakta dhe të rralla që nga fillimi

N91.4 **Oligomenorrea sekondare**

Menstruacione të pakta dhe të rralla tek një grua me perioda normale të mëparëshme

N91.5 **Oligomenorrea e paspecifikuar**

Hipomenorrea NOS

N92 **Menstruacione të tepruara, të shpeshta dhe të parregullta**

Përjashton: hemorragjinë postmenopauzale (N95.0)

N92.0 **Menstruacione të tepruara, të shpeshta me cikël të rregullt**

Perioda ekscesive NOS

Menorragji NOS

Polimenorre

N92.1 **Menstruacione të tepruara, të shpeshta me cikël të parregullt**

Gjakosje të çrregullta ndërmjet cikleve

Intervale të shkurtuara ndërmjet gjakrrjedhjeve menstruale

Menometrorragjia

Metrorragjia

N92.2 **Menstruacione të tepruara në pubertet**

Gjakrrjedhje ekscesive e shoqëruar me fillimin e periodave menstruale

Menorragji pubertale

Gjakrrjedhje pubertale

N92.3 **Hemorragji në ovulacion**

Gjakrrjedhje e rregullt ndërmenstruale (ndërmjet menstruacioneve)

N92.4 **Hemorragji e shtuar në periudhën premenopauzës**

Menorargjia ose metrorragjia:

- klimakterike
- menopauzale
- preklimakterike
- premenopauzale

N92.5 **Menstruacione të tjera të parregullta, të specifikuara**

N92.6 **Menstruacione të parregullta, të paspecifikuara**

E parregullt:

- gjakosje NOS
- perioda NOS

Përjashton: menstruacionet e parregullta me:

- intervale të zgjatura ose gjakosje të pakët (N91.3-N91.5)
- intervale të shkurtuara ose gjakosje ekscesive (N92.1)

N93 **Hemorragji të tjera uterine dhe vaginale jo-normale**

Përjashton: hemorragjinë vaginale të të porsalindurit (P54.6)
pseudomenset (P54.6)

N93.0 **Hemorragji postkoitale dhe e kontaktit**

N93.8 **Hemorragji të tjera uterine dhe vaginale jo-normale, të specifikuara**

Gjakrrjedhje uterine ose vaginale disfunksionale ose funksionale NOS

N93.9 **Hemorragji të tjera uterine dhe vaginale jo-normale, të paspecifikuara**

N94 **Dhimbje dhe gjendje të tjera të shoqëruara me organet gjenitale dhe ciklin menstrual**

N94.0 **Mittelschmerz**

N94.1 **Dispareunia**

Përjashton: dispaureninë psikogjene (F52.6)

N94.2 **Vaginizmi**

Përjashton: vaginizmin psikogjenik (F52.5)

N94.3 **Sindromi i tensionit premenstrual**

N94.4 **Dismenorrea primare**

N94.5 **Dismenorrea sekondare**

N94.6 **Dismenorre, e paspecifikuar**

N94.8 **Gjendje të tjera të shoqëruara me organet gjenitale dhe ciklin menstrual, të specifikuara**

N94.9 **Gjendje të tjera të shoqëruara me organet gjenitale dhe ciklin menstrual, të paspecifikuara**

N95 Çrregullime të menopauzës dhe perimenopauzës

Përjashton: gjakosjen ekscesive në periudhën premenopauzale (N92.4)
postmenopauzale:
- osteoporoza (M81.0)
- osteoporoza
  - me frakturë patologjike (M80.0)
- uretriti (N34.2)

menopauzën e parakohshme NOS (E28.3)

N95.0 Hemorragjia e postmenopauzës

Përjashton: ato që shoqërohen me menopauzë artificiale (N95.3)

N95.1 Gjendje të menopauzës dhe klimaksit femëror

Simptoma si skuqje e fytyrës, pagjumësi, dhimbje koke, humbje përqendrimi, shoqëruar me menopauzë

Përjashton: ato që shoqërohen me menopauzë artificiale (N95.3)

N95.2 Vaginiti atrofik i postmenopauzës

Vaginiti senil (atrofik)

Përjashton: atë që shoqërohet me menopauzë artificiale (N95.3)

N95.3 Gjendje të shoqëruara me menopauzë artificiale

Sindroma e menopauzës post-artificiale

N95.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të menopauzës dhe perimenopauzës

N95.9 Çrregullime të tjera të paspecifikuara të menopauzës dhe perimenopauzës

N96 Abortuese habituale

Përfshin: investigimin ose përkujdesjen tek një grua joshtatzënë
infertilitetin relativ

Përjashton: shtatzëninë aktuale (O26.2)
me abortim të tanishëm (O03-O06)

N97 Infertiliteti femëror

Përfshin: pamundësi për të ngelur shtatzënë
sterilitet femëror NOS

Përjashton: infertilitetin relativ (N96)

N97.0 Infertiliteti femëror i shoqëruar me anovulacion

N97.1 **Infertiliteti femëror me origjine tubare**

Shoqëruar me anomali kongjenitale të tubit

Tubar/e:

- bllok
- okluzion
- stenozë

N97.2 **Infertiliteti femëror me origjine uterine**

Shoqëruar me anomali kongjenitale të uterusit

Mosimplantim i vezës

N97.3 **Infertiliteti femëror me origjinë cervikale**

N97.4 **Infertiliteti femëror i shoqëruar me faktorë mashkullorë**

N97.8 **Infertiliteti femëror me origjinë tjetër**

N97.9 **Infertiliteti femëror i paspecifikuar**

N98 Komplikacione të shoqëruara me fertilizimin artificial

N98.0 **Infeksioni i shoqëruar me inseminimin artificial**

N98.1 **Hiperstimulimi i ovareve**

Hiperstimulimi i ovareve:

- NOS
- shoqëruar me ovulacion të induktuar

N98.2 **Komplikacione nga përpjekje e futjes së vezës së fertilizuar pas fertilizimit in vitro**

N98.3 **Komplikacione nga përpjekje të futjes së embrionit në transferimin embrional**

N98.8 **Komplikacione të tjera të shoqëruara me fertilizimin artificial**

Komplikacione të inseminimit artificial nga:

- dhuruesi
- bashkëshorti

N98.9 **Komplikacione të shoqëruara me fertilitetin artificial, të paspecifikuara**

Çrregullime të tjera të sistemit uro-gjenital (N99)

N99 **Çrregullime postproçedurale të sistemit uro-gjenital të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: cistitin nga rrezatimi (N30.4)
osteoporozën pas ooforektomisë (M81.1)
- me frakturë patologjike (M80.1)

gjendje të shoqëruara me menopauzë artificiale (N95.3)

N99.0 **Insufiçienca renale postproçedurale**

N99.1 **Striktura uretrale postproçedurale**

Strikturë uretrale pas kateterizimit

N99.2 **Adezionet postoperative të vaginës**

N99.3 **Prolapsi i vaginës pas histerektomisë**

N99.4 **Adezione pelvike peritoneale postproçedurale**

N99.5 **Keqfunksioni i stomës së jashtme të traktit urinar**

N99.8 **Çrregullime të tjera postproçedurale të sistemit uro-gjenital**

Sindroma e ovarit rezidual

N99.9 **Çrregullime postproçedurale të sistemit uro-gjenital, të paspecifikuara**

Kapitulli XV

Shtatzënia, lindja dhe periudha e paslindjes (O00–O99)

Kodet e përfshira në këtë kapitull duhen përdorur për gjendjet që lidhen ose përkeqësohen nga shtatzënia, lindja dhe pas lindja (shkaqe amtare ose obstetrike).

Përjashton: sëmundje të caktuara ose dëmtime që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe pas lindjen të klasifikuara tjetërkund

shkaqe të jashtme (për vdekshmërinë) (V01-Y89)

plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T88.1, T88.6-T98)

çrregullime mendore dhe të sjelljes që lidhen me periudhën menjëherë pas lindjes (F53.-)

tetanozin obstetrikal (A34)

nekrozën pas lindje të gjendrës pituitare (E23.0)

osteomalacinë në periudhën menjëherë pas lindjes (M83.0)

mbikqyrjen e:

- shtatzënisë me risk të lartë (Z35.-)
- shtatzënisë normale (Z34.-)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

O00-O08	Barra me ecuri abortale
O10-O16	Edema, proteinuria dhe çrregullimet hipertensive në barrë, lindje e paslindje
O20-O29	Çrregullime të tjera amësore (maternale) të lidhura kryesisht me barrën
O30-O48	Kujdesi amësor (maternal) lidhur me fetusin, kavitetin amniotik dhe problemet e mundshme gjatë barrës
O60-O75	Ndërlikimet e aktivitetit të lindjes dhe lirimit
O80-O84	Lindje (akti i lindjes)
O85-O92	Ndërlikimet e lidhura kryesisht me lehoninë
O94-O99	Gjendje të tjera obstetrikale të paklasifikuara tjetërkund

Barra me rezultat abortiv
(O00-O08)

Përjashton: vazhdimin e shtatzënisë në barrat e shumëfishta pas abortimit të një ose më shumë fetuseve (O31.1)

O00 Barra ektopike

Përfshin: shtatzëninë ektopike të rupturuar

Përdor kod shtesë nga kategoria O08.-, nëse dëshiron, për identifikimin e komplikacionit shoqërues.

O00.0 Barra abdominale

Përjashton: lindjen e fetusit të jetueshëm, në gravidancën abdominale (O83.3)

kujdesin maternal për fetusin e aftë për t'u zhvilluar në barrën abdominale (O36.7)

O00.1 Barra tubale

Shtatzëni fallopiane

Çarje e tubit (fallopian) nga shtatzënia

Abort tubal

O00.2 Barra ovariane

O00.8 Barra ektopike tjetër

Shtatzëni:

- cervikale
- kornuale
- intraligamentoze
- murale

O00.9 Barra ektopike, e paspecifikuar

O01 Mola hidatidiforme

Përdor kod shtesë nga kategoria O08.-, nëse dëshironi, për identifikimin e çfarëdo komplikacioni shoqërues.

Përjashton: molën hidatidiforme malinje (D39.2)

O01.0 Mola hidatidiforme klasike

Mola hidatiforme e plotë

O01.1 **Mola hidatidiforme jo e plotë dhe e pjesshme**

O01.9 **Mola hidatidiforme e paspecifikuar**

Sëmundja trofoblastike NOS

Mola vezikulare NOS

O02 Produkte të tjera jonormale të konceptimit

Përdor kod shtesë nga kategoria O08.-, nëse dëshiron, për identifikimin e çfarëdo komplikacioni shoqërues.

Përjashton: fetusin papiraceuz (O31.0)

O02.0 **Mola johidatidiforme**

Molë:

- karnoze
- mishtore
- intrauterine NOS

Vezë patologjike

O02.1 **Aborti i pakryer**

Vdekje e hershme fetale me mbajtje të fetusit të vdekur

Përjashton: abortin e pakryer me:

- dështim të hershëm (O02.0)
- molë:
  - hidatidiforme (O01.-)
  - johidatidiforme (O02.0)

O02.8 **Produkte të tjera jonormale të konceptimit, të specifikuara**

Përjashton: ato që shoqërohen me:

- dështim të hershëm (O02.0)
- molë:
  - hidatidiforme (O01.-)
  - johidatidiforme (O02.0)

O02.9 **Produkte të tjera jonormale të konceptimit, të paspecifikuara**

Nën-ndarja me katër karaktere në vazhdim është për përdorim me kategoritë O03-O06:

Shënim: Aborti i paplotë përfshin mbajtjen e mbetjeve të konceptimit pas abortit.

.0 **I paplotë, i komplikuar me infeksion të traktit gjenital dhe infeksion pelvik**

Me gjendje në O08.0

.1 **I paplotë, i komplikuar me hemorragji të vonshme dhe ekscesive**

Me gjendje në O08.1

.2 **I paplotë, i komplikuar me embolizëm**

Me gjendje në O08.2

.3 **I paplotë, me komplikacione të tjera dhe të paspecifikuara**

Me gjendje në O08.3-O08.9

.4 **I paplotë, pa komplikacione**

.5 **I plotë ose i paspecifikuar, i komplikuar me infeksion të traktit gjenital dhe infeksion pelvik**

Me gjendje në O08.0

.6 **I plotë ose i paspecifikuar, i komplikuar me hemorragji të vonëshme dhe ekscesive**

Me gjendje në O08.1

.7 **I plotë ose i paspecifikuar, i komplikuar me embolizëm**

Me gjendje në O08.2

.8 **I plotë ose i paspecifikuar, me komplikacione të tjera dhe të paspecifikuara**

Me gjendje në O08.3-O08.9

.9 **I plotë ose i paspecifikuar, pa komplikacione**

O03 Aborti spontan

[Shih para O03 për nën-ndarje]

Përfshin: abortin

O04 Aborti mjekësor

[Shih para O03 për nënndarje]

Përfshin: ndërprerjen e shtatzënisë:

- ligjore
- terapeutike

abortin terapeutik

O05 Aborti tjetër

[Shih para O03 për nën-ndarje]

O06 Aborti i paspecifikuar

[Shih para O03 për nën-ndarje]

Përfshin: abortimin e provokuar NOS

O07 Aborti i tentuar i dështuar

Përfshin: dështimin e tentativës për abort të provokuar

Përjashton: abortin e paplotë (O03-O06)

O07.0 Aborti mjekësor i dështuar, i komplikuar nga infeksione gjenitale dhe pelvike

Me gjendjet në O08.0

O07.1 Aborti mjekësor i dështuar, i komplikuar nga hemorragji e shtuar ose e vonuar

Me gjendjet në O08.1

O07.2 Aborti mjekësor i dështuar, i komplikuar nga embolia

Me gjendjet në O08.2

O07.3 Aborti mjekësor i dështuar me komplikacione të tjera, të paspecifikuara

Me gjendjet në O08.3-O08.9

O07.4 Aborti mjekësor i dështuar, pa komplikacione

Aborti mjekësor i dështuar NOS

O07.5 Aborti i tentuar i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, i komplikuar nga infeksione gjenitale dhe pelvike

Me gjendjet në O08.0

O07.6 Aborti i tentuar, i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, i komplikuar nga hemorragji e shtuar ose e vonuar

Me gjendjet në O08.1

O07.7 Aborti i tentuar i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, i komplikuar nga embolia

Me gjendjet në O08.2

O07.8 Aborti i tentuar i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, me komplikacione të tjera, të paspecifikuara

Me gjendjet në O08.3-O08.9

O07.9 Aborti i tentuar i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, pa komplikacione

Aborti i tentuar i dështuar NOS

O08 Komplikacione pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Shënim: Ky kod ofrohet në radhë të parë për kodifikim të sëmundshmërisë. Për përdorimin e kësaj kategorie iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve të kodifikimit të sëmundshmërisë në Vëllimin 2.

O08.0 Infeksione gjenitale dhe pelvike pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Endometriti
Ooforiti
Parametriti
Peritoniti pelvik
Salpingiti
Salpingo-ooforiti
Sepsisi
Shoku septik
Septicemia

pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07

Përdorni kodin shtesë (R57.2), nëse dëshironi, për të identifikuar shokun septik.

Përjashton: embolizmin septik ose septikopiemik (O08.2)
infeksionin e traktit urinar (O08.8)

O08.1 Hemorragji e shtuar ose e vonuar pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Afibrinogjenemia
Sindroma e defibrinimit
Koagulimi intravaskular

pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07

O08.2 Embolia pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Emboli:

- NOS
- ajrore
- e lëngut amniotik
- e mpiksjes së gjakut
- pulmonare
- piemike
- septike ose septikopiemike
- nga solucionet me sapun

pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07

O08.3 Shoku pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Kolaps cirkulator
Shok (postoperativ)

pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07

Përjashton: shokun septik (O08.0)

O08.4 Insufiçienca renale pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Oliguria
Renale:

- insufiçienca (akute)
- rënie
- nekroza tubulare

pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07

Uraemia

O08.5 Çrregullime metabolike pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Prishje e ekuilibrit të elektroliteve pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07

O08.6 Dëmtime të organeve dhe indeve pelvike pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Lacerim, perforacion, enjtje ose dëmtim kimik i:

- fshikës së urinës
- zorrës
- ligamentit të gjerë
- cerviksit
- indit periuretral
- uterusit

pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07

O08.7 Komplikacione të tjera venoze pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

O08.8 Komplikacione të tjera pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Arrest kardiak
Infeksion i traktit urinar

pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07

O08.9 Komplikacione të paspecifikuara pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Komplikacione të paspecifikuara pas Gjendjeve të klasifikuara në O00-O07

Edema, proteinuria dhe çrregullimet hipertensive në barrë, lindje dhe paslindje (O10–O16)

O10 Hipertension pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen

Përfshin: gjendjet e listuara me proteinuri para-ekzistuese

Përjashton: atë me proteinuri të rritur ose të mbivendosur (O11)

O10.0 **Hipertension primar pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**

Çdo konditë në I10 specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë

O10.1 **Hipertension kardiak pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**

Çdo konditë në I11.- specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë

O10.2 **Hipertension renal pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**

Çdo konditë në I12.- specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë

O10.3 **Hipertension renal dhe kardiak pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**

Çdo konditë në I13.- specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë

O10.4 **Hipertension sekondar pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**

Çdo konditë në I15.- specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë

O10.9 **Hipertension i paspecifikuar pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**

O11 Pre-eklampsi e mbivendosur hipertensionit kronik

Gjendje në O10.- komplikuar me pre-eklampsi

Pre-eklampsi e mbivendosur mbi:

- hipertension NOS
- hipertension pre-ekzistues

O12 Edema gestiacionale [nga barra] dhe proteinuria pa hipertension

O12.0 **Edema e barrës**

O12.1 **Proteinuria e barrës**

O12.2 **Edema e barrës me proteinuri**

O13 Hipertensioni gestacional [nga barra]

Përfshin: gestacional
nga barra | hipertensionin NOS
pre-eklampsinë kalimtare të barrës

O14 **Pre-eklampsia**

Përjashton: pre-eklampsinë e mbivendosur (O11)

O14.0 **Pre-eklampsia e lehtë deri e moderuar**

O14.1 **Pre-eklampsia e rëndë**

O14.2 **Sindroma HELLP**

Kombinim i hemolizës, enzimës hepatike të rritur dhe numër i ulur i trombociteve

O14.9 **Pre-eklampsia e paspecifikuar**

O15 **Eklampsia**

Përfshin: konvulsione pas gjendjeve në O10-O14 dhe O16

eklampsi me hipertension të shkaktuar nga shtatzënia ose para-ekzistues

O15.0 **Eklampsia në shtatzëní (barrë)**

O15.1 **Eklampsia në lindje**

O15.2 **Eklampsia në lehoní (puerperium)**

O15.9 **Eklampsia e paspecifikuar lidhur me periudhën e kohës kur haset**

Eklampsia NOS

O16 **Hipertensioni amëtar i paspecifikuar**

Çrregullime të tjera amëtare të lidhura kryesisht me barrën (O20–O29)

Shënim: Kategoritë O24.- dhe O25 përfshijnë 'Gjendjet e listuara' edhe nëse ndodhin gjatë lindjes së fëmijës ose lehonisë.

Përjashton: amëtar:

- kujdesin që lidhet me fetusin dhe kavitetin amniotik dhe probleme të mundshme të lindjes (O30-O48)
- sëmundjet që klasifikohen diku tjetër por që e komplikojnë shtatzëninë, dhimbjet e lindjes, lindjen dhe lehoninë (O98-O99)

O20 **Hemorragjia në barrën e hershme**

Përjashton: shtatzëninë me përfundim abortin (O00-O08)

O20.0 **Aborti i kërcënuar**

Hemorragji e specifikuar si e shkaktuar nga aborti kërcënues (riskant)

O20.8 **Hemorragji të tjera në barrën e hershme**

O20.9 **Hemorragjia në barrën e hershme, e paspecifikuar**

O21 Të vjella të theksuara në barrë

O21.0 **Hiperemezë e lehtë e barrës**

Hyperemesis gravidarum, e lehtë ose e paspecifikuar, që fillon para javës 22 të barrës

O21.1 **Hiperemeza e barrës me turbullime metabolike**

Hyperemesis gravidarum që fillon para javës 22 të barrës, me çrregullime metabolike si:

- humbje të karbohidrateve
- dehidrim
- prishje të balances elektrolitike

O21.2 **Të vjellat e vona të barrës**

Të vjella eksesive që fillojnë pas plotësimit të 22 javëve të barrës

O21.8 **Të vjella të tjera të barrës**

Të vjella të shkaktuara nga sëmundje të klasifikuara dikund tjetër, që komplikojnë shtatzëninë

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut.

O21.9 **Të vjella të barrës, të paspecifikuara**

O22 Komplikacione venoze në barrë

Përjashton: embolinë pulmonare obstetrikale (O88.-)

gjendjet e listuara si komplikacion i:

- abortit ose barrës molare ose ektopike (O00-O07, O08.7)
- lindjes së fëmijës dhe lehonisë (O87.-)

O22.0 **Venat varikoze të anësive të poshtëme, në barrë**

Vena varikoze NOS në shtatzëni

O22.1 **Varikozat gjenitale në barrë**

Perineale

Vaginale | variçe në shtatzëni

Vulvare

O22.2 **Tromboflebiti superficial në barrë**

Tromboflebit i këmbëve në shtatzëni

O22.3 **Tromboflebiti i thellë në barrë**

Trombozë e thellë e venave, para lindjes

O22.4 **Hemorroidet në barrë**

O22.5 **Tromboza venoze cerebrale në barrë**

Trombozë e sinusit cerebrovenoz në shtatzëni

O22.8 **Komplikacione venoze të tjera në barrë**

O22.9 **Komplikacione venoze në barrë, të paspecifikuara**

I barrës:

- flebiti NOS
- flebopatia NOS
- tromboza NOS

O23 Infeksione të traktit uro-gjenital në barrë

Përjashton: infeksionet gonokoksike (O98.2)

infeksionet me mënyrë transmetimi kryesisht seksuale NOS (O98.3)

sifilisin (O98.1)

tuberkulozin e sistemit gjenitourinar (O98.0)

sëmundjet veneriane NOS (O98.3)

O23.0 **Infeksione të veshkave në barrë**

O23.1 **Infeksione të vezikës urinare në barrë**

O23.2 **Infeksione të uretrës në barrë**

O23.3 **Infeksione të pjesëve të tjera të traktit urinar në barrë**

O23.4 **Infeksione të paspecifikuara të traktit uro-gjenital në barrë**

O23.5 **Infeksione të traktit gjenital në barrë**

O23.9 **Infeksione të tjera të traktit uro-gjenital në barrë, të paspecifikuara**

Infeksionet e traktit uro-gjenital në shtatzëni NOS

O24 Diabeti melitus në barrë

Përfshin: në lindje dhe lehoni

O24.0 **Diabeti melitus pre-ekzistues insulinovartës**

O24.1 **Diabeti melitus pre-ekzistues jo-insulinovartës**

O24.2 **Diabeti melitus pre-ekzistues i lidhur me nutricionin**

O24.3 **Diabeti melitus pre-ekzistues i paspecifikuar**

O24.4 **Diabeti melitus i shfaqur në barrë**

Diabeti melitus i barrës NOS

O24.9 **Diabeti melitus në barrë, i paspecifikuar**

O25 Kequshqyerja në barrë

Përfshin: kequshqyerjen në lindje dhe lehoni

O26 Kujdesi amëtar për gjendje të tjera që shfaqen kryesisht gjatë barrës

Përjashton: edemën e barrës (O12.0, O12.2)

O26.0 **Peshë e shtuar e marrë në barrë**

Përjashton: edemen gestacionale (O12.0, O12.2)

O26.1 **Peshë e ulur e marrë në barrë**

O26.2 **Kujdesi i barrës në rastin e një abortuese habituale**

Përjashton: abortuesen habituale:

- me aktualisht duke abortuar (O03-O06)
- aktualisht jo-shtatzënë (N96)

O26.3 **Kontraceptiv intrauterin i ngelur në barrë**

O26.4 **Herpesi gjestacional**

O26.5 **Sindromi hipotensiv maternal**

Sindroma e shtypjes autokavale

O26.6 **Çrregullimet e mëlçisë në barrë, lindje e paslindje**

Përjashton: sindromën hepatorenale pas dhimbjeve të lindjes dhe lindjes (O90.4)

O26.7 **Subluksacioni i simfizës pubike në barrë, lindje e paslindje**

Përjashton: ndarjen traumatike të simfizës (pubisit) gjatë lindjes së fëmijës (O71.6)

O26.8 **Gjendje të tjera specifike të lidhura me lindjen**

Lodhje dhe këputje
Neuriti periferik
Sëmundje renale
} që lidhet me shtatzëninë

O26.9 **Gjendje të tjera jospecifike të lidhura me lindjen**

O28 Të dhëna jonormale në ekzaminimin para lindjes së nënës

Përjashton: gjetjet diagnostike të klasifikuara diku tjetër - shih Indeksin Alfabetik

kujdesin ndaj nënës që lidhet me fetusin dhe kavitetin amniotik dhe probleme të mundshme të lindjes (O30-O48)

O28.0 **Të dhëna jonormale hematologjike në ekzaminimin para lindjes të nënës**

O28.1 **Të dhëna jonormale biokimike në ekzaminimin para lindjes të nënës**

O28.2 **Të dhëna jonormale citologjike në ekzaminimin para lindjes të nënës**

O28.3 **Të dhëna jonormale ekografike në ekzaminimin para lindjes të nënës**

O28.4 **Të dhëna jonormale radiologjike në ekzaminimin para lindjes të nënës**

O28.5 **Të dhëna jonormale kromozomale e gjenetike në ekzaminimin para lindjes të nënës**

O28.8 **Të dhëna jonormale të tjera në ekzaminimin para lindjes të nënës**

O28.9 **Të dhëna jonormale në ekzaminimin para lindjes të nënës, të paspecifikuara**

O29 Komplikacionet e anestezisë gjatë barrës

Përfshin: komplikacione të nënës me fillesë nga administrimi i një anestetiku lokal apo të përgjithshëm, analgjeziku ose sedativi gjatë shtatzënisë

Përjashton: komplikacione të anestezisë gjatë:

- abortit ose barrës ektopike ose molare (O00-O08)
- dhimbjeve të lindjes dhe lindjes (O74.-)
- lehonisë (O89.-)

O29.0 **Komplikacionet pulmonare të anestezisë gjatë barrës**

Pneumoni nga aspiracioni
Pneumoniti kimik nga aspirimi
Inhalim i përmbajtjes ose sekrecioneve të stomakut NOS
Sindroma e Mendelson
Kolapsi i mushkërisë nga presioni

} nga anestezia gjatë shtatzënisë

O29.1 **Komplikacionet kardiake të anestezisë gjatë barrës**

Kardiake:

- arrest nga anestezia
- insufiçiencë gjatë shtatzënisë

O29.2 **Komplikacionet e anestezisë gjatë barrës të sistemit nervor**
Anoksi cerebrale të shkaktuar nga anestezia gjatë shtatzënisë

O29.3 **Reaksionet toksike të anestezisë lokale gjatë barrës**

O29.4 **Cefaleja nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë barrës**

O29.5 **Komplikacione të tjera nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë barrës**

O29.6 **Intubimi i vështirë ose i pamundur gjatë barrës**

O29.8 **Komplikacione të tjera të anestezisë gjatë barrës**

O29.9 **Komplikacione të anestezisë gjatë barrës, të paspecifikuara**

Kujdesi amëtar lidhur me fetusin, kavitetin amniotik dhe problemet e mundshme gjatë lindjes (O30–O48)

O30 **Barra multiple**
Përjashton: komplikacionet specifike të barrës multiple (O31.-)

O30.0 **Barra binjake**

O30.1 **Barra trinjake**

O30.2 **Barra kuatrinjake**

O30.8 **Barra multiple të tjera**

O30.9 **Barra multiple, të paspecifikuara**
Shtatzëni e shumëfishtë NOS

O31 **Komplikacione specifike në barrën multiple**
Përjashton: binjakët e bashkuar që shkaktojnë disproporcionim (O33.7)
lindjen e vonuar të binjakut të dytë, të të tretit, etj. (O63.2)
keqprezantimin e një ose më shumë fetuseve (O32.5)
lindjen e obstruktuar (O64-O66)

O31.0 **Fetusi papiraceouz**
Fetus i shtypur

O31.1 **Vazhdimi i barrës pas abortit të një ose më shumë fetuseve**

O31.2 **Vazhdimi i barrës pas vdekjes intrauterine të një ose më shumë fetuseve**

O31.8 **Komplikacione të specifikuara të tjera të lidhura me barrën multiple**

O32 Kujdesi amëtar për keqprezantimin e njohur ose të dyshuar të fetusit

Përfshin: gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për seksio cezarea para fillimit të dhimbjeve të lindjes

Përjashton: gjendjet e listuara me lindje të obstruktuar (O64.-)

O32.0 **Kujdesi maternal për qëndrimin jostabël**

O32.1 **Kujdesi maternal për prezantimin podalik**

O32.2 **Kujdesi maternal për pozicionin oblik dhe horizontal**

Prezantimi:

- oblik
- horizontal

O32.3 **Kujdesi maternal për paraqitjen me fytyrë, ballë e mjekër**

O32.4 **Kujdesi maternal për kokën e lartë, në term**

Dështim i kokës për të hyrë në pelvis

O32.5 **Kujdesi maternal për barrën multiple me keqprezantim të një ose më shumë fetuseve**

O32.6 **Kujdesi maternal për paraqitjen e përzier**

O32.8 **Kujdesi maternal për keqprezantimin tjetër të fetusit**

O32.9 **Kujdesi maternal për keqprezantimin e paspecifikuar të fetusit**

O33 Kujdesi amëtar për disproporcione të njohura ose të dyshuara

Përfshin: gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për seksio cezarea para fillimit të dhimbjeve të lindjes

Përjashton: gjendjet e listuara me lindje të obstruktuar (O65-O66)

O33.0 **Kujdesi maternal për disproporcione nga deformimi i kockave pelvike**

Deformim i pelvisit që shkakton disproporcion NOS

O33.1 **Kujdesi maternal për disproporcione nga pelvisi i kontraktuar**

Pelvis i kontraktuar NOS që shkakton disproporcin

O33.2 **Kujdesi maternal për disproporcione nga kontraksioni i brendshëm i pelvisi**

Kontraksioni i brendshëm (i pelvisit) që shkakton disproporcin

O33.3 **Kujdesi maternal për disproporcione nga kontraksioni i jashtëm i pelvisit**

Kontraksioni i kavitetit të mesëm (i pelvisit) | që shkakton disproporcion

Kontraksioni i jashtëm (i pelvisit)

O33.4 **Kujdesi maternal për disproporcione me origjinë fetale dhe maternale**

O33.5 **Kujdesi maternal për disproporcione nga fetus tepër i madh**

Disproporcion me origjinë fetale me fetus të formuar normalisht

Disproporcion fetal NOS

O33.6 **Kujdesi maternal për disproporcione nga fetus hidrocefalik**

O33.7 **Kujdesi maternal për disproporcione nga deformime të tjera fetale**

Binjakë të bashkuar

Fetal/e:

- ascit
- hidrops
- meniongomielocelë
- teratomë sakrale
- tumor

| që shkakton disproporcion

O33.8 **Kujdesi maternal për disproporcione nga origjinë tjetër**

O33.9 **Kujdesi maternal për disproporcione, të paspecifikuara**

Disproporcion cefalopelvik NOS

Disproporcion fetopelvik NOS

O34 Kujdesi amëtar për anomali të njohura ose të dyshuara të organeve pelvike

Përfshin: gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për seksio cezarea para fillimit të dhimbjeve të lindjes

Përjashton: gjendjet e listuara me lindje të obstruktuar (O65-O66)

O34.0 **Kujdesi maternal për anomali kongjenitale të uterusit**

Kujdesi maternal për:

- uterusin e dyfishtë
- uterusin bikorn

O34.1 **Kujdesi maternal për tumor të korpus (trupit) uteri**

Kujdesi maternal për:

- polipin e trupt të uterusit
- fibroidin e uterusit

Përjashton: kujdesin maternal për tumorin e cerviksit (O34.4)

O34.2 Kujdesi maternal për cikatrice uterine nga kirurgji të vjetra

Kujdesi maternal për cikatrice uterine nga kirurgji të vjetra

Përjashton: lindjen vaginale pas seksio cezarea të mëparshme NOS (O75.7)

O34.3 Kujdesi maternal për inkompetencë cervikale

Kujdesi maternal për:

- serklazh
- suturën e Shirodkar

me ose pa përmendje të inkompetencës cervikale

O34.4 Kujdesi maternal për anomali të tjera cervikale

Kujdesi maternal për:

- polipin e cerviksit
- kirurgjinë e mëparshme të cerviksit
- strikturën apo stenozën e cerviksit
- tumorin e cerviksit

O34.5 Kujdesi maternal për anomali të tjera të uterusit gravid

Kujdesi maternal për:

- inkarcerim
- prolaps
- retroversion

të uterusit gravid

O34.6 Kujdesi maternal për anomali të vaginës

Kujdesi maternal për:

- kirurgji të mëparshme të vaginës
- vaginë septate
- stenozë të vaginës (të fituar)(kongjenitale)
- strikturë të vaginës
- tumor të vaginës

Përjashton: kujdesin maternal për variçet vaginale të shtatzënisë (O22.1)

O34.7 Kujdesi maternal për anomali të vulvës e perineumit

Kujdesi maternal për:

- fibrozën e perineumit
- kirurgji të mëparshme të perineumit ose vulvës
- perineumin e ngurtësuar
- tumorin e vulvës

Përjashton: kujdesin maternal për variçet vaginale të shtatzënisë (O22.1)

O34.8 Kujdesi maternal për anomali të tjera pelvike

Kujdesi maternal për:

- cistocelën
- riparimin e dyshemesë pelvike (të mëparshme)
- abdomenin e pastabilizuar
- rektocelën
- dyshemenë pelvike të ngurtësuar

O34.9 Kujdesi maternal për anomali pelvike të paspecifikuara

O35 Kujdesi amëtar për anomali dhe dëmtim të njohur ose të dyshuar fetal

Përfshin: gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për ndërprerjen e shtatzënisë

Përjashton: kujdesin ndaj nënës për disproporcion të njohur ose të dyshuar (O33.-)

O35.0 Kujdesi maternal për anomali (të dyshuara) të sistemit nervor qendror

Kujdesi maternal për (të dyshuar) fetale:

- anencefali
- spina bifida

Përjashton: anomalitë kromozomike të fetusit (O35.1)

O35.1 Kujdesi maternal për anomali (të dyshuara) kromozomale

O35.2 Kujdesi maternal për sëmundje hereditare të dyshuara

Përjashton: anomalitë kromozomike të fetusit (O35.1)

O35.3 Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga viroza të nënës

Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga, të nënës:

- infeksion nga citomegalovirus
- rubeola

O35.4 Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga alkooli

O35.5 Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga barnat

Kujdesi maternal për (të dyshuar) dëmtim të fetusit nga varësitë

Përjashton: distresin fetal gjatë dhimbjeve të lindjes të shkaktuar nga administrimi i barnave (O68.-)

O35.6 Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga rrezatimi

O35.7 **Kujdesi maternal për dëmtim të dyshuar të fetusit nga proçedura të tjera mjekësore**

Kujdesi maternal për (të dyshuar) dëmtim të fetusit nga:

- amniocenteza
- procedurat e biopsisë
- investigimet hematologjike
- dispozitiv kontraceptiv intrauterin
- kirurgji intrauterine

O35.8 **Kujdesi maternal për anomali të tjera e dëmtim të dyshuar të fetusit**

Kujdesi maternal për (të dyshuar) dëmtim të fetusit nga, e nënës:

- listeriozë
- toksoplazmozë

O35.9 **Kujdesi maternal për anomali të tjera e dëmtim të dyshuar të fetusit, të paspecifikuar**

O36 Kujdesi amëtar për probleme të tjera të njohura ose të dyshuara fetale

Përfshin: gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për ndërprerjen e shtatzënisë

Përjashton: dhimbjet e lindjes dhe lindjen të komplikuar nga stresi fetal [distresi] (O68.-)

sindromën e transfuzionit placentar (O43.0)

O36.0 **Kujdesi maternal për izoimunizimin Rhesus**

Antikorpet Anti-D [Rh]

Mospërputhshmëri Rh (me hidrops fetal)

O36.1 **Kujdesi maternal për izoimunizimin tjetër**

Izoimunizim ABO

Izoimunizim NOS (me hidrops fetal)

O36.2 **Kujdesi maternal për hidropsin fetal**

Hidrops fetal:

- NOS
- i pashoqëruar me izoimunizim

O36.3 **Kujdesi maternal për shenjat e hipoksisë fetale**

O36.4 **Kujdesi maternal për vdekjen intrauterine**

Përjashton: abortin e pakryer (O02.1)

O36.5 **Kujdesi maternal për prapambetjen në zhvillim të fetusit**

Kujdesi maternal për të njohur ose të dyshuar:

- nënpeshë por të shëndetshëm
- insufiçiencë placentare
- të vegjël por të shëndetshëm

O36.6 **Kujdesi maternal për zhvillimin e tepruar të fetusit**

Kujdesi maternal për fetus të njohur ose të dyshuar për mbipeshë por të shëndetshëm

O36.7 **Kujdesi maternal për fetusin e aftë për t'u zhvilluar në barrën abdominale**

O36.8 **Kujdesi maternal për probleme të tjera fetale të specifikuara**

O36.9 **Kujdesi maternal për probleme fetale, të paspecifikuara**

O40 Polihidramnioni

Përfshin: hidramnion

O41 Çrregullime të tjera të lëngut amniotik dhe membranave

Përjashton: çarjen e parakohshme të membranave (O42.-)

O41.0 **Oligohidramnioni**

Oligohidramnioni pa përmendje apo çarje të membranave

O41.1 **Infeksioni i membranës dhe sakusit amniotik**

Amnioniti

Korioamnioniti

Membraniti

Placentiti

O41.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të lëngut amniotik dhe membranave**

O41.9 **Çrregullime të lëngut amniotik dhe membranave, të paspecifikuara**

O42 Ruptura premature e membranave

O42.0 **Ruptura premature e membranave, fillimi i lindjes brenda 24 orëve**

O42.1 **Ruptura premature e membranave, fillimi i lindjes pas 24 orëve**

Përjashton: me dhimbje lindje të vonuara nga terapia (O42.2)

O42.2 **Ruptura premature e membranave, lindja e vonuar nga terapia**

O42.9 **Ruptura premature e membranave, e paspecifikuar**

O43 Çrregullime placentare

Përjashton: kujdesin maternal për prapambetje të rritjes së fetusit shkaktuar nga insufiçienca placentare (O36.5)

placentën praevia (O44.-)

ndarjen e parakohshme të placentës [abruptio placentae] (O45.-)

O43.0 Sindromet transfuzionale placentare

Transfuzion:

- fetomaternal
- maternofetal
- binjaku tek binjaku

O43.1 Keqformimet e placentës

Placentë anormale NOS

Placenta cirkumvalate

O43.2 Placentë adherente e sëmurë

Placenta:

- akreta
- inkreta
- perkreta

Përdorni kod shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar:

- hemorragjinë pas lindje, faza e tretë O72.0
- placentë e mbetur pa hemorragji O73.0

O43.8 Çrregullime placentare të tjera

Placentar:

- disfunksion
- infarkt

O43.9 Çrregullime placentare të paspecifikuara

O44 Placenta praevia

O44.0 Placenta praevia e specifikuar si pa hemorragji

Implantim i ulët i placentës i specifikuar si pa hemorragji

O44.1 Placenta praevia me hemorragji

Implantim i ulët i placentës, NOS ose me hemorragji

Placenta praevia:

- margjinale
- parciale NOS ose me hemorragji
- totale

Përjashton: dhimbjet e lindjes dhe lindjen e komplikuar me hemorragji nga vasa praevia (O69.4)

O45 Ndarja e parakohshme e placentës [abruptio placentae]

O45.0 Ndarja e parakohshme e placentës me defekt të koagulimit

Çkolitje placentare (ekscesive) me hemorragji, shoqëruar me:

- afibrinogjenemi
- koagulim intravaskular të diseminuar
- hiperfibrinolizë
- hipofibrinogjenemi

O45.8 Ndarje të tjera të parakohshme të placentës

O45.9 Ndarje e parakohshme e placentës, e paspecifikuar

Çkolitje placentare NOS

O46 Hemorragjia e paralindjes e paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: hemorragjinë në fillim të shtatzënisë (O20.-)
hemorragjinë gjatë lindjes NEC (O67.-)
placenta praevia (O44.-)
ndarjen e parakohshme të placentës [abruptio placentae] (O45.-)

O46.0 Hemorragjia e paralindjes me defekt të koagulimit

Hemorragji para lindjes (ekscesive) shoqëruar me:

- afibrinogjenemi
- koagulim intravaskular të diseminuar
- hiperfibrinolizë
- hipofibrinogjenemi

O46.8 Hemorragji të tjera të paralindjes

O46.9 Hemorragji e paralindjes, e paspecifikuar

O47 Dhimbje të rreme të lindjes

O47.0 Dhimbje të rreme të lindjes para javës së 37 të barrës

O47.1 **Dhimbje të rreme të lindjes gjatë ose pas javës së 37 të barrës**

O47.9 **Dhimbje të rreme të lindjes, të paspecifikuara**

O48 **Barra e zgjatur**

Përfshin: pas datë së pritshme
post-term

Ndërlikimet e aktivitetit të lindjes dhe lirimit (O60–O75)

O60 **Lindje para kohe (lirimi preterm)**

Fillim (spontan) i lindjes para 37 javëve të shtatzënisë

O60.0 **Shtërzim para kohe pa lindje**

Shtërzim para kohe:
- i nxitur
- spontan

O60.1 **Shtërzim spontan para kohe me lindje të parakohshme**

Shtërzim spontan para kohe me lindje NOS
Shtërzim spontan para kohe me lindje të parakohshme cezariane

O60.2 **Shtërzim spontan para kohe me lindje në kohë**

Shtërzim spontan para kohe me lindje cezariane në kohë

O60.3 **Lindje para kohe pa shtërzim spontan**

Lindje para kohe me:
- seksion cezarian, pa shtërzim spontan
- i nxitur

O61 **Dështimi i induktimit të aktivitetit të lindjes**

O61.0 **Dështimi i induktimit medikamentoz të aktivitetit të lindjes**

Dështim i provokimit (të dhimbjeve të lindjes) nga:
- oksitocina
- prostaglandinat

O61.1 **Dështimi i induktimit instrumental të aktivitetit të lindjes**

Dështim i provokimit (të dhimbjeve të lindjes):
- mekanik
- kirurgjikal

O61.8 **Dështime të tjera të induktimit të aktivitetit të lindjes**

O61.9 **Dështim i induktimit të aktivitetit të lindjes, i paspecifikuar**

O62 Anomalitë e forcave të aktivitetit të lindjes

O62.0 **Kontraksione primare inadekuate**

Dështim i dilatacionit cervikal

Disfunksion parësor hipotonik uterin

Inerci uterine gjatë fazës latente të lindjes

O62.1 **Inercia sekondare uterine**

Ndalim i fazës aktive të lindjes

Disfunksion dytësor hipotonik uterin

O62.2 **Inerci të tjera uterine**

Atoni e uterusit

Dhimbje lindje të çrregullta

Disfunksion hipotonik uterin NOS

Shtërzime të çrregullta

Kontraksione të dobëta

Inerci uterine NOS

O62.3 **Lindja e përshpejtuar (precipitoze)**

O62.4 **Kontraksione uterine hipertonike, të pakoordinuara dhe të zgjatura**

Kontraksionet unazore distocike

Dhimbje lindje të pakoordinuara

Kontraksione uterine në formë të orës me rërë

Disfunksin uterin hipertonik

Aktivitet uterin i çorganizuar

Kontraksione tetanike

Distoci uterine NOS

Përjashton: distocinë (fetale)(maternale) NOS (O66.9)

O62.8 **Anomali të tjera të forcave të aktivitetit të të lindjes**

O62.9 **Anomalit të forcave të aktivitetit të lindjes, të paspecifikuara**

O63 Lindje e zgjatur

O63.0 **Zgjatje e fazës së parë të lindjes**

O63.1 **Zgjatje e fazës së dytë të lindjes**

O63.2 **Lindje e vonuar e binjakut të dytë, të tretë, etj.**

O63.9 **Lindja e zgjatur, e paspecifikuar**

Dhimbje lindje të zgjatura NOS

O64 Lindje e obstruktuar nga keqpozicionimi dhe keqprezantimi i fetusit

O64.0 **Lindje e obstruktuar nga rrotullimi jo i plotë i kokës fetale**

Ndalim i thellë transvers

Lindje e obstruktuar shkaktuar nga i vazhdueshëm (pozicioni):

- oksipitoiliak
- oksipitoposterior
- oksipitosakral
- oksipitotransversal

O64.1 **Lindje e obstruktuar nga prezantimi podalik**

O64.2 **Lindje e obstruktuar nga prezantimi me fytyrë**

Lindje e obstruktuar nga prezantimi me faqe

O64.3 **Lindje e obstruktuar nga prezantimi me ballë**

O64.4 **Lindje e obstruktuar nga prezantimi me sup**

Prolaps i krahut

Përjashton: shpatullat e impaktuara (O66.0)
distocinë e shpatullës (O66.0)

O64.5 **Lindje e obstruktuar nga prezantimi i përbërë**

O64.8 **Lindje e obstruktuar nga keqpozicionim dhe keqprezantim tjetër**

O64.9 **Lindje e obstruktuar nga keqpozicionim dhe keqprezantim, të paspecifikuar**

O65 Lindje e obstruktuar nga anomali amëtare pelvike

O65.0 **Lindje e obstruktuar nga deformime pelvike**

O65.1 **Lindje e obstruktuar nga pelvis i kontraktuar në përgjithësi**

O65.2 **Lindje e obstruktuar nga kontraksioni i brendshëm i pelvisit**

O65.3 **Lindje e obstruktuar nga kontraksioni i jashtëm dhe i mesëm i pelvisit**

O65.4 **Lindje e obstruktuar nga disproporcioni feto-pelvik, i paspecifikuar**

Përjashton: distocinë e shkaktuar nga anomalitë fetale (O66.2-O66.3)

O65.5 **Lindje e obstruktuar nga organe pelvike maternale anormale**

Lindje e obstruktuar e shkaktuar nga gjendje të listuara në O34.-

O65.8 **Lindje e obstruktuar nga anomali të tjera pelvike maternale**

O65.9 **Lindje e obstruktuar nga anomali pelvike maternale të paspecifikuara**

O66 Lindje tjetër e obstruktuar

O66.0 **Lindje e obstruktuar nga distocia e supit**

Shpatullat e impaktuara

O66.1 **Lindje e obstruktuar nga binjakët e bllokuar**

O66.2 **Lindje e obstruktuar nga fetusi jashtëzakonisht i madh**

O66.3 **Lindje e obstruktuar nga anomali fetale të tjera**

Distocia nga:

- binjakët e ngjitur
- fetal/e:
  a) ascit
  b) hidropsi
  c) meningomielocelë
  d) teratoma sakrale
  e) tumor
- fetus hidrocefalik

O66.4 **Dështimi i provës së lindjes, i paspecifikuar**

Dështimi i provës së lindjes me vazhdim të lindjes nëpërmjet seksio caesarea

O66.5 **Dështimi i aplikimit të forcepsit dhe ekstraktorit me vakum, i paspecifikuar**

Dështim i përdorimit të ventuzës dhe forcepsit, me vazhdim të lindjes nëpërmjet forcepsit ose seksio caesarea

O66.8 **Lindje e obstruktuar tjetër, e specifikuar**

O66.9 **Lindje e obstruktuar, e paspecifikuar**

Distocia:

- NOS
- fetale NOS
- maternale NOS

O67 Aktiviteti i lindjes dhe lirimi i ndërlikuar me hemorragji intrapartum, i paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: hemorragjinë para lindjes NEC (O46.-)
placenta praevia (O44.-)
hemorragjinë pas lindjes (O72.-)
ndarjen e parakohshme të placentës [abruptio placentae] (O45.-)

O67.0 Hemorragjia gjatë lindjes me defekt të koagulimit

Hemorragji gjatë lindjes (eksesive) shoqëruar me:

- afibrinogjenemi
- koagulim intravaskular i diseminuar
- hiperfibrinolizë
- hipofibrinogjenemi

O67.8 Hemorragjia gjatë lindjes, tjetër

Hemorragji ekscesive gjatë lindjes

O67.9 Hemorragji gjatë lindjes, e paspecifikuar

O68 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me distres fetal

Përfshin: distresin fetal gjatë dhimbjeve të lindjes, shkaktuar nga administrimi i barnave

O68.0 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me anomali të rrahjeve të zemrës fetale

Fetal/e:

- bradikardi
- çrregullim i ritmit të zemrës
- takikardi

Përjashton: me mekonium në lëngun amniotik (O68.2)

O68.1 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me mekonium në lëngun amniotik

Përjashton: me anomali të ritmit të zemrës tek fetusi (O68.2)

O68.2 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me anomali të rrahjeve të zemrës fetale dhe mekonium në lëngun amniotik

O68.3 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me gjetje biokimike të vuajtjes fetale

Fetal/e anormal/e:

- acidemi
- ekuilibër acido-bazik

O68.8 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me gjetje të tjera të vuajtjes fetale**

Provë e distreasit fetal:

- elektrokardiografik
- ultratinguj

O68.9 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me vuajtje fetale, të paspecifikuara**

O69 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me komplikacione të kordonit umbilikal

O69.0 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me prolaps të kordonit**

O69.1 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me kordon rreth qafës, me komprimim**

O69.2 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me vendosje të tjera të kordonit, me komprimim**

Komprimim i kordonit NOS

Ngatërrim i kordoneve të binjakëve në sakusin monoamniotik

Nyje e kordonit

O69.3 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me kordon të shkurtër**

O69.4 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me vasa praevia**

Hemorragji nga vasa previa

O69.5 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me lezione vaskulare të kordonit**

Kordonit (e):

- shtypja
- haematoma

Trombozë e vazave umbilikale

O69.8 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me komplikacione të tjera të kordonit umbilikal**

Kordë rreth qafës pa komprimim

O69.9 **Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me komplikacione të kordonit umbilikal, të paspecifikuara**

O70 Laçeracioni perineal gjatë lindjes

Përfshin: epiziotominë e zgjeruar nga lacerimi

Përjashton: laceracionin obstetrikal të lartë vaginal të veçuar (O71.4)

Laceracionin e sulkusit vaginal (O71.4)

O70.0 **Laçeracioni perineal gjatë lindjes, grada e parë**

Laçeracioni perineal, çarje apo ënjtje (përfshin):

- bifurkacionin
- labian
- lëkurën
- e lehtë
- vaginën, poshtë
- vulvën

gjatë lindjes

Përjashton: laceracionin periuretral që përfshin uretrën (O71.5)
me laceracion të:
- murit të lartë vaginal (mesëm) (një të tretën e sipërme të murit vaginal) (O71.4)
- sulkusin vaginal (O71.4)

O70.1 Laçeracioni perineal gjatë lindjes, grada e dytë

Laçeracioni perineal, çarje apo ënjtje si në O70.0, që gjithashtu përfshin:
- dyshemenë pelvike
- muskujt perinealë
- muskujt vaginalë

gjatë lindjes

Përjashton: atë që përfshin sfinkterin anal (O70.2)

O70.2 Laçeracioni perineal gjatë lindjes, grada e tretë

Laçeracioni perineal, çarje apo ënjtje si në O70.0, që gjithashtu përfshin:
- sfinkterin anal
- septumin rektovaginal
- sfinkterin NOS

gjatë lindjes

Përjashton: atë që përfshin mukozën anale ose rektale (O70.3)

O70.3 Laçeracioni perineal gjatë lindjes, grada e katërt

Laçeracioni perineal, çarje apo ënjtje si në O70.0, që gjithashtu përfshin:
- mukozën anale
- mukozën rektale

gjatë lindjes

O70.9 Laçeracioni perineal gjatë lindjes, i paspecifikuar

O71 Trauma të tjera obstetrikale

Përfshin: dëmtimin nga instrumentet

O71.0 Ruptura e uterusit para fillimit të lindjes

O71.1 Ruptura e uterusit gjatë lindjes

Ruptura e uterusit e papërmendur që ka ndodhur para fillimit të dhimbjeve të lindjes

O71.2 Inversioni i uterusit postpartum

O71.3 Laçerimi obstetrikal i cerviksit

Çkolitja unazore e cerviksit

O71.4 Laçerimi i lartë vaginal obstetrikal i izoluar

Laçerimi i:

- një të tretës së mesme të murit vaginal
- sulkusit vaginal

Përjashton: laceracionin e pjesës së poshtëme të vaginës (O70.-)

O71.5 Tjetër dëmtim obstetrikal në organet pelvike

Dëmtim obstetrik i:

- fshikës së urinës
- uretrës

Përjashton: laceracionin (minor) që prek vetëm indin periuretral (O70.0)

O71.6 Dëmtim obstetrikal në ligamentet dhe artikulacionet pelvike

Shkëputje e kartilagos së brendshme të simfizës
Dëmtim koksigeal
Ndarje traumatike e simfizës (pubisit)

obstetrikal/e

O71.7 Hematoma obstetrikale e pelvisit

Hematoma obstetrikale e:

- perineumit
- vaginës
- vulvës

O71.8 Trauma të tjera obstetrikale

O71.9 Traumë obstetrikale e paspecifikuar

O72 Hemorragjia postpartum

Përfshin: hemorragjinë pas lindjes së fetusit apo fëmijës

O72.0 Hemorragjia e stadit të tretë

Hemorragji e shoqëruar me placentë të mbajtur, të zënë apo të ngjitur
Placenta e mbajtur NOS

O72.1 Hemorragjia postpartum imediate tjetër

Hemorragji pas daljes së placentës
Hemorragji pas lindjes (atonike) NOS

O72.2 **Hemorragjia postpartum sekondare dhe e vonuar**

Hemorragji e shoqëruar me pjesë të mbajtura të placentës apo membranave

Mbajtje e produkteve të konceptimit NOS, pas lindjes

O72.3 **Defekte të koagulimit postpartum**

Pas lindjes:

- afibrinogjenenemia
- fibrinoliza

O73 Placenta dhe membranat e vonuara pa hemorragji

O73.0 **Placenta e vonuar pa hemorragji**

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të identifikuar ndonjë placentë adherente të sëmurë O43.2

O73.1 **Pjesë të mbetura të placentës dhe membranave, pa hemorragji**

Mbajtje e produkteve të konceptimit pas lindjes, pa hemorragji

O74 Komplikacione të anestezisë gjatë aktivitetit të lindjes dhe lirimit

Përfshin: komplikacione të nënës me fillesë nga administrimi i një anestetiku lokal ose të përgjithshëm, analgjeziku ose sedativi tjetër gjatë dhimbjeve të lindjes dhe lindjes

O74.0 **Pneumonia aspirative nga anestezia gjatë lindjes dhe lirimit**

Pneumoniti kimik nga aspirimi
Inhalacion i përmbajtjes ose sekrecioneve të stomakut NOS
Sindroma e Mendelson

shkaktuar nga anestezia gjatë lindjes dhe lirimit

O74.1 **Të tjera komplikacione pulmonare të anestezisë gjatë lindjes dhe lirimit**

Kolaps i mushkërisë nga presioni shkaktuar nga anestezia, dhimbjeve të lindjes dhe lindjes

O74.2 **Komplikacione kardiake të anestezisë gjatë lindjes dhe lirimit**

Kardiake:

- arrest
- insufiçiencë

shkaktuar nga anestezia gjatë lindjes dhe lirimit

O74.3 **Komplikacione të sistemit nervor qendror, të anestezisë gjatë lindjes dhe lirimit**

Anoksi cerebrale shkaktuar nga anestezia gjatë lindjes dhe lirimit

O74.4 **Reaksione toksike të anestezisë lokale gjatë lindjes dhe lirimit**

O74.5 **Cefalea e induktuar nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë lindjes dhe lirimit**

O74.6 **Komplikacione të tjera nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë lindjes dhe lirimit**

O74.7 **Intubimi i vështirë ose i dështuar gjatë lindjes dhe lirimit**

O74.8 **Komplikacione të tjera të anestezisë gjatë lindjes dhe lirimit**

O74.9 **Komplikacione të anestezisë gjatë lindjes dhe lirimit, të paspecifikuara**

O75 Komplikacione të tjera të anestezisë gjatë aktivitetit të lindjes dhe lirimit, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: të lehonisë:
- infeksion (O86.-)
- sepsis (O85)

O75.0 **Vuajtja amtare gjatë lindjes dhe lirimit**

O75.1 **Shoku gjatë ose pas lindjes dhe lirimit**

Shok obstetrikal

O75.2 **Pireksia gjatë lindjes, e paklasifikuar tjetërkund**

O75.3 **Të tjera infeksione gjatë lindjes**

Septicemi gjatë dhimbjeve të lindjes

O75.4 **Të tjera komplikacione të kirurgjisë dhe proçedurave obstetrikale**

Kardiak/e:
- arrest pas kirurgjisë cezariane ose procedurave
- insufiçiencë obstetrikale, përfshirë lindjen, NOS

Anoksi cerebrale

Përjashton: komplikacione të anestezisë gjatë dhimbjeve të lindjes dhe lindjes (O74.-)

plagët obstetrike (kirurgjikale):
- e çarë (O90.0-O90.1)
- me hematomë (O90.2)
- e infektuar (O86.0)

O75.5 **Lindje e vonuar pas rupturës artificiale të membranave**

O75.6 **Lindje e vonuar pas rupturës spontane ose të paspecifikuar të membranave**

Përjashton: çarjen spontane të parakohshme të membranave (O42.-)

O75.7 **Lindja vaginale pas seksio caesarea të mëparëshme**
O75.8 **Ndërlikime të tjera të specifikuara të lindjes dhe lirimit**
O75.9 **Ndërlikime të paspecifikuara të lindjes dhe lirimit**

Lindja
(O80–O84)

Shënim: Për përdorimin e këtyre kategorive iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve për kodifikimin e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në Vëllimin 2.

O80 Lindje e thjeshtë spontane

Përfshin: rastet me asistencë minimale ose pa asistencë, me ose pa epiziotomi në një lindje në rast krejtësisht normal

O80.0 **Lindje spontane me kokë**
O80.1 **Lindje spontane podalike**
O80.8 **Lindje të tjera të thjeshta spontane**
O80.9 **Lindje spontane e thjeshtë, e paspecifikuar**
Lindje spontane NOS

O81 Lindje e thjeshtë me forceps dhe vakum ekstraktor

Përjashton: dështimin në përdorimin e ekstraktorit ose forcepsit me vakum (O66.5)

O81.0 **Lindje me forceps i ulët**
O81.1 **Lindje me forceps me kavitet të mesëm**
O81.2 **Lindje me forceps me kavitet të mesëm, me rotacion**
O81.3 **Lindje tjetër me forceps, i paspecifikuar**
O81.4 **Lindje me vakum ekstraktor**
Lindje me ventuzë
O81.5 **Lindje me kombinim të forcepsit me vakum ekstraktor**
Lindje me ventuzë dhe forceps

O82 Lindje me seksio caesarea

O82.0 **Lindje me seksio caesarea elektive**
Seksio caesarea e përsëritur NOS

O82.1 **Lindje me seksio caesarea të urgjencës**

O82.2 **Lindje me histerektomi caesariane**

O82.8 **Lindje tjetër e thjeshtë me seksio caesarea**

O82.9 **Lindje me seksio caesarea, e paspecifikuar**

O83 Tjetër lindje e thjeshtë e asistuar

O83.0 **Ekstraksioni podalik**

O83.1 **Lindje tjetër e asistuar podalike**
Lindje podalike NOS

O83.2 **Lindje tjetër e asistuar me manipulim**
Version me ekstraksion

O83.3 **Lindje e fetusit të jetueshëm, në gravidancën abdominale**

O83.4 **Operacioni destruktiv për lindje**
Kleidotomi
Kraniotomi — për lehtësimin e lindjes
Embriotomi

O83.8 **Tjetër lindje e thjeshtë e asistuar, e specifikuar**

O83.9 **Lindje e thjeshtë e asistuar, e paspecifikuar**
Lindje e asistuar NOS

O84 Lindje multiple

Përdor kod shtesë (O80-O83), nëse dëshiron, për të treguar mënyrën e lindjes të çdo fetusi dhe fëmije.

O84.0 **Lindje multiple tërësisht spontane**

O84.1 **Lindje multiple tërësisht me forceps dhe ekstraktor**

O84.2 **Lindje multiple tërësisht me seksio cesarea**

O84.8 **Të tjera lindje multiple**
Lindje e shumëfishtë me kombinim metodash

O84.9 **Lindje multiple e paspecifikuar**

Ndërlikimet e lidhura kryesisht me paslindjen

(O85–O92)

Shënim: Kategoritë O88.-, O91.- dhe O92.- përfshijnë gjendjet e listuara edhe nëse ndodhin gjatë shtatzënisë dhe lindjes.

Përjashton: çrregullimet mendore dhe të sjelljes që shoqërojnë lehoninë (F53.-)
tetanozin obstetrikal (A34)
osteomalacinë e lehonisë (M83.0)

O85 Sepsis puerperal

Përfshin: i (e) lehonisë:
- endometrit
- ethe
- peritonit
- septicemi

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: embolizmin obstetrikal piemik dhe septik (O88.3)
septiceminë gjatë dhimbjeve të lindjes (O75.3)

O86 Infeksion tjetër puerperal

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: infeksionin gjatë dhimbjeve të lindjes (O75.3)

O86.0 Infeksion i plagës operatore obstetrikale

I infektuar:
- plagë e prerjes cezariane | pas lindjes
- riparim i perineumit

O86.1 Tjetër infeksion i traktit gjenital pas lindjes

Cerviciti | pas lindjes
Vaginiti

O86.2 Infeksion i traktit urinar pas lindjes

Gjendje në N10-N12, N15.-, N30.-, N34.-, N39.0 pas lindjes

O86.3 Tjetër infeksion i traktit urogjenital pas lindjes

Infeksion i traktit urogjenital në lehoni NOS

O86.4 Pireksia me origjinë të panjohur pas lindjes

I/E lehonisë:
- infeksion NOS

- pireksi NOS

Përjashton: ethet e lehonisë (O85)
pireksinë gjatë dhimbjeve të lindjes (O75.2)

O86 8 Infeksion tjetër puerperal, i specifikuar

O87 Komplikacione venoze gjatë lehonisë

Përfshin: në dhimbjet e lindjes, lindje dhe lehoni

Përjashton: embolizmin obstetrikal (O88.-)
komplikacionet venoze në shtatzëni (O22.-)

O87.0 Tromboflebiti superficial në lehoni

O87.1 Tromboflebiti i thellë në lehoni

Trombozë e venave të thella, pas lindjes

Tromboflebit pelvik, pas lindjes

O87.2 Hemorroidet në lehoni

O87.3 Tromboza venoze cerebrale në lehoni

Trombozë e sinusit cerebrovenoz në lehoni

O87.8 Komplikacione të tjera venoze gjatë lehonisë

Variçe gjenitale në lehoni

O87.9 Komplikacione venoze gjatë lehonisë, të paspecifikuara

I/E lehonisë:

- flebit NOS
- flebopati NOS
- trombozë NOS

O88 Embolia obstetrikale

Përfshin: embolinë pulmonare në shtatzëni, lindje dhe lehoni

Përjashton: embolizmin si komplikacion i abortit ose barrës ektopike ose molare (O00-O07, O08.2)

O88.0 Embolia obstetrikale gazore (me ajër)

O88.1 Embolia obstetrikale amniotike

Sindroma anafilaktoide e shtatzënisë

O88.2 Embolia obstetrikale nga koagulat e gjakut

Emboli (pulmonare) obstetrikale NOS

Emboli (pulmonare) në lehoni NOS

O88.3 Embolia obstetrikale septike dhe piemike

O88.8 **Emboli obstetrikale tjetër**

Emboli yndyrore obstetrikale

O89 Komplikacionet nga anestezia gjatë lehonisë

Përfshin: komplikacione të nënës me fillesë nga administrimi i një anestetiku lokal ose të përgjithshëm, analgjeziku ose sedativi tjetër gjatë lehonisë

O89.0 **Komplikacionet pulmonare nga anestezia gjatë lehonisë**

Pneumoni aspirative
Pneumonit kimik nga aspirimi
Inhalacion i përmbajtjes ose sekrecioneve të stomakut NOS
Sindroma e Mendelson
Kolapsi i mushkërisë nga presioni

→ nga anestezia gjatë lehonisë

O89.1 **Komplikacionet kardiake nga anestezia gjatë lehonisë**

Kardiak/e:
- arrest
- insufiçiencë

→ nga anestezia gjatë lehonisë

O89.2 **Komplikacionet në sistemin nervor nga anestezia gjatë lehonisë**

Anoksi cerebrale shkaktuar nga anestezia gjatë lehonisë

O89.3 **Reaksionet toksike nga anestezia lokale gjatë lehonisë**

O89.4 **Cefalea nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë lehonisë**

O89.5 **Komplikacione të tjera nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë lehonisë**

O89.6 **Intubimi i vështirë ose i dështuar gjatë lehonisë**

O89.8 **Komplikacione të tjera nga anestezia gjatë lehonisë**

O89.9 **Komplikacionet nga anestezia gjatë lehonisë, të paspecifikuara**

O90 Komplikacionet gjatë lehonisë të paklasifikuara tjetërkund

O90.0 **Hapja e plagës së seksios**

O90.1 **Hapja e plagës perineale obstetrikale**

Hapja e plagës së:
- episiotomisë
- laceracion perineal

Ënjtje perineale dytësore

O90.2 **Hematoma e plagës obstetrikale**

O90.3 **Kardiomiopatia në lehoni**

Gjendje në I42.-

O90.4 **Insufiçienca renale akute postpartum**

Sindroma hepatorenale pas dhimbjeve të lindjes dhe lindjes

O90.5 **Tiroiditi postpartum**

O90.8 **Komplikacione të tjera gjatë lehonisë të paklasifikuara tjetërkund**

Polip i placentës

O90.9 **Komplikacione gjatë lehonisë, të paspecifikuara**

O91 Infeksionet e gjirit që shoqërojnë lindjen e fëmijës

Përfshin: gjendjet e listuara gjatë shtatzënisë, lehonisë dhe laktacionit

O91.0 **Infeksioni i thithkës që shoqëron lindjen**

Absces i thithkës:

- i shtatzënisë
- i lehonisë

O91.1 **Absesi i gjirit që shoqëron lindjen**

Absces mamar
Mastit purulent
Absces subareolar
— i shtatzënisë ose i lehonisë

O91.2 **Mastiti jopurulent që shoqëron lindjen**

Limfangiti i gjirit
Mastiti:

- NOS
- intersticial
- parenkimatoz

— i shtatzënisë ose i lehonisë

O92 Çrregullime të tjera të gjirit dhe laktacionit që shoqërojnë lindjen

Përfshin: gjendjet e listuara gjatë shtatzënisë, lehonisë dhe laktacionit

O92.0 **Thithka e retraktuar që shoqëron lindjen**

O92.1 **Thithka e çarë që shoqëron lindjen**

Fisurë e thithkës, e shtatzënisë ose e lehonisë

O92.2 **Çrregullime të tjera të gjirit që shoqërojnë lindjen, të paspecifikuara**

O92.3 **Agalaksia**

Agalaksia parësore

O92.4 **Hipogalaksia**

O92.5 **Laktacioni i suprimuar**

Agalaksia:

- elektive
- dytësore
- terapeutike

O92.6 **Galaktorrea**

Përjashton: galaktorrenë e pashoqëruar me lindjen e fëmijës (N64.3)

O92.7 **Çrregullime të tjera të paspecifikuara të laktacionit**

Çrregullime të laktacionit në lehoni

Gjendje të tjera obstetrikale të paklasifikuara tjetërkund (O94–O99)

Shënim: Për përdorimin e kategorive O95-O97 iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve për kodifikimin e vdekshmërisë në Vëllimin 2.

O94 Sekela të komplikacioneve të shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur për kodifikim të sëmundshmërisë vetëm për të treguar gjendje në kategoritë O00-O75 dhe O85-O92 si shkak të sekelave, të cilat në vetvete janë klasifikuar diku tjetër. 'Sekelat' përfshijnë gjendje të specifikuara si pasoja apo efekte të vonëshme, ose ato që shfaqen një vit ose më tepër pas konditës shkaktare.

Të mos përdoren për komplikacionet kronike të shtatzënisë, lindjes apo pas lindjes. Kodoni këto në O00-O75 dhe O85-O92.

Përjashton: atë që përfundon me vdekje (O96, O97)

O95 Vdekja obstetrikale me shkak të paspecifikuar

Përfshin: vdekjen e nënës nga shkak i paspecifikuar, që ndodh gjatë barrës, paralindjes, lindjes dhe periudhës puerperale.

O96 Vdekja nga çdo shkak obstetrikal pas 42 ditëve por më pak se një vit pas lindjes

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur për të treguar vdekjet nga çdo shkak obstetrikal (gjendjet në kategoritë O00-O75, O85-O92 dhe O98-O99, që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se një vit pas lindjes).

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut (direkt ose indirekt) obstetrikal të vdekjes.

Përjashton: vdekjen nga gjendje të specifikuara si pasoja ose efekte të vona me shkak obstetrik (O97.-)

gjendje të specifikuara si pasoja ose efekte të vona nga shkaqe obstetrike që nuk rezultojnë në vdekje (O94).

O96.0 Vdekje nga shkaqe direkt obstetrikale që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se një vit pas lindjes

O96.1 Vdekje nga shkaqe indirekt obstetrikale që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se një vit pas lindjes

O96.2 Vdekje nga shkaqe të papërcaktuara obstetrikale që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se një vit pas lindjes

O97 Vdekja nga pasojat (sekelat) e shkaqeve obstetrikale

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur për të treguar vdekjet nga pasojat e shkakut obstetrikal (gjendjet në kategoritë O00-O75, O85-O92 dhe O98-O99, që ndodhin më shumë se një vit pas lindjes).

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut (direkt ose indirekt) obstetrikal.

Përjashton: gjendje të specifikuara si pasoja ose efekte të vona nga shkaqe obstetrike që nuk rezultojnë në vdekje (O94).

O97.0 Vdekja nga pasojat direkte të shkaqeve obstetrikale

O97.1 Vdekja nga pasojat indirekte të shkaqeve obstetrikale

O97.2 Vdekja nga pasojat e shkaqeve obstetrikale, të papërcaktuara

O98 Infeksione amëtare dhe sëmundje parazitare të klasifikuara tjetërkund, që komplikojnë barrën, lindjen dhe paslindjen

Përfshin: gjendjet e listuara, kur janë komplikacion i shtatzënisë, kur rëndohen nga shtatzënia, ose si arsye për kujdes obstetrikal

Përdor kod shtesë (Kapitulli I), nëse dëshiron, për identifikimin e konditës specifike.

Përjashton: gjendjet nga infeksion asimptomatik nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV] (Z21)

sëmundje nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV] (B20-B24)

evidencën laboratorike të virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] (R75)

tetanozin obstetrikal (A34)

të lehonisë:

- infeksion (O86.-)
- sepsis (O85)

kur arsyeja e kujdesit ndaj nënës është që sëmundja dihet ose dyshohet të ketë prekur fetusin (O35-O36)

O98.0 Tuberkulozi që komplikon barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në A15-A19

O98.1 Sifilisi që komplikon barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në A50-A53

O98.2 Gonorrea që komplikon barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në A54.-

O98.3 Infeksionet e tjera me transmetim kryesisht seksual që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në A55-A64

O98.4 Hepatiti viral që komplikon barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në B15-B19

O98.5 Sëmundje të tjera virale që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në A80-B09, B25-B34

O98.6 Sëmundje protozoare që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në B50-B64

O98.7 Sëmundje e virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] që komplikon barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në B20-B24

O98.8 Infeksion maternal dhe sëmundje parazitare që komplikojne barrën, lindjen e paslindjen

O98.9 Infeksion maternal dhe sëmundje parazitare që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen, të paspecifikuara

O99 Sëmundje të tjera amëtare të klasifikuara tjetërkund, që komplikojnë barrën, lindjen dhe paslindjen

Shënim: Kjo kategori përfshin gjendje që komplikojnë shtatzëninë, rëndohen nga shtatzënia ose janë arsye kryesore për kujdes obstetrikal, dhe, për të cilat, Indeksi Alfabetik nuk tregon ndonjë rubrikë specifike në Kapitulllin XV.

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e konditës specifike.

Përjashton: sëmundjet infektive dhe parazitare (O98.-)

plagët, helmimet dhe konsekuencat e tjera të shkaqeve të jashtme (S00-T98)

kur arsyeja e kujdesit ndaj nënës është që sëmundja dihet ose dyshohet të ketë prekur fetusin (O35-O36)

O99.0 Anemia që komplikon barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në D50-D64

O99.1 Sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve hematopojetike, dhe çrregullime të tjera që prekin sistemin imun, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në D65-D89

Përjashton: hemorragjitë me defiçite të koagulimit (O46.0, O67.0, O72.3)

O99.2 Sëmundje endokrine, nutricionale dhe metabolike, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në E00-E90

Përjashton: diabetes mellitus (O24.-)

kequshqyerjen (O25)

tiroiditin e paslindjes (O90.5)

O99.3 Çrregullime mendore dhe sëmundje të sistemit nervor, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në F00-F99 dhe G00-G99

Përjashton: depresionin pas lindjes (F53.0)

neuritin periferik të lidhur me shtatzëninë (O26.8)

psikozën pas lindjes (F53.1)

O99.4 Sëmundje të sistemit cirkulator, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në I00-I99

Përjashton: kardiomiopatinë në lehoni (O90.3)

çrregullimet hipertensive (O10-O16)

embolizmin obstetrikal (O88.-)

komplikacionet venoze dhe trombozën e sinusit cerebrovenoz në:

• dhimbjet e lindjes, lindjen e fëmijës dhe lehoni (O87.-)

• shtatzëni (O22.-)

O99.5 Sëmundje të sistemit respirator, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në J00-J99

O99.6 Sëmundje të sistemit digjestiv, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në K00-K93

Përjashton: hemorroidet në shtatzëni (O22.4)

çrregullimet e mëlçisë në shtatzëni, lindjen e fëmijës dhe lehoni (O26.6)

O99.7 Sëmundje të lëkurës dhe indit subkutan, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në L00-L99

Përjashton: herpesin e shtatzënisë (O26.4)

pruritin në shtatzëni (O26.8)

O99.8 Sëmundje të tjera të specifikuara që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Kombinim i gjendjeve të klasifikuara në O99.0-O99.7

Gjendje në C00-D48, H00-H95, M00-M99, N00-N99, dhe Q00-Q99

Përjashton: infeksionin e traktit gjenitourinar në shtatzëni (O23.-)

infeksionin e traktit gjenitourinar pas lindjes (O86.0-O86.3)

kujdesin ndaj nënës, anomali të njohur ose të dyshuar të organeve pelvike të nënës (O34.-)

insufiçiencën renale akute të paslindjes (O90.4)

nefritin pas lindjes (O90.8)

KAPITULLI XVI

Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale (P00–P96)

Përfshin: gjendje që e kanë origjinën në periudhën perinatale edhe nëse vdekja ose sëmundshmëria mund të ndodhin më vonë

Përjashton: keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00-E90)
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
tetanozin e të porsalindurit (A33)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

P00-P04	Fetus dhe neonat i prekur nga faktorë maternalë dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirimit
P05-P08	Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale
P10-P15	Trauma e lindjes
P20-P29	Çrregullimet respiratore e kardiovaskulare nga periudha perinatale
P35-P39	Infeksione specifike të periudhës perinatale
P50-P61	Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit e neonatit
P70-P74	Çrregullime tranzitore endokrine dhe metabolike specifike për fetusin dhe neonatin
P75-P78	Çrregullime të sistemit digjestiv të fetusit dhe neonatit
P80-P83	Gjendje që lidhen me integumentet dhe termorregullimin e fetusit dhe neonatit
P90-P96	Çrregullime të tjera me origjinë nga periudha perinatale

Një kategori me yll për këtë kapitull jepet në vazhdim:

P75*	Ileus mekonial në fibrozën cistike

Fetus dhe i posalindur i prekur nga faktorë amëtarë dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirimit (P00–P04)

Përfshin: gjendjet e listuara të nënës vetëm kur specifikohen si shkak i vdekshmërisë ose sëmundshmërisë tek fetusi ose i porsalinduri

P00 Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje amëtare që mund të lidhen me barrën aktuale

Përjashton: fetusin dhe të porsalindurin e prekur nga:

- komplikacionet e nënës në shtatzëni (P01.-)
- çrregullimet metabolike dhe endokrine të nënës (P70-P74)
- influencat e dëmshme të transmetuara nëpërmjet placentës ose qumështit të gjirit (P04.-)

P00.0 Fetus dhe neonat i prekur nga çrregullime hipertensive maternale

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendjet e nënës të klasifikuara në O10-O11, O13-O16

P00.1 Fetus dhe neonat i prekur nga sëmundje të traktit renal dhe urinar

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendjet e nënës të klasifikuara në N00-N39

P00.2 Fetus dhe neonat i prekur nga sëmundje infektive dhe parazitare të nënës

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga sëmundjet infektive të nënës të klasifikuara në A00-B99 dhe J10-J11, por që ata vetë nuk janë duke manifestuar sëmundjen.

Përjashton: infeksionet specifike të periudhës perinatale (P35-P39)

infeksionet e lokalizuara në traktin gjenital dhe të tjera të nënës (P00.8)

P00.3 Fetus dhe neonat i prekur nga sëmundje cirkulatore dhe respiratore

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendjet e nënës të klasifikuara në I00-I99, J00-J99, Q20-Q34, dhe jo të përfshira në P00.0, P00.2

P00.4 Fetus dhe neonat i prekur nga çrregullime nutricionale të nënës

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga çrregullimet e nënës të klasifikuara në E40-E64

Kequshqyerja e nënës NOS

P00.5 Fetus dhe neonat i prekur nga dëmtime të nënës

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendjet e nënës të klasifikuara në S00-T79

P00.6 Fetus dhe neonat i prekur nga proçedurat kirurgjikale të nënës

Përjashton: seksio caesarea për lindje të tanishme (P03.4)

dëmtimin e placentës nga amniocenteza, seksio caesarea ose induktimin kirurgjikal (P02.1)

kirurgjinë e mëparëshme të uterusit ose të organeve pelvike (P03.8)

përfundimin e shtatzënisë, fetus (P96.4)

P00.7 Fetus dhe neonat i prekur nga proçedura mjekësore të nënës të paklasifikuara tjetërkund

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga radiologjia tek nëna

Përjashton: dëmtimin e placentës nga amniocenteza, seksio caesarea ose induktimi kirurgjikal (P02.1)

fetusin dhe të porsalindurin e prekur nga komplikacion të tjera të dhimbjeve të lindjes dhe lindjen (P03.-)

P00.8 Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje të tjera të nënës

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga:

- gjendje të klasifikuara në T80-T88
- infeksione të lokalizuara në traktin gjenital dhe të tjera të nënës
- lupus eritematoz sistemik i nënës

Përjashton: çrregullimet kalimtare endokrine dhe metabolike të porsalindurit (P70-P74)

P00.9 Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje të paspecifikuara të nënës

P01 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacionet amëtare të barrës

P01.0 Fetus dhe neonat i prekur nga inkompetenca e cerviksit

P01.1 Fetus dhe neonat i prekur nga rupturat premature të membranës

P01.2 Fetus dhe neonat i prekur nga oligohidramnioni

Përjashton: kur shkaktohet nga çarja e parakohshme e membranave (P01.1)

P01.3 Fetus dhe neonat i prekur nga polihidramnioni

Hidramnion

P01.4 Fetus dhe neonat i prekur nga barra ektopike

Shtatzëni abdominal

P01.5 Fetus dhe neonat i prekur nga barra multiple

Trinjakë (shtatzëni)

Binjakë (shtatzëni)

P01.6 **Fetus dhe neonat i prekur nga vdekja e nënës**

P01.7 **Fetus dhe neonat i prekur nga keqprezantimi para lindjes**

Prezantim podalik
Varianti eksternal
Prezantim me fytyrë
Prezantim transversal
Vendosje e pastabilizuar
— para dhimbjeve të lindjes

P01.8 **Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacine të tjera të barrës**

Abort spontan, fetus

P01.9 **Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të barrës, të paspecifikuara**

P02 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të placentës, kordonit dhe membranave

P02.0 **Fetus dhe neonat i prekur nga placenta praevia**

P02.1 **Fetus dhe neonat i prekur nga forma të tjera të ndarjes së placentës dhe hemorragjia**

Çkolitje e parakohshme e placentës

Hemorragji aksidentale

Hemorragji para lindjes

Dëmtim i placentës nga amniocenteza, seksio cesarea ose induktimi kirurgjikal

Humbje e gjakut të nënës

P02.2 **Fetus dhe neonat i prekur nga anomali të tjera të paspecifikuara funksionale dhe morfologjike të placentës**

Placentare:

- disfunksion
- infarkt
- insufiçiencë

P02.3 **Fetus dhe neonat i prekur nga sindromi i transfuzionit placentar**

Anomali të kordonit dhe të placentës të shkaktuar nga transfuzioni nga binjaku tek binjaku ose transfuzione të tjera transplacentare

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të treguar gjendjet shtesë tek fetusi ose i porsalinduri.

P02.4 **Fetus dhe neonat i prekur nga kordoni i prolabuar**

P02.5 **Fetus dhe neonat i prekur nga kompresion tjetër i kordonit umbilikal**

Kordon (i shtrënguar) rreth qafës

Zmadhim i kordonit

Nyjë e kordonit

P02.6 **Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje të tjera e të paspecifikuara të kordonit umbilikal**

Kordon i shkurtër

Vasa praevia

Përjashton: arterien umbilikale të vetme (Q27.0)

P02.7 **Fetus dhe neonat i prekur nga korioamnioniti**

Amnioniti

Membraniti

Placentiti

P02.8 **Fetus dhe neonat i prekur nga anomali të tjera të membranës**

P02.9 **Fetus dhe neonat i prekur nga anomali të paspecifikuara të membranës**

P03 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të aktivitetit të lindjes dhe lirimit

P03.0 **Fetus dhe neonat i prekur nga lindja podalike dhe ekspulsioni**

P03.1 **Fetus dhe neonat i prekur nga keqprezantimi, keqpozicionimi, disproporcioni gjatë lindjes dhe lirimit**

Pelvis i kontraktuar

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendje të klasifikuara në O64-O66

Oksipitoposterior i vazhdueshëm

Prezantim transversal

P03.2 **Fetus dhe neonat i prekur nga lindja me forceps**

P03.3 **Fetus dhe neonat i prekur nga lindja me ekstraktor me vakuum [ventuzë]**

P03.4 **Fetus dhe neonat i prekur nga lindja cesariane**

P03.5 **Fetus dhe neonat i prekur nga lindja me precipitim**

Fazë e dytë e shpejtuar

P03.6 **Fetus dhe neonat i prekur nga kontraksione anormale uterine**

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendje të klasifikuara në O62.-, përveç O62.3

Dhimbje lindje hipertonike

Inerci uterine

P03.8 **Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të specifikuara të lindjes dhe lirimit**

Anomali të indit të butë të nënës

Veprime dëmtuese në aktivitet për të lehtësuar lindjen

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendje të klasifikuara në O60-O75 dhe nga procedurat e përdorura gjatë lindjes që nuk përfshihen në P02.- dhe P03.0-P03.6

Induktim i dhimbjeve të lindjes

P03.9 **Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të paspecifikuara të lindjes dhe lirimit**

P04 **Fetus dhe neonat i prekur nga influenca dëmprurëse të transmetuara nëpërmjet placentës ose qumështit të gjirit**

Përfshin: efektet joteratogjenike të substancave të transmetuara nëpërmjet placentës

Përjashton: keqformimet e lindura (Q00-Q99)

verdhëzën e të porsalindurit nga hemoliza ekscesive e shkaktuar nga barnat ose toksinat e transmetuara nga nëna (P58.4)

P04.0 **Fetus dhe neonat i prekur nga anestezia e analgjezia e nënës në barrë, lindje e lirim**

Reaksione dhe intoksikime nga opiatet dhe qetësuesit, të administruara nënës gjatë dhimbjeve të lindjes dhe lindjes

P04.1 **Fetus dhe neonat i prekur nga mjekimi i nënës**

Kimioterapi në tumore

Barna citotoksike

Përjashton: dismorfizmin e shkaktuar nga varfarina (Q86.2)

sindromën fetale të hidantoinës (Q86.1)

përdorimin nga nëna të barnave dhe varësitë (P04.4)

P04.2 **Fetus dhe neonat i prekur nga duhanpirja e nënës**

P04.3 **Fetus dhe neonat i prekur nga alkoolpirja e nënës**

Përjashton: sindromën fetale alkoolike (Q86.0)

P04.4 **Fetus dhe neonat i prekur nga abuzimet me barna të nënës**

Përjashton: analgjezinë dhe anestezinë e nënës (P04.0)

simptomat e zvjerdhjes nga përdorimi i barnave dhe varësitë tek nëna (P96.1)

P04.5 **Fetus dhe neonat i prekur nga substancat kimike nutricionale të nënës**

P04.6 **Fetus dhe neonat i prekur nga ekspozimi kimik ambiental i nënës**

P04.8 **Fetus dhe neonat i prekur nga agjentë të tjerë dëmtues të nënës**

P04.9 **Fetus dhe neonat i prekur nga agjentë të tjerë dëmtues të nënës, të paspecifikuar**

Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale (P05–P08)

P05 Rritje e pakët dhe kequshqim fetal

P05.0 **Peshë e lehtë për moshën e barrës**

Zakonisht të referuar si poshtë peshës por me gjatësi mbi centilen e 10-të të moshës së konceptimit.

Nënpeshë, por të shëndetshëm

P05.1 **Peshë e vogël për moshën e barrës**

Zakonisht të referuar si poshtë peshës dhe gjatësisë së centiles së 10-të të moshës së konceptimit.

Të vegjël, por të shëndetshëm

Të vegjël dhe nën peshë, por të shëndetshëm

P05.2 **Malnutricion fetal i patheksuar si i lehtë ose i vogël për moshën e barrës**

Bebe, as nën peshë dhe as nën gjatësi për moshën, por që tregon shenja të keqyshqyerjes fetale, të tilla si lëkurë e thatë dhe humbje e indit të nënlëkurës.

Përjashton: Kequshqyerjen fetale me përmendje të:

- peshës së lehtë për moshën e barrës (P05.0)
- gjatësisë të vogël për moshën e barrës (P05.1)

P05.9 **Rritje e ngadaltë fetale, e paspecifikuar**

Vonesë e rritjes fetale NOS

P07 Çrregullime të lidhura me barrën e shkurtër si kohë-zgjatje dhe peshën e vogël në lindje, të paklasifikuara tjetërkund

Shënim: Kur pesha në lindje dhe mosha e barrës dihen, duhet t'i jepet përparësi peshës në lindje.

Përfshin: gjendjet e listuara, pa specifikime të tjera si shkaqe vdekshmërie, sëmundshmërie, ose kujdesi tjetër shtesë tek i porsalinduri

Përjashton: peshën e vogël në lindje, të shkaktuar nga rritja e ngadalshme fetale dhe kequshqyerja fetale (P05.-)

P07.0 Peshë shumë e vogël në lindje

Pesha në lindje 999 gr ose më pak.

P07.1 Peshë tjetër e vogël në lindje

Pesha në lindje 1000-2499 gr.

P07.2 Papjekuria ekstreme

Më pak se 28 javë të plotësuara (më pak se 196 ditë të plotësuara) të barrës.

P07.3 Të tjerë bebe preterm

28 javë të plotësuara ose më shumë, por më pak se 37 javë të plotësuara (196 ditë të plotësuara por më pak se 259 ditë të plotësuara) të barrës.

Prematuritet NOS

P08 Çrregullime të lidhura me barrën e zgjatur në kohë dhe peshën e madhe në lindje

Shënim: Kur pesha në lindje dhe mosha e barrës dihen, duhet t'i jepet përparësi peshës në lindje.

Përfshin: gjendjet e listuara, pa specifikime të tjera, si shkaqe vdekshmërie, sëmundshmërie, ose kujdesi tjetër shtesë tek fetusi ose i porsalinduri.

P08.0 Bebe shumë të mëdha

Zakonisht merr në konsideratë peshë në lindje prej 4500 gr ose më tepër.

Përjashton: sindromën e:

- bebes (foshnjes) nga nënë diabetike (P70.1)
- bebes (foshnjes) nga një nënë me diabet gjatë barrës (P70.0)

P08.1 Bebe të tjera të mëdha për moshën e barrës

Zakonisht merr në konsideratë peshë në lindje më të madhe se percentili i 90-të për moshën e barrës ose 4000 gr ose më shumë në kohë.

Fetus ose bebe tjetër mbi peshë ose më të gjatë për moshën e barrës pavarësisht nga periudha e shtatzënisë.

Përjashton: sindromën e:

- bebes (foshnjes) nga nënë diabetike (P70.1)
- bebes (foshnjes) nga një nënë me diabet gjatë barrës (P70.0)
- moshë ne lindje prej 4500 gr ose më shume (P08.0)

P08.2 Bebe post-term jo të rëndë për moshën e barrës

Fetus ose bebe me periudhë barre 42 javë të plotësuara ose më shumë (294 ditë ose më shumë), jo mbi peshë ose më të gjatë për moshën e barrës.

Postmaturitet NOS

Traumat në lindje
(P10–P15)

P10 Laçeracion intrakranial dhe hemorragji nga dëmtim në lindje

Përjashton: hemorragjinë intrakraniale të fetusit ose të porsalindurit:
- NOS (P52.9)
- shkaktuar nga anoksia ose hipoksia (P52.-)

P10.0 Hemorragji subdurale nga dëmtimi në lindje

Hemorragji subdurale (e lokalizuar) shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

Përjashton: hemorragjinë subdurale që shoqëron çarjen tentoriale (P10.4)

P10.1 Hemorragji cerebrale nga dëmtimi në lindje

P10.2 Hemorragji intraventrikulare nga dëmtimi në lindje

P10.3 Hemorragji subaraknoidale nga dëmtimi në lindje

P10.4 Çarje tentoriale nga dëmtimi në lindje

P10.8 Laçerim dhe hemorragji të tjera nga dëmtimi në lindje

P10.9 Laçerim dhe hemorragji nga dëmtimi në lindje, të paspecifikuara

P11 Dëmtime të tjera në lindje në sistemin nervor qendror

P11.0 Edema cerebrale nga dëmtimi në lindje

P11.1 Dëmtim tjetër i specifikuar i trurit nga dëmtimi në lindje

P11.2 Dëmtim tjetër i paspecifikuar i trurit nga dëmtimi në lindje

P11.3 Dëmtim në lindje në nervin facial

Paralizë faciale e shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

P11.4 Dëmtim në lindjes në nerva të tjerë kraniale

P11.5 Dëmtim në lindje në kolonë dhe medulë

Frakturë e kolonës vertebrale shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

P11.9 Dëmtime të tjera në lindje në sistemin nervor qendror, të paspecifikuara

P12 Dëmtime në lindje në skalp

P12.0 Cefalohematoma nga dëmtimi në lindje
P12.1 Chignon-i nga dëmtimi në lindje
P12.2 Hemorragjia epikraniale subaponeurotike nga dëmtimi në lindje
P12.3 Dërmishjet (shtypje) e skalpit nga dëmtimi në lindje
P12.4 Dëmtimet monitorizuese të skalpit tek i porsalinduri (neonati)
Incizion për marrje mostre
Dëmtim i skalpit nga klipi (elektroda)
P12.8 Dëmtime të tjera në lindje në skalp
P12.9 Dëmtime të lindjes në skalp, të paspecifikuara

P13 Dëmtime në lindje në skelet

Përjashton: dëmtimin e kolonës vertebrale gjatë lindjes (P11.5)

P13.0 Fraktura e kafkës nga dëmtimi në lindje
P13.1 Dëmtime të tjera të kafkës në lindje
Përjashton: cefalohematomën (P12.0)
P13.2 Dëmtime në lindje në femur
P13.3 Dëmtime në lindje në kockat e tjera të gjata
P13.4 Frakturat e klavikulës nga dëmtimi në lindje
P13.8 Dëmtime në lindje në pjesë të tjera të skeletit
P13.9 Dëmtime të tjera në lindje në skelet

P14 Dëmtime në lindje në sistemin nervor periferik

P14.0 Paraliza e Erb nga dëmtimi në lindje
P14.1 Paraliza e Klumpke nga dëmtimi në lindje
P14.2 Paraliza e nervit frenik nga dëmtimi në lindje
P14.3 Dëmtime të tjera të pleksit brakial
P14.8 Dëmtime në lindje në pjesë të tjera të sistemit nervor periferik
P14.9 Dëmtime në lindje në pjesë të tjera të sistemit nervor periferik, të paspecifikuara

P15 Dëmtime të tjera në lindje

P15.0 Dëmtime në lindje në mëlçi
Rupturë e mëlçisë e shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

P15.1 **Dëmtime në lindje në shpretkë**

Rupturë e shpretkës e shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

P15.2 **Dëmtime në lindje në sternokleidomastoid**

P15.3 **Dëmtime në lindje në sy**

Hemorragji subkonjunktivale | shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

Glaukoma traumatike

P15.4 **Dëmtime në lindje në fytyrë**

Kongjestionim i fytyrës i shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

P15.5 **Dëmtime në lindje në gjenitalet e jashtme**

P15.6 **Nekroza e dhjamit subkutan nga dëmtimi në lindje**

P15.8 **Dëmtime të tjera të specifikuara në lindje**

P15.9 **Dëmtime në lindje, të paspecifikuara**

Çrregullime respiratore dhe kardiovaskulare specifike për periudhën perinatale (P20–P29)

P20 **Hipoksia intrauterine**

Përfshin: rrahjet anormale të zemrës së fetusit ose intrauterine:

- acidozë
- anoksi
- asfiksi
- distres
- hipoksi

mekoniumin në lëngun amniotik

kalimin e mekoniumit

Përjashton: hemorragjinë intrakraniale të shkaktuar nga anoksia dhe hipoksia (P52.-)

P20.0 **Hipoksia intrauterine e dalluar para fillimit të lindjes**

P20.1 **Hipoksia intrauterine e dalluar gjatë lindjes e lirimit**

P20.9 **Hipoksia intrauterine, e paspecifikuar**

P21 **Asfiksia e lindjes**

Shënim: Kjo kategori nuk duhet përdorur për pikaverazh të ulët të Apgar pa përmendje të asfiksisë ose problemeve të tjera respiratore.

Përjashton: Hipoksinë ose asfiksinë intrauterine (P20.-)

P21.0 Asfiksia e lindjes, e rëndë

Rrahjet e zemrës më pak se 100 në minutë dhe në rënie ose qendrueshëm, mungesë respiracioni ose që realizohet me vështirësi, ngjyrë e dobët (e zbehtë), mungesë tonusi.

Asfiksia me 1-minutë Apgar me pikaverazh 0-3

Asfiksia e bardhë

P21.1 Asfiksia e lindjes, e lehtë dhe e moderuar

Mosvendosje e respiracionit normal brenda një minute, por rrahjet e zemrës 100 ose më tepër, pak tonus muskulor, pak përgjigje ndaj stimulimit.

Asfiksia me 1-minutë Apgar me pikaverazh 4-7

Asfiksia blu

P21.9 Asfiksia e lindjes, e paspecifikuar

Anoksi
Asfiksi
Hipoksi
| NOS

P22 Distresi respirator i të posalindurit

Përjashton: insufiçiencën respiratore e të porsalindurit (P28.5)

P22.0 Sindromi i distresit respirator të neonatit

Sëmundja e membranave hialine

P22.1 Takipnea tranzitore e neonatit

P22.8 Distresi tjetër respirator i neonatit

P22.9 Distresi respirator i neonatit, i paspecifikuar

P23 Pneumonia kongjenitale

Përfshin: pneumoninë infektive të fituar in utero ose gjatë lindjes

Përjashton: pneumoninë e të porsalindurit e shkaktuar nga aspirimi (P24.-)

P23.0 Pneumonia kongjenitale nga agjentë viralë

Përjashton: pneumoninë e shkaktuar nga rubeola kongjenitale (P35.0)

P23.1 Pneumonia kongjenitale nga *Klamidia*

P23.2 Pneumonia kongjenitale nga *Stafilokoku*

P23.3 Pneumonia kongjenitale nga *Streptokoku B*
P23.4 Pneumonia kongjenitale nga *Escherichia coli*
P23.5 Pneumonia kongjenitale nga *Pseudomonas*
P23.6 Pneumonia kongjenitale të tjera nga bakterie
Haemophilus influenzae
Klebsiella pneumoniae
Mycoplasma
Streptococcus, përveç grupit B
P23.8 Pneumonia kongjenitale nga mikroorganizma të tjerë
P23.9 Pneumoni kongjenitale e paspecifikuar

P24 Sindromi i aspirimit neonatal

Përfshin: pneumoninë e të porsalindurit të shkaktuar nga aspirimi

P24.0 Aspirimi neonatal i mekoniumit
P24.1 Aspirimi neonatal i likidit amniotik e mukusit
Aspirimi i likidit (amniotik)
P24.2 Aspirimi neonatal i gjakut
P24.3 Aspirimi neonatal i qumështit dhe ushqimit
P24.8 Sindroma të tjerë të aspirimit neonatal
P24.9 Sindromi i aspirimit neonatal, i paspecifikuar
Pneumonia nga aspirimi i të porsalindurit NOS

P25 Emfizema intersticiale dhe gjendje të lidhura me të, me origjinë nga periudha perinatale

P25.0 Emfizema intersticiale me origjinë nga periudha perinatale
P25.1 Pneumotoraksi me origjinë nga periudha perinatale
P25.2 Pneumomediastini me origjinë nga periudha perinatale
P25.3 Pneumoperikardi me origjinë nga periudha perinatale
P25.8 Gjendje të lidhura me emfizemën intersticiale me origjinë nga periudha perinatale

P26 Hemorragji pulmonare me origjinë nga periudha perinatale

P26.0 Hemorragji trakeobronkiale me origjinë nga periudha perinatale
P26.1 Hemorragji pulmonare masive me origjinë nga periudha perinatale

P26.8 **Hemorragji të tjera pulmonare me origjinë nga periudha perinatale**

P26.9 **Hemorragji pulmonare me origjinë nga periudha perinatale, e paspecifikuar**

P27 Sëmundja respiratore kronike me origjinë nga periudha perinatale

P27.0 **Sindromi Willson-Mikity**

Papjekuri mushkërore

P27.1 **Displazia bronkopulmonare me origjinë nga periudha perinatale**

P27.8 **Sëmundje të tjera respiratore kronike me origjinë nga periudha perinatale**

Fibroza pulmonare kongjenitale

Mushkëria e ventiluar e të porsalindurit

P27.9 **Sëmundja respiratore kronike me origjinë nga periudha perinatale, e paspecifikuar**

P28 Gjendje të tjera respiratore me origjinë nga periudha perinatale

Përjashton: keqformimet kongjenitale të sistemit të frymëmarrjes (Q30-Q34)

P28.0 **Atelektaza e neonatit, primare**

Dështim parësor për hapjen e njësive respiratore terminale

Pulmonare:

- hipoplazi e shoqëruar me shtatzëni kohë-shkurtër
- papjekuri NOS

P28.1 **Atelektazë tjetër e neonatit, e paspecifikuar**

Atelektaza:

- NOS
- e pjesshme
- dytësore

Atelektaza përthithëse pa sindromën e distresit respirator

P28.2 **Ataket cianotike**

Përjashton: apnenë e të porsalindurit (P28.3-28.4)

P28.3 **Apnea primare e gjumit e neonatit**

Apnea e gjumit e të porsalindurit:

- centrale

- NOS
- obstruktive

P28.4 **Apnea të tjera të neonatit**

Apnea (e):

- te porsalindurit, obstruktive
- premature

Përjashton: apnean obstruktive të gjumit të të porsalindurit (P28.3)

P28.5 **Insuficienca respiratore e neonatit**

P28.8 **Gjendje të tjera respiratore të specifikuara të neonatit**

Stridori kongjenital (laringeal) NOS

Shfryrja në frymëmarrje e të porsalindurit

Përjashton: rinitin e hershëm sifilitik kongjenital (A50.0)

P28.9 **Gjendje të tjera respiratore të neonatit, të paspecifikuara**

P29 **Çregullime kardiovaskulare me origjinë nga periudha perinatale**

Përjashton: keqformimet kongjenitale të sistemit të qarkullimit të gjakut (Q20-Q28)

P29.0 **Insuficienca kardiake e neonatit**

P29.1 **Disritmia kardiake e neonatit**

P29.2 **Hipertensioni i neonatit**

P29.3 **Qarkullimi fetal persistent**

Mbyllje e vonuar e duktusit arterial

(E përhershme) Hipertensioni pulmonar i të porsalindurit

P29.4 **Iskemia miokardiale tranzitore e neonatit**

P29.8 **Çregullime të tjera kardiovaskulare me origjinë nga periudha perinatale**

P29.9 **Çregullime kardiovaskulare me origjinë nga periudha perinatale, të paspecifikuara**

Infeksione specifike të periudhës perinatale (P35–P39)

Përfshin: infeksionet e fituara in utero ose gjatë lindjes

Përjashton: gjendjen e infeksionit asimptomatik nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV] (Z21)

kongjenital/e:

- infeksionin gonokoksik (A54.-)
- pneumoninë (P23.-)
- sifilizin (A50.-)

sëmundjen nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV] (B20-B24)

sëmundjet infektive të fituara pas lindjes (A00-B99, J10-J11)

sëmundjet infektive intestinale (A00-A09)

evidentimin laboratorik të virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] (R75)

sëmundjet infektive të nënës si shkak i vdekshmërisë ose sëmundshmërisë tek fetusi ose i porsalinduri që nuk manifestojnë sëmundjen në vetvete (P00.2)

tetanozin e të porsalindurit (A33)

P35 Sëmundjet kongjenitale virale

P35.0 Sindromi i rubeolës kongjenitale

Pneumonia kongjenitale nga rubeola

P35.1 Infeksioni citomegaloviral kongjenital

P35.2 Infeksioni herpesviral kongjenital

P35.3 Hepatiti viral kongjenital

P35.8 Sëmundjet të tjera kongjenitale virale

Variçela [lija e dhenve] kongjenitale

P35.9 Sëmundje kongjenitale virale, e paspecifikuar

P36 Sepsisi bakterial i neonatit

Përfshin: septiceminë kongjenitale

P36.0 Sepsisi bakterial i neonatit nga *streptokoku* B

P36.1 Sepsisi bakterial i neonatit nga *streptokoku*, i paspecifikuar

P36.2 Sepsisi i neonatit nga *Staphylococcus aureus*

P36.3 Sepsisi i neonatit nga stafilokokë të tjerë, të paspecifikuar

P36.4 Sepsisi i neonatit nga *Escherichia coli*

P36.5 Sepsisi i neonatit nga anaerobët

P36.8 Sepsisi i neonatit nga baktere të tjera

P36.9 Sepsisi i neonatit nga baktere, i paspecifikuar

P37 Sëmundje të tjera infektive dhe parazitare kongjenitale

Përjashton: sifilizin kongjenital (A50.-)

enterokolitin nekrotizues të fetusit ose të neonatit (të porsalindurit) (P77)

diarrenë e neonatit:

- infektive (A00-A09)
- joinfektive (P78.3)

oftalminë e neonatit të shkaktuar nga gonokoku (A54.3)

tetanozin e neonatit (A33)

P37.0 Tuberkulozi kongjenital

P37.1 Toksoplasmoza kongjenitale

Hidrocefalia e shkaktuar nga toksoplasmoza kongjenitale

P37.2 Listerioza neonatale e diseminuar

P37.3 Malaria falciparum kongjenitale

P37.4 Malaria tjetër kongjenitale

P37.5 Kandidiaza neonatale

P37.8 Sëmundje të tjera të specifikuara infektive dhe parazitare kongjenitale

P37.9 Sëmundje të tjera infektive dhe parazitare kongjenitale, të paspecifikuara

P38 Omfaliti i neonatit me ose pa hemorragji të lehtë

P39 Infeksione të tjera të specifikuara të periudhës perinatale

P39.0 Mastiti infektiv neonatal

Përjashton: bllokimin e gjirit të neonatalit (P83.4)

mastitin joinfektiv të neonatalit (P83.4)

P39.1 Konjunktiviti dhe dakriocistiti neonatal

Konjunktiviti klamidial i neonatit

Oftalmia e neonatit NOS

Përjashton: konjunktivitin gonokoksik (A54.3)

P39.2 Infeksioni intraamniotik i fetusit i paklasifikuar tjetërkund

P39.3 Infeksioni i traktit urinar neonatal

P39.4 Infeksioni i lëkurës neonatal

Piopderma në sindromën e të porsalindurit

Përjashton: pemfigusin e të porsalindurit (L00)
sindromën e lëkurës së djegur nga stafilokoku (L00)

P39.8 **Infeksione specifike të specifikuara të periudhës perinatale**

P39.9 **Infeksione specifike të paspecifikuara të periudhës perinatale**

Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të posalindurit (P50–P61)

Përjashton: stenozën dhe strikturën kongjenitale të duktusit biliar (Q44.3)
sindromën e Crigler-Najjar (E80.5)
sindromën e Dubin-Johnson (E80.6)
sindromën e Gilbert (E80.4)
aneminë hemolitike të trashëguar (D55-D58)

P50 Humbja e gjakut fetal

Përjashton: aneminë kongjenitale nga humbja e gjakut fetal (P61.3)

P50.0 **Humbja e gjakut fetal nga vasa parevia**

P50.1 **Humbja e gjakut fetal nga ruptura e kordonit**

P50.2 **Humbja e gjakut fetal nga placenta**

P50.3 **Hemorragji në bashkëbinjakë**

P50.4 **Hemorragji në qarkullimin e nënës**

P50.5 **Humbja e gjakut fetal nga prerja e kordonit të binjakut tjetër**

P50.8 **Humbje të tjera të gjakut fetal**

P50.9 **Humbje e gjakut fetal, e paspecifikuar**
Hemorragji fetale NOS

P51 Hemorragjia umbilikale e neonatit

Përjashton: omfalitin me hemorragji mesatare (P38)

P51.0 **Hemorragjia umbilikale masive e neonatit**

P51.8 **Hemorragji të tjera umbilikale të neonatit**
Rrëshqitje e ligatures umbilikale NOS

P51.9 **Hemorragji umbilikale e neonatit, e paspecifikuar**

P52 Hemorragjia intrakraniale jotraumatike e fetusit dhe neonatit

Përfshin: hemorragjinë intrakraniale të shkaktuar nga anoksia dhe hipoksia

Përjashton: hemorragjinë intrakraniale të shkaktuar nga dëmtimi:

- gjatë lindjes (P10.-)
- i nënës (P00.5)
- të tjera (S06.-)

P52.0 **Hemorragjia intraventrikulare (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit, grada 1**

Hemorragji subependimale (pa përhapje intraventrikulare)

P52.1 **Hemorragjia intraventrikulare (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit, grada 2**

Hemorragji subependimale me përhapje intraventrikulare

P52.2 **Hemorragjia intraventrikulare (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit, grada 3 dhe grada 4**

Hemorragji subependimale me përhapje intraventrikulare dhe intracerebrale

P52.3 **Hemorragjia intraventrikulare (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit, e paspecifikuar**

P52.4 **Hemorragjia intracerebrale (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit**

P52.5 **Hemorragjia subaraknoidale (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit**

P52.6 **Hemorragjia cerebelare dhe e fosa posterior, (jotraumatike), e fetusit dhe neonatit**

P52.8 **Hemorragji tjetër intrakraniale jotraumatike e fetusit dhe neonatit**

P52.9 **Hemorragji intrakraniale jotraumatike e fetusit dhe neonatit, e paspecifikuar**

P53 Sëmundja hemorragjike e fetusit dhe neonatit

Përfshin: mungesën e vitaminës K tek i porsalinduri

P54 Hemorragji neonatale të tjera

Përjashton: humbjen e gjakut fetal (P50.-)

hemorragjinë pulmonare me fillesë në periudhën perinatale (P26.-)

P54.0 **Hematemeza neonatale**

Përjashton: atë të shkaktuar nga gëlltitja e gjakut të nënës (P78.2)

P54.1 **Melena neonatale**

Përjashton: atë të shkaktuar nga gëlltitja e gjakut të nënës (P78.2)

P54.2 **Hemorragjia rektale neonatale**

P54.3 **Hemorragji tjetër neonatele gastrointestinale**

P54.4 **Hemorragjia neonatale adrenale**

P54.5 **Hemorragjia neonatale kutane**

Nxirje
Ekimozë
Petekie
Hematomë sipërfaqësore

tek fetusi dhe neonati (i porsalinduri)

Përjashton: nxirjen e skalpit shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes (P12.3)
cefalohematomën e shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes (P12.0)

P54.6 **Hemorragjia neonatale vaginale**

Pseudomenset

P54.8 **Hemorragji neonatale tjetër e specifikuar**

P54.9 **Hemorragji neonatale, e paspecifikuar**

P55 Sëmundja hemolitike e fetusit dhe neonatit

P55.0 **Izoimunizimi rhezus i neonatit dhe fetusit**

P55.1 **Izoimunizimi ABO i fetusit dhe neonatit**

P55.8 **Sëmundje të tjera hemolitike të fetusit dhe neonatit**

P55.9 **Sëmundja hemolitike e fetusit dhe neonatit, e paspecifikuar**

P56 Hidropsi fetal nga sëmundja hemolitike

Përjashton: hidropsinë fetale NOS (P83.2)
hidropsinë fetale NOS
- jo të shkaktuar nga sëmundje hemolitike (P83.2)

P56.0 **Hidropsi fetal nga izoimunizimi**

P56.9 **Hidropsi fetal nga sëmundje hemolitike të tjera dhe të paspecifikuara**

P57 Kernikteri

P57.0 **Kernikteri nga izoimunizimi**

P57.8 **Kernikter tjetër i specifikuar**

Përjashton: sindromën e Crigler-Najjar (E80.5)

P57.9 **Kernikter, i paspecifikuar**

P58 **Ikteri neonatal nga hemoliza ekscesive**

Përjashton: verdhëzën e shkaktuar nga izoimunizimi (P55-P57)

P58.0 **Ikteri neonatal nga dërmishja**

P58.1 **Ikteri neonatal nga hemorragjia**

P58.2 **Ikteri neonatal nga infeksioni**

P58.3 **Ikteri neonatal nga policitemia**

P58.4 **Ikteri neonatal nga medikamente ose toksina të transmetuara nga nëna ose të dhëna neonatit**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga bari.

P58.5 **Ikteri neonatal nga gëlltitja e gjakut amëtar**

P58.8 **Ikter tjetër neonatal nga hemoliza ekscesive e specifikuar**

P58.9 **Ikter neonatal nga hemoliza ekscesive, e paspecifikuar**

P59 **Ikteri neonatal nga shkaqe të tjera e të paspecifikuara**

Përjashton: shkaktuar nga gabimet kongjenitale të metabolizmit (E70-E90)
kernikter (P57.-)

P59.0 **Ikteri neonatal i shoqëruar me lindje (lirim) preterm**

Hiperbilirubinemia e prematuritetit

Verdhëza e shkaktuar nga konjugimi i vonuar i shoqëruar me lindje preterm

P59.1 **Sindromi i bilës së inspisuar**

P59.2 **Ikteri neonatal nga dëmtimi hepatocelular tjetër dhe i paspecifikuar**

Hepatiti fetal ose neonatal me qeliza gjigante

Hepatiti fetal ose neonatal (idioptik)

Përjashton: hepatitin viral kongjenital (P35.3)

P59.3 **Ikteri neonatal nga inhibitorët e qumështit të gjirit**

P59.8 **Ikteri neonatal nga shkaqe të tjera të specifikuara**

P59.9 **Ikter neonatal, i paspecifikuar**

Verdhëzë fiziologjike (intense)(e zgjatur) NOS

P60 **Koagulimi intravaskular i diseminuar i fetusit dhe neonatit**

Përfshin: sindromën e defibrinimit e fetusit ose e të porsalindurit

P61 **Çrregullime të tjera perinatale hematologjike**

Përjashton: hipogamaglobulineminë tranzitore të fëmijërisë (D80.7)

P61.0 **Trombocitopenia neonatale tranzitore**

Trombocitopenia e të porsalindurit e shkaktuar nga:

- shkëmbimi transfuzional
- trombocitopenia idiopatike e nënës
- izoimunizimi

P61.1 **Policitemia e neonatit**

P61.2 **Anemia e prematuritetit**

P61.3 **Anemia kongjenitale nga humbja e gjakut fetal**

P61.4 **Anemi të tjera kongjenitale të paklasifikuara tjetërkund**

Anemia kongjenitale NOS

P61.5 **Neutropenia tranzitore neonatale**

P61.6 **Çrregullime të tjera neonatale të koagulimit**

P61.8 **Çrregullime të tjera perinatale hematologjike të specifikuara**

P61.9 **Çrregullim perinatal hematologjik, i paspecifikuar**

Çrregullime tranzitore endokrine dhe metabolike specifike për fetusin dhe të posalindurin (P70–P74)

Përfshin: çrregullimet tranzitore metabolike endokrine të shkaktuara nga përgjigja e fëmijës ndaj faktorëve metabolikë endokrinë të nënës, ose përshtatjes së tij në ekzistencën ekstrauterine

P70 **Çrregullime tranzitore të metabolizmit të karbohidrateve, specifike për fetusin dhe neonatin**

P70.0 **Sindromi i foshnjes nga nëna me diabet gjatë barrës**

Fetusi ose i porsalinduri (me hipoglicemi) qe preket nga diabetes mellitus i nënës

P70.1 **Sindromi i foshnjes nga nëna diabetike**

Diabetes mellitus (paraekzistues) i nënës që prek fetusin ose të porsalindurin (me hipoglicemi)

P70.2 **Diabeti melitus neonatal**

P70.3 **Hipoglicemia neonatale jatrogjenike**

P70.4 **Hipoglicemia tjetër neonatale**

Hipoglicemia tranzitore e të porsalindurit

P70.8 **Çrregullime të tjera tranzitore të metabolizmit të karbohidrateve, specifike për fetusin dhe neonatin**

P70.9 **Çrregullime tranzitore të metabolizmit të karbohidrateve, specifike për fetusin dhe neonatin, të paspecifikuara**

P71 Çrregullime tranzitore të metabolizmit të kalciumit dhe magnezit, specifike për fetusin dhe neonatin

P71.0 **Hipokalçemia e qumështit të lopës tek neonati**

P71.1 **Tjetër hipokalçemi neonatale**

Përjashton: hipoparatiroidizmin e të porsalindurit (P71.4)

P71.2 **Hipomagnezemia neonatale**

P71.3 **Tetania neonatale pa defiçit të kalçiumit ose magnezit**

Tetania e të porsalindurit NOS

P71.4 **Hipoparatiroidizmi neonatal tranzitor**

P71.8 **Çrregullime të tjera tranzitore neonatale të metabolizmit të kalçiumit dhe magnezit**

P71.9 **Çrregullime tranzitore neonatale të metabolizmit të kalçiumit dhe magnezit, të paspecifikuara**

P72 Të tjera çrregullime endokrine tranzitore neonatale

Përjashton: hipotiroidizmin kongjenital me ose pa strumë (E03.0-E03.1)
strumën dis-hormogjenetike (E07.1)
sindromën e Pendred (E07.1)

P72.0 **Struma neonatale, e paklasifikuar tjetëkund**

Struma tranzitore kongjenitale me funksionim normal

P72.1 **Hipertiroidizmi tranzitor neonatal**

Tirotoksikoza e të porsalindurit

P72.2 **Të tjera çrregullime tranzitore neonatale të funksionit të tiroides të paklasifikuara tjetëkund**

Hipotiroidizmi tranzitor i të porsalindurit

P72.8 Të tjera çrregullime endokrine tranzitore neonatale, të specifikuara

P72.9 Çrregullime endokrine tranzitore neonatale, të paspecifikuara

P74 Të tjera çrregullime tranzitore neonatale elektrolitike e metabolike

P74.0 Acidoza metabolike e vonuar e neonatit

P74.1 Dehidrimi i neonatit

P74.2 Çrregullimi i balancit të natriumit të neonatit

P74.3 Çrregullimi i balancit të kaliumit të neonatit

P74.4 Të tjera çrregullime tranzitore neonatale elektrolitike

P74.5 Tirozinemia tranzitore e neonatit

P74.8 Të tjera çrregullime tranzitore metabolike neonatale

P74.9 Çrregullime tranzitore metabolike neonatale, të paspecifikuara

Çrregullime të sistemit digjestiv të fetusit dhe të posalindurit (P75–P78)

P75* Ileusi mekonial (E84.1†)

P76 Obstruksione të tjera intestinale të neonatit

P76.0 Sindromi i tapës mekoniale

P76.1 Ileusi tranzitor i neonatit

Përjashton: sëmundjen e Hirschsprung (Q43.1)

P76.2 Obstruksioni intestinal nga qumështi i inspisuar

P76.8 Obstruksione të tjera intestinale të neonatit, të specifikuara

Përjashton: obstruksionin intestinal të klasifikuar në K56.0-K56.5

P76.9 Obstruksion intestinal i neonatit, i paspecifikuar

P77 Enterokoliti nekrotizues i fetusit dhe neonatit

P78 Çrregullime të tjera perinatale digjestive

Përjashton: hemorragjinë gastrointestinale të neonatit (P54.0-P54.3)

P78.0 **Perforacioni intestinal perinatal**

Peritoniti mekonial

P78.1 **Peritoniti neonatal tjetër**

Peritoniti i neonatit NOS

P78.2 **Hematemeza dhe melena neonatale nga gëlltitja e gjakut amëtar**

P78.3 **Diarrea neonatale joinfektive**

Diarrea e neonatit NOS

Përjashton: diarrenë e neonatit:

- NOS (A09.9)
- infektive (A09.9)

P78.8 **Çrregullime të tjera perinatale digjestive, të specifikuara**

Cirroza kongjenitale (e mëlçisë)

Ulçera peptike e neonatit

P78.9 **Çrregullime të tjera perinatale digjestive, të paspecifikuara**

Gjendje që lidhen me integumentin dhe termorregullimin e fetusit dhe të posalindurit (P80–P83)

P80 **Hipotermia e neonatit**

P80.0 **Sindromi i dëmtimit nga të ftohtit**

Hipotermi e rëndë dhe zakonisht kronike, shoqëruar me paraqitje rozë të ndezur, edema dhe anomali neurologjike dhe biokimike

Përjashton: hipoterminë e lehtë të neonatit (P80.8)

P80.8 **Tjetër hipotermi e neonatit**

Hipotermia e lehtë e neonatit

P80.9 **Hipotermi e neonatit, e paspecifikuar**

P81 **Të tjera çrregullime të termorregullimit të neonatit**

P81.0 **Hipotermia mjedisore e neonatit**

P81.8 **Të tjera çrregullime të termorregullimit të neonatit, të specifikuara**

P81.9 **Çrregullime të termorregullimit të neonatit, të paspecifikuara**

Ethet e neonatit NOS

P83 Gjendje të tjera të integumenteve specifike ndaj fetusit dhe neonatit

Përjashton: keqformimet e lindura të lëkurës dhe integumenteve (Q80-Q84)

seborrenë e kokës (L21.0)

dermatitin e pelenave [pecetave] (L22)

hidropsinë fetale të shkaktuar nga sëmundjet hemolitike (P56.-)

infeksionet e lëkurës të neonatit (P39.4)

sindromën e lëkurës së djegur nga stafilokoku (L00)

P83.0 **Sklerema e neonatit**

P83.1 **Eritema toksike e neonatit**

P83.2 **Hidropsi fetal jo nga sëmundje hemolitike**

Hidropsi fetal NOS

P83.3 **Edema të tjera dhe të paspecifikuara ndaj fetusit dhe neonatit**

P83.4 **Engorgementi i gjoksit të neonatit**

Mastiti joinfektiv i neonatit

P83.5 **Hidrocela kongjenitale**

P83.6 **Polipi umbilikal i neonatit**

P83.8 **Gjendje të tjera të specifikuara të integumenteve specifike ndaj fetusit dhe neonatit**

Sindroma e foshnjës së bronztë

Skleroderma e të porsalindurit

Urtikaria e të porsalindurit

P83.9 **Gjendje të tjera të paspecifikuara të integumenteve specifike ndaj fetusit dhe neonatit**

Çrregullime të tjera me origjinë nga periudha perinatale (P90–P96)

P90 Konvulsione të neonatit

Përjashton: konvulsionet beninje të neonatit (familjare) (G40.3)

P91 Turbullime të tjera të statusit cerebral të neonatit

P91.0 Iskemia cerebrale e neonatit
P91.1 Cistet periventrikulare të fituara të neonatit
P91.2 Leukomalacia cerebrale e neonatit
P91.3 Irritabiliteti cerebral i neonatit
P91.4 Depresioni cerebral i neonatit
P91.5 Koma e neonatit
P91.6 Encefalopatia ishemike hipoksike e të porsalindurit
P91.7 Hidrocefalia e fituar e të porsalindurit
Hidrocefalia posthemorragjike e të porsalindurit
P91.8 Turbullime të tjera të statusit cerebral të neonatit, të specifikuara
P91.9 Turbullime të tjera të statusit cerebral të neonatit, të paspecifikuara

P92 Probleme të ushqyerjes së neonatit

P92.0 Vjellja e neonatit
P92.1 Regurgitacioni dhe gurgullimat e neonatit
P92.2 Ushqyerja e ngadaltë e neonatit
P92.3 Nënushqyerja e neonatit
P92.4 Mbiushqyerja e neonatit
P92.5 Vështirësia e neonatit në ushqimin me gji
P92.8 Probleme të tjera të ushqyerjes së neonatit
P92.9 Probleme të ushqyerjes së neonatit, të paspecifikuara

P93 Reaksione dhe intoksikacione nga barrnat e dhëna fetusit e neonatit

Përfshin: sindromën e foshnjës gri nga administrimi i kloramfenikolit tek i porsalinduri

Përjashton: verdhëzën e shkaktuar nga barnat ose toksinat e transmetuara nga nëna ose të dhëna tek neonati (P58.4)

reaksionet dhe helmimet nga opiatet e nënës, qetësuesit dhe barna të tjera (P04.0-P04.1, P04.4)

simptomat e zvjerdhjes nga:

- përdorimi nga nëna i barnave që shkaktojnë varësi (P96.1)

- përdorimi terapeutik i barnave tek neonati (P96.2)

P94 Çrregullimet e tonusit muskular të neonatit

P94.0 Miastenia gravis tranzitore e neonatit

Përjashton: miastenia gravis (G70.0)

P94.1 Hipertonia kongjenitale

P94.2 Hipotonia kongjenitale

Sindroma e bebes fletë jospecifike

P94.8 Çrregullime të tjera të tonusit muskular të neonatit

P94.9 Çrregullimet e tonusit muskular të neonatit, të paspecifikuara

P95 Vdekja fetale me shkak të paspecifikuar

Përfshin: fetusin e lindur i vdekur NOS

fetusin e vdekur pas 28 javësh shtatzëni NOS

P96 Gjendje të tjera me origjinë nga periudha neonatale

P96.0 Insuficienca renale kongjenitale

Uremia e neonatit

P96.1 Simptomat neonatale të ndërprerjes nga përdorimi maternal i drogave të vartësisë

Sindroma e relapsit nga droga tek foshnja ose nëna me vartësi

Përjashton: reaksionet dhe helmimet nga opiatet dhe qetësuesit e nënës, të administruara gjatë dhimbjeve të lindjes dhe lindjes (P04.0)

P96.2 Simptomat neonatale të ndërprerjes nga përdorimi mjekësor i barnave

P96.3 Sutura të gjera kraniale të neonatit

Kraniotabes (zbutje e kockave të kafkës)

P96.4 Përfundimi i barrës, që prek (afekton) fetusin dhe neonatin

Përjashton: ndërprerjen e barrës (nëna) (O04.-)

P96.5 Komplikacionet e proçedurave intrauterine, të paklasifikuara tjetërkund

P96.8 Gjendje të tjera me origjinë nga periudha perinatale, të specifikuara

P96.9 Gjendje të tjera me origjinë nga periudha perinatale, të paspecifikuara

Debilitet kongjenital NOS

KAPITULLI XVII

Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale (Q00–Q99)

Përjashton: çrregullimet metabolike të lindura (E70-E90)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

Q00-Q07	Keqformimet kongjenitale të sistemit nervor
Q10-Q18	Keqformimet e lindura të syrit, veshit, fytyrës dhe qafës
Q20-Q28	Keqformimet kongjenitale të sistemit qarkullues
Q30-Q34	Keqformimet kongjenitale të sistemit respirator
Q35-Q37	Buza e çarë dhe qiellëza e çarë
Q38-Q45	Çrregullime të tjera kongjenitale të sistemit digjestiv
Q50-Q56	Keqformime kongjenitale të organeve gjenitale
Q60-Q64	Keqformime kongjenitale të sistemit urinar
Q65-Q79	Keqformimet dhe deformimet kongjenitale të sistemit muskuloskeletal
Q80-Q89	Keqformime kongjenitale të tjera
Q90-Q99	Anomali kromozomale, të paklasifikuara tjetërkund

Keqformimet kongjenitale të sistemit nervor (Q00–Q07)

Q00 Anencefalia dhe keqformimet e ngjashme

Q00.0 Anencefalia

Acefalia
Akrania
Amielencefalia
Hemianencefalia
Hemicefalia

Q00.1 Kraniorakiskiza

Q00.2 Iniencefalia

Q01 Encefalocela

Përfshin: encefalomielocelën
hidroencefalocelën
hidromeningocelën, kraniale
meningocelën, cerebrale
meningoencefalocelën

Përjashton: sindromën e Meckel-Gruber (Q61.9)

Q01.0 Encefalocela frontale

Q01.1 Encefalocela nazofrontale

Q01.2 Encefalocela oksipitale

Q01.8 Encefalocela në vende të tjera

Q01.9 Encefalocelë, e paspecifikuar

Q02 Mikrocefalia

Hidromikrocefalia
Microencefalon

Përjashton: sindromën e Meckel-Gruber (Q61.9)

Q03 Hidrocefalia kongjenitale

Përfshin: hidrocefalinë tek i porsalinduri

Përjashton: sindromën Arnold-Chiari (Q07.0)
hidrocefalinë:
- e fituar NOS (G91.-)
- e fituar e të porsalindurit (P91.7)
- shkaktuar nga toksoplasmoza kongjenitale (P37.1)
- me spina bifida (Q05.0-Q05.4)

Q03.0 Keqformimet e akuaduktit të Sylvius
Akuadukti i Sylvius:
- anomali
- obstruksion, kongjenital
- stenozë

Q03.1 Atrezia e foraminave të Magendie dhe Luschka
Sindroma e Dandy-Walker

Q03.8 Hidrocefali të tjera kongjenitale

Q03.9 Hidrocefali kongjenitale, e paspecifikuar

Q04 Keqformimet kongjenitale të tjera të trurit

Përjashton: ciklopinë (Q87.0)
makrocefalinë (Q75.3)

Q04.0 Keqformimet kongjenitale të korpus kallozum
Agjenezi e korpus kalloz

Q04.1 Arhinencefalia

Q04.2 Holoprosencefalia

Q04.3 Deformime të tjera reduktuese të trurit
Mungesë
Agjenezi
Aplazi
Hipoplazi
Agjiri
Hidranencefali
Lizencefali
Mikrogjiri
Pakigjiri
} e një pjese të trurit

Përjashton: keqformimet kongjenitale të korpus kalloz (Q04.0)

Q04.4 Displazia septo-optike

Q04.5 **Megalencefalia**

Q04.6 **Cistet cerebrale kongjenitale**

Porencefalia

Skizencefalia

Përjashton: cistin e fituar porencefalik (G93.0)

Q04.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të trurit, të specifikuara**

Macrogyria

Q04.9 **Keqformimet kongjenitale të tjera të trurit, të paspecifikuara**

Kongjenital/e:

- anomali
- deformim
- sëmundje ose dëmtim
- anomali të shumëfishta

NOS të trurit

Q05 **Spina bifida**

Përfshin: hidromeningocelën (spinale)
meningocelën (spinale)
meningomielocelën
mielocelën
mielomeningocelën
rakiskizën
spina bifida (e hapur)(cistike)
siringomielocelën

Përjashton: sindromën Arnold-Chiari (Q07.0)
spina bifida occulta (Q76.0)

Q05.0 **Spina bifida cervikale me hidrocefali**

Q05.1 **Spina bifida torakale me hidrocefali**

Spina bifida:

- dorsale
- torakolumbare

me hidrocefali

Q05.2 **Spina bifida lumbare me hidrocefali**

Spina bifida lumbosakrale me hidrocefali

Q05.3 **Spina bifida sakrale me hidrocefali**

Q05.4 **Spina bifida me hidrocefali, e paspecifikuar**

Q05.5 **Spina bifida cervikale pa hidrocefali**

Q05.6 **Spina bifida torakale pa hidrocefali**

Spina bifida:

- dorsale NOS
- torakolumbare NOS

Q05.7 **Spina bifida lumbare pa hidrocefali**

Spina bifida lumbosakrale NOS

Q05.8 **Spina bifida sakrale pa hidrocefali**

Q05.9 **Spina bifida, e paspecifikuar**

Q06 Keqformimet kongjenitale të tjera të medulës spinale

Q06.0 **Amielia**

Q06.1 **Hipoplazia dhe displazia e medulës spinale**

Atelomielia

Mielatelia

Mielodisplazia e palcës së kurrizit

Q06.2 **Diastematomielia**

Q06.3 **Çrregullime të tjera kongjenitale të kauda ekuina**

Q06.4 **Hidromielia**

Hidrorakia

Q06.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të medulës spinale, të specifikuara**

Q06.9 **Keqformimet kongjenitale të tjera të medulës spinale, të paspecifikuara**

Kongjenital/e:

- anomali
- deformim
- sëmundje ose dëmtim

NOS e palcës së kurrizit ose meningeve

Q07 Keqformime kongjenitale të tjera të sistemit nervor

Përjashton: dizautonominë familjare [Riley-Day] (G90.1)
neurofibromatozën (jo malinje) (Q85.0)

Q07.0 **Sindromi Arnold-Chiari**

Q07.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit nervor, të specifikuara**

Agjenezi e nervit

Zhvendosje e pleksit brakial
Sindroma Jaw-winking
Sindroma e Marcus Gunn

Q07.9 Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit nervor, të paspecifikuara

Kongjenital/e:
- anomali
- deformim
- sëmundje ose dëmtim

NOS e sistemit nervor

Keqformimet kongjenitale të syrit, veshit, fytyrës, dhe qafës (Q10–Q18)

Përjashton: buzën e çarë dhe qiellzën e çarë (Q35-Q37)
keqformimin e lindur të:
- vertebrave të qafës (Q05.0, Q05.5, Q67.5, Q76.0-Q76.4)
- laringsit (Q31.-)
- buzës NEC (Q38.0)
- hundës (Q30.-)
- gjendrës paratiroide (Q89.2)
- gjendrës tiroide (Q89.2)

Q10 Keqformimet kongjenitale të kapakut të syrit, aparatit lakrimal dhe orbitës

Përjashton: kriptoftalminë:
- NOS (Q11.2)
- sindomën (Q87.0)

Q10.0 Ptoza kongjenitale

Q10.1 Ektropioni kongjenital

Q10.2 Entropioni kongjenital

Q10.3 Keqformimet kongjenitale të kapakut të syrit, të tjera

Ablefari
Mungesë ose agjenezi e:
- qerpikëve
- kapakut të syrit

Anekse:
- kapaku i syrit
- muskujt e syrit

Blefarofimozë, kongjenitale
Koloboma e kapakut të syrit
Keqformimi i lindur i kapakut të syrit NOS

Q10.4 **Mungesa dhe agjenezia e aparatit lakrimal**
Mungesë e pikës së lotimit

Q10.5 **Stenoza dhe striktura kongjenitale e kanalit lakrimal**

Q10.6 **Keqformimet kongjenitale të tjera të aparatit lakrimal**
Keqformimi i lindur i aparatit lakrimal NOS

Q10.7 **Keqformimet kongjenitale të orbitës**

Q11 Anoftalmusi, mikroftalmusi dhe makroftalmusi

Q11.0 **Kokërdhoku cistik**

Q11.1 **Anoftalmus tjetër**
Agjenezi | e syrit
Aplazi

Q11.2 **Mikroftalmusi**
Kriptoftalmi NOS
Displazi e syrit
Hipoplazi e syrit
Sy rudimentar
Përjashton: sindromën e kriptoftalmisë (Q87.0)

Q11.3 **Makroftalmusi**
Përjashton: makroftalminë e glaukomës kongjenitale (Q15.0)

Q12 Keqformimet kongjenitale të lentes

Q12.0 **Katarrakti kongjenital**

Q12.1 **Lente kongjenitale e zhvendosur**

Q12.2 **Koloboma e lentes**

Q12.3 **Afakia kongjenitale**

Q12.4 **Sferofakia**

Q12.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të lentes**

Q12.9	**Keqformime kongjenitale të lentes, të paspecifikuara**
Q13	**Keqformimet kongjenitale të segmentit anterior të syrit**
Q13.0	**Koloboma e irisit**
	Koloboma NOS
Q13.1	**Mungesa e irisit**
	Aniridi
Q13.2	**Keqformimet kongjenitale të tjera të irisit**
	Anizokori, kongjenitale
	Atrezi e pupilës
	Keqformimi i lindur i irisit NOS
	Korektopia
Q13.3	**Opaciteti kongjenital korneal**
Q13.4	**Keqformimet kongjenitale të tjera të kornesë**
	Keqformimi i lindur i kornesë NOS
	Mikrokornea
	Anomalia e Peter
Q13.5	**Sklera blu**
Q13.8	**Keqformimet kongjenitale të tjera të segmentit anterior të syrit**
	Anomalia e Rieger
Q13.9	**Keqformimet kongjenitale të segmentit anterior të syrit, të paspecifikuara**
Q14	**Keqformimet kongjenitale të segmentit posterior të syrit**
Q14.0	**Keqformimet kongjenitale të lëngut vitroz**
	Opacitet kongjenital i lëngut vitroz
Q14.1	**Keqformimet kongjenitale të retinës**
	Aneurizëm kongjenital i retinës
Q14.2	**Keqformimet kongjenitale të diskut optik**
	Koloboma e diskut optik
Q14.3	**Keqformimet kongjenitale të koroidit**
Q14.8	**Keqformimet kongjenitale të tjera të segmentit posterior të syrit**
	Koloboma e fundusit
Q14.9	**Keqformime kongjenitale të segmentit posterior të syrit, të paspecifikuara**

Q15 Keqformimet kongjenitale të tjera të syrit

Përjashton: nistagmën kongjenitale (H55)
albinizmin okular (E70.3)
retinitin pigmentoz (H35.5)

Q15.0 Glaukoma kongjenitale

Buftalmos
Glaukoma e të porsalindurit
Hidroftalmos
Keratoglobus, kongjenital, me glaukomë
Makrokornea me glaukomë
Makroftalmos në glaukomën kongjenitale
Megalokornea me glaulomë

Q15.8 Keqformimet kongjenitale të tjera të syrit, të specifikuara

Q15.9 Keqformime kongjenitale të syrit, të paspecifikuara

Kongjenital/e:
- anomali
- deformim

NOS i syrit

Q16 Keqformimet kongjenitale të veshit që shkaktojnë uljen e dëgjimit

Përjashton: shurdhësinë kongjenitale (H90.-)

Q16.0 Mungesa kongjenitale e llapës së veshit

Q16.1 Mungesa kongjenitale, atrezia dhe striktura e kanalit të jashtëm

Atrezi ose strikturë e kanalit kockor

Q16.2 Mungesa e tubit të Eustakit

Q16.3 Keqformim kongjenital i kockave të veshit

Fuzionim i kockave të veshit

Q16.4 Keqformim kongjenital i veshit të mesëm

Keqformimin e lindur të veshit të mesëm NOS

Q16.5 Keqformim kongjenital i veshit të brendshëm

Anomali:
- labirinti membranoz
- organi i Corti

Q16.9 Keqformime kongjenitale të veshit që shkaktojnë uljen e dëgjimit, të paspecifikuara

Mungesë kongjenitale e veshit NOS

Q17 Keqformime të tjera kongjenitale të veshit

Përjashton: sinusin preaurikular (Q18.1)

Q17.0 Veshi aksesor

Tragus aksesor

Polioti

Varje preaurikulare

Mbi numrin normal:

- vesh
- lobe

Q17.1 Makrotia

Q17.2 Mikrotia

Q17.3 Deformimet e tjera të veshit

Vesh me majë

Q17.4 Keqvendosje e veshit

Vesh i vendosur poshtë

Përjashton: veshin cervikal (Q18.2)

Q17.5 Veshi prominent

Vesh si i lakuriqit të natës

Q17.8 Keqformimet e tjera të specifikuara të veshit

Mungesën kongjenitale e lobit të veshit

Q17.9 Keqformime të paspecifikuara të veshit

Anomali kongjenitale e veshit NOS

Q18 Keqformime të tjera kongjenitale të fytyrës dhe qafës

Përjashton: çarjen e buzës dhe çarjen e qiellzës (Q35-Q37)

gjendje të klasifikuara në Q67.0-Q67.4

keqformimet kongjenitale të kockave të kafkës dhe fytyrës (Q75.-)

ciklopinë (Q87.0)

anomalitë dentofaciale [përfshirë malokluzionin] (K07.-)

sindromat keqformuese që prekin dukjen e fytyrës (Q87.0)

duktusin tiroglosal persistent (Q89.2)

Q18.0 Sinusi, fistula dhe cisti i çarjes së degës

Çarje e degës

Q18.1 **Sinusi dhe cisti preaurikular**

Fistula (e):

- veshit të jashtëm, kongjenitale
- cervikoaurale

Sinusi dhe cisti pretragial

Q18.2 **Keqformime të tjera të çarjes së degës**

Keqformim i çarjes së degës NOS

Vesh cervikal

Otocefali

Q18.3 **Palëzimi i qafës**

Pterygium colli

Q18.4 **Makrostomia**

Q18.5 **Mikrostomia**

Q18.6 **Makrokeilia**

Hipertrofi e buzës, kongjenitale

Q18.7 **Mikrokeilia**

Q18.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të fytyrës dhe qafës, të specifikuara**

Medial:

- cist
- fistul
- sinus

i fytyrës dhe qafës

Q18.9 **Keqformime kongjenitale të fytyrës dhe qafës, të paspecifikuara**

Anomali kongjenitale të fytyrës dhe qafës NOS

Keqformimet kongjenitale të sistemit cirkulator (Q20–Q28)

Q20 **Keqformimet kongjenitale të dhomave të zemrës dhe lidhjeve mes tyre**

Përjashton: dekstrokardinë me situs inversus (Q89.3)

vendosjen e pasqyruar të atriumit me situs inversus (Q89.3)

Q20.0 **Trungu arterial i përbashkët**

Trungu arterial i përhershëm

Q20.1 **Hapje dyshe e ventrikulit të djathtë**

Sindroma e Taussig-Bing

Q20.2 **Hapje dyshe e ventrikulit të majtë**

Q20.3 **Lidhje diskordante ventrikulo-arteriale**

Dekstrapozicion i aortës

Transpozicion i enëve të mëdha të gjakut (e plotë)

Q20.4 **Ventrikul i dyfishuar brenda**

Ventrikul i përbashkët

Zemër trilokulare biatriale

Ventrikul tek

Q20.5 **Lidhje diskordante atrio-ventrikulare**

Transpozicion i riparuar

Levotranspozicin

Inversion ventrikular

Q20.6 **Izomerizmi i anekseve atriale**

Izomerizmi i anekseve atriale me aspleni ose polispleni

Q20.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të kamerave dhe lidhjeve kardiake**

Q20.9 **Keqformim kongjenital i kamerave dhe lidhjeve kardiake, i paspecifikuar**

Q21 Keqformimet kongjenitale të septumeve kardiake

Përjashton: defektin kardiak septal të fituar (I51.0)

Q21.0 **Defekt septal ventrikular**

Q21.1 **Defekt septal atrial**

Defekt i sinusit koronar

I/E pambyllur ose persistent/e:

- foramen ovale
- defekt i ostium secundum (tipi II)

Defekt i sinusit venoz

Q21.2 **Defekt septal atrio-ventrikular**

Kanal i përbashkët atrioventrikular

Defekt i jastëkut endokardial

Defekt atrial septal i ostium primum (tipi I)

Q21.3 **Tetrada e Fallot**

Defekt ventricular septal me stenozë pulmonare ose atrezi, dekstrapozim i aortës dhe hipertrofi e ventrikulit të djathtë

Q21.4 **Defekt septal aorto-pulmonar**

Defek septal i aortës

Dritare aortopulmonare

Q21.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të septumit kardiak**

Defekti i Eisenmenger

Pentalogjia e Fallot

Përjashton: të Eisenmenger:

- kompleksin (I27.8)
- sindromën (I27.8)

Q21.9 **Keqformime kongjenitale të septumit kardiak, të paspecifikuara**

Defekt septal (i zemrës) NOS

Q22 Keqformimet kongjenitale të valvulës pulmonare dhe asaj trikuspidale

Q22.0 **Atrezia e valvulës pulmonare**

Q22.1 **Stenoza kongjenitale e valvulës pulmonare**

Q22.2 **Insuficienca kongjenitale e valvulës pulmonare**

Regurgitim kongjenital i valvulës pulmonare

Q22.3 **Keqformimet kongjenitale të tjera të valvulës pulmonare**

Keqformimi i lindur i valvulës pulmonare NOS

Q22.4 **Stenoza kongjenitale trikuspidale**

Atrezia trikuspidale

Q22.5 **Anomalia Ebstein**

Q22.6 **Sindromi i zëmrës së djathtë hipoplazike**

Q22.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të valvulës trikuspidale**

Q22.9 **Keqformime kongjenitale të valvulës trikuspidale, të paspecifikuara**

Q23 Keqformimet kongjenitale të valvulës aortale dhe asaj mitrale

Q23.0 **Stenoza kongjenitale e valvulës aortale**

Kongjenitale, e aortës:

- atrezia

- stenoza

Përjashton: stenozën kongjenitale subaortike (Q24.4)

atë në sindromën hipoplastike të zemrës së majtë (Q23.4)

Q23.1 Insufiçienca kongjenitale e valvulës aortale

Valvulë bikuspidale e aortës

Insufiçiencë kongjenitale e aortës

Q23.2 Stenoza kongjenitale e valvulës mitrale

Atrezia mitrale kongjenitale

Q23.3 Insufiçienca kongjenitale e valvulës mitrale

Q23.4 Sindromi i zemrës së majtë hipoplazike

Atrezi, ose hipoplazi e theksuar e orificiumit aortik ose valvulës, me hipoplazi të aortës ascendente dhe zhvillim difektoz të ventrikulit të majtë (me stenozë ose atrezi të valvulës mitrale)

Q23.8 Keqformimet kongjenitale të tjera të valvulës aortale dhe asaj mitrale

Q23.9 Keqformimet kongjenitale të valvulës aortale dhe asaj mitrale, të paspecifikuara

Q24 Keqformime të tjera kongjenitale të zemrës

Përjashton: fibroelastozën endokardiale (I42.4)

Q24.0 Dekstrokardia

Përjashton: dekstrokardinë me situs inversus (Q89.3)

izomerizmin e anekseve atriale me aspleni ose polispleni (Q20.6)

vendosjen e pasqyruar të atriumit me situs inversus (Q89.3)

Q24.1 Levokardia

Vendosja e zemrës në hemitoraksin e majtë me majën të drejtuar majtas, por me situs inversus të organeve të tjera dhe defekte të zemrës, ose transpozicion të korrigjuar të enëve të mëdha të gjakut.

Q24.2 Zemra triatriale

Q24.3 Stenoza infundibulare pulmonare

Q24.4 Stenoza kongjenitale subaortike

Q24.5 Keqformimi i enëve koronare

Aneurizëm kongjenital (i arteries) koronare

Q24.6 Blloku kongjenital i zemrës

Q24.8 Keqformime kongjenitale të tjera të zëmrës, të specifikuara

Kongjenital/e:

- divertikulum i ventrikulit të majtë

- keqformim i:
  - miokardit
  - perikardit

Keqpozicionim i zemrës

Sëmundja e Uhl

Q24.9 Keqformimet kongjenitale të tjera të zëmrës, të paspecifikuara

Kongjenital/e:
- anomali
- sëmundje

| NOS e zemrës

Q25 Keqformimet kongjenitale të arterieve të mëdha

Q25.0 Duktusi arterioz persistent

Duktus Botallo i pambyllur

Duktus arterial persistent

Q25.1 Koarktacioni i aortës

Koarktacioni i aortës (preduktal)(postduktal)

Q25.2 Atrezia e aortës

Q25.3 Stenoza e aortës

Stenoza e aortës supravalvulare

Përjashton: stenozën e kongjenital të aortës (Q23.0)

Q25.4 Keqformimet kongjenitale të tjera të aortës

Mungesë

Aplazi

Kongjenital/e:
- aneurizëm
- dilatacion

| e aortës

Aneurizëm i sinusit të Valsalva (të rupturuar)

Hark i dyfishtë i aortës [unazë vaskulare e aortës]

Hipoplazi e aortës

Persistent:
- konvolucion i harkut të aortës
- hark aortik i djathtë

Përjashton: hipoplazinë e aortës në sindromën hipoplastike të zemrës së majtë (Q23.4)

Q25.5 Atrezia e arteries pulmonare

Q25.6 Stenoza e arteries pulmonar

Q25.7 **Keqformime kongjenitale të tjera të arteries pulmonare**

Arterie pulmonare aberrante
Agjenezi
Aneurizëm, kongjenital
Anomali
Hipoplazi
Aneurizëm arteriovenoz pulmonar

i/e arteries pulmonare

Q25.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të arterieve të mëdha**

Q25.9 **Keqformime kongjenitale të arterieve të mëdha, të paspecifikuara**

Q26 Keqformimet kongjenitale të venave të mëdha

Q26.0 **Stenoza kongjenitale e vena kava**

Stenozë e kongjenital e venës kava (inferiore)(superiore)

Q26.1 **Persistenca e vena kava superior të majtë**

Q26.2 **Anomali totale e lidhjeve venoze pulmonare**

Q26.3 **Anomali parciale e lidhjeve venoze pulmonare**

Q26.4 **Anomali e lidhjeve venoze pulmonare, e paspecifikuar**

Q26.5 **Anomali e lidhjeve të venës porta**

Q26.6 **Fistula mes arteries hepatike e vena porta**

Q26.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të venave të mëdha**

Mungesë e venës kava (inferiore)(superiore)
Vazhdimi azigomatik i venës kava inferiore
Vena kardinale posteriore e majtë persistente
Sindroma e shpatës (sindroma venolobare pulmonare)

Q26.9 **Keqformimet kongjenitale të venave të mëdha, të paspecifikuara**

Anomali e venës kava (inferiore)(superiore) NOS

Q27 Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit vaskular periferik

Përjashton: anomalitë e:

- vazave cerebrale dhe precerebrale (Q28.0-Q28.3)
- vazave koronare (Q24.5)
- arteries pulmonare (Q25.5-Q25.7)

aneurizmin kongjenital të retinës (Q14.1)
haemangiomën dhe limfangiomën (D18.-)

Q27.0 **Mungesa dhe hipoplazia kongjenitale e arteries umbilikale**

Arterie umbilikale teke

Q27.1 **Stenoza kongjenitale e arteries renale**

Q27.2 **Anomali kongjenitale tjetër e arteries renale**

Keqformimi i lindur i arteries renale NOS

Arterie të shumëfishta renale

Q27.3 **Keqformimi periferik arteriovenoz**

Aneurizëm arteriovenoz

Përjashton: aneurizmin arteriovenoz të fituar (I77.0)

Q27.4 **Flebektazia kongjenitale**

Q27.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të sistemit vaskular periferik, të specifikuara**

Arteria subklavia aberrante

Mungesë | e arteries ose e venës NEC

Atrezi

Kongjenital/e:

- aneurizëm (periferik)
- strikturë e arteries
- variçe

Q27.9 **Keqformime kongjenitale të sistemit vaskular periferik, të paspecifikuara**

Anomali e arteries ose e venës NOS

Q28 **Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator**

Përjashton: aneurizmën kongjenitale:

- NOS (Q27.8)
- koronare (Q24.5)
- periferike (Q27.8)
- pulmonare (Q25.7)
- retinale (Q14.1)

të rupturuar:

- keqformim arteriovenoz cerebral (I60.8)
- keqformim i enëve të gjakut precerebrale (I72.-)

Q28.0 **Keqformime arteriovenoze të vazave precerebrale**

Aneurizma arteriovenoze kongjenitale precerebrale (jo e rupturuar)

Q28.1 **Keqformime të tjera të vazave precerebrale**

Kongjenital/e:

- keqformim i enëve të gjakut precerebrale NOS
- aneurizma precerebrale (jo e rupturuar)

Q28.2 **Keqformime arteriovenoze të vazave cerebrale**

Keqformim arteriovenoz në tru NOS

Aneurizma arteriovenoze kongjenitale cerebrale (jo e rupturuar)

Q28.3 **Keqformime të tjera të vazave cerebrale**

Kongjenital/e:

- aneurizma cerebrale (jo e rupturuar)
- keqformim i enëve të gjakut cerebrale NOS

Q28.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të sistemit qarkullues, të specifikuara**

Aneurizëm kongjenital, vendosje e specifikuar NEC

Q28.9 **Keqformime kongjenitale të sistemit qarkullues, të paspecifikuara**

Keqformimet kongjenitale të sistemit respirator (Q30–Q34)

Q30 **Keqformimet kongjenitale të hundës**

Përjashton: deviacionin kongjenital të septumit nazal (Q67.4)

Q30.0 **Atrezia e koaneve**

Mungesë | e nariçeve (anteriore)(posteriore)

Stenozë kongjenitale

Q30.1 **Agjenezia dhe nënzhvillimi i hundës**

Mungesa e bashkëlindur e hundës

Q30.2 **Hundë e çarë, e krisur dhe e shtypur**

Q30.3 **Septum nazal kongjenital i perforuar**

Q30.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të hundës**

Hundë aksesore

Anomali kongjenitale e sinusit të murit të hundës

Q30.9 **Keqformime kongjenitale të hundës, të paspecifikuara**

Q31 **Keqformimet kongjenitale të laringut**

Përjashton: stridorin laringeal kongjenital NOS (P28.8)

Q31.0 **Shtypja e laringsit**

Rrjeta e larinksit:
- NOS
- glotike
- subglotike

Q31.1 **Stenoza kongjenitale subglotike**

Q31.2 **Hipoplazia laringeale**

Q31.3 **Laringocela**

Q31.5 **Laringomalacia kongjenitale**

Q31.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të laringsit**

Mungesë | e kartilagos krikoide, epiglotis, glotis, laringut
Agjenezi | ose kartilagos së tiroides
Atrezi
Çarje e kartilagos tiroidiene
Stenoza kongjenitale e laringsit NEC
Fisura e epiglotis
Çarje e pasme e kartilagos krikoide

Q31.9 **Keqformime kongjenitale të laringsit, të paspecifikuara**

Q32 **Keqformimet kongjenitale të trakesë dhe bronkeve**

Përjashton: bronkoektazinë kongjenitale (Q33.4)

Q32.0 **Trakeomalacia kongjenitale**

Q32.1 **Keqformime kongjenitale të tjera të trakesë**

Anomali të kartilagos trakeale
Atrezi e trakesë
Kongjenital/e:
- dilatacion
- keqformim | i/e trakesë
- stenozë

trakeocelë kongjenitale

Q32.2 **Bronkomalacia kongjenitale**

Q32.3 **Stenoza kongjenitale e bronkut**

Q32.4 **Keqformime kongjenitale të tjera të bronkut**

Mungesë
Agjenezi

Atrezi i/e bronkut
Keqformim i lindur NOS
Divertikulum

Q33 Keqformimet kongjenitale të mushkërisë

Q33.0 Cisti kongjenital i mushkërisë

Kongjenital/e:

- fibrozë cistike (mushkëri me hoje)
- sëmundja e mushkërisë:
  - cistike
  - policistike

Përjashton: sëmundjen cistike të mushkërisë, të fituar ose të paspecifikuar (J98.4)

Q33.1 Lobi aksesor i mushkërisë

Q33.2 Sekuestrimi i mushkërisë

Q33.3 Agjenezia e mushkërisë

Mungesë e mushkërisë (lobit)

Q33.4 Bronkiektazia kongjenitale

Q33.5 Indi ektopik në mushkëri

Q33.6 Hipoplazia dhe displazia e mushkërisë

Përjashton: hipoplazinë e mushkërisë të shoqëruar me shtatzëni të shkurtër (P28.0)

Q33.8 Keqformimet kongjenitale të tjera të mushkërisë

Q33.9 Keqformime kongjenitale të mushkërisë, të paspecifikuara

Q34 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit respirator

Q34.0 Anomalia e pleurës

Q34.1 Cisti kongjenital i mediastinit

Q34.8 Keqformime kongjenitale të sistemit respirator të tjera, të specifikuara

Atrezi e nazofaringsit

Q34.9 Keqformime kongjenitale të sistemit respirator, të paspecifikuara

Kongjenitale:

- mungesë | e organit respirator
- anomali NOS

Buza e çarë dhe qiellza e çarë (Q35–Q37)

Përdor kod shtesë (Q30.2), nëse dëshiron, për identifikimin e keqformimeve shoqëruese të hundës.

Përjashton: sindromën e Robin (Q87.0)

Q35 Qiellëza e çarë

Përfshin: çarjen e qiellzës
palatoskizis

Përjashton: çarjen e qiellzës me çarje buze (Q37.-)

Q35.1 Çarje e qiellzës së fortë, unilaterale
Q35.3 Çarje e qiellzës së butë, unilaterale
Q35.5 Çarje e qiellzës së fortë me çarje të qiellzës së butë, unilaterale
Q35.7 Çarje e uvulës
Q35.9 Çarje e qiellzës, e paspecifikuar, unilaterale

Q36 Buza e çarë

Përfshin: keiloskizis
fisurën kongjenitale të buzës
buzëlepur
labium leporinum

Përjashton: çarjen e buzës me çarje qiellze (Q37.-)

Q36.0 Buza e çarë, bilaterale
Q36.1 Buza e çarë, mediale
Q36.9 Buza e çarë, unilaterale
Buza e çarë NOS

Q37 Qiellza e çarë me buzë të çarë

Q37.0 Çarje e qiellzës së fortë me çarje të buzës, bilaterale
Q37.1 Çarje e qiellzës së fortë me çarje të buzës, unilaterale

Çarje e qiellzës së fortë me çarje të buzës NOS

Q37.2 **Çarje e qiellzës së butë me çarje të buzës, bilaterale**

Q37.3 **Çarje e qiellzës së butë me çarje të buzës, unilaterale**

Çarje e qiellzës së butë me çarje të buzës NOS

Q37.4 **Çarje e qiellzës së fortë dhe të butë me çarje të buzës, bilaterale**

Q37.5 **Çarje e qiellzës së fortë dhe të butë me çarje të buzës, unilaterale**

Çarje e qiellzës së fortë dhe të butë me çarje të buzës NOS

Q37.8 **Çarje e qiellzës me çarje të buzës, bilaterale, e paspecifikuar**

Q37.9 **Çarje e qiellzës me çarje të buzës, unilaterale, e paspecifikuar**

Çarje e qiellzës me çarje të buzës NOS

Çrregullime të tjera kongjenitale të sistemit digjestiv (Q38-Q45)

Q38 **Çrregullime të tjera kongjenitale të gjuhës, gojës dhe faringut**

Përjashton: makrostominë (Q18.4)
mikrostominë (Q18.5)

Q38.0 **Çrregullime kongjenitale të buzëve, të paklasifikuara tjetërkund**

Kongjenital/e:

- fistula e buzës
- keqformim i buzës NOS

Sindroma e Van der Woude

Përjashton: çarjen e buzës (Q36.-)
çarjen e buzës
- me çarje të qiellzës (Q37.-)

makrokeilinë (Q18.6)
mikrokeilinë (Q18.7)

Q38.1 **Ankiloglosia**

Gjuha e ngjitur

Q38.2 **Makroglosia**

Q38.3 **Çrregullime kongjenitale të tjera të gjuhës**

Aglosia

Gjuha bifide

Kongjenital/e
- adezion
- fisurë
- keqformim NOS

i/e gjuhës

Hipoglosia
Hipoplazia e gjuhës
Mikroglosia

Q38.4 Çrregullime kongjenitale të gjendrave dhe duktuseve salivare

Mungesë
Aksesore
Atrezi

(e) gjëndrave dhe duktusit të pështymës

Fistula kongjenitale e gjendrave të pështymës

Q38.5 Çrregullime kongjenitale të qiellzës, të paklasifikuara tjetërkund

Mungesë e uvulës
Keqformim i lindur i qiellzës NOS
Qiellza e harkuar lart

Përjashton: qiellzën e çarë (Q35.-)
qiellzën e çarë:
- me buzë të çarë (Q37.-)

Q38.6 Çrregullime kongjenitale të tjera të gojës

Keqformimi i lindur i gojës NOS

Q38.7 Qesja faringeale

Divertikulum i faringut

Përjashton: sindromën e xhepit faringeal (D82.1)

Q38.8 Çrregullime kongjenitale të tjera të faringut

Keqformimi i lindur i faringut NOS

Q39 Çrregullime kongjenitale të ezofagut

Atrezi e ezofagut NOS

Q39.0 Atrezia e ezofagut pa fistula

Q39.1 Atrezia e ezofagut me fistulë trakeo-ezofageale

Atrezi e ezofagut me fistulë bronko-ezofageale

Q39.2 Fistula kongjenitale trakeo-ezofageale pa atrezi

Fistula kongjenitale trakeo-ezofageale NOS

Q39.3 Stenoza dhe striktura kongjenitale e ezofagut

Q39.4 Membrana ezofageale

Q39.5 **Dilatacioni kongjenital i ezofagut**

Q39.6 **Divertikuli i ezofagut**

Xhep në ezofag

Q39.8 **Çrregullime të tjera kongjenitale të ezofagut**

Mungesë
Zhvendosje kongjenitale | (i/e) ezofagut
Dublikim

Q39.9 **Çrregullime kongjenitale të ezofagut, të paspecifikuara**

Q40 Çrregullime të tjera kongjenitale të traktit të sipërm alimentar

Q40.0 **Stenoza hipertrofike kongjenitale e pilorit**

Kongjenitale/e ose foshnjor/e:

- konstriksion
- hipertrofi
- spazëm | i/e pilorit
- stenozë
- strikturë

Q40.1 **Hernia hiatale kongjenitale**

Zhvendosje e kardias përgjatë hiatusit ezofageal

Përjashton: hernien diafragmale kongjenitale (Q79.0)

Q40.2 **Çrregullime të tjera kongjenitale të specifikuara të stomakut**

Kongjenital/e:

- zhvendosja e stomakut
- divertikulumi i stomakut
- stomaku në formën e orës me rërë

Dublikimi i stomakut

Megalogastria

Mikrogastria

Q40.3 **Çrregullime kongjenitale të paspecifikuara të stomakut**

Q40.8 **Çrregullime të tjera kongjenitale të traktit të sipërm alimentar, të specifikuara**

Q40.9 **Çrregullime kongjenitale të traktit të sipërm alimentar, të paspecifikuara**

Kongjenital/e:

- anomali

- deformim NOS i traktit të sipërm të ushqyerjes

Q41 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e zorrës së hollë**

Përfshin: obstruksionin kongjenital, okluzionin dhe strikturën e zorrës së hollë ose të zorrëve NOS

Përjashton: ileusin mekonial (E84.1)

Q41.0 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e duodenit**

Q41.1 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e jejunumit**

Sindroma e lëkurës së mollës

Jejunumi i imperforuar

Q41.2 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e ileumit**

Q41.8 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e pjesëve të tjera të specifikuara të zorrës së hollë**

Q41.9 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e pjesëve të paspecifikuara të zorrës së hollë**

Mungesë, atrezi dhe stenozë kongjenitale e zorrëve NOS

Q42 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e zorrës së trashë**

Përfshin: obstruksionin kongjenital, okluzionin dhe strikturën e zorrës së trashë

Q42.0 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e rektumit me fistula**

Q42.1 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e rektumit pa fistula**

Rektumi i imperforuar

Q42.2 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e anusit me fistula**

Q42.3 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e anusit pa fistula**

Anusi i imperforuar

Q42.8 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e pjeseve të tjera të zorrës së trashë**

Q42.9 **Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e pjesëve të paspecifikuara të zorrës së trashë**

Q43 **Keqformime të tjera kongjenitale të zorrës**

Q43.0 **Divertikuli i Meckel**

Persistent:
- dukt omfalomezenterik
- dukt vitelin

Q43.1 Sëmundja e Hirschprung

Aganglionozë

Megakolon kongjenital (aganglionik)

Q43.2 Çrregullime të tjera funksionale kongjenitale të kolonit

Dilatacion kongjenital i kolonit

Q43.3 Keqformime kongjenitale të fiksimit intestinal

Adezione kongjenitale [banda]:
- omentale, anormale
- peritoneale

Membrana e Jackson

Keqrrotullim i kolonit

Rrotullim:
- i dështuar
- i paplotë
- i pamjaftueshëm

i cekumit dhe kolonit

Mezenter universal

Q43.4 Dublikatura e intestinit

Q43.5 Anusi ektopik

Q43.6 Fistula kongjenitale e anusit dhe rektumit

Përjashton: fistulën kongjenitale:
- rektovaginale (Q52.2)
- uretrorektale (Q64.7)

fistulën ose sinusin pilonidal (L05.-)

me mungesë, atrezi dhe stenozë (Q42.0, Q42.2)

Q43.7 Kloaka persistente

Kloaka NOS

Q43.8 Keqformime të tjera kongjenitale të intestinit, të specifikuara

Kongjenital/e:
- sindroma e zorrës së hollë të anashkaluar
- divertikulit, i kolonit
- divertikulum, i zorrës së hollë

Dolikokolon

Megaloapendiks

Megaloduoden

Mikrokolon

Transpozim i:

- apendiksit
- kolonit
- intestinit

Q43.9 **Keqformime kongjenitale të intestinit, të paspecifikuara**

Q44 Keqformime kongjenitale të fshikëzës së tëmthit, duktusit biliar dhe mëlçisë

Q44.0 **Agjenezia, aplazia dhe hipoplazia e fshikëzës së tëmthit**

Mungesë kongjenitale e fshikëzës së tëmthit

Q44.1 **Keqformime të tjera kongjenitale të fshikëzës së tëmthit**

Keqformim i lindur i fshikëzës së tëmthit NOS

Fshikëza e tëmthit intrahepatike

Q44.2 **Atrezia e duktusit biliar**

Q44.3 **Stenoza kongjenitale dhe striktura e duktusit biliar**

Q44.4 **Cisti i koledokut**

Q44.5 **Keqformime të tjera kongjenitale të duktusit biliar**

Keqformim i lindur i duktusit biliar NOS

Dublikim:

- i duktusit biliar
- i duktusit cistik

Q44.6 **Sëmundja cistike e mëlçisë**

Sëmundja fibrocistike e mëlçisë

Q44.7 **Keqformime të tjera kongjenitale të mëlçisë**

Mëlçia aksesore

Sindroma e Alagille

Kongjenital/e:

- mungesa e mëlçisë
- hepatomegalia
- keqformim i mëlçisë NOS

Q45 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit digjestiv

Përjashton: kongjenitale:

- hernien diafragmatike (Q79.0)
- hernien hiatale (Q40.1)

Q45.0 **Agjenezia, aplazia dhe hipoplazia e pankreasit**

Mungesa kongjenitale e pankreasit

Q45.1 **Pankreasi anular**

Q45.2 **Cisti kongjenital i pankreasit**

Q45.3 **Keqformime të tjera kongjenitale të pankreasit dhe duktusit pankreatik**

Pankreasi aksesor

Keqformim i lindur i pankreasit ose duktusit pankreatik NOS

Përjashton: diabetes mellitus:

- kongjenital (E10.-)
- i të porsalindurit (P70.2)

sëmundjen fibrocistike të pankreasit (E84.-)

Q45.8 **Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit digjestiv, të specifikuara**

Mungesë (e plotë)(e pjesshme) e traktit të ushqyerjes NOS

Dublikim | i/e organeve të tretjes NOS

Keqvendosje, kongjenitale |

Q45.9 **Keqformime kongjenitale të sistemit digjestiv, të paspecifikuara**

Kongjenital/e:

- anomali | NOS të sistemit të tretjes
- deformim |

Keqformime kongjenitale të organeve gjenitale (Q50–Q56)

Përjashton: sindromën e rezistencës ndaj androgjenëve (E34.5)

sindroma të shoqëruara me anomali në numrin dhe formën e kromozomeve (Q90-Q99)

sindromën e feminizimit testikular (E34.5)

Q50 Keqformime kongjenitale të ovareve, tubave të Fallopit dhe ligamentit të gjerë

Q50.0 **Mungesa kongjenitale e ovarit**

Përjashton: sindromën e Turner (Q96.-)

Q50.1 **Cisti i zhvilluar i ovarit**

Q50.2 **Torsioni kongjenital i ovarit**

Q50.3 **Keqformime kongjenitale të tjera të ovareve**

Ovari aksesor

Keqformim i lindur i ovarit NOS

Dell ovarian

Q50.4 **Cisti embrionik i tubit fallopian**

Cisti fimbrial

Q50.5 **Cisti embrionik i ligamentit të gjerë**

Cisti:

- epooforon
- duktusi i Gartner
- parovarian

Q50.6 **Keqformime kongjenitale të tjera të tubave të Fallopit dhe ligamentit të gjerë**

Mungesë
Aksesorë
Atrezi | (të) tubit fallopian ose ligamentit të gjërë

Keqformimi i lindur i tubit fallopian ose ligamentit të gjerë NOS

Q51 Keqformime kongjenitale të uterusit dhe cerviksit

Q51.0 **Agjenezia dhe aplazia e uterusit**

Mungesa kongjenitale e uterusit

Q51.1 **Dublimi i uterusit me dublim të cerviksit dhe vaginës**

Q51.2 **Dublimi tjetër i uterusit**

Dublimi i uterusit NOS

Q51.3 **Uterusi bikorn**

Q51.4 **Uterusi unikorn**

Q51.5 **Agjenezia dhe aplazia e cerviksit**

Mungesa kongjenitale e cerviksit

Q51.6 **Cisti embrionik i cerviksit**

Q51.7 **Fistula kongjenitale midis uterusit dhe traktit digjestiv dhe urinar**

Q51.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të uterusit dhe cerviksit**

Hipoplazia e uterusit dhe cerviksit

Q51.9 **Keqformime kongjenitale të uterusit dhe cerviksit, të paspecifikuara**

Q52 Keqformime të tjera kongjenitale të gjenitaleve femërore

Q52.0 Mungesa kongjenitale e vaginës

Q52.1 Dublimi i vaginës

Vagina septate

Përjashton: dublimin e vaginës me dublim të uterusit dhe cerviksit (Q51.1)

Q52.2 Fistula rektovaginale kongjenitale

Përjashton: kloakën (Q43.7)

Q52.3 Himeni i paperforuar

Q52.4 Keqformime kongjenitale të tjera të vaginës

Keqformimi i lindur i vaginës NOS

Cist:

- kanal i Nuck, kongjenital
- embrionik vaginal

Q52.5 Fuzioni i labiumeve

Q52.6 Keqformim kongjenital i klitorisit

Q52.7 Keqformime kongjenitale të tjera të vulvës

Kongjenital/e:

- mungesë
- cist
- keqformim NOS

i/e vulvës

Q52.8 Keqformime kongjenitale të tjera të gjenitaleve femërore, të specifikuara

Q52.9 Keqformime kongjenitale të gjenitaleve femërore, të paspecifikuara

Q53 Moszbritja e testikulit

Q53.0 Testi ektopik

Test ektopik unilateral ose bilateral

Q53.1 Moszbritja e testikulit, unilateral

Q53.2 Moszbritja e testikulit, bilateral

Q53.9 Moszbritja e testikulit, e paspecifikuar

Kriptorkizëm NOS

Q54 Hipospaditë

Përjashton: epispadinë (Q64.0)

Q54.0 **Hipospaditë, balanike**

Hipospadi:

- koronale
- glandulare

Q54.1 **Hipospaditë, penile**

Q54.2 **Hipospaditë, penoskrotale**

Q54.3 **Hipospaditë, perineale**

Q54.4 **Korda kongjenitale**

Q54.8 **Hipospadi, të tjera**

Q54.9 **Hipospadi, e paspecifikuar**

Q55 Keqformime të tjera kongjenitale të gjenitaleve mashkullore

Përjashton: hidrocelën kongjenitale (P83.5)
hipospaditë (Q54.-)

Q55.0 **Mungesa kongjenitale dhe aplazia e testit**

Monorkizëm

Q55.1 **Hipoplazia e testit dhe skrotumit**

Fuzionim i testeve

Q55.2 **Keqformime kongjenitale të tjera të testit dhe skrotumit**

Keqformim i lindur i testit ose skrotumit NOS

Poliorkizëm

Testi retraktil

Testi migrant

Q55.3 **Atrezia e vas deferens**

Q55.4 **Keqformime kongjenitale të tjera të vas deferens, epididimis, vezikulave seminale dhe prostatës**

Mungesë ose aplazi e:

- prostatës
- kordonit spermatik

Keqformim i lindur i vas deferens, epididymisit, vezikulave seminale ose prostatës NOS

Q55.5 **Mungesa kongjenitale dhe aplazia e penisit**

Q55.6 **Keqformime kongjenitale të tjera të penisit**

Keqformim i lindur i penisit NOS
Kurvaturë e penisit (laterale)
Hipoplazi e penisit

Q55.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të gjenitaleve mashkullore, të specifikuara**

Q55.9 **Keqformime kongjenitale të gjenitaleve mashkullore, të paspecifikuara**

Kongjenital/e:
- anomali
- deformim

| NOS i organit gjenital mashkullor

Q56 **Seksi i papërcaktuar dhe pseudohermafroditizmi**

Përjashton: pseudohermafroditizmin:
- femëror, me çrregullime adenokortikale (E25.-)
- mashkullor, me rezistencë ndaj androgjenit (E34.5)
- me anomali kromozomike specifike (Q96-Q99)

Q56.0 **Hermafroditizmi, i paklasifikuar tjetërkund**

Ovotesti

Q56.1 **Pseudohermafroditizmi mashkullor, i paklasifikuar tjetërkund**

Pseudohermafroditizmi mashkullor NOS

Q56.2 **Pseudohermafroditizmi femëror, i paklasifikuar tjetërkund**

Pseudohermafroditizmi femëror NOS

Q56.3 **Pseudohermafroditizmi, i paspecifikuar**

Q56.4 **Seksi i padeterminuar, i paspecifikuar**

Gjenitale të paspecifikuara

Keqformime kongjenitale të sistemit urinar (Q60–Q64)

Q60 **Agjenezia renale dhe defekte të tjera reduktuese të veshkës**

Përfshin: atrofinë e veshkës:
- kongjenitale
- foshnjore

mungesën kongjenitale të veshkës

Q60.0 **Agjenezia renale,unilaterale**

Q60.1 **Agjenezia renale, bilaterale**

Q60.2 **Agjenezia renale, e paspecifikuar**

Q60.3 **Hipoplazia renale, unilaterale**

Q60.4 **Hipoplazia renale, bilaterale**

Q60.5 **Hipoplazia renale, e paspecifikuar**

Q60.6 **Sindromi Potter**

Q61 Sëmundja cistike e veshkës

Përjashton: cistin e fituar të veshkës (N28.1)
sindromën e Potter (Q60.6)

Q61.0 **Cisti renal kongjenital i vetëm**
Cist kongjenital i veshkës (tek)

Q61.1 **Veshka policistike, recesive autozomale**
Veshka policistike, lloji infantil

Q61.2 **Veshka policistike, dominante autozomale**
Veshka policistike, lloji adult

Q61.3 **Veshka policistike, e paspecifikuar**

Q61.4 **Displazia renale**

Q61.5 **Veshka cistike medulare**
Veshka sfungjerore NOS

Q61.8 **Sëmundje të tjera cistike të veshkës**
Fibrocistik/e:
- veshka
- degjenerim i ose sëmundje e veshkës

Q61.9 **Sëmundja cistike e veshkës, e paspecifikuar**
Sindroma e Meckel-Gruber

Q62 Defekte kongjenitale obstruktive të pelvisit renal dhe keqformime kongjenitale të ureterit

Q62.0 **Hidronefroza kongjenitale**

Q62.1 **Atrezia dhe stenoza e ureterit**
Okluzion kongjenital i:
- ureterit

- junksionit ureteropelvik
- orificiumit ureterovezikal

Ureter i pakalueshëm

Q62.2 **Megaloureteri kongjenital**

Dilatacion kongjenital i ureterit

Q62.3 **Defekte të tjera obstruktive të pelvisit renal dhe ureterit**

Ureterocelë kongjenitale

Q62.4 **Agenezia e ureterit**

Mungesë e ureterit

Q62.5 **Dublikimi i ureterit**

Aksesor | ureter
I dubluar |

Q62.6 **Keqpozicionim i ureterit**

Deviacion
Zhvendosje | (i/e) ureterit ose orificiumit uretral
Ektopi |
Implantim, anormal

Q62.7 **Refluksi kongjenital veziko-uretero-renal**

Q62.8 **Të tjera keqformime kongjenitale të ureterit**

Anomali e ureterit NOS

Q63 Të tjera keqformime kongjenitale të veshkës

Përjashton: sindromën nefrotike kongjenitale (N04.-)

Q63.0 **Veshka aksesore**

Q63.1 **Veshka e lobuluar, e fuzionuar dhe në formë patkoi**

Q63.2 **Veshka ektopike**

Veshka e zhvendosur kongjenitale

Keqrrotullim i veshkës

Q63.3 **Veshka hiperplastike dhe gjigante**

Q63.8 **Të tjera malformime kongjenitale të veshkës, të specifikuara**

Gurë në veshka, kongjenitalë

Q63.9 **Malformime kongjenitale të veshkës, të paspecifikuara**

Q64 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit urinar

Q64.0 **Epispaditë**

Përjashton: hipospaditë (Q54.-)

Q64.1 **Ekstrofia e vezikës urinare**

Vezikë ektopike

Ekstroversion i vezikës urinare

Q64.2 **Valvulat kongjenitale uretrale posteriore**

Q64.3 **Tjetër atrezi dhe stenozë e uretrës dhe qafës së vezikës urinare**

Kongjenital/e:

- ngushtim i qafës së vezikës urinare
- strikturë e:
  - uretrës
  - meatusit urinar
  - orificiumit vezikouretral

Uretra e pakalueshme

Q64.4 **Keqformime të urakusit**

Cist i urakusit

Urakus i pambyllur

Prolaps i urakusit

Q64.5 **Mungesa kongjenitale e uretrës dhe vezikës urinare**

Q64.6 **Divertikuli kongjenital i vezikës urinare**

Q64.7 **Të tjera malformime kongjenitale të uretrës dhe vezikës urinare**

Aksesore:

- vezika urinare
- uretra

Kongjenital/e:

- hernia e vezikës urinare
- keqformim i vezikës urinare ose uretrës NOS
- prolaps i:
  - vezikës urinare (mukozës)
  - uretrës
  - meatusit urinar
- fistula uretrorektale

Dublim i:

- urethrës
- meatusit urinar

Q64.8 **Të tjera malformime kongjenitale të sistemit urinar, të specifikuara**

Q64.9 **Malformime kongjenitale të sistemit urinar, të paspecifikuara**

Kongjenital/e:
- anomali
- deformim

NOS të sistemit urinar

Keqformime dhe deformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletik (Q65–Q79)

Q65 Deformime kongjenitale të koksofemoralit

Përjashton: këllkun që kërcet (R29.4)

Q65.0 Luksacioni kongjenital i koksofemoralit, unilateral

Q65.1 Luksacioni kongjenital i koksofemoralit, bilateral

Q65.2 Luksacioni kongjenital i koksofemoralit, i paspecifikuar

Q65.3 Subluksacioni kongjenital i koksofemoralit, unilateral

Q65.4 Subluksacioni kongjenital i koksofemoralit, bilateral

Q65.5 Subluksacioni kongjenital i koksofemoralit, i paspecifikuar

Q65.6 Koksofemorali jostabël (i luksueshëm)

Këllk i zhvendosshëm

Këllk subluksues

Q65.8 Deformime kongjenitale të tjera të koksofemoralit

Anteversion i qafës së femurit

Displazia acetabulare kongjenitale

Koksa (kongjenitale):
- valga
- vara

Q65.9 Deformime kongjenitale të koksofemoralit, të paspecifikuara

Q66 Deformime kongjenitale të këmbës

Përjashton: reduktimin e defekteve të këmbës (Q72.-)
deformimet valgus (të fituara) (M21.0)
deformimet varus (të fituara) (M21.1)

Q66.0 Pes ekuinovarus kongjenital

Q66.1 **Kalkaneovarus kongjenital**

Q66.2 **Metatarsus varus**

Q66.3 **Deformime kongjenitale në varus të këmbës**

Hallux varus, kongjenital

Q66.4 **Kalkaneovalgus kongjenital**

Q66.5 **Pes planus kongjenital**

Këmbë e sheshtë:

- kongjenitale
- rigide
- spastike (e kthyer mbrapsht)

Q66.6 **Deformime kongjenitale të tjera në valgus të këmbës**

Metatarse valgus

Q66.7 **Pes kavus**

Q66.8 **Deformime të tjera kongjenitale të këmbës**

Këmba si shkop golfi NOS

Hammer toe (gishti si çekiç), kongjenitale

Talipes:

- NOS
- asimetrik

Koalicion tarsal

Talus vertikal

Q66.9 **Deformime kongjenitale të këmbës, të paspecifikuara**

Q67 Deformime kongjenitale muskuloskeletike të kokës, fytyrës, kollonës dhe krahërorit

Përjashton: sindromat e keqformimeve të kongjenitale të klasifikuara në Q87.-

sindromën e Potter (Q60.6)

Q67.0 **Asimetria faciale (fytyrës)**

Q67.1 **Facies (fytyrë) e komprimuar**

Q67.2 **Dolikocefalia**

Q67.3 **Plagiocefalia**

Q67.4 **Deformime të tjera kongjenitale të kafkës, fytyrës dhe nofullës**

Kafkë e shtypur

Deviacion i septumit nazal, kongjenital

Atrofi ose hipertrofi hemicefale

Hundë e shtypur dhe si sqep, kongjenitale

Përjashton: anomalitë dentofaciale [përfshirë malokluzionin] (K07.-)

hundën sifilitike në formë shalë kali (A50.5)

Q67.5 **Deformime kongjenitale të kollonës**

Skoliozë kongjenitale:

- NOS
- posturale

Përjashton: skoliozën idiopatike infantile (M41.0)

skoliozën e shkaktuar nga keqformimet kongjenitale të kockës (Q76.3)

Q67.6 **Pektus ekskavatum**

Gjoks i futur kongjenital

Q67.7 **Pektus karinatum**

Gjoks pëllumbi kongjenital

Q67.8 **Deformime të tjera kongjenitale të krahërorit**

Deformim i kongjenital i murit të gjoksit NOS

Q68 Deformime të tjera kongjenitale të sistemit muskuloskeletik

Përjashton: defektet reduktuese të gjymtyrë(ve) (Q71-Q73)

Q68.0 **Deformime kongjenitale të muskulit sternokleidomastoid**

Tortikoli kongjenital (sternomastoid)

Kontrakturë e sternokleidomastoidit (muskulit)

Tumor i sternomastoidit (kongjenital)

Q68.1 **Deformime kongjenitale të dorës**

Gishta në formë tamburi, kongjenitale

Dora si lopatë (kongjenitale)

Q68.2 **Deformime kongjenitale të gjurit**

Kongjenital/e:

- zhvendosje e gjurit
- genu recurvatum

Q68.3 **Harkimi kongjenital i femurit**

Përjashton: anteversionin e femurit (qafës) (Q65.8)

Q68.4 **Harkimi kongjenital i tibies dhe fibulës**

Q68.5 **Harkimi kongjenital i kockave të gjata të anësisë inferiore, të paspecifikuara**

Q68.8 **Deformime të tjera kongjenitale të sistemit muskuloskeletik, të specifikuara**

Kongjenital/e:

- deformim i:
  - klavikulës
  - bërrylit
  - parakrahut
  - shpatullës
- zhvendosje e :
  - bërrylit
  - shpatullës

Q69 Polidaktilia

Q69.0 **Gishtat aksesorë të dorës**

Q69.1 **Gishti i madh aksesor (i dorës)**

Q69.2 **Gishtat aksesorë të këmbës**

Gishti i madh aksesor (i këmbës)

Q69.9 **Polidaktilia, e paspecifikuar**

Gisht(a) mbi numër NOS

Q70 Sindaktilia

Q70.0 **Gishtat e dorës të fuzionuar**

Gisht(a) mbi numër NOS

Q70.1 **Gishtat e dorës me membrana**

Sindaktili e thjeshtë e gishtave pa sinostozë

Q70.2 **Gishtat e këmbës të fuzionuar**

Sindaktili komplekse e gishtave të mëdhenj të këmbës me sinostozë

Q70.3 **Gishtat e këmbës me membrana**

Sindaktili e thjeshtë e gishtave të këmbës pa sinostozë

Q70.4 **Polisindaktilia**

Q70.9 **Sindaktilia, e paspecifikuar**

Simfalangi NOS

Q71 Defekte të reduktimit të gjymtyrës së sipërme

Q71.0	**Mungesa e plotë kongjenitale e anësisë së sipërme**
Q71.1	**Mungesa kongjenitale e pjesës së sipërme të krahut dhe parakrahut me dorën prezente**
Q71.2	**Mungesa kongjenitale e parakrahut me dorën së bashku**
Q71.3	**Mungesa kongjenitale e dorës dhe gishtave**
Q71.4	**Defekti longitudinal reduktues i radiusit** Dora si shkop golfi (kongjenitale) Dora si shkop golfi radiale
Q71.5	**Defekti longitudinal reduktues i ulnës**
Q71.6	**Dora e kthetrës së karavidhes**
Q71.8	**Defektet reduktuese të tjera të anësisë së sipërme** Shkurtim i kongjenital i gjymtyrës(ve) të sipërme
Q71.9	**Defektet reduktuese të anësisë së sipërme, të paspecifikuara**

Q72 Defekte të reduktimit të gjymtyrës së poshtëme

Q72.0	**Mungesa e plotë kongjenitale e anësisë së poshtëme**
Q72.1	**Mungesa kongjenitale e kofshës dhe kërcirit me këmbën prezente**
Q72.2	**Mungesa kongjenitale e kërcirit dhe këmbës së bashku**
Q72.3	**Mungesa kongjenitale e këmbës dhe gishtave**
Q72.4	**Defekti longitudinal reduktues i femurit** Defiçienca proksimale femorale fokale
Q72.5	**Defekti longitudinal reduktues i tibies**
Q72.6	**Defekti longitudinal reduktues i fibulës**
Q72.7	**Këmba e ndarë**
Q72.8	**Defektet reduktuese të tjera të anësisë së poshtëme** Shkurtim kongjenital i gjymtyrës/ve të poshtëme
Q72.9	**Defektet reduktuese të anësisë së poshtëme, të paspecifikuara**

Q73 Defekte të reduktimit të gjymtyrës, të papërcaktuar

Q73.0	**Mungesa kongjenitale e anësive, e paspecifikuar** Amelia NOS
Q73.1	**Fokomelia, anësia e paspecifikuar** Fokomelia NOS
Q73.8	**Defektet të tjera reduktuese të anësive, të paspecifikuara** Reduktim longitudinal deformues i gjymtyrës/ve të paspecifikuar

Ektromelia NOS
Hemimelia NOS | i/e gjymtyrës/ve NOS
Defekt reduktues

Q74 Keqformime të tjera kongjenitale të gjymtyrës/ëve

Përjashton: polidaktilinë (Q69.-)
defektin reduktues të gjymtyrës (Q71-Q73)
sindaktilinë (Q70.-)

Q74.0 Të tjera keqformime kongjenitale të anësive të sipërme përfshi rrethin e shpatullës

Kocka karpale mbi numër
Disostozë kleidokraniale
Pseudoartrozë kongjenitale e klavikulës
Makrodaktilia (gishtat)
Deformimi i Madelung
Sinostoza radioulnare
Deformimi i Sprengel
Gisht i madh i dorës me trefalangeal

Q74.1 Keqformime kongjenitale të gjurit

Kongjenital/e:
- mungesë e patelës
- dislokacion i patelës
- gju:
  - valgum
  - varum

Patela rudimentare

Përjashton: kongjenital:
- dislokacionin e gjurit (Q68.2)
- gju i përkulur (Q68.2)

sindromën e thoit dhe patelës (Q87.2)

Q74.2 Të tjera keqformime kongjenitale të anësive të poshtëme përfshi unazën pelvike

Kongjenital/e:
- fuzionim i artikulacionit sakroiliak
- keqformimi (i):
  - kaviljes (artikulacionit)

- sakroiliak (artikulacionit)

Përjashton: anteversionin e femurit (kokës) (Q65.8)

Q74.3 **Artrogripoza kongjenitale multiple**

Q74.8 **Të tjera keqformime kongjenitale të anësive**

Q74.9 **Keqformime kongjenitale të anësive, të paspecifikuara**

Anomali kongjenitale e gjymtyrës(ve) NOS

Q75 Keqformime të tjera kongjenitale të kafkës dhe kockave të fytyrës

Përjashton: keqformimin e lindur të fytyrës NOS(Q18.-)

sindromat keqformuese kongjenitale klasifikuar në Q87.-

anomalitë dentofaciale [përfshirë malokluzionin] (K07.-)

keqformimet muskuloskeletike deformuese të kokës dhe fytyrës (Q67.0-Q67.4)

defektet e kafkës të shoqëruara me anomali kongjenitale të trurit si:

- anencefalinë (Q00.0)
- encefalocelën (Q01.-)
- hidrocefalinë (Q03.-)
- mikrocefalinë (Q02)

Q75.0 **Kraniosinostoza**

Akrocefali

Fuzionim imperfekt i kafkës

Oksicefali

Trigonocefali

Q75.1 **Disostoza kraniofaciale**

Sëmundja e Crouzon

Q75.2 **Hipertelorizmi**

Q75.3 **Makrocefalia**

Q75.4 **Disostoza mandibulofaciale**

Sindroma:

- Franceschetti
- Treacher-Collins

Q75.5 **Disostoza okulomandibulare**

Q75.8 **Të tjera keqformime kongjenitale të kafkës dhe kockave të fytyrës, të specifikuara**

Mungesë e kockave të kafkës, kongjenitale
Deformim kongjenital i ballit
Platibazia

Q75.9 Malformime kongjenitale të kafkës dhe kockave të fytyrës, të paspecifikuara

Anomali kongjenitale e:
- kockave të fytyrës NOS
- kafkës NOS

Q76 Keqformime kongjenitale të shpinës dhe kockave torakale

Përjashton: deformimet kongjenitale të shtyllës kurrizore dhe gjoksit (Q67.5-Q67.8)

Q76.0 Spina bifida okulta

Përjashton: meningocelën (spinale) (Q05.-)
spina bifida (e hapur)(cistike) (Q05.-)

Q76.1 Sindroma Klippel-Feil

Sindroma e fuzionit cervikal

Q76.2 Spondilolisteza kongjenitale

Spondiloliza kongjenitale

Përjashton: spondilolistezën (e fituar) (M43.1)
spondilolizën (e fituar) (M43.0)

Q76.3 Skolioza kongjenitale nga malformime kongjenitale të kockave

Fuzionim i hemivertebrës ose dështim i segmentimit me skoliozë

Q76.4 Keqformime të tjera kongjenitale të shpinës, të pashoqëruara me skoliozë

Kongjenital/e:
- mungesa e vertebrës
- fuzionimi i kolonës vertebrale
- kifoza
- lordoza
- keqformim lumbosakral

i/e paspecifikuar ose
i/e pashoqëruar me skoliozë

Hemivertebra
Keqformim i shtyllës kurrizore
Platispondiliti
Vertebra mbi numër

Q76.5 Brinja cervikale

Brinjë mbi numër në regjionin cervikal

Q76.6 **Malformime të tjera kongjenitale të brinjëve**

Brinjë aksesore

Kongjenital/e:

- mungesa e brinjës
- fuzionimi i brinjës
- keqformim i brinjëve NOS

Përjashton: sindromën e brinjës së shkurtër (Q77.2)

Q76.7 **Keqformime kongjenitale të sternumit**

Mungesa kongjenitale e sternumit

Sternum bifidum

Q76.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të kockave torakale**

Q76.9 **Keqformime kongjenitale të kockave torakale, të paspecifikuara**

Q77 Osteokondrodisplazia me defekte të rritjes së kockave tubulare dhe kollonës

Përjashton: mukopolisakaridozën (E76.0-E76.3)

Q77.0 **Akondrogjeneza**

Hipokondrogjeneza

Q77.1 **Statura e shkurtër vdekjeprurëse**

Q77.2 **Sindromi i brinjës së shkurtër**

Displazi torakale asfiksuese [Jeune]

Q77.3 **Kondrodisplazia punktata**

Q77.4 **Akondroplazia**

Hipokondroplazia

Q77.5 **Displazia distrofike**

Q77.6 **Displazia kondroektodermale**

Sindroma e Ellis-van Creveld

Q77.7 **Displazia spondiloepifizeale**

Q77.8 **Osteokondrodisplazi të tjera me defekte të rritjes së kockave tubulare dhe kollonës**

Q77.9 **Osteokondrodisplazia me defekte të rritjes së kockave tubulare dhe kollonës, të paspecifikuara**

Q78 Osteokondrodisplazi të tjera

Q78.0 **Osteogjeneza imperfekte**
Kocka fragile
Osteopsatiroza

Q78.1 **Displazia fibroze poliostotike**
Sindroma e Albright(-McCune)(-Sternberg)

Q78.2 **Osteopetroza**
Sindroma e Albers-Schönberg

Q78.3 **Displazia diafizare progresive**
Sindroma e Camurati-Engelmann

Q78.4 **Enkondromatoza**
Sindroma e Maffucci
Sëmundja e Ollier

Q78.5 **Displazia metafizare**
Sindroma e Pyle

Q78.6 **Eksostoza multiple kongjenitale**
Aklazi diafizale

Q78.8 **Osteokondrodisplazi të tjera, të specifikuara**
Osteopoikilozë

Q78.9 **Osteokondrodisplazi, të paspecifikuara**
Kondrodistrofi NOS
Osteodistrofi NOS

Q79 **Keqformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletik, të paklasifikuara tjetërkund**
Përjashton: tortikolin kongjenital (sternomastoid) (Q68.0)

Q79.0 **Hernia diafragmale kongjenitale**
Përjashton: hernien hiatale kongjenitale (Q40.1)

Q79.1 **Keqformime kongjenitale të tjera të diafragmës**
Mungesë e diafragmës
Keqformim i lindur i diafragmës NOS
Eventrikulim i diafragmës

Q79.2 **Eksomfalos**
Omfalocelë
Përjashton: hernien umbilikale (K42.-)

Q79.3 **Gastroskizis**

Q79.4 **Sindromi i barkut të krasitur**

Q79.5 **Keqformime kongjenitale të tjera të paretit abdominal**

Përjashton: hernien umbilikale (K42.-)

Q79.6 **Sindromi Ehlers-Danlos**

Q79.8 **Malformime kongjenitale të tjera të sistemit muskuloskeletal**

Mungesë e:

- muskulit
- tendinit

Muskuli aksesor

Amiotrofia kongjenitale

Kongjenital/e:

- bandat shtrënguese
- shkurtimi i tendinit

Sindroma e Poland

Q79.9 **Keqformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletik, të paspecifikuara**

Kongjenital/e:

- anomali NOS | të sistemit muskoloskeletik NOS
- deformim NOS

Keqformime të tjera kongjenitale (Q80–Q89)

Q80 **Iktioza kongjenitale**

Përjashton: sëmundjen e Refsum (G60.1)

Q80.0 **Iktioza vulgare**

Q80.1 **Iktioza e lidhur me kromozomin X**

Q80.2 **Iktioza lamelare**

Lindur me këmishë

Q80.3 **Eritroderma iktioziforme buloze kongjenitale**

Q80.4 **Fetusi arlekin**

Q80.8 **Iktioza të tjera kongjenitale**

Q80.9 **Iktiozë kongjenitale, e paspecifikuar**

Q81 **Epidermoliza buloze**

Q81.0 **Epidermoliza buloze simpleks**

Përjashton: sindromën e Cockayne (Q87.1)

Q81.1 **Epidermoliza buloze letale**

Sindroma e Herlitz

Q81.2 **Epidermoliza buloze distrofike**

Q81.8 **Epidermoliza të tjera buloze**

Q81.9 **Epidermolizë buloze, e paspecifikuar**

Q82 **Keqformime kongjenitale të tjera të lëkurës**

Përjashton: akrodermatitin enteropatik (E83.2)
porfirinë kongjenitale eritropojetike (E80.0)
cistin pilonidal të sinusit (L05.-)
sindromën e Sturge-Weber(-Dimitri) (Q85.8)

Q82.0 **Limfedema hereditare**

Q82.1 **Kseroedema pigmentoze**

Q82.2 **Mastocitoza**

Urtikaria pigmentoze

Përjashton: mastocitozën malinje (C96.2)

Q82.3 **Inkontinencia pigmenti**

Q82.4 **Displazia ektodermale anhidrotike**

Përjashton: sindromën Ellis-van Creveld (Q77.6)

Q82.5 **Nevusi kongjenital joneoplastik**

Nevusi kongjenital NOS

Nevus:

- flameus
- portwine
- sanguinoz
- manaferrë
- vaskular NOS
- verrukoz

Përjashton: njollat café au lait (L81.3)
lentigo (L81.4)
nevus:
- NOS (D22.-)
- araneus (I78.1)

- melanocitik (D22.-)
- pigmentuar (D22.-)
- merimangë (I78.1)
- stelar (I78.1)

Q82.8 **Keqformime kongjenitale të tjera të lëkurës, të specifikuara**

Rrudha palmare anormale

Shenja shtesë në lëkurë

Pemfigusi familjar beninj [Hailey-Hailey]

Lëkurë e lëshuar (hiperelastike)

Anomali dermatoglifike

Keratozë e trashëguar palmare dhe plantare

Keratoza folikulare [Darier-White]

Përjashton: sindromën e Ehlers-Danlos (Q79.6)

Q82.9 **Keqformime kongjenitale të lëkurës, të paspecifikuara**

Q83 Keqformime kongjenitale të gjirit

Përjashton: mungesën e muskulit pektoral (Q79.8)

Q83.0 **Mungesa kongjenitale e gjirit me mungese të thithkës**

Q83.1 **Gjiri aksesor**

Gjinj mbi numër

Q83.2 **Mungesa e thithkës**

Q83.3 **Thithka aksesore**

Thithka mbi numër

Q83.8 **Malformime kongjenitale të gjirit, të tjera**

Hipoplazi e gjirit

Q83.9 **Keqformime kongjenitale të gjirit, të paspecifikuara**

Q84 Keqformime kongjenitale të tjera të integumentit

Q84.0 **Alopecia kongjenitale**

Atrikoza kongjenitale

Q84.1 **Çrregullime morfologjike kongjenitale të flokëve, të paklasifikuara tjetërkund**

Flokë si tespihe

Moniletriks

Qime unazore

Përjashton: sindromën e flokëve të çuditshëm Menkes (E83.0)

Q84.2 Çrregullime të tjera kongjenitale të flokëve

Kongjenital/e:
- hipertrikozë
- keqformim i flokëve NOS

Lanugo persistente

Q84.3 Anonychia

Përjashton: sindromën e thoit dhe patelës (Q87.2)

Q84.4 Leukonykia kongjenitale

Q84.5 Thonj të zgjeruar dhe hipertrofikë

Trashja kongjenitale e thoit

Pakionikia

Q84.6 Keqformime kongjenitale të tjera të thonjve

Kongjenital/e:
- si shkop tamburi
- koilonikia
- keqformim i thoit NOS

Q84.8 Keqformime kongjenitale të tjera të integumentit, të specifikuara

Aplazi kongjenitale e lëkurës

Q84.9 Malformime kongjenitale të integumentit, të paspecifikuara

Kongjenital/e:
- anomali NOS | i/e integumentit NOS
- deformim NOS

Q85 Fakomatozat, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: ataksinë telangiektazike [Louis-Bar] (G11.3)
dizautonominë familjare [Riley-Day] (G90.1)

Q85.0 Neurofibromatoza jomalinje

Sëmundja e Von Recklinghausen

Q85.1 Skleroza tuberoze

Sëmundja e Bourneville

Epiloia

Q85.8 Fakomatoza të tjera, të paklasifikuara tjetërkund

Sindroma:
- Peutz-Jeghers
- Sturge-Weber(-Dimitri)

- von Hippel-Lindau

Përjashton: sindromën e Meckel-Gruber (Q61.9)

Q85.9 **Fakomatoza, të paspecifikuara**

Hamartosis NOS

Q86 Sindroma të keqformimeve kongjenitale nga shkaqe të njohura ekzogjene, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: hipotiroidizmin e shkaktuar nga defiçienca e lidhur me jodin (E00-E02)

efektet joteratogjenike të substancave të transmetuara nëpërmjet placentës ose qumështit të gjirit (P04.-)

Q86.0 **Sindromi dismorfik fetal alkoolik**

Q86.1 **Sindromi hidantoinik fetal**

Sindroma e Meadow

Q86.2 **Dismorfizmi nga varfarina**

Q86.8 **Sindroma të tjerë të keqformimeve kongjenitale nga shkaqe të njohura ekzogjene**

Q87 Sindroma të tjera të specifikuara të keqformimeve kongjenitale që prekin shumë sisteme

Q87.0 **Sindroma të keqformimeve kongjenitale që prekin kryesisht pamjen e fytyrës**

Akrocefalopolisindaktili

Akrocefalosindaktili [Apert]

Sindroma kriptoftalmike

Ciklopi

Sindroma:

- Goldenhar
- Moebius
- oro-faciale-dixhitale
- Robin

Fytyra e Whistling

Q87.1 **Sindroma të keqformimeve kongjenitale që shoqërojnë kryesisht staturën e shkurtër**

Sindroma:

- Aarskog

- Cockayne
- De Lange
- Dubowitz
- Noonan
- Prader-Willi
- Robinow-Silverman-Smith
- Russell-Silver
- Seckel
- Smith-Lemli-Opitz

Përjashton: sindromën Ellis-van Creveld (Q77.6)

Q87.2 Sindroma të keqformimeve kongjenitale që prekin kryesisht gjymtyrët

Sindroma:

- Holt-Oram
- Klippel-Trénaunay-Weber
- thonj patelë
- Rubinstein-Taybi
- sirenomelike
- trombocitopenike me mungesë të radiusit [TAR]
- VATER

Q87.3 Sindroma të keqformimeve kongjenitale që interesojnë mbi-rritjen e hershme

Sindroma:

- Beckwith-Wiedemann
- Sotos
- Weaver

Q87.4 Sindroma Marfan

Q87.5 Sindroma të tjera të keqformimeve kongjenitale me ndryshime të tjera skeletike

Q87.8 Sindroma të tjera të keqformimeve kongjenitale të specifikuara, të paklasifikuara tjetërkund

Sindroma:

- Alport
- Laurence-Moon(-Bardet)-Biedl
- Zellweger

Q89 Keqformime kongjenitale të tjera, të paklasifikuara tjetërkund

Q89.0 **Keqformime kongjenitale të shpretkës**

Asplenia (e kongjenital)

Splenomegali kongjenitale

Përjashton: isomerizimin e apendikseve atriale (me aspleni ose polispleni) (Q20.6)

Q89.1 **Keqformime kongjenitale të gjendrës adrenale**

Përjashton: hiperplazinë kongjenitale adrenale (E25.0)

Q89.2 **Keqformime kongjenitale të gjendrave të tjera endokrine**

Keqformimi i lindur i gjendrave paratiroide dhe tiroide

Dukt persistent tireoglos

Cist tireoglos

Q89.3 **Situs inversus**

Dekstrokardia me situs inversus

Vendosje e pasqyruar atriale me situs inversus

Situs inversus ose transversus:

- abdominal
- torakal

Transpozimi i organeve:

- abdominale
- torakale

Përjashton: dekstrokardinë NOS(Q24.0)

laevokardinë (Q24.1)

Q89.4 **Binjakë të bashkuar**

Kraniofagë

Dicefali

Binjakë siamezë

Pigopagus

Torakofagus

Q89.7 **Çrregullime kongjenitale multiple, të paklasifikuara tjetërkund**

Monstër NOS

E shumëfishtë, kongjenital/e:

- anomali NOS
- deformime NOS

Përjashton: sindromën e keqformimit kongjenital që prek shumë sisteme (Q87.-)

Q89.8 **Keqformime kongjenitale të tjera, të specifikuara**

Q89.9 **Keqformime kongjenitale, të paspecifikuara**
Kongjenital/e:
anomali NOS
deformim NOS

Anomali kromozomike, të paklasifikuara tjetërkund (Q90–Q99)

Q90 Sindromi Down

Q90.0 **Trisomia 21, jodisjunksioni mejotik**
Q90.1 **Trisomia 21, mozaicizmi**
Q90.2 **Trisomia 21, translokacioni**
Q90.9 **Sindromi Down, i paspecifikuar**
Trisomia 21 NOS

Q91 Sindromi Edwards dhe sindromi Patau

Q91.0 **Trisomia18, jo-disjunksioni mejotik**
Q91.1 **Trisomia18, mozaicizmi**
Q91.2 **Trisomia18, translokacioni**
Q91.3 **Sindrom Edwards, i paspecifikuar**
Q91.4 **Trisomia 13, jo-disjunksioni mejotik**
Q91.5 **Trisomia 13, mozaicizmi**
Q91.6 **Trisomia 13, translokacioni**
Q91.7 **Sindromi Patau, i paspecifikuar**

Q92 Trisomi të tjera dhe trisomi parciale të autozomeve, të paklasifikuara tjetërkund

Përfshin: translokacionin e paballancuar dhe inserimet
Përjashton: trizomitë kromozomale 13, 18, 21 (Q90-Q91)

Q92.0 **Trisomia totale kromozomike, mosdisjunksioni mejotik**
Q92.1 **Trisomia totale kromozomike, mozaicizmi**
Q92.2 **Trisomia parciale madhore**

I gjithë krahu ose më tepër i dublikuar

Q92.3 **Trisomia parciale minore**

Më pak se i gjithë krahu i dublikuar

Q92.4 **Dyfishimi i parë vetëm në prometafazë**

Q92.5 **Dyfishimi me ri-rregullime të tjera komplekse**

Q92.6 **Kromozome të jashtëshënuar**

Q92.7 **Triploidia dhe poliploidia**

Q92.8 **Trisomi të tjera dhe trisomi parciale të autozomeve, të specifikuara**

Q92.9 **Trisomi dhe trisomi parciale të autozomeve, të paspecifikuara**

Q93 Monozomitë dhe delecionet nga autozomet, të paklasifikuara tjetërkund

Q93.0 **Monozomi totale kromozomike, jo-disjunksioni mejotik**

Q93.1 **Monozomi totale kromozomike, mozaicizmi**

Q93.2 **Zëvendësimi i kromozomeve me unazë ose discentrike**

Q93.3 **Delecioni i krahut të shkurtër të kromozomit 4**

Sindroma e Wolff-Hirschorn

Q93.4 **Delecioni i krahut të shkurtër të kromozomit 5**

Sindroma e Cri-du-chat

Q93.5 **Delecione të tjera të pjesëve kromozomale**

Sindroma e Angelman

Q93.6 **Delecione të para vetëm në prometafazë**

Q93.7 **Delecione me komplekse të tjera ri-rregulluese**

Q93.8 **Delecione të tjera nga autozomet**

Q93.9 **Delecione nga autozomet, të paspecifikuara**

Q95 Ri-rregullime të ballancuara dhe shënjues strukturorë, të paklasifikuara tjetërkund

Përfshin: ato Robertsoniane dhe translokimin reciprok të ballancuar dhe dhe inserimet

Q95.0 **Translokacioni i ballancuar dhe inserimi në individë normalë**

Q95.1 **Inversione kromozomike në individe normalë**

Q95.2 **Ri-rregullime të ballancuara autozomale në individë jonormalë**

Q95.3 **Ri-rregullime të ballancuara seks/autozomale në individë normalë**

Q95.4	Individë me shënjues heterokromatine
Q95.5	Individë me situse autozomale fraxhile
Q95.8	Të tjera ri-rregullime të ballancuara dhe shënjues strukturorë
Q95.9	Ri-rregullime të ballancuara dhe shënjues strukturorë, të paspecifikuar

Q96 **Sindromi Turner**

Përjashton: sindromën e Noonan (Q87.1)

Q96.0	Kariotipi 45,X
Q96.1	Kariotipi 46,X izo (Xq)
Q96.2	Kariotipi 46,X me kromozome seksuale jonormale, përveç izo (Xq)
Q96.3	Mozaicizmi, 45,X / 46,XX ose XY
Q96.4	Mozaicizmi, 45,X / linja të tjera qelizore me kromozome seksuale jonormale
Q96.8	Sindromi Turner, variante të tjera
Q96.9	Sindromi Turner, i paspecifikuar

Q97 **Anomali të tjera të kromozomeve seksuale, fenotipi femëror, të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: sindromën e Turner (Q96.-)

Q97.0	Kariotipi 47, XXX
Q97.1	Femra me më shumë se tre kromozome X
Q97.2	Mozaicizmi, linja me numra të ndryshëm të kromozomeve X
Q97.3	Femra me kariotip 46, XY
Q97.8	Anomali të tjera të kromozomeve seksuale, fenotipi femëror, të specifikuara
Q97.9	Anomali të kromozomeve seksuale, fenotipi femëror, të paspecifikuara

Q98 **Anomali të tjera të kromozomeve seksuale, fenotipi mashkullor, të paklasifikuara tjetërkund**

Q98.0	Sindromi Klinefelter, kariotipi 47, XXY
Q98.1	Sindromi Klinefelter, meshkuj me më shumë se dy kromozome X
Q98.2	Sindromi Klinefelter, meshkuj me kariotip 46, XX
Q98.3	Meshkuj të tjerë me kariotip 46, XX

Q98.4	**Sindromi Klinefelter, i paspecifikuar**
Q98.5	**Kariotipi 47, XYY**
Q98.6	**Meshkuj me anomali strukturore të kromozomeve seksuale**
Q98.7	**Meshkuj me mozaicizëm të kromozomeve seksuale**
Q98.8	**Anomali të tjera të kromozomeve seksuale, fenotipi mashkullor, të specifikuar**
Q98.9	**Anomali të kromozomeve seksuale, fenotipi mashkullor, të paspecifikuar**

Q99 Anomali të tjera të kromozomeve, të paklasifikuara tjetërkund

Q99.0	**Kimera 46, XX / 46, XY**
	Kimera 46, XX/46, XY hermafrodit i vërtetë
Q99.1	**46, XX hermafroditë të vërtetë**
	46, XX me gonade me dell
	46, XY me gonade me dell
	Disgjenezi e plotë e gonadeve
Q99.2	**Kromozome X fraxhile**
	Sindroma e X fraxhil
Q99.8	**Anomali të tjera të kromozomeve, të specifikuara**
Q99.9	**Anomali të tjera të kromozomeve, të paspecifikuara**

KAPITULLI XVIII

Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jonormale, të paklasifikuara tjetërkund (R00–R99)

Ky kapitull përfshin simptoma, shenja, rezultate anormale të procedurave klinike dhe investiguese, dhe gjendje të paspecifikuara mirë, në lidhje me të cilat nuk gjendet diagnozë e klasifikuar dikund tjetër.

Shenjat dhe simptomat, që tregojnë në mënyrë të specifikuar një diagnozë, janë futur në një nga kategoritë e kapitujve të tjerë të klasifikimit. Si rregull i përgjithshëm, kategoritë e këtij kapitulli përfshijnë gjendjet dhe simptomat e paspecifikuara mirë, të cilat duke mos mundur ta analizojnë përfundimisht rastin, çojnë në të paktën dy diagnoza ose në më shumë se një prej sistemeve të trupit. Praktikisht, të gjitha kategoritë në këtë kapitull mund të quhen "të paklasifikuara diku tjetër", "etiologji e panjohur" ose "kalimtare". Indeksi Alfabetik duhet të konsultohet për të specifikuar cilat simptoma dhe shenja duhen klasifikuar këtu dhe të tjerat në kapitujt e tjerë. Kategoritë e mbetura me numërtim .8, përgjithësisht ofrohen për simptoma të tjera të rëndësishme që nuk mund të radhiten dikund tjetër në klasifikim.

Gjendjet dhe shenjat ose simptomat e përfshira në kategoritë R00-R99 konsistojnë në:

a) raste, për të cilat nuk mund të bëhet diagnozë më specifike edhe pas studimit të fakteve specifike që kanë të bëjnë me rastin;
b) shenjat ose simptomat që janë hasur fillimisht dhe kanë qenë kalimtare, shkaku i të cilave nuk është mundur të gjendet;
c) diagnoza të përkohshme të pacientëve që nuk janë rikthyer për ekzaminime të tjera dhe për të marrë shërbim;
d) raste të referuara diku tjetër për ekzaminime dhe diagnostikim;
e) raste, për të cilat një diagnozë më e saktë nuk ka qenë e mundur për çfarëdo arsye tjetër;
f) disa simptoma, për të cilat ka informacion shtesë, dhe paraqesin në vetvete problematikë të rëndësishme për kujdesin shëndetësor.

Përjashton: të dhëna jonormale në ekzaminimin para lindjes, të nënës (O28.-)
disa gjendje që e kanë fillesën në periudhën perinatale (P00-P96)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

R00-R09	Simptoma dhe shenja të sistemit të qarkullimit të gjakut dhe sistemit respirator
R10-R19	Simptoma dhe shenja të sistemit digjestiv dhe të barkut
R20-R23	Simptoma dhe shenja të lëkurës dhe të indit nënlëkurë
R25-R29	Simptoma dhe shenja të sistemit nervor dhe muskuloskeletik
R30-R39	Simptoma dhe shenja të sistemit urinar
R40-R46	Simptoma dhe shenja që lidhen me njohjen, perceptimin, gjendjen emocionale dhe sjelljen
R47-R49	Simptoma dhe shenja ku përfshihen e folura dhe zëri
R50-R69	Simptoma dhe shenja të përgjithshme
R70-R79	Të dhëna jonormale në ekzaminiminet e gjakut, pa diagnozë
R80-R82	Të dhëna jonormale gjatë ekzaminit të urinës, pa diagnozë
R83-R89	Gjetje jonormale në ekzaminimin e lëngjeve të tjera të trupit, të substancave dhe indeve të tjera, pa diagnozë
R90-R94	Të dhëna jonormale gjatë imazherisë diagnostike dhe në studimet funksionale, pa diagnozë
R95-R99	Shkaqe vdekje të paspecifikuara mirë dhe të panjohura

Simptoma dhe shenja të sistemit cirkulator dhe sistemit respirator

(R00–R09)

R00 Çrregullime të ritmit të zëmrës

Përjashton: anomalitë me origjinë në periudhën perinatale (P29.1)
aritmitë specifike (I47-I49)

R00.0 Takikardia, e paspecifikuar

Rrahje të shpejta të zemrës

Takikardi:

- sinoaurikulare NOS
- sinusale [nga sinusi] NOS

R00.1 Bradikardia, e paspecifikuar

Bradikardi:

- sinoatriale
- sinusale
- vagale

Rrahje të ngadalshme të zemrës

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

R00.2 Palpitationet (rrahje e zemrës)

Të rrahura zemre që perceptohen nga i sëmuri

R00.8 Çrregullime të tjera e të paspecifikuara të ritmit të zemrës

R01 Zhurma kardiake dhe tinguj të tjerë të zemrës

Përjashton: me origjinë në periudhën perinatale (P29.8)

R01.0 Zhurmat kardiake funksionale

Zhurmat kardiake funksionale

R01.1 Zhurmë kardiake, e paspecifikuar

Zhurmë kardiake NOS

Murmur sistolik NOS

R01.2 Të tjerë tinguj kardiakë

Zhurmë kardiake e mbytur, e rritur ose e zvogëluar

Fërkim prekordial

R02 Gangrena, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: gangrenën në:

- aterosklerozë (I70.2)
- diabet mellitus (E10-E14 me karakter të përbashkët .5)
- sëmundje të tjera periferike vaskulare (I73.-)

gangrenën në disa vende të specifikuara – shih Indeksin Alfabetik

gangrenën gazoze (A48.0)

piodermën gangrenoze (L88)

R03 Nivel jo-normal i presionit të gjakut, pa diagnozë

R03.0 Nivel i lartë i presionit të gjakut, pa diagnozën e hipertensionit

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur për regjistrimin e një episodi hipertensiv në një pacient pa diagnozë formale hipertensioni, ose si një gjetje e izoluar aksidentale.

R03.1 Nivel i ulët jospecifik i presionit të gjakut

Përjashton: hipotensionin (I95.-)

sindromin hipotensiv maternal (O26.5)

hipotensionin neurogjenik ortostatik (G90.3)

R04 Hemorragji nga rrugët e frymëmarrjes

R04.0 Epistaksis

Hemorragji nga hunda

Rrjedhje gjaku nga hunda

R04.1 Hemorragji nga gryka

Përjashton: hemoptizinë (R04.2)

R04.2 Hemoptizis

Sputum me rrema gjaku

Kollë me hemorragji

R04.8 Hemorragji nga pjesë të tjera të rrugëve të frymëmarrjes

Hemorragji nga mushkëritë NOS

Përjashton: hemorragjinë pulmonare neonatale (P26.-)

R04.9 Hemorragji nga rrugët e frymëmarrjes, e paspecifikuar

R05 **Kolla**

Përjashton: kollën me hemorragji (R04.2)
kollën psikogjene (F45.3)

R06 **Çrregullime të frymëmarrjes**

Përjashton: respirator:
- arrestin (R09.2)
- distresin (sindroma)(e):
  - adultit (J80)
  - të porsalindurit (P22.-)
- insufiçiencën (J96.-)
- insufiçiencën
  - e të porsalindurit (P28.5)

R06.0 **Dispnea**
Ortopne
Frymëmarrje e vështirësuar
Përjashton: takipnenë kalimtare të të porsalindurit (P22.1)

R06.1 **Stridor – Frymëmarrje fishkëlluese**
Përjashton: stridorin laringeal kongjenital (P28.8)
laringizmin (stridulus) (J38.5)

R06.2 **Frymëmarrje e rëndë me fishkëllima**

R06.3 **Frymëmarrje periodike**
Frymëmarrja Cheyne-Stokes

R06.4 **Hiperventilim**
Përjashton: hiperventilimin psikogjen (F45.3)

R06.5 **Frymëmarrja me gojë**
Gërhitja
Përjashton: gojën e thatë NOS (R68.2)

R06.6 **Lemza**
Përjashton: lemzën psikogjene (F45.3)

R06.7 **Teshtitja**

R06.8 **Çrregullime të tjera e të paspecifikuara të frymëmarrjes**
Mbajtje fryme
Ndjesi të mbyturi
Psherëtima

Përjashton: apnenë (e):
- të porsalindurit (P28.4)
- gjumit (G47.3)
- gjumit
  - e të porsalindurit (parësore) (P28.3)

R07 Dhimbje në grykë dhe në krahëror

Përjashton: disfaginë (R13)
mialgjinë epidemike (B33.0)
dhimbje në:
- gjoks (N64.4)
- qafë (M54.2)

dhimbje gryke (akute) NOS (J02.9)

R07.0 Dhimbje në grykë

R07.1 Dhimbje krahërori në frymëmarrje

Frymëmarrje e dhimbshme

R07.2 Dhimbje prekordiale

R07.3 Tjetër dhimbje krahërori

Dhimbje e murit të përparshëm të gjoksit NOS

R07.4 Dhimbje krahërori, e paspecifikuar

R09 Të tjera simptoma dhe shenja të sistemit cirkulator dhe atij të frymëmarrjes

Përjashton: respirator:
- distresin (sindroma)(e):
  - adultit (J80)
  - të porsalindurit (P22.-)
- insufiçiencën (J96.-)
- insufiçiencën
  - e të porsalindurit (P28.5)

R09.0 Asfiksia

Përjashton: asfiksinë (shkaktuar nga):
- lindja (P21.-)
- monoksidi i karbonit (T58)
- trup i huaj në rrugët e frymëmarrjes (T17.-)

- intrauterine (P20.-)
- traumatike (T71)

R09.1 Pleuriti

Përjashton: pleurezinë me efuzion (J90)

R09.2 Ndalimi i frymëmarrjes

Insufiçiencë kardiorespiratore

R09.3 Gëlbazë anormale

Anormale:

- sasi
- ngjyrë
- erë

(e) pështymës

Ekscesive

Përjashton: sputum me rremba gjaku (R04.2)

R09.8 Të tjera simptoma dhe shenja të specifikuara të aparatit të qarkullimit dhe atij të frymëmarrjes

Zhurmë (arteriale)

Gjoks:

- perkusion anormal
- tinguj fërkimi
- zhurmë timpanike

Rale

Puls i dobët

Simptoma dhe shenja të sistemit digjestiv dhe të barkut (R10–R19)

Përjashton: hemorragjinë gastrointestinale (K92.0-K92.2)

hemorragjinë gastrointestinale

- e të porsalindurit (P54.0-P54.3)

obstruksionin intestinal (K56.-)

obstruksionin intestinal

- e të porsalindurit (P76.-)

pilorospazmën (K31.3)

pilorospazmën

- kongjenitale ose infantile (Q40.0)

simptoma dhe shenja që përfshijnë sistemin urinar (R30-R39)

simtoma që i referohen organeve gjenitale:

- femërore (N94.-)
- mashkullore (N48-N50)

R10 Dhimbje barku dhe të pelvisit (legenit)

Përjashton: dorsalgjitë (M54.-)
gazrat e stomakut dhe gjendjet që lidhen me të (R14)
kolikat renale (N23)

R10.0 Dhimbje barku e mprehtë (akute)

Dhimbje barku e fortë (e gjeneralizuar)(e lokalizuar)(me ngurtësim abdominal)

R10.1 Dhimbje e lokalizuar në pjesën e sipërme të barkut

Dhimbje epigastrike

R10.2 Dhimbje pelvike dhe e perineumit

R10.3 Dhimbje në vende të tjera të pjesës së poshtëme të barkut

R10.4 Dhimbje barku, e paspecifikuar

Squllje e barkut NOS
Kolikë:

- NOS
- infantile

R11 Nauzea dhe të vjella

Përjashton: haematemezën (K92.0)
haematemezën

- neonatale (P54.0)

të vjellat (e):

- ekscesive, në shtatzëni (O21.-)
- pas kirurgjisë gastrointestinale (K91.0)
- neonatale (P92.0)
- psikogjene (F50.5)

R12 Urthi

Përjashton: dispepsinë:

- NOS (R10.1)
- funksionale (K30)

R13 **Disfagia**

Përfshin: Vështirësi në gëlltitje

R14 **Gazra të stomakut e të zorrëve dhe gjendje të lidhura me to**

Përfshin: fryrje barku (nga gazrat)
flatulencë
gogësima
dhimbje nga gazrat
zhurma timpanike (abdominale)(intestinale)

Përjashton: aerofaginë psikogjene (F45.3)

R15 **Defekim i pavullnetshëm**

Përfshin: enkoprezën NOS

Përjashton: atë me origjinë jo-organike (F98.1)

R16 **Hepatomegali dhe splenomegali, të paklasifikuara tjetërkund**

R16.0 **Hepatomegali, e paklasifikuar tjetërkund**

Hepatomegali NOS

R16.1 **Splenomegali, e paklasifikuar tjetërkund**

Splenomegali NOS

R16.2 **Hepatomegali me splenomegali, të paklasifikuara tjetërkund**

Hepatosplenomegali NOS

R17 **Verdhëza e paspecifikuar**

Përjashton: verdhëzën e të porsalindurit (P55, P57-P59)

R18 **Asciti**

Lëng në kavitetin peritoneal

R19 **Simptoma dhe shenja të tjera të aparatit tretës dhe të barkut**

Përjashton: abdomenin akut (R10.0)

R19.0 **Tumor, masë dhe kokërr brenda në bark dhe në pelvis**

Ënjtje difuze ose e gjeneralizuar ose masë:

- intra-abdominale NOS
- pelvike NOS
- umbilikale

Përjashton: distensionin abdominal (nga gazrat) (R14)
ascitin (R18)

R19.1 **Tinguj (zhurma) anormale të zorrës**

Mungesë e zhurmave të zorrëve

Hiperaktivitet i zhurmave të zorrëve

R19.2 **Peristaltikë e dukshme**

Hiperperistaltikë

R19.3 **Rigiditeti i (ngurtësim) i barkut**

Përjashton: atë që shoqërohet me dhimbje të forta barku (R10.0)

R19.4 **Çrregullime të normalitetit të zorrëve**

Përjashton: konstipacionin (K59.0)
diarrenë funksionale (K59.1)

R19.5 **Të tjera çrregullime të fekaleve**

Ngjyrosje anormale e feçeve

Feçe në sasi të madhe

Mukus në feçe

Përjashton: melenën (K92.1)
melenën:

- e të porsalindurit (P54.1)

R19.6 **Frymëmarrje me erë të keqe (=Halitosis) (=Fetor oris)**

R19.8 **Simptoma dhe shenja të tjera të specifikuara të aparatit tretës dhe të barkut**

Simptoma dhe shënja të lëkurës dhe të indit subkutan (R20–R23)

R20 **Turbullime të ndjeshmërisë së lëkurës**

Përjashton: anestezinë disociative dhe humbjen e ndjenjave (F44.6)
çrregullimet psikogjene (F45.8)

R20.0 **Humbje e ndjeshmërisë së lëkurës**

R20.1 **Ulje e ndjeshmërisë së lëkurës**

R20.2 **Ndjeshmëri anormale (patologjike) e lëkurës**

Miza në lëkurë

Gjemba dhe gjilpëra

Pickime në lëkurë

Përjashton: akroparestezinë (I73.8)

R20.3 **Ndjeshmëri e rritur e lëkurës**

R20.8 **Turbullime të tjera e të paspecifikuara të ndjeshmërisë së lëkurës**

R21 Ekzantemë dhe erupsione të tjera të paspecifikuara të lëkurës

R22 Tumor, masë dhe kokër e lokalizuar në lëkurë dhe indin subkutan

Përfshin: nodujt subkutanë (të lokalizuar)(sipërfaqësorë)

Përjashton: gjetje anormale në imazherinë diagnostikuese (R90-R93)

limfonoduj të zmadhuar (R59.-)

adipozitetin e lokalizuar (E65)

masën dhe fryrjen (në):

- gjoks (N63)
- intraabdominale ose pelvike (R19.0)

edemën (R60.-)

ënjtjen (e):

- intraabdominale ose pelvike (R19.0)
- artikulacionit (M25.4)

R22.0 **Tumor, masë dhe kokërr e lokalizuar në kokë**

R22.1 **Tumor, masë dhe kokërr e lokalizuar në qafë**

R22.2 **Tumor, masë dhe kokërr e lokalizuar në trup**

R22.3 **Tumor, masë dhe kokërr e lokalizuar në një gjymtyrë të sipërme**

R22.4 **Tumor, masë dhe kokërr e lokalizuar në një gjymtyrë të poshtëme**

R22.7 **Tumor, masë dhe kokërr e lokalizuar në vende të shumta**

R22.9 **Tumor, masë dhe kokërr e lokalizuar, e paspecifikuar**

R23 Çrregullime të tjera të lëkurës

R23.0 **Cianoza**

Përjashton: akrocianozën (I73.8)
krizat cianotike të të porsalindurit (P28.2)

R23.1 **Zbehja**

Lëkurë e ftohtë dhe e lagësht

R23.2 **Skuqja**

Skuqje ekscesive në formë afshi

Përjashton: gjendje menopauzale dhe të klimaksit tek femrat (N95.1)

R23.3 **Ekimoza spontane**

Petekie

Përjashton: ekimozat tek fetusi dhe i porsalindurit (P54.5)
purpurat (D69.-)

R23.4 **Çrregullime në ndërtimin e lëkurës**

Çkolitje
Fortësim | i/e lëkurës
Shkallëzim

Përjashton: trashjen epidermale NOS (L85.9)

R23.8 **Çrregullime të tjera të lëkurës, të paspecifikuara**

Simptoma dhe shenja të sistemit nervor dhe atij muskuloskeletik (R25–R29)

R25 **Lëvizje jonormale të pavullnetshme**

Përjashton: sëmundjet specifike të lëvizjes (G20-G26)
sëmundjet stereotipike të lëvizjes (F98.4)
sëmundjet që shoqërohen me tike (F95.-)

R25.0 **Lëvizje jonormale e kokës**

R25.1 **Dridhje të pavullnetshme (tremor), të paspecifikuara**

Përjashton: korean NOS (G25.5)
tremorin:
- esencial (G25.0)
- histerik (F44.4)

- i qëllimshëm (G25.2)

R25.2 **Ngërçi dhe spazma**

Përjashton: spazmat karpopedale (R29.0)
spazmat infantile (G40.4)

R25.3 **Fashikulim**

Fashikulim NOS

R25.8 **Lëvizje të tjera jonormale të pavullnetshme, të paspecifikuara**

R26 Çrregullime të ecjes dhe të lëvizjeve

Përjashton: ataksinë:
- NOS (R27.0)
- e trashëguar (G11.-)
- lokomotore (sifilitike) (A52.1)

sindromën e palëvizshmërisë (paraplegjike) (M62.3)

R26.0 **Ecje ataksike (moskoordinim i lëvizjeve gjatë ecjes)**

Qëndrim skenik

R26.1 **Ecje paralitike**

Qëndrim spastik

R26.2 **Vështirësi në ecje, e paklasifikuar tjetërkund**

R26.3 **Palëvizshmëri**

Në shtrat

Në karrike

R26.8 **Çrregullime të tjera të ecjes dhe lëvizjes, të paspecifikuara**

Humbje ekuilibri në këmbë NOS

R27 Tjetër mungesë e koordinimit

Përjashton: ecjen ataksike (R26.0)
ataksinë e trashëguar (G11.-)
vertigon NOS (R42)

R27.0 **Ataksia, e paspecifikuar**

R27.8 **Mungesë tjetër e koordinimit, e paspecifikuar**

R29 Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit nervor dhe muskuloskeletik

R29.0 **Tetania**

Spazma karpopedale

Përjashton: tetaninë:

- histerike (F44.5)
- e të porsalindurit (P71.3)
- paratiroide (E20.9)
- pas tiroidektomisë (E89.2)

R29.1 **Meningjizmi (pseudomenigiti)**

R29.2 **Reflekse jonormale**

Përjashton: refleksin anormal pupilar (H57.0)

refleksi gag hiperaktiv (J39.2)

kundërpërgjigjen ose sinkopin vazovagal (R55)

R29.3 **Qëndrim (pozicion) jonormal**

R29.4 **Kërcitja e këllkut**

Përjashton: deformimet kongjenitale të këllkut (Q65.-)

R29.6 **Tendencë për t'u rrëzuar, e paklasifikuar tjetërkund**

Tendencë për t'u rrëzuar për shkak të moshës së vjetër ose probleme të tjera të paqarta shëndetësore

Përjashton: aksidentet (X59)

vështirësitë në ecje (R26.2)

marrje mendsh ose humbje ekuilibri (R42)

rrëzimet që shkaktojnë plagë (W00-W19)

rrëzimet të shkaktuara nga sëmundje të klasifikuara dikund tjetër

sinkopin dhe kolapsin (R55)

R29.8 **Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit nervor dhe muskuloskeletik, të paspecifikuara**

Simptoma dhe shenja të sistemit urinar (R30–R39)

R30 **Urinim me dhimbje**

Përjashton: dhimbjen psikogjenike (F45.3)

R30.0 **Dizuria (urinim me vështirësi e me dhimbje)**

Stranguri

R30.1 **Urinim jo i plotë i vezikës urinare (tenezmë vezikale)**

R30.9 **Urinim i dhembshëm, i paspecifikuar**

Urinim i dhembshëm NOS

R31 **Hematuria, e paspecifikuar**

Përjashton: hematurinë rekurrente ose e përhershme (N02.-)

R32 **Urinim i pavullnetshëm, i paspecifikuar**

Enurezë NOS

Përjashton: enurezën jo-organike (F98.0)

inkontinencën nga stresi dhe inkontinenca të tjera të specifikuara urine (N39.3-N39.4)

R33 **Retension i urinës**

R34 **Anuri dhe oliguri**

Përjashton: atë që komplikohet me:

- abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.4)
- shtatzëni, lindje dhe periudha pas lindjes (O26.8, O90.4)

R35 **Poliuri**

Mikturim i shpeshtë

Nokturi

Përjashton: poliurinë psikogjene (F45.3)

R36 **Rrjedhje uretrale**

Rrjedhje penile

Uretrorre

R39 **Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit urinar**

R39.0 **Rrjedhje e urinës nga rrugët urinare në inde**

R39.1 **Vështirësi të tjera gjatë urinimit**

Hezitim për të urinuar

Sistem urinar i dobët

Ndarje e çurkut të urinës

R39.2 **Uremia ekstrarenale**

Uremia prerenale

R39.8 **Simptoma dhe shenja të tjera të aparatit urinar, të paspecifikuara**

Simptoma dhe shenja që lidhen me njohjen, perceptimin, gjendjen emocionale dhe sjelljen (R40–R46)

Përjashton: ato që bëjnë pjesë ose janë karakteristike për sëmundjet mendore (F00-F99)

R40 Somnolencë, stupor dhe koma

Përjashton: komën:

- diabetike (E10-E14 me karakter të katërt të përbashkët .0)
- hepatike (K72.-)
- hipoglicemike (jodiabetike) (E15)
- e të porsalindurit (P91.5)
- uremike (N19)

R40.0 **Somnolenca**

Përgjumje

R40.1 **Stupor**

Gjysëmkomë

Përjashton: stuporin:

- katatonik (F20.2)
- depresiv (F31-F33)
- disociativ (F44.2)
- maniakal (F30.2)

R40.2 **Koma, e paspecifikuar**

Humbje e ndërgjegjes NOS

R41 Simptoma dhe shenja të tjera që lidhen me funksionet njohëse dhe vetëdijen

Përjashton: çrregullimet disociative [të konversionit] (F44.-)

R41.0 **Çorientimi, i paspecifikuar**

Konfuzion NOS

Përjashton: çorientimin psikogjenik (F44.8)

R41.1 **Amnezia anterograde**

R41.2 **Amnezia retrograde**

R41.3 **Amnezi të tjera**

Amnezia NOS

Përjashton: sindromën amnestike:

- shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19 me karakter të katërt të përbashkët .6)
- organike (F04)

amnezinë kalimtare të përgjithshme (G45.4)

R41.8 **Simptoma dhe shenja të tjera, ku përfshihen funksionet njohëse dhe vetëdija, të paspecifikuara**

R42 Marrje mendsh dhe trallisje

Humbje ekuilibri

Vertigo NOS

Përjashton: sindromën vertiginoze (H81.-)

R43 Çrregullime të nuhatjes dhe shijes

R43.0 **Anozmia (mungesë e ndijes së nuhatjes)**

R43.1 **Parozmia (perversion i ndijes së nuhatjes)**

R43.2 **Parageuzia (perversion i shqisës së shijimit)**

R43.8 **Çrregullime të tjera të nuhatjes dhe shijes, të paspecifikuara**

Çrregullim i përzier i nuhatjes dhe shijes

R44 Simptoma dhe shenjat të tjera që përfshijnë ndijimet e përgjithshme dhe perceptimet

Përjashton: çrregullime të ndjeshmërisë së lëkurës (R20.-)

R44.0 **Haluçinacionet e dëgjimit (dëgjimore)**

R44.1 **Haluçinacionet e pamjes (pamore)**

R44.2 **Haluçinacione të tjera**

R44.3 **Haluçinacione, të paspecifikuara**

R44.8 **Simptoma dhe shenja të tjera ku përfshihen ndijimet dhe perceptimet e përgjithshme, të paspecifikuara**

R45 Simptoma dhe shenja që përfshijnë gjendjen emocionale

R45.0 Nervozizmi
Tension nervor

R45.1 Hiperaktiviteti dhe agjitimi

R45.2 Mërzitja
Mërzia NOS

R45.3 Demoralizimi dhe apatia

R45.4 Irritimi dhe zemërimi

R45.5 Armiqësia

R45.6 Dhuna fizike

R45.7 Gjendje e shokut dhe stresit emocional, e paspecifikuar

R45.8 Simptoma dhe shenja të tjera, ku përfshihen gjendjet emocionale
Ideim vetëvrasjeje (tendencë)
Përjashton: ideimin vetëvrasës si pjesë e një sëmundje mendore (F00-F99)

R46 Simptoma dhe shenja që përfshijnë pamjen e jashtme dhe sjelljen

R46.0 Nivel shumë i ulët i higjienës vetiake

R46.1 Pamje e jashtme vetiake e çuditshme

R46.2 Sjellje e çuditshme dhe e pashpjegueshme

R46.3 Hiperaktivitet

R46.4 Apati dhe reagim i dobët
Përjashton: stuporin (R40.1)

R46.5 Mosbesim dhe shmangie e theksuar

R46.6 Përkujdesje dhe preokupim i tepruar në ngjarje stresante

R46.7 Gjuhë verbale e tepruar (logorre) me detaje të hollësishme që errëson shkakun e takimit

R46.8 Simptoma dhe shenja të tjera ku përfshihet paraqitja e jashtme dhe sjellja
Neglizhim i vetvetes NOS
Përjashton: marrjen e pamjaftueshme të ushqimit dhe ujit nga neglizhimi i vetvetes (R63.6)

Simptoma dhe shenja që përfshijnë të folurën dhe zërin (R47–R49)

R47 **Çrregullime të të folurit, të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: autizmin (F84.0-F84.1)
mbajtjen e gojës (F98.6)
çrregullimin specifik të sëmundjeve të zhvillimit të të folurit dhe gjuhës (F80-)
belbëzimin [bërbëlitjen] (F98.5)

R47.0 **Disfazia (=paaftësia për të lidhur fjalët në fjali) dhe afazia (=humbja e aftësisë për të folur)**

Përjashton: afazinë progresive të izoluar (G31.0)

R47.1 **Dizartria (=çrregullim në artikulimin e fjalëve) dhe anartria (=paaftësi e plotë për të artikuluar fjalët)**

R47.8 **Çrregullime të tjera të të folurit, të paspecifikuara**

R48 **Disleksia (=vështirësia në lexim) dhe çrregullime të tjera simbolike, të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: çrregullimet specifike të zhvillimit të aftësive shkollore (F81.-)

R48.0 **Disleksia dhe aleksia (=paaftësi për të lexuar)**

R48.1 **Agnozia (=paaftësi për të dalluar ngacmimet e shqisave)**

R48.2 **Apraksia (=humbje e aftësisë për të kryer lëvizje të zakonshme)**

R48.8 **Çrregullime të tjera simbolike, të paspecifikuar**

Akalkuli
Agrafi

R49 **Çrregullime të zërit**

Përjashton: çrregullimet psikogjene të zërit (F44.4)

R49.0 **Disfonia (=prishje e zërit)**

Ngjirje

R49.1 **Afonia (=mungesa e zërit)**

Humbje zëri

R49.2 **Shtim i tingujve hundorë dhe pakësim i tingujve hundorë**

R49.8 **Çrregullime të tjera të zërit, të paspecifikuara**

Ndryshim zëri NOS

Simptoma dhe shenja të përgjithshme (R50–R69)

R50 Ethe me origjinë të panjohur

Përjashton: ethet me origjinë të panjohur (gjatë)(në):
- lindje (O75.2)
- e të porsalindurit (P81.9)

pireksinë puerperale NOS (O86.4)

R50.0 **Ethe me rrufë (të ftohtë)**

R50.1 **Ethe të vazhdueshme**

R50.2 **Ethe e shkaktuar nga barnat**

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

R50.8 **Ethe të tjera të specifikuara**

Ethe me të dridhura

Ethe me ngrirje (rigor)

Ethe e vazhdueshme

R50.9 **Ethe, e paspecifikuar**

Hiperpireksi NOS

Pireksi NOS

R51 Dhimbje koke

Përfshin: dhimbje fytyre NOS

Përjashton: dhimbjen atipike të fytyrës (G50.1)

migrenën dhe sindromën me dhimbje koke të tjera (G43-G44)

neuralgjinë trigeminale (G50.0)

R52 Dhimbje, të paklasifikuara tjetërkund

Përfshin: dhimbje që nuk i referohet asnjë organi apo pjese të caktuar të trupit

Përjashton: sindromën e personalitetit me dhimbje kronike (F62.8)

dhimbje koke (R51)
dhimbje (në):
- bark (R10.-)
- shpinë (M54.9)
- gji (N64.4)
- gjoks (R07.1-R07.4)
- vesh (H92.0)
- sy (H57.1)
- artikulacion (M25.5)
- gjymtyrë (M79.6)
- rajonin lumbar (M54.5)
- pelvike dhe perineale (R10.2)
- psikogjene (F45.4)
- shpatull (M75.8)
- kolonën vertebrale (M54.-)
- grykë (R07.0)
- gjuhë (K14.6)
- dhëmb (K08.8)

kolikë renale (N23)

R52.0 **Dhimbje akute**
R52.1 **Dhimbje kronike e padominueshme**
R52.2 **Dhimbje kronike, të tjera**
R52.9 **Dhimbje, e paspecifikuar**

R53 Shqetësim trupor dhe lodhje

Përfshin: asteni NOS
dobësi:
- NOS
- kronike
- nervore

përkeqësim të përgjithshëm fizik
letargji
këputje

Përjashton: dobësi:
- kongjenitale (P96.9)
- nga pleqëria (R54)

rraskapitje dhe lodhje (nga)(në):
- luftim (F43.0)
- ushtrim ekstrem (T73.3)
- ekspozim (T73.2)
- nxehtësi (T67.-)
- neuroasteni (F48.0)
- shtatzëni (O26.8)
- asteni nga pleqëria (R54)

sindroma e lodhjes (F48.0)
sindroma e lodhjes
- postvirale (G93.3)

R54 Senilitet (pleqëri)

Mosha e vjetër | pa hasjen e psikozës
Plakja [senescence]
Senile:
- astenia
- paaftësia

Përjashton: psikozën senile (F03)

R55 Sinkopa dhe kolapsi

Përfshin: rrëzim pa ndjenja
të fikët

Përjashton: astenine neurocirkulatore (F45.3)
hipotensionin ortostatik (I95.1)
- neurogjenik (G90.3)

shokun:
- NOS (R57.9)
- kardiogjenik (R57.0)
- si komplikacion ose gjatë:
  - abortit ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.3)
  - paralindje dhe lindje (O75.1)
- pas operacionit (T81.1)

goditja e Stokes-Adams (I45.9)
sinkop (i/e) (nga/në):
- sinusit karotid (G90.0)

- nxehtësi (T67.1)
- psikogjen (F48.8)

mungesë e vetëdijes NOS (R40.2)

R56 **Konvulsione, të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: konvulsionet dhe krizat epileptike (në):

- disociative (F44.5)
- epilepsi (G40-G41)
- të neonatit (P90)

R56.0 **Konvulsione nga temperatura e lartë**

R56.8 **Konvulsione të tjera, të paspecifikuara**

Goditje NOS

Krizë epileptike (konvulsive) NOS

R57 **Gjendje shoku, të paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: shokun (gjatë):

- anestezisë (T88.2)
- anafilaktik (gjatë):
  - NOS (T78.2)
  - efekte anësore të ushqimit (T78.0)
  - serumit (T80.5)
- si komplikacion ose gjatë abortit ose barrës ektopike ose molare (O00-O07, O08.3)
- elektrik (rryma) (T75.4)
- rrufeja (T75.0)
- obstetrik (O75.1)
- pas operacionit (T81.1)
- psikik (F43.0)
- septik (A41.9)
- traumatik (T79.4)

sindromën e shokut toksik (A48.3)

R57.0 **Gjendje shoku e shkaktuar nga sëmundjet e zëmrës (=Shok kardiogjenik)**

R57.1 **Gjendje shoku nga pakësimi i sasisë së gjakut qarkullues (=Shok hipovolemik)**

R57.8 **Gjendje shoku me tjetër origjinë**

Shok endotoksik

R57.9 **Gjendje shoku, e paspecifikuar**

Insufiçiencë e qarkullimit periferik NOS

R58 Hemorragji, të paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: hemorragjinë NOS

R59 Zmadhimi i gjendrave limfatike

Përfshin: enjtjen e gjendrave

Përjashton: limfadenitin:

- NOS (I88.9)
- akut (L04.-)
- kronik (I88.1)
- mezenterik (akut)(kronik) (I88.0)

R59.0 **Zmadhimi i gjendrave limfatike të lokalizuara**

R59.1 **Zmadhimi i përgjithshëm i gjendrave limfatike**

Limfadenopati NOS

Përjashton: sëmundjen nga HIV që rezulton me limfadenopati (persistente) të gjeneralizuar (B23.1)

R59.9 **Zmadhim i gjendrave limfatike, i paspecifikuar**

R60 Edema, të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: ascitin (R18)

hidropsin fetal NOS (P83.2)

hidrotoraksin (J94.8)

edemën (e):

- angioneurotike (T78.3)
- cerebrale (G93.6)
- cerebrale:
  - nga dëmtimet në lindje (P11.0)
- gestacionale (O12.0)
- trashëguar (Q82.0)
- laringut (J38.4)
- kequshqyerjes (E40-E46)
- nazofaringsit (J39.2)

- neonatit (P83.3)
- faringut (J39.2)
- mushkërive (J81)

R60.0 **Edema e lokalizuar (e kufizuar)**

R60.1 **Edema e gjeneralizuar (e përgjithshme)**

R60.9 **Edemë, e paspecifikuar**

Mbajtje e lengjeve NOS

R61 Hiperhidroza

R61.0 **Hiperhidroza e kufizuar**

R61.1 **Hiperhidroza e gjeneralizuar (e përgjithshme)**

R61.9 **Hiperhidroza, e paspecifikuar**

Djersitje profuze

Djersitje natën

R62 Vonesë në zhvillimin e pritshëm normal fiziologjik

Përjashton: pubertetin e vonuar (E30.0)

R62.0 **Vonesë e zhvillimit themeltar (bazë)**

Vonesë e arritjes së stadit të pritshëm në zhvillimin fiziologjik

I vonshëm:

- në të folur
- në të ecur

R62.8 **Tjetër pamjaftushmëri e zhvillimit fiziologjik normal**

Paaftësi për:

- të fituar në peshë
- për t'u rritur

Infantilizëm NOS

Vonesë në rritje

Vonesë fizike

Përjashton: sëmundjen nga HIV që shkakton paaftësi për t'u rritur (B22.2)
vonesën në rritje nga kequshqyerja (E45)

R62.9 **Pamjaftushmëria e zhvillimit fiziologjik normal, e paspecifikuar**

R63 **Simptoma dhe shenja që lidhen me marrjen e ushqimit dhe të lëngjeve**

Përjashton: buliminë NOS (F50.2)
çrregullime të ushqyerjes me origjinë jo-organike (F50.-)
kequshqyerjen (E40-E46)

R63.0 **Anoreksia**

Humbje oreksi

Përjashton: anoreksinë nervore (F50.0)
humbjen e oreksit me origjinë jo-organike (F50.8)

R63.1 **Polidipsia**

Etje e shtuar

R63.2 **Polifagia**

Uri e shtuar

Mbiushqyerje NOS

R63.3 **Vështirësitë dhe gabimet në ushqyerje**

Problem në ushqyerje NOS

Përjashton: problemet në ushqyerje e të porsalindurit (P92.-)
çrregullime të të ushqyerit me origjinë jo-organike (F98.2)

R63.4 **Humbje jonormale në peshë**

R63.5 **Shtim jonormal në peshë**

Përjashton: shtimin e tepërt në peshë gjatë shtatzënisë (O26.0)
obezitetin (E66.-)

R63.6 **Marrje e pamjaftueshme e ujit dhe ushqimit për shkak të neglizhimit të vetvetes**

Përjashton: urinë e tejzgjatur nga anoreksia (R63.0)
urinë e tejzgjatur nga privimi nga ushqimi (X53)
etjen e tejzgjatur nga privimi nga uji (X54)
vetëneglizhimin NOS (R46.8)

R63.8 **Simptoma dhe shenja të tjera që lidhen me ushqimin dhe marrjen e lëngjeve**

R64 **Kaheksia**

Përjashton: sëmundjen nga HIV me rezultat humbje në peshë (B22.2)
kaheksinë malinje (C80)
marazmën nutricionale (E41)

R65 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike

Shënim: Kjo kategori nuk duhet të përdoret kurrë si kod i parë. Kjo kategori përdoret për kodim të shumëfishtë, për të identifikuar gjendje që vijnë nga çdo shkak. Një kod nga një kapitull tjetër duhet të vihet i pari, për të treguar sëmundjen kryesore.

R65.0 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjinë infektive pa insufiçiencë organesh

R65.1 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjinë infektive me insufiçiencë organesh

Sepsis i rëndë

R65.2 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjinë jo-infektive pa insufiçiencë organesh

R65.3 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjinë jo-infektive me insufiçiencë organesh

R65.9 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike, e papërcaktuar

R68 Simptoma dhe shenja të tjera të përgjithshme

R68.0 Hipotermia, e pashoqëruar me temperaturë të ulët të ambientit

Përjashton: hipoterminë (gjatë)(e):

- NOS (aksidentale) (T68)
- anestezisë (T88.5)
- temperaturave të ulëta të ambientit (T68)
- të porsalindurit (P80.-)

R68.1 Simptoma jospecifike karakteristike për moshën foshnjore

Të qarë ekscesive e fëmijës

Fëmijë i irrituar

Përjashton: irritabilitetin cerebral të të porsalindurit (P91.3)

sindromën e daljes së dhëmbëve (K00.7)

R68.2 Gojë e thatë, e paspecifikuar

Përjashton: gojën e thatë e shkaktuar nga:

- dehidrimi (E86)
- sindroma e gojës së thatë [Sjögren] (M35.0)

hiposekretimin e gjendrave të pështymës (K11.7)

R68.3 Gishta në formën e tamburit

Gishta në formën e tamburit

Përjashton: gishtat në formën e tamburit, kongjenitale (Q68.1)
thonjtë në formën e tamburit, kongjenitale (Q84.6)

R68.8 Simptoma dhe shenja të tjera të përgjithshme, të paspecifikuara

R69 Shkaqe të panjohura dhe të paspecifikuara të sëmundshmërisë

Sëmundje NOS

Sëmundje e padiagnostikuar, i paspecifikuar vendi ose sistemi i përfshirë

Gjetje anormale në ekzaminimin e gjakut, pa diagnozë (R70–R79)

Përjashton: anomalitë (të)(në):
- depistimin e nënës para lindjes (O28.-)
- koagulimit (D65-D68)
- yndyrnave (E78.-)
- pllakëzat dhe trombocitet (D69.-)
- qelizat e bardha të gjakut klasifikuar dikund tjetër (D70-D72)

gjetje diagnostike jo-normale të klasifikuara tjetërkund – shih Indeksin Alfabetik

çrregullimet hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të porsalindurit (P50-P61)

R70 Nivel i lartë i eritrosedimentit dhe viskozitet jo-normal i plazmës

R70.0 Nivel i lartë i eritrosedimentit

R70.1 Viskozitet jo-normal i plazmës

R71 Anormalitet i qelizave të kuqe të gjakut

Përfshin: qeliza të kuqe të gjakut anormale:
- në morfologji NOS
- në volum NOS

Anistocitozë

Poikilocitozë

Përjashton: anemitë (D50-D64)

policiteminë:
- beninje (familjare) (D75.0)
- e të porsalindurit (P61.1)
- dytësore (D75.1)
- vera (D45)

R72 Anormalitet i qelizave të bardha të gjakut, të paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: Diferencimin anormal të leukociteve NOS

Përjashton: leukocitozën (D72.8)

R73 Nivel i ngritur i glukozës në gjak

Përjashton: diabetin mellitus (E10-E14)
- në shtatzëni, lindje dhe paslindje (O24.-)

çrregullimet tek i porsalinduri (P70.0-P70.2)

hipoinsulineminë pas operacionit (E89.1)

R73.0 Test jo-normal i tolerancës së glukozës

Diabet:
- kimik
- latent

Tolerancë e dëmtuar e glukozës

Paradiabet

R73.9 Hiperglicemi, e paspecifikuar

R74 Nivele jo-normale të enzimave të serumit

R74.0 Ngritje e nivelit të transaminazave dhe acidit laktik dehidrogenazë [LDH]

R74.8 Nivele jo-normale të enzimave të tjera të serumit

Nivele jo-normale të:
- fosfatazës acide
- fosfatazës alkaline
- amilazës
- lipazës [triglicerol-lipazës]

R74.9 Nivele jo-normale të enzimave të serumit, të paspecifikuara

R75 Evidencë laboratorike e virusit të imunodefiçencës humane [HIV]

Përfshin: gjetje jo-përfundimtare të testimeve për HIV tek foshnjat

Përjashton: gjendjet e infeksionit josimptomatik të virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] (Z21)

sëmundjen nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV] (B20-B24)

sëmundjen nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV] që komplikon shtatzëninë, lindjes dhe paslindjen (O98.7)

R76 Të dhëna të tjera imunologjike jo-normale në serum

R76.0 Titër i rritur i antikorpeve

Përjashton: izoimunizimin, në shtatzëni (O36.0-O36.1)

izoimunizimin, në shtatzëni:

- që prek fetusin ose të porsalindurin (P55.-)

R76.1 Reaksion jo-normal ndaj testit (provës) të tuberkulinës

Rezultate jo-normale të testit Mantoux (PPD)

R76.2 Testi serologjik fallco-pozitiv për sifilis

Reaksioni fallco-pozitiv i Wassermann

R76.8 Të dhëna imunologjike të tjera jo-normale në serum, të paspecifikuara

Nivel i rritur i imunoglobulinave NOS

R76.9 Të dhëna imunologjike jo-normale në serum, të paspecifikuara

R77 Anomali të tjera të tjera të proteinave të plazmës

Përjashton: çrregullime të metabolizmit të proteinave plazmatike (E88.0)

R77.0 Albumina jo-normale

R77.1 Globulina jo-normale

Hiperglobulinemia NOS

R77.2 Anormalitet i alfafetoproteinës

R77.8 Anormalitete të tjera të proteinave të plazmës, të specifikuara

R77.9 Anormalitet i një proteine plazmike, e paspecifikuar

R78 Gjetje të drogave dhe substancave të tjera që nuk gjenden normalisht në gjak

Përjashton: çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)

R78.0 **Gjetja e alkoolit në gjak**

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Y90.-), nëse dëshiron, për detaje që lidhen me nivelin e alkoolit.

R78.1 **Gjetja e barnave opiate në gjak**

R78.2 **Gjetja e kokainës në gjak**

R78.3 **Gjetja e substancave haluçinogjene në gjak**

R78.4 **Gjetja e barnave të tjera me fuqi narkotike në gjak**

R78.5 **Gjetja e barnave psikotrope në gjak**

R78.6 **Gjetja e agjentit steroid në gjak**

R78.7 **Gjetja e një niveli jo-normal të metaleve të rënda në gjak**

R78.8 **Gjetja e substancave të tjera të paspecifikuara, që nuk gjenden normalisht në gjak**

Gjetja e një niveli jo-normal të litiumit në gjak

R78.9 **Gjetja e ndonjë substance të paspecifikuar, që nuk gjendet normalisht në gjak**

R79 Të tjera gjetje kimike jo-normale në gjak

Përjashton: çrregullime të lëngjeve, balancës së elektroliteve ose acido-bazike (E86-E87)

hiperuriceminë asimptomatike (E79.0)

hipergliceminë NOS (R73.9)

hipogliceminë NOS (E16.2)

- e të porsalindurit (P70.3-P70.4)

gjetje specifike që tregojnë çrregullime të:

- metabolizmit të aminoacideve (E70-E72)
- të karbohidrateve (E73-E74)
- metabolizmit të yndyrnave (E75.-)

R79.0 **Nivel jo-normal i substancave minerale në gjak**

Nivel jo-normal i:

- kobaltit
- bakrit
- hekurit
- magnezit
- mineraleve NEC
- zinkut

Përjashton: nivelet jo-normale të litiumit (R78.8)
çrregullimet e metabolizmit të mineraleve (E83.-)
hipomagnezeminë e të porsalindurit (P71.2)
mungesat e mineraleve në ushqim (E58-61)

R79.8 Të tjera gjetje jo-normale në gjak, të specifikuara

Nivele jo-normale të gazrave të gjakut

R79.9 Gjetje kimike jo-normale të gjakut, të paspecifikuara

Gjetje jo-normale në ekzaminin e urinës, pa diagnozë (R80–R82)

Përjashton: të dhëna jo-normale në ekzaminimin para lindjes, të nënës (O28.-)
gjetje diagnostike jo-normale të klasifikuara tjetërkund – shih Indeksin Alfabetik
gjetje specifike që tregojnë çrregullime të:
- metabolizmit të aminoacideve (E70-E72)
- metabolizmit të karbohidrateve (E73-E74)

R80 Proteinuria e izoluar

Përfshin: albuminurinë NOS
proteinurinë e Bence Jones
proteinurinë NOS

Përjashton: proteinurinë:
- gestacionale (O12.1)
- e izoluar, me dëmtime specifike morfologjike (N06.-)
- ortostatike (N39.2)
- persistente (N39.1)

R81 Glukozuria (prani e glukozës në gjak)

Përjashton: glukozurinë renale (E74.8)

R82 Gjetje të tjera jo-normale në urinë

Përjashton: haematurinë (R31)

R82.0 Kiluria (=prania e limfës në urinë)

Përjashton: kilurinë filariale (B74.-)

R82.1 **Mioglobinuria**

R82.2 **Biliuria**

R82.3 **Hemoglobinuria**

Përjashton: haemoglobinurinë:

- shkaktuar nga hemoliza nga shkaqe të jashtme NEC (D59.6)
- paroksismale nokturne [Marchiafava-Micheli] (D59.5)

R82.4 **Acetonuria**

Ketonuria

R82.5 **Nivele të rritura të barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike në urinë**

Nivele të rritura në urinë të:

- katekolaminave
- acidit indolacetik
- 17-ketosteroideve
- steroideve

R82.6 **Nivele jo-normale në urinë të substancave kryesisht jo-mjekësore përsa i përket burimit**

Nivele jo-normale në urinë të metaleve të rënda

R82.7 **Gjetje jo-normale në ekzaminimin mikrobiologjik të urinës**

Gjetje pozitive në kulturë

R82.8 **Gjetje jo-normale në ekzaminimin citologjik dhe histologjik të urinës**

R82.9 **Të tjera gjetje jo-normale në urinë, të paspecifikuara**

Qeliza dhe mbetje në urinë

Kristaluri

Melanuri

Gjetje jo-normale në ekzaminimin e lëngjeve të tjera të trupit, të substancave dhe indeve të tjera, pa diagnozë (R83–R89)

Përjashton: gjetje jo-normale në:

- skrinimin e nënës para lindjes (O28.-)
- ekzaminimin e:
  - gjakut, pa diagnozë (R70-R79)
  - urinës, pa diagnozë (R80-R82)

gjetje diagnostike jo-normale të klasifikuara tjetërkund – shih Indeksin Alfabetik

Nën-ndarjet e mëposhtëme me katër-karaktere shërbejnë për kategoritë R83-R89:

.0 Nivele jo-normale të enzimave

.1 Nivele jo-normale të hormoneve

.2 Nivele jo-normale të barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike

.3 Nivele jo-normale të substancave jo-mjekësore në burim

.4 Gjetje jo-normale imunologjike

.5 Gjetje jo-normale mikrobiologjike

Gjetje pozitive në kulturë

.6 Gjetje jo-normale citologjike

Ngjyrosje jo-normale Papanicolaou

.7 Gjetje jo-normale histologjike

.8 Të tjera gjetje jo-normale

Gjetje jo-normale kromozmike

.9 Gjetje jo-normale jo-specifike

R83 Gjetje jo-normale në lëngun cerebro-spinal

[shih para R83 për nën-ndarjet]

R84 Gjetje jo-normale në mostrat nga organet e frymëmarrjes dhe toraksit

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshin: gjetje jo-normale në:

- të shpëlarat bronkiale
- sekrecionet nazale
- lëngun pleural
- pështymë
- mbetjet e fytit

Përjashton: sputumin me rremba gjaku (R04.2)

R85 Gjetje jo-normale në mostrat nga organet e tretjes dhe kavitetit abdominal

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshin: gjetje jo-normale në:

- lëngun peritoneal
- pështymë

Përjashton: feçet jo-normale (R19.5)

R86 Gjetje jo-normale në mostrat nga organet gjenitale mashkullore

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshin: gjetje jo-normale në:
- sekrecionet prostatike
- spermë, lëngun seminal

spermatozoide jo-normalë

Përjashton: azosperminë (N46)

oligosperminë (N46)

R87 Gjetje jo-normale në mostrat nga organet gjenitale femërore

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshin: gjetje anormale në sekrecionet dhe ngjyrosjet nga:
- qafa e mitrës
- vagina
- vulva

Përjashton: karcinomën in situ (D05-D07.3)

displazinë e:
- qafës së mitrës (N87.-)
- vaginës (N89.0-N89.3)
- vulvës (N90.0-N90.3)

R89 Gjetje jo-normale në mostrat nga organet, sistemet dhe inde të tjera

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshin: gjetje jo-normale në:
- shkarkimet e thithit të gjirit
- lëngut sinovial
- sekrecionet e plagëve

Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike dhe në studimet funksionale, pa diagnozë (R90–R94)

Përfshin: gjetje jo-normale jo-specifike në imazherinë diagnostike nga:
- tomografia aksiale e kompjuterizuar [CAT scan]
- rezonanca magnetike [MRI][NMR]
- tomografia me emision pozitronesh [PET scan]
- termografia
- ultratingujt [ekografia]
- ekzaminimi me rreze X

Përjashton: gjetje jo-normale gjatë skrinimit të nënës para lindjes (O28.-)
gjetje diagnostike jo-normale të klasifikuara tjetërkund – shih Indeksin Alfabetik

R90 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të sistemit nervor qendror

R90.0 Lezion (dëmtim) që ka zënë hapësirën intrakraniale

R90.8 Të tjera gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të sistemit nervor qendror
Ekoencefalogramë jo-normale
Sëmundje e lëndës së bardhë NOS

R91 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të mushkërisë
Lezione në formë monedhe NOS
Masë në mushkëri NOS

R92 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të gjirit

R93 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të pjesëve të tjera të trupit

R93.0 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të kafkës dhe kokës, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: lezionet që zenë hapësirën intrakraniale (R90.0)

R93.1 **Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të zemrës dhe qarkullimit koronar**

Anormale:

- ekokardiogramë NOS
- hija e zemrës

R93.2 **Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të mëlçisë dhe traktit biliar**

Mosvizualizim i fshikëzës së tëmthit

R93.3 **Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të pjesëve të tjera të traktit tretës**

R93.4 **Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të organeve urinare**

Defekt në mbushje i:

- fshikëzës së urinës
- veshkave
- uretereve

Përjashton: hipertrofinë e veshkave (N28.8)

R93.5 **Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të zonave të tjera të barkut, përfshi edhe retroperineumin**

R93.6 **Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të gjymtyrëve**

Përjashton: gjetje anormale në lëkurë dhe indin subkutan (R93.8)

R93.7 **Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të pjesëve të tjera të sistemit muskuloskeletik**

Përjashton: gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të kafkës (R93.0)

R93.8 **Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të pjesëve të tjera të specifikuara të trupit**

Gjetje radiologjike anormale në lëkurë dhe indin e nënlëkurës

Zhvendosje e mediastinit

R94 Rezultate jo-normale të studimeve funksionale

Përfshin: rezultate jo-normale në:

- studimet me kapje të radionukleideve [radioizotopeve]
- shintigrafi

R94.0 **Rezultate jo-normale të studimeve funksionale të sistemit nervor qendror**

Elektroencefalogramë jo-normale [EEG]

R94.1 **Rezultate jo-normale të studimeve funksionale të sistemit nervor periferik dhe shqisave të veçanta**

Jo-normal/e:

- elektromiogramë [EMG]
- elektro-okulogramë [EOG]
- elektroretinogramë [ERG]
- përgjigje ndaj stimulimit të nervave
- potencial vizual i ngacmimit [VEP]

R94.2 **Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit pulmonar**

I reduktuar:

- kapaciteti ventilator
- kapaciteti vital

R94.3 **Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit kardiovaskular**

Jo-normale:

- elektrokardiogramë [ECG][EKG]
- studime elektrofiziologjike intrakardiake
- fonokardiogramë
- vektorkardiogramë

R94.4 **Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit të veshkës**

Test i funksionit renal anormal

R94.5 **Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit të mëlçisë**

R94.6 **Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit të tiroides**

R94.7 **Rezultate jo-normale të studimeve të gjendrave endokrine të tjera**

Përjashton: rezultat jo-normal i testit të tolerancës ndaj glukozës (R73.0)

R94.8 **Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit të organeve dhe sistemeve të tjera**

Anormal/e:

- shkalla metabolike bazale [BMR]
- testi funksional i fshikëzës së urinës
- testi funksional i shpretkës

Shkaqe të keq-përcaktuara dhe të panjohura të vdekshmërisë

(R95–R99)

Përjashton: vdekje fetale me shkak të paspecifikuar (P95)
vdekje obstetrike NOS (O95)

R95 Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes

R95.0 Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes me përmendje të autopsisë

R95.9 Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes pa përmendje të autopsisë

Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjës, e papërcaktuar

R96 Tjetër vdekje e papritur, shkak i panjohur

Përjashton: e menjëhershme:
- vdekje kardiake, e përshkruar kështu (I46.1)
- sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes (R95)

R96.0 Vdekje e menjëhershme

Sindroma e vdekjes së papritur tek i rrituri

Përjashton: vdekjen e papritur me etiologji të panjohur (A00.0-Q99.9, U04.9, V01.0-Y89.9)

R96.1 Vdekje që ndodh brenda 24 orëve nga shpërthimi i simptomave, e pashpjegueshme

Vdekje që vërtetohet se nuk ka qenë e dhunshme ose e menjëhershme, për të cilën asnjë shkak nuk mund të përcaktohet

Vdekje pa shenja sëmundje

R98 Vdekje e pandjekur (e pambikqyrur)

Përfshin: vdekje në rrethana kur trupi i të vdekurit është gjetur dhe asnjë shkak nuk është zbuluar
gjetur i vdekur

R99 Sëmundje tjetër e paspecifikuar dhe shkaqe të paspecifikuara të vdekshmerisë

Përjashton: vdekje NOS
shkak i panjohur i vdekjes

KAPITULLI XIX

Dëmtime, helmime dhe pasoja të tjera të përcaktuara të shkaqeve të jashtme (S00–T98)

Përjashton: traumën në lindje (P10-P15)
traumën obstetrikale (O70-O71)
keqbashkimin e frakturës (M84.0)
mosbashkimin e frakturës [pseudoartrozën] (M84.1)
frakturën patologjike (M84.4)
frakturën patologjike me osteoporozë (M80.-)
frakturë stresi (M84.3)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

S00-S09	Plagë të kokës
S10-S19	Plagë të qafës
S20-S29	Plagë të kafazit të krahërorit
S30-S39	Dëmtime të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit, pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe të legenit
S40-S49	Dëmtime në shpatull (sup) dhe në pjesën e sipërme të krahut
S50-S59	Dëmtime të bërrylit dhe parakrahut
S60-S69	Dëmtime të kyçit të dorës dhe të dorës (pëllëmbës)
S70-S79	Dëmtime ne ije (hip) dhe kofshë
S80-S89	Dëmtime në gju dhe poshtë gjurit (kërcirit)
S90-S99	Dëmtime të kaviljes dhe këmbës (shputës)
T00-T07	Dëmtime që përfshijnë shumë zona të trupit
T08-T14	Dëmtime në një pjesë të paspecifikuar të trungut, gjymtyrës ose një zone të trupit
T15-T19	Pasojat e një trupi të huaj që futet nëpërmjet një vrime natyrale
T20-T32	Djegiet dhe gërryerjet (korrozionet)
	T20-T25 Djegiet dhe gërryerjet e sipërfaqes së jashtme të trupit, sipas zonave
	T26-T28 Djegiet dhe gërryerjet e syrit dhe organeve të brendshme

T29-T32	Djegiet dhe gërryerjet e shumë pjesëve të trupit, të papërcaktuara
T33-T35	Ngrirje e trupit (nga të ftohtit)
T36-T50	Helmimet nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike
T51-T65	Efektet toksike të substancave kryesisht jo-mjekësore sipas burimit
T66-T78	Efekte të tjera e të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme
T79	Komplikime të hershme të specifikuara të traumës
T80-T88	Ndërlikimet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund
T90-T98	Sekela të traumave, helmimeve dhe pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme

Kapitulli shfrytëzon seksionin-S për kodifikimin e llojeve të ndryshme të plagëve që lidhen me rajone të veçanta dhe seksionin-T për mbulimin e plagëve në rajone të shumëfishta ose të paspecifikuara të trupit, gjithashtu edhe të helmimeve dhe disa konsekuencave të shkaqeve të jashtme.

Kur specifikohet se kemi plagë të shumëfishta, fjala "me" tregon përfshirjen e të dy vendeve, dhe fjala "dhe" tregon përfshirjen e njërit vend ose të dy vendeve të plagës.

Parimi i kodimit të plagëve të shumëfishta duhet ndjekur kurdoherë që është e mundshme. Kategoritë e kombinuara për plagët e shumëfishta ofrohen për përdorim kur ka detajim të pamjaftueshëm, si në rastin e gjendjeve individuale, ose për qëllime parësore tabelimi, kur është më i arsyeshëm përdorimi i një kodi të vetëm; përndryshe, komponenti plagë duhet koduar në mënyrë të ndarë. Gjithashtu, iu duhet referuar rregullave të kodifikimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në udhëzimet e Vëllimit 2.

Blloqet e seksionit-S dhe gjithashtu T00-T14 dhe T90-T98 përmbajnë klasifikim të plagëve në nivel me tre karaktere sipas llojeve në vazhdim:

Plagë sipërfaqësore, përfshin:

- abrazion
- flluskë (jotermale)
- kontuzion, që përfshin shtypjen dhe hematomën
- plagë nga trup i huaj sipërfaqësor (cifël) me plagë të madhe të hapur
- pickim nga insektet (johelmues)

Plagë e hapur, përfshin:

- kafshim nga kafshët
- prerje

- laceracion
- plagë shpuese:
  - NOS
  - me trup të huaj (penetrues)

Frakturë, që përfshin:
frakturë
e mbyllur:
- kominutive
- e shtypur
- e ngritur
- e fisuruar
- shkop i njomë
- e impaktuar
- lineare
- e thjeshtë
- nga lodhja
- me epifizë të rrëshqitur
- spirale
- e dislokuar
- e zhvendosur

me ose pa shërim të vonuar

frakturë
e hapur:
- e përbërë
- e infektuar
- nga predha
- shpuese
- me trup të huaj

me ose pa shërim të vonuar

Përjashton: frakturën:
- patologjike (M84.4)
- me osteoporozë (M80.-)
- e stresit (M84.3)

keqbashkimin e frakturës (M84.0)
mosbashkimin e frakturës [pseudoartrozën] (M84.1)

Zhvendosje, përdredhje dhe tërheqje, që përfshin:
avulsion

lacerim përdredhje tërheqje traumatike: • me hemartrozë • me rupturë • me subluksacion • me fryrje	të	kartilagos artikulacionit (kapsulës) ligamentit

Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore, që përfshin:
dëmtim i plotë ose i pjesshëm i palcës kurrizore
dëmtim i vazhdimësisë të nervave dhe të palcës kurrizore
traumatike:
- çarje e nervit
- hematomieli
- paralizë (tranzitore)
- paraplegji
- kuadriplegji

Dëmtim i enëve të gjakut, që përfshin:

avulsion prerje lacerim traumatike: • aneurizëm ose fistulë (arteriovenoze) • hematomë arteriale • rupturë	i/e enëve të gjakut

Dëmtim i muskujve, fashave dhe tendineve, që përfshin:

avulsion prerje lacerim tërheqje rupturë traumatike	i/e muskulit, fascies dhe tendinit

Plagë shtypëse

Amputim traumatik

Dëmtim i organeve integrale, që përfshin:

- plagë nga shpërthimet
- shtypjen
- plagë nga vala goditëse
- shtypje
- lacerim
- traumatik/e:
  - hematomë
  - shpim
  - rupturë
  - fryrje

i/e organeve të brendshme

Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara

Plagë të kokës (S00–S09)

Përfshin: plagët e:

- veshit
- syrit
- fytyrës [çdo pjesë]
- gingivave
- nofullës
- zonës së artikulacionit temporomandibular
- kavitetit oral
- palatumit
- zonës periokulare
- skalpit
- gjuhës
- dhëmbit

Përjashton: djegiet dhe gërryerjet(T20-T32)

efekte të trupit të huaj:

- në:

- vesh (T16)
- larinks (T17.3)
- gojë (T18.0)
- hundë (T17.0-T17.1)
- farings (T17.2)

• pjesën e jashtme të syrit (T15.-)

ngrirjen (T33-T35)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S00 **Plagë sipërfaqësore e kokës**

Përjashton: kontuzionin cerebral (difuz) (S06.2)

• fokal (S06.3)

plagën e syrit ose orbitës (S05.-)

S00.0 **Plagë sipërfaqësore e skalpit**

S00.1 **Kontuzion i kapakut të syrit dhe zonës përreth syrit**

Nxirja e syrit

Përjashton: kontuzionin e globit të syrit dhe indit orbital (S05.1)

S00.2 **Plagë të tjera sipërfaqësore të kapakut të syrit dhe zonës përreth syrit**

Përjashton: plagën sipërfaqësore të konjunktivës dhe kornesë (S05.0)

S00.3 **Plagë sipërfaqësore e hundës**

S00.4 **Plagë sipërfaqësore e veshit**

S00.5 **Plagë sipërfaqësore e buzës dhe kavitetit të gojës**

S00.7 **Plagë sipërfaqësore të shumta të kokës**

S00.8 **Plagë sipërfaqësore e pjesëve të tjera të kokës**

S00.9 **Plagë sipërfaqësore e kokës, pjesë e paspecifikuar**

S01 **Plagë e hapur e kokës**

Përjashton: dekapitimin (S18)

plagët e syrit dhe orbitës (S05.-)

amputimin traumatik të një pjese të kokës (S08.-)

S01.0 **Plagë e hapur e skalpit**

Përjashton: avulsionin (shkuljen, heqjen) e skalpit (S08.0)

S01.1 **Plagë e hapur e anekseve të syrit**

Plagë e hapur e kapakut të syrit dhe zonës periokulare me ose pa përfshirje të kanaleve të lotit

S01.2 Plagë e hapur e hundës

S01.3 Plagë e hapur e veshit

S01.4 Plagë e hapur e faqes dhe zonës temporomandibulare

S01.5 Plagë e hapur e buzës dhe kavitetit të gojës

Përjashton: dhëmbin:

- dislokim (S03.2)
- frakturë (S02.5)

S01.7 Plagë të hapura, të shumta të kokës

S01.8 Plagë e hapur e pjesëve të tjera të kokës

S01.9 Plagë e hapur e kokës, pjesë e paspecifikuar

S02 Frakturë (thyerje) e kafkës dhe kockave të fytyrës

Shënim: Për kodifikimin parësor të frakturave të kafkës dhe kockave të fytyrës me plagë shoqëruese intrakraniale, iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve të kodifikimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në Vëllimin 2.

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

S02.0 Frakturë e kupës së kokës

Kocka frontale

Kocka parietale

S02.1 Frakturë e bazës së kafkës

Fosa:

- anteriore
- e mesme
- posteriore

Oksiput

Tavani i orbitës

Sinusi:

- etmoid

- frontal

Sfenoid

Kocka temporale

Përjashton: orbitën NOS (S02.8)
dyshemenë orbitale (S02.3)

S02.2 Frakturë e kockave të hundës

S02.3 Frakturë e dyshemesë së zgavrës së syrit

Përjashton: orbitën NOS (S02.8)
tavanin orbital (S02.1)

S02.4 Frakturë e kockave të mollzës së faqes dhe të nofullës së sipërme

Maksila e sipërme

Nofulla e sipërme (kocka)

Zigoma

S02.5 Thyerje e dhëmbit

Dhëmb i thyer

S02.6 Frakturë e nofullës së poshtëme

Nofulla e poshtëme (kocka)

S02.7 Fraktura të shumta të kafkës dhe kockave të fytyrës

S02.8 Fraktura të kockave të tjera të kafkës dhe fytyrës

Alveola

Orbita NOS

Palatumi

Përjashton: orbital/e:
- dyshemenë (S02.3)
- tavanin (S02.1)

S02.9 Frakturë e kockave të kafkës dhe të fytyrës, pjesë e paspecifikuar

S03 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të kokës

S03.0 Luksacion i nofullës

Nofulla (kartilagoja)(menisku)

Mandibula

Temporomandibular (artikulacioni)

S03.1 Luksacion i murit kërcor të hundës

S03.2 Luksacion i dhëmbit

S03.3 Luksacion i pjesëve të tjera dhe të kokës, të paspecifikuara

S03.4 **Përdredhje dhe tendosje e nofullës**

Temporomandibular (artikulacioni)(ligamenti)

S03.5 **Përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kokës**

S04 Dëmtim i nervave të kokës

S04.0 **Dëmtim i nervit optik dhe i degëve të tij**

Kiazma optike

Nervi i 2-të kranial

Korteksi vizual

S04.1 **Dëmtim i nervit okulomotor**

Nervi i 3-të kranial

S04.2 **Dëmtim i nervit troklear**

Nervi i 4-t kranial

S04.3 **Dëmtim i nervit trigemineus**

Nervi i 5-të kranial

S04.4 **Dëmtim i nervit abducent**

Nervi i 6-të kranial

S04.5 **Dëmtim i nervit facial**

Nervi i 7-të kranial

S04.6 **Dëmtim i nervit akustik**

Nervi i dëgjimit

Nervi i 8-të kranial

S04.7 **Dëmtim i nervit aksesor**

Nervi i 11-të kranial

S04.8 **Dëmtim i nervave të tjera të kokës**

Nervi glosofaringeal [9-të]

Nervi hipoglos [12-të]

Nervi olfaktor [1-rë]

Nervi vagus [10-të]

S04.9 **Dëmtim i një nervi të kokës, të paspecifikuar**

S05 Dëmtim i syrit dhe orbitës

Përjashton: dëmtimin e:

- nervit okulomotor [3-të] (S04.1)
- nervit optik [2-të] (S04.0)

plagët e hapura të syrit dhe zonës paraorbitale (S01.1)
frakturën e kockës orbitale (S02.1, S02.3, S02.8)
plagët sipërfaqësore të qepallave (S00.1-S00.2)

S05.0 **Dëmtim i konjunktivës dhe shkolitje korneale pa praninë e trupit të huaj**

Përjashton: trupin e huaj në:
- sakusin konjunktival (T15.1)
- korne (T15.0)

S05.1 **Kontuzion i kokërdhokut të syrit dhe indeve të zgavrës së syrit**

Hiphema traumatike

Përjashton: nxirjen e syrit (S00.1)
kontuzionin e qepallës dhe zonës periokulare (S00.1)

S05.2 **Gërvishtje dhe çarje e syrit me prolaps dhe humbje të indit intraokular**

S05.3 **Gërvishtje e syrit pa prolaps apo humbje të indit intraokular**

Lacerim i syrit NOS

S05.4 **Plagë penetruse (e thellë) e orbitës me ose pa trup të huaj**

Përjashton: mbetjen (e vjetër) të trupit të huaj pas plagës penetruese të orbitës (H05.5)

S05.5 **Plagë e thellë e kokërdhokut të syrit me trup të huaj**

Përjashton: mbetjen (e vjetër) intraokulare të trupit të huaj (H44.6-H44.7)

S05.6 **Plagë e thellë e kokërdhokut të syrit pa trup të huaj**

Penetrim okular NOS

S05.7 **Heqje e syrit**

Enukleim traumatik

S05.8 **Dëmtime të tjera të syrit dhe zgavrës së tij**

Plagë e duktusit lakrimal

S05.9 **Dëmtim i syrit dhe zgavrës së tij, pjesë e paspecifikuar**

Plagë e syrit NOS

S06 Dëmtim intrakranial

Shënim: Për kodifikimin parësor të frakturave intrakraniale me fraktura shoqëruese, iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve të kodifikimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në Vëllimin 2.

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e dëmtimeve intrakraniale dhe plagëve të hapura:

0 pa plagë të hapur intrakraniale

1 me plagë të hapur intrakraniale

S06.0 Tronditje e trurit

Komocion cerebral

S06.1 Edemë traumatike e trurit

S06.2 Dëmtim i përhapur i trurit

Cerebral:

- kontuzion NOS
- laceracion NOS

Komprimim traumatik i trurit NOS

S06.3 Dëmtim vatror i trurit

Fokale:

- cerebral:
  - kontuzion
  - laceracion
- hemorragji intracerebrale traumatike

S06.4 Hemorragji epidurale

Hemorragji ekstradurale (traumatike)

S06.5 Hemorragji subdurale traumatike

S06.6 Hemorragji subaraknoidale traumatike

S06.7 Trauma brenda kafkës me koma të zgjatur

S06.8 Dëmtime të tjera brenda kafkës

Hemorragji traumatike:

- cerebelare
- intrakraniale NOS

S06.9 Trauma brenda kafkës, e paspecifikuar

Dëmtim i trurit NOS

Përjashton: dëmtimin e kokës NOS (S09.9)

S07 Dërrmim i kokës

S07.0 Dërrmim i fytyrës

S07.1 Dërrmim i lëkurës së kokës
S07.8 Dërrmim i pjesëve të tjera të kokës
S07.9 Dërrmim i kokës, pjesë e paspecifikuar

S08 Amputacion traumatik i një pjese të kokës

S08.0 Heqje e skalpit (lëkura e kokës me flokë)
S08.1 Amputacion traumatik i veshit
S08.8 Amputacion traumatik i pjesëve të tjera të kokës
S08.9 Amputim traumatik i një pjese të paspecifikuar të kokës
Përjashton: dekapitimin (S18)

S09 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të kokës

S09.0 Plagë të enëve të gjakut të kokës, të paklasifikuara tjetërkund
Përjashton: dëmtimin e:
- enëve të gjakut, cerebrale (S06.-)
- enëve të gjakut, precerebrale (S15.-)

S09.1 Plagë të muskujve dhe tendineve të kokës
S09.2 Ruptura traumatike e daulles së veshit
S09.7 Dëmtimet e shumëfishta të kokës
Plagë të klasifikueshme në më shumë se një prej kategorive S00-S09.2
S09.8 Të tjera plagë të specifikuara të kokës
S09.9 Plagë të kokës, të paspecifikuara
Dëmtimi i:
- fytyrës NOS
- veshit NOS
- hundës NOS

Dëmtime të qafës (S10–S19)

Përfshin: plagët e:
- qafës
- rajonit supraklavikular

- fytit

Përjashton: djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
efektet e trupit të huaj në:
- larings (T17.3)
- ezofag (T18.1)
- farings (T17.2)
- trake (T17.4)

frakturën e shtyllës kurrizore NOS (T08)
ngrirjen (T33-T35)
dëmtimin e:
- shtyllës kurrizore NOS (T09.3)
- trungut NOS (T09.-)

pickimin nga insektetet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S10 Plagë sipërfaqësore e qafës

S10.0 Kontuzion i grykës
Ezofagu cervikal
Laringu
Faringu
Trakea

S10.1 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara sipërfaqësore të grykës

S10.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta të qafës

S10.8 Dëmtim sipërfaqësor i pjesëve të tjera të qafës

S10.9 Dëmtim sipërfaqësor i qafës, pjesë e paspecifikuar

S11 Plagë e hapur e qafës
Përjashton: dekapitimin (S18)

S11.0 Plagë e hapur që përfshin laringun dhe trakenë
Trakea:
- NOS
- cervikale

Përjashton: trakenë torakale (S27.5)

S11.1 Plagë e hapur që përfshin gjendrën tiroide

S11.2 Plagë e hapur që përfshin faringun dhe pjesën cervikale të ezofgut

Përjashton: ezofagun NOS (S27.8)

S11.7 **Plagë të hapura të shumta të qafës**

S11.8 **Plagë e hapur e pjesëve të tjera të qafës**

S11.9 **Plagë e hapur e qafës, pjesë e paspecifikuar**

S12 Frakturë e qafës

Përfshin: të/e qafës:

- harkun neural
- shtyllën kurrizore
- procesin spinal
- procesin transvers
- vertebrat
- harkun vertebrale

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 **e mbyllur**

1 **e hapur**

S12.0 **Frakturë e vertebrës së parë cervikale**

Atlasi

S12.1 **Frakturë e vertebrës së dytë cervikale**

Aksi

S12.2 **Frakturë e një vertebre tjetër cervikale, të paspecifikuar**

Përjashton: frakturat e shumëfishta të shtyllës kurrizore (S12.7)

S12.7 **Fraktura të shumta të shtyllës kurizore në zonën e qafës**

S12.8 **Frakturë e pjesëve të tjera të qafës**

Kocka hioide

Laringsi

Kartilagoja tiroide

Trakea

S12.9 **Frakturë e qafës, pjesë e paspecifikuar**

Frakturë e (cervikale):

- shtyllës NOS
- vertebrës NOS

S13 **Dislokim, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve në nivelin e qafës**

Përjashton: rupturën ose zhvendosjen (jo-traumatike) të disqeve intervertebrore (M50.-)

S13.0 **Çarje (rupturë) traumatike e diskut intervertebror cervikal**

S13.1 **Luksacion i një vertebre cervikale**

Shtylla kurrizore NOS

S13.2 **Luksacion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të qafës**

S13.3 **Luksacione të shumta në qafë**

S13.4 **Përdredhje dhe tendosje e shtyllës kurrizore në nivelin e qafës**

Anterior longitudinal (ligamenti), cervikal

Atlanto-aksiale (artikulacionet)

Atlanto-oksipitale (artikulacionet)

Dëmtim si goditje kamzhiku [*whiplash*]

S13.5 **Përdredhje dhe tendosje në zonën e tiroides**

Krikoaritenoid (artikulacioni)(ligamenti)

Krikotiroid (artikulacioni)(ligamenti)

Kartilagoja tiroide

S13.6 **Përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të pjesëve të tjera e të paspecifikuara të qafës**

S14 **Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore në nivelin e qafës**

S14.0 **Tronditje (kontuzion) dhe edema e palcës kurrizore në nivelin e qafës**

S14.1 **Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të palcës kurrizore në nivelin e qafës**

Dëmtime cervikale të palcës së kurrizit NOS

S14.2 **Dëmtim i rrënjës së nervit të shtyllës kurrizore në nivelin e qafës**

S14.3 **Dëmtim i pleksit brakial**

S14.4 **Dëmtim i nervave periferikë të qafës**

S14.5 **Dëmtim i nervave simpatik cervikal**

S14.6 **Dëmtim i nervave të tjerë dhe të paspecifikuar të qafës**

S15 **Dëmtim i vazave të gjakut në nivelin e qafës**

S15.0 **Dëmtim i arteries karotide**
Arteria karotide (e përbashkët) (eksternale) (interne)
S15.1 **Dëmtim i arteries vertebrale**
S15.2 **Dëmtim i venës jugulare eksterne**
S15.3 **Dëmtim i venës jugulare interne**
S15.7 **Dëmtim i shumë vazave të gjakut në nivelin e qafës**
S15.8 **Dëmtim i vazave të tjera të gjakut në nivelin e qafës**
S15.9 **Dëmtim i një vaze gjaku të paspecifikuar në nivelin e qafës**

S16 **Dëmtim i një tendini dhe muskuli në nivelin e qafës**

S17 **Dëmtim me dërrmim i qafës**

S17.0 **Dëmtim me dërrmim i laringut dhe trakesë**
S17.8 **Dëmtim me dërrmim i pjesëve të tjera të qafës**
S17.9 **Dëmtim me dërrmim i qafës, pjesë e paspecifikuar**

S18 **Amputim traumatik në nivelin e qafës**
Dekapitim

S19 **Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të qafës**

S19.7 **Dëmtime të shumta të qafës**
Dëmtime të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S10-S18
S19.8 **Dëmtime të tjera të paspecifikuara të qafës**
S19.9 **Dëmtim i paspecifikuar i qafës**

Dëmtime të toraksit
(S20–S29)

Përfshin: plagët e:
- gjirit
- gjoksit (murit)
- zonës interskapulare

Përjashton: djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
efektet e trupit të huaj në:
- bronk (T17.5)
- mushkëri (T17.8)
- ezofag (T18.1)
- trake (T17.4)

frakturën e shtyllës kurrizore NOS (T08)
ngrirjen (T33-T35)
plagët e (në):
- aksilës (S40-S49)
- klavikulës (S40-S49)
- regjionit skapular (S40-S49)
- shpatullës (S40-S49)
- palcën e kurrizit NOS (T09.3)
- trung NOS (T09.-)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S20 Dëmtim sipërfaqësor i toraksit

S20.0 Kontuzion i gjirit
S20.1 Dëmtime sipërfaqësore të tjera e të paspecifikuara të gjirit
S20.2 Kontuzion i kafazit të krahërorit
S20.3 Dëmtime sipërfaqësore të tjera të murit të përparshëm të kafazit të krahërorit
S20.4 Dëmtime sipërfaqësore të tjera të murit të pasëm të kafazit të krahërorit
S20.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta të kafazit të krahërorit
S20.8 Dëmtim sipërfaqësor i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të kafazit të krahërorit
Muri torakal NOS

S21 Plagë e hapur e toraksit

Përjashton: traumatik:
- hemopneumotoraksin (S27.2)
- hemotoraksin (S27.1)
- pneumotoraksin (S27.0)

S21.0 **Plagë e hapur e gjirit**

S21.1 **Plagë e hapur e murit të përparshëm të kafazit të krahërorit**

S21.2 **Plagë e hapur e murit të pasëm të kafazit të krahërorit**

S21.7 **Plagë të hapura të shumta të murit të kafazit të krahërorit**

S21.8 **Plagë e hapur e pjesëve të tjera të kafazit të krahërorit**

S21.9 **Plagë e hapur e kafazit të krahërorit, pjesë e paspecifikuar**

Muri torakal NOS

S22 Frakturë e një ose disa brinjëve, e sternumit dhe e pjesës torakale të shtyllës kurrizore

Përfshin: torakal(e):

- harkun neural
- procesin spinoz
- procesin transvers
- vertebrën
- harkun vertebral

Përjashton: frakturën e:

- klavikulës (S42.0)
- skapulës (S42.1)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 **e mbyllur**

1 **e hapur**

S22.0 **Frakturë e një vertebre torakale**

Frakturë e shtyllës kurrizore torakale NOS

S22.1 **Frakturë të shumta të pjesës torakale të shtyllës kurrizore**

S22.2 **Frakturë e sternumit**

S22.3 **Frakturë e një brinje**

S22.4 **Frakturë të shumta të brinjëve**

S22.5 **Krahëror i goditur me shkop**

S22.8 **Frakturë e pjesëve të tjera të kockave të kafazit të krahërorit**

S22.9 **Frakturë e kockave të kafazit të krahërorit, pjesë e paspecifikuar**

S23 **Luksacion, përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të kafazit të krahërorit**

Përjashton: zhvendosjen, përdredhjen ose tërheqjen e artikulacionit sterno-klavikular (S43.2, S43.6)

rupturën ose zhvendosjen (jotraumatike) të disqeve intervertebrore torakale (M51.-)

S23.0 **Rupturë traumatike e një disku intervertebror torakal**

S23.1 **Luksacion i një vertebre torakale**

Shtylla kurrizore torakale NOS

S23.2 **Luksacion i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kafazit të krahërorit**

S23.3 **Përdredhje dhe tendosje e shtyllës kurrizore në nivelin torakal**

S23.4 **Përdredhje dhe tendosje e brinjëve dhe e sternumit**

S23.5 **Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kafazit të krahërorit**

S24 **Dëmtim i nervave dhe i palcës së kurrizit në nivelin torakal**

Përjashton: dëmtimin e pleksit brakial (S14.3)

S24.0 **Tronditje dhe edema të palcës së kurrizit në nivel torakal**

S24.1 **Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të palcës së kurrizit në nivel torakal**

S24.2 **Dëmtimi i rrënjës së nervit të shtyllës kurrizore torakale**

S24.3 **Dëmtim i nervave periferikë të toraksit**

S24.4 **Dëmtim i nervave simpatikë torakalë**

Pleksi kardiak

Pleksi ezofageal

Pleksi pulmonar

Ganglioni stelar

Ganglioni simpatik torakal

S24.5 **Dëmtim i nervave të tjerë të toraksit**

S24.6 **Dëmtim i një nervi të paspecifikuar të toraksit**

S25 **Dëmtim i vazave të gjakut të toraksit**

S25.0 **Dëmtim i aortës torakale**

Aorta NOS

S25.1 **Dëmtim i arteries inominata ose i arteries subklavia**

S25.2 **Dëmtim i venës kava superiore**

Vena kava NOS

S25.3 **Dëmtim i venës inominata ose i venës subklavia**

S25.4 **Dëmtim i vazave të gjakut pulmonare**

S25.5 **Dëmtim i vazave të gjakut interkostale**

S25.7 **Dëmtim i shumë vazave të gjakut të toraksit (=kafazit të krahërorit)**

S25.8 **Dëmtim i vazave të tjera të gjakut të toraksit (=kafazit të krahërorit)**

Vena azigos

Arteria ose vena mamare

S25.9 **Dëmtim i një vaze gjaku të paspecifikuar të kraharorit**

S26 Dëmtim i zemrës

Përfshin: kontuzionin
lacerimin
shpimin
rupturën traumatike
e/të zemrës

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve:

0 **pa plagë të hapur në kavitetin torakal**

1 **me plagë të hapur në kavitetin torakal**

S26.0 **Dëmtim i zemrës me grumbullim të gjakut në perikard**

S26.8 **Dëmtime të tjera të zemrës**

S26.9 **Dëmtim i zemrës, i paspecifikuar**

S27 Dëmtim i organeve të tjera e të paspecifikuara intratorakale

Përjashton: dëmtimin e:

- ezofagut cervikal (S10-S19)
- trakesë (cervikale) (S10-S19)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve:

0 **pa plagë të hapur në kavitetin torakal**

1 me plagë të hapur në kavitetin torakal

S27.0	**Pneumotoraks traumatik**
S27.1	**Hemotoraks traumatik**
S27.2	**Hemopneumotoraks traumatik**
S27.3	**Dëmtime të tjera të mushkërisë**
S27.4	**Dëmtim i bronkut**
S27.5	**Dëmtim i trakesë torakale**
S27.6	**Dëmtim i pleurës**
S27.7	**Dëmtime të shumta të organeve intratorakale**
S27.8	**Dëmtim i organeve të tjera intratorakale, të specifikuara**
	Diafragma
	Duktusi limfatik torakal
	Ezofagu (pjesa torakale)
	Gjendra e timusit
S27.9	**Dëmtim i një organi intratorakal, të paspecifikuar**

S28 Dëmtim toraksit dhe amputim traumatik i një pjese të tij

S28.0	**Krahëror i dërmuar**
	Përjashton: krahëror i thyer (S22.5)
S28.1	**Amputim traumatik i një pjese të krahërorit**
	Përjashton: transeksionin torakal (T05.8)

S29 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të toraksit

S29.0	**Dëmtim muskuli dhe tendini në nivelin e toraksit**
S29.7	**Dëmtime të shumta të toraksit**
	Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S20-S29.0
S29.8	**Dëmtime të tjera të specifikuara të toraksit**
S29.9	**Dëmtim i paspecifikuar i toraksit**

Dëmtime të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit, pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit

(S30–S39)

Përfshin: murin abdominal
anusin
të ndenjurat
gjenitalet e jashtme
ijet
zonën inguinale

Përjashton: djegiet dhe gërryerjet(T20-T32)
efektet e trupit të huaj në:
- anus dhe rektum (T18.5)
- traktin urogjenital (T19.-)
- stomak, zorrë e hollë dhe kolon (T18.2-T18.4)

frakturën e shtyllës kurrizore NOS (T08)
ngrirjen (T33-T35)
plagët e :
- shpinës NOS (T09.-)
- shtyllës kurrizore NOS (T09.3)
- trungut NOS (T09.-)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S30 **Dëmtim sipërfaqësor i barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

Përjashton: plagët sipërfaqësore të ijes (S70.-)

S30.0 **Kontuzion i pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**
Të ndenjurat

S30.1 **Kontuzion i murit të abdomenit**
Ijet
Zona inguinale

S30.2 **Kontuzion i organeve të jashtme gjenitale**
Labium (majus)(minus)
Penisi
Perineumi
Skrotumi

Testisi

Vagina

Vulva

S30.7 **Dëmtime sipërfaqësore të shumta të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

S30.8 **Dëmtime të tjera sipërfaqësore të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

S30.9 **Dëmtime sipërfaqësore të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit, pjesë e paspecifikuar**

S31 Plagë e hapur e barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe të pelvisit

Përjashton: plagët e hapura të ijes (S71.0)

amputimin traumatik të një pjese të barkut, pjesën e poshtëme të shpinës dhe pelvisit (S38.2-S38.3)

S31.0 **Plagë e hapur e murit e pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

Të ndenjurat

S31.1 **Plagë e hapur e murit abdominal (të barkut)**

Ijet

Zona inguinale

S31.2 **Plagë e hapur e penisit**

S31.3 **Plagë e hapur e skrotumit dhe testeve**

S31.4 **Plagë e hapur e vaginës dhe vulvës**

S31.5 **Plagë e hapur e organeve gjenitale të jashtme të tjera dhe të paspecifikuara**

Përjashton: amputimin traumatik të organeve të jashtme gjenitale (S38.2)

S31.7 **Plagë të hapura të shumta të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

S31.8 **Plagë e hapur e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të barkut**

S32 Frakturë e pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit

Përfshin: lumbosakral/e:

- harkun neural
- procesin spinoz
- procesin transvers
- vertebrën
- harkun vertebral

Përjashton: frakturën e ijes NOS (S72.0)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

S32.0 Frakturë e një vertebre lumbare

Frakturë e shtyllës kurrizore lumbare

S32.1 Frakturë e sakrumit

S32.2 Frakturë e koksiksit

S32.3 Frakturë e kockës iliake

S32.4 Frakturë e acetabulit

S32.5 Frakturë e kockës pubike

S32.7 Fraktura të shumta të pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit

S32.8 Frakturë e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe të pelvisit

Frakturë e:

- iskiumit
- shtyllës kurrizore lumbosakrale NOS
- pelvisit NOS

S33 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit

Përjashton: zhvendosjen, ndrydhjen ose tërheqjen e artikulacionit dhe ligamentit të këllkut (S73.-)

dëmtimin obstetrikal të artikulacioneve dhe ligamenteve pelvike (O71.6)

rupturën ose zhvendosjen (jotraumatike) të disqeve intervertebrore lumbare (M51.-)

S33.0 Rupturë traumatike e diskut intervertebror lumbar

S33.1 Luksacion i një vertebre lumbare

Zhvendosje e shtyllës kurrizore lumbare NOS

S33.2 Luksacion i artikulacionit sakroiliak dhe sakrokoksigeal

S33.3	Luksacion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të shtyllës kurrizore lumbare dhe të pelvisit
S33.4	Rupturë traumatike e simfizës pubike
S33.5	Përdredhje dhe tendosje e pjesës lumbare të shtyllës kurrizore
S33.6	Përdredhje dhe tendosje e artikulacionit sakroiliak
S33.7	Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të pjesës lumbare dhe të shtyllës kurrizore dhe pelvisit

S34 Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore lumbare në nivelin e barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe të pelvisit

S34.0	Tronditje dhe edemë e palcës kurrizore lumbare
S34.1	Dëmtim tjetër i palcës kurrizore lumbare
S34.2	Dëmtim i rrënjës së nervit të pjesës lumbare dhe sakrale të shtyllës kurrizore
S34.3	Dëmtim i cauda equina
S34.4	Dëmtim i pleksit lumbosakral
S34.5	Dëmtim i nervave simpatikë lumbar, sakral dhe pelvik Ganglioni ose pleksusi celiak Pleksi hipogastrik Pleksi mezenterik (inferior)(superior) Nervi splanknik
S34.6	Dëmtim i nervave periferikë të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit
S34.8	Dëmtim i nervave të tjerë dhe të paspecifikuar, të nivelit të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit

S35 Dëmtim i enëve të gjakut të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe të pelvisit

S35.0	Dëmtim i aortës abdominale ***Përjashton:*** aortën NOS (S25.0)
S35.1	Dëmtim i venës kava inferiore Vena hepatike ***Përjashton:*** venën kava NOS (S25.
S35.2	Dëmtim i arteries celiake ose mezenterike Arteria gastrike Arteria gastroduodenale

Arteria hepatike

Arteria mezenterike (inferiore)(superiore)

Arteria splenike

S35.3 Dëmtim i venës porta ose venës splenike

Vena mezenterike (inferiore)(superiore)

S35.4 Dëmtim i enëve të gjakut, renale

Arteria ose vena renale

S35.5 Dëmtim i enëve të gjakut iliake

Arteria ose vena hipogastrike

Arteria ose vena iliake

Arteria ose vena uterine

S35.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit

S35.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit

Arteria ose vena ovariane

S35.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e barkut, të pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit

S36 Dëmtim i organeve intra-abdominale

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve:

0 pa plagë të hapur në kavitet

1 me plagë të hapur në kavitet

S36.0 Dëmtim i shpretkës

S36.1 Dëmtim i mëlçisë dhe i fshikëzës së tëmthit

Duktusi biliar

S36.2 Dëmtim i pankreasit

S36.3 Dëmtim i stomakut

S36.4 Dëmtim i zorrës së hollë

S36.5 Dëmtim i zorrës së trashë

S36.6 Dëmtim i rektumit

S36.7 Dëmtim i shumë organeve intra-abdominale

S36.8 Dëmtim i organeve të tjera intra-abdominale

Peritoneumi

Retroperitoneumi

S36.9 **Dëmtim i një organi intra-abdominal, të paspecifikuara**

S37 Dëmtim i organeve të pelvisit

Përjashton: peritoneumin dhe retroperitoneumin (S36.8)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve:

0 pa plagë të hapur në kavitet

1 me plagë të hapur në kavitet

S37.0 **Dëmtim i veshkës**

S37.1 **Dëmtim i ureterit**

S37.2 **Dëmtim i fshikës urinare**

S37.3 **Dëmtim i uretrës**

S37.4 **Dëmtim i ovareve**

S37.5 **Dëmtim i tubit të fallopit**

S37.6 **Dëmtim i mitrës**

S37.7 **Dëmtim i shumë organeve pelvike**

S37.8 **Dëmtim i organeve të tjera pelvike**

Gjendra adrenale

Prostata

Vezikula seminale

Vas deferens

Përjashton: plagët e hapura të tjera të organeve gjenitale të jashtme, të paspecifikuara (S31.5)

S37.9 **Dëmtim i një organi pelvik, i paspecifikuar**

S38 Dëmtim dhe amputim traumatik i një pjese të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit

S38.0 **Dëmtim i organeve gjenitale të jashtme**

S38.1 **Dëmtim i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

S38.2 **Amputim traumatik i organeve gjenitale të jashtme**

Labium (majus)(minus)

Penisi

Skrotumi

Testisi

Vulva

S38.3 **Amputim traumatik i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

Përjashton: transeksionin e abdomenit (T05.8)

S39 **Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

S39.0 **Dëmtim muskuli dhe tendini të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

S39.6 **Dëmtim i një ose disa organeve intra-abdominale me një ose disa organe pelvike**

S39.7 **Dëmtime të tjera të shumta të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S30-S39.6

Përjashton: plagët në S36.- me plagët në S37.- (S39.6)

S39.8 **Dëmtime të tjera të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

S39.9 **Dëmtim i paspecifikuar i barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

Dëmtime në shpatull dhe në pjesën e sipërme të krahut (S40–S49)

Përfshin: plagët e:

- aksilës
- regjionit skapular

Përjashton: përfshirjen bilaterale të shpatullës dhe krahut (T00-T07)

djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)

ngrirjen (T33-T35)

plagët (në):

- krahun, niveli i paspecifikuar (T10-T11)
- bërrylin (S50-S59)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S40 **Dëmtim sipërfaqësor i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**

S40.0 Kontuzion i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S40.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S40.8 Dëmtime sipërfaqësore të tjera të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S40.9 Dëmtim sipërfaqësor i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut, i paspecifikuar

S41 **Plagë e hapur e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**

Përjashton: amputimin traumatik të shpatullës dhe krahut (S48.-)

S41.0 Plagë e hapur e shpatullës

S41.1 Plagë e hapur e pjesës së sipërme të krahut

S41.7 Plagë të hapura të shumta të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S41.8 Plagë e hapur e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të rrethit të supit

S42 **Frakturë e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 **e mbyllur**

1 **e hapur**

S42.0 Frakturë e klavikulës

Klavikula:

- fundi akromial
- boshti

Kularthi

S42.1 Frakturë e skapulës (shpatullës)

Procesi akromial

Akromial (procesi)
Skapula (trupi)(kaviteti glenoid)(qafa)
Cepi i supit

S42.2 Frakturë e fundit të sipërm të humerusit

Qafa anatomike
Tuberoziteti i madh
Fundi proksimal
Qafa kirurgjikale
Epifiza e sipërme

S42.3 Frakturë e trupit të humerusit

Humerusi NOS
Krahu NOS

S42.4 Frakturë e fundit të poshtëm të humerusit

Procesi artikular
Fundi distal
Kondili ekstern
Interkondilar
Epikondili intern
Epifiza e poshtëme
Suprakondilar

Përjashton: frakturën e bërrylit NOS (S52.0)

S42.7 Fraktura të shumta të klavikulës, skapulës dhe humerusit

S42.8 Frakturë e pjesëve të tjera të shpatullës dhe krahut

S42.9 Frakturë e rrethit të supit, pjesë e paspecifikuar

Fraktura e shpatullës NOS

S43 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të rrethit të supit

S43.0 Luksacion i artikulacionit të supit

Artikulacioni glenohumeral

S43.1 Luksacion i artikulacionit akromioklavikular

S43.2 Luksacion i artikulacionit sternoklavikular

S43.3 Luksacion i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të rrethit të supit

Zhvendosje e shpatullës NOS

S43.4 Përdredhje dhe tendosje e artikulacionit të supit

Korakohumeral (ligamenti)

Kapsula e *rotator cuff*

S43.5 **Përdredhje dhe tendosje e artikulacionit akromioklavikular**

Ligamenti akromioklavikular

S43.6 **Përdredhje dhe tendosje e artikulacionit sternoklavikular**

S43.7 **Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të rrethit të supit**

Përdredhje dhe tërheqje e shpatullës NOS

S44 Dëmtim i nervave në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përjashton: dëmtimin e pleksusit brakial (S14.3)

S44.0 **Dëmtim i nervit ulnar në nivelin e pjesës së sipërme të krahut**

Përjashton: nervin ulnar NOS (S54.0)

S44.1 **Dëmtim i nervit median në nivelin e pjesës së sipërme të krahut**

Përjashton: nervin median NOS (S54.1)

S44.2 **Dëmtim i nervit radial në nivelin e pjesës së sipërme të krahut**

Përjashton: nervin radial NOS (S54.2)

S44.3 **Dëmtim i nervit aksilar**

S44.4 **Dëmtim i nervit muskulokutaneous**

S44.5 **Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**

S44.7 **Dëmtim i shumë nervave në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**

S44.8 **Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**

S44.9 **Dëmtim i një nervi të paspecifikuar në nivelin e shpatullësdhe pjesës së sipërme të krahut**

S45 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përjashton: dëmtimin e (subklavias):

- arteries (S25.1)
- venës (S25.3)

S45.0 **Dëmtim i arteries aksilare**

S45.1 **Dëmtim i arteries brakiale**

S45.2 Dëmtim i venës aksilare ose brakiale

S45.3 Dëmtim i venës superficiale në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S45.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S45.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S45.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S46 Dëmtim i një muskuli dhe tendini ne nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përjashton: dëmtimin e muskulit dhe tendinit në ose poshtë bërrylit (S56.-)

S46.0 Dëmtim i tendinit të muskulit rotator të supit

S46.1 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të kokës së gjatë të bicepsit

S46.2 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të pjesëve të tjera të bicepsit

S46.3 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të tricepsit

S46.7 Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S46.8 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S46.9 Dëmtim i një muskuli dhe tendini, të paspecifikuar, në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S47 Goditje dëmtuese e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përjashton: plagët shtypëse të bërrylit (S57.0)

S48 Amputim traumatik i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përjashton: amputimin traumatik :

- në nivel të bërrylit (S58.0)
- të krahut, niveli i paspecifikuar (T11.6)

S48.0 Amputim traumatik në artikulacionin e supit

S48.1 Amputim traumatik në nivelin ndërmjet shpatullës dhe bërrylit

S48.9 Amputim traumatik i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut, nivel i paspecifikuar

S49 **Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**

S49.7 **Dëmtime të shumta të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**
Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S40-S48

S49.8 **Dëmtime të tjera të paspecifikuara të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**

S49.9 **Dëmtim i paspecifikuar i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut**

Dëmtime të bërrylit dhe parakrahut (S50–S59)

Përjashton: përfshirjen bilaterale të bërrylit dhe parakrahut (T00-T07)
djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
ngrirjen (T33-T35)
plagët e:
- krahut, niveli i paspecifikuar (T10-T11)
- kyçit të dorës dhe të dorës (S60-S69)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S50 **Dëmtim sipërfaqësor i parakrahut**
Përjashton: plagët sipërfaqësore të kyçit të dorës dhe të dorës (S60.-)

S50.0 **Kontuzion (shembje) e bërrylit**

S50.1 **Kontuzion pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të parakrahut**

S50.7 **Dëmtime sipërfaqësore të shumta të parakrahut**

S50.8 **Dëmtime sipërfaqësore të tjera të parakrahut**

S50.9 **Dëmtim sipërfaqësor i parakrahut, i paspecifikuar**

S51 **Plagë e hapur e parakrahut**
Përjashton: plagët e hapura të kyçit të dorës dhe të dorës (S61.-)
amputimin traumatik të parakrahut (S58.-)

S51.0 **Plagë e hapur e bërrylit**

S51.7 **Plagë të hapura të shumta të parakrahut**
S51.8 **Plagë e hapur e pjesëve të tjera të parakrahut**
S51.9 **Plagë e hapur e parakrahut, pjesë e paspecifikuar**

S52 Frakturë e parakrahut

Përjashton: frakturën në nivel të kyçit të dorës dhe të dorës (S62.-)
amputimin traumatik të parakrahut (S58.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 **e mbyllur**
1 **e hapur**

S52.0 **Frakturë e fundit të sipërm të ulnës**
Procesi koronoid
Bërryli NOS
Fraktura me zhvendosje e Monteggia
Procesi i olekranit
Fundi i sipërm
S52.1 **Frakturë e fundit të sipërm të radiusit**
Koka
Qafa
Fundi i sipërm
S52.2 **Frakturë e trupit të ulnës**
S52.3 **Frakturë e trupit të radiusit**
S52.4 **Frakturë e trupave të ulnës dhe radiusit**
S52.5 **Frakturë e fundit të poshtëm të radiusit**
Fraktura e Colles
Fraktura e Smith
S52.6 **Frakturë e fundit të poshtëm të ulnës dhe radiusit**
S52.7 **Fraktura të shumta të parakrahut**
Përjashton: frakturën e të dyjave: ulnës dhe radiusit:
- fundi i poshtëm (S52.6)
- boshti (S52.4)

S52.8 **Frakturë e pjesëve të tjera të parakrahut**
Fundi i poshtëm i ulnës
Koka e ulnës

S52.9 Frakturë e parakrahut, pjesë e paspecifikuar

S53 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të bërrylit

S53.0 Luksacion i kokës radiale

Artikulacioni radiohumeral

Përjashton: frakturën me zhvendosje të Monteggia (S52.0)

S53.1 Luksacion i bërrylit, i paspecifikuar

Artikulacioni ulnohumeral

Përjashton: dislokacionin vetëm të kokës radiale (S53.0)

S53.2 Rupturë traumatike e ligamentit radial kolateral

S53.3 Rupturë traumatike e ligamentit ulnar kolateral

S53.4 Përdredhje dhe tendosje e bërrylit

S54 Dëmtim i nervave në nivelin e parakrahut

Përjashton: dëmtimin e nervave në nivel të kyçit të dorës dhe të dorës (S64.-)

S54.0 Dëmtim i nervit ulnar në nivelin e parakrahut

Nervi ulnar NOS

S54.1 Dëmtim i nervit median në nivelin e parakrahut

Nervi median NOS

S54.2 Dëmtim i nervit radial në nivelin e parakrahut

Nervi radial NOS

S54.3 Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e parakrahut

S54.7 Dëmtim i shumë nervave në nivelin e parakrahut

S54.8 Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e parakrahut

S54.9 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar në nivelin e parakrahut

S55 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e parakrahut

Përjashton: dëmtimin e:

- enëve të gjakut në nivel të kyçit të dorës dhe të dorës (S65.-)
- enëve të gjakut brakiale (S45.1-S45.2)

S55.0 Dëmtim i arteries ulnare në nivelin e parakrahut

S55.1 Dëmtim i arteries radiale në nivelin e parakrahut

S55.2 Dëmtim i një vene në nivelin e parakrahut

S55.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e parakrahut

S55.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e parakrahut
S55.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e parakrahut

S56 **Dëmtim i muskulit dhe tendinit në nivelin e parakrahut**

Përjashton: dëmtimin e muskulit dhe tendinit në nivel të ose poshtë kyçit të dorës (S66.-)

S56.0 Dëmtim i tendinit dhe muskulit fleksor të gishtit të madh të dorës në nivelin e parakrahut
S56.1 Dëmtim i tendinit dhe muskulit fleksor të gjatë të gishtave të tjerë në nivelin e parakrahut
S56.2 Dëmtim i një tendini dhe muskuli tjetër fleksor në nivelin e parakrahut
S56.3 Dëmtim i muskujve ekstensor ose abduktor dhe tendineve të gishtit të madh të dorës në nivelin e parakrahut
S56.4 Dëmtim i një muskuli ekstensor dhe tendini i një ose disa gishtave të tjerë në nivelin e parakrahut
S56.5 Dëmtim i një muskuli tjetër ekstensor dhe tendini në nivelin e parakrahut
S56.7 Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e parakrahut
S56.8 Dëmtim i tendineve dhe muskujve të tjerë e të paspecifikuar në nivelin e parakrahut

S57 **Dëmtim me thyerje i parakrahut**

Përjashton: plagët shtypëse të kyçit të dorës dhe të dorës (S67.-)

S57.0 Dëmtim me thyerje i bërrylit
S57.8 Dëmtim me thyerje i pjesëve të tjera të parakrahut
S57.9 Dëmtim me thyerje i parakrahut, pjesë e paspecifikuar

S58 **Amputim traumatik i parakrahut**

Përjashton: amputimin traumatik të kyçit të dorës dhe të dorës (S68.-)

S58.0 Amputim traumatik në nivelin e bërrylit
S58.1 Amputim traumatik në nivelin midis bërrylit dhe kyçit të dorës
S58.9 Amputim traumatik i parakrahut, nivel i paspecifikuar

S59 **Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të parakrahut**

Përjashton: plagë të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit të dorës dhe të dorës (S69.-)

S59.7 **Dëmtime të shumta të parakrahut**
Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S50-S58
S59.8 **Dëmtime të tjera të paspecifikuara të parakrahut**
S59.9 **Dëmtime të paspecifikuara të parakrahut**

Dëmtime të kyçit të dorës dhe dorës (S60–S69)

Përjashton: përfshirjen bilaterale të kyçit të dorës dhe të dorës (T00-T07)
djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
ngrirjen (T33-T35)
plagët e krahut, niveli i paspecifikuar (T10-T11)
pickimin nga insektet: pickim djegës,ose helmues (T63.4)

S60 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të dorës dhe dorës

S60.0 **Kontuzion e një ose disa gishtave pa dëmtim të thoit**
Kontuzion i gishtit(ave) NOS
Përjashton: kontuzionin që përfshin thoin (matriksin) (S60.1)
S60.1 **Kontuzion e një ose disa gishtave me dëmtim të thoit**
S60.2 **Kontuzion i pjesëve të tjera të kyçit të dorës dhe dorës**
S60.7 **Dëmtime sipërfaqësore të shumta të kyçit të dorës dhe dorës**
S60.8 **Dëmtime sipërfaqësore të tjera të kyçit të dorës dhe dorës**
S60.9 **Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të dorës dhe dorës, i paspecifikuar**

S61 Plagë e hapur e kyçit të dorës dhe dorës

Përjashton: amputimin traumatik të kyçit të dorës dhe të dorës (S68.-)

S61.0 **Plagë e hapur e një ose disa gishtave pa dëmtim të thoit**
Plagë e hapur e gishtit(ave) NOS
Përjashton: plagën e hapur që përfshin thoin (matriksin) (S61.1)
S61.1 **Plagë e hapur e një ose disa gishtave me dëmtim të thoit**
S61.7 **Plagë të hapura të shumta të kyçit të dorës dhe dorës**
S61.8 **Plagë e hapur e pjesëve të tjera të kyçit të dorës dhe dorës**
S61.9 **Plagë e hapur e kyçit të dorës dhe dorës, pjesë e paspecifikuar**

S62 Frakturë në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

Përjashton: frakturën e pjesës distale të ulnës dhe radiusit (S52.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

S62.0 Frakturë e kockës navikulare [skafoide] të dorës

S62.1 Frakturë e e kockave karpale të tjera

Kapitat [os magnum]

Hamat [unciform]

Lunat [semilunar]

Pisiform

Trapezium [multangular i madh]

Trapezoid [multangular i vogël]

Trikuetrum [cuneiform i karpusit]

S62.2 Frakturë e kockës të metakarpale të parë

Fraktura e Bennett

S62.3 Frakturë e një tjetër kocke metakarpale

S62.4 Fraktura të shumta të kockave metakarpale

S62.5 Frakturë e gishtit të madh të dorës

S62.6 Frakturë e një gishti tjetër të dorës

S62.7 Fraktura të shumta të gishtave të dorës

S62.8 Frakturë e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit të dorës dhe dorës

S63 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe e ligamenteve në nivelin e kyçit të dorës dhe të dorës

S63.0 Luksacion i kyçit të dorës

Karpal (kocka)

Karpometakarpal (artikulacioni)

Metakarpal (kocka), fundi proksimal

Midkarpal (artikulacioni)

Radiokarpal (artikulacioni)

Radioulnar (artikulacioni), distal
Radiusi, fundi distal
Ulna, fundi distal

S63.1 Luksacion i gishtit të dorës
Interfalangeal (artikulacioni), dora
Metakarpal (kocka), fundi distal
Metakarpofalangeal (artikulacioni)
Falanga, dora
Gishti i madh i dorës

S63.2 Luksacione të shumta të gishtave

S63.3 Rupturë traumatike e ligamenteve të kyçit të dorës dhe kockave karpale
Kolateral, kyçi i dorës
Radiokarpal (ligamenti)
Ulnokarpal (palmare)

S63.4 Rupturë traumatike e ligamentit të gishtit në artikulacionin metakarpofalangeal dhe interfalangeal
Kolateral
Palmare
Pjatëza volare

S63.5 Përdredhje dhe tendosje e kyçit të dorës
Karpal (artikulacioni)
Radiokarpal (artikulacioni) (ligamenti)

S63.6 Përdredhje dhe tendosje e një ose disa gishtave
Interfalangeal (artikulacioni), dora
Metakarpofalangeal (artikulacioni)
Falanga, dora
Gishti i madh i dorës

S63.7 Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuar të dorës

S64 Dëmtim i nervave në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

S64.0 Dëmtim i nervit ulnar në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S64.1 Dëmtim i median ulnar në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S64.2 Dëmtim i nervit radial në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S64.3 Dëmtim i nervit digital të gishtit të madh të dorës
S64.4 Dëmtim i nervit digital të një gishti tjetër
S64.7 Dëmtim i shumë nervave në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

S64.8	Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S64.9	Dëmtim i një nervi të paspecifikuar, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

S65 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

S65.0	Dëmtim i arteries ulnare në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S65.1	Dëmtim i arteries radiale në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S65.2	Dëmtim i harkut palmar sipërfaqësor
S65.3	Dëmtim i harkut palmar të thellë
S65.4	Dëmtim i një ose disa enëve të gjakut të gishtit të madh të dorës
S65.5	Dëmtim i një ose disa enëve të gjakut të një gishti tjetër
S65.7	Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S65.8	Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S65.9	Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

S66 Dëmtim i një muskuli dhe tendini ne nivelin e kyçit të dorë dhe dorës

S66.0	Dëmtim i muskulit fleksor të gjatë dhe tendinit të gishtit të madh të dorës, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66.1	Dëmtim i muskulit fleksor dhe tendinit të një gishti tjetët, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66.2	Dëmtim i muskulit ektensor dhe tendinit të gishtit të madh të dorës, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66.3	Dëmtim i muskulit ekstensor dhe tendinit të gishtit tjetër, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66.4	Dëmtim i muskulit intrinsek dhe tendinit të gishtit të madh, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66.5	Dëmtim i muskulit fleksor të brendshëm dhe tendinit të një gishti tjetër, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66.6	Dëmtim i shumë muskujve fleksorë dhe tendineve, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66.7	Dëmtim i shumë muskujve ekstensorë dhe tendineve, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66.8	Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S66.9	Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

S67 **Dërrmim i kyçit të dorës dhe dorës**

S67.0 Dërrmim i gishtit të madh të dorës dhe një/disa gisht/ave të tjerë
S67.8 Dërrmim i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit dhe të dorës

S68 **Amputim traumatik i kyçit të dorës dhe dorës**

S68.0 Amputim traumatik i gishtit të madh të dorës
S68.1 Amputim traumatik i një gishti tjetër të veçantë
S68.2 Amputim traumatik i dy ose më shumë gishtave (i plotë)(i pjesshëm)
S68.3 Amputim traumatik i kombinuar i një ose disa gishtave me pjesë të tjera të kyçit të dorës dhe dorës
S68.4 Amputim traumatik i dorës në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S68.8 Amputim traumatik i pjesëve të tjera të kyçit të dorës dhe dorës
S68.9 Amputim traumatik i kyçit të dorës dhe dorës, nivel i paspecifikuar

S69 **Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit të dorës dhe dorës**

S69.7 Dëmtime të shumta të kyçit dhe dorës
Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S60-S68
S69.8 Dëmtime të tjera të specifikuara të kyçit të dorë dhe dorës
S69.9 Dëmtim i paspecifikuar i kyçit të dorës dhe dorës

Dëmtime në ije dhe kofshë (S70–S79)

Përjashton: përfshirjen bilaterale të këllkut dhe kofshës (T00-T07)
djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
ngrirjen (T33-T35)
plagët e këmbës, niveli i paspecifikuar (T12-T13)
pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S70 **Dëmtim sipërfaqësor në ije dhe kofshë**

S70.0	Kontuzion i ijeve
S70.1	Kontuzion i kofshës
S70.7	Dëmtime sipërfaqësore të shumta në ije dhe kofshë
S70.8	Dëmtime të tjera sipërfaqësore në ije dhe kofshë
S70.9	Dëmtim sipërfaqësor në ije dhe kofshë, i paspecifikuar

S71 Plagë e hapur në ije dhe kofshë

Përjashton: amputimin traumatik të këllkut dhe kofshës (S78.-)

S71.0	Plagë e hapur në ije
S71.1	Plagë e hapur në kofshë
S71.7	Plagë të hapura të shumta në ije dhe kofshë
S71.8	Plagë e hapur e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të rrethit pelvik

S72 Frakturë e femurit

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

S72.0	Frakturë e qafës së femurit Fraktura e këllkut NOS
S72.1	Frakturë pertrokanterike Fraktura intertrokanterike Fraktura trokanterike
S72.2	Frakturë subtrokanterike
S72.3	Frakturë e trupit të femurit
S72.4	Frakturë e fundit të poshtëm të femurit
S72.7	Fraktura të shumta të femurit
S72.8	Frakturë e pjesëve të tjera të femurit
S72.9	Frakturë e femurit, pjesë e paspecifikuar

S73 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacionit dhe ligamenteve të ijes

S73.0	Luksacion i ijes

S73.1 Përdredhje dhe tendosje e ijes

S74 **Dëmtim i nervave në nivelin e ijes dhe kofshës**

S74.0 Dëmtim i nervit shiatik në nivelin e ijes dhe kofshës
S74.1 Dëmtim i nervit femoral në nivelin e ijes dhe kofshës
S74.2 Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e ijes dhe kofshës
S74.7 Dëmtim i shumë nervave në nivelin e ijes dhe kofshës
S74.8 Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e ijes dhe kofshës
S74.9 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar në nivelin e ijes dhe kofshës

S75 **Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e ijes dhe kofshës**

Përjashton: arterien popliteale (S85.0)

S75.0 Dëmtim i arteries femorale
S75.1 Dëmtim i venës femorale në nivelin e ijes dhe kofshës
S75.2 Dëmtim i venës safena magna në nivelin e ijes dhe kofshës

Përjashton: venën safena magna NOS (S85.3)

S75.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e ijes dhe kofshës
S75.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e ijes dhe kofshës
S75.9 Dëmtim i një ene të paspecifikuar në nivelin e ijes dhe kofshës

S76 **Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e ijes dhe të kofshës**

S76.0 Dëmtim i një muskuli dhe tendini të ijes
S76.1 Dëmtim i muskulit kuadriceps dhe tendinit

Ligamenti patelar (tendini)

S76.2 Dëmtim i muskulit adduktor dhe tendinit të kofshës
S76.3 Dëmtim i një muskuli dhe tendini të grupmuskujve të pasëm të kofshës
S76.4 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë e të paspecifikuar në nivelin e kofshëve
S76.7 Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e ijes dhe kofshës

S77 **Dëmtim me dërrmim i ijes dhe kofshës**

S77.0 Dëmtim me dërrmim i ijes
S77.1 Dëmtim me dërrmim i kofshës

S77.2 **Dëmtim me dërrmim i ijes me kofshën**

S78 **Amputim traumatik i ijes dhe kofshës**

Përjashton: amputimin traumatik të gjymtyrës së poshtëme, niveli i paspecifikuar (T13.6)

S78.0 **Amputim traumatik i artikulacionit të ijes**
S78.1 **Amputim traumatik në nivelin ndërmjet ijes dhe gjurit**
S78.9 **Amputim traumatik i ijes dhe kofshës, nivel i paspecifikuar**

S79 **Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të ijes dhe kofshës**

S79.7 **Dëmtime të shumta të ijes dhe kofshës**

Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S70-S78

S79.8 **Dëmtime të tjera të paspecifikuara të ijes dhe kofshës**
S79.9 **Dëmtim i paspecifikuar i ijes dhe kofshës**

Dëmtime të gjurit dhe kërcirit (S80–S89)

Përfshin: frakturën e kaviljes dhe të maleolës

Përjashton: përfshirjen bilaterale të gjurit dhe pjesës së poshtëme të këmbës (T00-T07)
djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
ngrirjen (T33-T35)
plagët e:
- kaviljes dhe këmbës, përveç frakturës së kaviljes dhe të maleolës (S90-S99)
- këmbës, nivel i paspecifikuar (T12-T13)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S80 **Dëmtim sipërfaqësor i kërcirit**

Përjashton: plagët sipërfaqësore të kaviljes dhe këmbës (S90.-)

S80.0 **Kontuzion i gjurit**
S80.1 **Kontuzion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të kërcirit**
S80.7 **Dëmtime sipërfaqësore të shumta në kërci**
S80.8 **Dëmtime sipërfaqësore të tjera në kërci**

S80.9 **Dëmtim sipërfaqësor në kërci, i paspecifikuar**

S81 Plagë e hapur e kërcirit

Përjashton: plagët e hapura të kaviljes dhe këmbës (S91.-)
amputimin traumatik të pjesës së poshtëme të këmbës (S88.-)

S81.0 **Plagë e hapur në gju**
S81.7 **Plagë të hapura të shumta të kërcirit**
S81.8 **Plagë e hapur e pjesëve të tjera të kërcirit**
S81.9 **Plagë e hapur e kërcirit, pjesë e paspecifikuar**

S82 Frakturë e kërcirit përfshirë kyçin e këmbës

Përfshin: maleolën
Përjashton: frakturën e këmbës, përveç kaviljes (S92.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 **e mbyllur**
1 **e hapur**

S82.0 **Frakturë e patelës**

Kupa e gjurit

S82.1 **Frakturë e ekstremitetit të sipërm të tibias**

Tibial/e:

- kondilet
- koka
- plato
- fundi proksimal
- tuberoziteti

me ose pa përmendje të frakturës së fibulës

S82.2 **Frakturë e trupit të tibias**

Me ose pa përmendje të frakturës së fibulës

S82.3 **Frakturë e ekstremitetit të poshtëme të tibias**

Me ose pa përmendje të frakturës së fibulës

Përjashton: maleolin medial (S82.5)

S82.4 **Frakturë vetëm e fibulës**

Përjashton: maleolin lateral (S82.6)

S82.5 **Frakturë e maleolës mediale**

Tibia përfshin:

- kaviljen
- maleolën

S82.6 Frakturë e maleolës laterale

Fibula përfshin:

- kaviljen
- maleolën

S82.7 Fraktura të shumta të këmbës

Përjashton: frakturën e të dyjave, tibias dhe fibulas:

- ekstremitetin e poshtëm (S82.3)
- boshtet (S82.2)
- ekstremitetin e sipërm(S82.1)

S82.8 Fraktura të pjesëve të tjera të këmbës

Frakturë (e):

- kaviljes NOS
- bimaleolare
- trimaleolare

S82.9 Fraktura të këmbës, pjesë e paspecifikuar

S83 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të gjurit

Përjashton: çrregullimin e ekuilibrit të:

- gjurit, nga brenda (M23.-)
- patelës (M22.0-M22.3)

zhvendosje të gjurit:

- të vjetër (M24.3)
- patologjike (M24.3)
- rekurrente (M24.4)

S83.0 Luksacion i patelës

S83.1 Luksacion i gjurit

Tibiofibular (artikulacioni)

S83.2 Shkolitje e meniskut, e pranishme

Dorezë e kovës [*bucket-handle tear*] (e):

- NOS
- meniskut lateral
- meniskut medial

Përjashton: dorezën e kovës [*bucket-handle tear*] të vjetër (M23.2)

S83.3 **Shkolitje e kartilagos së kyçit të gjurit, e pranishme**

S83.4 **Përdredhje dhe tendosje që përfshin ligamentet kolaterele (fibular)(tibial) të gjurit**

S83.5 **Përdredhje dhe tendosje që përfshin ligamentet (anterior)(posterior) kruciate të gjurit**

S83.6 **Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gjurit**

Artikulacioni dhe ligament tibiofibular, superior

Përjashton: përdredhjen e ligamentit patelar (S76.1)

S83.7 **Dëmtim i shumë strukturave të gjurit**

Plagë e meniskut (lateral)(medial) kombinuar me ligamentet (kolaterale)(kruciale)

S84 Dëmtim i nervave në nivelin e kërcirit

Përjashton: dëmtimin e nervave në nivel të kaviljes dhe këmbës (S94.-)

S84.0 **Dëmtim i nervit tibial në nivelin kërcirit**

S84.1 **Dëmtim i nervit peroneal në nivelin e kërcirit**

S84.2 **Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e kërcirit**

S84.7 **Dëmtim i shumë nervave në nivelin e kërcirit**

S84.8 **Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e kërcirit**

S84.9 **Dëmtim i një nervi të paspecifikuar, në nivelin e kërcirit**

S85 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kërcirit

Përjashton: dëmtimin e enëve të gjakut në nivel të kaviljes dhe këmbës (S95.-)

S85.0 **Dëmtim i arteries poplitea**

S85.1 **Dëmtim i arteries tibiale (anteriore)(posteriore)**

S85.2 **Dëmtim i arteries peroneale**

S85.3 **Dëmtim i venave safena magna në nivelin e kërcirit**

S85.4 **Dëmtim i venave safena minima në nivelin e kërcirit**

S85.5 **Dëmtim i venës poplitea**

S85.7 **Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e kërcirit**

S85.8 **Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e kërcirit**

S85.9 **Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e kërcirit**

S86 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e kërcirit

Përjashton: dëmtimin e:

- muskulit dhe tendinit në ose poshtë nivelit të kaviljes (S96.-)

- ligamentit patelar (S76.1)

S86.0 Dëmtim i tendinit të Akilit
S86.1 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të grup-muskujve të pasëm në nivelin e kërcirit
S86.2 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë të grup-muskujve të përparshëm në nivelin e kërcirit
S86.3 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të grup-muskujve peronealë në nivelin e kërcirit
S86.7 Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e kërcirit
S86.8 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë në nivelin e kërcirit
S86.9 Dëmtim i një muskujli dhe tendini të paspecifikuar në nivelin e kërcirit

S87 Dëmtim me dërrmim i kërcirit

Përjashton: plagët shtypëse të kaviljes dhe këmbës (S97.-)

S87.0 Dëmtim me dërrmim i gjurit
S87.8 Dëmtim me dërrmim i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të kërcirit

S88 Amputim traumatik i kërcirit

Përjashton: amputimin traumatik të:
- kaviljes dhe këmbës (S98.-)
- këmbës, nivel i paspecifikuar (T13.6)

S88.0 Amputim traumatik në nivelin e gjurit
S88.1 Amputim traumatik në nivelin ndërmjet gjurit dhe kyçit të qafës së këmbës
S88.9 Amputim traumatik i këmbës poshtë gjurit (kërcirit), nivel i paspecifikuar

S89 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të kërcirit

Përjashton: plagë të tjera dhe të paspecifikuara të kaviljes dhe këmbës (S99.-)

S89.7 Dëmtime të shumta të kërcirit

Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S80-S88

S89.8 Dëmtime të tjera të paspecifikuara të kërcirit
S89.9 Dëmtim i paspecifikuar i kërcirit

Dëmtime të kyçit të këmbës dhe këmbës (S90–S99)

Përjashton: përfshirjen bilaterale të kaviljes dhe këmbës (T00-T07)
djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
frakturën e kaviljes dhe këmbës (S82.-)
ngrirjen (T33-T35)
plagët e këmbës, nivel i paspecifikuar(T12-T13)
pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S90 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të këmbës dhe këmbës

S90.0 Kontuzion i (shembje e) kyçit të këmbës
S90.1 Kontuzion i një ose disa gishtave të këmbës pa dëmtim të thoit
Kontuzion i thoit (thonjve) NOS
S90.2 Kontuzion i një ose disa gishtave të këmbës me dëmtim të thoit
S90.3 Kontuzion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të këmbës
S90.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta të kyçit të këmbës dhe të këmbës
S90.8 Dëmtime sipërfaqësore të tjera të kyçit të këmbës dhe të këmbës
S90.9 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të këmbës dhe të këmbës, i paspecifikuar

S91 Plagë e hapur e kyçit të këmbës dhe këmbës

Përjashton: amputimin traumatik të kaviljes dhe këmbës (S98.-)

S91.0 Plagë e hapur e kyçit të këmbës
S91.1 Plagë e hapur e një ose disa gishtave të këmbës pa dëmtim të thoit
Plagë e hapur e thoit (thonjve) NOS
S91.2 Plagë e hapur e një ose disa gishtave të këmbës me dëmtim të thoit
S91.3 Plagë e hapur e pjesëve të tjera të këmbës
Plagë e hapur e këmbës NOS
S91.7 Plagë të hapura të shumta në kyçin e këmbës dhe në këmbë

S92 Frakturë e këmbës me përjashtim të kyçit të këmbës

Përjashton: kaviljen (S82.-)
maleolën (S82.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

S92.0 Frakturë e kalkaneus-it

Kocka e thembrës

Os calcis

S92.1 Frakturë e talus-it

Astragalus

S92.2 Frakturë e kockave tarsale të tjera

Kuboid

Kuneiform, këmba (e ndërmjetme)(laterale)(mediale)

Navikular, këmba

S92.3 Frakturë e kockave metatarsale

S92.4 Frakturë e gishtit të madh të këmbës

S92.5 Frakturë e një gishti tjetër të këmbës

S92.7 Fraktura të shumta të këmbës

S92.9 Frakturë e këmbës, e paspecifikuar

S93 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

S93.0 Luksacion i artikulacionit të kyçit të këmbës

Astragalus

Fibula, ekstremi i poshtëm

Talusi

Tibia, ekstremi i poshtëm

S93.1 Luksacion i një ose disa gishtave të këmbës

Interfalangeal (artikulacioni/et)

Metatarsofalangeal (artikulacioni/et)

S93.2 Rupturë e ligamenteve në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

S93.3 Luksacion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të këmbës

Navikular, këmbë

Tarsal (artikulacioni/et)

Tarsometatarsal (artikulacioni/et)

S93.4 Përdredhje dhe tendosje e kyçit të këmbës

Kalkaneofibular (ligamenti)

Deltoid (ligamenti)

Kolateral i brendshëm (ligamenti)

Talofibular (ligamenti)

Tibiofibular (ligamenti), distal

Përjashton: dëmtimin e tendinit të Akilit (S86.0)

S93.5 Përdredhje dhe tendosje e një ose disa gishtave të këmbës

Interfalangeal (artikulacioni/et)

Metatarsofalangeal (artikulacioni/et)

S93.6 Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të këmbës

Tarsal (ligamenti)

Tarsometatarsal (ligamenti)

S94 Dëmtim i nervave në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

S94.0 Dëmtim i nervit plantar lateral

S94.1 Dëmtim i nervit plantar medial

S94.2 Dëmtim i nervit peroneal të thellë në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

Dega laterale, terminale e thellë e nervit peroneal

S94.3 Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës

S94.7 Dëmtim i shumë nervave në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës

S94.8 Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës

S94.9 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës

S95 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës

Përjashton: dëmtimin e venës dhe arteries posteriore tibiale (S85.-)

S95.0 Dëmtim i arteries dorsale të këmbës

S95.1 Dëmtim i arteries plantare të këmbës
S95.2 Dëmtim i venës dorsale të këmbës
S95.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës
S95.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës
S95.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës

S96 Dëmtim i muskulit dhe të tendinit në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

Përjashton: dëmtimin e tendinit të Akilit (S86.0)

S96.0 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të muskulit fleksor të gjatë të gishtit të këmbës në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
S96.1 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të muskulit ekstensor të gjatë të gishtit të këmbës në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
S96.2 Dëmtim i muskulit të brendshëm (intrinsek) dhe tendinit në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
S96.7 Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
S96.8 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
S96.9 Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

S97 Dëmtim me dërrmim i kyçit të këmbës dhe këmbës

S97.0 Dëmtim me dërrmim i kyçit të këmbës
S97.1 Dëmtim me dërrmim i gishtave të këmbës
S97.8 Dëmtim me dërrmim i pjesëve të tjera të kyçit të këmbës dhe këmbës

Plagë shtypëse e këmbës NOS

S98 Amputim traumatik i kyçit të këmbës dhe këmbës

S98.0 Amputim traumatik i këmbës në nivelin e kyçit të këmbës
S98.1 Amputim traumatik i një gishti të këmbës
S98.2 Amputim traumatik i dy ose më shumë gishtave

S98.3 **Amputim traumatik i pjesëve të tjera të këmbës**

Amputimi traumatik i kombinuar i thoit dhe pjesëve të tjera të këmbës

S98.4 **Amputim traumatik i këmbës, nivel i paspecifikuar**

S99 **Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të kyçit të këmbës dhe këmbës**

S99.7 **Dëmtime të shumta të kyçit të këmbës dhe këmbës**

Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S90-S98

S99.8 **Dëmtime të tjera të paspecifikuara të kyçit të këmbës dhe të këmbës**

S99.9 **Dëmtim i paspecifikuar i kyçit të këmbës dhe këmbës**

Dëmtime që përfshijnë shumë zona të trupit (T00–T07)

Përfshin: përfshirjen bilaterale të gjymtyrëve të të njëjtës zonë të trupit

plagët sipas llojit ku përfshihen dy ose më shumë zona të trupit të klasifikueshme brenda S00-S99

Përjashton: djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)

ngrirjen (T33-T35)

pickimin nga insektet: pickim djegës ose helmues (T63.4)

plagët e shumëfishta që përfshijnë vetëm një rajon të trupit - shih seksionin S - djegien nga dielli (L55.-)

T00 **Dëmtime sipërfaqësore që përfshijnë shumë zona të trupit**

T00.0 **Dëmtime sipërfaqësore që përfshijnë kokën dhe qafën**

Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në S00.- dhe S10.-

Përjashton: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T00.8)

T00.1 **Dëmtime sipërfaqësore që përfshijnë krahërorin dhe barkun, pjesën e poshtëme të kurrizit dhe legenit (pelvisit)**

Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në S20.-, S30.- dhe T09.0

Përjashton: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T00.8)

T00.2 **Dëmtime sipërfaqësore në shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme**

Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në S40.-, S50.-, S60.-, T11.0

Përjashton: me përfshirjen e:

- gjymtyrës/ve të poshtëme (T00.6)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T00.8)

T00.3 Dëmtime sipërfaqësore në shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të poshtëme

Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në S70.-, S80.-, S90.- e T13.0

Përjashton: me përfshirjen e:

- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T00.8)
- gjymtyrës/ve të sipërme (T00.6)

T00.6 Dëmtime sipërfaqësore në shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme dhe të poshtëme

Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në T00.2 dhe T00.3

Përjashton: me përfshirjen e toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T00.8)

T00.8 Dëmtime sipërfaqësore me kombinime të ndryshme të zonave të trupit

T00.9 Dëmtime sipërfaqësore të shumta, të paspecifikuara

Të shumëfishta:

- abrazione
- flluska (jotermale)
- shtypje
- kontuzione
- hematoma
- pickime nga insektet (johelmuese)

NOS

T01 Plagë të hapura në shumë zona të trupit

Përjashton: amputacionet traumatike që përfshijnë shumë zona të trupit (T05.-)

T01.0 Plagë të hapura përfshirë kokën dhe qafën

Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në S01.- dhe S11.-

Përjashton: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T01.8)

T01.1 Plagë të hapura përfshirë krahërorin dhe barkun, në pjesën e poshtëme të kurrizit dhe legenit (pelvisit)

Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në S21.-, S31.- dhe T09.1

Përjashton: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T01.8)

T01.2 Plagë të hapura në shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme

Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në S41.-, S51.-, S61.- dhe T11.1

Përjashton: me përfshirjen e:

- gjymtyrës/ve të poshtëme (T01.6)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T01.8)

T01.3 Plagë të hapura në shumë zona të një/dy gjymtyrëve të poshtëme

Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në S71.-, S81.-, S91.- dhe T13.1

Përjashton: me përfshirjen e:

- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T01.8)
- gjymtyrës/ve të sipërme (T01.6)

T01.6 Plagë të hapura në shumë zona të gjymtyrëve të sipërme dhe të poshtëme

Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në T01.2 dhe T01.3

Përjashton: me përfshirjen e toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T01.8)

T01.8 Plagë të hapura në kombinime të tjera të trupit

T01.9 Plagë të hapura të shumta, të paspecifikuara

Të shumëfishta:

- kafshim nga kafshët
- prerje
- laceracione
- plagë nga pickimet

NOS

T02 Frakturë në më shumë zona të trupit

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

T02.0 Frakturë që përfshin kokën dhe qafën

Fraktura të zonave të klasifikueshme në S02.- dhe S12.-

Përjashton: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T02.8)

T02.1 **Frakturë që përfshin krahërorin, pjesën e poshtëme të kurrizit dhe legenin (pelvisin)**

Fraktura të zonave të klasifikueshme në S22.-, S32.- dhe T08

Përjashton: kur kombinohen me fraktura të:

- gjymtyrës/ve të (T02.7)
- zonës/ave të tjera të trupit (T02.8)

T02.2 **Frakturë që përfshin zona të shumta të një gjymtyre të sipërme**

Fraktura të zonave të klasifikueshme në S42.-, S52.-, S62.- dhe T10 të një gjymtyre të sipërme

Përjashton: kur kombinohen me fraktura të:

- gjymtyrës/ve të poshtme (T02.6)
- tjetër, gjymtyrë e sipërme (T02.4)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)

T02.3 **Frakturë që përfshin zona të shumta të një gjymtyre të poshtëme**

Fraktura të zonave të klasifikueshme në S72.-, S82.-, S92.- dhe T12 të një gjymtyre të poshtëme

Përjashton: kur kombinohen me fraktura të:

- gjymtyrës tjetër të poshtëme (T02.5)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)
- gjymtyrës/ve të sipërme (T02.6)

T02.4 **Frakturë që përfshin zona të shumta të dy gjymtyrëve të sipërme**

Fraktura të zonave të klasifikueshme në S42.-, S52.-, S62.- dhe T10 specifikuar si bilateral

Përjashton: kur kombinohen me fraktura të:

- gjymtyrës/ve të poshtëme (T02.6)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)

T02.5 **Frakturë që përfshin zona të shumta të dy gjymtyrëve të poshtëme**

Fraktura të zonave të klasifikueshme nëS72.-, S82.-, S92.- dhe T12 specifikuar si bilaterale

Përjashton: kur kombinohen me fraktura të:

- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)
- gjymtyrës/ve të sipërme (T02.6)

T02.6 **Frakturë (thyerje) që përfshin zona në një ose të dy gjymtyrët e sipërme dhe në një ose të dy gjymtyrët e poshtëme**

Përjashton: kur kombinohen me fraktura toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)

T02.7 **Frakturë që përfshin krahërorin, pjesën e poshtëme të kurrizit dhe legenin me gjymtyrët**

T02.8 **Frakturë që përfshin kombinime të tjera të zonave të trupit**

T02.9 **Fraktura të shumta, të paspecifikuara**

T03 Luksacione, përdredhje dhe tendosje në shumë zona të trupit

T03.0 **Luksacion, përdredhje dhe tendosje përfshirë kokën dhe qafën**

Luksacion, përdredhje dhe tërheqje të zonave të klasifikueshme në S03.- dhe S13.-

Përjashton: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të zonës/ave të tjera të trupit (T03.8)

T03.1 **Luksacion, përdredhje dhe tendosje përfshirë toraksin me pjesën e poshtëme të kurrizit dhe legenin (pelvisin)**

Luksacion, përdredhje dhe tërheqje të zonave të klasifikueshme në S23.-, S33.- dhe T09.2

Përjashton: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të zonës/ave të tjera të trupit (T03.8)

T03.2 **Luksacion, përdredhje dhe tendosje, përfshirë shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme**

Luksacion, përdredhje dhe tërheqje të zonave të klasifikueshme në S43.-, S53.-, S63.- dhe T11.2

Përjashton: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të:

- gjymtyrës/ve të poshtme(T03.4)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T03.8)

T03.3 **Luksacion, përdredhje dhe tendosje, përfshirë shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të poshtëme**

Luksacion, përdredhje dhe tërheqje të zonave të klasifikueshme në S73.-, S83.-, S93.- dhe T13.2

Përjashton: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të:

- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisi (T03.8)
- gjymtyrës/ve të sipërme (T03.4)

T03.4 **Luksacion, përdredhje dhe tendosje përfshirë shumë zona të gjymtyrëve të sipërme dhe atyre të poshtëme**

Përjashton: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T03.8)

T03.8 **Luksacione, përdredhje dhe tendosje në kombinime të tjera të zonave të trupit**

T03.9 **Luksacione, përdredhje dhe tendosje të shumta, të paspecifikuara**

T04 Dëmtime me dërrmime përfshirë shumë zona të trupit

T04.0 **Dëmtime me dërrmime përfshirë kokën dhe qafën**

Plagë shtypëse të zonave të klasifikueshme në S07.- dhe S17.-

Përjashton: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T04.8)

T04.1 **Dëmtime me dërrmime përfshirë krahërorin dhe barkun, pjesën e poshtëme të kurrizit dhe legenin (pelvisin)**

Plagë shtypëse e:

- zonave të klasifikueshme në S28.- dhe S38.-
- trungut NOS

Përjashton: me përfshirjen e:

- gjymtyrëve (T04.7)
- zona të tjera të trupit (T04.8)

T04.2 **Dëmtime me dërrmime përfshirë shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme**

Plagë shtypëse e:

- zonave të klasifikueshme në S47.-, S57.- dhe S67.-
- gjymtyrës së sipërme NOS

Përjashton: me përfshirjen e:

- gjymtyrës/ve të poshtëme (T04.4)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T04.7)

T04.3 **Dëmtime me dërrmime përfshirë shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të poshtëme**

Plagë shtypëse e:

- gjymtyrës së poshtëme NOS
- zonave të klasifikueshme në S77.-, S87.- dhe S97.-

Përjashton: me përfshirjen e:

- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T04.7)
- gjymtyrës/ve të sipërme (T04.4)

T04.4 **Dëmtime me dërrmime përfshirë shumë zona të gjymtyrëve të sipërme dhe gjymtyrëve të poshtëme**

Përjashton: me përfshirjen e toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T04.7)

T04.7 **Dëmtime me dërrmime në zonën e toraksit dhe barkut, pjesën e poshtëme të kurrizit dhe legenit (pelvisit) me gjymtyrët**

T04.8 **Dëmtime me dërrmime përfshirë kombinime të tjera të zonave të trupit**

T04.9 **Dëmtime me dërrmime të shumta, të paspecifikuara**

T05 Amputim traumatik, përfshirë zona të shumta të trupit

Përfshin: avulsionin (shkuljes, heqjen) që përfshin shumë zona të trupit

Përjashton: dekapitimin (S18)

plagë të hapura që përfshijnë shumë zona të trupit (T01.-)

amputimin traumatik të:

- krahut NOS (T11.6)
- këmbës NOS (T13.6)
- trungut NOS (T09.6)

T05.0 **Amputim traumatik i të dy duarve**

T05.1 **Amputim traumatik i një dore dhe i krahut tjetër [çdo lloj niveli, përjashtuar pëllëmbën e dorës]**

T05.2 **Amputim traumatik i të dy krahëve [në çdo lloj niveli]**

T05.3 **Amputim traumatik i të dy këmbëve**

T05.4 **Amputim traumatik i një këmbe dhe i këmbës tjetër [në çdo lloj niveli, përjashtuar shputën e këmbës]**

T05.5 **Amputim traumatik i të dy këmëve [në çdo lloj niveli]**

T05.6 **Amputim traumatik i gjymtyrëve të sipërme e të poshtëme, [çfarëdo niveli]**

T05.8 **Amputim traumatik, përfshirë me kombinime të tjera të zonave të trupit**

Transeksion i:

- abdomenit
- toraksit

T05.9 **Amputime traumatike të shumta, të paspecifikuara**

T06 Dëmtime të tjera në shumë zona të trupit, të klasifikuara tjetërkund

T06.0 **Dëmtime të trurit dhe nervave kranialë me dëmtime të nervave dhe palcës kurrizore, në nivelin e qafës**

Plagë të klasifikueshme në S04.- dhe S06.- me plagë të klasifikueshme në S14.-

T06.1 **Dëmtime të nervave dhe palcës kurrizore duke përfshirë shumë zona të tjera të trupit**

T06.2 **Dëmtime të nervave duke përfshirë shumë zona të tjera të trupit**

Dëmtimet e shumëfishta të nervave NOS

Përjashton: me përfshirjen e palcës së kurrizit (T06.0-T06.1)

T06.3 **Dëmtime të enëve të gjakut në zona të shumta të trupit**

T06.4 **Dëmtime të muskujve dhe tendineve në shumë zona të trupit**

T06.5 **Dëmtime të organeve intratorakale, intra-abdominale dhe pelvike**

T06.8 **Dëmtime të tjera të specifikuara në shumë zona të trupit**

T07 **Dëmtime të shumta të paspecifikuara**

Përjashton: plagët NOS (T14.9)

Dëmtime në një pjesë të paspecifikuar të trungut, gjymtyrës ose një zone të trupit (T08–T14)

Përjashton: djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
ngrirjen (T33-T35)
plagët që përfshijnë shumë zona të trupit (T00-T07)
pickimin nga insektet ose djegiet, helmuese(T63.4)

T08 **Frakturë e shtyllës kurrizore, nivel i paspecifikuar**

Përjashton: frakturat e shumëfishta të shtyllës kurrizore, nivel i paspecifikuar (T02.1)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur.

0 **e mbyllur**

1 **e hapur**

T09 **Dëmtime të tjera të shtyllës kurrizore dhe trungut, nivel i paspecifikuar**

Përjashton: plagët shtypëse të trungut NOS (T04.1)
dëmtimet e shumëfishta të trungut (T00-T06)
transeksionin e trungut (T05.8)

T09.0 **Dëmtim sipërfaqësor i trupit (trungut), nivel i paspecifikuar**

T09.1 **Plagë e hapur e trungut, nivel i paspecifikuar**

T09.2 **Luksacion, përdredhje dhe tendosje e një artikulacioni dhe ligamenti të paspecifikuar të trungut**

T09.3 **Dëmtim i palcës së kurrizit, nivel i paspecifikuar**

T09.4 **Dëmtim i një nervi të paspecifikuar, rrënjës së një nervi spinal dhe pleksusi të trungut**

T09.5 **Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar të trungut**

T09.6 **Amputim traumatik i trungut, nivel i paspecifikuar**

T09.8 **Dëmtime të tjera të specifikuara të trungut, nivel i paspecifikuar**

T09.9 **Dëmtim i paspecifikuar i trungut, nivel i paspecifikuar**

T10 **Frakturë e gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

Përfshin: krahun e thyer NOS
frakturën e krahut NOS

Përjashton: frakturat e shumëfishta të krahut, niveli i paspecifikuar (T02.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 **e mbyllur**

1 **e hapur**

T11 **Dëmtime të tjera të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

Përjashton: plagët shtypëse të gjymtyrës së sipërme NOS (T04.2)
frakturën e gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar(T10)
plagët që përfshijnë shumë zona të trupit (T00-T06)

T11.0 **Dëmtim sipërfaqësor i gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

T11.1 **Plagë e hapur e gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

T11.2 **Luksacion, përdredhje dhe tendosje e një artikulacioni dhe ligamenti të paspecifikuar të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

T11.3 **Dëmtim i një nervi të paspecifikuar të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

T11.4 **Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

T11.5 **Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

T11.6 **Amputim traumatik i gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

Amputimi traumatik i krahut NOS

T11.8 **Dëmtime të tjera të paspecifikuara të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

T11.9 **Dëmtim i paspecifikuar i gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

Dëmtim i gjymtyrës së sipërme NOS

T12 Frakurë e gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar

Përfshin: këmbën e thyer NOS
frakturën e këmbës NOS

Përjashton: frakturat e shumëfishta të këmbës, nivel i paspecifikuar(T02.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 **e mbyllur**

1 **e hapur**

T13 Dëmtime të tjera të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar

Përjashton: plagët shtypëse të gjymtyrës së poshtëme NOS (T04.3)
frakturën e gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar (T12)
plagët që përfshijnë shumë zona të trupit (T00-T06)

T13.0 **Dëmtim sipërfaqësor i gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar**

T13.1 **Plagë e hapur e gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar**

T13.2 **Luksacion, përdredhje dhe tendosje e një artikulacioni dhe ligamenti të paspecifikuar të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar**

T13.3 **Dëmtim i një nervi të paspecifikuar të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar**

T13.4 **Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar**

T13.5 **Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar**

T13.6 **Amputim traumatik i gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar**

Amputimi traumatik i këmbës NOS

T13.8 **Dëmtime të tjera të paspecifikuara të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar**

T13.9 **Dëmtim i paspecifikuar i gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar**

Amputimi traumatik i këmbës NOS

T14 Dëmtim i një zone të paspecifikuar të trupit

Përjashton: plagët që përfshijnë shumë zona të trupit (T00-T07)

T14.0 **Dëmtim sipërfaqësor i një zone të paspecifikuar të trupit**

Abrazion
Flluska (jotermale)
Nxirje
Kontuzion
Hematomë — NOS
Plagë nga trup i huaj sipërfaqësor
(nga ciflat) pa plagë të madhe të hapur
Pickim nga insektet (jo helmuese)
Plagë sipërfaqësore

Përjashton: plagët sipërfaqësore të shumëfishta NOS (T00.9)

T14.1 **Plagë e hapur e një zone të paspecifikuar të trupit**

Kafshim nga kafshët
Prerje
Lacerim — NOS
Plagë e hapur
Plagë shpuese me trup të huaj (penetrues)

Përjashton: të shumëfishta:

- plagët e hapura NOS (T01.9)
- amputimet traumatike NOS (T05.9)

amputimin traumatik NOS (T14.7)

T14.2 Frakturë e një zone të paspecifikuar të trupit

Frakturë:

- NOS
- e mbyllur NOS
- e përdredhur NOS
- e zhvendosur NOS
- e hapur NOS

Përjashton: frakturat e shumëfishta NOS (T02.9)

Nënndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

T14.3 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e një zone të paspecifikuar të trupit

Avulsion Laceracion Ndrydhje Tërheqje Traumatik/e: • hematoartrozë • rupturë • subluksacion • grisje	të	artikulacionit (kapsulës) ligamentit	NOS

Përjashton: zhvendosje, përdredhje dhe tërheqje të shumëfishta NOS (T03.9)

T14.4 Dëmtim i një ose disa nervave të një zone të paspecifikuar të trupit

Dëmtim i nervit Traumatik: • çarje e nervit • haematomieli • paralizë (tranzitore)	NOS

Përjashton: dëmtimet e shumëfishta të nervave NOS (T06.2)

T14.5 **Dëmtim i një ose disa enëve të gjakut të një zone të paspecifikuar të trupit**

Avulsion
Prerje
Plagë
Laceracion
Traumatik/e:
- aneurizëm ose fistulë (arteriovenoze)
- hematomë arteriale
- rupturë

e enës/ve të gjakut NOS

Përjashton: dëmtimet e shumëfishta të enëve të gjekut NOS (T06.3)

T14.6 **Dëmtim i muskujve dhe tendineve të një zone të paspecifikuar të trupit**

Avulsion
Prerje
Plagë
Laceracion

e muskulit/jve NOS dhe tendinit/eve NOS

Rupturë traumatike

Përjashton: dëmtimet e shumëfishta të tendineve dhe muskujve NOS (T06.4)

T14.7 **Dëmtim me dërrmim dhe amputim traumatik i një zone të paspecifikuar të trupit**

Plagët shtypëse NOS

Amputimi traumatik NOS

Përjashton: të shumëfishta:
- plagët shtypëse NOS (T04.9)
- amputimet traumatike NOS (T05.9)

T14.8 **Dëmtime të tjera të një zone të paspecifikuar të trupit**

T14.9 **Dëmtim, i paspecifikuar**

Përjashton: plagët e shumëfishta NOS (T07)

Pasojat e një trupi të huaj që futet nëpërmjet një vrime natyrale të organizmit (T15–T19)

Përjashton: trupin e huaj:
- të harruar aksidentalisht në plagën operatore (T81.5)
- në plagët shpuese (shih plagët e hapura sipas rajoneve të trupit)
- të mbartur, në indin e butë (M79.5)

nga cifla, pa plagë të madhe të hapur (shih plagët sipërfaqësore sipas rajoneve të trupit)

T15 **Trup i huaj në zonën e jashtme të syrit**

Përjashton: trupin e huaj në plagën penetruese të:
- orbitës dhe kokërdhokut (S05.4-S05.5)
- mbetur (të vjetër) (H05.5, H44.6-H44.7)
- orbitës dhe kokërdhokut:
  - i ngelur (i vjetër) (H05.5, H44.6-H44.7)

trupin e huaj të mbetur në qepallë (H02.8)

T15.0 **Trup i huaj në korne**

T15.1 **Trup i huaj në qeskën konjunktivale**

T15.8 **Trup i huaj në pjesë të tjera e të shumta të zonës së jashtme të syrit**

Trup i huaj në pikën e lotimit

T15.9 **Trup i huaj në zonën e jashtme të syrit, pjesë e paspecifikuar**

T16 **Trup i huaj në vesh**

Përfshin: kanalin e dëgjimit

T17 **Trup i huaj në traktin (aparatin) e frymëmarrjes**

Përfshin: asfiksinë e shkaktuar nga trupi i huaj

mbytjen nga:
- ushqimi (i regurgituar)
- flegma

inhalimin lëngjeve ose të vjellave NOS

T17.0 **Trup i huaj në sinuset nazale**

T17.1 **Trup i huaj në vrimën e hundës**

Hundë NOS

T17.2 **Trup i huaj në faring**

Nazofaring

Grykë NOS

T17.3 **Trup i huaj në laring**

T17.4 **Trup i huaj në trake**

T17.5 **Trup i huaj në bronke**

T17.8 **Trup i huaj në pjesë të tjera të shumta të traktit të frymëmarrjes**

Bronkiole

Mushkëri

T17.9 **Trup i huaj në traktin e frymëmarrjes, pjesë e paspecifikuar**

T18 Trup i huaj në traktin tretës

Përjashton: trupin e huaj në faring (T17.2)

T18.0 **Trup i huaj në gojë**

T18.1 **Trup i huaj në ezofag**

T18.2 **Trup i huaj në stomak**

T18.3 **Trup i huaj në zorrën e hollë**

T18.4 **Trup i huaj në zorrën e trashë**

T18.5 **Trup i huaj në anus dhe rektum**

Rektosigmoid (junksioni)

T18.8 **Trup i huaj në pjesë të tjera të shumta të traktit tretës**

T18.9 **Trup i huaj në traktin tretës, pjesë e paspecifikuar**

Sistemi digjestiv NOS

Trup i huaj i gëlltitur NOS

T19 Trup i huaj në traktin urogjenital

Përjashton: dispozitivin intrauterin (intrauterin)(vaginal):

- komplikacionet mekanike të (T83.3)
- prania e (Z97.5)

T19.0 **Trup i huaj në uretër**

T19.1 **Trup i huaj në fshikëzën (vezikën) e urinës**

T19.2 **Trup i huaj në vulvë dhe vaginë**

T19.3 **Trup i huaj në mitër (uterus) [çfarëdo pjese]**

T19.8 **Trup i huaj në pjesë të tjera të shumta të traktit urogjenital**

T19.9 **Trup i huaj në traktin urogjenital, pjesë e paspecifikuar**

Djegiet dhe gërryerjet
(T20–T32)

Përfshin: djegiet (termale) nga:
- përdorimi i aplikimeve elektrike
- elektriciteti
- flaka
- fërkimi
- ajri i nxehtë dhe gazet e nxehta
- objektet e nxehta
- vetëtima
- rrezatimi

djegiet kimike [gërryerjet] (të jashtme)(të brendshme)

djegie

Përjashton: eritemën [dermatitin] ab igne (L59.0)

çrregullimet që lidhen me rrezatimin e lëkurës dhe indit të nënlëkurës (L55-L59)

djegien nga dielli (L55.-)

Djegiet dhe gërryerjet e sipërfaqes së jashtme të trupit, specifikuar sipas vendit
(T20–T25)

Përfshin: djegiet dhe gërryerjet e:
- shkallës së parë [eritema]
- shkallës së dytë [flluska] [humbje epidermale]
- shkallës së tretë [nekrozë e thellë e indit të nënlëkurës] [humbje e lëkurës në gjithë trashësinë e saj]

T20 Djegie dhe gërryerje të kokës dhe qafës

Përfshin: veshin [çdo pjesë]

syrin me pjesët e tjera të fytyrës, kokën dhe qafën

buzën

hundën (septumin)

skalpin [çdo pjesë]

tëmthin e kokës (rajonin)

Përjashton: djegien dhe gërryerjen (të):
- kufizuar në sy dhe anekse (T26.-)
- gojë dhe faringe (T28.-)

T20.0 **Djegie e një grade (shkalle) të paspecifikuar të kokës dhe qafës**

T20.1 **Djegie e shkallës së parë të kokës dhe qafës**

T20.2 **Djegie e shkallës së dytë të kokës dhe qafës**

T20.3 **Djegie e shkallës së tretë të kokës dhe qafës**

T20.4 **Gërryerje (korrozion) e një grade të paspecifikuar e kokës dhe qafës**

T20.5 **Gërryerje (korrozion) e gradës së parë e kokës dhe qafës**

T20.6 **Gërryerje (korrozion) e gradës së dytë e kokës dhe qafës**

T20.7 **Gërryerje (korrozion) e gradës së tretë e kokës dhe qafës**

T21 Djegie dhe gërryerje të trungut

Përfshin: murin abdominal
anusin
shpinën [çdo pjesë]
gjirin
të ndenjurat
murin e gjoksit
ijën
zonën inguinale
zonën interskapulare
labiumin (majus)(minus)
penisin
perineumin
skrotumin
testin
vulvën

Përjashton: djegien dhe gërryerjen e:
- aksilës (T22.-)
- regionit skapular (T22.-)

T21.0 **Djegie e një plage të paspecifikuar të trungut**

T21.1 **Djegie e gradës së parë e trungut**

T21.2 **Djegie e gradës së dytë e trungut**

T21.3	Djegie e gradës së tretë e trungut
T21.4	Gërryerje (korrozion) e një grade të paspecifikuar e trungut
T21.5	Gërryerje (korrozion) e gradës së parë e trungut
T21.6	Gërryerje (korrozion) e gradës së dytë e trungut
T21.7	Gërryerje (korrozion) e gradës së tretë e trungut

T22 Djegie dhe gërryerje e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës

Përfshin: krahun [çdo pjesë, përveç kyçit të dorës dhe të vetëm dorës]
aksilën
zonën skapulare

Përjashton: djegien dhe gërryerjen e:
- zonës interskapulare (T21.-)
- vetëm të kyçit të dorës dhe të dorës (T23.-)

T22.0	Djegie e një grade të paspecifikuar e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.1	Djegie e gradës së parë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.2	Djegie e gradës së dytë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.3	Djegie e gradës së tretë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.4	Gërryerje (korrozion) e një grade të paspecifikuar e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.5	Gërryerje (korrozion) e gradës së parë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.6	Gërryerje (korrozion) e gradës së dytë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.7	Gërryerje (korrozion) e gradës së tretë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës

T23 Djegie dhe gërryerje e kyçit të dorës dhe dorës

Përfshin: gishtin (thoin)
pëllëmbën
gishtin e madh të dorës (thoin)

T23.0	Djegie e një grade të paspecifikuar e kyçit të dorës dhe dorës

T23.1	Djegie e gradës së parë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.2	Djegie e gradës së dytë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.3	Djegie e gradës së tretë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.4	Gërryerje (korrozion) e një grade të paspecifikuar e kyçit të dorës dhe dorës
T23.5	Gërryerje (korrozion) e gradës së parë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.6	Gërryerje (korrozion) e gradës së dytë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.7	Gërryerje (korrozion) e gradës së tretë e kyçit të dorës dhe dorës

T24 **Djegie dhe gërryerje të ijes dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës**

Përfshin: këmbën [çdo pjesë, përveç kaviljen dhe këmbën, vetëm]

Përjashton: djegien dhe gërryerjen e kaviljes dhe këmbës, vetëm (T25.-)

T24.0	Djegie e një grade të paspecifikuar e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.1	Djegie e gradës së parë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.2	Djegie e gradës së dytë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.3	Djegie e gradës së tretë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshëtme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.4	Gërryerje e një grade të paspecifikuar e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.5	Gërryerje e gradës së parë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.6	Gërryerje e gradës së dytë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.7	Gërryerje e gradës së tretë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës

T25 **Djegie dhe gërryerje të kyçit të këmbës dhe këmbës**

Përfshin: thoin (thonjtë) e këmbës

T25.0	Djegie e një grade të paspecifikuar e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.1	Djegie e gradës së parë e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.2	Djegie e gradës së dytë e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.3	Djegie e gradës së tretë e kyçit të këmbës dhe këmbës

T25.4 Gërryerje e një grade të paspecifikuar e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.5 Gërryerje e gradës së parë e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.6 Gërryerje e gradës së dytë e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.7 Gërryerje e gradës së tretë e kyçit të këmbës dhe këmbës

Djegie dhe gërryerje të kufizuara të syrit dhe organeve të brendshme

(T26–T28)

T26 Djegie dhe gërryerje të kufizuara në sy dhe anekset e tij

T26.0 Djegie e kapakut të syrit (palpebrës) dhe zonës periokulare
T26.1 Djegie e kornesë dhe e qeses së konjunktivës
T26.2 Djegie me pasojë rupturën dhe shkatërrimin e bulbit të syrit
T26.3 Djegie e pjesëve të tjera të syrit dhe anekseve të tij
T26.4 Djegie e syrit dhe anekseve të tij, pjesë e paspecifikuar
T26.5 Gërryerje e palpebrës dhe zonës periokulare
T26.6 Gërryerje e kornesë dhe qeses së konjunktivës
T26.7 Gërryerje me pasojë rupturë dhe shkatërrimin e bulbit të syrit
T26.8 Gërryerje e pjesëve të tjera të syrit dhe anekseve të tij
T26.9 Gërryerje e syrit dhe anekseve të tij, pjesë e papërecaktuar

T27 Djegie dhe gërryerje të traktit të frymëmarjes

T27.0 Djegie e laringut dhe trakesë
T27.1 Djegie ku përfshihet laringu dhe trakea me mushkërinë
Përjashton: sindromën e plagosjes nga shpërthimi (T70.8)
T27.2 Djegie e pjesëve të tjera të traktit të frymëmarjes
Kaviteti torakal
T27.3 Djegie e traktit të frymëmarjes, pjesë e paspecifikuar
T27.4 Gërryerje e laringut dhe trakesë
T27.5 Gërryerje ku përfshihet laringu dhe trakea me mushkërinë
T27.6 Gërryerje e pjesëve të tjera të traktit të frymëmarjes
T27.7 Gërryerje e traktit të frymëmarjes, pjesë e paspecifikuar

T28 **Djegie dhe gërryerje të organeve të brendshme**

T28.0	Djegie e gojës dhe faringut
T28.1	Djegie e ezofagut
T28.2	Djegie e pjesëve të tjera të traktit tretës
T28.3	Djegie e organeve të brendshme urogjenitale
T28.4	Djegie e organeve të brendshme të tjera e të paspecifikuara
T28.5	Gërryerje e gojës dhe faringut
T28.6	Gërryerje e ezofagut
T28.7	Gërryerje e pjesëve të tjera të traktit tretës
T28.8	Gërryerje e organeve të brendshme urogjenitale
T28.9	Gërryerje e organeve të brendshme të tjera e të paspecifikuara

Djegie dhe gërryerje të zonave të shumta dhe të paspecifikuara të trupit

(T29–T32)

T29 **Djegie dhe gërryerje të shumë zonave të trupit**

Përfshin: djegiet dhe gërryerjet e klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë T20-T28

T29.0	Djegie të shumë zonave, gradë e paspecifikuar Djegie e shumëfishtë NOS
T29.1	Djegie e shumë zonave, jo më shumë se djegie e gradës së parë
T29.2	Djegie e shumë zonave, jo më shumë se djegie e gradës së dytë
T29.3	Djegie e shumë zonave, jo më shumë se djegie e gradës së tretë
T29.4	Djegie e shumë zonave, gradë e paspecifikuar Gërryerje e shumëfishtë NOS
T29.5	Gërryerje e shumë zonave, jo më shumë se gërryerje e gradës së parë
T29.6	Gërryerje e shumë zonave, jo më shumë se gërryerje e gradës së dytë
T29.7	Gërryerje e shumë zonave, jo më shumë se gërryerje e gradës së tretë

T30 **Djegie dhe gërryerje në zonë të paspecifikuar të trupit**

Përjashton: djegien dhe gërryerjen me përcaktim të masës trupore të përfshirë (T31-T32)

T30.0 **Djegie e një zone të paspecifikuar, gradë e paspecifikuar**

Djegie NOS

T30.1 **Djegie e gradës së parë, zonë e paspecifikuar e trupit**

Djegie e shkallës së parë NOS

T30.2 **Djegie e gradës së dytë, zonë e paspecifikuar e trupit**

Djegie e shkallës së dytë NOS

T30.3 **Djegie e gradës së tretë, zonë e paspecifikuar e trupit**

Djegie e shkallës së tretë NOS

T30.4 **Gërryerje e një zone të paspecifikuar të trupit, gradë e paspecifikuar**

Gërryerje NOS

T30.5 **Gërryerje e gradës së parë, zonë e paspecifikuar e trupit**

Gërryerje e shkallës së parë NOS

T30.6 **Gërryerje e gradës së dytë, zonë e paspecifikuar e trupit**

Gërryerje e shkallës së dytë NOS

T30.7 **Gërryerje e gradës së tretë, zonë e paspecifikuar e trupit**

Gërryerje e shkallës së tretë NOS

T31 **Djegie të klasifikuara sipas madhësisë së sipërfaqes trupore të përfshirë**

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur si kod parësor vetëm kur vendi i djegies nuk është i specifikuar. Mund të përdoret si kod shtesë, nëse dëshirohet, me kategoritë T20-T29 kur specifikohet vendi i djegies.

T31.0 **Djegie që përfshijnë më pak se 10% të sipërfaqes trupore**

T31.1 **Djegie që përfshijnë 10-19% të sipërfaqes trupore**

T31.2 **Djegie që përfshijnë 20-29% të sipërfaqes trupore**

T31.3 **Djegie që përfshijnë 30-39% të sipërfaqes trupore**

T31.4 **Djegie që përfshijnë 40-49% të sipërfaqes trupore**

T31.5 **Djegie që përfshijnë 50-59% të sipërfaqes trupore**

T31.6 **Djegie që përfshijnë 60-69% të sipërfaqes trupore**

T31.7 **Djegie që përfshijnë 70-79% të sipërfaqes trupore**

T31.8 **Djegie që përfshijnë 80-89% të sipërfaqes trupore**

T31.9 **Djegie që përfshijnë 90% ose më shumë të sipërfaqes trupore**

T32 **Gërryerje të klasifikuara sipas madhësisë së sipërfaqes trupore të përfshirë**

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur si kod parësor vetëm kur vendi i djegies nuk është i specifikuar. Mund të përdoret si kod shtesë, nëse dëshirohet, me kategoritë T20-T29 kur specifikohet vendi i djegies.

T32.0 **Gërryerje që përfshin më pak se 10% të sipërfaqes trupore**
T32.1 **Gërryerje që përfshin 10-19% të sipërfaqes trupore**
T32.2 **Gërryerje që përfshin 20-29% të sipërfaqes trupore**
T32.3 **Gërryerje që përfshin 30-39% të sipërfaqes trupore**
T32.4 **Gërryerje që përfshin 40-49% të sipërfaqes trupore**
T32.5 **Gërryerje që përfshin 50-59% të sipërfaqes trupore**
T32.6 **Gërryerje që përfshin 60-69% të sipërfaqes trupore**
T32.7 **Gërryerje që përfshin 70-79% të sipërfaqes trupore**
T32.8 **Gërryerje që përfshin 80-89% të sipërfaqes trupore**
T32.9 **Gërryerje që përfshin 90% ose më shumë të sipërfaqes trupore**

Ngrirje e trupit (T33–T35)

Përjashton: hipoterminë dhe efekte të tjera të temperaturave të ulëta (T68-T69)

T33 **Ngrirje sipërfaqësore**

Përfshin: ngrirjen me humbje të pjesshme të trashësisë së lëkurës
Përjashton: ngrirjen sipërfaqësore që përfshin shumë zona të trupit (T35.0)

T33.0 **Ngrirje sipërfaqësore e kokës**
T33.1 **Ngrirje sipërfaqësore e qafës**
T33.2 **Ngrirje sipërfaqësore e krahërorit**
T33.3 **Ngrirje sipërfaqësore e murit të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**
T33.4 **Ngrirje sipërfaqësore e krahut**

Përjashton: ngrirjen sipërfaqësore të kyçit të dorës dhe vetëm të dorës (T33.5)

T33.5 **Ngrirje sipërfaqësore e kyçit të dorës dhe e dorës**

T33.6 **Ngrirje sipërfaqësore e zonës së ijes dhe dhe kofshës**

T33.7 **Ngrirje sipërfaqësore e gjurit dhe e kërcirit**

Përjashton: ngrirjen sipërfaqësore të vetëm kaviljes dhe shputës së këmbës (T33.8)

T33.8 **Ngrirje sipërfaqësore e kyçit të këmbës dhe këmbës**

T33.9 **Ngrirje sipërfaqësore e zonave të tjera dhe të paspecifikuara**

Ngrirje sipërfaqësore (të):

- NOS
- këmbës NOS
- trungut NOS

T34 Ngrirje me nekrozë të indeve

Përjashton: ngrirjen me nekrozë indore që përfshin shumë zona të trupit (T35.1)

T34.0 **Ngrirje me nekrozë të indeve të kokës**

T34.1 **Ngrirje me nekrozë të indeve të qafës**

T34.2 **Ngrirje me nekrozë të indeve të krahërorit**

T34.3 **Ngrirje me nekrozë të indeve të murit të barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit (legenit)**

T34.4 **Ngrirje me nekrozë të indeve të krahut**

Përjashton: ngrirjen me nekrozë indore vetëm të kyçit të dorës dhe të dorës (T34.5)

T34.5 **Ngrirje me nekrozë të indeve të kyçit të dorës dhe dorës**

T34.6 **Ngrirje me nekrozë të indeve të zonës pelvike dhe kofshës**

T34.7 **Ngrirje me nekrozë të indeve të gjurit dhe e kërcirit**

Përjashton: ngrirjen me nekrozë indore vetëm të kaviljes dhe këmbës (T34.8)

T34.8 **Ngrirje me nekrozë të indeve të kyçit të këmbës dhe këmbës**

T34.9 **Ngrirje me nekrozë të indeve të zonave të tjera dhe të paspecifikuara**

Ngrirje me nekrozë indore (të):

- NOS
- këmbës NOS
- trungut NOS

T35 **Ngrirje që përfshijnë shumë zona të trupit dhe ngrirje të paspecifikuara**

T35.0 **Ngrirje sipërfaqësore që përfshijnë shumë zona të trupit**

Ngrirje sipërfaqësore e shumëfishtë NOS

T35.1 **Ngrirje me nekrozë të indeve që përfshijnë shumë zona të trupit**

Ngrirje sipërfaqësore me nekrozë indore NOS

T35.2 **Ngrirje e paspecifikuar e kokës dhe e qafës**

T35.3 **Ngrirje e paspecifikuar e krahërorit, barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit (legenit)**

Ngrirje e trungut NOS

T35.4 **Ngrirje e paspecifikuar e gjymtyrës së sipërme**

T35.5 **Ngrirje e paspecifikuar e gjymtyrës së poshtëme**

T35.6 **Ngrirje e paspecifikuar që përfshin shumë zona të trupit**

Ngrirje e shumëfishtë NOS

T35.7 **Ngrirje e paspecifikuar e një zone të paspecifikuar**

Ngrirje NOS

Helmim nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike (T36–T50)

Përfshin: overdozën nga këto substanca

substancën e gabuar të dhënë ose të marrë gabimisht

Përjashton: abuzimin me substanca që nuk krijojnë varësi (F55)

efektet anësore ["hipersensitivitet", "reaksione", etj.] të substancave të duhura të administruara në mënyrë korrekte; raste të tilla duhen klasifikuar sipas natyrës së efekteve anësore, të tilla si:

- gastriti nga aspirina (K29.-)
- sëmundjet e gjakut (D50-D76)
- dermatiti:
  - i kontaktit (L23-L25)
  - i shkaktuar nga substancat e marra nga brenda (L27.-)
- nefropatia (N14.0-N14.2)
- efektet anësore të paspecifikuara të barnave (T88.7)

varësinë nga drogat dhe çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)

reaksionet nga barnat dhe helmimet që prekin fetusin dhe të porsalindurin (P00-P96)

intoksikimin patologjik nga drogat (F10-F19)

T36 Helmim nga antibiotikët sistemikë

Përjashton: antibiotikët:

- antineoplastikë (T45.1)
- të aplikuar lokalisht NEC (T49.0)
- të përdorur lokalisht për:
  - veshin, hundën dhe fytin (T49.6)
  - syrin (T49.5)

T36.0 Penicilinat

T36.1 Cefalosporinat dhe antibiotikë të tjerë nga beta-laktaminat

T36.2 Grupi i kloramfenikolit

T36.3 Makrolidet

T36.4 Tetraciklinat

T36.5 Aminoglukozidet

Streptomicina

T36.6 Rifamicinat

T36.7 Antibiotikët antifungalë, të përdorur në rrugë të përgjithshme

T36.8 Antibiotikë sistemikë të tjerë

T36.9 Antibiotik sistemik, i paspecifikuar

T37 Helmime nga të tjerë anti-infektivë sistemikë dhe antiparazitarë

Përjashton: anti-infektivët:

- të përdorur lokalisht NEC (T49.0)
- të përdorur lokalisht (për):
  - veshin, hundën dhe fytin (T49.6)
  - syrin (T49.5)

T37.0 Sulfamidet

T37.1 Barnat antimykobakterialë

Përjashton: rifamicinat (T36.6)

streptomicinat (T36.5)

T37.2 **Antimalarikët dhe barnat që veprojnë mbi të tjerë protozoarë të gjakut**

Përjashton: derivatet e hidroksikinoloneve (T37.8)

T37.3 **Barna të tjerë antiprotozoarë**

T37.4 **Antihelmintikët**

T37.5 **Barnat antiviralë**

Përjashton: amantadinën (T42.8)

citarabinën (T45.1)

T37.8 **Të tjerë antiparazitarë dhe anti-infektivë sistemikë të paspecifikuar**

Derivatet e hidroksikinoloneve

Përjashton: barnat antimalarikë (T37.2)

hormonin oksitocik (T50.9)

hormonin paratiroidik dhe derivatet e tij (T50.9)

T37.9 **Anti-infektivë sistemikë dhe antiparazitarë, të paspecifikuar**

T38 Helmim nga hormonet dhe zëvendësuesit e antagonistët e tyre sintetikë, të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: mineralkortikoidët dhe antagonistët e tyre (T50.0)

hormonet oksitoksike (T48.0)

hormonet paratiroide dhe derivatet e tyre (T50.9)

T38.0 **Glukokortikoidet dhe analogët sintetikë**

Përjashton: glukokortikoidet e përdorur lokalisht (T49.-)

T38.1 **Hormonet e tiroides dhe zëvendësuesit**

T38.2 **Barnat antitiroidalë**

T38.3 **Insulina dhe barnat hypoglicemikë [antidiabetikë]**

T38.4 **Kontraceptivët oralë**

Preparatet me një apo disa përbërës

T38.5 **Estrogjenë dhe progestogjenë të tjerë**

Miksturat dhe zëvendësuesit

T38.6 **Antigonadotropinat, antiestrogjenikët, antiandrogjenikët, të paklasifikuar tjetërkund**

Tamoksifeni

T38.7 **Androgjenët dhe grupi i anabolizantëve**

T38.8 **Hormone të tjerë të paspecifikuar dhe zëvendësuesit e tyre sintetikë**

Hormonet e pituaitares anteriore [adenohipofizare]

T38.9 **Antagonistë hormonalë të tjerë e të paspecifikuar**

T39 Helmim nga analgjezikët jo-opioidë, antipiretikët dhe antireumatikët

T39.0 **Salicilatet**

T39.1 **Derivatet e 4-aminofenolit**

T39.2 **Derivatet e pirazolonit**

T39.3 **Barna të tjera anti-inflamatorë josteroidalë [NSAID]**

T39.4 **Antireumatikët, të paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: glukokortikoidet (T38.0)

salicilatet (T39.0)

T39.8 **Të tjerë analgjezikë jo-opioidë dhe antipiretikë, të paklasifikuar tjetërkund**

T39.9 **Analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë, të paspecifikuar**

T40 Helmim nga narkotikët dhe psikodisleptikët [haluçinogjenët]

Përjashton: varësinë nga drogat dhe çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)

T40.0 **Opiumi**

T40.1 **Heroina**

T40.2 **Opioidë të tjerë**

Kodeina

Morfina

T40.3 **Metadoni**

T40.4 **Narkotikë sintentikë të tjerë**

Petidina

T40.5 **Kokaina**

T40.6 **Narkotikë të tjerë e të paspecifikuar**

T40.7 **Kanabis (derivatet)**

T40.8 **Lisergide [LSD]**

T40.9 **Psikodisleptikë [haluçinogjenë] të tjerë dhe të paspecifikuar**

Meskalina

Psilocina
Psilocibina

T41 **Helmim me anestetikë dhe gaze terapeutikë**

Përjashton: benzodiazepinat (T42.4)
kokainën (T40.5)
opioidet (T40.0-T40.2)

T41.0 **Anestetikë të inhaluar (inhalatorë)**

Përjashton: oksigjenin (T41.5)

T41.1 **Anestetikë intravenozë**

Tiobarbituratet

T41.2 **Anestetikë të tjerë të përgjithshëm, të paspecifikuar**

T41.3 **Anestetikë lokalë**

T41.4 **Anestetik, i paspecifikuar**

T41.5 **Gaze terapeutikë**

Dioksidi i karbonit
Oksigjeni

T42 **Helmim nga barnat atipiretikë, sedativë-hipnotikë dhe antiparkinsonikë**

Përjashton: vartësinë nga drogat dhe çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)

T42.0 **Derivatet e hidantoinës**

T42.1 **Iminostilbenet**

Karbamazepinë

T42.2 **Suksinimidet dhe oksazolidinedionet**

T42.3 **Barbituratet**

Përjashton: tiobarbituratet (T41.1)

T42.4 **Benzodiazepinat**

T42.5 **Antiepileptikë e përbërë, të paklasifikuara tjetërkund**

T42.6 **Barna të tjera antiepileptikë dhe sedativë-hypnotikë**

Metakualoni
Acidi valproik

Përjashton: karbamazepinën (T42.1)

T42.7 **Barna antiepileptikë dhe sedativë-hypnotikë, të paspecifikuar**

Për gjumë:
- pirje
- droga
- tableta

NOS

T42.8 **Barna antiparkinsonikë dhe të tjerë depresantë qendrorë të tonusit muskulor**

Amantadina

T43 Helmim nga barna psikotrope, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: frenuesit e oreksit (T50.5)
barbituratet (T42.3)
benzodiazepinat (T42.4)
vartësinë nga drogat dhe çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)
metakualonin (T42.6)
psikodisleptikët [haluçinogjenët] (T40.7-T40.9)

T43.0 **Antidepresivët triciklikë dhe tetraciklikë**

T43.1 **Antidepresivët frenues të monoaminë-oksidazës**

T43.2 **Antidepresivë të tjerë e të paspecifikuar**

T43.3 **Antipsikotikët fenotiazinë dhe neuroleptikët**

T43.4 **Neuroleptikët butyrofenonë dhe thioksantenë**

T43.5 **Antipsikotikë dhe neuroleptikë të tjerë e të paspecifikuar**

Përjashton: rauwolfian (T46.5)

T43.6 **Psikostimuluesit me potencial abuzimi**

Përjashton: kokainën (T40.5)

T43.8 **Barna të tjera psikotrope, të paklasifikuara tjetërkund**

T43.9 **Bar psikotrop, i paspecifikuar**

T44 Helmim me barna që në rradhë të parë prekin sistemin nervor autonom

T44.0 **Vepruesit (agjentët) antikolinesterazë**

T44.1 **Të tjerë parasimpatomimetikët [kolinergjikë]**

T44.2 **Barna ganglio-bllokues, të paklasifikuara tjetërkund**

T44.3 **Të tjerë parasimpatolitikë [antikolinergjikë dhe antimuskarinikë] dhe spasmolitikë, të paklasifikuar tjetërkund**

Papaverinë

T44.4 **Kryesisht agonistët e alfa-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund**

Metaraminoli

T44.5 **Kryesisht agonistë të beta-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: agonistët e β-adrenoreceptorëve të përdorur në terapinë e astmës (T48.6)

T44.6 **Antagonistë të alpha-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: alkaloidët e briri të thekrës (T48.0)

T44.7 **Antagonistë të beta-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund**

T44.8 **Agjentë adrenergjikë-neuron-bllokues me veprim qendror, të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: klonidinën (T46.5)

guanetidinën (T46.5)

T44.9 **Barna të tjerë e të paspecifikuara që prekin në rradhë të parë sistemin nervor autonom**

Barnat stimulues të adrenoreceptorëve α- dhe β

T45 Helmim nga agjentë kryesisht sistemikë dhe hematologjikë, të paklasifikuar tjetërkund

T45.0 **Barnat antialergjikë dhe antiemetikë**

Përjashton: neuroleptikët e bazuar në fenotiazinë (T43.3)

T45.1 **Barnat antineoplastikë dhe immunosupresivë**

Antibiotikët antineoplastikë

Citarabina

Përjashton: tamoksifenin (T38.6)

T45.2 **Vitamina, të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: acidin nikotinik (derivatet) (T46.7)

vitaminën K (T45.7)

T45.3 **Enzima, të paklasifikuara tjetërkund**

T45.4 **Hekuri dhe përbërësit e tij**

T45.5 **Antikoagulantët**

T45.6 **Barna që prekin fibrinogjenin**

T45.7 **Antagonistët e antikoagulantëve, vitamina K dhe koagulantë të tjerë**

T45.8 **Të tjerë agjentë kryesisht sistemikë dhe hematologjikë**

Preparatet hepatikë dhe agjentë të tjerë antiemetikë

Gjak natyral dhe nënprodukte të gjakut

Zëvendësuesit e plazmës

Përjashton: imunoglobulinën (T50.9)

hekurin (T45.4)

T45.9 **Agjentë kryesisht sistemikë e hematologjikë, të paspecifikuar**

T46 Helmim nga agjentë që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular

Përjashton: metaraminolin (T44.4)

T46.0 **Glukozidet kardio-stimulantë dhe barnat me veprim të ngjashëm**

T46.1 **Kalçibllokuesit**

T46.2 **Barna të tjerë antiaritmikë, të paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: antagonistët e β-adrenoreceptorëve (T44.7)

T46.3 **Vazodilatatorët koronarë, të paklasifikuar tjetërkund**

Dipyridamole

Përjashton: antagonistët e β-adrenoreceptorëve (T44.7)

kalçibllokuesit (T46.1)

T46.4 **Frenuesit e enzimës së konversionit të angiotensinës**

T46.5 **Barna të tjerë hipertensivë, të paklasifikuar tjetërkund**

Klonidina

Guanetidina

Rauwolfia

Përjashton: antagonistët e β-adrenoreceptorëve (T44.7)

kalçibllokuesit (T46.1)

diuretikët (T50.0-T50.2)

T46.6 **Barnat që ulin lipidet dhe ata anti-arteriosklerotikë**

T46.7 **Vazodilatatorët periferikë**

Acidi nikotinik (derivatet)

Përjashton: papaverinën (T44.3)

T46.8 **Barnat antivarikoze, duke përfshirë dhe ato kundër sklerozës**

T46.9 **Agjentë të tjerë të paspecifikuar që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular**

T47 Helmim nga agjentë që prekin kryesisht traktin tretës

T47.0	**Antagonistët e receptorëve të H2-histaminës**
T47.1	**Barna të tjerë antiacidë dhe që ulin sekrecionin e stomakut**
T47.2	**Laksativët nxitës**
T47.3	**Laksativët salinë dhe ozmotikë**
T47.4	**Laksativë të tjerë**
	Barna atonikë intestinalë
T47.5	**Barnat digjestivë**
T47.6	**Barnat antidiarreikë**
	Përjashton: antibiotikët sistemikë dhe të tjerë anti-infektivë (T36-T37)
T47.7	**Barnat që shkaktojnë të vjella (emetikët)**
T47.8	**Agjentë të tjerë që prekin kryesisht traktin tretës**
T47.9	**Agjent që prek kryesisht traktin tretës, i paspecifikuar**

T48 Helmim nga agjentë që veprojnë kryesisht mbi muskulaturën e lëmuar dhe atë skeletike dhe në traktin e frymëmarjes

T48.0	**Barnat oksitocikë**
	Përjashton: estrogjenët, progestogjenët dhe antagonistët (T38.4-T38.6)
T48.1	**Relaksuesit e muskujve të skeletit [agjentë të bllokimit neuromuskular]**
T48.2	**Agjentë të tjerë e të paspecifikuar që veprojnë kryesisht mbi muskujt**
T48.3	**Qetësuesit e kollës (antitusivët)**
T48.4	**Ekspektorantët**
T48.5	**Barnat kundër të ftohurit**
T48.6	**Antiastmatikët, të paklasifikuar tjetërkund**
	Antagonistët e β-adrenoreceptorëve të përdorur në terapinë e astmës
	Salbutamoli
	Përjashton: antagonistët e β-adrenoreceptorëve jo të përdorur në terapinë e astmës
	hormonet e pituitares anteriore [adenohipofizës] (T38.8)
T48.7	**Barna të tjerë e të paspecifikuar që veprojnë kryesisht mbi aparatin e frymëmarrjes**

T49	**Helmim nga barna për përdorim lokal që prekin kryesisht lëkurën dhe mukozën, si dhe nga barna që veprojnë në sy, veshë, hundë, laring dhe në stomatologji**
	Përfshin: glukokortikoidët e përdorur lokalisht
T49.0	**Barna me përdorim lokal antifungalë, anti-infektivë dhe anti-inflamatorë, të paklasifikuara tjetërkund**
T49.1	**Antipruriginozët**
T49.2	**Astringjentët dhe detergjentët lokalë**
T49.3	**Zbutësit (emolientët), lehtësuesit (qetësuesit) dhe mbrojtësit e lëkurës**
T49.4	**Barnat keratolitikë, keratoplastikë dhe përgatesa të tjera për trajtimin e flokëve**
T49.5	**Barna dhe përgatesa oftalmologjike**
	Anti-infektivët e përdorur në sy
T49.6	**Barna dhe përgatesa otorinolaringologjike**
	Anti-infektivët e përdorur në vesh, hundë dhe fyt
T49.7	**Barna dentare, të përdorur lokalisht**
T49.8	**Barna të tjerë lokalë**
	Spermicidet
T49.9	**Bar me veprim lokal, i paspecifikuar**
T50	**Helmim nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara**
T50.0	**Mineralokortikoidët dhe antagonistët e tyre**
T50.1	**Diuretikët e ansës**
T50.2	**Inhalatorët e anhidrazës karbonike, benzotiadiazidet dhe diuretikët**
	Acetazolamidi
T50.3	**Tretësat elektrolitikë dhe kalorikë**
	Kripërat rehidruese orale
T50.4	**Barna që veprojnë mbi metabolizmin e acidit urik**
T50.5	**Frenuesit e oreksit**
T50.6	**Antidotët dhe vepruesit xhelatinozë, të paklasifikuar tjetërkund**
	Frenuesit e alkoolit
T50.7	**Analeptikët dhe antagonistët e receptorëve të opioideve**
T50.8	**Barnat diagnostikuese**

T50.9 **Barna, medikamentet dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara**

Agjentë acidifikues

Agjentë alkalinizues

Imunoglobulina

Imunologjikët

Barnat lipotropike

Hormonet e paratiroides dhe derivatet e tyre

Efektet toksike të substancave kryesisht jo-mjekësore sipas burimit
(T51–T65)

Përjashton: gërryerjet (T20-T32)
efekte toksike të lokalizuara dikund tjetër (A00-R99)
gjendje respiratore të shkaktuara nga agjentë të jashtëm (J60-J70)

T51 Efekti toksik i alkoolit

T51.0 **Etanoli**

Alkooli etilik

Përjashton: helmimin akut nga alkooli ose efektet "pas dehjes" (F10.0)
dehjen (F10.0)
helmimin patologjik nga alkooli (F10.0)

T51.1 **Metanoli**

Alkooli metilik

T51.2 **2-Propanoli**

Alkooli izopropilik

T51.3 **Vaji fusel**

Alkooli:

- amilik
- butilik [1-butanol]
- propilik [1-propanol]

T51.8 **Alkoole të tjerë**

T51.9 **Alkool, i paspecifikuar**

T52 **Efekti toksik i solventëve organikë**

Përjashton: derivatet halogjene të hidrokarbureve alifatike dhe aromatike (T53.-)

T52.0 **Produktet e naftës**

Benzinë [karburant]

Vajgur [vaj parafinik]

Dyllë parafine

Karburante:

- eter
- naftë
- përzierje

T52.1 **Benzoli**

Përjashton: homologët e benzenit (T52.2)

nitroderivativët dhe aminoderivativët e benzenit dhe homologëve të tij (T65.3)

T52.2 **Homologët e benzolit**

Tolueni [metilbenzeni]

Ksileni [dimetilbenzeni]

T52.3 **Glikolet**

T52.4 **Ketonet**

T52.8 **Tretësira të tjera organike**

T52.9 **Tretësirë organike, e paspecifikuar**

T53 **Efekti toksik i derivateve halogjene të hidrokarbureve alifatike dhe aromatike**

T53.0 **Tetraklorid karboni**

Tetraklormetani

T53.1 **Kloroformi**

Triklormetani

T53.2 **Trikloretileni**

Trikloreteni

T53.3 **Tetrakloretileni**

Perkloretileni

Tetrakloreteni

T53.4	**Diklormetani** Klormetileni
T53.5	**Klorofluorokarbonet**
T53.6	**Halogjenë të tjerë, derivate të hidrokarbureve alifatikë**
T53.7	**Halogjenë të tjerë, derivate të hidrokarbureve aromatikë**
T53.9	**Halogjen, derivat i hidrokarbureve aromatikë, i paspecifikuar**

T54 Efekti toksik i substancave gërryese (korrozive)

T54.0	**Fenoli dhe homologët e fenolit**
T54.1	**Përbërje organike gërryese të tjera**
T54.2	**Acidet gërryese dhe substancat e ngjashme me to** Acid: • klorhidrik • sulfurik
T54.3	**Substancat alkaline gërryese (korrozive) dhe substancat e ngjashme me to** Hidroksidi i kaliumit Hidroksidi i natriumit
T54.9	**Substancë gërryese (korrozive), e paspecifikuar**

T55 Efekti toksik i sapuneve dhe detergjentëve

T56 Efekte toksike të metaleve

Përfshin:	tymërat dhe avujt e metaleve metalet nga të gjitha burimet, përveç substancave mjekësore
Përjashton:	arsenikun dhe përbërësit e tij (T57.0) manganeziumin dhe përbërësit e tij (T57.2)

T56.0	**Plumbi dhe përbërësit e tij**
T56.1	**Mërkuri dhe përbërësit e tij**
T56.2	**Kromi dhe përbërësit e tij**
T56.3	**Kadmiumi dhe përbërësit e tij**
T56.4	**Bakri dhe përbërësit e tij**
T56.5	**Zinku dhe përbërësit e tij**
T56.6	**Kallaji dhe përbërësit e tij**
T56.7	**Beriliumi dhe përbërësit e tij**

T56.8	Metale të tjera
	Talium
T56.9	Metal, i paspecifikuar

T57 **Efekte toksike të substancave të tjera inorganike**

T57.0	Arseniku dhe përbërësit e tij
T57.1	Fosfori dhe përbërësit e tij
	Përjashton: insekticidet organofosforike (T60.0)
T57.2	Manganezi dhe përbërësit e tij
T57.3	Cianid hidrogjeni
T57.8	Substanca inorganike të specifikuara, të tjera
T57.9	Substancë inorganike, e paspecifikuar

T58 **Efekti toksik i monoksidit të karbonit**

Përfshin: nga të gjitha burimet

T59 **Efekti toksik i gazeve, tymrave dhe avujve të tjerë**

Përfshin: aerosolet nën presion

Përjashton: fluoroklorokarburet (T53.5)

T59.0	Oksid nitrogjeni
T59.1	Dioksidi i squfurit
T59.2	Formaldehida
T59.3	Gazi lotsjellës
	Gazi lotsjellës
T59.4	Gazi klorinë
T59.5	Gazi florinë dhe florur hidrogjeni
T59.6	Sulfur hidrogjeni
T59.7	Dioksidi i karbonit
T59.8	Të tjera gaze, tymra dhe avuj të specifikuar
T59.9	Gaze, tymra dhe avujt, të paspecifikuara

T60 **Efekti toksik i pesticideve**

Përfshin: konservuesit e drurit

T60.0 **Insekticidet organofosfate dhe karbamate**

T60.1 **Insekticidet halogjene**

Përjashton: hidrokarbonet e kloruara (T53.-)

T60.2 **Insekticide të tjera**

T60.3 **Herbicidet dhe fungicidet**

T60.4 **Rodenticidet (për brejtësit)**

Taliumi

Përjashton: strikninën dhe kripërat e saj (T65.1)

T60.8 **Pesticide të tjera**

T60.9 **Pesticide, të paspecifikuara**

T61 Efekti toksik i substancave të dëmshme të ngrëna si prodhime deti

Përjashton: reaksionet alergjike ndaj ushqimit, të tilla si:

- shokun anafilaktik nga reaksionet ushqimore (T78.0)
- dermatitin (L23.6, L25.4, L27.2)
- gastroenteritin (joinfektiv) (K52.-)

helmimet ushqimore bakteriale (A05.-)

efektet toksike të kontaminuesve, të tillë si:

- aflatoksina dhe mykotoksina të tjera (T64)
- cianidet (T65.0)
- cianidet e hidrogjenit (T57.3)
- mërkuri (T56.1)

T61.0 **Helmim nga peshku Ciguatera**

T61.1 **Helmim nga peshku Scombroid**

Sindroma e ngjashme me histaminën

T61.2 **Tjetër helmim nga peshqit dhe molusqet**

T61.8 **Efekti toksik i prodhimeve të tjera të detit**

T61.9 **Efekti toksik i një prodhimi deti të paspecifikuar**

T62 Efekti toksik i substancave të tjera të dëmshme të ngrëna si ushqim

Përjashton: reaksionet alergjike ndaj ushqimit, të tilla si:

- shokun anafilaktik nga reaksionet ushqimore (T78.0)
- dermatitin (L23.6, L25.4, L27.2)
- gastroenteritin (joinfektiv) (K52.-)

helmimet ushqimore bakteriale (A05.-)

efektet toksike të kontaminuesve, të tillë si:

- aflatoksina dhe mykotoksina të tjera (T64)
- cianidet (T65.0)
- cianidet e hidrogjenit (T57.3)
- mërkuri (T56.1)

T62.0 **Kërpudha të ngrëna**

T62.1 **Mana të ngrëna**

T62.2 **Të tjera bimë ose pjesë të tyre të ngrëna**

T62.8 **Të tjera substanca të dëmshme të paspecifikuara, të ngrëna si ushqim**

T62.9 **Substancë e dëmshme e ngrënë si ushqim, e paspecifikuar**

T63 Efekti toksik i kontakteve me kafshë helmuese

T63.0 **Helm gjarpëri**

Helmi i gjarprit të ujit

T63.1 **Helm i zvarranikëve të tjerë**

Helmi i hardhucës

T63.2 **Helm i akrepit**

T63.3 **Helm i merimangës**

T63.4 **Helm i artropodëve të tjerë**

Pickim nga insektet ose djegie, helmuese

T63.5 **Efekti toksik i kontaktit me peshk**

Përjashton: helmimin nga ngrënia e peshkut (T61.0-T61.2)

T63.6 **Efekti toksik i kontaktit me kafshë të tjera deti**

Kandili i detit

Korale

Molusqe

Ylli detit

Përjashton: helmimin nga ngrënia e molusqeve (T61.2)

helmin e gjarpërit të detit (T63.0

T63.8 **Efekti toksik i kontaktit me kafshë të tjera helmuese.**

Helm i amfibëve

T63.9 **Efekti toksik i kontaktit me kafshë helmuese, të paspecifikuara**

T64 **Efekti toksik i ushqimeve të kontaminuara nga aflatoksina dhe mykotoksinat e tjera**

T65 **Efekti toksik i substancave të tjera e të paspecifikuara**

T65.0 **Cianuret**

Përjashton: cianidet e hidrogjenit (T57.3)

T65.1 **Striknina dhe kripërat e saj**

T65.2 **Duhani dhe nikotina**

T65.3 **Nitroderivatet dhe aminoderivatet e benzolit dhe homologëve të tyre**

Anilina [benzenamina]

Nitrobenzenet

Trinitrotoluenet

T65.4 **Disulfidi i karbonit**

T65.5 **Nitroglicerina dhe të tjera acide nitrike dhe estere**

1,2,3-Propanetriol trinitrati

T65.6 **Bojrat dhe ngjyrat, të paklasifikuara tjetërkund**

T65.8 **Efekti toksik i substancave të tjera të specifikuara**

T65.9 **Efekti toksik i një substance të paspecifikuar**

Helmimi NOS

Efekte të tjera dhe të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme (T66–T78)

T66 **Efekte të paspecifikuar të rrezatimit**

Përfshin: sëmundjen e rrezes (rrezatimit)

Përjashton: efektet anësore nga rrezatimi, të tilla si:

- djegiet (T20-T31)
- leuçemia (C91-C95)
- rrezatimi:
  - gastroenteriti dhe koliti (K52.0)
  - pneumonia (J70.0)
  - çrregullimet e-lidhura-me-rrezatimin të lëkurës dhe indit subkutan (L55-L59)

- djegien nga dielli (L55.-)

T67 Efektet e nxehtësisë dhe dritës

Përjashton: djegiet (T20-T31)
erythemën [dermatitin] ab igne (L59.0)
hiperterminë malinje shkaktuar nga anestezia (T88.3)
çrregullimet e-lidhura-me-rrezatimin të lëkurës dhe indit subkutan (L55-L59)
djegien nga dielli (L55.-)
çrregullimet e djersitjes shkaktuar nga të nxehtët (L74-L75)

T67.0 Goditja nga të nxehtët dhe pika e diellit

Nga të nxehtët:
- apopleksi
- pireksi

Siriazë
Termoplegji

T67.1 Të fikët nga të nxehtët

Kolaps nga të nxehtit

T67.2 Kramp (kontraktim muskular) nga të nxehtët (nxehtësia)

T67.3 Kapitje nga nxehtësia, anhidrotike (pa djersë)

Kapitje nga të nxehtët shkaktuar nga humbja e ujit

Përjashton: kapitjen nga të nxehtët shkaktuar nga humbje e kripës (T67.4)

T67.4 Kapitje nga nxehtësia për shkak të defiçitit të kriprave

Kapitje nga të nxehtët shkaktuar nga humbja kripës (dhe e ujit)

T67.5 Kapitje nga nxehtësia, e paspecifikuar

Kapitje nga të nxehtët NOS

T67.6 Lodhje nga nxehtësia, kalimtare

T67.7 Edema nga nxehtësia

T67.8 Efekte të tjera të nxehtësisë dhe dritës

T67.9 Efekt i nxehtësisë dhe dritës, i paspecifikuar

T68 Hipotermia

Hipotermia aksidentale

Përjashton: ngrirjen (T33-T35)
hipoterminë (e):
- pas anestezisë (T88.5)

- të porsalindurit (P80.-)
- që nuk shoqërohet me temperature të ulët të ambientit (R68.0)

T69 **Efekte të tjera të temperaturës së ulët**

Përjashton: ngrirjen (T33-T35)

T69.0 **Zhytje në ujë e dorës dhe e këmbës**

Këmba e llogores

T69.1 **Ënjtje nga të ftohtit**

T69.8 **Efekte të tjera të paspecifikuara të temperaturës së ulët**

T69.9 **Efekt i temperaturës së ulët, i paspecifikuar**

T70 **Efekte të presionit të ajrit dhe presionit të ujit**

T70.0 **Barotrauma e veshit**

Aero-otiti i veshit të mesëm

Efektet e ndryshimit të presionit atmosferik mjedisor ose të presionit të ujit në veshë

T70.1 **Barotrauma sinisale**

Aerosinuziti

Efektet e ndryshimit të presionit atmosferik mjedisor në sinuse

T70.2 **Efekte të tjera e të paspecifikuara të lartësive të mëdha**

Sëmundja e alpinistit

Anoksia e shkaktuar nga lartësitë e mëdha

Barotrauma NOS

Hipobaropatia

Sëmundja e malit

Përjashton: policiteminë e shkaktuar nga lartësitë e mëdha (D75.1)

T70.3 **Sëmundja Caisson [sëmundja e dekompresionit]**

Sëmundja e ajrit të ngjeshur

Paraliza e zhytësit

T70.4 **Efekte të presionit të lartë të lëngjeve**

Injektimi traumatik me presion (industrial)

T70.8 **Efekte të tjera të presionit të ajrit dhe presionit të ujit**

Sindroma e plagosjes nga shpërthimi

T70.9 **Efekt i presionit të ajrit dhe presionit të ujit, i paspecifikuar**

T71 Asfiksia

Përfshin: mbytje (nga zënia e frymës)
defiçienca sistemike të oksigjenimit shkaktuar nga:
- përmbajtje e ulur e oksigjenit në ajrin e ambientit
- pengim mekanik i frymëmarrjes

Përjashton: anoksinë e shkaktuar nga lartësitë e mëdha (T70.2)
asfiksinë nga:
- monoksidi i karbonit (T58)
- gëlltitja e ushqimit ose trupit të huaj ((T17.-)
- gaze të tjera, tymëra dhe avuj (T59.-)

distresin respirator (sindromën respiratore) në:
- të rriturit (J80)
- të porsalindurit (P22.-)

T73 Efektet e mungesave të tjera

T73.0 Efektet e urisë
Mungesa e ushqimit
Uria

T73.1 Efektet e etjes
Ndalimi i ujit

T73.2 Kapitje për shkak të ekspozimit (në dritë, etj.)

T73.3 Kapitje për shkak të mundimit të tepërt
Mbiushtrimi

T73.8 Efekte të tjera të mungesave

T73.9 Efekt i mungesës, i paspecifikuar

T74 Sindromat e keqtrajtimit
Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e plagës.

T74.0 Neglizhimi ose braktisja

T74.1 Abuzimi fizik
Të rrahurit (rrahja):
- sindroma e bebes ose fëmijës NOS
- sindroma e bashkëshortes NOS

T74.2 **Abuzimi seksual**

T74.3 **Abuzimi psikologjik**

T74.8 **Sindroma të tjera të keqtrajtimit**

Format e përziera

T74.9 **Sindrom keqtrajtimi, i paspecifikuar**

Efektet e:

- abuzimit ndaj të rriturit NOS
- abuzimit ndaj fëmijës NOS

T75 Efekte të shkaqeve të tjera të jashtme

Përjashton: efektet anësore NEC (T78.-)
djegiet (elektrike) (T20-T31)

T75.0 **Efekte të vetëtimës (rrufesë)**

Shok nga vetëtima

Goditje nga vetëtima NOS

T75.1 **Mbytja dhe zhytja jo-vdekjeprurëse**

Zhytje

Krampi i zhytësit

T75.2 **Efektet e vibrimit (dridhjeve)**

Sindroma e çekiçit pneumatik

Sindroma traumatike vazospastike

Vertigo nga infratingujt

T75.3 **Sëmundja (ose vjellja) nga lëvizja**

Sëmundja e ajrit

Sëmundja e detit

Sëmundja e udhëtimit

T75.4 **Efekte nga rryma elektrike**

Elektroprerje

Shok nga rryma elektrike

T75.8 **Efekte të tjera të specifikuara të shkaqeve të jashtme**

Efektet e:

- forcave anormale gravitacionale [G]
- mungesës së peshës

T78 Efekte anësore, të paklasifikuara tjetërkund

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur si kod parësor për identifikimin e efekteve, me shkaqe të paklasifikuara tjetërkund, të panjohura, të paspecifikuara ose të keqspecifikuara. Me qëllim kodifikimi të shumëfishtë, kjo kategori mund të përdoret si kod shtesë për identifikimin e efekteve të gjendjeve të klasifikuara tjetërkund.

Përjashton: komplikacionet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor NEC (T80-T88)

T78.0 Shok anafilaktik për shkak të reaksionit të pafavorshëm të ushqimit

T78.1 Të tjera reaksione të pafavorshme nga ushqimi, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: helmimet ushqimore bakteriale (A05.-)

dermatitin e shkaktuar nga ushqimi (L27.2)

- në kontakt me lëkurën (L23.6, L24.6, L25.4)

T78.2 Shok anafilaktik, i paspecifikuar

Shok alergjik
Reaksion anafilaktik | NOS
Anafilaksi

Përjashton: shokun anafilaktik shkaktuar nga:

- efektet anësore të substancave mjekësore korrekte të administruara në mënyrën e duhur (T88.6)
- reaksionet ushqimore (T78.0)
- serumi (T80.5)

T78.3 Edema angioneurotike

Urtikaria gjigante

Edema Quincke

Përjashton: urtikarien (L50.-)

urtikarien:

- nga serumi (T80.6)

T78.4 Alergji, e paspecifikuar

Reaksion alergjik NOS

Hipersensitivitet NOS

Idiosinkrazi NOS

Përjashton: reaksionet alergjike NOS ndaj substancave mjekësore korrekte të administruara në mënyrën e duhur (T88.7)

tipe specifike të reaksioneve alergjike të tilla si:

- koliti dhe gastroenteriti alergjik (K52.2)
- dermatiti (L23-L25, L27.-)

- riniti alergjik [*hay fever*] (J30.1)

T78.8 **Të tjera efekte të kundërta, të paklasifikuara tjetërkund**

T78.9 **Efekt i kundërt, i paspecifikuar**

Përjashton: efektet anësore të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor NOS (T88.9)

Komplikacione të hershme të specifikuara të traumës (T79)

T79 **Ndërlikime të hershme të specifikuara të traumës, të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: ndërlikimet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor NEC (T80-T88)

sindromën e distresit respirator:

- tek i rrituri (J80)
- tek i porsalinduri (P22.0)

që ndodh gjatë ose pas procedurës kirurgjikale (T80-T88)

T79.0 **Emboli ajrore (traumatike)**

Përjashton: komplikacionet e embolizmit ajror:

- abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.2)
- barrë, lindje dhe paslindje (O88.0)

T79.1 **Emboli yndyrore (traumatike)**

Përjashton: komplikacionet e embolizmit yndyror:

- abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.2)
- barrë, lindje dhe paslindje (O88.8)

T79.2 **Hemorragji traumatike sekondare dhe rekurrente (që përsëriten)**

T79.3 **Infeksion post-traumatik i plagës, i paklasifikuara tjetërkund**

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infeksioz.

T79.4 **Shok traumatik.**

Shok (i menjëhershëm)(i vonuar) pas plagosjes

Përjashton: shokun:

- anestetik (T88.2)
- anafilaktik:

- NOS (T78.2)
- shkaktuar nga:
  - reaksioni nga ushqimi (T78.0)
  - administrimi korrekt i substancës së duhur mjekësore (T88.6)
  - serumi (T80.5)

• si komplikacion i abortit ose barrës ektopike ose molare (O00-O07, O08.3)
• elektrik (T75.4)
• i goditjes nga rrufeja (T75.0)
• jo-traumatik NEC (R57.-)
• obstetrik (O75.1)
• postkirurgjikal (T81.1)

T79.5 Anuria traumatike

Sindroma e shtypjes

Insufiçienca renale pas traumës shtypëse

T79.6 Ishemia traumatike e muskujve

Sindroma e kompartimentit

Kontraktura ishemike e Volkmann

Përjashton: sindromën tibiale anteriore (M76.8)

T79.7 Emfizema subkutane traumatike

Përjashton: emfizemën (subkutane) që rezulton nga proçedurat (T81.8)

T79.8 Ndërlikime të tjera të hershme të traumës

T79.9 Ndërlikim i hershëm i paspecifikuar i traumës

Komplikacionet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund (T80–T88)

Përdor kod shtesë të jashtëm (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e pajisjeve të përfshira dhe detajeve të rrethanave.

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infeksioz.

Përjashton: efektet anësore të barnave dhe medikamenteve (A00-R99, T78.-)

çdo kontakt me shërbimin shëndetësor për gjendje postoperatore, në të cilat nuk ka komplikacione, të tilla si:

- gjendja e hapjes artificiale (Z93.-)
- mbyllja e stomës së jashtme (Z43.-)
- rregullimi dhe saktësimi i pozicionit të dispozitivit prostetik të jashtëm (Z44.-)

djegiet dhe gërryerjet nga aplikimet lokale dhe rrezatimi (T20-T32)

komplikacione të procedurave kirurgjikale gjatë shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes (O00-O99)

helmimin dhe efektet toksike të barnave dhe kimikateve (T36-T65)

komplikacionet specifike të klasifikuara dikund tjetër, të tilla si:

- rrjedhje e lëngut cerebrospinal nga punksioni lumbar (G97.0)
- keqfunksionim i kolostomisë (K91.4)
- çrregullime të lëngjeve dhe balancës elektrolitike (E86-E87)
- çrregullime funksionale pas kirurgjisë kardiake (I97.0-I97.1)
- sindroma postkirurgjikale gastrike (K91.1)
- sindroma e postlaminektomisë NEC (M96.1)
- sindroma limfadenopatike e postmastektomisë (I97.2)
- sindroma postkirurgjikale blind-loop (K91.2)

T80 Komplikacione që pasojnë infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

Përfshin: perfuzionin

Përjashton: flakjen e transplantit të palcës kockore (T86.0)

T80.0 Embolia ajrore që ndjek infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

T80.1 Ndërlikimet vaskulare që ndjekin infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

Flebit Tromboembolizëm Tromboflebit	pas marrjes së infuzioneve, transfuzionit dhe injeksionit terapeutik

Përjashton: gjendjet e listuara, kur specifikohen si:

- shkaktuar nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)
- pas procedurës (T81.7)

T80.2 Infeksione që ndjekin infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

Infeksion Sepsis	pas marrjes së infuzioneve, transfuzionit dhe injeksionit terapeutik

Përdorni kodin shtesë (R57.2), nëse dëshironi, për të identifikuar shokun septik.

Përjashton: gjendjet e listuara, kur specifikohen si:

- shkaktuar nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.6-T82.7, T83.5-T83.6, T84.5-T84.7, T85.7)
- pas procedurës (T81.4)

T80.3 Reaksion nga papajtueshmëria e grupeve të gjakut ABO

Transfuzion i gjakut i papajtueshëm

Reaksion nga papajtueshmëria e grupit të gjakut gjatë infuzionit ose transfuzionit

T80.4 Reaksion nga papajtueshmëria e grupit Rh- të gjakut

Reaksion shkaktuar nga faktori Rh gjatë infuzionit ose transfuzionit

T80.5 Shok anafilaktik për shkak të serumit

Përjashton: shokun:

- alergjik NOS (T78.2)
- anafilaktik:
- NOS (T78.2)
- shkaktuar nga efektet anësore të substancave mjekësore të duhura, administruar në mënyrën e duhur (T88.6)

T80.6 Reaksione të tjera nga serumi

Intoksikim nga serumi

Sëmundja e proteinës

Nga serumi:

- rash
- sëmundje
- urtikarie

Përjashton: hepatitin nga serumi (B16-B19)

T80.8 Komplikacione të tjera që ndjekin infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

T80.9 Komplikacion i paspecifikuar që ndjek infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

Reaksion gjatë transfuzionit NOS

T81 Komplikacione të proçedurave, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: efektet anësore të barit NOS (T88.7)

komplikacionet pas:

- imunizimit (T88.0-T88.1)
- infuzionit, transfuzionit dhe injeksionit terapeutik (T80.-)

komplikacionet specifike të klasifikuara dikund tjetër, të tilla si:

- komplikacione nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82-T85)
- dermatitin e shkaktuar nga barnat dhe medikamentet (L23.3, L24.4, L25.1, L27.0-L27.1)
- helmimin dhe efektet toksike të barnave dhe kimikateve (T36-T65)

T81.0 Hemorragji dhe hematoma që ndërlikojnë një proçedurë, të paklasifikuara tjetërkund

Hemorragji në çdo zonë që rezulton nga një procedurë

Përjashton: hematomën e plagës obstetrikale (O90.2)

hemorragjinë e shkaktuar nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)

T81.1 Shok gjatë ose si rezultat i një proçedure, të paklasifikuar tjetërkund

Kolaps NOS
Shok (endotoksik) | gjatë ose pas procedurës
(hipovolemik)
Shok pas-operator NOS

Përjashton: shokun:

- anestetik (T88.2)
- anafilaktik:
  - NOS (T78.2)
  - shkaktuar nga:
    - administrimi korrekt i substancës së duhur mjekësore (T88.6)
    - serumi (T80.5)
- elektrik (T75.4)
- pas abortit ose barrës ektopike ose molare (O00-O07, O08.3)
- obstetrik (O75.1)
- traumatik (T79.4)

T81.2 Shpuarje dhe çarje aksidentale gjatë një proçedure, të paklasifikuara tjetërkund

Perforacion | | |

aksidental i:		kateteri	
• enës së gjakut		endoskopi	gjatë
• nervit	nga	instrumenti	procedurës
• organit		sonda	

Përjashton: dëmtimin nga instrumentet gjatë lindjes (O70-O71)

perforacionin, shpimin ose lacerimin e shkaktuar nga dispozitivi ose implanti i vendosur me qëllim në plagën operatore (T82-T85)

komplikacione specifike të klasifikuara dikund tjetër, si sindroma e lacerimit të ligamentit të gjerë [Allen-Masters] (N83.8)

T81.3 Çarje e plagës operatore, të paklasifikuara tjetërkund

Dehishencë | e plagës operatore
Rupturë |

Përjashton: çarjen e:

- plagës së seksio cesarea (O90.0)
- plagës perineale obstetrikale (O90.1)

T81.4 Infeksion që ndjek një proçedurë, të paklasifikuar tjetërkund

Abscesi:

- intra-abdominal
- i suturës
- subfrenik
- i plagës

pas procedurës

Septicemia

Përjashton: infeksionin e shkaktuar nga:

- infusion, transfusion dhe injeksion terapeutik (T80.2)
- dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.6-T82.7, T83.5-T83.6, T84.5-T84.7, T85.7)

infeksionin e plagës kirurgjikale obstetrike (O86.0)

T81.5 Trup i huaj i lënë aksidentalisht në hapësirën e barkut ose në plagën operatore që ndjek një proçedurë

Adezionet | shkaktuar nga trupi i huaj i harruar aksidentalisht
Obstruksioni | në plagën operatore ose kavitetin e trupit
Perforacioni |

Përjashton: obstruksionin ose perforacionin e shkaktuar nga dispozitivët prostetikë dhe implantet të lëna qëllimisht në trup (T82.0-T82.5, T83.0-T83.4, T84.0-T84.4, T85.0-T85.6)

T81.6 **Reaksion akut ndaj një substance të huaj të lënë aksidentalisht gjatë një proçedure**

Peritoniti:

- aseptik
- kimik

T81.7 **Komplikacione vaskulare që ndjekin një proçedurë, të paklasifikuara tjetërkund**

Emboli ajrore pas procedurës NEC

Përjashton: embolizmin:

- si komplikacion i:
  - abortit, barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.2)
  - shtatzënisë, lindjes dhe paslindje (O88.-)
- shkaktuar nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)
- pas infuzionit, transfuzionit dhe injeksionit terapeutik (T80.0)
- traumatik (T79.0)

T81.8 **Komplikacione të tjera të proçedurave, të paklasifikuara tjetërkund**

Komplikacione të terapisë inhalatore

Emfizema (subkutane) pas procedurës

Fistula persistente pas-opeatore

Përjashton: hipoterminë pas anestezisë (T88.5)

hiperterminë malinje shkaktuar nga anestezia (T88.3)

T81.9 **Komplikacion i paspecifikuar i një proçedure**

T82 Komplikacione të aparateve proteze implantive dhe transplantive, kardiake dhe vaskulare

Përjashton: flakjen dhe insufiçiencën e indeve dhe organeve të transplantuara (T86.-)

T82.0 **Komplikacion mekanik i protezës së valvulës së zemrës**

Dëmtim (mekanik)
Zhvendosje
Insufiçiencë
Rrjedhje
Keqvendosje
Obstruksion, mekanik

shkaktuar nga proteza e valvulës së zemrës

Perforacion

Protruzion

T82.1 Komplikacion mekanik i një pajisje elektronike të zemrës

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- elektrodat
- gjenerator pulsi (bateri)

T82.2 Komplikacion mekanik i bypass-it të arteries koronare dhe transplanteve valvulare

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga transplanti i arteries koronare të baipasuar dhe valvulës

T82.3 Komplikacion mekanik i transplanteve të tjera vaskulare

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- transplanti (zëvendësues) i aortës (bifurkacioni)
- transplanti (baipasi) arterial (femoral) (i karotides)

T82.4 Komplikacion mekanik i kateterit të dializës vaskulare

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga kateteri vaskular i dializës

Përjashton: komplikacionin mekanik të kateterit intraperitoneal të dializës (T85.6)

T82.5 Komplikacion mekanik i pajisjeve dhe implanteve të tjera kardiake dhe vaskulare

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- arteriovenoz/e:
  - fistula, e krijuar kirurgjikalisht
  - shunti, e krijuar kirurgjikalisht
- zemra artificiale
- balloni (kundërpulsues/e) diaspozitivi
- kateteri i infuzionit
- dispozitivi në formë çadre

Përjashton: komplikacionin mekanik nga kateteri i infuzionit epidural dhe subdural (T85.6)

T82.6 Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të protezës së valvulës kardiake

T82.7 Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të pajisjeve, implanteve dhe transplanteve të tjera kardiake dhe vaskulare

T82.8 Komplikacione të tjera të aparateve protezë, të implanteve dhe transplanteve kardiake dhe vaskulare

Embolizëm	shkaktuar nga dispozitivi, implanti dhe transplanti kardiak dhe vaskular
Fibrozë	
Haemorragji	

Dhimbje

Stenozë

Trombozë

T82.9 **Komplikacion i paspecifikuar i protezave, implanteve dhe transplanteve kardiake dhe vaskulare**

T83 Komplikacione të protezave, implanteve dhe transplanteve të traktit urogjenital

Përjashton: flakjen dhe insufiçiencën e indeve dhe organeve të transplantuara (T86.-)

T83.0 **Komplikacion mekanik i kateterit urinar**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- kateteri:
  - cistostomi
  - uretrale, vendosja

T83.1 **Komplikacion mekanik i pajisjeve dhe implanteve të tjera urinare**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- urinare:
  - paisje stimuluese elektronike
  - implantim i sfinkterit
  - stenti

T83.2 **Komplikacion mekanik i transplantit të një organi urinar**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga transplantimi i organit urinar

T83.3 **Komplikacion mekanik i pajisjeve kontraceptive intrauterine**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga dispozitivi kontraceptiv intrauterin

T83.4 **Komplikacion mekanik i të tjera prostezave, implanteve dhe transplanteve të traktit gjenital**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga prosteza penile (e implantuar)

T83.5 **Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të prostezës, implanteve dhe transplanteve në traktin urinar**

T83.6 **Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të prostezës, implantit dhe transplantit në traktin gjenital**

T83.8 **Komplikacione të tjera të prostezave, implanteve dhe transplanteve të traktit urogjenital**

Gjendje të listuara në T82.8 shkaktuar nga dispozitivi, implanti dhe transplanti urogjenital

T83.9 **Komplikacion i paspecifikuar i prostezës, implantit dhe trasplantit të traktit urogjenital**

T84 Komplikacione të prostezave të brendshme, implanteve dhe transplanteve ortopedike

Përjashton: flakjen dhe insufiçiencën e indeve dhe organeve të transplantuara (T86.-)

frakturën e kockës pas futjes së implantit ortopedik, prostezat artikular ose pjatat kockore (M96.6)

T84.0 Komplikacion mekanik i prostezave brenda artikulacionit

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga prosteza artikulare

T84.1 Komplikacion mekanik i një pajisjeje fiksuese brenda kockave të gjymtyrës

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga dispozitivi i brendshëm fiksues së kockës të gjymtyrës

T84.2 Komplikacion mekanik i një pajisjeje fiksuese brenda kockave të tjera

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga dispozitivi i brendshëm fiksues të kockave të tjera

T84.3 Komplikacion mekanik i të tjera pajisjeve, implanteve dhe trasplanteve të kockave

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- transplanti kockor
- stimulimi elektronik i kockës

T84.4 Komplikacion mekanik i të tjera pajisjeve, implanteve dhe transplanteve të brendshme ortopedike

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga transplanti i muskujve dhe tendineve

T84.5 Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të prostezave brenda artikulacionit

T84.6 Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të pajisjeve fiksuese të brendshme [në çfarëdo vendi]

T84.7 Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të të tjera prostezave, implanteve dhe trasplanteve të brendshme ortopedike

T84.8 Komplikacione të tjera të prostezave, implanteve dhe trasplanteve të brendshme ortopedike

Gjendje të listuara në T82.8 shkaktuar nga dispozitivi i brendshëm ortopedik, implanti dhe transplanti

T84.9 Komplikacion i paspecifikuar i prostezës, implantit dhe trasplantit të brendshëm ortopedik

T85 Komplikacione të prostezave, implanteve dhe trasplanteve të brendshme, të tjera

Përjashton: flakjen dhe insufiçiencën e indeve dhe organeve të transplantuara (T86.-)

T85.0 Komplikacion mekanik i shuntit ventrikular intrakranial (komunikim i shuntit)

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga shunti ventrikular intrakranial (komunikues)

T85.1 Komplikacion mekanik i stimuluesit elektronik të implantuar në sistemin nervor

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga neurostimulimi elektrik (elektroda)

- i trurit
- i nervit periferik
- i palcës së shtyllës kurrizore

T85.2 Komplikacion mekanik i lenteve intraokulare

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga lentet intraokulare

T85.3 Komplikacion mekanik i protezave, implanteve dhe transplanteve të tjera okulare

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- transplanti korneal
- orbitë prostetike e syrit

T85.4 Komplikacion mekanik i prostezave, implanteve dhe transplanteve të krahërorit

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga prostezat e gjoksit dhe implanti

T85.5 Komplikacion mekanik i prostezave, implanteve dhe transplanteve gastrointestinale

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- prosteza e duktusit biliar
- dispozitivi ezofageal anti-refluks

T85.6 Komplikacion mekanik i të tjera prostezave, implanteve dhe transplanteve të brendshme e të specifikuara

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- kateteri infuzionit epidural dhe subdural
- kateteri intraperitoneal i dializës
- materiali kirurgjikal i pa-absorbueshëm NOS
- suturat permanente

Përjashton: komplikacionet mekanike të qepjes (fijes) permanente të përdorura në riparimet kockore (T84.1-T84.2)

T85.7 **Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të të tjera prostezave, implanteve dhe trasplanteve të tjera të brëndshme**

T85.8 **Komplikacione të tjera të prostezave, implanteve dhe transplanteve të brëndshme ortopedike**

Gjendje të listuara në T82.8 shkaktuar nga dispozitivi i brendshëm, implanti dhe transplanti NEC

T85.9 **Komplikacion i paspecifikuar i prostezës, implantit dhe transplantit të brendshëm**

Komplikacione të dispozitivit të brendshëm, implantit dhe transplantit NOS

T86 Dështim dhe flakje i organeve dhe indeve të transplantuara

T86.0 **Flakje (mospranim) i transplantit të palcës së kockave**

Reaksioni i ose sëmundja e transplant-kundër-pranuesit

T86.1 **Dështim dhe flakje e transplantit të veshkës**

T86.2 **Dështim dhe flakje e transplantit të zemrës**

Përjashton: komplikimet e:

- pajisjeve artificiale të zemrës (T82.5)
- transplantit zemër-mushkëri (T86.3)

T86.3 **Dështim dhe flakje e transplantit të zemër-mushkërisë**

T86.4 **Dështim dhe flakje e transplantit të mëlçisë**

T86.8 **Dështim dhe flakje e organeve dhe indeve të tjera të transplantuara**

Dështim ose flakje e transplantit në:

- kockë
- zorrë
- mushkëri
- pankreas
- lëkurë (alotransplant) (autotransplant)

T86.9 **Dështim dhe flakje e papëcaktuar e organit dhe indit të transplantuar**

T87 Komplikacione të veçanta nga ribashkimi dhe amputimi

T87.0 **Komplikacione të gjymtyrës (pjesë të saj) së sipërme të ribashkuar**

T87.1 **Komplikacione të gjymtyrës së poshtëme (pjesë të saj) të ribashkuar**

T87.2 **Komplikacione të pjesëve të tjera të trupit të ribashkuara**

T87.3 **Neuroma e cungut të amputuar**

T87.4 **Infeksion i cungut të amputuar**

T87.5 **Nekrozë e cungut të amputuar**

T87.6 **Komplikacione të tjera e të paspecifikuara të cungut të amputuar**

Amputim i cungut:

- kontrakturë (fleksion)(të artikulacionit proksimal në vazhdim)
- hematomë
- edemë

Përjashton: sindromën e gjymtyrës fantazëm (G54.6-G54.7)

T88 Komplikacione të tjera të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: shpimin aksidental ose laceracionin gjatë një procedure (T81.2)

komplikacionet pas një:

- infuzioni, transfuzioni dhe injeksioni terapeutik (T80.-)
- procedure NEC (T81.-)

komplikacione specifike të klasifikuara dikund tjetër si:

- komplikacionet:
  - gjatë anestezisë:
    - paralindjes dhe lindjes (O74.-)
    - shtatzënisë (O29.-)
    - paslindjes (O89.-)
- të dispozitivit, implantit dhe transplantit (T82-T85)
- të kirurgjisë dhe procedurave obstetrikale (O75.4)

dermatitin e shkaktuar nga barnat dhe medikamentet (L23.3, L24.4, L25.1, L27.0-L27.1)

helmimet dhe efektet toksike të barnave dhe kimikateve (T36-T65)

T88.0 **Infeksion që ndjek imunizimin**

Sepsis pas imunizimit

T88.1 **Ndërlikime të tjera që ndjekin imunizimin, të paklasifikuara tjetërkund**

Rash pas imunizimit

Përjashton: shokun anafilaktik shkaktuar nga serumi (T80.5)
reaksione të tjera nga serumi (T80.6)
pas imunizimit:
- artropatinë (M02.2)
- encefalitin (G04.0)

T88.2 Shok për shkak të anestezisë

Shok i shkaktuar nga anestezia, gjatë së cilës substanca e duhur është administruar në mënyrë korrekte

Përjashton: komplikacionet e anestezisë:
- nga dhënia e mbidozës së substancës të dhënë (T36-T50)
- në paralindje dhe lindje (O74.-)
- gjatë shtatzënisë (O29.-)
- në paslindje (O89.-)

shokun postoperativ NOS (T81.1)

T88.3 Hipertermia malinje për shkak të anestezisë

T88.4 Intubim i dështuar ose i vështirë

T88.5 Ndërlikime të tjera të anestezisë

Hipotermia pas anestezisë

T88.6 Shok anafilaktik për shkak të efektit të kundërt të barnave ose medikamenteve të rregullta, të administruara siç duhet

Përjashton: shokun anafilaktik shkaktuar nga serumi (T80.5)

T88.7 Efek i kundërt i paspecifikuar i një bari ose medikamenti

Efekte anësore nga
Reaksione alergjike nga
Mbindjeshmëri nga
Idiosinkrazi nga
Bari:
- hipersensitivitet NOS
- reaksion NOS

bari ose medikamenti i duhur i administruar në mënyrë korrekte

Përjashton: efektet anësore të specifikuara të barnave dhe medikamenteve (A00-R99,T80-T88.6, T88.8)

T88.8 Komplikacione të tjera të specifikuara të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund

T88.9 Komplikacione të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paspecifikuara

Përjashton: efektet anësore NOS (T78.9)

Pasoja që mbeten (=sekela) të traumave, të helmimeve dhe të pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme (T90–T98)

Shënim: Këto kategori duhen përdorur për të treguar gjendje në S00-S99 dhe T00-T88 si shkak i efekteve të vonëshme, të cilat vetë janë klasifikuar tjetërkund. "Sekelat" përfshijnë pasoja që mbeten, të tilla si efekte të vonëshme dhe ato të një viti ose më shumë pas pësimit të plagës.

Jo për t'u përdorur për hemimet ose ekspozimet kronike. Kodoni këto në helmimet ose ekspozimet e dëmshme aktuale.

T90 Pasoja që mbeten të dëmtimeve traumatike të kokës

T90.0 Pasoja që mbeten të dëmtimit sipërfaqësor të kokës

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S00.-

T90.1 Pasoja që mbeten nga plagë e hapur e kokës

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S01.-

T90.2 Pasoja që mbeten nga fraktura e kafkës dhe kockave të fytyrës

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S02.-

T90.3 Pasoja që mbeten nga dëmtimi i nervave kranialë

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S04.-

T90.4 Pasoja që mbeten nga dëmtimi i syrit dhe orbitës

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S05.-

T90.5 Pasoja që mbeten nga dëmtimi intrakranial

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S06.-

T90.8 Pasoja që mbeten nga dëmtime të tjera të specifikuara të kokës

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S03.-, S07-S08 dhe S09.0-S09.8

T90.9 Pasoja që mbeten nga një dëmtim i paspecifikuar i kokës

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S09.9

T91 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e qafës dhe trungut

T91.0 Pasoja që mbeten nga dëmtimi sipërfaqësor dhe plagë e hapur e qafës dhe kokës

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S10-S11, S20-S21, S30-S31 dhe T09.0-T09.1

T91.1 Pasoja që mbeten nga fraktura e shtyllës kurrizore

Sekela të plagëve të klasifikueshme në to S12.-, S22.0-S22.1, S32.0, S32.7 dhe T08

T91.2 **Pasoja që mbeten nga fraktura të tjera të kraharorit dhe pelvisit**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në to S22.2-S22.9, S32.1-S32.5 dhe S32.8

T91.3 **Pasoja që mbeten nga dëmtimi i palcës kurrizore**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S14.0-S14.1, S24.0-S24.1, S34.0-S34.1 dhe T09.3

T91.4 **Pasoja që mbeten nga dëmtimi i organeve intrakraniale**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S26-S27

T91.5 **Pasoja që mbeten nga dëmtimi i organeve intra-abdominale dhe atyre pelvike**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S36-S37

T91.8 **Pasoja që mbeten nga dëmtime të tjera të specifikuara të qafës dhe trungut**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S13.-, S14.2-S14.6, S15-S18, S19.7-S19.8, S23.-, S24.2-S24.6, S25.-, S28.-, S29.0-S29.8, S33.-, S34.2-S34.8, S35.-, S38.-, S39.0-S39.8, T09.2 dhe T09.4 -T09.8

T91.9 **Pasoja nga dëmtimi i paspecifikuar i qafës dhe trungut**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S19.9, S29.9, S39.9 dhe T09.9

T92 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e gjymtyrës së sipërme

T92.0 **Pasoja nga plagë e hapur e gjymtyrës së sipërme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në to S41.-, S51.-, S61.- dhe T11.1

T92.1 **Pasoja nga thyerja e krahut**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S42.-, S52.- dhe T10

T92.2 **Pasoja nga thyerja në nivelin e kyçit të dorës dhe të pëllëmbës**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S62.-

T92.3 **Pasoja nga luksacioni, përdredhja dhe tendosja e gjymtyrës së sipërme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S43.-, S53.-, S63.- dhe T11.2

T92.4 **Pasoja nga dëmtimi i nervit të gjymtyrës së sipërme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S44.-, S54.-, S64.- dhe T11.3

T92.5 **Pasoja nga dëmtimi i muskulit dhe tendinit të gjymtyrës së sipërme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S46.-, S56.-, S66.- dhe T11.5

T92.6 **Pasoja nga dërrmimi dhe amputimi traumatik i gjymtyrës së sipërme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S47-S48, S57-S58, S67-S68 dhe T11.6

T92.8 **Pasoja nga dëmtime të tjera të specifikuara të gjymtyrës së sipërme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S40.-, S45.-, S49.7-S49.8, S50.-, S55.-, S59.7-S59.8, S60.-, S65.-, S69.7-S69.8, T11.0, T11.4 dhe T11.8

T92.9 **Pasoja nga dëmtim i paspecifikuar i gjymtyrës së sipërme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S49.9, S59.9, S69.9 dhe T11.9

T93 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e gjymtyrës së poshtëme

T93.0 **Pasoja nga plagë e hapur e gjymtyrës së poshtëme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S71.-, S81.-, S91.- dhe T13.1

T93.1 **Pasoja nga thyerja e femurit**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S72.-

T93.2 **Pasoja nga thyerje të tjera të gjymtyrës së poshtëme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S82.-, S92.- dhe T12

T93.3 **Pasoja nga luksacioni, përdredhja dhe tendosja e gjymtyrës së poshtëme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S73.-, S83.-, S93.- dhe T13.2

T93.4 **Pasoja nga dëmtimi i nervit të gjymtyrës së poshtëme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S74.-, S84.-, S94.- dhe T13.3

T93.5 **Pasoja nga dëmtimi i muskulit dhe tendinit të gjymtyrës së poshtëme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S76.-, S86.-, S96.- dhe T13.5

T93.6 **Pasoja nga dërmimi dhe amputimi traumatik i gjymtyrës së poshtëme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S77-S78, S87-S88, S97-S98 dhe T13.6

T93.8 **Pasoja nga dëmtime të tjera të specifikuara të gjymtyrës së poshtëme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S70.-, S75.-, S79.7-S79.8, S80.-, S85.-, S89.7-S89.8, S90.-, S95.-, S99.7-S99.8, T13.0, T13.4 dhe T13.8

T93.9 **Pasoja nga dëmtim i paspecifikuar i gjymtyrës së poshtëme**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në S79.9, S89.9, S99.9 dhe T13.9

T94 Pasoja që mbeten nga dëmtime që përfshijnë zona të shumta e të paspecifikuara të trupit

T94.0 **Pasoja nga dëmtime të zonave të shumta të trupit**

Sekela të plagëve të klasifikueshme në T00-T07

T94.1 **Pasoja nga dëmtime, të paspecifikuara sipas zonëz së trupit**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T14.-

T95 **Pasoja që mbeten nga djegiet, gërryerjet dhe ngrirjet**

T95.0 **Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e kokës dhe qafës**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T20.-, T33.0-.1, T34.0-.1 dhe T35.2

T95.1 **Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e trungut**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T21.-, T33.2-.3, T34.2-.3 dhe T35.3

T95.2 **Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e gjymtyrës së sipërme**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T22-T23, T33.4-.5, T34.4-.5 dhe T35.4

T95.3 **Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e gjymtyrës së poshtëme**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T24-T25, T33.6-.8, T34.6-.8 dhe T35.5

T95.4 **Pasoja që mbeten nga djegia dhe gërryerja të klasifikueshme vetëm sipas përmasave të sipërfaqes trupore të përfshirë**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T31-T32

T95.8 **Pasoja nga djegie, gërryerje dhe ngrirje të tjera të specifikuara**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T26-T29, T35.0-T35.1 dhe T35.6

T95.9 **Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e paspecifikuar**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T30.-, T33.9, T34.9 dhe T35.7

T96 **Pasoja që mbeten nga helmimi me barnat, medikamentet dhe substancat biologjike**
Sekela të helmimeve të klasifikueshme në T36-T50

T97 **Pasoja që mbeten nga efektet toksike të substancave kryesisht jo-mjekësore sipas burimit**
Sekela të efekteve toksike të klasifikueshme në T51-T65

T98 **Pasoja që mbeten të efekteve të tjera e të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme**

T98.0 **Pasoja të efekteve të trupit të huaj që hyn nga një vrimë natyrale**
Sekela të efekteve të klasifikueshme në T15-T19

T98.1 **Pasoja të efekteve të tjera e të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme**
Sekela të efekteve të klasifikueshme në T66-T78

T98.2 **Pasoja nga komplikacionet e herëshme të traumës**

Sekela të komplikacioneve të klasifikueshme në T79.-

T98.3 **Pasoja që mbeten nga komplikacionet e kujdesit kirurgjikal e mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund**

Sekela të komplikacioneve të klasifikueshme në T80-T88

KAPITULLI XX

Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë (V01–Y98)

Ky kapitull, që në revizionimet e mëparshme të ICD përbënte një klasifikim suplementar, mundëson klasifikimin e ngjarjeve dhe rrethanave ambientale, si shkak plagosje, helmim dhe pasoja të tjera. Kur një nga kodet e këtij seksioni është i përdorshëm, duhet përdorur si shtesë e një kodi nga një kapitull tjetër i Klasifikimit, me qëllim që të tregojë karakteristikat e gjendjes. Më së shpeshti, gjendja do të jetë e klasifikueshme në kapitullin XIX "Dëmtime (plagë), helmime dhe pasoja të tjera të specifikuara të shkaktarëve të jashtëm (S00-T98)". Shkaqet e vdekjes preferohet të tabelohen sipas të dy kapitujve XIX dhe XX, por nëse tabelohet vetëm një kod, atëherë kodi nga kapitulli XX duhet të ketë preçedencë. Gjendje të tjera që mund të vlerësohen pasojë e shkaqeve të jashtme, klasifikohen në Kapitujt I deri XVIII. Për këto gjendje, kodet nga Kapitulli XX duhen përdorur për të sjellë informacion shtesë vetëm me qëllim analize me kodifikim të shumëfishtë.

Kategoritë për sekelat e shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe të vdekshmërisë janë përfshirë në Y85-Y89.

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

V01-X59	Aksidente		
	V01-V99	Aksidentet e transportit	
		V01-V09	Këmbësor i dëmtuar në aksident trasporti
		V10-V19	Çiklist i dëmtuar në aksident trasporti
		V20-V29	Motoçiklist i dëmtuar në aksident transporti
		V30-V39	Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident transporti
		V40-V49	Person në veturë i dëmtuar në aksident trasporti
		V50-V59	Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident trasporti
		V60-V69	Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident trasporti
		V70-V79	Person në autobuz i dëmtuar në aksident transporti

		V80-V89	Aksidente trasporti tokësore të tjera
		V90-V94	Aksidente të transportit ujor
		V95-V97	Aksidente të transportit ajror dhe kozmik
		V98-V99	Aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara
	W00-X59	Shkaqe të tjera të jashtme të dëmtimit aksidental	
		W00-W19	Rënie (rrëzim aksidental)
		W20-W49	Ekspozim ndaj forcave mekanike inorganike
		W50-W64	Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla
		W65-W74	Mbytje dhe fundosje aksidentale
		W75-W84	Të tjera rreziqe aksidentale për frymëmarrjen
		W85-W99	Ekspozim ndaj rrymës elektrike, rrezatimit, temperaturave ekstreme dhe presionit ekstrem të ajrit të ambientit
		X00-X09	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë
		X10-X19	Kontakt me nxehtësi ose substanca të nxehta
		X20-X29	Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese
		X30-X39	Ekspozim ndaj forcave të natyrës
		X40-X49	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme
		X50-X57	Mbilodhja, udhëtimi dhe privimi (mungesa)
		X58-X59	Ekspozim aksidental ndaj faktorëve të tjerë e të paspecifikuar
X60-X84	Vetëdëmtim me qëllim		
X85-Y09	Atentat		
Y10-Y34	Ngjarje së cilës nuk i përcaktohet dot qëllimi		
Y35-Y36	Ndërhyrje ligjore dhe veprime të luftës		
Y40-Y84	Komplikacione (ndërlikime) gjatë kujdesit mjekësor dhe kirurgjikal		
	Y40-Y59	Barna, medikamente dhe substanca biologjike që shkaktojnë efekte të padëshiruara gjatë përdorimit mjekësor	
	Y60-Y69	Aksidente dhe ndërlikime që ndodhin gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore	
	Y70-Y82	Pajisje mjekësore që shoqërohen me incidente të pafavorshme gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik	
	Y83-Y84	Veprime kirurgjikale dhe mjekësore përgjegjëse të reaksioneve anormale tek i sëmuri ose të ndërlikimeve të mëvonëshme, pa përmendur aksidentet gjatë ndërhyrjes	
Y85-Y89	Pasoja që mbeten të shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë		
Y90-Y98	Faktorë suplementarë që lidhen me shkaqe të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë të klasifikuar tjetërkund		

Kodi i vendit të ndodhjes

Nën-ndarja me katër karaktere në vazhdim duhet përdorur me kategoritë W00-Y34, përveç Y06.- dhe Y07.-, për identifikimin e vendit të ndodhjes apo hasjes të shkakut të jashtëm, atëherë kur konsiderohet i rëndësishëm:

0 Shtëpi

Apartament

Konvikt

Park karavan [trailer], rezidencial

Shtëpi fshati

Komunitet shtëpish

Shtëpi (rezidenciale)

Vend rezidencial joinstitucional

Privat/e:

- rrugë që të çon në shtëpi
- garazh
- kopështi i shtëpisë
- oborri i shtëpisë

Pishinë, në shtëpi private ose kopësht privat

Përjashton: shtëpinë e braktisur ose të abandonuar (8)
shtëpinë në ndërtim e sipër por akoma të pabanuar (6)
vend institucional rezidence (1)

1 Institucion rezidencial

Shtëpi fëmije

Fjetore

Shtëpi për të sëmurët

Bujtinë

Kamp ushtarak

Shtëpi pleqsh

Azil pleqsh

Jetimore

Shtëpi pensionistësh

Burg

Shkollë riedukimi

2 Shkolla, institucion tjetër dhe zonë publike administrative

Ndërtesë (përfshirë terrenet aksesore) e përdorur nga publiku ose nga ndonjë pjesë e caktuar e publikut, si:

- sallë mbledhje
- kampus
- objekt kulti
- kinema
- klub
- kolegj
- gjykatë
- pistë vallëzimi
- çerdhe ditore
- galeri
- spital
- institut edukimi
- kopësht fëmijësh
- bibliotekë
- kinema
- muzeum
- sallë muzike
- opera
- zyrë postare
- sallë publike
- shkollë (private)(publike)(shtetërore)
- teatër
- universitet
- qendër rinore

Përjashton: ndërtesën në ndërtim e sipër (6)
institucionin rezidencial (1)
zonën sportive dhe atletike (3)

3 *Zonë sportive dhe atletike*

Fushë beizbolli
Fushë basketbolli
Fushë kriketi
Fushë futbolli
Fushë golfi

Palestër
Fushë hokei
Shkollë hipizmi
Shesh patinazhi
Fushë skuashi
Stadium
Pishinë, publike
Fushë tenisi
Përjashton: pishinën ose fushën e tenisit në shtëpi private ose kopësht privat (0)

4 Rrugë dhe autostradë
Autostradë pa pagesë
Autostradë
Trotuar
Rrugë
Trotuar

5 Zonë tregtie dhe shërbimesh
Aeroport
Bankë
Kafe
Kazino
Garazh (qendër tregtare)
Pikë furnizimi me karburant
Hotel
Treg
Ndërtesë me zyra
Benzinatë
Stacion radio ose televiziv
Restorant
Pikë furnizimi
Dyqan (qendër tregtare)
Qendër tregtare
Stacion (autobusi)(hekurudhor)
Shitore
Supermarket
Depo

Përjashton: garazhin në shtëpi private (0)

6 Zonë industriale dhe ndërtimi

Ndërtesë [çdo] në ndërtim e sipër
Kantier detar
Kantier
Fabrikë:
- ndërtesa
- rrethinat

Uzinë gazi
Oborr industrial
Minierë
Pikë nxjerrje nafte dhe instalime të tjera në det të hapur
Gërmim (qymyr)(zhavorr)(rërë)
Stacion elektrik (qymyr)(bërthamore)(naftë)
Kantier anijesh
Tunel në ndërtim e sipër
Punishte

7 Fermë

Fermë:
- ndërtesat
- tokë e kultivuar

Fermë private
Përjashton: shtëpinë në fermë dhe rrethinat e fermës (0)

8 Vende të tjera të specifikuara

Plazh
Kamping
Kanal
Vend karvanesh NOS
Shtëpi e braktisur
Shkretëtirë
Port NOS
Pyll
Port detar
Kodër

Liqen
Kënetë
Terren trainimi ushtarak
Mal
Park (argëtimi) (publik)
Vend parkimi
Pellg ose pishinë
Prateri
Vend publik NOS
Vijë hekurudhore
Lum
Det
Bregdet
Rrjedhë
Zonë e përmbytur
Rezervuar uji
Kopësht zoologjik

9 Vend i paspecifikuar

Kodi i aktivitetit

Nënklasifikimi në vazhdim ofrohet për përdorim opsional, me vendosjen e një karakteri shtesë në kategoritë V01-Y34, për të treguar aktivitetin që po zhvillonte personi i dëmtuar gjatë kohës që ka ndodhur ngjarja. Ky nënklasifikim nuk duket të ngatërrohet me, ose të përdoret në vend të, nënndarjes së rekomanduar me katër karaktere, të ofruar për të treguar vendin e ndodhjes së ngjarjes të klasifikueshme në W00-Y34.

0 Gjatë angazhimit me aktivitete sportive

Ushtrimet fizike me një element të përshkruar funksional, i tillë si:

- golfi
- vrapimi sportiv
- kalërimi
- ora e fizkulturës në shkollë
- skitë
- noti
- ngjitje në mal
- ski ujor

1 Gjatë angazhimit në aktivitete pushimesh

Aktivitete hobi

Aktivitete të kohës së pushimit me element argëtimi si vajtja në kinema, në vallëzim ose në parti

Pjesëmarrja në sesione dhe aktivitete të organizatave vullnetare

Përjashton: aktivitetet sportive (0)

2 Gjatë punës për të fituar të ardhura

Punë e paguar (manuale)(profesionale)

Transporti (koha) në dhe nga aktivitete të tilla

Puna me rrogë, bonus dhe lloje të tjera të ardhurash

3 Gjatë angazhimit në lloje të tjera pune

Punë shtëpie të tilla si:

- kujdesi për fëmijët dhe të afërmit
- pastrim
- gatim
- kopshtari

- mirëmbajtja e shtëpisë

Detyra nga të cilat zakonisht nuk fitohen të ardhura

Aktivitetet mësimore, p.sh. pritja për të filluar sesionin ose mësimin

Gjatë edukimit

4 Gjatë pushimit, gjumit, të ushqyerit ose angazhimit në aktivitete të tjera jetësore

Higjiena personale

8 Gjatë angazhimit në aktivitete të tjera specifike

9 Gjatë aktiviteteve jospecifike

Aksidentet
(V01-X59)

Aksidentet e transportit
(V01–V99)

Shënim: Ky seksion është strukturuar në 12 grupe. Ato që kanë të bëjnë me aksidentet e transportit tokësor (V01-V89) tregojnë mënyrën e transportimit të viktimës dhe janë nën-ndarë me qëllim identifikimin e "homologut" të viktimës ose ngjarjes. Mjeti, në të cilin personi i dëmtuar ka qenë pasagjer, tregohet në dy karakteret e para, meqenëse shihet edhe si faktori më i rëndësishëm i identifikuar për qëllime parandalimi.

Përjashton: aksidentimin e personave të angazhuar në mirëmbajtjen ose riparimin e pajisjeve ose mjeteve të transportit (jo në lëvizje) dhe jo në rrugë publike (W00-X59)

aksidentet që përfshijnë mjete lëvizëse, por pa lidhje me rreziqet që shoqërojnë mjetet e transportit, p.sh. dëmtimet e marra në një zënkë në anije; mjet lëvizës që përfshihet në një kataklizëm; gisht që derrmohet kur mbyll derën e makinës (W00-X59)

atentatin nga përplasja e mjetit motorik (Y03.-)

ngjarjen me qëllim të paspecifikuar (Y32-Y33)

vetëdëmtimin e qëllimshëm (X82-X83)

Përkufizimet që lidhen me aksidentet e transportit

(a) *Aksident transporti* (V01-V99) quhet çdo aksident, që përfshin një mjet të konceptuar fillimisht për, ose që përdoret fillimisht për, transportin e personave ose mallrave nga një vend në një tjetër.

(b) *Autostradë publike* [rrugë me trafik] ose rrugë quhet e gjithë gjerësia midis vijave përcaktuese të pronës (ose vijave të tjera kufizuese) të tokës, që janë të hapura ndaj publikut si një e drejtë ose zakon, me qëllim lëvizjen e personave dhe pasurive nga një vend në një tjetër. Një *autostradë* është pjesë e rrugës publike e dizenjuar, përmirësuar dhe kustomizuar për përdorimin e mjeteve të trafikut.

(c) *Aksident trafiku* quhet çdo aksident me mjete transporti, që ndodh në një rrugë automobilistike publike [d.m.th. që fillon në, mbaron në, ose përfshin një mjet pjesërisht të vendosur në rrugën automobilistike]. Aksident nga një mjet konsiderohet që ka ndodhur në një rrugë automobilistike publike, nëse nuk specifikohet një vend tjetër, përveç rastit kur në aksident përfshihen mjete të tipit off-road, të cilët klasifikohen si jo si aksidente trafiku, përveç kur deklarohet e kundërta.

(d) *Aksident jo-trafiku* është çdo aksident me mjete që ndodhin në çfarëdo vendi me përjashtim të një rruge automobilistike publike.

(e) *Kalimtar* është çdo person i përfshirë në një aksident, i cili në kohën e ndodhjes së aksidentit nuk ishte në drejtim ose në një mjet motorik, tren, tramvaj ose mjet që tërhiqet nga kafshë ose mjet tjetër, ose në një biçikletë ose kafshë për hipje.

Përfshin: personin:

- që ndërron gomën e automjetit
- që riparon motorin e mjetit
- në këmbë

përdoruesin e një mjeti transporti për këmbësorë, i tillë si:

- korrocë fëmijësh
- patina akulli
- mbajtëse fëmijësh
- karrel
- karrocë me rrota
- patina me rrota
- motor
- skejtbord
- ski
- slitë skateboard
- karrocë me rrota (me bateri)

(f) *Drejtues* quhet përdoruesi i një mjeti transporti, që e drejton ose ka për qëllim drejtimin e tij.

(g) *Pasagjer* quhet çdo përdorues i një mjeti transporti me përjashtim të drejtuesit.

Përjashton: personin që udhëton jashtë mjetit – shih përkufizimin (h)

(h) *Person jashtë mjetit* quhet çdo person, që transportohet nga një mjet, por nuk shfrytëzon hapësirën e rezervuar normalisht për drejtuesin ose pasagjerët, ose hapësirën e konceptuar për transportin e mallrave.

Përfshin: personin (që udhëton në):

- kofne
- parakolp [parafango]
- i varur nga jashtë
- çati (tavan)
- llaska
- shkallëzë

(i) *Biçikletë* quhet çdo mjet transporti tokësor që manovrohet vetëm me forcën e pedaleve.

Përfshin: biçikletën

triçiklin

Përjashton: biçikletën e motorizuar – shih përkufizimin (k)

(j) *Çiklist* quhet çdo person në drejtimin e një biçiklete ose një koshi ose një traileri të lidhur pas një mjeti të tillë.

(k) *Motoçikletë* quhet mjeti motorik me dy rrota, me një ose dy poste ulje në shalë, dhe nganjëherë edhe me një rrotë të tretë për mbështetjen e koshit. Koshi konsiderohet si pjesë e motoçikletës.

Përfshin: motoçikletën me pedale

motorin skuter

motoçikletën:

- NOS
- të kombinuar
- me kosh

biçikletën e motorizuar

motorbiçikletë me shpejtësi të kufizuar

Përjashton: triçiklin me motor – shih përkufizimin (n)

(l) *Pasagjer motoçiklete* quhet çdo person që ka hipur në motoçikletë ose në kosh ose në një trailer të lidhur pas një mjeti të tillë.

(m) *Mjet motorik me tri rrota* quhet triçikli i motorizuar, që është dizenjuar me qëllim parësor përdorimi në rrugë.

Përfshin: triçiklin

rikshën e motorizuar

makinën me tre rrota

Përjashton: motoçikletën me kosh – shih përkufizimin (k)

mjetin special për çdo lloj terreni – shih përkufizimin (y)

(n) *Makinë* [*automobil*] quhet mjeti motorik me katër rrota, i dizenjuar me qëllim mbartjet e deri 10 personave.

Përfshin: minibusin

(o) *Mjet motorik* mund t'i referohet mjeteve të ndryshme të transportit. Përdorimi lokal i terminologjisë duhet sqaruar mirë me qëllim vendojen e kodit të duhur. Nëse terminologjia përdoret me më shumë se një kuptim, përdor kodin "e paspecifikuar". Një trajler ose karavan që tërhiqet konsiderohet si pjesë e mjetit motorik.

(p) *Pick-up* ose *furgon* quhet mjeti motorrik me katër ose gjashtë rrota, i dizenjuar me qëllim parësor mbartjen e mallrave, dhe peshon më pak se klasifikimi lokal për mjetet e tonazhit të lartë, dhe që nuk kërkon ndonjë liçencë të veçantë për drejtimin e tij.

(q) *Mjet i rëndë transporti* quhet mjeti motorik i dizenjuar me qëllim parësor mbartjen e mallrave, dhe plotëson kriteret e klasifikimit si mjet i tonazhit të lartë, ku pesha e tij është zakonisht mbi 3500 kg, dhe që kërkon liçencë të veçantë për drejtimin e tij.

(r) *Autobus* quhet quhet mjeti motorik i dizenjuar ose adaptuar me qëllim parësor mbartjen e më shumë se 10 personave, dhe që kërkon liçencë të veçantë për drejtimin e tij.

Përfshin: autobusin

(s) *Tren* ose *mjet hekurudhor* quhet çdo mjet, me ose pa makina të bashkëngjitura në të, i dizenjuar për të udhëtuar në një rrugë hekurudhore.

Përfshin: interurban:

- makinën elektrike | (zakonisht ka rrugë të veçantë,
- tramvajin | jo të hapur për lloje të tjera trafiku)

trenin hekurudhor, çdo lloj karburanti [naftë] [elektrik] [avull]:

- funikular
- me një ose dy shina
- nëntokësor ose në lartësi

mjete të tjera të dizenjuara të udhëtojnë në rrjetin hekurudhor

Përjashton: mjetet elektrike interurbane [tramvajet], specifikuar të udhëtojnë në një rrugë të veçantë, që është pjesë e një rruge publike ose rruge automobilistike – shih përkufizimin (u)

(t) *Tramvaj* quhet mjeti i dizenjuar dhe i përdorur me qëllim kryesor transportin e personave brendapërbrenda një zone urbane, lëviz mbi shina, zakonisht është subjekt i sinjaleve të zakonshme të kontrollit të trafikut, dhe lëviz përgjithësisht në një rrugë të veçantë që është pjesë e rrugës automobilistike. Një trailer i tërhequr nga një tramvaj konsiderohet si pjesë e tramvajit.

Përfshin: mjetin elektrik ose tramvajin interurban, kur specifikohet që vepron në një rrugë automobilistike publike

tramin (mjet motorik)

karron (mjet motorik)

(u) *Mjet special i përdorur në rrethinat industriale* quhet mjeti i dizenjuar me qëllim kryesor përdorimin brenda rrethinave të ndërrmarrjeve industrial dhe tregtare.

Përfshin: me bateri:

- mjetin e transportit të pasagjerëve në aeroporte
- kamionçinën (bagazhe) (postë)

makinën qymyrmbajtëse në minierë

pirunin (mjet motorik)

rimorkion për transport trungjesh

kamionin vetëlëvizës, industrial

kamionçinën e bagazheve të stacionit (me bateri)

tramin, kamionçinën ose vagonin (me bateri) në minierë ose gurore

(v) *Mjet special i përdorur kryesisht në bujqësi* quhet mjeti i dizenjuar me qëllim kryesor përdorimin në ferma dhe bujqësi (kopshtari), për shembull në punimin e tokës, selitjen dhe korrjen e të mbjellave dhe transportimin e materialeve në fermë.

Përfshin: autokombajnën

kamionin vetëlëvizës të fermës

traktorin (dhe trailerin)

(w) *Mjet special ndërtimi* quhet mjeti motorik i dizenjuar në mënyrë specifike për ndërtimin (dhe shkatërrimin) e rrugëve, ndërtesave dhe strukturave të tjera.

Përfshin: buldozerin

ekskavatorin

kamjonin e plehrave

tokë-sheshuesin

lopatën mekanike

rulin

(x) *Mjet special për çdo terren* quhet mjeti motorik i dizenjuar në mënyrë të veçantë me qëllim lëvizjen në terrene shumë të buta ose të ashpra ose në borë. Shembuj të dizenjimit special janë lartësia e madhe e mjetit, timon dhe rrota të veçanta, zinxhirë, dhe dyshek me ajër.

Përfshin: automjetet e tokës dhe kënetës
automjetin e borës

Përjashton: automjetin në ujëra të hapura – shih përkufizimin (y)

(y) *Mjet ujor* quhet çdo pajisje që transporton pasagjerë ose mallra në ujë.

Përfshin: automjetin NOS

(z) *Mjet ajror* quhet çdo pajisje që transporton pasagjerë ose mallra në ajër.

Instruksione për klasifikimin dhe kodifikimin e aksidenteve të transportit

1. Nëse një ngjarje mbetet e paspecifikuar si aksident trafiku opse jotrafiku, konsiderohet të jetë:
   (a) Aksident trafiku kur ngjarja klasifikohet në kategoritë V02-V04, V10-V82 dhe V87.
   (b) Aksident jotrafiku kur ngjarja klasifikohet në kategoritë V83-V86. Për këto kategori, viktima është ose një kalimtar, ose pasagjeri i një mjeti të dizenjuar me qëllim përdorimi *off-road*.

2. Kur ka aksidente që përfshijnë më shumë se një lloj transporti dhe raportohen, duhet të përdoret rregulli i preçedencës në vazhdim:
   transport ajror dhe hapësinor (V95-V97)
   transport ujor (V90-V94)
   të tjera mënyra transporti (V01-V89, V98-V99)

3. Kur përshkrimi i aksidentit të transportit nuk e specifikon viktimën si pasagjer të mjetit dhe viktima përshkruhet si i:

	kafshë për hipje
	mjet i tërhequr nga kafshë
	biçikletë
	buldozer
	autobus

shkelur		makinë
zvarritur		motoçikletë
goditur		triçikël i motorizuar
plagosur	nga çdo mjet, përfshirë	pick-up (kamioncinë)
vrarë		automjet rekreativ
rrëzuar		tramvaj
shtypur		traktor
përplasur		tren
		tram
		kamion
		furgon

klasifikoje viktimën si një këmbësor (kategoritë V01-V09).

4. Kur përshkrimet e aksidentit të transportit nuk tregojnë se çfarë roli ka luajtur viktima, të tilla si:

aeroplan		
biçikletë		
anije		
buldozer		
autobus		
makinë		
motoçikletë		
triçikël i motorizuar	aksident	
pick-up (kamioncinë)	përplasje	
automjet rekreativ	rrëzim	NOS
anije hapësinore	shkatërrim	
tramvaj		
traktor		
tren		
tram		
kamion		
furgon		
mjet ujor		

klasifikoje viktimën si pasagjer ose vozitës (drejtues) të mjetit të përmendur.

Nëse përmendet më shumë se një mjet, mos bëj supozime se cili prej mjeteve ishte në përdorim të viktimës, përveç rastit kur mjetet janë të njëjta. Ndërkaq, kodifiko në kategoritë e duhura V87-V88, V90-V94, V95-V97, duke marrë parasysh rradhën e preçedencës të treguar në pikën 2.

5. Kur një aksident transporti, i tillë si:

mjet (me motor) (pa motor):

- nuk arrin të marrë kthesën
- del jashtë kontrollit (për shkak të apo sepse):
  - plasjes së gomës [shfryrjes]
  - drejtuesin e zë gjumi
  - mospasjes së vëmendjes nga drejtuesi
  - shpejtësisë së lartë
- ka dëmtim të një pjese mekanike

dhe me rezultat përplasjen, klasifikoje aksidentin si përplasje. Nëse ndodh një aksident i ndryshëm nga përplasja, klasifikoje si aksident jo nga përplasja sipas llojit të mjetit të përfshirë.

6. Kur një aksident transporti, që përfshin një mjet në lëvizje për këto gjendje të listuara:

helmim aksidental nga gaz shterrues i prodhuar nga
thyerje e çdo pjese të
shpërthim i çdo pjese të
rënie, hedhje ose shtyrje aksidentale nga
zjarr me fillesë në | mjet/i në lëvizje
goditur nga objekt i hedhur në ose nga
plagosur pas përplasjes me
ndonjë pjesë e, ose objekt në
plagosje nga lëvizja e një pjese të
objekt që bie në ose nga

me rezultat përplasjen, klasifikoje aksidentin si përplasje. Nëse ndodh një aksident i ndryshëm nga përplasja, klasifikoje si aksident jo nga përplasja sipas llojit të mjetit të përfshirë.

7. Aksidente të transportit tokësor të përshkruar si:

përplasje (për shkak të humbjes së kontrollit) (në rrugë automobilistike) ndërmjet mjetit dhe:

- kufirit të (urës) (mbikalimit)

- rënies së gurëve
- traut hekurudhor ose gardhit rrethues
- ndarëses së rrugës automobilistike
- rrëshqitjes së dheut (që nuk lëviz)
- objekti të hedhur përballë mjetit motorik
- ishulli sigurie
- pemës
- shenje ose treguesi trafiku (e përkohëshme)
- pike shërbimi
- muri kalldrëmi që shërben si rrugë
- objekti tjetër, të fiksuar, të lëvizshëm ose në lëvizje

përfshihen në V17.-, V27.-, V37.-, V47.-, V57.-, V67.- dhe V77.-

rrotullimi në vend (pa përplasje) përfshihen në V18.-, V28.-, V38.-, V48.-, V58.-, V68.-, dhe V78.-

përplasja me kafshë (tufë) (të paruajtura) përfshihen në V10.-, V20.-, V30.-, V40.-, V50.-, V60.-, dhe V70.-

përplasja me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshë e kalëruar përfshihen në V16.-, V26.-, V36.-, V46.-, V56.-, V66.-, dhe V76.-.

Këmbësor i dëmtuar në aksident transporti (V01–V09)

Përjashton: përplasjen e këmbësorit (i mbartur) me këmbësor tjetër (i mbartur) (W51.-)
përplasjen e këmbësorit (i mbartur) me këmbësor tjetër (i mbartur)
- me rrëzim si pasojë (W03.-)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V01-V06:

.0 Aksident jo trafiku

.1 Aksident trafiku

.9 Aksident i paspecifikuar trafiku ose jo trafiku

V01 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me biçikletë

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V02 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V03 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion-vinç ose furgon**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V04 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me automjet të rëndë transporti ose autobuz**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V05 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë (ose metro)**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V06 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshë e kalëruar, tramvaj

V09 **Këmbësor i dëmtuar në aksidente trasporti të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: këmbësorin e plagosur nga mjet i veçantë (special)

V09.0 Këmbësor i dëmtuar jo në aksident trafiku që përfshin automjete të tjera e të paspecifikuara

V09.1 Këmbësor i dëmtuar jo në aksident trafiku, i paspecifikuar

V09.2 Këmbësor i dëmtuar në aksident trafiku që përfshin automjete të tjera e të paspecifikuara

V09.3 Këmbësor i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar

V09.9 Këmbësor i dëmtuar në aksident transporti të paspecifikuar

Çiklist i dëmtuar në aksident transporti (V10–V19)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V10-V18:

.0 Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku

.1 Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku

.2 Çiklist i paspecifikuar i plagosur në aksident jo-trafiku

.3 Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes

.4 Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku

.5 Pasagjer i plagosur në aksident trafiku

.9 Çiklist i paspecifikuar i plagosur në aksident trafiku

V10 Çiklist i dëmtuar në përplasje me këmbësorë ose kafshë

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V16.-)

V11 Çiklist i dëmtuar në përplasje me çiklist tjetër

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V12 Çiklist i dëmtuar në përplasje me motor

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V13 Çiklist i dëmtuar në përplasje me veturë, furgon ose kamion

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V14 Çiklist i dëmtuar në përplasje me transport të rëndë ose autobuz

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V15 Çiklist i dëmtuar në përplasje me transport me tren ose lokomotivë

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V16 Çiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pa motor

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V17 Çiklist i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V18 Çiklist i dëmtuar në aksident transporti papërplasje

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

Përfshin: rënien ose hedhjen nga biçikleta (pa përplasje të mëparëshme) rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V19 Çiklist i dëmtuar në aksident transporti të tjera e të paspecifikuara

V19.0 Drejtues (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V19.1 Pasagjer (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V19.2 Çiklist i paspecifikuar (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

Përplasje me biçikletë NOS, jo-trafiku

V19.3 Çiklist [cilido] i dëmtuar në një jo-aksident trafiku të paspecifikuar

Aksident me biçikletë NOS, jo-trafiku

Çiklist i plagosur në një aksident jo-trafiku NOS

V19.4 Drejtues (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku

V19.5 Pasagjer (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku

V19.6 Çiklist i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku

Përplasje me biçikletë NOS (trafiku)

V19.8 **Çiklist [cilido] i dëmtuar në aksidente transporti të tjera të specifikuara**

I bllokuar nga levizja e pedalit

V19.9 **Çiklist [cilido] i dëmtuar në aksidente trafiku të paspecifikuara**

Aksident me biçikletë NOS

Motoçiklist i dëmtuar në aksident transporti (V20–V29)

Përfshin: motobiçikletën
motoçikletën me kosh anësor
biçikletën me motor
skuterin

Përjashton: mjetin motorik me tri rrota (V30-V39)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V20-V28:

.0 **Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku**

.1 **Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku**

.2 **Drejtues i paspecifikuar motori i plagosur në aksident jo-trafiku**

.3 **Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes**

.4 **Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku**

.5 **Pasagjer i plagosur në aksident trafiku**

.9 **Drejtues i paspecifikuar motori i plagosur në aksident trafiku**

V20 **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V26.-)

V21 **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me një çiklist**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

V22 **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

V23 **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

V24 **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të rëndë ose autobuz**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

V25 **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

V26 **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pamotor**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V27 **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me një objekt të palëvizshëm ose të përhershëm**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

V28 **Motoçiklist i dëmtuar në një aksident transporti pa përplasje**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

Përfshin: rënien ose hedhjen nga motoçikleta (pa përplasje të mëparëshme)

rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V29 **Motoçiklist i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

V29.0 **Drejtues motori i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V29.1 **Pasagjer motori i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V29.2 **Motoçiklist i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

Përplasje me motoçikletë NOS, jo-trafiku

V29.3 **Motoçiklist [cilido] i dëmtuar në një jo-aksident trafiku të paspecifikuar**

Aksident me motoçikletë NOS, jo-trafiku

Drejtues motoçikletë i plagosur në aksident jo-trafiku NOS

V29.4 **Drejtues motori i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në një aksident trafiku**

V29.5 **Pasagjer motori i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në një aksident trafiku**

V29.6 **Motoçiklist i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në një aksident trafiku**

Përplasje me motoçikletë NOS (trafiku)

V29.8 **Motoçiklist [cilido] i dëmtuar në aksident transporti të tjera të specifikuara**

V29.9 **Motoçiklist [cilido] i dëmtuar në një aksident trafiku të paspecifikuar**

Aksident me motoçikletë NOS

Person në automjet me 3 rrota i dëmtuar në aksident transporti

(V30–V39)

Përfshin: triçiklin e motorizuar

Përjashton: motoçikletën me kosh anësor (V20-V29)

mjetin e dizenjuar me qëllim parësor përdorimin off-road (V86.-)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V30-V38:

.0 Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku

.1 Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku

.2 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku

.3 Pasagjer i paspecifikuar i mjetit motorik me tri rrota i plagosur në aksident jo-trafiku

.4 Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes

.5 Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku

.6 Pasagjer i plagosur në aksident trafiku

.7 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku

.9 Pasagjer i paspecifikuar i mjetit motorrik me tri rrota i plagosur në aksident trafiku

V30 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë**

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjete të tërhequra nga kafshë ose kafshë që po ngiten

V31 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me biçikletë**

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

V32 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota**

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

V33 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

V34 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz**

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

V35 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë**

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

V36 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me mjete të tjera pa motor**

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V37 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm**

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

V38 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident trasporti pa përplasje**

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

Përfshin: rënien ose hedhjen nga mjeti motorik me tri rrota

rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V39 **Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident trasporti të tjera e të paspecifikuar**

V39.0 **Drejtues automjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V39.1 **Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V39.2 **Person i paspecifikuar në triçikël i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

Përplasje NOS që përfshin mjet motorik me tri rrota, jo-trafiku

V39.3 **Person [cilido] në triçikël i dëmtuar në një jo-aksident trafiku të paspecifikuar**

Aksident NOS që përfshin mjet motorik me tri rrota, jo-trafiku

Pasagjer i mjetit motorik me tri rrota i plagosur në aksident jo-trafiku NOS

V39.4 **Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku**

V39.5 **Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku**

V39.6 **Person i paspecifikuar në triçikël i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku**

Përplasje NOS që përfshin mjet motorik me tri rrota (trafiku)

V39.8 **Person [cilido] në triçikël i dëmtuar në aksidente të tjera transporti të specifikuara**

I zënë nga dera ose pjesë tjetër e mjetit motorik me tri rrota

V39.9 **Person [cilido] në triçikël i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar**

Aksident NOS që përfshin mjet motorik me tri rrota

Person në veturë i dëmtuar në aksident transporti (V40–V49)

Përfshin: minibusin

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V40-V48.

.0 Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku

.1 Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku

.2 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku

.3 Pasagjer i paspecifikuar i plagosur në aksident jo-trafiku

.4 Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes

.5 Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku

.6 Pasagjer i plagosur në aksident trafiku

.7 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku

.9 Pasagjer i paspecifikuar i plagosur në aksident trafiku

V40 **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V46.-)

V41 **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me biçikletë**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

V42 **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

V43 **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

V44 **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

V45 **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

V46 **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V47 **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

V48 **Person në veturë i dëmtuar në aksident trasporti pa përplasje**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

Përfshin: rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V49 **Person në veturë i dëmtuar në aksidente trasporti të tjera e të paspecifikuara**

V49.0 **Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V49.1 **Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V49.2 **Person në veturë i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

Përplasje me makinë NOS, jo-trafiku

V49.3 **Person në veturë [cilido] i dëmtuar jo-aksident trafiku, i paspecifikuar**

Aksident me makinë NOS, jo-trafiku

Pasagjer makine i plagosur në aksident jo-trafiku NOS

V49.4 **Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku**

V49.5 **Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku**

V49.6 **Person në veturë i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku**

Përplasje me makinë NOS (trafiku)

V49.8 **Person në veturë [cilido] i dëmtuar në aksidente trasporti të tjera të specifikuara**

I zënë nga dera ose pjesë tjetër e makinës

V49.9 **Person në veturë [cilido] i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar**

Aksident me makinë NOS

Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident transporti (V50–V59)

Përjashton: mjetin e rëndë të transportit (V60-V69)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V50-V58:

.0 **Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku**

.1 **Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku**

.2 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku

.3 Pasagjer i paspecifikuar i kamionçinës ose furgonit i plagosur në aksident jo-trafiku

.4 Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes

.5 Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku

.6 Pasagjer i plagosur në aksident trafiku

.7 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku

.9 Pasagjer i paspecifikuar i kamionçinës ose furgonit i plagosur në aksident trafiku

V50 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë**

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V56.-)

V51 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me biçikletë**

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V52 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota**

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V53 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V54 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me mjet trasporti të rëndë ose autobuz**

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V55 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë**

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V56 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor**

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V57 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm**

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V58 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje**

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

Përfshin: rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V59 **Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara**

V59.0 **Drejtues mjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V59.1 **Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V59.2 **Person i paspecifikuar në kamion ose furgon, i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

Përplasje NOS që përfshin kamionçinën ose furgonin, jo-trafiku

V59.3 **Person [cilido] në kamion ose furgon i dëmtuar, në një aksident të paspecifikuar, jo-aksident trafiku**

Aksident NOS që përfshin kamionçinën ose furgonin, jo-trafiku

Pasagjer i kamionçinës ose furgonit i plagosur në aksident jo-trafiku NOS

V59.4 **Drejtues mjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, në aksident trafiku**

V59.5 **Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, në aksident trafiku**

V59.6 **Person i paspecifikuar në kamion ose furgon, i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, në aksident trafiku**

Përplasje NOS që përfshin kamionçinën ose furgonin (trafik)

V59.8 **Person [cilido] në kamion ose furgon i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të specifikuara**

I zënë nga dera ose pjesë tjetër e kamionçinës ose furgonit

V59.9 **Person [cilido] në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident të paspecifikuar trafiku**

Aksident NOS që përfshin kamionçinën ose furgonin

Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident transporti
(V60–V69)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V60-V68:

.0 **Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku**

.1 **Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku**

.2 **Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku**

.3 **Pasagjer i paspecifikuar i mjetit të rëndë të transportit i plagosur në aksident jo-trafiku**

.4 **Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes**

.5 **Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku**

.6 **Pasagjer i plagosur në aksident trafiku**

.7 **Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku**

.9 **Pasagjer i paspecifikuar i mjetit të rëndë të transportit i plagosur në aksident trafiku**

V60 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V66.-)

V61 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me biçikletë**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V62 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V63 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V64 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V65 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje tren ose lokomotivë**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V66 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër trasporti pa motor**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V67 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V68 **Person në mjet trasporti të rëndë i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

Përfshin: rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V69 **Person në mjet trasporti të rëndë i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara**

V69.0 Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V69.1 Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V69.2 **Person i paspecifikuar në mjet transporti të rëndë, i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

Përplasje NOS që përfshin mjet transporti të rëndë, jo-trafiku

V69.3 **Person [cilido] në mjet transporti të rëndë, i dëmtuar në aksident të paspecifikuar, jo-aksident trafiku**

Aksident NOS që përfshin mjet transporti të rëndë, jo-trafiku

Pasagjer i mjetit të transportit të rëndë i plagosur në aksident jo-trafiku NOS

V69.4 **Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, në aksident trafiku**

V69.5 **Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku**

V69.6 **Person i paspecifikuar në mjet transporti të rëndë, i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku**

Përplasje NOS që përfshin mjet transporti të rëndë (trafiku)

V69.8 **Person [cilido] në mjet transporti të rëndë, i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të specifikuara**

I zënë nga dera ose pjesë tjetër e mjetit të transportit të rëndë

V69.9 **Person [cilido] në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar**

Aksident NOS që përfshin mjet transporti të rëndë

Person në autobuz i dëmtuar në aksident transporti (V70–V79)

Përjashton: minibus (V40-V49)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V70-V78:

.0 **Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku**
.1 **Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku**
.2 **Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku**
.3 **Pasagjer i paspecifikuar i autobusit i plagosur në aksident jo-trafiku**
.4 **Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes**
.5 **Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku**
.6 **Pasagjer i plagosur në aksident trafiku**
.7 **Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku**
.9 **Pasagjer i paspecifikuar i autobusit i plagosur në aksident trafiku**

V70 **Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V76.-)

V71 **Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me biçikletë**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

V72 **Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

V73 **Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

V74 **Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

V75 **Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

V76 **Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V77 **Person në autobuz i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

V78 **Person në autobuz i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

Përfshin: rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V79 **Person në autobuz i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuar**

V79.0 **Drejtues mjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V79.1 **Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

V79.2 **Person në autobuz i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku**

Përplasje autobusi NOS, jo-trafiku

V79.3 **Person në autobuz [cilido] i dëmtuar në aksident të paspecifikuar, jo-aksident trafiku**

Aksident autobusi NOS, jo-trafiku

Pasagjer autobusi i plagosur në aksident jo-trafiku NOS

V79.4 **Drejtues mjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku**

V79.5 **Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku**

V79.6 **Person në autobuz të paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku**

Përplasje autobusi NOS (trafiku)

V79.8 **Person në autobuz [cilido] i dëmtuar në aksident të specifikuar, aksident trafiku**

I zënë nga dera ose pjesë tjetër e autobusit

V79.9 **Person në autobuz [cilido] i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar**

Aksident autobusi NOS

Aksidente të tjera të transportit tokësor (V80–V89)

V80 Karrocieri ose personi në karrocë (të tërhequr nga kafsha) i dëmtuar në aksident transporti

V80.0 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar nga rrëzimi nga kafsha ose karroca në një aksident pa përplasje

Rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V80.1 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar(V80.7)

V80.2 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me biçikletë

V80.3 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota

V80.4 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion, furgon, mjet transporti të rëndë ose autobuz

V80.5 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me automjet tjetër të specifikuar

V80.6 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë

V80.7 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor

Përplasje me:

- kafshën e kalëruar
- mjetin e tërhequr nga kafshë
- tramvajin

V80.8 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me objek të palëvizshëm ose të përhershëm

V80.9 Karrocieri ose person në karrocë i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Aksident me mjetin e tërhequr nga kafshë NOS

Aksident i kalorësit NOS

V81 Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në aksident transporti

Përfshin: personin jashtë trenit

V81.0 **Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në përplasje me automjet, jo-aksident trafiku**

V81.1 **Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në përplasje me automjet, aksident trafiku**

V81.2 **Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në përplasje me ose nga goditja e një vagoni**

V81.3 **Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në përplasje me një objekt tjetër**

Përplasje hekurudhore NOS

V81.4 **Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga treni ose lokomotiva**

V81.5 **Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar nga rënia në tren ose lokomotivë**

Përjashton: rrëzimin:

- gjatë daljes nga shinat:
  - me përplasje të mëparshme (V81.0-V81.3)
  - pa përplasje të mëparshme (V81.7)
- gjatë hipjes apo zbritjes (V81.4)

V81.6 **Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar nga rënia nga tren ose lokomotivë**

Përjashton: rrëzimin:

- gjatë daljes nga shinat:
  - me përplasje të mëparëshme (V81.0-V81.3)
  - pa përplasje të mëparëshme (V81.7)
- gjatë hipjes apo zbritjes (V81.4)

V81.7 **Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar nga dalja nga shinat (nga binarët) pa përplasje paraprake**

V81.8 **Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në aksidente hekurudhore të tjera e të specifikuara**

Shpërthim ose zjarr

Goditur nga rënia e:

- dheut
- gurëve
- pemëve

Përjashton: daljen nga shinat:

- me përplasje të mëparshme (V81.0-V81.3)
- pa përplasje të mëparshme (V81.7)

V81.9 **Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në aksident hekurudhor të paspecifikuar**

Aksident hekurudhor NOS

V82 Person në tramvaj i dëmtuar në aksident transporti

V82.0 **Person në tramvaj i dëmtuar në përplasje me automjet, jo aksident trafiku**

Përfshin: personin jashtë tramvajit

V82.1 **Person në tramvaj i dëmtuar në përplasje me automjet, aksident trafiku**

V82.2 **Person në tramvaj i dëmtuar në përplasje ose i goditur nga vagoni**

V82.3 **Person në tramvaj i dëmtuar në përplasje me objekt tjetër**

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V82.8)

V82.4 **Person i dëmtuar në gjatë hipjes ose zbritjes nga tramvaji**

V82.5 **Person në tramvaj i dëmtuar nga rënia në tramvaj**

Përjashton: rrëzimin:

- gjatë hipjes apo zbritjes (V82.4)
- me përplasje të mëparshme (V82.0-V82.3)

V82.6 **Person në tramvaj i dëmtuar nga rënia nga tramvaji**

Përjashton: rrëzimin:

- gjatë hipjes apo zbritjes (V82.4)
- me përplasje të mëparshme (V82.0-V82.3)

V82.7 **Person në tramvaj i dëmtuar nga dalja nga shinat pa përplasje paraprake**

V82.8 **Person në tramvaj i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të specifikuara**

Përplasje me trenin ose me një mjet pa motor

V82.9 **Person në tramvaj i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar**

Aksident tramvaji NOS

V83 Person në automjet të veçantë kryesisht i përdorur në ambiente industriale, dëmtuar në aksident transporti

Përjashton: mjetin e palëvizshëm ose në mirëmbajtje (W31.-)

V83.0 **Drejtues mjeti në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku**

V83.1	Pasagjer në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
V83.2	Person anësor në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
V83.3	Person i paspecifikuar në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
V83.4	Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga automjeti industrial i veçantë
V83.5	Drejtues në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
V83.6	Pasagjer në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
V83.7	Person anësor në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
V83.9	Person i paspecifikuar në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
	Aksident mjeti industrial të veçantë NOS

V84 **Person në automjet të veçantë, kryesisht i përdorur në bujqësi, i dëmtuar në aksident transporti**

Përjashton: mjetin e palëvizshëm ose në mirëmbajtje (W30.-)

V84.0	Drejtues në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
V84.1	Pasagjer në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
V84.2	Person anësor në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
V84.3	Person i paspecifikuar në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
V84.4	Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga automjeti bujqësor i veçantë
V84.5	Drejtues në automjet bujqësor të veçantë i dëmtuar, jo-aksident trafiku
V84.6	Pasagjer në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
V84.7	Person anësor në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
V84.9	Person i paspecifikuar në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
	Aksident nga mjeti bujqësor i veçantë NOS

V85 **Person në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident transporti**

Përjashton: mjetin e palëvizshëm ose në mirëmbajtje (W31.-)

V85.0 Drejtues në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku

V85.1 Pasagjer në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku

V85.2 Person anësor në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku

V85.3 Person i paspecifikuar në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku

V85.4 Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga një automjet ndërtimi i veçantë

V85.5 Drejtues në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku

V85.6 Pasagjer në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku

V85.7 Person anësor në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku

V85.9 Person i paspecifikuar në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku

Aksident mjeti ndërtimi të veçantë NOS

V86 **Person në automjet të veçantë për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë, i dëmtuar në aksident trasporti**

Përjashton: mjetin e palëvizshëm ose në mirëmbajtje (W31.-)

V86.0 Drejtues mjeti në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar në aksident trafiku

V86.1 Pasagjer në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar në aksident trafiku

V86.2 Person anësor (anash) në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar në aksident trafiku

V86.3	Person i paspecifikuar në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar në aksident trafiku
V86.4	Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga një automjet për çdo terren ose një tjetër, për vende pa rrugë (fuoristrada)
V86.5	Drejtues mjeti në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar, jo-aksident trafiku
V86.6	Pasagjer në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar, jo-aksident trafiku
V86.7	Person anësor (anash) në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuorstrada), i dëmtuar, jo-aksident trafiku
V86.9	Person i paspecifikuar në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuorstrada), i dëmtuar, jo-aksident trafiku
	Aksident mjeti për çdo terren NOS
	Aksident mjeti për çdo terren off-road NOS

V87 Aksident trafiku e një tipi të specifikuar, por lloji i transportit të viktimës i panjohur

Përjashton: përplasjen që përfshin:

- çiklistin (V10-V19)
- këmbësorin (V01-V09)

V87.0	Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një automjeti me 2 ose 3 rrota (trafik)
V87.1	Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një automjeti tjetër dhe një automjeti me 2 ose 3 rrota (trafik)
V87.2	Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një kamioni ose furgoni (trafik)
V87.3	Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një autobuzi (trafik)
V87.4	Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një mjeti të rëndë transporti (trafik)
V87.5	Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një mjeti të rëndë dhe një autobuzi (trafik)
V87.6	Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një treni ose lokomotive dhe një veture (trafik)

V87.7 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet automjeteve të tjera të specifikuara (trafik)

V87.8 Person i dëmtuar në aksidente transporti të tjera pa përplasje ku përfshihet automjeti (trafik)

V87.9 Person i dëmtuar në aksidente transporti të tjera të specifikuara (me përplasje) (pa përplasje) ku përfshihet mjet transporti pa motor (trafik)

V88 Aksident jo-trafiku i një tipi të specifikuar por lloji i transportit të viktimës i panjohur

Përjashton: përplasjen që përfshin:
- çiklistin (V10-V19)
- këmbësorin (V01-V09)

V88.0 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veturë dhe një automjeti me 2 ose 3 rrota, jo-aksident trafiku

V88.1 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një automjeti tjetër dhe një automjeti me 2 ose 3 rrota, jo-aksident trafiku

V88.2 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një kamioni ose furgoni, jo-trafik

V88.3 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një autobusi, jo-trafik

V88.4 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një mjeti transporti të rëndë, jo-trafik

V88.5 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një mjeti transporti të rëndë dhe autobuzi, jo-trafik

V88.6 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një treni ose lokomotive dhe një veture, jo-trafik

V88.7 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet automjeteve të tjera të specifikuara, jo-trafik

V88.8 Person i dëmtuar në aksidente transporti pa përplasje të tjera e të specifikuara ku përfshihet automjeti, jo-trafik

V88.9 Person i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të specifikuara (me përplasje) (pa përplasje) ku përfshihet një mjet transporti pa motor, jo-trafik

V89 Aksident i mjetit me ose pa motor, tipi i mjetit i paspecifikuar

V89.0 Person i dëmtuar në aksident automjeti të paspecifikuar, jo-trafik

Aksident mjeti motorik NOS, jo-trafiku

V89.1 Person i dëmtuar në aksident mjeti pa motor të paspecifikuar, jo-trafik

Aksident mjeti jo-motorik NOS (jo-trafiku)

V89.2 Person i dëmtuar në aksident automjeti të paspecifikuar, trafik

Aksident mjeti motorik [MVA] NOS

Aksident rrugor (trafiku) [RTA] NOS

V89.3 Person i dëmtuar në aksident trafiku nga mjet pa motor i paspecifikuar

Aksident mjeti jo-motorik NOS

V89.9 Person i dëmtuar në aksident mjeti të paspecifikuar

Përplasje NOS

Aksidente të transportit ujor (V90–V94)

Përfshin: aksidentet e mjeteve ujore gjatë aktiviteteve pushuese

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V90-V94:

.0 Anijet tregtare

.1 Anijet e pasagjerëve

Traget

Traget-linje

.2 Anije peshkimi

.3 Mjete të tjera ujore me motor

Mjet ujor me jastëkë ajri (në ujëra të hapura)

Motor uji

.4 Barka me vela

Jaht

.5 Kanoe dhe kajak

.6 Mjete lundrimi që fryhen (pa motorr)

.7 Ski ujor

.8 Të tjera mjete ujore që nuk fryhen

Rrëshqitje në ujë

Rrëshqitje në ujë me parashutë

.9 Mjet ujor i paspecifikuar

Varkë (motor) (me shtytje) NOS

Anije NOS

Mjet ujor NOS

V90 Aksident i një mjeti lundrues që shkakton mbytje dhe fundosje

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshin: mbytjen dhe fundosjen shkaktuar nga:

- anija:
  - rrotullim si fugë
  - fundosje
- rrëzimin ose hedhjen nga:
  - anije që digjet
  - mjeti ujor i përplasur
- aksidente të tjera të mjeteve ujore

Përjashton: mbytjen dhe fundosjen që lidhet me transportin ujor pa aksidentim të mjetit ujor (V92.-)

V91 Aksident i një mjeti lundrues që shkakton dëmtim tjetër

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshin: çdo dëmtim përveç mbytjes dhe fundosjes si pasojë e një aksidenti ndaj një mjeti lundrues

djegien gjatë djegies së anijes

shtypjen ndërmjet dy anijeve gjatë përplasjes së tyre

shtypjen nga varka e shpëtimit pas braktisjes së anijes

rrëzimin e shkaktuar nga përplasja ose aksident tjetër i mjetit lundrues

goditjen nga objekt në rënie si pasojë e aksidentit të mjetit lundrues

dëmtimin në aksident të mjetit lundrues që përfshin përplasjen e mjetit lundrues

zënien nga varka ose një pjesë e saj pas hedhjes nga varka e dëmtuar

Përjashton: djegiet nga zjarri ose shpërthimi të lokalizuar në bordin e anijes (V93.-)

V92 Mbytje dhe fundosje që ka lidhje me transportin ujor, pa aksident me mjet lundrues

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshin: mbytjen dhe fundosjen si rezultat i një aksidenti, të tillë si:

- rrëzimin:
  - nga pasarela
  - nga anija
  - nga kuverta
- nga hedhja jashtë bordit nga lëvizja e anijes
- nga rrëshqitja jashtë bordit

Përjashton: mbytjen dhe fundosjen e notarit ose zhytësit, i cili hidhet vullnetarisht nga anija e papërfshirë në ndonjë aksident (W69.-, W73.-)

V93 Aksident në bordin e mjetit lundrues pa aksident të mjetit lundrues, pa shkaktuar mbytje dhe fundosje

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshin: helmimin aksidental nga gazet ose tymërat në anije

keqfunksionimin e reaktorit atomik në mjetin ujor

shtypjen nga objekt në rënie në anije

mbingrohjen në:

- kaldajë
- dhomën e motorave
- dhomën e avullit
- furrën e djegies

shpërthimin e tankut të avullit në anijen me avull

rrëzimin nga një nivel në tjetrin në një mjet lundrimi ujor

rrëzimin nëpër shkallët ose shkallaret e mjetit të lundrimit ujor
plagosjen në një mjet lundrimi ujor shkaktuar nga:
- kuvertë
- dhomën e motorave
- galeri
- lavanderi
- ngarkim-shkarkim

makineri (në)

zjarrin e lokalizuar në anje
aksidentin e makinerive në një mjet lundrimi ujor

V94 **Aksidente të transportit ujor të tjera e të paspecifikuara**

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshin: aksidentin ndaj një jo-pasagjeri të mjetit ujor
goditjen nga anija gjatë skive në ujë

Aksidente të transportit ajror dhe hapësinor (V95–V97)

V95 **Aksident i një aeroplani me motor, që shkakton dëmtim të personave në të**

Përfshin: përplasjen me çfarëdo objekti,
i fiksuar, i lëvizshëm ose në lëvizje
përplasjen
shpërthimin
zjarrin
zbritjen e detyruar

nga ose në (me motor) mjet fluturimi

V95.0 **Aksident i një helikopteri, që dëmton personat në të**

V95.1 **Aksident i një aeroplani ultra të lehtë, mikro të lehtë ose një tjetër aeroplani privat me motor, që shkakton dëmtim të personave në të**

V95.2 **Aksident i një tjetër avioni privat me krahë të fiksuar, që dëmton personat në të**

V95.3 **Aksident i një avioni tregtar me krahë të fiksuar, që dëmton personat në të**

V95.4 **Aksident i një anije kozmike, që dëmton personat në të**

V95.8 **Të tjera aksidente avionesh me dëmtim të personave në to**

V95.9 **Aksident i një avioni të paspecifikuar me dëmtim të personave në të**

Aksident i mjetit të fluturimit NOS

Aksident i transportit ajror NOS

V96 **Aksident i një mjeti fluturimi pa motor, që shkakton dëmtim të personave në të**

Përfshin:

përplasjen me çfarëdo objekti, i fiksuar, i lëvizshëm ose në lëvizje	
përplasjen	nga ose në (pa shtytje)
shpërthimin	mjet fluturimi
zjarrin	
zbritjen e detyruar	

V96.0 **Aksident i një balloni me dëmtim të personave në të**

V96.1 **Aksident i një mjeti fluturues me tërheqje, që shkakton dëmtim të personave në të**

V96.2 **Aksident i një mjeti fluturues pa motor, që shkakton dëmtim të personave në të**

V96.8 **Të tjera aksidente të mjeteve fluturuese pa motor, me dëmtim të personave në të**

Balon që mban një person

V96.9 **Aksident i një mjeti fluturues pa motor, të papërcaktuar, me dëmtim të personave në të**

Aksident i mjetit të fluturimi pa shtytje NOS

V97 **Të tjera aksidente të specifikuara të transportit ajror**

Përfshin: aksidentet e jo-pasagjerëve të mjeteve të fluturimit

V97.0 **Person në aeroplan i dëmtuar në të tjera aksidente të specifikuara të transportit ajror**

Rrëzim në, nga ose prej mjetit të fluturimit në aksidentit e transportit ajror

Përjashton: aksidentin gjatë hipjes apo zbritjes (V97.1)

V97.1 **Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga aeroplani**

V97.2 **Parashutist i dëmtuar në aksident të transportit ajror**

Përjashton: personin që bën zbritje pas aksidentimit të mjetit fluturues (V95-V96)

V97.3 **Person në tokë i dëmtuar në një aksident të transportit ajror**

Goditje nga objekt që bie nga mjeti fluturues

Plagosje nga helika që rrotullohet

Thithur nga rryma e ajrit

V97.8 **Të tjera aksidente të trasportit ajror, të paklasifikuara tjetërkund**

Plagosje nga makineritë e mjetit fluturues

Përjashton: aksidentin e mjetit të fluturimit NOS (V95.9)

ekspozimin ndaj ndryshimeve të presionit të ajrit gjatë ngjitjes ose zbritjes (W94.-)

Aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara (V98–V99)

Përjashton: aksidentin e mjetit, lloji i mjetit i paspecifikuar (V89.-)

V98 **Aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: aksidentin në, nga ose që përfshin:

- makinat me kabëll elektrik, jo me shina
- akullthyeset
- mjete me vela që lëvizin në tokë
- teleferikun me karrike
- teleferikun me gondola

kapjen ose tërheqjen nga rrëzimin ose hedhjen nga objektin e hedhur nga | makinat me kabëll elektrik, jo me shina

V99 **Aksident transporti i papërcaktuar**

Shkaqe të tjera të jashtme të dëmtimit aksidental (W00–X59)

Rëniet

(W00–W19)

[shih në fillim të ketij kapitulli për klasifikimin e vendit të ndodhjes se aktivitetit]

Përjashton: sulmin (Y01-Y02)

rrëzimin (në)(nga):

- kafsha (V80.-)
- ndërtesë që digjet (X00.-)
- zjarr (X00-X04, X08-X09)
- ujë (me mbytje ose fundosje) (W65-W74)
- makineria (në punë e sipër) (W28-W31)
- rrëzimet e përsëritura që nuk rezultojnë nga aksidenti (R29.6)
- mjeti i transportit (V01-V99)

vetëdëmtimin e qëllimshëm (X80-X81)

W00 Rrëzim në të njëtin nivel shkaktuar nga akulli dhe bora

Përjashton: rrëzimin me përmendje të:

- patinave dhe skive (W02.-)
- shkallëve dhe shkallinave (W10.-)

W01 Rrëzim në (ose mbi) të njëjtin nivel nga rrëshqitja, pengimi ose humbja e ekulibrit

Përjashton: rrëzimin që përfshin akullin (W00.-)

W02 Rrëzim me patina akulli, ski, patina me rrota ose skateboards

W03 Rrëzim tjetër mbi të njëjtin nivel për shkak të përplasjes me, ose shtytjes nga një person tjetër

Përfshin: rrëzimin e shkaktuar nga përplasja e këmbësorit (mjet transporti) me një këmbësor tjetër (mjet transporti)

Përjashton: shtypjen ose shtyrjen nga turma ose masa e madhe njerëzore (W52.-)

rrëzimin që përfshin akullin ose borën (W00.-)

W04 Rrëzim gjatë të qënit i mbartur nga ose i mbështetur tek persona të tjerë

Përfshin: rrëzimin aksidental gjatë mbartjes

W05 **Rrëzim nga karrige invalidësh**

W06 **Rrëzim nga krevati**

W07 **Rrëzim nga karrigia**

W08 **Rrëzim nga pajisje të tjera shtëpiake**

W09 **Rrëzim nga një pajisje e sheshit të lojrave**

Përjashton: rrëzimin që përfshin mjete që shërbejnë gjatë pushimeve (W31.-)

W10 **Rrëzim në një shkallë ose nga një shkallë**

Përfshin: rrëzimin (në)(nga):

- shkalla lëvizëse
- parmaku
- që përfshin akull ose borë në shkallë ose shkallina
- platforma

W11 **Rrëzim në ose nga një shkallë lëvizëse**

W12 **Rrëzim në ose nga një skelë**

W13 **Rrëzim nga lartësia e një ndërtese ose strukture**

Përfshin: rrëzimin nga, jashtë ose nëpërmjet:

- ballkonit
- urës
- ndërtesës
- shtagës mbajtëse të flamurit
- dyshemesë
- kangjellave
- pullazit
- kullës
- frëngjisë (sharapollit)
- urë-rrugës

- murit
- dritares

Përjashton: shëmbjen e një ndërtese ose strukture (W20.-)
rrëzimin ose hedhjen nga ndërtesa që digjet (X00.-)

W14 **Rrëzim nga pema**

W15 **Rrëzim nga shkëmbi**

W16 **Zhytja ose kërcimi në ujë që shkakton dëmtim tjetër nga mbytja ose fundosja**

Përfshin: goditjen ose përplasjen:
- përkundër fundit gjatë hedhjes ose zhytjes në ujë të cekët
- pas murit ose bazamentit të pishinës
- me sipërfaqen e ujit

Përjashton: mbytjen dhe fundosjen aksidentale (W65-W74)
zhytjen me furnizim të pamjaftueshëm ajri (W81.-)
efektet e shtypjes së ajrit gjatë zhytjes (W94.-)

W17 **Rrëzim tjetër nga një nivel në një nivel tjetër**

Përfshin: rrëzimin nga ose në:
- zgavër
- mbledhësi i qershive
- dok
- depozitë
- vrimë
- pajisje ngritëse
- platformë ngritëse e lëvizshme
- gropë
- gurore
- kolonë
- ashensor
- tank
- pus

W18 **Rrëzim tjetër mbi të njëjtin nivel**

Përfshin: rrëzimin:
- nga përplasja me objektin
- prej ose në tualet
- në të njëjtin nivel NOS

W19 **Rrëzim i paspecifikuar**

Përfshin: rrëzimin aksidental NOS

Ekspozim ndaj forcave mekanike jo-frymore (W20–W49)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e të vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përjashton: sulmin (X85-Y09)
kontaktin ose përplasjen me kafshët ose personat (W50-W64)
vetëdëmtimin e qëllimshëm (X60-X84)

W20 **I goditur nga një objekt i hedhur, i lëshuar ose i rrëzuar**

Përfshin: brenda në shpellë pa asfiksi ose ngulfatje
shëmbjen e ndërtesës, përveç kur po digjet
rrëzimin:
- nga shkëmbi
- guri
- pema

Përjashton: ndërtesën e shembur ose që po digjet (X00.-)
objektin që bie gjatë:
- kataklizmës (X34-X39)
- aksidentit të makinerisë (W24.-, W28-W31)
- aksidentit të transportit (V01-V99)

objektin e vendosur në lëvizje nga:
- shpërthimi (W35-W40)
- arma e zjarrit (W32-W34)

pajisjet sportive (W21.-)

W21 **Gjuajtje kundër ose i goditur nga nje pajisje sportive**

Përfshin: goditjen nga:
- gjuajtja ose hedhja e topit
- shkopi ose topi i hokeit

W22 **Gjuajtje kundër objekteve të tjera ose i goditur nga objekte të tjera**

Përfshin: përplasjen me murin

W23 **I kapur, i shtypur, i bllokuar ose i shtrënguar në ose ndërmjet objekteve**

Përfshin: kapjen, shtypjen, shtrëngimin:

• ndërmjet:		objekt që paloset derë rrëshqitëse ose
- objekteve në lëvizje kasë dere	si	
- objekteve të ndaluar ose në lëvizje		makinë paketimi dhe dysheme pas humbjes së kapjes
• në objekt		shtrydhësja e makinës larëse

Përjashton: dëmtime të shkaktuara nga:
- instrumentet prerëse dhe të shpimit (W25-W27)
- pajisjet e ngritjes së peshave dhe transmisionit (W24.-)
- makineria (W28-W31)
- mjete dore pa motor (W27.-)
- mjet transporti (V01-V99)

goditjen nga objekti i hedhur, i projektuar ose në rënie (W20.-)

W24 **Kontakt me ashensorin dhe pajisjet e trasmisionit, të paklasifikuara tjetërkund**

Përfshin: zinxhirin e ngritjes së peshave
rripin e transmisionit
makaranë (bllokun)
litarin
kabllin ose rripin e transmisionit
kavon
telin

Përjashton: aksidentet e transportit (V01-V99)

W25 **Kontakt me qelq të mprehtë**

Përjashton: rrëzimin që përfshin xhamin (W00-W19)

xhamin që fluturon nga shpërthimi që shkakton shkrehja e armës së zjarrit (W32-W40)

xham i ngelur në lëkurë (W45)

W26 **Kontakt me objekt tjetër të mprehtë**

Përjashton: objekt të mprehtë të mbetur në lëkurë (W45)

W26.0 **Kontakt me thikë, shpatë ose kamë**

W26.8 **Kontakt me objekt tjetër të mprehtë, të paklasifikuar tjetërkund**

Ana e një letre të fortë

Kapaku i një kanaçe teneqeje

W26.9 **Kontakt me një objekt të mprehtë të paspecifikuar**

W27 **Kontakt me me vegla dore jo-elektrike**

Përfshin: sopatën

hapësen e konservave NOS

daltën

pirunin

sharrën e dorës

shatën

hejtë

gjilpërën

letërprerësen

sfurkun

grabujën

gërshërën

tapëheqësen e shishes

makinën qepëse, pa motor

lopatën

Përjashton: shiringën hipodermike (W46.-)

W28 **Kontakt me makinën elektrike për kositjen e barit**

Përjashton: ekspozimin ndaj rrymës elektrike (W86.-)

W29 Kontakt me të tjera vegla dore elektrike dhe makineri shtëpiake

Përfshin: përzierësin
me motor:
- hapësen e konservave
- sharrën
- mjetet e tipit bëje-vetë
- mjete kopshtarie
- makinën kositëse
- thikën
- makinën qepëse
- tharësen e rrobave

makinën larëse

Përjashton: ekspozimin ndaj rrymës elektrike (W86.-)

W30 Kontakt me makineri bujqësore

Përfshin: mjetin e fermës të tërhequr nga kafshë
autokombajnën
pajisjen për ndërtimin e mullarin të barit
makinerinë e fermës NOS
mjetin korrës
mjetin shirës

Përjashton: kontaktin me makineritë bujqësore në transport me motor ose me tërheqje (V01-V99)
ekspozimin ndaj rrymës elektrike (W86.-)

W31 Kontakt me makineri të tjera e të paspecifikuara

Përfshin: makinerinë NOS
makineritë që përdoren në kohën e pushimit

Përjashton: aksidentet që përfshijnë makineritë bujqësore që ndodhin në rrugë automobilistike (V01-V99)
ekspozimin ndaj rrymës elektrike (W86.-)

W32 Shkrehje revolveri

Përfshin: armë që përdoren vetëm me një dorë
pistoletën
revolverin

Përjashton: pistoletën sinjalizuese (W34.-)

W33 **Shkrehje pushke, shotguni ose e një arme zjarri më të fuqishme**

Përfshin: armën luftarake
armën e gjuetisë
automatikun

Përjashton: pushkën me ajër (W34.-)

W34 **Shkrehje nga armë zjarri të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: pushkën me ajër
pushkët BB
plagën nga arma e zjarrit NOS
goditjen NOS
pistoletën sinjalizuese [flakërimin]

W35 **Plasje dhe çarje e bolierit**

W36 **Plasje dhe çarje e bombolës së gazit**

Përfshin: bombolën me aerozol
ajrin e depozitës
gazin e depozitës nën presion

W37 **Plasje dhe çarje e një gome makine, tubi ose zorre për vaditje që janë nën presion (shpërthim)**

W38 **Shpërthim dhe çarje e pajisjeve të tjera të specifikuara nën presion**

W39 **Shpërthim fishekzjarri**

W40 **Shpërthim i materialeve të tjera**

Përfshin: materialin plasës
shpërthimin (në):
- NOS
- mbeturina

- fabrikë
- hambar
- municione

gazin plasës

W41 **Goditje nga një rrymë uji me presion të lartë**

Përfshin: trapanin hidraulik
trapanin pneumatik

W42 **Ekspozim ndaj zhurmës**

Përfshin: valët zanore
valët supersonike

W43 **Ekspozim ndaj dridhjeve (vibracionit)**

Përfshin: valët infrazanore

W44 **Trup i huaj i futur në ose nëpërmjet syrit ose një vrime natyrale**

Përjashton: lëngjet gërryese (X49.-)
inhalacionin ose gëlltitjen e trupit të huaj me obstruksion të traktit respirator (W78-W80)

W45 **Trup i huaj ose objekt i futur nëpërmjet lëkurës**

Përfshin: trupin e huaj ose objektin e ngelur në lëkurë
gozhdën
ciflën

Përjashton: kontaktin me:
- mjete dore (jo-motorike)(motorike) (W27-W29)
- gjilpërë hipodermike (W46)
- thikën, shpatën ose kamën (W26.-)
- xham i mprehtë (W25.-)

goditjen nga objekte (W20-W22)

W46 **Kontakti me age hipodermike**

W49 **Ekspozim ndaj forcave mekanike inorganike të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: forcat gravitacionale jonormale [G]

Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla (W50–W64)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përjashton: kafshimet, helmuese (X20-X29)
pickimet (helmuese) (X20-X29)

W50 **I goditur, i qëlluar, i shqelmuar, i ndrydhur, i kafshuar ose i gërvishtur nga një person tjetër**

Përjashton: sulmin (X85-Y09)
goditjen nga objekte (W20-W22)

W51 **Duke qëlluar kundra ose i përplasur me një person tjetër**

Përjashton: rrëzimin e shkaktuar nga përplasja e një kalimtari (mjet transporti) me një kalimtar tjetër (mjetin e transportit) (W03.-)

W52 **I shtypur, i shtyrë ose i shkelur nga një grup ose turmë njerëzish**

W53 **I kafshuar nga miu**

W54 **I kafshuar ose i sulmuar nga qeni**

W55 **I kafshuar ose i sulmuar nga gjitarë të tjerë**

Përjashton: kontaktin me gjitar detar (W56.-)

W56 **Kontakt me një kafshë deti**

Kafshim ose goditje nga kafshë deti

W57 **I pickuar ose thumbuar nga një insekt jo-helmues dhe nga të tjerë artropodë jo-helmues**

W58 **I kafshuar ose i sulmuar nga një krokodil ose aligator**

W59 **I kafshuar ose i dërmuar (shtypur) nga zvarranikë të tjerë**

Përfshin: hardhucën
gjarpërin, jo-helmues

W60 **Kontakt me bimë me gjëmba dhe me gjethe me majë të prehtë**

W64 **Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla të tjera e të paspecifikuara**

Mbytje dhe fundosje aksidentale (W65–W74)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e të vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përjashton: mbytjen dhe fundosjen shkaktuar nga:
- kataklizëm (X34-X39)
- aksidentet e transportit (V01-V99)
- aksidentet e transportit ujor (V90.-, V92.-)

W65 **Mbytje dhe fundosje gjatë larjes në vaskë**

W66 **Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në vaskë**

W67 **Mbytje dhe fundosje gjatë larjes në pishina**

W68 **Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në pishina**

W69 **Mbytje dhe fundosje gjatë qëndrimit në ujë natyral**

Përfshin: liqenin
detin e hapur
lumin
përroin

W70 **Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në ujë natyral**

W73 **Mbytje dhe fundosje tjetër, e paspecifikuar**

Përfshin: depozitën e shuarjes
rezervuarin

W74 **Mbytje dhe fundosje e paspecifikuar**

Përfshin: mbytjen NOS
rënien në ujë NOS

Të tjera rreziqe aksidentale për frymëmarrjen (W75–W84)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

W75 **Mbytje aksidentale në krevat nga bllokimi i rrugëve të frymëmarrjes dhe nga shtrëngimi në qafë**

Përfshin: mbytjen dhe asfiksinë e shkaktuar nga:
- çarçafët
- trupi i nënës
- jastëku

W76 **Të tjera varje ose mbytje aksidentale me lak**

W77 **Rrezik për frymëmarrjen për shkak të futjes në shpellë, rënie dheu dhe substancave të tjera**

Përfshin: shembjen NOS
Përjashton: shembjen e shkaktuar nga kataklizma (X34-X39)
shembjen pa mbytje dhe asfiksi (W20.-)

W78 **Thithje e përmbajtjes së stomakut**

Përfshin: asfiksinë nga
mbytjen nga | të vjellat [ushqim i regurgituar]
aspirimin dhe inhalimin e të vjellave (në traktin respirator) NOS

shtypjen e trakesë
ndërprerjen e frymëmarrjes | nga të vjellat në ezofag
obstruksionin e frymëmarrjes

Përjashton: dëmtimin, përveç asfiksisë ose obstruksionit të traktit respirator, shkaktuar nga të vjellat (W44.-)

obstruksionin e ezofagut nga të vjellat pa përmendje të asfiksisë ose obstruksionin e traktit respirator (W44.-)

W79 Thithje dhe gëlltitje e ushqimit që shkakton bllokimin e traktit të frymëmarrjes

Përfshin: asfiksinë nga | ushqimi [përfshirë
mbytjen nga | kockën ose farën]

aspirimin dhe inhalimin e ushqimit [cilindo] (në traktin respirator) NOS

shtypjen e trakesë
ndërprerjen e frymëmarrjes | nga ushqimi në ezofag
obstruksionin e frymëmarrjes

obstruksionin e faringsit nga ushqimi (bolusi)

Përjashton: inhalimin e të vjellave (W78.-)

plagosjen, përveç asfiksisë ose obstruksionit të traktit respirator, shkaktuar nga ushqimi (W44.-)

obstruksionin e ezofagut nga ushqimi pa përmendje të asfiksisë apo obstruksion të traktit respirator (W44.-)

W80 Thithje dhe gëlltitje e objekteve të tjera, duke shkaktuar bllokim të traktit të frymarrjes

Përfshin: asfiksinë nga
furjen nga | çdo objekt, përveç ushimit
mbytjen nga | dhe të vjellave që futen nga
aspirimin NOS | hunda ose goja

aspirimin dhe inhalimin e trupit të huaj, përveç ushqimit dhe të vjellave (në traktin respirator), NOS

shtypjen e trakesë
ndërprerjen e frymëmarrjes | nga trupi i huaj
obstruksionin e frymëmarrjes | në ezofag
trupin e huaj në hundë

obstruksionin e faringut nga trupi i huaj

Përjashton: inhalimin e të vjellave ose ushqimit (W78-W79)

plagosjen, përveç asfiksisë ose obstruksionit të traktit respirator, shkaktuar nga trupi i huaj (W44.-)

obstruksionin e ezofagut nga trupi i huaj pa përmendje të asfiksisë apo obstruksion të traktit respirator (W44.-)

W81 I mbyllur ose i ngecur në një ambient me oksigjen të pakët

Përfshin: mbylljen aksidentale në frigorifer ose vend tjetër të ngushtë zhytjen me furnizim të pamjaftueshëm ajri

Përjashton: mbytjen me qese plastike (W83.-)

W83 Rreziqe të tjera të specifikuara të frymëmarrjes

Përfshin: mbytjen me qese plastike

W84 Rrezik i paspecifikuar për frymëmarrjen

Përfshin: asfiksimin NOS

mbytjen NOS

Ekspozim ndaj rrymës elektrike, rrezatimit, temperaturave ekstreme dhe presionit ekstrem të ajrit të ambientit (W85–W99)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përjashton: reaksionin jo-normal ndaj një komplikacioni të trajtimit, pa përmendje të fatkeqësisë (Y84.2)

fatkeqësi e pacientit gjatë procedurave kirurgjikale dhe mjekësore (Y63.2-Y63.5)

ekspozimin ndaj:

- natyral:
  - të ftohtit (X31.-)
  - të nxehtit (X30.-)
- rrezatimit NOS (X39.-)
- dritës së diellit (X32.-)

viktimën e rrufesë (X33.-)

W85 Ekspozim ndaj fijeve përcjellëse elektrike

W86 **Ekspozim ndaj një rryme tjetër elektrike të specifikuar**

W87 **Ekspozim ndaj një rryme elektrike të paspecifikuar**

Përfshin: djegiet ose plagë të tjera nga rryma elektrike NOS
shokun elektrik NOS
goditjen nga rryma elektrike NOS

W88 **Ekspozim në rrezatim jonizues**

Përfshin: izotopet radioaktive
rrezet-X

W89 **Ekspozim në dritë artificiale të dukshme dhe ultraviolet**

Përfshin: dritën e saldimit (harkun)

W90 **Ekspozim në rrezatimin tjetër jo-jonozues**

Përfshin: infra
lazer | rrezatimin
frekuencë radio

W91 **Ekspozim në tip të paspecifikuar rrezatimi**

W92 **Ekspozim në nxehtësi artificiale të tepërt**

W93 **Ekspozim në të ftohtë artificial të madh**

Përfshin: kontaktin me ose inhalacionin e:

- akullin e thatë
- lëngjet
- ajrin
- hidrogjenin
- nitrogjenin

ekspozimin e zgjatur në pajisjen për ngrirje

W94 **Ekspozim në presion të lartë e të ulët të ajrit dhe në ndryshime të presionir të ajrit**

Përfshin: presionin e lartë të ajrit nga zbritja e shpejtë në ujë

zvogëlimin e presionit atmosferik ndërsa del në sipërfaqe nga:

- zhytja në ujëra të thella
- nëntoka

rezidenca ose vizita e zgjatur në lartësi të mëdha si shkak i:

- anoksisë
- barodontalgjisë
- barotitit
- hipoksisë
- sëmundjes së malit

ndryshimin e menjëhershëm në presionin e ajrit gjatë ngjitjes ose zbritjes

W99 **Ekspozim ndaj faktorëve artificialë të tjerë e të paspecifikuar të mjedisit**

Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë (X00–X09)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshin: zjarrin e shkaktuar nga vetëtima

Përjashton: zjarrvenien e qëllimshme (X97.-)
zjarr dytësor shkaktuar nga shpërthimi (W35-W40)
aksidentet e transportit (V01-V99)

X00 **Ekspozim në zjarr të pakontrolluar në ndërtesë ose godinë**

kolaps nga rrëzim nga goditur nga objekt që bie nga kërcim nga zjarr i madh		ndërtesë ose strukturë që po digjet
zjarr shkrirje djegie në vetvete	i/e	pajisjeve mobiljeve

X01 **Ekspozim në zjarr të pakontrolluar, jo në ndërtesë ose godinë**

Përfshin: zjarrin në pyll

X02 **Ekspozim në zjarr të kontrolluar në ndërtesë ose godinë**

Përfshin: zjarrin në:
- vatër
- stufë

X03 **Ekspozim në zjarr të kontrolluar, jo në ndërtesë ose godinë**

Përfshin: zjarrin e kampingut

X04 **Ekspozim në ndezje të një materiali shumë të djegshëm**

Përfshin: ndezjen e:
- benzinës
- vaj-gurit
- naftës

X05 **Ekspozim në ndezje ose djegie të rrobave të natës**

X06 **Ekspozim në ndezje ose djegie të rrobave ose veshjeve të tjera**

Përfshin: ndezjen | e stolive plastike
shkrirjen |

X08 **Ekspozime të tjera në tym, zjarr dhe flakë, të specifikuara**

X09 **Ekspozime në tym, zjarr dhe flakë, të paspecifikuara**

Përfshin: djegien NOS
inçenerimin NOS

Kontakt me nxehtësi ose substanca të nxehta (X10–X19)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përjashton: ekspozimin ndaj:
- nxehtësisë natyrore ekscesive (X30.-)
- flakëve dhe zjarrit (X00-X09)

X10 **Kontakt me pije të nxehta, ushqim, yndyrna dhe vajra gatimi të nxehta**

X11 **Kontakt me ujë të nxehtë rubineti**

Përfshin: ujin e nxehtë në:
- dush
- kovë
- vaskë

ujin e nxehtë që rrjedh nga:
- zorra
- rubineti

X12 **Kontakt me lëngje të tjera të nxehta**

Përfshin: ujin e ngrohur në stufë

Përjashton: metalet e nxehta (të lëngshme) (X18.-)

X13 **Kontakt me avuj të nxehtë**

X14 **Kontakt me ajër dhe gaze të nxehtë**

Përfshin: inhalimin e ajrit të nxehtë dhe gazeve

X15 **Kontakt me pajisje shtëpiake të nxehta**

Përfshin: furnelën
tiganin
ibrikun
tenxheren (xhami)(metali)
stufën (e kuzhinës)
thekësen e bukës

Përjashton: pajisjet për ngrohje (X16.-)

X16 **Kontakt me pajisje ngrohëse, radiatorë dhe tuba të nxehtë**

X17 **Kontakt me makineri, mjete apo pajisje të tjera të nxehta**

Përjashton: pajisjet për ngrohje, radiatorët dhe tubacionet (X16.-)
pajisjet shtëpiake për ngrohje (X15.-)

X18 **Kontakt me metale të tjera të nxehta**

Përfshin: metalin e lëngshëm

X19 **Kontakt me nxehtësi dhe substanca të tjera të nxehta e të paspecifikuara**

Përjashton: objektet që normalisht nuk janë të nxehta, p.sh., një objekt i nxehur nga zjarri shtëpiak (X00-X09)

Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese (X20–X29)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshin: kimikate të lëshuara nga:
- kafshë
- insekte

helmin e lëshuar nga dhëmbë, qime, gjemba, tentakula dhe aparat tjetër helmues

kafshime dhe pickime helmuese

Përjashton: gëlltitjen e kafshëve ose bimëve helmuese (X49.-)

X20 **Kontakt me gjarpërinj dhe hardhuca helmuese**

Përfshin: kobrën
fer de lance
përbindëshin Gila
gjarpërin me zile
gjarpërin e ujit
gjarpërin (helmues)
nëpërkën

Përjashton: hardhucën (jo-helmuese) (W59.-)
gjarpërin, jo-helmues (W59.-)

X21 **Kontakt me merimanga helmuese**

Përfshin: merimangën "vejusha e zezë"
tarantulën

X22 **Kontakt me akrepa**

X23 **Kontakt me grerëza të zakonshme, lloje të tjera grerëzash dhe me bletë**

Përfshin: grerëzën

X24 **Kontakt me njëqindkëmbësha dhe shumëkëmbësha helmues (tropikalë)**

X25 **Kontakt me artropodë të tjerë helmues, të specifikuar**

Përfshin: milingonat
krimbat

X26 **Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese deti**

Përfshin: koralin
kandilin e detit
nematocistet
të detit:
- anemonën
- kastravecin
- iriqin

Përjashton: kafshët e detit jo-helmuese (W56.-)
gjarpërin e ujit (X20.-)

X27 **Kontakt me kafshë të tjera helmuese, të specifikuara**

X28 **Kontakt me bimë të tjera helmuese, të specifikuara**

Përfshin: injektimin e helmeve ose toksinave në ose nëpërmjet lëkurës nga ferrat, gjembat bimore ose mekanizma të tjerë

Përjashton: gëlltitjen e bimëve helmuese (X49.-)
plagën nga pickimi NOS shkaktuar nga ferrat ose gjembat bimore (W60.-)

X29 **Kontakt me kafshë ose bimë helmuese të paspecifikuara**

Përfshin: pickimet (helmuese) NOS
kafshimet helmuese NOS

Ekspozim ndaj forcave të natyrës (X30–X39)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

X30 **Ekspozim ndaj të nxehtit të madh natyror**

Përfshin: nxehtësinë e lartë si shkak i goditjes nga dielli
ekspozimin ndaj nxehtësisë NOS

Përjashton: nxehtësinë e lartë të prodhuar nga njeriu (W92.-)

X31 **Ekspozim ndaj të ftohtit të madh natyror**

Përfshin: të ftohtin ekscesiv, si pasojë e:
- perniozës NOS
- zhytjes së dorës dhe këmbës

ekspozimin ndaj:
- të ftohtit NOS
- kushteve të motit

Përjashton: të ftohtin me origjinë prodhimin nga njeriu (W93.-)
kontaktin me ose inhalacionin e:
- akullin e thatë (W93.-)
- gazit të lëngshëm (W93.-)

X32 **Ekspozim në dritën e diellit**

X33 **Viktimë nga rrufeja**

Përjashton: zjarrin e shkaktuar nga vetëtima (X00-X09)
plagosjen nga rrëzimi i pemës ose objekteve të tjera të shkaktuar nga rrufeja (W20.-)

X34 **Viktimë nga tërmeti**

X34.0 **Viktimë e lëvizjeve kataklizmike të tokës të shkaktuar nga tërmeti**

Ngecje ose dëmtim nga rrëzimi i ndërtesave ose strukturave të tjera për shkak të tërmetit

X34.1 **Viktime cunami**

X34.8 **Viktime e efekteve të tjera të specifikuara të tërmetit**

X34.8 **Viktime e efekteve të paspecifikuara të tërmetit**

X35 Viktimë nga shpërthimi i vullkanit

X36 Viktimë nga orteku, rrëshqitja dhe lëvizje të tjera të tokës

Përfshin: rrëshqitjen e tokës me natyrë kataklizmike

Përjashton: tërmetin (X34.-)

aksidentin e transportit që përfshin përplasjen me ortekun ose rrëshqitjen e dheut jo në lëvizje (V01-V99)

X37 Viktimë e një stuhie kataklizmike

Përfshin: furtunën

rrebeshin

ciklonin

uraganin

valët e baticës të shkaktuara nga stuhia

tornadon

shiun e rrëmbyer

rrëshqitjen jashtë rruge të mjetit të transportit nga stuhia

Përjashton: kolapsin e digës ose strukturave të ndërtuara nga njeriu që shkaktojnë lëvizje të tokës (X36.-)

aksidentin e transportit që ndodh pas stuhisë (V01-V99)

X38 Viktimë nga përmbytja

Përfshin: përmbytjen:

- që e ka fillesën nga stuhia e fundit
- me natyrë kataklizmike që e ka fillesën nga shkrirja e borës
- që e ka fillesën gjatë stuhisë

Përjashton: kolapsin e digës ose strukturave të ndërtuara nga njeriu që shkaktojnë lëvizje të tokës (X36.-)

dallgën gjigante:

- NOS (X39.-)
- shkaktuar nga stuhia (X37.-)

X39 **Ekspozim ndaj forcave të tjera e të paspecifikuara të natyrës**

Përfshin: rrezatimin natyror NO
valën e baticës NOS

Përjashton: ekspozimin NOS
cunamin NOS

Helmim aksidental nga dhe ekspozimi ndaj substancave të dëmshme

(X40–X49)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Shënim: Për listën e barnave specifike dhe substancave të tjera të klasifikuar në kategoritë me tre karaktere, shih Tabelën e barnave dhe kimikateve në Indeksin Alfabetik. Faktet për përfshirjen e alkoolit, në kombinim me substancat e përcaktuara më poshtë, mund të identifikohen duke përdorur kodet shtesë Y90-Y91.

Përfshin: mbidozimin aksidental të barit, barin e gabuar të dhënë ose të marrë gabimisht, dhe barin e marrë pa u paralajmëruar
aksidentet në përdorimin e barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike gjatë procedurave mjekësore dhe kirurgjikale
helmimin (si vetëdëmtim), kur nuk specifikohet nëse është aksidental ose me qëllim dëmtimi. Ndiq rregullat ligjore kur janë të disponueshme (shih Y10-Y34)

Përjashton: administrimin me qëllim vetëvrasjen apo vrasjen, ose me qëllim dëmtimi, ose në rrethan të tjera të klasifikueshme në X60-X69, X85-X90, Y10-Y19
barin e duhur të administruar në mënyrë korrekte në doza terapeutike ose profilaktike si shkak i çdo efekti anësor (Y40-Y59)

X40 **Helmim aksidental nga analgjezikët jo-opioidë, antiperitikët dhe antireumatikët**

Përfshin: derivatet e 4-aminofenolit

barnat anti-inflamatore jo-steroide [NSAID]
derivatet e pirazolonit
salicilatet

X41 **Helmim aksidental nga antiepileptikët, barnat qetësues dhe për gjumë, barnat kundër parkinsonizmit dhe ato psikotrope, të paklasifikuara tjetërkund**

Përfshin:
antidepresivët
barbituratet
derivatet e hidantoinës
iminostilbenet
përbërësit e metakualonit
neuroleptikët
psikostimuluesit
suksinimidet dhe oksazolidinedionet
trankuilizantët

X42 **Helmim aksidental nga narkotikët dhe haluçinogjenët, të paklasifikuar tjetërkund**

Përfshin:
kanabisin (derivatet)
kokainën
kodeinën
heroinën
lisergidin [LSD]
meskalinën
metadonin
morfinën
opiumin (alkaloidet)

X43 **Helmim aksidental nga barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom**

Përfshin:
parasimpatolitikët [antikolinergjikët dhe antimuskarinikët] dhe spazmolitikët
parasimpatomimetikët [kolinergjikët]
simpatolitikët [antiadrenergjikët]
simpatomimetikët [adrenergjikët]

X44 **Helmim aksidental nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: agjentët me veprim parësor në muskujt e lëmuar dhe të skeletit dhe në sistemin e frymëmarrjes

anestetikët (të përgjithshëm)(lokalë)

barnat që prekin:

- sistemin kardiovaskular
- sistemin gastrointestinal

hormonet dhe zëvendësues sintetikë

agjentët sistemikë dhe hematologjikë

antibiotikët sistemikë dhe anti-infektivë të tjerë

gazet terapeutike

preparatet topikalë

vaksinat

agjentët e balancimit të ujit dhe barnat që prekin metabolizmin e mineraleve dhe acidit urik

X45 **Helmim aksidental nga alkooli**

Përfshin: alkoolin:

- NOS
- butilik [1-butanol]
- etilik [etanol]
- isopropilik [2-propanol]
- metilik [metanol]
- propilik [1-propanol]

alkoolin nga patatet

X46 **Helmim aksidental me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre**

Përfshin: benzenin dhe homologët

tetrakloridin e karbonit [tetraklormetanin]

klorofluorokarbonet

naftën (derivatet)

X47 **Helmim aksidental me gaze dhe avuj të tjerë**

Përfshin: monoksidin e karbonit

gazin lakrimogjen [gazin lotsjellës]

gazrat e shkarkuar prej mjetit (motorik)
oksidet e nitrogjenit
dioksidin e squfurit
gazin për përdorim shtëpiak

Përjashton: tymërat dhe avujt e metaleve (X49.-)

X48 **Helmim aksidental me pesticide**

Përfshin: fumigantët
fungicidet
herbicidet
insekticidet
rodenticidet
prezervativët e drurit

Përjashton: ushqimet për bimë dhe fertilizuesit (X49.-)

X49 **Helmim aksidental me substanca kimike të dëmshme të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: gërryesit aromatikë, acidë dhe alkalet kaustike
ngjitësit dhe adezivët
metalet, përfshirë tymërat dhe avujt
bojërat dhe ngjyruesit
ushqimet bimore dhe fertilizuesit
helmimin NOS
ushqimet helmuese dhe bimët helmuese
sapunet dhe detergjentët

Përjashton: kontaktin me kafshë dhe bimë helmuese (X20-X29)

Mbilodhja, udhëtimi dhe privimi (mungesa) (X50–X57)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përjashton: sulmin (X85-Y09)
aksidentet e transportit (V01-V99)

X50 **Mbilodhja dhe lëvizje të lodhshme ose të përsëritura**

Përfshin: ngritjen e:
- objekteve të rënda
- peshave

vrapimin në maratonë

kanotazhin

X51 Udhëtim dhe lëvizje

X52 Qëndrim i zgjatur në mjedis pa gravitet

Përfshin: mungesën e peshës në mjet transporti ajror (simulator)

X53 Mungesë ushqimi

Përfshin: mungesën e ushqimit si shkak i:
- dobësisë
- ushqyerjes së pamjaftueshme
- urisë

Përjashton: marrjen e pamjaftueshme të ujit ose ushqimit nga vetëneglizhimi (R63.6)

neglizhimin ose braktisjen (Y06.-)

vetëneglizhimin NOS (R46.8)

X54 Mungesë uji

Përfshin: mungesën e ujit si shkak i:
- dehidratimit
- dobësisë

Përjashton: marrjen e pamjaftueshme të ujit ose ushqimit nga vetëneglizhimi (R63.6)

neglizhimin ose braktisjen (Y06.-)

X57 Privim (mungesë) e paspecifikuar

Përfshin: skamjen

Ekspozim aksidental ndaj faktorëve të tjerë e të paspecifikuar (X58–X59)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

X58 **Ekspozim ndaj faktorëve të tjerë e të specifikuar**

X59 **Ekspozim ndaj një faktori të paspecifikuar**

X59.0 **Ekspozim ndaj faktorëve të paspecifikuar që shkaktojnë frakturë**

X59.9 **Ekspozim ndaj faktorëve të paspecifikuar që shkaktojnë dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara**

Përfshin: aksidentin NOS
ekspozimin NOS

Vetëdëmtim i qëllimshëm (X60–X84)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshin: vetëhelmimin ose vetëplagosjen e qëllimshme
vetëvrasjen (tentativën)

X60 **Vetëhelmim i qëllimshëm me analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë**

Përfshin: derivatet e 4-aminofenolit
barnat anti-inflamatore jo-steroide [NSAID]
derivatet e pirazolonit
salicilatet

X61 **Vetëhelmim i qëllimshëm me antiepileptikë, barna qetësues dhe për gjumë, barna kundër parkinsonizmit dhe ata psikotropë, të paklasifikuar tjetërkund**

Përfshin: antidepresivët
barbituratet
derivatet e hidantoinës
iminostilbenet
përbërësit e metakualonit
neuroleptikët

psikostimuluesit
suksinimidet dhe oksazolidinedionet
trankuilizantët

X62 **Vetëhelmim i qëllimshëm me narkotikë dhe haluçinogjenë, të paklasifikuar tjetërkund**

Përfshin: kanabisin (derivatet)
kokainën
kodeinën
heroinën
lisergidin [LSD]
meskalinën
metadonin
morfinën
opiumin (alkaloidet)

X63 **Vetëhelmim i qëllimshëm nga barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom**

Përfshin: parasimpatolitikët [antikolinergjikët dhe antimuskarinikët] dhe spazmolitikët
parasimpatomimetikët [kolinergjikët]
simpatolitikët [antiadrenergjikët]
simpatomimetikët [adrenergjikët]

X64 **Vetëhelmim i qëllimshëm me barna të tjerë e të paspecifikuar, medikamente dhe substanca biologjike**

Përfshin: agjentët me veprim parësor në muskujt e lëmuar dhe të skeletit dhe në sistemin e frymëmarrjes
anestetikët (të përgjithshëm)(lokalë)
barnat që prekin:
- sistemin kardiovaskular
- sistemin gastrointestinal

hormonet dhe zëvendësues sintetikë
agjentët sistemikë dhe hematologjikë
antibiotikët sistemikë dhe anti-infektivë të tjerë
gazet terapeutike
preparatet topikalë

vaksinat

agjentët e balancimit të ujit dhe barnat që prekin metabolizmin e mineraleve dhe acidit urik

X65 **Vetëhelmim i qëllimshëm me alkool**

Përfshin: alkoolin:

- NOS
- butilik [1-butanol]
- etilik [etanol]
- izopropilik [2-propanol]
- metilik [metanol]
- propilik [1-propanol]

alkoolin nga patatet

X66 **Vetëhelmim i qëllimshëm me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre**

Përfshin: benzenin dhe homologët

tetrakloridin e karbonit [tetraklormetanin]

klorofluorokarbonet

naftën (derivatet)

X67 **Vetëhelmim i qëllimshëm me gaze dhe avuj të tjerë**

Përfshin: monoksidin e karbonit

gazin lakrimogjen [gazin lotsjellës]

gazrat e shkarkuar prej mjetit (motorik)

oksidet e nitrogjenit

dioksidin e squfurit

gazin për përdorim shtëpiak

Përjashton: tymërat dhe avujt e metaleve (X69.-)

X68 **Vetëhelmim i qëllimshëm nga pesticidet (preparate që përdoren në bujqësi)**

Përfshin: fumigantët

fungicidet

herbicidet

insekticidet

rodenticidet

prezervativët e drurit

Përjashton: ushqimet për bimë dhe fertilizuesit (X69.-)

X69 **Vetëhelmim i qëllimshëm me kimikate dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: gërryesit aromatikë, acidë dhe alkalet kaustike
ngjitësit dhe adezivët
metalet, përfshirë edhe tymërat dhe avujt
bojërat dhe ngjyruesit
ushqimet bimore dhe fertilizuesit
ushqimet helmuese dhe bimët helmuese
sapunet dhe detergjentët

X70 **Vetëhelmim i qëllimshëm me varje, mbytje me lak dhe bllokim të rrugëve të frymëmarrjes**

X71 **Vetëvrasje e qëllimshme me mbytje dhe zhytje (mbytje në ujë)**

X72 **Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë revolveri**

X73 **Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë pushke, shotguni dhe armë zjarri më të fuqishme**

X74 **Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë të një armë zjarri tjetër e të paspecifikuar**

X75 **Vetëvrasje e qëllimshme me material eksploziv**

X76 **Vetëvrasje e qëllimshme me tym, zjarr dhe flakë**

X77 **Vetëvrasje e qëllimshme nëpërmjet shpërthimit të avullit të nxehtë dhe objekteve të nxehta**

X78 **Vetëvrasje e qëllimshme me objekte të mprehta**

X79 **Vetëvrasje e qëllimshme me sipërfaqe jo të mprehtë**

X80 **Vetëvrasje e qëllimshme me anë të kërcimit nga një vend i lartë**

Përfshin: rrëzimin e qëllimshëm nga një nivel në tjetrin

X81 **Vetëvrasje e qëllimshme duke u hedhur ose duke u shtrirë përpara një objekti që lëviz**

X82 **Vetëvrasje e qëllimshme me anë të përplasjes së automjetit**

Përfshin: përplasjen e qëllimshme me:
- mjet motorik
- tren
- tram (tramvaj)

Përjashton: përplasjen e mjetit të fluturimit (X83.-)

X83 **Vetëvrasje e qëllimshme me mënyra të tjera të specifikuara**

Përfshin: vetëdëmtimin e qëllimshëm nga:
- substancat kaustike, përveç helmimit
- përplasjen e mjetit të fluturimit
- goditjen nga rryma elektrike

X84 **Vetëvrasje e qëllimshme me mënyra të paspecifikuara**

Sulm
(X85–Y09)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshin: vrasjen

plagët e shkaktuara nga një person tjetër me qëllim plagosjen ose vrasjen, me çdo mjet

Përjashton: plagët e shkaktuara nga:
- ndërhyrjet ligjore (Y35.-)

- operacionet luftarake (Y36.-)

X85 **Atentat me barna, medikamente dhe substanca biologjike**

Përfshin: vrasjen nëpërmjet helmimit (çdo):
- substancë biologjike
- bar
- medikament

X86 **Atentat me lëndë gërryese (korrozive)**

Përjashton: gazin gërryes (X88.-)

X87 **Atentat me substanca pesticide**

Përfshin: prezervativët e drurit

Përjashton: ushqimet bimore dhe fertilizuesit (X89.-)

X88 **Atentat me gaze dhe avuj**

X89 **Atentat me të tjera substanca të dëmshme dhe kimikatë të specifikuara**

Përfshin: ushqimet bimore dhe fertilizuesit

X90 **Atentat me substancë të dëmshme ose lëndë kimike të paspecifikuar**

Përfshin: vrasjen nëpërmjet helmimit NOS

X91 **Atentat me varje, mbytje me lak dhe zënie mekanike e frymës**

X92 **Atentat me mbytje dhe zhytje (me mbytje në ujë)**

X93 **Atentat me revole**

X94 **Atentat me pushkë, shotgun dhe armë zjarri më të fuqishme**

X95 **Atentat me armë zjarri tjetër e të paspecifikuar**

X96 **Atentat me lëndë plasëse**

Përjashton: pajisjen ndezëse (X97.-)

X97 **Atentat me tym, zjarr ose flakë**

Përfshin: zjarrvenien e qëllimshme
cigaret
pajisjen ndezëse

X98 **Atentat nëpërmjet shpërthimit të avullit, avujve të nxehtë ose objekteve të nxehtë**

X99 **Atentat me objekt të mprehtë**

Përfshin: therjen NOS

Y00 **Atentat me objekt me sipërfaqe jo të mprehtë**

Y01 **Atentat me shtytje nga një vënd i lartë**

Y02 **Atentat duke shtyrë ose vendosur viktimën përpara një objekti që lëviz**

Y03 **Atentat me anë të përplasjes së autombjetit**

Përfshin: përplasjen ose shtypjen e qëllimshme me një mjet motorik

Y04 **Dhunë me forcë trupore**

Përfshin: dyluftimin ose përleshjen pa armë

Përjashton: sulmin me:
- mbytje (X91.-)
- zhytje (X92.-)
- përdorim arme (X93-X95, X99.-, Y00.-)

sulmin seksual me përdorim të forcës fizike (Y05.-)

Y05 **Dhunë seksuale duke përdorur forcë trupore**

Përfshin: përdhunimin (në tentativë)
sodominë (në tentativë)

Y06 **Lënie pas dore dhe braktisje**

Y06.0 **Nga bashkëshorti/tja ose partneri/rja**
Y06.1 **Nga prindi**
Y06.2 **Nga të njohurit ose shoku/shoqja**
Y06.8 **Nga persona të tjerë të specifikuar**
Y06.9 **Nga një person i paspecifikuar**

Y07 **Të tjera sindroma keqtrajtimi**

Përfshin: dhunën mendore
abuzimin fizik
abuzimin seksual
torturën

Përjashton: neglizhencën dhe braktisjen (Y06.-)
sulmin seksual me përdorim të forcës fizike (Y05.-)

Y07.0 **Keqtrajtim nga bashkëshorti/tja ose partneri/rja**
Y07.1 **Keqtrajtim nga prindi**
Y07.2 **Keqtrajtim nga një i/e njohur ose shok/shoqe**
Y07.3 **Keqtrajtim nga autoritetet zyrtare**
Y07.8 **Keqtrajtim nga persona të tjerë të specifikuar**
Y07.9 **Keqtrajtim nga një person i paspecifikuar**

Y08 **Atentat me mënyra të tjera të specifikuara**

Y09 **Atentat me mënyra të paspecifikuara**

Përfshin: atentatin (në tentativë) NOS
vrasjen (në tentativë) NOS
therjen (joaksidentale)
mbytjen (në tentativë) NOS

Ngjarje e një qëllimi të papërcaktuar

(Y10–Y34)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Shënim: Ky seksion mbulon ngjarje ku mungon informacioni i mjaftueshëm që të mundësojë autoritetin mjekësor ose ligjor për të bërë dallimin ndërmjet aksidentit, vetëdëmtimit dhe sulmit. Përfshin plagët vetëdëmtuese, por jo helmimin, kur nuk specifikohet nëse është aksidental apo me qëllim dëmtimi (X40-X49). Ndiq rregullat ligjore kur janë të disponueshme.

Y10 **Helmim me analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: derivatet e 4-aminofenolit
barnat anti-inflamatore jo-steroide [NSAID]
derivatet e pirazolonit
salicilatet

Y11 **Helmim me barna antiepileptikë, barna qetësues dhe për gjumë, barna kundër parkinsonizmit dhe ata psikotropë, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: antidepresantët
barbituratet
derivatet e hidantoinës
iminostilbenet
përbërësit e metaqualonit
neuroleptikët
psikostimuluesit
suksinamidet dhe oksalidinedionet
trankuilizantët

Y12 **Helmim me narkotikë dhe haluçinogjenë, të paklasifikuar tjetërkund, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: kanabisin (derivatet)
kokainën
kodeinën
heroinën
lisergidin [LSD]
meskalinën

metadonin

morfinën

opiumin (alkaloidet)

Y13 **Helmim me barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: parasimpatolitikët [antikolinergjikët dhe antimuskarinikët] dhe spazmolitikët

parasimpatomimetikët [kolinergjikët]

simpatolitikët [antiadrenergjikët]

simpatomimetikët [adrenergjikët]

Y14 **Helmim me barna, medikamente e substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: agjentët me veprim parësor në muskujt e lëmuar dhe të skeletit dhe në sistemin e frymëmarrjes

anestetikët (të përgjithshëm)(lokalë)

barnat që prekin:

- sistemin kardiovaskular
- sistemin gastrointestinal

hormonet dhe zëvendësuesit sintetikë

agjentët sistemikë dhe hematologjikë

antibiotikët sistemikë dhe anti-infektivë të tjerë

gazet terapeutike

preparatet topikalë

vaksinat

agjentët e balancimit të ujit dhe barnat që prekin metabolizmin e mineraleve dhe acidit urik

Y15 **Helmim me alkool, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: alkoolin:

- NOS
- butilik [1-butanol]
- etilik [etanol]
- izopropilik [2-propanol]
- metilik [metanol]
- propilik [1-propanol]

alkoolin nga patatet

Y16 **Helmim me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: benzenin dhe homologët e tyre
tetrakloridin e karbonit [tetrachloromethane]
klorofluorokarbonet
naftën (derivatet)

Y17 **Helmim me gaze dhe avuj të tjerë, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: monoksidin e karbonit
gazin lakrimogjen [gazin lotsjellës]
gazrat e shkarkuar prej mjetit (motorrik)
oksidet e nitrogjenit
dioksidin e squfurit
gazin për përdorim shtëpiak

Përjashton: tymërat dhe avujt e metaleve (Y19.-)

Y18 **Helmim me pesticide, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: fumigantët
fungicidet
herbicidet
insekticidet
rodenticidet
prezervativët e drurit

Përjashton: ushqimet për bimë dhe fertilizuesit (Y19.-)

Y19 **Helmim me lëndë kimike dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: gërryesit aromatikë, acidë dhe alkalet kaustike
ngjitësit dhe adezivët
metalet, përfshirë edhe tymërat dhe avujt
bojërat dhe ngjyruesit
ushqimet bimore dhe fertilizuesit
ushqimet helmuese dhe bimët helmuese
sapunet dhe detergjentët

Y20 **Varje, mbytje me lak dhe zënie mekanike e frymës, qëllim i paspecifikuar**

Y21 **Mbytje dhe fundosje në ujë, qëllim i paspecifikuar**

Y22 **Gjuajtje me revole, qëllim i paspecifikuar**

Y23 **Gjuajtje me pushkë, shotgun dhe armë zjarri më të fuqishme, qëllim i paspecifikuar**

Y24 **Gjuajtje me armë zjarri tjetër e të paspecifikuar, qëllim i paspecifikuar**

Y25 **Kontakt me lëndë plasëse, qëllim i paspecifikuar**

Y26 **Ekspozim ndaj tymit, zjarrit dhe flakëve, qëllim i paspecifikuar**

Y27 **Kontakt me shpërthim avulli, avuj të nxehtë dhe objekte të nxehta, qëllim i paspecifikuar**

Y28 **Kontakt me objekt të mprehtë, qëllim i paspecifikuar**

Y29 **Kontakt me objekt jo të mprehtë, qëllim i paspecifikuar**

Y30 **Rrëzim, kërcim ose shtytje nga një vend i lartë, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: viktimën që rrëzohet nga një nivel në një tjetër, qëllimi i paspecifikuar

Y31 **Rrëzim, shtrirje ose vrapim përpara një objekti që lëviz, qëllim i paspecifikuar**

Y32 **Përplasje e automjetit, qëllim i paspecifikuar**

Y33 **Ngjarje të tjera të paspecifikuara, qëllim i paspecifikuar**

Y34 **Ngjarje e paspecifikuar, qëllim i paspecifikuar**

Ndërhyrje ligjore dhe veprime të luftës (Y35–Y36)

Përfshin: plagët e shkaktuara nga policia dhe subjekte të tjera zbatuese të ligjit, përfshirë detyrën ushtarake, gjatë arrestimit ose përpjekje për të arrestuar shkelësit e ligjit, shtypjen e trazirave, ruajtjes së rendit, dhe veprimeve të tjera ligjore me kryerje sipas ligjit

Y35 **Ndërhyrje ligjore**

Përfshin: plagët e shkaktuara nga policia dhe subjekte të tjera zbatuese të ligjit, përfshirë detyrën ushtarake, gjatë arrestimit ose përpjekje për të arrestuar shkelësit e ligjit, shtypjen e trazirave, ruajtjes së rendit, dhe veprimeve të tjera ligjore të ekzekutimin sipas ligjit

Përjashton: plagët e personelit ushtarak dhe civilëve, të shkaktuara nga lufta dhe kryengritja civile (Y36.0-Y36.9)

Y35.0 **Ndërhyrje ligjore me armë zjarri**

Ndërhyrje ligjore me:

- automatik
- revolver
- pushkë me ajër ose plumba gome

Y35.1 **Ndërhyrje ligjore me lëndë plasëse**

Ndërhyrje ligjore me:

- dinamit
- kapsollë
- granatë
- bombë

Y35.2 **Ndërhyrje ligjore me gaz**

Asfiksim nga gazi
Dëmtim nga gazi lotsjellës | shkaktuar nga ndërhyrja ligjore
Helmim nga gazi

Y35.3 **Ndërhyrje ligjore me objekte jo të mprehta**

- Goditje, përplasje nga:
- shkop
- objekt topitës
- dërrasë

gjatë ndërhyrjes ligjore

Y35.4 Ndërhyrje ligjore me objekte të mprehta

Prerje
Plagosje me bajonetë
Therje

gjatë ndërhyrjes ligjore

Y35.5 Ekzekutim ligjor

Çdo ekzekutim që kryhet me urdhër gjykate ose të autoritetit qeverisës [qoftë i përhershëm apo e përkohëshëm], të tillë si:

- asfiksim nga gazi
- prerje koke, dekapitim (me gijotinë)
- dënim me vdekje
- goditje nga rryma elektrike
- varje
- helmim
- pushkatim

Y35.6 Ndërhyrje ligjore me mënyra të tjera të specifikuara

Heqje zvarrë

Y35.7 Ndërhyrje ligjore, mënyra të paspecifikuara

Y36 Veprime lufte

Shënim: Plagosjet e shkaktuara nga operacionet luftarake që ndodhin pas ndalimit të luftimeve klasifikohen në Y36.8.

Përfshin: plagët e personelit ushtarak dhe civilëve të shkaktuara nga lufta dhe kryengritja civile

Y36.0 Veprime lufte me shpërthim të armëve të flotës detare

Mina thellësie
Mina detare
Mina NOS, në det të hapur ose në port
Predhë artilerie detare
Silur
Shpërthim nënujor

Y36.1 Veprime lufte me shkatërrim avioni

Mjet transporti ajror:

- djegie
- shpërthim
- rrëzim

Përplasje nga rënia e mjetit të fluturimit

Y36.2 Veprime lufte me të tjera shpërthime dhe coptime

Shpërthimi aksidental (i):	
• municioneve luftarake	
• armëve private	
Bombë antinjeri (fragmente)	
Shpërthimi (i):	
• predhës së artilerisë	
• shulit	
• trupit të topit	
• tytës	
Fragmente nga:	gjatë operacioneve luftarake
• predha e artilerisë	
• bomba	
• granada	
• predha e drejtuar	
• mina tokësore	
• raketa	
• gëzhoja	
• shrapneli	
Minë NOS	

Y36.3 Veprime lufte me zjarr, lëndë djegëse dhe substanca të nxehta

Asfiksi	me fillesë nga zjarri i shkaktuar direkt nga
Djegie	një pajisje zjarrprodhuese ose indirekt
Plagë të tjera	nga çdo armë konvencionale

Shishe Molotov

Y36.4 Veprime lufte me armë zjarri dhe forma të tjera të luftës tradicionale

Plagë lufte

Plagë bajonete

Plumbi i:

- karabinës
- automatikut

- pistoletës
- pushkës
- gomës (pushkës)

Mbytje gjatë operacioneve luftarake NOS

Saçme (shotgan)

Y36.5 Veprime lufte me armë bërthamore

Efekte të shpërthimit

Ekspozim ndaj rrezatimit jonizues nga arma bërthamore

Efekte të topit të zjarrtë

Nxehtësi

Të tjera, të drejtpërdrejta ose dytësore, efekte të armëve bërthamore

Y36.6 Veprime lufte me armë biologjike

Y36.7 Veprime lufte me armë kimike dhe forma të tjera të luftës jo tradicionale

Gaze, tymëra dhe kimikate

Lazera

Y36.8 Veprime lufte pas ndërprerjes së veprimeve ushtarake

Plagët nga shpërthimi i bombave ose minave të vendosura gjatë operacioneve luftarake, nëse shpërthimi ka ndodhur pas ndalimit të luftimeve

Plagët e shkaktuara nga operacionet luftarake dhe të klasifikueshme në Y36.0-Y36.7 ose Y36.9 por që ndodhin pas ndalimit të luftimeve

Y36.9 Veprime lufte, të paspecifikuara

Komplikacione gjatë kujdesit mjekësor dhe kirurgjikal (Y40–Y84)

Përfshin: komplikacionet nga pajisjet mjekësore

barnat e duhur të administruar në mënyrë korrekte në doza terapeutike dhe profilaktike si shkak i çfarëdo efekti anësor

fatkeqësitë e pacientëve gjatë kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor

procedurat kirurgjikale dhe mjekësore si shkak i reaksioneve jo-normale të pacientit, ose komplikacione të mëvonshme, pa përmendje të fatkeqësive në kohën e procedurës

Përjashton: overdozën aksidentale të barit ose barin e dhënë gabimisht (X40-X44)

Barna, medikamente dhe substanca biologjike që shkaktojnë efekte të padëshiruara gjatë përdorimit mjekësor (Y40–Y59)

Shënim: Për listën e barnave specifikë të klasifikuar në kategoritë me katër karaktere të vendit të ndodhjes, shih Tabelën e barnave dhe kimikateve në Indeksin Alfabetik.

Përjashton: aksidentet e teknikës së administrimit të barit, medikamentit ose substancës biologjike gjatë procedurave kirurgjikale dhe mjekësore (Y60-Y69)

Y40 Antibiotikë sistemikë

Y40.0 Penicilinat

Përjashton: antibiotikët, e përdorur lokalisht (Y56.-)
antibiotikët antineoplastikë (Y43.3)

Y40.1 Cefalosporinat dhe antibiotikë të tjerë nga beta-laktaminat

Y40.2 Grupi i kloramfenikolit

Y40.3 Makrolidet

Y40.4 Tetraciklinat

Y40.5 Aminoglukozidet

Streptomicina

Y40.6 Rifamicinat

Y40.7 Antibiotikë antimykotikë të përdorur në rrugë të përgjithshme

Y40.8 Antibiotikë sistemikë të tjerë

Y40.9 Antibiotik sistemik, i paspecifikuar

Y41 Barna të tjerë sistemikë anti-infektivë dhe antiparazitarë

Përjashton: anti-infektivët, e përdorur lokalisht (Y56.-)

Y41.0 Sulfamidet

Y41.1 Barnat antimykobakterialë

Përjashton: rifamicinat (Y40.6)
streptomicinën (Y40.5)

Y41.2 **Antimalarikët dhe barnat që veprojnë mbi protozoarët e tjerë në gjak**

Përjashton: derivatet e hidroksikinolinës (Y41.8)

Y41.3 **Të tjerë barna antiprotozoarë**

Y41.4 **Antelmintikët**

Y41.5 **Barnat antiviralë**

Përjashton: amantadinën (Y46.7)
citarabinën (Y43.1)

Y41.8 **Anti-infektivë dhe antiparazitarë sistemikë të tjerë të specifikuar**

Derivatet e hidroksikinolinës

Përjashton: barnat antimalarikë (Y41.2)

Y41.9 **Anti-infektivë dhe antiparazitarë sistemikë, të paspecifikuar**

Y42 **Hormonet dhe zëvendësuesit sintetikë dhe antagonistët e tyre, e paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: mineralkortikoidet dhe antagonistët e tyre (Y54.0-Y54.1)
hormonet oksitocike (Y55.0)
hormonet dhe derivatet e paratiroides (Y54.7)

Y42.0 **Glukokortikoidët dhe analogët sintetikë**

Përjashton: glukokortikoidët e përdorur lokalisht (Y56.-)

Y42.1 **Hormonet e tiroides dhe zëvendësuesit e tyre**

Y42.2 **Barnat antitiroidikë**

Y42.3 **Insulina dhe barnat hypoglicemikë oralë [antidiabetikët]**

Y42.4 **Kontraceptivët oralë**

Përgatesat me një ose shumë përbërës

Y42.5 **Estrogjenë dhe progestogjenë të tjerë**

Miksturat dhe zëvendësuesit

Y42.6 **Antigonadotropinat, antiestrogjenët, antiandrogjenët, të paklasifikuar tjetërkund**

Tamoksifeni

Y42.7 **Androgjenët dhe steroidet anabolikë**

Y42.8 **Hormonet dhe zëvendësues sintetikë të tyre të tjerë e të paspecifikuar**

Hormone të pituitares anteriore [*adenohypophyseal hormones*]

Y42.9 **Antagonistë hormonalë të tjerë e të paspecifikuar**

Y43 **Barna kryesisht sistemikë**

Përjashton: vitaminat NEC (Y57.7)

Y43.0 **Barnat antialergjikë dhe antiemetikë (kundër të vjellave)**

Përjashton: neuroleptikët fenotiazidikë (Y49.3)

Y43.1 **Antimetabolitët antineoplastikë**

Citarabina

Y43.2 **Prodhime natyrale antineoplastike**

Y43.3 **Barna të tjerë antineoplastikë**

Antibiotikë antineoplastikë

Përjashton: tamoksifenin (Y42.6)

Y43.4 **Agjentë (barna) imunosupresorë**

Y43.5 **Barnat acidifikues dhe alkalinizues**

Y43.6 **Fermente, të paklasifikuar tjetërkund**

Y43.8 **Barna të tjerë kryesisht sistemikë, të paklasifikuar tjetërkund**

Antagonistët e metaleve të rënda

Y43.9 **Bar kryesisht sistemik, i paspecifikuar**

Y44 **Barna që prekin kryesisht përbërësit e gjakut**

Y44.0 **Preparatet e hekurit dhe të tjera përgatesa kundër anemisë hipokrome**

Y44.1 **Vitamina B12, acidi folik dhe përgatesa të tjera kundër anemisë megaloblastike**

Y44.2 **Antikoagulantët**

Y44.3 **Antagonistët antikoagulantëve, vitamina K dhe koagulantë të tjerë**

Y44.4 **Barna antitrombotikë [frenuesit e agregimit trombocitar]**

Përjashton: acidin acetilsalicilik (Y45.1)

dipiridamolin (Y52.3)

Y44.5 **Barnat trombotikë**

Y44.6 **Gjaku natyral dhe produktet e gjakut**

Përjashton: imunoglobulinat (Y59.3)

Y44.7 **Zëvendësuesit e plazmës**

Y44.9 **Barna të tjerë e të paspecifikuar që prekin përbërësit e gjakut**

Y45 **Analgjezikët, antipiretikët dhe anti-inflammatorët**

Y45.0 **Analgjezikët opioidë dhe analgjezikët e ngjashëm me ta**

Y45.1 **Salicilatet**

Y45.2 **Derivatet e acidit propionik**

Derivatet e acidit propanoik

Y45.3 **Barna të tjerë anti-inflamatorë jo steroidë [NSAID]**

Y45.4 **Antireumatikët**

Përjashton: klorokinën (Y41.2)
glukokortikoidet (Y42.0)
salicilatet (Y45.1)

Y45.5 **Derivatet e 4-aminofenolit**

Y45.8 **Analgjezikë dhe antipiretikë të tjerë**

Y45.9 **Bar analgjezik, antipiretik dhe anti-inflamator, i paspecifikuar**

Y46 Barnat antiepileptikë dhe antiparkinsonikë

Përjashton: acetazolamidin (Y54.2)
barbituratet NEC (Y47.0)
benzodiazepinat (Y47.1)
paraldehidin (Y47.3)

Y46.0 **Sukcinimidet**

Y46.1 **Oksazolidinedionet**

Y46.2 **Derivatet e hidantoinës**

Y46.3 **Deoksibarbituratet**

Y46.4 **Iminostilbenet**

Carbamazepina

Y46.5 **Acidi valproik**

Y46.6 **Antiepileptikë të tjerë të paspecifikuar**

Y46.7 **Barna antiparkinsonikë**

Amantadina

Y46.8 **Barna antispastikë**

Përjashton: benzodiazepinat (Y47.1)

Y47 Barna qetësues, hipnotikë dhe anksiolitikë

Y47.0 **Barbituratet, të paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: deoksibarbituratet (Y46.3)

tiobarbituratet (Y48.1)

Y47.1 **Benzodiazepinat**

Y47.2 **Derivatet e kloralit**

Y47.3 **Paraldehida**

Y47.4 **Përbërje të bromura**

Y47.5 **Qetësues dhe hipnotikë të përbërë, të paklasifikuar tjetërkund**

Y47.8 **Barna të tjerë qetësues, hipnotikë dhe antianksietikë**

Metakualoni

Y47.9 **Bar qetësues, hipnotik dhe antianksietik, i paspecifikuar**

Për gjumë:
- lëng
- bar
- tabletë

NOS

Y48 Gaze terapeutikë dhe anestezikë

Y48.0 **Anestezikë inhalatorë**

Y48.1 **Anestezikë intravenozë (parenteralë)**

Tiobarbiturate

Y48.2 **Anestezikë të përgjithshëm të tjerë e të paspecifikuar**

Y48.3 **Anestezikë lokalë**

Y48.4 **Anestezik, i paspecifikuar**

Y48.5 **Gaze terapeutike**

Y49 Barnat psikotropë, të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: frenuesit e oreksit [anorektikët] (Y57.0)
barbituratet NEC (Y47.0)
benzodiazepinat (Y47.1)
kafeinën (Y50.2)
kokainën (Y48.3)
metakualonin (Y47.8)

Y49.0 **Antidepresivët triciklikë dhe tetraciklikë**

Y49.1 **Antidepresivët frenues të monoaminooksidazës**

Y49.2 **Antidepresivë të tjerë dhe të paspecifikuar**

Y49.3 **Neuroliptikët dhe antipsikotikët e fenotiazinës**

Y49.4 Neuroleptikët butyrofenonë dhe tioksantenë

Y49.5 Antipsikotikë dhe neuroleptikë të tjerë

Përjashton: rauwolfian (Y52.5)

Y49.6 Psikodyileptikët [haluçinogjenët]

Y49.7 Psikostimuluesit me mundësi abuzimi

Y49.8 Barna të tjerë psikotropë, të paklasifikuara tjetërkund

Y49.9 Bar psikotrop, i paspecifikuar

Y50 Stimuluesit e sistemit nervor qendror, të paklasifikuar tjetërkund

Y50.0 Analeptikët

Y50.1 Antagonistët e receptorëve opioidë

Y50.2 Metilksantinat, të paklasifikuara tjetërkund

Kafeina

Përjashton: aminofilinën (Y55.6)
teobrominën (Y55.6)
teofilinën (Y55.6)

Y50.8 Stimulues të tjerë të sistemit nervor qendror

Y50.9 Stimulues i sistemit nervor qendror, i paspecifikuar

Y51 Barna që prekin kryesisht sistemin nervor autonom

Y51.0 Barnat (agjentë) antikolinesterasë

Y51.1 Parasimpatomimetikë të tjerë [kolinergjikët]

Y51.2 Barna gangliobllokues, të paklasifikuar tjetërkund

Y51.3 Të tjerë parasimpatolitikë [antikolinergjië dhe antimuskarinikë] dhe spazmolitikë, të paklasifikuar tjetërkund

Papaverina

Y51.4 Kryesisht agonistë alfa-adrenoreceptorë, të paklasifikuar tjetërkund

Metaraminoli

Y51.5 Kryesisht agonistë beta-adrenoreceptorë, të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: salbutamolin (Y55.6)

Y51.6 Antagonistët e alfa-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: alkaloidet e briri të thekrës (Y55.0)

Y51.7 **Antagonistët e beta-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund**

Y51.8 **Barna me veprim qendror dhe neurobllokues adrenergjikë, të paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: klonidinën (Y52.5)
guanidinën (Y52.5)

Y51.9 **Barna të tjerë e të paspecifikuar që prekin kryesishet sistemin nervor autonom**

Barna që stimulojnë të dyja, α- dhe β-adrenoreceptorët

Y52 Agjentë që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular

Përjashton: metaraminolin (Y51.4)

Y52.0 **Glukozidet kardiao-stimulues dhe barna të tjerë me veprim të ngjashëm**

Y52.1 **Kalçi-bllokuesit**

Y52.2 **Barna të tjerë antiaritmikë, të paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: antagonistët e β-adrenoreceptorëve (Y51.7)

Y52.3 **Vazodilatatorë koronarë, të paklasifikuar tjetërkund**

Dipyridamole

Përjashton: antagonistët e β-adrenoreceptorëve (Y51.7)
kalçibllokuesit (Y52.1)

Y52.4 **Frenuesit e enzimës së konversionit të angiotensinës**

Y52.5 **Barna të tjerë antihipertensivë, të paklasifikuar tjetërkund**

Klonidina
Guanitidina
Rauwolfia

Përjashton: antagonistët e β-adrenoreceptorëve (Y51.7)
kalçibllokuesit (Y52.1)
diuretikët (Y54.0-Y54.5)

Y52.6 **Barna që ulin lipidet dhe ata anti-arteriosklerotikë**

Y52.7 **Vazodilatatorët periferikë**

Acidi nikotinik (derivatet)

Përjashton: papaverinën (Y51.3)

Y52.8 **Barnat antivarikozë dhe sklerozues**

Y52.9 **Barna të tjerë e të paspecifikuar që veprojnë kryesisht mbi sistemin kardiovaskular**

Y53 Agjentë që kryesisht prekin sistemin gastrointesinal

Y53.0	Antagonistët e receptorëve H2
Y53.1	Të tjerë barna antiacidë dhe kundër sekretimit të stomakut
Y53.2	Laksativë stimulantë
Y53.3	Laksativë salinë dhe osmotikë
Y53.4	Laksativë të tjerë Barna atonikë intestinalë
Y53.5	Barnat që ndihmojnë tretjen
Y53.6	Barnat antidiarreikë *Përjashton:* antibiotikët sistemikë dhe anti-infektivë të tjerë (Y40-Y41)
Y53.7	Emetikët
Y53.8	Barna të tjerë që prekin kryesisht traktin tretës (gastrointestinal)
Y53.9	Bar që prek kryesisht traktin tretës (gastrointestinal), i paspecifikuar

Y54 Agjentë që prekin kryesisht ekuilibrin hidromineral dhe metabolizmin e acidit urik

Y54.0	Mineralokortikoidët
Y54.1	Antagonistët e mineralokortikoidëve [antagonistët e Aldosteronit]
Y54.2	Frenuesit e anhidrazës karbonike Acetazolamidi
Y54.3	Derivatet e benzotiadiazinës
Y54.4	Diuretikët e ansës [tavanit të sipërm]
Y54.5	Diuretikë të tjerë
Y54.6	Barna elektrolitikë, kalorikë dhe të ekulibrit hidrik Kripërat për rehidrim oral
Y54.7	Barnat që prekin kalçiumin Hormonet e paratiroides dhe derivatet e tyre Grupi i vitaminës D
Y54.8	Barna që prekin metabolizmin e acidit urik
Y54.9	Kripëra mineralë, të paklasifikuar tjetërkund

Y55 Agjentë që kryesisht prekin muskulaturën e lëmuar e atë skeletike dhe sistemin respirator

Y55.0 **Barnat oksitocikë**

Alkaloidët e briritë të thekrës

Përjashton: estrogjenët, progestativët dhe antagonistët e tyre (Y42.5-Y42.6)

Y55.1 **Relaksuesit e muskujve të skeletit [barnat bllokues neuromuskularë]**

Përjashton: barnat antispastikë (Y46.8)

Y55.2 **Barna të tjerë e të paspecifikuar që veprojnë kryesisht mbi muskujt**

Y55.3 **Barnat kundër kollës**

Y55.4 **Ekspektorantët**

Y55.5 **Barna kundër rrufës dhe të ftohtit të zakonshëm**

Y55.6 **Antiastmatikët, të paklasifikuara tjetërkund**

Aminofilina

Salbutamoli

Teobromina

Teofilina

Përjashton: agonistët e β-adrenoreceptorëve (Y51.5)

hormonet e pituitares anteriore [adenohipofizarë] (Y42.8)

Y55.7 **Barna të tjerë dhe të paspecifikuar që veprojnë kryesisht në traktin e frymëmarjes**

Y56 **Lëndë me përdorim lokal që veprojnë kryesisht në lëkurë e mukozë dhe barna që përdoren në mjekimin e syve, veshëve, hundës, laringut dhe dhëmbëve**

Përfshin: glukokortikoidet, e përdorur lokalisht

Y56.0 **Barna me përdorim lokal antimykotik, anti-infektivë dhe anti-inflamatorë, të paklasifikuar tjetërkund**

Y56.1 **Antipruriginozët**

Y56.2 **Astrigjentët dhe pastruesit lokalë**

Y56.3 **Barnat zbutës dhe mbrojtës të lëkurës**

Y56.4 **Keratolitikët, keratoplastikët dhe barna e përgatesa të tjera për trajtimin e flokëve**

Y56.5 **Barna dhe përgatesa oftalmologjikë**

Y56.6 **Barna dhe përgatesa otorinolaringologjikë**

Y56.7 **Barna që përdoren lokalisht për mjekimin e dhëmbëve**

Y56.8 **Lëndë të tjera me përdorim lokal**

Spermicide

Y56.9 Lëndë e paspecifikuar me veprim lokal

Y57 Barna dhe medikamente të tjerë e të paspecifikuar

Y57.0 Barna që ulin oreksin [anorektikët]
Y57.1 Barnat që ulin lipidet
Y57.2 Antidotë dhe lëndë xhelatinoze, të paklasifikuara tjetërkund
Y57.3 Frenuesit e alkoolit
Y57.4 Ekscipientët farmaceutikë
Y57.5 Kontrast i zakonshëm i përdorur në radiologji (në rrezet X)
Y57.6 Lëndë të tjera që përdoren në dignostikim
Y57.7 Vitaminat, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: acidin nikotinik (Y52.7)
vitaminën B_{12} (Y44.1)
vitaminën D (Y54.7)
vitaminën K (Y44.3)

Y57.8 Barna dhe medikamente të tjera
Y57.9 Bar ose medikament, i paspecifikuar

Y58 Vaksinat bakteriale

Y58.0 Vaksina B.C.G
Y58.1 Vaksinat tifoide dhe paratifoide
Y58.2 Vaksina e kolerës
Y58.3 Vaksina e murtajës
Y58.4 Vaksina e tetanozit
Y58.5 Vaksina e difterisë
Y58.6 Vaksina e pertusis (kollës së mirë), duke përfshirë edhe kombinimet me një komponent pertusik
Y58.8 Vaksina bakteriale të kombinuara, me përjashtim të kombinimeve që përmbajnë pertusis
Y58.9 Vaksina bakteriale të tjera dhe të paspecifikuara

Y59 Të tjera vaksina dhe substanca biologjike të paspecifikuara

Y59.0	Vaksinat virale
Y59.1	Vaksinat kundër rikecieve
Y59.2	Vaksinat kundër protozoarëve
Y59.3	Imunoglobulinat
Y59.8	Të tjera vaksina e substanca biologjike të specifikuara
Y59.9	Vaksinë ose substancë biologjike, e paspecifikuar

Aksidente dhe ndërlikime ndaj pacientëve që ndodhin gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore (Y60–Y69)

Përjashton: prishjen ose keqfunksionimin e pajisjeve mjekësore (gjatë procedurës) (pas implantimit) (gjatë përdorimit) (Y70-Y82)

shoqërimin e pajisjeve mjekësore me incidente gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (V01-Y59, Y85-Y87, Y89)

procedurat kirurgjikale dhe mjekësore si shkak i reaksioneve anormale të pacientit, pa përmendje të fatkeqësisë në kohën e procedurës (Y83-Y84)

Y60 Prerje, shpim, çarje ose hemorragji aksidentale e paqëllimshme gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore

Y60.0	Gjatë ndërhyrjes kirurgjikale
Y60.1	Gjatë infuzionit ose transfuzionit
Y60.2	Gjatë dializës së veshkave ose një perfuzioni tjetër
Y60.3	Gjatë një injeksioni ose vaksinimi
Y60.4	Gjatë një ekzaminimi endoskopik
Y60.5	Gjatë kateterizimit të zemrës
Y60.6	Gjatë një aspirimi, shpimi dhe një kateterizimi tjetër
Y60.7	Gjatë bërjes së klizmës
Y60.8	Gjatë veprimeve të tjera kirurgjikale dhe mjekësore
Y60.9	Gjatë veprimeve të paspecifikuara kirurgjikale dhe mjekësore

Y61 Trup i huaj i lënë aksidentalisht në trup gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore

Y61.0	Gjatë një operacioni kirurgjikal
Y61.1	Gjatë infuzionit ose transfuzionit
Y61.2	Gjatë dializës së veshkave ose një perfuzioni tjetër
Y61.3	Gjatë një injeksioni ose vaksinimi
Y61.4	Gjatë një ekzaminimi endoskopik
Y61.5	Gjatë kateterizimit të zemrës
Y61.6	Gjatë një aspirimi, shpimi dhe një kateterizimi tjetër
Y61.7	Gjatë heqjes së kateterit
Y61.8	Gjatë veprimeve të tjera kirurgjikale dhe mjekësore
Y61.9	Gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore, të paspecifikuara

Y62 **Asepsi e pamjaftueshme gjatë ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore**

Y62.0	Gjatë një operacioni kirurgjikal
Y62.1	Gjatë infuzionit ose transfuzionit
Y62.2	Gjatë dializës së veshkave ose një perfuzioni tjetër
Y62.3	Gjatë një injeksioni ose vaksinimi
Y62.4	Gjatë një ekzaminimi endoskopik
Y62.5	Gjatë kateterizimit të zemrës
Y62.6	Gjatë një aspirimi, shpimi dhe një kateterizimi tjetër
Y62.8	Gjatë veprimeve të tjera kirurgjikale dhe mjekësore
Y62.9	Gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore, të paspecifikuara

Y63 **Gabim në dozimin e barnave gjatë ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore**

Përjashton: overdozën aksidentale ose dhënien e barit të gabur (X40-X44)

Y63.0	Sasi e tepërt gjaku ose lëngjeve të tjera, dhënë gjatë transfuzionit ose infuzionit
Y63.1	Hollim jokorrekt i likidit të përdorur gjatë infuzionit
Y63.2	Mbirrezatim i dhënë gjatë mjekimit
Y63.3	Ekspozim i pamenduar në rrezatim i një pacienti gjatë kujdesit mjekësor
Y63.4	Gabim në dozimin në elektroshok ose në terapinë e shokut insulinik
Y63.5	Temperaturë e papërshtatshme në aplikimin dhe paketimin lokal

Y63.6	Mosdhënia e një bari, medikamenti ose substance biologjike të nevojshme
Y63.8	Gabim në dozim gjatë një ndërhyrjeje tjetër mjekësore dhe kirurgjikale
Y63.9	Gabim në dozim gjatë ndërhyrjeve të paspecifikuara mjekësore dhe kirurgjikale

Y64 **Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara**

Y64.0	Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara, të transfuzuara ose të infuzuara
Y64.1	Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara, të injektuara ose të përdorura për imunizim
Y64.8	Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara, të dhëna në mënyra të tjera
Y64.9	Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara, të dhëna në mënyrë të paspecifikuar

Administrimi i substancave mjekësore ose biologjike të kontaminuara NOS

Y65 **Të tjera aksidente dhe ndërlikime gjatë veprimeve mjekësore dhe kirurgjikale**

Y65.0	Gjak i papërputhshëm i përdorur në transfuzion
Y65.1	Likid i pasaktë i përdorur në infuzion
Y65.2	Gabim në suturë ose ligaturë gjatë një ndërhyrje kirurgjikale
Y65.3	Vendosja gabim e tubit endotrakeal gjatë proçedurës së anestezisë
Y65.4	Gabim në futje ose heqjen e një tubi ose vegle tjetër
Y65.5	Kryerje e një ndërhyrjerje (operacioni) të papërshtatshme
Y65.8	Aksidente të tjera të specifikuar gjatë ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale

Y66 **Mosdhënia e ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale**

Ndërprerja e parakohëshme e kujdesit kirurgjikar ose mjekësor

Y69 **Aksidente të paspecifikuara gjatë ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale**

Pajisje mjekësore që shoqërohen me incidente të pafavorshme gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (Y70–Y82)

Përfshin: prishjen ose keqfunksionimin e pajisjeve mjekësore (gjatë procedurës) (pas implantimit) (gjatë përdorimit)

Përjashton: pajisjet mjekësore që shoqërohen me incidente gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (V01-Y59, Y85-Y87, Y89)

procedurat kirurgjikale dhe mjekësore si shkak i reaksioneve anormale të pacientit, të klasifikuara në Y60-Y69 (Y60-Y69)

Kodet me katër karaktere në vazhdim duhen përdorur me kategoritë Y70-Y82:

.0 Pajisjet diagnostikuese dhe monitoruese

.1 Pajisjet terapeutike (jo-kirurgjikale) dhe të rehabilitimit

.2 Pajisjet prostetike dhe implante, material dhe aksesorë të tjerë

.3 Instrumente kirurgjikale, material dhe pajisje (përfshirë suturat)

.8 Pajisje të përziera, të paklasifikuara tjetërkund

Y70 Pajisje anestezie që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y71 Pajisje kardiovaskulare që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y72 Pajisje otorinolaringologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y73 Pajisje gastroenterologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y74 Pajisje të përgjithshme spitalore dhe me përdorim vetiak që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y75 **Pajisje neurologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme**

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y76 **Pajisje obstetrikale dhe gjinekologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme**

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y77 **Pajisje oftalmike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme**

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y78 **Pajisje radiologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme**

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y79 **Pajisje ortopedike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme**

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y80 **Pajisje mjekësore që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme**

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y81 **Pajisje të kirurgjisë së përgjithshme dhe asaj plastike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme**

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y82 **Pajisje mjekësore të tjera dhe të paspecifikuara që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme**

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Proçedura kirurgjikale dhe të tjera mjekësore, përgjegjëse të reaksioneve anormale tek i sëmuri ose të ndërlikimeve të mëvonëshme, pa përmendur aksidentet gjatë proçedurës (Y83–Y84)

Përjashton: prishjen ose keqfunksionimin e pajisjeve mjekësore (gjatë procedurës) (pas implantimit) (gjatë përdorimit) (Y70-Y82)

pajisjet mjekësore që shoqërohen me incidente gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (V01-Y59, Y85-Y87, Y89)

procedurat kirurgjikale dhe mjekësore si shkak i reaksioneve anormale të pacientit, të klasifikuara ne Y60-Y69 (Y60-Y69)

Y83 Operacion ose tjetër ndërhyrje kirurgjikale që ka shkaktuar reaksion jo-normal ose ndërlikime të vonshëme tek i sëmuri, pa aksident gjatë ndërhyrjes në kohën e proçedurës kirurgjikale

Y83.0 Operacion kirurgjikal me transplantim të një organi të tërë

Y83.1 Operacion kirurgjikal me vendosje të një pajisje artificiale të brendshme

Y83.2 Operacion kirurgjikal me anastomozë, bypass ose graft

Y83.3 Operacion kirurgjikal me formim të një hapje (vrimë) të jashtme

Y83.4 Tjetër kirurgji rikonstruktive (rindërtuese)

Y83.5 Prerje e një gjymtyre ose e më shumë gjymtyrëve

Y83.6 Heqje e një organi tjetër (e pjesshme)(e plotë)

Y83.8 Ndërhyrje të tjera kirurgjikale

Y83.9 Ndërhyrje kirurgjikale, e paspecifikuar

Y84 Të tjera ndërhyrje, përgjegjëse të reaksioneve jo-normale tek i sëmuri, ose të ndërlikimeve të mëvonëshme, pa aksident gjatë ndërhyrjes

Y84.0 Kateterizimi i zemrës

Y84.1 Dializa e veshkave

Y84.2 Proçedurë radiologjike dhe radioterapeutike

Y84.3 Terapi e gjendjes së shokut

Y84.4 Aspirim i likideve

Y84.5	Futje e sondës gastrike ose duodenale
Y84.6	Kateterizim urinar
Y84.7	Analizë gjaku
Y84.8	Ndërhyrje të tjera mjekësore
Y84.9	Ndërhyrje mjekësore, e paspecifikuar

Pasoja (=sekela) të shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë (Y85–Y89)

Shënim: Kategoritë Y85-Y89 duhet të përdoren për të treguar rrethanat si shkak vdekje, dëmtimi ose paaftësie nga sekelat ose "efektet e vonëshme", që edhe ato vetë klasifikohen diku tjetër. Pasojat përfshijnë gjendje të raportuara si, ose që ndodhin si "efekte të vonëshme", një vit ose më shumë pas ndodhjes së ngjarjes.

Të mos përdoret për helmimin kronik dhe ekspozimin dëmprurës. Kodoni ato në helmimin dhe ekspozimin e dëmshëm aktual.

Y85 Pasoja të aksidenteve të transportit

Y85.0	Pasoja të një aksidenti me mjet transporti me motor
Y85.9	Pasoja të aksidenteve të tjera dhe të paspecifikuara të transportit

Y86 Pasoja të aksidenteve të tjera

Y87 Pasoja të një vetëdëmtimi të qëllimshëm, atentati dhe ngjarjeve me qëllim të papërcaktuar

Y87.0	Pasoja të një vetëvrasje të qëllimshme
Y87.1	Pasoja të një atentati
Y87.2	Pasoja të ngjarjeve me qëllim të paspecifikuar

Y88 Pasoja nga një shkak i jashtëm kryesisht mjekësor dhe kirurgjikal

Y88.0	Pasoja të efekteve të pafavorshme shkaktuar nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike gjatë përdorimit terapeutik
Y88.1	Pasoja të aksidenteve tek të sëmurët gjatë ndërhyrjeve mjekësore dhe kirurgjikale
Y88.2	Pasoja të incidenteve të pafavorshme që shoqërojnë pajisjet mjekësore gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik
Y88.3	Pasoja të ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore, përgjegjëse të reaksioneve jo-normale tek i sëmuri, ose të ndërlikimeve të mëvonëshme, pa aksidente gjatë ndërhyrjes

Y89 **Pasoja nga shkaqe të tjera të jashtme**

Y89.0	Pasoja të një ndërhyrjeje të ligjshme
Y89.1	Pasoja të operacioneve të luftës
Y89.9	Pasoja të një shkaku të jashtëm të paspecifikuar

Faktorë shtesë të lidhur me shkaqet e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, të klasifikuar tjetërkund (Y90–Y98)

Shënim: Këto kategori duhet të përdoren, nëse dëshironi, për të treguar informacion shtesë rreth shkaqeve të vdekjes dhe sëmundjeve. Ato nuk duhen përdorur për kodimin e një shkaku (kushti) të vetëm të sëmundjes apo vdekjes.

Y90 **Evidencë e pranisë së alkoolit të përcaktuar nga niveli i alkoolit në gjak**

Y90.0	Niveli i alkoolit në gjak më pak se 20 mg/100 ml
Y90.1	Niveli i alkoolit në gjak 20-39 mg/100 ml
Y90.2	Niveli i alkoolit në gjak 40-59 mg/100 ml
Y90.3	Niveli i alkoolit në gjak 60-79 mg/100 ml
Y90.4	Niveli i alkoolit në gjak 80-99 mg/100 ml
Y90.5	Niveli i alkoolit në gjak 100-119 mg/100 ml
Y90.6	Niveli i alkoolit në gjak 120-199 mg/100 ml
Y90.7	Niveli i alkoolit në gjak 200-239 mg/100 ml
Y90.8	Niveli i alkoolit në gjak 240 mg/100 ml ose më i lartë

Y90.9 **Prani e alkoolit në gjak, nivel i paspecifikuar**

Y91 **Evidencë e pranisë së alkoolit të përcaktuar nga niveli i intoksikimit**

Përjashton: evidencën për përfshirje alkooli që përcaktohet me matjen e alkoolit në gjak (Y90.-)

Y91.0 **Intoksikim i lehtë nga alkooli**

Era alkol në frymë, çrregullime të lehta të sjelljes në funksione dhe përgjigje, ose vështirësi e vogël në koordinim.

Y91.1 **Intoksikim mesatar nga alkooli**

Era alkol në frymë, çrregullime mesatare të sjelljes në funksione dhe përgjigje, ose vështirësi mesatare në koordinim.

Y91.2 **Intoksikim i rëndë nga alkooli**

Çrregullime të rënda në funksione dhe përgjigje, vështirësi e madhe në koordinim, ose aftësi e dëmtuar për bashkëpunim.

Y91.3 **Intoksikim shumë i rëndë nga alkooli**

Çrregullime shumë të rënda në funksione dhe përgjigje, vështirësi shumë e madhe në koordinim, ose humbje e aftësisë për bashkëpunim.

Y91.9 **Prani alkooli, e paspecifikuar**

Dyshim për përfshirje të alkolit NOS

Y95 **Kushtet nozokomiale**

Y96 **Kushte shëndetësore të lidhura me vendin e punës**

Y97 **Kushte shëndetësore të lidhura me ndotjen e mjedisit**

Y98 **Kushte shëndetësore të lidhura me mënyrën e jetesës**

KAPITULLI XXI

Faktorët që ndikojnë në gjendjen shëndetësore dhe kontaktin me shërbimet shëndetësore

(Z00–Z99)

Shënim: Ky kapitull nuk duhet përdorur për krahasim të të dhënave ndërkombëtare ose për kodifikim parësor të vdekshmërisë.

Kategoritë Z00-Z99 ofrohen për rastet kur rrethana të ndryshme nga një sëmundje, plagosje ose shkak i jashtëm i klasifikuar në kategoritë A00-Y89 regjistrohen si "diagnoza" ose "probleme". Kjo mund të ngjasë në dy mënyra kryesore:

a) Kur një person që mund të jetë ose mund të mos jetë i sëmurë bie në kontakt me sistemin shëndetësor për një shkak të caktuar, si marrja e kufizuar e shërbimit ose e kujdesit për një gjendje të caktuar, për dhurimin e një organi ose indi, për vaksinim profilaktik ose dikutimi i një problemi që në vetvete nuk konsiderohet si sëmundje apo dëmtim.

b) Kur ndonjë rrethanë ose problem është i pranishëm dhe ndikon në shëndetin e personit, por nuk konsiderohet në vetvete si sëmundje apo dëmtim. Faktorë të tillë mund të evidentohen gjatë survejimeve në popullatë, kur personi mund të jetë apo mund të mos jetë aktualisht i sëmurë, ose të regjistrohen si faktorë shtesë dhe të mbahen në konsideratë kur personi të marrë kujdes shëndetësor për ndonjë sëmundje apo dëmtim.

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

Z00-Z13	Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për ekzaminime dhe kërkime (analiza)
Z20-Z29	Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me sëmundjet infektive
Z30-Z39	Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana që lidhen me shëndetin riprodhues (kujdesi apo shërbimi "nëna dhe fëmija")
Z40-Z54	Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për proçedura të veçanta (specifike) dhe kujdes shëndetësor
Z55-Z65	Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me kushtet social-ekonomike dhe psiko-sociale
Z70-Z76	Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana të tjera
Z80-Z99	Persona me rreziqe shëndetësore të mundshme që lidhen me anamnezë familjare e personale dhe në kushte të caktuara që ndikojnë në gjendjen shëndetësore

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për ekzaminime dhe hulumtime
(Z00–Z13)

Shënim: Gjetje jo-normale jo-specifike të zbuluara gjatë kohës së këtyre ekzaminimeve dhe që klasifikohen në kategoritë R70-R94.

Përjashton: Ekzaminimet e lidhura me shtatzëninë dhe riprodhimin (Z30-Z36, Z39.-)

Z00 **Ekzaminime të përgjithshme dhe hulumtime (analiza) të personave pa ankesa ose diagnoza të njohura**

Përjashton: ekzaminimet për qëllime administrative (Z02.-)
ekzaminimet speciale të skrinimit (Z11-Z13)

Z00.0 **Ekzaminim mjekësor i përgjithshëm**

Kontrollet shëndetësore NOS

Ekzaminimet periodike (vjetore)(fizike)

Përjashton: kontrollin e përgjithshëm shëndetësor për:
- nënpopullata të specifikuara (Z10.-)
- foshnjet ose fëmijët (Z00.1)

Z00.1 **Ekzaminim rutinë i shëndetit të fëmijës**

Testet zhvillimore tek foshnjet dhe fëmijët

Përjashton: supervizimin e shëndetit të fëmijës së gjetur apo të tjera në foshnje dhe fëmijë të shëndetshëm (Z76.1-Z76.2)

Z00.2 **Ekzaminim për periudhën e rritjes së shpejtë në fëmijëri**

Z00.3 **Ekzaminim i zhvillimit në adoleshencë**

Gjendja e zhvillimit pubertal

Z00.4 **Ekzaminim i përgjithshëm psikiatrik, i paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: ekzaminimin e kërkuar për qëllime mjekoligjore (Z04.6)

Z00.5 **Ekzaminim i dhuruesit të mundshëm të një organi ose indi**

Z00.6 **Ekzaminim për kontroll dhe krahasim normal në programet e kërkimeve klinike**

Z00.8 **Ekzaminime të tjera të përgjithshme**

Ekzaminimi shëndetësor në survejimin e popullatave

Z01 **Të tjera ekzaminime dhe hulumtime të veçanta të pa**

ankesa ose diagnozë të njohur

Përfshin: ekzaminimin rutinë të një sistemi specifik

Përjashton: ekzaminimin për:

- qëllime administrative(Z02.-)
- gjendje të dyshuara, të paprovuara (Z03.-)

ekzaminime speciale skrinimi (Z11-Z13)

Z01.0 Ekzaminim i syve dhe pamjes

Përjashton: ekzaminimet për marrjen e lejes së drejtimit (Z02.4)

Z01.1 Ekzaminim i veshëve dhe i dëgjimit

Z01.2 Ekzaminim i dhëmbëve

Z01.3 Ekzaminim i presionit të gjakut

Z01.4 Ekzaminim gjinekologjik (i përgjithshëm)(rutinë)

Ngjyrosja e Papanicolaou për cerviksin

Ekzaminimi pelvik (vjetor)(periodik)

Përjashton: ekzaminimin ose testin e shtatzënisë (Z32.-)

ekzaminimin rutinë për mbajtjen me kontraceptivë (Z30.4-Z30.5)

Z01.5 Testet diagnostike të ndjeshmërisë së lëkurës

Testet e alergjisë

Testet e lëkurës për:

- sëmundje bakteriale
- mbindjeshmëri

Z01.6 Ekzaminim radiologjik, i paklasifikuar tjetërkund

Rutinë:

- radiografi toraksi
- mamogramë

Z01.7 Ekzaminim laboratorik

Z01.8 Të tjera ekzaminime të veçanta të specifikuara

Z01.9 Ekzaminim i veçantë, i paspecifikuar

Z02 Ekzaminime dhe takime për qëllime administrative

Z02.0 Ekzaminim për pranimin në institucion arsimor

Ekzaminim për pranim në edukimin (arsimin) parashkollor

Z02.1 Ekzaminim për punësim

Përjashton: ekzaminimin për shëndetin në punë (Z10.0)

Z02.2 **Ekzaminim për pranimin në institucione banimi (reziduale)**

Përjashton: ekzaminimin për pranimin në burg ()

kontrollin e përgjithshëm shëndetësor të banorëve të institucioneve (Z10.1)

Z02.3 **Ekzaminim për rekrutimi në forcat e armatosura**

Përjashton: kontrollin e përgjithshëm shëndetësor të forcave të armatosura Z10.2)

Z02.4 **Ekzaminim për liçencë (patentë) për drejtimin e automjetit**

Z02.5 **Ekzaminim për pjesëmarrjen në sport**

Përjashton: testimin e gjakut për alkool dhe droga (Z04.0)

kontrollin e përgjithshëm shëndetësor të ekipeve sportive (Z10.3)

Z02.6 **Ekzaminim për qëllime sigurimi**

Z02.7 **Nxjerrje e çertifikatës mjekësore**

Nxjerrja e çertifikatës mjekësore për:

- shkakun e vdeksjes
- fitnes
- paaftësi
- invaliditet

Përjashton: takimin për ekzaminim mjekësor të përgjithshëm (Z00-Z01, Z02.0-Z02.6, Z02.8-Z02.9, Z10.-)

Z02.8 **Ekzaminime të tjera për qëllime administrative**

Ekzaminim (për):

- pranim në:
  - burg
  - kamp veror
- adoptim
- imigrim
- naturalizim
- paramartesor

Përjashton: supervizimin e shëndetit të fëmijës së gjetur apo të tjera në foshnje dhe fëmijë të shëndetshëm (Z76.1-Z76.2)

Z02.9 **Ekzaminim për qëllime administrative, i paspecifikuar**

Z03 Mbikqyrje dhe vlerësim mjekësor për sëmundje dhe gjendje të suspektuara

Përfshin: personat që paraqesin disa simptoma ose evidencë të një gjendje jo-normale që duhet studiuar, por që, pas ekzaminimit

dhe observimit, nuk shfaq nevojë për trajtim ose kujdes mjekësor tjetër

Përjashton: personin me ankesa tek i cili nuk vendoset ndonjë diagnozë (Z71.1)

Z03.0 Mbikqyrje për tuberkuloz të suspektuar

Z03.1 Mbikqyrje për neoplazëm malinje të suspektuar

Z03.2 Mbikqyrje për çrregullime mendore dhe të sjelljes të suspektuara

Observacion për:
- sjellje disociative
- zjarrvenie
- banditizëm
- vjedhje në dyqan

pa manifestim të çrregullimeve psikiatrike

Z03.3 Mbikqyrje për çrregullim të dyshuar të sistemit nervor

Z03.4 Mbikqyrje për infarkt miokardi të suspektuar

Z03.5 Mbikqyrje për sëmundje të tjera kardiovaskulare të suspektuara

Z03.6 Mbikqyrje për efekt toksik të suspektuar nga një lëndë e gëlltitur

Observacion për dyshim të:
- efekteve anësore nga bari
- helmim

Z03.8 Mbikqyrje për të tjera sëmundje dhe gjendje të suspektuara

Z03.9 Mbikqyrje për sëmundje ose gjendje të suspektuar, e paspecifikuar

Z04 Ekzaminim dhe mbikqyrje për arsye të tjera

Përfshin: ekzaminimin për qëllime mjekoligjore

Z04.0 Test (provë) për prani të alkoolit dhe drogës në gjak

Përjashton: praninë e:
- alkoolit në gjak (R78.0)
- drogave në gjak (R78.-)

Z04.1 Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një aksidenti transporti

Përjashton: pas aksidentimit në punë (Z04.2)

Z04.2 Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një aksidenti në punë

Z04.3 Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një aksidenti tjetër

Z04.4 Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një përdhunimi dhe mashtrimi të dëshmuar

Ekzaminimi i viktimës apo fajtorit pas përdhunimit të supozuar ose joshjes

Z04.5 **Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një dëmtimi tjetër të shkaktuar**

Ekzaminimi i viktimës apo fajtorit pas plagosjeve të tjera

Z04.6 **Ekzaminim i përgjithshëm psikiatrik, i kërkuar nga autoritetet**

Z04.8 **Ekzaminim dhe mbikqyrje për arsye të tjera të specifikuara**

Kërkesë për evidencë

Z04.9 **Ekzaminim dhe mbikqyrje për arsye të specifikuar**

Observacion NOS

Z08 Ekzaminim i mëtejshëm pas trajtimit për neoplazma malinje

Përfshin: mbikqyrjen mjekësore pas trajtimit

Përjashton: kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)

Z08.0 **Ekzaminim i mëtejshëm pas kirurgjisë për neoplazëm malinje**

Z08.1 **Ekzaminim i mëtejshëm pas radioterapisë për neoplazëm malinje**

Përjashton: sesionin e radioterapisë (Z51.0)

Z08.2 **Ekzaminim i mëtejshëm pas kemioterapisë për neoplazëm malinje**

Përjashton: sesionin e kemioterapisë (Z51.1)

Z08.7 **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi të kombinuar për neoplazëm malinje**

Z08.8 **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi tjetër për neoplazëm malinje**

Z08.9 **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi të paspecifikuar për neoplazëm malinje**

Z09 Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi (mjekimi) për gjendje të tjera nga neoplazma malinje

Përfshin: mbikqyrjen mjekësore pas trajtimit

Përjashton: kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)

mbikqyrjen mjekësore pas trajtimit për neoplazëm malinje (Z08.-)

survejancën e:

- kontracepsionit (Z30.4-Z30.5)
- protezave dhe mjeteve të tjera mjekësore (Z44-Z46)

Z09.0 **Ekzaminim i mëtejshëm pas një ndërhyrje kirurgjikale për gjendje të tjera**

Z09.1 **Ekzaminim i mëtejshëm pas radioterapisë për gjendje të tjera**

Përjashton: sesionin e radioterapisë (Z51.0)

Z09.2 **Ekzaminim i mëtejshëm kemioterapisë për gjendje të tjera**

Përjashton: kemioterapinë mbajtëse (Z51.1-Z51.2)

Z09.3 **Ekzaminim i mëtejshëm pas psikoterapisë**

Z09.4 **Ekzaminim i mëtejshëm pas trajtimit të një frakture**

Z09.7 **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi të kombinuar për gjendje të tjera**

Z09.8 **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi tjetër për gjendje të tjera**

Z09.9 **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi të paspecifikuar për gjendje të tjera**

Z10 Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i një popullate të përcaktuar

Përjashton: ekzaminimin mjekësor për qëllime administrative (Z02.-)

Z10.0 **Ekzaminimi mjekësor profesional**

Përjashton: ekzaminimin para punësimit (Z02.1)

Z10.1 **Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i punonjësve të institucioneve**

Përjashton: ekzaminimin e pranimit (Z02.2)

Z10.2 **Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i forcave të armatosura**

Përjashton: ekzaminimin e rekrutimit (Z02.3)

Z10.3 **Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i ekipeve të sportit**

Përjashton: testimin e gjakut për alkool dhe droga (Z04.0)

ekzaminimin për pjesëmarrje në sport (Z02.5)

Z10.8 **Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i popullatave të tjera të specifikuara**

Nxënësit e shkollave

Studentët

Z11 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje infektive dhe parazitare

Z11.0 **Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje infektive intestinale**

Z11.1 **Ekzaminim i veçantë depistimi për tuberkulozin respirator**

Z11.2 **Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të tjera bakteriale**

Z11.3 **Ekzaminim i veçantë depistimi për infeksione që trasmetohen kryesisht me rrugë seksuale**

Z11.4 **Ekzaminim i veçantë depistimi për virusin e imunodefiçiencës humane [HIV]**

Z11.5 **Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të tjera virale**

Përjashton: sëmundjen virale intestinale (Z11.0)

Z11.6 **Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të tjera nga protozoarët dhe helmintet**

Përjashton: sëmundjen intestinale nga protozoarët (Z11.0)

Z11.8 **Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të tjera infektive dhe parazitare**

Klamidiat
Rikeciet
Spiroketat
Mykozat
| sëmundjet nga

Z11.9 **Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje infektive dhe parazitare, të paspecifikuara**

Z12 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmat

Z12.0 **Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e stomakut**

Z12.1 **Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e traktit intestinal**

Z12.2 **Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e organeve të frymëmarjes**

Z12.3 **Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e gjirit**

Përjashton: mamogramën rutinë (Z01.6)

Z12.4 **Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e qafës së mitrës**

Përjashton: kur bëhet testimi rutinë si pjesë e ekzaminimit të përgjithshëm gjinekologjik (Z01.4)

Z12.5 **Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e prostatës**

Z12.6 **Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e vezikës urinare**

Z12.8 **Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazma në vende të tjera**

Z12.9 **Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazëm, e paspecifikuar**

Z13 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje dhe çregullime të tjera

Z13.0 **Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe çrregullime të specifikuara të mekanizmit imunitar**

Z13.1 **Ekzaminim i veçantë depistimi për diabetin melitus**

Z13.2 **Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime të ushqyerjes**

Z13.3 **Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime mendore dhe të sjelljes**

Alkoolizëm

Depresion

Vonesë mendore

Z13.4 **Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime të specifikuara të zhvillimit në fëmijëri**

Përjashton: testimin rutinë të zhvillimit të foshnjes ose të fëmijës (Z00.1)

Z13.5 **Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime të syve dhe veshëve**

Z13.6 **Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime kardiovaskulare**

Z13.7 **Ekzaminim i veçantë depistimi për keqformimet, deformimet dhe çrregullime kromozomale kongjenitale**

Z13.8 **Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje dhe çrregullime të tjera të specifikuara**

Çrregullime të dhëmbëve

Çrregullime endokrine dhe metabolike

Përjashton: diabetin melitus (Z13.1)

Z13.9 **Ekzaminim i veçantë depistimi, i paspecifikuar**

Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me sëmundjet infektive

(Z20–Z29)

Z20 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj sëmundjeve infektive**

Z20.0 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj sëmundjeve infektive intestinale**

Z20.1 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj tuberkulozit**

Z20.2 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj infeksioneve që trasmetohen kryesisht me rrugë seksuale**

Z20.3 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj tërbimit**

Z20.4 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj rubeolës**

Z20.5 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj hepatitit viral**

Z20.6 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj virusit të imunodefiçiencës humane [HIV]**

Përjashton: gjendjen infektive jo-simptomatike nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV] (Z21)

Z20.7 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj pedikulozës, askaridozës dhe parazitëve të tjerë**

Z20.8 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj sëmundjeve të tjera infektive**

Z20.9 **Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj një sëmundje infektive, të paspecifikuar**

Z21 Gjendje infektimi asiptomatik nga virusi i imunodefiçiencës humane [HIV]

Përfshin: HIV pozitivin NOS

Përjashton: kontaktin me ose ekspozimin ndaj virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] (Z20.6)

sëmundjen e virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] (B20-B24)

sëmundjen e virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] që komplikon shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen (O98.7)

evidencën laboratorike të virusit të imunodefiçiencës humane [HIV] (R75)

Z22 Person bartës i një sëmundje infektive

Përfshin: mbartës i dyshuar

Z22.0 **Bartës i tifos së zorrëve**

Z22.1 **Bartës i sëmundjeve të tjera infektive intestinale**

Z22.2 **Bartës e difterisë**

Z22.3 **Bartës i sëmundjeve të tjera bakteriale të specifikuara**

Mbartës i sëmundjes infektive të shkaktuar nga:

- meningokoku
- stafilokoku
- streptokoku

Z22.4 **Bartës i infeksioneve që kryesisht trasmetohen me rrugë seksuale**

Mbartës i:

- gonorresë
- sifilizit

Z22.5 **Bartës i hepatitit viral**

Bartës i antigenit të sipërfaqes të virusit të hepatitit B [HbsAg pozitiv]

Z22.6 **Bartës i infeksionit me virus limfotropik - T human, tipi - 1 [HTLV-1]**

Z22.8 **Bartës i sëmundjeve të tjera infektive**

Z22.9 **Bartës i një sëmundjeje infektive, të paspecifikuar**

Z23 **Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve bakteriale të vetme të specifikuara**

Përjashton: imunizimin:

- kundër një kombinimi sëmundjesh (Z27.-)
- të pakryer (Z28.-)

Z23.0 **Nevojë për imunizim kundra kolerës**

Z23.1 **Nevojë për imunizim kundra tifos dhe paratifos [TAB]**

Z23.2 **Nevojë për imunizim kundra tuberkulozit [BCG]**

Z23.3 **Nevojë për imunizim kundra murtajës**

Z23.4 **Nevojë për imunizim kundra tularemisë**

Z23.5 **Nevojë për imunizim kundra tetanozit**

Z23.6 **Nevojë për imunizim kundra difterisë**

Z23.7 **Nevojë për imunizim kundra pertusit (kollës së mirë)**

Z23.8 **Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera bakteriale të të vetme të specifikuara**

Z24 **Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve virale të vetme të specifikuara**

Përjashton: imunizimin:

- kundër një kombinimi sëmundjesh (Z27.-)
- të pakryer (Z28.-)

Z24.0 **Nevojë për imunizim kundra poliomielitit**

Z24.1 **Nevojë për imunizim kundra encefalitit viral nga arboviruset**

Z24.2 **Nevojë për imunizim kundra tërbimit**

Z24.3 **Nevojë për imunizim kundra etheve të verdha**

Z24.4 **Nevojë për imunizim kundra fruthit (të vetëm)**

Z24.5 Nevojë për imunizim kundra rubeolës (të vetëm)

Z24.6 Nevojë për imunizim kundra hepatitit viral

Z25 **Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera virale të vetme të specifikuara**

Përjashton: imunizimin:
- kundër një kombinimi sëmundjesh (Z27.-)
- të pakryer (Z28.-)

Z25.0 Nevojë për imunizim kundra shytave (parotitit) (të vetëm)

Z25.1 Nevojë për imunizim kundra gripit

Z25.8 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera të vetme të specifikuara

Z26 **Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera infektive të vetme të specifikuara**

Përjashton: imunizimin:
- kundër një kombinimi sëmundjesh (Z27.-)
- të pakryer (Z28.-)

Z26.0 Nevojë për imunizim kundra leishmaniozës

Z26.8 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera infektive të vetme të specifikuara

Z26.9 Nevojë për imunizim kundra një sëmundje infektive të paspecifikuar

Nevojë për imunizim NOS

Z27 **Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve infektive të kombinuara**

Përjashton: imunizimin e pakryer (Z28.-)

Z27.0 Nevojë për imunizim kundra kolerës dhe tifos e paratifos [kolera + TAB]

Z27.1 Nevojë për imunizim kundra difeterisë-tetanozit-pertusis, të kombinuara [DTP]

Z27.2 Nevojë për imunizim kundra difterisë-tetanozit-pertusit me tifon e paratifon [DTP + TAB]

Z27.3	Nevojë për imunizim kundra difterisë-tetanozit-pertusit dhe poliomielitit [DTP + polio]
Z27.4	Nevojë për imunizim kundra fruthit-parotitit-rubeolës [MMR]
Z27.8	Nevojë për imunizim kundra kombinimeve të tjera të sëmundjeve infektive
Z27.9	Nevojë për imunizim kundra kombinimeve të paspecifikuara të sëmundjeve infektive

Z28 Imunizim i pakryer

Z28.0	Imunizim i pakryer për shkak të kundraindikacionit
Z28.1	Imunizim i pakryer për shkak të vendimit të të sëmurit për arsye të besimit dhe presionit të një grupi njerëzish
Z28.2	Imunizim i pakryer për shkak të të sëmururit për arsye të tjera të paspecifikuara
Z28.8	Imunizim i pakryer për arsye të tjera
Z28.9	Imunizim i pakryer për një arsye të paspecifikuar

Z29 Nevojë për masa të tjera profilaktike

Përjashton: desensitizimin ndaj alergjenëve (Z51.6)
kirurgjinë profilaktike (Z40.-)

Z29.0	Izolimi Pranimi i mbrojtjes nga individi të ambienteve që e rrethojnë ose izolimi i individit pas kontaktit me sëmundje infektive
Z29.1	Imunoterapia profilaktike Administrimi i imunoglobulinave
Z29.2	Kemioterapi tjetër profilaktike Kemioprofilaksia Terapia profilaktike me antibiotikë
Z29.8	Masa të tjera profilaktike të specifikuara
Z29.9	Masë profilaktike, e paspecifikuar

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana që lidhen me riprodhimin (Z30–Z39)

Z30 Menaxhimi i kontraceptivëve

Z30.0 Këshillim i përgjithshëm mbi kontracepcionin
Këshillim planifikimi familjar NOS
Fillimi i përshkrimit të kontraceptivëve

Z30.1 Vendosja (intrauterine) e një pajisje kontraceptive

Z30.2 Steriliteti (shterpësia)
Pranim për ndërprerjen e tubave fallopianë ose të vazave deferente

Z30.3 Mestruacionet
Ndërprerje e shtatzënisë
Rregullim i menstruacioneve

Z30.4 Mbikqyrje e barnave kontraceptive
Përsëritje e recetës për tableta kontraceptive ose barna të tjera kontraceptive
Ekzaminim rutinë për mbajtjen me kontraceptivë

Z30.5 Mbikqyrje e një pajisje kontraceptive (intrauterine)
Kontrolli, rifutja ose heqja e (intrauterine) e dispozitivit kontraceptiv

Z30.8 Tjetër menaxhim kontraceptiv
Përllogaritja numerike e spermës pas vazektomisë

Z30.9 Menaxhimi i kontraceptivëve, i paspecifikuar

Z31 Menaxhimi i riprodhimit
Përjashton: komplikacionet e shoqëruara me fertilizim artificial (N98.-)

Z31.0 Tuboplastikë ose vazoplastikë pas një steriliteti të mëparshëm

Z31.1 Inseminimi artificial

Z31.2 Fertilizim in vitro
Pranim për marrjen apo implantimin e vezës

Z31.3 Metoda të tjera të asistuara të fertilizimit

Z31.4 Kërkime dhe testime gjatë paralindjes
Insuflim fallopian
Përllogaritje numerike e spermës
Përjashton: numërimin e spermës pas vazektomisë (Z30.8)

Z31.5 Këshillim gjenetik

Z31.6 Këshillim i përgjithshëm gjatë paralindjes

Z31.8 Tjetër menaxhim gjatë paralindjes

Z31.9 Menaxhim gjatë paralindjes, i paspecifikuar

Z32 Ekzaminime dhe testime (analiza) gjatë shtatzënisë

Z32.0 Shtatzëni ende e pakonfirmuar

Z32.1 Shtatzëni e konfirmuar

Z33 Shtatzëni e papritur (e padëshiruar)

Përfshin: shtatzëninë NOS

Z34 Mbikqyrje e një shtatzënie normale

Z34.0 Mbikqyrje e shtatzënisë normale të parë

Z34.8 Mbikqyrje e një shtatzënie tjetër normale

Z34.9 Mbikqyrje e një shtatzënie normale, të paspecifikuar

Z35 Mbikqyrje e një shtatzënie me rrezik të lartë

Z35.0 Mbikqyrje e një shtatzënie me histori steriliteti (shterpësie)

Z35.1 Mbikqyrje e një shtatzënie me histori abortesh (me abort në anamnezë)

Mbikqyrje e një shtatzënie me histori:

- mole hidatiforme
- mole vezikulare

Përjashton: abortuesen përsëritëse:

- kujdesin gjatë shtatzënisë (O26.2)
- pa shtatzëni, aktualisht (N96)

Z35.2 Mbikqyrje e një shtatzënie me tjetër histori të riprodhimit të pamjaftueshëm

Mbikqyrje e një shtatzënie me histori të:

- gjendje të klasifikueshme në O10-O92
- vdekje të nënës
- lindje e vdekur

Z35.3 Mbikqyrje e një shtatzënie me kujdes të pamjaftueshëm gjatë paralindjes në anamnezë

Shtatzëni:

- e maskuar

- e fshehur

Z35.4 **Mbikqyrje e një shtatzënie tek një grua multipare**

Përjashton: multiparen pa shtatzëni të momentit (Z64.1)

Z35.5 **Mbikqyrje e një gruaje që ka mbetur shtatzënë për herë të parë në një moshë të madhe**

Z35.6 **Mbikqyrje e një gruaje që ka mbetur shtatzënë për herë të parë në një moshë shumë të re**

Z35.7 **Mbikqyrje e një shtatzënie me rrezik të lartë për shkak të problemeve sociale**

Z35.8 **Mbikqyrje e shtatzënive të tjera me rrezik të lartë**

Z35.9 **Mbikqyrje e një shtatzënie me rrezik të lartë, e paspecifikuar**

Z36 Depistim gjatë periudhës së paralindjes

Përjashton: gjetjet jo-normale gjatë depistimit (skrinimit) të nënës (O28.-)
kujdesin rutinë para lindjes (Z34-Z35)

Z36.0 **Depistim gjatë periudhës së paralindjes për anomali kromozomike**

Amniocentezë

Mostër placentare (e marrë me rrugë vaginale)

Z36.1 **Depistim gjatë periudhës së paralindjes për nivel të lartë të alfafetoproteinave**

Z36.2 **Tjetër depistim gjatë periudhës së paralindjes bazuar në amniocentezë**

Z36.3 **Depistim gjatë periudhës së paralindjes për keqformime duke përdorur ultratingujt dhe metoda të tjera fizike**

Z36.4 **Depistim gjatë periudhës së paralindjes për vonesë të rritjes së fetusit duke përdorur utratingujt dhe metoda të tjera fizike**

Z36.5 **Depistim gjatë periudhës së paralindjes pë imunizimin (imunizim i njëjtë) (isoimunizim)**

Z36.8 **Tjetër depistim gjatë periudhës së paralindjes**

Depiatim (skrinim) për hemoglobinopati

Z36.9 **Tjetër depistim gjatë periudhës së paralindjes, i paspecifikuar**

Z37 Përfundimi i lindjes

Shënim: Kjo kategori ka për qëllim përdorimin si kod shtesë për identifikimin e përfundimit të procesit të lindjes në regjistrimin e të dhënave që mbahen për nënën.

Z37.0 **Fëmijë i vetëm lindur i gjallë**

Z37.1	Fëmijë i vetëm lindur vdekur
Z37.2	Binjakë, të dy lindur gjallë
Z37.3	Binjakë, një i lindur gjallë dhe një i lindur vdekur
Z37.4	Binjakë, të dy lindur vdekur
Z37.5	Tjetër lindje e shumëfishtë, të gjithë të lindur gjallë
Z37.6	Tjetër lindje e shumëfishtë, disa të lindur gjallë
Z37.7	Tjetër lindje e shumëfishtë, të gjithë lindur të vdekur
Z37.9	Përfundim i lindjes, i paspecifikuar
	Lindje e shumëfishtë NOS
	Lindje e vetme (teke) NOS

Z38 Foshnje e lindur gjallë sipas vendit të lindjes

Z38.0	Foshnje e lindur në spital (i vetëm)
Z38.1	Foshnje që nuk ka lindur në spital (maternitet)
Z38.2	Foshnje e paspecifikuar sipas vendit të lindjes
	Fëmijë i lindur i gjallë NOS
Z38.3	Binjakë, lindur në spital
Z38.4	Binjakë, që nuk kanë lindur në spital
Z38.5	Binjakë, të paspecifikuar sipas vendit të lindjes
Z38.6	Tjetër lindje e shumëfishtë, të lindur në spital
Z38.7	Tjetër lindje e shumëfishtë, që nuk ka lindur në spital
Z38.8	Tjetër lindje e shumëfishtë, e paspecifikuar sipas vendit të lindjes

Z39 Kujdesi dhe ekzaminime në periudhën pas lindjes

Z39.0	Kujdesi dhe ekzaminimi direkt pas lindjes
	Kujdesi dhe observimi në rastet e pakomplikuara
	Përjashton: kujdesin për komplikacionet pas lindjes – shih Indeksin Alfabetik
Z39.1	Kujdesi dhe ekzaminimi për nënën dhe fëmijën në gji
	Mbikqyrja e laktacionit
	Përjashton: çrregullimet e laktacionit (O92.-)
Z39.2	Ndjekje rutinë në periudhën pas lindjes

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për proçedura të veçanta dhe kujdes shëndetësor (Z40–Z54)

Shënim: Kategoritë Z40-Z54 kanë për qëllim të tregojnë arsyet që tregojnë pse duhet të ofrohet kujdes shëndetësor. Ato mund të përdoren për pacientë që tashmë janë trajtuar për sëmundje apo dëmtime, por që janë duke u ndjekur akoma ose duke marrë shërbim profilaktik, kujdes gjatë konvaleshencës, ose përkujdesje mbështetëse ndaj trajtimit që marrin, për të siguruar që gjendja nuk është përsëritur, ose për parandalimin e përsëritjes.

Përjashton: ekzaminimet ndjekëse për mbikqyrjen mjekësore pas trajtimit (Z08-Z09)

Z40 Kirurgjia profilaktike

Z40.0 Ndërhyrje kirurgjikale profilaktike për rreziqet që lidhen me neoplazmet malinje

Pranimi për heqjen profilaktike të organit

Z40.8 Ndërhyrje tjetër kirurgjikale profilaktike

Z40.9 Ndërhyrje kirurgjikale profilaktike, e paspecifikuar

Z41 Proçedura kirirgjikale pa shkak mjekësor

Z41.0 Transplatim i flokëve

Z41.1 Tjetër ndërhyrje kirurgjikale plastike për paraqitje kozmetike të papranueshme

Implantim gjoksi

Përjashton: kirurgjinë plastike ose rikonstruktive pas shërimit të plagës ose operacionit (Z42.-)

Z41.2 Rrethprerje rituale dhe rutinë

Z41.3 Shpimi i veshëve

Z41.8 Të tjera proçedura kirurgjikale pa shkak mjekësor

Z41.9 Proçedurë pa shkak mjekësor, e paspecifikuar

Z42 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike

Përfshin: kirurgjinë plastike ose rikonstruktive pas shërimit të plagës ose operacionit

riparimin e indit të dëmtuar

Përjashton: kirurgjinë plastike:
- si trajtim për plagën aktuale – kodifikoje sipas plagës përkatëse – Shih Indeksin Alfabetik
- për paraqitjen kozmetike të papranueshme (Z41.1)

Z42.0 **Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale të kokës dhe qafës**

Z42.1 **Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të gjirit**

Z42.2 **Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të pjesëve të tjera të trungut**

Z42.3 **Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të gjymtyrëve të sipërme**

Z42.4 **Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të gjymtyrëve të poshtëme**

Z42.8 **Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të një pjese tjetër të trupit**

Z42.9 **Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike, e paspecifikuar**

Z43 Kujdes pas ndërhyrjes për hapje artificiale

Përfshin: mbylljen
kalimet e zërit ose dyllit
riformimin
heqjen e kateterit
tualetin apo pastrimin

Përjashton: vetëm gjendjen e hapjes artificiale, pa nevojën për përkujdesje (Z93.-)
komplikacionet e stomës së jashtme (J95.0, K91.4, N99.5)
përshtatjen dhe rregullimin e pajisjeve prostetike dhe të tjera (Z44-Z46)

Z43.0 **Kujdes pas trakeotomisë**

Z43.1 **Kujdes pas gastrostomisë**

Z43.2 **Kujdes pas ileostomisë**

Z43.3 **Kujdes pas kolostomisë**

Z43.4 **Kujdes për vrima të tjera artificiale të traktit tretës**

Z43.5 **Kujdes pas cistostomisë (në fshikën urinare)**

Z43.6 **Kujdes për vrima të tjera artificiale të traktit urinar**

Nefrostomi

Ureterostomi

Uretrostomi

Z43.7 **Kujdes pas hapjes së vaginës artificiale**

Z43.8 **Kujdes për vrima të tjera artificiale**

Z43.9 **Kujdes për vrima artificiale të paspecifikuara**

Z44 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve prostetike të jashtme

Përjashton: praninë e pajisjes prostetike (Z97.-)

Z44.0 **Vendosje dhe përshtatje e krahut artificial (komplet)(i pjesshëm)**

Z44.1 **Vendosje dhe përshtatje e këmbës artificiale (komplet)(i pjesshëm)**

Z44.2 **Vendosje dhe përshtatje e syrit artificial**

Përjashton: komplikimin mekanik të protezës okulare (T85.3)

Z44.3 **Vendosje dhe përshtatje e protezës së jashtme të gjoksit**

Z44.8 **Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të tjera prostetike të jashtme**

Z44.9 **Vendosje dhe përshtatje e një pajisjeje prostetike të jashtme, të paspecifikuar**

Z45 Vendosje dhe menaxhim i një pajisje të implantuar

Përjashton: keqfunksionimin e apo komplikacione të tjera të pajisjes – shih Indeksin Alfabetik

praninë e pajisjeve prostetike apo të tjera (Z95-Z97)

Z45.0 **Vendosje dhe menaxhim i pacemaker-it të zemrës**

Kontroll dhe testim i gjeneratorit të pulsit [bateria]

Z45.1 **Vendosje dhe menaxhim i pompës së infuzionit**

Z45.2 **Vendosje dhe menaxhim i një aparature vaskulare**

Z45.3 **Vendosje dhe menaxhim i një aparature të implantuar për dëgjim**

Pajisje përcjellëse kockore

Pajisje kokleare

Z45.8 **Vendosje dhe menaxhim i aparaturave të tjera të implantuara**

Z45.9 **Vendosje dhe menaxhim i një aparature të implantuar, të paspecifikuar**

Z46 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të tjera

Përjashton: çështjen e vetëm përshkrimit të përsëritur (Z76.0)

keqfunksionimin ose komplikacione të tjera të pajisjes- shih Indeksin Alfabetik

praninë e pajisjeve prostetike apo të tjera (Z95-Z97)

Z46.0 **Vendosje dhe përshtatje e syzeve dhe lenteve të kontaktit**

Z46.1 **Vendosje dhe përshtatje e një mjeti ndihmues të dëgjimit**

Z46.2 **Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të tjera që lidhen me sistemin nervor dhe shqisa të veçanta**

Z46.3 **Vendosje dhe përshtatje e një proteze dentare**

Z46.4 **Vendosje dhe përshtatje e një aparature ortopedike**

Z46.5 **Vendosje dhe përshtatje e ileostomisë dhe pajisjeve të tjera të zorrëve**

Z46.6 **Vendosje dhe përshtatje e një pajisjeje në traktin urinar**

Z46.7 **Vendosje dhe përshtatje e një pajisjeje ortopedike**

Ortopedike:

- mbajtëse
- fiksuese
- korse
- këpucë

Z46.8 **Vendosje dhe përshtatje e pajisjeje tjetër të specifikuar**

Karrike me rrota

Z46.9 **Vendosje dhe përshtatje e një pajisjeje të paspecifikuar**

Z47 Të tjera kujdese (mbikqyrje, ndjekje) ortopedike

Përjashton: kujdesin që përfshin procedurat reabilituese (Z50.-)

komplikacionet e pasijeve ortopedike të brendshme, implanteve dhe transplanteve (T84.-)

ekzaminimin ndjekës pas trajtimit të frakturës (Z09.4)

Z47.0 **Kujdes (mbikqyrje, ndjekje) pas heqjes së shufrës në frakturë dhe një pajisje tjetër të brendshme fiksuese**

Heqja e:

- kunjave
- pllakave
- shufrave
- vidave

Përjashton: heqjen e pajisjes fiksuese të jashtme (Z47.8)

Z47.8 **Tjetër mbikqyrje (kujdes, ndjekje) e specifikuar**

Ndryshim, kontroll ose heqje e:
- pajisjes fiksuese ose tërheqëse të jashtme
- gipsit

Z47.9 **Mbikqyrje (kujdes, ndjekje) ortopedike, e paspecifikuar**

Z48 Kujdes (mbikqyrje, ndjekje) tjetër kirurgjikale

Përjashton: vëmendjen ndaj hapjeve artificiale (Z43.-)
përshtatjen dhe rregullimin e pajisjeve prostetike dhe të tjera (Z44-Z46)
ekzaminimin e ndjekjes pas:
- kirurgjisë (Z09.0)
- trajtimit të frakturës (Z09.4)

kujdesin ortopedik, ndjekjen (Z47.-)

Z48.0 **Mbikqyrje (kujdes, ndjekje) pas mjekimit të plagëve dhe suturave**
Ndërrim i veshjeve
Heqje e suturave

Z48.8 **Tjetër mbikqyrje (kujdes, ndjekje) kirurgjikale e specifikuar**

Z48.9 **Mbikqyrje (kujdes, ndjekje) kirurgjikale, e paspecifikuar**

Z49 Mbikqyrje (kujdes, ndjekje) gjatë veprimit për dializë

Përfshin: përgatitjen për dializë dhe trajtimin
Përjashton: statusin e dializës renale (Z99.2)

Z49.0 **Kujdes përgatitor për dializë**

Z49.1 **Dializa ekstrakorporale**
Dializa (renale) NOS

Z49.2 **Dializë tjetër**
Dializa peritoneale

Z50 Kujdesi për proçedura për riaftësim

Përjashton: këshillimin (Z70-Z71)

Z50.0 **Riaftësimi i zemrës**

Z50.1 **Tjetër terapi fizike**
Ushtrime terapeutike dhe riaftësuese

Z50.2 **Riaftësim i përdoruesit të alkoolit**

Z50.3 **Riaftësim i përdoruesit të drogave**

Z50.4 **Psikoterapi, e paklasifikuar tjetërkund**

Z50.5 **Terapia e të folurit**

Z50.6 **Trajnim ortoptik (pas korigjimit të strabizmit)**

Z50.7 **Terapi dhe riaftësim profesional, i paklasifikuar tjetërkund**

Z50.8 **Kujdes pas proçedurave të tjera riaftësuese**

Reabilitimi nga duhani

Trajnimi gjatë aktiviteteve të përditëshme [ADL] NEC

Z50.9 **Kujdes pas një proçedure riaftësimi, e paspecifikuar**

Reabilitimi NOS

Z51 Tjetër kujdes mjekësor

Përjashton: ekzaminimin ndjekës pas trajtimit (Z08-Z09)

Z51.0 **Sesion radioterapie**

Z51.1 **Sesion kimioterapie për neoplazëm**

Z51.2 **Tjetër kimioterapi**

Kimioterapi mbajtëse NOS

Përjashton: kimioterapinë profilaktike me qëllime imunizimi (Z23-Z27, Z29.-)

Z51.3 **Transfuzion gjaku pa diagnozë të njohur**

Z51.4 **Kujdes përgatitor pas një trajtimi të mëvonshëm, i paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: kujdesin përgatitor për dializë (Z49.0)

Z51.5 **Kujdes paliativ**

Z51.6 **Ulje e ndjeshmërisë ndaj alergjenëve**

Z51.8 **Tjetër kujdes mjekësor i specifikuar**

Përjashton: kujdesin qetësues gjatë pushimeve (Z75.5)

Z51.9 **Kujdes mjekësor, i paspecifikuar**

Z52 Dhurues të organeve dhe indeve

Përjashton: ekzaminimin e dhuruesit potencial (Z00.5)

Z52.0 **Dhurues gjaku**

Komponente të gjakut si limfocite, trombocite ose qeliza burimore

Z52.1 **Dhurues lëkure**

Z52.2 **Dhurues kocke**

Z52.3	Dhurues i palcës së kockës
Z52.4	Dhurues veshke
Z52.5	Dhurues i kornesë
Z52.6	Dhurues i mëlçisë
Z52.7	Dhurues i zemrës
Z52.8	Dhurues i organeve dhe indeve të tjera
Z52.9	Dhurues i një organi ose indi të paspecifikuar Dhurues NOS

Z53 **Persona që kontaktojnë shërbime shëndetësore për proçedura specifike të pakryera**

Përjashton: imunizimin i pakryer (Z28.-)

Z53.0	Proçedurë e pakryer për shkak kundraindikacioni
Z53.1	Proçedurë e pakryer për shkak të vendimit të të sëmurit për arsye të besimit dhe presionit të një grupi njerëzish
Z53.2	Proçedurë e pakryer për shkak të vendimit të të sëmurit për arsye të tjera të paspecifikuara
Z53.8	Proçedurë e pakryer për arsye të tjera
Z53.9	Proçedurë e pakryer, arsye e paspecifikuar

Z54 **Konvaleshenca**

Z54.0	Konvaleshenca pas një ndërhyrje kirurgjikale
Z54.1	Konvaleshenca pas radioterapisë
Z54.2	Konvaleshenca pas kemioterapisë
Z54.3	Konvaleshenca pas psikoterapisë
Z54.4	Konvaleshenca pas trajtimit të frakturës
Z54.7	Konvaleshenca pas trajtimit të kombinuar Konvaleshenca pas çfarëdo kombinimi trajtimesh të klasifikuara në Z54.0-Z54.4
Z54.8	Konvaleshenca pas trajtimit tjetër
Z54.9	Konvaleshenca pas një trajtimi të papërcaktiuar

Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me kushtet social-ekonomike dhe psikosociale

(Z55–Z65)

Z55 **Probleme që lidhen me arsimimin dhe mundësinë për shkrim dhe këndim**

Përjashton: çrregullimet e psikologjike të zhvillimit (F80-F89)

Z55.0 Analfabet dhe nivel i ulët në shkrim dhe këndim
Z55.1 Shkollim i pamundshëm dhe i paarritshëm
Z55.2 I mbetur në provime
Z55.3 Rezultate të dobëta në shkollë
Z55.4 Përshtatje e keqe në mësim dhe mosmarrëveshje me mësuesit dhe shokët e klasës
Z55.8 Probleme të tjera që lidhen me arsimin dhe mundësinë për shkrim dhe këndim
Arsimim i pamjaftueshëm
Z55.9 Problem i lidhur me arsimin dhe mundësinë për shkrim e këndim, i paspecifikuar

Z56 **Probleme që lidhen me punësimin dhe papunësinë**

Përjashton: ekspozimin profesional ndaj faktorëve të riskut (Z57.-)
problemet që lidhen me strehimin ose me rrethanat ekonomike (Z59.-)

Z56.0 Papunësi e paspecifikuar
Z56.1 Ndërrimi i punës
Z56.2 Kërcënim për humbjen e vendit të punës
Z56.3 Orar pune stresant
Z56.4 Mosmarrëveshje me punëdhësin dhe punonjësit (shokët e punës)
Z56.5 Punë e papëlqyeshme (e papërshtatshme)
Kushte të vështira pune
Z56.6 Tjetër lodhje fizike dhe mendore e lidhur me punën
Z56.7 Probleme të tjera e të paspecifikuara që lidhen me punësimin

Z57 **Ekspozim profesional ndaj faktorëve të rrezikshëm**

Z57.0 Ekspozim ndaj zhurmës
Z57.1 Ekspozim ndaj rrezatimit

Z57.2 **Ekspozim ndaj pluhurit**

Z57.3 **Ekspozim ndaj ndotjeve të tjera të ajrit**

Z57.4 **Ekspozim ndaj substancave toksike në bujqësi**

Të ngurta, të lëngshme, gaze apo avuj

Z57.5 **Ekspozim ndaj substancave toksike në industritë e tjera**

Të ngurta, të lëngshme, gaze apo avuj

Z57.6 **Ekspozim ndaj temperaturës ekstreme**

Z57.7 **Ekspozim ndaj dridhjeve**

Z57.8 **Ekspozim ndaj faktorëve të tjera të rrezikshëm**

Z57.9 **Ekspozim ndaj një faktori të rrezikshëm të paspecifikuar**

Z58 Probleme që lidhen me mjedisin fizik

Përjashton: ekspozimin profesional (Z57.-)

Z58.0 **Ekspozim ndaj zhurmave**

Z58.1 **Ekspozim në ajër të ndotur**

Përjashton: duhanpirjen (Z58.7)

Z58.2 **Ekspozim në ujë të ndotur**

Z58.3 **Ekspozim në dhé të ndotur**

Z58.4 **Ekspozim në rrezatim**

Z58.5 **Ekspozim në ndotje të tjera**

Z58.6 **Furnizim me ujë të pijshëm të papërshtatshëm**

Përjashton: efektet e etjes (T73.1)

Z58.7 **Ekspozim ndaj tymit të duhanit**

Duhanpirje pasive

Përjashton: çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i duhanit (F17.-)

historinë personale të përdorimit të abuzimit me substanca psikoaktive (Z86.4)

përdorimin e duhanit (Z72.0)

Z58.8 **Probleme të tjera që lidhen me mjedisin fizik**

Z58.9 **Problem i lidhur me mjedisin fizik, i paspecifikuar**

Z59 Probleme lidhur me strehimin dhe kushtet ekonomike

Përjashton: furnizimin e pamjaftueshëm me ujë të pijshëm (Z58.6)

Z59.0 **Mungesa e strehimit**

Z59.1 **Strehim i papërshtatshëm**

Mungesa e ngrohjes

Mungesa e hapësirës

Defekte teknike në banesë që kufizojnë përkujdesjen

Ambjent rrethues jo i kënaqshëm

Përjashton: problemet që lidhen me ambientin fizik (Z58.-)

Z59.2 **Mosmarrëveshje me fqinjët, qeraxhinjtë dhe pronarin**

Z59.3 **Probleme që lidhen me jetesën në institucion banimi**

Rezident në konvikt shkolle

Përjashton: edukimin institucional (Z62.2)

Z59.4 **Mungesë ushqimi të përshtatshëm**

Përjashton: efektet e urisë (T73.0)

dietën apo zakone të parregullta ushqyerje (Z72.4)

kequshqyerjen (E40-E46)

Z59.5 **Varfëri e skajshme**

Z59.6 **Të ardhura të pakta**

Z59.7 **Sigurim shoqëror i pamjaftueshëm dhe mbështetje e pamjaftueshme për mirëqenie**

Z59.8 **Probleme të tjera lidhur me strehimin dhe kushtet ekonomike**

Mbyllje kredie

Banim i izoluar

Probleme me kreditorët

Z59.9 **Problem i lidhur me strehimin dhe kushtet ekonomike, i paspecifikuar**

Z60 Probleme të lidhura me ambientin shoqëror

Përshtatje me tërheqjen nga puna [pensioni]

Sindroma e folesë së boshatisur

Z60.0 **Probleme të përshtatjes gjatë periudhave të tranzicionit në jetë**

Z60.1 **Situatë jo tipike (jo e zakonshme) e të qenit prind**

Probleme që lidhen me një situatë prindërore (rritjen e fëmijëve) me një prind të vetëm apo kur të dy prindërit biologjikë bashkëjetojnë.

Z60.2 **Të jetuarit vetëm**

Z60.3 **Vështirësi të lidhura me nivelin kulturor**

Migrimi

Integrim në një shoqëri të re

Z60.4 **Përjashtim dhe mospranim (refuzim) shoqëror (nga shoqëria)**

Përjashtimi dhe refuzimi bazuar në karakteristika personale, të tilla si paraqitje fizike jo e zakonshme, sëmundje ose sjellje.

Përjashton: shënjestrimin diskriminues me bazë racore apo fetare (Z60.5)

Z60.5 **Objekt i diskriminimit dhe persekutimit të shoqërisë**

Persekutim ose diskriminim, të perceptuar apo real, me bazë përkatësinë në një grup të caktuar (të specifikuar nga ngjyra e lëkurës, feja, origjina etnike, etj.) dhe jo nga karakteristika personale.

Përjashton: përjashtimin dhe refuzimin shoqëror (Z60.4)

Z60.8 **Probleme të tjera me mjedisin shoqëror**

Z60.9 **Problem i lidhur me mjedisin shoqëror, i paspecifikuar**

Z61 Probleme që lidhen me ngjarje negative të fëmijërisë

Përjashton: sindromat e keqtrajtimit (T74.-)

Z61.0 **Humbje e marrëdhënieve të ngrohta në fëmijëri**

Humbje e një marrëdhënie emocionalisht të afërt, të tillë si prindi, vëllai ose motra, një mik i afërt apo një kafshë shtëpiake e dashur, nga vdekja apo largimi i përhershëm ose mospranimi.

Z61.1 **Largim nga shtëpia në fëmijëri**

Pranimi në një institucion birësimi, spital ose institucion tjetër që shkaktojnë stres psikosocial, apo rekrutimi i detyruar në një aktivitet që zhvillohet larg nga shtëpia për një periudhë të zgjatur.

Z61.2 **Shembull (model) jo i mirë i marrëdhënieve familjare në fëmijëri**

Ardhja e një personi të ri në familje që rezulton me ndryshime jo të mira në marrëdhëniet e fëmijës. Mund të përfshijë martesën e njërit nga prindërit ose lindjen e një fëmije tjetër.

Z61.3 **Ngjarje që çojnë në humbje të vetëvlersimit në fëmijëri**

Ngjarje që çojnë në humbje të vetëvlersimit të fëmijës, të tilla si dështim në detyra me investim të madh personal, zbulimi i një ngjarje të turpshme ose stigmatizuese personale apo familjare, dhe eksperienca turpëruese që pason.

Z61.4 **Probleme që lidhen me abuzimin seksual të dëshmuar të fëmijës prej një personi nga njerëzit më të afërm (grupi mbështetës)**

Probleme që lidhen me çfarëdo forme të kontaktit ose ekspozimit fizik ndërmjet një anëtari të rritur të familjes dhe fëmijës, që ka përfunduar me eksitim seksual, ku fëmija mund të jetë angazhuar ose jo vullnetarisht në aktin seksual (p.sh. çdo kontakt gjenital ose manipulim ose ekspozim i gjinjve dhe organeve gjenitale).

Z61.5 **Probleme që lidhen me abuzimin seksual të fëmijës prej një personi jo nga grupi mbështetës kryesor (jo nga njerëzit më të afërm)**

Probleme që lidhen me kontaktin ose kontaktin e tentuar me gjinjtë ose organet gjenitale të fëmijës apo personave të tjerë, ekspozimin seksual në afërsi ose përpjekje

për të zhveshur apo joshur fëmijën, nga një person shumë më i vjetër në moshë, i cili përdor pozicionin apo statusin e tij ose kundër dëshirës së fëmijës.

Z61.6 Probleme që lidhen me abuzimin fizik të dëshmuar të fëmijës

Probleme që lidhen me incidente gjatë të cilave fëmija ka qenë plagosur në të shkuarën nga një i rritur prej pjesëtarëve të shtëpisë në masë klinikisht domethënëse (p.sh. fraktura, shenja të dukshme gërvishtje), ose rastet ku përfshihen forma jo-normale dhune (p.sh. goditja e fëmijës me mjete të rënda apo të mprehta, djegie ose lidhje të fëmijës).

Z61.7 Eksperiencë personale e frikshme në fëmijëri

Eksperienca kërcënuese për të ardhmen e fëmijës, të tilla si marrja peng, fatkeqësi natyrore që kërcënojnë jetën, dëmtime që kërcënojnë vetëvlerësimin apo sigurinë, osë të qenit dëshmitar i traumës së rëndë të një personi të dashur.

Z61.8 Të tjera ngjarje negative në fëmijëri

Z61.9 Ngjarje negative në fëmijëri, e paspecifikuar

Z62 Probleme të tjera që lidhen me edukimin

Përjashton: sindromën e keqtrajtimit (T74.-)

Z62.0 Mbikqyrje dhe kontroll prindëror i papërshtatshëm

Mungesë e dijes nga ana e prindërve se çfarë fëmija po bën apo se ku ndodhet; kontroll i dobët; mosinteresim apo mungesë ndërhyrje e mjaftueshme kur fëmija gjendet në situatë të rrezikshme.

Z62.1 Mbrojtje prindërore e tepruar

Mënyra të rritjes së fëmijës që rezultojnë në sjellje infantile ose frenim nga sjellja e pavarur.

Z62.2 Edukim institucional (në institucione)

Kujdes nga ana e një institucioni birësues, ku përgjegjësitë prindërore merren përsipër nga punonjësit e institucionit (të tilla si çerdhe, jetimore, apo shtëpi fëmije), ose kujdes terapeutik që vazhdon për një kohë të gjatë dhe fëmija gjendet në spital, shtëpi konvaleshence apo të ngjashme, pa praninë e së paku një prindi që jeton me fëmijën.

Z62.3 Qëndrim armiqësor ndaj fëmijës, duke e bërë përgjegjës apo fajtor për gjithçka

Sjellje negative prindërore e fokusuar specifikisht tek fëmija, e vazhdueshme në kohë dhe e drejtuar në disa nga sjelljet e caktuara të fëmijës (p.sh. fajësimi i vazhdueshëm i fëmijës për çdo problem që ndodh në shtëpi apo atribuimi fëmijës i karakteristikave negative).

Z62.4 Neglizhim (braktisje) emocionale e fëmijës

Prind që flet me fëmijën në mënyrë indiferente apo të pandjeshme. Mosshfaqje interesi ndaj fëmijës, simpati për vështirësitë që has fëmija dhe mungesë lavdërimi dhe inkurajimi. Reaksion i irrituar deri në sjellje e shoqëruar me ankth dhe mungesë e mjaftueshme e qetësisë fizike dhe ngrohtësisë emocionale.

Z62.5 Probleme të tjera që lidhen me braktisjen (neglizhimin) në edukim

Mungesa në të mësuar dhe në eksperiencat e lojës.

Z62.6 **Presion prindëror i papërshtatshëm dhe cilësi të tjera jo-normale gjatë edukimit**

Prindër që e detyrojnë fëmijën të jetë ndryshe nga norma lokale ose e papërshtatshme seksualisht (p.sh. veshja e një djali me roba vajzash), e papërshtatshme për moshën (p.sh. marrja e përgjegjësive më të mëdha se mosha e fëmijës), ose e papërshtatshme në mënyrë tjetër (p.sh. shtyrja e fëmijës që të merret me aktivitete të padëshiruara apo të vështira).

Z62.8 **Probleme të tjera të specifikuara që lidhen me edukimin**

Z62.9 **Problem i lidhur me edukim, i paspecifikuar**

Z63 Probleme të tjera që lidhen me njerëzit më të afërm, përfshirë rrethanat familjare

Përjashton: sindromat e keqtrajtimit (T74.-)

problemet që lidhen me:

- ngjarje negative të fëmijërisë (Z61.-)
- rritjen (Z62.-)

Z63.0 **Probleme në marrëdhëniet me bashkëshortin ose partnerin**

Mosmarrëveshje ndërmjet prindërve që rezulton në humbje të zgjatur kontrolli, në përgjithësim të ndjenjave kritike apo armiqësore ose atmosferë e përhershme dhune depersonalizuese (goditje apo rrahje).

Z63.1 **Probleme në marrëdhëniet me prindërit dhe vjehërrit**

Z63.2 **Mbështetje familjare e papështatshme**

Z63.3 **Mungesë e një anëtari të familjes**

Z63.4 **Zhdukje (humbje) dhe vdekje e një pjesëtari të familjes**

Vdekje e supozuar e një pjesëtari të familjes

Z63.5 **Përçarje e familjes nga ndarja dhe divorci**

Ndarje

Z63.6 **Person i varur nga të tjerët në lidhje me kujdesin e nevojshëm në shtëpi**

Z63.7 **Të tjera ngjarje stresante në jetë që prekin familjen dhe ekonominë shtëpiake**

Ankthi (normal) në lidhje me personin e sëmurë në familje

Problemet shëndetësore brenda familjes

Anëtar i sëmurë ose i shqetësuar i familjes

Familje e izoluar

Z63.8 **Probleme të tjera të specifikuara që lidhen me njerëzit më të afërm**

Mosmarrëveshje familjare NOS

Nivel i lartë emocional brenda familjes

Komunikim i pamjaftueshëm apo i çekuilibruar brenda familjes

Z63.9 **Problem i lidhur me njerëzit më të afërm, i paspecifikuar**

Z64 Probleme që lidhen me rrethana psikosociale të specifikuara

Z64.0 **Probleme që lidhen me një shtatzëni të paspecifikuar**

Përjashton: supervizimin e shtatzënisë me risk të lartë me shkak problemet sociale (Z35.7)

Z64.1 **Probleme që lidhen me lindje të shumta**

Përjashton: supervizimin e shtatzënisë multipare (Z35.4)

Z64.2 **Kërkim dhe pranim i ndërhyrjeve fizike, ushqimore dhe kimike të njohura si të rrezikshme dhe të dëmshme**

Përjashton: vartësinë nga substancat - shih Indeksin Alfabetik

Z64.3 **Kërkime dhe pranim i ndërhyrjeve psikologjike dhe të sjelljes, të njohura si të rrezikshme dhe të dëmshme**

Z64.4 **Grindje (mosmarrëveshje) me avokatët**

Mosmarrëveshje me:

- oficerin e policisë gjyqësore
- punonjësin social

Z65 Probleme që lidhen me rrethana të tjera psikosociale

Përjashton: plagën aktuale - shih Indeksin Alfabetik

Z65.0 **Dënim në proçese gjyqësore civile dhe kriminale pa burgim**

Z65.1 **Burgim dhe tjetër burgosje**

Z65.2 **Probleme që lidhen me lirimin nga burgu**

Z65.3 **Probleme që lidhen me rrethana të tjera ligjore**

Arrestim

Kujdestari e fëmijës ose procedura mbështetëse

Çështje gjyqësore

Ndjekje penale

Z65.4 **Viktimë e krimit dhe terrorizmit**

Viktimë e torturës

Z65.5 **Ekspozim ndaj një fatkeqësie (katastrofe), luftës dhe veprimeve**

Përjashton: shënjestrimin e perceptuar, diskriminim apo persekutimin (Z60.5)

Z65.8 **Të tjera probleme të specifikuara që lidhen me rrethanat psikosociale**

Z65.9 **Problem i lidhur me rrethana të paspecifikuara psikosociale**

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana të tjera (Z70–Z76)

Z70 Këshillim që lidhet me pikëpamjen, sjelljen dhe orientimin seksual

Përjashton: këshillimin kontraceptiv ose prokreativ (Z30-Z31)

Z70.0 **Këshillim që lidhet me pikëpamjen (qëndrimin) seksual**

Person i shqetësuar në lidhje me sikletin, ndruajtjen ose tjetër përgjigje negative ndaj çështjeve seksuale

Z70.1 **Këshillim që lidhet me sjelljen dhe orientimin seksual të pacientit**

Pacient i shqetësuar në lidhje me:

- impotencën
- mospërgjigjen
- imoralitetin
- orientimin seksual

Z70.2 **Këshillim që lidhet me sjelljen dhe orientimin seksual të palës së tretë**

Këshilla të kërkuara në lidhje me sjelljen seksuale dhe orientimin e:

- fëmijës
- partnerit
- bashkëshortit

Z70.3 **Këshillim që lidhet me shqetësime të kombinuara lidhur me pikëpamjen, sjelljen dhe orientimin seksual**

Z70.8 **Tjetër këshillim për seksin**

Edukim seksual

Z70.9 **Këshillim seksual, i paspecifikuar**

Z71 Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për këshillim mjekësor tjetër, të paspecifikuar

Përjashton: këshillimin kontraceptiv ose prokreativ (Z30-Z31)

edukimin seksual (Z70.-)

Z71.0 Person që këshillohet në vend të një personi tjetër

Këshillim apo trajtim për mospjesëmarrje si palë e tretë

Përjashton: ankth (normal) që lidhet ne një person të sëmurë në familje (Z63.7)

Z71.1 Person me ankesa të dyshimta (të pasigurta), i padiagnostikuar

Gjendje frike por që nuk e tregon

Shfaqje e gjendjes normale si problematike

Ankesa pa gjetje të një diagnoze klinike, "Worried well"

Përjashton: observacionin klinik për vlerësim të një sëmundje ose gjendje të dyshuar (Z03.-)

Z71.2 Person që këshillohet për të shpjeguar rezultatet (të dhënat) e analizave

Z71.3 Këshillim dhe mbikqyrje dietetike (mbi dietën)

Këshillim dietetik dhe mbikqyrje (për):

- NOS
- kolit
- diabet melitus
- alergji dhe intolerancë ushqimore
- gastrit
- hiperkolesterolemi
- obezitet

Z71.4 Këshillim dhe mbikqyrje mbi abuzime alkoolike

Përjashton: procedurat e reabilitimit nga alkooli (Z50.2)

Z71.5 Këshillim dhe mbikqyrje mbi abuzimin me drogën

Përjashton: procedurat e reabilitimit nga droga (Z50.3)

Z71.6 Këshillim mbi abuzimin me duhanin

Përjashton: procedurat e reabilitimit nga duhanpirja (Z50.8)

Z71.7 Këshillim mbi virusin e imunodifiçiencës humane [HIV]

Z71.8 Këshillim tjetër i specifikuar

Këshillim lidhje gjaku

Z71.9 Këshillim, i paspecifikuar

Këshillim mjekësor NOS

Z72 Probleme që lidhen me mënyrën e jetesës

Përjashton: problemet që lidhen me:

- vështirësi në organizimin e jetës (Z73.-)
- rrethana social-ekonomike dhe psikosociale (Z55-Z65)

Z72.0 Përdorimi i duhanit

Përjashton: vartësinë nga duhani (F17.2)

Z72.1 Përdorimi i alkoolit

Përjashton: vartësinë nga alkooli (F10.2)

Z72.2 Përdorimi i drogës

Përjashton: abuzimin me substancë që nuk krijojnë varësi (F55)

vartësinë nga drogat (F11-F16, F19.- me karakter të katërt të përbashkët .2)

Z72.3 Mungesë (pamjaftushmëri) e ushtrimeve fizike

Z72.4 Dietë dhe zakone (rregulla) të papërshtatshme në të ushqyer

Përjashton: çrregullimet e mënyrës së ushqyerjes të fëmijërisë (F98.2-F98.3)

çrregullimet e ushqyerjes (F50.-)

mungesën e ushqimit të nevojshëm (Z59.4)

kequshqyerjen dhe mungesat nutricionale (E40-E64)

Z72.5 Sjellje seksuale me rrezik (risk) të lartë

Z72.6 Bixhozi dhe bastet

Përjashton: kumarin kompulsiv ose patologjik (F63.0)

Z72.8 Probleme të tjera që lidhen me mënyrën e jetesës

Sjellje vetëdëmtuese

Z72.9 Probleme që lidhen me vështirësi të menaxhimit të jetës

Z73 Probleme që lidhen me vështirësi të menaxhimit të jetës

Përjashton: problemet që lidhen me rrethana social-ekonomike dhe psikosociale (Z55-Z65)

Z73.0 Shëndet i shkatërruar nga puna e tepërt

Mbilodhje

Z73.1 Theksim i veçorive të personalitetit

Sjellje e tipit A (e karakterizuar nga ambicje e shfrenuar, nevojë për arritje të mëdha, padurimi, konkurrenca, dhe gjendje urgjence e përhershme)

Z73.2 Pamjaftushmëri e çlodhjes dhe pushimit

Z73.3 Stres, i paklasifikuar tjetërkund

Tendosje fizike dhe mendore NOS

Përjashton: atë që lidhet me punësimin ose papunësinë (Z56.-)

Z73.4 **Aftësi shoqërore (sociale) të papërshtatshme, të paklasifikuara tjetërkund**

Z73.5 **Konflikt me ndikim shoqëror, i paklasifikuar tjetërkund**

Z73.6 **Kufizimi i aktiviteteve për shkak të gjymtimit (paaftësisë)**

Përjashton: varësinë nga ofruesi i përkujdesjes (Z74.-)

Z73.8 **Probleme të tjera lidhur me vështirësitë e menaxhimit të jetës**

Z73.9 **Problem i lidhur me vështirësitë e menaxhimit të jetës, i paspecifikuar**

Z74 Probleme që lidhen me varësinë nga kujdestari

Përjashton: varësinë në makina ndihmëse ose pajisje të tjera NEC (Z99.-)

Z74.0 **Lëvizshmëri e kufizuar**

Z74.1 **Nevojë për ndihmë në kujdes personal**

Z74.2 **Nevojë për ndihmë në shtëpi kur asnjë anëtar i familjes nuk është në gjendje të kujdesit**

Z74.3 **Nevojë për mbikqyrje të vazhdueshme**

Z74.8 **Probleme të tjera që lidhen me varësinë nga kujdestari**

Z74.9 **Probleme që lidhen me varësinë nga kujdestari, të paspecifikuara**

Z75 Probleme që lidhen me njësitë mjekësore dhe kujdes tjetër shëndetësor

Z75.0 **Shërbime shëndetësore të parealizushme në shtëpi**

Përjashton: kur nuk ka pjestarë të tjerë të familjes që mund të kujdesen (Z74.2)

Z75.1 **Person që pret leje për lehtësira të mjaftueshme gjetiu**

Z75.2 **Tjetër periudhë pritje për analiza dhe trajtim**

Z75.3 **Pavlefshmëri dhe mosarritje të lehtësirave të kujdesit shëndetësor**

Përjashton: mungesën e shtratit (Z75.1)

Z75.4 **Veprime të tjera ndihmëse të pavlefshme dhe të paarritshme**

Z75.5 **Kujdes lehtësues në ditë pushimi**

Ofrim kujdesi shëndetësor nga institucione të kujdesit shëndetësor ndaj një personi që normalisht e merr kujdesin në shtëpi, me qëllim t'u mundësojë të afërmve të bëjnë pushime.

Kujdes gjatë pushimit.

Z75.8 **Probleme të tjera që lidhen me lehtësira mjekësore dhe kujdes shëndetësor tjetër**

Z75.9 **Problem i paspecifikuar që lidhet me lehtësirat mjekësore dhe kujdesin shëndetësor tjetër**

Z76 Persona që kontaktojnë shërbimet mjekësore në rrethana të tjera

Z76.0 **Çështje (problem) e përsëritjes së recetës**

Çështja e recetave të përsëritura për:

- furnizim
- barna
- syze

Përjashton: nxjerrjen e çertifikatës mjekësore (Z02.7)
përshkrimin e përsëritur të kontraceptivëve (Z30.4)

Z76.1 **Mbikqyrje dhe kujdes shëndetësor për një fëmijë të braktisur**

Z76.2 **Mbikqyrje dhe kujdes shëndetësor për tjetër foshnje ose fëmijë të shëndetshëm**

Kujdes mjekësor ose infermieror, mbikqyrje të një fëmije të shëndetshëm në rrethana të tilla si:

- kushte të këqija social-ekonomike në shtëpi
- në pritje të birësimit ose zgjidhjes adoptive
- sëmundje e nënës
- numër i madh fëmijësh në shtëpi që pamundëson ose interferon me përkujdesjen normale

Z76.3 **Person i shëndetshëm që shoqëron një person të sëmurë**

Z76.4 **Tjetër banor në njësi të kujdesit shëndetësor**

Përjashton: mungesën e strehimit (Z59.0)

Z76.5 **Simulant [simulim i vetëdijshëm]**

Personi që simulon sëmundjen (me motivacion të kuptushëm)

Përjashton: sëmundjen fiktive (F68.1)
pacientin pelegrin (F68.1)

Z76.8 **Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana të tjera të specifikuara**

Z76.9 **Person që kontakton shërbimet shëndetësore në rrethana të paspecifikuara**

Persona me rreziqe shëndetësore të mundshme, që lidhen me histori familjare e personale dhe kushte të caktuara, që influencojnë gjendjen shëndetësore
(Z80–Z99)

Përjashton: ekzaminimin e ndjekjes (Z08-Z09)

kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)

kur familja ose historia personale është arsyeja për skrinime të veçantë ose të tjera ekzaminime ose investigime (Z00-Z13)

kur mundësia e prekjes së fetusit është arsyeja për observacion ose veprim gjatë shtatzënisë (O35.-)

Z80 Histori familjare për neoplazëm malinje

Z80.0 Histori familjare për neoplazëm malinje të organeve të traktit tretës

Gjendje të klasifikueshme në C15-C26

Z80.1 Histori familjare për neoplazëm malinje të trakesë, bronkeve dhe mushkërisë

Gjendje të klasifikueshme në C33-C34

Z80.2 Histori familjare për neoplazëm malinje të organeve të tjera respiratore dhe ato intratorakale

Gjendje të klasifikueshme në C30-C32, C37-C39

Z80.3 Histori familjare për neoplazëm malinje të gjirit

Gjendje të klasifikueshme në C50.-

Z80.4 Histori familjare për neoplazëm malinje të organeve gjenitale

Gjendje të klasifikueshme në C51-C63

Z80.5 Histori familjare për neoplazëm malinje të traktit urinar

Gjendje të klasifikueshme në C64-C68

Z80.6 Histori familjare për leuçemi

Gjendje të klasifikueshme në C91-C95

Z80.7 Histori familjare për neoplazëm malinje të tjeta të indit limfoid, hematopojetik (gjak-formues) dhe indit lidhor

Gjendje të klasifikueshme në C81-C90, C96.-

Z80.8 Histori familjare për neoplazëm malinje të organeve ose sistemeve të tjera

Gjendje të klasifikueshme në C00-C14, C40-C49, C69-C79, C97

Z80.9 **Histori familjare për neoplazëm malinje, e paspecifikuar**
Gjendje të klasifikueshme në C80.-

Z81 Histori familjare pë çrregullime mendore dhe të sjelljes

Z81.0 **Histori familjare për vonesë (prapambetje) mendore**
Gjendje të klasifikueshme në F70-F79

Z81.1 **Histori familjare për abuzime me alkool**
Gjendje të klasifikueshme në F10.-

Z81.2 **Histori familjare për abuzim për duhan**
Gjendje të klasifikueshme në F17.-

Z81.3 **Histori familjare për abuzim me substanca të tjera psikoaktive**
Gjendje të klasifikueshme në F11-F16, F18-F19

Z81.4 **Histori familjare për abuzime me substancë tjetër**
Gjendje të klasifikueshme në F55

Z81.8 **Histori familjare për çrregullime të tjera mendore dhe të sjelljes**
Gjendje të klasifikueshme diku tjetër në F00-F99

Z82 Histori familjare për paaftësi të specifikuara dhe sëmundje kronike që të çojnë në paaftësi

Z82.0 **Histori familjare për epilepsi dhe sëmundje të tjera të sistemit nervor**
Gjendje të klasifikueshme në G00-G99

Z82.1 **Histori familjare për verbim dhe humbje të pamjes (shikimit)**
Gjendje të klasifikueshme në H54.-

Z82.2 **Histori familjare për shurdhim dhe humbje të dëgjimit**
Gjendje të klasifikueshme në H90-H91

Z82.3 **Histori familjare për hemorragji cerebrale**
Gjendje të klasifikueshme në I60-I64

Z82.4 **Histori familjare për sëmundje ishemike të zëmrës dhe sëmundje të tjera të sistemit të qarkullimit të gjakut**
Gjendje të klasifikueshme në I00-I52, I65-I99

Z82.5 **Histori familjare për astma dhe sëmundje të tjera kronike të rrugëve të poshtëme respiratore**
Gjendje të klasifikueshme në J40-J47

Z82.6 **Histori familjare për artrit dhe sëmundje të tjera të sistemit muskuloskeletik dhe të indit lidhor**

Gjendje të klasifikueshme në M00-M99

Z82.7 **Histori familjare për keqformime, deformime dhe anomali kromozomale kongjenitale**

Gjendje të klasifikueshme në Q00-Q99

Z82.8 **Histori familjare për paaftësi të tjera dhe sëmundje kronike të tjera që çojnë në gjymtim, të paklasifikuar tjetërkund**

Z83 Histori familjare për çrregullime të tjera të veçanta

Përjashton: kontaktin me ose ekspozimin me sëmundje të transmetueshme në familje (Z20.-)

Z83.0 **Histori familjare nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV]**

Gjendje të klasifikueshme në B20-B24, O98.7

Z83.1 **Histori familjare për sëmundje të tjera infektive dhe parazitare**

Gjendje të klasifikueshme në A00-B19, B25-B94, B99

Z83.2 **Histori familjare për sëmundje të gjakut dhe të organeve gjak-formuese dhe çrregullime të veçanta ku përfshihen dhe mekanizma imunitarë**

Gjendje të klasifikueshme në D50-D89

Z83.3 **Histori familjare për diabet melitus**

Gjendje të klasifikueshme në E10-E14, O24

Z83.4 **Histori familjare për sëmundje të tjera endokrine, nutricionale dhe metabolike**

Gjendje të klasifikueshme në E00-E07, E15-E90

Z83.5 **Histori familjare për çrregullime të syrit dhe veshit**

Gjendje të klasifikueshme në H00-H53, H55-H83, H92-H95

Përjashton: historinë familjare për:

- verbimin dhe humbjen e shikimit (Z82.1)
- shurdhësinë dhe humbjen e dëgjimit (Z82.2)

Z83.6 **Histori familjare për çrregullime të aparatit të frymëmarjes**

Gjendje të klasifikueshme në J00-J39, J60-J99

Përjashton: historinë familjare me sëmundje kronike të traktit të poshtëm respirator (Z82.5)

Z83.7 **Histori familjare për çrregullime të traktit tretës**

Gjendje të klasifikueshme në K00-K93

Z84 Histori familjare për gjendje të tjera

Z84.0 **Histori familjare për sëmundje të lëkurës dhe indit subkutan**

Gjendje të klasifikueshme në L00-L99

Z84.1 **Histori familjare për çrregullime në veshkë dhe ureter**

Gjendje të klasifikueshme në N00-N29

Z84.2 **Histori familjare për sëmundje të tjera të aparatit urogjenital**

Gjendje të klasifikueshme në N30-N99

Z84.3 **Histori familjare për lidhje gjaku**

Z84.8 **Histori familjare për gjendje të tjera të specifikuara**

Z85 Anamenzë (histori) për neoplazëm malinje

Përjashton: kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)

ekzaminimin në ndjekje pas trajtimit për neoplazëm malinje (Z08.-)

Z85.0 **Histori personale për neoplazëm malinje të organeve tretëse**

Gjendje të klasifikueshme në C15-C26

Z85.1 **Histori personale për neoplazëm malinje të trakesë, bronkut dhe mushkërisë**

Gjendje të klasifikueshme në C33-C34

Z85.2 **Histori personale për neoplazëm malinje të organeve të tjera respiratore dhe intratorakale**

Gjendje të klasifikueshme në C30-C32, C37-C39

Z85.3 **Histori personale për neoplazëm malinje të gjirit**

Gjendje të klasifikueshme në C50.-

Z85.4 **Histori personale për neoplazëm malinje të organeve gjenitale**

Gjendje të klasifikueshme në C51-C63

Z85.5 **Histori personale për neoplazëm malinje të aparatit urinar**

Gjendje të klasifikueshme në C64-C68

Z85.6 **Histori personale për leuçemi**

Gjendje të klasifikueshme në C91-C95

Z85.7 **Histori personale për neoplazma të tjera malinje të indeve limfoide, gjak-formuese dhe indit lidhor**

Gjendje të klasifikueshme në C81-C90, C96.-

Z85.8 **Histori personale për neoplazëm malinje të organeve dhe sistemeve të tjera**

Gjendje të klasifikueshme në C00-C14, C40-C49, C69-C79, C97

Z85.9 **Histori personale për neoplazëm malinje, e paspecifikuar**

Gjendje të klasifikueshme në C80.-

Z86 **Histori personale për sëmundje të tjera të specifikuara**

Përjashton: kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)

Z86.0 **Histori personale për neoplazma të tjera**

Gjendje të klasifikueshme në D00-D48

Përjashton: neoplazmat malinje (Z85.-)

Z86.1 **Histori personale për sëmundje infektive dhe parazitare**

Gjendje të klasifikueshme në A00-B89, B99

Përjashton: pasojat e sëmundjes infektive dhe parazitare (B90-B94)

Z86.2 **Histori personale për sëmundje të gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe çrregullime të specifikuara ku përfshihen edhe mekanizmat imunitarë**

Gjendje të klasifikueshme në D50-D89

Z86.3 **Histori personale për sëmundje endokrine , nutricionale dhe metabolike**

Gjendje të klasifikueshme në E00-E90

Z86.4 **Histori personale për abuzim me substancë psikoaktive**

Gjendje të klasifikueshme në F10-F19

Përjashton: varësinë aktuale (F10-F19 me karakter të katërt të përbashkët .2)

problemet që lidhen me përdorimin e:

- alkoolit (Z72.1)
- drogave (Z72.2)
- duhanit (Z72.0)

Z86.5 **Histori personale për çrregullime të tjera mendore dhe të sjelljes**

Gjendje të klasifikueshme në F00-F09, F20-F99

Z86.6 **Histori personale për sëmundje të sistemit nervor dhe organeve të shqisave**

Gjendje të klasifikueshme në G00-G99, H00-H95

Z86.7 **Histori personale për sëmundje të sistemit të qarkullimit të gjakut**

Gjendje të klasifikueshme në I00-I99

Përjashton: infarktin e vjetër të miokardit (I25.2)

sindromën pas infarktit të miokardit (I24.1)

pasojat e sëmundjes cerebrovaskulare (I69.-)

Z87 Histori personale për sëmundje dhe gjendje të tjera

Përjashton: kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)

Z87.0 Histori personale për sëmundje të sistemit respirator

Gjendje të klasifikueshme në J00-J99

Z87.1 Histori personale për sëmundje të sistemit digjestiv

Gjendje të klasifikueshme në K00-K93

Z87.2 Histori personale për sëmundje të lëkurës dhe indit subkutan

Gjendje të klasifikueshme në L00-L99

Z87.3 Histori personale për sëmundje të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor

Gjendje të klasifikueshme në M00-M99

Z87.4 Histori personale për sëmundje të traktit urogjenital

Gjendje të klasifikueshme në N00-N99

Z87.5 Histori personale për ndërlikime të barrës, lindjes dhe në periudhën pas lindjes

Gjendje të klasifikueshme në O00-O99

Histori personale të sëmundjes trofoblasitke

Përjashton: abortuesen përsëritëse (N96)

mbikqyrjen gjatë shtatzënisë aktuale të një gruaje me histori të varfër obstetrike (Z35.-)

Z87.6 Histori personale për gjendje të specifikuara që hasen në periudhën rreth lindjes (perinatale)

Gjendje të klasifikueshme në P00-P96

Z87.7 Histori personale për keqformime, deformime dhe anomali kromozomale kongjenitale

Gjendje të klasifikueshme në Q00-Q99

Z87.8 Histori personale për gjendje të tjera të specifikuara

Gjendje të klasifikueshme në S00-T98

Përjashton: historinë personale të vetëdëmtimit (Z91.5)

Z88 Histori personale për alergji ndaj barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike

Z88.0 Histori personale për alergji ndaj penicilinave

Z88.1 Histori personale për alergji ndaj antibiotikëve të tjerë

Z88.2 Histori personale për alergji ndaj sulfonamideve

Z88.3 Histori personale për alergji ndaj vepruesve të tjerë anti-infektivë

Z88.4 Histori personale për alergji nga barnat anestetikë

Z88.5 Histori personale për alergji nga narkotikët

Z88.6 Histori personale për alergji nga analgjezikët

Z88.7 Histori personale për alergji nga serumi dhe vaksina

Z88.8 Histori personale për alergji nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera

Z88.9 Histori personale për alergji nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të paspecifikuara

Z89 Mungesë e fituar e një gjymtyre

Përfshin: humbjen e gjymtyrës:
- pas operacionit
- pas traumës

Përjashton: deformimet e fituara të gjymtyrëve (M20-M21)
mungesën kongjenitale të gjymtyrëve (Q71-Q73)

Z89.0 Mungesë e fituar e një ose disa gishtave [duke përfshirë gishtin e madh të dorës], e njëanshme (unilaterale)

Z89.1 Mungesë e fituar e dorës dhe kyçit

Z89.2 Mungesë e fituar e gjymtyrës së sipërme, sipër kyçit të dorës

Krahu NOS

Z89.3 Mungesë e fituar e të dyja gjymtyrëve të sipërme [çdo nivel]

Mungesë e fituar e gishtit(gishtave), e dyanshme

Z89.4 Mungesë e fituar e këmbës dhe kyçit të këmbës

Thoi (thonjtë)

Z89.5 Mungesë e fituar e këmbës në nivelin e gjurit ose poshtë tij

Z89.6 Mungesë e fituar e këmbës sipër gjurit

Këmba NOS

Z89.7 Mungesë e fituar e të dyja gjymtyrëve të poshtëme [çdo nivel, me përjashtim të mungesës të vetëm gishtit të madh të këmbës]

Z89.8 Mungesë e fituar e gjymtyrës të sipërme dhe të poshtëme [çdo nivel]

Z89.9 Mungesë e fituar e një gjymtyre, e paspecifikuar

Z90 Mungesë e fituar e organeve, e paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: humbjen pas operacionit ose pas traumës të një pjese të trupit NEC

Përjashton: mungesën e kongjenitale - shih Indeksin Alfabetik
mungesën pas operacionit të:
- gjendrave endokrine (E89.-)
- shpretkës (D73.0)

Z90.0 **Mungesë e fituar e një pjese të kokës dhe qafës**
Sy
Laring
Hundë
Përjashton: dhëmbin (K08.1)

Z90.1 **Mungesë e fituar e gjirit (gjinjve)**

Z90.2 **Mungesë e fituar e e një pjese të mushkërisë**

Z90.3 **Mungesë e fituar e një pjese të stomakut**

Z90.4 **Mungesë e fituar e pjesëve të tjera të traktit tretës**

Z90.5 **Mungesë e fituar e veshkës**

Z90.6 **Mungesë e fituar e organeve të tjera të traktit urinar**

Z90.7 **Mungesë e fituar e organeve gjenitale**

Z90.8 **Mungesë e fituar e organeve të tjera**

Z91 Histori personale për faktorë të rrezikshëm (risk), të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: ekspozimin ndaj ndotjes ose problemeve të tjera që lidhen me shëndetin mjedisor (Z58.-)
ekspozimin profesional ndaj faktorëve të riskut (Z57.-)
historinë personale të abuzimit me substance psikoaktive (Z86.4)

Z91.0 **Histori personale për alergji tjetër, jo nga barnat dhe substancat biologjike**
Përjashton: historinë personale të alergjisë ndaj barnave dhe substancave biologjike (Z88.-)

Z91.1 **Histori personale për mospranim të regjimit dhe trajtimit mjekësor**

Z91.2 **Histori personale për higjienë të ulët vetjake (personale)**

Z91.3 **Histori personale për orar gjumi të pashëndetshëm (të dëmshëm)**
Përjashton: çrregullimet e gjumit (G47.-)

Z91.4 **Histori personale për trauma psikologjike, të paklasifikuara tjetërkund**

Z91.5 **Histori personale për vetëvrasje (vetëdëmtim)**

Paravetëvrasje

Vetëhelmim

Tentativë vetëvrasje

Z91.6 Histori personale për trauma të tjera fizike

Z91.7 Histori personale mutilimi të gjenitaleve të femrës

Rrethprerja tek femra

Prerje e gjenitaleve të femrës

Mutilim gjenital i femrës llojt 1-4

Z91.8 Histori personale për të tjerë faktorë të rrezikshëm (risk) të specifikuar, të paklasifikuar tjetërkund

Abuzim NOS

Keqtrajtim NOS

Z92 Histori personale për trajtim mjekësor

Z92.0 Histori personale për kontracepsionin

Përjashton: këshillimin ose menaxhimin e praktikave kontraceptive aktuale (Z30.-)

praninë e një dispozitivi (intrauterin) (Z97.5)

Z92.1 Histori personale e përdorimit të gjatë (në vazhdim) të antikoagulantëve

Z92.2 Histori personale epërdorimit të gjatë (në vazhdim) të medikamenteve të tjera

Aspirina

Z92.3 Histori personale për rrezatimin

Rrezatim terapeutik

Përjashton: ekspozim ndaj rrezatimit në ambjentin fizik (Z58.4)

ekspozimin profesional ndaj rrezatimit (Z57.1)

Z92.4 Histori personale për ndërhyrje kirurgjikale të rëndësishme, të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: gjendjen e hapjes artificiale (Z93.-)

gjendjet paskirurgjikale (Z98.-)

praninë e implanteve apo transplanteve funksionale (Z95-Z96)

gjendjen e transplantit të organeve ose indeve (Z94.-)

Z92.5 Histori personale për masa riaftësimi

Z92.6 Histori personale për kemioterapi për sëmundje neoplazike

Z92.8 Histori personale për trajtim tjetër mjekësor

Z92.9 Histori personale për trajtim mjekësor, të paspecifikuar

Z93 **Gjendja e një vrime artificiale**

Përjashton: hapjet artificiale që kërkojnë vëmendje ose menaxhim (Z43.-)
komplikacionet e stomës së jashtme (J95.0, K91.4, N99.5)

Z93.0 **Gjendja e trakeostomisë**
Z93.1 **Gjendja e gastrostomisë**
Z93.2 **Gjendja e ileostomisë**
Z93.3 **Gjendja e kolostomisë**
Z93.4 **Gjendja e vrimave të tjera artificiale të traktit gastrointestinal**
Z93.5 **Gjendja e cistostomisë (në fshikëzën urinare)**
Z93.6 **Gjendja e vrimave të tjera artificiale të traktit urinar**
Nefrostomi
Ureterostomi
Uretrostomi
Z93.8 **Gjendja e një vrime tjetër artificiale**
Z93.9 **Gjendja e një vrime artificiale, e paspecifikuar**

Z94 **Gjendja e një organi ose indi të transplantuar**

Përfshin: organin ose indin e zëvendësuar nga transplant heterogjen ose homogjen

Përjashton: komplikacionet e organit ose indit të transplantuar - shih Indeksin Alfabetik
praninë e:
- transplantit vaskular (Z95.-)
- valvulës ksenogjenike të zemrës (Z95.3)

Z94.0 **Gjendja e veshkës së transplantuar**
Z94.1 **Gjendja e zemrës së transplantuar**
Përjashton: gjendjen e zëvendësimit të valvulës së zemrës (Z95.2-Z95.4)
Z94.2 **Gjendja e mushkërisë së transplantuar**
Z94.3 **Gjendja e zemrës dhe mushkërive të transplantuara**
Z94.4 **Gjendja e mëlçisë së transplantuar**
Z94.5 **Gjendja e lëkurës së transplantuar**
Gjendje e transplantit autogjen të lëkurës
Z94.6 **Gjendja e kockës së transplantuar**
Z94.7 **Gjendja e kornesë së transplantuar**

Z94.8 **Gjendja e një organi ose indi tjetër të transplantuar**

Palca e kockave

Zorrë

Pankreas

Qelizat burimore

Z94.9 **Gjendja e një organi ose indi të transplantuar, i paspecifikuar**

Z95 Prania e implanteve dhe pjesëve të transplantuara kardike dhe vaskulare

Përjashton: komplikacionet e pajisjeve, implanteve dhe transplanteve kardiake ose vaskulare (T82.-)

Z95.0 **Prania e pajisjeve elektronike të zemrës**

Prani e:

- pejsmejkerit kardiak
- defibrilatorit për terapinë e risinkronizimit kardiak
- pejsmejkerit për terapinë e risinkronizimit kardiak
- defibrilatorit për konvertimin e ritmit të zemrës

Përjashton: rregullimin dhe menaxhimin e pejsmejkerit kardiak (Z45.0)

varësinë nga zemra artificiale (Z99.4)

Z95.1 **Prania e bypass-it aortokoronar**

Z95.2 **Prania e protezave valvulare të zemrës**

Z95.3 **Prania e valvulës ksenogjenike (me origjinë të huaj) të zemrës**

Z95.4 **Prania e një zëvendësuesi tjetër të valvulës së zemrës**

Z95.5 **Prania e një implanti dhe një transplanti të arteries koronare**

Prania e protezës së arteries koronare

Gjendja pas angioplastikës koronare NOS

Z95.8 **Prania e implanteve dhe transplanteve të tjera kardiake dhe vaskulare**

Prania e protezës intravaskulareNEC

Gjendja pas angioplastikës periferike NOS

Z95.9 **Prania e një implanti dhe transplanti kardiak dhe vaskular, i paspecifikuar**

Z96 Prania e implanteve të tjera funksionale

Përjashton: komplikacionet e pajisjeve prostetike të brendshme, implanteve apo transplanteve (T82-T85)

përshtatjen dhe rregullimin e protezave dhe pajisjeve të tjera (Z44-Z46)

Z96.0 **Prania e implanteve urogjenitale**

Z96.1 **Prania e lenteve intraokulare**

Pseudopaki

Z96.2 **Prania e implanteve otologjike dhe audiologjike**

Pajisje dëgjimi me përçim kockor

Implant koklear

Stent i tubit Eustachian

Miringotomi e tubit(ave)

Zëvendësim i stapit

Z96.3 **Prania e laringut artificial**

Z96.4 **Prania e implanteve endokrine**

Pompë insuline

Z96.5 **Prania e implanteve mandibulare dhe të rrënjës së dhëmbit**

Z96.6 **Prania e implanteve ortopedike të artikulacioneve**

Zëvendësim i artikulacionit të gishtit

Zëvendësim i artikulacionit të këllkut (të pjesshëm)(të plotë)

Z96.7 **Prania e implanteve të tjera të kockave dhe tendineve**

Implant në formë pllake brenda kafkës

Z96.8 **Prania e implanteve funksionale të tjera, të specifikuara**

Z96.9 **Prania e një implanti funksional, i paspecifikuar**

Z97 Prania e pajisjeve të tjera

Përjashton: komplikacionet e pajisjeve prostetike të brendshme, implanteve dhe transplanteve (T82-T85)

përshtatjen dhe rregullimin e pajisjes prostetike ose tjetër (Z44-Z46)

praninë e pajisjes për drenimin e lëngut cerebrospinal (Z98.2)

Z97.0 **Prania e syrit artificial**

Z97.1 **Prania e një gjymtyre artificiale (komplet)(e pjesshme)**

Z97.2 **Prania e protezës dentare (komplete)(e pjesshme)**

Z97.3 **Prania e syzeve dhe lenteve të kontaktit**

Z97.4 **Prania e një pajisje të jashtme që ndihmon dëgjimin**

Z97.5 **Prania e një pajisje kontraceptive (intrauterine)**

Përjashton: kontrollin, rifutjen apo heqjen e dispozitivit intrauterin (Z30.5)
futjen e dispozitivit intrauterin (Z30.1)

Z97.8 **Prania e pajisjeve të tjera të specifikuara**

Z98 Gjendje të tjera pas ndëhyrjeve kirurgjikale

Përjashton: kujdesin mjekësor ndjekës dhe konvaleshencën (Z42-Z51, Z54.-)
komplikacionet postprocedurale ose pasoperatore - shih Indeksin Alfabetik

Z98.0 **Gjendje pas një bypassi dhe anastomoze intestinale**

Z98.1 **Gjendja e artrodezës**

Z98.2 **Prani e një mjeti drenues të likidit cerebrospinal**
Shunt i LCS

Z98.8 **Të tjera gjendje pas ndërhyrjeve kirurgjikale, të specifikuara**

Z99 Varësi nga makinat dhe pajisjet aftësuese, të paklasifikuara tjetërkund

Z99.0 **Varësi nga aspiratori**

Z99.1 **Varësi nga respiratori**

Z99.2 **Varësi nga dializa e veshkave**
Prani shunti arteriovenoz për dializë
Gjendje dialize renale
Përjashton: përgatitjen, trajtimin ose sesionin e dializës (Z49.-)

Z99.3 **Varësi nga karrocë invalidësh**

Z99.4 **Varësi nga zemra artificiale**

Z99.8 **Varësi nga të tjera makina dhe pajisje aftësuese**

Z99.9 **Varësi nga një makinë ose pajisje aftësuese e paspecifikuar**

KAPITULLI XXII

KODE PËR QËLLIME TË VEÇANTA (U00–U89)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

U00-U49	Caktimi i përkohshëm për sëmundjet e reja me etiologji të pasigurt
U80-U89	Agjentë bakterialë rezistentë ndaj antibiotikëve

Caktimi i përkohshëm për sëmundjet e reja me etiologji të pasigurtë
(U00–U49)

U04 **Sindroma akute respiratore e rëndë [SARS]**

U04.9 **Sindroma akute respiratore e rëndë [SARS], e paspecifikuar**

U06 **Përdorim për urgjencë i U06**

Shënim: Kodet U00-U49 janë për t'u përdorur nga OBSH për caktimin e përkohshëm të sëmundjeve të reja me etiologji të panjohur. Në rast urgjencash, kodet nuk janë gjithnjë të aksesueshme në sistemin elektronik. Specifikimi i kategorive të U06, në mënyrën siç bëhet këtu, do të sigurojë që kjo kategori dhe nën-kategoritë e saj të jenë të gatshme në sistemet elektronike në çdo kohë dhe të mund të përdoren në mënyrë të menjëhershme sipas instruksioneve të OBSH.

U06.0 **Përdorim për urgjencë i U06.0**

U06.1 **Përdorim për urgjencë i U06.1**

U06.2 **Përdorim për urgjencë i U06.2**

U06.3 **Përdorim për urgjencë i U06.3**

U06.4 **Përdorim për urgjencë i U06.4**

U06.5 **Përdorim për urgjencë i U06.5**

U06.6 **Përdorim për urgjencë i U06.6**

U06.7 **Përdorim për urgjencë i U06.7**

U06.8 **Përdorim për urgjencë i U06.8**

U06.9 **Përdorim për urgjencë i U06.9**

U07 **Përdorim për urgjencë i U07**

Shënim: Kodet U00-U49 janë për t'u përdorur nga OBSH për caktimin e përkohshëm të sëmundjeve të reja me etiologji të panjohur. Në rast urgjencash, kodet nuk janë gjithnjë të aksesueshme në sistemin elektronik. Specifikimi i kategorive të U07 në mënyrën siç bëhet këtu do të sigurojë që kjo kategori dhe nën-kategoritë e saj të jenë të gatshme në sistemet elektronike në çdo kohë dhe të mund të përdoren në mënyrë të menjëhershme sipas instruksioneve të OBSH.

U07.0 **Përdorim për urgjencë i U07.0**

U07.1 **Përdorim për urgjencë i U07.1**

U07.2 **Përdorim për urgjencë i U07.2**

U07.3 **Përdorim për urgjencë i U07.3**

U07.4 **Përdorim për urgjencë i U07.4**

U07.5 **Përdorim për urgjencë i U07.5**

U07.6 **Përdorim për urgjencë i U07.6**

U07.7 **Përdorim për urgjencë i U07.7**

U07.8 **Përdorim për urgjencë i U07.8**

U07.9 **Përdorim për urgjencë i U07.9**

Rezistenca ndaj barnave antimikrobike dhe antineoplastike (U82–U85)

Shënim: Këto kategori nuk duhen përdorur asnjëherë për kodifikim parësor. Ato ofrohen për përdorim si kode suplementare ose shtesë, kur dëshirohet të identifikohet antibiotiku, ndaj të cilit agjenti bakterial është rezistent, në infeksionet bakteriale të klasifikuara diku tjetër.

U82 Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë

Përdor kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për të identifikuar agjentët rezistentë ndaj trajtimit me antiobiotikë betalaktamikë.

U82.0 **Rezistencë ndaj penicilinës**

Rezistencë ndaj:

- Amoksicilinës
- Ampicilinës

U82.1 **Rezistencë ndaj meticilinës**

Rezistencë ndaj:

- Kloksacilinës
- Flukloksacilinës
- Oksacilinës

U82.2 **Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë me spektër të gjerë**

U82.8 **Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë të tjerë**

U82.9 **Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë, të pacpecifikuar**

U83 Rezistenca ndaj antibiotikëve të tjerë

Përdor kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për të identifikuar agjentët rezistentë ndaj trajtimit me antibiotikët e tjerë.

U83.0 **Rezistencë ndaj vankomicinës**

U83.1 **Rezistencë ndaj antibiotikëve të tjerë të ngjashëm me vankomicinën**

U83.2 **Rezistencë ndaj kuinoloneve**

U83.7 **Rezistencë ndaj shumë antibiotikëve**

U83.8 **Rezistencë ndaj një antibiotiku tjetër të veçantë**

U83.9 **Rezistencë ndaj një antibiotiku tjetër të paspecifikuar**

Rezistencë ndaj antiobiotikëve NOS

U84 **Rezistencë ndaj barnave të tjerë antimikrobikë**

Përdor kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për të identifikuar agjentët rezistentë ndaj barnave antimikrobikë.

Përjashton: Rezistencën ndaj antibiotikëve (U82-U83)

U84.0 **Rezistencë ndaj barit/barnave antiparazitar/ë**

Rezistencë ndaj kininës dhe përbërësve të saj

U84.1 **Rezistencë ndaj barit/barnave antifungal/ë**

U84.2 **Rezistencë ndaj barit/barnave antiviral/ë**

U84.3 **Rezistencë ndaj barit/barnave tuberkulostatik/ë**

U84.7 **Rezistencë ndaj shumë barnave antimikrobikë**

U84.8 **Rezistencë ndaj një antimikrobiali tjetër të veçantë**

U84.9 **Rezistencë ndaj një antimikrobiali tjetër të paspecifikuar**

Rezistencë ndaj barnave NOS

U85 **Rezistencë ndaj barnave antineoplastikë**

Përfshin: Mosreagimin (mospërgjigjen) ndaj barnave antineoplastikë

Kancerin refraktar

Morfologjia e neoplazmave

Morfologjia e neoplazmave

Morfologjia e neoplazmave kodohet duke përdorur *Klasifikimin ndërkombëtar të sëmundjeve për onkologjinë (ICD-O)*. Lista e saj morfologjike më parë përfshihej në ICD-10, por shumë shpejt u vjetërua, dhe ngeli peng i përditësimeve të ICD-O. Si rezultat, u vendos, që qysh prej 2016-ës ICD-O të mos përfshihej më në ICD-10. Përdoruesit e interesuar mund të shkarkojnë listat e ICD-O nga faqja e OBSH-së për klasifikimet (www.who.int/classifications).

ICD-O përdoret më shumë në regjistrat e kancerit ose tumoreve për kodimin e vendit (topografisë) dhe histologjisë (morfologjisë) të neoplazmave, zakonisht të përftuara nga raporti i patologjisë.

ICD-O është një klasifikim multi-aksial i vendit, morfologjisë, sjelljes dhe gradës së neoplazmës.

Akset e topologjise përdorin klasifikimin e ICD-10 për neoplazmat malinje (përveç atyre kategorive të neoplazmave sekondare dhe llojeve të veçanta morfologjike të tumoreve) për të gjitha llojet e tumoreve, duke dhënë detaje më të mëdha për tumoret jomalinje sesa jepet në ICD-10. Në dallim nga ICD-10, ICD-O përfshin topografinë për vendet e tumoreve hematopojetike dhe retikuloendoteliale.

Aksi i morfologjisë jep kode 5 shifrore për gradimin histologjik që ndryshon nga M-8000/0 deri në M-9989/3. Katër shifrat e para tregojnë llojin e caktuar histologjik. Kodi i pestë, pas fraksionit (/) është kodi i sjelljes, që tregon nëse tumori është malinj, beninj, in situ apo i papërcaktuar (qoftë beninj apo malinj).

Një kod i veçantë njëshifror jepet gjithashtu për gradimin histologjik (diferencimin).

Kodet njëshifrore të sjelljes janë si vijon:

/0	**Beninj**
/1	**I pasigurt nëse beninj ose malinj**
	Pothuaj malinj[2]
	Potencial i ulët malinjiteti
/2	**Intraepitelial**
	Jo-infiltrativ
	Jo-invaziv
/3	**Malinj, vendi primar**
/6	**Malinj, vend metastaze**

[2] Përveç cistadenomes së ovarit në M844-M849, që konsiderohet të jetë malinje.

Malinj, vend sekondar

/9 Malinj, e pasigurt nëse vend primar apo metastatik

Në ICD-O, numrat e kodit të morfologjisë përfshijnë kodin e sjelljes që i përket llojit histologjik të neoplazmës.

Tabela më poshtë jep lidhjen midis kodit të sjelljes dhe seksioneve të ndryshme të Kapitullit II:

Kodi i sjelljes		Kategoritë e Kapitulit II
/0	Neoplazmat beninje	D10-D36
/1	Neoplazmat me sjellje të panjohur dhe të paspecifikuar	D37-D48
/2	Neoplazmat in situ	D00-D09
/3	Neoplazmat malinje, të treguara ose të menduara që janë primare	C00-C76, C80-C97
/6	Neoplazmat malinje, të treguara ose të menduara që janë sekondare	C77-C79

Kodi /9 për sjelljen në ICD-O nuk pranohet në kontekstin e ICD-së, duke qënë se të gjitha neoplazmat malinje mendohen të jenë primare (/3) ose sekondare (/6), sipas informacioneve të dhëna në kartelat mjekësore.

Këtu jepet vetëm termi i listuar i pari në nomenklaturën e plotë të morfologjisë në ICD-O, që del në krah të çdo numri kodi në listë.

Disa lloje neoplazmash janë specifike për lloje të caktuara indesh. Për shembull, nefroblastoma, me përkufizim, del gjithnjë në veshka; karcinoma hepatocelulare del gjithnjë në fillim në mëlçi; dhe karcinoma bazalo-celulare del gjithnjë në lëkurë. Për terma të tillë, kodi i duhur i sjelljes jepet në kllapa në ICD-O. Duhet përdorur kodi i katërt i duhur për vendin. Kodet e vendeve në ICD-O, që i jepen termave morfologjike, mund të përdoren kur vendi i neoplazmës nuk jepet në diagnozë. Në ICD-O, kodet e vendeve mund të mos i jenë dhënë shumë nga termave të morfologjisë pasi llojet histologjike mund të dalin në më shumë se një lloj organi ose indi.

Për më tepër detaje mbi kodin e morfologjisë drejtojuni ICD-O.

Nomenklatura e koduar për morfologjinë e neoplazmave

Kjo nuk mbështetet më në ICD-10 që nga 2016.

Për momentin, ICD-10 e përmend akoma ICD-O në të tre volumet e saj. Këto kode duhen verifikuar përkundrejt versionit më të ri të ICD-O.

Lista të veçanta tabelare
për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë

Listat e tabelimit të vdekshmërisë

Lista 1 – vdekshmëria e përgjithshme – lista e kondensuar (103 shkaqe)
Lista 2 – vdekshmëria e përgjithshme – lista e përzgjedhur (80 raste)
Lista 2 – vdekshmëria foshnjore dhe fëmijënore – lista e kondensuar (67 shkaqe)
Lista 4 -- vdekshmëria foshnjore dhe fëmijënore – lista e përzgjedhur (51 shkaqe)

Lista tabelare e sëmundshmërisë (298 shkaqe)

Listat tabelare të veçanta për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë

Shënim: Këto lista u adoptuan nga Asambleja Botërore e Shëndetit më 1990 për tabelimin e të dhënave. Ato përshkruhen, përdorimi i tyre shpjegohet, në Vëllimin 2, Manuali i instruksioneve.

Listë tabelare e vdekshmërisë 1

Vdekshmëria e përgjithshme

Lista e kondensuar

1-001	**Disa sëmundje infektive e parazitare**	**A00–B99**
1-002	Kolera	A00
1-003	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
1-004	Sëmundje të tjera infektive të zorrëve	A01-A08
1-005	Tuberkuloz i aparatit respirator	A15- A16
1-006	Tuberkuloz i organeve të tjera	A17-A19
1-007	Murtaja	A20
1-008	Tetanoz i të porsalindurve	A33-A35
1-009	Difteri	A36
1-010	Kollë e mirë	A37
1-011	Infeksion meningokoksik	A39
1-012	Septicemi streptokoksike	A40-A41
1-013	Infeksione me mbizotërim të rrugës seksuale të transmetimit	A50–A64
1-014	Poliomieliti akut	A80
1-015	Tërbimi	A82
1-016	Ethet e verdha	A95
1-017	Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët dhe ethet virale hemorragjike	A92–A94, A96-A99
1-018	Fruthi	B05
1-019	Hepatiti viral	B15–B19

1-020	Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV]	B20–B24
1-021	Malaria	B50–B64
1-022	Leishmaniaza	B55
1-023	Tripanozomiaza	B56
1-024	Shistosomiaza	B65
1-025	Pjesa tjetër e semundjeve infektive dhe parazitike	A21–A32, A38, A42–A49, A65–A79, A81, A83–A89, B00–B04, B06–B09, B25–B49, B58–B64, B66–B94, B99
1-026	**Neoplazmat**	**C00–D48**
1-027	Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut	C00–C14
1-028	Neoplazëm malinje e ezofagut	C15
1-029	Neoplazëm malinje e stomakut	C16
1-030	Neoplazëm malinje e zorrës së trashë, rektumit dhe anusit	C18-C21
1-031	Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike	C22
1-032	Neoplazëm malinje e pankreasit	C25
1-033	Neoplazëm malinje e laringut	C32
1-034	Neoplazëm malinje e trakesë, bronkut dhe mushkërisë	C33- C34
1-035	Melanoma malinje e lëkurës	C43
1-036	Neoplazëm malinje e gjirit	C50
1-037	Neoplazëm malinje e qafës së mitrës	C53
1-038	Neoplazëm malinje e uterusit, pjesërisht e paspecifikuar	C54- C55
1-039	Neoplazëm malinje e ovarit	C56
1-040	Neoplazëm malinje e prostatës	C61
1-041	Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare	C67
1-042	Neoplazëm malinje e meningeve, trurit, dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror	C70

1-043	Limfoma jo-Hoçkin	C83- C85
1-044	Mieloma multiple dhe neoplazmat malinje të qelizave plazmatike	C90
1-045	Leuçemi	C91- C95
1-046	Pjesa që ngelet nga neoplazmat malinje	C17, C23–C24, C26–C31, C37–C41, C44–C49, C51–C52, C57–C60, C62–C66, C68–C69, C73–C81, C88, C96–C97
1-047	Pjesa që ngelet nga neoplazmat	D00-D48
1-048	**Sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare**	**D50-D89**
1-049	Anemitë	D50–D64
1-050	Pjesa që ngelet nga sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare	D65-D89
1-051	**Sëmundjet endokrine, sëmundjet e të ushqyerit dhe sëmundjet metabolike**	**E00–E88**
1-052	Diabeti i sheqerit (=Diabeti melitus)	E10–E14
1-053	Malnutricioni (=Kequshqyerja)	E40–E46
1-054	Pjesa që ngelet nga sëmundjet endokrine, të ushqyerit dhe metabolike	E50-E88
1-055	**Çrregullimet mendore dhe ato të sjelljes**	**F01–F99**
1-056	Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive	F10–F19
1-057	Pjesa që ngelet nga sëmundjet mendore dhe të sjelljes	F01-F09, F20-F99
1-058	**Sëmundjet e sistemit nervor**	**G00–G98**
1-059	Meningiti	G00, G03
1-060	Sëmundja Alzheimer	G30
1-061	Pjesa që ngelet nga sëmundjet nervore	G04–G25, G31–G98

1-062	**Sëmundjet e syrit dhe anekseve të tij**	**H00–H59**
1-063	**Sëmundjet e veshit dhe proçesit mastoid**	**H60–H95**
1-064	**Sëmundjet e sistemit cirkulator**	**I00–I99**
1-065	Ethja reumatizmale akute dhe sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës	I00–I99
1-066	Sëmundjet hipertensive	I10–I13
1-067	Sëmundjet iskemike të zemrës	I20–I25
1-068	Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës	I26–I51
1-069	Sëmundje cerebro-vaskulare	I60-I69
1–070	Ateroskleroza	I70
1–071	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit të qarkullimit	I71-I99
1–072	**Sëmundjet e sistemit respirator**	**J00–J98**
1–073	Gripi	J09-J11
1–074	Pneumonia	J12-J18
1–075	Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme	J20–J22
1–076	Sëmundje kronike respiratore të poshtëme	J40–J47
1–077	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit respirator	J00–J06, J30–J39, J60–J98
1–078	**Sëmundjet e sistemit tretës (digjestiv)**	**K00–K92**
1–079	Ulçera gastrike dhe duodenale	K25- K27
1–080	Sëmundjet e mëlçisë (heparit)	K70–K77
1–081	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit tretës	K00–K22, K28–K66, K80–K92
1–082	**Sëmundjet e lëkurës dhe indit subkutan**	**L00–L98**
1–083	**Sëmundjet e sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor**	**M00–M99**
1–084	**Sëmundjet e sistemit uro-gjenital**	**N00–N98**
1–085	Sëmundjet renale tubulo-intersticiale	N10–N15
1–086	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit uro-gjenital	N17–N98
1–087	**Shtatzënia, lindja dhe periudha e paslindjes**	**O00–O99**
1–088	Barra me perfundim abortal	O00-O07
1–088	Vdekje obstetrike direkte të tjera	O10–O92
1–090	Vdekje obstetrike indirekte	O98–O99
1–091	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes	O95–O97
1–092	**Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale**	**P00–P96**

1–093	**Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale**	**Q00–Q99**
1–094	**Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund**	**R00–R99**
1–095	**Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë**	**V01–Y98**
1–096	Aksidentet e transportit	V01–V99
1–097	Rënie (rrëzim aksidental)	W00–W19
1–098	Mbytje dhe fundosje aksidentale	W65–W74
1–099	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë	X00–X09
1–100	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme	X40–X49
1–101	Vetëdëmtim me qëllim (i qëllimshëm)	X60–X84
1–102	Atentat (=Dhunë =Sulm)	X85–Y09
1–103	Të gjitha shkaqet e tjera të jashtme	W20–W64, W75–W99, X10–X39, X50–X59, Y10–Y89
1–901	SARS	U04

Listë tabelare e vdekshmërisë 2

Vdekshmëria e përgjithshme

Lista e përzgjedhur

2-001	Kolera	A00
2-002	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
2-003	Infeksione të tjera të zorrëve	A01-A08
2-004	Tuberkuloz i aparatit respirator	A15- A16
2-005	Tuberkuloz i organeve të tjera	A17-A19
2-006	Murtaja	A20
2-007	Tetanoz	A33-A35
2-008	Difteri	A36
2-009	Kollë e mirë	A37
2-010	Infeksion meningokoksik	A39
2-011	Septicemi	A40-A41
2-012	Infeksione me mbizotërim të rrugës seksuale të transmetimit	A50–A64
2-013	Poliomieliti akut	A80
2-014	Tërbimi	A82
2-015	Ethet e verdha	A95
2-016	Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët dhe ethet virale hemorragjike	A92–A94, A96-A99
2-017	Fruthi	B05
2-018	Hepatiti viral	B15–B19
2-019	Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV]	B20–B24
2-020	Malaria	B50–B54
2-021	Leishmaniaza	B55
2-022	Tripanozomiaza	B56-B57
2-023	Shistosomiaza	B65
2-024	Pjesa tjetër e sëmundjeve infektive dhe parazitare	A22-A32, A38, A42–A49, A65–A79, A81, A83–A89, B00–B04,

		B06–B09, B25–B49, B58–B64, B66–B94, B99
2-025	Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut	C00–C14
2-026	Neoplazëm malinje e ezofagut	C15
2-027	Neoplazëm malinje e stomakut	C16
2-028	Neoplazëm malinje e zorrës së trashë, rektumit dhe anusit	C18-C21
2-029	Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike	C22
2-030	Neoplazëm malinje e pankreasit	C25
2-031	Neoplazëm malinje e laringut	C32
2-032	Neoplazëm malinje e trakesë, bronkut dhe mushkërisë	C33- C34
2-033	Melanoma malinje e lëkurës	C43
2-034	Neoplazëm malinje e gjirit	C50
2-035	Neoplazëm malinje e qafës së mitrës	C53
2-036	Neoplazëm malinje e uterusit, pjesërisht e paspecifikuar	C54- C55
2-037	Neoplazëm malinje e ovarit	C56
2-038	Neoplazëm malinje e prostatës	C61
2-039	Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare	C67
2-040	Neoplazëm malinje e meningeve, trurit, dhe të pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror	C70-C72
2-041	Limfoma jo-Hoçkin	C83- C85
2-042	Mieloma multiple dhe neoplazmat malinje të qelizave plazmatike	C90
2-043	Leuçemi	C92- C95
2-044	Pjesa që ngelet nga neoplazmat malinje	C17, C23–C24, C26–C31, C37–C41, C44–C49, C52-C52, C57–C60, C62–C66, C68–C69, C73–C81, C88, C96–C97

2-045	Anemitë	D50–D64
2-046	Diabeti i sheqerit	E10–E14
2-047	Malnutricioni	E40–E46
2-048	Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive	F10–F19
2-049	Meningiti	G00, G03
2-050	Sëmundja e Alzheimer	G30
2-051	Ethja reumatizmale akute dhe sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës	I00–I09
2-052	Sëmundjet hipertensive	I10–I13
2-053	Sëmundjet iskemike të zemrës	I20–I25
2-054	Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës	I26–I51
2-055	Sëmundje cerebro-vaskulare	I60-I69
2-056	Ateroskleroza	I70
2-057	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit të qarkullimit	I72-I99
2-058	Gripi	J09-J11
2-059	Pneumonia	J12-J18
2-060	Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme	J20–J22
2-061	Sëmundje kronike respiratore të poshtëme	J40–J47
2-062	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit respirator	J00–J06, J30–J39, J60–J98
2-063	Ulçera gastrike dhe duodenale	K25- K27
2-064	Sëmundjet e mëlçisë (heparit)	K70–K76
2-065	Sëmundjet renale tubulo-intersticiale	N10–N15
2-066	Barra me perfundim abortal	O00-O07
2-067	Vdekje obstetrike direkte të tjera	O10–O92
2-068	Vdekje obstetrike indirekte	O98–O99
2-069	Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale	P00–P96
2-070	Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale	Q00–Q99
2-071	Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike	R00–R99

	jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund	
2-072	Të gjitha sëmundjet e tjera	D00–D48, D65–D89, E00–E07, E15–E34, E50–E88, F01–F09, F20–F99, G04–G25, G31–G98, H00–H93, K00–K22, K28–K66, K80–K92, L00–L98, M00–M99, N17–N98, O95–O97
2-073	Aksidentet e transportit	V02-V99
2-074	Rënie (rrëzim aksidental)	W00–W19
2-075	Mbytje dhe fundosje aksidentale	W65–W74
2-076	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë	X00–X09
2-077	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme	X40–X49
2-078	Vetëdëmtim me qëllim (i qëllimshëm)	X60–X84
2-079	Atentat (=Dhunë =Sulm)	X85–Y09
2-080	Të gjithë shkaqet e tjera të jashtme	W20–W64, W75–W99, X10–X39, X50–X59,
2-901	SARS	U04

Listë tabelare e vdekshmërisë 3

Vdekshmëria e të posalindurit dhe fëmijës

Lista e kondensuar

3-001	**Disa sëmundje infektive e parazitare**	**A00–B99**
3-002	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
3-003	Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuara të zorrëve	A03-A08
3-004	Tuberkuloz	A15- A16
3-005	Tetanoz i të porsalindurve	A33-A35
3-006	Difteri	A36
3-007	Kollë e mirë	A37
3-008	Infeksion meningokoksik	A39
3-009	Septicemi	A40-A41
3-010	Poliomieliti akut	A80
3-011	Fruthi	B05
3-012	Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV]	B20–B24
3-013	Sëmundje të tjera virale	A83-B04, B06–B19, B25–B34
3-014	Malaria	B50–B64
3-015	Pjesa tjetër e sëmundjeve infektive dhe parazitike	A23-A32, A38, A42–A49, A65–A79, A81, A83–A89, B00–B04, B06–B09, B25–B49, B58–B64, B66–B94, B99
3-016	**Neoplazmat**	**C00–D48**
3-017	Leuçemi	C91- C95
3-018	Pjesa që ngelet nga neoplazmat malinje	C00-C90, C96–C97
3-019	Pjesa që ngelet nga neoplazmat	D00-D48
3-020	**Sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare**	**D50-D89**
3-021	Anemitë	D50–D64
3-022	Pjesa që ngelet nga sëmundjet e gjakut dhe organeve	D65-D89

	gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare	
3-023	**Sëmundjet endokrine, sëmundjet e të ushqyerit dhe sëmundjet metabolike**	**E00–E88**
3-024	Malnutricioni dhe defiçiensat nutricionale	E40–E46
3-025	Pjesa që ngelet nga sëmundjet endokrine, të ushqyerit dhe metabolike	E00-E34, E65-E88
3-026	**Sëmundjet e sistemit nervor**	**G00–G98**
3-027	Meningiti	G00, G03
3-028	Pjesa që ngelet nga sëmundjet nervore	G04–G98
3-029	**Sëmundjet e veshit dhe proçesit mastoid**	**H60–H95**
3-030	**Sëmundjet e sistemit cirkulator**	**I00–I99**
3-031	**Sëmundjet e sistemit respirator**	**J00–J98**
3-032	Pneumoni	J12-J18
3-033	Infeksione të tjera akute respiratore	J00-J11, J20–J22
3-034	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit respirator	J30–J98
3-035	**Sëmundjet e sistemit tretës**	**K00–K92**
3-036	**Sëmundjet e sistemit uro-gjenital**	**N00–N98**
3-037	**Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale**	**P00–P96**
3-038	Fetus dhe i posalindur i prekur nga faktorë amëtarë dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirimit	P00–P04
3-039	Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale	P05–P08
3-040	Traumat në lindje	P10–P15
3-041	Hipoksia intrauterine dhe asfikisa e lindjes	P20–P21
3-042	Distresi respirator i të posalindurit	P22
3-043	Pneumonia kongjenitale	P23
3-044	Gjendje të tjera respiratore të të posalindurit	P24–P28
3-045	Sepsisi bakterial i të posalindurit	P36
3-046	Omfaliti i të posalindurit me ose pa hemorragji të lehtë	P38
3-047	Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të posalindurit	P50–P61
3-048	Pjesa që ngelet e gjendjeve perinatale	P29, P35, P37, P39, P70–P96
3-049	**Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale**	**Q00–Q99**

3-050	Hidrocefalia kongjenitale dhe spina bifida	Q03, Q05
3-051	Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit nervor	Q00–Q02, Q04, Q06–Q07
3-052	Keqformime kongjenitale të zemrës	Q20–Q24
3-053	Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator	Q25–Q28
3-054	Sindroma Down dhe anomali të tjera kromozomale	Q90–Q99
3-055	Keqformime kongjenitale të tjera	Q10–Q18, Q30–Q89
3-056	**Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund**	**R00–R99**
3-057	Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes	R95
3-058	Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund	R00–R94, R96–R99
3-059	**Të gjitha sëmundjet e tjera**	**F01–F99, H00–H59, L00–L98, M00–M99**
3-060	**Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë**	**V01-Y89**
3-061	Aksidentet e transportit	V01-V99
3-062	Mbytje dhe fundosje aksidentale	W65–W74
3-063	Shkaqe të tjera kërcënuese ndaj frymëmarrjes	W75–W84
3-064	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë	X00–X09
3-065	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme	X40–X49
3-066	Atentat (=Dhunë =Sulm)	X85–Y09
3-067	Të gjithë shkaqet e tjera të jashtme	W20–W64, W75–W99, X10–X39, X50–X59, Y10–Y89
3-901	SARS	U04

Listë tabelare e vdekshmërisë 4

Vdekshmëria e të posalindurit dhe fëmijës

Lista e përzgjedhur

4-001	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
4-002	Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuara të zorrëve	A00-A08
4-003	Tuberkuloz	A15- A16
4-004	Tetanoz	A34-A35
4-005	Difteri	A36
4-006	Kollë e mirë	A37
4-007	Infeksion meningokoksik	A39
4-008	Septicemi	A40-A41
4-009	Poliomieliti akut	A80
4-010	Fruthi	B05
4-011	Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV]	B20–B24
4-012	Sëmundje të tjera virale	A81-B04, B06–B19, B25–B34
4-013	Malaria	B50–B64
4-014	Pjesa tjetër e semundjeve infektive dhe parazitike	A24-A32, A38, A42–A79, B35–B49, B55-B94, B99
4-015	Leuçemi	C91- C95
4-016	Pjesa që ngelet nga neoplazmat malinje	C00-C90, C96–C97
4-017	Anemitë	D50–D64
4-018	Pjesa që ngelet nga sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare	D65-D89
4-019	Malnutricioni dhe defiçiensat nutricionale	E40–E46

4-020	Meningiti	G00, G03
4-021	Pjesa që ngelet nga sëmundjet nervore	G04–G98
4-022	Pneumoni	J12-J18
4-023	Infeksione të tjera akute respiratore	J00-J11, J20–J22
4-024	Sëmundjet e sistemit tretës	K00–K92
4-025	Fetus dhe i posalindur i prekur nga faktorë amëtarë dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirimit	P00–P04
4-026	Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale	P05–P08
4-027	Traumat në lindje	P10–P15
4-028	Hipoksia intrauterine dhe asfikisa e lindjes	P20–P21
4-029	Distresi respirator i të posalindurit	P22
4-030	Pneumonia kongjenitale	P23
4-031	Gjendje të tjera respiratore të të posalindurit	P24–P28
4-032	Sepsisi bakterial i të posalindurit	P36
4-033	Omfaliti i të posalindurit me ose pa hemorragji të lehtë	P38
4-034	Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të posalindurit	P50–P61
4-035	Pjesa që ngelet e gjendjeve perinatale	P29, P35, P37, P39, P70–P96
4-036	Hidrocefalia kongjenitale dhe spina bifida	Q03, Q05
4-037	Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit nervor	Q00–Q02, Q04, Q06–Q07
4-038	Keqformime kongjenitale të zemrës	Q20–Q24
4-039	Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator	Q25–Q28
4-040	Sindromi Down dhe anomali të tjera kromozomale	Q90–Q99
4-041	Keqformime kongjenitale të tjera	Q10–Q18, Q30–Q89
4-042	Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes	R95
4-043	Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund	R00–R94, R96–R99

4-044	Të gjitha sëmundjet e tjera	D00–D48, E00–E34, E65–E88, F01–F99, H00–H95, I00–I99, J30–J98, L00–L98, M00–M99, N00–N98
4-045	Aksidentet e transportit	V01-V99
4-046	Mbytje dhe fundosje aksidentale	W65–W74
4-047	Shkaqe të tjera kërcënuese ndaj frymëmarrjes	W75–W84
4-048	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë	X00–X09
4-049	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme	X40–X49
4-050	Atentat (=Dhunë =Sulm)	X85–Y09
4-051	Të gjithë shkaqet e tjera të jashtme	W00–W64, W85–W99, X10–X39, X50–X84, Y10–Y89
4-901	SARS	U04

Listë tabelare e sëmundshmërisë

001	Kolera	A00
002	Ethet tifoide dhe paratifoide	A01
003	Shigeloza	A03
004	Amebiaza	A06
005	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
006	Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuara të zorrëve	A02, A04–A05, A07–A08
007	Tuberkuloz i aparatit respirator	A15- A16
008	Tuberkuloz i organeve të tjera	A17-A19
009	Murtaja	A20
010	Bruceloza	A23
011	Lepra	A30

012	Tetanoz i të porsalindurve	A33
013	Tetanoz tjetër	A34-A35
014	Difteri	A36
015	Kollë e mirë	A37
016	Infeksion meningokoksik	A39
017	Septicemi streptokoksike	A40-A41
018	Sëmundje të tjera bakteriale	A21–A22, A24–A28, A31–A32, A38, A42–A49
019	Sifiliz kongjenital	A50
020	Sifiliz i hershëm	A51
021	Sifiliz tjetër	
022	Infeksion gonokoksik	A54
023	Sëmundje e klamidies seksualisht e transmetueshme	A55-A56
024	Infeksione të tjera me mekanizëm kryesisht seksual transmetimi	A57-A64
025	Ethe të përsëritura	A71
026	Trakoma	A71
027	Ethet e tifos	A75
028	Poliomieliti akut	A80
029	Tërbimi	A82
030	Encefaliti viral	A83-A86
031	Ethet e verdha	A95
032	Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët dhe ethet virale hemorragjike	A92–A94, A96-A99
033	Infeksionet nga viruset e herpesit	B00
034	Variçela dhe zoster	B01-B02
035	Fruthi	B05
036	Rubela	B06
037	Hepatiti B akut	B16
038	Hepatite të tjera	B15, B17–B19
039	Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane të fituar [HIV]	B20–B24
040	Shytat	B26
041	Sëmundje të tjera virale	A81, A87–A89, B03–B04, B07–B09, B25, B27–B34
042	Mykozat	B35-B49

043	Malaria	B50–B54
044	Leishmaniaza	B55
045	Tripanozomiaza	B56
046	Shistozomiaza	B65
047	Infeksione të tjera krimbash	B66
048	Ekinokokoza	B67
049	Drankuliaza	B72
050	Onkocerkiaza	B73
051	Filariaza	B74
052	Sëmundjet e krimbave gremç	B76
053	Helmintiaza të tjera	B68–B71, B75, B77–B83
054	Pasoja të tuberkulozit	B90
055	Pasoja të poliomielitit	B91
056	Pajsoa të leprës	B92
057	Sëmundje të tjera infektive dhe parazitare	A65–A67, A69–A70, A74, A77–A79, B58–B64, B85–B89, B94, B99
058	Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut	C00–C14
059	Neoplazëm malinje e ezofagut	C15
060	Neoplazëm malinje e stomakut	C16
061	Neoplazëm malinje e zorrës së trashë	C18
062	Neoplazëm malinje e bashkimit rekto-sigmoidal, rektumit, anusit dhe kanalit anal	C19-C21
063	Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike	C22
064	Neoplazëm malinje e pankreasit	C25
065	Të tjera neoplazma malinje të organeve digjestive	C17, C23–C24, C26
066	Neoplazëm malinje e laringut	C32
067	Neoplazëm malinje e trakesë, bronkut dhe mushkërisë	C33- C34
068	Të tjera neoplazma malinje të organeve respiratore dhe atyre intratorakale	C30–C31, C37–C39
069	Neoplazëm malinje e kockës dhe kartilagos artikulare	C40–C41
070	Melanoma malinje e lëkurës	C43
071	Të tjera neoplazma malinje të lëkurës	C44
072	Neoplazma malinje të indit të butë dhe mezotelial	C45–C49

073	Neoplazëm malinje e gjirit	C50
074	Neoplazëm malinje e qafës së mitrës	C53
075	Neoplazëm malinje e uterusit, pjesërisht e paspecifikuar	C54- C55
076	Tjetër neoplazëm malinje e organeve gjenitale femërore	C51–C52, C56–C58
077	Neoplazëm malinje e prostatës	C61
078	Tjetër neoplazëm malinje e organeve gjenitale mashkullore	C60, C62–C63
079	Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare	C67
080	Tjetër neoplazëm malinje e traktit urinar	C64–C66, C68
081	Neoplazëm malinje e syrit dhe anekseve	C69
082	Neoplazëm malinje e trurit	C71
083	Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror	C70, C72
084	Neoplazem malinje e zonave të tjera të shumëfishta, sekondare dhe të keqpërcaktuara	C73–C80, C97
085	Sëmundja Hoçkin	C81
086	Limfoma jo-Hoçkin	C82- C85
087	Leuçemi	C91- C95
088	Të tjera neoplazma malinje të indit limfoid, hematopoetik dhe të lidhura me to	C88–C90, C96
089	Karcinoma in situ e qafës së mitrës	D06
090	Neoplazma beninje e lëkurës	D22-D23
091	Neoplazma beninje e gjoksit	D24
092	Leiomioma e mitrës	D25
093	Neoplazma beninje e ovarit	D28
094	Neoplazma beninje e organeve urinare	D30
095	Neoplazma beninje e trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor	D33
096	Neoplazma të tjera beninje in situ, dhe të panjohura e të papërcaktuara	D00–D05, D07–D21, D26, D28–D29, D31–D32, D34–D48
097	Anemia hekur-deficitare	D50
098	Anemi të tjera	D51-D64
099	Gjendje hemorragjike dhe sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve gjak-formuese	D65-D77
100	Çrregullime të caktuara që prekin mekanizmat imunitare	D80-D89
101	Çrregullime të tiroides nga mungesa e jodit	E00-E02
102	Tirotoksikoza	E05

103	Sëmundje të tjera të tiroides	E03–E04, E06–E07
104	Diabeti i sheqerit	E10–E14
105	Malnutricioni	E40–E46
106	Mungesa e vitaminës A	E50
107	Mungesa të tjera vitaminike	E51–E56
108	Pasoja të kequshqyerjes dhe mungesave nutricionale	E64
109	Obeziteti	E66
110	Zvogëlim i volumit	E86
111	Çrregullime të tjera endokrine, nutricionale dhe metabolike	E15–E35, E58–E63, E65, E67–E85, E87–E90
112	Demencia	F00–F03
113	Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i alkolit	F10
114	Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive	F11–F19
115	Skizofrenia dhe çrregullimet skizotipike dhe deluzionale	F20–F29
116	Çrregullimet e humorit [afektive]	F30–F39
117	Çrregullimet neurotike, të lidhura me stresin dhe somatoforme	F40–F48
118	Prapambetja mendore	F70–F79
119	Të tjera çrregullime mendore dhe të sjelljes	F04–F09, F50–F69, F80–F99
120	Sëmundje inflamatore të sistemit nervor qendror	G00–G09
121	Sëmundja e Parkinsonit	G20
122	Sëmundja e Alzheimerit	G30
123	Skleroza multiple	G35
124	Epilepsia	G40–G41
125	Migrena dhe sindroma të tjera të dhimbjes së kokës	G43–G44
126	Sulmet ishemike cerebrale tranziente dhe sindromat e lidhura me to	G45
127	Çrregullimet e nervave, rrënjës së nervit dhe pleksave nervore	G50–G59
128	Paraliza cerebrale dhe sindroma të tjera paralitike	G80–G83
129	Sëmundje të tjera të sistemit nervor	G10–G14, G21–G26, G31–G32, G36–G37, G46–G47, G60–G73, G90–G99
130	Inflamacion i qepallës	H00–H01

131	Konjuktiviti dhe çrregullime të tjera të konjuktives	H10–H13
132	Keratiti dhe çrregullime të kornesë dhe sklerës	H15–H19
133	Katarakti dhe çrregullime të lentes	H25–H28
134	Shkëputje të retinës dhe çarje të saj	H33
135	Glaukoma	H40–H42
136	Strabizmi	H49–H50
137	Çrregullime të refraksionit dhe akomodimit	H52
138	Verbim dhe shikim i ulur	H54
139	Sëmundje të tjera të syrit dhe anekseve	H02–H06, H20–H22, H30–H32, H34–H36, H43–H48, H51, H53, H55–H59
140	Otiti media dhe semundje të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit	H65–H75
141	Humbje e dëgjimit	H90–H91
142	Sëmundje të tjera të veshit dhe proçesit mastoid	H60–H62, H80–H83, H92–H95
143	Ethja reumatizmale akute	I00–I02
144	Sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës	I05–I99
145	Hipertensioni esencial (primar)	I10
146	Sëmundje të tjera hipertensive	I11–I15
147	Infarkti akut i miokardit	I21–I22
148	Sëmundje të tjera iskemike të zemrës	I20, I23–I25
149	Embolia pulmonare	I26
150	Çrregullimet e përçimit dhe artimitë kardiake	I44–I49
151	Insufiçiensa kardiake	I50
152	Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës	I27–I43, I51–I52
153	Hemorragjia intrakraniale	I60–I62
154	Infarkti cerebral	I63
155	Insulti cerebral i paspecifikuar si hemorragji apo infarkt	I64
156	Sëmundje të tjera cerebro-vaskulare	I65-I69
157	Ateroskleroza	I70
158	Sëmundje të tjera periferike të sistemit të qarkullimit	I73
159	Embolizëm arterial dhe trombozë	I74
160	Sëmundje të tjera të arterieve, arteriolave dhe kapilareve	I71–I72, I77–I79

161	Flebit, tromboflebit, embolizëm venoz dhe trombozë	I80–I82
162	Vena varikoze të ekstremiteteve të poshtme	I83
164	Sëmundje të tjera të sistemit cirkulator	I85–I99
165	Faringit akut dhe tonsilit akut	J02–J03
166	Laringit akut dhe trakeit	J04
167	Infeksione akute respiratore të sipërme	J00–J01, J05–J06
168	Gripi	J09-J11
169	Pneumoni	J12-J18
170	Bronkit akut dhe bronkiolit akut	J20–J21
171	Sinuzit kronik	J32
172	Sëmundje të tjera të hundës dhe sinuseve nazale	J30–J31, J33–J34
173	Sëmundje kronike e tonsilave dhe adenoideve	J35
174	Sëmundje të tjera të traktit respirator të sipërm	J36–J39
175	Bronkit, emfizemë, dhe sëmundje obstruktive pulmonare të tjera	J40–J44
176	Astma	J45–J46
177	Bronkoektazia	J47
178	Pneumokonioza	J60–J65
179	Sëmundje të tjera të sistemit respirator	J22, J66–J99
180	Kariesi dentar	K02
181	Çrregullime të tjera të dhembeve dhe strukturave mbështetëse	K00–K01, K03–K08
182	Sëmundje të tjera të aktivitetit oral, gjendrave të pështymës dhe nofullave	K09–K14
183	Ulcera gastrike dhe duodenale	K25–K27
184	Gastriti dhe duodeniti	K29
185	Sëmundje të tjera të ezofagut, stomakut dhe duodenit	K20–K23, K28, K30–K31
186	Sëmundje të apendiksit	K35–K38
187	Hernie inguinale	K40
188	Hernie të tjera	K41–K46
189	Sëmundja e Crohn dhe koliti ulceroz	K50–K51
190	Ileusi paralitik dhe bllokimi intestinal pa hernie	K56
191	Sëmundja divertikulare e zorreve	K57
192	Sëmundje të tjera të zorreve dhe peritoneumit	K52–K55, K58–K67
193	Sëmundja alkolike e melçisë	K70
194	Semndje të tjera të melçisë	K71–K77

195	Kolelitiaza dhe kolecistiti	K80–K81
196	Pankreatiti akut dhe semundje të tjera të pankreasit	K85–K86
163	Hemorroidet	K64
197	Sëmundje të tjera të sistemit digjestiv	K82–K83, K87–K93
198	Infeksione të lëkurës dhe indit subkutan	L00–L08
199	Sëmundje të tjera të lëkurës dhe indit subkutan	L10–L99
200	Artriti reumatoid dhe poliatropati të tjera inflamatore	M05–M14
201	Atroza	M15–M19
202	Deformitete të fituara të gjymtyrëve	M20–M21
203	Sëmundje të tjera të gjymtyrëve	M00–M03, M22–M25
204	Çrregullime sistemike të indit lidhor	M30–M36
205	Çrregullime cervikale dhe të disqeve ndërvertebrore të tjera	M50–M51
206	Dorsopati të tjera	M40–M49, M53–M54
207	Çrregullime të indit të butë	M60–M79
208	Çrregullime të densitetit dhe strukturës së kockës	M80–M85
209	Osteomieliti	M86
210	Sëmundje të tjera të sistemit muskoloskeletal dhe indit lidhor	M87–M99
211	Sindromat nefritike progresive akute dhe të shpejta	N00–N01
212	Sëmundje të tjera glomerulare	N02–N08
213	Sëmundjet tubolo-intersticiale renale	N10–N16
214	Insuficiensa renale	N17–N19
215	Urolitiaza	N20–N23
216	Cistiti	N30
217	Sëmundje të tjera të sistemit urinar	N25–N29, N31–N39
218	Hiperplazia e prostatës	N40
219	Çrregullime të tjera të prostatës	N41–N42
220	Hidrocele dhe spermatocele	N43
221	Lafshë abundante, fimozë dhe parafimozë	N47
222	Sëmundje të tjera të organeve gjenitale mashkullore	N44–N46, N48–N51
223	Çrregullime të gjirit	N60–N64
224	Salpingit dhe oforit	N70
225	Sëmundje inflamatore e qafës së mitrës	N72
226	Sëmundje të tjera inflamatore të organeve gjenitale femërore	N71, N73–N77
227	Endometrioza	N80

228	Prolapse gjenital femëror	N81
229	Çrregullime jo-inflamatore të ovarit, tubit të fallopit dhe ligamentit të gjerë	N83
230	Çrregullimet e menstruacionit	N91-N92
231	Çrregullime menopauzale dhe perimenopauzale	N95
232	Infertiliteti femëror	N97
233	Çrregullime të tjera të traktit genitourinar	N82, N84–N90, N93–N94, N96, N98–N99
234	Abort spontan	O03
235	Abort mjekësor	O04
236	Shtatzëni të tjera me rezultat abortiv	O00–O02, O05–O08
237	Edema, proteinuria dhe çrregullimet hipertensive në shtatzëni, lindje dhe paslindje	O10–O16
238	Placenta e shkurtër, shkëputje e parakohëshme e placentës dhe hemorragji paralindjes	O44–O46
239	Kujdes tjetër për nënën të lidhur me fetusin dhe kavitetin amniotik dhe probleme të mundshme me lindjen	O30–O43, O47–O48
240	Lindje e bllokuar	O64–O66
241	Hemorragji pas lindjes	O72
242	Komplikacione të tjera të lindjes dhe shtatzënisë	O20–O29, O60–O63, O67–O71, O73–O75, O81–O84
243	Lindje e vetme spontane	O80
244	Komplikacione të lidhura kryesisht me paslindjen dhe gjendje të tjera obstetrike, të paklasifikuara tjeterkund	O85–O99
245	Fetus dhe i porsalindur i prekur nga faktorë amtare dhe nga komplikacione të shtatzënisë, shterzimit dhe lindjes	P00–P04
246	Rritje e ngadaltë fetale, kequshqyerje fetale dhe çrregullime të lidhura me shtatezaninë e shkurtër dhe peshën e ulët në lindje	P05–P07
247	Trauma në lindje	P10–P15
248	Hipoksi intrauterine dhe asfiksi në lindje	P20–P21
249	Çrregullime të tjera respiratore që dalin në periudhen perinatale	P22–P28
250	Infeksionet kongjenitale dhe semundjet parazitare	P35–P37
251	Sëmundje të tjera specifike të periudhës perinatale	P38–P39
252	Sëmundje hemolitike e fetusit dhe të porsalindurit	P55
253	Gjendje të tjera që dalin në periudhën perinatale	P08, P29, P50–P54, P56–P96

254	Spina bifida	Q05
255	Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit nervor	Q00–Q04, Q06–Q07
256	Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator	Q20–Q28
257	Buza dhe qiellza e çarë	Q35–Q37
258	Mungesa, atrezia dhe stenoza e zorrës së hollë	Q41
259	Keqformime të tjera të lindura të sistemit tretës	Q38–Q40, Q42–Q45
260	Testikul i pazbritur	Q53
261	Keqformime të tjera të sistemit genitourinar	Q50–Q52, Q54–Q64
262	Deformime të lindura të koksofemoralit	Q65
263	Deformime të lindura të këmbës	Q66
264	Keqformime të lindura të tjera dhe deformime të sistemit muskoloskeletal	Q67–Q79
265	Keqformime të tjera të lindura	Q10–Q18, Q30–Q34, Q80–Q89
266	Anomali kromozomale të paklasifikuara tjeterkund	Q90–Q99
267	Dhimbje abdominale dhe pelvike	R10
268	Ethe me origjinë të papercaktuar	R50
269	Senelitet	R54
270	Simptoma, shenja dhe gjetje anormale laboratorike dhe klinike të tjera, të paklasifikuara tjeterkund	R00–R09, R11–R49, R51–R53, R55–R99
271	Frakturë e kafkës dhe kockave të fytyrës	S02
272	Frakturë e qafës, toraksit ose pelvisit	S12, S22, S32, T08
273	Frakturë e femurit	S72
274	Frakturë e kockave të gjymtyrëve të tjera	S42, S52, S62, S82, S92, T10, T12
275	Fraktura që përfshijnë shumë rajone të trupit	T02
276	Dislokime, përdredhje, tërheqje të rajoneve specifike të trupit	S03, S13, S23, S33, S43, S53, S63, S73, S83, S93, T03
277	Dëmtime të syrit dhe orbitës	S05
278	Dëmtim intrakranial	S06
279	Dëmtime të organeve të tjera të brendshme	S26–S27, S36–S37
280	Dëmtime shtypëse dhe amputime traumatike të rajoneve specifike të shumëfishta të trupit	S07–S08, S17–S18,S28, S38, S47–S48,S57–S58, S67–S68,S77–S78, S87–S88,S97–S98, T04–T05

281	Dëmtime të tjera specifike, të papërcaktuara të shumëfishta të rajoneve të trupit	S00–S01, S04, S09–S11, S14–S16, S19–S21, S24–S25, S29–S31, S34–S35, S39–S41, S44–S46, S49–S51, S54–S56, S59–S61, S64–S66, 69–S71, S74–S76, S79–S81, S84–S86, S89–S91, S94–S96, S99, T00–T01, T06–T07, T09, T11, T13–T14
282	Efekte të trupit të huaj që hyn nga vrimat normale	T15–T19
283	Djegje dhe gërryerje	T20–T32
284	Helmim nga barnat dhe substancat biologjike	T36–T50
285	Efektet toksike të substancave me burim kryesisht jo-mjekësor	T51–T65
286	Sindromat e keqtrajtimit	T74
287	Efekte të tjera dhe të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme	T33–T35, T66–T73, T75–T78
288	Komplikacione të caktuara të hershme të traumës dhe komplikacioneve të kirurgjise dhe kujdesit mjekësor, të paklasifikuar tjeterkund	T79–T88
289	Pasoja të dëmtimeve, helmimeve dhe pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme	T90–T98
290	Persona që takojnë shërbimet shëndetësore për ekzaminime dhe hulumtime	Z00–Z13
291	Status asimptomatik infektimi me HIV	Z21
292	Persona të tjere me rreziqe shëndetësore të mundshme si pasojë e sëmundjeve të komunikueshme	Z20, Z22–Z29
293	Manaxhim i kontraceptivëve	Z30
294	Depistim prenatal dhe mbikqyerje tjetër e shtatzënisë	Z34–Z36
295	Të porsalindur të gjallë sipas vendit të lindjes	Z38
296	Kujdes pas lindjes dhe ekzaminim	Z39
297	Persona që vizitojnë sherbimet shëndetësore për procedura të caktuara dhe kujdes shëndetësor	Z40–Z54
298	Persona që vizitojnë shërbimet shëndetësore për arsye të tjera	Z31–Z33, Z37, Z55–Z99
901	SARS	U04

Përkufizime

Përkufizime

Shënim: Këto përkufizime janë adoptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetit (rezoluta WHA20.19 dhe WHA43.24) nën Artikullin 23 të Kushtetutës së Organizatës Botërore të Shëndetësisë.

1. Shkaqet e vdekjes

Shkaqet e vdekjes, që do të vendosen në çertifikatën mjekësore si shkak i vdekjes, janë të gjitha ato sëmundje, gjendje sëmundjesh ose dëmtime që ose kanë rezultuar në ose kanë kontribuar në vdekje dhe në rrethanat e aksidentit ose dhunës që rezultoi në dëmtime të tilla.

2. Shkaku bazë (=themelor) i vdekjes

Shkak bazë i vdekjes është (a) sëmundja ose dëmtimi që filloi zinxhirin e ngjarjeve që përfundoi me vdekje, ose (b) rrethanat e aksidentit ose dhunës që prodhoi dëmtimin fatal.

3. Përkufizimet lidhur me vdekshmërinë fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore

3.1. Lindje e gjallë

Lindje e gjallë është nxjerrja ose ekstraktimi i plotë prej nënës i një produkti koncepsioni, pavarësisht nga kohëzgjatja e shtatzënisë, i cili, pas një ndarje të tillë, merr frymë ose tregon shenja jete, si rrahje të zemrës, pulsim të kordonit umbilikal, ose lëvizje të vullnetshme të muskujve, pavarësisht nëse kordoni umbilikal është prerë apo placenta është akoma e ngjitur; çdo produkt i tillë i një lindje konsiderohet i gjallë.

3.2. Vdekje e fetusit [fetus i lindur i vdekur]

Vdekja fetale është vdekja para nxjerrjes ose ekstraktimit të plotë prej nënës i një produkti koncepsioni, pavarësisht kohëzgjatjes së shtatzënisë; vdekja tregohet nga fakti që pas një ndarje të tillë fetusi nuk merr frymë dhe nuk tregon shenja jete, si rrahje të zemrës, pulsim të kordonit umbilikal, ose lëvizje të përcaktuara të vullnetshme të muskujve.

3.3. Pesha në lindje

Pesha e parë që fetusi ose i porsalinduri kanë pas lindjes.

3.4. Peshë e ulët në lindje

Më pak se 2500 gr (deri në, përfshirë dhe, 2499 gr)

3.5. Peshë shumë e ulët në lindje

Më pak se 1500 gr (deri në, përfshirë dhe, 1499 gr)

3.6. Peshe ekstremisht e ulët në lindje

Më pak se 1000 gr (deri në, përfshirë dhe, 999 gr)

3.7. Mosha e barrës

Kohëzgjatja e barrës matet nga dita e parë e menstruacioneve të fundit normale. Mosha e barrës shprehet në ditë ose në javë të plota apo të mbushura (p.sh. ngjarjet që ndodhin nga 280 deri në 286 ditë të mbushura pas fillimit të menstruacioneve të fundit normale konsiderohen të kenë ndodhur në javën e 40-të të barrës).

3.8. Para kohe

Më pak se 37 javë të mbushura (më pak se 259 ditë) të barrës.

3.9. Në kohë

Nga 37 javë të mbushura deri në më pak se 42 javë të mbushura (259 deri 293 ditë) të barrës.

3.10. Pas kohe

42 javë të mbushura ose më shumë (294 ditë ose me shumë) të barrës.

3.11. Periudha perinatale

Periudha perinatale fillon pas mbushjes së javës së 22-të (154 ditë) barre (koha kur pesha është 500gr), dhe mbaron 7 ditë të mbushura pas lindjes.

3.12. Periudha neonatale

Periudha neonatale fillon në lindje dhe përfundon në ditën e 28-të pas lindjes. Vdekjet neonatale (vdekjet ndër lindje të gjalla gjatë 28 diteve të para) mund të ndahen në vdekje neonatale të hershme, që ndodhin gjatë 7 ditëve të para, dhe vdekje neonatale të vona, që ndodhin pas ditës së 7 por para ditës së 28 pas lindjes.

Shënime mbi përkufizimet

i. Për lindjet e gjalla, pesha në lindje duhet të matet, nëse mundet, në orën e parë pas lindjes, para se të ndodhë humbja e madhe në peshë pas lindjes. Ndërkohë që kategoritë statistikore përfshijnë ndarjet në grupe me nga 500 gr për peshën e lindjes, pesha nuk duhet të matet sipas atyre grup-peshave. Pesha e saktë duhet matur e regjistruar me shkallën e saktësisë në të cilën është matur.

ii. Përkufizimet e 'vogël', 'shumë e vogël' dhe 'ekstremisht e vogël' nuk përbëjnë kategori që janë ekskluzive dhe përjashtuese me njëra-tjetrën. Poshtë kufinjve të përcaktuar, ato janë gjithëpërfshirëse dhe kanë mbivendosje (p.sh. 'e vogël' përfshin 'shumë e vogël' dhe 'ekstremisht e vogël', ndërkohë që 'shumë e vogël' përfshin 'ekstremisht e vogël').

iii. Mosha e barrës është një burim i shpeshtë konfuzioni kur përllogaritjet bazohen në datat e menstruacioneve. Për qëllime të përllogaritjes të moshës së barrës nga dita e parë e fillimit të menstruacioneve deri në datën e lindjes, duhet mbajtur parasysh që dita e parë është dita 0, ditët 7-13 janë 'java e 1-rë e mbushur', dhe java e 40-të e shtatzënisë është sinonim i javës së 39-të të mbushur. Kur data e menstruacioneve të fundit nuk është e mundur për t'u regjistruar, mosha e barrës duhet të bazohet në vlerësimin më të mirë të mundshëm klinik. Me qëllim për të shmangur keqkuptimet, tabelimet duhet të japin si javët ashtu dhe ditët e mbushura.

iv. Mosha në vdekje gjatë ditës së parë të jetës (dita 0) duhet të regjistrohet në njësi të minutave dhe orëve të jetës të mbushura. Për ditën e dytë (dita 1), të tretën (dita 2) dhe përgjatë 27 ditëve të mbushura të jetës, mosha në vdekje duhet regjistruar në ditë.

4. Përkufizimet lidhur me vdekshmërinë amtare

4.1. Vdekjet amtare

Një vdekje amtare është vdekja e gruas shtatzënë ose brenda 42 ditësh nga ndërprerja e shtatzënisë, pavarësisht nga kohëzgjatja dhe vendi i shtatzënisë, nga çdo shkak që lidhet me ose përkeqëson shtatzëninë ose menaxhimin e saj, por jo prej shkaqeve aksidentale ose incidentale.

4.2. Vdekjet e vona amtare

Një vdekje e vonë amtare është vdekja e gruas nga shkaqe direkte ose indirekte obstetrikale më shumë se 42 ditë, por më pak se një vit pas ndërprerjes së shtatzënisë.

4.3. Vdekjet e lidhura me shtatzënitë (vdekjet që ndodhin gjatë shtatzënisë, lindjes ose paslindjes.

Një vdekje e lidhur me shtatzëninë është vdekja e gruas ndërkohë që është shtatzënë ose brenda 42 ditësh pas ndërprerjes së shtatzënisë, pavarësisht nga shkaku i vdekjes.

Vdekjet amtare duhet të ndahen në dy nën-grupe:

4.4. Vdekjet obstetrike direkte

Vdekjet obstetrike direkte janë ato që vijnë si pasojë e komplikacioneve obstetrike të gjendjes së shtatzënisë (shtatzënia, lindja dhe paslindja), nga ndërhyrjet, trajtimi jo korrekt ose mungesa e tij, ose prej një zinxhiri ngjarjesh që burojnë prej nga si më sipër.

4.5. Vdekjet obstetrike indirekte

Vdekjet obstetrike indirekte janë ato që vijnë si pasojë e sëmundjeve ekzistuese ose sëmundjeve që dalin gjatë shtatzënisë dhe që nuk janë si pasojë e shkaqeve direkte obstetrike, por të cilat u rënduan nga efektet fiziologjike të shtatzënisë.

Rregullorja lidhur me nomenklaturën

Rregullorja lidhur me nomenklaturën

(përfshin mbledhjen dhe publikimin e statistikave) lidhur me sëmundjet dhe shkaqet e vdekjeve

Asambleja e Njëzetë Botërorë e Shëndetit,

Duke marrë në konsideratë rëndësinë e mbledhjes dhe publikimit të statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në mënyrë të krahasueshme;

Duke pasur parasysh Artikujt 2(s), 21(b), 22 dhe 64 të Kushtetutës së Organizatës Botërore të Shëndetësisë,

ADOPTON, këtë ditë të njezet-e-dytë të Majit 1967, Rregulloren e Nomenklaturës 1967; këto rregullore mund të citohen si Rregulloret e Nomenklaturës së OBSH-së.

Artikulli 1

Anëtarët e Organizatës Botërore të Shëndetësisë, për të cilët këto Rregullore do të hyjnë në fuqi sipas Artikullit 7, më poshtë do të njihen si Anëtarët.

Artikulli 2

Anëtarët, që mbledhin statistikat e vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë, do ta bëjnë këtë në përputhje me vizionin e revizionit aktual të Klasifikimit Ndërkombëtar Statistikor të Sëmundjeve, Dëmtimeve dhe Shkaqeve të Vdekjes, siç adoptohen herë pas herë nga Asembleja Botërore e Shëndetit. Ky klasifikim mund të citohet si Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve (ICD).

Artikulli 3

Gjatë mbledhjes dhe publikimit të statistikave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë, Anëtarët do të plotësojnë me sa të jetë e mundur rekomandimet e bëra nga Asambleja Botërore e Shëndetit lidhur me

klasifikimin, proçedurën e kodimit, grup-moshat, zonat territoriale që duhen identifikuar, dhe standarde dhe përkufizime të tjera të vlefshme.

Artikulli 4

Anëtarët do të mbledhin dhe publikojnë çdo vit kalendarin vjetor të statistikave lidhur me shkaqet e vdekjeve për territorin metropolitan si një i tërë ose për çdo pjesë ku informacioni të jetë i mundshëm, dhe do të tregojë zonat të cilat mbulojnë statistikat.

Artikulli 5

Anëtarët do të adoptojnë një formë çertifikate mjekësore të shkaqeve të vdekjes që jep deklaratën mbi gjendjen e sëmundshmërisë ose dëmtimeve që vijnë prej ose shkaktojnë vdekjen, më një tregues të qartë të shkakut bazë apo themelor të vdekjes.

Artikulli 6

Çdo anëtar do t'i japë Organizatës, konform Artikullit 64 të Kushtetutës, sipas kërkesës, statistikat e përgatitura sipas kësaj Rregulloreje, dhe të pakomunikuara sipas Artikullit 63 të Kushtetutës.

Artikulli 7

1. Kjo Rregullore do të hyjë në fuqi në ditën e parë të Janarit 1968.
2. Pas hyrjes në fuqi, kjo Rregullore do të, me përjashtim të rregullave të shkruara më poshtë, zëvendësojë, si midis Anëtarëve që lidhin këtë Rregullore dhe midis Anëtarëve dhe Organizatës, parashikimet e Rregullores të Nomenklaturës të 1948 dhe revizioneve pasuese të saj.
3. Çdo Revizion i Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, adoptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetit në vijim të Artikullit 22 të Kushtetutës së Organizatës, do të hyjë në fuqi në atë datë siç përshkruhet nga Asambleja Botërore e Shëndetit dhe do të, në varësi të përjashtimeve të përshkruara këtu e tutje, zëvendësojë çdo klasifikim të mëparshëm.

Artikulli 8

1. Periudha e dhënë në zbatimin e Artikullit 22 të Kushtetutës së Organizatës për hedhje poshtë ose rezervim do të jetë gjashtë muaj nga data e njoftimit të Drejtorit të Përgjithshëm për adoptimin e kësaj Rregullore nga Asambleja

Botërore e Shëndetit. Çdo hedhje poshtë ose rezervim i marrë nga Drejtori i Përgjithshëm pas mbarimit të këtij afati do jetë i pavlerë.

2. Parashikimet e paragrafit 1 të këtij Artikulli do të zbatohen për çdo revizion të mëparshëm të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve të adoptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetësisë në vijim të Artikullit 2 të kësaj Rregullore.

Artikulli 9

Çdo hedhje poshtë, në tërësi ose në pjesë të veçanta të cdo rezervimi, i kësaj Rregulloreje ose i tërë Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, ose të revizioneve te tyre, mund të tërhiqet në çdo kohë duke njoftuar Drejtorin e Përgjithshëm.

Artikulli 10

Drejtori i Përgjithshëm do të njoftojë të gjithë Anëtarët për adoptimin e kësaj Rregullore, për adoptimin e çdo revizioni të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, si dhe për çdo njoftim të marrë prej tij sipas Artikullit 8 dhe 9.

Artikulli 11

Tekstet origjinale të kësaj Rregullore do të depozitohen në Arkivat e Organizatës. Kopje të vërteta të çertifikuara do t'u dërgohen nga Drejtori i Përgjithshëm të gjithë Anëtarëve. Me hyrjen në fuqi të kësaj Rregullore, kopje të vërteta të çertifikuara do t'i dërgohen nga Drejtori i Përgjithshëm Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara për regjistrim në përputhje me Artikullin 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara.

Me besim, ne kemi ngritur dorën në Gjenevë këtë ditë të njëzet-e-dy-të të Majit 1967.

(firmosur) VTH Gunaratne
President i
Asamblesë Botërore të Shëndetit

(firmosur) MG Candau
Drejtor i Përgjithshëm i
Organizatës Botërore të Shëndetësisë

KLASIFIKIMI STATISTIKOR NDËRKOMBËTAR I SËMUNDJEVE DHE PROBLEMEVE TË LIDHURA ME SHËNDETIN
ICD - 10
Revizioni i 10-të
Vëllimi 2
Manuali i instruksioneve
Botimi i pestë
2016

1. Hyrje

Ky vëllim i Rishikimit të Dhjetë të *Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve dhe Problemeve të Lidhura me Shëndetin* (ICD-10) përmban udhëzues për regjistrimin dhe kodimin, së bashku me shumë materiale të reja në aspektin praktik të përdorimit të klasifikimit, ashtu si dhe një pasqyrë të historikut të klasifikimit. Ky material paraqitet si një vëllim i ndarë për përdorim të lehtë kur referencat nevojiten të bëhen në të njëjtën kohë me klasifikimin (Vëllimi 1) dhe instruksionet për përdorimin e tij. Instruksionet e detajuara për përdorimin e Indeksit Alfabetik përmbahen në instruksionet e Vëllimit 3.

Ky material siguron një përshkrim bazë të ICD së bashku me instruksionet praktike për kodet e vdekshmërisë dhë sëmundshmërisë dhe udhëzuesit për paraqitjen dhe interpretimin e të dhënave. Nuk është parashikuar të sigurohet trajnim i hollësishëm në përdorimin e ICD. Materiali i përfshirë këtu nevojitet të ndiqet nga kurse formale të instruksioneve, që lejojnë praktikën e gjerë në regjistrat e thjeshtë dhe diskutim të problemeve.

Nëse problemet e dala nga përdorimi i ICD nuk mund të zgjidhen lokalisht ose me ndihmën e zyrave kombëtare të statistikave, këshillimi vihet në dispozicion nga Qendrat e Bashkëpunimit të OBSH për Familjen e Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve (shih Vëllimin 1, faqet e hyrjes).

2. Përshkrimi i klasifikimit statistikor ndërkombëtar të sëmundjeve dhe problemeve të lidhura me shëndetin

2.1 Qëllimi dhe zbatueshmëria

Klasifikimi i sëmundjeve mund të përcaktohet si sistem i kategorive, në të cilën diagnozat e sëmundjes caktohen sipas kritereve të vendosura. Qëllimi i ICD është të lejojë analizën e regjistrimeve sistematike, interpretimin dhe krahasimin e të dhënave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë të mbledhura në shtete ose zona të ndryshme dhe në kohë të ndryshme. ICD përdoret për të përkthyer diagnozat e sëmundjeve dhe probleme të tjera shëndetësore nga fjalët në kodin alfanumerik, që lejon grumbullim të lehtë, rregullim dhe analizë të të dhënave.

Në praktikë ICD është kthyer në një klasifikim ndërkombëtar të standardeve diagnostike për të gjitha qëllimet e epidemiologjisë së përgjithëshme dhe shumë qëllime të menaxhimit shëndetësor. Këto përfshijnë analizën e situatës së përgjithëshme shëndetësore në lidhje me parametra të tjerë, si karakteristikat dhe rrethanat e individëve të prekur. ICD është parashikuar si i përshtatshëm për indeksimin e diagnozave të veçanta klinike. Gjenden gjithashtu disa detyrime në përdorim të ICD për studime të aspekteve financiare, si klasifikimi ose shpërndarje e burimeve.

ICD mund të përdoret për të klasifikuar sëmundjet dhe probleme të tjera shëndetësore të regjistruara në shumë lloje të regjistrave shëndetësore dhe demografike. Përdorimi i tij i hershëm ishte të klasifikonte shkaqet e vdekshmërisë së regjistruar në regjistrin e vdekjeve. Më vonë, fusha e tij u shtri duke përfshirë diagnozat në sëmundshmërinë. Është e rëndësishme të shënojmë se, megjithëse ICD është hartuar fillimisht për klasifikimin e sëmundjeve dhe dëmtimeve me një diagnozë zyrtare, jo çdo problem ose shkak i vënë në kontakt me shërbimet shëndetësore mund të karakterizohet në këtë mënyrë. Rrjedhimisht, ICD kujdeset për një shumëllojshmëri të gjerë të shenjave, simptomave, gjetjeve jo-normale, gjendjeve dhe rrethanave sociale që mund të qëndrojnë në vendin e diagnozës në regjistrat e lidhura me shëndetin (shih Vëllimin 1, Kapitulli XVIII dhe XXI). Prandaj mund të përdoret për të klasifikuar të dhënat e regjistruara nën titujt si "*diagnozat*", "*shkaqet e shtrimit*", "*kushtet e trajtimit*" dhe "*arsyet e konsultimit*", të cilat paraqiten në një shumëllojshmëri të gjerë të regjistrave shëndetësore, nga të cilët rrjedh informacioni statistikor dhe informacion tjetër i situatave shëndetësore.

2.2 Koncepti "familje" në klasifikimet e sëmundjes dhe klasifikimet të-lidhura-me-shëndetin

Megjithëse ICD është i përshtatshëm në shumë zbatime të ndryshme, jo gjithmonë u shërben nevojave të të gjithë përdoruesve të ndryshëm. Ai nuk lejon përfshirjen e hollësive të mjaftueshme për disa specialitete dhe disa herë mund të nevojitet informacion për shenja të ndryshme të kushteve të klasifikuara. ICD nuk është e dobishme për të përshkruar funksionimin dhe paaftësitë si aspekte të

shëndetit, dhe nuk përfshin një gamë të plotë të ndërhyrjeve shëndetësore ose arsyet për vizitën mjekësore.

Është sugjeruar gjithashtu se ICD duhet të përfshijë klasifikimet e informacionit shtesë lidhur me gjendjen shëndetësore ose kujdesin shëndetësor.

Themelet e shtruara nga Konferenca Ndërkombëtare e ICD-10 më 1989 kanë dhënë bazën për zhvillimin e një 'familje' të klasifikimeve shëndetësore (shih Vëllimin 1, raportin e Konferencës Ndërkombëtare për Revizionin e 10-të të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, Seksioni 6, Familja e klasifikimeve). Në vitet e fundit, nëpërmjet përdorimit të ICD dhe zhvillimit të klasifikimeve të lidhura me shëndetin të OBSH-së, koncepti i 'familjes' u zhvillua më tej. Aktualisht, të ashtuquajturat familje përcaktojnë një grup produktesh të integruara klasifikimesh që kanë veçori të përbashkëta dhe mund të përdoren veçmas ose së bashku për të dhënë informacion mbi aspekte të ndryshme të shëndetit dhe kujdesit shëndetësor. Aspekte shtesë të domeneve, funksioneve dhe paaftësive shëndetësore janë klasifikuar tashmë së bashku në Klasifikimet Ndërkombëtare të funksionimit, paaftësisë dhe shëndetit (ICF). Në përgjithësi, Flamilja e Klasifikimeve Ndërkombëtare të OBSH (WHO-FIC) synon të japë një kornizë konceptuale dimensionesh informacioni që janë të lidhura me shëndetin dhe manaxhimin e tij. Në këtë mënyrë, ato sigurojnë një gjuhë të përbashkët për të permirësuar komunikimin dhe lejimin e krahasimeve të të dhënave midis disiplinave, shërbimeve dhe kohëve të ndryshme të kujdesit shëndetësor të vendit. OBSH dhe Rrjeti WHO-FIC përpiqen të ndërtojnë familjet e klasifikimeve në mënyrë që të bazohen mbi parime shkencore dhe taksonomike; të jenë të pranueshme kulturalisht dhe të pranueshme ndërkombëtarisht, që të plotësojnë nevojat e përdoruesve të ndryshëm.

WHO-FIC tenton të shërbejë si një kornizë standardesh ndërkombëtare që jep blloqet përbërëse të sistemeve të informacionit shëndetësor. Fig.1 tregon llojet e ndryshme të klasifikimeve në WHO-FIC.

Fig.1. Paraqitja skematike e WHO-FIC

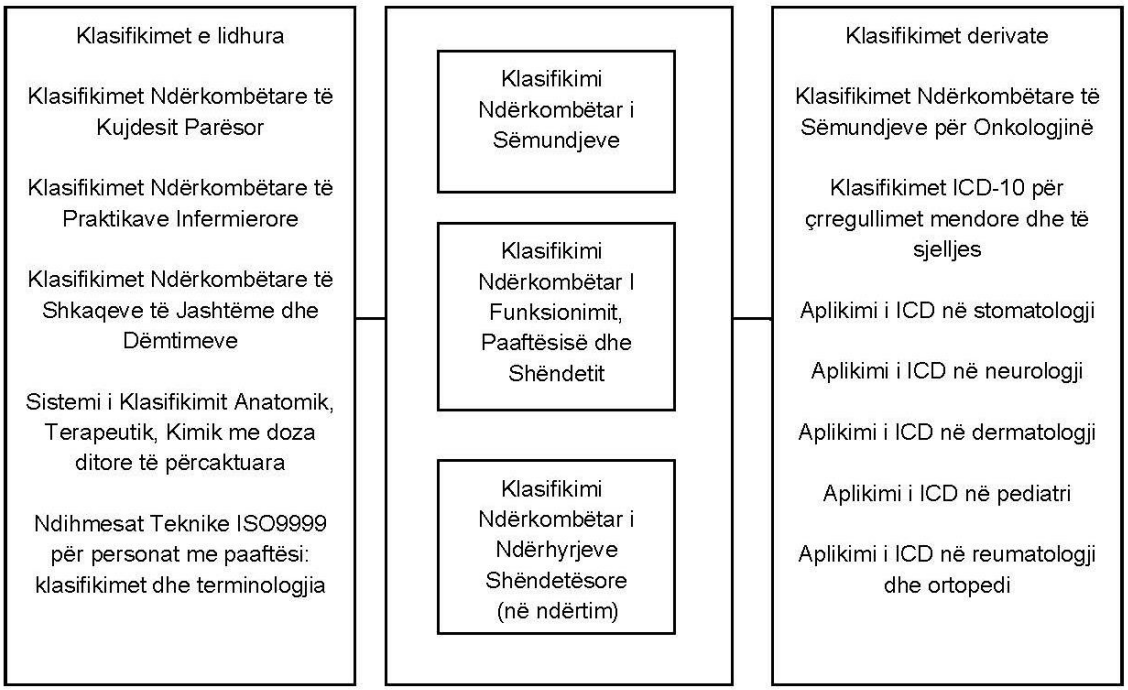

Klasifikimet referencë

Këto janë klasifikimet që mbulojnë parametrat kryesore të sistemit shëndetësor si vdekja, sëmundja, funksionimi, paaftësia, shëndeti dhe ndërhyrjet shëndetësore. Klasifikimet referencë të OBSH-së janë një produkt i marrëveshjeve ndërkombëtare. Ato kanë marrë pranueshmëri të gjerë dhe marrëveshje zyrtare për t'u përdorur dhe janë miratuar dhe rekomanduar si udhëzues për raportimin ndërkombëtar mbi shëndetin. Ato mund të përdoren edhe si modele për zhvillimin e revizioneve të klasifikimeve të tjera, si për strukturën dhe për karakterin dhe përkufizimin e klasave.

Aktualisht ka dy klasifikime referencë në WHO-FIC: ICD si klasifikim referencë për të kapur informacionin mbi vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë, dhe ICF që kap informacionin mbi domene të funksionimit njerëzor dhe paaftësisë. OBSH ka qenë duke shqyrtuar mundësinë e zëvendësimit të Klasifikimit Ndërkombëtar të Proçedurave në Mjekësi (Shih Seksionin 2.2.2 Klasifikimet jo-diagnostike) me një të ri, Klasifikimin Ndërkombëtar të Nderhyrjeve Shëndetësore. Ky proçes do të dojë shumë faza konsultimi, testimi në terren dhe miratim nga organet qeverisëse të OBSH-së.

Klasifikimet derivate

Klasifikimet derivate bazohen mbi klasifikimet referencë. Klasifikimet derivate mund të përgatiten

nga adoptimi i strukturës dhe klasave të klasifikimeve referente, duke dhënë detaje shtesë përtej atyre që japin klasifikimet referente, ose mund të përgatiten nëpërmjet ri-rregullimit ose bashkimit të objekteve nga një ose më shumë klasifikime referente. Klasifikimet derivate shpesh përshtaten për përdorim kombëtar ose ndërkombëtar.

Brenda WHO-FIC, klasifikimet derivate përfshijnë adaptime të bazuara në specialitete të ICF ose ICD, si *Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve për Onkologjinë*, botimi i 3-të (ICD-O-3), *Aplikimi i Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve për Stomatologjinë*, botimi i 3-të (ICD-DA), *Klasifikimi ICD-10 i çrregullimeve mendore dhe të sjelljes* (përfshirë në Kapitullin V të ICD-10) dhe *Aplikimi i Klasifikimeve Ndërkombëtare për Sëmundjet në Neurologji*, botimi i 2-të (ICD-10-NA) (shih Seksionin 2.2.1 "Klasifikimet e Lidhura me Diagnozat")

Klasifikimet e lidhura

Klasifikimet e lidhura janë ato, që pjesërisht i referohen klasifikimeve referencë, ose ato që janë të shoqëruara me klasifkimet referencë në nivele të caktuara vetëm të strukturës. Proçedurat për mirëmbajtjen, përditësimin dhe rishikimin e klasifikimeve statistikore të familjes inkurajojnë zgjidhjen e problemeve të korespondimit të pjesshëm midis klasifikimeve me lidhje të ndërsjelltë, dhe ofrojnë mundësi për harmoni të rritur me kalimin e kohës. Brenda WHO-FIC, klasifikimet e lidhura përfshijnë: *Klasifikimi Ndërkombëtar për Kujdesin Parësor*, botimi i 2-të (ICPC-2), *Klasifikimi Ndërkombëtar i Shkaqeve të Jashtme të Dëmtimit* (ICECI), *Ndihma Teknike për Personat me Paaftësi: klasifikimi dhe metodologjia* (ISO9999) dhe *Klasifikimi Anatomik Kimik dhe Terapeutik* (ATC) *me doza ditore të përcaktuara* (ATC/DDD).

2.2.1 Klasifikimet e-lidhura-me-diagnozën

Listat speciale regjistruese

Listat speciale regjistruese rrjedhin direkt nga klasifikimi qendror për t'u përdorur për të dhënat e paraqitura dhe për të ndihmuar analizën e gjendjes shëndetësore dhe trendeve në nivele kombëtare e ndërkombëtare. Listat speciale regjistruese rekomandohen për krahasime ndërkombëtare dhe publikimet përfshihen në Vëllimin 1. Janë pesë lista të tilla, katër për vdekshmërinë dhe një për sëmundshmërinë (për hollësi të mëtejshme shih 5.4 dhe 5.5).

Përshtatjet bazuar-në-specialitet

Përshtatjet bazuar në specialitet zakonisht sjellin së bashku në një volum të vetëm ndarje ose kategori të ICD që janë të lidhura me një specialitet të veçantë. Nënkategoritë katër-karakteréshe të ICD janë ruajtur, por shumë hollësi janë dhënë shpesh me anë të nën-ndarjeve pesë-karakteréshe apo ndonjëherë edhe gjashtë-karakteréshe, si dhe ka një indeks alfabetik të termave përkatëse. Adaptime të tjera mund të japin fjalor përkufizimesh të kategorive e nënkategorive brenda specialitetit.

Përshtatjet janë zhvilluar shpesh nga grupe ndërkombëtare specialistësh, por grupet kombëtare disa herë kanë publikuar përshtatje, që më vonë janë përdorur në shtete të tjera. Lista në vijim përfshin

disa nga përshtatjet e specialiteteve kryesore deri tani.

Onkologjia

Botimi i tretë *i Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve për Onkologjinë* (ICD-O-3), publikuar nga OBSH më 2000, u caktua për t'u përdorur në regjistrimet e kancerit dhe në patologji dhe në departamentet e tjera të specializuara të kancereve (1). ICD-O është një klasifikim dy-boshtor me sistemet koduese për topografinë dhe morfologjinë. Kodi topografik përdor për shumicën e neoplazive të njëjtën kategori tre-karakterëshe dhe katër-karakterëshe të përdorur në ICD-10 për neoplazmat malinje (kategoritë C00-C80). ICD-O lejon kështu specifikimin më të madh të vendit për neoplazmat jo malinje se sa është mundësia në ICD-10.

Kodi morfologjik për neoplazitë është identik si në *Nomenklaturën e Sistemuar të Mjekësisë* (SNOMED) (2), që ka rrjedhur nga botimi i *Manualit të Nomenklaturës së Tumorit* i 1968 dhe Kodimi (MOTNAC) (3) dhe *Nomenklatura e Sistemuar e Patologjisë* (SNOP) (4). Kodi morfologjik ka pesë karaktere; katër karakteret e para identifikojnë tipin histologjik dhe i pesti mënyrën e sjelljes së neoplazmës (malinje, në vend, beninje, etj.). Kodi morfologjik ICD-O shfaqet gjithashtu në Vëllimin 1 të ICD-10 dhe është shtuar në Indeksin Alfabetik (Vëllimi 3). Tabelat janë të përdorshme për shndërrimin e Botimit të dytë të kodit ICD-O-3 në ICD-10.

Dermatologjia

Më 1978 Shoqata Britanike e Dermatologëve publikoi *Indeksin e Kodimit Ndërkombëtar për Dermatologjinë (5)*, i pajtueshëm me Rishikimin (Revizionin) e Nëntë të ICD. Ndërsa vëllimi aktual shkoi në shtyp, Shoqata ishte duke punuar për adaptimin e ICD-10 për dermatologjinë, nën kujdesin e Bashkimit Ndërkombëtar të Shoqërisë Dermatologjike.

Dentistria dhe stomatologjia

Botimi i tretë i Aplikimit të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve të Dentistrisë dhe Stomatologjisë (ICD-DA), bazuar në ICD-10, u publikua nga OBSH më 1995 (6). Ai është hartuar që të sjellë së bashku kategoritë ICD për sëmundjet ose kushtet në të cilat ndodhin, ka manifestimet, ose ka lidhjet me hapësirën e gojës dhe strukturat e afërta. Ai siguron hollësi më të mëdha se ICD-10 nëpërmjet pesë karaktereve, por sistemi i numërimit organizohet i tillë, që marrëdhëniet ndërmjet një kodi ICD-DA dhe kodit ICD nga i cili ai ka rrjedhur, të jetë menjëherë i dukshëm, dhe kështu, të dhënat nga kategoritë e ICD-DA të mund të përfshihen me lehtësi në kategoritë e ICD.

Neurologjia

Më 1997 OBSH publikoi një përshtatje neurologjike të ICD-10 (ICD-10-NA) (7), e cila ruan klasifikimin dhe sistemin kodues të ICD-10, por është me tepër nën-ndarje në nivelin pesë-karakterësh dhe më tej lejon që sëmundjet neurologjike të klasifikohën me saktësi me të madhe.

Reumatologjia dhe ortopedia

Shoqata Ndërkombëtare kundër Reumatizmit është duke punuar për një rishikim (revizion) të *Aplikimit të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve Reumatizmale dhe Ortopedike* (ICD-R&O), duke përfshirë *Klasifikimin Ndërkombëtar të Dëmtimeve Muskuloskeletike* (ICMSD), i pajtueshëm me ICD-10. ICD-R&O siguron specifikime të hollësishme të kushteve përmes përdorimit të karaktereve shtesë, të cilat lejojnë për hollësira shtesë, ndërkohë që ruan pajtueshmërinë me ICD-10. ICMSD është hartuar të qartësojë dhe standardizojë përdorimin e termave dhe mbështetet nga një fjalor i përshkrimeve të përgjithshme për grupet e rrethanave, si poliartropatitë inflamatore.

Pediatria

Nën kujdesin e Shoqatës Ndërkombëtare Pediatrike, Shoqata Pediatrike Britanike (BPA) ka publikuar një aplikim ICD-10 në pediatri, i cili përdor pesë karaktere për të siguruar një specifikim më të madh. Ky ndjek zbatimet e ngjashme përgatitura nga BPA për ICD-8 dhe ICD-9.

Çrregullimet mendore

Klasifikimi ICD-10 i Çrregullimeve Mendore dhe Mënyrës së Sjelljes: përshkrimet klinike dhe udhëzuesit diagnostikë, i publikuar më 1992 nga OBSH, siguron për çdo kategori në Kapitullin V të ICD-10 (Çrregullimet Mendore dhe Mënyrës së Sjelljes) një përshkrim të përgjithshëm dhe udhëzues për diagnozën, si edhe komentet rreth diagnozës diferenciale dhe një listim të sinonimeve dhe termave të veçanta (8). Kur kërkohen më shumë hollësira, udhëzuesit japin më tepër nën-ndarje në nivelet e pesë dhe gjashtë karakteresh. Botimi i dytë lidhur me Kapitullin V, *Kriteret diagnostike për kërkim*, u publikua në 1993 (9).

Gjithashtu, një variant të klasifikimit për përdorim në kujdesin shëndetësor parësor (10) dhe një variant tjetër që do të përdorë një rivendosje të kategorive të çrregullimeve mendore të fëmijërisë në një sistem shumë aksialesh (11), duke lejuar vlerësimin e njëkohshëm të gjendjes klinike në lidhje me faktorët mjedisorë dhe shkallën e paaftësisë lidhur me sëmundjen.

2.2.2 Klasifikimet jo-diagnostike

Proçedurat në mjekësi

Klasifikimi Ndërkombëtar i Proçedurave në Mjekësi (ICPM) u publikua në dy vëllime nga OBSH më 1978 (12,13). Ai përfshin proçedurat për diagnozën mjekësore, parandalimin, terapinë, radiologjinë, barnat, dhe proçedurat kirurgjikale dhe laboratorike. Klasifikimi ka qenë adaptuar nga disa shtete, ndërsa të tjerë e kanë përdorur atë si një bazë për të zhvilluar klasifikimin e tyre kombëtar të veprimeve kirurgjikale.

Drejtuesit e Qendrës së Bashkëpunimit të OBSH për Klasifikimin e Sëmundjeve vlerësuan së proçeset e konsultimit, që kanë qenë ndjekur përpara përfundimit dhe botimit, ishin të pavlerësuara në të tilla fusha të gjera dhe të përparuara. Për këtë arësye, ata rekomanduan që të mos bëhet rishikimi i ICPM në lidhje me Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë të ICD.

Më 1987, Komiteti i Ekspertëve në Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve i kërkoi OBSH-së të merrte në konsideratë të paktën përditësimin e konturit për proçedurat kirurgjikale (Kapitulli 5) të ICPM për Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë. Në përgjigje të kësaj kërkese dhe nevojave të shprehura nga një numër shtetesh, Sekretariati përgatiti një listë për proçedurat.

Në mbledhjen e tyre më 1989, Drejtuesit e Qendrave të Bashkëpunimit ranë dakord që lista mund të shërbejë si një udhëzues për botimet kombëtare të statistikës në proçedurat kirurgjikale dhe mund të lehtësojë gjithashtu krahasimet brenda shtetit. Lista mund të përdoret gjithashtu si një bazë për zhvillimin e klasifikimeve kombëtare të krahasueshme të proçedurave kirurgjikale.

Puna me listën do të vazhdojë, por çdo botim do të ndjekë çështjet e ICD-10. Ndërkohë, janë eksploruar mënyra të tjera të këtij qëllimi. Disa nga këto kanë karakteristika të përbashkëta, si një fushë e caktuar për pika specifike (organ, teknike, trajtim, etj.), janë mundësia për t'u përditësuar automatikisht dhe fleksibilitet për të qenë i përdorshëm për më shumë se një qëllim.

Klasifikimi Ndërkombëtar i Funksionimit, Aftësisë së Kufizuar dhe Shëndetit

Klasifikimi Ndërkombëtar i Funksionimit, Aftësisë së Kufizuar (=Paaftësisë) dhe Shëndetit (ICF – *International Classification of Functioning, Disability and Health*) ishte botuar nga OBSH më 2001 në të gjashtë gjuhët zyrtare, pas miratimit zyrtar të tij nga Asambleja e Pesëdhjetë e katërt Botërore e Shëndetit në 22 maj 2001 (WHA 54.21). Më pas ai u përkthye në mbi 25 gjuhë.

ICF klasifikon shëndetin dhe gjendjet shëndetësore të lidhura me të në dy pjesë. Pjesa 1 klasifikon funksionimin dhe aftësinë e kufizuar. Pjesa 2 përbëhet nga faktorë të kontekstit personal dhe mjedisor. Funksionimi dhe paaftësia në pjesën 1 janë përshkruar nga perspektivat e trupit, individualiteti, dhe shoqëria, formuluar në dy komponentë: (1) funksionet e trupit dhe strukturat, dhe (2) aktivitetet dhe pjesëmarrja. Përderisa funksionimi individual dhe paaftësia hasen në një kontekst, ICF përfshin gjithashtu një listë me faktorë mjedisorë.

ICF ka zëvendësuar *Klasifikimin ndërkombëtar të dëmtimeve, aftësive të kufizuara dhe handikapeve* (ICIDH) (15). Si pasojë, termat e vjetra dhe përkufizimet e ICIDH, u zëvendesuan nga termat e reja dhe përkufizimet e ICF:

> *Funksionimi* është një term gjenerik për funksionet e trupit, strukturat e trupit, aktivitetet dhe pjesëmarrja. Ai tregon aspektet pozitive të bashkëveprimit ndërmjet një individi (me gjendjen shëndetësore) dhe faktorëve kontekstualë individualë (faktorët personalë dhe mjedisorë).
>
> *Paaftësia* është një term ombrellë për dëmtimet, kufizimet e aktivitetit dhe kufizime në pjesëmarrje. Ajo tregon aspektet negative të bashkëveprimit ndërmjet një individi (me një gjendje shëndetësore) dhe faktorëve kontekstualë individualë (faktorët personalë dhe mjedisorë).
>
> *Funksionet e trupit* janë funksionet fiziologjike të sistemit të trupit (duke përfshirë funksionet psikologjike).

Strukturat e trupit janë pjesë anatomike të trupit, të tilla si organet, gjymtyrët dhe përbërësit e tyre.

Dëmtimet janë problemet në funksionin e trupit ose strukturë e tillë si një devijim i rëndësishëm ose humbje.

Aktiviteti është ekzekutim i një detyre ose veprim nga një person.
Kufizimet janë vështirësitë që një person mund ketë në ekzekutimin e aktiviteteve.

Pjesëmarrja është përfshirja në një situatë jetike.
Kufizimet janë problemet që një person mund të përjetojë në përfshirjen e situatave jetike.

Kufizimet në pjesëmarrje janë probleme që një individ mund të hasë në përfshirje në situata njerëzore.

Faktorët mjedisorë përbëjnë mjedisin fizik, social dhe të sjelljes, në të cilin njerëzit jetojnë dhe zhvillojnë jetën e tyre.

ICF përdor një sistem alfanumerike në të cilën germat *b*, *s*, *d* dhe *e* janë përdorur për të treguar përkatësisht funksionet e trupit, strukturat e trupit, aktivitetet dhe pjesëmarrjen, si dhe faktorët mjedisorë. Këto gërma ndiqen nga një kod numerik. që fillon me numrin e kapitullit (një shifër), ndjekur nga niveli i dytë (dy shifra), dhe nivelet i tretë dhe i katërt (një shifër secili). Kategoritë ICF janë "mbivendosur", kështu që kategoritë më të gjera janë përkufizuar që të përfshijnë nënkategori më të detajuara të kategorisë mëmë. Çdo individ mund të ketë një gamë të kodeve në secilin nivel. Këto mund të jenë të pavarura apo të ndërlidhura.

Kodet janë të plotësuar vetëm në praninë e kualifikuesit, çka tregon rëndësinë e nivelit shëndetësor (p.sh. ashpërsinë e problemit). Kualifikuesit janë koduar si një, dy ose më shumë numra pas një pike (ose ndarëse). Përdorimi i çdo kodi duhet të jetë i shoqëruar nga të paktën një kualifikues. Pa kualifikues, kodet nuk kanë kuptim të qenësishëm.

ICF vendos nocione të "Shëndetit" dhe "Paaftësisë" në një aspekt të ri. Ai pranon që çdo qenie humane mund të përjetojë një rënie në shëndet dhe, në këtë mënyrë, përjeton disa paaftësi.

Kjo nuk është diçka që ndodh vetëm në një pakicë njerëzish. ICF në këtë mënyrë, rrjedhat kryesore dhe përvojën e paaftësisë së kufizuar i njeh si një përvojë njerëzore. Duke e çvendosur fokusin nga shkaqet e ndikimit, ICF vendos të gjitha gjendjet shëndetësore në mënyrë të barabartë, duke lejuar që ato të jenë të krahasueshme me një metrik të zakonshëm, pikërisht "rregullin e shëndetit dhe aftësisë së kufizuar". Për më tepër, ICF merr parasysh aspektet sociale të aftësisë së kufizuar dhe nuk e sheh aftësinë e kufizuar vetëm si një mosfunksionim "mjekësor" ose "biologjik". Duke përfshirë faktorët kontekstualë, në të cilët janë listuar edhe faktorët mjedisorë, ICF lejon llogaritjen e impaktit të mjedisit në funksionimin e personit.

ICF është strukturë e OBSH për matjen e shëndetit dhe paaftësisë në të dy nivelet, atë individual dhe atë të popullatës. Ndërsa klasifikimi ndërkombëtar i sëmundjeve klasifikon sëmundjet dhe shkaqet e vdekjeve, ICF klasifikon fushën e shëndetit. ICD dhe ICF përbëjnë dy blloqet e mëdha të ndërtimit të

klasifikimeve familjare ndërkombëtare të OBSH. Së bashku, ata sigurojnë mjete jashtëzakonisht të sakta për të siguruar një panoramë të plotë të shëndetit.

2.2.3 Informacioni mbështetës për kujdesin shëndetësor parësor

Një nga sfidat e Strategjisë Globale e Shëndet për të Gjithë gjatë vitit 2000 (16) është të sigurohet informacion mbështetës për kujdesin shëndetësor parësor [PHC – *Primary Health Care*]. Në vëndet pa informacion komplet ose vetëm me të dhëna me cilësi të dobëta, nevojitet një shumëllojshmëri shtigjesh për të përshtatur, shtuar apo zëvendësuar përdorimin tradicional të ICD.

Që nga fundi i viteve 1970, shtete të ndryshme kanë eksperimentuar me mbledhjen e informacionit nga personel i rëndomtë. Proçesi i raportimit u transformua në një koncept më të gjerë, të quajtur "metodat jo konvencionale". Këto metoda, që përfshijnë një shumëllojshmëri drejtimesh, janë zhvilluar në shtete të ndryshme si mjete për të marrë informacion të gjendjes shëndetësore, ku metodat tradicionale (censuset, survejimet, statistikat jetësore ose institucionale të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë) janë gjetur të jenë jo adekuate.

Një nga këto përqasje, "informacion i-bazuar- në-komunitet", përfshin pjesëmarrjen e komunitetit në përkufizimin, mbledhjen dhe përdorimin e të dhënave të lidhura me shëndetin. Shkalla e pjesëmarrjes së komunitetit luhatet nga përfshirja vetëm në mbledhjen e të dhënave deri në përpunimin, analizën dhe përdorimin e informacionit. Eksperienca në disa shtete ka treguar se kjo mënyrë është më shumë se një strukturë teorike. Konferenca Ndërkombëtare e Rishikimit të Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve (shih Vëllimin 1) shënon në raportin e saj:

> Konferenca u informua rreth eksperiencës së vendeve në zhvillimin dhe aplikimin e informacionit shëndetësor bazuar tek komuniteti, që mbulonte problemet dhe nevojat shëndetësore të lidhura me faktorët e riskut dhe burimet. Ajo mbështeti konceptin e zhvillimit të metodave jotradicionale në nivel komuniteti si një metodë e plotësimit të boshllëkut të informacionit në vende të veçanta dhe forcimit të sistemit të tyre të informacionit. U theksua se si për vendet e zhvilluara ashtu dhe për ato në zhvillim, metodat ose sistemet duhet të zhvillohen lokalisht dhe kopjime të zonave ose vendeve të tjera nuk duhet të provohen për arësye të faktorëve, siç është modeli i sëmundshmërisë si dhe variacionet gjuhësore dhe kulturore.

Konferenca, duke dhënë rezultatet inkurajuese të kësaj mënyre në shumë shtete, ishte dakord që OBSH duhet të vazhdojë të drejtojë në zhvillimin e skemës lokale dhe të mbështesë progresin e metodologjisë.

2.2.4 Nomenklatura Ndërkombëtare e Sëmundjeve

Më 1970, Këshilli për Organizatat Ndërkombëtare të Shkencave Mjekësore (CIOMS) filloi përgatitjen e një Nomenklature të Sëmundjeve (IND – *International Nomenclature of Diseases*) me asistencën e organizatave anëtare të saj, dhe pesë vëllimet e nomenklaturës së parashikuar u botuan

gjatë 1972-1974. Megjithatë, u kuptua shpejt që përpilimi i një nomenklature të tillë duhej të ishte ndërkombëtar, pra nevojitej një konsultim më i gjerë se sa ai vetëm ndërmjet anëtarëve të CIONS. Më 1975, IND bëhet një projekt i përbashkët i CIOMS dhe OBSH, i udhëhequr nga një Komitet Drejtues Teknik i përfaqësuar nga të dy organizatat.

Qëllimi kryesor i IND ishte të siguronte për çdo entitet sëmundje një emër rekomandues të vetëm. Kriteret kryesore për përzgjedhjen e këtij emri janë që ai duhet të jetë specifik (i aplikueshëm i një dhe vetëm një sëmundje), jo i dykuptimshëm, sa më vetëpërshkrues i mundshëm, sa më i thjeshtë i mundshëm, dhe (ku mundet të jetë i realizueshëm) i bazuar në shkak. Megjithatë, shumë emra të përdorura gjerësisht, që nuk plotësojnë tërësisht kriteret, janë mbajtur si sinonime, nëse ata nuk janë pa vend, çorientues ose kundër rekomandimeve të organizatave të specializuara. Termat *eponime [eponymous]* janë shmangur qëkurse ata janë jo vetëpërshkrues; megjithatë, shumë nga këta terma (emërtime) janë në përdorime shumë të shtrira (psh. sëmundja Hoçkin, sëmundja e Parkinson, dhe sëmundja Adison), që mund të ruhen.

Çdo sëmundje ose sindrom për të cilin është rekomanduar një emër, është përcaktuar si jo e paqartë dhe sa me më pak fjalë të jetë e mundur. Mbas çdo përkufizimi del një listë e sinonimeve. Këto lista gjithëpërfshirëse ndiqen, nëse nevojitet, nga shpjegimet se, përse sinonime të caktuara janë hequr, apo përse një sinonim i supozuar nuk është një sinonim i vërtetë.

IND është caktuar të jetë përplotësuese e ICD. Dallimet ndërmjet nomenklaturës dhe klasifikimit diskutohen në 2.3. Për aq sa mundet, terminologjia e IND ka qenë preferencë në ICD.

Vëllimet e IND të publikuara deri më 1992 janë: *Sëmundjet infektive* (*sëmundjet bakteriale* (1983) (17), *mykozat* (1982) (18), *sëmundjet virale* (1985) (19), *sëmundjet parazitare* (1987) (20)); *Sëmundjet e traktit të poshtëm respirator* (1979) (21); *Sëmundjet e sistemit tretës* (1990) (22); *Sëmundjet kardiake dhe vaskulare* (1989) (23); *Çrregullimet metabolike, të nutricionit dhe endokrine* (1991) (24); *Sëmundjet e veshkave, traktit të poshtë urinar dhe sistemit gjenital mashkullor* (1992) (25); dhe *Sëmundjet e sistemit gjenital femëror* (1992) (26).

2.2.5 Roli i OBSH-së

Shumica e klasifikimeve të përshkruara janë produkt i bashkëpunimit shumë të ngushtë ndërmjet organizatave jo qeveritare, agjensive të tjera, dhe divizioneve dhe reparteve të OBSH, me repartet përgjegjëse për ICD, duke pretenduar një rol koordinues dhe duke parashikuar udhëzues dhe këshilla.

OBSH përkrah zhvillimet e përshtatjeve që shtrijnë përdorshmërinë e ICD dhe krahasueshmërinë e statistikave shëndetësore së bashku. Roli i OBSH në zhvillimin e klasifikimeve të reja, adoptimeve dhe fjalorëve është të sigurojë një udhëheqje kooperuese dhe të veprojë si një zyrë qendrore, e dhënies së këshillave teknike, udhëzimeve dhe mbështetje kur nevojitet. Ndokush i interesuar në përgatitjen e adaptimit të ICD-10 ose të ICF duhet të konsultojë me OBSH menjëherë një deklaratë të qartë të objektivave të adaptimit të zhvilluar. Në këtë mënyrë, do të shmanget një dublikim i panevojshëm nga qëndrimi koordinues i zhvillimit të komponentëve të ndryshëm të familjes.

2.3 Parimet e përgjithëshme të klasifikimit të sëmundjeve

Siç shprehet William Farr në 1856 (9):

> "Klasifikimi është një metodë përgjithësimi. Prandaj disa klasifikime mund të jenë përdorur me epërsi; dhe mjeku, patologu, ose juristi, secili nga pika e tij e vëzhgimit, mund të klasifikojnë ligjshëm sëmundjet dhe shkaqet e vdekjeve në mënyrën që ata mendojnë të adaptojnë më mirë për të lehtësuar informatat e tyre dhe për të dhënë rezultatet e përgjithëshme."

Klasifikimi statistikor i sëmundjeve duhet të kufizohet në një numër të limituar të kategorive reciprokisht përjashtuese, të afta të rrethojnë tërë hapësirën e kushteve të sëmundshmërisë. Kategoritë kanë qenë zgjedhur për të lehtësuar studimin statistikor të fenomenit sëmundje. Një entitet specifik sëmundje që ka rëndësi të veçantë për shëndetin publik ose që ndodh shpesh, duhet të ketë kategorinë e vet. Ndryshe, kategoritë do të jenë caktuar në grupet e ndara por të lidhura me kushtet (konditat). Çdo sëmundje ose kusht patologjik duhet të ketë një vend të përcaktuar mirë në listën e kategorive. Si pasojë, në të gjitha anët klasifikimi do të jetë kategori mbetëse për kushte të tjera dhe të ndryshme, që nuk mund të jenë caktuar në kategori më specifike. Sa më pak kushte të jetë e mundur duhet të klasifikohën në kategoritë mbetëse.

Është elementi i grupimit që dallon klasifikimin statistikor nga një nomenklaturë, e cila duhet të ketë një titull të ndarë për çdo kusht patologjik të njohur. Konceptet e klasifikimit dhe nomenklaturës janë megjithatë të lidhura ngushtësisht sepse një nomenklaturë është shpesh e rregulluar sistematikisht.

Klasifikimi statistikor mund të lejojë nivele të ndryshme të detajeve, nëse ai ka një strukturë hierarkike me nën-ndarjet. Klasifikimi statistikor i sëmundjeve duhet të mbajë kompetencën për të identifikuar sëmundjet specifike dhe për të lejuar paraqitjet statistikore të të dhënave për grupet e gjera së bashku, për ta bërë informacionin të përdorshëm dhe të kuptueshëm.

Të njëjtat parime të përgjithshme mund të jenë të aplikueshme për klasifikimin e problemeve të tjera shëndetësore dhe arsyeve për kontakt me shërbimet e kujdesit shëndetësor, të cilat janë gjithashtu të përfshira në ICD.

ICD është zhvilluar si një praktikë, më mirë se një klasifikim teorik i thjeshtë, në të cilën ka një sërë kompromisesh ndërmjet klasifikimeve bazuar në etiologji, vend-ndodhje anatomike, rrethanash të fillimit, etj. Aty janë gjithashtu rregullimet për të hasur llojshmëri të aplikimeve statistikore,për të cilat ICD është hartuar, siç është vdekshmëria, sëmundshmëria, sigurimi social dhe tipa të tjerë të statistikave dhe vëzhgimeve shëndetësore.

2.4 Struktura bazë dhe parimet (principet) e klasifikimit të ICD-së

ICD është një sistem klasifikimi i ndryshueshëm. Struktura u zhvillua jashtë nga ajo e propozuar nga William Farr në ditët e para të diskutimit ndërkombëtar për klasifikimin e strukturës. Skema e tij ishte, që për të gjitha qëllimet praktike dhe epidemiologjike, të dhënat statistikore të sëmundjeve duhej të grupoheshin në mënyrat si në vazhdim:

- sëmundjet epidemike
- sëmundjet organike ose të përgjithshme
- sëmundjet lokale të rregulluara sipas vend-ndodhjes
- sëmundjet e zhvillimit
- dëmtimet.

Ky model mund të jetë identifikuar në kapitujt e ICD-10. Ai i ka qëndruar testit të kohës, dhe, megjithëse në disa raste arbitrarisht, ende vlerësohet si struktura më e përdorshme se çdo alternativë e testuar për qëllime të përgjithshme epidemiologjike.

Dy të parat dhe dy të fundit e grupeve të listuara përmbajnë "grupe speciale", të cilat sjellin së bashku kushtet që do të rregullojnë papërshtatshmërinë për studime epidemiologjike, ku ato janë shpërndarë, për shembull në një klasifikim të rregulluar fillimisht nga vend-ndodhja anatomike.

Dallimi ndërmjet kapitujve "grupe speciale" dhe kapitujve "sisteme trupore" ka nëntekste praktike për kuptimin e strukturës së klasifikimit, për kodimin e tij dhe për interpretimin e statistikave të bazuara në të. Është rekomanduar që, në përgjithësi, kushtet të klasifikohën fillimisht në një nga kapitujt e "grupeve speciale". Kapitujt e "grupeve speciale " do të marrin prioritet aty ku gjendet çdo dyshim, në mënyrë që të jetë pozicionuar një kusht aty ku duhet.

ICD-ja bazë është një listë e thjeshtë koduese e kategorive tre-karakterëshe, që mund të ndahet gjithashtu deri në dhjetë nënkategori katër-karakterëshe. Në vendin e sistemit të kodimit numerik të thjeshtë nga rishikimet (revizionet) e mëparëshme, Rishikimi i Dhjetë përdor një kod alfanumerik me një shkronjë në pozicionin e parë dhe një numër në pozicionin e dytë, të tretë dhe të katërt. Shkronja e katërt pason një presje dhjetore. Si rrjedhim, kodi numerik i mundshëm varion nga A00.0 të Z99.9. Shkronja U nuk përdoret (shih 2.4.7).

2.4.1 Vëllimet

ICD-10 përmban tre vëllime: Vëllimi 1 përmban klasifikimin kryesor; Vëllimi 2 siguron udhëzues të përdorimit të ICD; dhe Vëllimi 3 është Indeksi Alfabetik i klasifikimit.

Shumica e Vëllimit 1 merret me klasifikimin kryesor, hartimin e listës së kategorive tre-karakterëshe dhe listën pasqyrë të përfshirjeve dhe nënkategoritë katër-karakterëshe. Klasifikimi "thelbësor" – lista e kategorive tre-karakterëshe – është niveli i detyrueshëm për raportimin në OBSH të të dhënave bazë të vdekshmërisë dhe krahasimet e përgjithshme ndërkombëtare. Ky klasifikim "thelbësor" liston gjithashtu kapitujt dhe titujt e blloqeve (grupeve). Lista pasqyrë, duke dhënë hollësira të plota të

nivelit katër-karakterësh, ndahet në 22 kapituj.

Vëllimi 1 përmban gjithashtu si më poshtë:

- *Listat e posaçme pasqyrë për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë*. Për arsye se listat tre-karakterëshe të plota janë tepër të gjata të paraqiten në çdo tabelë statistikore, shumica e statistikave rutinë përdorin një listë-pasqyrë që thekson disa kushte të vetme dhe grupe të tjera. Katër listat speciale për pasqyrimin e vdekshmërisë janë një pjesë integrale e ICD. Listat 1 dhe 2 janë për vdekshmërinë në përgjithësi dhe listat 3 dhe 4 për vdekshmërinë foshnjore (mosha <1 vjeç) dhe fëmijënore (mosha 0-4 vjeç). Ka gjithashtu lista të veçanta pasqyrë për sëmundshmërinë. Këto janë vendosur në Vëllimin 1. Udhëzuesi për përdorimin e përshtatshëm të niveleve të ndryshme të klasifikimit dhe listave pasqyrë është dhënë në seksionin 5 të këtij vëllimi.

- *Përkufizimet.*

  Përkufizimet janë adoptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetësisë (WHA) dhe janë përfshirë për të lehtësuar krahasueshmërinë ndërkombëtare të të dhënave.

- *Rregulloret e nomenklaturës.*

  Rregulloret e adoptuara nga Asambleja Botërore e Shëndetësisë deklarojnë përgjegjësitë zyrtare të Shteteve Anëtare të OBSH në lidhje me klasifikimin e sëmundjeve dhe shkaqeve të vdekjes, dhe përpilimin dhe publikimin e statistikave. Këto janë vendosur në Vëllimin 1.

2.4.2 Kapitujt

Klasifikimi është ndarë në 22 kapituj. Shkronja e parë e kodit të ICD është një shkronjë, dhe çdo shkronjë shoqërohet me një kapitull të veçantë, përveç shkronjës D e cila është përdorur së bashku në Kapitullin II "Neoplazmat" dhe Kapitullin III "Sëmundjet e gjakut e organeve gjak-formuese dhe disa dëmtime që përfshijnë mekanizmat imune", dhe shkronja H e cila është përdorur në Kapitullin VII "Sëmundjet e syve dhe adnekseve" dhe në Kapitullin VIII "Sëmundjet e veshit dhe të proçesit mastoid", së bashku. Katër kapituj (Kapitujt I, II, XIX, dhe XX) përdorin më shumë se një shkronjë në pozicionin e parë të kodeve të tyre.

Çdo kapitull përmban kategoritë e mjaftueshme tre-karakterëshe për të mbuluar përmbajtjen e tij; jo të gjitha kodet në dispozicion përdoren, duke lejuar hapësira për rishikim dhe shtrirje në të ardhmen.

Kapitujt nga I deri XVII lidhin sëmundjet dhe kushtet e tjera patologjike, dhe Kapitulli XIX dëmtimet, helmimet dhe pasojat e tjera të shkaqeve të jashtme. Kapitujt e mbetur kompletojnë shkallën e subjektit që ka rëndësi në ditët tona, përfshirë në të të dhënat diagnostike. Kapitulli XVIII mbulon "Simptomat, shenjat dhe gjetjet klinike dhe laboratorike jo-normale, jo të klasifikuara diku tjetër". Kapitulli XX "Shkaqet e jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë" u përdor tradicionalisht për klasifikimin e shkaqeve të dëmtimeve dhe helmimeve, deri kur Rishikimi

(Revizioni) i Nëntë siguroi gjithashtu regjistrimin për çdo shkak të jashtëm të sëmundjeve dhe kushteve të tjera të patologjisë. Së fundmi, Kapitulli XXI "Faktorët influencues të gjendjes shëndetësore dhe kontakti me shërbimet shëndetësore" është parashikuar për klasifikimin e të dhënave që shpjegojnë arsyen për kontaktin me shërbimet e kujdesit shëndetësor të personit jo vazhdimisht të sëmurë, ose rrethanat në të cilat pacienti merr kujdes në kohë të veçantë.

2.4.3 Grupet e kategorive

Kapitujt janë nën-ndarë në "grupet" homogjene të kategorive tre-karakterëshe. Në Kapitullin I, grupi i titujve pasqyron dy drejtime të klasifikimit – mënyrën e transmetimit dhe grupin e gjerë të mikroorganizmave infeksiozë. Në kapitullin II, drejtimi i parë është sjelljet e neoplazmave; brenda sjelljes, drejtimi është kryesisht nga vendndodhja, megjithëse disa kategori tre-karakterëshe janë për tipat e rëndësishëm morfologjikë (p.sh. leuçemia, limfomat, melanomat, mezoteliomat, sarkoma e Kaposi). Kategoritë janë dhënë në parantezë pas çdo grup titujsh.

2.4.4 Kategoritë tre-karakterëshe

Brenda çdo grupi, disa kategori tre–karakterëshe janë për kushte të veçanta, të zgjedhura për shkak të shpeshtësisë së tyre, thjeshtësisë ose ndjeshmërisë ndaj ndërhyrjeve të shëndetit publik, ndërsa të tjerat janë për grupet e sëmundjeve me disa karakteristika të zakonshme. Zakonisht gjenden kushtet për klasifikimin e kushteve "të tjera", duke lejuar të përfshihen kushte shumë të ndryshme por shumë të rralla, si edhe kushte "të paspecifikuara".

2.4.5 Nënkategoritë katër-karakterëshe

Megjithëse jo-detyrues për raportim në nivel ndërkombëtar, shumica e kategorive tre-karakterëshe nën-ndahen nëpërmjet shkronjës së katërt numerike, pas një presje dhjetore, duke lejuar deri dhjetë nënkategori. Është rekomanduar që shkronja "X" të përdoret për të mbushur pozicionin e katërt, kur kategoria tre-karakterëshe nuk nën-ndahet; rrjedhimisht, kodet janë gjatësi standarde për proçesin e të dhënave.

Nënkategoritë katër-karakterëshe përdoren në çfarëdo mënyre që është më e përshtatëshme, duke identifikuar për shembull vend-ndodhjet ose shumëllojshmëritë e ndryshme nëse kategoria tre-karakterëshe është një sëmundje e veçantë, ose sëmundje individuale nëse kategoria tre-karakterëshe është për një grup gjendjesh.

Shkronja e katërt .8 është përdorur zakonisht për kondita të "tjera" që i takojnë kategorisë tre-karakterëshe, dhe .9 është më shumë e përdorshme për të përçuar të njëjtin kuptim si titulli i kategorisë tre-karakterëshe, pa shtuar ndonjë informacion plotësues.

Kur të njëjtat nën-ndarje katër-karakterëshe aplikohen tek renditja e kategorive tre-karakterëshe, ato listohen vetëm një herë, në fillim të renditjes. Shënimi në çdo kategori përkatëse tregon ku të gjenden

hollësirat. Për shembull, kategoritë 003-006 për tipa të ndryshëm të abortit kanë zakonisht katër shifra për të treguar komplikacionet shoqëruese (shih Vëllimin 1).

2.4.6 Nën-ndarjet plotësuese për t'u përdorur në nivelin e karakterit të pestë ose karakterit pasues

Nivelet e karakterit të pestë dhe pasuesit janë zakonisht nënklasifikimet në një aks të ndryshëm nga karakteri i katërt. Ato gjënden në :

Kapitullin XIII	nën-ndarjet rreth vend-ndodhjes anatomike;
Kapitullin XIX	nën-ndarjet për të treguar frakturat e hapura dhe të mbyllura si dhe dëmtimet intrakraniale, intratorakale dhe intra-abdominale me dhe pa plagë të hapura;
Kapitullin XX	nën-ndarjet e mëparshme për të treguar tipin e aktivitetit që është ndërmarrë në kohën e ngjarjes tani janë bërë informacion shtesë që shënohet në fushë të veçantë.

2.4.7 Kodet "U" e papërdorura më parë

Kodet U00-U49 janë për t'u përdorur vetëm nga OBSH për caktimin e përkohshëm të sëmundjeve të reja me etiologji të panjohur. Kodet U50-U99 mund të jenë të përdorshme në kërkime, p.sh. kur testojmë një nënklasifikim alternativ për një projekt të veçantë. Aktualisht intervali përfshin Sindromin Akut Respirator të Rëndë (SARS), dhe kodet e veçanta për agjentët bakteriale që janë rezistentë ndaj antibiotikëve.

3. Si ta përdorim ICD-në

Ky seksion përmban informacion praktik, të cilin nevojitet ta dinë të gjithë përdoruesit, me qëllim që të shfrytëzojnë klasifikimin në gjithë dobinë e tij. Njohuritë dhe kuptimi i qëllimit dhe strukturës së ICD janë jetësore për statisticienët dhe analistët e informacionit shëndetësor si dhe për koduesit. Përdorimi i përpiktë dhe i qëndrueshëm i ICD varet në aplikimin korrekt të të tre volumeve.

3.1 Si ta përdorim Vëllimin 1

3.1.1 Hyrje

Vëllimi 1 përmban vetë klasifikimin. Ai tregon kategoritë në të cilat diagnozat caktohen, duke lehtësuar klasifikimin dhe numërimin e tyre për qëllime statistikore. Gjithashtu ai siguron që përdorimet statistikore me përkufizimin e përmbajtjes së kategorive, nënkategorive dhe pikat e listave tabulare mund të gjënden të përfshira në tabelat statistikore.

Megjithëse për një kodues teorikisht është e mundëshme të arrijë në kodin e drejtë vetëm nga përdorimi i Vëllimit të parë, kjo do të jetë kohë e humbur dhe mund të shpjerë në gabime në caktim. Indeksi Alfabetik si udhëzues i klasifikimit përmbahet në Vëllimin 3. Hyrja në Indeks siguron informacion të rëndësishëm rreth lidhjeve të tij me Vëllimin 1.

Shumica e përdorimeve statistikore rutine të ICD përfshijnë zgjedhjen e kushteve të veçanta nga çertifikata ose kartela kur ato përdorin më shumë se një. Rregullat për këtë zgjedhje lidhur me vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë përmbahen në Seksionin 4 të këtij Vëllimi.

Një përshkrim i hollësishëm i listave tabelë jepen në Seksionin 2.4.

3.1.2 Përdorimi i listave tabelare të përfshirjes dhe nënkategorive katër-karakterëshe

Termat e përfshirjes

Brenda rubrikave tre-karakterëshe dhe katër-karakterëshe[1] zakonisht ndodhen të listuara një numër termash të tjera diagnostike. Këto njihen si "terma përfshirëse" dhe janë dhënë përveç titujve, si shembuj të raporteve diagnostike të klasifikuara në atë rubrikë. Ato mund të bëjnë fjalë për kushte të ndryshme ose janë sinonime. Ato nuk janë nënklasifikime të rubrikës.

Termat përfshirëse listohen fillimisht si një udhëzues në konteksin e rubrikës. Shumë paragrafë

[1] Në kontekstin e ICD, 'rubrikë' do të thotë një kategori me 3 ose një nën-kategori me 4 karaktere

renditen sipas termave të rëndësishëm dhe të zakonshëm që bëjnë pjesë në rubrikë. Të tjerat janë kushtet ndarëse ose vend-ndodhjet renditur për përcaktimin e kufirit ndërmjet një nënkategorie nga tjetra. Listat e termave përfshirëse nuk janë nga mjete të plota dhe emrat alternative të realiteteve diagnostike përfshihen në Indeksin Alfabetik, i cili mund të referohet i pari kur kodohet një raport diagnostik i dhënë.

Është disa herë e nevojëshme të lexohen termat e përfshira në lidhje me titujt. Kjo zakonisht ndodh kur termat e përfshira përpunojnë listat e vend-ndodhjes ose produktet farmaceutike, ku nevojitet të kuptohen fjalët e caktuara nga titulli (p.sh. "neoplazma malinje e ...", "dëmtime të ...", "helmime nga ...").

Përshkrimet e përgjithëshme diagnostike të zakonshme për një sërë kategorish, apo për të gjitha nënkategoritë e kategorive tre-karakterëshe, gjenden në shënimet e emërtuara "Përfshin" menjëherë pas një kapitulli, grup (bllok) ose kategori të titullit.

Termat e përjashtimit

Rubrikat e përcaktuara përmbajnë listat e kushteve të paraprira nga fjala "Përjashton". Këto janë terma, të cilat, megjithëse titulli i rubrikave mund të nënkuptojnë që ato ishin të klasifikuara aty, në fakt janë klasifikuar diku tjetër. Një shembull i kësaj është në kategorinë A 46, "Erisipelat", ku erisipela e paslindjes ose e lehonisë është përjashtuar. Në parantezë, çdo term i përjashtuar është i pasuar nga kodi i kategorisë dhe nënkategorisë diku tjetër në klasifikim, pra atje ku është vendosur ai term i përjashtuar.

Përjashtimet e përgjithëshme nga vargu i kategorive ose nga të gjitha nënkategoritë gjenden në shënimet nën titullin "Përjashtime", që pasojnë menjëherë një kapitull, grup (bllok), ose kategori të titullit.

Fjalori përshkrues

Kapitulli V "Çrregullimet mendore dhe të sjelljes", përveç termave përfshirëse dhe përjashtuese, përdor fjalorin përshkrues për të treguar përmbajtjen e rubrikave. Kjo ndarje është përdorur për shkak të terminologjisë së variacioneve të mëdha të çrregullimeve mendore, veçanërisht ndërmjet vendeve të ndryshme. Fjalori nuk është i parashikuar për t'u përdorur nga stafi kodues.

Tipa të ngjashëm të përkufizimit janë dhënë diku tjetër në ICD, për shembull Kapitulli XXI, për të qartësuar përmbajtjen e parashikuar të rubrikës.

3.1.3 Dy kode për kushte të caktuara

Sistemi i "kryqeve" dhe "yllëzimeve (asteriskeve)"

ICD-9 paraqet një sistem, i vazhduar në ICD-10, nëpërmjet të cilit gjenden dy kode për raportet

diagnostike që përmbajnë informacion rreth sëmundjeve të përgjithshme themelore dhe manifestimit në një organ ose vend-ndodhje të veçantë së bashku, i cili është një problem klinik në të drejtën e vet.

Kodi fillestar është për sëmundjet themelore dhe shënohet me një kryq (†); kodi plotësues fakultativ për manifestimet shënohet me një yll (*). Kjo marrëveshje është siguruar sepse kodimi vetëm për sëmundjet themelore ishte shpesh i pakënaqshëm për përpilimin e statistikave lidhur me specialitetet e veçanta, ku gjendej një kërkesë për të parë kushtet e klasifikuara që kanë lidhje me kapitujt për manifestimet, kur ato ishin arsye për kujdes mjekësor.

Ndërsa sistemi i kryqeve dhe yjëzimeve siguron klasifikime alternuese për prezantimin e statistikave, është një parim i ICD që kodi i kryqit është kodi fillestar dhe duhet gjithmonë të përdoret. Kushti duhet të jetë bërë për kodin e yllëzimeve për t'u përdorur nëse metoda alternative e prezantimit mund të kërkohët gjithashtu. Për kodimin, kodi i yjëzimeve nuk mund të përdoret kurrë vetëm. Megjithatë, për kodimin e sëmundshmërisë, sekuencat kryq dhe yll mund të reversohen kur manifestimet e sëmundjes janë fokusi parësor i kujdesit. Statistikat përfshijnë kodet kryq në përputhje me klasifikimin tradicional për prezantimin e të dhënave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë dhe aspekteve të tjera të kujdesit mjekësor.

Kodet e yjëzimeve shfaqen si kategori tre-karakterëshe. Ndodhen kategori të veçanta për të njëjtat kushte të ndodhura, kur një sëmundje e veçantë nuk specifikohët si një shkak themelor (bazë). Për shembull, kategoritë G20 dhe G21 janë për format e Parkinsonizmit që nuk janë manifestime të sëmundjeve të tjera të caktuara gjetiu, ndërsa kategoria G22* është për "Parkinsonizmin në sëmundjet e klasifikuara diku tjetër". Kodet kryqe koresponduese jepen për kushtet mendore në kategoritë yjëzuese; për shembull për Parkinsonizmin sifilitik në G22*, kodi kryq është A52.1†.

Disa kode kryq shfaqen në kategoritë e posaçme kryq. Megjithatë, më shpesh kodi kryq për diagnozat dy-elementëshe dhe kodet e paqarta për kushtet me një element të vetëm mund të rjedhin nga e njëjta kategori ose nënkategori.

Zonat e klasifikimit ku veprojnë sistemi kryq dhe yllëzues janë të kufizuara; gjenden 83 kategori të posaçme yllëzuese në të gjithë klasifikimin, të cilat listohen në fillim të kapitujve përkatës.

Rubrikat në të cilat duken termat e shenjuara me simbolin "kryq" mund të marrin një nga tre format e ndryshme:

(i) Nëse simboli (†) dhe kodi alternativ yllëzues shfaqen së bashku në rubrikën e titulluar, të gjitha termat e klasifikueshme tek ajo rubrikë janë subjekte të klasifikimit të dyfishtë dhe të gjitha kanë të njëjtin kod alternativ, psh.:

A17.0†	Meningiti tuberkular (G01*) Tuberkulozi i meningjeve (cerebral) (spinal) Leptomeningiti tuberkular

(ii) Nëse simboli shfaqet në rubrikën e titulluar por kodi alternativ yllëzues jo, të gjithë termat e klasifikueshme të ajo rubrikë janë subjekte të klasifikimit të dyfishtë, por kanë kode alternative të ndryshëm (të cilët janë listuar për çdo term) p.sh.

A18.1† Tuberkulozi i sistemit uro-gjenital
Tuberkulozi i:
fshikëzës urinare (N33.0*)
i qafës së mitrës (N74.0*)
veshkave (N29.1*)
organeve gjenitale mashkullore (N51.-*)
ureterit (N29.1*)
Sëmundja inflamatore tuberkulare e pelvisit femëror (N74.1*)

(iii) Nëse as simbolet as kodi alternativ nuk shfaqen në titull, rubrika si e gjithë nuk është subjekt i klasifikimit të dyfishtë, por mund të jetë përfshirje individuale termash; nëse është kështu, këto terma do të shënohen me simbol dhe jepen kodet e tyre alternative, p.sh.

A54.8 Infeksione të tjera gonokoksike
Gonokoksik:
. . .
peritoniti† (K67.1*)
pneumonia† (J17.0*)
septicemia
dëmtime të lëkurës

Kodimi i dyfishtë opsional (jo i detyrueshëm)

Ka disa situata (të pashmangëshme), të ndryshme nga sistemi i kryqeve dhe yllëzimeve, që lejojnë të përdoren dy kode ICD për përshkrimin plotësisht të kushteve të pacientit. Shënimi në listën tubulare "Përdor kodin shtesë, nëse kërkohet ..." identifikon shumë nga këto situata. Kodet plotësuese përdoren vetëm në tabulimet e veçanta.

Këto janë:

(i) Për infeksionet locale, të klasifikuara në kapitujt "sistemet e trupit", kodet nga Kapitulli I mund të shtohen për të identifikuar mikroorganizmin infeksioz, ku ky informacion nuk shfaqet në titullin e rubrikës. Grupi i kadegorive B95-B97 është dhënë për këtë qëllim në kapitullin I.

(ii) Për neoplazmat me aktivitet funksional. Në kodin e Kapitullit II mund të shtohet kodi i përshtatshëm nga Kapitulli IV për të treguar tipin e aktivitetit funksional.

(iii) Për neoplazmat, kodi morfologjik (Vëllimi 1), megjithëse jo pjesë e ICD kryesore, mund të shtohet në kodin e Kapitullit II për të identifikuar tipin morfologjik të tumorit.

(iv) Për kushtet e renditura të F00-F09 (Organike, përfshirë simptomatiket, çrregullimet mendore) në Kapitullin V, ku një kod nga një kapitull tjetër mund të jetë shtuar për të treguar shkakun, p.sh. sëmundjet themelore, dëmtimet ose insultet e tjera të trurit.

(v) Ku një kusht shkaktohet nga një shkaktar toksik, kodi nga Kapitulli XX mund të shtohet për të identifikuar atë shkaktar.

(vi) Ku dy kode mund të përdoren për të përshkruar një dëmtim, helmim ose defekte të tjera të kundërta: kodi nga Kapitulli XIX i cili përshkruan natyrën e dëmtimeve dhe kodi nga Kapitulli XX i cili përshkruan shkakun. Zgjedhja se cili kod mund të jetë kodi plotësues varet nga qëllimi për të cilin të dhënat janë mbledhur (shih hyrjen tek Kapitulli XX të Vëllimit 1).

3.1.4 Marrëveshjet e përdorura në listën tabelare

Në termat përfshirëse dhe përjashtuese të listuara në listat tubulare, ICD përdor disa marrëveshje të veçanta lidhur me përdorimin e kllapave, kllapave katrore, kolonave, lidhëset, shkurtimi "NOS", fraza "jo i klasifikuar diku tjetër" (NEC) dhe fjala "dhe" në titujt. Këto nevojitet të jenë të kuptuara qartë nga koduesit dhe çdo njeri që dëshiron të interpretojë statistikat bazuar në ICD, së bashku.

Kllapat ( )

Kllapat janë përdorur në Vëllimin 1 në katër situata të rëndësishme.

(a) Kllapat janë përdorur për të rrethuar fjalët shtesë, të cilat mund të shoqërojnë një term diagnostik jashtë ndikimit të numrit të kodit, të i cili do të caktohen fjalët jashtë kllapave. Për shembull, në I10 termi përfshirës "Hipertension (arterial) (beninj) (thelbësor) (malinj) (fillestar) (sistemik) nënkupton që I10 është numri i kodit për fjalën "Hipertension" vetëm ose kur cilësohet nga ndonjë, ose ndonjë kombinim, i fjalëve në kllapa.

(b) Kllapat gjithashtu janë përdorur për të rrethuar kodin tek i cili shpjegohet termi përjashtues. Për shembull,

H01.0, Blefaritis, përjashton Blefarokonjuktivitin (H10.5).

(c) Një tjetër përdorim i kllapave është në grupin e titujve për të rrethuar kodin tre-karakterësh të kategorive të përfshira në atë grup.

(d) Përdorimi i fundit i kllapave ishte përfshirë në Rishikimin e Nëntë dhe ishte lidhur me sistemin e shënjave dhe yllëzimeve. Kllapat janë përdorur për të rrethuar kodin e shënjave në një kategori yllëzimi ose kodin e yllëzimeve ndjekur nga një term shenjë.

Kllapat katrore [ ]

Kllapat katrore janë përdorur:

(a) për të rrethuar sinonimet, fjalët alternative ose frazat shpjeguese; për shembull,

A30 Leproza [Sëmundja e Hansenit];

(b) për shpjegimin e shenjave të mëparëshme; për shembull,

C00.8 Lezione shtrirëse të buzës
[Shih shënimin 5 në fillim të kapitullit];

(c) për shpjegimin e tërësisë së gjendjes së mëparëshme të nën-ndarjeve katër-karakterëshe, zakonisht të një numri të kategorisë; për shembull,

K27 Ulçer peptike, vend i paspecifikuar
[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarjet].

Dy pikat :

Dy pikat përdoren në listimin e termave përfshirës dhe përjashtues, kur fjalët që paraprijnë atë trem nuk i kompletojnë termat për përcaktimin në atë rubrikë. Ato kërkojnë një ose më shumë fjalë modifikuese ose cilësore të përqendruara nën ato, përpara se ato të mund të caktohen në rubrikë. Për shembull, në K36, "Apendicit tjetër", diagnoza "apendicit" është për ta klasifikuar aty vetëm nëse cilësohet nga fjalët "kronik" ose "i përsëritur".

Kllapa gjarpërushe }

Kllapa gjarpërushe (e treguar si një vije vertikale) përdoret në listimet e termave përfshirëse dhe përjashtuese, për të treguar se termi nuk përfundon as nga fjalët që e paraprijnë atë as nga fjalët pas saj. Cilido nga termat përpara kllapës gjarpërushe duhet të jetë cilësuar nga një ose më shumë terma që pasojnë atë. Për shembull:

O71.6	Dëmtimet obstetrikale të kockave dhe ligamenteve pelvike Heqja e kartilagos së brendëshme të simfizës Dëmtimet e kokseve Ndarjet traumatike obstetrikale të simfizës (pubike)	obstetrikale

"NOS"

Shkronjat NOS janë një shkurtim për "jo i specifikuar ndryshe *[not otherwise specified]*" duke nënkuptuar "i paspecifikuar" apo "i pakualifikuar".

Disa herë një term i pacilësuar është klasifikuar prapseprapë në një rubrike për më shumë tipa specifikë të kushteve. Kjo është për arësye se në terminologjinë mjekësore forma më e zakonëshme e kushteve është shpesh e njohur me emrin e vetë kushtit dhe cilësohen vetëm tipat më pak të zakonshëm. Për shembull, "stenoza mitrale" është përdorur zakonisht për të treguar "stenozën mitrale reumatizmale". Këto supozime të paparashikueshme duhen marrë në vlerësim për të shmangur klasifikimin jo korrekt. Kontrolli i kujdesshëm i termave përfshirëse do të zbulojë ku është bërë hipoteza; koduesit duhet të jenë të kujdesshëm të mos kodojnë një term si të pacilësuar po të mos jenë krejt të qartë se asnjë informacion i disponueshëm të mund të lejojë një vlerësim më specifik

diku tjetër. Në të njëjtën mënyrë, në interpretimin e statistikave bazuar në ICD, disa kushte të caktuara në kategori të specifikuara dukshëm, nuk do të kenë qenë tepër të specifikuara në kartelat e koduara. Kur krahasohen drejtimet dhe interpretohen statistikat, është e rëndësishme të jemi të ndërgjegjshëm se supozimi mund të ndryshojë nga një rishikim i ICD tek tjetri. Për shembull, përpara Rishikimit të Tetë, aneurizmi i pacilësuar i aortës kujtohej se ishte shkaktuar nga sifilizi.

"Jo i klasifikuar diku tjetër"

Fjalët "jo i klasifikuar diku tjetër", kur përdoren në një titull kategori tre-karakterëshe, shërbejnë si një paralajmërim se disa variante të specifikuara të kushteve të listuara mund të shfaqen në të tjera pjesë të klasifikimit. Për shembull:

J16 Pneumonia e shkaktuar nga mikroorganizma të tjerë infektive, jo të klasifikuar diku tjetër.

Kjo kategori përfshin J16.0 Pneumonia nga klamidia dhe J16.8 Pneumonia e shkaktuar nga mikroorganizma të tjerë infektivë të specifikuar. Shumë kategori të tjera janë përshkruar në Kapitullin X (për shembull, J10-J15) dhe kapituj të tjerë (për shembull, P23- Pneumonia kongjenitale) për pneumonitë e shkaktuara nga mikroorganizma infektivë të specifikuar. J18 Pneumonia, mikroorganizëm i paspecifikuar, përdoret për pneumonitë për të cilat nuk citohet agjenti infeksioz përkatës.

"Dhe" në titujt

"Dhe" qëndron për "dhe/ose". Për shembull, në rubrikën A18.0, Tuberkulozi i kockës dhe kyçeve, janë për të klasifikuar rastet e "tuberkulozi i kockave", "tuberkulozi i kyçeve" dhe "tuberkulozi i kockave dhe kyçeve".

Pikë vizë [.-]

Në disa raste, karakteri i katërt i kodit të nënkategorisë zëvendësohet nga një vizë, p.sh.

G03 Meningiti nga shkaqe të tjera dhe të paspecifikuara,
Përjashton: meningoencefalitin (G04.-)

Kjo i tregon koduesit se shifra e katërt ekziston dhe duhet të ishte synuar në kategorinë e përshtatshme. Kjo marrëveshje është përdorur në listën tabelare dhe Indeksin Alfabetik së bashku.

3.1.5 Kategoritë me karakteristika të përbashkëta

Për kontrollin cilësor është e nevojëshme të përfshihen kontrollet e programuara në sistemin kompjuterik. Grupet pasuese të kategorive u siguruan si një bazë për kontrolle të tilla në qëndrueshmërinë e brendëshme, të grupuar sipas karakteristikave të veçanta që bashkojnë ato.

Kategoritë e yllëzimeve

Kategoritë pasuese yllëzore nuk duhen përdorur vetëm; ato gjithmonë duhet të përdoren së bashku me një kodi kryq:

Kategoritë e kufizuara për një gjini

Disa sëmundje, dëmtime dhe faktorë që influencojnë gjendjen shëndetësore dhe kontaktin me shërbimet shëndetësore kufizohen vetëm në, ose kanë më shumë shance të ndodhin në një nga gjinitë. Një listë kushtesh të tilla jepet në Aneksin 7.8. Rekomandohet që lista të përdoret për të kontrolluar konsistencën e të dhënave në kohën e kodimit të informacionit. Në qoftë se diagnoza e raportuar dhe gjinia e raportuar janë jo-konsistente, duhet kërkuar të bëhet sqarimi i informacionit të dhënë.

Udhëzues për trajtimet kontradiktore ndërmjet kushteve dhe gjinisë jepen në Seksionin 4.3.8.

Kategoritë e sekelave

Kategoritë pasuese jepen për sekelat e gjendjeve që nuk janë të zgjatura në fazën aktive:

B90-B94, E64.-, E68, G09, I69.-, O97, T90-T98, Y85-Y89.

Udhëzuesit për kodimin e sekelave për qëllime të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë së bashku gjenden në 4.3.6 dhe 4.5.2.

Çrregullimet pas-proçedurale

Kategoritë e mëposhtme nuk duhet të përdoren për kodimin e shkakut bazë të vdekshmërisë. Udhëzimet për përdorimin e tyre në kodimin e sëmundshmërisë gjenden në Seksionin 4.5.2.

E89.-, G97.-, H59.-, H95.-, I97.-, J95.-, K91.-, M96.-, N99.-.

3.2 Si ta përdorim Vëllimin 3

Hyrja në Vëllimin 3, Indeksi Alfabetik në ICD-10, jep udhëzime se si të përdoret ky volum. Këto udhëzime duhen studiuar me kujdes përpara fillimit të kodimit. Më poshtë jepet një përshkrim i shkurtër i strukturës dhe përdorimit të Indeksit.

3.2.1 Rregullimi i Indeksit Alfabetik

Vëllimi 3 është ndarë në tre seksione si më poshtë:

- Seksioni I liston të gjitha termat e klasifikueshme në Kapitujt I-XIX dhe Kapitullin XXI, me

përjashtim të medikamenteve dhe kimikateve.

- Seksioni II është indeksi i shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë dhe përmban të gjithë termat e klasifikueshme në Kapitullin XX, me përjashtim të medikamenteve dhe kimikateve.
- Seksioni III, Tabela e Medikamenteve dhe Kimikateve, liston për secilën substancë kodet për helmimin dhe efektet anësore të medikamenteve të klasifikueshme në Kapitullin XIX, dhe në Kapitullin XX, kodet që tregojnë nëse helmimi ishte aksidental, i paramenduar (vetë-dëmtim, i papërcaktuar, ose një efekt anësor i një substancë të rregullt të administruar siç duhet).

3.2.2 Struktura

Indeksi përmban "termat kryesuese", të pozicionuara në të majtën e largme të kollonës, me fjalë të tjera ("modifikusit" ose "kualifikuesit") në nivele të ndryshme të ndarjeve poshtë tyre. Në Seksionin I, të ashtuquajturit modifikues ose kualifikues janë zakonisht varietete, vende (vend-ndodhje) ose rrethana që ndikojnë kodimin; në Seksionin II ato tregojnë tipa të ndryshëm të aksidenteve ose ngjarjeve, të automjeteve të përfshira, etj. Modifikuesit që nuk ndikojnë kodimin paraqiten në kllapa pas gjendjes.

3.2.3 Numrat e kodeve

Numrat kod që ndjekin termat i referohen kategorive dhe nënkategorive për të cilat duhet të klasifikohën termat. Në qoftë se kodi ka vetën tre karaktere, mund të supozohet që kategoria nuk është nënndarë. Në të shumtën e rasteve kur kategoria është nënndarë, numri kod në Indeksin Alfabetik do të japë karakterin e katërt. Një vizë në pozicionin e katërt (p.sh. O03.-) do të thotë që kategoria është nënndarë dhe se karakteri i katërt mund të gjendet duke iu referuar listës tabelare. Në rastin kur në term zbatohet sistemi i kryqeve dhe i yjeve, atëhere jepen të dy kodet.

3.2.4 Shenjat

Kllapat

Kllapat përdoren në Indeks në të njejtën mënyrë si në Vëllimin 1, d.m.th. për të mbyllur modifikuesit.

"NEC"

NEC (=i paklasifikuar diku tjetër [not elsewhere classified]) tregon variantet e specifikuara të gjendjes së listuar, të cilët janë të klasifikuar në vend tjetër, dhe që, aty ku është e përshtatshme, duhet të kërkohët në Indeksin Alfabetik një term më i saktë.

Referencat–tërthore

Referencat–tërthore përdoren për të shmangur dublikimin e panevojshëm të termave në Indeks. Fjala

"shih" i kërkon koduesit t'i referohet termave të tjerë; "shih gjithashtu" orienton koduesin të referohet diku tjetër në Indeks, në qoftë se deklarata që po kodohet përmban informacion tjetër që nuk gjendet në ndarjen nën termin të cilit i është bashkëngjitur "shih gjithashtu".

3.3 Udhëzuesi bazë i kodimit

Indeksi Alfabetik përmban shumë terma të papërfshirë në Vëllimin 1 dhe kodimi kërkon që Indeksi së bashku me Listën Tabelare duhet të konsultohen përpara caktimit të një kodi.

Para kodimit, koduesi duhet të njohë parimet e klasifikimit dhe të kodimit dhe të ketë kryer ushtrime praktike.

Më poshtë është një udhëzues i thjeshtë, që ka për qëllim të ndihmojë përdoruesin rastësor të ICD.

1. Identifiko tipin e deklaratës që do të kodohet dhe referoju seksionit të përshtatshëm në Indeksin Alfabetik. (Në qoftë se deklarata është një sëmundje, plagosje apo gjendje tjetër e klasifikueshme në Kapitujt I – XIX ose XXI-XXII, konsultohu me Seksionin I të Indeksit. Në qoftë se deklarata është një shkak i jashtëm i një plagosje apo ngjarje tjetër e klasifikueshme në Kapitullin XX, konsultohu me Seksionin II.)

2. Lokalizo termin kryesues. Për sëmundjet dhe plagosjet, ai është zakonisht një emër për gjendjen patologjike. Megjithatë, disa gjendje të shprehura si mbiemra apo eponime janë përfshirë në Indeksin Alfabetik si terma kryesues.

3. Lexo dhe udhëhiqu nga çdo shënim që shfaqet nën termin kryesues.

4. Lexo çdo term të futur në kllapa pas termit kryesues (këta modifikues nuk ndikojnë në numrin kod), si dhe çdo term të nënndarë nën termin kryesues (këta modifikues mund të ndikojnë në numrin kod), derisa të jenë sqaruar të gjitha fjalët në shprehjen diagnostike.

5. Ndiq me kujdes çdo referencë–të tërthortë ("shih" dhe "shih gjithashtu") të gjetur në Indeks.

6. Referoju listës tabelare për të vërtetuar përshtatshmërinë e numrit kod të zgjedhur. Ki parasysh që një kod në Indeks me tre karaktere dhe një vizë në pozicionin e katërt do të thotë që ka një karakter të katërt për t'u gjendur në Vëllimin 1. Nuk janë indeksuar nënndarje të mëtejshme për t'u përdorur në një pozicion të një karakteri plotësues, dhe nëse përdoret, duhet të lokalizohet në Vëllimin 1.

7. Udhëhiqu nga çdo term përfshirës ose përjashtues nën kodin e zgjedhur apo nën titullin e kapitullit, bllokut ose kategorisë.

8. Cakto codin.

Në seksionin 4 jepen udhëzues specifikë për zgjedhjen e shkakut ose gjendjes që do të kodohen dhe

për kodimin e gjendjes së zgjedhur.

4. Rregullat dhe udhëzuesit për kodimin e vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë

Ky seksion ka të bëjë me rregullat dhe udhëzuesit të adaptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetit në lidhje me zgjedhjen e një shkaku ose gjendje të vetme për pasqyrimin rutinë nga çertifikatat e vdekjes dhe protokollet e sëmundshmërisë. Gjithashtu, janë siguruar udhëzues për zbatimin e rregullave dhe për kodimin e gjendjes së zgjedhur për tabulim (=pasqyrim).

4.1 Vdekshmëria: udhëzuesi për çertifikimin (vërtetimin) dhe rregullat për kodim

Nga Konferenca e 6-të dhjetëvjeçare Botërore e Rishikimit (Revizionit) u ra dakord që shkaku i vdekjes për pasqyrim parësor duhej të specifikonte shkakun kryesor (=bazë) të vdekjes.

Nga pikëpamja e parandalimit të vdekjes, është e nevojshme të këpusim zinxhirin e ngjarjeve ose të ushtrojmë kujdes në disa pika. Objektivi më efektiv i shëndetit publik është të parandalojë veprimin e shkakut të përshpejtimit. Për këtë qëllim, shkaku bazë ka qenë përcaktuar si "(a) sëmundja ose plagosja që nisi rrjedhën e ngjarjeve patologjike duke e çuar drejtëpërdrejt në vdekje, ose (b) rrethanat e aksidentit apo të dhunës që shkaktuan plagosjen vdekjeprurëse". Megjithatë, për disa sëmundje ose dëmtime duhet rregulla të veçanta.

Seksionet 4.1-4.3 përmbajnë instruksione për kodimin e shkaqeve të vdekjes për statistikat e vdekshmërisë. Seksioni i parë, 4.1, shpjegon konceptet bazë, Seksioni 4.2 shpjegon si të identifikohët shkaku themelor i vdekjes dhe Seksioni 4.3 jep detaje të mëtejshme se si të kodohen shkaqet e shumta të vdekjes.

4.1.1 Qëllimi i instruksioneve: krahasimet ndërkombëtare

Statistikat e vdekshmërise përdoren gjerësisht në punën kërkimore në shëndetësi, monitorimin e shëndetit publik, vleresimin e ndërhyrjeve shëndetësore dhe planifikimin e ndjekjes së kujdesit shëndetësor. Analiza e të dhënave të vdekshmërisë përfshin krahasimin e të dhënave, p.sh. atyre nga rajone të ndryshme ose dy momenteve të ndryshme në kohë. Vetëm kur të dhënat janë prodhuar me të njëjten metodologji dhe standarte, këto krahasime mund të japin rezultate të sakta. Për të standartizuar prodhimin e të dhënave të vdekshmërisë, OBSH lëshoi instruksione ndërkombëtare mbi mbledhjen, kodimin dhe klasifikimin, dhe prezantimin e të dhënave mbi shkaqet e vdekshmërisë. Ka një rëndësi të jashtëzakonshme që prodhimi i të dhënave mbi vdekshmërinë të ndjekë proçedurat e shpjeguara në vijim, sepse çdo shmangje nga instruksionet ndërkombëtare do të cënojë aftësinë për krahasim ndërkombëtar të këtyre të dhënave.

Qëllimi i këtyre instruksioneve është që të optimizojë statistikat e vdekshmërisë nga pikëpamja e shëndetit publik. Disa nga instruksionet mund të duken gabim ose që mund të vihen në dyshim nga

një pikëpamje thjesht mjekësore. Gjithësesi ato nuk duhen lënë mënjanë, pasi që mund të jenë të motivuara nga parime themelore epidemiologjike dhe të shëndetit publik. Në qoftë se një gabim i dukshëm vihet re, ai i duhet raportuar OBSH-së, e cila ose do të shpjegojë arsyet ose të do të ndërmarrë hapa për ta korrigjuar atë në nivel ndërkombëtar. Vende të veçanta nuk duhet të vetë-korrigjojnë atë çfare u duket si gabim, sepse ndryshime individuale në nivel të vendit do të prodhojnë të dhëna që janë të pakrahasueshme me vende të tjera, pra të padobishme për analizë.

4.1.2 Çertifikata ndërkombëtare e vdekjes

Instruksionet ndërkombëtare të kodimit të vdekshmërisë presupozojnë që të dhënat janë mbledhur me një çertifikatë vdekjeje që është në përputhje me Formën Ndërkombëtare të Çertifikatës Mjekësore për Shkaqet e Vdekjes (shiko Aneksin 7.1). Përndryshe, shkaqet e vdekjes nuk mund të kodohen sipas standarteve ndërkombëtare dhe të dhënat nuk do të jenë të krahasueshme në rang ndërkombëtar. Për shembull, disa nga instruksionet e kodimit aplikohen për gjendje të raportuara si shkaqe nga disa gjendje të tjera, dhe në raste të tilla është e rëndësishme të kihet një dallim i qartë midis shkaqeve të raportuara në Pjesën 1 dhe në Pjesën 2 të çertifikatës. Për më tepër, informacioni i raportuar tjetërkund në çertifikatë, si mënyra e vdekjes ose nëse shtatzënia kontribuoi në vdekje, është e rëndësishme kur vendosen kode të shumëfishta të shkaqeve të vdekjes për gjendjet e treguara në çertifikatë.

Është përgjegjësia e personelit mjekësor ose çertifikuesit të kualifikuar që firmos kartelën e vdekjes që të tregojë se cilat nga gjendjet morbide çuan direkt në vdekje dhe të tregojë çdo gjendje të mëparshme që ka çuar në këtë shkak. Mjeku ose çertifikuesi tjetër i kualifikuar duhet të përdorë gjykimin e vet klinik në plotësimin e çertifikatës mjekësore të shkakut të vdekjes. Sistemet e automatizuara nuk duhet të përfshijnë listat e tjera; kjo bën që të udhëheqë çertifikuesin se këto kufizojnë domosdoshmërisht gamën e diagnozës, dhe prandaj kanë një efekt të pafavorshëm në saktësinë dhe dobinë e raportit.

Pjesa mjekësore e formës është e ndarë në dy pjesë: Pjesa e I është për sëmundjet që lidhen me rrjedhjen e ngjarjeve që çojnë drejtëpërdrejt në vdekje dhe Pjesa II është për gjendje që nuk lidhen, por kontribuojnë. Në çertifikate, të gjithë të dhënat që janë të nevojshme për të koduar korrekt shkakun themelor të vdekjes duhen rregjistruar, dhe forma (shiko Aneksin 7.1) tregon çfarë informacioni duhet mbledhur. Me qëllim që të përafrohet mënyra si është mbledhur informacioni ndërkombëtartisht, forma duhet të ndiqet sa më rigorozisht që të mundet. Informacioni më pas përdoret për kodimin manualisht ose elektronikisht të shkakut themelor të vdekjes ose për shkaqet e shumëfishta të vdekjes.

4.1.3 Konceptet Bazë

Koduesit e vdekshmërisë duhet të jenë të familjarizuar me konceptet bazë të prezantuar në këtë seksion.

Sekuencë

Termi 'sekuencë' i referohet një zinxhiri ose serie ngjarjesh mjekësore në të cilat një hap është një komplikim i, ose shkaktohet nga, një hap i mëparshëm.

Shembulli 1: 1 (a) Infarkt miokardi
nga
(b) Tromboza koronare
nga
(c) Ateroskleroza koronare

Infarkti i miokardit shkaktohet nga tromboza koronare, e cila, në vetvete, është një komplikacion i aterosklerozës koronare. Si pasojë, sekuenca e infarktit të miokardit shkaktohet nga tromboza koronare që shkaktohet nga ateroskleroza koronare.

Shembulli 2: 1 (a) Hemorragji profuze
nga
(b) Amputimi traumatik i këmbës së djathtë
nga
(c) Shtypja nga trami

Hemorragjia është një komplikim i amputimit traumatik, i cili, në vetvete, është një komplikacion i aksidentit me tramin. Si pasojë, sekuenca është hemorragji profuze nga amputimi traumatik i këmbës së djathtë nga shtypja nga trami.

Marrëdhëniet shkakësore

Një marrëdhënie shkakësore ekziston nëse një gjëndje e përmendur në çertifikatë mund të shkaktohet nga një tjetër gjithashtu e përmendur në çertifikatë. Megjithatë nëse mardhënia shkakësore konsiderohet e pranueshme ose jo për kodimin e vdekshmërisë bazohet jo vetëm në vleresimin mjekësor por dhe atë epidemiologjik dhe në konsideratat e shëndetit publik. Kështu, që një marrëdhënie e pranueshme nga pikpamja mjekësore mund të listohet si e papranueshme në instruksionet e kodimit, sepse një hap i mëpasshëm në sekuencë është më i rëndësishëm nga pikpamja e shëndetit publik.

Prandaj, për të vendosur nëse një marrëdhënie shkakësore është e pranueshme apo jo, kontrolloni së pari instruksionet në Seksionin 4.2.3, Instruksione speciale mbi sekuencat që pranohen ose hidhen poshtë. Marrëdhëniet e përmendura në Seksionin 4.2.3 duhet të pranohen për sa të jetë e mundur, sepse opinioni i çertifikuesit mbi shkaqet e vdekjes nuk duhet hedhur poshtë aq kollaj. Nëse një marrëdhënie e treguar duket si jo e mundur, referojuni tabelave ndërkombtarisht të pranuara mbi kodimin e vdekshmërisë.

Një sekuencë e raportuar që duket jo e mundur duhet pranuar nëse një ose më shumë nga hapat ndërmjetës do të shpjegonin atë marrëdhënie shkakësore. Për shembull, nëse hematemeza jepet për shkak të cirrozës së mëlçisë, mendoni që hematemeza u shkaktua nga hipertensioni portal, dhe hipertensioni portal u shkaktua nga cirroza e mëlçisë. Këto hapa të ndërmjetëm të menduar nuk duhen përdorur për të modifikuar kodimin.

Kini parasysh që gjendja A nuk mund kurrë të shkaktohet nga një gjëndje B nëse gjendja A ka një kohëzgjatje më të madhe dhe fillon më herët në kohë se gjëndja B.

Kohëzgjatja

Në çertifikatat e vdekjes, çdo gjëndje e raportuar duhet të përfshijë gjithashtu informacion mbi kohëzgjatjen. Kohëzgjatja i referohet kohës që nga fillimi i sëmundjes ose gjëndjes deri në kohën e vdekjes. Mbani mend që kjo nuk është gjithnjë e njëjta si koha e diagnozës së gjëndjes, e cila mund të jetë në të njëjtën kohë, ose më pas, të fillimit të simptomave.

Shkaku i fundor i vdekjes

Shkaku fundor i vdekjes është gjëndja e vendosur e para në rrjeshtin e parë të Pjesës 1 të çertifikatës së vdekjes.

Shembulli 3: 1 (a) Infarkt miokardi dhe edemë pulmonare
nga
(b) Ateroskleroza koronare

Infarkti i miokardit është shkaku fundor i vdekjes, duke qenë se futet i pari në rrjeshtin e parë të çertifikatës.

Pika e fillimit

Pika e fillimit është gjendja ose ngjarja që filloi sekuencën e marrëdhënieve shkakësore të pranuara që përfunduan me shkakun e vdekjes. Në një çertifikatë të plotësuar në mënyrë korrekte, gjendja raportohet në rrjeshtin më të poshtëm të përdorshëm në Pjesën 1 si pika fillestare e sekuencës.

Shembulli 4: 1 (a) Infarkt miokardi dhe edemë pulmonare
nga
(b) Ateroskleroza koronare

Ateroskleroza koronare është pika e fillimit, duke qenë se ajo filloi sekuencën e ngjarjeve që çuan në vdekje.

Shembulli 5: 1 (a) Pneumonia
nga
(b) Fratura e kofshës
nga
(c) Pengimi në qylym

Pengimi në qylym është pika fillestare, duke qenë se ajo filloi sekuencën e ngjarjeve që çuan në vdekje.

Pika tentative e fillimit

Në një çertifikatë të plotësuar në mënyrë korrekte, gjendja raportohet në rrjeshtin më të poshtëm të përdorshëm në Pjesën 1 si pika e fillimit, por nëse çertifikata nuk është plotësuar korrekt, pika e fillimit mund të jetë raportuar diku tjetër. Instruksionet se si të identifikohën pikat e fillimit në këto

raste janë komplekse. Shpesh herë, shumë instruksione aplikohen mbi të njëjtën çertifikatë vdekjeje, dhe është e rëndësishme që të zbatohen instruksionet hap pas hapi siç është përshkruar në Seksionin 4.2.1, Gjetja e pikës së fillimit. Në çdo hap ku identifikohët një pikë tentative fillimi, një gjendje konsiderohet provizorisht si pika e fillimit, por mund, që në hapat pasues, ajo të jetë shkaktuar nga diçka tjetër. Pika tentative e fillimit mund të ndryshojë disa herë sipas instruksioneve që përdoren për çertifikatën.

Gjithashtu, mblidhni informacion shtesë mbi marrëdhëniet shkakësore që çertifikuesi ka dhënë në llogari. Kjo ka vlerë edhe kur informacioni duket në vend të 'gabuar' në çertifikatë. Për shembull, nëse sekuenca në Pjesën 1 fillon me sëmundjen A, dhe informacioni tjetërkund në çertifikatë thotë që sëmundja A është për shkak të sëmundjes B, atëherë konsideroni sëmundjen B si pikën tentative të fillimit.

Shkaqet e dukshme

Disa instruksione kodimi do tju thonë që të kontrolloni nëse pika tentative e fillimit është shkaktuar dukshëm dhe ajo vetë nga një shkak tjetër i përmendur në të njëjtin rresht ose më poshtë në çertifikate. Fjala 'dukshëm' është e rëndësishme, dhe nuk duhet të ketë dyshime për marrëdhënien midis gjendjeve të ndryshme. Instruksione të mëtejshme jepen në Seksionin 4.2.1, Hapi SP6 – Shkaqe të dukshme, dhe në Seksionin 4.2.4, Instruksione të veçanta mbi shkaqet e dukshme (Hapi SP6).

Shembulli 6: 1 (a) Sepsis
nga
(b) Peritoniti
2 Apendisit me çarje

Peritoniti filloi sekuencën e ngjarjeve të raportuara në Pjesën 1, kështu që ai është pika tentative e fillimit. Megjithatë, apandesiti me çarje është një shkak i dukshëm i peritonitit. Kështu që sekuenca e ngjarjeve fillon me apandesitin, i cili më pas është pika fillestare e ngjarjeve që përfundojnë me sepsis, shkakun fundor të vdekjes.

Sekuenca e përmendur e para

Një çertifikatë vdekjeje mund të përmbajë disa sekuenca, dhe instruksionet e kodimit do tju kërkojnë të gjeni pikën fillestare të sekuencës të përmendur e para.

Për të identifikuar pikën e fillimit të sekuencës së përmendur e para, filloni me shkakun fundor të vdekjes (shkaku i përmendur i pari në rrjeshtin më të sipërm të Pjesës 1). Përcaktoni nëse gjendja e parë në rrjeshtin pasues në Pjesën 1 mund të shkaktojë shkakun fundor të vdekjes. Nëse jo, dhe nëse ka më shumë gjendje në po atë rresht, përcaktoni nëse gjendja e dytë në listë në po atë rresht mund të shkaktojë shkakun fundor të vdekjes. Vijoni derisa të keni gjetur një shkak që mund të çojë në shkakun fundor të vdekjes. Kjo është pika tentative e fillimit.

Nëse ju gjetët një pikë tentative fillimi por ka gjendje të raportuara më poshtë në rrjeshtat e Pjesës 1, përsëritni proçedurën për rrjeshtin pasues. Filloni me pikën tentative të fillimit që identifikuat në hapin e mëparshëm. Nëse nuk mundeni, dhe nëse ka më shumë gjendje në rresht, kontrolloni nëse

gjendja e dytë e rrjeshtuar në atë rrjesht ose më poshtë mund të shkaktojë pikën tentative të fillimit. Vijoni derisa të keni gjetur një gjendje që mund të shkaktojë një pikë tentative fillimi. Kjo është pika e re tentative e fillimit.

Nëse ka gjendje të tjera të raportuara më poshtë në Pjesën 1, përsëritni proçeduren për sa kohë të identifikohët një pikë e re tentative e fillimit. Kur të mos mundeni të përcaktoni më pika të reja tentative të fillimit, pika më e vjetër tentative e fillimit është gjithashtu pika e fillimit për sekuencën e përmendur e para.

Fig. 2 ilustron shembuj çertifikatash me disa sekuenca. Pika fillestare e sekuencës së parë është me gri, e rrethuar me vijë të zezë rrumbullake.

Fig. 2. Shembuj çertifikatash me disa sekuenca

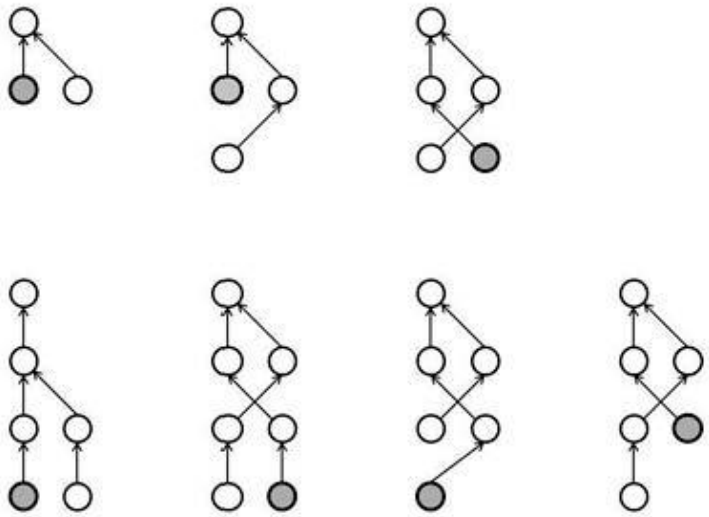

Shembulli 7: 1 (a) Pneumonia
ngà
(b) Fraktura e kofshës dhe insufiçienca kardiake
ngà
(c) Pengimi në qylym, ateroskleroza koronare

Pneumonia mund të jetë nga fraktura e kofshës, dhe atëherë fraktura e kofshës është pika tentative e fillimit. Fraktura e kofshës mund të jetë nga pengimi dhe ky bëhet pika tentative e fillimit. Duke qenë se nuk ka shkaqe të tjera të përmendura më poshtë se rrjeshti 1(c), pengimi në qylym është pika fillestare e sekuencës së përmendur e para.

Shembulli 8: 1 (a) Pneumonia
ngà
(b) Insufiçienca kardiake dhe fraktura e kofshës

nga

(c) Ateroskleroza koronare dhe pengimi në qylym

Pneumonia mund të jetë nga insufiçienca kardiake, dhe atëherë insufiçienca kardiake është pika tentative e fillimit. Insufiçienca kardiake mund të jetë nga ateroskleroza koronare dhe kjo bëhet pika tentative e fillimit. Duke qenë se nuk ka shkaqe të tjera të përmendura më poshtë se rrjeshti 1(c), ateroskleroza koronare është pika fillestare e sekuencës së përmendur e para.

Shembulli 9: 1 (a) Pneumonia

nga

(b) Fraktura e kofshës dhe insufiçienca kardiake

nga

(c) Ateroskleroza koronare dhe pengimi në qylym

Pneumonia mund të jetë nga fraktura e kofshës, dhe atëherë fraktura e kofshës është pika tentative e fillimit. Megjithatë, fraktura e kofshës nuk mund të jetë nga ateroskleroza koronare por fraktura e kofshës mund të jetë nga pengimi dhe ky bëhet pika tentative e fillimit. Duke qenë se nuk ka shkaqe të tjera të përmendura më poshtë se rrjeshti 1(c), pengimi në qylym është pika fillestare e sekuencës së përmendur e para.

Gjendja e përmendur e para

Disa instruksione kodimi i referohen gjendjes së 'përmendur e para'. Kur të identifikoni gjendjen e përmendur të parën, filloni nga fillimi i rrjeshtit të parë në Pjesën 1 dhe më poshtë, dhe nga e majta në të djathtë.

[*Shënim për përkthyesit*: nëse gjuha lokale nuk shkruhet nga e majta në të djathtë dhe nga sipër poshtë, adaptoni instruksionet që të përputhen me drejtimin e shkrimit].

Shkaku themelor i vdekjes

Shumica, por jo të gjitha, statistikat e vdekshmërise tregojnë për një shkak të vetëm të vdekjes për çdo individ, pavarësisht se sa gjendje raportohen në çertifikatë. Shkaku themelor i vdekjes është gjendja e përzgjedhur për pasqyrimin si shkaku i vetëm. Në shumicën e rasteve, shkaku themelor i vdekjes është i njëjtë me pikën e fillimit. Megjithatë, shpeshherë një gjendje tjetër nga ajo e pikës së fillimit mund të përzgjidhet si shkak themelor (bazë) për përdorim në statistikë. Shikoni dhe 'Modifikimin', në vijim.

Shembulli 10: 1 (a) Bronkopneumonia

nga

(b) Hemiplegjia

nga

(c) Infarkti cerebral

Infarkti cerebral filloi sekuencën e ngjarjeve që çuan në vdekje, kështu që ai është pika e fillimit. Në këtë rast, është dhe shkaku themelor për vdekjen.

Modifikimi

Instruksione speciale të kodimit për sekuenca specifike ose kategori të ICD mund të kenë efektin që një gjendje tjetër nga pika e fillimit të përzgjidhet si shkak themelor (bazë) i vdekjes. Në këto raste, kodi për shkakun themelor shpesh shpreh një kombinim të pikës së fillimit me një gjendje tjetër të raportuar, ose një komplikacion ose pasojë të pikës së fillimit që ka rëndësi nga pikpamja e shëndetit publik. Kjo proçedure me anë të të cilës kodi i ICD për pikën e fillimit zëvendësohet me një kod tjetër quhet modifikim.

Shembulli 11: 1 (a) Sëmundje e zemrës
nga
(b) Ateroskleroza e gjeneralizuar

Ateroskleroza e gjeneralizuar filloi sekuencën e ngjarjeve që çuan në vdekje, kështu që ai është pika e fillimit. Megjithatë, sipas një instruksioni special mbi aterosklerozën e gjeneralizuar, ateroskleroza e përgjithesuar ose e paspecifikuar që çon në sëmundje të zemrës i përket sëmundjes së zemrës nga ateroskleroza në statistikat e vdekshmerisë. Për shkak të këtij modifikimi, sëmundja e zemrës nga ateroskleroza është shkaku themelor i vdekjes.

Shkaku themelor tentativ i vdekjes

Shumë instruksione specifike mbi modifikimin mund tëe kenë efekt mbi të njëjtën çertifikatë të vdekjes. Në këtë rast instruksionet aplikohen hap pas hapi. Kodi i përzgjedhur si një rezultat i secilit hap në proçes quhet si shkaku themelor tentativ i vdekjes.

Shembulli 12: 1 (a) Infarkt miokardi dhe edemë pulmonare
nga
(b) Ateroskleroza koronare
nga
(c) Ateroskleroza e gjeneralizuar

Ateroskleroza e gjeneralizuar filloi sekuencën e ngjarjeve që çuan në vdekje, kështu që ai është pika e fillimit. Ka instruksione speciale mbi aterosklerozën dhe sëmundjen koronare të zemrës në ICD, dhe në hapin tjetër, ateroskleroza koronare përzgjidhet si shkaku tentativ themelor i vdekjes. Por ka instruksione të tjera mbi aterosklerozën koronare dhe infarktin e miokardit, dhe në hapin e fundit, infarkti i miokardit përzgjidhet si shkaku themelor.

4.2 Instruksionet për kodimin e vdekshmërisë: përzgjedhja e kodit themelor të vdekjes

Kur kodohet dhe klasifikohen shkaqet e vdekjes, ju duhet së pari të vendosni kodet ICD për të gjitha gjendjet e përmendura në çertifikatën e vdekjes. Ka shumë instruksione për kodimin që bazohen në kode specifike të ICD dhe, për të përcaktuar nëse aty aplikohen instruksione, ju duhet të dini kodet ICD për të gjitha gjendjet në çertifikatë. Kjo quhet kodim shumë-fazor (shiko Seksionin 4.3, Instruksionet për kodimin e vdekshmërisë: shkaqe të shumëfishta). Më pas, ju përzgjidhni një shkak

themelor (bazë) të vdekjes për tu përdorur për statistikat e vdekshmërisë. Ky quhet klasifikimi i shkakut themelor të vdekjes.

Për shumicën e çertifikatave të vdekjes, përzgjedhja e shkakut themelor të vdekjes është një proçedurë relativisht e thjeshtë. Ka, megjithatë, shumë raste ku shkaku themelor nuk është menjëherë i dukshëm. Për tu siguruar që si rastet e thjeshta dhe ato të komplikuara kodohen sipas regulloreve ndërkombetare, është e rëndësishme për ti ndjekur këto instruksione kodimi me kujdes, hap pas hapi. Përndryshe, statistikat e vdekshmërisë që do dalin nuk do të jenë të krahasueshme ndërkombetarisht, gjë që do e ulte shumë vlerën e këtyre të dhënave për qëllime të shendetit publik.

Përzgjedhja e shkakut themelor të vdekjes përfshin dy hapa të veçantë. Së pari, identifikoni pikën e fillimit – sëmundjen që filloi zinxhirin e ngjarjeve që çuan në vdekje. Më pas, kontrolloni nëse ka instruksione specifike që i aplikohen pikës së fillimit që përcaktuat. Nëse është kështu, hapi tjetër është që të modifikojë pikën e fillimit që përzgjodhet në hapin e parë.

Kini parasysh që qëllimi i proçedurës të përzgjedhjes është që të prodhojë statistikat e vdekshmërisë më të dobishme të mundshme. Kështu, instruksionet pasuese mund të reflektojnë rëndësinë për shëndetin publik më tepër sesa çfarë është korrekte nga pikpamja e pastër mjekësore. Instruksionet që pasojnë janë gjithnjë të aplikueshme, edhe nëse ato mund të konsiderohen korrekte ose jo nga pikpamja mjekësore.

Në shembujt e kodimit që pasojnë, deklarata 'për shkak të' ndërmjet rrjeshtave të Pjesës 1 nuk përfshihet më. Megjithatë, është e rëndësishme të kihet parasysh së çdo gjë që raportohet në rrjeshtin e sipërm të Pjesës 1 ka ardhur si pasojë e çfarë është raportuar në rrjeshtat poshtë saj.

4.2.1 Gjetja e pikës së fillimit (Hapat SP1 deri në SP8)

Për të identifikuar pikën e fillimit, ndiqni tetë hapat e specifikuar në këtë seksion. Ata emërtohen SP1 deri në SP8 (Rregulli i Pikës së Fillimit 1 deri në 8). Çdo hap përmban një rregull të seksionit. Nde çdo hap, ka një shpjegim të rregullit të seksionit dhe një instruksion për çfarë të besh me tej. Për disa nga rregullat, ka dhe pika kyçe me instruksione të mëtejshme:

Hapi SP1 – Shkak I vetëm në çertificatë

Nëse ka vetëm një shkak të raportuar në çertifikatë, ose në Pjesën 1 ose në Pjesën 2, kjo është pika e nisjes dhe gjithashtu dhe shkaku themelor. Më pas, shkoni në Hapin M4.

Nëse ka dy ose më shumë gjendje në çertificatë, shkoni në Hapin SP2.

Hapi SP2 -- Vetëm një rresht i përdorur në Pjesën 1

Nëse çertifikuesi ka përdorur vetëm një rresht në Pjesen1 por ka shkruar dy ose më shumë gjendje në rresht, atëherë gjendja e përmendur e para është pika tentative e nisjes. Më tej, shko në Hapin SP6.

Gjithashtu, nëse ka vetëm një gjendje të raportuar në Pjesën 1 por një ose më shumë gjendje në Pjesën 2, atëherë gjendja e vetme në Pjesën 1 është pika tentative e fillimit. Më pas, shko në Hapin SP6.

Nëse çertifikuesi ka përdorur më shumë se një rresht në Pjesën 1, shko në Hapin SP3.

Shembulli 1: 1 (a) Infarkt miokardi dhe diabet sheqeri
(b)
(c)
(d)
(e)
2
Infarkti i miokardit është përmendur i pari në çertifikatë dhe është pika tentative e fillimit. Më pas, shko në Hapin SP6, për të kontrolluar nëse aplikohen rregulla të tjera të përzgjedhjes dhe të modifikimit.

Shembulli 2 1 (a) Infarkt miokardi dhe diabet sheqeri
(b)
(c)
(d)
(e)
2
Infarkti i miokardit është përmendur i pari në çertifikatë dhe është pika tentative e fillimit. Më pas, shko në Hapin SP6, për të kontrolluar nëse aplikohen rregulla të tjera të përzgjedhjes dhe të modifikimit.

Hapi SP3 – Më shumë se një rrjesht i përdorur në Pjesën 1, shkaku i parë në rrjeshtin më poshtë shpjegon të gjithë hyrjet më sipër

Nëse ka gjendje të raportuara në më shumë se në një rresht në Pjesën 1, kontrolloni nëse të gjitha kushtet e raportuara në rrjeshtat mbi atë me të ulëtin e përdorur në Pjesën 1 mund të jenë shkaktuar nga gjendja e parë në rrjeshtin me të ulët të përdorur.

Nëse të gjitha gjendjet në rrjeshtat më sipër atij të me të poshtëm të përdorur në Pjesën 1 mund të jenë shkaktuar nga gjendja e parë në rrjeshtin me të ulët të përdorur, atëherë kjo gjendje është – në mënyrë tentative – pika e fillimit. Më pas, shkoni në Hapin SP6.

Nëse të gjitha gjendjet në rrjeshtat mbi rrjeshtin me të poshtëm të përdorur në Pjesën 1 mund të mos jenë shkaktuar nga gjendja e parë në rrjeshtin me të ulët të porositur, përpiquni të merrni sqarime nga çertifikuesi. Nëse nuk ka informacion të mëtejshëm, shkoni në Hapin SP4.

Në Hapin SP3, nuk është e nevojshme të vlerësoni marrëdhëniet shkakësore midis gjendjeve të raportuarta në rrjeshtat mbi atë të fundit të përdorur. Është e mjaftueshme që çdo një nga gjendjet në rrjeshtat mbi atë të poshtmin të përdorur mund të jetë si pasojë nga një gjendje e raportuar në një rrjesht të mëposhtëm të përdorur.

Në Hapin SP3, nuk ka detyrime që gjendjet e vendosura më sipër rrjeshtit të vendosur më poshtë të mund të kenë shkaktuar gjithësesi gjendjet në rrjeshtat e mësipërme, për sa kohë asnjë nga to nuk ka një jetëgjatësi me të madhe se gjendja e përmendur së pari në rrjeshtin me të poshtëm të përdorur.

Kini parasysh që nëse një marrëdhënie shkakësore e listuar si korrekte ose jo mund të reflektojë rëndësinë për shëndetin publik sesa çfarë është e pranueshme nga një pikpamje thjesht mjekësore. Atëherë, kontrolloni instruksionet në Seksionin 4.2.3, Instruksione të veçanta mbi sekuencat e pranuara ose të hedhura poshtë, së pari. gjithnjë ndiqni instruksionet në Seksionin 4.2.3., nëse ato duken të jenë korrekte nga pikpamja mjekësore ose jo.
Marrëdhëniet e deklaruara që nuk janë të listuara si të hedhura poshtë në Seksionin 4.2.3 duhet të pranohen për aq sa të jetë e mundur. Ato reflektojnë opinionin e çertifikuesit mbi shkaqet që çojnë në vdekje dhe nuk duhet të hidhen poshtë lehtë.

Nëse marrëdhëniet e treguara duken si shumë improbable, referojuni tabelave të vendimeve ndërkombtarisht të njohura për kodimin e vdekshmërisë.

Shembulli 3:
1 (a) Bronkopneumoni
(b) Hemiplegji
(c) Infarkt cerebral
(d)
2
Të dyja bronkopneumonia dhe hemiplegjia mund të jenë shkaktuar nga infarkti cerebral. Kjo do të thotë që infarkti cerebral është pika tentative e fillimit.

Shembulli 4:

1	(a)	Sarkoma Kaposhi	1 vit
	(b)	HIV	3 vjet
	(c)	Transfuzion i gjakut	5 vjet
	(d)	Hemofili	që nga lindja
2			

Sarkoma Kaposi, HIV, dhe transfuzioni i gjakut mund të jenë shkaktuar të gjitha nga hemofilia, e cila është e para (dhe mbase e vetmja) gjendje që përmendet në rreshtin me të ulët të përdorur në Pjesën 1. Kjo do të thotë që hemofilia është pika tentative e fillimit.

Shembulli 5:
1 (a) Pneumocistoze
(b) HIV
(c) Shpretke e çarë
(d) Sulm – rrahje me grushta
2
Sulmi i rrahjes me grushta është e vetmja gjendje e përmendur në rrjeshtin më të ulët të përdorur në Pjesën 1. Mund të shkaktojë çdo gje në rrjeshtat më sipër, duke marrë të mirëqenë që transfuzioni i gjakut është trajtim për çarjen e shpretkës. Shikoni gjithashtu Seksionin 4.1.3, Konceptet bazë, ku supozimet e shkakut ndërhyrës janë përshkruar në seksionin e marrëdhënieve shkakësore.

Shembulli 6: 1 (a) Metastaza në mëlçi
(b) Bronkopneumoni
(c) Kancer në stomak
(d)
2
Të dyja metastazat e mëlçisë dhe bronkopneumonise mund të shkaktohen nga kanceri i stomakut. Kjo do të thotë që kanceri i stomakut është pika tentative e fillimit, edhe pse bronkopneumonia nuk shkakton dot metastaza në mëlçi dhe bronkopneumonia ka një kohëzgjatje me të shkurter se metastazat e mëlçisë.

Shembulli 7: 1 (a) Metastaza në mëlçi dhe edema pulmonare
(b) Bronkopneumoni
(c) Kancer në stomak
(d)
2
Metastazat e mëlçisë, edema pulmonare dhe bronkopneumonia mund të shkaktohen të tera nga kanceri i stomakut. Kjo do të thotë që kanceri i stomakut është pika tentative e fillimit, edhe pse bronkopneumonia nuk shkakton dot metastaza në mëlçi.

Shembulli 8:

1 (a)	Metastaza në mëlçi	2 muaj
(b)	Bronkopneumoni	4 ditë
(c)	Kancer në stomak	6 muaj
(d)		

2
Të dyja metastazat e mëlçisë dhe bronkopneumonise mund të shkaktohen nga kanceri i stomakut. Kjo do të thotë që kanceri i stomakut është pika tentative e fillimit, edhe pse bronkopneumonia nuk shkakton dot metastaza në mëlçi dhe bronkopneumonia ka një kohëzgjatje me të shkurter se metastazat e mëlçisë.

Shembulli 9: 1 (a) Metastaza në mëlçi
(b) Bronkopneumoni dhe kancer në stomak
(c)
(d)
2
Metastazat në mëlçi nuk mund të jenë prej bronkopneumonise. Kjo do të thotë që asnjë pikë tentative fillimi nuk mund të identifikohët në Hapin SP3. Keshtu që, shkoni në Hapin SP4.

Hapi SP4 – Shkaku i parë në rrjeshtin me të poshtëm të përdorur nuk i shpjegon të gjitha hyrjet mbi të, por një sekuencë përfundon me gjendjen fundore

Nëse ka vetëm një sekuencë që mbaron me gjendje fundore, gjeni pikën fillestare të kesaj sekuencë. Kjo është një pikë tentative e re fillimi. Më pas, shkoni në Hapin SP6.

Nëse ka dy ose më shumë sekuenca gjendjesh ose ndodhish siç janë përshkruar në Seksionin 4.1.3,

dhe gjeni pikën fillestare në këtë sekuencë të përmendur të parën. Më pas, shkoni në Hapin SP6.

Nëse nuk ka një sekuencë që mbaron me gjendje terminale, shkoni në Hapin SP5.

Siç është përmendur më sipër nën hapin SP3, gjithnjë ndiqni instruksionet në Seksionin 4.2.3., nëse ato duken të jenë korrekte nga pikpamja mjekësore apo jo.

Marrëdhëniet e treguara që nuk janë të listuara si të hedhura poshtë në Seksionin 4.2.3 duhet të pranohen për sa të jetë e mundur. Ato reflektojnë opinionin e çertifikuesit mbi shkaqet që çojnë në vdekje dhe nuk duhen hedhur poshtë me lehtësi.

Nëse një marrëdhënie e deklaruar duket si e shumë e pamundur, referojuni tabelave të njohura ndërkombëtarisht të marrjes së vendimit për kodimin e vdekshmërisë.

Kur vlerësoni një sekuencë, mbani mend që sipas Seksionit 4.2.3, Instruksione speciale mbi pranimin ose hedhjen poshtë të sekuencave, një gjendje A nuk mund të jetë shkaktuar kurrë nga një gjendje B nëse gjendja A ka një kohëzgjatje më të madhe se gjendja B.

Shembulli 10:

1	(a)	Metastaza në mëlçi	2 muaj
	(b)	Infark cerebral dhe kancer në stomak	6 muaj
	(c)		
	(d)		
2			

Infarkti cerebral nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlçi, por metastazat në mëlçi mund të jetë prej kancerit të stomakut. Kanceri i stomakut është pika tentative e fillimit.

Shembulli 11:

1	(a)	Bronkopneumoni	2 muaj
	(b)	Infarkt cerebral dhe metastaza në mëlçi	6 muaj
	(c)	Ateroskleroza dhe kanceri i stomakut	
	(d)		
2			

Ateroskleroza nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlçi. Megjithatë, ka tre sekuenca të pranueshme në çertifikatë: 1) bronkopneumonia shkaktuar nga infarkti cerebral, në vetvete i shkaktuar nga ateroskleroza; 2) bronkopneumonia e shkaktuar nga infarkti cerebral, në vetvete i shkaktuar nga kanceri i stomakut; dhe 3) bronkopneumonia e shkaktuar nga metastazat e mëlçisë, në vetvete të shkaktuara nga kanceri i stomakut. Por sekuenca e përmendur e para është bronkopneumonia e shkaktuar nga infarkti cerebral, në vetvete i shkaktuar nga ateroskleroza. Si pasojë, ateroskleroza është pika tentative e fillimit.

Hapi SP5 – Pa sekuencë në Pjesën 1

Nëse nuk ka sekuencë që mbaron me gjendje fundore, atëherë gjendja fundore është gjithashtu dhe pika fillestare tentative e fillimit. Më pas, shko në Hapin SP6.

Shembulli 12: 1 (a) Metastaza në mëlçi
(b) Infark cerebral
(c) Aterosklerozë
(d)
2 Kancer në stomak
Ateroskleroza nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlçi. Gjithashtu, nuk ka asnjë sekuencë në Pjesën 1 që përfundon me gjendjen fundore, sepse infarkti cerebral nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlçi. Duke qenë se nuk ka një sekuencë që përfundon me gjendjen fundore, vetë gjendja fundore – metastazat në mëlçi --- është pika tentative e fillimit.

Hapi SP6 – Shkaku i dukshëm

Tani kontrolloni nëse pika tentative e fillimit që zgjidhet në Hapin SP1 deri SP5 është dukshëm shkaktuar nga një gjendje tjetër në çertifikatë. Nëse pika tentative e fillimit është në Pjesën 1, atëherë kjo gjendje duhet të jetë ose në të njëjtin rresht ose më poshtë në Pjesën 1, ose në Pjesën 2. Nëse pika tentative e fillimit është në Pjesën 2, kjo gjendje tjetër duhet të jetë patjetër në Pjesën 2.

Tani, kontrolloni nëse ka një gjendje tjetër të përmendur në të njëjtin rresht ose më poshtë në çertifikatë si pikë e re tentative e fillimit që ju sapo zbuluat por që dukshëm shkaktohet prej kesaj pikë të re tentative të fillimit.vijoni të kërkoni për një pikë të re tentative të fillimit derisa të gjeni një pikë fillimi që dukshëm nuk shkaktohet prej një gjendje të raportuar në të njëjtin rresht ose më poshtë në çertifikatë. Më pas shkoni tek Hapi SP7.

Nëse nuk ka asnjë gjendje të përmendur në çertifikatë që dukshëm shkaktoi pikën tentative të fillimit që ju zgjodhët në Hapat SP1 deri SP5, shkoni tek Hapi SP7.

- Nëse pika tentative e fillimit është në Pjesën 1, shikoni për një shkak të dukshëm të pikës tentative të fillimit së pari në të njëjtin rresht në Pjesën 1, më pas në rrjeshtat e poshtëm në Pjesën 1, dhe në fund në Pjesën 2. Mos kërkoni për shkaqe të dukshme në rreshtat mbi atë ku është pika tentative e fillimit.
- Nëse pika tentative e fillimit është në Pjesën 2, kërkoni një shkak të dukshëm në Pjesën 2, por jo në Pjesën 1.
- Nëse një gjendje A ka një kohëzgjatje më të madhe se gjendja B, atëherë gjendja B nuk mund të jetë shkaku i dukshëm i gjendjes A.
- Nëse ka disa gjendje që mund të jenë shkaqe të dukshme për pikën tentative të fillimit, përzgjidhni gjendjen që është përmendur e para.
- "Shkak dukshëm' do të thotë që nuk duhet të këtë asnjë dyshim që pika tentative e fillimit u shkaktua nga një gjendje tjetër e përmendur në çertifikatë. Nuk është e mjaftueshme që një sekuencë të jetë pranuar nëse pika tentative e fillimit është raportuar për shkak të një gjendje tjetër.
- Referojuni Seksionit 4.2.4, Instruksione speciale mbi shkaqet e dukshme (Hapi SP6), për instruksione të mëtejshme. Mbani mend që nëse një gjendje B është konsideruar një shkak i dukshëm për gjendjen A, kjo mund të reflektojë rëndësinë për shëndetin publik sesa të jetë

motivuar nga një pikëpamje thjesht mjekësore. Atëherë, ndiqni gjithnjë instruksionet në Seksionin 4.2.4, edhe nëse do duken korrekte ose jo nga pikpamja mjekësore.

Shembulli 13: 1 (a) Metastaza në mëlçi
(b) Infark cerebral
(c)
(d)
2 Kancer në stomak
Infarkti cerebral nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlçi. Metastazat në mëlçi është pika tentative e fillimit. Por kanceri i stomakut është një shkak i dukshëm i metastazave në mëlçi, dhe kanceri i stomakut është pika e re tentative e fillimit.

Shembulli 14: 1 (a) Sepsis
(b) Peritoniti
(c)
(d)
2 Nekrozë e zorrës, infarkt mezenterik
Sepsisi mund të shkaktohet nga peritoniti, dhe peritoniti është pika tentative e fillimit. Por nekroza e zorrës është një shkak i dukshëm i peritonitit, kështu që nekroza e zorrës është pika e re tentative e fillimit. Më pas, infarkti mezenterik është një shkak i dukshëm i nekrozës së zorrës, dhe infarkti mezenterik është pika finale e fillimit.

Shembulli 15: 1 (a) Sepsis
(b) Peritoniti
(c)
(d)
2 Embolizëm mezenterik, apendisit i çarë
Sepsisi mund të shkaktohet nga peritoniti, dhe peritoniti është pika tentative e fillimit. Më pas, embolizmi mezenterik dhe apendisiti i çarë janë shkaqe të dukshme të peritonitit. Duke qenë se embolizmi mezenterik është përmendur i pari, ai është pika e re tentative e fillimit.

Hapi SP7 – gjendjet e keq-përcaktuara

Tani kontrolloni nëse pika tentative e fillimit është e listuar në tabelën e gjendjeve të keq-përcaktuara (Shiko Aneksin 7.3). nëse po, pika tentative e fillimit konsiderohet si e keq-përcaktuar. Atëherë bëj si më poshtë:

Nëse ka gjendje të tjera të përmendura në çertifikatë, kontrolloni nëse ato janë të keq-përcaktuara. Nëse të gjitha gjendjet e tjera janë të keq-përcaktuara kaloni në Hapin M1.

Nëse ka të pakten një gjendje që nuk është e keq-përcaktuar, atëherë mos e merrni parasysh gjendjen e keq-përcaktuar. Shkoni në Hapin SP1 dhe zgjidhni një pikë tjetër fillimi, sikur kjo gjendje e keq-përcaktuar të mos jetë përmendur në çertifikatë.

Nëse pika tentative e fillimit nuk është e keq-përcaktuar, shkoni në Hapin SP8.

- Kini parasysh që R57.2, Shoku septik, R65.0, Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjine infektive dhe me insuficience organesh, dhe R95, Sindroma e vdekjes se papritur të të porsalindurit, nuk konsiderohen si të keq-përcaktuara.
- Në shumë raste gjendja e keq-përcaktuar mund të këtë një ndikim mbi atë sesi kodohen gjendjet e tjera në çertifikatë. Nëse është kështu, mos merrni parasysh gjendjet e keq-përcaktuara kur të përzgjidhni pikën e fillimit, por merreni në konsideratë kur të kodoni gjendjet e tjera në çertifikatë.

Shembulli 16: 1 (a) Insufiçiencë respiratore
(b)
(c)
(d)
2 Embolizëm mezenterik
Insufiçienca respiratore është e vetmja gjendje e përmendur në Pjesën 1 dhe është pika tentative e fillimit sipas hapave SP2 dhe SP6. Por insufiçienca respiratore është në tabelën e gjendjeve të keq-përcaktuara, kështu që mos merrni parasysh insufçiensën respiratore dhe rifilloni proçedurën e përzgjedhjes nga Hapi SP1. Embolizmi mezenterik është pika e re e fillimit sipas Hapit SP1.

Shembulli 17: 1 (a) Anemia
(b) Splenomegalia
(c)
(d)
2
Splenomegalia, pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3, është në tabelën e gjendjeve të keq-përcaktuara. Mos merrni parasysh splenomegalinë dhe rifilloni proçedurën e përzgjedhjes nga Hapi SP1. Tani, anemia është pika e re e fillimit sipas Hapit SP2. Megjithatë, splenomegalia modifikon kodimin e anemisë (shiko Indeksin Alfabetik). Kodoni si 'anemi splenomegalike'.

Hapi SP8 – Gjendjet me pak shanse të shkaktojnë vdekjen

Tani kontrolloni nëse pika tentative e fillimit është e listuar në tabelën e gjendjeve që kanë pak gjasa të shkaktojnë vdekjen (shiko Aneksin 7.4, Lista e gjendjeve që kanë pak gjasa të shkaktojnë vdekjen). Nëse po, veproni si vijon:

Nëse ka gjendje të tjera të raportuara në çertifikatë, kontrolloni nëse ato janë të keq-përcaktuara ose me pak gjasa të shkaktojnë vdekjen. Nëse janë të keq-përcaktuara ose kanë pak gjasa të shkaktojnë vdekjen, shkoni në Hapin M1.

Nëse ka gjendje të tjera të raportuara që nuk janë të keq-përcaktuara ose me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, kontrolloni së pari nëse vdekja u shkaktua nga një reaksion nga trajtimi i gjendjes me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen që ju zgjodhët si pika tentative e fillimit. Nëse po, atëherë zgjidhni reagimin nga trajtimi si një pikë fillimi. Më pas, shkoni në Hapin M1.

Nëse vdekja nuk u shkaktua nga një reaksion nga trajtimi i gjendjes me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, atëherë kontrolloni nëse gjendja ishte shkak i një gjendje tjetër që nuk është në listën e gjendjeve me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen ose në listën e gjendjeve të keq-përcaktuara. Nëse është, atëherë gjendja me pak gjasa për të shkaktuar vdekje është pika tentative e fillimit. Më pas shkoni në Hapin M1.

Nëse nuk kishte një reaksion ndaj trajtimit të gjendjes me pak gjasa për të shkaktuar vdekje dhe as një komplikacion i gjendjes që çoi më pas në vdekje, atëherë mos e merrni fare parasysh gjendjen që ka pak gjasa për të shkaktuar vdekjen. Shkoni në Hapin SP1 dhe zgjidhni një pikë tjetër fillimi, sikur gjendja që ka pak gjasa të shkaktojë vdekjen të mos jetë përmendur fare në çertifikatë.

- Nëse çertifikata përmend disa trajtime për gjendjen me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, zgjidhni trajtimin që përmendet i pari.
- "Komplikacion' do të thotë që një gjendje mund të jetë si pasojë e një gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, ose për shkak të trajtimit të gjendjes që ka pak gjasa për të shkaktuar vdekjen.

Nëse pika e fillimit nuk është një gjendje që ka pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, atëherë shkoni në Hapin M1.

Shembulli 18: 1 (a) Humbje dëgjimi
(b)
(c)
(d)
2 Sëmundja ishemike e zemrës

Humbja e dëgjimit është një pikë tentative e fillimit sipas Hapit SP2, por humbja e dëgjimit është në listën e gjendjeve të konsideruara si me pak gjasa për të shkaktuar vdekje. Ka një tjetër gjendje në çertifikatë, sëmundja ishemike e zemrës, e cila nuk është në listën e gjendjeve me pak gjasa për të shkatuar vdekjen. Mos merrni parasysh humbjen e dëgjimit dhe rifilloni proçedurën nga Hapi SP1. Sëmundja ishemike e zemrës është pika e re e fillimit sipas Hapit SP1.

Shembulli 19: 1 (a) Insufiçiencë e mëlçisë
(b) Përdorim i tepruar i paracetamolit
(c) Dhimbje kokë e llojit të migrenes
(d)
2

Dhimbja kokë e llojit të migrenes është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Është në tabelën e gjendjeve me pak gjasa për të shkaktuar vdekje. Gjendja u trajtua me paracetamol dhe pati një reagim ndaj trajtimit, insufçiensë e mëlçisë. Mos merrni parasysh gjendjen me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen dhe zgjidhni reagimin ndaj trajtimit, insufçiensën e mëlçisë, si pikën e fillimit.

Shembulli 20: 1 (a) Sepsis
(b) Absesi submandibular
(c) Karies

(d)
2
Karies është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ai është në listën e gjendjeve të konsideruara si me pak gjasa për të shkaktuar vdekje, por në këtë rast ai shkaktoi komplikacionet që nuk janë gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen. Për këtë arsye, zgjidhni Kariesin si pikën e fillimit.

Shembulli 21: 1 (a) Dhimbje kokë
(b) Karies
(c)
(d)
2 Sëmundja ishemike e zemrës
Kariesi është pika tentative e fillimit, sipas Hapit SP3. Është në listën e gjendjeve me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen. Një komplikacion raportohet, dhimbja e kokës, por ajo është në listën e gjendjeve me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen. Mos merrni parasysh as kariesin dhe as dhimbjen e kokës dhe rifilloni proçedurën nga Hapi SP1.

4.2.2 Kontrolloni për modifikime të pikës së fillimit (Hapat M1 deri M4)

Pika e fillimit që përzgjodhët duke përdorur Hapat SP1 deri në SP8 konsiderohet tani si shkaku themelor tentativ. Mund të këtë instruksione të veçanta për kodimin për këtë shkak themelor (bazë) tentativ, ose arsye të tjera për të modifikuar shkaqet themelore tentative. Kontrolloni nëse shkaku themelor tentativ duhet të modifikohet duke aplikuar rregullat e modifikimit të përshkruar në Hapat M1 deri M3 (Rregull modifikimi 1 deri në rregull modifikimi 3). Çdo hap përmban një rregull modifikimi. Në çdo hap, ka një përshkrim të vetë rregullit të modifikimit dhe çfarë duhet bërë më pas. Ka dhe pika kyçe me instruksione dhe shpjegime të mëtejshme.

Hapi M1 – Instruksione të veçanta

Kontrolloni nëse instruksone të veçanta i aplikohen shkakut themelor tentativ. Nëse ka një instruksion të veçantë që i aplikohet, caktoni një shkak të ri themelor tentativ sipas instruksionit.

Më pas, kontrolloni nëse ka instruksione të tjera të veçanta që i aplikohen këtij shkaku të ri themelor tentativ. Dmth, riaplikoni Hapin M1. Perseriteni derisa të keni gjetur një shkak të ri themelor tentativ që nuk preket nga asnjë instruksion i veçantë kodimi tjetër. Më pas, kaloni në Hapin M2.

- Referojuni Seksionit 4.2.5, Instruksione të veçanta mbi lidhjet dhe provizionet e tjera (Hapi M1), për instruksione të detajuara mbi shkaqet specifike themelore tentative.
- Sipas disa nga këtyre instruksioneve të veçanta, shkaku themelor tentativ kombinohet me një tjetër shkak të raportuar të vdekjes, në një shkak të ri themelor tentativ. Nëse ka disa nga këto kombinime, aplikoni kombinimin më të parin e përmendur nga këto gjendje (lidhjen e përmendur të parën).
- Mbani parasysh që disa instruksione të veçanta aplikohen vetëm nën rrethana të caktuara, psh, kur një gjendje A raportohet si shkak i gjendjes B, ose i vdekjeve në një moshe të caktuar.

- Shpesh, në Vëllimin 1 ose në Indeksin Alfabetik tregohet një kod për një kombinim të një shkaku themelor tentativ me një tjetër shkak të përmendur në çertifikatë. Përdorni kodin e kombinimit vetëm nëse titulli i kodit tregon qartë etiologjinë e gjendjes.

Nëse nuk aplikohet një instruksion i veçantë, atëherë pika e fillimit që gjetët duke përdorur hapat SP1 deri SP8 është shkaku themelor tentativ. Më tej, shkoni në Hapin M2.

Shembulli 1: 1 (a) Infarkt miokardi
(b) Sëmundje ishemike e zemrës
(c)
(d)
(e)
2
Sëmundja ishemike e zemrës është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi sëmundjen ishemike të zemrës që raportohet me infarkt të miokardit, dhe, sipas këtij instruksioni, infarkti i miokardit është shkaku themelor tentativ i ri.

Shembulli 2: 1 (a) Sëmundje ishemike e zemrës
(b) Ateroskleroza
(c)
(d)
(e)
2 Infarkt miokardi
Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën që raportohet me sëmundjen ishemike të zemrës, dhe një tjetër mbi aterosklerozën e raportuar me infarktin e miokardit. Sëmundja ishemike e zemrës është raportuar së pari në çertifikatë, kështu që aplikoni instruksionin mbi aterosklerozën e raportuar me sëmundjen ishemike të zemrës dhe zgjidhni sëmundjen ishemike të zemrës si pikën e re të fillimit. Më pas, ka një instruksion të veçantë mbi sëmundjen ishemike të zemrës të raportuar me infarktin e miokardit. Aplikoni këtë instruksion dhe zgjidhni infarktin e miokardit si shkakun themelor tentativ të ri.

Shembulli 3: 1 (a) Sëmundje ishemike e zemrës
(b) Ateroskleroza
(c)
(d)
(e)
2 Infarkt cerebral
Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën që raportohet me sëmundjen ishemike të zemrës, dhe një tjetër me aterosklerozën e raportuar me infarktin cerebral. Sëmundja ishemike e zemrës është e raportuar e para në çertifikatë, kështu që aplikoni instruksionet mbi aterosklerozën e raportuar me sëmundjen ishemike të zemrës dhe zgjidhni sëmundjen ishemike të zemrës si shkakun themelor tentativ të ri.

Shembulli 4: 1 (a) Infarkt cerebral

(b) Ateroskleroza
(c) Hipertension
(d)
(e)
2 Infarkt miokardi
Hipertensioni është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën që raportohet me sëmundjen ishemike të zemrës, dhe një tjetër mbi hipertensionin e raportuar me infarktin cerebral dheme infarkt miokardi. Infarkti cerebral është përmendur i pari në çertifikatë, kështu që aplikoni instruksionin mbi hipertensionin e raportuar me infarkt cerebral dhe zgjidhni infarktin cerebrovaskular si shkakun e ri themelor tentativ.

Shembulli 5: 1 (a) Demenca
(b) Ateroskleroza
(c)
(d)
(e)
2
Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën e raportuar si shkakun e demencës. Aplikoni këtë instruksion dhe zgjidhni demencën aterosklerotike si shkakun e ri themelor tentativ.

Shembulli 6: 1 (a) Ateroskleroza
(b)
(c)
(d)
(e)
2 Demenca
Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP2. Megjithëse ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën e raportuar si shkakun e demencës, ky instruksion nuk aplikohet këtu pasi demenca është e raportuar në Pjesën 2 dhe nuk shkaktohet nga ateroskleroza. Në këtë rast, ateroskleroza ngelet si pika tentative e fillimit.

Shembulli 7: 1 (a) Epilepsia
(b) Alkolizmi
(c)
(d)
(e)
2
Alkolizmi është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Në Vëllimin 1, një listë e gjithë termave të përfshirjes tek G40.5, Sindromat e veçanta epileptike, që përmend 'krizat epileptike të lidhura me alkolin'. Megjithatë, titulli i kodit për G40.5, Sindromat e veçanta epileptike, nuk e përmendin alkolin. Prandaj, mbani alkolizmin si pikën tentative të fillimit.

Hapi M2 – Specificiteti

Nëse shkaku themelor tentativ përshkruan një gjendje në terma të përgjithshëm dhe një term që jep informacion me të saktë mbi vendin ose natyrën e kesaj gjendjeje është raportuar në çertifikatë, ky term me informues është shkaku i ri themelor tentativ.

Më pas, kontrolloni nëse ky shkak i ri themelor tentativ mund të specifikohët dhe me tek me terma të tjerë në çertifikatën e vdekjes. Që do të thotë, riaplikoni Hapin M2. Perseriteni derisa të keni gjetur një shkak themelor (bazë) tentativ që nuk mund të specifikohët me tej.

- Pershkrimi sa me specifik duhet ti referohet të njëjtës gjendje si shkaku themelor tentativ. Mos e hidhni poshtë një gjendje të gjeneralizuar si ateroskleroza sepse një gjendje me specifike dhe e palidhur me të është raportuar në çertifikatë (shiko dhe Shembullin 9).
- Mbani parasysh se dhe vetë shkaku i ri themelor tentativ shpeshherë speficikohet më tej me terma të përgjithshëm (shiko Shembullin 10).
- Nëse disa shprehje të tjera në çertifikatë japin informacion me të saktë për shkakun themelor tentativ, filloni me atë që është përmendur i pari ndër këto gjendje.
- Mbani parasysh që disa nga këto instruksione mbi specificitetin aplikohen vetëm nën rrethana të caktuara, p.sh. ku një gjendje A raportohet su shkaku i gjendjes B.

Shembulli 8: 1 (a) Aksident cerebrovaskular
(b) Ateroskleroza
(c)
(d)
(e)
2 Embolizëm arterial i medulës oblongata

Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë për aterosklerozën e raportuar me aksidentin cerebrovaskular; aplikoni këtë instruksion dhe zgjidhni aksidentin cerebrovaskular si një pikë të re tentative të fillimit sipas Hapit M1. Lloji i aksidentit cerebrovaskular është përshkruar me saktë në Pjesën 2 si një embolizëm arterial i medulës oblongate. Ky është shkaku i ri themelor tentativ.

Shembulli 9: 1 (a) Aksident cerebrovaskular
(b) Ateroskleroza
(c)
(d)
(e)
2 Kancer me qeliza të vogla (oat cell cancer) në lobin e djathtë të sipërm

Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë për aterosklerozën e raportuar me aksidentin cerebrovaskular; aplikoni këtë instruksion dhe zgjidhni aksidentin cerebrovaskular si shkakun e ri themelor tentativ. Nuk ka më shpjegim specifik për llojin e aksidentit cerebrovaskular në çertifikatë, dhe aksidenti cerebrovaskular mbetet shkaku themelor tentativ.

Shembulli 10: 1 (a) Meningiti

(b) Tuberkulozi
(c)
(d)
(e)
2
Tuberkulozi është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Manifestimi është përshkruar si meningit, dhe të dy termat kombinohen në meningitin tuberkular, i cili është shkaku themelor tentativ.

Hapi M3 – Rikontrollo Hapat SP6, M1 dhe M2

Nëse, në këtë pikë, shkaku themelor tentativ nuk është i njëjtë me pikën e fillimit që keni perzgjdhur në Hapat SP1 deri SP8, kthehuni mbrapsht tek Hapi SP6. Përsëritni proçedurat e përshkruar në Hapat SP6, M1 dhe M2.

- Mos u ktheni në Hapin SP6 nëse shkaku i përzgjedhur në Hapat M1 dhe M2 është raportuar korrekt si për shkak të gjendje tjetër, përveç se kur kjo gjendje është e keq-përcaktuar.
- Gjithashtu, mos shkoni mbrapsht tek SP6 nëse shkaku themelor tentativ është si reaksion ndaj trajtimit të një gjendje me pak gjasa të shkaktojë vdekjen, siç është përzgjedhur në SP8.

Shembulli 11: 1 (a) Sepsis
(b) Sëmundje arteriale, emblolizem arterial të këmbës së majtë
(c)
(d)
2 Kancer i kolonit
Sëmundja arteriale është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Embolizmi areterial i këmbës se majtë, raportuar si një gjendje e dytë në rrjeshtin 1(b), është një lloj i veçantë i sëmundjes arteriale. Prandaj, zgjidhni embolizmin arterial të këmbës se majtë si një shkak themelor (bazë) tentativ në Hapin M2. Riaplikoni Hapin SP6, sepse pika tentative e fillimit nuk është e njëjta me atë të përzgjedhur në Hapat SP1 deri SP8. Por kanceri i kolonit nuk është një shkak i dukshëm i embolizmit arterial, dhe kanceri i kolonit është pika e re tentative e fillimit. Nuk ka më modifikime të tjera që duhen aplikuar. Kodoni kancerin e kolonit (C18.9, Neoplazmat malinje të kolonit, të papërcaktuara) si shkakun themelor të vdekjes.

Shembulli 12: 1 (a) Sepsis
(b) Sëmundje arteriale, embolizëm arterial të këmbës se majtë
(c) Aterosklerozë
(d)
2 Kancer i kolonit
Ateroskleroza është një pikë tentative e fillimit sias Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën e raportuar si shkak të sëmundjes arteriale, dhe, sipas këtij instruksioni, sëmundja arteriale është pika e re e fillimit sipas Hapit M1. Embolizmi arterial i këmbës se majtë, raportuar si gjendja e dytë në rrjeshtin 1(b), është një përshkrim më specifik i llojit të sëmundjes arteriale, dhe është përzgjedhur si pika tentative e fillimit në Hapin SP2. Mos e riaplikoni Hapin SP6, pasi embolizmi

arterial i këmbës se majtë raportohet si për shkak të arterosklerozës, dhe ajo është një marrëdhënie e saktë shkakësore. Nuk ka modifikime të tjera që duhen aplikuar. Kodoni embolizmin arterial të këmbës së majtë (I74.3, Embolizmi dhe tromboza e arterieve të gjymtyrëve të poshtme) si shkaun themelor të vdekjes.

Hapi M4 – Instruksionet mbi proçedurat mjekësore, helmimet, dëmtimet kryesore dhe vdekjet amtare

Se fundmi, aplikoni instruksionet e mëposhtme për shkakun themelor tek i cili keni arritur:

- Nëse shkaku themelor tek i cili arritët duke aplikuar Hapat SP1 deri SP8 dhe Hapat M1 deri M3 janë kirurgjia ose një proçedurë tjetër mjekësore, aplikoni instruksionet në Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
- Nëse shkaku themelor tek i cili arritët duke aplikuar rregullat e përzgjedhjes dhe modifikimit në Hapat SP1 deri SP8 dhe Hapat M1 deri M3 është një dëmtim ose një helmim (një kod në S00-T98), kodoni shkakun e jashtëm të dëmtimit ose helmimit si shkakun themelor të vdekjes.
- Nëse shkaku themelor është në Kapitullin XX, Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, zgjidhni gjithashtu një dëmtim kryesor. Shikoni instruksionet në Seksionin 4.3.6., Instruksione të veçanta mbi dëmtimet kryesore në vdekjet nga shkaqe të jashtme (Hapi M4).
- Nëse pika e fillimit që ju zgjodhët duke aplikuar Hapat SP1 deri SP8 dhe Hapat M1 deri M3 është helmimi, dhe më shumë se një substancë toksike është raportuar në çertifikatë, aplikoni instruksionet në Seksionin 4.2.7, Instruksione të veçanta mbi helmimet nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike (Hapi M4), për të identifikuar barnat më të rëndësishme të përfshira.
- Nëse viktima është grua, dhe në çertifikatë është raportuar shtatzënia, lindja dhe paslindja, përcaktoni nëse duhet koduar shkaku themelor në Kapitullin XV, Shtatezania, lindja dhe paslindja, sipas instruksioneve të Seksionit 4.2.8, instruksione të veçanta mbi vdekshmerine amtare (Hapi M4).

Kur keni gjetur një shkak vdekjeje që nuk është ndryshuar më tej në Hapat SP16 apo M1 deri M3, ju keni arritur tek shkaku themelor i vdekjes.

Megjithëse shkaku i vdekjes që keni identifikuar nuk ndryshohet më tej në Hapat SP6 ose Hapat M1 deri M3, mund të aplikohen kufizime të tjera, p.sh. që shkaku është i kufizuar në një nga gjinitë ose në një interval të caktuar të moshës, ose që shkaku i vdekjes ka propabilitet të ulët, duke marrë në konsideratë kushtet gjeografike. Atëherë, kontrolloni gjithnjë nëse ka kufizime të tilla që aplikohen në shkakun themelor që përzgjodhët.

4.2.3 Instruksione të veçanta mbi pranimin ose hedhjen poshtë të sekuencave (Hapat SP3 dhe SP4)

Ky seksion liston sekuencat e shkaqeve të vdekjes që duhet të pranohen ose hidhen poshtë kur zgjidhet një shkak themelor (bazë) i vdekjes. Qëllimi është të prodhohen statistikat e vdekshmërisë

me të dobishme të mundshme. Keshtu, nëse një sekuencë është listuar si 'e hedhur poshtë' apo e 'pranuar' mund të reflektojë interesin ose rëndësinë për shëndetin publik sesa çfarë është e pranueshme nga pikpamja thjesht mjekësore. Prandaj, i aplikoni gjithnjë këto instruksione, edhe nëse konsiderohen korrekte ose jo nga pikpamja mjekësore. Vende të veçanta nuk duhet të korrigjojnë çfarë mendojnë që është një gabim, pasi ndryshimet nivel kombetar do të bëjnë që të humbasë krahasueshmeria me të dhëna nga vende të tjera, pra të dhëna me pak të dobishme për analizë.

A. Sekuencat e pranuara

Kur aplikoni Hapat SP3 dhe SP4 pranoni marrëdhëniet e rrjeshtuara më poshtë:

(a) Sëmundjet infektive për shkaqe të tjera

Pranoni sëmundjet infektive si shkaqe të shkaktuara nga gjendje të tjera, *përveç* se për sëmundjet infektive të listuara në Seksionin 4.2.3B, Sekuencat e hedhura poshtë, nën-seksioni (a), Sëmundjet infektive për shkak të gjendjeve të tjera.

(b) HIV i raportuar si për shkak të gjendjeve të tjera

Pranoni HIV për shkak të:

- Gjendjeve që kërkojne transfuzion të gjakut, si hemofilia, anemia dhe dëmtime madhore
- Proçedura invazive, si kirurgjia
- Abuzimi me drogat

Shembuj mbi këto gjendje jepen në Aneksin 7.5, Shkaqet e HIV. Mbani parasysh që lista në Aneksin 7.5 nuk është e plotë.

(c) Sëmundjet infektive për shkak të HIV

Pranoni sëmundjet infektive më poshtë si të shkaktuara nga sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane [HIV], neoplazmat malinje dhe gjendje që prekin sistemin imunitar:

- Ethet tifoide dhe paratifoide, infeksione të tjera të Salmonelave, Shigelozat (A01-A03);
- Tuberkulozin (A15-A19)
- Pasojat e tuberkulozit (B90)

(d) Malinjitetet dhe HIV

Pranoni neoplazmat malinje si të shkaktuara nga sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]:

- Neplazma malinje e orofaringut (C10)
- Neoplazma malinje e anusit dhe kanalit anal (C21)
- Sarkoma Kaposi (C46)
- Neoplazma malinje e vulvës (C51)

- Neoplazma malinje e vaginës (C52)
- Neoplazma malinje e qafës së mitrës (C53), *nëse e specifikuar si* invazive
- Neoplazma malinje e penisit (C60)
- Limfoma Hoçkin (C81), *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma folikulare (C82) , *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma jo-folikulare (C83) , *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma difuze me qeliza B të mëdha (C83.3), *nëse e specifikuar si* imunoblastike
- Limfoma Burkitt (C83.7)
- Limfoma me qeliza mature T/VN, *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma të tjera jo-Hoçkin të paspecifikuara, *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma të tjera me qeliza mature T/VN të paspecifikuara, *nëse e specifikuar si* parësore në tru

(e) Diabeti për shkaqe nga gjendje të tjera

Pranoni diabetin e sheqerit të tipit të parë (E10.-) nga gjendje që shkaktojnë shkatërrimin autoimun të qelizave β të pankreasit.

Pranoni diabetin e sheqerit të tipit të dytë (E11) nga shkaqe që çojnë në rezistencë ndaj insulinës.

Pranoni diabetin e sheqerit tjetër dhe të paspecifikuar (E13-E14) si prej gjendjeve që çojnë në dëmtime të pankreasit.

Shikoni Aneksin 7.6 për listën e gjendjeve që mund të shkaktojnë diabet.

(f) Ethja reumatike nga gjendje të tjera

Pranoni ethen reumatike akute (I00-I02) dhe sëmundjen reumatizmale kronike të zemrës (I05-I09) nga:

- Skarlatina (A38)
- Sepsis nga Streptokoku i grupit A (A40.0)
- Gryka e acaruar nga streptokoku (J02.0)
- Tonsiliti nga streptokoku (J03.-)

(g) Hipertensioni nga shkaqe të tjera

Pranoni gjendjen hipertensive si prej:

- Neoplazmave endokrine
- Neoplazmave renale
- Tumoreve karcinoide

(h) Sëmundjet cerebrovaskulare prej gjendjeve të tjera

Pranoni hemorragjinë intracerebrale (I61.-) si prej sëmundjeve të mëlçisë (K70-K76).

Pranoni embolizmin cerebrovaskular, trombozën dhe goditjen në tru të paspecifikuar (I63-I66, I69.3 dhe I69.4) si prej endokarditit (I05–I08, I09.1, I33–I38).

(i) Anomalite kongjenitale prej gjendjeve të tjera

- Pranoni një anomali kongjenitale si prej anomalive kromozomale ose prej një sindromë keqformimi të lindur.
- Pranoni hipopazinë pulmonare si prej anomalive kongjenitale.

(j) Aksidente nga gjendje të tjera

- Pranoni një Rrëzim (W00-W19) si prej Çrregullimeve të strukturës dhe densitetit të kockës (M80-M85) ose si prej frakturave (patologjike) të shkaktuara nga Çrregullimet e strukturës dhe densitetit të kockës (M80-M85).
- Pranoni asfiksinë dhe aspirimin (W78-W80) prej gjendjeve të tjera.

(k) Sëmundje cirkulatore akute ose fundore nga gjendje të tjera

Pranoni sëmundjet cirkulatore akute ose fundore si prej neoplazmave malinje, diabetit ose astmës:

- Infarkti i miokardit, akut ose pasues (I21 dhe I22)
- Sëmundje ishemike e zemrës, akute ose tjetër (I24)
- Embolizmi pulmonar (I26)
- Perikarditi akut (I30)
- Endokarditi akut ose subakut (I33)
- Miokarditi akut (I40)
- Blloku atrio-ventrikular dhe i gjysëm degës se majtë (I44)
- Çrregullime të tjera të përçimit (I45)
- Arresti kardiak (I46)
- Takikardia paroksizmale (I47)
- Fibrilacioni dhe flateri atrial (I48)
- Aritmi të tjera kardiake (I49)
- Insufiçienca kardiake (I50)
- Sëmundje të tjera të zemrës, të keq-përcaktuara (I51.8)
- Sëmundje cerebro-vaskulare në I60–I66, I67.6–I67.8 dhe I69.

B. Sekuencat e hedhura poshtë

Kur aplikoni Hapat SP3 dhe SP4, hidhi poshtë marrëdhëniet e treguara si vijon.

(a) Sëmundjet infektive nga gjendje të tjera

Mos pranoni sëmundjet infektive dhe parazitike nga ndonjë gjendje tjetër, as prej HIV/AIDS,

neoplazma malinje apo gjendje që prekin sistemin imunitar:

- Kolera (A00)
- Botulizmi (A05.1)
- Murtaja, Tularemia, Antraksi, Bruceloza (A20-A23)
- Leptospiroza (A27)
- Lepra [sëmundja e Hansen] (A30)
- Tetanoz, Difteri, Kolle e mire, Skarlatine, sëmundje meningokoksike (A33-A39)
- Sëmundjet nga *Chlamydia psittaci* (A70)
- Trakoma (A71)
- Rikeciozat (A75-A79)
- Poliomieliti akut (A80)
- Sëmundja Creutzfeldt–Jakob (A81.0)
- Panecefaliti sklerotizant subakut (A81.1)
- Tërbimi, encefaliliti viral nga mushkonjat, encefaliliti viral nga rriqnat, encefaliliti viral i pa-specifkuar (A82-A86)
- Ethet Denge dhe ethe të tjera virale me vektor mushkonjat (A92dhe A97)
- Ethet e verdha (A95)
- Ethet hemorragjike Junin, Machupo, Lassa (A96.0–A96.2)
- Ethe të tjera hemorragjike virale (A98)
- Lija, Lija e majmunit, Fruthi, Rubeola (B03-B06)
- Hepatiti akut B dhe C (B16 dhe B17.1)
- Hepatiti kronik B dhe C (B18.0-B18.2)
- Shytat (B26)
- Malaria, Leshmanioza, sëmundja Chagas (B50-B57)
- Pasojat e poliomielitit (B91)
- Pasojat e leprës (B92)
- Pasojat e trakomës (B94.0)
- Pasojat e encefalitit viral (B94.1)
- Pasojat e hepatitit viral (B94.2)
- Sëmundje të tjera në rritje që i raportohen OBSH-se (p.sh. Sindroma Respiratore Akute e Rëndë [SARS], J09, gripi i shpendeve)
- Influenza për shkak të virusit të influences, i identifikuar (J09)

Mos pranoni sëmundjet infektive si më poshtë si prej shkaqeve të tjera, *përveç*, sëmundjes së virusit të imunodefiçiensës humane [HIV], neoplazmave malinje dhe gjendjeve që prekin sistemin imunitar:

- Ethet tifoide dhe paratifoide, infeksione të tjera të Salmonelave, Shigelozat (A01-A03);
- Tuberkulozin (A15-A19)
- Pasojat e tuberkulozit (B90)

(b) Neoplazmat malinje prej gjendjeve të tjera

- Neplazma malinje e orofaringut (C10)
- Neoplazma malinje e anusit dhe kanalit anal (C21)

- Sarkoma Kaposi (C46)
- Neoplazma malinje e vulvës (C51)
- Neoplazma malinje e vaginës (C52)
- Neoplazma malinje e qafës se mitrës (C53), *nëse e specifikuar si* invazive
- Neoplazma malinje e penisit (C60)
- Limfoma Hoçkin (C81), *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma folikulare (C82) , *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma jo-folikulare (C83) , *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma difuze me qeliza B të mëdha (C83.3), *nëse e specifikuar si* imunoblastike
- Limfoma Burkitt (C83.7)
- Limfoma me qeliza mature T/VN, *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma të tjera jo-Hoçkin të paspecifikuara, *nëse e specifikuar si* parësore në tru
- Limfoma të tjera me qeliza mature T/VN të paspecifikuara, *nëse e specifikuar si* parësore në tru

(c) Hemofilia nga gjendje të tjera

Mos e pranoni hemofilinë (D66, D67, D68.0–D68.2) si prej ndonjë gjendje tjetër.

(d) Diabeti prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni diabetin e sheqerit të tipit të parë (E10.-) nga shkaqe të tjera përveç atyre që shkaktojnë shkatërrimin autoimun të qelizave β të pankreasit.

Mos e pranoni diabetin e sheqerit të tipit të dytë (E11) nga shkaqe të tjera përveç atyre që çojnë në rezistencë ndaj insulinës.

Mos e pranoni diabetin e sheqerit tjetër dhe të paspecifikuar (E13-E14) si prej gjendjeve të tjera përveç atyre që çojnë në dëmtime të pankreasit.

Shikoni Aneksin 7.6 për listën e gjendjeve që mund të shkaktojnë diabet.

(e) Ethja reumatike nga gjendje të tjera

Mos e pranoni ethen reumatike akute (I00-I02) dhe sëmundjen reumatizmale kronike të zemrës (I05-I09) si nga shkaqe të tjera, *përveç*:

- Skarlatina (A38)
- Sepsis nga Streptokoku i grupit A (A40.0)
- Gryka e acaruar nga streptokoku (J02.0)
- Tonsiliti nga streptokoku (J03.-)

(f) Hipertensioni nga shkaqe të tjera

Mos e pranoni gjendjen hipertensive si prej një neoplazme, *përveç*:

- Neoplazmave endokrine
- Neoplazmave renale
- Tumoreve karcinoide

(g) Sëmundja ishemike kronike e zemrës prej shkaqeve të tjera

Mos e pranoni sëmundjen ishemike të zemrës (I20, I25) si prej neoplazmave.

(h) Ateroskleroza prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni arteriosklerozën si prej neoplazmave.

(i) Influenza prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni influenzen (J09-J11) si prej ndonjë shkaku tjetër.

(j) Anomalite kongjenitale prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni një anomali kongjenitale (Q00-Q99) si prej ndonjë shkaku tjetër, përfshirë gjendjen e mosmaturimit, *përveç:*

- Anomali kongjenitale prej një anomalie kromozomale ose sindromës se keqformimit të lindur
- Hipoplazisë Pulmonare (Q33.6) nga anomalia kongjenitale.

(k) kohëzgjatjet që nuk perputhen

Mos e pranoni një gjendje me një kohëzgjatje të caktuar si prej një gjendje me një kohëzgjatje me të shkurter (shikoni Shembujt 6 dhe 8 në Seksionin 4.2.1, Hapi SP3, për përjashtimet)

(l) Aksidentet prej gjendjeve të tjera

Mos i pranoni aksidentet (V01-X59) si prej shkaqeve të koduar në kapituj të tjerë, *përveç:*

- Renies (W00-W19) si prej Çrregullimeve të strukturës dhe densitetit të kockës (M80-M85)
- Renies (W00-W19) si prej fraktures (patologjike) shkaktuar nga një Çrregullim i strukturës ose densitetit të kockës (M80-M85)
- Asfiksia dhe aspirimi (W78-W80) si prej shkaqeve të tjera

(m) Vetevrasje si prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni vetevrasjen (X600X84) si prej ndonjë shkaku tjetër.

4.2.4 Instruksione të veçanta mbi shkaqet e dukshme

Ky seksion liston gjendjet të cilat duhen konsideruar një shkak i dukshëm i gjendjeve të selektuara si pika tentative fillimi në Hapat SP1 deri SP5.

A. Komplikacione të HIV

(a) Sëmundjet infektive dhe HIV

Konsideroni sëmundjen [HIV] (B20-B24), por jo statusin pozitiv për HIV (R75,), si një shkak i dukshëm për sëmundjet infektive, *përveç* atyre të listuara në Seksionin 4.2.3, Instruksione të veçanta mbi pranimin ose hedhjen poshtë të sekuencave, Sekrioni B, Sekuencat e hedhura poshtë, nën-seksioni (a), Sëmundjet infektive prej gjendjeve të tjera.

Gjithashtu konsideroni sëmundjen HIV por jo statusin HIV-pozitiv si një shkak i dukshëm i etheve tifoide dhe para-tifoide, infeksioneve Salmoneloze të tjera dhe Shigelozes (A01-A03); këto janë listuar në pjesën e dytë të Seksionit 4.2.3B, nën-seksioni (a).
Konsideroni si sëmundjen e HIV dhe statusin HIV-pozitiv si një shkak të dukshëm për sëmundjet infektive si më poshtë:

- Sepsi nga Salmoneloza (A02.1)
- Kriptosporidioza (A07.2)
- Izosporioza (A07.3)
- Tuberkulozi (A15-A19)
- Infeksione nga mykobakterie të tjera (A31.-)
- Leukoencefalopatia multifokale progresive (A81.2)
- Infeksionet nga Herpes simplex (B00.0–B00.2, B00.7–B00.8) të specifikuara si ulçera kronike, bronkit, pneumoni ose ezofagit
- Infeksione të citomegalovirusit në B25.0, B25.2, B25.8 dhe B25.9 përveç se në mëlçi, shpretke, limfonodula
- Kandidiaze në vende të tjera (B37.8), të specifikuar si mushkeri ose ezofag
- Koksidioidomykoze (B38.0)
- Histoplazmoze (B39.-)
- Kriptokokoze (B45.-)
- Pneumocistoze (B59†)
- Pasoja të tuberkulozit (B90)

(b) Neoplazmat malinje dhe HIV

Konsideroni si sëmundjen e HIV (B20-B24) dhe gjendjen HIV-pozitive (R75) si një shkak i dukshëm që ndjek neoplazmat malinje:

- Sarkoma Kaposi (C46)
- Karcinoma e qafës se mitrës (C53), e specifikuar si invazive
- Neoplazma malinje e penisit (C60)
- Limfoma, e specifikuar si parësore në tru (C81-C85)

- Limfoma difuze me qeliza B të mëdha, e specifikuar si imunoblastike (C83.3)
- Limfoma Burkitt (C83.7)

(c) deficiensa imune dhe HIV

Konsideroni sëmundjen e HIV (B20-B24) si një shkak të dukshëm të defiçiensës imune.

(d) Pneumonia dhe HIV

Konsideroni sëmundjen e HIV (B20-B24), por jo gjendjen HIV-pozitiv (R75), si një shkak të dukshëm të pneumonisë (J12-J18).

(e) Sindroma e rënies se theksuar në peshë

Konsideroni si HIV (B20-B24), dhe gjendjen HIV-pozitiv (R75), si një shkak të dukshëm të rënies së theksuar në peshë (R64).

B. Enterokoliti nga Clostridium difficile

Konsideroni enterokolitin nga Clostridium difficile si një pasojë e dukshme e terapisë me antibiotikë.

C. Sepsis dhe sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike

Konsideroni prekjen e sistemit imunitar, sëmundjet me humbje të theksuar në peshë (si neoplazmat malinje dhe kequshqyerjen), sëmundjet që shkaktojnë paralizë (si hemorragjia dhe tromboza cerebrale), gjendjet e rënda respiratore dhe dëmtimet serioze (grada 1-4 sipas listës prioritare të dëmtimeve në Aneksin 7.7) si shkaqet e dukshme të sepsit në A40–A41, B37.7 dhe B49, dhe të sindromës se përgjigjes inflamatore sistemike [SIRS] në R65.0, R65.1 dhe R65.9.

D. Komplikimet e diabetit

Konsideroni diabetin e sheqerit (E10-E14) si një shkak të dukshëm për gjendjet si vijon:

- Acidozë (E87.2)
- Çrregullime të tjera metabolike të përcaktuara (E88.8)
- Mononeuropati të tjera (G58.-)
- Polineuropati, të papërcaktuara (G62.9)
- Çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik (G64)
- Çrregullime të tjera parësore të muskujve (G71.8), të specifikuara si amiotrofi por pa specifikime të etiologjise
- Çrregullime të sistemit nervor autonom, të papërcaktuara (G90.9)
- Iridociklit (H20.9)
- Katarakt, i papërcaktuar (H26.9)
- Inflamacion korioretinal, i papërcaktuar (H30.9)
- Okluzion vaskular retinal (H34)

- Ndryshime retinopatike dhe vaskulare retinale në sfond (H35.0)
- Retinopati të tjera proliferative (H35.2)
- Hemorragji retinale (H35.6)
- Çrregullim retinal, i papërcaktuar (H35.9)
- Aeroskleroza e arterieve të ekstremiteteve (I70.2)
- Sëmundja vaskulare periferike, e papërcaktuar (I73.9)
- Nekrobioza lipoidike, e paspecifikuar tjetërkund (L92.1)
- Ulcer e gjymtyrës se poshtme, e papërcaktuar tjetërkund (L97)
- Artriti, i papërcaktuar (M13.9)
- Neuralgjia dhe neuriti, i papërcaktuar (M79.2)
- Sindroma nefritike dhe nefrotike (N03–N05)
- Sëmundja kronike e veshkës (N18.-)
- Insufiçiencë renale e papërcaktuar (N19)
- Veshke e kontraktuar, e papërcaktuar (N26)
- Çrregullime të veshkës dhe ureterit, të papërcaktuar (N28.9), e specifikuar si gjendje renale
- Proteinuri e vazhduar, e papërcaktuar (N39.1)
- Gangrene, jo tjetërkund e përcaktuar (R02)
- Koma, e papërcaktuar (R40.2)
- Gjetje të tjera anormale në gjak (kimike) (R79.8), e specifikuar si acetonemi, azotemi dhe gjendje të lidhura me to.

E. Dehidratim

Konsideroni çdo sëmundje infektive intestinale si një shkak i dukshëm i humbjes se vëllimit (dehidrim) (E86)

F. Demenca

Konsideroni gjendjet që përfshijnë zakonisht dëmtime të pakthyeshme të trurit si një shkak i dukshëm i demencës, nëse nuk është përmendur asnjë shkak tjetër për demencën.

Konsideroni sindromën Down (Q90.-) si një shkak i dukshëm i Demencës se paspecifikuar dhe i sëmundjes së Alzheimer (G30.-).

G. Prapambetja mendore (F70-F90)

Konsideroni gjendjet si më poshtë si shkaqe të dukshme të prapambetjes mendore:

- Gjendjet perinatale në P00-P04, Fetus dhe i porsalindur i prekur nga faktorë amtare dhe nga komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes
- Rritje e ngadalte fetale dhe kequshqyerje fetale (P05)
- Çrregullime të lidhura me barren e shkurter dhe peshen e ulët në lindje, të paklasifikuar tjetërkund (P07)
- Carje intrakraniale dhe hemorragji nga dëmtimet në lindje (P10)
- Edemë cerebrale nga dëmtimet në lindje (P11.0)

- Dëmtime të tjera të trurit të paspecifikuara nga dëmtimet gjatë lindjes (P11.2)
- Dëmtime të lindjes në sistemin nervor qendror, i papërcaktuar (P11.9)
- Dëmtime në lindje, të papërcaktuara (P15.9)
- Hipoksi intrauterine (P20)
- Asfiksia në lindje (P21)
- Sëmundje virale kongjenitale (P35)
- Sëmundje të tjera kongjenitale infektive dhe parazitare (P37)
- Hemorragji jo-traumatike intrakraniale e fetusit dhe e të porsalindurit (P52)
- Kernikterus (P57)
- Konvulsione të të porsalindurit (P90)
- Çrregullime të tjera të statusit cerebral të të porsalindurit (P91)

H. Insufiçiencë kardiake dhe sëmundje e zemrës, e paspecifikuar

Konsideroni gjendjet e tjera të zemrës si një shkak i dukshëm i insufiçiencës se zemrës (I50.-) dhe sëmundjeve të zemrës të paspecifikuara (I51.9).

I. Embolizmi

Konsideroni trombozën venoze, flebitin dhe tromboflebirin, sëmundjen valvulare të zemrës, lindjen dhe çdo operacion si shkakun e dukshëm të sëmundjes të përshkruar si 'embolike'. Megjithatë, duhet të këtë një rrugë të qartë nga vendi ku formohet trombi deri tek vendi i embolizmit.

J. Varicet ezofageale

Konsideroni sëmundjet e mëlçisë që klasifikohen në B18.-, K70.-, K73.-, K74.-, dhe K76.- si shkak i dukshëm i variceve të ezofagut (I85.-).

K. Pneumonia

Konsideroni sindromën e varesise nga përdorimi i alkolit (F10.2) si një shkak i dukshëm i pneumonisë lobare, të papërcaktuar (J18.1).

Konsideroi gjendjet që prekin sistemin imunitar, sëmundjet me humbje të madhe në peshë (si neoplazmat malinje dhe kequshqyerjen), sëmundjet që shkaktojnë paralizë (si hemorragjinë cerebrale dhe trombozën), gjendjet e rënda respitore, sëmundjet infektive, gjendjet që prekin proçesin e gëlltitjes, sëmundje të tjera që kufizojnë aftësinë për tu kujdesur për veten, përfshirë demencën dhe sëmundjet degjenerative të sistemit nervor, helmimet dhe dëmtimet e rënda (shkalla 1-4 sipas listës prioritare të dëmtimeve në Aneksin 7.7) si një shkak i dukshëm i çdo peumonie (J12–J18, J69.0 dhe J69.8).

L. Edema pulmonare

Konsideroni gjendjet që vijojnë si shkaqe të dukshme të edemës pulmonare (J81):

- Sëmundjet e zemrës (përfshirë sëmundjen pulmonare të zemrës)
- Gjendjet që prekin parenkimen e mushkërisë, si:
  - Infeksionet e mushkërisë
  - Aspirimin dhe inhalimin
  - Sindromën e distresit respirator
  - Lartësitë e mëdhaja
  - Toksinat qarkulluese
- Gjendjet që shkaktojnë mbingarkesën me lëngje, si:
  - Insufiçienca renale
  - hipoalbuminemia
- Anomalite kongjenitale që prekin qarkullimin pulmonar, si:
  - Stenoza e lindur e venës pulmonare

M. sindroma nefritike

Konsideroni çdo infeksion streptokoksik (skarlatinen, grykën e acaruar nga stereptokoku etj) si një shkak të dukshëm i sindromës nefritike ose sindromës nefrotike (N00-N05).

N. Pielonefriti

Konsideroni çdo bllokim urinar nga gjendje si hiperplazia e prostatës ose stenozës se ureterëve si një shkak të dukshëm të Pielonefritit (N10-N12).

O. Insufiçienca renale akute

Konsideroni një infeksion të traktit urinar si shkakun e dukshëm të insufiçiencës renale akute (N17), nëse nuk ka një indikacion që insufiçienca renale ishte prezent që para infeksionit urinar.

P. Atelektaza parësore e të porsalindurit

Konsideroni gjendjet kongjenitale (Q60, Q61.0–Q61.1, Q61.3–Q61.9, Q62.1, Q62.3, Q62.4) si një shak i dukshëm i Fetusit dhe të porsalindurit që preken nga çarja e parakohëshme të membranave (P01.1) dhe oligohidramioni (P01.1 dhe P01.2).

Q. Carja e parakohëshme e membranave dhe oligohidrasmnios

Konsideroni gjendjet kongjenitale të veshkave (Q60, Q61.0–Q61.1, Q61.3–Q61.9, Q62.1, Q62.3, Q62.4) si shkaqe të dukshme të Fetusit dhe të porsalindurit që preken nga çarja e parakohëshme të membranave (P01.1) dhe oligohidramioni (P01.1 dhe P01.2).

R. Hemorragjia

Konsideroni helmimin ose mbidozën me antikoagulante si shkakun e dukshëm të hemorragjisë. Megjithatë, mos e konsideroni terapinë me antikoagulante, pa përmendje të helmimit ose mbidozimit, si një shkak të dukshëm të hemorragjisë. Për më tepër, konsideroni trajtimin me steroide, aspirinë

dhe barna anti-inflamatore jo-steroide si shkaqet e dukshme të hemorragjisë së stomakut. Konsideroni hemorragjinë gastrointestinale si shkakun e dukshëm të anemisë dytësore ose të papërcaktuar.

S. Aspirimi ose inhalimi

Konsideroni gjendjet e listuara nën Seksionin 4.2.4K, Pneumonia, si shkaqe të dukshme të aspirimit ose inhalimit.

T. Operacionet dhe proçedura të tjera mjekësore

Konsideroni kirurgjinë si një shkak të dukshëm të gjendjeve që konsiderohen komplikacione pas proçedurave të zakonshme, shiko Aneksin 7.2, Lista e gjendjeve që duhen konsideruar si pasoja direkte të proçedurave mjekësore.

Konsideroni çdo gjendje kirurgjikale (si tumoret malinje ose dëmtimet), të raportuara kudo në çertifikatë, si shkak të dukshëm të një operacioni ose një proçedure mjekësore të bërë në të njëjtin organ.

U. Gjendjet dytësore të zakonshme

Konsideroni sëmundjet me humbje të madhe në peshë (si neoplazmat malinje dhe kequshqyerjen), sëmundjet që shkaktojnë paralizë (si hemorragjinë cerebrale ose trombozën), sëmundjet infektive, sëmundje të tjera që kufizojnë aftësinë për tu kujdesur për veten, përfshirë demencën dhe sëmundje degjenerative të sistemit nervor, dhe dëmtimet e rënda si një shkak i dukshëm i gjendjeve dytësore të zakonshme që listohen në Tabelën 1. Megjithatë, çdo gjendje dytësore nuk duhet të konsiderohet një pasojë e dukshme e gjendjeve respiratore.

Gjendjet në kategoritë e shenuara si 'M' (Mbase) duhet të konsiderohen si pasoja të dukshme të gjendjeve të rënies se theksuar në peshë dhe paralizave vetëm nëse plotësojnë kërkesat për vendosjen e kodit që jepet në kolonën e fundit në tabelë.

Tabela 2. Gjendjet dytësore të zakonshme

Kodi(et)	Përshkrimi	Përgjigjja e kushtëzuar	Kualifikuesi
D50.0	Anemia hekur-deficitare si pasojë e humbjes (kronike) të gjakut		
D62	Anemia post-hemorragjike akute		
D64.9	Anemia, e paspecifikuar		
E40–E46	Kequshqyerja		
E86	Humbja e vëllimit		
G81–G83	Sindroma të tjera paralitike		
I26.0–I26.9	Embolizmi pulmonar		

vijon...

...vijon

Kodi(et)	Përshkrimi	Përgjigjja e kushtëzuar	Kualifikuesi
I80.1–I80.3	Flebiti dhe tromboflebiti i ekstremiteteve të poshtme		
I80.9	Flebiti dhe tromboflebiti, vendi i papërcaktuar		
I82.9	Embolizmi dhe tromboza e venës, e papërcaktuar		
K55.0	Çrregullime vaskulare akute të zorrës	M	Gjendja në K55.0 duhet specifikuar si embolizëm
K56.4	Prekje tjetër e zorrës		
K59.0	Kapsllek		
L89	Ulcer dekubitusi		
N10–N12	Nefrit tubolo-intersticial	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N17–N19	Sëmundje e veshkës, akute, kronike, ose e papërcaktuar		
N28.0	Ischemia dhe infarkti I veshkës	M	Gjendja në N28 duhet të specifikohët si një embolizëm i arterier renale
N30.0–N30.2	Cistiti, akut, intersticial (kronik) dhe kronik tjetër	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N30.9	Cistiti, I papërcaktuar	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N31	Disfunksioni neuromuskular I fshikëzës, I paklasifikuar tjetërkund		
N34.0–N34.2	Absesi uretra dhe uretriti	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N35.1–N35.9	Striktura uretrale (jo-traumatike)	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N39.0	Infeksion I traktit urinar, vendi I papërcaktuar	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
R64	Kaheksia		

4.2.5 Instruksione të veçanta mbi lidhjet dhe provisionet e tjera (Hapi M1)

Përdorni listën në këtë seksion në Hapin M1.

Shkaku themelor tentativ është listuar në kolonën e krahut të majtë. Nëse gjendjet e specifikuara në anen e djathtë të kolonës, atëherë përdorni kodin në 'bold' si shkaku i ri tentativ.

Ka dy lloje të kombinimeve:

'*me përmendje të*' do të thotë që gjendja tjetër mund të jetë kudo në çertifikatë;
'*kur raportohet si shkak i*' do të thotë që gjendja tjetër duhet të dalë në një marrëdhënie shkakësore korrekte ose të jetë e treguar si prej një shkaku themelor tentativ.

Për disa gjendje, ka kërkesa të tjera, për shembull që një term specifik të jetë përdorur ose për shkakun themelor tentativ ose për gjendje të cilat mund të ndryshojne kodin e shkakut.

A00-B99 Disa sëmundje të caktuara infektive dhe parazitike
kur raportohet si shkak i:
C00-C97 (Neoplazëm malinje), kdi **C00-C97**;
Përjashtim: për neoplazmat malinje të listuara në Seksionin 4.2.3A, Sekuenca të pranuara, nën-seksioni (d), Malinjitetet dhe HIV i raportuar prej sëmundjes HIV: kodoni si B21,- ose B22.7 siç duhet.

A02.1 Sepsis nga *Salmonela*
me përmendje të:
B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

A07.3 Izosporioza
me përmendje të:
B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

A15-A19 Tuberkulozi
me përmendje të:
B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

A15.- Tuberkuloz respirator, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht, *ose*

A16.- Tuberkuloz respirator, i pa-konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
me përmendje të:
J60-J64(Pneumokonioza), kodoni **J65**

A17.- † Tuberkuloz i sistemit nervor, *ose*

A18.- Tuberkuloz i organeve të tjera
me përmendje të:
A15 ose A16 (Tuberkuloz respirator), kodoni **A15, A16**, përveç se kur raportohet si një shkak i dhe me një kohëzgjatje të përcaktuar që kalon atë të gjendjeve në A15.- ose A16.-

A31.- Infeksion nga mykobakterie të tjera

	me përmendje të:	
	B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
	R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
A39.2	Meningokoksemia akute, *ose*	
A39.2	Meningokoksemia kronik, *ose*	
A39.4	Meningokoksemia, e papërcaktuar	
	me përmendje të:	
	A39.0†	(Meningiti meningokoksik), **kodoni** A39.0
	A39.1†	(Sindroma Waterhouse–Friderichsen), **kodoni** A39.1
A51.-	Sifilizi i hershëm	
	me përmendje të:	
	A52.-	(Sifiliz i vone), kodoni **A52.-**
A81.2	Leukoencefalopatia multifokale progresive	
	me përmendje të:	
	B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
	R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
B00.0	Ekzema herpetike, *ose*	
B00.1	Dermatiti vezikular herpetik, *ose*	
B00.2	Gjingjivostomatiti dhe faringotonsiliti herpetik, *ose*	
B00.7	Sëmundje herpetike e përhapur, *ose*	
B00.8	Forma të tjera të infeksionit herpetik, i specifikuar si ulçera kronike, bronkit, pneumoni, ose ezofagit	
	me përmendje të:	
	B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
	R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.1, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
B16.-	Hepatit B akut, *ose*	
B17.-	Hepatit viral akut tjetër	
	kur raportohet si shkak i:	
	K72.1	(Insufiçiencë hepatike kronike), kodoni **B18.-**
	K74.0-K74.2, K74.4-K74.6	(Fibroze dhe cirroze e mëlçisë), kodoni **B18.-**
B20-B24	Sëmundje e virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]	
	Menyrat e vdekjes, gjendje të keq-përcaktuara dhe gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekje nuk duhet të lidhen me kategoritë në B20-B23, përveç se kur ka një hyrje të veçantë në Vëllimin e për atë qëllim. Gjendjet që mund të klasifikohen në një ose më shumë nën-kategori duhet të kodohen në nën-kategorinë .7 të kategorisë përkatëse (B20 ose B21). Nëse deshironi, kodet shtesë nga brenda bllokut B20-B24 mund të përdoren për të specifikuar nëse gjendjet individuale janë të listuara.	
B20.-	Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane [HIV] që rezulton në sëmundje infektive ose parazitare	
	me përmendje të:	

B23.8 (Sëmundje HIV që rezulton në një gjendje tjetër të përcaktuar, nëse përdoret për të koduar mënyrat e vdekjes, shkaqe të keq-përcaktuara ose gjendje me pak gjasa për të çuar në vdekje), kodoni **B20.**- përveçse kur ka një hyrje në Vëllimin 3 që specifikon ndryshe.

B21.- Sëmundje e virusit të imunodefiçiensës humane [HIV] që rezulton me neoplazi malinje

me përmendje të:

B23.8 (Sëmundje HIV që rezulton në një gjendje tjetër të përcaktuar, nëse është përdorur për të koduar mënyrat e vdekjes, gjendje të keq-përcaktuara ose gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen), kodoni **B21.**- përveçse kur ka një hyrje në Vëllimin 3 që specifikon ndryshe.

B22.- Sëmundje e virusit të imunodefiçiensës humane [HIV] që rezulton me një sëmundje tjetër të përcaktuar

me përmendje të:

B23.8 (Sëmundje HIV që rezulton në një gjendje tjetër të përcaktuar, nëse është përdorur për të koduar mënyrat e vdekjes, gjendje të keq-përcaktuara ose gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen), kodoni **B22.**- përveçse kur ka një hyrje në Vëllimin 3 që specifikon ndryshe.

B22.7 Sëmundja e HIV që rezulton më shumë sëmundje të klasifikuara tjetërkund. Kjo nën-kategori duhet përdorur kur gjendjet e klasifikuara në dy ose më shumë kategori nga B20-B22 janë të listuara në çertifikatë. Nëse deshirohet, kode shtesë nga brenda bllokut B20-B24 mund të përdoren për të specifikuar gjendjet individuale të listuara.

B24 Sëmundje e virusit të imunodefiçiensës humane [HIV] e papercaktuae

kur raportohet si shkak i:

I42.0 (Kardiomiopatia e dilatuar), kodoni **B23.8**

I42.9 (Kardiomiopatia e papërcaktuar), kodoni **B23.8**

B25.0† Pneumoniti citomegaloviral, *ose*

B25.2† Pankreatiti citomegaloviral, *ose*

B25.8 Sëmundje citomegalovirale tjetër, e përcaktuar si retinit, *ose*

B25.9 Sëmundje citomegalovirale, e papërcaktuar, përveç se për mëlçinë, shpretkën dhe limfonodulat

me përmendje të:

B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.2, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.2, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

B37.1 Kandidiaza pulmonare, *ose*

B37.8 Kandidiaza e vendeve të tjera, e përcaktuar si e ezofagut

me përmendje të:

B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.4, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.4, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

B38.- Koksidioidomikoza

me përmendje të:

B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.5, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.5, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

B39.- Histoplazmoza

me përmendje të:

B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.5, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.5, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

B45.- Kriptokokoza

me përmendje të:

B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.5, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.5, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

B58.- Toksoplazmoza

me përmendje të:

B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.7, B20.8** ose **B22.7** siç duhet.

R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.7, B20.8** ose **B22.7** siç duhet.

B59† Pneumonia nga pneumocisti

me përmendje të:

B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.6, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.6, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

B90.- Pasojat e tuberkulozit

me përmendje të:

B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B20.0, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B20.0, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.

B95.0–B95.5 *Streptokoku* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.1.**

B95.6–B95.8 *Stafilokoku* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.0.**

B96.0 *Mycoplasma pneumoniae* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.3.**

B96.1 *Klebsiella pneumoniae* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.

	Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8.**
B96.2	*Escherichia coli* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8.**
B96.3	*Haemophilus influenzae* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.2.**
B96. 4–B96.8	Agjente të tjerë bakteriale të përcaktuar si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8.**
B97.0	Adenovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.0.**
B97.1	Eterovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.1.**
B97.2	Koronavirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.2.**
B97.3	Retrovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B33.3.**
B97.4	Virusi respirator sincicial si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.8.**
B97.5	Adenovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.8.**
B97.6	Parvovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.3.**
B97.7	Papilomavirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.4.**
B97.8	Agjente të tjerë virale si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.8.**
B98.0	*Helicobacter pylori [H. pylori]* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8.**
B98.1	*Vibrio vulnificus* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.

	Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8.**
C46.-	Sarkoma Kaposi *me përmendje të:* B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B21.0, B21.7** ose **B22.7** siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B21.0, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
C53.-	Neoplazëm malinje e qafës se mitrës, e specifikuarsi karcinome invazive *me përmendje të:* B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B21.7, B21.8** ose **B22.7** siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B21.7, B21.8** ose **B22.7** siç duhet.
C77-C79	Neoplazëm malinje dytësore Për të mos u përdorur për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse vendi parësor i neoplazmës malinje nuk është i ditur ose i përcaktuar, kodoni si neoplazëm malinje pa përcaktuar vendin (C80.).
C81–C86.5	Limfoma, e përcaktuar si cerebrale parësore *me përmendje të:* B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B21.2, B21.7** ose **B22.7** siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B21.2, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
C81–C86.5	Limfoma me qeliza B të mëdha difuze, e përcaktuar si imunoblastike *me përmendje të:* B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B21.2, B21.7** ose **B22.7** siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B21.2, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
C81–C86.5	Limfoma Burkitt *me përmendje të:* B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B21.1, B21.7** ose **B22.7** siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B21.1, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
C97	Neoplazma malinje në vende të shumëfishta (parësore) të pavarura. Nuk duhet përdorur për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse vende të shumta por të pavarura neoplazmash malinje raportohen në çertifikatën e vdekjes, përzgjidhni shkakun themelor duke aplikuar rregullat e përzgjedhjes dhe të modifikimit në mënyrën normale. Shikoni gjithashtu dhe Seksionin 4.3.5, Neoplazmat malinje.
D50-D89	Sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullimeve të përcaktuara që përfshijnë mekanizmat imunitare *kur raportohet si shkak i:* B20-B24 Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV) dhe ku në

	çertifikatë tregohet sëmundja e HIV si një rezultat i një transfuzioni të dhënë si trajtim i një gjendje origjinale, kodoni **B20-B24**	
E10-E14	Diabeti i sheqerit	
	me përmendje të:	
	E87.2	(Acidozë), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.1**
	E88.8	(Çrregullime të tjera metabolike të përcaktuara), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.1**
	G58.-	(Mononeuropati të tjera), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.4**
	G62.9	(Polineuropati, të papërcaktuara), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.4**
	G71.8	(Çrregullime parësore të muskujve, të tjera), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.4**
	G90.9	(Çrregullime të sistemit nervor autonomik, të papërcaktuara) kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.4**
	H20.9	(Iridociklit, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.3**
	H26.9	(Katarakt, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.3**
	H30.9	(Inflamacion korioretinal, i papërcaktuar) , kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.3**
	H34	(Bllokim vaskular retinal), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.3**
	H35.0	(Retinopati në sfond dhe ndryshime vaskulare retinale) kodoni E10-E14 me karakter të katërt .3
	H35.2	(Retinopati të tjera proliferative), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.3**
	H35.6	(Hemorragji retinale), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.3**
	H35.9	(Çrregullim retinal, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.3**
	I70.2	(Aterosklerozë e arterieve të ekstremiteteve), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.5**
	I73.9	(Sëmundje vaskulare periferike, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.5**
	L92.1	(Nekrobioza lipoidike, e paklasifikuar tjetërkund), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
	L97	(Ulcer e gjymtures se poshtme), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.5**
	M13.9	(Atriti, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
	M79.2	(Neuralgjia dhe neuriti, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
	N03-N05	(Sindroma nefrotike dhe sindroma nefritike), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.2**
	N18.-	(Sëmundje kronike e veshkave), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.2**
	N19	(Insuficience renale, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.2**
	N26	(Veshke e kontraktuar, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.2**

N28.9	(Çrregullime të veshkës dhe ureterit, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.2**
N39.1	(Proteinuri, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.2**
R02	(Gangrene, e paklasifikuar tjetërkund), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.5**
R40.2	(Koma, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.0**
R79.8	(Gjetje të tjera anormale kimike të gjakut), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.1**

Në çdonjë nga kombinimet e mësipërme, kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.7**
kur raportohet si shkak i:

A09.-	(gastroenterit tjetër ose kolit ifektiv ose me origjine të papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
A40.-	(Sepsis streptokoksik), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
A41.-	(Sepsis tjetër), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
A49.-	(Infeksion bakterial në zone të papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
B35.-	(Dermatofitoze), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
B36.-	(Mykoza të tjera sipërfaqsore), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
B37.-	(Kandidiaze), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
D65	(Koagulimi intravaskular i diseminuar [sindroma e defribinimit]), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
E15	(Koma hipoglicemike jodiabetike; për komen hipoglicemike të papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.0**
E16.2	(Hipoglicemia, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
E78	(Hiperkolesterolemia e paster), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
E78.1	(Hipergliceridemia e paster), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
E78.2	(Hiperlipidemia e perzier), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
E78.5	(Hiperlidemia, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
E87.5	(Hipekalemia), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
E88.9	(Çrregullim metabolik, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
G04.8	(Encefalit, mielit dhe encefalomielit tjetër), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
G40.9	(Encefalit, mielit dhe encefalomielit, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
G70.9	(Çrregullime mioneurale të muskujve), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.4**
G98	(Çrregullime të tjera të sistemit nervor, të paklasifikuara tjetërkund; përveç artropatisë Charcot, jo-sifilitike), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.4**
G98	(Çrregullime të tjera të sistemit nervor, të paklasifikuara tjetërkund;

	nëse është artropatia Charcot, jo-sifilitike), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
H49.9	(Strabizem paralitik, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.3**
H54	(Verbim dhe ulje të shikimit), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.3**
I10	(Hipertension (parësor) esencial), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I11.-	(Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I20-I25	(Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I33.0	(Endokardit infektive akut dhe subakut), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I38	(Endokardit, valvula e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I42.0	(Kardiomiopatia e dilatuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I42.9	(Kardiomiopatia, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I48.-	(Fibrilacioni dhe flateri atrial), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I49.-	(Aritmi të tjera kardiake), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I50.-	(Insufiçiencë kardiake), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I51.6	(Sëmundje kardiovaskulare, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I61.-	(Hemorragji intracerebrale), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I62.-	(Hemorragji tjetër intrakraniale jo-traumatike), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I63.-	(Infarkt cerebral), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I64	(Insult cerebral, e papërcaktuar si hemorragji apo infarkt), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I67.2	(Aterosklerozë cerebrale), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I67.8	(Sëmundje cerebrovaskulare tjetër e përcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I67.9	(Sëmundje cerebrovaskulare, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I69.1	(Pasoja të hemorragjisë intracerebrale), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I69.2	(Pasoja të hemorragjisë tjetër intrakraniale jo-traumatike), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I69.3	(Pasoja të infarktit cerebral), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I69.4	(Pasoja të insultit cerebral, të paspecifikuar si hemorragji ose infarkt), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I69.8	(Pasoja të sëmundjeve të tjera cerebrovaskulate të papërcaktuara), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**

I70.0 (Aterosklerozë të aortës), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I70.1 (Aterosklerozë të arteries renale), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I70.8 (Aterosklerozë e arterieve të tjera), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I70.9 (Aterosklerozë e gjeneralizuar dhe e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I74.2 (Embolizëm dhe trombozë e arterieve të gjymtyrëve të siperme), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I74.3 (Embolizëm dhe trombozë e arterieve të gjymtyrëve të poshtme), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I74.4 (Embolizëm dhe trombozë e arterieve të ekstremiteteve, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I80.- (Flebit dhe tromboflebit), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I82.9 Embolizëm dhe trombozë të venës, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
I99 (Çrregullime të tjera të sistemit cirkulator, të pacpecifikuara) vetëm për angiopatine, kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.5**
J12–J18 (Pneumonia), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
K25-K28 (Ulcer gastrike, duodenale, peptike dhe gastrojejunale), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
K31.8 (Sëmundje tjetër e përcaktuar e stomakut dhe duodenit, vetëm për gastroparezen), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.4**
K92.2 (Hemorragji gastrointestinale, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
L03.- (Celulit), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
L08.- (Infeksione të tjera lokale të lekures dhe indit subkutan), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
L30.9 (Dermatit, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
L89.- (Ulcer dekubitusi dhe zone trysnie), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
L98.4 (Ulcer kronike e lekures, e paklasifikuar tjetërkund), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.5**
M11.2 (Kondrokalcinoze tjetër), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
M72.6 (Fascit nekrotizant), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
M89.9 (Çrregullim i kockës, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
N39.0 (Infeksion i traktit urinar, vendi i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.6**
Çdo kombinim i mësipërm, kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.7**

E86 Zvogëlim i vëllimit
me përmendje të:
A00-A09 (Sëmundjet infektive të zorrës), kodoni **A00-A09**

E89.- Çrregullime post-proçeduriale endokrine dhe metabolike, të paklasifikuara tjetërkund
Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni

Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedura të tjera mjekësore (Hapi M4).

F03-F09 Çrregullime mendore organike, përfshirë dhe simptomatike
Të mos përdoret nëse gjendja fizike themelore është e njohur

F10-F19 Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të substancave psikoaktive
me përmendje të:
X40-X49 (Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj substancave mbytese), kodoni **X40-X49**
X60-X69 (Vete-helmim i qëllimshem nga ekspozimi ndaj substancave mbytese, kodoni **X60-X69**
X85-X90 (Sulm me substanca mbytese), kodoni **X85-X90**
Y10-Y19 (Helmim nga ekspozimi ndaj barnave, kimikateve dhe substancave mbytese), kodoni **Y10-Y19**

F10-F19 Karakteri i katërt .0 (Intoksikim akut), kodoni **X40–X49, X60–X69, X85–X90** ose **Y10–Y19**
Karakter i katërt .1 (Përdorim i demshem)
me përmendje të:
Sindromes se varesise (.2), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .2
Gjendje abstinence me delirium (.4), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .4
Sindroma amnezike (.6), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .6
Çrregullim psikotik rezidual dhe i vonet (.7), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .7
Karakteri i katërt .2 (Sindroma e varesise)
me përmendje të:
Gjendjes se abstinences me delirium (.4), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .4
Sindrome amnezike (.6), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .6
Çrregullim psikotik rezidual dhe me fillim të vonet (.7), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .7
Karakter i katërt .5 (çrregullim psikotik)
me përmendje të:
Sindrome të varesise (.2), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .2
Gjendje abstinence me delirium (.4), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .4
Sindroma amnezike (.6), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .6
Çrregullim psikotik rezidual dhe i vonet (.7), kodoni **F10-F19** me karakter të katërt .7

F10.- Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit
me përmendje të:
E24.4 (Sindromën Cushing të shkaktuar nga alkli), kodoni **E24.4**
G31.2 (Degjenerimin e sistemit nervor të shkaktuar nga alkoli), kodoni **G31.2**
G62.1 (Polineuropatine nga alkoli), kodoni **G62.1**
G72.1 (Miopatine alkolike), kodoni **G72.1**
I42.6 (Kardiomiopatine alkolike), kodoni **I42.6**
K29.2 (Gastriti alkolik), kodoni **K29.2**

	K70.-	(Sëmundja alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.**-
	K72.-	(Insuficience hepatike, të paklasifikuar tjetërkund), kodoni **K70.4**
	K73.-	(Hepatit kronik, i paklasifikuar tjetërkund), kodoni **K70.1**
	K74.0	(Fibroze hepatike), kodoni **K70.2**
	K74.1	(Skleroze hepatike), kodoni **K70.2**
	K74.2	(Fibroze hepatike me sklerozë hepatike), kodoni **K70.2**
	K74.6	(Cirrozë hepatike tjetër dhe e papërcaktuar), kodoni **K70.3**
	K75.8	(Sëmundje të tjera inflamatore të mëlçisë), nëse është përcaktuar si steatohepatit por jo si staetohepatit jo-alkolik, kodoni **K70.1**
	K75.9	(Sëmundje inflamatore e mëlçisë, e papërcaktuar), kodoni **K70.1**
	K76.0	(Ndryshime dhjamore të mëlçisë, të paklasifikuar tjetërkund), kodoni **K70.0**
	K76.9	(Sëmundje e mëlçisë, e papërcaktuar), kodoni **K70.9**
	K85.2	(Pankreatiti akut nga alkoli), kodoni **K85.2**
	K86.0	(Pankreatiti kronik nga alkoli), kodoni **K86.0**
	O35.4	(Kujdes për nenen për dëmtim (të dyshuar) nga alkoli të fetusit), kodoni **O35.4**
	Kur raportohet si shkak i:	
	I42.7	(Kardiomiopati për shkak të barnave dhe agjenteve të jashtëm), kodoni **I42.6**
F17.-	Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të duhanit Të mos përdoret nëse gjendja fizike rezultante është e njohur.	
F70-F79	Prapambetje mendore Të mos përdoret nëse gjendja fizike rezultante është e njohur.	
F80.-	Çrregullime të caktuara të zhvillimit të gjuhës dhe të ligjerates	
F81.-	Çrregullime të caktuara të zhvillimit në shkolle Të mos përdoret nëse gjendja fizike rezultante është e njohur.	
G25.5	Korea të tjera *Me përmendje të:*	
	I00-I02	(Ethe reumatike), kodoni **I02.**-
	I05-I09	(Sëmundje reumatizmale e zemrës, kronike), kodoni **I02.**-
G81.-	Hemiplagji, *ose*	
G82.-	Paraplegji ose tetraplegji, *ose*	
G83.-	Sindroma të tjera paralitike Të mos përdoret nëse shkaku i paralizës është i njohur.	
G93.4	Encefalopati, e papërcaktuar *Me përmendje të:*	
	B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B22.0** ose **B22.7** siç duhet.
	R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B22.0** ose **B22.7** siç duhet.
G97.-	Çrregullime post-proçeduriale të sistemit nervor, të paklasifikuar tjetërkund Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelore të vdekshmërisë. Shiko Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedura të tjera mjekësore (Hapi M4).	
H54.-	Çrregullime të të parit përfshirë dhe verbimin (në një sy ose në të dy)	

	Shikim, i ulët Të mos përdoret nëse gjendja pararëndëse është e njohur.
H59.-	Çrregullime post-proçeduriale të syrit dhe anekseve të tij, të paklasifikuar tjetërkund Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelore të vdekshmërisë. Shiko Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
H90.-	Humbje e dëgjimit sensoneurale ose e përçimit
H91.-	Humbje të tjera të dëgjimit Të mos përdoret nëse shkaku i humbjes se dëgjimit është i njohur.
H95.-	Çrregullime post-proçeduriale të veshit dhe proçesit mastoid, të paklasifikuara tjetërkund Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelore të vdekshmërisë. Shiko Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
I05.8	Sëmundje të tjera të valvulës mitrale, ose sëmundje të zemrës
I05.9	Sëmundje e valvulës mitrale, e papërcaktuar *Kur është nga shkak i papërcaktuarme përmendje të:* I34.- (Çrregullime jo-reumatike të valvules mitrale), kodoni **I34.-**
I08.-	Sëmundje të shumë valvulave Të mos përdoret për sëmundje të shumë valvulave kur janë të përcaktuara me origjine jo-reumatike. Kur raportohen sëmundje jo-reumatike të shumë valvulave në të njëjtën çertifikatë, shkaku themelor duhet të përzgjidhet pas aplikimit të rregullave të përzgjedhjes dhe të modifikimit në mënyrë normale.
I09.1	Sëmundje reumatike të endokardiumit, valvula e paspecifkuar, ose
I09.9	Sëmundje reumatike e zemrës, e papërcaktuar *Me përmendje të:* I05-I08 (Sëmundje reumatizmale kronike e zemrës), kodoni **I05-I08**
I10	Hipertension (parësor) esencial *Me përmendje të*: I11.- (Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni **I11.-** I12.- (Sëmundja renale e zemrës), kodoni **I12.-** I13.- (Sëmundje hipertensive e zemrës dhe veshkës), kodoni **I13.-** I20-I25 (Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni **I20-I25** I50.- (Insufiçienca kardiake), përveç rasteve kur specifikohët si fundore ose akute, e papritur, ose shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), kodoni **I11.0** I51.4-I51.9 (Komplikacione dhe përshkrime të të keq-përcaktuara të sëmundjes së zemrës), përveç kur specifikohët si sëmundje fundore ose akute, e papritur, ose me shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), kodoni **I11.-** I60-I69 (Sëmundje cerebrovaskulare), kodoni **I60-I69** N00.- (Sindroma nefritike akute), kodoni **N00.-** N01.- (Sindromi nefritik progresiv i shpesjte), kodoni **N01.-** N03.- (Sindroma nefritike kronike), kodoni **N03.-** N04.- (Sindroma nefrotike), kodoni **N04.-** N05.- (Sindroma nefritike, e papërcaktuar), kodoni **N05.-**

N18.- (Sëmundje kronike e veshkave), kodoni **I12.**-
N19.- (Insufiçiencë e papërcaktuar e veshkave), kodoni **I12.**-
N26 (Veshke e kontraktuar, e papërcaktuar), kodoni **I12.**-
Kur raportohet si shkak i:
H35.0 (Retinopati në sfond dhe ndryshime të tjera vaskulare), kodoni **H35.0**
I05-I09 (Gjendje të klasifikueshme në I05-I09 por të papërcaktuara si reumatike), kodoni **I34-I38**
I34-I38 (Çrregullime joreumatike të valvules), kodoni **I34-I38**

I11.- Sëmundja hipertensive të zemrës
Me përmendje të:
I12.- (Sëmundja renale e zemrës), kodoni **I13.**-
I13.- (Sëmundje hipertensive e zemrës dhe veshkës), kodoni **I13.**-
I20-I25 (Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni **I20-I25**
N18.- (Sëmundje kronike e veshkave), kodoni **I13.**-
N19.- (Insufiçiencë e papërcaktuar e veshkave), kodoni **I13.**-
N26.- (Veshke e kontraktuar, e papërcaktuar), kodoni **I13.**-

I12.- Sëmundje hipertensive renale
Me përmendje të:
I11.- (Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni **I13.**-
I13.- (Sëmundje hipertensive e zemrës dhe veshkës), kodoni **I13.**-
I20-I25 (Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni **I20-I25**
I50.- (Insufiçienca kardiake), përveç rasteve kur specifikohët si fundore ose akute, e papritur, ose shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), kodoni **I13.0**
I51.4-I51.9 (Komplikacione dhe përshkrime të të keq-përcaktuara të sëmundjes së zemrës), përveç kur specifikohët si sëmundje fundore ose akute, e papritur, ose me shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), kodoni **I13.**-

I13.- Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave
Me përmendje të
I20-I25 (Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni **I20-I25**

I15.0 Hipertensioni renovaskular
Të mos përdoret nëse shkaku i tensionit renovaskular është i njohur ose mund të kuptohet nga aplikimi i SP6. Nëse shkaku nuk njihet ose nuk mund të kuptohet, kodoni **I15.0.**

I15.1 Hipertension, dytësor nga çrregullime të tjera të veshkës
Të mos përdoret nëse çrregullimi renal është i njohur ose mund të kuptohet nga aplikimi i SP6. Nëse shkaku nuk njihet ose nuk mund të kuptohet, kodoni në **N28.9.**

I15.2 Hipertensioni dytësor pas çrregullimeve endokrine
Të mos përdoret nëse çrregullimi endokrin është i njohur ose mund të kuptohet pas aplikimit të SP6. Nëse shkaku nuk njihet ose nuk mund të kuptohet, kodoni **E34.9.**

I15.8 Hipertension dytësor tjetër
Të mos përdoret nëse shkaku i hipertensionit tjetër është i njohur ose mund të kuptohet nga aplikimi i SP6. Nëse shkaku nuk eshtei njohur ose nuk mund të kuptohet, kodoni **I15.8**.

I15.9 Hipertension dytësor i papërcaktuar

	Të mos përdoret nëse shkaku i hipertensionit tjetër është i njohur ose mund të kuptohet nga aplikimi i SP6. Nëse shkaku nuk eshtei njohur ose nuk mund të kuptohet, kodoni **I15.89**.
I20.-	Angina pectoris, *ose*
I24.-	Sëmundjet ishemike akute të zemrës, të tjera *ose*
I25.-	Sëmundja ishemike kronike e zemrës
	Me përmendje të:
	I21.- (Infarkt akut i miokardit), kodoni **I21.-**
	I22.- (Infarkt i miokardit, pasues), kodoni **I21.-**
I22.-	Infarkt i miokardit, pasues
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Kodoni **I21.-**
I23.-	Disa komplikime aktuale që pasojnë infarktin akut të miokardit
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Kodoni si Infarkt akut i miokardit (**I21.-**).
I24.0	Tromboza koronare që nuk rezulton në infarkt miokardi
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Për mortalitetin, supozohet ngjarja e infarktit akut të miokardit dhe i shenohet kodi **I21.-**.
I25.2	Infarkt i vjeter i miokardit
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse shkaku nuk përmendet, kodoni si Forma të tjera të sëmundjes ishemike kronike të zemrës (**I25.8**).
I27.9	Sëmundja pulmonare e zemrës, e papërcaktuar
	Me përmendje
	M41.- (Skolioze), kodoni **I27.1**
I44.-	Bllok atrioventrikular dhe i gjysëm degës se majtë, *ose*
I45.-	Çrregullime të tjera të përçimit, *ose*
I46.-	Arrest kardiak, *ose*
I47.-	Takikardi paroksizmale, *ose*
I48.-	Fibrilacion dhe flater atrial, *ose*
I49.-	Aritmi të tjera kardiake, *ose*
I50.-	Insufiçiencë kardiake, *ose*
I51.4-I51.9	Komplikime dhe përshkrime të keq-përcaktuara të sëmundjes së zemrës
	Me përmendje të
	B57.- (Sëmundjes e Chagas), kodoni **B57.-**
	I20-I25 (Sëmundjet ishemike të zemrës), kodoni **I20-I25**
I50-.	Insufiçiencë kardiake, përveç rasteve kur përshkruhet si gjendje fundore ose akute, e papritur, ose me shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), *ose*
I51.9	Sëmundje e zemrës, e papërcaktuar, përveç rasteve kur përshkruhet si gjendje fundore ose akute, e papritur, ose me shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore)
	Me përmendje të

	I10	(Hipertension (parësor) esencial) , kodoni **I11.0**
	I11.-	(Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni **I11.0**
	I12.0	(Sëmundja renale e zemrës me insuficience renale), kodoni **I13.2**
	I12.9	(Sëmundja renale e zemrës pa insuficience renale), kodoni **I13.0**
	I13.0	Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave pa insufçiensë kardiake (kongjestive), kodoni **I13.0**
	I13.1	Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave me insuficience renale, kodoni **I13.2**
	I13.2	Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave me insufçiensë kardiake (kongjestive) dhe insuficience renale, kodoni **I13.2**
	I13.9	Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave, e papërcaktuar, kodoni **I13.0**
	M41.-	(Skolioze), kodoni **I27.1**
I50.9	Insufiçiencë kardiake, e papërcaktuar, *ose*	
I51.9	Sëmundje e zemrës, e papërcaktuar	
	Me përmendje të:	
	J81	(Edemë pulmonare), kodoni **I50.1**
I60-I69	Sëmundjet cerebrovaskulare	
	Kur raportohen si shkaku i :	
	F01-F03	(Demenca), kodoni **F01.-**
I65.-	Bllokim ose stenozë e arterieve precerebrale, që nuk rezulton në infarkt cerebral, *ose*	
I66.-	Bllokim ose stenozë e arterieve cerebrale, që nuk rezulton me infarkt cerebral	
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Për vdekshmerine, ngjarja e infarktit cerebral mendohet dhe kodi vendoset **I63.-**	
I67.2	Aterosklerozë cerebrale	
	Me përmendje të:	
	I60-I66	(Hemorragji subaraknoidale, hemorragji intracerebrale, hemorragji të tjera intrakraniale jo-traumatike, infarkt cerebral, insult cerebral, i papërcaktuar si hemorragji ose infarkt, Bllokim dhe stenozë e arterieve precerebrale dhe cerebrale), kodoni **I60-I64**
	Kur raportohet si shkaku i gjendjeve në:	
	F03	(Demencë e papërcaktuar), kodoni **F01.-**
	G20	(Sëmundja e Parkinsonit), kodoni **G21.4**
	G21.9	(Parkinson dytësor, i papërcaktuar), kodoni **G21.4**
I70.-	Ateroskleroza	
	Me përmendje të:	
	I10-I13	(Sëmundja hipertensive), kodoni **I10-I13**
	I20-I25	(Sëmundjet ishemike të zemrës), kodoni **I20-I25**
	I50.-	(Insuficience kardiake), kodoni **I50.-**
	I51.4	(Miokardit, i papërcaktuar), kodoni **I51.4**
	I51.5	(Degjenerim miokardial), kodoni **I51.5**

	I51.6	(Sëmundje kardiovaskulare, të papërcaktuara), kodoni **I51.6**
	I51.8	(Sëmundje të tjera të keq-përcaktuara të zemrës), kodoni **I51.8**
	I60-I69	(Sëmundje cerebrovaskulare), kodoni **I60-I69**
	Kur raportohen si shkaku i:	
	I05-I09	(Gjendje të klasifikueshme në **I05-09**, por jo të përcaktuara si reumatike), kodoni **I34-I38**
	I34-I38	(Çrregullime valvulare jo-reumatike), kodoni **I34-I38**
	I51.9	(Sëmundje e zemrës, e papërcaktuar), kodoni **I25.1**
	I71-I78	(Sëmundje të tjera të arterieve, arteriolave dhe kapilareve), kodoni **I71-I78**
	K55.-	(Çrregullime vaskulare të zorreve), kodoni **K55.-**
	N03.-	(Sindroma nefritike kronike), kodoni **I12.-**
	N26	(Veshke e kontraktuar e papërcaktuar), kodoni **I12.-**
I70.9	Aterosklerozë e gjeneralizuar dhe e papërcaktuar	
	Me përmendje të:	
	R02	(Gangrene, jo tjetërkund të klasifikuar), kodoni **I70.2**
	Kur raportohet si shkaku i:	
	F01.-	(Demenca vaskulare), kodoni **F01.-**
	F03	(Demenca e papërcaktuar), kodoni **F01.-**
	G20	(Sëmundja e Parkinson), kodoni **G21.4**
	G21.9	(Parkinsonizem dytësor, i papërcaktuar), kodoni **G21.4**
I71.1	Aneurizmi aortik torakal, i çarë	
	Me përmendje të:	
	I71.3	(Aneurizem aortik abdominal, i çarë), kodoni **I71.5**
I71.2	Aneurizem aortike torakale, pa përmendje të carjes	
	Me përmendje të:	
	I71.4	(Aneurizem aortik abdominal, pa përmendje të carjes), kodoni **I71.6**
I71.3	Aneurizem aortik abdominal, i çarë	
	Me përmendje të:	
	I71.1	(Aneurizem aortik abdominal, i çarë), kodoni **I71.5**
I71.4	Aneurizem aortik abdominal, pa përmendje të carjes	
	Me përmendje të:	
	I71.2	Aneurizem aortike torakale, pa përmendje të carjes, kodoni **I71.6**
I97.-	Çrregullime post-proçeduriale të sistemit të qarkullimit, të paklasifikuar tjetërkund	
	Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedurat e tjera mjekësore (Hapi M4)	
J00	Nazofaringiti akut [ftohja e zakonshme], *ose*	
J06.-	Infeksione të siperme respiratore në shumë vende ose i papërcaktuar	
	Me përmendje të	
	R26.3	(Palëvizshmëria), kodoni J18.2

	Kur raportohet si shkak i:	
	G03.8	(Meningiti), kodoni G03.8
	G06.0	(Absesin dhe granulomen intrakraniale), kodoni G06.0
	H65-H66	(Otiti media), kodoni H65-H66
	H70.-	(Mastoiditi dhe gjendjet e lidhura me të), kodoni H70.-
	J09-J18(Influenza dhe pneumonia), kodoni J09-J18	
	J20-J21(Bronkiti dhe bronkioliti), kodoni J20-J21	
	J40-J42(Bronkit kronik dhe i papërcaktuar), kodoni J40-J42	
	J44.-	(Sëmundje të tjera obstruktive pulmonare kronike), kodoni J44.-
	N00.-	(Sindroma nefritike akute), kodoni N00.-.
J18.-	Pneumonia, organizmi i papërcaktuar	
	Me përmendje të:	
	R26.3	(Palëvizshmëria), kodoni J18.2
J20.-	Bronkit akut	
	Me përmendje të:	
	J41.-	(Bronkit kronik mukopurulent i thjeshtë), kodoni **J41.-**
	J42	(Bronkit kronik i papërcaktuar), kodoni **J42**
	J44	(Sëmundje pulmonare obstruktive kronike), kodoni **J44**
J40	Bronkiti, i papërcaktuar si akut ose kronik, *ose*	
J41.-	Bronkit kronik mukopurulent i thjeshtë, *ose*	
J42	Bronkit kronik i papërcaktuar	
	Me përmendje të	
	J43.-	(Emfizema), kodoni **J44.-**
	J44.-	(Sëmundje pulmonare obstruktrive kronike), kodoni **J44**
	Kur raportohet si shkaku i:	
	J45.-	(Astma), kodoni **J44.-** (por shikoni dhe shënimin në J45.-, J46 më poshtë)
J43.-	Emfizema	
	Me përmendje të:	
	J40	(Bronkiti, i papërcaktuar si akut ose kronik), kodoni **J44.-**
	J41	(Bronkit kronik mukopurulent i thjeshtë), kodoni **J44.-**
	J42	(Bronkit kronik i papërcaktuar), kodoni **J44.-**
J44.8-J44.9	Sëmundje tjetër pulmonare obstruktive kronike, e papërcaktuar	
	Me përmendje të:	
	J12-J18(Pneumonia), kodoni **J44.0**	
	J20-J22(Infeksione të poshtme respiratore akute, të tjera), kodoni J44.0	
J45.-	Astma, *ose*	
J46	Gjendje astmatike	

	Kur astma dhe bronkiti (akut)(kronik) dhe sëmundje të tjera pulmonare obstruktive kronike raportohen së bashku në çertifikatën mjekësore si shkaqe të vdekjes, shkaku themelor duhet të përzgjidhet në mënyrën normale. Asnjë nga termat nuk duhet trajtuar si një mbiemër modifikues i tjetrit.	
J60-J64	Pneumokonioza	
	Me përmendje të:	
	A15-A16	(Tuberkuloz respirator), kodoni **J65**
J81	Edema pulmonare	
	Me përmendje të:	
	I50.9	(Insufiçiencë kardiake, e papërcaktuar), kodoni **I50.1**
	I51.9	(Sëmundje të zemrës, e papërcaktuar), kodoni **I50.1**
J95.-	Çrregullime respiratore post-proçeduriale, të paklasifikuara tjetërkund	
	Të mos përdoren për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedura të tjera mjekësore (Hapi M4).	
K71	Sëmundje toksike e mëlçisë	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.-
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.-**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni **K70.-**
K72.-	Insuficiese hepatike, të paklasifikuar tjetërkund	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i alkolit), kodoni K70.4
	K70.0-K70.4	(Sëmundja alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.0-K70.4**
	K70.9	(Sëmundja alkolike e mëlçisë, e paspecifikuar), kodoni **K70.04**
	T51.-	(Efektet toksike të alkolit), kodoni **K70.4**
K73.-	Herpatit kronik, të paklasifikuar tjetërkund	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.1
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.1**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni **K70.1**
K74.0	Fibroze hepatike	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni **K70.2**

	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.2**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni **K70.2**
K74.1	Skleroze hepatike	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni **K70.2**
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.2**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni **K70.2**
K74.2	Fibroze hepatike me sklerozë hepatike	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K**70.2**
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K**70.2**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni K**70.2**
K74.6	Cirrozë tjetër e mëlçisë, e papërcaktuar	
	Me përmendje të:	
F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni **K70.3**	
	Me përmendje të:	
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.3**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni **K70.3**
K75.8	Sëmundje tjetër inflamatore e mëlçisë, *nëse* është përcaktuar si steatohepatit	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni **K70.1**
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.1**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni **K70.1**
K75.9	Sëmundje inflamatore e mëlçisë, e papërcaktuar	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni **K70.1**
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.1**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni **K70.1**
K76.0	(Ndryshime) dhjamore të mëlçisë, të paklasifikuar tjetërkund	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni **K70.0**
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.0**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni **K70.0**

K76.9	Sëmundje e mëlçisë, e papërcaktuar	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni **K70.9**
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni **K70.9**
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni **K70.9**
K85.9	Pakreatit akut, i papërcaktuar	
	Me përmendje të:	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), përdorni **K85.2**
K91.-	Çrregullime post-proçeduriale të sistemit digjestiv, të paklasifikuar tjetërkund	
	Të mos përdoren për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedura të tjera mjekësore (Hapi M4).	
L89.-	Ulcer dekubitusi dhe zone trysnie	
	Kur raportohet si një shkak me origjine me të hershme:	
	L89.-	(Ulcer dekubitusi dhe zone trysnie) e një faze me të avançuar, kodoni L89- me karakter të katërt për një faze me të avançuar
M41.-	Skolioze	
	Me përmendje të:	
	I27.9	(Sëmundje pulmonare e zemrës, e papërcaktuar), kodoni I27.1
	I50.-	(Insufiçiencë kardiake), kodoni I27.1
	I51.9	(sëmundje e zemrës, e papërcaktuar), kodoni I27.1
M96.-	Çrregullime muskuloskeletale post-proçeduriale, të paklasifikuara tjetërkund	
	Të mos përdoren për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedura të tjera mjekësore (Hapi M4).	
N00.-	Sindroma nefritike akute	
	Kur raportohet si shkak i:	
	N03.-	(Sindroma nefritike kronike), kodoni **N03.-**
N18.-	Sëmundja kronike e veshkës	
	Kur raportohet si shkak me origjine me të hershme:	
	N18.-	(Sëmundje kronike e veshkës) e një faze me të avançuar, kodoni N18.- me karakter të katërt për fazen me të avançuar
N18.-	Sëmundje kronike e veshkës, *ose*	
N19	Insufiçiencë renale e papërcaktuar, *ose*	
N26	Veshke e kontraktuar e papërcaktuar	
	Me përmendje të:	
	I10	(Hipertension (parësor) esencial) , kodoni **I12.-**

	I11.- (Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni **I13.**-
	I12.- (Sëmundja renale e zemrës), kodoni **I12.**-
N46	Infertilitet mashkullor, *ose*
N97.-	Infertilitet femeror
	Të mos përdoret nëse shkaku i infertilitetit është i njohur.
N99.-	Çrregullime post-proçeduriale të sistemit genito-urinar, të paklasifikuar tjetërkund
	Të mos përdoren për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe proçedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
O08.-	Komplikacione që pasojnë abortin, shtatzëninë ektopikë dhe molare
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Përdorni kategoritë O00-O07.
O14.-	Pre-eklampsia
	Me përmendje të:
	O15.- (Eklampsia), kodoni O15.-
O30	Shtatezani e shumëfishtë
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë nëse një komplikacion me specifik është rarportuar.
O32.-	Kujdes për nenen në rast të një keq-prezantimi të dyshuar të fetusit,
	Me përmendje të:
	O33.- (Kujdes amtar për disporpocion të ditur ose të dyshuar), kodoni O33.-
O33.9	Disporpocion fetopelvik
	Me premendje të:
	O33.0-O33.3 (Disporpocion për shkak të anomalive të pelvisit amtar), kodoni O33.0-O33.3
O64	Shtërzim i penguar për shkak të keq-pozicionimit dhe keq-prezantimit të fetusit
	Me përmendje të:
	O65.- (Shtërzim i penguar për shkak të anomalive të pelvisit amtar), kodoni O65.-
O80-O84	Lindja
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse nuk raportohet asnjë shkak tyjeter për vdekshmerine amtare, kodoni sipas Komplikacione në shtërzim dhe lindje, të papërcaktuar (O75.9)
O94	Pasoja të komplikimeve të shtatzënisë, lindjes dhe pas lindjes
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse vdekja erdhi nga pasojat e komplikacioneve të shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes, kodoni si Vdekje nga pasojat e shkaqeve obstetrike (O97.-).
P07.-	Çrregullime të lidhura me kohën e shkurter të shtatzënisë dhe moshen e vogel në lindje, të paklasifikuar tjetërkund, *ose*
P08.-	Çrregullime me kohëzgjatjen e madhe të shtatzënisë dhe peshen e madhe në lindje

	Të mos përdoret nëse ndonjë shkak tjetër i vdekshmërisë perinatale është raportuar. Kjo nuk ka vlerë nëse i vetmi shkak tjetër i vdekshmërisë perinatale të raportuar është Insufiçienca respiratore e të porsalindurit (P28.5).
P70.3-P72.0	Çrregullime endokrine dhe metabolike tranzitore specifike për fetusin dhe të porsalindurin Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Nëse asnjë shkak perinatal është raportuar, kodoni si Gjendje që fillojne në periudhen perinatale, të papërcaktuar (P96.9)
P72.2-P74	Çrregullime endokrine dhe metabolike tranzitore specifike për fetusin dhe të porsalindurin Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Nëse asnjë shkak perinatal është raportuar, kodoni si Gjendje që fillojne në periudhen perinatale, të papërcaktuar (P96.9)
Q44.6	Sëmundja cistike e mëlçisë *Me përmendje të:* Q61.1-Q61.4 (Sëmundja policistike e veshkës), kodoni Q61.1-Q61.3
R57.2	Shok septik, *ose*
R65.0	Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjine infektive dhe me insufçiensë organi, *ose*
R65.1	Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjine infektive dhe me insufçiensë organi, *ose*
R65.9	Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjine infektive, e papërcaktuar Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Kodoni në sëmundjen infektive origjinuese (A00-A99). Nëse nuk ka një sëmundje infektive origjinuese, kodoni si Sepsis, i papërcaktuar (A41.9).
R64	Kaheksi *Me përmendje të:* B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodefiçiensës humane (HIV)), kodoni si **B22.2,** ose **B22.7** siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV]), kodoni si **B22.2,** ose **B22.7** siç duhet.
R69.-	Shkaqe të paditura ose të papërcaktuara të vdekshmërisë Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Kodoni R95-R99 siç duhet.
R75	Gjetje laboratorike të virusit të imunodefiçiensës humane [HIV] *Kur raportohet si shkaku i:* A00-B99 (Sëmundje infektive ose parazitare të caktuara), kodoni B20.- ose B33.7 siç duhet.
S00-T98	Demitime, helmime dhe pasoja të tjera të shkaqeve të jashtme Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë, përveçse si një kod shtesë që ka lidhje me V01-Y89.

	Kur një sëmundje e densitetit të kockës është raportuar afer ose si shkak i fraktures, fraktura duket konsideruar si patologjike, M80.
T79.-	Komplikacione të hershme të caktuara të traumes, të paklasifikuara tjetërkund
	Të mos përdoret nëse demtimi fillestar është i njohur.
V01-X59	Aksidente
	Me përmendje të:
	A35 (Tetanoz), kodoni A35
Y90-Y98	Faktore shtesë të lidhur me shkaqet e sëmundshmërisë dhe të vdekshmërisë të klasifikuar tjetërkund
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë.
Z00-Z99	Faktore që ndikojne gjendjen shendetesore dhe kontaktin me sherbimet shendetesore
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë.

Përmbledhje e kodeve që nuk duhen përdorur për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë

Si shtesë të kodeve të yjëzuara (Shih Seksionin 3.1.3, Dy kode për gjendje të caktuara)

Kode që nuk duhen përdorur për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë (Kodi në kllapa; nëse nuk ka kod, kodoni si R99)	
B95.0–B95.5	(kodoni tek A49.1)
B95.6–B95.8	(kodoni tek A49.0)
B96.0	(kodoni tek A49.3)
B96.1–B96.2	(kodoni tek A49.8)
B96.3	(kodoni tek A49.2)
B96.4–B96.8	(kodoni tek A49.8)
B97.0	(kodoni tek B34.0)
B97.1	(kodoni tek B34.1)
B97.2	(kodoni tek B34.2)
B97.3	(kodoni tek B34.3)
B97.4–B97.5	(kodoni tek B34.8)
B97.6	(kodoni tek B34.3)
B97.7	(kodoni tek B34.4)
B97.8	(kodoni tek B34.8)
B98.0–B98.1	(kodoni tek A49.8)
C77–C79	(kodoni tek C80.-)
C97	(kodoni tek C00–C76 or C81–C96)
E89.-	
F10.0	(kodoni tek X45, X65, X85 ose Y15)
F11.0	(kodoni tek X42, X62, X85 ose Y12)
F12.0	(kodoni tek X42, X62, X85 ose Y12)
F13.0	(kodoni tek X41, X61, X85 ose Y11)
F14.0	(kodoni tek X42, X62, X85 ose Y12)
F15.0	(kodoni tek X41, X61, X85 ose Y11)
F16.0	(kodoni tek X42, X62, X85 ose Y12)
F17.0	(kodoni tek X49, X69, X89 ose Y19)
F18.0	(kodoni tek X46, X66, X89 ose Y16)
F19.0	(kodoni tek X40–X49, X60–X69,X85–X90 ose Y10–Y19)
G97.-	
H59.-	
H95.-	
I15.1	(kodoni tek N28.9 nëse nuk është e njohur)
I15.2	(kodoni tek E34.9 nëse nuk është e njohur)
I22.-	(kodoni tek I21.-)
I23.-	(kodoni tek I21.-)
I24.0	(kodoni tek I21.-)
I25.2	(kodoni tek I25.8)
I65.-	(kodoni tek I63)
I66.-	(kodoni tek I63)

vijon...

....vijon nga faqa e mëparëshme

Kode që nuk duhen përdorur për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë (Kodi në kllapa; nëse nuk ka kod, kodoni si R99)	
I97.-	
J95.-	
K91.-	
M96.-	
N99.-	
O08.-	(kodoni tek O00–O07)
O80–O84	(kodoni tek O75.9)
O94	(kodoni tek O97.-)
P70.3–P72.0	(kodoni tek P96.9)
P72.2–P74	(kodoni tek P96.9)
R57.2	(kodoni tek A41.9)
R65.0–R65.1	(kodoni tek A41.9)
R65.9	(kodoni tek A41.9)
R69.-	(kodoni tek kodo tek R95–R99)
S00–T98	(kodoni tek V01–Y89)
Y90–Y98	
Z00–Z99	

Kode që nuk duhen përdorur nëse shkaku themelor nuk njihet	
F03–F09	
F17.-	
F70–F79	
F80.-	
F81.-	
G81.-	
G82.-	
G83.-	
H54.-	
H90–H91	
I15.0	
I15.1	
I15.2	
I15.8	
I15.9	
N46	
N97.-	

4.2.6 Instruksione të veçanta mbi dëmtime kryesore në vdekjet nga shkaqe të jashtme (Hapi M4)

Nëse shkaku themelor tek i cili arritët duke aplikuar rregullat për perzgjedhjen dhe modifikimin në Hapat SP1 deri SP8 dhe M1 deri M3 është një shkak i jashtëm, kodoni shkakun e jashtëm të dëmtimit si shkakun themelor të vdekjes. Si shtesë të shkakut themelor nga Kapitulli XX, Shkaqe të jashtme të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë, kodoni dhe një dëmtim kryesor. Kjo ka vlerë si për dëmtimet e trupit dhe helmimet. Për instruksionet e veçanta se si të identifikohën vdekjet nga dëmtimet dhe helmimet kryesore, shikoni Seksionin 4.2.7.

Nëse më shumë se një dëmtim është raportuar në çertifikatën e vdekjes, aplikoni instruksionet si më poshtë:

(a) kur më shumë se një dëmtim perfshin dëmtime të vogla dhe sipërfaqsore (Siç listohen në Aneksin 7.4, Lista e gjendjeve me pak gjasa për të shaktuar vdekje), ose në Pjesën 1 ose në Pjesën 2, zgjidhni dëmtimin kryesor sikur demtimi i vogel dhe sipërfaqsor të mos jetë raportuar fare.

Shembulli 1: 1 (a) Kontuzion i krahut dhe frakturë e kafkës
(b)
(c)
(d)
(e)
2
Rënia nga skela është shkaku themelor i vdekjes. Kodoni shkakun themelor në W12, Rënie nga dhe prej skelës. Si dëmtim kryesor, kodoni Frakturen e kafkës (S02.9, Frakturë e kafkës dhe kockave të fytyrës, pjesa e paspecifikuar). Mos merrni parasysh kontuzionin e krahut (T11.0, Demtimë sipërfaqsore të gjymtyrës së sipërme, niveli i papërcaktuar) siç është në Aneksin 7.4, Lista e gjendjeve me pak gjasa për të shaktuar vdekje.

(b) Kur dëmtime serioze (jo të vogla apo sipërfaqsore) janë raportuar si në Pjesën 1 dhe Pjesën 2, zgjidhni dëmtimin nga Pjesa 1. Kjo ka vlerë edhe kur dëmtimet e përmendura në Pjesën 2 janë të një rendi me të lartë në Aneksin 7.7, Renditja prioritare e kodeve sipas natyrës-së-dëmtimit në ICD-10, sesa e dëmtimeve të përmendura në Pjesën 1.

Shembulli 2: 1 (a) Dëmtime të shumta intratorakale
(b) Shofer veturë, përplasje me autobus
(c)
(d)
(e)
2
Kodoni shofer në veturë, përplasje me autobuz si shkakun themelor të vdekjes (V44.5, Udhëtar në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz, shoferi i dëmtuar në aksident trafiku). Si dëmtim kryesor, kodoni 'Dëmtime

të shumëfishta të toraksit' (S29.7). Dëmtime të papërcaktuara të trurit (S06.9) ka një renditje me të lartë në Aneksin 7.7. sesa dëmtimet e shumëfishta të toraksit, por dëmtimet e shumëfishta të toraksit përmenden në Pjesën 1 dhe kanë preçedencë ndaj dëmtimeve të përmendura në Pjesën 2.

Kur raportohen dëmtime serioze vetëm në Pjesën 2, zgjidhni një dëmtim vetëm nga Pjesa 2.

(c) Kur më shumë se një dëmtim serioz përmendet në pjesën përkatëse të çertifikatës, zgjidhni dëmtimin kryesor sipas Aneksit 7.7, Renditja prioritare e kodeve të natyrës-së-dëmtimit në ICD-10. Mbani shënim që 1 është rendi me i lartë dhe 6 është ai me i uleti.

Shembulli 3: 1 (a) Dëmtime të shumta intratorakale dhe dëmtime të trurit
(b) Shofer veturë, përplasje me autobus
(c)
(d)
(e)
2
Kodoni shofer në veturë, përplasje me autobuz si shkakun themelor të vdekjes (V44.5, Udhëtar në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz, shoferi i dëmtuar në aksident trafiku). Si dëmtim kryesor, kodoni dëmtim të trurit (S06.9, Dëmtime intrakraniale, të papërcaktuar), e cila ka një rend me të lartë në listën prioritare sesa Dëmtimet e shumëfishta të toraksit (S29.7).

(d) kur më shumë se një dëmtim serioz përmendur në pjesën përkatëse të çertifikatës kanë të njëjtën renditje me të lartë, zgjidhni atë që është përmendur i pari. Megjithatë, preferoni një dëmtim specifik perkundrejt një demtimi nga blloku T00-T07, Dëmtime që prekin shumë rajone të trupit, që kanë të njëjtin rend prioritar.

Shembulli 4: 1 (a) Dëmtime të shumta me carje të aortës
(b) Shofer veturë, përplasje me autobus
(c)
(d)
(e)
2
Kodoni shofer në veturë, përplasje me autobuz si shkakun themelor të vdekjes (V44.5, Udhëtar në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz, shoferi i dëmtuar në aksident trafiku). Si dëmtim kryesor, kodoni çarjen e aortës (S25.0, Dëmtime të aortës torakale). Dëmtime të shumta (T07) dhe çarja e aortës kanë të njëjtën renditje prioritare, por një dëmtim specifik ka preçedencë mbi një dëmtim i bllokut T00-T07, Dëmtime që prekin shumë organe të trupit.

4.2.7 Instruksione të veçanta mbi helmimet, medikamentet dhe substancat biologjike (Hapi M4)

A. Shkaku themelor

Nëse shkaku themelor që përzgjodhët pas aplikimit të Hapave SP1 deri SP8 dhe M1 deri M3 është helmimi, dhe ka më shumë se një bar të raportuar në çertifikatë dhe barnat nuk kanë të njëjtin kod si shkak i jashtëm, zgjidhni kodin për shkakun themelor si më poshtë:

(a) Nëse një nga barnat është përcaktuar si një substancë më e rëndësishme në shkaktimin e vdekjes, kodoni shkakun e jashtëm për atë bar si shkakun themelor të vdekjes.

Shembulli 5: 1 (a) Overdozë aksidentale me heroinë
(b)
(c)
(d)
(e)
2 Prezencë diazepami dhe amitriptiline
Duke vendosur overdozën me heroinë në Pjesën 1 dhe raportimin e substancës tjetër si kontribues në shkakun e vdekjes në Pjesën e 2, çertifikuesi e ka identifikuar heroinën si substancën me të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Zgjidhni helmim aksidental me heroinë si shkakun themelor (X42, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj narkotikeve dhe psikodelikeve [haluçinogjenëve], të paklasifikuar tjetërkund).

Shembulli 6: 1 (a) Helmim me amfetaminë
(b)
(c)
(d)
(e)
2 Nivele toksike të heroinës dhe flunitrazepamit
Duke vendosur helmimin me amfetaminë në Pjesën 1 dhe raportimin e substancës tjetër si kontribues në shkakun e vdekjes në Pjesën e 2, çertifikuesi e ka identifikuar amfetaminën si substancën më të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Zgjidhni helmim aksidental me amfetaminë si shkakun themelor (X41, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj antiepileptikeve, sedativo-hipnotikeve, antiparkinsonikeve dhe barnave psikotrope, të paklasifikuar tjetërkund).

Shembulli 7: 1 (a) Helmim nga alkoli
(b)
(c)
(d)
(e)
2 Nivele toksike të heroinës dhe flunitrazepamit
Duke vendosur helmimin me alkol në Pjesën 1 dhe raportimin e substancave të tjera si kontribues në shkakun e vdekjes në Pjesën e 2, çertifikuesi e ka identifikuar alkolin

si substancën me të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Zgjidhni helmim aksidental me alkol si shkakun themelor (X45, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj alkolit).

(b) Nëse asnjë nga barnat nuk është specifikuar si substanca më e rëndësishme në shkaktimin e vdekjes, se pari tentoni të merrni informacion shtesë nga çertifikuesi. Nëse nuk siguroni dot informacion shtesë, kodoni:

- kombinimet e alkolit me barin tek bari;
- vdekje të tjera më shumë barna në kategorinë e duhur për 'Tjetër'

Shembulli 8: 1 (a) Nivele toksike të heroinës dhe amfetaminës
(b)
(c)
(d)
(e)
2
As heroina dhe as amfetamina nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Kodoni si X44, Helmim aksidental në ekspozimin ndaj barnave të tjera, medikamenteve dhe substancave biologjike të papërcaktuara.

Shembulli 9: 1 (a) Helmim aksidental nga alkoli, heroina dhe diazepami
(b)
(c)
(d)
(e)
2
Asnjë nga substancat nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Helmimi nga kombinimi i alkolit dhe barnave kodohet si nga barnat. Kodoni X44, Helmim aksidental nga eskpozimi ndaj barnave të tjera të papërcaktuara, medikamenteve dhe substancave biologjike. Proçedoni duke identifikuar barnat më të rrezikshme dhe kodojini ato si dëmtimin kryesor.

B. Dëmtimi kryesor

Nëse shkaku themelor është helmimi, përdorni kodet për helmimet në Kapitullin XX, Dëmtimet, helmimet nga shkaqe dhe pasojat e shkaqeve të caktuara të jashtme si dëmtimin kryesor. Nëse vetëm një subtsance toksike raportohet, kodoni atë substancë si dëmtimin kryesor. Nëse disa substanca toksike janë raportuar, identifikoni substancën më të rrezikshme dhe kodojeni atë si dëmtimin kryesor. Për të identifikuar substancën me të rrezikshme, aplikoni instruksionet që vijojnë.

(a) nëse një substancë toksike specifikohët si shkaku i vdekjes, kodoni atë komponent substancë.

Shembulli 10: 1 (a) Overdozë aksidentale nga heroina
(b)
(c)
(d)

(e)

2 Prezencë diazepami dhe amitriptiline

Duke vendosur overdozën nga heroina vetëm në Pjesën 1 dhe raportimin e substancave të tjera si shkaqe kontribues të vdekjes në Pjesën 2, çertifikuesi ka identifikuar heroinën si substancën me të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Kodoni X42, Helmim aksidental nga eskpozimi ndaj narkotikeve dhe psikodisleptikeve [haluçinogjenëve], të paklasifikuar tjetërkund). Si dëmtim kryesor, kodoni helmimin nga heroina (T40.1, Helmime nga narkotiket dhe psikodisleptiket [haluçinogjenët] heroina).

Shembulli 11: 1 (a) Helmim nga alkoli

(b)

(c)

(d)

(e)

2 Prezencë diazepami dhe amitriptiline

Duke vendosur helmimin nga alkoli vetëm në Pjesën 1 dhe raportimin e substancave të tjera si shkaqe kontribues të vdekjes në Pjesën 2, çertifikuesi ka identifikuar alkolin si substancën me të rëndësishme që shkakton vdekjen. Përzgjidhni helmimin aksidental nga alkoli si shkakun themelor (X45, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj alkolit). Kodoni helmimin nga alkoli si dëmtimin kryesor (T51.9, Efekte toksike të alkolit, të papërcaktuara).

(b) nëse asnjë substancë toksike nuk është treguar si shkak i vdekjes, kodoni kombinimet e alkolit me barnat si bar.

Shembulli 12: 1 (a) Nivele toksike të alkolit dhe flunitrazepamit

(b)

(c)

(d)

(e)

2 Prezencë diazepami dhe amitriptiline

Duke vendosur nivelet toksike të alkolit dhe flunitrazepamit në Pjesën 1 dhe raportimin e substancave të tjera si shkaqe kontribuese të vdekjes në Pjesën 2, çertifikuesi ka identifikuar alkolin dhe flunitrazepamin si substancat me të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Nga këto të dyja, zgjidhni helmimin nga flunitrazepami sepse kombinimet e alkolit me një bar kodohen si bar. Zgjidhni helmimin aksidental nga ekspozimi ndaj antiepileptikeve, sedativo-hipnotikeve, antiparkinsonikeve dhe psikotropeve, të paklasifikuar tjetërkund). Kodoni helmimin nga flunitrazepami si dëmtimin kryesor (T42.4, helmim nga antiepileptiket, sedativo-hipnotiket dhe antiparkinsoniket, benzodiazepinat).

(c) Nëse nuk ka kategori për kombinimet e duhura, zgjidhni natyrën kryesore të kodit të dëmtimit, sipas rendit prioritar të mëposhtëm:

1. Agonistet dhe agonistet e pjesshem të opioideve dhe narkotike të tjerë të papërcaktuar (T40.0–T40.4, T40.6)

   Vdekjet që përfshijnë shumë opioide të klasifikueshëm në më shumë se një nën-kategori me karakter të katërt në T40.0–T40.4, T40.6, duhet të priorizohet si vijon:

   1a. Heroine (T40.1)

   1b. Metadon (T40.3)

   1c. Opium (T40.0)

   1d. Opioide të tjerë (T40.2)

   1e. Narkotike sintetike të tjerë (T40.4)

   1f. Narkotike të tjerë të papërcaktuar (T40.6)

2. Agjente anestetike të inhaluar ose intravenozë (T41.0–T41.2, T41.4)

   Përfshin: Propofoln

3. Antidepresantet triciklike dhe tretraciklike (T43.0)
4. Barbituratet (T42.3)
5. Derivatet e 4-aminofenolit (T39.1)

   Përfshin: APAP, acetaminofenin, paracetamolin

6. Antipsikotiket dhe neuroleptiket

   Përfshin:

   Antipsikotiket dhe neuroleptiket fenotiazidike

   Neuroleptiket buturofenonike dhe tioksantenike

   Antipsikotike dhe neuroleptike të tjerë

7. Barnat antiepileptike, antiparkinsonike dhe sedativet e papërcaktuar (T42.0–T42.2, T42.5–T42.8)
8. Kokaina (T40.5)
9. Psikostimulante me potencial abuzimi (TT43.6)

   Përfshin:

   Amfetaminat dhe derivatet e tyre

10. Antidepresantet inhibitore të monoaminë oksidazës (MAO) dhe antidepresantë të tjerë të papërcaktuar (T43.1, T43.2)

    Përfshin: Inhibitore selektive të rimarrjes se serotoninës (SSRIa), venlafaksinë

11. Benzodiazepinat (T42.4)
12. Barnat dhe substancat të palistuara me lart

Nëse ka më shumë se një bar në grupin me të njëjtin prioritet, kodoni të parin të përmendur.

Mbani shënim se për helmet, shkaku themelor i përzgjedhur nuk i perputhet gjithnjë kodit për dëmtimin kryesor. Për shembull, shkaku themelor mund të shprehë një kombinim substancash toksike, por kodi i dëmtimit kryesor identifikon komponentin më të rrezikshem.

Shembulli 13: 1 (a) Nivele toksike të kokainës, heroinës, diazepamit dhe amitriptilinës
(b)
(c)
(d)
(e)
2
Asnjë nga substancat nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme që sjell vdekjen, dhe nuk ka një kod të veçantë kategorie për kombinimin e këtyre substancave. Kodoni X44, Helmim aksidental nga dhe ekspozim ndaj substancave të tjera të papërcaktuara, si shkaku themelor i vdekjes.

Si dëmtim kryesor, kodoni helmimin me heroinë. Në listën prioritare më sipër, kokaina (T40.5) është në grupin 8, heroina (T40.1) është në grupin 1a, diazepami (T42.4) është në grupin 11 dhe amitriptilina (T43.0) është në grupin 10. Zgjidhni heroinën, substancën me prioritet më lartë (T40.1, Helmim nga narkotiket dhe psikodisleptiket [haluçinogjenët], heroina).

Shembulli 14: 1 (a) Mbidozë e heroinës, kokainës, diazepamit dhe amitriptilinës
(b)
(c)
(d)
(e)
2
Asnjë nga substancat nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme që sjell vdekjen, dhe nuk ka një kod të veçantë kategorie për kombinimin e këtyre substancave. Kodoni X44, Helmim aksidental nga dhe ekspozim ndaj substancave të tjera të papërcaktuara, medikamenteve dhe substancave biologjike, si shkaku themelor i vdekjes (X44).

Pastaj, kodoni helmimin me heroinë si dëmtimin kryesor. Në listën prioritare më sipër, heroina (T40.1) është në grupin 1a, kokaina (T40.5) është në grupin 8, diazepami (T42.4) është në grupin 11 dhe amitriptilina (T43.0) është në grupin 10. Zgjidhni heroinën, substancën me prioritet me lartë (T40.1, Helmim nga narkotiket dhe psikodisleptiket [haluçinogjenët], heroina).

Shembulli 15: 1 (a) Helmim aksidental nga alkoli, heroina dhe alkoli
(b)
(c)
(d)
(e)
2
Helmimi nga kombinimi i alkolit me barnat kodohet si prej barnave, shikoni instruksionin në Seksionin 4.2.7B, nën-seksioni (b), siper. Asnjë nga barnat e raportuara në Pjesën 1 nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme që sjell

vdekjen, dhe nuk ka një kod të veçantë kategorie për kombinimin e këtyre substancave. Kodoni X44, Helmim aksidental nga dhe ekspozim ndaj substancave të tjera të papërcaktuara, medikamenteve dhe substancave biologjike, si shkaku themelor i vdekjes.

Pastaj, kodoni helmimin me heroinë si dëmtimin kryesor. Në listën prioritare më sipër, heroina (T40.1) është në grupin 1a, diazepami (T42.4) është në grupin 11. Zgjidhni heroinën, substancën me prioritet me lartë (T40.1, Helmim nga narkotiket dhe psikodisleptiket [haluçinogjenët], heroina).

4.2.8 Instruksione të veçanta mbi vdekshmërinë amëtare (Hapi M4)

Nëse shtatzënia, lindja dhe paslindja është përmendur diku në çertifikatë, në shumicen e rasteve shkaku themelor (bazë) kodohet në Kapitullin XV, Shtatezania, lindja dhe paslindja. Kjo ndodh pasi ose shkaku themelor që ju përzgjodhët duke aplikuar Hapat SP1 deri SP8 dhe M1 deri M4 është klasifikuar në Kapitullin XV sipas Indeksit Alfabetik, ose sepse ka një kod të veçantë në Kapitullin XV për gjendjen nëse del gjatë shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes.

Aplikoni instruksionet e mëposhtme për të përcaktuar nëse ka një shkak themelor (bazë) që është indeksuar në pjesë të tjera të ICD por që duhet indeksuar në Kapitullin XV.

Mbani parasysh që instruksionet nuk aplikohen për gjendjet që janë të indeksuara në Kapitullin XV të Indeksit Alfabetik.

- Nëse shtatzënia, lindja dhe paslindja është raportuar diku në çertifikatë por nuk është thënë qartë që shtatzënia, lindja dhe paslindja kontribuan në vdekje, konstaktoni së pari çertifikuesin dhe merrni informacion shtesë.
    - Nëse çertifikuesi thotë që vdekja ishte një komplikacion i shtatzënisë, lindjes apo paslindjes, kodojeni shkakun themelor në Kapitullin XV, Shtatezania, lindja dhe paslindja.
    - Nëse çertifikuesi thotë që vdekja nuk ishte një komplikacion i shtatzënisë, lindjes apo paslindjes, mos e kodoni shkakun themelor në Kapitullin XV.
    - Nëse nuk merrni dot informacion shtesë, por shtatzënia, lindja dhe paslindja është raportuar diku në Pjesën 1 ose Pjesën 2 të çertifikatës, kodoni shkakun themelor në Kapitullin XV.
- Nëse shkaku themelor që përzgjodhët klasifikohët në O98-O99 (Infeksione dhe sëmundje parazitare të nënës të klasifikueshme tjetërkund por që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen), atëherë shtoni kodin korrespondues nga Kapitulli I-XVI si një shkak i shumëfishtë i vdekjes. Kjo është e rëndësishme sepse përndryshe informacioni i rëndësishëm mbi vdekjen nuk do të ishte i kapshëm.
- Vini re që disa gjendje nuk janë të koduara në Kapitullin XV, edhe nëse ndodhen gjatë

shtatzënisë, lindjes apo paslindjes, shikoni shënimin 'Përjashton' në fillim të Kapitullit XV.

Shembulli 1:
1 (a) Embolizëm nga lëngu amniotik
(b)
(c)
(d)
(e)
2
Shkaku themelor, Embolizmi nga lëngu amniotik, është i indeksuar në Kapitullin XV (O88.1).

Shembulli 2:
1 (a) Edemë pulmonare
(b) Insuficiencë mitrale, shtatzëni
(c)
(d)
(e)
2
Shkaku themelor, insuficienca mitrale, është i indeksuar në Kapitullin XV sepse shtatzënia është e përmendur në Pjesën 1. Kodoni shkakun themelor si Sëmundje të sistemit cirkulator që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen (O99.4). Gjithashtu shtoni një kod për Insuficiencën Mitrale (I34.0) si një shkak kontribues i vdekjes.

Shembulli 3:
1 (a) Hemorragji
(b) Kancer i cerviksit
(c)
(d)
(e)
2
Shkaku themelor, kanceri cervikal, është i indeksuar në Kapitullin XV sepse shtatzënia është e përmendur në Pjesën 2. Kodoni shkakun themelor si Sëmundje të tjera të përcaktuara që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen (O99.8). Gjithashtu shtoni një kod për Kancerin cervikal (C53.9) si një shkak kontribues i vdekjes.

Shembulli 4:
1 (a) Insuficiencë hepatike
(b) Ethet hemorragjike Dengi
(c)
(d)
(e)
2 Informacion shtesë: 30 ditë pas lindjes
Kodoni shkakun themelor si Sëmundje të tjera të përcaktuara që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen (O99.5). Gjithashtu shtoni një kod për Dengin (A97) si një shkak kontribues i vdekjes.

4.2.9 Instruksione të veçanta mbi kirurgjinë dhe proçedurat mjekësore të tjera (Hapi M4)

A. Arsyeja për kirurgjinë pse proçedura është deklaruar

Nëse pika tentative e fillimit tek e cila arritët duke aplikuar Hapat SP1 deri në SP7 dhe M1 deri në M4 është kirurgjia dhe proçedura të tjera mjekësore dhe që çertifikata jep arsyen pse u krye kirurgjia ose proçedura në fjalë, atëherë përzgjidhni arsyen për operacionin ose proçedurën tjetërsi pikën e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar.

B. Arsyeja për kirurgjinë ose proçedurën nuk është deklaruar, komplikacioni i raportuar

Nëse arsyeja për kirurgjinë ose proçedurën nuk është deklaruar dhe komplikacioni është raportuar, proçedoni siç shpjegohet më poshtë.

- Së pari kontrolloni nëse Indeksi Alfabetik jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë apo proçedurës. Nëse po, kjo është pika e re e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar tashmë.
- Nëse Indeksi Alfabetik nuk jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë apo proçedurës, përcaktoni nëse lloji kirurgjisë ose proçedurës percakton një organ ose vend të caktuar. Nëse po, atëherë përdorni kodin për kategorinë reziduale për organin apo vendin ku është operuar si pika e re e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar tashmë.
- Nëse Indeksi Alfabetik nuk jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë ose proçedurës, dhe lloji i kirurgjisë dhe proçedurës nuk tregon organin ose vendin, kontrolloni nëse çertifikata përmend një aksident në kohën e proçedurës. Nëse po përdorni kodin e duhur nga O74, O75.4 ose Y83-Y84 si shkakun themelor të vdekjes.

C. Arsyeja për kirurgjinë dhe proçedurën nuk është deklaruar, asnjë komplikacion nuk raportohet

Nëse arsyeja për kirurgjinë ose proçedurën nuk deklarohet dhe as ndonjë komplikacion nuk raportohet, proçedoni siç përshkruhet më poshtë.

- Së pari kontrolloni nëse Indeksi Alfabetik jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë apo proçedurës. Nëse po, kjo është pika e re e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar tashmë.
- Nëse Indeksi Alfabetik nuk jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë apo proçedurës, përcaktoni nëse llojii kirurgjisë ose proçedurës percakton një organ ose vend të caktuar. Nëse

po, atëherë përdorni kodin për kategorinë reziduale për organin apo vendin ku është operuar si pika e re e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar tashmë.

- Nëse Indeksi Alfabetik nuk jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë ose proçedurës, dhe lloji i kirurgjisë dhe proçedurës nuk tregon organin ose vendin, kodoni në R99, Shkaqe të tjera të keq-përcaktuara të vdekshmërisë.

Shembulli 1:
1 (a) Embolizëm pulmonar
(b) Apendektomi
(c)
(d)
(e)
2
Çertifikata nuk jep një shkak për kirurgjinë, por termi apendektomi tregon që organi i operuar është apendiksi. Kodoni K38.9, Sëmundje të apendiksit, të paspecifikuara, si shkakun themelor të vdekjes.

Shembulli 2:
1 (a) Shpim aksidental i aortës
(b) Laparotomi
(c)
(d)
(e)
2
Çertifikata nuk jep një shkak specifik për kirurgjinë, dhe termi laparotomi nuk tregon një organ specifik. Megjithatë ka një përmendje aksidenti gjatë kirurgjisë. Kodoni aksidentin, shpimin aksidental të aortës gjatë laparatomise si shkaun themelor të vdekjes (Y60.0, Prerje, shpim, perforim pa dashje ose hemorragji gjatë kirurgjisë dhe kujdesit mjeksor, gjatë operacionit kirurgjikal).

Shembulli 3:
1 (a) Hemorragji post-operatore
(b) Seksion Cezarian
(c) Shtërzim i zgjatur
(d)
2
Çertifikata nuk jep një shkak specifik për kirurgjinë, dhe termi laparotomi nuk tregon një organ specifik. Kodoni arsyen për kirurgjinë, shtërzim i zgjatur, si shkakun themelor të vdekjes (O63.9, Shtërzim i zgjatur, i papërcaktuar).

Shembulli 4:
1 (a) Laparotomi
(b)
(c)
(d)
2
Çertifikata nuk jep një shkak specifik për kirurgjinë, dhe termi laparotomi nuk tregon një organ specifik. Nuk ka përmendje komplikacioni. Kodoni R99, Shkaqe të tjera të

keq-përcaktuara dhe papërcaktuara të vdekshmërisë, si shkakun themelor të vdekjes.

D. Pajisjet mjekësore të shoqeruara me aksidente nga shkaqe të jashtme

Nëse vdekja është shkaktuar nga një incident që perfshin një pajisje mjekësore, por incidenti është nga një shkak i jashtëm dhe jo për shkak të prishjes dhe keq-funksionimit të vetë pajisjes, kodoni shkakun e jashtëm si shkakun themelor të vdekjes.

Shembulli 5:
1 (a) Pneumoni nga inhalimi
(b) Hemorragji e trakese
(c) Rënie nga krevati nderkohë që ishte i lidhur me respiratorin
(d)
2 Trajtimi me respirator pas transplantit të mëlçisë
Nuk ka një përmendje të prishjes ose keqfunksionimit të respiratorit ose tubit trakeal. Kodoni Renien që perfshin krevatin (W06), aksidenti që shkaktoi hemorragjinë, si shkakun themelore të vdekjes.

Shembulli 6:
1 (a) Edemë pulmonare
(b) Ndalim i pompes balon intra-aortik
(c) Nderpreje e energjise nga stuhia
(d) Infark miokardi i ndodhur se fundmi me insufçiensë mitrale
2
Pompa balon ndaloi se punuari, jo për shkak të prishjes ose keq-funksionimit, por për shkak të nderprerjes se energjise. Kodoni arsyen për nderprerjen e energjise, stuhine e tmerrshme, si shkakun themelor të vdekjes (X37, Viktime e një stuhie kataklizmike).

Nëse shkaku i jashtëm i incidentit nuk është i klasifikuar në mënyrë specifike, kodojeni si Ekspozim ndaj faktorëve të papërcaktuar që shkaktojnë dëmtime të tjera të papërcaktuara (X59.9).

Shembulli 7:
1 (a) Insufiçiencë kardiake
(b) Nderprerja e administrimit të barnave inotropikë
(c) Heqje aksidentale e linjes subklaviane (intravenozë)
(d)
2 Kirurgji për çarjen akute të fshikëzës së tëmthit
Nuk ka një përmendje të prishjes ose keqfunksionimit të pajisjes. Duke qenë se aksidenti që shkaktoi heqjen e sistemit subklavian nuk përshkruhet, kodoni në X59.9, Ekspozim ndaj faktorëve të papërcaktuar që shkaktojnë një dëmtim tjetër dhe të papërcaktuar.

4.3 Instruksione kodimi për vdekshmerine: shkaqe të shumëfishta

4.3.1 Hyrje

Kodimi i shumë shkaqeve lejon analizë në detaje për shkaqet e vdekjes, për shembullper komplikacione serioze por të shmangshme të disa shkaqeve themelore të përcaktuara, dhe të impaktit të gjendjeve bashke-ekzistuese mbi rezultatet e proçesit të sëmundjes. Atëherë, në kodimin e vdekshmërisë, si shkaku themelor dhe shkaqet e shumëfishta duhen rregjistruar. Gjithashtu, kodimi i plotë shumë-shkakësor është esencial për aplikimin e saktë të instruksioneve të ICD për perzgjedhjen dhe modifikimin e shkakut themelor të vdekjes (shiko Secsionin 4.2).

Të gjithë detajet e mundshem mund të mbahen në kodimin e shumë shkaqeve, duke qenë se hurjt kanë të tera shumë shkaqe kjo lejon një analizë perte plotë sesa hyrjet vetëm me një shkak të raportuara në çertifikatë. Në vecanti:

- Pozicioni i kodeve individuale në të dhënat e rregjistruara duhet të reflektojë se ku në çertifikatë janë futur shprehjet diagnostike korresponduese nga çertifikuesi, por disa analiza mund të fokusohen në shkakun fundor të vdekjes, ose në gjendje të raportuara në Pjesën 2;
- Kodet për gjendjet e përbashkëta, ose për gjendjet e konsideruara si simptomatike dhe me pak informative, nuk duhet të fshihen ose të lihen fare jashtë, sespse ato mund të jenë me interes në analizën për të gjetur gjendjet që mund të shmangen dhe mund të sherbejne si shenjues të seeriozitetit të gjendjeve të tjera të raportuara në çertifikatë;
- Të dhënat mbi shkaqet e shumta duhet të ruhen në dy formate: njeri që tregon sa me qartë të jetë e mundur termin që ka përdorur çertifikuesi në çertifikatë dhe ku çdo term i përdorur në çertifikatë është i ruajtur; dhe një format që merr në konsideratë marrëdhënien midis gjendjeve të raportuara në çertifikatë, dhe ku kodet janë harmonizuar sipas instruksioneve në volumet e ICD.

4.3.2 Diagnozat e papercaktuara

Injoroni shprehjet që tregojnë për dyshim në vendosjen e diagnozës, për shembull 'siç duket', 'siç prezumohet', 'me probabilitet' ose 'mundësisht'. Një diagnozë tentative, megjithëse e pasigurtë, është me e mire për përdorim sesa statistikat e vdekshmërisë sesa asnjë diagnozë fare.

4.3.3 Ose....ose

Çertifikuesi mund të raportojë diagnoza alternative, 'ose diagnoza A ose diagnoza B'. Në këto raste, proçedura është si vijon.

A. Një gjendje, ose në një vend ose në një tjetër

(a) nëse vendet janë të njëjta në sistemin anatomik, kodoni në kategorinë reziduale për grupin ose sistemin anatomik ku klasifikohen vendet e raportuara.

Shembulli 1: 1 (a) Kancer i veshkës ose fshikëzës urinare
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si neoplazëm malinje, organin urinar, të papërcaktuar(C68.9).

(b) Nëse vendet e raportuara janë në sisteme anatomike të ndryshëm, ose nuk ka një kategori reziduale për grupin ose sistemin anatomik, kodoni në kategorinë reziduale të sëmundjes ose gjendjes së specifikuar.

Shembulli 2: 1 (a) Kancer i gjendrës mbiveshkore ose veshkës
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si neoplazëm malinje, vend parësor i papërcaktuar (C80.9), duke qenë se gjendja mbiveshkore dhe veshka janë në sisteme anatomike të ndryshëm.

B. Një vend ose sistem, ose një gjendje ose një tjetër

(a) Nëse gjendjet e raportuara janë të klasifikueshme në nën-kategori të ndryshme katër-shifrore të të njëjtës kategori tre-shifrore, kodoni në nën-kategorinë katër-shifrore 'e papërcaktuar'.

Shembulli 3: 1 (a) Sëmundje aterosklerotike e zemrës ose aneurizëm koronar
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si Sëmundje ishemike kronike e zemrës, e papërcaktuar (I25.9)

(b) nëse gjendjet e raportuara janë të klasifikueshme në disa kategori tre-shifrore të ndryshme por ICD-10 jep një kategori reziduale për sëmundjet në përgjithësi, kodoni në atë kategori reziduale.

Shembulli 4: 1 (a) Infarkt miokardi ose aneurizëm koronar
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si kategori reziduale për sëmundjen ishemike të zemrës, (I25.9)

(c) Nëse gjendjet e raportuara janë të klasifikueshme në disa kategori tre-shifrore dhe nuk ka një

kategori reziduale për sëmundjet në përgjithësi, kodoni në kategorinë reziduale që ka lidhje me sistemin ose vendin anatomik.

Shembulli 5: 1 (a) Tuberkuloz ose kancer i mushkërisë
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si Sëmundje tjetër e mushkërisë (J98.4). Të dyja gjendjet e prekin mushkërinë.

Shembulli 6: 1 (a) Insult cerebral ose infarkt miokardi
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si Çrregullime të tjera të papërcaktuara të sistemit të qarkullimit (I99). Të dyja gjendjet janë në sistemin e qarkullimit.

C. Ose një gjendje ose një tjetër, sisteme anatomike të ndryshëm

Kur sëmundje të ndryshme të sistemeve anatomike të ndryshëm raportohen si 'ose ....ose...', kodojini si Shenja dhe simptoma të tjera të përcaktuara (R68.8).

Shembulli 7: 1 (a) Kolikë e fshikëzës së tëmthit ose trombozë koronare
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si Shenja dhe simptoma të tjera të përcaktuara (R68.8).

D. Ose sëmundje ose dëmtim

Kur vdekja raportohet si prej ose sëmundjes ose dëmtimit, kodoni si Shkaqe të tjera të keq-përcaktuara dhe të papërcaktuara të vdekshmërisë (R99).

Shembulli 8: 1 (a) Bllokim i koronares ose dëmtim në luftë
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si Shkaqe të tjera të keq-përcaktuara dhe të papërcaktuara të vdekshmërisë (R99).

4.3.4 Efektet e termave lidhes

Kur një çertifikues përdor një term lidhës, kodet që janë përcaktuar duket të reflektojnë qëllimet e çertifikuesit.

Ka dy lloje të termave lidhës: ato që nënkuptojnë një marrëdhënie shkakësore dhe ato që nuk nënkuptojnë një marrëdhënie shkakësore midis shkaqeve të raportuara të vdekjes.

A. Termat lidhës që nënkuptojnë një marrëdhënie shkakësore

Një marrëdhënie shkakësore mund të shprehet në dy mënyra: 'për shkak të' e shkruar ose e nënkuptuar nga një term i ngjashëm; ose 'që rezulton në' i shkruar ose i nënkuptuar nga një term i ngjashëm.

(a) 'Për shkak të' i shkruar ose nënkuptuar nga një term i ngjashëm

Kur një shkak i çertifikuar me një term lidhës nënkupton që është prej një shkaku tjetër, fusni kodin për shkakun e parë në rreshtin kur raportohet dhe kodin tjetër në një rresht më poshtë. Kodoni secilin nga shkaqet e raportuara në rreshtat që mbeten të Pjeses 1 ose në rreshtat dhe më poshtë.

Shembulli 1:

1	(a)	Insufiçiencë kardiake nga sëmundja ishemike e zemrës	I50.9
	(b)	Diabeti	I25.9
	(c)		E14.9
	(d)		
2			

Insufiçienca është shkaku i parë në rresht (a), dhe kodoheni atë rreshtin (a). Është raportuar si pasojë e sëmundjes ishemike të zemrës, kështu që kodoni sëmundjen ishemike të zemrës në rreshtin (b). Zhvendosni Diabetin, që është shkruan në rreshtin (b), në rreshtin (c).

Shembulli 2:

1	(a)	Insufiçiencë kardiake nga Karcinoma hepatocelulare	I50.9
	(b)	Sëmundja ishemike e zemrës	C22.0
	(c)		I25.9
	(d)		E14.9
2			

Insufiçienca është shkaku i parë në rresht (a), dhe kodoheni atë rreshtin (a). Është raportuar si pasojë e Karcinomës hepatocelulare, kështu që kodoni Karcinomën hepatocelulare në rreshtin (b). Zhvendosni sëmundjen ishemike të zemrës, që është shkruan në rreshtin (b), në rreshtin (c). Gjithashtu lëvizni diabetin, e raportuar në rreshtin (c), në rreshtin (d).

Kjo aplikohet dhe tek termat e tjerë lidhës ose shenjat që tregojnë një marrëdhënie 'për shkak të', si 'e shkaktuar nga', 'për shkak të' ose dicka e ngjashme.

(b) 'Që rezulton në' e shkruar ose e nënkuptuar nga një term i ngjashëm

Kur një shkak është çertifikuar me një term lidhës që nënkupton që ka ardhur për shkak të një shkaku tjetër, fusni kodin për shkakun që pason termin lidhës në rreshtin ku raportohet, dhe kodin për shkakun para termit lidhës në rreshtin e mëposhtëm. Kodoni çdo shkak të raportuar në rreshtat që mbeten në Pjesën 1 ose në rreshtat më poshtë.

Shembulli 3:

1	(a)	Sëmundja ishemike e zemrës që con në insufçiensë kardiake	I50.9
	(b)	Diabeti	I25.9
	(c)		E14.9
	(d)		
2			

Kodoni insufiçiencën kardiake, që pason termin lidhës 'që rezulton në', në rreshtin (a). Kodoni sëmundjen ishemike të zemrës, e cila është raportuar para termit lidhës, në rreshtin (b). Zhvendosni Diabetin, e raportuar në rreshtin (b), një rresht më poshtë dhe kodojeni atë në rreshtin (c).

Shembulli 4:

1	(a)	Karcinoma hepatocelulare që con në insufçiensë kardiake	I50.9
	(b)	Sëmundja ishemike e zemrës	C22.0
	(c)	Diabeti	I25.9
	(d)		E14.9
2			

Kodoni insufiçiencën, raportuar pas termit lidhës 'që con në', në rreshtin (a). Kodoni Karcinomën hepatocelulare, që është raportuar para termit lidhës, në rreshtin (b). Zhvendosni sëmundjen ishemike të zemrës, që është shkruar në rreshtin (b), në rreshtin (c), dhe lëvizni diabetin, e raportuar në rreshtin (c), në rreshtin (d).

Kjo aplikohet për termat lidhës ose shenjat e tjera që tregojnë 'që rezulton në' një marrëdhënie, si psh 'që shkakton', 'con në', 'zhvillohet si' etj të ngjashme.

B. Termat lidhës që nuk nënkuptojnë një marrëdhënie shkakësore

(a) 'Dhe' e shkruar ose e nënkuptuar nga një term i ngjashëm i pari ose i fundit në rresht

Termi lidhës 'dhe' nuk nënkupton një marrëdhënie shkakësore por tregon që termat para dhe pas tij i perkasin një renditje. Prandaj, kur një rresht mbaron me 'dhe', kodoni shkakun ose shkaqet në rreshtin më poshtë, të fundit në rreshtin me lart, kështu që kodimi të reflektojë rreshtimin e nënkuptuar nga termi lidhës.

Në mënyrë të ngjashme, kur një rresht fillon me 'dhe', konsideroni këtë një një vazhdim të një reshtimi që fillon në rreshtin më sipër, dhe kodoni shkakun ose shkaqet e raportuar në rreshtat që mbeten në Pjesën 1 ku është raportuar.

Kjo aplikohet në termat e tjerë lidhës ose shenjat që tregojnë një numerim por jo marrëdhënie

shkakësore, si ‘gjithashtu’, ‘plus’, ‘përveç’, ‘si shtesë’, ‘+’ ose presje.

Shembulli 5:

1	(a)	Insuficiencë kardiake, dhe	I50.9 I25.9
	(b)	Sëmundja ishemike e zemrës	
	(c)	Diabeti	E14.9
	(d)		
2			

Rreshti 1(a) mbaron me ‘dhe’, kështu që konsideroni ‘sëmundjen ishemike të zemrës’, të raportuar në rreshtin (b) si pjesë e numerimit ‘insufçiensë kardiake dhe sëmundje ishemike e zemrës’. Kodoni siç duhet, dhe vendosni kodet për insuficiencen kardiuake dhe sëmundjen ishemike të zemrës në rreshtin 1(a). Kodoni diabetin aty ku është raportuar, në rreshtin (c)

Shembulli 6:

1	(a)	Insufiçiencë kardiake	I50.9
	(b)	Sëmundja ishemike e zemrës	I25.9 E14.9
	(c)	dhe diabet	
	(d)		
2			

Rreshti 1(c) fillon me ‘dhe’. Kosideroni diabetin, raportuar në rreshtin (c), si pjesë e rreshtimit ‘sëmundje ishemike e zemrës dhe diabet’. Kodoni siç duhet, dhe vendosni kodet për sëmundjen ishemike të zemrës dhe diabetit në rreshtin 1(b).

(b) ‘Dhe’ e shkruar ose e nënkuptuar nga një term i ngjashëm por jo i pari dhe i fundit në rresht

Nëse një term lidhës që nuk nënkupton një marrëdhënie shkakësore është shkruar në një rresht por jo në fillim ose në fund, trajtoheni atë si presje. Mos e ri-formatoni tekstin dhe mos lëvizni pjesë të tij si shkak në një rresht tjetër.

C. Terma diagnostike që nuk ndalojnë në fund të rreshtit

Nëse një term diagnostik fillon në një rresht në Pjesën 1 dhe vijon në rreshtin tjetër, kodojeni sikur i gjithë termi diagnostik të ishte shkruar në rreshtin ku termi diagnostik fillon. Kodoni çdo shkak të raportuar në rreshtat që ngelen në Pjesën 1 ku raportohen.

Shembulli 7:

1	(a)	Sëmundja	I25.9
	(b)	Ishemike e zemrës	
	(c)	Diabet i tipit 2	E11.9
	(d)		
2			

‘Sëmundja ishemike e zemrës’ është një term diagnostik që raportohet në dy rreshta. Kodoni sikur i gjithë termi të ishte shkruar nr rreshtin (a). Kodoni Diabetin ku raportohet në rreshtin (c).

Shembulli 8:

1	(a)	Pneumonia	J18.9
	(b)	Sëmundja kronike	N18.9 E11.9
	(c)	e veshkës, diabet	
	(d)		
2			

Rreshti 1(c) fillon me 'dhe'. Kosideroni diabetin, raportuar në rreshtin (c), si pjesë e rreshtimit 'sëmundje ishemike e zemrës dhe diabet'. Kodoni siç duhet, dhe vendosni kodet për sëmundjen ishemike të zemrës dhe diabetit në rreshtin 1(b). Gjithashtu kodoni diabetin në linjen (b), duke qenë se vijon në rreshtin ku është shkruar 'sëmundje kronike'.

4.3.5 Neoplazmat malinje

Për ti caktuar kodin korrekt neoplazmës më shumë shkaktare, ju duhet së pari të përcaktoni sjelljen (malinje, in situ, beninje, të papërcaktuar dhe të panjohur) për secilen nga neoplazmat e raportuara në çertifikatën mjekësore. Për neoplazmat malinje, ju duhet të përcaktoni nëse ti kodoni ato si parësore apo dytësore. Për atë qëllim, aplikoni instruksionet e treguara në Seksionin 4.35 dhe 4.3.5B që pason.

A. Sjellje malinje, in situ, beninje ose e panjohur/papërcaktuar?

Janë katër lloje kryesore të sjelljes:

- Malinje: neoplazma pushton indin rrethues ose perhapet nga pika e saj e origjines dhe fillon rritjen në një zonë tjetër;
- In situ: neoplazma është malinje por është akoma e kufizuar në indin ku filloi;
- Beninje: neoplazma rritet në vendin e origjines por pa potencialin për tu përhapur
- Sjellje e paqarte ose e panjohur: është e papërcaktuar ose e panjohur nëse neoplazma është beninje apo malinje.

Intervalet e kodeve të ICD janë:

- C00-C96 nëse malinje
- D00-D09 nëse in situ
- D10-D36 nëse beninje
- D37-D48 nëse me sjellje të papërcaktuar apo të panjohur

Përcaktoni cilin kod blloku do të përdorni si më poshtë:

(a) Vete termi tregon sjelljen

Shikoni në Indeksin Alfabetik për termin e përdorur në çertifikatë për të përshkruar neoplazmën. Nëse është përmendur dhe vendndodhja dhe morfologjia, atëherë shikoni termin për morfologjinë të parën. Për morfologji të caktuara, indeksi alfabetik jep ose kodin ICD, ose ju drejton në pjesën përkatëse të 'Neoplazmave' në Indeksin Alfabetik. Nëse morfologjia nuk përmendet, shkoni në listën

e indeksit të 'Neoplazmave' në Indeksin Alfabetik dhe kodoni sipas vendit dhe sjelljes.

(b) Informacion tjetër në çertifikatë tregon për sjelljen

Nëse termi i përdorur në çertifikatë nuk e tregon sjelljen specifike, atëherë shikoni për ndonjë informacion tjetër që mund të tregojë për sjelljen.

Kodoni një neoplazëm me sjellje të papërcaktuar, ose pershkrueni si 'in situ', si malinje nëse raportohet si shkak i, ose së bashku me, metastaza ose infiltrim. Shikoni gjithashtu Seksionin 4.3.5B, Neoplazma malinje: parësore apo dytësore?, nën-seksioni (c), Tregues tjetër i neoplazmës malinje parësore.

Shembulli 1: 1 (a) Tumor i kolonit me metastaza në mëlçi
(b)
(c)
(d)
2
Tumori i kolonit është i raportuar me metastaza në mëlçi dhe konsiderohet malinj. Kodoni tumorin e kolonit si parësor (C18.9).

Kjo i aplikohet gjithashtu të gjithë tipeve të rritjeve që nuk janë indeksuar në Kapitullin II (Vëllimi 1, ICD-10), për shembull, disa lloje polipesh. Nëse ata janë raportuar si shkaku i metastazave ose tumore dytësore, ata duhet të konsiderohen malinj edhe të kodohen si neoplazma malinje.

Gjithashtu konsideroni një neoplazëm me sjellje të dyshuar - si malinje nëse raportohet si prej një neoplazme malinje. Për të përcaktuar nëse është parësor apo dytësor, shikoni instruksionet në seksionin 4.3.5B, Neoplazma malinje: parësore apo dytësore?, nën-seksioni (c), Tregues tjetër i neoplazmës malinje parësore.

Nëse tumori është indeksuar në Kapitullin II seksioni për neoplazmat beninje por është raportuar si shkaku i metastazave apo infiltrimit, kontrolloni Indeksin Alfabetik dhe në Vëllimin 1 nëse ka një kod të caktuar për atë lloj. Nëse po, kodojeni si malinj. Nëse nuk ka një kod për atë lloj malinj, së pari përpiquni të merrni informacion sqarues nga çertifikuesi. Nëse nuk ka informacion tjetër të gatshem, atëherë pranojeni deklaraten mbi çertifikatën e vdekjes dhe përdorni kodin për tumorin beninj.

Nëse nuk ka një tregues për malinjitet, kodojeni si sjellje të panjohur pse të papërcaktuar (D37-D48).

B. Neoplazëm malinje: parësore apo dytësore?

Nëse neoplazma është koduar në C00-C96, më pas vendosni nëse është parësore apo dytësore.

Vendi parësor është vendodhja anatomike ku filloi neoplazma malinje. Një neoplazëm malinje mund të perhapet në pjesë të tjera të trupit, dhe këto vende quhen dytësore ose metastaza. Është shumë e

rëndësishme për të përcaktuar vendin parësor. Kur çertifikata e vdekjes është ambigue lidhur me vendin parësor, duhet bërë çdo perpjekje për të marrë sqarime nga çertifikuesi. Instruksionet që pasojnë duhen aplikuar vetëm kur këto sqarime është e mundur të merren.

ICD jep kodet si më poshtë për neoplazmat malinje parësore:

C00-C75	Neoplazëm malinje, e deklaruar apo dyshuar që është primare, në një zonë anatomike të përcaktuar. Ky bllok nuk perfshin indet limfatike, hematopoetike apo të lidhura me to.
C76	Neoplazëm malinje e zonave të keq-përcaktuara
C80	Neoplazëm malinje, pa përcaktim të zonës
C81-C96	Neoplazëm malinje, e deklaruar apo e dyshuar të jetë primare, me ind limfatik, hematopeotik dhe indeve të lidhura me to.

Për neoplazmat malinje dytësore, ICD ka këto kode:

C77-C790	Neoplazma malinje dytësore ose të përcaktuara, të deklaruara ose të dyshuara si përhapje metastatike nga një vend tjetër

Për neoplazmat malinje të një zonë të papërcaktuar të padeklaruara ose të pa dyshuara që janë parësore ose dytësore, ICD jep kodin C80.9, Neoplazëm malinje, vendi parësor i papërcaktuar.

(a) Vendet e zakonshme për metastazat

Kur zgjidhni ndërmjet kodeve për neoplazmat malinje parësore apo dytësore, referojuni listës se mëposhtme për vendet e zakonshme të metastazave:

- Kockë
- Tru
- Diafragmë
- Vend i keq-përcaktuar (vend i klasifikueshëm në C76)
- Mëlçi
- Mushkëri
- Limfonodula
- Mediastinum
- Meningje
- Peritoneum
- Pleura
- Retroperitoneum
- Shtyllë kurrizore

Shikoni më poshtë për instruksione të mëtejshme se si ta përdorni listën.

(b) Neoplazëm malinje e raportuar si parësore

Nëse çertifikuesi për shkruan një neoplazëm malinje si 'parësore', 'parësore në', 'që ka origjinën në' ose term i ngjashëm, atëherë përdorni një kod për neoplazëm malinje parësore (C00–C76, C80.0 ose C81–C96). Përdorni Indeksin alfabetik për të gjetur kodin e duhur.

Nëse morfologjia është përmendur, gjithnjë shikoni morfologjinë në Vëllimin 3 së pari, sepse për disa morfologji ka kode të përcaktuara që janë të ndryshëm nga kodet që jepen në tabelën 'Neoplazmat' sipas vendit dhe sjelljes.

(c) Tregues tjetër i neoplazmës malinje

Gjithashtu kodoni një neoplazëm malinje si parësore, edhe pse nuk përshkruhet nga çertifikuesi si parësore, nëse:

- Të gjitha neoplazmat malinje në çertifikatë janë përshkruar si dytësore ose si metastaza;
- Ajo është në intervalin e kodeve C81-C96:
    - Një neoplazëm parësore në C81-C96 mund të ndodhe njekohësisht me një neoplazëm tjetër malinje në të njëjtin rend. Kodoni të gjitha neoplazmat malinje të kodueshme në C81-C96 si parësore, përveç rasteve kur çertifikuesi i specifikon ato si dytësore;
- Vendi nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave.

Nëse vendi është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave, kodoni neoplazmën malinje si parësore nëse:

- Morfologjia tregon që është parësore në vendin e raportuar;
- Nëse përshkruhet e shkaktuar nga një faktor rreziku i njohur për neoplazëm malinje në vendin e deklaruar;
- Është e vetmja neoplazëm malinje e përmendur në çertifikatë, dhe nuk përshkruhet si 'metastatike':
    - *Përjashtim:* kodoni neoplazmën malinje të limfonodulave si dytësore, edhe nëse raportohet si e vetmja neoplazëm në çertifikatë, përveç kur deklarohet që neoplazma e limfonodulave është parësore;
    - *Kini parasysh:*nëse e vetmja neoplazëm malinje e raportuar në çertifikatë është neoplazma malinje e mëlçisë, dhe nuk është e përcaktuar nëse është parësore apo dytësore, atëherë përdorni kodin C22.9, Neoplazëm malinje e mëlçisë, e papërcaktuar.
- Nëse është neoplazëm malinje e mushkërisë, dhe të gjitha neoplazmat e tjera malinje të përmendura në çertifikatë janë në të njëjtën listë të vendeve të zakonshme të metastazave:
    - Kodoni mushkërinë si sekondare vetëm nëse një tjetër neoplazëm është raportuar në të njëjtin vend të çertifikatës (Pjesa 1 ose Pjesa 2) dhe kjo neoplazëm tjetër është koduar si neoplazëm malinje parësore.
- Kodoni gjithnjë mushkërinë si parësore nëse neoplazma malinje është përshkruar si e bronkut ose bronkogjenike.

Kodoni një neoplazëm që nuk është indeksuar si malinje, për shembull meningioma, si malinje dhe parësore nëse është raportuar që shkakton përhapje dytësore ose metastaza dhe kodoni për një variant malinj të neoplazmës që është i gatshem. Shikoni dhe më sipër, Seksionin 4.3.5A Sjellje: malinje, in

situ, beninje ose e panjohur/e papërcaktuar, nën-seksioni (b), Informacion tjetër mbi sjelljen që treguar në çertifikatë.

Perjashtimet janë listuar si vijon.

- Nëse kohëzgjatja është e përmendur, neoplazmat dytësore nuk duhet të kenë një kohëzgjatje me të madhe se neoplazmat malinje të dyshuara parësore.
- Nëse morfologjitë përmenden, ajo dytësore dhe ajo e dyshuar malinje parësore duhet të kenë të njëjtën morfologji
- Nëse një neoplazëm që nuk do të kodohej si malinje është raportuar si shkaku i një neoplazme tjetër që nuk do të kodohej si malinje, atëherë kodoni të dyja neoplazmat sipas indeksit alfabetik. Mos supozoni malinjitet ose përhapje metastatike.

Shembulli 2: 1 (a) Metastaza të trurit
(b) Tumor të mushkërisë
(c)
(d)
2
Tumori i mushkërisë ka shkaktuar përhapje metastatike dhe konsiderohet malinj. Konsiderohet gjithashtu parësor, duke qenë se vendi tjetër i përmendur (truri) është metastazë. Kodoni tumorin e mushkërisë si tumor parësor (C34.9).

Shembulli 3: 1(a) Kancer i pankreasit
(b) Kancer i stomakut
(c)
(d)
2
Pankreasi dhe stomaku nuk janë në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kodoni të dy kancerat si parësore (C25.9 dhe C16.9).

Shembulli 4: 1 (a) Kancer i mëlçisë dhe mushkërisë
(b) Hepatit kronik
(c)
(d)
2
Hepatiti kronk rrit rrezikun për kancer parësor të mëlçisë. Prandaj, konsideroni kancerin e mëlçisë si parësor dhe kodojeni C22.9, (Neoplazëm malinje e mëlçisë, e papërcaktuar). Mos e përdorni kodin për Malinjitet dytësor të mëlçisë, C87.7. Kodoni kancerin e mushkërisë si Dytësor (C78.0), sepse vetëm një neoplazëm malinje tjetër në çertifikatë është parësore.

Shembulli 5: 1(a) Kancer i veshkës dhe kancer i mushkërisë
(b)
(c)
(d)
2

Kodoni kancerin e veshkës si parësor (C64), duke qenë se nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kodoni kancerin e mushkërisë si dytësor (C78.0), duke qenë se raportohet në të njëjtën pjse të çertifikatës si kanceri i veshkës dhe kanceri i veshkës konsiderohet si parësor.

Shembulli 6: 1(a) Kancer i mushkërisë
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni kancerin e mushkërisë si parësor (C34.9). Nuk ka neoplazëm tjetër parësore në të njëjtën pjesë të çertifikatës aty ku raportohet kanceri i mushkërisë, dhe kodi për kancerin e mushkërisë nuk influencohet nga neoplazmat e përmendura në ndonjë pjesë tjetër të çertifikatës. Kodoni kancerin e veshkës si parësor (C64), duke qenë se nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave.

Shembulli 7: 1(a) Tumor i trurit
(b)
(c)
(d)
2 Tumor i mushkërisë, ndoshta dytësore
Konsideroni të dy tumoret si malinje. Duke qenë se çertifikuesi ka përshkruar një nga të dy si dytësor, që është tregues malinjiteti. Shikoni Seksionin 4.3.5A, Sjellja: malinje, in situ, beninje ose e panjohur/e papërcaktuar, nën-seksioni (b), Informacion tjetër në çertifikatë që tregon për sjelljen. Kodoni tumorin e trurit si parësor, duke qenë se neoplazmat e tjera malinje në çertifikatë janë të pershkruara si dytësore. Qualifikimi 'mbase' injorohet; shikoni Seksionin 4.3.2, Diagnoza të papërcaktuara.

Shembulli 8: 1 (a) Prekje me metastaza e murit të gjoksit
(b) Karcinoma in situ e gjoksit
(c)
(d)
2
Kodoni karcinomën in situ të gjoksit si neoplazmën malinje parësore të gjoksit (C50.9). Duke qenë se tumori i gjirit ka përhapje në murin e gjoksit ai nuk konsiderohet me in situ.

Shembulli 9: *1* (a) Neoplazëm malinje dytësore e mushkërive dhe trurit
(b) Polip i stomakut
(c)
(d)
2
Konsideroni polipin si neoplazëm malinje parësore e stomakut (C16.9). Duke qenë se polipi raportohet si shkak i përhapjes dytësore, ai konsiderohet malinj.

Shembulli 10: 1(a) Kancer i trurit

(b)
(c)
(d)
2
Truri është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, por në këtë rast është e vetmja neoplazëm e përmendur në çertifikatë. Përdorni kodin për neoplazmën malinje parësore të trurit (C71.9).

Shembulli 11: 1(a) Kancer i limfonodulave cervikale
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni kancerin e limfonodulave cervikale si dytësore (C77.0). Ai konsiderohet dytësor pas një neoplazme malinje parësore të papërcaktuar.

Shembulli 12: 1(a) Kancer i fshikëzës urinare
(b) Kancer i prostatës
(c)
(d)
2
Kanceri i prostatës është përshkruar si parësor. Kodojeni si C61, i cili është në bllokun e neoplazmave malinje parësore. Kodoni kancerin e fshikëzës si dytësore (C79.1), duke qenë që çertifikata tregon që kanceri ishte parësor në një vend tjetër. Shikoni gjithashtu Seksionin 4.3.5B, Neoplazmat malinje: parësore apo dytësore?, nën-seksioni (e), Tregues tjetër i neoplazmave malinje dytësore.

Shembulli 13: 1(a) Kancer i fshikëzës urinare
(b) Tumor i mushkërisë
(c)
(d)
2
Asnjë nga tumoret nuk është përshkruar si beninj apo malinj. Atëherë, mos supozoni malinjitet ose përhapje metastatike. Përdorni kodet nga blloku i Neoplazmave të papërcaktuara ose me sjellje të panjohur, D41.4 (fshikez) dhe D38.1 (trake, bronk dhe mushkeri).

(d) Neoplazëm malinje e përshkruar si dytësore

Nëse çertifikuesi nuk përshkruhet si parësor apo dytësor, atëherë përdorni një kod në C77-C79. Përdorni listën në 'Neoplazëm, dytësore' në Indeksin Alfabetik për të gjetur kodin e duhur.

(e) Tregues tjetër i neoplazmës malinje dytësore

Nëse një neoplazëm nuk është përshkruar si parësore apo dytësore por deklarohet morfologjia, së

pari shikoni morfologjinë në Indeksin Alfabetik. Nëse morfologjia nuk perputhet me vendin e deklaruar të neoplazmës (p.sh. neoplazma nuk mund të jetë parësore e zonës se deklaruar sipas librave dhe teksteve reference), atëherë vendosni një kod për një neoplazëm malinje të një vendi të papërcaktuar për morfologjinë e treguar.

Kodoni një neoplazëm malinje si dytësore, nëse neoplazma është:

- E përcaktuar si dytësore nga çertifikuesi;
- E papërcaktuar nëse parësore apo dytësore, dhe vendi është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave:
  - *Përjashtim*: nëse ka vetëm një neoplazëm malinje të përmendur dhe vendi është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave, atëherë kodoni neoplazmën si parësore megjithëse është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kjo nuk ka vlerë për limfonodulat, të cilat kodohen gjithnjë si dytësore. Shikoni gjithashtu seksionin 4.3.5B, neoplazmat malinje: parësore apo dytësore?, nën-seksioni (c), Tregues të tjerë të neoplazmave malinje parësore;
  - *Përjashtim*: kodoni mushkërinë si parësore, nëse të gjithë vendet e tjera në të njëjtën pjesë të çertifikatës (Pjesa 1 ose Pjesa 2) janë në listën e vendeve të zakonshme të metastazave.
- E papërcaktuar nëse parësore apo dytësore, dhe çertifikuesit deklaron që kanceri është parësor në një vend tjetër. Kjo aplikohet nëse vendi është në listën e vendeve të zakonshme për metastazat ose jo:
  - Pavarësisht nga vendi, mos e kodoni një neoplazëm si dytësore nëse është e një morfologjie të ndryshme nga ajo në neoplazmës tjetër që deklarohet të jetë parësore. Shikoni gjithashtu në Seksionin 4.3.5C, Më shumë se një neoplazëm malinje parësore;
- E papërcaktuar nëse malinje, in situ ose beninje, dhe raportohet si për shkak të një neoplazme malinje:
  - Përjashtim: nëse kohëzgjatja përmendet, mos e kodoni neoplazmën e papërcaktuar si dytësore nëse ka një kohëzgjatje me të madhe se neoplazma malinje e raportuar që është shkak i neoplazmës se papërcaktuar;
- Morfologjia tregon që neoplazma nuk mund të jetë parësore në zonën e thënë.
- Mos e përdorni rradhen e hyrjeve për të përcaktuar nëse neoplazmat janë parësore apo dytësore. Kodoni një neoplazëm malinje të raportuar si prej një neoplazme tjetër malinje si dytësore vetëm nëse përshkruhet si dytësore, me përhapje metastatike ose dicka të ngjashme, ose nëse është në listë e vendeve të zakonshme për metastazat.
- Mos e ngaterroni 'parësore' me 'kryesisht në'. Ndërkohë që 'kryesisht në' identifikon një nga tumoret malinje si tumorin parësor, 'parësor' do të thotë që neoplazma malinje nuk ishte dytësore. Nuk do të thotë detyrimisht që të gjitha neoplazmat malinje të tjera të përmendura në çertifikatë ishin dytësore.

Shembulli 14: 1(a) Karcinomë e gjendrave mbiveshkore
(b)
(c)
(d)
2 Parësor në veshkë

Neoplazma malinje e gjendrave mbiveshkore konsiderohet dytësore, duke qenë se çertifikata thotë që kanceri ishte parësor në veshkë. Kodoni karcinomën e gjendrave mbiveshkore si dytësore (C79.7) dhe parësor në veshkë si Neoplazëm parësore malinje e veshkës (C64).

Shembulli 15: 1(a) Kancer i prostatës
(b) Vendi parësor i panjohur
(c)
(d)
2
Vendi parësor përshkruhet si i panjohur. Kodoni si Neoplazëm malinje me vend parësor të panjohur (C80.0). Kodoni kancerin e prostatës si Dytësor (C79.8), duke qenë që neoplazma malinje parësore ka qenë qartesisht në një vend tjetër.

Shembulli 16: 1(a) Tumor i trurit
(b) Kancer i mushkërive
(c)
(d)
2
Tumori i trurit konsiderohet malinj, duke qenë se është raportuar për shkak të kancerit të mushkërive. Gjithashtu konsiderohet dytësor, pasi është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave dhe është raportuar së bashku me kancerin e mushkërive. Kodoni turmorin e trurit si Dytësor malinj (C79.3). Kodoni kancerin e mushkërive si Parësor (C34.9), duke qenë se e vetmja neoplazëm tjetër e raportuar është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave.

Shembulli 17: 1(a) Rritje kanceroze në mëlçi dhe në limfonodula
(b)
(c)
(d)
2 Neoplazëm malinje e stomakut
Rritje kanceroze në mëlçi dhe limfonodula konsiderohet si dytësore, pasi të dyja janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza. Kodoni si Dytesore neoplazmën malinje të mëlçisë (C78.7) dhe limfonodula (C77.9), dhe si neoplazëm malinje parësore të stomakut (C16.0).

Shembulli 18: 1(a) Kancer i mushkërisë, pleures dhe murit të kraharorit
(b) Vendi parësor i panjohur
(c)
(d)
2
Kodoni kancerin e mushkërisë si parësor (C34.9), duke qenë se të gjitha vendet e tjera të përmendura në çertifikatë, pleura dhe muri i kraharorit, janë në listën e vendeve të zakonshme për metastazat. Kodoni kancerin e pleures dhe të murit të kraharorit si dytësor (C78.2 dhe C79.8).

Shembulli 19: 1(a) Mezotelioma e pleures dhe e limfonodulave
(b)
(c)
(d)
2
Mezitelioma e pleures është indeksuar në C45.0, e cila është në intervalin e kodeve për neoplazmat malinje parësore. Neoplazmamalinje e limfonodulave konsiderohet dytësore, duke qenë se limfonodulat janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza (C77.9).

Shembulli 20: 1(a) Kancer i mushkërive
(b)
(c)
(d)
2 Kancer i stomakut
Kodoni të dy, kancerin e mushkërive dhe të stomakut si parësore (C34.9, C16.9). megjithëse mushkeria është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, është e vetmja neoplazëm e përmendur në Pjesën 1 të çertifikatës, dhe që kodimi i kancerit të mushkërive nuk është influençuar nga neoplazmat e përmendura në pjesën tjetër të çertifikatës.

Shembulli 21: 1(a) Kancer i fshikëzës së urinës
(b) Kancer i veshkës
(c)
(d)
2
Të dy si kanceri i fshikëzës dhe kanceri i veshkës janë parësore (C67.9, C64), duke qenë se asnjeri nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, dhe asnjeri nuk është përshkruar si parësor.

Shembulli 22: 1(a) Osteosarkoma e sakrumit
(b) Karcinomë me qeliza të pastra e veshkës
(c)
(d)
2
Kodoni të dyja neoplazmat malinje si parësore. Kocka është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, por osteosarkoma indeksohet si një kancer parësor i kockës (C41.4). gjithashtu, ka një morfologji të ndryshmenga kanceri me qeliza të pastra të veshkës (C64).

Shembulli 23: 1(a) Osteosarkoma e mushkërisë
(b)
(c)
(d)
2
Morfologjia tregon një neoplazëm parësore të kockës, dhe vendi i raportuar

(mushkeria) është në mosperputhje me morfologjinë. Kodoni osteosarkomen e një vendi të papërcaktuar (C41.9), dhe gjithashtu shtoni kodin për neoplazmën malinje dytësore të mushkërisë (C78.0).

Nëse të gjitha vendet janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, atëherë kodoni të gjitha vendet si dytësore. Rekomandohet që ju gjithashtu të shtoni një kod për paresoret e panjohura. Përdorni C80.9, nëse nuk përmendet morfologjia. Nëse morfologjia përmendet, atëherë kodoni në 'vend i papërcaktuar' me kodin që jepet në Vëllimin 3 për morfologjinë e përfshirë.

C. Më shumë se një neoplazëm malinje parësore

Më shumë se një neoplazëm malinje parësore mund të raportohet në të njëjtën çertifikatë. Kodoni çdo neoplazëm malinje parësore me një kod në C00–C76, C80.0, ose C81-C96.

Indikacionet për disa neoplazi malinje parësore janë:

- Morfologji të ndryshme;
- Një morfologji specifike për vendin e raportuar me një neoplazëm malinje të një vendi tjetër që nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza;
- Vendet nuk janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza;
  - Nëse një term morfologjie është me pak specifik se një term tjetër që është përshkruar në çertifikatë, atëherë i konsideroni që të dy sikur pershkruajne të njëjtën neoplazëm;
  - Mos e konsideroni 'kancer' apo 'karcinome' si term morfologjik, por si sinonim të 'neoplazëm malinje'.

Shembulli 24: 1(a) Karcinoma me qeliza tranzicionale e fshikëzës së urinës
(b)
(c)
(d)
2 Osteosarkomë, parësore në gju

Fshikëza në 1(a) nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastazat. Neoplazma malinje e raportuar në Pjesën 2 është specifikuar si parësore. Për më tepër, të dyja neoplazmat janë me morfologji të ndryshme dhe të dyja konsiderohen si parësore. Kodoni si Neoplazëm malinje e fshikëzës së urinës (C67.9) dhe osteosarkoma parësore e gjurit (C40.2).

Shembulli 25: 1(a) Hepatoma
(b) Kancer i gjirit
(c)
(d)
2

Morfologjia e 'hepatomes' tregon një neoplazëm parësore të mëlçisë. Kanceri i gjirit gjithashtu konsiderohet parësor, duke qenë se gjoksi nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kodoni si Hepatomë (C22.0) dhe neoplazëm malinje parësore të gjirit (C50.9).

Shembulli 26: 1(a) Karcinoma me qeliza të vogla
(b) Kancer i gjirit
(c)
(d)
2
Morfologjia e karcinomes me qeliza të vogla tregon një neoplazëm malinje parësore të mushkërisë. Kanceri i gjirit gjithashtu konsiderohet si parësor, pasi gjiri nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kodoni si parësor (C34.9), megjithëse mushkeria është në listën e vendeve të zakonshme për metastazat, dhe neoplazëm malinje parësore të gjoksit (C50.9).

D. Vendi i indikuar jo-qartë

Nëse një neoplazëm malinje përshkruhet si në 'zonën' ose 'rajonin' e një vendi, ose nëse vendi përshkruhet me prefiksat 'peri', 'para', 'pre', 'supra', 'infra' ose shprehje të ngjashme, atëherë kontrolloni së pari nëse temri i përbërë është i përfshirë në Indeksin Alfabetik.

Nëse termi i përbërë nuk është në Indeksin Alfabetik, atëherë kodoni morfologjitë të klasifikueshme në një nga kategoritë:

C40, C41 (kockë dhe kartilago artikulare)
C43 (melanome malinje e lekures)
C44 (melanome tjetër malinje e lekures)
C45 (mezoteliome)
C46 (sarkoma Kaposi)
C47 (nervat periferike dhe sistemi nervor autonomik)
C49 (indi lidhor dhe i butë)
C70 (meningjet)
C71 (truri)
C72 (pjesë të tjera të sistemit nervor qendror)

në pjesën e duhur të nën-ndarjeve të kategorisë.

Nëse termi i përbërë nuk është në Indeksin Alfabetik dhe morfologjia nuk është e klasifikueshme në kategoritë si më sipër, ose morfologjia nuk është deklaruar, atëherë kodoni në nën-ndarjen e duhur të C76 (vend tjetër ose i keq-përcaktuar).

Shembulli 27: 1(a) Fibrosarkoma në rajonin e pankreasit
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si Neoplazëm malinje e indit lidhur dhe të butë të barkut (C49.4)

Shembulli 28: 1(a) Karcinoma në zonën e mushkërive
(b)

(c)
(d)
2
Neoplazëm malinje e zonave të keq-përcaktuara dhe të tjera, brenda toraksit (C76.1)

Kur vendi i një neoplazme malinje parësore nuk përcaktohet, mos bëni asnjë supozim për vendin parësor bazuar në vendet e gjendjeve të tjera të raportuara si shpim, bllokim ose hemorragji. Keto gjendje mund të dalin në vende që nuk kanë lidhje me neoplazmën. Për shembull, bllokimi i zorreve mund të shkaktohet nga perhapja e neoplazmës malinje të ovarit.

Shembulli 29: 1(a) Bllokim i zorreve
(b) Karcinoma
(c)
(d)
2
Kodoni karcinomën si neoplazëm malinje pa përcaktim të zonës (C80.9)

Shembulli 30: 1(a) Karcinomë sekondare e mëlçisë
(b) Vendi parësor i papërcaktuar
(c)
(d)
2
Çertifikata thotë që vendi parësor është i papërcaktuar. Për rreshtin 1(b), përdorni kodin për karcinomën parësore pa përcaktim të vendit (C80.0)

Shembulli 31: 1(a) Metastaza të gjeneralizuara
(b) Melanome
(c) Vendi parësor i papërcaktuar
(d)
2
Çertifikata thotë që vendi parësor është i panjohur. Kodoni si Melanome malinje parësore në vend të papërcaktuar (C43.9)

Megjithatë, nëse çertifikata përmend një vend të mundshem parësor, hidhni poshtë shprehjen që përmend dyshimin dhe kodoni për atë vend. Shikoni dhe Seksionin 4.3.2, (Diagnoze e papërcaktuar).

Shembulli 32: 1(a) Karcinomë dytësore e mëlçisë
(b) Vendi parësor i panjohur, mbase stomak
(c)
(d)
2
Çertifikata thotë që vendi parësor është i panjohu, por gjithashtu përmend stomakun si vend i mundshem parësor. Injoroni fjalen 'mbase' dhe kodoni në rreshtin 1(b) si Neoplazëm malinje parësore e stomakut (C16.9)

Nëse çertifikata përmend disa vende të mundshme si parësore, zgjidhni kodin në perputhje me

instruksionet në Seksionin 4.3.3A, (Një gjendje, ose në një vend ose në një tjetër).

Shembulli 33: 1(a) Karcinomë dytësore e mëlçisë
(b) Vendi parësor i panjohur, mbase stomak ose kolon
(c)
(d)
2
Çertifikata thotë që vendi parësor është i panjohu, por gjithashtu përmend stomakun ose kolonin si vende të mundshme parësore. Kodoni në rreshtin 1(b) si Neoplazëm malinje e një vendi të keq-përcaktuar brenda sistemit digjestiv (C26.9).

F. Zona që mbivendosen

Në hyrjen e Kapitullit II në Vëllimin 1 (Shenimiet, Seksioni 5) përshkruan perbajtjen dhe përdorimin e synuar të nën-kategorisë .8 për neoplazmat malinje të zonave që mbivendosen. Në kodimin e vdekshmërisë, megjithate, kodet për neoplazmat malinje të zonave që kanë mbivendosje duhet të përdoren vetëm nëse lezioni përshkruar shprehimisht si i mbivendosur, ose në termat anatomike të përdorur ose në çertifikatën e vdekjes përmendet një zonë mbivendosjeje. Mos përdorni kodet për lezionet e mbivendosura nëse një neoplazëm malinje është përhapur nga një pjesë e një organi ose sistemi në një pjesë tjetër të të njëjtit organ ose sistem.

Shembulli 34: 1(a) Neoplazëm malinje e gjuhës dhe dyshemesë së gojës
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si C14.8, Lezion i mbivendosur i buzës, kavitetit të gojës dhe faringut. Neoplazma është përshkruar si e mbivendosur

Shembulli 35: 1(a) Neoplazëm malinje e kolonit rekto-sigmoidal
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni si neoplazëm malinje të bashkimit rekto-sigmoidal. Termi 'rekto-sigmoidal' flet për mbivendosje.

Nuk është e mjaftueshme që çertifikata të numërojë disa zona të vazhdueshme. Në atë rast kodoni zonat një me një sipas instruksioneve të treguara më sipër.

Shembulli 36: 1(a) Neoplazëm malinje e kolonit dhe fshikëzës së tëmthit
(b)
(c)
(d)
2
Nuk ka asnjë deklaratë që 'koloni dhe fshikëza e tëmthit' i referohet një neoplazme të

mbivendosur. Asnjë nga vendet nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, dhe si pasojë ato konsiderohen si dy vende parësore të pavarura. Kodoni si një Neoplazëm malinje parësore e kolonit (C18.9) dhe Neoplazëm malinje e fshikëzës së tëmthit (C23).

G. Kancer 'metastatik'

Shënim: Shprehja 'metastatik' është një problem në gjuhen Angleze. Vendet e tjera duhet ta perkthejne vetëm sa të jetë e mundur nga Seksioni 4.3.5G.

Neoplazmat e kualifikuara si metastatike janë gjithnjë malinje, edhe nëse janë parësore edhe dytësore.

Megjithatë, mbiemri 'metastatik' është përdorur në dy mënyra, disa herë që ka kuptimin dytësor nga një zonë parësore tjetërkund, dhe shpeshherë ka kuptimin e një zonë parësore që ka leshuar metastaza.

(a) Neoplazëm malinje 'metastatike prej' një zonë të përcaktuar

Nëse neoplazma malinje është përshkruar si 'metastatike prej' një zonë të përcaktuar, ose nëse është 'për shkak të' një marrëdhënie që nënkupton një përhapje nga një zonë e përcaktuar, ajo zone duhet klasifikuar si parësore. Kjo gjithashtu aplikohet për zonat në listën e zonave të zakonshme për metastaza. Përdorni kodet në C00-C76, C80.0 ose C81–C96 për zonën parësore.

(b) Neoplazëm malinje 'metastatike për tek' një zonë e përcaktuar

Nëse një neoplazëm malinje është përcaktuar si 'metastatike për tek' një zonë e caktuar, ose nëse një marrëdhënie për 'shkak të' nënkupton përhapje në një zonë të caktuar, ajo zonë duhet të konsiderohet si dytësore, edhe nëse është ose jo në listën e vendeve të zakonshme për metastaza. Përdorni një kod në C77-C79 për këtë vend dytësor. Megjithatë, nëse raportohet një morfologji e klasifikueshme në C40–C47, C49 ose C70–C72, kodoni nën-kategorinë 'vend i papërcaktuar' të asaj lloj morfologjie.

(c) Neoplazëm malinje metastatike e zonës A në zonën B

Një neoplazëm malinje e përshkruar si metastatike e zonës A për tek zona B duhet të interpretohet si parësore e zonës A dhe sekondare për zonën B. Përdorni një kod në C00–C76, C80.0 ose C81–C96 për vendin parësor dhe një kod në C77-C79 për zonën dytësore.

(d) Neoplazëm malinje 'metastatike' në listën e zonave të zakonshme të metastazave

Me përjashtim të mushkërisë, kodoni neoplazëm 'metastatike' të një zonë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza si dytësore (C77-C79), edhe nëse asnjë neoplazëm tjetër është përmendur në çertifikatë. Për neoplazmën 'metastatike' të mushkërisë, shikoni Seksionin 4.3.5G Kancer metastatik, nën-seksioni (f), Kancer 'metastatik' i mushkërisë.

- *Përjashtim*: kodoni një neoplazëm të një vendi në listën e vendeve të zakonshme për neoplazëm si parësore kur raportohet që është për shkak të një gjendjeje që rrit rrezikun për një neoplazëm malinje të atij indi ose asaj zone.
- *Përjashtim*: kodoni një neoplazëm të një vendi në listën e vendeve të zakonshme për neoplazëm si parësore kur raportohet që është e vetmja neoplazëm malinje e përmendur në çertifikatë.

(e) Neoplazëm malinje 'metastatike' që nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza

Nëse e vetmja neoplazëm malinje është përcaktuar si 'metastatike' dhe vendi nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, atëherë kodoni si neoplazëm malinje parësore të atij vendi të caktuar. Përdorni kodet në C00–C76, C80.0 ose C81–C96.

Nëse më shumë se një neoplazëm e përshkruar si 'metastatike' raportohet në çertifikatë dhe nuk ka gjithashtu ndonjë neoplazëm malinje tjetër të paraportuar si 'metastatike', atëherë kodoni neoplazmat e papërcaktuara si'metastatike' si parësore dhe ato të përcaktuara si 'metastatike' si dytësore. Kjo aplikohet dhe për neoplazmat që nuk janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, të cilat janë përcaktuar si metastatike.

Shembulli 37: 1(a) Kancer i fshikëzës urinare
(b) Kancer metastatik i prostatës
(c)
(d)
2
Kodoni si kancer dytësor të prostatës (C79.8) dhe Kancer parësor të fshikëzës së urinës (C67.9). Renditja e rregjistrimit nuk ka ndikim në kodimin.

(f) Kancer 'metastatik' i mushkërisë

Nëse e vetmja neoplazëm malinje është përmendur si 'metastatike', kodojeni si Neoplazëm malinje parësore e mushkërisë (C34.-).

Gjithashtu kodoni një neoplazëm 'metastatike' të mushkërisë si Neoplazëm malinje parësore të mushkërisë (C34.-), nëse të gjitha vendet e neoplazmave të raportuara në çertifikatën e vdekjes janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza.

Nëse një neoplazëm tjetër malinje edhe raportuar dhe që nuk është në listën vendeve të zakonshme për metastaza, atëherë kodojeni një neoplazëm malinje 'metastatike' të mushkërisë si Neoplazëm malinje dytësore të mushkërisë (C78.0)

(g) Neoplazëm 'metastatike e një morfologjie të caktuar

Nëse çertifikata raporton një neoplazëm malinje të përcaktuar 'metastatike' të një morfologjie të

klasifikueshme në C40–C47, C49 ose C70–C72, dhe vendi i raportuar është në perputhje me llojin morfologjik, atëherë kodoni atë si neoplazëm malinje parësore të llojit morfologjik të përcaktuar. Përdorni nën-kategoritë e duhura për llojin morfologjik të përcaktuar.

Nëse kanceri 'metastatik' raportohet në çertifikatë dhe në vend nuk është konsisten me llojin morfologjik, kodojeni si neoplazëm malinje dytësore të zonës se përcaktuar (C77-C79). Gjithashtu shtoni një kod për një neoplazëm malinje parësore në zone të papërcaktuar për llojin morfologjik të përmendur.

Shembulli 38: 1(a) Osteosarkoma e sakrumit, metastatike
(b)
(c)
(d)
2
Vendi i sakrumit është konsistent me sarkome parësore të kockës. Kodoni si osteosarkome parësore të sakrumit (C41.4).

Shembulli 39: 1(a) Osteosarkoma e veshkës, metastatike
(b)
(c)
(d)
2
Kodoni osteosarkomen e veshkës si një neoplazëm malinje dytësore (C79.0), sepse vendi i përcaktuar (veshka) nuk është konsistente me osteosarkomen, e cila është kryesisht në kockë. Gjithashtu kodoni C41.9, Osteosarkoma në vend të papërcaktuar.

4.3.6 Pasojat

A. Pasojat e tuberkulozit (B90.-)

Pasojat e tuberkulozit përfshijnë gjendje të përcaktuara si të ndaluara, kuruara, sheruara, inaktive, të vjetra ose të qeta, përveç rastit kur ka fakte të një tuberkulozi aktiv. Nuk perfshin tuberkulozin krtonik, i cili duhet të kodohet si një sëmundje infektive aktive.

B. Pasojat e trakomës (B94.0)

Pasojat e trakomës përfshijnë mbetje të trakomës të pershkruara si të sheruaraa ose inaktive dhe pasoja të tjera të përcaktuara si verbimi, entropioni cikatricial dhe cikatricet konjuktivale, përveç rasteve kur ka fakte të një infeksioni aktiv. Ajo nuk perfshin trakomen aktive, e cila duhet të kodohet si sëmundje infektive aktive.

C. Pasoja të encefalitit viral (B94.1)

Pasojat e encefalitit viral përfshijnë gjendje si të vona efektet e të cila dalin një vit ose më shumë pas

gjendjes shkaktare. Nuk perfshin encefalitin viral kronik, i cili duhet të kodohet si një sëmundje infektive aktive.

D. Pasoja të sëmundjeve të tjerainfektive dhe parazitike (B94.8)

Pasoja të sëmundjeve të tjera infektive dhe parazitike përfshijnë gjendjet e përcaktuara si të ndaluara, kuruara, inaktive , të vjetra ose të qeta. Pasojat gjithashtu përfshijnë gjendje që dalin një vit ose më shumë pas gjendjeve të klasifikueshme në kategoritë A00-B89, përveç se kur ka fakte të një sëmundje aktive. Ajo nuk duhet të perfshije sëmundje infektive ose parazitare aktive.

E. Pasojat e rakitizmit (E64.3)

Pasojat e rakitizmit përfshijnë gjendje të cilat përmenden si pasoja ose efekte të vona të rakitizmit, ose rakitizem i meparshem si shkak i gjendjeve që dalin një vit ose më shumë pas daljes se rakitizmit. Ajo nuk duhet të perfshije kequshqyerjen kronike ose mungesat ushqimore, të cilat duhet të kodohen si kequshqyerje ose mungesa ushqimore aktuale.

F. Pasojat e sëmundjeve inflamatore të sistemir nervor qendror (G09)

Kjo kategori jep kodimin e gjendjeve pasoja të flasifikueshme në G00.-, G03–G04, G06.- dhe G08. Nuk duhet përdorur për sëmundjet inflamatore kronike të sistemit nervor qendror. Kodoni ato si sëmundje inflamatore aktuale të sistemit nervor qendror.

4.3.7 Instruksione të veçanta mbi kategorite e tjera të ICD

A. Ethja reumatike me perfshirje të zemrës (I00-I09)

Nëse nuk ka një shprehje që proçesi reumatik ishte aktiv në kohën e vdekjes, supozoni aktivitet nëse gjendja e zemrës (përveç se gjendjet fundore dhe endokarditi bakterial) që është përcaktuar si reumatike, ose e thënë që vjen nga ethja reumatik, është përshkruar si akute ose subakute. Në mungese të një përshkrimi të tille, termat 'karditi', 'endokarditi', 'sëmundje e zemrës', 'miokarditi' dhe 'pankarditi' duhet të konsiderohet si ose akut nëse intervali nga fillimi është me pak se një vit, ose nëse intervali nuk përmendet, për moshat nën 15 vjeç. 'perikarditi' duhet të konsiderohet si akut në çdo moshe.

B. Pneumonia dhe palëvizshmëria

Kodoni pneumoni në J18.0- 18.1 dhe J18.8–J18.9 të raportuar me palëvizshmëri ose lëvizshmëri të kufizuar në J18.2, Pneumoni hipostatike, të papërcaktuar.

C. Vdekjes obstetrikale me shkak të papërcaktuar, Vdekjet obstetrikale 42 ditë-1 vit pas lindjes, pasojat e shkaqeve direkte obstetrike (O95, O96 dhe O97).

Kategorite O95, O96 dhe O97 klasifikojne vdekjet obstetrike sipas kohës që ka kaluar nga ngjarja obstetrike deri në vdekjen e gruas. Kategoria O95 është për tu përdorur kur gruaja vdes gjatë shtatzënisë, shterzimit, lindjes ose paslindjes dhe vetëm nëse informacion i siguruar është vdekje 'amtare' ose 'obstetrikale'. Nëse është specifikuar shkaku obstetrikal i vdekjes, mos përdorni kodin O95 por kodin e kategorisë përkatëse. Kategoria O96 është për tu përdorur për klasifikimin e vdekjeve nga shkaqe obstetrike direkte ose indirekte që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se 1 vit nga mbarimi i shtatzënisë. Kategoria O97 është përdorur për të klasifikuar vdekjet nga çdo shkak obstetrik direkt që ka ndodhur një vit ose më shumë nga mbarimi i shtatzënisë.

D. Vdekjet perinatale (P00-P96)

Përdorni një kod nga Kapitulli XVI, gjendje të caktuara që dalin në periudhen perinatale, nëse:

- Gjendja është e indeksuar me një kod në Kapitullin XVI;
- Ka një hyrje indeks për gjendjen e përcaktuar si kongjenitale/perinatalete porsalindur, dhe kohëzgjatja e gjendjes tregon që gjendja është zhvilluar në periudhen perinatale os neonatale.

Për disa gjendje të diagnostikuara nën një moshë të të caktuar, supozohet që gjendja ishte kongjenitale, shikoni seksionin në vijim, Keqformime kongjenitale, deformime dhe anomali kromozomale.

Për më tepër, për femijet nën 28 ditesh, supozoni se një gjendje e raportuar është zhvilluar në periudhen perinatale, përveçse kur kohëzgjatja është deklaruar dhe që fillimi ishte pas mbushjes së javes së parë pas lindjes.

Mbani parasysh që disa lloje gjendjesh janë perjashtuar nga Kapitulli XVI, si p.sh.:

- Tetanozi i të porsalindurit (A33)
- Infeksione gonokoksike kongjenitale (A54)
- Sifiliz kongjenital (A50)
- Sëmundja HIV (B20-B24)
- Sëmundje infektive të marra pas lindjes (A00-B99)
- Sëmundje infektive të zorreve (A00-A09)
- Neoplazmat (C00-D48)
- Anemia hemolitike e trashëguar (D55-D58)
- Hipogamaglobulinemia kalimtare e të porsalindurit (D80.7)
- Sëmundjet endokrine, nutricionale dhe metabolike (E00-E90)
- Sëmundje kongjenitale të caktuara të sistemit nervor të klasifikuara në G00-G99
- Kardiomiopatia kongjenitale
- Bllokimi intestinal i klasifikueshemne K56.0-K56.5
- Pemfigus i neonatit dhe sindroma e lekures se djegur stafilokoksike (L00)
- Kapuci i djepit (L21.0)
- Dermatiti i pelenave [pecetes] (L22)
- Keqformime kongjenitale, deformime ose anomali kromozomale (Q00-Q99)
- Fakte laboratorike të virusit të imunodefiçiensës njerezore [HIV] (R75)
- Demtim, helmim dhe pasoja të tjera të caktuara të shkaqeve të jashtme (S00-T98)

E. Keqformime kongjenitale, deformime dhe anomali kromozomale (Q00-Q99)

Gjendjet e klasifikuara si keqformime kongjenitale, deformime dhe anomali kromozomale (Q00-Q99) duhet të kodohen si të tilla nëse kohëzgjatja e gjendjes tregon që ka ekzistuar që nga lindja, edhe pse gjendja nuk është përcaktuar në çertifikatë si kongjenitale.

Për me tepër, gjendjet pasuese duhet të kodohen si kongjenitale në moshat e treguara, nëse nuk ka tregues që ata u fituan pas lindjes.

- Nën një vjeç: aneurizëm, stenozë aortike, atrezi, atrofi e trurit, kist i trurit, deformitet, zhvendosje të organit, keqformim, stenozë pulmonare, sëmundje valvualre e zemrës.
- Nën 4 jave: sëmundje e zemrës NOS, hidrocefali NOS

F. Komplikacione të kirurgjisë dhe kujdesit mjekesor

Sa herë që një komplikacion i një proçedurë nuk është i indeksuar dhe nuk është një sinonim i një përfshirjeje ose një termi të indeksuar, kodoni një komplikacion të hershëm ose komplikacion mekanik tek T80-T88. Kodoni komplikacionet e vona dhe komplikacione jetëgjata në fuknsionin e organit në kapitullin e sistemit përkatës.

4.3.8 Përputhja e seksit të pacientit dhe diagnozës

Shumë nga kategoritë e ICD-10 i aplikohen personave të të dy gjinive. Megjithatë, disa sëmundje kanë më shumë gjasa të ndodhin në një gjini më shumë se në tjetren. Një listë e këtyre gjendjeve jepet në Aneksin 7.8

Nëse ka një mosperputhje të dukshme midis seksit të të vdekurit dhe kodit të përzgjedhur si shkak të vdekjes së raportuar në çertifikatë, atëherë koduesi duhet të kontrollojë informacinin dhe të sigurohet që nuk ka gabim në raportim.

Ndiqni çdo informacion shtesë të dhënë nga çertifikuesi. Nëse del që kodi në fakt ka qenë korrekt, pavaresisht mosperputhjeve, atëherë ky kod duhet mbajtur. Në këto raste mund të jetë e dobishme të mbahet një shënim në statistikat dhe të raportohet që shkaku i vdekjes u kontrollua dhe u verifikua që është i saktë dhe është koduar dhe raportuar saktë.

Nëse nuk ka informacion shtesë që mund të sigurohet dhe që shkaku i vdekjes është plotësisht i papërputhshëm me gjininë e të vdekurit dhe nëse nuk ka asnjë tregues për ndryshimin e seksit, atëherë përdorni kodin R99, Shkaqe vdekshmërie të tjera dhe të papërcaktuara. Në këto raste, një shënim duhet të shtohet në publikimin zyrtar, që percakton numrin e rasteve të rregjistruara si R99 për shkak të papërputhshmërisë së gjinisë me shkakun e vdekjes që nuk u arrit të verifikohën.

4.4 Vdekshmëria perinatale: udhëzues për çertifikimin dhe

rregullat për kodimin

Me përmirësimin e Formës ndërkombëtare të çertifikatës mjekësore për shkaqet e vdekjes në 2016, rekomandohet që të përdorni një çertifikatë për të gjitha llojet (shikoni Aneksin 7.1). Çertifikata e mëparshme e rekomanduar për shkaqet perinatale duhet zëvendësuar me formën në Aneksin 7.1. nëse për arsye ligjore ose kufizime të tjera, zbatimi i formës në Aneksin 7.1 për vdekjet perinatale vonohet, duhet të ndiqen rregullat si më poshtë:

Informacioni shtesë i përmendur në paragrafet që pasojnë duhet të jetë i dobishem për monitorimin e vdekjeve perinatale dhe të të porsalindurve të një vendi ose të një rajoni. Megjithatë, ky informacion nuk ka ndikim mbi rezultatet e kodimit sipas ICD-10 dhe duhet atëherë të mblidhet në një seksion të veçantë të çertifikatës se vdekjes.

4.4.1 Çertifikimi i vdekjeve perinatale

Nëse duhet të plotësohet një çertifikatë e veçantë për vdekjet perinatale, në të cilën shkaqet duhen grupuar si më poshtë:

(a) Sëmundje apo patologjia kryesore në fetusin apo foshnjen
(b) Sëmundje apo patologji të tjera në fetusin apo foshnjen
(c) Sëmundja apo patologjia kryesore amtare (maternal) që prek fetusin apo foshnjen
(d) Sëmundje apo patologji të tjera maternale që prekin fetusin apo foshnjen
(e) Rrethana të tjera të rëndësishme

Çertifikata duhet të përfshijë detaje të tjera identifikuese si datën dhe kohën përkatëse, si dhe një deklarim nëse foshnja lindi e vdekur apo e gjalle, si dhe detaje të autopsisë.

Për të kryer një analizë të plotë të vdekshmërisë perinatale, janë të nevojshme të dhënat e mëposhtëme për nënën dhe foshnjen, dhe kjo duhet përveç informacionit rreth shkaqeve të vdekjes, dhe jo vetëm për vdekjet perinatale por edhe për të gjitha lindjet e gjalla:

Nëna
Data e lindjes
Numri i shtatzënive të mëparëshme: lindje të gjalla / lindje të vdekura / aborte
Data dhe rezultati i shtatzënisë së fundit: lindje e gjallë / lindje e vdekur / abort
Shtatzënia e tanishme:
dita e parë e menstruacioneve të fundit (nëse nuk dihet, vlerësohet në javë në mënyrë të përaftërt kohë-zgjatja e shtatzënisë)
kujdesi antenatal – dy apo me shumë vizita: po / jo / nuk dihet
lindja: normale spontane vertex / tjetër (specifiko)
Fëmija
Pesha në lindje në gram
Seksi: djalë / vajzë / i papërcaktuar
Lindje e vetme /binjak i parë /binjak i dytë / tjetër lindje e shumëfishtë
Nëse kemi të bëjmë me lindje të vdekur, kur ka ndodhur vdekja: para lindjes / gjatë

lindjes / nuk dihet

Variabla të tjerë që mund të shfaqen në çertifikatën bazë, përfshijnë detaje të lidhura me personin që asistoi në lindje, si më poshtë: mjek / mami e trajnuar / person tjetër i trajnuar (specifiko) / tjetër (specifiko).

Metoda me të cilën mblidhen të dhënat suplementare do të variojë sipas sistemit të regjistrave civilë që ekzistojnë në vende të ndryshme. Kur ato mund të mblidhen në regjistrat e lindjeve të vdekura apo vdekjeve neonatale të hershme, mund të përdoret një formular i ngjashëm me "Çertifakatën e Shkaqeve të Vdekjes Perinatale" (e treguar më poshtë). Përndryshe, duhen bërë ndryshimet përkatëse (për shembull, duke lidhur regjistrat e lindjes me të vdekjes) për të bashkuar të dhënat shtesë dhe shkaqet e vdekjes.

Kur është e vështirë të ndërtohet një çertifikatë e përbashkët vdekjeje për foshnjat e lindura gjallë apo lindjet e vdekura, problemi mund të zgjidhet me çertifikata të veçanta për lindjet e vdekura dhe vdekjet neonatit të hershëm, duke përfshirë secila prej tyre formatin e rekomanduar për shkaqet e vdekjes

4.4.2 Përshkrimi i shkaqeve të vdekjes

Çertifikata ka pesë seksione për futjen e shkaqeve të vdekjeve perinatale, të renditura nga (a) në (e). Në seksionet (a) dhe (b) duhen futur sëmundjet apo patologjitë e foshnjes ose fetusit, në (a) futet më e rëndësishmja, dhe, nëse ka tjetër, kjo futet në (b). Me termin "më e rëndësishmja" kuptohet patologjia që, në opinionin e çertifikuesit, ka kontribuar më shumë në vdekjen e foshnjes apo fetusit. Mënyra e vdekjes, si p.sh. insufiçienca e zemrës, asfiksia apo anoksia, nuk duhen futur në seksionin (a) veçse nëse ato janë e vetmja patologji e njohur e fetusit apo foshnjes. Kjo është e vërtetë edhe për rastin e prematuritetit.

Në seksionet (c) dhe (d) duhen futur të gjitha sëmundjet apo patologjitë e nënës, të cilat, në opinionin e çertifikuesit, kanë pasur disa efekte të padëshirueshme mbi fetusin apo foshnjen. Sërish, më e rëndësishmja prej tyre duhet futur në seksionin (c) dhe të tjerat, nëse ka, në seksionin (d). Seksioni (e) është për të raportuar çdo lloj rrethane tjetër që ka një lidhje me vdekjen, por që nuk mund të përshkruhet si një sëmundje apo patologji e foshnjes apo nënës, p.sh. lindja pa praninë e një mjeku apo mamie.

Shëmbujt e mëposhtëm ilustrojnë përshkrimin e shkaqeve të vdekjeve për rastet e përzgjedhura.

Shembulli 1: Një grua, shtatzënitë e mëparëshme të së cilës kanë përfunduar në aborte spontane në javët e 12 dhe të 18, është shtruar në spital kur ishte 24 javëshe, për lindje të parakohëshme. Pati një lindje spontane të një fëmijë 700 g, i cili vdiq gjatë ditës së parë të jetës. Në autopsi, elementi kryesor i gjetur ishte "imaturitet pulmonar".

Shkaqet e vdekjes perinatale:
(a) Imaturitet pulmonar
(b) -----

(c) Lindje e parakohëshme, shkaku i panjohur
(d) Abortuese e përsëritur
(e) -----

Shembulli 2: Një primigravide 26 vjeçare, me një histori ciklesh menstruale të rregullta, i është nënshtruar vizitave rutinë antenatale qysh prej javës së 10-të të shtatzënisë. Në javët i 30-32, u vu re klinikisht ngadalësim rritjes fetale, çka u konfirmua në javën e 34. Nuk kishte shkaqe të dukshme me përjashtim të një bakteriurie pa simptoma. Lindja u krye me operacion cesarian dhe lindi një djalë 1600 g. Placenta peshonte 300 g dhe u përshkrua si me infarkt. Pasoi një sindromë e vuajtjes respiratore, e cila u përgjigj ndaj trajtimit. Foshnja vdiq papritmas në ditën e tretë. Autopsia zbuloi membrana të përhapura hialine në pulmone dhe hemorragji intraventrikulare masive.

Shkaqet e vdekjeve perinatale:
(a) Hemorragji intraventrikulare
(b) Sindroma e vuajtjes respiratore
Rritje e vonuar fetale
(c) Insufiçiencë placentare
(d) Bakteriuri në shtatzëni
Prerje cezariane (Seksio sezarea)
(e) -----

Shembulli 3: Një diabetike e njohur, e cila nuk ishte kontrolluar mirë gjatë shtatzënisë së saj të parë, pati anemi megaloblastike në javën e 32. Lindja u provokua në javën e 38. Si pasojë e një lindjeje spontane lindi një foshnje 3200 g. Foshnja zhvilloi hipoglicemi dhe vdiq ditën e dytë. Autopsia zbuloi një trunkus arterioz.

Shkaqet e vdekjes perinatale:
(a) Trunkus arterioz
(b) Hipoglicemi
(c) Diabet
(d) Anemi megaloblastike
(e) -----

Shembulli 4: Një nënë 30 vjeçare e një djali të shëndetshëm 4 vjeçar pati një shtatzëni normale me përjashtim të hidramnios-it. Radiografia në javën e 36 sugjeronte për anencefali. U provokua lindja. Lindi një fetus i vdekur anencefalik 1500 g.

Shkaqet e vdekjes perinatale:
(a) Anencefali
(b) -----
(c) Hidramnios
(d) -----
(e) -----

4.4.3 Tabelimi i vdekshmërise perinatale sipas shkaqeve

Për statistikat e vdekshmërisë perinatale, të përftuara prej formularit të çertifikatës të treguar në dokumentacionin shoqërues (shiko 4.4.1), do të arrinte përfitimet maksimale vetëm një analizë e plotë e për të gjitha shkaqet. Kur kjo është e pa-praktikueshme, duhet konsideruar si një minimum i mundshëm analiza e sëmundjes kryesore të fetusit apo foshnjes (pjesa (a)) dhe e patologjisë kryesore amësore (maternal) që prek fetusin apo foshnjen (pjesa (c)) me kryq-tabelim të grupeve të këtyre patologjive. Kur është e nevojshme të zgjidhet vetëm një patologji (për shembull, kur është e nevojshme të inkorporohen vdekjet e neonatit të hershëm në tabelat e vdekjeve vetëm me një shkak, për të gjitha moshat), duhet zgjedhur sëmundja apo patologjia kryesore e fetusit apo foshnjes (pjesa (a)).

4.4.4 Kodimi i shkaqeve të vdekjes

Çdo patologji e futur në seksionet (a), (b), (c) dhe (d) duhet koduar në mënyrë të veçantë. Patologjitë amësore (maternal) që prekin foshnjen apo fetusin, të futura në seksionet (c) dhe (d), duhen koduar në kategoritë P00-P04 dhe këto kode nuk duhen përdorur për seksionet (a) dhe (b). Patologjitë në fetus apo foshnje, të futura në seksionin (a), mund të kodohen në çdo kategori me përjashtim të P00-P04, por do të duhet të kodohen në më të shumtën e rasteve në kategoritë P05-P96 (patologjitë perinatale) ose Q00-Q99 (anomalitë kongjenitale). Vetëm një kod duhet të futet për seksionet (a) dhe (c), por për seksionet (b) dhe (d) duhen futur aq kode sa ç'janë patologjitë e raportuara.

Sektioni (e) është për rishikimin e vdekjeve perinatale individuale dhe nuk do të ketë nevojë normalisht të kodohet. Nëse, sidoqoftë, dëshirohet një analizë statistikore e rrethanave të futura në seksionin (e), disa kategori të përshtatshme mund të ekzistonin në Kapitujt XX dhe XXI; Nëse jo, përdoruesit do të duhej të ndërtonin sistemin e tyre të kodeve për këtë informacion.

4.4.5 Rregullat e kodimit

Rregullat e përzgjedhjes për vdekshmërinë e përgjithshme nuk përdoren edhe për çertifikatën e vdekjes perinatale. Mund të ngjasë, sidoqoftë, që të ekzistojne çertifikata të vdekjeve perinatale, në të cilat shkaqet e vdekjes nuk janë futur sipas udhëzimeve të përshkruara më sipër. Kurdohere që është e mundur, këto çertifikata duhen korrigjuar nga çertifikuesi, por kur edhe kjo nuk është e mundur, duhet të përdoren rregullat e mëposhtme.

Rregulli P1 – Mënyra e vdekjes apo prematuritetit e futur në seksionin (a)

Nëse insufiçienca kardiake, asfiksia ose anoksia (çdo patologji në P20.-, P21.-) ose prematuriteti (çdo patologji në P07.-) është futur në seksionin (a) dhe patologjitë e tjera të fetusit apo foshnjes janë futur ose në seksionin (a) ose në seksionin (b), kodo atë që përmendet e para nga këto patologji të tjera, si të kish qenë futur e vetme në seksionin (a), dhe kodo patologjinë e futur në fakt në seksionin (a) si të kish qenë futur në seksionin (b).

Shembulli 1:	I lindur gjallë; vdekja në ditën 4-t		Kodimi
	(a)	Prematuritet	Q05.9
	(b)	Spina bifida	P07.3
	(c)	Insufiçiencë placentare	P02.2
	(d)	-----	

Prematuriteti kodohet në (b) dhe spina bifida në (a).

Shembulli 2:	I lindur gjallë; vdekja në minutën e 50-të		Kodimi
	(a)	Asfiksi e rëndë në lindje	Q03.9
		Hidrocefalus	
	(b)	-----	P21.0
	(c)	Lindje e obstruktuar	P03.1
	(d)	Pre-eklampsi e rëndë	P00.0

Asfiksia e rëndë në lindje kodohet në (b) dhe hidrocefalia në (a).

Rregulli P2 – Dy apo më shumë patologji të futura në seksionet (a) ose (c).

Nëse dy apo më shumë patologji janë futur në seksionin (a) ose seksionin (c), kodo atë që përmendet e para, si të kish qenë futur e vetme në seksionin (a) apo (c), dhe kodo të tjerat si të kishin qenë futur në seksionet (b) apo (d).

Shembulli 3:	Lindur i vdekur; vdekja para fillimit të lindjes		Kodimi
	(a)	Malnutricion i rëndë fetal	P05.0
		Parakohë	
		Anoksia antepartum	
	(b)	-----	P20.9
	(c)	Pre-eklampsia e rëndë	P00.0
		Placenta previa	
	(d)	-----	P02.0

Lindje parakohë me malnutricion fetal kodohet në (a) dhe anoksia antepartum në (b); pre-eklampsia e rëndë kodohet në (c) dhe placenta previa në (d).

Shembulli 4:	Lindur i gjallë; vdekja ditën e 2-të		Kodimi
	(a)	Hemorragji traumatike subdurale	P10.0
		Inhalacion masiv i mekoniumit	
		Anoksi intrauterine	
	(b)	Hypoglicemi	P24.0
		Shtatzëni e zgjatur	P20.9
			P70.4
			P08.2
	(c)	Lindje me forceps	P03.2
	(d)	Pre-eklampsi e rëndë	P00.0

Hemorragjia traumatike subdurale kodohet në (a) dhe patologjitë e tjera të futura në (a) kodohen në (b).

Rregulli P3 – Nuk ka të dhëna në seksionet (a) ose (c).

Nëse nuk ka të dhëna në seksonin (a), por ka patologji të foshnjes apo fetusit në seksionin (b), kodo atë që përmendet e para prej tyre në seksionin (a); nëse nuk ka të dhëna si në seksionin (a) ashtu edhe në (b), ose kodo P95 (vdekje fetale me shkak të paspecifikuar) për lindje të vdekur, ose kodo në P96.9 (patologji që e ka origjinën në periudhën perinatale, e paspecifikuar) për vdekjet neonatale të hershme që duhet përdorur për seksionin (a).
Në mënyrë të ngjashme, nëse nuk ka të dhëna në seksionin (c), por ka të dhëna të lidhura me patologjitë amësore (maternale) në seksionin (d), kodo atë që përmendet e para midis tyre, si të kish qenë futur në seksionin (c); nëse nuk ka të dhëna në asnjërin prej seksioneve (c) ose (d), përdor një kod artificial, p.sh. xxx.x për seksionin (c) për të treguar që nuk është raportuar asnjë patologji amësore (maternale).

Shembulli 5:	Lindur i gjallë; vdekur pas 15 minutash		Kodimi
	(a)	-----	P10.4
	(b)	Çarje tentoriale Sindroma e vuajtjes respiratore	P22.0
	(c)		xxx.x
	(d)	-----	
	Çarja tentoriale kodohet në (a); xxx.x kodohet në (c).		

Shembulli 6:	Lindur i gjallë; vdekur pas 2 ditësh		Kodimi
	(a)	------	P95
	(b)	------	
	(c)	------	P00.0
	(d)	Eklampsia (hipertension esencial afatgjatë)	
	Shkaku perinatal i paspecifikuar kodohet në (a); eklampsia kodohet në (c).		

Rregulli P4 – Patologjitë e futura në seksionin e gabuar.

Nëse një patologji amësore (maternal) (p.sh. patologjitë në P00-P04) është futur në seksionin (a) ose seksionin (b), ose nëse një patologji e foshnjes apo fetusit është futur në seksionin (c) ose seksionin (d), kodo patologjitë si të kishin qenë futur në seksionin përkatës korrekt.

Nëse një patologji e klasifikueshme si një patologji e fetusit apo e foshnjes, ose një patologji maternale, është futur gabimisht në seksionin (e), kodoje atë si një patologji fetale apo maternale shtesë në përkatësisht seksionin (b) ose (d).

Shembulli 7:	Lindur i vdekur; vdekja pas fillimit të lindjes		Kodimi
	(a)	Hipoksi intrauterine e rëndë	P20.9
	(b)	Oksipitoposterior persistent	
	(c)	-----	P03.1
	(d)	-----	P03.2
	(e)	Lindje e vështirë me forceps	

Oksipitoposteriori persistent kodohet në (c); lindje e vështirë me forceps kodohet në (d).

4.5. Sëmundshmëria

Në kohën e rishikimit (revizionit) të gjashtë të ICD-së, të adoptuar më 1948, pati mjaft kërkesa prej administratoreve të shëndetit publik, menaxherëve të shërbimeve mjekësore, autoriteteve të mbështetjes sociale dhe kërkuesve të ndryshëm, lidhur me një klasifikim të përshtatshëm për aplikimet e sëmundshmërisë. Në këtë mënyrë, ICD u arrit të bëhej e përshtatshme për grupimin e të dhënave të sëmundshmërisë, përveç përdorimeve të saj tradicionale, dhe ky aspekt i lidhur me sëmundshmërinë ka qenë zgjeruar në rishikimet (revizionet) e mëpasme. Të dhënat lidhur me sëmundshmërinë kanë qenë përdorur gjithmonë e më shumë në formulimin e politikave shëndetësore, në monitorimin e tyre, në epidemiologji, në identifikimin e popullatave në risk dhe në studime klinike (përfshirë studime të shpeshtësisë së hasjes të sëmundjes në grupe të ndryshme shoqërore).

Patologjia që merret në konsideratë për analizën e sëmundshmërisë prej një patologjie-të-vetme është patologjia kryesore e mjekuar (kuruar, trajtuar) apo investiguar (hulumtuar) gjatë episodit përkatës (relevant) të kujdesit shëndetësor. Patologjia kryesore përkufizohet si patologjia, e diagnostikuar në fund të episodit të kujdesit shëndetësor, përgjegjëse në rradhë të parë për nevojën e pacientit për trajtim (mjekim, kurim) apo diagnostikim. Nëse ka më shumë se një patologji të tillë, duhet të zgjidhet ajo për të cilën u përdor më shumë kujdes mjekësor. Nëse nuk është vendosur ndonjë diagnozë, duhet zgjedhur si patologji kryesore simptoma kryesore, problemi kryesor, apo anormaliteti kryesor i gjetur.

Përveç patologjisë kryesore, dokumentacioni duhet të rendisë veçmas, pra ndarasi, kurdoherë që dhe ku është e mundur, probleme apo patologji të tjera të hasura gjatë episodit të kujdesit shëndetësor. Patologjitë e tjera përkufizohen si ato patologji që bashkë-ekzistojnë ose shfaqen gjatë episodit të kujdesit mjekësor dhe influencojnë në menaxhimin e pacientit. Patologjitë e lidhura me një episod tjetër dhe që nuk ndikojnë në episodin e tanishëm nuk duhet të regjistrohen.

Duke e kufizuar analizën në një patologji të vetme për çdo episod, mund të humbasë një pjesë e informacionit të vlefshëm. Rekomandohet që, kur është e mundur, të kryhen kodime dhe analiza për multi-patologji për të plotësuar të dhënat rutinë. Kjo duhet bërë sipas rregullave të vendit përkatës (=rregullave lokale), përderisa nuk janë vendosur rregulla ndërkombëtare. Megjithatë, përvoja në fusha të tjera mund të jenë të dobishme në zhvillimin e skemave të secilit vend (=skemave lokale).

4.5.1 Udhëzime për regjistrimin e informacionit diagnostik për analizën e të dhënave të sëmundshmërisë (vetëm një patologji)

E përgjithshmja

Personeli shendetesor përgjegjës për trajtimin e pacientit duhet të zgjedhë se cila është patologjia kryesore për t'u regjistruar, si dhe patologjitë e tjera për çdo episod kujdesi mjekësor/shëndetësor.

Ky informacion duhet të organizohet në mënyrë sistematike duke përdorur metoda të standardizuara regjistrimi. Një formular i plotësuar në mënyrë korrekte, është thelbësor për një menaxhim të mirë të pacientit dhe është një burim me shumë vlerë për të dhëna epidemiologjike apo të dhëna të tjera statistikore lidhur me kujdesin shëndetësor.

Specificiteti dhe detajet

Çdo dëshmi diagnostike duhet të jetë sa më informative që të jetë e mundur, në mënyre që të klasifikohët patologjia në kategorinë më specifike të ICD. Shembuj të dëshmive të tilla diagnostike mund të jenë:

- karcinoma me qeliza tranzicionale e trekëndëshit të fshikëzës së urinës
- apendiciti akut me perforim
- katarakti diabetik insulino-vartës
- perikarditi meningokoksik
- kujdesi antenatal (=prenatal, =i paralindjes) për hipertensionin e shkaktuar nga shtatzënia
- diplopia si pasojë e një reaksioni alergjik ndaj mjekimit me antihistaminikë
- osteoartrit i artikulacionit kokso-femoral (=çapokut, kërdhokut, =kokës së femurit) si pasojë e një frakturë të vjetër të tij
- frakturë e qafës së femurit si pasojë e një rënieje në shtëpi
- djegie e gradës së tretë e palmës (pëllëmbës) së dorës.

Diagnoza apo simptoma të pasigurta/paqarta

Nëse nuk ka qenë vendosur ende një diagnozë përfundimtare në fund të episodit të kujdesit mjekësor, atëhere duhet të regjistrohet informacioni që lejon shkallën me të lartë të specificitetit dhe njohurive lidhur me patologjinë që bëri të nevojshëm kujdesin mjekësor. Kjo duhet bërë duke vendosur në formular një simptomë apo problem shëndetësor, dhe jo duke e përcaktuar diagnozën si "e mundshme", "e dyshuar (suspektuar)", etj, kur ajo nuk ka qenë vendosur.

Kontakti me shërbimet shëndetësore për arsye të tjera nga sëmundja [illness]

Episodet e kujdesit shëndetësor apo kontakti me shërbimet shëndetësore nuk kufizohet vetëm me trajtimin apo diagnostikimin e një sëmundjeje apo traume. Episodet mund të ndodhin edhe kur dikush pa qenë i sëmurë kërkon ndihmën apo këshillën e mjekut; detajet e e rrethanave me rëndësi duhet të shënohen si "patologjia kryesore". Shembuj të tillë mund të jenë:

- monitorimi i patologjive të trajtuara më parë
- vaksinimi
- trajtimi lidhur me kontraceptivët, kujdesi antenatal dhe postpartum
- ndjekja e personave me risk të rritur si pasojë e historisë vetiake apo familiare
- ekzaminimet e personave të shëndetshëm, p.sh. për qëllime të punës apo emigrimit
- kërkimi i këshillave mjekësore
- kërkesat për këshilla lidhur me mbështetjen sociale
- konsulta për një palë të tretë.

Kapitulli XXI (Faktorët që influencojnë gjendjen shëndetësore dhe kontaktin me shërbimet

shëndetësore) ofron një diapason (gjani) të gjerë të kategorive (Z00-Z99) për klasifikimin e këtyre rrethanave; referimi ndaj këtij kapitulli do të jepte ndihmë lidhur me klasifikimin në kategorinë më të përshtatshme.

Patologjitë e shumëfishta

Kur një episod i kujdesit mjekësor ka të bëjë me më shumë se një patologji të lidhura me njera tjetrën (p.sh. trauma të shumëfishta ose shumë patologji që ndodhin në sëmundjen e HIV), duhet të regjistrohet si "patologjia kryesore" ajo që është dukshëm më e rënda dhe që kërkon më shumë ndihmë mjekësore, ndërkohë që të tjerat duhen raportuar si "patologji të tjera", e ndjekur kjo nga një listë me patologji. Kur nuk predominon asnjë patologji, duhet të përdoren terma të tilla si "fraktura të shumëfishta" apo "plagë të shumta", ose 'sëmundje e HIV që rezulton në infeksione të shumë-fishta' duhet të regjistrohen si 'gjendja kryesore' e pasuar nga lista e gjendjeve. Nëse ka një numer gjendjesh të tilla, ku asnjë nuk predominon, atëherë një term i tille si 'dëmtime të shumëfishta' ose 'dëmtime shtypese të shumëfishta" duhet të regjistrohen me vetë.

Patologji si pasojë e shkaqeve të jashtme

Kur regjistrohet një patologji, si p.sh. plagosje, helmim, etj, është e rëndësishme të përshkruhen qartë si natyra e patologjisë ashtu dhe rrethanat që e shkaktuan atë. Për shembull: "frakturë e qafës së femurit e shkaktuar nga rënia si pasojë e rrëshqitjes në një dysheme të yndyrshme"; "kontuzion cerebral i shkaktuar kur pacienti kish humbur kontrollin e makinës, që goditi një pemë", "helmim aksidental – pacienti piu dezinfektant që e mori gabimisht për pije"; ose "hipotermi e rëndë – pacienti është rrëzuar në kopshtin e tij, në mot të ftohtë".

Trajtimi i sekelës

Aty ku një episod i kujdesit është për trajtimin ose hulumtimin e një gjendje/pasojë të mbetur (=sekelë) të një sëmundjeje që nuk është më e pranishme, sekela duhet të përshkruhet plotësisht dhe duhet deklaruar origjina e saj, së bashku me një tregues të qartë që sëmundja origjinale nuk është më e pranishme. Për shembull: "septum nazal i devijuar – frakturë e hundës në fëmijëri", "kontraktimi i tendinit të Akilit – efekt i vonshëm i një dëmtimi në tendinë", ose "infertiliteti për shkak të mbylljes së tubave nga një tuberkuloz i vjetër".

Aty ku janë të pranishme sekela shumëfishe dhe ku trajtimi ose shqyrtimi nuk drejtohet kryesisht në njërën prej tyre, është i pranueshëm një deklarim si "sekela të aksidentit cerebrovaskular" ose "sekela të frakturave shumëfishe".

4.5.2 Udhëzuesit për kodimin e "gjendjes kryesore" dhe "gjendjeve të tjera"

E përgjithshmja

"Gjendja kryesore" dhe "gjendjet e tjera" që lidhen me një episod të kujdesit shëndetësor duhet të

kenë qenë regjistruar nga mjeku përgjegjës, dhe prandaj, zakonisht kodimi është i drejtpërdrejtë, derisa gjendja kryesore e deklaruar duhet të pranohet për kodimin dhe përpunimin, vetëm po të mos jetë e qartë që nuk është ndjekur udhëzuesi i dhënë më lart. Kurdoherë që është e mundur, duhet që një regjistrim, me një gjendje kryesore qartësisht kontradiktore ose të regjistruar gabim, duhet të kthehet për sqarim. Në rast mungese të sqarimit, Rregullat MB1 deri në MB5 (Seksioni 4.5.3) do të ndihmojë koduesin të merret me disa nga shkaqet më të zakonshme të regjistrimit të gabuar. Udhëzuesit e dhënë më poshtë janë për t'u përdorur atëhere, kur koduesi mund të jetë i paqartë për sa i takon kodit që duhet përdorur.

Është rekomanduar që 'gjendjet e tjera' në lidhje me një episod të kujdesit duhet të rregjistrohen si shtesë e gjendjes kryesore, duke qenë se ky informacion mund të ndihmoje në perzgjedhjen e kodit korrekt të ICD për gjendjen kryesore.

Kode opsionale shtesë

Në udhëzuesin e mëposhtëm, disa herë, për të dhënë më shumë informacion, një kod i preferuar për "gjendjen kryesore" është treguar bashkë me një kod shtesë opsional. Kodi i preferuar tregon "gjendjen kryesore" për analizën një-shkakësore dhe një kod shtesë mund të përfshihet për analizë shumë-shkakësore.

Kodimi i gjendjeve ku zbatohet sistemi i kryqeve [†] dhe i yjeve (yllëzimeve) [*]

Nëse është e zbatueshme, për gjendjen kryesore duhet të përdoren së bashku kodet e kryqeve dhe të yjeve, duke qenë se ata tregojnë dy kalime të ndryshme për një gjendje të vetme.

Shembulli 1:
Gjendja kryesore: Pneumonia nga fruthi
Gjendje të tjera: -----

Kodo fruthin të komplikuar nga pneumonia (B05.2†) dhe pneumoninë në sëmundjet virale të klasifikuara tjetërkund (J17.1*).

Shembulli 2:
Gjendja kryesore: Perikardit tuberkular
Gjendje të tjera: -----

Kodo tuberkulozin e organeve të tjera të specifikuara (A18.8†) dhe perikarditin në sëmundjet bakteriale të klasifikuara gjetiu (I32.0*).

Shembulli 3:
Gjendja kryesore: Artriti në sëmundjen Lyme
Gjendje të tjera: -----

Kodo sëmundjen Lyme (A69.2†) dhe artritin në sëmundjen Lyme (M01.2*).

Kodimi i gjendjeve të dyshuara, simptomave dhe gjetjeve jo-normale, si dhe gjendjeve pa sëmundje të shprehur klinikisht

Në qoftë së periudha e kujdesit shëndetësor ishte për një pacient të shtruar, koduesi duhet të jetë i kujdesshëm për klasifikimin e gjendjes kryesore në Kapitujt XVIII dhe XXI. Nëse në fund të qendrimit të pacientit në spital nuk është bërë një diagnozë më specifike, ose nëse vërtet kishte sëmundje apo dëmtim të pakodueshëm, atëherë janë të lejueshme kodet nga kapitujt e mësipërm (shih gjithashtu Rregullat MB3 dhe MB5, Seksioni 4.5.3). Kategoritë mund të përdoren normalisht për episodet e tjera të kontaktit me shërbimet shëndetësore.

Në qoftë se pas një episodi të kujdesit shëndetësor, gjëndja kryesore mbetet ende e regjistruar si "e suspektuar (=pandehur)", "e dyshimtë", etj., dhe nuk ka informacion apo sqarim të mëtejshëm, diagnoza e dyshuar (=suspektuar) duhet të kodohet si diagnozë tanimë e vendosur.

Kategoria Z03.- (Vëzhgimi dhe vlerësimi mjekësor për sëmundje dhe gjendje të dyshimta) zbatohet në diagnozat e dyshimta (=suspektuara) që mund të mos konsiderohen pas vëzhgimit/hulumtimit.

Shembulli 4:
Gjendja kryesore: Kolecistit akut i suspektuar (dyshuar)
Gjendje të tjera: -----
Kodo kolecistitin akut (K81.0) si "gjendja kryesore".

Shembulli 5:
Gjendje kryesore: Pranuar për hulumtimin (vëzhgimin) e neoplazmës malinje të suspektuar (dyshuar) të cerviksit (qafës së mitrës) – nuk do të merret në konsideratë
Kodo në vëzhgimin (observimin) për neoplazmën malinje të suspektuar (dyshuar) (Z03.1) si "gjendja kryesore".

Shembulli 6:
Gjendja kryesore: Infarkt i miokardit i pa-marrë në konsideratë
Gjendje të tjera: ------
Kodo në vëzhgimin (observimin) për infarkt miokardi të suspektuar (dyshuar) (Z03.4) si "gjendja kryesore".

Shembulli 7:
Gjendja kryesore: Epistaks i rëndë
Gjendje të tjera: -----
Pacient i hospitalizuar për vetëm një ditë. Nuk ka proçedura ose hulumtime (vëzhgime) të raportuara
Kodo epistaksin (R04.0). Kjo është e pranueshme përderisa pacienti ishte dukshëm i pranuar të kishte të bënte vetëm me urgjencën e ngutshme.

Kodimi i gjendjeve shumëfishe

Atje ku gjendjet shumëfishe janë regjistruar në një kategori të titulluar "…. e shumëfishtë", dhe nuk mbizotëron një gjendje e vetme, kodi për kategorinë "…. e shumëfishtë" duhet të përdoret si kodi i preferuar dhe kodet opsionale shtesë mund të shtohen për gjendjet individuale të listuara.
Një kodim i tillë zbatohet kryesisht në gjendjet e shoqëruara me sëmundjen HIV, me dëmtimet dhe sekelat.

Kodimi i kategorive të kombinuara

ICD parashikon kategori të përcaktuara, ku dy gjendje ose një gjendje dhe një proçes dytësor shoqërues mund të paraqiten nga një kod i vetëm. Të tilla kategori të kombinuara duhet të përdoren si gjendje kryesore aty, ku është regjistruar informacion i përshtatshëm. Indeksi Alfabetik tregon se për ku janë parashikuar kombinacione të tilla, në ndarjen "me", e cila shfaqet menjëherë pas termit kryesues. Dy ose më shumë gjendje të regjistruara nën "gjendja kryesore" mund të lidhen nëse njëra prej tyre mund të shihej si një modifikuese mbiemërore e tjetrës.

Shembulli 8:

Gjendja kryesore:	Insufiçiencë renale
Gjendje të tjera:	Sëmundja hipertensive renale

Kodo sëmundjen hipertensive renale me dëmtim renal (I12.0) si "gjendja kryesore".

Shembulli 9:

Gjendja kryesore:	Glaukomë sekondare në inflamacion të syrit
Gjendje të tjera:	-----

Kodo glaukomën sekondare në inflamacion të syrit (H40.4) si "gjendja kryesore".

Shembulli 10:

Gjendja kryesore:	Bllokim intestinal
Gjendje të tjera:	Hernie inguinale e majtë

Kodo hernien inguinale të njëanshme ose të paspecifikuar, me bllokim, pa gangrenë (K40.3).

Shembulli 11:

Gjendja kryesore:	Katarakt. Diabet i varur nga insulina
Gjendje të tjera:	Hipertension
Specialiteti:	Oftalmologji

Kodo diabetin e varur nga insulina (=insulino-vartës) me komplikacione oftalmike (E10.3†) dhe kataraktin diabetik (H28.0*) si "gjendja kryesore".

Shembulli 12:

Gjendja kryesore:	Diabet melitus i pavarur nga insulina
Gjendje të tjera:	Hipertension
	Artrit reumatoid
	Katarakt
Specialiteti:	Mjekësi e përgjithshme

Kodo diabetin e pavarur nga insulina (=jo-insulinovartës) pa komplikacione (E11.9) si "gjendja kryesore". Ki parasysh që në këtë shembull nuk duhet të bëhet lidhja e kataraktit me diabetin, duke qenë se ata nuk janë që të dy të regjistruar nën "gjendja kryesore".

Kodimi i shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë

Për dëmtime dhe gjendje të tjera për shkak të shkaqeve të jashtme, duhen koduar së bashku natyra e gjendjes dhe rrethanat e shkakut të jashtëm. Kodi i preferuar "gjendje kryesore" duhet të jetë ai, që përshkruan natyrën e gjendjes. Zakonisht, por jo gjithmonë, kjo do të jetë e klasifikueshme në Kapitullin XIX. Kodi nga Kapitulli XX, që tregon shkakun e jashtëm, do të përdorej si një kod shtesë opsional.

Shembulli 13:

Gjendja kryesore: Frakturë e qafës së femurit, shkaktuar nga rënia për shkak të pengimit në një rrugë jo të rrafshtë

Gjendje të tjera: Shembje (kontuzion) i brrylit dhe krahut

Kodo frakturën e qafës së femurit (S72.0) si "gjendja kryesore". Kodi i shkakut të jashtëm për rënie në të njëjtin nivel nga rrëshqitja, pengimi apo marrja e këmbëve në rrugë ose superstrada (W01. Vendi i ngjarjes 4), mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 14:

Gjendja kryesore: Hipotermi e rëndë – pacienti ka rënë në oborr në mot të ftohtë

Gjendje të tjera: Pleqëria

Kodo hipoterminë (T68) si "gjendja kryesore". Kodi i shkakut të jashtëm për ekspozim ndaj të ftohtit të tepërm natyror në shtëpi (X31.0) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 15:

Gjendja kryesore: Diplopia për shkak të reaksionit alergjik ndaj antihistaminës të marrë sipas rekomandimit

Gjendje të tjera: -----

Kodo diplopinë (H53.2) si "gjendja kryesore". Kodi i shkakut të jashtëm për ilaçet antialergjike dhe antiemetike që shkaktojnë efekte anësore në përdorim terapeutik (Y43.0) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 16:

Gjendja kryesore: Hemoglobinuria shkaktuar nga trajnimi për vrapim maratonë (trajnim në rrugë të jashtme në stadium)

Gjendje të tjera: ------

Kodo hemoglobinurinë për shkak të hemolizës nga shkaqe të tjera të jashtme (D59.6) si "gjendja kryesore". Kodi i shkakut të jashtëm për mbilodhjen dhe lëvizjet kapitëse dhe të përsëritshme në sporte dhe zonat e atletikës (X50.3) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Kodimi i sekelave të gjendjeve të përcaktuara

ICD parashikon një numër kategorish të titulluar "Sekela e ... " (B90-B94, E64.-, E68, G09, I69.-, O97, T90-T98, Y85-Y89), që mund të përdoren për të treguar gjendjet që nuk janë më të pranishme (prezente) si shkak i një problemi të ndodhur gjatë trajtimit ose vëzhgimit (hulumtimit). Megjithatë, kodi i preferuar për "gjendjen kryesore" është kodi për natyrën e vetë sekelës, në të cilën, kodi për "Sekela e ... " mund të shtohet si një kod shtesë opsional.

Aty ku janë të pranishme një numër sekelash të ndryshme shumë specifike dhe asnjë prej tyre nuk mbizotëron në rreptësinë dhe përdorimin e burimeve për trajtim, është e lejueshme që për përshkrimin "Sekela e ... " të regjistrohet si "gjendja kryesore", dhe kjo mund të kodohet më pas në kategorinë e duhur (e përshtatshme). Mbaj parasysh që, që kjo të zbatohet, është e mjaftueshme që gjendja shkakësore të përshkruhet si "e vjetër","jo më e pranishme", etj, ose që gjendja që rezulton të përshkruhet si "efekt i mëvonshem i ... ", ose "sekela e ... ". Nuk ka interval kohor minimal.

Shembulli 17:

Gjendja kryesore: Disfazia nga infarkt i vjetër cerebral
Gjendje të tjera: -----

Kodo disfasinë (R47.0) si "gjendja kryesore". Kodi për sekela të infarktit cerebral (I69.3) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 18:

Gjendja kryesore: Osteoartrit i kofshës për shkak të një frakturë të vjetër nga aksidenti me motor 10 vjet më parë
Gjendje të tjera: -----

Kodo koksartroza të tjera pas-traumatike (M16.5) si "gjendje kryesore". Kodet për sekela të frakturës së femurit (T93.1) dhe sekela e aksidentit me motor (Y85.0) mund të përdoren si kode shtesë opsionalë.

Shembulli 19:

Gjendja kryesore: Efekte të mëvonshme të poliomielitit
Gjendje të tjera: -----

Kodo tek sekelat e poliomielitit (B91) si "gjendja kryesore", duke qenë se nuk ka informacion tjetër në dispozicion.

Kodimi i gjendjeve akute dhe kronike

Atje ku gjendja kryesore është regjistruar njëkohësisht si akute (ose subakute) dhe kronike, dhe ICD parashikon kategori ose nënkategori të veçanta për secilën, por jo për kombinimin, kategoria për gjendjen akute duhet të përdoret si gjendja kryesore e preferuar.

Shembulli 20:

Gjendja kryesore: Kolecistit akut dhe kronik
Gjendje të tjera: -----
Kodo kolecistitin akut (K81.0) si "gjendja kryesore". Kodi për kolecistitin kronik kronik (K81.1) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 21:

Gjendja kryesore:	Acarim akut i bronkitit obstruktiv kronik
Gjendje të tjera:	-----

Kodo sëmundjen obstruktive kronike pulmonare me acarim akut (J44.1) si "gjendja kryesore", duke qenë se ICD parashikon një kod të përshtatshëm për kombinimin.

Kodimi i gjendjeve pas-proçeduriale dhe komplikacioneve

Kategoritë janë parashikuar në Kapitullin XIX (T80-T88) për komplikacione të caktuara që lidhen me proçedura kirurgjikale dhe të tjera, p.sh. infeksionet e plagëve kirurgjikale, komplikacionet mekanike të pajisjes së vendosur, shok, etj. Më të shumtët e kapitujve të sistemit trupor përmbajnë gjithashtu kategoritë për gjendjet që ndodhin ose si rrjedhojë e proçedurave dhe teknikave specifike, ose si rezultat i zhvendosjes së një organi, p.sh. sindromi i limfodemës pas mastektomisë, apo hipotiroidizmi pas rrezatimit. Disa gjendje (p.sh. pneumonia, embolizmi pulmonar), që mund të shfaqen në periudhën pas-proçeduriale, nuk konsiderohen si realitete të vetme, prandaj kodohen në mënyrën e zakonshme; por, për të identifikuar marrëdhënien me proçedurën, mund të shtohet një kod shtesë opsional nga Y83-Y84.

Në rastet kur gjendjet dhe komplikacionet pas-proçeduriale janë të regjistruara si gjendje kryesore, për zgjedhjen e kodit korrekt, është thelbësor referimi tek modifikuesit ose cilësuesit në Indeksin Alfabetik.

Shembulli 22:

Gjendja kryesore:	Hipotiroidizëm që nga tiroidektomia e kryer 1 vit më parë
Gjendje të tjera:	-----
Specialiteti:	Mjekësi e përgjithshme

Kodo hipotiroidizmin paskirurgjikal (postkirurgjikal) (E89.0) si "gjendja kryesore".

Shembulli 23:

Gjendja kryesore:	Hemorragji e tepërt pas heqjes së dhëmbit
Gjendje të tjera:	Dhembje
Specialiteti:	Stomatologji (Dentistri)

Kodo hemorragjinë që rezulton nga një proçedurë (T81.0) si "gjendja kryesore".

Shembulli 24:

Gjendja kryesore:	Psikozë post-operative pas kirurgjisë plastike
Gjendje të tjera:	-----
Specialiteti:	Psikiatri

Kodo psikozën (F09) si "gjendja kryesore" dhe plotësoje me Y83.8 (proçedura të tjera kirurgjikale të specifikuara [si shkak i reagimit jonormal të pacientit]) për të treguar marrëdhënien pas-proçeduriale (postproçeduriale).

4.5.3 Rregullat për rizgjedhjen kur gjendja kryesore nuk është regjistruar saktësisht

Mjeku përgjegjës për kujdesin shëndetësor tregon "gjendjen kryesore" që do kodohet, dhe normalisht, kjo duhet të pranohet për subjekt kodimi në udhëzuesit e mësipërm dhe në shënimet specifike të kapitullit në Seksionin 4.4.4. Megjithatë, rrethana të caktuara ose vlefshmëria e informacioneve të tjera mund të tregojnë që mjeku përgjegjës për kujdesin shëndetësor nuk ka ndjekur proçedurën e saktë. Nëse nuk është e mundur të marrim sqarim nga mjeku i kujdesit shëndetësor, mund të zbatohet një nga rregullat e mëposhtëm dhe rizgjidhet "gjendja kryesore".

Rregullat për rizgjedhjen e gjendjes kryesore

Rregulli MB1 – Gjendje minore e regjistruar si "gjendja kryesore", gjendje më domethënëse e regjistruar si "gjendje tjetër"

Atje ku një gjendje minore ose e vjetër, ose një problem i rastësishëm, është regjistruar si "gjendja kryesore", dhe një gjendje më domethënëse, që lidhet me trajtimin e dhënë dhe/ose specialiteti që kujdesej për pacientin, është regjistruar si një "gjendje tjetër", rizgjidh këtë të fundit si "gjendja kryesore".

Rregulli MB2 – Disa gjendje të regjistruara si "gjendja kryesore"

Në qoftë se disa gjendje që nuk mund të kodohen së bashku janë të regjistruara si "gjendja kryesore", dhe hollësi të tjera në regjistrim (dokumentacion) tregojnë (përtheksojnë) njërën prej tyre si "gjendja kryesore" për të cilën pacienti ka marrë kujdesin mjekësor, zgjidh pikërisht atë gjendje. Përndryshe, zgjidh gjendjen e përmendur e para.

Rregulli MB3 – Gjendja e regjistruar si "gjendja kryesore" paraqet faktikisht simptomë të gjendjes së diagnostikuar dhe trajtuar (mjekuar)

Nëse një simptomë ose shenjë (zakonisht e klasifikueshme në Kapitullin XVIII), ose një problem i klasifikueshëm në Kapitullin XXI, është regjistruar si "gjendja kryesore" dhe kjo është dukshëm shenja prezantuese, simptoma ose problemi i një gjendje të diagnostikuar të regjistruar diku tjetër dhe kujdesi ishte dhënë për të fundit, rizgjidh gjendjen e diagnostikuar si "gjendja kryesore".

Rregulli MB4 – Specificiteti

Atje ku diagnoza e regjistruar si "gjendja kryesore" përshkruan një gjendje në terma të përgjithshëm, dhe një term që jep informacion më të saktë mbi vend-ndodhjen dhe natyrën e gjendjes është regjistruar diku tjetër, rizgjidh këtë të fundit si "gjendja kryesore".

Rregulli MB5 – Diagnozat kryesore alternative

Atje ku një simptomë ose shenjë është regjistruar si "gjendja kryesore" me një indikacion që mund të jetë për shkak të një gjendje ose një tjetre, zgjidh simptomën si "gjendje kryesore". Atje ku dy ose më shumë gjendje janë regjistruar si opsione diagnostike për "gjendje kryesore", zgjidh gjendjen e regjistruar e para.

Shembuj të zbatimit të rregullave për rizgjedhjen e gjendjes kryesore

Rregulli MB1 – Gjendje minore e regjistruar si "gjendja kryesore", gjendje më domethënëse e regjistruar si "gjendje tjetër"

Atje ku një gjendje minore ose e vjetër, ose një problem i rastësishëm, është regjistruar si "gjendja kryesore", dhe një gjendje më domethënëse, që lidhet me trajtimin e dhënë dhe/ose specialiteti që kujdesej për pacientin është regjistruar si një "gjendje tjetër", rizgjidh këtë të fundit si "gjendja kryesore".

Shembulli 1:	Gjendja kryesore:	Sinuzit akut
	Gjendje të tjera:	Karcinoma e endocerviksit
		Hipertension
		Pacienti në spital për tri javë
	Proçedura:	Histerektomi totale
	Specialiteti:	Gjinekologji
	Rizgjidh karcinomën e endocerviksit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në C53.0.	
Shembulli 2:	Gjendja kryesore:	Artrit reumatoid
	Gjendje të tjera:	Diabet melitus
		Hernia femorale e bllokuar
		Arteriosklerozë e përhapur
		Pacienti në spital për dy javë
	Proçedura:	Herniorrafi
	Specialiteti:	Kirurgji
	Rizgjidh hernien femorale të bllokuar si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K41.3.	
Shembulli 3:	Gjendja kryesore:	Epilepsi
	Gjendje të tjera:	Otomykozë
	Specialiteti:	Vesh, hundë dhe grykë (=Otorinolaringologji)
	Rizgjidh otomykozën si "gjendja kryesore" dhe kodoje në B36.9† dhe H62.2*.	
Shembulli 4:	Gjendja kryesore:	Insuficiencë kongjestive e zemrës
	Gjendje të tjera:	Frakturë e qafës së femurit për shkak të rënies nga krevati gjatë qëndrimit në spital
		Pacienti në spital për katër javë
	Proçedura:	Fiksim i brendshëm i frakturës

	Specialiteti:	Mjekësi interne për 1 javë, pastaj transferim në kirurgjinë ortopedike për trajtim të frakturës

Rizgjidh frakturën e qafës së femurit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në S72.0.

Shembulli 5:	Gjendja kryesore:	Karies dentar
	Gjendje të tjera:	Stenozë mitrale reumatike
	Proçedura:	Shkulje dentare
	Specialiteti:	Stomatologji (Dentistri)

Zgjidh kariesin dentar si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K02.9. Rregulli MB1 nuk zbatohet. Megjithëse kariesi dentar mund të konsiderohet si një gjendje minore dhe stenoza mitrale reumatike si një gjendje më domethënëse, kjo e fundit nuk ishte gjëndja e trajtuar gjatë episodit të kujdesit.

Rregulli MB2 – Disa gjendje të regjistruara si "gjendja kryesore"

Në qoftë se disa gjendje që nuk mund të kodohen së bashku janë të regjistruara si "gjendja kryesore", dhe hollësi të tjera në regjistrim (dokumentacion) tregojnë (përtheksojnë) njërën prej tyre si "gjendja kryesore" për të cilën pacienti ka marrë kujdesin mjekësor, zgjidh pikërisht atë gjendje. Përndryshe, zgjidh gjendjen e përmendur e para.

Shënim: Shih gjithashtu 4.5.2, kodimi i gjendjes shumëfishe dhe kodimi i kategorive kombinuese.

Shembulli 6:	Gjendja kryesore:	Katarakt Meningit stafilokoksik Sëmundje ishemike e zemrës
	Gjendje të tjera:	----- Pacienti në spital për pesë javë
	Specialiteti:	Neurologji

Zgjidh meningitin stafilokoksik si "gjendja kryesore" dhe kodoje në G00.3.

Shembulli 7:	Gjendja kryesore:	Bronkit obstruktiv kronik Hipertrofi e prostatës Psoriasis vulgaris

Pacient ambulator në kujdesin e një dermatologu

Zgjidh psoriazën vulgare si "gjendja kryesore" dhe kodoje në L40.0.

Shembulli 8:	Gjendja kryesore:	Stenozë mitrale Bronkit akut Artrit Reumatoid
	Gjendje të tjera:	-----
	Specialiteti:	Mjekësi e përgjithshme

Nuk ka informacion mbi terapinë

Zgjidh stenozën mitrale, gjendjen e përmendur e para, si "gjendja kryesore" dhe kodoje në I05.0.

Shembulli 9:

Gjendja kryesore:	Gastrit kronik Malinjitet sekondar në noduset limfatike aksilare Karcinomë e gjirit
Gjendje të tjera:	-----
Proçedura:	Mastektomi

Zgjidh neoplazmën malinje të gjirit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në C50.9.

Shembulli 10:

Gjendja kryesore:	Rupturë (shkëputje) premature e membranës Shfaqje e gojëzës Anemi
Gjendje të tjera:	-----
Proçedura:	Lindje spontane

Zgjidh rupturën (shkëputjen) premature të membranës, gjendje kjo e përmendur e para, si "gjendja kryesore", dhe kodoje në O42.9.

Rregulli MB3 – Gjendja e regjistruar si "gjendja kryesore" paraqet faktikisht simptomë të gjendjes së diagnostikuar dhe trajtuar (mjekuar)

Nëse një simptomë ose shenjë (zakonisht e klasifikueshme në Kapitullin XVIII), ose një problem i klasifikueshëm në Kapitullin XXI, është regjistruar si "gjendja kryesore" dhe kjo është dukshëm shenja prezantuese, simptoma ose problemi i një gjendje të diagnostikuar të regjistruar diku tjetër dhe kujdesi ishte dhënë për të fundit, rizgjidh gjendjen e diagnostikuar si "gjendja kryesore".

Shembulli 11:

Gjendja kryesore:	Hematuria
Gjendje të tjera:	Variçe të venave të këmbëve Papiloma e murit të prapmë të fshikëzës së urinës
Trajtimi:	Ekscizion diatermik i papilomës
Specialiteti:	Urologji

Rizgjidh papilomën e murit të prapmë të fshikëzës së urinës si "gjendja kryesore" dhe kodoje në D41.4.

Shembulli 12:

Gjendja kryesore:	Koma
Gjendje të tjera:	Sëmundja ishemike e zemrës Otosklerozë Diabet melitus i varur nga insulina
Specialiteti:	Endokrinologji

Kujdesi: Vendosja e dozës së saktë të insulinës

Rizgjidh diabetin melitus i varur nga insulina si "gjendja kryesore" dhe kodoje në E10.0. Informacioni në dispozicion tregon që koma ishte për shkak të diabetit melitus dhe koma është konsideruar si modifikues i kodimit.

Shembulli 13:
Gjendja kryesore: Dhembje abdominale
Gjendje të tjera: Apendisit akut
Proçedura: Apendektomi

Rizgjidh apendisitin akut si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K35.9.

Shembulli 14:
Gjendja kryesore: Konvulsione febrile
Gjendje të tjera: Anemia
Nuk ka informacion mbi terapinë

Prano konvulsionet febrile si "gjendja kryesore" dhe kodohje në R56.0. Rregulli MB3 nuk zbatohet duke qenë se "gjëndja kryesore", ashtu si është raportuar, nuk është një simptom prezantues i gjendjes tjetër të raportuar.

Rregulli MB4 – Specificiteti

Atje ku diagnoza e regjistruar si "gjendja kryesore" përshkruan një gjendje në terma të përgjthshëm, dhe një term që jep informacion më të saktë mbi vend-ndodhjen dhe natyrën e gjendjes është regjistruar diku tjetër, rizgjidh këtë të fundit si "gjendja kryesore".

Shembulli 15:
Gjendja kryesore: Aksident cerebrovaskular
Gjendje të tjera: Diabet melitus
Hipertension
Hemorragji cerebrale

Rizgjidh hemorragjinë cerebrale si "gjendja kryesore" dhe kodoje në I61.9.

Shembulli 16:
Gjendja kryesore: Sëmundje e lindur (kongjenitale) e zemrës
Gjendje të tjera: Difekt ventrikular septal (=i septumit ventrikular)

Rizgjidh difektin ventrikular septal si "gjendja kryesore" dhe kodoje në Q21.0.

Shembulli 17:
Gjendja kryesore: Enterit
Gjendje të tjera: Sëmundja Crohn e ileumit

Rizgjidh sëmundjen Crohn të ileumit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K50.0.

Shembulli 18:
Gjendja kryesore: Distocia

Gjendje të tjera:	Fetus hidrocefalik Distres fetal
Proçedura:	Seksio Çezarian

Rizgjidh mbylljen e rrugëve të lindjes për shkak të anormaliteteve të tjera të fetusit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në O66.3.

Rregulli MB5 – Diagnozat kryesore alternative

Atje ku një simptomë ose shenjë është regjistruar si "gjendja kryesore" me një indikacion që mund të jetë për shkak të një gjendje ose një tjetre, zgjidh simptomën si "gjendje kryesore". Atje ku dy ose më shumë gjendje janë regjistruar si opsione diagnostike për "gjendje kryesore", zgjidh gjendjen e regjistruar e para.

Shembulli 19:

Gjendja kryesore:	Dhembje kokë për shkak ose të stresit dhe tensionit ose të sinuzitit akut
Gjendje të tjera:	-----

Zgjidh dhembjen e kokës si "gjendja kryesore" dhe kodoje në R51.

Shembulli 20:

Gjendja kryesore:	Kolecistit akut ose pankreatit akut
Gjendje të tjera:	-----

Zgjidh kolecistitin akut si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K81.0.

Shembulli 21:

Gjendja kryesore:	Gastroenterit për shkak të infeksionit ose helmimit nga ushqimi (intokasikacion alimentar)
Gjendje të tjera:	-----

Zgjidh gastroenteritin infektiv si "gjendja kryesore" dhe kodoje në A09.

4.5.4 Shënime për kapituj specifikë

Më poshtë (në vijim) është dhënë udhëzues për kapituj specifikë, pikërisht atje ku mund të hasen probleme në zgjedhjen e kodeve të preferuara "gjendje kryesore". Udhëzuesit e përgjithshëm dhe rregullat paraprirës zbatohen në gjithë kapitujt, veç nëse një shënim specifik kapitulli deklaron ndryshe.

Kapitulli I: Sëmundje infektive dhe parazitare të përcaktuara

B20-B24 Sëmundja e virusit të imunodefiçiencës humane [HIV]

Një pacient me një sistem imun të kompromet uar për shkak të sëmundjes së virusit HIV mundet disa herë të kërkojë trajtim gjatë të njëjtit episod të kujdesit për më shumë se një sëmundje, për shembull

infeksionet mykobakteriale dhe nga citomegalovirus. Kategoritë dhe nënkategoritë janë parashikuar në këtë bllok për sëmundjen HIV me sëmundje të tjera të ndryshme rezultante. Kodo nënkategorinë e përshtatshme për "gjendjen kryesore" siç është zgjedhur nga mjeku i kujdesit shëndetësor.

Atje ku "gjendja kryesore" ka qenë regjistruar si sëmundja HIV me sëmundje shoqëruese të shumëfishta, duhet të kodohet nënkategoria e përshtatshme .7 nga B20-B22. Gjendjet e klasifikueshme në dy ose më shumë nënkategori të së njëjtës kategori duhet të kodohet në nënkategorinë.7 të kategorisë përkatëse (p.sh. B20 ose B21). Nënkategoria B22.7 duhet të përdoret kur janë të pranishme gjendjet e klasifikueshme në dy ose më shumë kategori nga B20-B22. Nëse dëshirohet, për të specifikuar gjendjet individuale të listuara, mund të përdoren kodet shtesë nga brenda bllokut B20-B24.

Në ato raste të rralla kur gjendja shoqëruese paralajmëron dukshëm infeksionin HIV, kombinimi nuk duhet të kodohet dhe duhen ndjekur rregullat e zgjedhjes.

Shembulli 1:
Gjendja kryesore: Sëmundja HIV dhe sarkoma Kaposi
Gjendje të tjera: ------

Kodo sëmundjen HIV që rezulton në sarkoma Kaposi (B21.0).

Shembulli 2:
Gjendja kryesore: Toksoplazmozë dhe kriptokokozë në pacientin me HIV
Gjendje të tjera: ------

Kodo sëmundjen HIV që rezulton në infeksione të shumëfishta (B20.7). Në qoftë se dëshirohet, kodet B20.8 (sëmundja HIV që rezulton në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare) dhe B20.5 (sëmundja HIV që rezulton në mykoza të tjera) mund të përdoren si kode shtesë.

Shembulli 3:
Gjendje kryesore: Sëmundja HIV me pneumoni nga *Pneumocystis carinii*, limphoma Burkitt dhe kandidiazë orale
Gjendje të tjera: ------

Kodo sëmundjen HIV që rezulton në sëmundje të shumëfishta (B22.7). Në qoftë se dëshirohet, mund të përdoren kodet shtesë B20.6 (sëmundja HIV që rezulton në pneumoni nga Pneumocystis carinii), B21.1 (sëmundja HIV që rezulton në limphoma Burkitt) dhe B20.4 (sëmundja HIV që rezulton në kandidiazë).

Nënkategoritë në B20-B23 janë të vetmet kode opsionale me katër-karaktere për vendet që përdorin versionin me katër-karaktere të ICD-10. Atje ku nuk është e dëshirueshme që të përdoren këto nënkategori opsionale me katër-karaktere, duhet që kodet nga diku tjetër në klasifikim të përdoren si kode shtesë për të identifikuar gjendjet rezultante specifike. Në shembullin 1 të mësipër, "gjendja kryesore" do të kodohej në B21 (sëmundja HIV që rezulton në neoplazëm malinje). Kodi C46.9 (sarkoma Kaposi) do të përdorej si një kod shtesë. Në shembullin 2, "gjendja kryesore" do të kodohej në B20 (sëmundja HIV që rezulton në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare). Kodet B58.9

(Toksoplazmozë, e paspecifikuar) dhe B45.9 (Kriptokokozë, e paspecifikuar) do të përdoreshin si kode shtesë.

Përdorimi i nënkategorive me katër-karaktere të B20-B23 apo të kodimit shkak i shumëfishtë për të identifikuar gjendjet specifike, është vendim i politikë-bërjes (apo vendim-marrjes), që duhet bërë në kohën kur zbatohet (implementohet) ICD-10 në praktikë.

B90-B94 Sekelat e sëmundjeve infektive dhe parazitare

Në qoftë se natyra e gjendjes mbetëse (reziduale) është regjistruar, këto kode nuk përdoren si kode të preferuar për "gjendje kryesore". Kur kodohet gjendja mbetëse (reziduale), kodet B90-B94 mund të përdoren si kode opsionale shtesë (shih 4.5.2, Kodimi i sekelave të gjendjeve të caktuara).

B95-B97 Agjentët bakterialë, agjentët viralë dhe agjentë të tjerë infeksiozë (infektivë)

Këto kode nuk përdoren si kode të "gjendjes kryesore". Kategoritë janë parashikuar për përdorim opsional si kode shtesë për identifikimin e agjentëve infektivë në sëmundjet e klasifikuara jashtë Kapitullit I. Infeksionet e vend-ndodhjeve të paspecifikuara, të shkaktuara prej këtyre agjentëve, janë klasifikuar diku në Kapitullin I.

Shembulli 4:

Gjendja kryesore: Cistit akut për shkak të *E. coli*
Gjendje të tjera: ------

Kodo cistitin akut (N30.0) si "gjendja kryesore"; B96.2 (E. coli si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 5:

Gjendja kryesore: Infeksion bakterial
Gjendje të tjera: -----

Kodo infeksionin bakterial, i paspecifikuar (A49.9), si "gjendja kryesore", jo në një kod nga B95-B97.

Kapitulli II: Neoplazmat

Kur kodohen neoplazmat, referoju shënimeve që paraqesin Kapitullin II në Vëllimin 1 dhe hyrjes së Indeksit Alfabetik (Vëllimi 3) lidhur me caktimin e kodeve dhe përdorimin e përshkrimeve morfologjike.
Një neoplazëm, qoftë parësore apo metastatike, që është fokusi i kujdesit gjatë një episodi përkatës të kujdesit shëndetësor, duhet të regjistrohet dhe kodohet si "gjendja kryesore". Kur "gjëndja kryesore", siç është regjistruar nga mjeku i kujdesit shëndetësor, është një neoplazëm primare që nuk është më e pranishme (është hequr gjatë një episodi të mëparshëm të kujdesit), kodo si "gjendje kryesore" neoplazmën e vend-ndodhjes sekondare (sajtit sekondar), komplikimin aktual, ose rrethanën e përshtatshme të kodueshme në Kapitullin XXI (shih Seksionin 4.4.1, 'Kontakti me shërbimet

shëndetësore për arësye të tjera nga sëmundja *[illness]*'), që ishte fokusi i trajtimit ose vëzhgimit gjatë episodit aktual të kujdesit. Një kod i përshtatshëm nga Kapitulli XXI për histori personale të neoplazmës mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 6:

Gjendja kryesore:	Karcinoma e prostatës
Gjendje të tjera:	Bronkit kronik
Proçedura:	Prostatektomi

Kodo neoplazmën malinje të prostatës (C61) si "gjendja kryesore".

Shembulli 7:

Gjendja kryesore:	Karcinoma e gjirit – e hequr dy vjet më parë
Gjendje të tjera:	Karcinoma sekondare në mushkëri
Proçedura:	Bronkoskopi me biopsi

Kodo neoplazmën malinje sekondare të mushkërive (C78.0) si "gjendja kryesore". Z85.3 (Historia personale e neoplazmës malinje të gjirit) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 8:

Gjendja kryesore:	Kancer i vezikës urinare i hequr më parë – pranuar për ndjekje me cistoskop
Gjendje të tjera:	-----
Proçedura:	Cistoskopi

Kodo ekzaminimin në ndjekje (follow-up) me cistoskop pas ndërhyrjes kirurgjikale për neoplazmën malinje (Z08.0) si "gjendja kryesore". Z85.5 (Historia personale e neoplazmës malinje të traktit urinar) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

C79.9 Neoplazëm malinje dytësore, vendi i papërcaktuar

C79.9 duhet të përdoret për 'gjendje kryesore' vetëm kur malinjiteti është përshkruar si 'karcinomatoze e përhapur' ose 'malinjitet i përhapur' (ose term i ngjashëm siç përshkruhet në listën përfshirëse të C79.9) dhe vendet përkatëse nuk janë të dokumentuara.

C80 Neoplazëm malinje pa specifikim të vend-ndodhjes

C80.0 Neoplazëm malinje, vendi parësor i panjohur, kështu e shprehur

C80.9 Neoplazëm malinje, vendi parësor i papërcaktuar

C80 duhet të përdoret për kodimin "gjendja kryesore" vetëm kur mjeku i kujdesit shëndetësor ka regjistruar qartazi neoplazmën si të një vendi parësore të panjohur ose të papërcaktuar, që mendohet të jetë parësore.

C97 Neoplazëm malinje e vend-ndodhjeve të pavarura (parësore) të shumëfishta

C97 duhet të përdoret vetëm kur mjeku i kujdesit shëndetësor regjistron si "gjendje kryesore" dy ose më shumë neoplazma malinje primare të pavarura, ku asnjë prej të cilave nuk mbizotëron. Për të identifikuar neoplazmat malinje individuale të listuara, mund të përdoren kodet shtesë.

Shembulli 9: Gjendja kryesore: Karcinomatozë
Gjendje të tjera: -----

Kodo neoplazmën malinje pa specifikim të sajtit (vend-ndodhjes) (C80).

Shembulli 10: Gjendja kryesore: Mieloma shumëfishe dhe adenokarcinoma primare e prostatës

Kodo neoplazmat malinje të sajteve (vendndodjeve) të pavarura (primare) të shumëfishta (C97). C90.0 (Mieloma shumëfishe) dhe C61 (Neoplazëm malinje e prostatës) mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Kapitulli III: Sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe çrregullime të caktuara që përfshijnë mekanizmin imunitar

Gjendje të caktuara të klasifikueshme në këtë kapitull mund të rezultojne nga barnat ose shkaqe të tjera të jashtme. Kodet nga Kapitulli XX mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Shembulli 11: Gjendja kryesore: Anemia nga defiçienca e folatit trimetoprim-të-induktuar
Gjendje të tjera: -----

Kodo aneminë nga nga defiçienca e folatit trimetoprim-të-induktuar (D52.1) si "gjendja kryesore". Y41.2 (Antimalarikët dhe barnat që veprojnë në protozoarë të tjerë të gjakut duke shkaktuar efekte anësore në përdorim terapeutik) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli IV: Sëmundjet endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike

Gjendje të caktuara të klasifikueshme në këtë kapitull mund të rezultojnë nga barnat ose shkaqe të tjera të jashtme. Kodet nga Kapitulli XX mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

E10-E14 Diabetes melitus

Në kodimin e "gjendjes kryesore", zgjedhja e një nënkategorie të përshtatshme nga lista që zbatohet

në të gjitha këto kategori duhet të bazohet në "gjendjen kryesore" siç është regjistruar nga mjeku i kujdesit shëndetësor. Nënkategoria .7 duhet të përdoret si kod "gjendja kryesore" vetëm kur komplikacionet e shumëfishta të diabetit kanë qenë regjistruar si "gjendje kryesore" pa preferencë për ndonjë komplikacion. Kodet për çdo komplikacion individual të listuar mund të shtohen si kode opsionalë shtesë.

Shembulli 12: Gjendja kryesore: Insufiçiencë renale për shkak të glomerulonefrozës diabetike

Kodo diabetin melitus të paspecifikuar me komplikacione renale (E14.2† dhe N08.3*).

Shembulli 13: Gjendja kryesore: Diabetik i varur nga insulina me nefropati, gangrenë dhe katarakte
Gjendje të tjera: -----

Kodo diabetin melitus i varur nga insulina me komplikacione të shumëfishta (E10.7). Kodet E10.2† dhe N08.3* (Diabet i varur nga insulina me nefropati), E10.5 (Diabet i varur nga insulina me komplikacione periferike cirkulatore (=të sistemit të qarkullimit të gjakut)), dhe E10.3† dhe H28.0* (Diabet i varur nga insulina me katarakt) mund të shtohen si kode opsionalë shtesë për të identifikuar komplikacionet individuale.

E34.0 Sindromi karcinoid

Ky kod nuk është për t'u përdorur si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se është regjistruar një tumor karcinoid, vetën nëse episodi i kujdesit ka qenë drejtuar kryesisht tek vetë sindromi endokrin. Kur kodohet tumori, kodi E34.0 mund të përdoret si një kod opsional shtesë për të identifikuar aktivitetin funksional.

E64.- Sekelat e kequshqyerjes dhe mungesave të tjera nutricionale

E68 Sekelat e mbiushqyerjes

Këto kode nuk janë për t'u përdorur si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se është regjistruar natyra e gjendjes mbetëse (reziduale). Kur kodohet gjendja mbetëse, kodi E64.- ose E68 mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli V: Çrregullimet mendore dhe të sjelljes

Përkufizimet e kategorive dhe nënkategorive në këtë Kapitull janë parashikuar të ndihmojnë mjekun e kujdesit shëndetësor në vendosjen e shenjave (=etiketimeve) diagnostike; ato nuk duhet të përdoren nga koduesit. Kodi "gjendje kryesore" duhet të caktohet në bazë të diagnozës së regjistruar nga mjeku, edhe nëse duket të jetë një konflikt midis gjendjes siç është regjistruar dhe përkufizimit. Në disa kategori ka kushte për kode opsionalë shtesë.

Kapitulli VI: Sëmundjet e sistemit nervor

Gjendje të caktuara të klasifikueshme në këtë Kapitull mund të rezultojnë nga efektet e barnave ose shkaqeve të tjerë të jashtëm. Kodet nga Kapitulli XX mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

G09 Sekelat e sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror

Ky kod nuk duhet të përdoret si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se natyra e gjendjes mbetëse (reziduale) është e regjistruar. Kur kodohet gjendja mbetëse (reziduale), G09 mund të përdoret si një kod opsional shtesë. Ki parasysh që sekelat e kategorive G01*, G02*, G05* dhe G07* nuk duhen caktuar në GO9, por më mirë në kategoritë e krijuara për sekelat e kushtit kryesor (gjendjes/patologjisë kryesore), p.sh. B90-B94. Nëse nuk ka kategori të sekelës për kushtin kryesor (gjendjen/patologjinë kryesore), kodo në vetë kushtin kryesor (gjendjen/patologjinë kryesore).

Shembulli 14:
Gjendja kryesore: Shurdhëria për shkak të meningitit tuberkular
Specialiteti: Klinika e të folurit dhe të dëgjuarit

Kodo humbjen e dëgjimit, e paspecifikuar (H91.9) si "gjendja kryesore". B90.0 (Sekelat e tuberkulozit të sistemit nervor qendror) mund të përdoren si një kod opsional shtesë.

Shembulli 15:
Gjendja kryesore: Epilepsi për shkak të abscesit të vjetër në tru
Specialiteti: Neurologji

Kodo epilepsinë, e paspecifikuar (G40.9) si "gjendja kryesore". G09 (Sekelat e sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror) mund të përdoren si një kod opsional shtesë.

Shembulli 16:
Gjendja kryesore: Vonesë e lehtë mendore pas encefalitit pas-vaksinimit (pas-vaksinor)
Specialiteti: Psikiatri

Kodo vonesën e lehtë mendore (F70.9) si "gjendja kryesore". G09 (Sekelat e sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror) mund të përdoren si një kod opsional shtesë.

G81-G83 Sindromat paralitike

Këto kode nuk duhet të përdoren si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se një shkak aktual është regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për vetë paralizën. Kur kodohet shkaku, G81-G83 mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Shembulli 17:
Gjendja kryesore: Aksident cerebrovaskular me hemiplegji
Gjendje të tjera: -------
Specialiteti: Neurologji
Kodo goditjen (=aksidentin cerebrovaskular), i paspecifikuar si hemorragji

apo infarkt (I64), si "gjendja kryesore". G81.9 (Hemiplegjia, e paspecifikuar) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 18:

Gjendja kryesore: Infarkt cerebral tre vjet më parë
Gjendje të tjera: Paralizë e këmbës së majtë
Pacienti merr terapi fizike
Kodo monoplegjinë e gjymtyrës së poshtëme (G83.1) si "gjendja kryesore". I69.3 (Sekelat e infarktit cerebral) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli VII: Sëmundjet e syrit dhe adnekseve të tij

H54.- Dëmtim i shikimit përfshirë verbërinë (binokular ose monokular)

Ky kod nuk duhet të përdoret si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se shkaku është regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për vetë verbërinë. Kur kodohet shkaku, H54.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli VIII: Sëmundjet e veshit dhe proçesit mastoid

Këto kode nuk duhet të përdoren si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se shkaku është regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për vetë humbjen e dëgjimit. Kur kodohet shkaku, H90.- ose H91.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

H90-H91 Humbje e dëgjimit, percuese, sensorioneurale apo tjetër

Keto kode nuk duhet të përdoret si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se shkaku është regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për vetë humbjen e dëgjimit. Kur kodohet shkaku, H90.- apo H001.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli IX: Sëmundjet e sistemit cirkulator (=të qarkullimit të gjakut)

I15.- Hipertensioni sekondar

Ky kod nuk duhet përdorur si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se shkaku është i regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për hipertensionin. Kur kodohet shkaku, I15.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

I69.- Sekelat e sëmundjes cerebrovaskulare

Ky kod nuk duhet përdorur si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se natyra e gjendjes mbetëse (reziduale) është regjistruar. Kur kodohet gjendja mbetëse (reziduale), I69.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli XV: Shtatzënia, lindja e fëmijës dhe lehonia

O08.- Ndërlikimet që ndjekin (pasojnë) abortin dhe shtatzëninë ektopikë dhe molare

Ky kod nuk përdoret si kod i preferuar për "gjendjen kryesore", përveçse atje ku një episod i ri i kujdesit është vetëm për trajtimin e një komplikacioni, p.sh. një ndërlikim aktual i një aborti të mëparshëm. Ai mund të përdoret si një kod opsional shtesë me kategoritë O00-O02 për të identifikuar komplikacionet shoqëruese dhe me kategoritë O03-O07 për të dhënë hollësira më të plota mbi ndërlikimin.

Ki parasysh se kur caktohen nënkategoritë me karakter të katërt të O03-O07, duhet referuar në termat përfshirës të parashikuar në nënkategoritë e O08.

Shembulli 19: Gjendja kryesore: Shtatzëni tubare e ndërprerë (rupturuar) me shok
Specialiteti: Gjinekologji

Kodo shtatzëninë tubale të ndërprerë (O00.1) si "gjendja kryesore".
O08.3 (Shoku që ndjek (pason) abortin dhe shtatzëninë ektopikë e molare) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 20: Gjendja kryesore: Abort jo i plotë me perforacion të uterusit
Specialiteti: Gjinekologji

Kodo abortin jo të plotë me komplikacione të tjera të paspecifikuara (O06.3) si "gjendja kryesore". Kodi O08.6 (Dëmtimi i organeve dhe indeve pelvike që ndjek (pason) abortin dhe shtatzëninë ektopikë e molare) mund të shtohet si një kod opsional shtesë.

Shembulli 21: Gjendja kryesore: Koagulim i përhapur intravaskular që ndjek (pason) abortin e kryer dy ditë më parë në një institucion tjetër
Specialiteti: Gjinekologji

Kodo hemorraginë e vonuar ose abondante (ekscesive) që ndjek (pason) abortin dhe shtatzëninë ektopikë e molare (O08.1). Nuk kërkohët kod tjetër duke qenë se aborti u krye gjatë një episodi të mëparshëm të kujdesit.

O80-O84 Lindja

Përdorimi i këtyre kodeve për të përshkruar "gjendjen kryesore" duhet të kufizohet në rastet ku i vetmi informacion i regjistruar është një deklaratë e lindjes ose metoda e lindjes. Kodet O80-O84 mund të përdoren si kode opsionale shtesë për të treguar një metodë ose tip të lindjes atje, ku për këtë qëllim, nuk është përdorur set i veçantë të dhënash ose klasifikim proçedurial.

Shembulli 22: Gjendje kryesore: Shtatzënia

Gjendje të tjera: -----
Proçedura: Lindje me forceps

Kodo lindjen me forceps (O81.0) si "gjendja kryesore" duke qenë se nuk është dhënë ndonjë informacion tjetër.

Shembulli 23:
Gjendja kryesore: Lindja
Gjendje të tjera: Përpjekje e dështuar e punës
Proçedura: Seksion çezarian

Kodo përpjekjen e dështuar të punës, e paspecifikuar (O66.4) si "gjendja kryesore". Kodi për lindjen me seksion çezarian, e paspecifikuar (O82.9), mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 24:
Gjendja kryesore: Lindja binjake
Gjendje të tjera: -----
Proçedura: Lindje e vetëvetishme (spontane)

Kodo lindjen binjake (O30.0) si "gjendja kryesore". Kodi O84.0 (Lindje të shumëfishta, të gjitha të vetëvetishme (spontane)) mund të shtohet si një kod opsional shtesë.

Shembulli 25:
Gjendja kryesore: Shtatzëni kohë-plotë me lindjen e fetusit të vdekur, 2800 g
Gjendje të tjera: -----
Proçedura: Lindje e vetëvetishme (spontane)

Kodo kujdesin amëtar (maternal) për vdekje intrauterinare (O36.4) nëse nuk mund të përcaktohen arësye specifike për vdekjen fetale.

098-099 Sëmundjet amëtare (maternale) të klasifikueshme diku tjetër, por që ndërlikojnë shtatzëninë, lindjen e fëmijës dhe lehoninë

Nënkategoritë e parashikuara duhet të përdoren si kode "gjendje kryesore" në preferencë ndaj kategorive jashtë Kapitullit XV kur gjendjet që klasifikohën kanë qenë treguar nga mjeku i kujdesit shëndetësor të kenë ndërlikuar gjendjen e shtatzënisë, të kenë qenë keqësuar nga shtatzënia, ose të kenë qenë arësyeja për kujdes obstetrikal. Kodet përkatëse nga kapituj të tjerë mund të përdoren si kode opsionalë shtesë për të lejuar specifikimin e gjendjes.

Shembulli 26:
Gjendja kryesore: Toksoplazmozë
Gjendje të tjera: Shtatzëni e palindur
Specialiteti: Klinikë antenatale e rrezikut (riskut) të lartë

Kodo sëmundjet protozoare që ndërlikojnë shtatzëninë, lindjen e fëmijës dhe lehoninë (O98.6) si "gjendja kryesore". Kodi B58.9 (Toksoplazmoza, e

paspecifikuar) mund të përdoret si një kod opsional shtesë për të identifikuar mikroorganizmin specifik.

Kapitulli XVIII: Simptomat, shenjat dhe gjetjet jonormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara diku tjetër

Kategoritë nga ky kapitull nuk duhet të përdoren si kode "gjendja kryesore" veç nëse simptoma, shenja ose gjetja jonormale të ketë qenë qartësisht gjendja kryesore e trajtuar ose vëzhguar gjatë një episodi të kujdesit dhe nuk ka qenë lidhur me gjendje të tjera të regjistruara nga mjeku kujdesit shëndetësor. Për më tepër informacion, shih gjithashtu Rregullin MB3 (4.5.3) dhe hyrjen në Kapitullin XVIII në Vëllimin 1.

Kapitulli XIX: Dëmtim, helmim dhe pasoja të tjera të shkaqeve të jashtme

Atje ku janë regjistruar dëmtime të shumëfishta dhe asnjë prej tyre nuk është zgjedhur si "gjendja kryesore", kodo në një prej kategorive të parashikuara për deklarimet e dëmtimeve të shumëfishta:

- të të njëjtit tip në të njëjtin region të trupit (zakonisht karakteri i katërt .7 në kategoritë S00-S99);
- të tipave të ndryshëm në të njëjtin region të trupit (zakonisht karakteri i katërt .7 në kategorinë e fundit të secilit bllok, d.m.th. S09, S19, S29, etj.); dhe
- të të njëjtit tip në regione të ndryshme të trupit (T00-T05).

Kini parasysh përjashtimet e mëposhtme:

- për dëmtimet e brendshme të regjistruara me dëmtimet sipërfaqësore dhe/ose vetëm plagët e hapura, kodo dëmtimet e brendshme si "gjendja kryesore";
- për fraktura të kafkës dhe kockave faciale me dëmtime shoqëruese intrakraniale, kodo dëmtimin intrakranial si "gjendja kryesore";
- për hemorragjinë intrakraniale të regjistruar me dëmtimë të tjera vetëm në kokë, kodo hemorragjinë intrakraniale si "gjendja kryesore"; dhe
- për fraktura të regjistruara me plagë të hapura të vetëm të njëjtit vend, kodo frakturën si "gjendja kryesore".

Kur përdoren kategoritë e dëmtimit të shumëfishtë, kodet për çdo dëmtim individual të listuar mund të përdoren si kode opsionalë shtesë. Në rastin e përjashtimit të përmendur, përveç kodit "gjendje kryesore", dëmtimi i shoqëruar mund të identifikohët ose nga një kod opsional shtesë, ose nga një prej dixhiteve (njëshifrorëve) të parashikuar për këtë qëllim.

Shembulli 27:

Gjendja kryesore: Dëmtim i fshikëzës së urinës dhe uretrës
Gjendje të tjera: -----

Kodo dëmtimin e organeve të shumëfishta pelvike (S37.7) si "gjendja kryesore". Kodet S37.2 (Dëmtim i fshikëzës së urinës) dhe S37.3 (Dëmtim i uretrës) mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Shembulli 28: Gjendja kryesore: Plagë intrakraniale e hapur me hemorragji cerebelare
Gjendje të tjera: -----

Kodo hemorragjinë traumatike cerebelare (S06.8) si "gjendja kryesore". Nëse dëshirohet, plaga intrakraniale e hapur mund të tregohet nga shtimi i kodit S01.9 (Plagë e hapur e kokës, pjesë e paspecifikuar) ose nga shtimi i shifrës (dixhitit) 1 (me plagë intrakraniale të hapur) në kodin S06.8 (S06.8.1).

T90-T98 Sekelat e dëmtimeve, helmimit dhe e pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme

Këto kode nuk përdoren si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se është regjistruar natyra e gjendjes mbetëse (reziduale). Kur kodohet gjendje mbetëse (reziduale), kodet T90-T98 mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Kapitulli XX: Shkaqet e jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë

Këto kode nuk përdoren si kode të "gjendjes kryesore". Ata janë parashikuar të përdoren si kode opsionalë shtesë për të identifikuar shkaqet e jashtme të gjendjeve të klasifikuara në Kapitullin XIX, dhe gjithashtu mund të përdoren si kode opsionalë shtesë me gjendjet e klasifikuara në çdo Kapitull tjetër, por duke pasur një shkak të jashtëm.

5. Paraqitja statistikore

5.1 Hyrje

Ky seksion prezanton (paraqet) rregullat lidhur me statistikën për krahasim ndërkombëtar dhe udhëzuesit mbi prezantimin e të dhënave në tabela statistikore kombëtare dhe ndërkombëtare.

Përgjegjësit për analizën e të dhënave duhet të përfshihen në zhvillimin e protokollit për përpunimin (duke përfshirë kodimin), jo vetëm e të dhënave diagnostike, por gjithashtu e çështjeve të tjera për t'u ndërpasqyruar (kros-tabeluar) me to.

5.2 Burimi i të dhënave

Vërtetimi (çertifikimi) mjekësor i shkakut të vdekjes, është normalisht përgjegjësí e mjekut në shërbim. Vërtetimi mjekësor i shkakut të vdekjes duhet të jetë në përputhje me rekomandimet ndërkombëtare (shih Seksionin 4.1.3). Proçedurat administrative duhet të sigurojnë konfidencialitetin (privatësinë) e të dhënave nga çertifikata e vdekjes apo kartelave të tjera mjekësore.

Në rastet e vdekjeve të vërtetuara (çertifikuara) nga hetues ose autoritete të tjerë ligjorë, evidenca mjekësore dhënë vërtetuesit (çertifikuesit) duhet të deklarohet në vërtetim (çertifikatë) përveç vendimeve ligjore.

5.3 Niveli i detajimit të shkakut në tabela

Ka mënyra standarde të listimit të shkaqeve të koduara në përputhje me ICD-në, dhe ka rekomandime formale lidhur me listat për pasqyrë duke lejuar krahasime ndërkombëtare (shih Seksionin 5.6). Në pasqyra (tabelime) të tjera, struktura hierarkike e ICD-së lejon fleksibilitet të konsiderueshëm për grupime të mundshme.

Rubrikat me tre- dhe katër-karaktere të ICD-së lejojnë për detajim të konsiderueshëm. Nganjëherë, ato përdoren për të prodhuar tabela reference duke mbuluar shtrirjen e plotë të të dhënave, të cilat mund të mos jenë botuar, por mbahen në një zyrë qendrore, ku, me kërkesë, mund të tërhiqet informacion lidhur me diagnoza specifike. Klasifikimi në këtë nivel përdoret gjithashtu nga specialistë të interesuar në studimin e hollësishëm të një shtrirje të kufizuar të diagnozave. Për to, më shumë detajim mund të shtohet në nivelin me karakter të pestë ose edhe të gjashtë, atje ku kodimi është bërë ose në karakteret plotësuese të dhëna për disa rubrika të ICD-së, ose në një prej përshtatjeve të-bazuara-në specialitet të familjes së klasifikimeve.

Megjithëse janë bërë të gjitha përpjekjet për të siguruar që titujt e nënkategorive me katër-karaktere të ICD të jenë kuptimplotë kur ata qëndrojnë vetëm, nganjëherë është e nevojshme që ata të lexohen

bashkë me titullin e kategorisë me tre-karaktere. Atje ku është kështu, është e nevojshme ose të përfshish rubrikat me tre-karaktere (dhe totalet e tyre), ose të përdorësh tituj të përshtatur veçanërisht për rubrikat me katër-karaktere, të cilat janë të kuptueshme kur qëndrojnë vetëm. Ka mbi 2000 rubrika në nivelin me tre-karaktere, që identifikojnë të gjitha gjendjet që mund të jenë me interes për shëndetin publik.

Në Vëllimin 1 ka gjithashtu lista pasqyrë, të cilat janë parashikuar për rrethanat në të cilat lista me tre-karaktere është shumë e detajuar, dhe janë projektuar në mënyrë të tillë që krahasimi ndërkombëtar i sëmundjeve sinjifikative (të rëndësishme) dhe grupeve të sëmundjeve nuk pengohet nga grupime të ndryshme duke qenë përdorur në vende të ndryshme.

5.4 Listat e veçanta të rekomanduara për vdekshmërinë

Listat-pasqyra të veçanta për vdekshmërinë janë dhënë në Vëllimin 1.

5.4.1 Listat e kondensuara

Dy listat e kondensuara, Lista 1 dhe Lista 3, parashikojnë çështje për secilin kapitull të ICD-së, dhe gjithashtu, brenda shumicës së kapitujve, identifikojnë çështjet e listave të zgjedhura së bashku me çështjet mbetëse (reziduale) të titulluar "Mbetës i...", të cilat plotësojnë mbulimin e kapitullit përkatës. Kështu, ato kondensojnë shtrirjen e plotë të kategorive me tre-karaktere të ICD-së në një numër të menaxhueshëm çështjesh për shumë qëllime publikimi.

5.4.2 Listat e zgjedhura

Dy listat e zgjedhura, Lista 2 dhe Lista 4, përmbajnë çështje brenda shumicës së kapitujve të ICD-së, për gjendje dhe shkaqe të jashtme sinjifikativë (domethënës, të rëndësishëm) për monitorimin dhe analizën e gjendjes shëndetësore të popullatës dhe problemeve shëndetësore të lidhura me vdekshmërinë në nivele (shkallë) kombëtare dhe ndërkombëtare. Nuk janë parashikuar përfundimet e kapitullit dhe vetëm pak kapituj kanë rubrika mbetëse (reziduale) që bëjnë të mundur të merren përfundime të tilla.

5.4.3 Përdorimi i prefikseve për të identifikuar listat e vdekshmërisë

Përdorimi i prefikseve numerike në numrat e çështjeve parandalon ngatërresën ndërmjet listave speciale të pasqyrimit (tabelimit), ku çështjet për të njëjtën gjendje mbajnë numra të ndryshëm. (Numrat e çështjeve mund të dallohen nga kodet e ICD me katër-karaktere të cilat kanë një gërmë në pozicionin e parë.) Atje ku për qëllime kombëtare dhe ndërkombëtare është përdorur një listë e përshtatur, duhet të përdoret një prefiks identifikues alternativ.

5.4.4 Listat e projektuara lokalisht

Katër listat speciale të pasqyrimit (tabelimit) parashikojnë për shumicën e vendeve një burim të mjaftueshëm informacioni mbi sëmundjet më të rëndësishme dhe shkaqet e jashtme të vdekjes. Ato lehtësojnë gjithashtu krahasimin në ecurinë e kohës dhe vëzhgimin e shifteve (ndryshimeve, luhatjeve) në frekuencat relative, për shembull të sëmundjeve infektive dhe sëmundjeve degjenerative, që programet e shëndetit të jenë të efektshëm. Ato lejojnë krahasimin ndërmjet zonave brenda vendit dhe nëngrupeve të popullatës së atij vendi. Përveç kësaj, ato bëjnë të mundur krahasimin kuptimplotë ndërkombëtar të shkaqeve të vdekjes.

Kur nuk është nevoja për krahasim ndërkombëtar, për përdorim lokal mund të projektohen lista të ngjashme me listat e veçanta pasqyrë. Rubrikat ICD të listave të tilla mund të zgjidhen dhe të grupohen në çfarëdo mënyre që është më e përshtatshme dhe më e përdorshme. Listat e veçanta do të ishin të nevojshme për të monitoruar, për shembull, ecurinë e disa programeve shëndetësore lokale në lidhje me sëmundshmërinë dhe vdekshmërinë.

Kur listat speciale pasqyrë (tabelare) përshtaten ndaj kërkesës kombëtare, ose kur një listë pasqyrë është ndarë për një projekt të ri ose special, është e dobishme të bëhet një test, thjesht duke numëruar numrin e rasteve që bien në secilën kategori me tre-karaktere, për të përcaktuar për cilën gjendje është i përshtatshëm grupimi në rubrika të gjera dhe ku mund të jetë i nevojshëm përdorimi i nënkategorive.

Atje ku është përpiluar (ndërtuar) një listë lokale, çelësi në kategoritë e kondensuara duhet të përmbajë kodet me tre- (ose katër-) karaktere të klasifikimit bazë.

5.5 Tabelë speciale për sëmundshmërinë

5.5.1 Përshkrimi

Lista-pasqyrë (tabelimi) për sëmundshmërinë përmban 299 çështje të detajuara. Lista e sëmundshmërisë është një listë e kondensuar, ku çdo kategori përfshihet vetëm një herë dhe përfundimet për grupet e sëmundjeve dhe kapitujt e ICD-së mund të merren nga të shtuarit e çështjeve që vijojnë në mënyrë sekuenciale (një-pas-një).

Lista e sëmundshmërisë është parashikuar si një bazë për listat kombëtare dhe për krahasim ndërmjet vendeve. Listat kombëtare mund të ndërtohen ose nga kondensimi, ose nga shtrirja e klasifikimit bazë, si të jetë e përshtatshme. Lista është e përshtatshme për të dhëna mbi kujdesin ndaj pacientëve të shtruar dhe, me përshtatje të mirë në sidomos grumbullimin e disa çështjeve dhe shtrirjen e çështjeve që lidhen me Kapitullin XVIII (Simptomat, shenjat dhe gjetjet jonormale klinike e laboratorike) dhe Kapitullin XXI (Faktorët që ndikojnë gjendjen shëndetësore dhe kontakti me shërbimet shëndetësore) – me informacion nga burime të tjera, si kujdesi ambulator dhe survejimet. Kur është ndërtuar një listë lokale, çelësi në kategoritë e kondensuara duhet të përmbajë kodet me tre- (ose katër-) karaktere të klasifikimit bazë.

Lista e sëmundshmërisë përfshin numrat e kodit të kategorive yje (*) për përdorim kur kodi yll për klasifikim të dyfishtë është përfshirë në analizë. Lista mund të përdoret ose për tabelat me bazë kryq (†), ose për tabelat me bazë yll (*), dhe prandaj është e rëndësishme të tregohet cila bazë është përdorur në secilën tabelë.

5.5.2 Modifikimi i listës speciale-pasqyrë për sëmundshmërinë sipas kërkesave kombëtare

Në qoftë se pas ekzaminimit të frekuencave të rubrikave me tre-karaktere të ICD-së është e nevojshme të zgjerohet lista, disa nga çështjet për një gamë kategorish të ICD-së mund të nënndahen në përputhje me klasifikimin bazë ose edhe në nivelin me katër-karaktere. Nëse lista e rekomanduar konsiderohet si shumë e detajuar, ose nëse kërkohët një listë më e shkurtër, zgjedhja mund të bëhet në bazë të problemeve shëndetësore kombëtare ose lokale. Në varësi të "profilit epidemiologjik" të një vendi, kategoritë mund të kombinohen për të shkurtuar listën.

5.6 Rekomandime në lidhje me tabelat statistikore për krahasime ndërkombëtare

5.6.1 Tabelat statistikore

Shkalla e detajimit në klasifikimin-e-ndërkryqëzuar *[cross-classification]* sipas shkakut, gjinisë, moshës dhe zonës gjeografike do të varet si nga qëllimi dhe gama e statistikës ashtu edhe nga kufizimet praktike të tabelimit të tyre. Modelet e mëposhtëme, të cilat janë projektuar të ndihmojnë pajtueshmërinë ndërkombëtare, paraqesin mënyrat standarde të shprehjes së karakteristikave të ndryshme. Kur në tabelat e botuara (p.sh. në grupimin në bazë moshe) është përdorur një klasifikim i ndryshëm, duhet që të thjeshtohet në një prej grupimeve të rekomanduara.

(a) Analiza nga Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve *[Diseases]* duhet, që sipas përshtatjes më të mirë, të jetë në përputhje me:
  (i) listën e detajuar të kategorive me tre-karaktere, me ose pa nënkategori me katër-karaktere;
  (ii) një nga listat-pasqyrë (tabelimet) speciale për vdekshmërinë;
  (iii) listën-pasqyrë (tabelimin) speciale për sëmundshmërinë.

(b) Klasifikimi në bazë moshe për qëllime të përgjithshme:
  (i) nën 1 vjeç, çdo vit deri në 4 vjeç, grupet 5-vjeçare nga 5 në 84 vjeç, 85 vjeç e lart;
  (ii) nën 1 vjeç, 1-4 vjeç, 5-14 vjeç, 15-24 vjeç, 25-34 vjeç, 35-44 vjeç, 45-54 vjeç, 55-64 vjeç, 65-74 vjeç, 75 vjeç e lart.
  (iii) nën 1 vjeç, 1-14 vjeç, 15-44 vjeç, 45-64 vjeç, 65 vjeç e lart.

(c) Klasifikimi në bazë zone gjeografike duhet që, sipas përshtatjes më të mirë, të jetë në

përputhje me:

(i) secilën ndarje kryesore civile (administrative);
(ii) secilin qytet ose zonë metropolitane me 1 000 000 banorë e lart; për ndryshe, qyteti më i madh me një popullsi të paktën 100 000 banorë;
(iii) një grumbullim kombëtar të zonave urbane me 100 000 banorë e lart;
(iv) një grumbullim kombëtar të zonave urbane me më pak se 100 000 banorë;
(v) një grumbullim kombëtar i zonave rurale.

Shënim 1. Statistikat në lidhje me (c) duhet të përfshijnë përkufizimet për termat *urbane* dhe *rurale* të përdorura.

Shënim 2. Në vendet ku vërtetimi (çertifikimi) mjekësor i shkakut të vdekjes është jo i plotë ose i kufizuar në zona të caktuara, shifrat për vdekjet e pavërtetuara nga ana mjeksore botohen më vetë.

5.6.2 Tabelimi i shkaqeve të vdekjes

Statistikat e shkaqeve të vdekjes për një zonë të caktuar duhet të jenë në përputhje me rekomandimin (a)(i) të lartpërmendur, ose, nëse kjo është e pamundur, me rekomandimin (a)(ii). Është e preferueshme që vdekjet të klasifikohën në bazë të gjinisë dhe grup-moshës si në rekomandimin (b)(i).

Statistikat e shkaqeve të vdekjes për zonat në rekomandimin (c) duhet të pajtohen me rekomandimin (a)(ii), ose nëse kjo është e pamundur, me rekomandimin (a)(iii). Preferohet që ato të tabelohen në bazë të gjinisë dhe grup-moshës si në rekomandimin (b)(ii).

5.7 Standardet dhe kërkesa e raportimit lidhur me vdekshmërinë fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore

Përkufizimet e mëposhtëme janë përshtatur nga Asambleja Botërore e Shëndetit në lidhje si me statistikat që i përgjigjen krahasimeve ndërkombëtare ashtu dhe me kërkesat e raportimit për të dhënat nga të cilat janë përftuar. Përkufizimet e përshtatura nga Asambleja Botërore e Shëndetit paraqiten në Vëllimin 1, dhe, për lehtësi, paraqiten sërish më poshtë.

5.7.1 Përkufizime

Lindje e gjallë

Lindje e gjallë është largimi (ekspulsioni) i plotë ose nxjerrja nga e ëma e tij e frutiy (produktit) të shtatzënisë, pavarësisht nga kohë-zgjatja e shtatzënisë, i cili, pas një ndarje të tillë, merr frymë ose tregon çfarëdo shenje tjetër të jetës, siç është rrahje e zemrës, pulsimi i kordonit umbilikal, ose lëvizje të qarta të muskujve të vullnetshëm, pavarësisht nëse kordoni umbilikal është prerë ose jo, apo plaçenta është e lidhur; çdo produkt i një lindje të tillë konsiderohet i lindur i gjallë.

Vdekja fetale [fetus i lindur i vdekur]

Vdekja fetale është vdekja para largimit (ekspulsionit) të plotë ose nxjerrjes nga e ëma e tij e frutit (produkeit) të shtatzënisë, pavarësisht nga kohë-zgjatja e shtatzënisë; vdekja tregohet nga fakti që pas një ndarje të tillë, fetusi nuk merr frymë ose nuk tregon çfarëdo shenje tjetër jetë, siç është rrahje e zemrës, pulsimi i kordonit umbilikal, ose lëvizje të qarta të muskujve të vullnetshëm.

Pesha e lindjes

Pesha e parë e fetusit ose të sapolindurit (porsalinduriy) e përftuar pas lindjes.

Për lindjet e gjalla, preferohet që pesha e lindjes të matet brenda orës së parë të jetës, përpara se të ndodhin humbje sinjifikante (domethënëse) të peshës pas lindjes. Megjithëse tabelimet statistikore përfshijnë grupime 500 g për peshë në lindje, peshat nuk duhet të regjistrohen në ato grupime. Pesha reale duhet të regjistrohet me shkallën e saktësisë në të cilën ajo matet.

Përkufizimet (përcaktimet): peshë në lindje "e ulët", "shumë e ulët", dhe "jashtëzakonisht e ulët" nuk përbëjnë kategori që përjashtojnë reciprokisht njëra tjetrën. Poshtë kufijve të vendosur, ato janë gjithë-përfshirëse, dhe prandaj mbivendosen (d.m.th. "e ulët" përfshin "shumë e ulët " dhe "jashtëzakonisht e ulët ", ndërsa "shumë e ulët " përfshin "jashtëzakonisht e ulët").

Peshë lindje e ulët
Më pak se 2500 g (deri në dhe duke përfshirë 2499 g).

Peshë lindje shumë e ulët
Më pak se 1500 g (deri në dhe duke përfshirë 1499 g).

Peshë lindje jashtëzakonisht e ulët
Më pak se 1000 g (deri në dhe duke përfshirë 999 g).

Mosha e shtatzënisë

Kohë-zgjatja e shtatzënisë matet duke filluar nga dita e parë e periudhës menstruale normale të fundit. Mosha e shtatzënisë shprehet në ditë të plota ose javë të plota (p.sh. ngjarjet që ndoshin në 280 deri 286 ditë të plota pas fillimit të periudhës së fundit menstruale normale konsiderohen si të ndodhura në javën e 40-të të shtatzënisë).

Shpesh mosha e shtatzënisë është burim paqartësie, kur llogaritjet janë bazuar në datat menstruale. Për qëllimet e llogaritjes të moshës së shtatzënisë nga dita e parë e periudhës së fundit normale të menstruacioneve dhe datës së lindjes, duhet të ngulitet në mendje që dita e parë është dita zero dhe jo dita një; prandaj ditët 0-6 korespondojnë me "javën e plotë zero"; ditët 7-13 me "javën e plotë një"; dhe java e 40-të e shtatzënisë reale është sinonim me "javën e plotë 39". Kur nuk është e disponueshme data e periudhës së fundit menstruale normale, mosha e shtatzënisë duhet të bazohet në vlerësimin më të mirë klinik. Me qëllim shmangien e keqkuptimit, tabelimet duhet të tregojnë së

bashku javët dhe ditët.

Para-afatit (Pre-term)
Më pak se 37 javë të plota (më pak se 259 ditë) të shtatzënisë.

Në afati (Term)
Nga 37 javë të plota në më pak se 42 javë të plota (259 në 293 ditë) të shtatzënisë.

Pas-afatit (Post-term)
42 ose më shumë javë të plota (294 ose më shumë ditë) të shtatzënisë.

Periudha perinatale
Periudha perinatale fillon në 22 javë të plota (154 ditë) të shtatzënisë (koha kur pesha e lindjes është normalisht 500 g), dhe përfundon shtatë ditë të plota pas lindjes.

Periudha neonatale
Periudha neonatale fillon në lindje dhe përfundon 28 ditë të plota pas lindjes. Vdekjet neonatale (vdekjet ndër lindjet e gjalla gjatë 28 ditëve të plota të para të jetës) mund të nënndahen në vdekjet neonatale të hershme, që ndodhin gjatë shtatë ditëve të para të jetës dhe vdekjet neonatale të vonshme, që ndodhin pas ditës së shtatë por përpara 28 ditëve të plota të jetës.

Mosha në vdekje gjatë ditës së parë të jetës (dita zero) duhet të regjistrohet në njësitë e minutave të plota ose orëve të jetës. Për ditën e dytë (dita 1), të tretë (dita 2) dhe deri në 27 ditë të plota të jetës, mosha në vdekje duhet të regjistrohet në ditë.

5.7.2 Kriteret e raportimit

Kërkesat ligjore për regjistrimin e vdekjeve fetale dhe lindjeve të gjalla variojnë nga vendi në vend si dhe brenda vendeve. Mundësisht, të gjithë fetuset dhe foshnjet që peshojnë të paktën 500 g në lindje, të gjallë apo të vdekur, duhet të përfshihen në statistikë. Kur informacioni mbi peshën në lindje është i padisponueshëm, duhet të përdoren kriteret koresponduese mbi moshën e shtatzënisë (22 javë të plota) ose gjatësinë trupore (25 cm majë e kokës-thembër). Kriteret për të vendosur nëse një ngjarje ka ndodhur brenda periudhës perinatale duhet të zbatohen në renditjen: (1) pesha e lindjes, (2) mosha e shtatzënisë, (3) gjatësia majë e kokës-thembër. Përfshirja e peshës së fetuseve dhe foshnjeve ndërmjet 500 g dhe 1000 g në statistikat kombëtare rekomandohet si për shkak të vlerës së saj të brendshme, ashtu edhe se përmirëson mbulimin e raportimit nga 1000 g e sipër.

5.7.3 Statistikat për krahasime ndërkombëtare

Në statistikat për krahasime ndërkombëtare, përfshirja e grupit të peshës së lindjes jashtëzakonisht të ulët përçan vlefshmërinë e krahasimeve dhe nuk rekomandohet. Vendet duhet të rregullojnë proçedurat e regjistrimit dhe të raportimit në mënyrë të tillë, që ngjarjet dhe kriteret për përfshirjen e

tyre në statistika të mund të identifikohën lehtë. Fetuset dhe foshnjet që nuk korespondojnë me këto kritere (d.m.th. që peshojnë më pak se 1000 g) duhet të përjashtohen nga statistikat perinatale, përveç kur ka arësye ligjore ose arsye të tjera të vlefshme për të kundërtën, rast ky, në të cilin përfshirja e tyre duhet të deklarohet qartë. Kur nuk njihen pesha e lindjes, mosha e shtatzënisë dhe gjatësia majë e kokës-thembër, ngjarjet duhet më shumë të përfshihen se sa të përjashtohen nga statistikat e vdekshmërise së periudhës perinatale. Vendet duhet gjithashtu të paraqesin statistika në të cilat si numëruesi ashtu dhe emëruesi i të gjithë raporteve *[ratio]* dhe niveleve *[rate]* janë kufizuar në fetuset dhe foshnjet me peshë 1000 g ose më shumë të (raportet dhe nivelet peshë-specifike); kur informacioni mbi peshën e lindjes nuk eshtë i disponueshëm, duhet të përdoren mosha koresponduese e shtatzënisë (28 javë të plota) ose gjatësia trupore (35 cm majë e kokës-thembër).

Në raportimin e statistikave të vdekshmërisë fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore, numri i vdekjeve për shkak të keqformimeve duhet që kurdoherë të jetë e mundur të identifikohët për lindje të gjalla dhe vdekje fetale dhe në lidhje me peshën e lindjeve 500-999 g dhe 1000 g ose më shumë. Vdekjet neonatale për shkak të keqformimeve duhet të nënndahen në vdekje neonatale të hershme dhe të vonshme. Ky informacion bën të mundur që statistika e vdekshmërisë perinatale dhe neonatale të raportohen me ose pa vdekjet nga keqformimet.

RAPORTET DHE NIVELET

Raportet dhe nivelet e botuara duhet të specifikojnë gjithmonë emëruesin, d.m.th. lindjet e gjalla ose lindjet totale (lindjet e gjalla plus vdekjet fetale). Vendet inkurajohen të prodhojnë (japin) raportet dhe nivelet e listuara më poshtë, ose sa më shumë prej tyre sa e lejojnë sistemet e tyre të mbledhjes së të dhënave.

Raporti i vdekjes fetale

$$\frac{\text{Vdekjet fetale}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli i vdekjes fetale

$$\frac{\text{Vdekjet fetale}}{\text{Lindjet totale}} \times 1000$$

Niveli vdekjes fetale, peshë-specifike

$$\frac{\text{Vdekjet fetale me peshë 1000 g e sipër}}{\text{Lindjet totale me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

Niveli vdekshmërisë neonatale të hershme

$$\frac{\text{Vdekjet neonatale të hershme}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë neonatale të hershme, peshë-specifike

$$\frac{\text{Vdekjet neonatale të hershme të foshnjave me peshë në lindje 1000 g e sipër}}{\text{Lindjet e gjalla me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

Raporti i vdekshmërisë perinatale

$$\frac{\text{Vdekjet fetale dhe vdekjet neonatale të hershme}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli e vdekshmërisë perinatale

$$\frac{\text{Vdekjet fetale dhe vdekjet neonatale të hershme}}{\text{Totali i lindjeve (= të gjalla + vdekje fetale)}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë perinatale është numri i vdekjeve të fetuseve që peshojnë të paktën 500 g (ose, kur pesha e lindjes nuk është e disponueshme, pas 22 javë të plota të shtatzënisë ose me një gjatësi majë e kokës-thembër prej 25 cm ose më shumë), plus numrin e vdekjeve të hershme neonatale, për 1000 lindje totale. Për shkak të emëruesve të ndryshëm në secilin përbërës, ai nuk është domosdoshmërisht i barabartë me shumën e nivelit të vdekjes fetale dhe nivelit të vdekshmërisë së neonatit të hershëm.

Niveli i vdekshmërisë perinatale, peshë-specifike

$$\frac{\text{Vdekjet fetale me peshë 1000 g e sipër, plus (+) vdekjet e hershme neonatale të foshnjeve me peshë në lindje 1000 g e sipër}}{\text{Lindjet totale me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë neonatale

$$\frac{\text{Vdekjet neonatale}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë neonatale, peshë-specifike

$$\frac{\text{Vdekjet neonatale të foshnjeve me peshë në lindje 1000 g e sipër}}{\text{Lindjet e gjalla me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë foshnjore [IMR – Infant Mortality Rate]

$$\frac{\text{Vdekjet nën një vjeç}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë foshnjore, peshë-specifike

$$\frac{\text{Vdekjet foshnjore ndër lindjet e gjalla me peshë në lindje 1000 g sipër}}{\text{Lindjet e gjalla me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

5.7.4 Paraqitja e shkaqeve të vdekshmërisë perinatale

Për statistika të vdekshmërisë perinatale të përftuar nga forma e çertifikatës (vërtetimit) të rekomanduar për këtë qëllim (shih Seksionin 4.3.1), do të ishte mjaft e dobishme analiza e plotë e shkakut të shumëfishtë e të gjitha gjendjeve të raportuara. Kur një analizë e tillë nuk është praktike, analiza e sëmundjes ose gjendjes kryesore në fetus ose foshnjë (pjesa (a)) dhe e gjendjes amëtare që ndikon fetusin ose foshnjën (pjesa (c)) me ndër-tabelimin (kros-tabelimin) e grupeve të këtyre dy gjendjeve, duhet të konsiderohet si minimumi. Kur është e nevojshme të zgjidhet vetëm një gjendje (për shembull, vdekjet neonatale të hershme duhet të përfshihen në tabelat-shkak i vetëm i vdekjeve të të gjitha moshave), atëherë duhet të zgjidhet sëmundja ose gjendja kryesore në fetus ose foshnje (pjesa (a)).

Klasifikimi i moshës për statistika të veçanta të vdekshmërisë foshnjore

(i) Nga ditë unike për javën e parë të jetës (nën 24 orë, 1, 2, 3, 4, 5, 6 ditë), 7-13 ditë, 14-20 ditë, 21-27 ditë, 28 ditë deri në, por pa përfshirë, 2 muaj, nga muaj unik të jetës nga 2 muaj në 1 vjeç (2, 3, 4 ... 11 muaj).
(ii) Nën 24 orë, 1-6 ditë, 7-27 ditë, 28 ditë deri në, por pa përfshirë, 3 muaj, 3-5 muaj, 6 muaj por nën 1 vjeç.
(iii) Nën 7 ditë, 7-27 ditë, 28 ditë por nën 1 vjeç.

Klasifikimi i moshës për vdekjet neonatale të hershme

(i) Nën 1 orë, 1-11 orë, 12-23 orë, 24-47 orë, 48-71 orë, 72-167 orë;
(ii) Nën 1 orë, 1-23 orë, 24-167 orë.

Klasifikimi i peshës së lindjes për statistika të vdekshmërisë perinatale

Nga intervalet e peshës prej 500 g, d.m.th. 1000 - 1499 g, etj.

Klasifikimi i moshës së shtatzënisë për statistika të vdekshmërisë perinatale

Nën 28 javë (nën 196 ditë), 28-31 javë (196-223 ditë), 32-36 javë (224-258 ditë), 37-41 javë (259-

293 ditë), 42 javë e sipër (294 ditë e sipër).

5.8 Standardet dhe kërkesat e raportimit lidhur me vdekshmërine amëtare

5.8.1 Përkufizime

Vdekja amëtare (amësore, maternale)

Një vdekje amëtare është vdekja e një gruaje gjatë shtatzënisë ose brenda 42 ditëve të ndërprerjes së shtatzënisë, pavarësisht nga kohëzgjatja dhe vendi i shtatzënisë, nga çfarëdolloj shkaku lidhur me shtatzëninë ose agravuar (rënduar) nga shtatzënia apo menaxhimi i saj, por jo nga shkaqe aksidentale ose të rastësishme.

Vdekja amëtare e vonshme

Një vdekje amëtare e vonshme është vdekja e një gruaje pas më shumë se 42 ditëve por më pak se një vit mbas ndërprerjes së shtatzënisë nga shkaqe obstetrikale direkte ose jo direkte.

Vdekja e lidhur me shtatzëninë

Një vdekje që lidhet me shtatzëninë është vdekja e një gruaje ndërsa ajo është shtatzënë ose brenda 42 ditëve të ndërprerjes së shtatzënisë, pavarësisht nga shkaku i vdekjes (obstetrik ose jo).

Vdekjet amëtare duhet të ndahen në dy grupe:

1. *Vdekje obstetrikale direkte* (të dretpërdrejta): këto rezultojnë nga komplikacione të gjendjes së shtatzënisë (shtatzëni, lindje, puerperium (lehoni)), nga ndërhyrje, ndërprerje, trajtim jo të mirë ose nga një zinxhir ngjarjesh që rezultojnë nga cilidoqoftë prej shkaqeve të mësipërme.

2. *Vdekje obstetrikale jo-direkte* (indirekte, të tërthorta): këto rezultojne nga sëmundje ekzistuese të mëparshme ose nga sëmundje që janë zhvilluar gjatë shtatzënisë dhe që nuk lidhen me shkaqe direkte obstetrikale por janë agravuar (rënduar, acaruar) nga efektet fiziologjike të shtatzënisë.

Me qëllim që të përmirësohet cilësia e të dhënave mbi vdekshmërine amëtare dhe të jepen metoda alternative të mbledhjes së të dhënave mbi vdekjet gjatë shatzënisë apo të lidhura më të, si dhe për të inkurajuar regjistrimin e vdekjeve nga shkaqe obstetrikale që ndodhin në më shumë se 42 ditë pas ndërprerjes së shtatzënisë, Asambleja e 43-të Botërore e Shëndetësisë më 1990 adoptoi rekomandimet, që vendet të konsiderojnë përfshirjen në çertifikatat e vdekjes të pyetjeve që kanë të bëjnë me shtatzëninë aktuale dhe shtatzëninë që ka çuar në vdekje brenda një viti.

5.8.2 Raportimi ndërkombëtar

Për raportimin ndërkombëtar të vdekshmërisë amëtare, vetëm ato vdekje amëtare që ndodhin para fundit të periudhës referuese prej 42 ditësh duhet të përfshihen në llogaritjen e raporteve dhe niveleve, ndonëse regjistrimi i vdekjeve të mëvonshme është i dobishëm për qëllime analitike kombëtare.

5.8.3 Nivelet e vdekshmërise amëtare të botuara (publikuara)

Nivelet e vdekshmërise amëtare të botuara (publikuara) duhet të specifikojnë gjithmonë numëruesin (numrin e vdekjeve amëtare të regjistruara), i cili mund të jepet si:

- numri i vdekjeve obstetrikale direkte të regjistruara, ose
- numri i vdekjeve obstetrikale të regjistruara (direkte plus indirekte).

Ki parasysh që, kur përllogarit nivelet e vdekshmërisë amëtare, rastet e pakoduara në Kapitullin XV (kodet O) duhet të përfshihen. Këto përfshijnë ato kategori që paraqiten në "Shënim për Përjashtim" në fillimin e Kapitullit XV, duke qenë të sigurtë që ato përmbushin specifikimet e përtheksuara në Seksionin 4.2.8) për shkaqet obstetrikale indirekte.

5.8.4 Emëruesit për vdekshmërinë amëtare

Emëruesi i përdorur për përllogaritjen e vdekshmërise amëtare duhet të specifikohët ose si numër i lindjeve të gjalla ose si numër i lindjeve totale (lindje të gjalla plus vdekje fetale). Aty ku janë të disponueshëm të dy emëruesit, përllogaritja duhet bërë dhe botuar (publikuar) për secilin.

Raportet dhe nivelet

Rezultatet duhet të shprehen si një raport i numëruesit ndaj emëruesit, shumëzuar me k (ku k mund të jetë 1000, 10 000 ose 100 000, siç preferohet apo diktohet nga vendi). Kështu raportet dhe nivelet e vdekshmërisë amëtare mund të shprehen si më poshtë:

Niveli i vdekshmërisë amëtare [1]

$$\frac{\text{Vdekjet amëtare (direkte dhe indirekte)}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times k$$

[1] Përdorimi i termit 'nivel *[rate]*, ndonëse jo i saktë në këtë kontekst, mbahet për hir të vijueshmërisë

Raporti i vdekshmërisë obstetrikale direkte

$$\frac{\text{Vetëm vdekjet obstetrikale direkte}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times k$$

Raporti i vdekshmërisë të lidhur me shtatzëninë

$$\frac{\text{Vdekje të lidhura me shtatzëninë}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times k$$

5.9 Proporcioni i vdekjeve të klasifikuara nga shkaqe të keq-përcaktuara

Përqendrimi i një proporcioni (përqindjeje) të lartë të shkaqeve të vdekjeve në Kapitullin XVIII (Simptoma, shenja, dhe rezultate laboratorike dhe klinike jo-normale, të paklasifikuara diku tjetër) tregon një nevojë për të kontrolluar ose vlerësuar cilësinë e të dhënave sipas tabelave të përqendruara në shkaqe më specifike në kapituj të tjerë.

5.10 Sëmundshmëria

Ka një varietet të gjerë të burimeve të mundshme të informacionit mbi sëmundshmërinë. Të dhënat më të përshtashme për analiza në bazë rajonale ose kombëtare janë ato që bëjnë të mundur që disa llogaritje të bëhen mbi incidencën e sëmundjeve, ose të paktën e atyre sëmundjeve që janë duke u shfaqur, për shembull, nën kujdesin mjekësor ose spitalor. Kjo është kryesisht për të dhënat në episode të kujdesit shëndetësor, ku janë ndjekur udhëzues dhe përkufizime të miratuara zyrtarisht për regjistrimin e shkaqeve të sëmundshmërisë dhe seleksionimin e një kushti të vetëm. Tipa të tjerë të dhënash kërkojnë zhvillimin e rregulloreve lokale.

Problemet në statistikat e sëmundshmërisë fillojnë pikërisht me përcaktimin (përkufizimin) e "Sëmundshmërisë". Ka shumë mundësi për përmirësimin e statistikave të sëmundshmërisë. Krahasime ndërkombëtare të të dhënave të sëmundshmërisë janë, për momentin, të mundshme deri në një masë të kufizuar dhe për qëllime të përcaktuara saktësisht. Informacioni kombëtar ose rajonal mbi sëmundshmërinë duhet të interpretohet në lidhje me burimin dhe me njohuritë e cilësisë së të dhënave, besueshmërinë diagnostike dhe karakteristikat demografike dhe social-ekonomike.

5.11 Masat paraprake të nevojshme kur listat tabelare përfshijnë nën-totalet

Për ata që përpunojnë të dhënat mund të mos jetë gjithmonë i dukshëm fakti, që disa nga të dhënat në listat tabelare janë në të vërtetë nën-totale, për shembull, titujt e blloqeve dhe, në rastin e listës me katër-karaktere të ICD-10, titujt e kategorive me tre-karaktere, si dhe të dhënat për çdo titull kapitulli në versionin e kondensuar të listave tabelare të vdekshmërisë. Këto duhet të injorohen kur të llogariten totalet, përndryshe rastet do të numërohen më shumë se një herë.

5.12 Problemet e popullatave të vogla

Madhësia e popullatës është një faktor që duhet të konsiderohet kur gjendja shëndetësore e popullatës vlerësohet nga të dhënat e vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë. Në vende me popullata të vogla, numri vjetor i rasteve në shumë kategori të listave të shkurtëra do të jetë shumë i vogël dhe do të lëvizë (luhatet) krejt rastësisht nga viti në vit. Kjo është veçanërisht e vërtetë për grup-mosha dhe gjini (seks) të ndara (=të marra veçmas). Problemet mund të mënjanohen nga një ose më shumë prej masave të mëposhtëme:

- përdorim ose prezantim i grupeve të gjera të rubrikave të ICD, siç janë kapitujt;
- përmbledhje e të dhënave gjatë një periudhe të gjatë kohë, p.sh. të dhënat për dy vitet e mëparëshme së bashku me ato të vitit aktual, nga ku përftohet një shifër "mesatare e lëvizshme";
- duke përdorur grup-moshën më të gjerë të rekomanduar në 5.6.1 dhe 5.7.4.

Ajo që aplikohët për popullata të vogla kombëtare vlen gjithashtu në përgjithësi edhe për segmente nënkombëtare (subnacionale) të popullatave më të mëdha. Hetime (hulumtime) të problemeve shëndetësore në nëngrupe të popullatës duhet të marrin në konsideratë efektin e masës të secilit nga nëngrupet ndaj llojit (tipit) të analizës së përdorur. Kjo nevojë përgjithësisht njihet kur ke të bësh me vëzhgime model, por shpesh mbivlerësohet kur hetimi ka të bëjë me probleme shëndetësore të grupeve të veçanta në popullatën kombëtare.

5.13 "Qelizat boshe" dhe qelizat me frekuencë të ulët

Për çfarëdo lloj listë që përdoret, mund të gjendet që asnjë rast nuk haset në qeliza të veçanta të tabelave statistikore. Kur ka shumë rreshta bosh në një tabelë, është me vlerë të konsiderosh lënien jashtë të këtyre rreshtave nga një tabelë e publikuar ose e printuar. Kur ka vetëm ndonjë rast okazional të shfaqjes së një sëmundje në një vend, rreshti mund ndërpritet nga tabela e publikuar dhe të shtohet një shënim në fund që tregon se ose nuk kishte raste, ose, edhe kur rastet shfaqen, në cilën qelizë do të shfaqej rasti.

Për qeliza me frekuanca shumë të ulëta, veçanërisht ato që lidhen me sëmundje që nuk priten të shfaqen, është e rëndësishme të vendoset që rastet kanë ekzistuar dhe nuk kanë rezultuar nga një gabim i kodimit ose gabim i përpunimit të të dhënave. Kjo duhet të kryhet si pjesë e kontrollit të përgjithshëm të cilësisë së të dhënave.

5.14 Rekomandime

Përgjegjësia për çertifikatën mjekësore të shkakut të vdekjes (shih Seksionin 5.2)

Çertifikata mjekësore e shkakut të vdekjes është normalisht përgjegjësí e mjekut që e ndjek ndodhinë e vdekjes. Në rastin e çertifikimit të vdekjes nga mjeku ligjor apo nga autoritete të tjera ligjore, dëshmia mjekësore e plotësuar nga çertifikuesi duhet të qëndrojë në çertifikatë krahas çfarëdo gjetje tjetër ligjore-juridike.

Forma e çertifikatës mjekësore të shkakut të vdekjes (shih Aneksin 7.1)

Çertifikata mjekësore e shkakut të vdekjes duhet të jetë në përputhje me rekomandimin ndërkombëtar (shih Aneksin 7.1). Mbledhja e statistikave të vdekshmërisë perinatale duhet të jetë konsistente me rekomandimet e paraqitura në Seksionin 4.4.1.

Konfidencialiteti i informacionit mjekësor (shih Seksionin 5.2)

Procedurat administrative duhet të sigurojnë konfidencialitetin e të dhënave nga çertifikata e vdekjes ose të dhënave apo rekordeve të tjera mjekësore.

Përzgjedhja e shkakut për tabelimin e vdekshmërisë (shih Seksionin 4.1.1)

Shkaqet e vdekjes për t'u shkruar në çertifikatën mjekësore të shkakut të vdekjes janë të gjitha sëmundjet, gjendjet morboze ose plagosjet apo dëmtimet që kanë rezultuar në apo kontribuar në vdekjen dhe rrethanat e aksidentit apo dhunës që ka rezultuar në dëmtim. Kur është regjistruar vetëm një nga shkaqet e vdekjes, ky shkak përzgjidhet për tabelim. Kur është regjistruar më shumë se një shkak i vdekjes, zgjedhja duhet të bëhet në përputhje me rregullat dhe udhëzimet e dhëna në ICD.

Përdorimi i Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve (shih Seksionet 2.1, 2.2 dhe 3.3)

Qëllimi i ICD është që të lejojë regjistrimin sistematik, analizën, interpretimin dhe krahasimin e të dhënave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë të mbledhura në vende ose zona të ndryshme dhe në kohë të ndryshme. Klasifikimi 'qendror' i ICD-10 është kodi me tre-karaktere, i cili është niveli i detyrueshëm i kodimit për raportimin ndërkombëtar të vdekshmërisë në bazën e të dhënave (databazën) të OBSH-së dhe për krahasimet e përgjithshme ndërkombëtare. Nënllojet apo nënkategoritë me katër-karaktere, ndonëse jo të detyrueshme për raportim në nivel ndërkombëtar , janë rekomanduar për shumë qëllime dhe formojnë një pjesë integrale të ICD, e cila bën pjesë në listën e tabelave speciale.

Statistikat e vdekshmërisë dhe sëmundshmërise duhet të kodohen sipas listës tabelare të përfshirjeve dhe indeksit alfabetik. Nënkategoritë me katër-karaktere, kur botohen, duhet të jenë pikërisht ato të ICD. Çdo shtesë ose variacion duhet treguar në tabelat statistikore të publikuara.

Statistikat e vdekshmërisë perinatale (shih Seksionet 5.7.2 dhe 5.7.3)

Rekomandohet që të gjithë fetuset dhe foshnjet që peshojnë të paktën 500 g në lindje, qoftë gjallë ose vdekur, duhet të jenë përfshirë në statistikat *kombëtare*. Kur informacioni i peshës në lindje është i

padisponueshëm, duhet përdorur kriteri korespondues për moshën e shtatzënisë (22 javë të plota) ose gjatësia e trupit (25 cm nga maja e kokës në thembër). Kriteret për të vendosur nëse një ngjarje ka ndodhur brenda periudhes perinatale duhen aplikuar në renditjen (1) pesha në lindje; (2) mosha e shtatzënisë; (3) gjatësia nga maja e kokës në thembër. Përfshirja e fetusit dhe foshnjave që peshojnë ndërmjet 500 g dhe 1000 g në statistikat kombëtare rekomandohet për vlerën e vet inherente (të brendshme) si dhe për shkak se kjo përmirëson mbulimin e raportimi në 1000 gr e sipër.

Në statistikat për krahasime ndërkombëtare, përfshirja e grupit me peshën jashtëzakonisht-të-ulët në lindje prish vlefshmërinë e krahasimeve dhe, rrjedhimisht, nuk rekomandohet. Vendet duhet të paraqesin gjithashtu statistika në të cilat, të dy, numëruesi dhe emëruesi i të gjitha raporteve dhe niveleve janë të kufizuar tek fetuset dhe foshnjat që peshojnë 1000 g ose më shumë (raporttet dhe nivelet peshë-specifike); atje ku informacioni për peshën në lindje nuk është i disponueshëm, duhet përdorur mosha koresponduese e shtatzënisë (28 javë të plota) ose gjatësia e trupit (35 cm nga maja e kokës në thembër).

Statistikat e vdekshmërisë amëtare (shih Seksionet 5.8.2 dhe 5.8.3)

Nivelet e vdekshmërisë amëtare të publikuara duhet gjithmonë të specifikojnë numëruesin, i cili mund të jepet si: numri i vdekjeve obstetrikale direkte të regjistruara, ose numri i vdekjeve obstetrikale të regjistruara (direkte plus indirekte). Për qëllime raportimi ndërkombëtar të vdekshmërisë amëtare, vetëm vdekjet amëtare që ndodhin para përfundimit të periudhës reference 42-ditore referuese duhet të përfshihen në llogaritjen e raportve dhe niveleve të ndryshme, ndonëse regjistrimi edhe i vdekjeve të mëvonshme (pra pas kësaj periudhe reference) është i dobishëm për qëllime analitike kombëtare.

Tabelat statistikore (shih Seksionet 5.6.1 dhe 5.7.4)

Shkalla e detajimeve në ndër-klasifikimin (kros-klasifikimin) nga sipas shkakut, seksit, moshës, dhe zonës gjeografike do të varet si nga qëllimi dhe diapazoni i statistikave ashtu dhe nga kufizimet praktike në tabelimin e tyre. Mënyrat standarde në prezantimin e statistikave janë përshkruar në Seksionet 5.6.1 dhe 5.7.4 për të promovuar pajtueshmëri ndërkombëtare.

Tabelimi i shkaqeve të vdekjeve (shih Seksionet 5.6.2 dhe 5.7.4)

Statistikat e shkaqeve të vdekjeve për një zonë të përcaktuar duhet të jenë në përputhje me rekomandimet në Seksionin 5.6.1. Për statistikat e vdekshmërisë perinatale, një shkallë e plotë e analizës shumë-shkakësore të të gjitha patologjive të raportuara, do të jetë përfitimi më i madh. Atje ku analiza të tilla janë të pazbatueshme, analiza e sëmundjes kryesore ose gjendjes/patologjisë kryesore tek fetusi ose foshnja dhe e gjendjes/patologjisë kryesore amëtare (maternale) që ndikon tek fetusi ose foshnja, ndër-tabelimet (kryq-tabelimet) e grupeve të këtyre dy gjendjeve/petologjive duhet konsideruar si minimumi i duhur. Aty ku është e nevojshme për të përzgjedhur vetëm njërën nga gjendjet, duhet përzgjedhur sëmundja apo gjendja kryesore tek fetusi apo foshnja.

6. Historiku i zhvillimit të ICD

6.1 Historiku i hershëm

Sir George Knibbs, statisticieni i shquar Australian, kreditoi Francois Bossier de Lacroix (1706-1777), i mirënjohur si Sauvages, me përpjekjen e parë për të klasifikuar sistematikisht sëmundjet (10). Traktakti i plotë i Sauvages u botua me titullin *'Nosologia Methodica'*. Një bashkëkohës i Sauvages ishte metodologjisti i madh Linnaeus (1707-1778), një nga paktet e të cilit u quajt *Genera Morburum*. Në fillim të shekullit të 19-të, klasifikimi i sëmundjeve në përdorimin e gjerë u bë nga William Cullen (1710-1790) nga Edinburgu, i cili u publikua më 1785 me titullin *Synopsis nosologiae methodicae*.

Megjithatë, për të gjitha qëllimet praktike, studimi statistikor i sëmundjes fillon një shekull më herët me punën e John Graunt mbi vdekshmërinë në Londër. Ky lloj klasifikimi i iniciuar nga ky pionier ka një rëndësi të madhe nga përpjekja e tij për të vlerësuar proporcionin e fëmijëve të lindur që vdesin para se të arrijnë moshën 6 vjeç, kur nuk ekzistonin regjistra mbi vdekshmërinë sipas moshave. Ai mori të gjitha vdekjet e klasifikuara si sorre, konvulsione, rakitizëm, dhëmbët dhe krimbat, aborte, chrysomet, foshnjet, zmadhim i mëlçisë dhe mbivendosi dhe iu shtoi atyre gjysmën e vdekjeve të klasifikuara si lija e vërtetë, lija e dhenve, fruthi dhe krimbat pa konvulsione. Pavarësisht nga vulgarizmi i këtij klasifikimi, për një vdekshmëri prej 36 % i fëmijëve para moshës 6 vjeç duket se ka qenë i mirë nga vlerësimet e bëra më vonë. Ndërkohë që tre shekuj kanë kontribuar diçka në saktësinë shkencore të klasifikimit të sëmundjeve, ende ka shumë që dyshojnë në dobinë e përpjekjeve për të hartuar statistika të sëmundjeve ose edhe shkaqe të vdekjeve, për shkak të vështirësive të klasifikimit. Për këtë mund të kujtojmë Major Greenwood: "Shkencëtari i vërtetë, i cili do të presë për statistika mjekësore tërësisht ekzakte, nuk është më i mençur se fshatari i Horacit që pret që lumi të rrjedhë" (30).

Për fat të mirë për progresin e mjekësisë parandaluese, Zyra e Regjistrimit të Përgjithëshm e Anglisë dhe Uellsit, në fillimin e vet më 1837, gjeti tek William Farr (1807-1883) statisticienin e saj të parë, i cili jo vetëm përdori në mënyrën më të mirë të mundshme klasifikimin jo të përkryer të sëmundjeve që ishte i disponueshëm në atë kohë, por punoi për të siguruar klasifikime më të mira dhe një uniformitet ndërkombëtar në përdorimin e tyre.

Farr gjeti klasifikimin e Cullen që përdorej në shërbimet publike të kohës së tij. Ai nuk ishte rishikuar për të mishëruar përparimet në shkencën mjekësore. Po ashtu ai nuk iu duk atij i kënaqshëm për qëllime statistikore. Prandaj në Raportin e parë Vjetor të Regjistratit të Përgjithshëm (12) ai diskutoi parimet e përgjithshme që duhet të qeverisin klasifikimin statistikor të sëmundjeve dhe i kërkoi miratiminin e një klasifikimi uniform si më poshtë:

> "Avantazhet e një nomenklature statistikore uniforme, sado jo e përkryer, janë të dukshme saqë në mënyrë të habitshme asnjë vëmendje nuk iu kushtua zbatimit të saj në Çertifikatat e Vdekshmërisë. Në shumë raste, çdo sëmundje është përkufizuar me

tre ose katër terma dhe çdo term është zbatuar për shumë sëmundje: janë përdorur emra jo të përshtatshëm ose në vend të sëmundjes parësore janë regjistruar ndërlikimet. Nomenklatura është aq e rëndësishme në këtë departament hetimesh, siç është pesha dhe masa në shkencat e fizikës dhe duhet zgjidhur pa vonesë."

Si për nomenklaturën ashtu dhe klasifikimin statistikor u bënë studime dhe shqyrtime konstante nga Farr në *"Letrat"* e tij vjetore për Regjistrarin e Përgjithshëm, të publikuara në Raportet Vjetore të Regjistrarit të Përgjithshëm. Dobia e klasifikimit uniform të shkaqeve të vdekjes u pranua aq fuqishëm në Kongresin e Parë Ndërkombëtar të Statistikave, i mbajtur në Bruksel në vitin 1853, saqë kongresi i kërkoi Willam Farr dhe Marc d'Espine të Gjenevës që të përgatisnin një klasifikim të shkaqeve të vdekjes, uniform dhe të aplikueshëm në gjithë botën. Në kongresin tjetër në Paris më 1855, Farr dhe d'Espine paraqitën dy lista të veçanta të cilat bazoheshin në parime shumë të ndryshme. Klasifikimi i Farr kishte pesë grupe: sëmundjet epidemike, sëmundjet e përgjithshme, sëmundje lokale sipas vendit anatomik, sëmundje të zhvillimit dhe sëmundjet që ishin rezultat direkt i dhunës. D'Espine i klasifikoi sëmundjet sipas natyrës së tyre (cërma, herpetike, hematike, etj). Kongresi miratoi një listë të përmbledhur me 139 rubrika. Më 1864, ky klasifikim u rishikua në Paris mbi bazën e modelit të Farr dhe më pas u rishikua edhe më tej në vitin 1874, 1880 dhe 1886. Megjithëse ky klasifikim nuk u pranua kurrë në mënyrë universale, propozimi i Farr që përfshinte parimin e klasifikimit të sëmundjeve sipas vendit anatomik mbijetoi si bazë për Listën Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes.

6.2 Adaptimi i listës ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes

Instituti Ndërkombëtar Statistikor, që pasoi Kongresin Ndërkombëtar Statistikor, në takimin e tij në Vjenë në vitin 1891, ngarkoi një komitet të kryesuar nga Jacques Bertillon (1851-1922), shef i Shërbimeve Statistikore të qytetit të Parisit, me përgatitjen e klasifikimit të shkaqeve të vdekjes. Është me interes që të vërehet se Bertillon ishte nipi i Achille Guillard, një botanist dhe statisticien i njohur, i cili futi rezolutën që i kërkonte Farr dhe d'Espine për të përgatitur një klasifikim uniform në kongresin e Parë Ndërkombëtar të Statistikave në vitin 1853. Raporti i këtij komiteti u paraqit nga Bertillon në takimin e Institutit Ndërkombëtar të Statistikës në Çikago në vitin 1893 dhe u miratua prej tij. Klasifikimi i përgatitur nga komiteti i Bertillonit ishte bazuar në klasifikimin e shkaqeve të vdekjes i përdorur nga qyteti i Parisit, i cili që nga rishikimi i tij në vitin 1885, përfaqësonte sintezën e klasifikimeve Angleze, Gjermane dhe Zvicerane. Klasifikimi bazohej në parimin e miratuar nga Farr të dallimit midis sëmundjes së përgjithshme dhe sëmundjeve të lokalizuara në një organ të caktuar ose në një vend anatomik të caktuar. Në përputhje me instruksionet e Kongresit të Vjenës të bërë sipas sugjerimeve të L. Guillaume, drejtori i Zyrës Federale të Statistikave të Zvicrës, Bertillon përfshiu tre klasifikime: i pari një klasifikim i shkurtuar me 44 tituj: i dyti një klasifikim me 99 tituj dhe i treti një klasifikim me 166 tituj.

Klasifikimi i shkaqeve të vdekjes i Bertillon, siç u quajt në fillim, pati një miratim të përgjithshëm dhe u zbatua në disa vende si dhe nga shumë qytete. Në fillim klasifikimi u përdor në Amerikën e Veriut nga Jesus E. Monjaras për statistikat e San Luis de Potosi, Meksiko (13). Më 1898, Shoqata Amerikane e Shëndetit Publik, në takimin e saj në Ottawa të Kanadasë rekomandoi zbatimin e *klasifikimit të Bertillon* nga regjistrat e Kanadasë, Meksikës dhe SHBA. Përveç kësaj, Shoqata

sugjeroi që ky klasifkim të rishikohëj çdo dhjetë vjet.

Në takimin e Institutit Ndërkombëtar Statistikor në Christiania në vitin 1899, Bertillon paraqiti një raport mbi progresin e klasifikimit, duke përfshirë rekomandimet e Shoqatës Amerikane të Shëndetit Publik për rishikime dhjetëvjeçare. Instituti Ndërkombëar Statistikor miratoi rezolutën e mëposhtme (14):

> Instituti Ndërkombëtar i Statistikave, i bindur për domosdoshmërinë e përdorimit në vende të ndryshme të nomenklatuarave të krahasueshme:
>
> Mëson më kënaqësi mbi përdorimin nga të gjitha zyrat e statistikave të Amerikës së Veriut, nga disa prej tyre në Amerikën e Jugut dhe nga disa në Europë, të sistemit të nomenklaturës së shkaqeve të vdekjes të paraqitur në vitin 1893;
>
> Këmbëngul fuqishëm që ky sistem nomenklature të pranohet në parim dhe pa rishikim nga të gjitha institucionet statistikore të Europës;
>
> Miraton, të paktën në linja të përgjitshme, sistemin e rishikimit dhjetëvjeçar të propozuar nga Shoqata Amerikane e Shëndetit Publik në sesionin e saj të Ottawës (1898);
>
> I kërkon zyrave të statistikës, të cilat ende nuk kanë aderuar, që të aderojnë pa vonesë dhe të kontribuojnë në krahasueshmërinë e nomenklaturës së shkaqeve të vdekjes.

Prandaj qeveria franceze mblodhi në Paris në gusht 1900 Konferencën e Parë Ndërkombëtare për Rishikimin e Bertillonit ose Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes. Delegatë nga 26 vende morën pjesë në këtë konferencë. Një klasifikim i detajuar i shkaqeve të vdekjes, që konsistonte në 179 grupe, dhe një klasifikim i shkurtuar me 35 grupe, u miratuan në 21 gusht 1900. Dëshira për të bërë rishikim çdo dhjetë vjet u pranua dhe qeverisë franceze iu kërkua të kërkonte takimin tjetër në vitin 1910. Në fakt konferenca tjetër u mbajt në vitin 1909 dhe qeveria franceze i thirri konferencat pasuese në vitin 1920, 1929 dhe 1938.

Bertillon vazhdoi të ishte forca drejtuese në promovimin e Listës Ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes dhe rishikimi i vitit 1900, 1910 dhe 1920 u bënë nën drejtimin e tij. Si sekretar i përgjithshëm i Konferencës Ndërkombëtare, ai kërkoi rishikimin paraprak për vitin 1920 në më tepër se 500 njerëz, duke kërkuar komentet përkatëse. Vdekja e tij në vitin 1922 e la Konferencën Ndërkombëtare pa një dorë drejtuese.

Në sesionin e vitit 1923 të Institutit Ndërkombëtar të Statistikave, Michel Huber, pasuesi i Bertillon në Francë, e pranoi mungesën e lidershipit dhe futi rezolutën për Institutin Ndërkombëtar të Statistikave për të rinovuar qëndrimin e tij të vitit 1893 përsa i takonte Klasifikimit Ndërkombëtar të Shkaqeve të Vdekjes dhe të bashkëpunonte me organizata të tjera ndërkombëtare në përgatitjen e rishikimeve të mëpasme. Organizata Shëndetësore e Lidhjes së Kombeve gjithashtu ka treguar një interes aktiv për statistikat jetësore dhe caktoi një komision të Ekspertëve të Statistikave për të

studiuar klasifikimin e sëmundjeve dhe shkaqet e vdekjeve si dhe probleme të tjera në fushën e statistikave mjekësore. E. Roesle, shef i shërbimit Statistikor Mjekësor të Zyrës Gjermane të Shëndetësisë dhe një anëtar i komisionit të Ekspertëve të Statistikës, përgatiti një monografi që jepte listën e zgjerimit në rubrika të Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes të vitit 1920, që do të duhej në tabelimin e statistikave të sëmundshmërisë. Ky studim i kujdesshëm u publikua nga Organizata e Shëndetësisë e Lidhjes së Kombeve në vitin 1928 (15). Në mënyrë që të koordinohej puna e të dy agjensive, u krijua një komision ndërkombëtar i njohur si "Komisioni i përzier", me një numër të barabartë përfaqësuesish nga Insituti Ndërkombëtar i Statistikave dhe Organizata Shëndetësore e Lidhjes së Kombeve. Ky komision hartoi draftin e propozimeve për Rishikimin (Revizionin) e Katërt (1929) dhe të Pestë (1938) të Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes.

6.3 Konferenca e Pestë e Rishikimit (revizionit) Dhjetëvjeçar

Konferenca e Pestë e Rishikimit Ndërkombëtar të Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes, ashtu si dhe konferencat e mëparëshme, u thirr nga qeveria e Francës dhe u mbajt në Paris në tetor të 1938-tës. Konferenca miratoi tri lista: një listë të detajuar prej 200 titujsh, një listë të ndërmjetme prej 87 titujsh dhe një listë të shkurtuar prej 44 titujsh. Përveç rifreskimit të listave në përputhje me progresin e shkencës, veçanërisht në kapitullin e sëmundjeve infektive dhe parazitare dhe ndryshimeve në kapitujt mbi gjendjet e paslindjes dhe mbi aksidentet, Konferenca bëri pak ndryshime në përmbatje, numrin dhe madje në numërimin e zërave. Po ashtu u hartua dhe një listë e shkaqeve të lindjeve të vdekura që u miratua nga Konferenca.

Përsa i takon klasifikimit të sëmundjeve për statistikat e sëmundshmërisë, Konferenca pranoi nevojën në rritje për një listë koresponduese të sëmundjeve për të plotësuar kërkesat statistikore të organizatave që ndryshojnë gjerësisht nga njëra tjetra, siç janë organizata e sigurimeve shëndetësore, spitalet, shërbimet shëndetësore ushtarake, adminstratat shëndetësore dhe organizata të ngjashme. Prandaj u miratua rezoluta e mëposhtëme (16):

> 2. Lista Ndërkombëtare e Sëmundjeve
>
> Duke marrë parasysh rëndësinë e hartimit të listave ndërkombëtare të sëmundjeve që i korespondojnë listave ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes:
>
> Konferenca rekomandon se një Komitet i Përbashkët i caktuar nga Instituti Ndërkombëtar i Statistikave dhe Organizata Shëndetësore e Lidhjes së Kombeve të ndërmarrë ashtu si në vitin 1929, përgatitjen e listave ndërkombëtare të sëmundjeve, në lidhje me ekspertët dhe përfaqësuesit e organizatave që janë të interesuar në mënyrë të posaçme.
>
> Duke pritur hartimin e listave ndërkombëtare të sëmundjeve, Konferenca rekomandon se përdorimi i listave të ndryshme kombëtare në përdorim duhet të jetë në përputhje me Listën Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes (numrat e kapitujve, krerët dhe nënkrerët në atë listë duhet të futen në kllapa).

Më tej, Konferenca rekomandon se qeveria e SHBA-së të vazhdojë studimet e saj të trajtimit statistikor të shkaqeve të përbashkëta të vdekjes në rezolutën e mëposhtëme (35):

3. Çertifikata e Vdekjes dhe Zgjedhje e Shkakut të Vdekjes aty ku jepet me tepër se Një Shkak Vdekje (Shkaqe të Përbashkëta)

Konferenca,

Ndërsa në vitin 1929, Qeveria e SHBA-së ishte aq e zonja sa të ndërmerrte studimin e mjeteve për të njësuar metodat e seleksionimit të shkaqeve kryesore të vdekjes për t'u paraqitur në ato raste kur përmendeshin dy ose më tepër shkaqe në çertifikatën e vdekjes,

Dhe ndërsa studime të shumta të përfunduara ose në vazhdim në vende të ndryshme nxirrnin rëndësinë e këtij problemi, i cili ende nuk është zgjidhur,

Dhe ndërsa sipas studimeve, krahasueshmëria ndërkombëtare e vdekshmërisë nga sëmundje të ndryshme kërkon jo vetëm zgjidhjen e problemit, por edhe zgjidhjen e një sëri pyetjesh të tjera;

(1) Falenderon përzemërsisht Qeverinë e SHBA-së për punën që ajo bëri ose promovoi në këtë drejtim;

(2) I kërkon Qeverisë së SHBA-së të vazhdojë investigimet e saj në dhjetë vitet e ardhshme, në bashkëpunim me vende dhe organizata të tjera, mbi një bazë lehtësisht më të gjërë, dhe

(3) Sugjeron se, për këto studime të ardhshme, qeveria e SHBA-së duhet të ngrejë një nënkomitet që përfshin përfaqësues të vendeve dhe organizatave që marrin pjesë në investigimet në këtë drejtim.

6.4 Klasifikimet e mëparëshme të sëmundjeve për statistikat e sëmundshmërisë

Në diskutimin e derimësipërm, klasifikimi i sëmundjeve është paraqitur pothuajse tërësisht në lidhje me statistikat e shkaqeve të vdekjes. Megjithatë Farr e pranoi se ishte e dëshirueshme "për ta zgjeruar të njëjtin sistem të nomenklaturës tek sëmundjet, të cilat megjithëse jo fatale, shkaktonin paaftësi në popullatë, dhe tani në tabelat e sëmundjeve numërohen shifra që kanë të bëjnë me sëmundjet në ushtri, flotë, spitale, burgje, azilet e të çmendurve, institutet publike të çdo lloji dhe shoqatat e të sëmureve, si dhe në numrin e popullsisë të vendeve si Irlanda, ku numërohen sëmundjet e të gjithë njerëzve" (9). Prandaj në *Raportin* e tij *mbi nomenklaturën dhe klasifikimin statistikor të sëmundjeve,* të paraqitur në Kongresin e Dytë Ndërkombëtar të Statistikave, ai përfshiu në listën e përgjithshme të sëmundjeve shumicën e atyre sëmundjeve që cënonin shëndetin si dhe ato fatale. Në Kongresin e

Katërt Ndërkombëtar të Statistikave të mbajtur në Londër në vitin 1860, Florence Nightingale kërkoi me forcë miratimin e klasifikimt të sëmundjeve të Farr për tabelimin e sëmundshmërisë spitalore, *Propozimet për një plan të njësuar të statistikave spitalore.*

Në Konferencën e Parë Ndërkombëtare për rishikimin e Klasifikimit të Shkaqeve të Vdekjes të Bertillon në Paris më 1900, u miratua një klasifikim paralel i sëmundjeve për përdorim në statistikat e sëmundjeve. Një listë paralele u miratua gjithashtu në konferencën e dytë në vitin 1909. Kategoritë ekstra për sëmundjet jo fatale u ndanë në nëndivizione të disa rubrikave të shkaqeve të vdekjes në dy ose tre grupe, çdo njeri prej të cilëve i shenjuar me një gërmë. Përkthimi në anglisht i rishikimit të dytë dhjetëvjeçar, i publikuar nga departamenti i tregtisë dhe punës i SHBA-së në vitin 1910 u titullua *Klasifikimi Ndërkombëtar i Shkaqeve të Sëmundjes [Sickness] dhe Vdekjes*. Rishikimet e mëvonshme integruan disa prej grupeve në listën ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes. Konferenca e Katërt Ndërkombëtare miratoi një klasifikim të sëmundjeve, i cili ndryshonte nga Lista Ndërkombëtare e Shkaqeve të Vdekjes vetëm nga shtimi i disa nën-ndarjeve të tjera prej 12 titujsh. Këto klasifikime ndërkombëtare të sëmundjeve megjithatë nuk ia dolën që të gjenin një terren të përgjithshëm receptiv, pasi ato ofronin vetëm një zgjerim të kufizuar të listës së shkaqeve të vdekjes.

Në mungesë të një klasifikimi të njësuar të sëmundjeve që do të mund të përdorej në mënyrë të kënaqshme për statistikat e sëmundjeve, shumë vende e gjetën të domosdoshme që të përgatisnin listat e veta. U përgatit një Kod Standard i Sëmundshmërisë nga Këshilli i Domininit të Shëndetit i Kanadasë, që u publikua në vitin 1936. Nën-ndarjet kryesore të këtij kodi përfaqësonin 18 kapituj të Rishikimit (Revizionit) të vitit 1929 të Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes, dhe këto ishin nënndarë në 380 kategori specifike sëmundjesh. Në Konferencën e Pestë Ndërkombëtare më 1938 delegati kanadez futi një modifikim të kësaj listë për shqyrtim si baza për një listë ndërkombëtare të shkaqeve të sëmundjeve. Megjithëse nuk u ndërmorr asnjë veprim për këtë propozim, Konferecna miratoi rezolutën e cituar më sipër.

Më 1944, klasifikimet paraprake të sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike u publikuan si në Mbretërinë e Bashkuar ashtu dhe në SHBA për përdorim në statistikat e sëmundshmërisë. Të dy klasifikimet ishin më të gjëra sesa lista kanadeze, por, po ashtu si ajo, ndoqën rendin e përgjithshëm të sëmundjeve në Listën Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes. Klasifikimi britanik u përgatit nga komiteti për statistikat spitalore mbi sëmundshmërinë të Këshillit Kërkimor Mjekësor, i cili u krijua në janar të vitit 1942. Ai titullohej "*Një klasifikim paraprak i sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike për përdorim në hartimin e statistikave të sëmundshmërisë"* (17). Ai u përgatit me synimin për të ofruar një skemë për grumbullimin dhe regjistrimin e statistikave të pacientëve të shtruar në spitalet në Mbretërinë e Bashkuar duke përdorur një klasifikim standard të sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike dhe u përdor në të gjithë vendin nga agjensitë qeveritare dhe të tjera.

Pak vite më parë, në gusht 1940, Kirurgu i Përgjithshëm i Shërbimit të Shëndetit Publik të SHBA-së dhe Drejtori i Zyrës së SHBA-së për Censusin e Popullsisë, publikuan një listë të sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike për statistikat e sëmundshmërise (18). Kodi u përgatit nga Departamenti i Metodave të Shëndetit Publik të Shërbimit të Shëndetit Publik në bashkëpunim me një komitet konsulentësh të caktuar nga Kirurgu i Përgjithshëm. *Manuali për kodimin e shkaqeve të sëmundjes sipas kodit të diagnozës për tabelimin e statistikave të sëmundshmërisë*, që konsiston në kodin e diagnozës, një listë tabelare inkluzionesh dhe një indeks alfabetik, u publikua më 1944. Kodi u përdor në disa spitale, në një numër të madh shoqërish të sigurimeve shëndetësore spitalore dhe në

planet e kujdesit mjekësor, si dhe në studime speciale nga agjensi të tjera në SHBA.

6.5 Komiteti i SHBA-së mbi Shkaqet e Përbashkëta të Vdekjes

Në përputhje me rezolutën e Konferencës së Pestë Ndërkombëtare, Sekretari Amerikan i Shtetit ngriti më 1945 Komitetin e SHBA-së mbi Shkaqet e Përbashkëta të Vdekjes nën drejtimin e Lowell J. Reed, profesor i biostatistikës në Universitetin Johns Hopkins. Anëtarët dhe konsulentët e këtij komiteti përfshinin përfaqësues të Qeverisë së Kanadasë dhe Mbretërisë së Bashkuar dhe seksionin e Shëndetësisë të Lidhjes së Kombeve. Komiteti njohu tendencën e përgjithshme për atë çka mendohej lidhur me listat e statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë dhe vendosi se përpara se të merrej me çështjen e shkaqeve të përbashkëta të vdekjes, do të ishte me avantazh për të konsideruar klasifikimet nga pikëpamja e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, meqë problemi i shkaqeve të përbashkëta të vdekjes i takon të dy tipeve të statistikave.

Komiteti gjithashtu mori në konsideratë atë pjesë të rezolutës mbi Listat Ndërkombëtare të Sëmundjeve të Konferencës së mëparëshme Ndërkombëtare që rekomandonte se *"lista të ndryshme kombëtare në përdorim duhet sa më tepër të jetë e mundur të sillen në linjë me listën e detajuar ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes"*. Ai pranoi se klasifikimi i sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike është i lidhur ngushtë me klasifikimin e shkaqeve të vdekjes. Pikëpamja se të tilla lista janë fondamentalisht të ndryshme lind nga besimi i gabuar se lista ndërkombëtare është një klasifikim i shkaqeve terminale, ndërsa në fakt ajo bazohet në gjendjen e sëmundjes e cila inicion vazhdën e ngjarjeve që më në fund shpien në vdekje. Komiteti besonte se në mënyrë që të shfrytëzohen plotësisht si statistikat e sëmundshmërisë ashtu dhe ato të vdekshmërisë, jo vetëm që klasifikimi i sëmundjeve duhet të jetë i krahasueshëm për të dy synimet, por nëse është e mundur, duhet të jetë një listë e vetme.

Përveç kësaj, një numër në rritje i organizatave statistikore po përdornin kartela mjekësore që përmbanin si sëmundjen ashtu edhe vdekjen. Madje edhe në organizata që hartonin vetëm statistika të sëmundshmërisë, duhet të kodoheshin si rastet fatale ashtu dhe ato jo fatale. Prandaj një listë e vetme e lehtëson shumë veprimin e tyre të kodimit. Ajo gjithashtu ofron një bazë të përbashkët për krahasim të statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë.

Prandaj u caktua një nënkomitet, i cili përgatiti një draft të një Klasifikimi Statistikor të Propozuar të Sëmundjeve, Dëmtimeve dhe Shkaqeve të Vdekjes. Një draft final u miratua nga komiteti pasi ai u modifikua mbi bazën e provave të bëra nga agjensi të ndryshme në Kanada, Mbretërinë e Bashkaur dhe SHBA.

6.6 Rishikimi (Revizioni) i Gjashtë i Listave Ndërkombëtare

Konferenca Ndërkombëtare e Shëndetësisë mbajtur në New York në qershor dhe korrik 1946 (19) ngarkoi Komitetin e Brendshëm të OBSH-së me përgjegjësinë për:

Rishikimin e strukturave ekzistuese dhe për realizimin e një pune përgatitore që mund të ishte e domosdoshme lidhur me:

(i) rishikimin tjetër dhjetëvjeçar të "Listave Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes" (përfshirë listat e miratuara nën Marrëveshjen Ndërkombëtare të vitit 1934 lidhur me Statistikat e Shkaqeve të Vdekjes); dhe

(ii) hartimin e Listave Ndërkombëtare të Shkaqeve të Sëmundshmërisë.

Për të përmbushur këtë përgjegjësi, Komiteti i Përkohshëm caktoi Komitetin e Ekspertëve për përgatitjen e Rishikimit (Revizionit) të Gjashtë Dhjetëvjeçar të Listave Ndërkombëtare të Sëmundjeve dhe Shkaqeve të Vdekjes.

Ky komitet, duke marrë plotësisht parasysh opinionin mbizotërues lidhur me sëmundshmërinë dhe vdekshmërinë, rishikoi klasifikimin mbi shkaqet e vdekjes të propozuar më lart, i cili ishte përgatitur nga Komiteti mbi Shkaqet e Përbashkëta të Vdekjes i SHBA-së.

Klasifikimi që rezultoi iu shpërnda qeverive të vendeve të cilat përgatisnin statistikat e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë për komente dhe sugjerime nën titullin *Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve, Dëmtimeve dhe Shkaqeve të Vdekjes.* Komiteti i Ekspertëve mori në shqyrtim përgjigjet dhe përgatiti një version të rishikuar, që mishëron të tilla ndryshime siç u paraqitën ato, për të përmirësuar dobinë dhe pranueshmërinë e klasifikimit. Komiteti gjithashtu hartoi një listë termash diagnostikë që do të paraqiteshin nën çdo titull të klasifikimit. Përveç kësaj, një nënkomitet u caktua për të përgatitur një indeks të gjerë të deklaratave diagnostike të klasifikuara në kategorinë e duhur të klasifikimit.

Komiteti gjithashtu mori në shqyrtim strukturën dhe përdorimet e listave speciale të shkaqeve për tabelimin dhe publikimin e statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, siç janë format e çertifikatës mjekësore dhe rregullat për klasifikim.

Konferenca Ndërkombëtare për Rishikimin e Gjashtë të Listave Ndërkombëtare të Sëmundjeve dhe Shkaqeve të Vdekjes u mblodh në Paris më 26-30 prill 1948 nga qeveria e Francës nën termat e marrëveshjes së nënshkruar në mbyllje të Konferencës së Rishikimit të Pestë më 1938. Sekretariati i saj u caktua nga autoritetet kompetente franceze së bashku me Organizatën Botërore të Shëndetësisë, e cila kishte kryer punë përgatitore në termat e një marrëveshje të mbyllur nga qeveritë e përfaqësuara në Konferencën Ndërkombëtare të Shëndetësisë më 1946 (38).

Konferenca miratoi klasifikimin e përgatitur nga Komiteti i Ekspertëve si Rishikimin e Gjashtë të Listave Ndërkombëtare (20). Ajo gjithashtu mori në shqyrtim propozime të tjera të komitetit të eksperteve në lidhje me hartimin, tabelimin dhe publikimin e statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë. Konferenca miratoi formularin ndërkombëtar të çertifikatës mjekësore të vdekjes, pranoi shkaqet e nënvizuara të vdekjes si shkaqe kryesore që duhen tabeluar dhe miratoi rregullat për përzgjedhjen e shkaqeve kryesore të vdekjeve si dhe listat speciale për tabelimin e të dhënave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë. Përveç kësaj, ajo rekomandonte se Asambleja Botërore e Shëndetësisë duhet të miratojë rregulla nën nenin 21(b) të Kushtetutës së OBSH-se për të drejtuar Shtetet Anëtare në hartimin e statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në përputhje me

Klasifikimin Ndërkombëtar të Statistikave.

Në vitin 1948, Asambleja e Parë Botërore e Shëndetësisë miratoi raportin e Konferencës së Rishikimit të Gjashtë dhe Rregulloren Numër 1 të Organinzatës Botërore të Shëndetësisë e përgatitur mbi bazën e rekomandimeve të konferencës. Klasifikimi Ndërkombëtar, përfshirë listën tabelare të inkluzioneve që përcaktonte përmbajtjen e kategorive, u përfshi bashkë me formularin e çertifikatës mjekësore të shkaqeve të vdekjes, rregullat për klasifikimin dhe listat speciale për tabelim në Manualin e Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, Dëmtimeve fizike dhe Shkaqeve të Vdekjes (40). Manuali konsistonte në dy volume, Vëllimi 2 ishte një indeks alfabetik i termave diagnostike i koduar sipas kategorisë së duhur.

Konferenca e Rishikimit të Gjashtë shënoi fillimin e një epoke të re në statistikat ndërkombëtare jetësore dhe shëndetësore. Përveç miratimit të një listë të gjerë për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë dhe rënies në ujdi për rregullat ndërkombëtare për përzgjedhjen e shkaqeve bazë të vdekjes, ajo rekomandoi miratimin e një programi të gjerë të bashkëpunimit ndërkombëtar në fushën e statistikave jetësore dhe shëndetësore. Një çështje e rëndësishme në këtë program ishte rekomandimi se qeveritë duhet të ngrenë komitete kombëtare për statistika jetësore dhe shëndetësore për të koordinuar veprimtaritë statistikore në vend dhe për të shërbyer si lidhje midis institucioneve kombëtare statistikore dhe OBSH-së. Përveç kësaj, u synua se një komitet i tillë kombëtar, ose i vetëm, ose në bashkëpunim me komitete të tjera kombëtare, do të studionte problemet statistikore me rëndësi për shëndetin publik dhe do t'i vinte në dispozicion të OBSH-së rezultatet e investigimeve të tyre.

6.7 Rishikimi (revizioni) i shtatë dhe rishikimi (revizioni) i tetë

Konferenca Ndërkombëtare për Rishikimin (Revizionin) e Shtatë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve u mbajt në Paris nën udhëheqjen e OBSH-së në shkurt 1955 (41). Në përputhje me rekomandimin e Komitetit të Ekspertëve të OBSH-së për Statistikat Shëndetësore, ky rishikim u kufizua në ndryshime dhe amendime esenciale të gabimeve dhe mospërputhjeve (42).

Konferenca e Rishikimit (Revizionit) të Tetë u mblodh nga OBSH-ja në Gjenevë nga 6 deri në 12 korrik 1965 (43). Ky rishikim ishte më radikal se i Shtati, por e la të pandryshuar strukturën bazë të klasifikimit dhe filozofinë e përgjithshme të klasifikimit të sëmundjeve, kur ishte e mundur, sipas etiologjisë së tyre, sesa si një manifestim i veçantë.

Gjatë viteve që ishte në fuqi Rishikimi i Shtatë dhe ai i Tetë, përdorimi i ICD-së për indeksimin e kartelave mjekësore spitalore u rrit me shpejtësi, dhe disa vende përgatitën adaptime kombëtare, të cilat ofruan detajet shtesë të nevojshme për këtë zbatim të ICD-së.

6.8 Rishkimi (revizioni) i nëntë

Konferenca ndërkombëtare për Rishikimin (Revizionin) e Nëntë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve u mblodh nga OBSH në Gjenevë nga 30 shtatori deri në 6 tetor 1975 (44). Gjatë

diskutimeve në konferencë, fillimisht u synua se do të kishte pak ndryshime, përveç rifreskimit të klasifikimit. Kjo ishte kryesisht për shkak të shpenzimit që kërkonte adaptimi i sistemeve të përpunimit të të dhënave sa herë që rishikohëj një klasifikim. Ka pasur një rritje jashtëzakonisht të madhe të interesit në ICD dhe duhet të gjendeshin rrugë për t'ju përgjigjur kësaj, pjesërisht duke modifikuar vetë klasifikimin dhe pjesërisht duke futur mundësi koduese speciale. Një numër përfaqësimesh u bënë nga organizma të specializuara, të cilat ishin të interesuara në përdorimin e ICD-së për statistikat e tyre. Disa fusha në klasifikim u konsideruan se nuk ishin përshtatur siç duhet dhe kishte presion të konsiderueshëm për më tepër detaje dhe për një adaptim të klasifikimit për ta bërë atë më relevant për vlerësimin e kujdesit shëndetësor, duke klasifikuar gjendje tek kapitujt përkatës me pjesën e trupit të prekur sesa me ato që kishin të bënin me sëmundje bazë të përgjithshme. Nga ana tjetër ishin përfaqësues nga vende dhe fusha ku një klasifikim i sofistikuar i detajuar ishte jo relevant, por i cili megjithatë kishte nevojë për një klasifikim të bazuar në ICD, në mënyrë që të vlerësohej progresi i tyre në kujdesin shëndetësor dhe në kontrollin e sëmundjeve.

Propozimet finale të paraqitura në konferencë dhe të pranuara prej saj e ruajtën strukturën bazë të ICD-së, ndonëse me më shumë detaje shtesë në nivelin e nënkategorive me katër-karaktere dhe disa nënndarje me pesë-karaktere. Për përfitimin e përdoruesve që nuk kërkojnë të tilla detaje, u bë kujdes për të bërë të mundur që kategoritë në nivelin e tre-karaktereve të ishin siç duhet.

Për përfitimin e përdoruesve që dëshironin të prodhonin statistika dhe indekse të orientuara drejt kujdesit shëndetësor, Rishikimi i Nëntë përfshiu një metodë alternative ospionale të klasifikimit të deklaratave diagonstike, përfshirë informacionin mbi sëmundjen bazë dhe manifestimet në një organ ose vend të caktuar. Ky sistem u bë i njohur si sistemi me yll (*) dhe kryq (†) dhe është ruajtur në Rishikimin e Dhjetë. U përfshinë edhe një numër inovacionesh teknike në këtë Rishikim të Nëntë, që synonin rritjen e fleksibilitetit për përdorim në një sërë situatash.

Asambleja e 29 e OBSH-se, duke marrë shënim rekomandimet e Konferencës Ndërkombëtare për Rishikimin e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, miratoi publikimin për qëllime prove të klasifikimeve suplementare të Dëmtimeve dhe Handikapeve dhe Proçedurave në Mjekësi, si shtesë por jo si pjesë integrale e Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve. Gjithashtu konferenca bëri rekomandime për një numër subjektesh teknike: rregullat koduese për vdekshmërinë u amenduan lehtësisht dhe rregullat për selektimin e një shkaku të vetëm për tabelimin e sëmundshmërisë u futën për herë të parë; përkufizimet dhe rekomandimet për statistika në fushën e vdekshmërisë perinatale u amenduan dhe u zgjeruan dhe u rekomandua një çertifikatë e shkaqeve të vdekjes perinatale. Vendet u inkurajuan për të punar më tej në kodimin dhe analizën e gjendjeve të shumëfisht,por nuk u rekomandua ndonjë metodë zyrtare; dhe, së fundi, u prodhua një listë bazë tabelare.

6.9 Përgatitjet për rishikimin (revizionin) e dhjetë

Madje edhe përpara Konferencës për Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë, OBSH-ja ishte përgatitur për Rishikinin e Dhjetë. U kuptua se shtrirja e madhe në përdorimin e ICD-së lypte një rishikim të plotë të strukturës së vet dhe një përpjekje për të planifikuar një klasifikim të qendrueshëm dhe fleksibël, i cili nuk do të kërkonte një rishikim fondametal për shumë vite të ardhshme. Qendrat e OBSH-së për

Klasifikimin e Sëmundjeve (shih Vëllimi 1) u thirrën më pas për të eksperimentuar me modelet e strukturave alternative për ICD-10.

U bë e qartë se ai inteval i vendosur prej 10 vjetësh midis rishikimeve ishte tejet i shkurtër. Puna për proçesin e rishikimit duhej të fillonte përpara se versioni aktual i ICD-së të ishte përdorur aq gjatë sa të mund të vlerësohej tërësisht, kryesisht për nevojën për të konsultuar kaq shumë vende dhe organizata, çka e bënte proçesin shumë të gjatë. Prandaj Drejtori i Përgjithshëm i OBSH-së i shkruajti Vendeve Anëtare dhe mori pëlqimin e tyre për ta shtyrë deri në vitin 1989 Konferencën e Rishikimit të Dhjetë, i cili fillimisht ishte caktuar për 1985, dhe për ta shtyrë futjen e Rishikimit të Dhjetë, i cili duhej të mbaronte më 1989. Përveç lejimit të eksperimentimit me modele alternative për strukturën e ICD-së, kjo lejoi kohë për vlerësimin e ICD-9, për shembull përmes takimeve të organizuara nga disa prej Zyrave Rajonale të OBSH-së dhe përmes një studimi të organizuar në Zyrën Qendrore të OBSH-së.

Një program i gjerë punë pasoi, i cili kulmoi me Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë të ICD-së dhe është përshkruar në Raportin e Konferencës Ndërkombëtare për Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, i riprodhuar në Vëllimin 1.

7. Shtojcat

7.1 Forma ndërkombëtare e çertifikatës mjekësore për shkaqet e vdekjes

7.1.1 Forma ndërkombëtare e çertifikatës mjekësore për shkaqet e vdekjes

Të dhëna shtesë që mund të jenë të nevojshme për sistemin e raportimit të vendeve mund të shtohet në këtë ëertifikatë. Nuk duhet të zëvendësojë informacionin e treguar më poshtë:

Të dhëna administrative (mund të specifikohet më tej nga vendi)				
Gjinia	☐ Femër	☐ Mashkull	☐ E panjohur	
Data e lindjes	D D M M V V V V	Dita e vdekjes	D D M M V V V V	

Korniza A			
▸ **Të dhëna mjekësore: Pjesa 1 dhe 2**			
1. Raportoni sëmundje ose gjendje që çojnë direkt në vdekjen në rreshtin a Raportoni zinxhirin e ngjarjeve sipas rradhës (nëse duhet) Deklaroni shkakun themelor të vdekjes në rreshtin më të poshtëm të përdorur		▸ **Shkaku i vdekjes**	▸ **Intervali kohor deri në kohën e vdekjes**
	a		
	b	Për shkak të	
	c	Për shkak të	
	d	Për shkak të	
2. Gjendje të tjera sinjifikante që kontribuojnë në vdekje (intervalet kohore mund të futen në kllapa pas gjendjes)			

Korniza B				
▸ **Të dhëna mjekësore të tjera**				
A u krye kirurgji në 4 javët e fundit?		☐ Po	☐ Jo	☐ Nuk dihet
Nëse po specifikoni datën e kirurgjisë				D D M M V V V V
Nëse po specifikoni arsyen e kirurgjisë (sëmundjen ose gjendjen)				
A u kërkua autopsia?		☐ Po	☐ Jo	☐ Nuk dihet
Nese po, a u perdoren gjetjet ne certifikate?		☐ Po	☐ Jo	☐ Nuk dihet
▸ **Mënyra e vdekjes**				
☐ Sëmundje	☐ Sulm		☐ Nuk mund të përcaktohet	
☐ Aksident	☐ Ndërhyrje ligjore		☐ Në pritje të hetimit	
☐ Vetë-dëmtim i qëllimshëm	☐ Luftë		☐ Nuk dihet	
Nëse ishte shkak ose helmim i jashtëm:			Data e dëmtimit	D D M M V V V V
Ju lutem përshkruani se si ndodhi shkaku i jashtëm (Nëse ishte helmim ju lutem specifikoni agjentin helmues)				
▸ **Vendi ku ndodhi shkaku i jashtëm**				
☐ Në shtëpi	☐ Institucion rezidental	☐ Shkollë, institucion, zonë administrative publike		☐ Zonë sportive/atletike
☐ Rrugë dhe autostradë	☐ Zonë tregëtie dhe shërbimi	☐ Zonë industriale dhe ndërtimi		☐ Fermë
☐ Vend tjetër (ju lutem specifikojeni):				☐ Nuk dihet
▸ **Vdekje fetale ose foshnjeje**				
Shtatëzani e shumëfishtë	☐ Po	☐ Jo		☐ Nuk dihet
I lindur i vdekur?	☐ Po	☐ Jo		☐ Nuk dihet
Nëse vdekja ndodhi brenda 24 orësh, specifikoni numrin e orëve që mbijetoi			Pesha lindje (gr)	
Numri i javëve të mbushura të shtatëzanisë			Mosha e nënës (vite)	
Nëse vdekja ishte perinatale, ju lutem deklaroni gjendjet e nënës që ndikuan fetusin dhe të porsalindurin				
▸ **Për gratë, ishte e ndjera shtatëzanë**		☐ Po	☐ Jo	☐ Nuk dihet
☐ Në kohën e vdekjes		☐ Brenda 42 ditësh para vdekjes		
☐ Ndërmjet 43 ditësh deri 1 vit para vdekjes		☐ Nuk dihet		
A kontribuoi shtatëzania në vdekje?		☐ Po	☐ Jo	☐ Nuk dihet

7.1.2 Shkaqet e Vdekjes në Çertifikatën e Vdekjes sipas Udhëzuesit Referencë të Shpejtë të ICD-10

[LOGO]

Shkaku i Vdekjes
në
Çertifikatën e Vdekjes

Në përputhje me ICD-10

Udhëzues referencë i shpejtë

Informacioni për shkaqet e vdekjes i shërben
- Epidemiologjisë dhe parandalimit
- Manaxhimit të kujdesit shëndetësor
- Krahasimit të shëndetit në popullata të ndryshme

Çertifikimi i vdekjes së regjistruar në çertifikatën e vdekjes paraqet opinionin më të mirë mjekësor.

Një çertifikatë e shkaqeve të vdekjes e plotësuar siç duhet jep një përshkrim të llojit, rradhës dhe marrëdhënies së ngjarjeve që çuan në vdekje.

Diagnozat e raportuara në çertifikatë kodohen me Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve, botimi i 10-të. Të dhënat e koduara analizohen dhe përdoren në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar pavarësisht gjuhës në të cilën është plotësuar çertifikata.

Shkaqet e Vdekjes në çertifikatë – si të plotësohen?

Korniza A: Çertifikata e vdekjes mund të duket ndryshe në vende të ndryshme. Por seksioni i shkaqeve të vdekjes është i njëjtë në të gjithë botën.

Korniza A ka dy pjesë; të quajtura Pjesa 1 dhe Pjesa 2, dhe një seksion që regjistron intervalin kohor nga fillimi i secilës gjendje deri në kohën e vdekjes.

Pjesa 1 – përdoret për sëmundjet ose gjendjet që janë pjesë e **sekuencës së ngjarjeve që çuan direkt në vdekje.**

Shkaku i menjëhershëm i vdekjes (direkti) futet në rreshtin e parë, 1(a).

Duhet gjithnjë që rreshti 1(a) të plotësohet.

Hyrja në rreshtin 1(a) mund të jetë vetëm një gjendje e raportuar në Pjesën 1 të Çertifikatës.

Aty ku ka **dy ose më shumë gjendje** që janë pjesë e sekuencës së ngjarjeve që çuan në vdekje, çdo ngjarje duhet të futet në një rresht të veçantë. Për cdo rast duhet të kodoni sëmundjen, dëmtimin ose shkakun e jashtëm që çoi në vdekje. Mos regjistroni **mënyrën e vdekjes**, si psh arrest kardiak, insuficiencë respiratore apo insuficiencë e zemrës. Përpiquni të jeni sa më të saktë të jetë e mundur. Shkaqet e 'panjohura' të vdekjes duhet të regjistrohen për rastet kur autopsia ose ekzaminimet e detajuara nuk mund të përcaktojnë një shkak për vdekjen. '**E panjohur**' është më mirë se çdo spekulim tjetër mbi shkaqet e vdekjes. Gjithmonë i shkruani termat e plota dhe pa shkurtime. **Shkurtimet** mund të interpretohen në mënyra të ndryshme. Termat si 'e dyshuar' ose 'i mundshëm' duhet të injorohen kur vleresohen temat e përdorur. Për shembull 'diabet i dyshuar' do të interpretohet si 'diabet'. Katër rreshtat mund të mos jenë të mjaftueshëm për të gjithe zinxhirin e ngjarjeve. Mos humbisni hapësirë me **fjalë të panevojshme**. Disa terma klinike janë të mjegullt. Për shembull, 'tumor' nuk specifikon sjelljen (shiko dhe faqen e fundit të kesaj fletëpalosje).

Kohëzgjatja – është intervali kohor nga fillimi i çdo gjendjeje të shënuar në çertifikatë (jo koha e diagnozës së gjendjes), dhe datës së vdekjes. Informacioni i kohëzgjatjes është i dobishëm në kodimin e disa sëmundjeve dhe gjithashtu bën të mundur kontrollin e rradhës së raportuar të sekuencës së gjendjeve.

Pjesa 2 – përdoret për kushtet që nuki përkasin Pjesës 1 por që ishin present dhe kontribuan në vdekje.

Korniza B: Disa detaje harrohen shpesh në Pjesën 1 dhe 2 (Korniza A). Pyetje të veçanta të detajuara pyesin për detajet e kirurgjisë së mëparshme, mënyrës së vdekjes dhe vendit ku ndodhi. Korniza B nuk është treguan në këtë faqe informative.

Shkaqet e Vdekjes në çertifikatë – hap pas hapi

Filloni në rreshtin 1(a), me shkakun e menjëhershëm, dhe pastaj shkoni pas në kohë në gjendjet pararendese derisa të arrini në atë që filloi sekuencën e ngjarjeve. Ju do i afroheni kohës kur pacienti ishte i shëndetshëm.

Tani, ju duhet të keni raportuan shkakun themelor ose original në rreshtin më të ulët të përdorur dhe një sekuence ngjarjesh që çuan nga shkaku themelor deri në shkakun e menjëhershëm të vdekjes në rreshtin 1(a).

Së fundmi, regjistroni intervalin kohor nga fillimi i çdo gjendjeje të shënuar në çertifikatë dhe datën e vdekjes. Aty ku data dhe koha e fillimit nuk është e njohur duhet shënuar një diçka sa më e përafërt e mundur. Futni njësinë e kohës (minuta, orë, ditë, javë, muaj, vite).

Shembull

Korniza A ▶ Të dhëna mjekësore: Pjesa 1 dhe 2			
		▶ Shkaku i vdekjes*	▶ Intervali kohor deri në kohën e vdekjes
1. Raportoni sëmundje ose gjendje që çojnë direkt në vdekjen në rreshtin a Raportoni zinxhirin e ngjarjeve sipas rradhës (nëse duhet) Deklaroni shkakun themelor të vdekjes në rreshtin më të poshtëm të përdorur	a	Shkaku direkt i vdekjes **Hemorragji cerebrale**	**4 orë**
	b	Për shkak të **Metastazave te trurit**	**4 muaj**
	c	Për shkak të **Kancer I gjoksit**	**5 vite**
	d	Për shkak të	
2. Gjendje të tjera sinjifikante që kontribuojnë në vdekje (intervalet kohore mund të futen në kllapa pas gjendjes) ** Kjo nuk do të thotë mënyrën e vdekjes, psh, insufiçiensë kardiake, insufiçiensë respiratore. Kjo do të thotë sëmundje, dëmtim, ose komplikacion që shkaktoi vdekjen.*	**Hipertension arterial (3 vite);** **Diabet i sheqerit (10 vite)**		

- **Shkruani qartë** dhe mos përdorni shkurtime.
- Sigurohuni që informacioni është **i plotë**.
- **Mos spekuloni** për shkakun e vdekjes.
- Mos plotësoni në pjesën e rezultateve laboratorike gjëra si 'u gjet nga partneri'.
  (Mund të ketë fusha të veçanta në formular për këtë lloj informacioni)
- **Një gjendje në një rresht** duhet të jetë e mjaftueshme.

Terma të përdorur shpesh në mënyre të keq-përcaktuar

Aksident	Specifiko **rrethanat** Specifiko **qëllimin**, si aksident me makinë, vdekjeprurës, sulm Specifiko **vendin** e ngjarjes
Alkol, barna	Specifiko **përdorimin:** kohëgjatë ose i vetem, varësi
Komplikacione të kirurgjisë	Specifiko **sëmundjen**: sëmundjen që shkaktoi kirurgjinë
Demencë	Specifiko shkakun: Alzheimer, infarkt, moshë të vjetër, tjetër
Hepatit	Specifiko ecurinë, etiologjinë: akut ose kronik, alkolik Nëse **viral:** specifiko Tipin (A,B,C,....)
Infarkt	Specifiko **vendin**: zemër, tru... Specifiko **shkakun**: arteriosklerotik, trombotik, embolik...
Infeksion	Specifiko: parësor ose dytësor, **organizmin** shkaktar... Nëse parësor: specifiko bakterial ose viral Nëse dytësor: specifiko infeksionin primar
Leuçemi	Specifiko: akute, subakute,limfatike kronike, mieloide, monocitike
Pneumoni	Specifiko: parësore, aspirimi, **shkakun**, organizmin shkaktar Nëse nga palëvizshmëria: specifikoni shkakun e palëvizshmërisë
Embolizëm pulmonar	Specifikoni **shkakun**: shkaktarin e embolit **Nëse pas kirurgjisë ose palëvizshmërisë:** specifikoni sëmundjen që shkaktoi kirurgjinë ose palëvizshmërinë
Insuficiencë renale	Specifikoni: akute, kronike ose fundore, **shkakun** themelor të insuficiencës, si arteriosklerozën ose infeksionin **Nëse nga palëvizshmëria:** specifikoni shkakun që shkaktoi palëvizshmërinë
Trombozë	Specifiko: arteriale apo venoze Specifiko: enën e **gjakut** **Nëse pas kirurgjisë ose palëvizshmërisë:** specifikoni semundjen që shkaktoi kirurgjinë ose palëvizshmërinë
Tumor	Specifikoni: sjelljen, vend-ndodhjen, metastazat
Infeksion i traktit urinar	Specifikoni: **vendin** në traktin urinar, **organizmin** shkaktar, **shkakun** themelor të infeksionit **Nëse nga palëvizshmëria:** specifikoni shkakun që shkaktoi palëvizshmërinë

7.1.3 Detaje të tjera shtesë, të rekomanduara për vdekjet perinatale (lindje të vdekura dhe të gjalla që vdiqën brenda 168 orësh [1 javë] nga lindja)

Veçoritë identifikuese									
Fëmija u lind më	D	D	M	M	V	V	më hh:mm	ora
Fëmija lindi i vdekur më	D	D	M	M	V	V	më hh:mm	ora
☐ Vdiq para shtërzimit	☐ Gjatë shtërzimit						☐ Nuk dihet	

Nëna							
Data e lindjes	D	D	M	M	V	V	

Numri i shtatëzanive të mëparshme	**Data e shtatëzanisë së fundit**	D	D	M	M	V	V
	Rezultati i shtatëzanisë së fundit						
Lindje e gjallë _____	☐ Lindje e gjallë						
Lindje e vdekur _____	☐ Lindje e vdekur						
Abort _____	☐ Abort						

Dita e parë e menstruacioneve të fundit	D	D	M	M	V	V	

Lindja	**Kujdes prenatal, dy ose më shumë vizita**
☐ Verteks spontan normal	☐ Po
☐ Tjetër (specifiko)	☐ Jo
	☐ Nuk dihet

Lindje e asistuar nga

☐ Mjek ☐ Person tjetër i trajnuar (specifiko) _____

☐ Mami e trainuar ☐ Tjetër (specifiko) _____

Fëmijë

☐ Lindje e vetme ☐ Binjak i dytë

☐ Binjak i parë ☐ Tjetër i shumëfishtë (specifiko) _____

7.2 Lista e gjendjeve që duhet të konsiderohen si pasoja direkte të proçedurave mjekësore

- Një gjendje në listë duhet të konsiderohet një pasojë direkte e proçedurës mjekësore nëse proçedura u krye brenda 4 javësh nga vdekja
- Asnjë gjendje në listë nuk duhet konsideruar pasojë direkte e proçedurës nëse ka fakte që gjendja ishte prezente që para se të kryhej proçedura.
- Një gjendje e shënuar me 'OPCR' (Tjetër Shkak ose Proçedure Nevojitet) duhet të konsiderohet një pasojë e dukshme e një proçedure vetëm nëse një tjetër arsye për kryerjen e proçedurës është e treguar në çertifikatë.
- Një gjendje e shënuar me 'DSAP' (Kohëzgjatja e Treguar, e zhvilluar Pas Proçedures) duhet të konsiderohet si një pasojë e dukshme e një proçedure mjekësore vetëm nëse ka fakte të qarta që gjendja u zhvillua pas proçedurës.
- Ngjitjet duhet të konsiderohen një pasojë e dukshme e proçedurës në të njëjtën zone ose rajon, edhe në më shumë se pas katër javësh. Nëse proçedura u krye më shumë se një vit nga vdekja, përdorni kodet për pasojat e kujdesit mjekësor.

Infeksione	Shënim
Absces	OCPR
Bakteremi	
Fistula	OCPR, dhe vetëm për një proçedurë në të njëjtin vend ose rajon
Gangrenë gazoze	
Infeksion, hemolitik	
Infeksion NOS	DSAP
Infeksion ne plagën kirurgjikale	
Sepsis	
Septike	

Hemorragji, hemolizë	Shënim
Koagulopati, konsumim	
Koagulim Intravaskular i diseminuar	
Hemorragji NOS	
Hemorragji, gastrointestinal	OCPR
Hemorragji, inatra-abdominale	OCPR
Hemorragji, rektale	OCPR
Hemorragji, plage kirurgjikale	
Hemorragji, zone e përcaktuar	Për një proçedurë në të njëjtin vend ose rajon
Hematemezë	OCPR
Hematomë	OCPR
Hemotoraks	OCPR
Hemolizë	
Melenë	OCPR

vijon...

....vijon

Komplikacione kardiake	Shënim
Arrest, kardiak	
Aritmi NOS	DSAP
Asistoli	
Bllok, kardiak	DSAP
Insufiçiencë, kardiake	
Fibrilacion, atrial	DSAP
Fibrilacion, ventricular	
Infartk (miokardi)	
Ishemi (miokardi) akute	
Çarje, e miokardit	

Komplikacione cerebrovaskulare dhe cerebrale	Shënim
Apopleksi	DSAP
Dëmtim, i trurit (anoksik)	DSAP
Embolizëm, cerebral	DSAP
Hemorragji, cerebral/intrakraniale	DSAP
Infarkt, cerebral	DSAP
Ishemi, cerebrale/cerebrovaskulare	DSAP
Lezion, cerebral/cerebrovaskular	DSAP
Meningit	DSAP
Edemë, cerebrale	DSAP
Insult cerebral	DSAP
Trombozë, cerebrale	DSAP

Komplikacione të tjera vaskulare	Shënim
Arrest, circulator	
Embolizëm (arterial)	
Embolizëm, dhjamor/ajror	
Embolizëm, pulmonary	OCPR
Embolizëm, venoz	OCPR
Insufiçiencë, cirkulatore	OCPR
Hipotension	
Infarkt, pulmonary	Për një proçedurë në të njëjtin vend ose rajon
Infarkt (çdo vend)	OCPR
Okluzion (çdo vend)	OCPR

vijon...

....vijon

Komplikacione të tjera vaskulare	Shënim
Flebit (çdo vend)	
Flebotrombozë (çdo vend)	
Tromboflebit (çdo vend)	
Trombozë, arteriale	
Trombozë, venoze	
Trombozë NOS (çdo vend)	

Komplikacione respiratore	Shënim
Sindroma e distresit respirator te të rriturit (ARDS)	
Alkalozë dhe acidozë	
Arrest, respirator	
Aspirim	
Atelektazë	
Bronkit	DSAP
Efuzion, pleura	
Empiemë	OCPR
Fistula, bronkopleurale/ezofageale	OCPR
Insufiçiencë, pulmonare	
Insufiçiencë, respiratore	
Mediastinit	
Bllokim, rrugët e sipërme	OCPR
Edemë, laringeale	OCPR
Edemë/hipostazë, pulmonare	
Pneumoni	
Pneumotoraks	OCPR

Komplikacione gastrointestinale	Shënim
Abses, intra-abdominal	OCPR
Konstipacion	OCPR
Zgjerim, gastrik	OCPR
Çrregullim, circulator, gastrointestinal	OCPR
Embolizëm, mezenterik	OCPR
Insufiçiencë, hepatike	DSAP
Fistula, biliare/zorre/rektovaginale	OCPR
Ileus	OCPR
Ishemi, intestinale	OCPR
Nekrozë, gastrointestinale	OCPR

vijon...

....vijon

Komplikacione gastrointestinale	Shënim
Bllokim, zorre (mekanik)	OCPR
Peritonit	OCPR
Ulçer, gastrointestinale (stresi)	OCPR
Volculus	OCPR

Komplikacione renale dhe urinare	Shënim
Anuria	
Insufiçiencë, renale	
Fistula, urinare	OCPR
Infeksion, urinar	
Pielonefrit	DSAP
Mbajtje e urinës	
Strikturë e uretrës	OCPR
Uremi	
Urosepsis	

Komplikacione të tjera	Shënim
Adezion	Për një proçedurë në të njëjtin vend ose rajon
Sindroma e kompartamentit	OCPR
Komplikacione NOS	
Kriza, tirotoksike	OCPR
Zhvendosje e protezës	
Insufiçiencë e shumë organeve	
Gangrenë	
Insufiçiencë, anastomozë	OCPR
Nekroze, dhjamore/plage	OCPR
Kriza epileptike	DSAP
Shoku NOS	
Shoku, anafilaktik	
Ulçer, dekubitus	

7.3 Lista e gjendjeve të keq-përcaktuara

Përdorni këtë listë në Hapin SP7. Gjendjet në këtë tabelë janë të keq-përcaktuara.

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
I46.1	Vdekje kardiake e papritur, kështu e përshkruar
I46.9	Arrest kardiak, i papërcaktuar
(I50.-)	Insuficiencë kardiake ne I50.-
I95.9	Hipotension, i papërcaktuar
I99	Çrregullime të tjera dhe të papërcaktuara të sistemit të qarkullimit
J96.0	Insuficiencë respiratore akute
J96.9	Insuficiencë respiratore, e papërcaktuar
P28.5	Insuficiencë respiratore e të porsalindurit
R00–R57.1, R57.8–R59.9, R65.2–R65.3, R68.0–R94, R96–R99	Simptoma, shenja dhe gjetje anormale laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund

7.4 Lista e gjendjeve me pak gjasa të shkaktojnë vdekje

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
A31.1	Infeksion mykobakterial i lëkurës
A42.8	Aktinomykozë e formave të tjera
A60.0	Infeksion viral herpetik i organeve gjenitale dhe traktit urogjenital
A71.0–A71.9	Trakoma
A74.0†	Konjuktivit nga klamidiat
B00.2	Gingivostomatit dhe faringotonsilit herpetik viral
B00.5	Sëmundje herpetike virale e syrit
B00.8	Forma të tjera të infeksionit herpetik viral
B07	Kondilomat virale të lëkurës
B08.1	Molluscum contagiosum
B08.8	Sëmundja e dorës, këmbës dhe gojës
B30.0–B30.9	Konjunktivit viral
B35.0–B35.9	Dermatofitoza
B36.0–B36.9	Mykoza të tjera sipërfaqësore
B85.0–B85.4	Pedikuloza dhe ftiriaza
F45.3–F45.9	Çrregullime somatoforme
F50.1, F51.0–F51.9	Çrregullime të ngrënies
F52.0–F52.9	Disfunksion seksual, i pashkaktuar nga ndonjë çrregullim organik ose sëmundje
F60.0–F60.9	Çrregullime specifike të personalitetit
F61	Çrregullime të tjera e të përziera të personalitetit
F62.0–F62.9	Ndryshime të qëndrushmërisë të personalitetit, të palidhura me dëmtim dhe/ose sëmundje të trurit
F63.0–F63.9	Çrregullime impulsive të sjelljes
F64.0–F64.9	Çrregullime të identitetit të gjinisë
F65.0–F65.9	Çrregullime të preferencës seksuale
F66.0–F66.9	Çrregullime psikologjike dhe të sjelljes të lidhura me zhvillimin dhe orientimin seksual
F68.0–F68.9	Çrregullime të tjera të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve
F69	Çrregullim i paspecifikuar i personalitetit dhe sjelljes së të rriturve
F80–F89	Çrregullim zhvillimor specifik i të folurit dhe i gjuhës
F95.0–F95.9	Çrregullime me tike nervore

...vijon

...vijon

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
F98.0–F98.9	Çrregullime të tjera të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë
G43.0–G43.2,G43.8-G43.9	Migrena, perjashtuar Migrenë e komplikuar
G44.0–G44.2	Sidroma të tjerë me dhimbje koke
G45.0–G45.9	Atake iskemike cerebrale kalimtare dhe sindroma që lidhen me to
G50.0–G50.9	Çrregullime të nervit trigeminal
G51.0–G51.9	Çrregullime të nervit facial
G54.0–G54.9	Çrregullime të radikseve dhe të pleksuseve nervore
G56.0–G56.9	Mononeuropati të gjymtyrës së sipërme
G57.0–G57.9	Mononeuropati të gjymtyrës së sipërme
G58.7	Mononeurit multipleks
H00.0–H00.1	Hordeolum dhe kalazion
H01.0–H01.9	Inflamacion tjetër i palpebrës
H02.0–H02.9	Çrregullime të tjera të palpebrës
H04.0–H04.9	Çrregullime të sistemit lakrimal
H10.0–H10.9	Konjunktivit
H11.0–H11.9	Çrregullime të tjera të konjunktivës
H15.0–H15.9	Çrregullime të sklerës
H16.0–H16.9	Keratit
H17.0–H17.9	Cikatrice korneale dhe opacitete
H18.0–H18.9	Çrregullime të tjera të kornesë
H20.0–H20.9	Iridociklit
H21.0–H21.9	Çrregullime të tjera të irisit dhe të trupit ciliar
H25.0–H25.9	Katarakt senil
H26.0–H26.9	Formë tjetër e kataraktit
H27.0–H27.9	Çrregullime të tjera të kristalinit
H30.0–H30.9	Inflamacion korioretinal
H31.0–H31.9	Çrregullime të tjera koroidale
H33.0–H33.5	Shkëputje dhe çarje të retinës
H34.0–H34.9	Okluzione vaskulare të retinës
H35.0–H35.9	Çrregullime të tjera të retinës
H40.0–H40.9	Glaukoma
H43.0–H43.9	Çrregullime të trupit vitroz
H46	Neuriti optik
H47.0–H47.7	Çrregullime të tjera të nervit (2-të) optik dhe rrugëve të shikimit
H49.0–H49.9	Strabizëm paralitik
H50.0–H50.9	Strabizma të tjerë
H51.0–H51.9	Çrregullime të tjera të lëvizjes binokulare
H52.0–H52.7	Çrregullimet të refraksionit dhe akomodimit
H53.0–H53.9	Turbullimi i pamjes
H54.0–H54.9	Verbimi dhe shikimi i ulur
H55	Nistagmusi dhe çrregullime të tjera të lëvizjeve të syrit
H57.0–H57.9	Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve
H60.0–H60.9	Otiti i jashtëm
H61.0–H61.9	Çrregullime të tjera të veshit të jashtëm
H80.0–H80.9	Otoskleroza
H83.3–H83.9	Sëmundje të tjera të veshit të brendshëm
H90.0–H90.8	Humbja konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit
H91.0–H91.9	Humbje të tjera të dëgjimit
H92.0–H92.2	Otalgjia dhe efuzioni i veshit
H93.0–H93.9	Çrregullime të tjera të veshit të paklasifikuara tjetërkund
J00	Nazofaringiti akut
J06.0–J06.9	Infeksionet akute respiratore të sipërme me lokalizime të shumta dhe të paspecifikuara

...vijon

...vijon

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
J30.0–J30.4	Riniti alergjik dhe vazomotor
J33.0–J33.9	Polipi nazal
J34.2	Deviacioni i septumit nazal
J35.0–J35.9	Sëmundje kronike të tonsilave dhe adenoideve
K00.0–K00.9	Çrregullmet e zhvillimit dhe të daljes së dhëmbëve
K01.0–K01.1	Dhëmbët e ngulura e të ngjeshura
K02.0–K02.9	Kariesi dental
K03.0–K03.9	Sëmundje të tjera të indeve të forta të dhëmbit
K04.0–K04.9	Sëmundjet e pulpës dhe indeve periapikale
K05.0–K05.6	Gingiviti dhe sëmundjet periodontale
K06.0–K06.9	Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar
K07.0–K07.9	Keqformimet dentofaciale
K08.0–K08.9	Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse
K09.0–K09.9	Kistet e regjionit oral të paklasifikuara tjetërkund
K10.0–K10.9	Sëmundje të tjera të nofullës
K11.0–K11.9	Sëmundjet e gjendrave të pështymës
K14.0–K14.9	Sëmundjet e gjuhës
L01.0–L01.1	Impetigo
L03.0	Celuliti
L04.0–L04.9	Limfadeniti akut
L05.0–L05.9	Kisti pilonidal
L08.0–L08.8	Infeksione të tjera lokale të lëkurës dhe indit subkutan
L20.0–L20.9	Dermatiti atopik
L21.0–L21.9	Dermatiti seborreik
L22	Dermatiti i pelenave
L23.0–L23.9	Dermatiti alergjik i kontaktit
L24.0–L24.9	Dermatiti irritues i kontaktit
L25.0–L25.9	Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit
L28.0–L28.2	Likeni simpleks kronik dhe prurigo
L29.0–L29.9	Pruriti
L30.0–L30.9	Dermatiti tjetër
L41.0–L41.9	Parapsoriaza
L42	Pitiriaza rosea
L43.0–L43.9	Liken planus
L44.0–L44.9	Çrregullime të tjera papuloskuamoze
L55.0–L55.1,	Diegia e diellit
L56.0–L56.9	Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet
L57.0–L57.9	Ndryshime të lëkurës nga ekspozimi kronik ne rrezatimin jo-jonizues
L58.0–L58.9	Radiodermatiti
L59.0–L59.9	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe subkutisit nga rrezatimi
L60.0–L60.9	Çrregullimet e thoit
L63.0–L63.9	Alopecia areata
L64.0–L64.9	Alopecia androgjene
L65.0–L65.9	Humbje e flokëve jocikatriciale
L66.0–L66.9	Alopecia cikatriciale
L67.0–L67.9	Çrregullime të ngjyrës dhe fijes së flokut
L68.0–L68.9	Hipertrikoza
L70.0–L70.9	Akne
L72.0–L72.9	Kisti folikular i lëkurës dhe i indit subkutan
L73.0–L73.9	Çrregullime të tjera folikulare
L74.0–L74.9	Çrregullime të gjendrave të djersës
L75.0–L75.9	Çrregullime të gjëndrave apokrine
L80	Vitiligo
L81.0–L81.9	Çrregullime të tjera të pigmentimit

...vijon

...vijon

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
L83	Akantoza nigrikans
L84	Kallozitetet
L85.0–L85.9	Trashje të tjera epidermale
L87.0–L87.9	Çrregullimet e eleminimit transepidermal
L90.0–L90.9	Çrregullime atrofike të lëkurës
L91.0–L91.9	Çrregullime hipertrofike të lëkurës
L92.0–L92.9	Çrregullime granulomatoze të lëkurës dhe nënlëkurës
L94.0–L94.9	Çrregullime të tjera të lokalizuara të indit lidhor
L98.0–L98.3,	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe nënlëkurës të paklasifikuara tjetërkund
M20.0–M20.6	Deformimet e fituara të gishtave
M21.0–M21.9	Deformime të tjera të fituara të anësive
M22.0–M22.9	Çrregullimet e patelës
M23.0–M23.9	Çrregullime të brendshme të gjurit
M24.0–M24.9	Çrregullime të tjera specifike të kyçeve
M25.0–M25.9	Çrregullime të tjera të kyçit të paklasifikuara tjetërkund
M35.3	Prekje të tjera sistemike të indit lidhor
M40.0–M40.5	Kifoza dhe lordoza
M43.6	Tortikoli
M43.8–M43.9	Dorsopati të tjera deformuese të specifikuara
M48.0	Spondilopati të tjera
M53.0–M53.9	Dorsopati të tjera të paklasifikuara tjetërkund
M54.0–M54.9	Dorsalgjia
M60.0–M60.9	Mioziti
M65.0–M65.9	Sinoviti dhe tendosinoviti
M66.0–M66.5	Ruptura spontane e sinoviumit dhe tendinit
M67.0–M67.9	Çrregullime të tjera të sinoviumit e tendinit
M70.0–M70.9	Çrregullime të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni
M71.0–M71.9	Bursopati të tjera
M75.0–M75.9	Dëmtimet e supit
M76.0–M76.9	Entezopatitë e anësisë së poshtëme, përjashtuar këmbën
M77.0–M77.9	Entezopati të tjera
M79.0–M79.9	Çrregullime të tjera të indeve të buta të paklasifikuara tjetërkund
M95.0–M95.9	Deformime të fituara të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor
M99.0–M99.9	Lezione biomekanike të paklasifikuara tjetërkund
N39.3	Inkontinenca e stresit
N46	Infertiliteti mashkullor
N47	Prepucium i tepërt, fimoza dhe parafimoza
N60.0–N60.9	Displazia mamare beninje
N84.0–N84.9	Polipi i traktit gjenital femëror
N85.0–N85.9	Çrregullime të tjera jo-inflamatore të uterusit, përveç qafës
N86	Erozioni dhe ektropia e cerviks uteri
N87.0–N87.9	Displazia e cerviks uteri
N88.0–N88.9	Çrregullime të tjera jo-inflamatore të cerviks uteri
N89.0–N89.9	Çrregullime të tjera joinflamatore të vaginës
N90.0–N90.9	Çrregullime të tjera jo-inflamatore të vulvës dhe perineumit
N91.0–N91.5	Menstruacione të munguara, të paplota dhe të rralla
N92.0–N92.6	Menstruacione të tepruara, të shpeshta dhe të parregullta
N93.0–N93.9	Hemorragji të tjera uterine dhe vaginale jo-normale
N94.0–N94.9	Dhimbje dhe gjendje të tjera të shoqëruara me organet gjenitale dhe ciklin menstrual
N96	Abortuesja habituale
N97.0–N97.9	Infertiliteti femëror
Q10.0–Q10.7	Keqformimet kongenitale të kapakut të syrit, aparatit lakrimal dhe orbitës
Q11.0–Q11.3	Anoftalmusi, mikroftalmusi dhe makroftalmusi
Q12.0–Q12.9	Keqformimet kongenitale të lentes

...vijon

...vijon

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
Q13.0–Q13.9	Keqformimet kongenitale të segmentit anterior të syrit
Q14.0–Q14.9	Keqformimet kongenitale të segmentit posterior të syrit
Q15.0–Q15.9	Keqformimet kongenitale të tjera të syrit
Q16.0–Q16.9	Keqformimet kongenitale të veshit që shkaktojnë uljen e dëgjimit
Q17.0–Q17.9	Keqformime të tjera kongenitale të veshit
Q18.0–Q18.9	Keqformime të tjera kongenitale të fytyrës dhe qafës
Q38.1	Ankiloglosia
Q65.0–Q65.9	Deformime kongenitale të koksofemoralit
Q66.0–Q66.9	Deformime kongenitale të këmbës
Q67.0–Q67.8	Deformime kongenitale muskuloskeletike të kokës, fytyrës, kollonës dhe krahërorit
Q68.0–Q68.8	Deformime të tjera kongenitale të sistemit muskuloskeletik
Q69.0–Q69.9	Polidaktilia
Q70.0–Q70.9	Sindaktilia
Q71.0–Q71.9	Defekte të reduktimit të gjymtyrës së sipërme
Q72.0–Q72.9	Defekte të reduktimit të gjymtyrës së poshtëme
Q73.0–Q73.8	Defekte të reduktimit të gjymtyrës, të papërcaktuar
Q74.0–Q74.9	Keqformime të tjera kongenitale të gjymtyrës/ëve
Q80.0–Q80.3, Q80.8–Q80.9	Iktioza kongenitale, perveç Harlekin-fetusit
Q81.0	Epidermoliza buloze simpleks
Q81.2–Q81.9	Forma të tjera të Epidermoliza buloze, përveç Epidermoliza buloze letale
Q82.0–Q82.9	Keqformime kongenitale të tjera të lëkurës
Q83.0–Q83.9	Keqformime kongenitale të gjirit
Q84.0–Q84.9	Keqformime kongenitale të tjera të integumentit
S00.0–S00.9	Plagë sipërfaqësore e kokës
S05.0, S05.1, S05.8	Dëmtim sipërfaqësor (çdo pjesë) i syrit dhe orbitës (çdo pjesë)
S10.0–S10.9	Plagë sipërfaqësore e qafës
S20.0–S20.8	Dëmtim sipërfaqësor i toraksit
S30.0–S30.9	Dëmtim sipërfaqësor i barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit
S40.0–S40.9	Dëmtim sipërfaqësor i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S50.0–S50.9	Dëmtim sipërfaqësor i parakrahut
S60.0–S60.9	Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të dorës dhe dorës
S70.0–S70.9	Dëmtim sipërfaqësor në ije dhe kofshë
S80.0–S80.9	Dëmtim sipërfaqësor i kërcirit
S90.0–S90.9	Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të këmbës dhe këmbës
T09.0	Dëmtime të tjera të shtyllës kurrizore dhe trungut, nivel i paspecifikuar
T11.0	Dëmtime të tjera të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
T13.0	Dëmtime të tjera të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
T14.0	Dëmtim i një zone të paspecifikuar të trupit
T20.1	Djegie e shkallës së parë të kokës dhe qafës
T21.1	Djegie e gradës së parë e trungut
T22.1	Djegie e gradës së parë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T23.1	Djegie e gradës së parë e kyçit të dorës dhe dorës
T24.1	Djegie e gradës së parë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.1	Djegie e gradës së parë e kyçit të këmbës dhe këmbës

7.5 Shkaqet e HIV

Përdorni këtë listë në Hapin SP3 dhe SP4.

C00–C96	S45	T12
D47.7	S47–S49	T13.1
D50–D53	S51–S52	T13.6–T13.9
D55–D59	S55	T14.1–T14.2
D60–D64	S57–S59	T14.5
D65–D69	S65	T14.7–T14.9
F11	S67–S69	T15–T32
F13–F16	S71–S72	T80.2
F19	S75	T80.8–T80.9
R75	S77–S79	T90.1
S01–S02	S81–S82	T90.8–T90.9
S07–S09.0	S85	T91.1–T92.2
S09.7–S09.9	S87–S89	TT92.6–T92.9
S11–S12	S95	T93.0–T93.2
S15	S97–S99	T93.6–T93.9
S17–S19	T01–T08	T94–T95
S21–S22	T09.1	T98
S28–S29	T09.8–T09.9	Y60
S31–S32	T10	Y62
S35–S39	T11.1	Y64
S41–S42	T11.6–T11.9	Y83–Y84

7.6 Lista e shkaqeve që mund të shkaktojnë diabet

Sekuenca te pranueshme per diabetin 'per shkak te' te semundjeve te tjera.

Lloji i diabetit	Për shkak të
E10	B25.2
	E40–E46
	E63.9
	E64.0
	E64.9
	M35.9
	P35.0
E11	E24
	E40–E46
	E63.9
	E64.0
	E64.9
	M35.9
	O24.4
	P35.0
E12	E40–E46
	E63.9
	E64.0
	E64.9
	E13 B25.2
	B26.3
	C25
	C78.8 (pancreas only)
	Q98
	Q99.8
	S36.2
	T37.3
	T37.5
	T38.0–T38.1
	T42.0
	T46.5
	T46.7
	T50.2
	Y41.3
	Y41.5
	Y42.0–Y42.1
E14	Y46.2
	Y52.5
	Y52.7
	Y54.3
	E14 B25.2
	B26.3
	C25
	C78.8 (pancreas only)
	D13.6–D13.7
	D35.0
	E05–E06
	E22.0
	E24
	E40–E46

Lloji i diabetit	Për shkak të
	D13.6–D13.7
	D35.0
	E05–E06
	E22.0
	E24
	E80.0–E80.2
	E83.1
	E84
	E89.1
	F10.1–F10.2
	G10
	G11.1
	G25.8
	G71.1
	K85
	K86.0–K86.1
	K86.8–K86.9
	M35.9
	O24.4
	P35.0
	Q87.1
	Q90
	Q96
	E89.1
	F10.1–F10.2
	G10
	G11.1
	G25.8
	G71.1
	K85
	K86.0–K86.1
	K86.8–K86.9
	M35.9
	O24.4
	P35.0
	Q87.1
	Q90
	Q96
	Q98
	Q99.8
	S36.2
	T37.3
	T37.5
	T38.0–T38.1
	T42.0
	T46.5
	T46.7
	T50.2
	Y41.3
	Y41.5

E63.9	Y42.0–Y42.1
E64.0	Y46.2
E64.9	Y52.5
E80.0–E80.2	Y52.7
E83.1	Y54.3
E84	

7.7 Renditja prioritare e kodeve të ICD-10 për natyrën e dëmtimit

Kodi	Rendi
S00.0–S00.9	6
S01.0–S01.8	6
S01.9	5
S02.0	3
S02.1	4
S02.2–S02.6	6
S02.7	3
S02.8	4
S02.9	3
S03.0	5
S03.1–S03.2	6
S03.3	5
S03.4–S03.5	6
S04.0–S04.9	6
S05.0–S05.6	6
S05.7	5
S05.8–.S05.9	6
S06.0	6
S06.1–S06.2	1
S06.3–S06.6	2
S06.7	1
S06.8	2
S06.9	2
S07.0	5
S07.1	1
S07.8–S07.9	1
S08.0–S08.1	6
S08.8–S08.9	4
S09.0	5
S09.1–S09.2	6
S09.7	4
S09.8	6
S09.9	3
S10.0–S10.2	6
S10.7–S10.9	6
S11.0	4
S11.1	5
S11.2	4
S11.7	5
S11.8	6
S11.9	3
S12.0–S12.7	3
S12.8	3
S12.9	3
S13.0	6
S13.1	3
S13.2	5
S13.3	3
S13.4	5
S13.5–S13.6	6
S14.0	5
S14.1	3
S14.2–S14.5	6
S14.6	5
S15.0	1
S15.1	2
S15.2–S15.3	3
S15.7–S15.9	1
S16	6
S17.0	3
S17.8	3
S17.9	3
S18	1
S19.7	3

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
S19.8	4
S19.9	5
S20.0–S20.8	6
S21.0	6
S21.1–S21.9	5
S22.0–S22.1	5
S22.2–S22.3	6
S22.4	5
S22.5	2
S22.8–S22.9	5
S23.0	6
S23.1–S23.2	5
S23.3–S23.5	6
S24.0–S24.1	4
S24.2–S24.6	5
S25.0	1
S25.1	5
S25.2	1
S25.3	3
S25.4	1
S25.5	4
S25.7	3
S25.8	4
S25.9	4
S26.0	3
S26.8–S26.9	2
S27.0–S27.2	3
S27.3–S27.5	2
S27.6	4
S27.7	1
S27.8–S27.9	2
S28.0–S28.1	3
S29.0	6
S29.7	3

Kodi	Rendi
S29.8	6
S29.9	3
S30.0–S30.9	6
S31.0–S31.1	6
S31.2–S31.3	5
S31.4–S31.8	6
S32.0–S32.3	6
S32.4	5
S32.5	6
S32.7–S32.8	5
S33.0–S33.2	6
S33.3	5
S33.4–S33.6	6
S33.7	5
S34.0–S34.6	6
S34.8	5
S35.0–S35.1	1
S35.2	3
S35.3	2
S35.4	5
S35.5	3
S35.7	2
S35.8–S35.9	5
S36.0–S36.9	3
S37.0–S37.9	5
S38.0	6
S38.1	5
S38.2	4
S38.3	3
S39.0	6
S39.6	3
S39.7	4
S39.8	6
S39.9	4

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
S40.0–S40.9	6
S41.0–S41.7	6
S41.8	5
S42.0	6
S42.1–S42.2	5
S42.3	5
S42.4	6
S42.7–S42.8	5
S42.9	5
S43.0–S43.7	6
S44.0–S44.9	6
S45.0–S45.1	3
S45.2–S45.9	5
S46.0–S46.9	6
S47	5
S48.0–S48.9	3
S49.7	5
S49.8–S49.9	6
S50.0–S50.9	6
S51.0–S51.9	6
S52.0–S52.9	5
S53.0–S53.4	6
S54.0–S54.9	6
S55.0	6
S55.1–S55.9	5
S56.0–S56.9	6
S57.0–S57.9	6
S58.0–S58.9	4
S59.7	4
S59.8	6
S59.9	5
S60.0–S60.9	6
S61.0–S61.9	6

Kodi	Rendi
S62.0–S62.7	6
S62.8	5
S63.0–S63.7	6
S64.0–S64.9	6
S65.0	6
S65.1	5
S65.2–S65.8	6
S65.9	5
S66.0–S66.9	6
S67.0–S67.8	6
S68.0–S68.3	6
S68.4–S68.9	4
S69.7–S69.9	5
S70.0–S70.9	6
S71.0–S71.8	6
S72.0–S72.2	3
S72.3–S72.9	4
S73.0–S73.1	6
S74.0–S74.1	6
S74.2–S74.7	5
S74.8–S74.9	6
S75.0	4
S75.1	5
S75.2	6
S75.7	5
S75.8	6
S75.9	5
S76.0–S76.7	6
S77.0–S77.2	5
S78.0–S78.9	3
S79.7–S79.9	5
S80.0–S80.9	6
S81.0–S81.9	6

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
S82.0–S82.9	5
S83.0–S83.7	6
S84.0–S84.9	6
S85.0	5
S85.1–S85.2	6
S85.3	5
S85.4–S85.5	6
S85.7	5
S85.8	6
S85.9	5
S86.0–S86.7	6
S86.8	5
S86.9	6
S87.0	6
S87.8	5
S88.0–S88.1	3
S88.9	4
S89.7–S89.9	5
S90.0–S90.9	6
S91.0–S91.7	6
S92.0–S92.9	6
S93.0–S93.6	6
S94.0–S94.9	6
S95.0	6
S95.1	5
S95.2–S95.9	6
S96.0–S96.9	6
S97.0	6
S97.1	5
S97.8	6
S98.0	4
S98.1–S98.3	6
S98.4	4
S99.7–S99.9	5

Kodi	Rendi
T00.0–T00.9	6
T01.0	6
T01.1	4
T01.2–T01.6	6
T01.8	5
T01.9	6
T02.0–T02.1	3
T02.2–T02.4	5
T02.5–T02.9	3
T03.0–T03.8	6
T03.9	5
T04.0	4
T04.1–T04.3	5
T04.4	5
T04.7	5
T04.8	4
T04.9	5
T05.0–T05.9	3
T06.0–T06.1	3
T06.2–T06.4	5
T06.5	3
T06.8	5
T07	2
T08	5
T09.0	6
T09.1	5
T09.2	6
T09.3	3
T09.4	4
T09.5	6
T09.6	1
T09.8–T09.9	5
T10	5
T11.0–T11.1	6

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
T11.2	6
T11.3	5
T11.4	4
T11.5	6
T11.6	3
T11.8–T11.9	5
T12	5
T13.0–T13.3	6
T13.4	5
T13.5	6
T13.6	3
T13.8	4
T13.9	5
T14.0	6
T14.1	5
T14.2	5
T14.3–T14.4	6
T14.5	5
T14.6	6
T14.7	2
T14.8–T14.9	6
T15.0–T15.8	6
T15.9	5
T16	6
T17.0–T17.9	5
T18.0–T18.2	6
T18.3–T18.4	5
T18.5–T18.9	6
T19.0–T19.1	6
T19.2	5
T19.3–T19.8	6
T19.9	5
T20.0–T20.2	6

Kodi	Rendi
T20.3	3
T20.4–T20.6	6
T20.7	3
T21.0–T21.2	6
T21.3	3
T21.4–T21.6	6
T21.7	3
T22.0–T22.2	6
T22.3	5
T22.4–T22.6	6
T22.7	5
T23.0–T23.2	6
T23.3	5
T23.4–T23.6	6
T23.7	5
T24.0–T24.2	6
T24.3	5
T24.4–T24.6	6
T24.7	5
T25.0–T25.2	6
T25.3	5
T25.4–T25.6	6
T25.7	5
T26.0–T26.2	6
T26.3	5
T26.4–T26.6	6
T26.7–T26.9	5
T27.0–T27.7	3
T28.0	5
T28.1–T28.4	3
T28.5	6
T28.6–T28.9	3
T29.0	3

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
T29.1–T29.2	6
T29.3	3
T29.4–T29.6	6
T29.7	3
T30.0	3
T30.1–T30.2	6
T30.3–T30.4	3
T30.5–T30.6	6
T30.7	3
T31.0–T31.1	5
T31.2	4
T31.3	3
T31.4–T31.6	2
T31.7–T31.9	1
T32.0–T32.1	5
T32.2	4
T32.3	3
T32.4–T32.5	2
T32.6	3
T32.7–T32.9	1
T33.0–T33.9	6
T34.0–T34.4	6
T34.5	5
T34.6–T34.9	6
T35.0	6
T35.1	4
T35.2–T35.5	6
T35.6	6
T35.7	5
T66	6
T67.0	3
T67.1–T67.3	6
T67.4	3
T67.5–T67.6	6
T67.7	2
T67.8	6
T67.9	5
T68	3
T69.0	6
T69.1	5
T69.8	4
T69.9	4
T70.0	5
T70.1	4
T70.2	3
T70.3	5
T70.4–T70.8	6
T70.9	5
T71	1
T73.0	3
T73.1	5
T73.2	6
T73.3	5
T73.8–T73.9	6
T74.0–T74.9	6
T75.0	4
T75.1	2
T75.2–T75.3	6
T75.4	3
T75.8	6
T90.0–T90.4	6
T90.5	3
T90.8	6
T90.9	3
T91.0–T91.1	6
T91.2–T91.3	4
T91.4	3
T91.5–T91.8	6

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
T91.9	1
T92.0–T92.2	5
T92.3–T92.8	6
T92.9	3
T93.0	6
T93.1	5
T93.2–T93.3	6
T93.4	5
T93.5–T93.9	6
T94.0–T94.1	3
T95.0	6

Kodi	Rendi
T95.1	5
T95.2–T95.3	6
T95.8–T95.9	3
T98.0–T98.1	1
T98.2	6

7.8 Lista e kategorive të kodeve të kufizuara, ose me më shumë gjasa që të ngjasin vetëm në një nga gjinitë

7.8.1 Lista e kategorive të kodeve të kufizuara, ose me më shumë gjasa që të ngjasin vetëm tek femrat

A34	C58	D39.9	N72
B37.3	C79.6	E28.0	N73.0
C51.0	D06.0	E28.1	N73.1
C51.1	D06.1	E28.2	N73.2
C51.2	D06.7	E28.3	N73.3
C51.8	D06.9	E28.8	N73.4
C51.9	D07.0	E28.9	N73.5
C52	D07.1	E89.4	N73.6
C53.0	D07.2	F52.5	N73.8
C53.1	D07.3	F53.0	N73.9
C53.8	D25.0	F53.1	N74.0
C53.9	D25.1	F53.8	N74.1
C54.0	D25.2	F53.9	N74.2
C54.1	D25.9	F84.2	N74.3
C54.2	D26.0	I86.3	N74.4
C54.3	D26.1	L29.2	N74.8
C54.8	D26.7	L70.5	N75.0
C54.9	D26.9	M80.0	N75.1
C55	D27	M80.1	N75.8
C56	D28.0	M81.0	N75.9
C57.0	D28.1	M81.1	N76.0
C57.1	D28.2	M83.0	N76.1
C57.2	D28.7	N70.0	N76.2
C57.3	D28.9	N70.1	N76.3
C57.4	D39.0	N70.9	N76.4
C57.7	D39.1	N71.0	N76.5
C57.8	D39.2	N71.1	N76.6
C57.9	D39.7	N71.9	N76.8

vijon...

vijon...

N77.0	N83.2	N88.2	N92.0
N77.1	N83.3	N88.3	N92.1
N77.8	N83.4	N88.4	N92.2
N80.0	N83.5	N88.8	N92.3
N80.1	N83.6	N88.9	N92.4
N80.2	N83.7	N89.0	N92.5
N80.3	N83.8	N89.1	N92.6
N80.4	N83.9	N89.2	N93.0
N80.5	N84.0	N89.3	N93.8
N80.6	N84.1	N89.4	N93.9
N80.8	N84.2	N89.5	N94.0
N80.9	N84.3	N89.6	N94.1
N81.0	N84.8	N89.7	N94.2
N81.1	N84.9	N89.8	N94.3
N81.2	N85.0	N89.9	N94.4
N81.3	N85.1	N90.0	N94.5
N81.4	N85.2	N90.1	N94.6
N81.5	N85.3	N90.2	N94.8
N81.6	N85.4	N90.3	N94.9
N81.8	N85.5	N90.4	N95.0
N81.9	N85.6	N90.5	N95.1
N82.0	N85.7	N90.6	N95.2
N82.1	N85.8	N90.7	N95.3
N82.2	N85.9	N90.8	N95.8
N82.3	N86	N90.9	N95.9
N82.4	N87.0	N91.0	N96
N82.5	N87.1	N91.1	N97.0
N82.8	N87.2	N91.2	N97.1
N82.9	N87.9	N91.3	N97.2
N83.0	N88.0	N91.4	N97.3
N83.1	N88.1	N91.5	N97.4

vijon...

vijon...

N97.8	O03.9	O07.0	O14.0
N97.9	O04.0	O07.1	O14.1
N98.0	O04.1	O07.2	O14.2
N98.1	O04.2	O07.3	O14.9
N98.2	O04.3	O07.4	O15.0
N98.3	O04.4	O07.5	O15.1
N98.8	O04.5	O07.6	O15.2
N98.9	O04.6	O07.7	O15.9
N99.2	O04.7	O07.8	O16
N99.3	O04.8	O07.9	O20.0
O00.0	O04.9	O08.0	O20.8
O00.1	O05.0	O08.1	O20.9
O00.2	O05.1	O08.2	O21.0
O00.8	O05.2	O08.3	O21.1
O00.9	O05.3	O08.4	O21.2
O01.0	O05.4	O08.5	O21.8
O01.1	O05.5	O08.6	O21.9
O01.9	O05.6	O08.7	O22.0
O02.0	O05.7	O08.8	O22.1
O02.1	O05.8	O08.9	O22.2
O02.8	O05.9	O10.0	O22.3
O02.9	O06.0	O10.1	O22.4
O03.0	O06.1	O10.2	O22.5
O03.1	O06.2	O10.3	O22.8
O03.2	O06.3	O10.4	O22.9
O03.3	O06.4	O10.9	O23.0
O03.4	O06.5	O11	O23.1
O03.5	O06.6	O12.0	O23.2
O03.6	O06.7	O12.1	O23.3
O03.7	O06.8	O12.2	O23.4
O03.8	O06.9	O13	O23.5

vijon...

vijon...

O23.9	O29.5	O33.9	O40
O24.0	O29.6	O34.0	O41.0
O24.1	O29.8	O34.1	O41.1
O24.2	O29.9	O34.2	O41.8
O24.3	O30.0	O34.3	O41.9
O24.4	O30.1	O34.4	O42.0
O24.9	O30.2	O34.5	O42.1
O25	O30.8	O34.6	O42.2
O26.0	O30.9	O34.7	O42.9
O26.1	O31.0	O34.8	O43.0
O26.2	O31.1	O34.9	O43.1
O26.3	O31.2	O35.0	O43.2
O26.4	O31.8	O35.1	O43.8
O26.5	O32.0	O35.2	O43.9
O26.6	O32.1	O35.3	O44.0
O26.7	O32.2	O35.4	O44.1
O26.8	O32.3	O35.5	O45.0
O26.9	O32.4	O35.6	O45.8
O28.0	O32.5	O35.7	O45.9
O28.1	O32.6	O35.8	O46.0
O28.2	O32.8	O35.9	O46.8
O28.3	O32.9	O36.0	O46.9
O28.4	O33.0	O36.1	O47.0
O28.5	O33.1	O36.2	O47.1
O28.8	O33.2	O36.3	O47.9
O28.9	O33.3	O36.4	O48
O29.0	O33.4	O36.5	O60.0
O29.1	O33.5	O36.6	O60.1
O29.2	O33.6	O36.7	O60.2
O29.3	O33.7	O36.8	O60.3
O29.4	O33.8	O36.9	O61.0

vijon...

vijon...

O61.1	O66.1	O71.2	O75.7
O61.8	O66.2	O71.3	O75.8
O61.9	O66.3	O71.4	O75.9
O62.0	O66.4	O71.5	O80.0
O62.1	O66.5	O71.6	O80.1
O62.2	O66.8	O71.7	O80.8
O62.3	O66.9	O71.8	O80.9
O62.4	O67.0	O71.9	O81.0
O62.8	O67.8	O72.0	O81.1
O62.9	O67.9	O72.1	O81.2
O63.0	O68.0	O72.2	O81.3
O63.1	O68.1	O72.3	O81.4
O63.2	O68.2	O73.0	O81.5
O63.9	O68.3	O73.1	O82.0
O64.0	O68.8	O74.0	O82.1
O64.1	O68.9	O74.1	O82.2
O64.2	O69.0	O74.2	O82.8
O64.3	O69.1	O74.3	O82.9
O64.4	O69.2	O74.4	O83.0
O64.5	O69.3	O74.5	O83.1
O64.8	O69.4	O74.6	O83.2
O64.9	O69.5	O74.7	O83.3
O65.0	O69.8	O74.8	O83.4
O65.1	O69.9	O74.9	O83.8
O65.2	O70.0	O75.0	O83.9
O65.3	O70.1	O75.1	O84.0
O65.4	O70.2	O75.2	O84.1
O65.5	O70.3	O75.3	O84.2
O65.8	O70.9	O75.4	O84.8
O65.9	O71.0	O75.5	O84.9
O66.0	O71.1	O75.6	O85

vijon...

vijon...

O86.0	O90.5	O99.0	Q52.4
O86.1	O90.8	O99.1	Q52.5
O86.2	O90.9	O99.2	Q52.6
O86.3	O91.0	O99.3	Q52.7
O86.4	O91.1	O99.4	Q52.8
O86.8	O91.2	O99.5	Q52.9
O87.0	O92.0	O99.6	Q96.0
O87.1	O92.1	O99.7	Q96.1
O87.2	O92.2	O99.8	Q96.2
O87.3	O92.3	P54.6	Q96.4
O87.8	O92.4	Q50.0	Q96.8
O87.9	O92.5	Q50.1	Q96.9
O88.0	O92.6	Q50.2	Q97.0
O88.1	O92.7	Q50.3	Q97.1
O88.2	O95	Q50.4	Q97.2
O88.3	O96.0	Q50.5	Q97.3
O88.8	O96.1	Q50.6	Q97.8
O89.0	O96.9	Q51.0	Q97.9
O89.1	O97.0	Q51.1	R87.0
O89.2	O97.1	Q51.2	R87.1
O89.3	O97.9	Q51.3	R87.2
O89.4	O98.0	Q51.4	R87.3
O89.5	O98.1	Q51.5	R87.4
O89.6	O98.2	Q51.6	R87.5
O89.8	O98.3	Q51.7	R87.6
O89.9	O98.4	Q51.8	R87.7
O90.0	O98.5	Q51.9	R87.8
O90.1	O98.6	Q52.0	R87.9
O90.2	O98.7	Q52.1	S31.4
O90.3	O98.8	Q52.2	S37.4
O90.4	O98.9	Q52.3	S37.5

vijon...

vijon...

S37.6	Z30.5	Z35.6	Z37.3
T19.2	Z31.1	Z35.7	Z37.4
T19.3	Z31.2	Z35.8	Z37.5
T83.3	Z32.0	Z35.9	Z37.6
Y42.4	Z32.1	Z36.0	Z37.7
Y42.5	Z33	Z36.1	Z37.9
Y76.0	Z34.0	Z36.2	Z39.0
Y76.1	Z34.8	Z36.3	Z39.1
Y76.2	Z34.9	Z36.4	Z39.2
Y76.3	Z35.0	Z36.5	Z64.0
Y76.8	Z35.1	Z36.8	Z64.1
Z01.4	Z35.2	Z36.9	Z87.5
Z12.4	Z35.3	Z37.0	
Z30.1	Z35.4	Z37.1	
Z30.3	Z35.5	Z37.2	

7.8.2 Lista e kategorive të kodeve të kufizuara, ose me më shumë gjasa që të ngjasin vetem tek meshkujt

B26.0	E29.1	N48.2	Q55.1
C60.0	E29.8	N48.3	Q55.2
C60.1	E29.9	N48.4	Q55.3
C60.2	E89.5	N48.5	Q55.4
C60.8	F52.4	N48.6	Q55.5
C60.9	I86.1	N48.8	Q55.6
C61	L29.1	N48.9	Q55.8
C62.0	N40	N49.0	Q55.9
C62.1	N41.0	N49.1	Q98.0
C62.9	N41.1	N49.2	Q98.1
C63.0	N41.2	N49.8	Q98.2
C63.1	N41.3	N49.9	Q98.3
C63.2	N41.8	N50.0	Q98.4
C63.7	N41.9	N50.1	Q98.5
C63.8	N42.0	N50.8	Q98.6
C63.9	N42.1	N50.9	Q98.7
D07.4	N42.2	N51.0	Q98.8
D07.5	N42.3	N51.1	Q98.9
D07.6	N42.8	N51.2	R86.0
D17.6	N42.9	N51.8	R86.1
D29.0	N43.0	Q53.0	R86.2
D29.1	N43.1	Q53.1	R86.3
D29.2	N43.2	Q53.2	R86.4
D29.3	N43.3	Q53.9	R86.5
D29.4	N43.4	Q54.0	R86.6
D29.7	N44	Q54.1	R86.7
D29.9	N45.0	Q54.2	R86.8
D40.0	N45.9	Q54.3	R86.9
D40.1	N46	Q54.4	S31.2
D40.7	N47	Q54.8	S31.3
D40.9	N48.0	Q54.9	Z12.5
E29.0	N48.1	Q55.0	

7.9 Lista termave të rishikuar në instruksionet për kodimin e vdekshmërisë

Botimet e mëparshme të ICD-10	Botimi në 2016 i ICD-10
Shkaku pararendës origjinues	Pika e fillimit
Shkaku origjinues	Pika e fillimit
Rregullat për përzgjedhjen e shkakut pararendës origjinues	Gjej pikën e fillimit
Parime të përgjithshme	Hapi SP3 – Më shume se një rresht i përdorur në Pjesën 1, shkaku i parë në rreshtin më të poshtëm të përdorur i shpjegon të gjitha hyrjet më sipër
Rregulli 1	Hapi SP4 – shkaku i parë në rreshtin më të poshtëm të përdorur nuk i shpjegon të gjitha hyrjet më sipër, por një sekuencë përfundon me shkakun fundor
Rregulli 2	Hapi SP5 – Nuk ka sekuencë në Pjesën 1
Rregulli 3	Hapi SP6 – Shkak i dukshëm
Rregulli A. Seniliteti dhe gjendje të tjera të keq-përcaktuara	Hapi SP7 – gjendjet e keq-përcaktuara
Rregulli B. Gjendje të parëndësishme	Hapi SP8 – Gjendje me pak gjasa të shkaktojnë vdekje
Rregullat e modifikimit	Kontrolloni për modifikime të pikës së fillimit
Rregulli C. Lidhjet	Hapi M1 – Instruksionet e veçanta
Rregulli D. Specificiteti	Hapi M2 – Specificiteti
"Kur raportohet si shkaku i gjendjes pararendese origjinuese"	"Kur raportohet si shkaku i"
Natyra e dëmtimit	Dëmtimi kryesor

Referencat

1. International classification of diseases for oncology (ICD-O), 2nd ed. Geneva: World Health Organization; 1990.
2. Systematized nomenclature of medicine (SNOMED). Chicago: College of American Pathologists; 1976.
3. Manual of tumor nomenclature and coding (MOTNAC). New York: American Cancer Society; 1968.
4. Systematized nomenclature of pathology (SNOP). Chicago: College of American Pathologists; 1965.
5. Alexander S, Shrank AB. International coding index for dermatology. Oxford: Blackwell Scientific Publications; 1978.
6. Application of the International classification of diseases to dentistry and stomatology, 3rd ed. Geneva: World Health Organization; 1995 (http://extranet.who.int/iris/restricted/bitstream/10665/40919/1/9241544678_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
7. Application of the International classification of diseases to neurology (ICDNA), 2nd ed. Geneva: World Health Organization; 1997.
8. The ICD-10 classification of mental and behavioural disorders: clinical descriptions and diagnostic guidelines. Geneva: World Health Organization; 1992 (http://www.who.int/classifications/icd/en/bluebook.pdf, accessed 22 May 2015).
9. The ICD-10 classification of mental and behavioural disorders: diagnostic criteria for research. Geneva: World Health Organization; 1993 (http://www.who.int/classifications/icd/en/GRNBOOK.pdf, accessed 22 May 2015).
10. Diagnostic and management guidelines for mental disorders in primary care: ICD-10. Chapter 5, Primary care version. Göttingen: WHO/Hogrefe & Huber Publishers; 1975 (http://whqlibdoc.who.int/publications/1996/0889371482_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
11. Rutter M, World Health Organization. Multiaxial classification of child and adolescent psychiatric disorders: the ICD-10 classification of mental and behavioural disorders in children and adolescents. Geneva: World Health Organization; 1996.
12. International classification of procedures in medicine (ICPM), volume Geneva: World Health Organization, 1978 http://whqlibdoc.who.int/publications/1978/9241541245_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
13. International classification of procedures in medicine (ICPM), volume 2. Geneva: World Health Organization, 1978, reprinted 1990 (http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/40527/2/9241541253_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
14. The International classification of functioningFunctioning, disability and health. Geneva: World Health Organization; 2001

(http://www.who.int/classifications/icf/en/, accessed 22 May 2015).
15. International classification of impairments, disabilities, and handicaps. A manual of classification relating to the consequences of disease. Geneva: World Health Organization; 1980 (http://whqlibdoc.who.int/publications/1980/9241541261_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
16. Global strategy for health for all by the year 2000. Geneva: World Health Organization; 1981 (http://whqlibdoc.who.int/publications/9241800038.pdf, accessed 22 May 2015).
17. Bacterial diseases. International nomenclature of diseases. Volume II Infectious diseases. Part 1. Geneva: World Health Organization; 1983.
18. Mycoses. International nomenclature of diseases. Volume II Infectious diseases. Part 2. Geneva: World Health Organization; 1982.
19. Viral diseases. International nomenclature of diseases. Volume II Infectious diseases. Part 3. Geneva: World Health Organization; 1985.
20. Bacterial diseases. International nomenclature of diseases. Volume II Infectious diseases. Part 4. Geneva: World Health Organization; 1987.
21. International nomenclature of diseases. Volume III Diseases of the lower respiratory tract. Infectious diseases. Part 1 Geneva: World Health Organization; 1979.
22. International nomenclature of diseases. Volume IV Diseases of the digestive system. Geneva: World Health Organization; 1990.
23. International nomenclature of diseases. Volume V Cardiac and vascular diseases. Geneva: World Health Organization; 1989.
24. International nomenclature of diseases. Volume VI Metabolic, nutritional and endocrine disorders. Geneva: World Health Organization; 1991.
25. International nomenclature of diseases. Volume VII Diseases of the kidney, the lower urinary tract, and the male genital system. Geneva: World Health Organization; 1992.
26. International nomenclature of diseases. Volume VIII Diseases of the female genital system. Geneva: World Health Organization; 1992.
27. Sixteenth annual report. Appendix. London: Registrar General of England and Wales; 1856:73.
28. Report of the international conference for the sixth decennial revision of the international lists of diseases and causes of death. In: Official records of the World Health Organization. No. 11. Report of expert committees and other advisory bodies to the Interim Commission. New York and Geneva: United Nations and World Health Organization; 1948:23–32 (http://whqlibdoc.who.int/hist/official_records/11e.pdf, accessed 24 May 2014).
29. Knibbs GH. The International classification of disease and causes of death and its revision. Med J Aust. 1929;1:2–12.
30. Greenwood M. Medical statistics from Graunt to Farr. Cambridge: Cambridge University Press; 1948.
31. Committeee on Organization. First annual report of the Registrar-General of births, deaths and marriages in England. London: W Clowes and Sons; 1839.

32. Bertillon J. Classification of the causes of death (abstract). In: Transactions of the 15th International Congress on Hygiene Demography, Washington September 28 1912. Washington, DC: Government Printing Office; 1912.
33. Bulletin of the International statistical institute,. 1900;12:280.
34. Roesle E. Essai d'une statistique comparative de la morbidité devant server à établir les listes spéciales des causes de morbidité. Geneva: League of Nations Health Organization; 1928 (document CH 730).
35. International list of causes of death. The Hague: International Statistical Institute; 1940.
36. Medical Research Council, Committee on Hospital Morbidity Statistics. A provisional classification of diseases and injuries for use in compiling morbidity statistics. London: Her Majesty's Stationery Office; 1944 (Special Report Series No 248).
37. US Public Health Service, Division of Public Health Methods. Manual for coding causes of illness according to a diagnosis code for tabulating morbidity statistics. Washington, DC: Government Publishing Office; 1944 (Miscellaneous Publication No. 32).
38. Arrangement concluded by the governments represented at the International Health Conference for the establishment of an Interim Commission of the World Health Organization. In: Official records of the World Health Organization. No. 2. Proceedings and final acts of the International Health Conference held in New York from 19 June to 22 July 1946. New York and Geneva: United Nations and World Health Organization; 1948:110–12 (http://whqlibdoc.who.int/hist/official_records/2e.pdf, accessed 24 May 2015).
39. Constitution of the World Health Organization. Geneva: World Health Organization; 1946 (http://apps.who.int/gb/bd/PDF/bd47/EN/constitutionen.pdf?ua=1, accessed 1 June 2015).
40. Manual of the international statistical classification of diseases, injuries, and causes of death. Sixth revision. Geneva: World Health Organization; 1949.
41. Report of the international conference for the seventh revision of the international lists of diseases and causes of death. Geneva: World Health Organization; 1955 (unpublished document WHO/HA/7 Rev. Conf./17 Rev.1).
42. Third report of the expert committee on health statistics. Geneva: World Health Organization; 1952 (WHO Technical Report Series, No. 53).
43. Report of the international conference for the eighth revision of the international classification of diseases. Geneva: World Health Organization; 1965 (unpublished document WHO/ICD9/74.4).
44. International classification of diseases. Manual of the international statistical classification of diseases, injuries, and causes of death. Based on the recommendations of the Ninth Revision Conference, 1975, and adopted by the Twenty-ninth World Health Assembly. Volume 1. Geneva: World Health Organization; 1977.

	Formati 61x86/8

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2019

Adresa: Rr. "Nikolla Jorga", Tiranë
Tel./fax: +355 4 24 27 004 Tel.: +355 4 24 27 006

Çmimi 10052 lekë